267

No. 9403.40
The Public Library of the City of Boston

formerly a chained book, see holes for rivets, &c. on lower cover, which were worn by the friction of the chain.

172 **Cato** (Dionysius) Ethica seu disticha de moribus amplissimo commentario illustrata, *Folio (wants blank, and preliminary leaves remargined)*, **gothic letter**, *long lines, half morocco*, SOUND AND LARGE COPY,

s. l., a., et typ. [*Vlmæ*, *Joh. Zainer*, 147–]

This has a higher claim to the distinction of EDITIO PRINCEPS than that dated 1475. It is, at any rate, rarer, and much more valuable. For whereas the dated one has occurred in London several times during the past 18 years at prices ranging from two to seven guineas, this Zainer edition has occurred but once—November, 1902, when it sold for £14. Hain-Copinger *4710.

63 **CATO** (Dionys) Ethica seu Disticha de Moribus amplissimo commentario illustr., stout folio, *printed within wide margins in an early* **gothic letter** *on thick paper of a somewhat rough texture, quaint outline initials, old binding, oak boards covered with calf, blind tooling on both covers in the early Italian style, the design on each different, metal bosses in centre and at angles of both lids, back restored*

s. l. et a. (*Ulm, Zainer*, 1473)

Unusually fine, large and perfect copy, containing 61 ff. without and 319 with numbers, 34 lines to a page. Hain *4710.

The first printer named in a dated book is John Zainer (of Reutlingen) vide Gordon Duff, in "Early Printed Books"

¶ Regiſtꝝ in p̄ceptoꝝ numero · vna cum titulis eorundē
⁊ quotoꝝ in folijs · vt pꝫ in pceſſu infra · Incipit feliciē
¶ Cum animaduerterem ¶ De omni cecitate hoīs
errantis in via moꝝ · ⁊ hoc in gn̄e Folio primo
¶ Preceptū primū ¶ Legere ⁊ non intelligere eſt ne
gligē ¶ Legē ⁊ nō intelligē fruct⁹ ſeqͥt null⁹ fo · xiiij añ · o
¶ Preceptū ſcdm ¶ Itaqꝫ deo ſupplica · De honore ⁊
amore dei · quo deus amare ⁊ honorare debet a nobis
fo · xiiij · poſt O
¶ Preceptū terciū ⁊ quartū ¶ Parentes ama · Cog:
natos cole · De cognitione ⁊ amore pentum cogna
toꝝ ⁊ filioꝝ folio · xxij
¶ Preceptū quintū ¶ Datū ſerua · De donis ſpūſſcti ·
⁊ gr̄a gratum faciente · ⁊ de dato · i · filio dei deſurſum de
ſcendens a patre luminū folio xxiiij
¶ Preceptum ſextum ¶ Foro te para · De futuro ⁊ ex:
tremo iuditio implicite · quod freqn̄ter cogita ⁊ firmi
ter crede folio · xxxvi ·
¶ Preceptum vij · ¶ Accepti beneficii memor eſto ·
De beneficijs acceptis ⁊ memoria bn̄fitioꝝ ⁊ gr̄aꝝ actio
ne quam referre obligamur folio cclxxxvi
¶ Preceptū viij ¶ Mutuum da Demutuati reddicōe
eo mō quo decet · ⁊ de mutui dacōe · i · indigentis ſubuen
tione in ſua nc̄itate folio clxxx ·
¶ Preceptum · ix ¶ Cui des videto · De donatione in
gn̄ali cordis · qualit̄ qn̄ · cui · ⁊ ꝟ debeat deo dare fo · clxxxv
¶ Preceptū · x · ¶ Mundus eſto · De munditia ſacdo:
tum ſp̄aliter · gn̄alit̄ ꝟo de mōitia oīm xp̄ianoꝝ fo · lviij ·
¶ Preceptū · xi · ¶ Cum bonis ambula · De anima de
uota affectante ſcire differentiam inter bonos ⁊ malos ·
Primo cognoſcere debet ſeipām folio · xl ·
¶ Preceptū · xij · ¶ Ad conſiliū ne acceſſeris anteqꝫ̄
voceris · De ſtatu clericali in ſp̄ali · In genere vero
de omni ſtatu mundi folio · liiij
¶ Preceptū · xiij · ¶ Quod ſatis ē dormi De ſurreccōe
a ſomno · i · a peccato ⁊ vigilia folio · cxciij ·

¶ Preceptum·xiiij·Magiſtrum metue· De timore fi
liali ſpecialit· vero generalit de omni timore·Folio· xcv
¶ Preceptū·xv· Maiori cede· De ſubiectione & obia
religioſoꝝ reſpectu p̄lati ſui & ꝑnitate vita reuerentia
ꝛ ſtatu xp̄ianoꝝ reſpectu dei·folio·lxxxij·
¶ Preceptum·xvij·Congiugem ama· De omni veri
xitate in genere & mendatio·folio·lxxij·
¶ Preceptum·xix· Pugna pro patria· De reſiſtentia
omīs temptationis inducentis ad peccatū folio·ccxxxi·
¶ Preceptū·xx·verecundiam ſerua De malis ſtultis
inutilib9 ſctis dictis vel ocupitis vẽcundaē dꝫ hō f·cvi
¶ Preceptū xxi· Rem tuam cuſtodi De diligenti cu
ſtodia·anīe cordis·oris·tpis·ꝛ memoria mortis fo· cxij
¶ Preceptū·xxij·Saluta libenter· De ꝺuota mōa fer
uenti·frequenti & libenti oratione folio·lxxiii·
¶ Preceptum xxiij· Familiam cura· De p̄rēfamilias
ſcꝫ anima vel ſpiritu habente curam ſup magnā fami
liā ſcꝫ ſup cogitationes locutiones ꝛc̄ folio·clxi·
¶ Prec·xxiiij Liberos erudi De erudicōe iuuenū ꝛ ne
ſciẽtiū ꝛ ij·ꝺ honore mr̄is p9 mortē pr̄is ſpēa·fo·clxxiiij
¶ Preceptū·xxv·Diligentiam adhibe·De negligen
tia in bonis opibus folio·cli·
¶ Preceptū·xxvj·Bonis benefacito· Q2 benefacere
debemus amicis & bonis dei ſpecialit·ꝛ inimicis tem
pe nāitatis & eis indulgere folio·ccxvij·
¶ Preceptum·xxvij·Blandus eſto· De blanditione
& mititate cauſa benignitatis folio·clxxvij·
¶ Preceptū·xxviij·Iraſci ab re noli·De ire vitioſe ꝓ
hibitione·folio·clxxix·
¶ Preceptū·xxix·vino te tempera·De omnis gule &
ebrietatis prohibitione·folio·ccxv·
¶ Preceptū·xxx·ꝛ·xxxi Libros lege Literas erudi·
Que legeris memento· De lr̄is addiſcendis fo·ccj·
¶ Preceptū·xxx· &·xxxj·Libros lege que legeris me
mento·De lectione librorū vite conſcientie creature

ſcripture & ſingularis gratie. Folio. cciij
¶ Preceptum xxxi. Que legeris memento. De remi-
niſcentia librorum quos legiſti. Folio. cxiij.
¶ Preceptum. xxxiij. Maledictus ne eſto. De omnis
verbi ꝓhibitione quod in dei ↄtumeliã ꝛ ꝓximi in de
trimentum profertur. Folio. ccxix.
¶ Preceptũ. xxxiiij. ꝛ xliij Tute conſule. conſultus
eſto. De conſilio ſalubri & ſano dando & a quibꝰdam
petendum ſit Folio. ccxciij.
¶ Preceptũ. xxxv. Juditio adeſto. De diſpoſitione. ꝛ
iuſtitia qua homo ſolatioſe & cum leticia iuditio extre-
mo expreſſe aſſiſtere poſſet. Folio. clxxix.
¶ Preceptũ xxxvi. & xxxix Equũ iudica. Ad ptoriũ
ſtato. De iuſtitia & iuditio iuſto in filios hoĩm Fo. ccxxi.
¶ Preceptum xxxvij. Minime vel neminem iudica
q̃ ſeipm iudicat ꝛ nõ aliũ ṽa huilitas cordis ẽ F. ccxcvij
¶ Preceptũ. xxxviij. Nil mentire. De omnis falſitatis
& mendacij in gñe ꝓhibicõe & detrimẽtis ꝓximi F. ccxiij
¶ Preceptũ. xl. Neminem irriſeris. De prohibitione
irriſionis penes deum & hominem. Folio. cxc.
¶ Preceptuꝫ. xliij Exiſtimationẽ retine De proximi
iuditio ꝓpter peccata Folio. ccxxv.
¶ Preceptũ. xlv. Parentes patienter vince De filijs
bonis q̃ obediũt & malꝰ q̃ rebelles ſũt in gñe F. ccxxxvij
¶ Preceptũ. xlvi. Meretricem fuge. De oĩs occaſiõis
ducentis ad luxuriã ſiue libidinẽ ꝓhibicõe Folio. cxcvi
¶ Preceptum. xlviij. Pauca in conuiuio loquẽ. De
paucitate loquendi. ꝛ taciturnitate in conuiuio ꝛ mul
plicitate conuiuij. Folio. cclxxv.
¶ Preceptũ. xlix. virtute vtere. De virtutibꝰ aliqua
dicenda ſunt preter ea que ſup̃ dicta ſunt Folio. ccxlviij
¶ Preceptum. l. & li. Troco lude. Aleam fuge. De
vita pñti. que mobilibꝰ & imobilius rebus ↄpar. F. cclv
¶ Preceptũ lij. Nil arbitrium virium tuaꝝ feceris
De ꝓhibitione omnis iactantie ꝛ arrogantie Fo. cclx.

¶ Preceptū lüij. Aliena noli concupiſcē. De omnis auaritie in genere ꝓhibitione que naſcitur ex conſenſu rationis. folio. clxviij.
¶ Preceptum. lvi. Patē legem quam ipſe tuleris. De legibus & conſuetudinibus bonis. cclxvi.
¶ Preceptum. lvij. Libenter amorē ferto. De amore quo amatur deus & proximus. folio. ccc
¶ Preceptum. lviij. Minorem te ne contempſeris. De magnanimitate & contemptu proximi folio. ccxcix.

¶ Tabula in p̄ceptis vna cum titulis eorundem. Finit feliciter.

¶ Libri pñtis materiam inuenire gliſcens ↄuenientẽ ꝑ aliqua ſmonis tui compoſitione ꝑ tabulam ſubſcriptam quam materialem appello Ideo qꝛ omnes eius tituli totiꝰ libꝛi materiam cathonis ethicatam oñdunt ¶ Modus aũt materiã inquirendi eſt talis Qꝛ nũs circa quemlibet illius tabule titulum vna cum litera alphabetica poſitꝰ Numerꝰ iſte demonſtrabit tibi folium quotatũ· ⁊ litera circa eundem nũm poſita illius folij ſic quotati in quo nũm inueniſti· eadem tibi verum materie iſtius locũ· quẽ deſideraſti inueniri ꝑ tui ſmonis ↄpoſitione oñdit accurate· Verbigrã· ſi folioꝛum nũs in tabula pñti eſt·ccxl·⁊ litera E· Tunc eundem nũm ⁊ literam eandem ſic poſitos · quere in folio pñtis libꝛi ⁊ habebis tuũ optatum· ſi vero nũs eſt·lxxxvi·⁊ litera T·quere ſimili mõ vt priꝰ· Et ſic conſeqñter in ſingulis alijs titulis ꝑ totum tabule ꝓceſſũ fiat· Et tunc fefelli vllo non poteris modo

¶ Tabula materialis libꝛi pñtis· Incipit feliciter·

ABijciunt ab ecclia dei·vij·gña hominũ ccxl· E

¶ Abꝛaam obediens fuit voto·lxxxvi· T

¶ Accidia multum nocet·clxvij· E·

¶ Accidie ſomnus vitandus eſt·clxvij· E

¶ Actiuoꝝ ſtatus in quatuoꝛ conſiſtit·ccxlvi· S

¶ Ad viſũ ſpũalem ⁊ coꝛpalem vij·reqrunt clxviij· H·

¶ Addiſcere debemus ſuire deo·clij·ante·R

¶ Addiſcere volens tria debet facere·cij·A

¶ Ad ſpũalem vitam quatuoꝛ reqrunt condicões·l· H

¶ Ad pugnã ſpũalem pauci ſunt apti·xi· J

¶ Ad pugnam ſpũalem v·gña non ſunt apta·xij· L

¶ Ad pugnã ſpũalẽ accedẽ volẽtes ſic ꝓbandi ſũt xiij O

¶ Ad pugnã ſpũalem ſic accedere debent·xiij·N

¶ Adũſa patient tollerae valde vtile ẽ·xlix D ⁊·clxxxi· h

¶ Aduerſa ſuſtinẽ ſignum dei amoꝛis eſt·ccciiij· I

¶ Ad extremum iuditium nos vniuerſaliter ꝑparare debemus·xxxvij·N

¶ Adulatio latitudine terre compatur·cclix· H·

¶ Aduocati et cauſidici pulcra ibi nõ exempla·ccxxij·M
¶ Affectiones hominis naturales in vitia deformate ſunt·cvi·R·&·cvij·P·
¶ Affectus hominũ ad tempalia multiplex eſt·cclxi·O
¶ Alexander ad bragmannorum regem·xlij·F
¶ Altare dyaboli menſa dicitur·cxxvi·Z·
¶ Alearum ludus multa ſignificat·cclviij·C
¶ Alieni peccati conſideratio nocet·ij·O·&·lvij·G·
¶ Aliena peccata que ſunt nota verſus deſup·lvij·G·
¶ Ambulare debemus cum bonis· & qui ſunt boni per totum·xliij·I·et·K
¶ Ambulantes in loco alto facilius cadunt quam ꝓmo· Et quare·xliij·D
¶ Ambulare quomodo debet homo·ccxxviij·X·
¶ Ambitio ſymea caritatis·clxiiij·R
¶ Amaritudo mundi vertit in dulcedinem·cviij·V
¶ Amor eſt duplex viz bonus & malus·cix·A
¶ Amor dei et mundi non ſtant ſimul·cx·B
¶ Amor dei & proximi·cix A et·ccc·ante B·& poſt B
¶ Amoris languentium ſex ſunt gradus·cxxxi·K
¶ Amoris languentis ſex ſunt ſigna·cxxxij·L
¶ Amor vnitiuus vniens deum cum anima qualis eſſe debeat·cclxiiij·Z
¶ Amor habet virtutem vnitiuam ꝓpter duo·cclxv·A·
¶ Amor naturalis fortis eſt·cclxv·B
¶ Amoris ymago·cclxv·C
¶ Amoris veri octo ſunt ſigna·cclxv·D
¶ Amoris maximum ſignum quid ſit·cclvi·E
¶ Amor dei xv·operatur in homine·ccc·B
¶ Amoris decem ſunt gradus & effectus·ccci·C
¶ Amoris magnitudo multipliciter oñditur·cccvij·P
¶ Amor ſeu caritas duo facit·cccix·K
¶ Amoris ſex ſunt fructus·cccix·S
¶ Amoris varij & diuerſi ſunt effectus·cccxi·V

¶ Amatores dei multas patiunt̄ aduerſitates·cccxiiij·B
¶ Amor dei refriguit in ecc̄ia dei totaliter·cccxvi·E
¶ Amor naturali calori compatur ꝓpter multa·cccvi·K
¶ Amplexat̄ deus animam·& qualiter·cxxxij·M
¶ Angeli ſ̄uiunt vincentibus xxij·T
¶ Angeli ſunt fratres noſtri·xxiij·T
¶ Angeloꝝ quatuor conditiōes ꝑmitari debem⁹·xxiij·V
¶ Angeloꝝ ſeptem ſunt ꝓprietates·clxiij·V
¶ Anima ad modum vinee excoli debet·cxxv·V
¶ Anima eſt ciuitas dei ſummi in qua deus per gratiam habitare dignatur·iij·F
¶ Anima deuō & deo grata dicit̄ ſoror angeloꝝ·ccxx·E
¶ Anima nominat̄ ſeptem nominibus a xp̄o·cclxxxix·C
¶ Anime humane nobilitas ex tribus conſiſtit vel ꝓpenditur·cxij·K &·cclxxxvij·X
¶ Anime cuſtodia multa requirit viꝫ quatuor·cxiij·L
¶ Animabus in purgatorio debemus diligent̄ ſubuenīe Et hoc ꝓpter tria·clviij·K
¶ Animabus defunctoꝝ pſeptē iuuari poſſunt·clx·A
¶ Anime defunctoꝝ ſunt in triplici differentia·clix·N
¶ Anime in purgatorio conquerunt̄ de tribus gn̄ibus hominum·clix·L·&·ccxxi·D
¶ Anima influit corpi quatuor virtutes·cclxxxvij·R·
¶ Anime claritas in tribus conſiſtit·cclxxxvij·Z
¶ Annus peccatoꝝ per quatuor diuidit̄ tempa·lxi·T
¶ Annis multis viuere debemus·cxxxix·C
¶ Anni quatuor partes quid ſignificent·cxliiij·S
¶ Anulos v·debet hr̄e ſponſa xp̄i in v·digitis cclxxv G
¶ Animalia bruta in multis nos informant·ccij·D
¶ Appetitus quare datus fuit homini·cviij·S
¶ Appetitus honoris ad quid datus ſit homini· & quō mutatus ſit·cvij·A
¶ Aqua multa ſignificat·xi·F
¶ Aqua aſtutiam ſecularem ſignificat·xi·G

Aqua cupiditatem ſecularem ſignificat. xi. D
Aque lacrimarum tres ſunt vtilitates. li. I
Aque lacrimarum quomodo dulcorantur. lix. M
Aque lacrimaꝝ multū valent ad cordis mōitā lviij L
Arbori aſſimilatur homo in quatuor. cclxxij P
Arbor amoris ſic deſcribitur. cccvij. O
Arbor amoris quomodo plantatur. cccviij. Q
Arboris tres ſunt differentie. cccvij. N
Arca mental' formari dꝫ ad inſtar arce mālis noe cxl F
Arguuntur multi xpiani de ingratitudine maxima. quadrupliciter. vi. N.
Argumenta tria facit nobis xpus. xcviij. P
Argumenta multa fatiunt contra nos. caro mundus & dyabolus. ccv. N
Armatura virtutum multiplex.
Artes liberales ſtudere debemus. cciiij. L
Aſcendendi ad deum ſeptem ſunt gradus. cxlix. R
Aſcendere facit animam in deum res diuini amoris.
Aſcendunt res ꝑpter multas cauſas. ccxlv. Q.
Aſcenſus multiplex eſt. ccxlvij. V.
Aſcenſionis gradus ſunt tres. cclxxiiij. C
Aſcendere debet anima ꝑpter multa nota in pncipio.
Auaritia duplex. ſcꝫ bona & mala. cix. Z
Auaritia peruertit ecclie ſtatum. cxcviij. S
Auaritia ſiue gula. mentem excecat. clxvij. F
Auaritia arene maris compatur. cclviij. E
Auaritia curru rotarum quatuor. vehitur ſeu trahit ad infernum. cclxix. R
Aues diūſimode nidificātes pfectos ſigficant ccvij P
Auditus qualiter ſit cuſtodiendus.
Auſteritas vite mundat animam. lxx. P
Beatitudines vij. ponunt in pſalmiſta. cxlix. R
Benefacere quibus debemus. quomodo. qn & qualiter. ccxvij. P
Benefacē inimicis. qn debemus. & qualiter. ccxvij. Z

¶ Bñficiorꝫ dei q̄dam poſitiua q̄daꝫ ꝑuatiua cclxxxvi T
¶ Beneficiorꝫ dei · vij · ſunt riuuli ꝛ genera · cclxxviij · A
¶ Beneficia tria nobis contulit deus · cclxxxvi · V
¶ Beneficium diſſimulationis · clxxxviij · A
¶ Beneficium conſuationis ibidem · A
¶ Beneficium viſitationis ibidem A
¶ Beneficium receptionis ibidem · A
¶ Beneficium condonationis · cclxxxix · ante B ·
¶ Beneficium ꝓmotionis · ibidem ante B
¶ Beneficium perſeuerantie · cclxxxix · poſt · B
¶ Benedictionē diuinā multa merent̄ gr̄a hoīm
¶ Benedictio dei acquirit̄ multipliciter
¶ Bene viuere ſeu vera vita quid ſit · cclv · T ·
¶ Binarius numerus vel duo quid ſignificet · cxl · E
¶ Binarius numerus multiplex eſt ibidem ꝑ totum
¶ Bonitatis xp̄i ſeptem riuuli applicant̄ ſeptem diebus creationis · xiiij · Q
¶ Bona nr̄a vt debite fiant · q̄tuoꝛ requirunt̄ · xvij · Z
¶ Bona coꝛpalia ſunt in multiplici differentia · cclxj · P ·
¶ Bona ſpūalia differunt multipliciter · cclxij · Q
¶ Bona maioꝛa aliq̄n dat deus ꝛ non minoꝛa · xlv · Q
¶ Bonum multiplex eſt · cclxi · N
¶ Bonus homo debet hr̄e ſex conditiones · xl · A
¶ Bonus homo quatuoꝛ requirit · xliij · K
¶ Boni hominis ſex conditiones ſunt laudabiles ccij · F
¶ Boni ſunt omnis caſus nominis · lvi · D
¶ Boni diuſimode vociferant ad inſtar auium ccviij · Z
¶ Bonis ⁊ ſanctis omnia coopant̄ in bonum · xliij · M ·
¶ Bone vite ſeptem ſunt gradus · qui ſeptem lucernis compantur · xliij · N
¶ Bone filie que ſint · ⁊ quid faciant · ccxliij · L ·
¶ Bonoꝛum multe ſunt differentie · cclxi · N ·
¶ Bonoꝝ quatuoꝛ ſunt genera · ccxxxi · F ·
¶ Bonoꝝ ꝛ maloꝝ nomina quō componunt̄ Et videt̄ · v modis · viz · Ex duobus integris · Ex duobus coꝛruptis

Ex integro & corrupto. Ex corrupto & integro. Et ex:
quampluribus & integris.lvij.E.&.F
¶ Brutalitas hominis qua homo tm̄ adheret iſtis exte
rioribus ⁊ ſenſibilibus.xxx.poſt.P
Campane due pulſari debent.cclxxix.L
¶ Cantores ſūt ioculatores mimi cxxvij.añ A
¶ Cantores dyaboli quatuor cantant cclxxx O
¶ Canticū quintuplex debet cantare ſponſa ccxc.F
¶ Carnem mortificare volentes affectiones ad quatuor
dirigere debent.xliij.I
¶ Caro conqueritꝛ de ſpiritu ⁊ xp̄o lxxxvij.V
¶ Caritas dei xv.operatur in hoīe ſiue in anima.ccc.A
¶ Captiuitas infelix eſt multiplex.clxxxiij.M
¶ Caſus omnis nominis ſunt boni.lvi.D
¶ Caſtitatem ſex preſeruant.⁊ ſex alia violant ſignata per
vi.lilij folia.& per ſex ſpinas.cxxij.N
¶ Caſtitatis lilium quatuor ſpine violant.cxxiij.R
¶ Cathena virtutum quō connectitur.ccxlix.C
¶ Callidi tres ſunt aduerſitates.cccvi.M
¶ Cecitas ſpūalis quatuor mala facit.v.A
¶ Cecitates vij.p vij.capitalia vitia inducuntꝛ.ij.B
¶ Cena triplex eſt.ſcʒ ſpūalis & fructuoſa.ſacramentalꝭ
⁊ gratioſa.& ſupnaturalis ⁊ glorioſa
¶ Cenaculum anime qualiꝛ ſit deo pparandum.xxi.O
¶ Clerici conſiliarij xp̄i quales eſſe debeant.liij.S
¶ Clerici magis ſolenniter mentiuntꝛ.lvij.F.
¶ Clericoꝝ auaritia illicita eſt ex multis cauſis.cclxix.P
¶ Cogitatio nr̄a circa ſeptem verſari debet.xxi.O
¶ Cinis grām ſpūſſancti conſeruat.xxvi.E
¶ Ciuitatē anime deus intrat que eſt ſic diſpoſita xix.I
¶ Ciuitas anīe vt ſit deo accepta multa reqrit.xx.añ.K
¶ Ciuitas dei ſummi. eſt anima in qua deus per grām
habitare dignatur.iij.F
¶ Ciuitas anīe qñqꝫ ab inimico capitꝛ ꝓpter vi.cccxv.Q
¶ Ciuitates qñqꝫ fuerunt ſubuerſe.cxlvij.D

¶ Circumſtantie peccatorū· quando ſunt confitendi· & quando non·lxiij· E
¶ Cogitatiões nr̄as regulare debem⁹ dupliciē·xlviij·X
¶ Cogitationum tres ſunt ſpecies·clxv·Z
¶ Cogitationum tria genera ſignanť in tribus manſionibus arce noe·cxliij·M
¶ Cogitationū genera ſunt quatuor·clxiiij·X
¶ Cogitatio mundanoꝝ circa duo verſať·clxv·A
¶ Cognationem ſpūalem cognoſcere debemus·xxij·P·
¶ Cognatio & ꝓpinq̄tas eſt inter quedā pcta·cxlviij· I
¶ Cognoſcere debet homo deum·cclv·S
¶ Cognoſcere debet anima ſeip̄am·xl·R
¶ Cognoſcere noſmetip̄os debemus taliter·clxxxvij·V·
¶ Cognitio ꝓprioꝝ defectuū valde vtilis eſt·xxij·añ·O
¶ Concupiſcentia rei aliene triplex eſt·cclxviij·O
¶ Conditionis ꝓprie vilitas ex q̄tuor conſurgē pť
¶ Conditiones quinq̄ columbe·clxxxviij·Z
¶ Confeſſio frequens mundat animam·lxij·R
¶ Confeſſio triplex eſt·lxij·Z
¶ Confiteri qualiter debemus·lxij·C
¶ Confeſſio iteranda eſt in quinq̄ caſibus·lxiiij·L
¶ Confeſſio gn̄alis delet peccata mortalia oblita lxiij D
¶ Confeſſio peccatoꝝ tripliciť poteſt fieri·lxij·A
¶ Confeſſio ſacramentalis que ſit·lxij·B
¶ Confeſſionis iteratio valet ad quinq̄·lxv·O
¶ Confeſſus qn̄q̄ habet maiorem remorſum conſcie ſiue triſticie·q̄ ante·& quare·lxv·N·
¶ Confeſſor quinq̄ debet facere confitenti que facit medicus patienti·lxvi·P
¶ Confeſſores more exploratoꝝ mľta explorare dn̄t lxviij·R·
¶ Confidere in ſe & non in deo ſpēs ſupbie eſt·cxC·
¶ Conſideratio ire diuine ſeueritatis
¶ Conſideratio alieni peccati multa mala inducit ſeu facit·ij·D

¶ Conſiderare debet homo ſeipſm vtiliter·xlv·ante P
¶ Conſiderare creaturas contingit q̄dꝛupliciter·cxlij·R
¶ Conſilioꝝ dei triplex genus ſiue differentia·ix·C
¶ Conſilio ſano tria ſunt contraria·ccxciij·O
¶ Conſilium a quibus ſit petendum·ccxciiij·P ⁊ añ O
¶ Conſilium quid ſit ⁊ vnde dicatur·ccxciiij·N
¶ Conſtantia mentis
¶ Conſcientia munda qualis eſſe debeat·xlv·P
¶ Conſcientia eſt accuſatrix tribus in cauſis·clvi·D
¶ Conſcientia qualis eſſe debeat·clvij·G
¶ Conſcientia eſt triplex·clvi·H·
¶ Conſcientiam mundat deus ⁊ homo·xliiij·O·
¶ Conſcientie actus multiplex eſt·clvi·D
¶ Conſcientie erroꝛ multiplex eſt·clvi·E
¶ Cōſuetudo diutina peccādi peſſima ē ⁊ nociua lxviij s
¶ Conſuetudo bona nc̄ia eſt·cclxvij·I ⁊ cclxvi·F G H
¶ Conſolatio ſuoꝝ dei multiplex eſt·cliij·V
¶ Conſonantie muſicales requirunt ad acceptationem·
oꝛonum nr̄arum vt deo ſit grata·ccvi·Q
¶ Conſoꝛtiū ⁊ ſocietatē triū vitare ⁊ fugē debe? cv·M
¶ Contemnere debemus terrena ꝓpter multa·clxxxij·R·
¶ Contemnere non debemus ꝓximum·ccxix·A
¶ Contemplatio
¶ Continentia q̄ntuplex reſpectu q̄nq; ſenſuū·ccxc·F
¶ Contritio qualis eſſe debeat·lx·S
¶ Contritio quid ſit ⁊ vnde oꝛiatur·lix·O
¶ Contritio vera qualis eſſe debeat·lx·I
¶ Contritio vera debet eſſe ſolitaria ſecreta ⁊ non pub
lica·lx·S
¶ Contritio vera debet eſſe moꝛoſa attenta ⁊ non ꝑfun
ctoꝛia·lx·Q
¶ Contritio vera debet eſſe oꝛdinata ⁊ diſtincta ⁊ non
confuſa·lxi·T
¶ Contritio vera debet eſſe ꝓpꝛia ⁊ non aliena·lxi·T
¶ Contritio vera dꝫ eſſe gemibunda ⁊ non vana lxi·T

Contritio vera dʒ eſſe integra & non diminuta·lx·S
Contritio vera debet eſſe intima ꝛ non ficta lxi·V
Contritio & confeſſio ſanant animã ꝛ corpus·lxix·V
Contritionis effectus multiplex eſt·lx·P
Contra iuditiũ ꝓximi nota remedia·ccxxv·R
Contumatia multis modis dicit̃·xxi·E
Conuerſio bona & honeſta quatuor requirit·lij·O
Conuiuiũ multiplex in ſcriptura inuenit̃·cclxxxv·D
Conuiuium eterne beatitudinis ꝑparat̃·v generibus hominum qui digni ſunt·cxxxvij·Z
Computat deus nobiſcum ſm ſeptem ſpẽs ↄputacõis algorilmi·ciiij·I
Credere non debemus mala faciliter·clv·B
Creature triplici voce nos alloquunt̃·cxlij·L
Cor mõm quantum bonum ſit ꝛ quid ſit·lxxj·C
Cor deo dare debemus·& qualiter·clxxxv·Q
Cor deo dare debemus·& hoc ꝓpter tria·clxxx·R
Cor deo q̃lit̃ ꝑparareꝛ dare debem⁹ triplicit̃ clxxxvi S
Cor deo taliter ꝑparare debemus·clxxxvij·T
Cor cuſtodire debemus·& qualiter·clxxxvij·X
Cor quando debeat deo dare·clxxxix·B
Cor vbi ſit deo dandum·cxc·ante C
Correctio fraterna qualis eſſe debeat·li·R
Correctio mundat animam·lxxj·P
Corripe volens alium·tria debet habere·ꝛ tria in corripiente conſiderare debet·li·L
Corpus eſt moles grauis & obliuioſa
Corpus xp̃i in reuerentia eſt habend̃ & qualit̃ xlvi S
Corpus xp̃i panis dicit̃ ꝓpter multa·clxxiiij·X
Corona iuſtoꝝ quadruplex eſt·ccxxx·O
Cornua q̃tuor ſpeccata quatuor ſignificant·cxcviij·R
Corruptionem quinꝙ prebuant·cxiiij·P
Crux malorum malos crutiat·cclxxx·R
Crux xp̃i eſt pons ꝑ quem xp̃us tranſiuit

¶ Curru quatuor rotarum vehit᷑ auaritia·cclxix·R
¶ Cupiditas dupliciter exercetur·cclxix·Q·
¶ Cuſtodire quatuor debemus diligenter·cxij·I
¶ Cuſtodia anime bona & diligens q̄tuor exigit·cxiij L
DAmnati licētiant᷑ lam̄tabilit᷑ ī iuditio·ccxcvi T
¶ Datum eſt multiplex·xxiij·A
¶ Dat aliqñ deus bona maiora ꝗ non minora per totum·xlv·Q
¶ Dauid eſt electus a deo ꝓpter tria·ccxli·F
¶ Debita reddere deo debemus ꝓpter multa·clxxxiij N
¶ Dedicationem ecc̄ie volens celebrare dꝫ petē vi·more ſalomonis regis·cclxxviij·I
¶ Delectatio triplex inuenit᷑ in hominibus·cviij·T
¶ Delectant᷑ naturaliter hominem tria·clxix·R
¶ Deus quare aliq̄ñ dat maiora bō & nō minora·xlv Q
¶ Deus eſt bonum maximum ſiue infinitum·xiiij·O
¶ Deus bonis relucet in creaturis tripliciter·xiiij·P
¶ Deus quid ſit·xiiij·R
¶ Deus quantus ſit·xvi·V
¶ Deus cuius ſit·xvi·X
¶ Deus ꝓpter quid ſit·& quando ſit·xvij·Z
¶ Deus vbi eſt cui eſt ſupplicandum·xx·R
¶ Deus vbi ſit·xvij·A·ꝗ·xix·I
¶ Deus in quibus ſit & in quibus non ſit·xviij·B·
¶ Deus in tribus locis habitat·xviij·C
¶ Deos diuerſos colebant antiqui·xli·E
¶ Deus elegit vineam vnam electam ſcꝫ mariam benedictam·ccviij·B
¶ Deus tribus ictib⁹ pulſat ad cordis nr̄i oſtium xxi·L·
¶ Deo gratias·cxi·G·
¶ Deriſio eſt ſicut filia inuidie·cxciij·ante·I
¶ Deriſio vtrum ſit veniale vel mortale·cxcj·D
¶ Deriſio quatuor mala facit·cxcij·D
¶ De irriſione·cxc·C
¶ Derident deum quatuor genera hominum·cxci·F

¶ Deſperatio abiſſo compatur·cclix· I
¶ Debitum religionis iiij·bona deus hoī oſfert·lxxxv P
¶ Detractionis vitiū triplicit fugere debemus·ccxv· V
¶ Detractionis vitium multa facit mala·ccxiiij·S
¶ Detractionis vitium nociuū eſt valde·ccxiiij·R
¶ Detractionis tres ſunt modi·ccxv·T
¶ Detractores et ypocrite raro ſaluant·ccxvi·X
¶ Deuotionem debet homo habere ad miſſam·xlvi·R·
¶ Debe fugē malā ſotietatē et occaſiōs pctoꝝ clxxxxvij p
¶ Debemus fugere vermis intoxicationem·cxcvij·P
¶ Diſcere debemus literas·cci·ante·A
¶ Diſcipulum xp̄i quinqꝫ conſtituunt·cv·R
¶ Diſpoſitio vltimata ad gratiam quid ſit·xxxiiij O
¶ Diuites non vident deum·nec ſe·nec ꝓximū·ccv·P
¶ Diuitie excecant et deprauant·cognitionē·eſtimacōēꝫ et affectionem·ccv·O
¶ Diuortium tribile erit in iuditio extremo·ccxcvij·V
¶ Dies ſeptem creationis· applicant ad ſeptem riuulos diuine bonitatis·xiiij·Q·
¶ Diete ſiue vie bonoꝝ·vij·et·vij·malorum·ccxxviij R
¶ Diligit deus p̄ rectitudinē cordis inceſſant·ccxxix·C·
¶ Dilectus in dilecto duo requirit·xvi·T
¶ Diligentibus deum omnia coopant in bonū·xliiij M
¶ Diligendus eſt xp̄us ſup omnia ꝓpter multa·cccxi·X
¶ Doctores multa faciunt bona·cl·M
¶ Doctores aliorum quales eſſe debeant·ccxlvi·T
¶ Dolendum non eſt de morte aliorum·cxix·C·
¶ Dormire in ſmone non decet·xlvi·T·
¶ Domus conſcīe qualis eſſe debeat·clxi·S
¶ Domus conſcientie eſt cuſtodienda·clxij·T
¶ Domus dei dicitur anima·cxix·F
¶ Domus dei in anima ex quatuor conſtruitur·xx·R

¶ Domus dei in anima ex quatuor conſtruit̄. xx. K
¶ Dom⁹ eccīe ↄſecrata eſt ad iiij. offitiorum gn̄a cclxxvij D
¶ Dona vij ſpūſſcti dant̄ ↄ vij mala pn̄tis vite xxviij L
¶ Donatio duplex int̄ viuos. et cauſā mortis. clxxxv. P
¶ Donare debemus cor. n qualiter. clxxxv. O
¶ Donare deo debemus cor ꝓpter tria. clxxx. R
¶ Duo quid ſignificet. cxl. E
E ccīe ſtat⁹ duplex eſt ſcʒ clīcorum n laycorum x iiij L
¶ Eccleſie ſtatus bonus mutatus eſt in multis et quomodo cccxvi F
¶ Eccleſie dei dominat̄ pctm pn̄cipaliter tempibus modernis. cxcvij. O
¶ Eccleſiam irreuerenter frequentantes. et in ea ſtantes indiſcrete increpant̄ a deo
¶ Eccīam dei. iiij. peccata intoxicant. clxxxvij. O
¶ Eccleſia dedicata eſt ad iiij. offitiorum gn̄a. cclxxij. D
¶ Edificare debemus ꝓximū verbo triplici. liiij. R
¶ Egreſſus piculoſus multiplex eſt. xl. Z
¶ Eiecit hieſus de templo multa gn̄a hoīm. cxxix. E
¶ Electi dei iiij. bō ↄſequunt̄ in iuditio extremo xxxix. X
¶ Eligitur ſolus bonus ſcʒ dauid. ccxli. F
¶ Electus eſt dauid a deo ꝓpter tria. ccxli. F
¶ Electus eſt vnus bonus et vij. repulſi fuerūt ccxl. E.
¶ Electos ſuos dn̄s ꝓbat et examinat. ccxli g et cccxv. C
¶ Eligi qualit̄ q̄s debeat ad eccīaſticas dignitates lv. A
¶ Enigmata ariſtotilis moraliʒata. cci. A
¶ Epl'a alexandri ad regem bragmannorum. xli. D
¶ Ego flos campi. cxx. G.
¶ Error multiplex eſt. iij. E
¶ Errant quidam circa q̄ntitatem. Alij circa qualitatem Alij circa figuram. iij. E
¶ Errant homines multi in via morum. iiij. D
¶ Errauerunt filij iſrl' faciendo contra dn̄m. v. I.
¶ Error in cognoſcēdo eligendo et diligendo xxix p⁹. N
¶ Errant homines circa benefitia dei multiplicii. v. K

¶ Error conſcientie multiplex eſt·clvi· E
¶ Excuſant ſe diuerſi diuerſimode·ccxli· D
¶ Excuſant ſe illegittime ꝓmoti & inſufficientes multiplicitet·lvi·B
¶ Exercitus viciorum quō ordinatur·xij·K
¶ Exeunt diuerſi diuſimode ad act⁹ exteriores·cxlij· J
¶ Exheditari pn̄t filij a pn̄tib⁹ multis de cauſis ccxlij K
¶ Exploratores ſūt ꝯfeſſoēs q̄ mlta explorāē dn̄t lxviij R
¶ Exeunt diuerſi diuerſimode ad ꝯteplacōem·cxlvi· K
¶ Excecant̄ vij gn̄a hoīm viſū nō cuſtodiendo clxvi B
¶ Excellunt quidam alios in diuerſis·ccij· E
EXemplū de puero cui⁹dā ceci cecū ducentē·i· A
¶ Ex·ſenece ad lucillū de cecitate·q̄ eſt de viro quodā famulā hn̄te q̄ ſubito fuit ceca facta·ij C
¶ Exemplum de cecitate lamech·iij·ante· E
¶ Exemplum de cecitate tobie·iij·ante E
¶ Exemplum de cecitate mendici·iij·ante· E
¶ Exemplum de cecitate ſampſonis·iij·ante· E
¶ Exemplum de cecitate talpe·iij· T
¶ Exemplum de malis qui cum fuerint a deo nutriti· & multis gracijs prediti·vij· Q
¶ Exemplum de quodaꝫ milite naufrago litori applicato & in hoſpitio cui⁹dam p tres dies refocillatus·tandē licentiam accepit·viij· R
¶ Exemplum de quodam intrare volente religionem·q̄ alter audiens diſuaſit ei·viij· X
¶ Exemplum de ceſare gayo ꝯ deum murm̄ante·x· E
¶ Exemplum de ceſare·qui fecit ſolenniſſimum feſtum nobilibus ſuis·x· E
¶ Exemplū de denario in ſcutella poſito in q̄ eſt aq̄ xi G
¶ Exemplum de baculo recto in aqua poſito·xi· G
¶ Exemplum de madianitis·xi· J
¶ Exemplum de militibus alexandri regis·xiij· M
¶ Exemplum ptholomei de quodam pingui·xiij· N

¶ Exemplum auguſtini de romanis · qui duos colebant deos · xiij N
¶ Exemplū de infirmitate de filio ꝓdigo luc · xv xv · S
¶ Exemplum ſolini de rage inſula indie in qua arbꝛoes virent omni tempe · xvi · X
¶ Exemplum plinij de impꝛeſſionibus mirabilibus · que in aere inferioꝛi generant · xvij · Z
¶ Exemplum de iſto in ſeculo exn̄te qui nunq̄ ridebat ƺ in religione erat boni animi · xix · ante · F
¶ Exemplū de duobus q̄ venerūt ad deū appollinē xxiij S
¶ Exemplum ex vitiſpatꝝ de quodam pr̄e qui habebat fratrē ſecularem · qui venit ad fratrē ſuū heremitā · vt exiret ⁊ iuuaret eum in extractione hoīs · xxiiij an̄ · X ·
¶ Exemplum de quadam ciuitate obſeſſa · cuiꝰ ciues miſerunt ad quendā pn̄cipem ꝓ ſucceſſu habendo xxv · C
¶ Exemplum de pladis pulcrioꝛibus in eſtate in quadā parte anglie creſcentibus · xxv · C
¶ Exemplum de domo abimelech · xxv · C
¶ Exemplum de elementis · xxvi · F
¶ Ex · de vnitate pfecta et̄ne vite pꝫ in galaxia · xxviij · I
¶ Exemplum de quodam pn̄cipe qui cum moꝛeret̄ vocauit filios ſuos · xxviij · ante · I
¶ Exemplum de diuite luce · xij · xxix · ante · M
¶ Exemplū notabile de quodā milite anglie ditiſſimo ⁊ liberaliſſimo qui habuit fratrē minoꝛē ꝯfeſſoꝛē xxix N
¶ Exemplum de quodam heremita de quo narrat petrꝰ alphonſius ne traderet aliquatenus vnq̄ obliuioni iudicij extremi · xxxvij · N
¶ Exemplum ſenece de malitia veneni · xxix · M
¶ Exemplum ep̄le alexandꝛi ad bꝛagmannoꝝ regē xli D
¶ Exemplum ep̄le alexandꝛi ad bꝛagmannoꝝ regē xlij F
¶ Exemplum de heremita ſedens in heremo vitā ſuam mediocriter gubernabat · xliij · I
¶ Exemplum de partibus albice · xlvi · S
¶ Exemplum de doꝛmientibus in ſmone · xlvi · T
¶ Exemplum de ſancto franciſco · xlviij · C

¶ Exemplum rabonenſis pſbi de iuuene ſtante in littore maris. xlix. D
¶ Ex. de tribus militib9 conſotialibus ſibiinuicē. xlix. E
¶ Exemplū de iuuene in monaſterio nigri ordinis. li. K
¶ Exemplum de quadam muliere in voluptate carnali cōiuncta cuidam. lxx. V
¶ Exemplum de arabe quō ſuum docuit filium. liij. A.
¶ Exemplum figurale de ſapientia regine ſabe. xxxiij. X
¶ Exemplum de petro de palude. liiij. K
¶ Exemplum de beato anthonio. liiij. K
¶ Exemplum de duabus ouibus. lxvij. A
¶ Exemplum de ruſtico male habens in oculo. lxvij. A
¶ Exemplū ſenece de lege ciuitatis romane. lxviij. K
¶ Exemplum mgri petri de corboel. lxix. V
¶ Exemplum ex vitiſpatꝝ de pctore deſpato. lxx. X
¶ Exemplum de dyogene. lxxij. ante D
¶ Exemplum de colonia ſtitie. lxxij. F.
¶ Exemplum vegecij de re militari qꝫ obſeſſi non debēt confidere in hoſtibus. ccxcvi. ante. S
¶ Exemplum figurale de filijs iſrl. quō poſitis inſidijs iuxta gabaam ciuitatem inceperunt fugē ccxcvi. añ S
¶ Exemplum de antiquis hiſtorijs qꝫ nunq̄ aliqua ciuitas capta ē niſi p proditionē intrinſecam. ccxcvi. añ. S
¶ Exemplū de mre filioꝝ zebedei math. ij lxxvij. ante. K
¶ Exemplū alexandri regis de ſupbia. xcv. N
¶ Exemplum gregorij de ſtephano cuius meſſis erat incenſa. & eſt de timore mundano. xcvi. O
¶ Ex. de mōano tiore de quodā vſurario īfirmāte xcvi. o
¶ Exemplum de arſenio et de timore mundano. xcvi. O.
¶ Exemplum de duobus ſocijs clericis. xcvij. A
¶ Exem de quodā lcro pre & ē de timore filiali xcvij. K
¶ Exemplum de iob. xcvij. S
¶ Exemplum de duobus fratribus. xcviij. T
¶ Ex. de quodā pingui religioſo & macilente. xcviij. T
¶ Exemplum ex vitiſpatꝝ de ſene qui dixit. ſicut lucerna illuminat obſcuꝝ cubiculum. ita timor dñi. xcviij. T

¶ Exemplum ex vitiſpatꝝ de quibꝰdam ab abbate ma
chario querentibus·xcviij·T
¶ Exem̄ de duobꝰ fr̄ibꝰ impugnati a fornicacōe ibid·T
¶ Exemplum de quodam ſancto patre·xciiij·R
¶ Exemplum de quodam p̄re exn̄te in heremo·cxiij·O
¶ Exemplum de medico in quo ſpem ponit·cxiiij·ante P
¶ Ex·ḡgo de liberacōe aīe traiani ip̄a·ab īferno cxiij O
¶ Exemplum de dauid·cxv·T
¶ Exemplū de elimoſinario p̄riarcha alexādrino cxvij Q
¶ Exemplū de alex·mortuo cuiꝰ tūba erat aurea cxvij·Q
¶ Exemplum de quodam magne literature in phiſicis·
& mundi vanitatibus·cxvij·Q
¶ Exemplum de hiſtoria bragmannoꝝ·cxvij·Q
¶ Exemplum de iuuene intrante religionem·cxvij·Q
¶ Exemplum de ambroſio cum in extremis laboraret· &
precibus deprecaretur·cxviij·Z
¶ Exemplum de lacu in bethania·cxix·ante·C
¶ Exemplum de corruptione thamar filie dauid cxxij·N
¶ Exemplum de quadam virgine valde deuota que gra
uiter ſuſtinuit carnis temptationes·cxxiiij·R
¶ Exemplum geñ·xxxij·de verbo dei cui inſiſtere· & nō
obliuioni tradere debemus·clxx·ante L
¶ Exemplum de dyabolo·cxxx·G
¶ Exemplum de alauda & formica·cxxxv·T
¶ Exemplum de inclito franciſco·cxl·E
¶ Exemplum de hēmita cui cella intm̄ diſtabat·cliij·V
¶ Exemplum in vitiſpatrum de fratre quodam abbatem
interrogante·dicens·feci grande peccatum·clv·A
¶ Ex·de defuncto ſubito ad p̄gatorij penas tn̄ſeūte clx·P
¶ Ex·de quodā ſacdote miſſaꝫ auſtrie celebrante clx·P
¶ Exemplū de filio compoſito cuiꝰdam mulieris clx· R
¶ Exemplum auguſtini contra iulianum·clxi·S
¶ Exemplū macrobij de quodā impatore q̄ habuit equi
tē q̄ nimiā magnitudinē debitoꝝ calcauerat·clxvij· E
¶ Exemplum de montibus altiſſimis·clxxiiij·S
¶ Exemplū de moyſe q̄ fuit manſuetiſſimꝰ·clxxviij an̄ C

¶ Exemplum de veritate·clxxiiij·T
¶ Exemplum ex vitiſpatꝝ de quodam fratre in ↄgrega-
tione exiſtente·clxxviij·C
¶ Exemplũ de ſimplicitate columbina & non azinina de
quodam heremita, cui videbatᷣ ꝙ non incederet vt hõ-
ibat in manibus & pedibus·clxxxviij·ante·Z
¶ Exemplum de iacob de quo diᷓ geñ·xxxv·ꝙ erat vir
ſimplex·clxxxviij·ante·Z
¶ Exem· de thobie ſomno q̃ ex pte excecatꝰ fuit cxciij·K
¶ Exemplum de dormitione ſampſonis·cxciij·K
¶ Exemplũ de dormitõe in q̃ multi infecti fuerũt cxciij K
¶ Exemplum de ceſare iulio·ꝙ dux quidã habuit bellũ
ↄ quoſdam de affrica quos dux fecit dormire cxciiij·L·
¶ Exeᵐ plinij de qdã corpe hũano in mõte ſtante·ccij·E
¶ Ex·plinij ſolini de illis qui fortiſſimi erant· ibidem·E
¶ Exeᵐ de illꝰ q̃ alios pcellebãt curſu et velocitate ibiđ ·E
¶ Exemplum de illis qui clariſſime viderunt·ccij·E
¶ Exemplum de illis qui ſubtiliter audierunt·ccij·E
¶ Exᵐ de illis q̃ tormenta patientiſſime ſuſtinuerũt ccij·E
¶ Exemplũ de pnĩa plinij de natali mõi hiſtoria ccij·V
¶ Exemplum de ſocrate quõ diſcipuli ſocratis fecerunt
ymaginem mgr̃i ſui depingi·cxvi ante V
¶ Exemlum ſolini de aquila·cclxxij·ante R
¶ Exemplum de ſtrutio·cclxxij·ante R
¶ Ex·de quodã mõacho q̃ fuit mgr̃e abſtinẽtie·ccxiiij·añ p
¶ Ex·titi liui ꝺ geſtis rõꝝ ꝺ gallꝰ romã obſidẽtibꝰ·ccxcv·r
¶ Exemplum titi liui de geſtis romanoꝝ·ꝙ cum marcꝰ
& marcellinus dux obſiderent ſyracuſanam·ccxcv·R
¶ Ex·hiſto·quõ hiſboſeth dormiuit in meridie·ccxcv R
¶ Exemplũ hiſto·de benadab q̃ obſedit ſamariã·ccxv·R
¶ Exeᵐ valerij ꝙ cũ capta eſſet ciuitas rõna·ccxcv·R
¶ Exemplum figurale iudicum·ix·de iohel·ccxv·añ·T
¶ Exemplum de regis frantie ppoſito·ccxxij·O
¶ Exemplum de quodam aduocato·ccxxiij·ante·N
¶ Exemplum de quodaȝ ſacerdote bono prem habente

vſurarium·ccxxvij·V
¶ Exemplū de illo q̄ venit viſitare fr̄es ī ſichē·ccxxxvi V
¶ Exe·vane glīe q̄ in pauone & herinatio claret cclxx V
¶ Exemplum de publicano·cclxxvij·ante D
¶ Exemplum figurale de ſalomone·cclxxviij·ante· I
¶ Exemplū de illo q̄ excogitauit gen⁹ tormtoꝝ·cclxxx·N
¶ Exemplū de raptore qui vaccā rapuit ibidem·N
¶ Exemplum ex vitiſpatrū de quodam· qui deſiderabat ſcire·quō peccata melius poſſet vitare·cclxxxij·poſt·P
¶ Exemplum ex vitiſpatrum de illo qui puenit ad iſtud verbum dixit·Satis eſt·cclxxxij·poſt·P
¶ Exemplū ex vitiſpatꝝ de pr̄e iſto·qui ix· annis lapidē portauit in ore·vt addiſcēt taciturnitatē cclxxxij·pꝰ·P
¶ Exemplū de quodam diſcipulo qui apparuit mgr̄o ſuo dicente ſibi·ſe eſſe damnatum·ccxvi·T
¶ Exemplum macrobij de quodā milite qui habuit vxorem ſuam ſuſpectam·ccci·O

Fabula de vana gloria ſub exemplo pauonis & herimacij·cclxx·V
¶ Falſitas om̄is & mendacij ꝓhibet̄·ccxiij·O
¶ Falſitas & mendatium multiplicit̄ omittit̄·ccxiij·O
¶ Falſa ſecuritas pn̄tis vite & ꝓmiſſio neq̄ſſima xxviij·L
¶ Falcones dyaboli quidā ſunt·ſcꝫ raptores·lxxiij·G
¶ Flere vel dolere ſup mortuos non debemus·clx·R
¶ Fercula tria apponit dyabolus· cclxxv·O
¶ Ferculum fecit rex de lignis libani·ccxlvi·R
¶ Ferculum multis modis dicitur·ibidem·R
¶ Ferculū ſalomo·q̄le fuerit·& quid ſignificet·ccxlvij·X
¶ Franciſc⁹ ſe oībus viliorē reputabat & q̄liter·xlviij·C
¶ Fraterne caritatis vnitas valet ad ſex·xxvij·D
¶ Fraterna correctio qualis eſſe debeat·li·R
¶ Fides facit hominem cognoſcere quatuor·cxiij·O
¶ Fides vera vicit tria regna·cxiij·O
¶ Fides hominem liberat a periculo·cxiij·N
¶ Fiducia q̄d ſit & quō viguit apud antiquos·ccli·G

¶ Filij noſtri ſunt opera noſtra·xxiiij·P·
¶ Filij dei ſumus·xxviij·K·
¶ Filij dei qualiter cognoſcuntur viceſimooctauo·K·
¶ Filij dei ſuccedunt patri in tribus ·cxv·S·
¶ Filij dei dici vel effici poſſumus ꝑ multa·ccxxxvij·P·
¶ Filij dei generantur multipliciter·ccxxxvij·Z·
¶ Filij dei apparere debent in tribus·ſcꝫ in pr̄is potentia in filij ſapīa·⁊ in ſpirituſſancti clementia·ccxxxviij·A·
¶ Filij dei dẽrent eẽ viri eccīaſtici·ſꝫ non ſūt·ccxxxviij·B
¶ Filij dei ꝑ gratiam aſſimilari debent filijs dei in glīa ī multis cauſis·ccxxxix·C·
¶ Filij mali differunt a bonis in tribus·ccxxxix·D·
¶ Filie bone que ſint·⁊ quid faciant·ccxliij·L·
¶ Filie ſpon egredi debent multipliciter·ccxliij·N
¶ Filie ſpon aggredi ingredi ⁊ ꝓgredi dẽnt·ccxliiij· O
¶ Filiarum bonarum multe ſunt differentie·ccxliij· M
¶ Floꝛibus comparantur in ſcriptura virtutes·xlj·B·
¶ Flos campi ⁊ lilium conuallium eſt xp̄us·cxxi·K·
¶ Floꝛi campi comparatur xp̄us ꝓpter multa·cxx·G·
¶ Flos campi dicitur xp̄us·cxx·G·
¶ Flos duplex apparuit in terra·cxx·H·
¶ Flos reperitur in quatuoꝛ locis·ſꝫ diuerſimode·cxx·I
¶ Flos ſcꝫ xp̄us nobis expoſitꝰ eſt multipliciter·cxx·H·
¶ Foꝛum ɔſcientiale qliter q̄s ſe oꝛdinari dẽat·xxxvij·N
¶ Foꝛo compatur iuditium extremum·xxxvi·M·
¶ Foꝛtitudo ad tria valet·cclij·K·
¶ Foꝛtitudo quid ſit·⁊ que ſpecies eius·ccli·F·
¶ Flumina paradiſi quatuoꝛ·quid ſignificent·cxlv·T·
¶ Fugiunt homines communiter tria·cxcvi·O·
¶ Fugẽ ſeu relinquẽ debemꝰ mōm ꝓpter duo mala·cc X ⁊ propter octo mala·cxcix·T·
¶ Fur multiplex eſt·clxij·T·
¶ Fructus duplex ſcꝫ bonus ⁊ malus·cclxxiij·Z·
¶ Fructus malus eſt triplex·cclxxiij A·

Fructus vt ſit bonus quinq requiruntur·cclxxiij·B·
Fructus amoris ſunt ſex·cccix·D·

Gaudium dei excedit gaudium mundi·cx·E
Gaudiū triplex·ſ·cordis oris & opis·cxi·G
Gaudium homini fuit datum·cx·D
Gaudium verū in ſtatu virtutis inuenit·ccxlix·B·
Gaudia ſeptem marie virginis·xcvij·I
Gaudere debet homo de tribus·cx·F·
Gaudere debent bti in patria ſpealiť de qtuor·cxxx·I
Glatie comparatur gloria huius mundi·cclvi·P·
Gloria mundana quatuor mala includit·iiij·G·
Gloria vana non eſt appetenda & quare·cclxx·D·
Gloria vana nullam vtilitatem confert·ſed magnū damnum·cclxx·C·
Gloria vana in bonis opib⁹ accidit tripliciť·cclxxi·X
Gloria vana pñtis vite ludo troci compať·cclv·V·
Gl'ať vnusqſq; i trib⁹ ſcʒ in voce filio & carmie clxix·K
Gladius multipliciter capiť in ſacra ſcripta·ccliiij·O
Gladio triplici vulneratur anima·ccci·E
Gradus iuſtitie ꝯ hominis iuſti multi ſunt·ccxxiiij·P
Gradus ſeptem aſcendendi ad deum·cxlviij·D·
Gradus ſex ad pfectionem vite ptinentes·cxlvij·F·
Gratia prima que ſit·xxxiij·B·
Gratia prima tripliciter acquiriť·xxxiij·C·
Gratia ꝯ honor magnus eſt loqui cum deo·lxxv·K·
Gratia augmentať p tria·xxxiiij·E·
Gratia multis modis acquiriť·xxxiiij·F·
Gratia conſuať multipliciter·xxxv·K
Gratiā primā pť q̄s alteri mereri·xxxiiij·G·& lxxix·B
Gratiam diuinam aliq̄ impediunt·
Gratia dei multa opať bona·clxxx·F·
Gratiaꝝ ad actionem multa ꝓcurare vel mouere nos debent·ccxcij·I·
Graꝝ accō vt ſit debita mlta exigit ſeu req̄rit ccxciij·L

¶ Grauitas peccati ꝗ̄ periculoſa eſt·cli ·O
¶ Grauia ſunt peccatoribus quatuor
¶ Gula ſiue auaritia mentem excecat·clxvij· ·F
¶ Guſtus quomodo cuſtodiri debeat clxxxij ·N
HErbe venenoſe voluntas ꝓpa opat lxxxviij·P
¶ Hyems peccati tria mala habet
Hieſ⁹ hui⁹ noīs lr̄e·v·& q̄d ſignificent·cxlvi·B
¶ Hieſ⁹ hui⁹ noīs lr̄e·v·inſcribunt ī baptiſmo cxlvij·C
¶ Hominis nota tres queſtiones xxxi·Q
¶ Hominis nobilitas & ignobilitas ɔgnoſcit multipliciter·xxxi·R
¶ Hoīs ſoli⁹ de⁹ dr̄ plaſmator ꝓpter quatuor·xxxi·S
¶ Hoīs boni ſex ſunt ɔditiones laudabiles·ccij·F
¶ Homo bonus quatuor requirit·xliij·L
¶ Homo in pn̄ti vita impugnat ſicut ciuitas·ccxcv·Q
¶ Hore·xij·& vigilie q̄tuor & q̄d ſignificent·cxcvi·N
¶ Hoſpitalitatis exem̄ pulcꝫ nota·xxxv·I
¶ Hoſpiti mundus compatur ꝓpter multa·cxcix·V
¶ Hoſtium cordis noſtri tribus ictibus pulſat·xxi·L
¶ Hoſtium aīe vizꝫ q̄tuor affectōs eius p quod deus ingreditur qualiter diſponi debeat·cxxviij·O
¶ Hoſtia q̄tuor erāt ī porſe tēpli & q̄d ſit porſe cxxviij D
¶ Hoſtem accedere debet ſtrenuus miles p nominis dei inuocationem·cxv·T
¶ Hoſtes volens vincere accipiat quinꝫ lapides limpidiſſimos·cxvi·ante V
¶ Honeſte conuerſationis celebritas ad ſpūalem vitam pertinet·liij·O
¶ Humanitas xpi eſt via ad deitatem·cccix·T
¶ Hūiliari debem⁹ ꝓpter matrem nr̄am ſcꝫ terrā xxiij·S
¶ Hūilitas oritur ex triplici ɔſideratione·lxxxiiij·M
¶ Hūilitas vtuoſa & pfecta quatuor requirit lxxxiiij·N
¶ Hūilitas & mititas ſola verā pacem reqrit xcv· N
¶ Humilitas eſt cuſtodia virtutum·xxxvj·L·

¶ Humilitas aualli compat̄ ꝑter m.u.l.a.cxxi.R
¶ Hũilitas m̄ſurat ⁊ ordinat om̄s alias v̓tutes cxli.G.
¶ Humilitas pfecta difficulter acquiritur ſeu attingitur ꝑter tres cauſas.cxli.H.
¶ Humilitatis quatuor ſunt gradus.cxli.G
¶ Hũilitatis v̓e.vij.ſũt vtilitates ⁊ boĩtates lxxxiiij O
¶ Humilis ocul9 meret̄ deũ vidẽ ꝑp̄ tres cãs clxviij.H
¶ Humilibus magis ꝯcedit̄ ſapientia ꝙ̄ ſupbis.clxix.I
Iactantia ex multis cauſis cauſat̄.cclx.M
In bonis opibus duo ſunt timenda.cli.P
Incenſũ voluptatis ſunt ſpecies.confectiones.⁊c̄.cxxxvij.ante A
¶ Induere dꝫ aĩa xp̄m tripliciter.ccxcviij.X
¶ Induunt xp̄m diuerſi diuerſimode.ccxcviij.Z
¶ In ec̄ia irreuẽenter ſtantes increpant̄ a deo.clxxixx.B
¶ Infelitia gn̄a hoĩm tria ſũt in lege xp̄iana.cxliiij.Q
¶ Inferni pena ꝙ̄ dura ſit ⁊ timenda.ccxcvi.S
¶ Infirmitas vtilis ⁊ virtuoſa.ccci.C.D
¶ Infirmitas ſpiritualis quatuor facit mala.ccci.D
¶ Informant nos animalia bruta in multis.ccij.D
¶ Ignem pc̄ti ⁊ inferni tria gn̄a hoĩm euadũt cxliiij.O
¶ Ignes tres incendunt ⁊ conburunt mõm cxliij.R
¶ Ingenium bonum tria conſtituunt.tria oſtendunt.⁊ tria corrumpunt.cci.B.⁊ C
¶ Inadũtẽtia ĩ mlt̄is fc̄tis dictis ⁊ cogitatib9 xxx.p9 P
¶ Ingratitudo quadruplex exemplo filiorum iſrl̄.vi.N
¶ Ingratitudo mala eſt.ccxciij.M
¶ Ingratitudo tria mala inducit.ccxcij.R
¶ Ingratitudo ludo pile comparat̄.vi.O
¶ Ingratitudinis quatuor exempla.vij.Q.⁊ R
¶ Iniurias obliuiſcere debemus.ccxci.H
¶ Inuitatorium malorum.cclxxx.O
¶ Inuitant̄ ad conuiuiũ eterne bt̄itudinis quatuor gn̄a hominum.cxxxvij.Z

¶ Inimicis qualiter & qn̄ ſit benefaciendum. ccxvij. Z.
¶ Inimicis qn̄ & quibus indulgere debemus. ccxviij. A
¶ Inobedientia ex multis oritur. cxij. F
¶ Inobedientia eſt grauis culpa. xci. D
¶ Immundi homines et aīalia que & quot ſint. lxxij. E
¶ Intencōes nr̄as regulare dēm⁹ duob⁹ modis xlvij. R
¶ Intentio noſtra debet eſſe ſimplex. clxxxix. A
¶ Inuidia duplex videlicet bona & mala. cix. X
¶ Inuidia excecat oculos. clxvij. C
¶ Ionas quin𝇇 aduerſitates ſuſtinuit. clxxiij. K
¶ Ira dei quid ſit. xxv. C
¶ Ira dei h₃ tres conditiones formidandas. xxv. C
¶ Ira dei multis modis mitigatur. clxxvij. B. C
¶ Ira excecat intellectum. clxvij. D
¶ Ira dei duplex videlicet bona & mala. cix. R
¶ Ira auffert deo ſuū dn̄um & mlta mala facit clxxix. D
¶ Iridis colores quatuor quid ſignificent. cxlv. X
¶ Irritant mali bonos et qualiter. viij. X
¶ Iraſci non debet quis ſine cauſa. clxxix. ante D
¶ Iuditium extremum foro comparatur. xxxvi. M
¶ Iuditium duplex patitur peccator. xxxvij. O
¶ Iuditium iuſtum tria exigit. ccxxi. K
¶ Iuditium humanum q̄tuor modis peruertit̄. ccxxi. L
¶ Iuditium temerarium pximoꝝ qualiter reprimi poſſ₃ nota remedia. ccxxv. R
¶ Iuditio extremo q̄lit̄ nos pparare dēm⁹. xxxvij. N
¶ Iuditio extremo ſe volēs pparare. vij. d₃ facē. xxxix. T
¶ Iuditio in extremo electi q̄tuor bō ꝯſequūt̄. xxxix. X.
¶ Iuditio ꝯſcienciali q̄tuor pſone ſunt nārie. xxxvij. O.
¶ Iudica iuſte. vt iuſte iudicari poſſis. ccxxi. K
¶ Iudicare neminem debemus. & quare. ccxxiiij. P
¶ Iudicare alium qn̄ ſit peccatum. & qn̄ non. ccxxv. Q.
¶ Iudex iuſtus eſt deus. ccxxxiij. N
¶ Iurādo vel peiorādo non malū vl̄ male dicas ccxix. S

¶ Juramentū vel piuriū dicens dicit maledict9 · ccxix · E
¶ Iuuent9 quō ſit erudienda & caſtiganda · clxxiiij · V ·
¶ Juſt9 q̄s ſit & quid ad hoīez iuſtū requirit · ccxxiiij · O
¶ Juſtus tripliciter probat · ccxxvi · T
¶ Juſtitie ſiue iuſti hoīs mlti ſūt grad9 p totū ccxxiiij · P
¶ Juſtitia dupliciter accipit · cclnij · N
¶ Juſtitiam tria commendant · ccliij · O
LAborare debemus libenter in vita hac propt multa · cxxxiiij Q
Laborē nō deñt timē tria hoīm gña cxxxiiij · Q
¶ Lacrima otricōis ex amore reſoluta plus valz · lix · N ·
¶ Lacrimarum tres ſunt vtilitates · li · I
¶ Lacrimarꝫ aq̄ multū valent ad cordis mōitiā lviij · L
¶ Lacrime quomodo dulcorant · lix · M
¶ Lacrime habent quatuor condictiones · lxi · V
¶ Lacrime cum hūilitate admixte purgant aīam · lxvi · A
¶ Lacrimarꝫ aquam q̄tuor debent producere · lxi · X
¶ Lapidib9 q̄nꝫ vincēd9 eſt dyabol9 hoſtis · cxvi · añ V
¶ Laudare cupiēs deū in oīb9 quō facē debeat · ccxxvi · S
¶ Legum mutatio nociua eſt · cclxvij · L
¶ Leges debent eſſe equales · & quomodo · cclxviij · M
¶ Leges debent eſſe pmanſiue · & qualiter · cclxvij · K
¶ Leges vt ſint bene condite q̄tuor requirunt · cclxvi · F ·
¶ Leges qualiter ſint condende · & ponit concluſiones tres · cclxvi · G
¶ Legunt diuerſi diuerſimode · ccxiij · N
¶ Lectulus multiplex eſt · centeſimodecimonono · E
¶ Lectulus noſter Floridus · cxix · D
¶ Lectulo comparat religio propter quatuor · cxix · E
¶ Lectulum conſcientie quatuor virtutes cardinales cuſtodire debent · ccliij · P
¶ Lectū ſalomoīs cuſtodiūt q̄tuor v̄tutes card̄ · ccliij · P
¶ Liber multiplex eſt a nobis legendus · cciij · G
¶ Liber conſcientie dupliciter eſt conſuandus · cciij · D ·

¶Liber vite eſt xp̄us·cciij·G
¶Liber dicitur maria·ccvij·A
¶Libro conſcientie tria legere debemus·ciij·I
¶Libros tres legere debent accidioſi·l·F
¶Libri quinq; moyſi quid ſignificent·cxlvi·A
¶Libꝝ vnum ſingularem deus elegit qui fuit intus et foris ſignatus ſigillis ſeptem·cxxi·D
¶Lilium conuallium efficit dilectꝰ in plantacōibꝰ cxxxi·K
¶Liliū inter ſpinas patientiam ſignificat·cxxij·M
¶Lilij ſex folia caſtitatem conſeruant·cxxij·N
¶Liliū triplex triplicē v̄ginitatē caſtita·ſignificat cxxij·O
¶Liliū caſtitatis diuꝰ ſpinis diuſimode pūgit·cxxiiij·R
¶Lilium inuenitur in tribus locis·cxxiiij·S
¶Licentiant mali lamentabiliter in iuditio·ccxvi·T
¶Loquere pauca·cclxxv·D
¶Loquit deus anime multipliciter·clxxi·Q
¶Loquendi quatuor ſunt ſpecies·cxlv·V
¶Loqui volens fructuoſe ſapienter et recte quinq; notare debet·cclxxxv·S
¶Loquentes linguis quinq; boni loquūtur fructuoſe et vtiliter·cclxxxiiij·R
¶Lucerne ſeptem ſpant·vij· gōibꝰ bone vite·xliiij·N
¶Lucem diuinam q̄dam non recipiunt q̄ negligūt·cij·B·
¶Lucem diuinam ſiue radium diuine lucis diuerſi diuerſimode ſequuntur·ciij·E
¶Lucem diuinam ſeq; et non precedē debemꝰ·ciij·D
¶Ludo ſcacorum mundꝰ comparatur·cc·ante ·X
¶Ludo troci gloria mundi comparatur·cclv·V
¶Ludus alearum quid ſignificet·cclviij ·C
¶Ludus amoris qualis ſit·cccxiij·A
¶Lux dicitur xp̄us ꝓpter quinq;·c ·P
¶Luxuria excecat hominem·clxviij·G
¶Luxurioſorum inclinatio per pluuie guttas notatur vel pluuie comparatur·cclix·F

Magiſter vnus verꝰ tm̄ eſt ſcꝫ xp̄us·xv·M
Magiſter noſter xp̄s tres ſcolas habuit in qui
bus tria nos docuit·xcv·M
¶ Magiſterium xp̄i mltipliciter ꝓbatur·cxviij·V
¶ Mg̃ros tres dꝫ hr̄e hō volens ꝓficē in via moꝝ·cv·L
¶ Magnificentia triplex·ſ·cordis·oris & opis·ccli·F
¶ Magnitudo aūt ſue mīe ↄſiſtit in tribus in eo·xv·S
¶ Mali irritant bonos & qualiter·viij·X
¶ Malis contingit bene vti·exemplum·xliiij·L
¶ Mali odiunt bonos & quare·ccxviij·C
¶ Mali arguunt bonos de tribus·ccxix·D
¶ Malitia & duritia cordis·xxix·poſt M·⁊·ccxxxi·an̄ E
¶ Maledicti qui ſint.ccxix·E
¶ Maledictus eſt vouens deo·⁊ non ſeruans·ccxx·G
¶ Mali in hac vita proſperant̄·ſed in futuro grauiſſime
puniuntur·cccxvi·D
¶ Maria dicitur virga ieſſe
¶ Maria dicitur liber·ccviij·A
¶ Maria virgo multipliciter eſt a deo electa·ccviij·A·
¶ Maria vinea vna electa eſt q̄ꝫ elegit deus·ccviij·B
¶ Maria eſt fons & riuus irrigatꝰ gratiarum·ccix·C
¶ Maria dicitur ciuitas electa·ccx·D
¶ Maria eſt porta electa·ccx·E
¶ Maria columba dicitur·ccx·F
¶ Maria ouis dicitur·ccxi·G
¶ Maria habuit ſeptem gaudia·ccviij·I
¶ Maria virtutes·vij·traxit a regibus ſeptem·ccxij·K
¶ Maria terre comparatur·ccxij·L
¶ Maria virgo qualiter ſtuduit·ccxiij·M
¶ Manſuetudo & mititas q̄d ſit & q̄lis eē debeat clxxviij·B
¶ Manſuetudo vera qūo premiat̄ & probat̄·clxxviij·C·
¶ Medicatur anima triplici cura·cccij·F
¶ Medicina triplex adhibet̄ aīe languenti·cclxvi·H
¶ Membra humana dicūt hr̄e deꝰ·& ſpetialiter manus·

¶ Mendatium eſt triplex· ſcȝ ioccſum pnitioſum et offitioſum·ccxiij· Q
¶ Mendatiū et vitas·lvij·F· et clxxiij·P Q R·S ⁊ T·
¶ Menſurare debem⁹ multa ſcȝ tria·iij·F·et ccvi·R
¶ Menſurat nos de⁹ ſm trinam dimenſionem·cxxviij·C
¶ Memoria mortis vtilis eſt·⁊ valet ad quatuor bona· cxvij·P·cciiij·M
¶ Memoria mortis valet ad repreſſionem carnalium deſideriorum·cxvij·P
¶ Memoria paſſionis xpi cuſtodit cor ne aliqd̄ immūdū intret in ip̄m·clxxxviij·P
¶ Memoria triplex inuenitur in ſcriptura·ccxci·G
¶ Mirabilia ⁊ ſigna paſſionis xpi·v·L
¶ Miſericordia dei infinita ex tribus cognoſcit̃ ſeu deus tripliciter nobis miſer̃·xv·S
¶ Miſericordie opa corpalia ⁊ ſpūalia que ſint xxxviij·R
¶ Miſericordes et pij non damnant̃·xxix·N
¶ Miſſa multum valet aīabus defunctorum·clx·P
¶ Miſſam deuote debet audire homo·xlvi·R
¶ Mitras quid ſit et qualis eſſe debeat·lcxxviij·B
¶ Modus paſſionis xpi quid ſignificet·liij·M
¶ Mors triplex eſt·cxvi·V
¶ Mortis timor tria facit·xxix·M
¶ Mortis deſcriptio ſm quendam ſctm·cxviij·A
¶ Mortis deſcriptio ſm tullium·cxviij·Z
¶ Morti comparat̃ pctm·lv·Z
¶ Mortis memoria q̄tuor bona facit·cxvij·P ⁊ cciiij·M
¶ Mortem timere boni non debent.cxviij·B
¶ Mortuos dolere vel flere non debemus·clx·R
¶ Morior hoc verbū quō declinari debeat·cxviij·añ·Z
¶ Moriunt̃ diuerſi diuerſimode·cxv·X
¶ Mouent̃ diuerſi diuerſimode in deum ccvij·T
¶ Mulieris ꝯſortia fugienda ſunt ꝓpter multa·cxcvij P
¶ Mundos nos oportet eſſe moribus·lviij·D

¶ Mund⁹ fugiendus est ꝓpter multa mala. cxcix. T
¶ Mundus hoſpiti comparat̃ ꝓpter multa. cxcix. V
¶ Mundus ludo ſcacorum comparatur. cc. ante. X
¶ Mundi hui⁹ vita ſiue glia ludo troci compat̃. cclv. V
¶ Mundum fugere docent nos duo. cc. X
¶ Mundum cor quid ſit. et q̃ntum bonum ſit. lxxi. C
¶ Mundi et immundi diuerſis aialib⁹ compant̃ lxxii. D
¶ Mundana gloria quatuor mala includit. iiii. G
¶ Mundari debet anima ꝑ octo ꝑ ordinem. lxxi. B
¶ Munditia triplex eſt nobis neceſſaria. lviii. H
¶ Munditiam cordis multa efficiunt. lviii. I
¶ Multiplicitas certaminū. ſ. temptationū etc. xxx. p⁹ P
¶ Murmurant q̇dam ꝯ deum. et q̄uo. et q̄liter. x. E
¶ Mutat̃ mund⁹ ſm q̄druplicem mutacōis ſpēm. cc. Z.
¶ Mutationis quatuor ſunt ſpecies. cc. R

NAtiuitas triplex eſt. cxv. R
¶ Natiuitatis ſpiritualis ſigna. cxv. S
¶ Nauis vel nauicula pn̄iam ſignificat. De penitentia vide in lr̃a. P
¶ Negligentia piculoſa eſt valde. cli. O
¶ Negligentia quadruplex eſt. ſm ꝙ diuerſi diuſimode negligunt. cli. Q
¶ Negant deum tria genera hoim. ccxxiii. N
¶ Nidificant diuerſe aues diuerſimode. ſicut contemplatiui et pfecti. ccvii. R
¶ Nidificare debent pfecti tripliciter. ccvii. R
¶ Nobiles et degeneres qui ſint. xxii. Q
¶ Nobilitas et ignobilitas hoīs ex multis cauſis cognoſcitur. xxxi. R
¶ Nobilitas aīe ex trib⁹ ꝓcedit. cxii. K. et cclxxxvii. X
¶ Nobilitas et claritas aie in trib⁹ ꝯſiſtit. cclxxxvii. Z
¶ Nobilitatis deſcriptio et ꝯditiones eius. xxiii. R

¶ Noīa bonoꝝ et maloꝝ quō oponunt.ſ. ex duobus integris ꝛc. vt patet ex donato. lvij. E. et F
¶ Nomen hieſus cum ſuis lr̄is in baptiſmo aīab? nr̄is inſcribit. cxlvij. C
¶ Nominis hieſ? quinqꝫ lr̄e. et ſillabe due q̄d ſignificent cxlvij. B
¶ Noībus ſeptem noīat de? ſponſam ſuam. cclxxxix. C
¶ Numerare debem? multa. ccvi. S
¶ Numerari non poſſunt ſex mala mūdi. cclviij. D
¶ Numer? vnitatis quid ſignificet. cxxxix. D
¶ Numerus binarius quid ſignificet. cxl. E
¶ Numerus ternari? q̄d ſignificet. cxliij. N
¶ Numerus q̄ternarius quid ſignificet. cxliiij. S
¶ Numerus quinari? quid ſignificet. cxlvi. A
¶ Numerus ſenarius quid ſignificet. cxlvij. E
¶ Numerus ſeptenari? quid ſignificet cxlviij. G
¶ Nuntius noſter bon? ad deū eſt orō. Et dꝫ habē quīqꝫ odiciones ad pficiendū ſue legacōis offitiū. lxxvi. N.
¶ Null? dubitat deū eſſe. n̄ inſipiens fuerit. xiiij. R
Oblacōes iniq̄tatis ſūt ſibulacōes ꝛc. cxxvij. an A
Obediens ver? otinūe meret. lxxxvi. T
Obedientie vere m̄ltiplex eſt fruct?. lxxxvi. S.
¶ Obediencia prompta tria requirit. lxxx. x. A
¶ Obedientia pfert alijs virtutib?. lxxxx. B
¶ Obedire hoīb? quare nos debem?. xc. C
¶ Obliuio dei ex trib? cauſat. vi. M
¶ Obliuio dei tria mala inducit. cxlv. Z
¶ Obligat homo nūqꝫ ad impoſſibile. lx. R
¶ Occaſiones pctoꝝ. et malas ſocietates fugere debem?. Vide ibid bonū exemplum. liij. Q
¶ Occupacōib? inutilibus tempus pdere in duob? conſiſtit. cxxxvi. X

¶ Oculus eſt omnib9 membris ſumptuoſior·clxx·L
¶ Oculi noſtri ſemp ad deum dirigi debent·cliij·T
¶ Odit deus ſex·cclx·K
¶ Odiunt mali bonos· & quo·viij·V
¶ Odium malorum non eſt derogatio bonorum· Exempla quatuor ibi nota·l·G
¶ Odoratus ſpem futuri boni ſignificat·clxxij·O
¶ Operarius fidelis·cxxxij·O
¶ Opa facta ex caritate ad multa valent·xxxiiij·D
¶ Opa mie ſpiritualia & corpalia que ſint·xxxviij·R
¶ Opera mie ſpiritualiter expoſita·xxxviij S
¶ Opera noſtra trina regulacoe indigent·xlvij·V
¶ Opa quedam de gne bonorum non ſunt meritoria ppt ſeptem circumſtantias malas·cxxxvi·N
¶ Opera ſex dierꝫ ſignant ſex gradus ad vitam pfectam ptinentes & ducentes·cxlvij·E
¶ Ordo quo diffinitur· & quid ſit·cclxviij·N
¶ Orare p alijs multum vtile eſt·lxxix·C
¶ Orare p inimicis· qn· qre· & qliter debem9·cxviij·B
¶ Orationum ſeptem ſunt genera de deo
¶ Orare debemus libenter pter tria·lxxv·ante·K
¶ Oratio quid ſit·lxxv·L
¶ Oratio eſt nuntius noſter ad deum·cui quinqꝫ ſunt neceſſaria ad pficiendum ſue legacois offitium·lxxvj·N
¶ Oratio viuorꝫ aliqn p damnatis valet·lxxx·E
¶ Oratio deuota incenſui comparat·lxxx·F
¶ Oratio humilis tria impetrat·lxxxi·D
¶ Orationum qdam mentalis qdaꝫ vocalis·lxxix·Z
¶ Orationis dignitas ex duobus ppenditur·lxxv·K
¶ Orationis noſtre effectus impeditur propter tria·lxxvj·O
¶ Orationis quatuor ſunt ſpeties·lxxix·A
¶ Orationis noſtre deuote modum accipere debemus·a modo orationis xpi·lxxx·G

¶ Orationes bonoꝝ valent ꝑ aīabꝰ defunctoꝝ·lxxx·O·
¶ Orationes ſunt in multiplici differentia·clix·M
¶ Orationes maloꝝ qñ ꝓſint aīabus·⁊ qñ non·clx·O·
¶ Orationes pctoꝝ ⁊ viuoꝝ an ꝓſint aīabꝰ defunctorū
¶ Orationem duo ſuſtentare debent·lxxv·M
¶ Orandi duplex modus in coruo ⁊ columba ſignificat᷑· lxxvi·Q
¶ Oratores peruerſi tripliciter malefaciunt·ccxxi·I
¶ Oratores peruerſi dicuntur maledicti·ccxxi·H
¶ Ortus vbi dilectus repitur eſt amenus·xix·H
¶ Ortus anime debet eſſe concluſus·xix·F
¶ Ortus anime reddit᷑ delectabilis ex multis cxix·G
¶ Ortꝰ eſt aīa in q̄ plantari dēnt flores ⁊ lilia·xix·O
¶ Orto comparatur anima deuota·xviij·D
¶ Orto compatur religio ꝓpter aliqua·lxxxij·I
¶ Ortum aīe deꝰ libenter ingredit᷑ ꝓpter duo·xix·H
¶ Ornatus hominum ſuperfluus ⁊ vanꝰ multum nocet ·ix·A·⁊lxxij·F
¶ Oſculum q̄drupliciter pt̄ petē rōnabilit᷑ aīa deuota lxxvij·T
¶ Otium multa mala facit·cxxxv·V
¶ Otium quantum malum ſit·cxxxiiij·P
PAcem xp̄us multiplicit᷑ comendauit·ccxxxv·S
Pacem veram multa ꝓcurant·ccxxxvi·V
Pax multiplex eſt·ccxxxv·T
¶ Pax vera multa bona facit·Et ibi ponunt᷑ ſeptem bona·ccxxxvij·X
¶ Pax vera non niſi in humilitate inuenitur·xcv·N
¶ Pax mala nocet
¶ Patientia in bono homine tripliciter ꝓbat᷑·xlvij·Z·
¶ Patientia in aduerſis q̄ bona ſit ⁊ vtilis·xlix·D
¶ Patientia quid ſit ⁊ quot modis dicatur·ccli·H
¶ Patientia lilio inter ſpinas comparatur·cxxi·L

¶ Pallium triplex ſcindere debemus · cl · N
¶ Panis dicit̃ corpus xp̃i ꝓpter multa · clxxiiij · X
¶ Panis corpis xp̃i ex quib⁹ ⁊ q̃uo conficit̃ · cclxxvi · R ·
¶ Paſſionis modus xp̃i quid ſignificet · lij · M
¶ Paſſionis xp̃i · xij · ſigna ⁊ mirabilia · v · L
¶ Paſſionis xp̃i memoria cuſtodit cor · ne aliq̃d immun⁹
dum intrat in ip̃m · clxxxviij · R
¶ Peccatum priuat hoĩem tribus bonis
¶ Peccatum q̃uo deus maxime deteſtatur xxxix · V
¶ Pec̃ta diu̾ſoꝝ q̃uo puniuit deus in lege veteri cxcij · G
¶ Pec̃ta ſeptem capitalia · vij · ceritates inducunt · lvij · B
¶ Pec̃ta aliena conſiderare m̾lta mala inducũt · lvij · G
¶ Pec̃ta quatuor intoxicant dei eccliam · cxcvij · Q
¶ Peccator multis rebus compat̃ · lv · Z
¶ Pec̃tores quoſdam de⁹ exaudit ⁊ quoſd̃ non · lxxvi · P
¶ Pec̃tores deus non exaudit ꝓpter duo · lxxvi · P
¶ Pene infernales que ſint · xxx · P
¶ Pñia in foro ↄſciali tenet modũ culpaꝝ · xxxvij · P
¶ Penitentia vera multa requirit · cclxiij · T
¶ Penitentie ẏmago qualis erat · cclxij · S
¶ Pñie ad acceleracõem · iiij · nos moue̾ deñt · ccviij · T ·
¶ Penitentes quatuor conſiderare debent · ccvij · T
¶ Penitentie exemplum · ccvij · V
¶ Petere debemus aliqua a deo · lxxvij · R · ⁊ ciiij · L
¶ Petere pi aĩa deuota rõnabiliter q̃tuor · lxxvij · S
¶ Petere dȝ homo rõnabiliter a deo q̃tuor · lxxvij · R
¶ Petere debet homo ſex in dedicatione ecc̃ie more regis
ſalomonis · cclxxviij · I
¶ Pij ⁊ miſericordes non damnant̃ · xxix · N
¶ Perfecti nidificare debent tripliciter · ccvij · R
¶ Perfectionis gradus ſex · ſignati per ſex dierum opera ·
· cxlviij · E
¶ Perfectionem mentis ſeptem inducunt · clxxix E
¶ Perſeuerare in peccato valde nocet · lxviij · S

¶ Perſeuãntia ſiue ↄſtantia q̃d ſit ⁊ ad q̃d valeat cclij. I
¶ Periurium deteſtandum eſt ꝓpter tria. ccxix. F
¶ Precepta diuina diũſi diuerſimode ſeruant. clxxxi. G
¶ Precepta dĩna pſalterio. x. cordaꝝ compant̃. clxxxi. G
¶ Prelati montib⁹ compant̃. ⁊ q̃uõ eſſe debeant. xciij. G
¶ Prelati mali periculoſi ſunt. xciij. I
¶ Prelatus negligens rane comparat̃. xciiij. K
¶ Prelaturas diuerſi diuerſimode obtinent. xciij. H
¶ Preſens vita ludo troci comparat̃. cclv. V
¶ P̃ñtia ⁊ abſentia ſponſi q̃liť ↄgnoſci debeat. cccxiij. Z
¶ Piſcina penitentiam ſignificat
¶ Probat de⁹ electos ſuos multipliciter. cccxv. C
¶ Proficẽ volens in bono. ſeptem debet facere. xlviij. A
¶ Profitientes qualiter ſe habere debeant. ccvij. X
¶ Proceſſio duplex eſt. viꝫ bonoꝝ ⁊ maloꝝ. cclxxix. K
¶ Proceſſio malorum ſic ordinat̃. cclxxx. N
¶ Porte vite bone claudi debent m̃ltis ſeris. ccxxix. A.
¶ Potioni medicinali penitentia ſiue vita religioſa cõparatur. xviij. E
¶ Potentie ſiue vires naturales aĩe ⁊ mot⁹ affectionuꝫ in vitia ⁊ pc̃ta deordĩate ⁊ deformate ſũt ⁊ q̃liť. cvi N
¶ Potentie anime ſiue appetitus honoris ad m̃lta bona dati ſunt homini a deo. cvij. Q
¶ Paupertas tria bona facit. lxxxiij. L
¶ Plaſmator ſoli⁹ hominis eſt deus ꝓpter q̃tuor. xxxi. S
¶ Prudentia quid ſit ⁊ ad quid valeat. ccxlix. O
¶ Prudentia tripliciter ſumiť ex tribus aĩalib⁹. ccl. E
¶ Pugnauit q̃dam ↄtra deum p ſua benefitia. vij. P
¶ Pugnare ſpũaliter q̃nq̈ gñ̃a hoĩm non valent. xij. L.
¶ Pugnare corpaliť. iiij gñ̃a hoĩm non valẽt. ccxxxiij. O
¶ Pugnam ſpũaleꝫ accedẽ volẽtes ſic ꝓbãdi ſũt xiij. M.
¶ Pugna ſpiritualis quatuor exigit. ccxxxiij. N
¶ Pugna ſpirituali diuerſi diuerſimode pugnant. vel ſe habent. ccxxxij. K

¶ Pugnando ſpiritualiter pauci ſunt apti· vndecimo· J
¶ Pugnat dyabolus multipliciter ꝯ nos· ccxxxiiij· O
¶ Puerilitas hoīs q̄ hō puerilit̄ in pn̄ti opat̄· xxxi an̄· T
¶ Pulſat deus trib⁹ ictib⁹ ad oſtium cordis nr̄i· xxi· L
¶ Puritas animam cum deo vnit· cclxiiij· R
¶ Puritatis tres ſunt gradus· cxxxviij· A
¶ Puniuit de⁹ pctā diu̇ſoꝝ diu̇ſimode ī lege veti cxcij· G
¶ Puniuntur reprobi quatuor modis· ſeptuageſimo· X
¶ Pluit nobis deus de celo multa benefitia. xvij· A
Quaternitas anni quid ſignificet· cxliiij· S
Quare deus fuit ꝯceptus in ciuitate· xix· J·
Querē dēm⁹ xp̄m qūo· vbi· qn̄ & q̄re· ccciij· G·
¶ Querunt quidam deū ſed non inueniunt· ccciij· D
¶ Queſtio qō eſt membrum ſumptuoſ⁹ in hoīe· clxx· L·
¶ Queſtionū ſeptem genera de deo· xiiij· R
¶ Quid ſit deus· xiiij· R
¶ Queſtiones tres de homine· xxxi· O
¶ Quinq₃ vel quinari⁹ nūs quid ſignificet· cxlvi· A
¶ Quinquagenarius nūs quid ſignificet· cxxix· an̄· E·
¶ Quaternarius nūs vel q̄tuor quid ſignificet cxliiij· S
¶ Quatuor hoīm genera derident deum· cxci· F
¶ Queſtio aīe fidelis amoroſe· cccx· poſt T
Radium diuini luminis diuerſi diuerſimode re=
cipiunt· cij· C
Rapina ſpūalis ſcʒ furtum triplex eſt· clxij· T·
¶ Raptores ſunt falcones dyaboli· lxxiij· G
¶ Recidiuatio multa mala inducit· vij· S
¶ Recidiuans qualiter ſe habere debeat· lxxi· E
¶ Recidiuantes negant vel derident deum multipliciter
cxc· C
¶ Recidiuantes crucifigunt deum· & quomodo· cxc· E·
¶ Recidiuantiū ſeptem nequitie ſignificant̄ per ſeptem
ſpiritus nequam· cxci· E
¶ Rectitudo hominis in quatuor conſiſtit· ccxxix· L

¶ Rectitudo voluntatis in quo consistit. cclxiiij. X
¶ Reddere debem⁹ deo debita ꝓpter multa. clxxxiiij. N
¶ Regnum anime q̄liter bene regi debeat. ccxlviij. Z
¶ Regnum anime quomodo disponi debeat. v. A
¶ Regnū aīe vt bene regat̄ multa requirunt̄. ccxlviij. Z
¶ Regna tria vincit vera fides. cxiij. O
¶ Regulacōe trina indigent opera nostra. xlvij V
¶ Regulande sunt cogitationes dupliciter. xlvij. X
¶ Regulande sunt duob⁹ modis intencōes nr̄e. xlvij. P
¶ Redarguunt̄ quidam de murmationis peccato. x. E
¶ Religio et pn̄ia potioni medicinali compat̄. xviij. E
¶ Religio orto comparatur. lxxxij. I
¶ Religio lectulo comparat̄ ꝓpter quatuor. cxix. E
¶ Religionis via delectabilis est ꝓpter q̄tuor. lxxxv. O.
¶ Religiosorum via multis rebus comparat̄. lxxxvi. R.
¶ Remedia contra iuditium proximi. ccxxv. R
¶ Reprobi quatuor modis puniri solent vel debēt. lxx. X
¶ Reúntiam triplicem deo dēmus. clviij. I et clxxvij. A
¶ Reuertē volens ad deū septem vias habet. ccxxviij. Z
¶ Riuuli septem diuine bonitatis applicant̄ septem diebus creationis. xiiij. O
¶ Ros diuini amoris aīaꝫ ascendē facit in deum. clij. S.
¶ Rubedo solis in mane et sero non idē significat. c. E
SAcerdotes ex quibus assumi debent. lv. X
Sacerdotes p̄ntis tp̄is quales sint. lv. V
Sacerdotes principaliter mundi esse debent et quare. lxxiiij H
¶ Sacerdotes sunt caupones et apportatores vini. cxxvij. ante A
¶ Sacerdotes mali cui comparant̄. lv. P
¶ Sacerdotium offitium materia finis et forma
Et status eorum qualis esse debeat liiij. T
¶ Sacrifitia superfluitatis sūt diuīsa fercula. cxxij ante A
¶ Saltus anime est triplex. cxxxiij. N
¶ Saltus boni filij triplex est ccxlij. I

¶ Sanguis quem xp̄us in cruce fudit multa bona facit
v·K·lij·N·a·clxxxviij·Z
¶ Sanctis & bonis oīa coopantur in bonum lxiiij·M
¶ Sancti aliqui dicuntur propter tria cliij·P
¶ Sanctum dicitur quatuor modis cliij·P
¶ Sanctificatio triplex fiebat in veteri lege lxxi·A
¶ Sanitatem mentis pfectam ſeptem inducunt clxxix·E
¶ Sapīa triplex ē ſcʒ mūdial'·beſtialis·& ſpiritual' xxxij·T
¶ Sapientie vere tripliciter accipitur xxxij·V
¶ Sapientia cordis ſub figura deſcribitur xxxiij·X
¶ Sapientia mater dicit̄ q̄ gn̄at quatuor filias clxxvi·Z
¶ Status eccl'ie duplex ſcʒ clericorum & laycor̄ xciiij·L
¶ Stat' bon' eccl'ie mutatus eſt in multis & q̄uo ccxvi·F
¶ Sex concluſiones de aduerſitate clxxxij·I
¶ Sex vel ſenari' numerus q̄d ſignificet·cxlvij·E·
¶ Semen eſt verbum dei & illud auditur & ſeminatur a
diuerſis diuerſimode·cxiij·N
¶ Sens' nr̄os corpales & ſpūales q̄liter regere debem'·
¶ Septem vel ſeptenari' numer' q̄d ſignificet cxlviij·G
¶ Septē vitia capitalia·vij cecitates infert ſeu inducūt
ſecundo·B·
¶ Septem ſunt cauenda & dimittenda·que ſunt ſeptem
capitalia vitia q̄ ip̄e deus maxime deteſtat̄·xxxixv·
¶ Spes eſt duplex bona ſcʒ & mala·cx·C
¶ Spēs ɔfeccōs & electuaria ſūt incentiua voluptatis·
¶ Specl'm xp̄m repreſentat dupliciter·clxxxiij·L
¶ Sequi debemus xp̄m & q̄uo·ciij·F
¶ Seruire deo voluntarie quinq̄ faciunt·clv·C
¶ Seruire deo addiſcere debemus & qualiter·cliij·an̄ R
¶ Serui dei multe debent eſſe ɔditiones·cliij·R
¶ Seruitium dei tria impediunt ſignata·p tres beſtias
aſcendentes de mari·cxlv·P·
¶ Seruitiū diſcretū q̄tuor ɔditiones habere dʒ·cliij·A
¶ Seruitij fidelis q̄tuor ɔdicōs ſiue affeccōs ſūt·cliij·X

¶ Seris multis claudende ſūt porte bone vite·ccxxix·A
¶ Stelle pliades quid ſint et qd ſignificent·xxviij·I·
¶ Sibulacōs et ſcortacōs ſūt oblacōs iniqtatis·xxvij·A
¶ Scīa triplex eſt nobis nēcia·xxx·O·
¶ Scriptura ſacra ſignanter etatem et annos bonorum filij dei computat·cclvij·Z·
¶ Sigilla ſeptem apoc·ſignificant ſeptem impedimenta bone vite·cciij·K·
¶ Signa zodiaci xij·ptranſiuit xpus·ci·A
¶ Silentiū et taciturnitas qd ſit et qntū pficiat·cclxxxi·P
¶ Symoniaci vendunt patris potentiam·cxxx·G
¶ Sīplicitas cordis dz eē cū prudentia et eō clxxxviij·R
¶ Simplicitatis quinqz odictiones ſignant·p odiccōes quinqz columbe clxxxviij·Z
¶ Sinderiſis quid ſit clvij·F
¶ Spine ſex caſtitatis lilium violant cxxiiij·K·
¶ Spūs vij·neqz neqtias ſignificāt recidiuantiū cxc·D
¶ Spūſſanctus dat quadrupliciter·xxv·B
¶ Spūſſanctꝰ in ſpecie ignis ſeptē opat in hoīe·xxv·D
¶ Spūſſanctus hz diuerſa vnire·xxvi·F·G
¶ Spūalis vite quatuor ſunt odictiones·l·D
¶ Sitire deum dz aīa quadruplicirer·ccxcviij·R
¶ Scolas tres habuit mgr noſter xpus·in qbꝰ tria nos docuit·xcv·M
¶ Societas mala·de q̄ nota multa exempla·xlix·E
¶ Societatē et oſortiū triū vitare debemꝰ et fugē cv·M
¶ Societatem malā fugē dēmꝰ q̄liter et quare cxcvij·P·
¶ Solem iuſtitie tria a nobis occultat ciij·G
¶ Somnolentia dyaboli ſabbatuz dicit cxxvij·ante A·
¶ Somnus multa mala infert vel inducit cxciij·K
¶ Somnus peccatum ſiue negligentiam ſignificat pter multa··cxciiij·L·
¶ Somnus vnde cauſatur·cxciiij·L·
¶ Somnus negligentiam ſeu accidiam ſignificat·

¶ Sponſa diligitur a ſponſo ꝓpter quinq̧·cclxxv· E
¶ Sponſa xpi qualis eſſe debeat·cclxxv·F·
¶ Sponſa xpi qualiter dilectū recipe debeat·cccxij·R
¶ Sponſi abſētia & pñtia quomodo cognoſcāt·cccxiij·Z
¶ Soror angelorum dicitur virgo vel anima deuota · & deo grata·cclxxxx· E·
¶ Superbia duplex ſcʒ ſancta & mala·cvij·K·
¶ Stultorum multe ſunt conditiones· ·N
¶ Superbia ſex mala inducit ¶ Exemplum de nabuchodonoſor rege babilonis·cxlix·G·
¶ Superbia vento comparatur·cclix· G·
¶ Superbie quatuor ſunt ſpecies·cclx·L·
¶ Sunt cantores·mimi·ioculatores·cithariſte·ꝛ huiuſmodi·cxxvij·ante·A·
Taciturnitas bona eſt in ſex caſibꝫ·cclxxxiiij·Q·
¶ Talenta quinq̧ commiſit nobis deus·cum quibus lucrari debemus·cxxxiiij·K·
¶ Talenta duo quid ſignificent·cxxxv·S·
¶ Tractus duplex videlicet bonus ꝛ malus·lxxviij· V
¶ Tractus laudabilis triplex eſt·lxxviij·X
¶ Trahit deus hominem tripliciter·lxxviij·R·
¶ Temperantia quatuor bona facit·cclij·M·
¶ Temperantia quid ſit & ad quid valeat·cclij·L·
¶ Templū habebat portale·& q̄d ſit portale·cxxviij· D
¶ Templum dyaboli quid ſit & quale· Et multas conditiones habet·cxxvi·R·
¶ Templum dyaboli taberna dicitur· ſiue quiuis alius locus·cxxvi·Z·
¶ Templum xpi eſt aīa humana ꝓpter mlta·cxxvij·A·
¶ Templū aīe qđ xpꝰ intrat qūo diſponi dēat·cxxvij·B
¶ Templum anime qūo xpo edificari debet ·cxxvij· B
¶ Templum dei quatuor hominum genera violant·Jō eijnunt a xpo·cxxix·E·
¶ Templum anime qūo reconciliari debet·cxxx·D

¶ Temp9 eſt multiplex·cxv·Q
¶ Temp9 naſcendi ſcȝ ad vitaȝ gratie·cx·R
¶ Tempus moriendi·cxvj·V
¶ Temp9 plantandi & tps euellendi·cxix·D
¶ Temp9 occidendi & ſanandi·cxxvj·añ·B
¶ Temp9 deſtruendi·cxxvj·p9·B
¶ Temp9 edificandi·cxxvij·A
¶ Tempus flendi & tps ridendi·cxxx·J
¶ Temp9 ↄpciendi lapides & tps colligēdi·cxxxj·añ R
¶ Tempus amplexandi·Et tempus abſtinendi ab am-
plexibus·cxxxj·añ·R
¶ Tempus loquendi & tacendi·cl·M
¶ Tempus belli·ꝛ tpus pacis·cl·M
¶ Tempus odij·cl·M
¶ Tempus ſcindēdi & ↄſuendi·cl·N
¶ Temp9 acquirendi ſcȝ eternas merces p̄ opacões mere-
torias ꝛ labores in hac vita·cxxxiij·O
¶ Tempus pdit̄ tripliciter·cxxxv·T·
¶ Temptacõ orit̄ multipliciter·ccxxxj·E
¶ Temptacõ aggrauat̄ multipliciter·ccxxxij·H
¶ Temptacõ alleuiat̄ multipliciter·ccxxxij·J
¶ Temptacõis q̃druplex eſt ꝓceſſus·ccxxxj·G
Tēptacõis ſuccūbit9 mlta mala īfert ſeu īducit·ccxxxiij·L
¶ Temptacõm multe ſunt ſpēs·ccxxxiij·R
¶ Tēptationū ſupacõ mlta bõ dat ſiue ↄfert·ccxxxiij·O
¶ Temptacõi reſiſtunt fortes·cxxxviij·B
¶ Tēptat dyabol9 bonos & r̄ligioſos ꝛplicit·cxxxviij·R
¶ Tepidū eſt duplex·cccvj·L
¶ Ternarius nūs vel tres eſt mltiplex p̄ totū·cxliij·N
¶ Terrena ↄtemnēdūt ꝓpter multa·clxxxij·R
¶ Timoris mlte ſunt ſpēs·xcvj·O
¶ Timor mortis tria in nobis facit·xxix·O
¶ Timor facit hoiem ↄſiderare de incerta mortis hora·
xxix·O

¶ Timor ↄpellit hoīeꝫ inceſſanter tn̄ facē ibidem. M
¶ Timor ex tō affectiōe cordis fac̄ terena deſpicē ibidē. O
¶ Timor dei irruit ſup ciuitatē m'tis de cauſis. ccxcv. R
¶ Timor dei claudit portas ciuitatis.
¶ Timor dn̄i ocl'm interioris hoīs illuīat. xcviij. T
¶ Timor mundanus. xcvj. O
¶ Timor humanus ibidem. O
¶ Timor ſeruilis. xcvj. P
¶ Timor ſeruilis non eſt pctm ibidem. P
¶ Timor ſeruilis nō eſt in caritate. xcvij. Q
¶ Timor initialis ibidem. Q
¶ Timor filialis ibidem. R
¶ Timor debet eſſe oſtiarius aīe ibidem. R
¶ Timor dei immobiliter in nobis ſtare dꝫ ibidē. S
¶ Timor dei tria bona facit. Et exempla ibidem multa de hoc. xcviij. T
¶ Timere debemus duo in operibus noſtris ſcilicet deſidiam et fraudem. clj. P
¶ Tigna domoꝝ nr̄aꝝ cedrina ſunt. cxix. F
¶ Tribus ictibus pulſat deus ad oſtiū cordis nr̄i. xxj. L
¶ Trinitas quadruplex eſt. cxliij. N
¶ Trinitas mala eſt multiplex. cxliij. P
¶ Troci ludo gloria mūdi compat̄. cclv. V
¶ Tronus xp̄i regis ex ſepteꝫ lapidibus. et ſeptem gradibus ordinatus et diſtinctus fuit. cxlviij. G
V Ana gloria non eſt appetenda. Et quare ideo nota multa de hoc. cclxx. S
¶ Ve triplex hn̄t amatores hꝰ mūdi. cliij. Z
¶ Vendunt̄ diuīſi diuerſa diuerſimode. cxxx. F
¶ Venialia pc̄ta qualiter ſunt ↄfitenda. lxiij. F
¶ Venialia pc̄ta multipliciter remittunt̄. lxiiij. H
¶ Veniale non dimittit̄ ſine gratia. lxiiij. I
¶ Veniale vnū remittit̄ ſine alio. lxiiij. K
¶ Venialiū ↄfeſſio in tribꝰ caſibus eſt neccīa. lxiij. G

¶ Venite multiplex·cclxxix·O
¶ Verbum dei ſeminatur et auditur a diuerſis·cxiij·N
¶ Verbū bene ordinatū·ix·C
¶ Verbū dei cor mundat tripliciter·lviij·K
¶ Verbo dei triplici multi diſcredunt·ix·B
¶ Verbo triplici edificandus eſt proximus·
¶ Verus amor ſp dz eſſe dinus et abſq; mala intētione
¶ Veritas et mendatiū p totum·lvij·F·et clxxiij·P·Q·
R·S·et·T·
¶ Veritas triplex eſt ſcilicet ſmonis opis et intentionis
clxxiij·P·
¶ Veritas oīa picula euadit·clxxiij·Q·
¶ Veritas ſepe opprimit·clxxiij·S
¶ Veritas ſolennior et mendatium ſolennius que hūt in
eccleſia·ſunt·clxxiij·T
¶ Veritatis filius ionas qnq; aduerſitates ſuſtinuit·clxxiij R
¶ Verecundia duplex·viz bona et mala·cxij·D
¶ Vbi eſt deus·xvij·A·et·xix·I·
¶ Vbi eſt deus cui eſt ſupplicandū·xx·K·
¶ Via dupliciter capit·iiij·D
¶ Via ignota q̄re apparet longior q̄ nota·xlij·G
¶ Via religionis delectabilis eſt pter q̄tuor·lxxxv·Q
¶ Via religioſorum multis rebus opatur·lxxxxvj·R
¶ Viam multi errant·qui eligere deberent viam artam
que ducit ad regnum celorum·iiij·D
¶ Vie diuerſe ſunt ad regnū celorum·xlj·C
¶ Vie tres ducunt ad terram pmiſſionis·lxxxij·K
¶ Vie ſiue diete ſeptem bonorum Et ſeptem malorum que
ſint·ccxxviij·N
¶ Vie duodecim exeūtiū de egypto·cclviij·B
¶ Videre non pnt homines defectus proprios·ij·C
¶ Videre debemus ſex cum regina ſaba in vero ſalomōe.
·i·xp̄o·xxxiij·A
¶ Videre deum p tria poſſumus·cclv·S

¶Vigilia eſt vtilis ſtudioſa et neceſſaria·cxcv·O
¶Vigilie quatuor ſūt quelibʒ tres horas hʒ·cxcvj·N
¶Vigiles duo cuſtodire dñt ciuitatē aīe·ccxcv·R
¶Vigilare debem⁹ ꝓpter multa·ciij·I
¶Vigilare dñt ſeptē hominum genera·cxcv·O
¶Vincuntur in pugna ſiue temtatione multa hominum genera·ccxxxiij·P
¶Vincit hoſtis cum quīqʒ lapidibus·cxvj·añ·V·
¶Vincentibus ſex ꝓmittunt·liij·P
¶Vinea aīaʒ ſignificat ꝓpter multa·cxxiiij·T
¶Vinee more excoli debet aīa·cxxv·V
¶Vino ſi carent ꝑdicte aīe impleant aq̃·cclxij·R
¶Virgo vl' aīa deuota ⁊ deo grata dr̃ angelorū ſoror·ccxc·E
¶Virge multe ſunt ꝓprietates·ccxlv·P
¶Virga poſſe dicit maria·
¶Virginitas triplex figrãta p triplex liliū·cxxij·O
¶Virginitas balſamo ꝯpat·cxxiij·Q
¶Virginitatis tres ſunt prerogatiue·cxxiij·P
¶Virgines .i. anime deuote ⁊ a deo grate nominat de⁹ nominib⁹ ſeptem·cclxxxix·C
¶Viri eccleſiaſtici dñt eſſe filij dei ꝫ nō ſūt·ccxxxviij·B·
¶Vires naturales anime ꝓpter peccatū decrementate ſūt· ⁊ qualiter·cviij·P
¶Vires aīe natales et affectionū mot⁹ in vitia deforte ſunt multiplicitei p totum Et qualiter·cvj·N
¶Vires natales hominis ad qd date ſunt homī·cvj·O
¶Vires anime naturales date ſunt homi a deo ad mlta bona·cvj·O
¶Virt⁹ quid ſit ⁊ quō deſcribit·ccxlvij·P
¶Virtutis ſtatus padiſo celeſti compat·ccxlix·A
¶Virtutes in ſcriptura ſacra floribus ꝯpant·xlj·B
¶Virtutū cathena quō ꝯnectit·ccxlix·C·
¶Virtutum ꝯnexio ſiue catena qualis ſit· Et quomodo

intelligi debeat·cliiij·R
¶ Viſum non cuſtodiunt ſeptem hoim gna·clxvj·B
¶ Vi9 ſpualis & corpalis ſepte reqrit·clxviij·D
¶ Vita ſpualis qtuor odicoes hre dz·l·D
¶ Vita hoim duplex eſt ſcz actiua & otemplatiua·cxl·E
¶ Vita nra tranſitorijs rebus compat·cclvj·X
¶ Vita pns ludo troci compat·cclv·V
¶ Vita malo multipliciter nominari pt·cclvij·A
¶ Vita triplex ſcz nate·glorie·& gre·cclvij·Z
¶ Vita religioſa ſiue penitentia potioni medicinali comparatur·xviij·E
¶ Vitis multe ſunt odiccoes qd ſignificet·cxxv·X
¶ Viuere bene ſeu vera vita quid ſit·cclv·T
¶ Viuere debemus p multos annos·cxxxviij·C
¶ Vnio hois cu deo ex quatuor cauſat·cclxiij·V
¶ Vnitas eſt qdruplex·xxvj·G
¶ Vnitas fraterne caritatis valet ad ſex·xxvij·D
¶ Vnitatis nus ſiue vnu multa ſignificat·cxxxix·D
¶ Vocat nos de9 p tria ſcz p verbu ſignu & nuciu·x·D
¶ Vocatorum & non vocatorum ad dignitates differentia eſt·lvj·C
¶ Vocantur ad ouiuium eterne beatitudinis quinqz hominum genera figura habet de hoc ibide·cxxxvij·Z
¶ Vociferantur boni diuerſimode ad modum diuerſaru auium·ccviij·Z
¶ Voce triplici nos alloquunt creae·cxlij·L
¶ Voluntas ppa merito debet occidi lxxxviij·Z
¶ Voluntas ppa in tria diuidit·lxxxviij·X
¶ Voluntas ppa herbe venenoſe compat·lxxxviij·R
¶ Voluntas dei multiplex quo ad nos·lxxxviij·Z
¶ Voluntatis dei ſex odiccoes ſunt·xxiiij·P
¶ Votum tria requirit anteqz obligat·ccxx·G
¶ Votum no tenet quis tenere in tribus caſib9·ccxx·G
¶ Voti obligatio auget meritu & no minuit·clxxxiiij·O

¶ Vſura et vſurarij quib⁹ compaꝛat̃. ccxxxvj. V
¶ Vtile eſt tacere in ſex caſibus. cclxxxiiij. O
¶ Vtilitas ꝓpe odicõis ex q̃tuor conſurgere pt̃. xlviij. B
¶ Vulnera xp̃i quinq; qd ſignificent. lij. N
¶ Vulneraṫ deus ab aïa ⁊ econtra. ccxc. O
¶ Vulneraṫ aïa triplici gladio. cccj. E
Xp̃us tria argumenta facit nobis. xcviij. X
¶ Xp̃i magiſteriũ multiplicit̃ ꝓbat̃. xcviij. V
¶ Xp̃s lux dicit̃ ꝓpter quinq;. c. P
¶ Xp̃us ptranſiuit. xij. ſigna zodiaci. cj. A
¶ Xp̃m ſequi debemus Et quõ. ciij. F
¶ Xp̃s flori campi compaꝛ̃ ꝓpter multa. cxx. G
¶ Xp̃s vt flos campi nobis exponitur. cxx. H
¶ Xp̃us ſpeculum dicit̃ ꝓpter duo. clxxiij. L
¶ Xp̃us liber vite eſt. cciij. G
¶ Xp̃s auis nobilis et domeſtica eſt. ccxj. H
¶ Xp̃s nominat aïaȝ ſeptem nominib⁹. cclxxxix. C
¶ Xp̃s vbi. qñ. et quõ. et q̃re ſit q̃rend⁹. cccij. G
¶ Xp̃s amandus eſt ꝓpter multa. cccxj. X
¶ Xp̃us granũ frumenti ẽ quod cecidit in terram vteri virginalis. clxxiij. X
Ydoloꝝ duplex ger⁹ xp̃iani adorant. viij. P
¶ Ydolũ caldeoꝝ nota exemplũ pulcrũ.
¶ Ydolum continentie et cõpoſitionis corpaľ adorant. ix. Z
¶ Ydrie aïe ſi careãt vino impleant̃ aqua. cclxij. R
¶ Ymago penitentie qualis erat. cclxij. S
¶ Ymago amoris. cclxv. C
¶ Ypocriſis iude⁹ et inſolẽtia adinuicẽ opant̃. ccxiiij. P
¶ Ypocrite et detractores raro ſaluant̃. ccxvj. X
¶ Zodiaci duodecĩ ſigna ptñſiuit ſol iuſtitie xp̃s. cj. A

¶ S noꝝ ſcrip pori
orte ſup tor libri atur.
¶ M boꝝ rap mori.

¶ Remiſſorium ſupra thematū tam euangelioꝝ q̄ epl'aꝝ dominicaliumq; feriaꝝ introductiones ꝑ anni circulum feliciť incipiunt. Et primo de aduentu dñi. Scđo ď tpib9 infra octauas ephie Tercio de lxx. q̄rto de xl. ꝑ totū Quinto a feſto paſce ſancto vſq; ad penth. vj. a dominica ꝑma penth. vſq; ad aduentum domini rc̄. ¶ In quo remiſſorio te ſcire volo q: vbi remiſi te in tabulā materiali cuȝ certis lr̄is alphabeti q illa lr̄a alphabetica non eſt lr̄a foliorū numero correſpondens. ꝫ eſt lr̄a initians diccōeȝ ipſam in tabula materiali verbig̃. quando inuenies ſtare ſcriptum vide vel quere in tabula materiali. de. A. vel. B. rc̄. Tūc q̄re titulos incipientes ab. A. vel. B. rc̄. ſcđm ſ̄ꝫ q̄etiam materie correſpondētis titulo huic ſic incipiente. Et ſic de ſingulis fac ꝯſequenter vſq; habebis materiam tibi pro ſermone tuo concernentem & debuienteȝ Vbi vero ponit nū9 tūc quere nūm talē iux̄ quotā folioꝝ pn̄tis codicis Et tunc lr̄a circa nūm poſita demonſtrabit tibi locū verū materie de qua queris rc̄.

¶ Dominica prima aduent9 dñi epl'a euſdē diei.

FRatres ſcientes. q: iam hora eſt nos de ſomno ſurgere Ro. xiij. ¶ Vt in hoc ſacro tp̄e anima deuota debito modo diſponat. & x̄pm per grām recipiat Et xp̄us ad eā veniat qui in preterito in carnis ergaſtulū venit. in futuro ad iuditium veniet vt in pn̄ti per gratie ſtillicidium. veniat. nāc eſt vt homo a ſomno ſurgat ¶ Somnus em̄ pc̄m ſiue neglientiam ſignificat. patet ex multis vide. cxxiij. L. ¶ A ſomno igiť ſurgendo vigilare debem9 Ad qđ mouere nos debent multa. cxxiij. I ¶ Nota ibidem de vigilia & quere in tabula materiali de litera V. ¶ Sequiť nox preceſſit dies aūt rc̄.

¶ Igiť abpciam9 opa tenebraꝝ & induamur arma lucis ¶ Xp̄us em̄ lux eſt ꝑpter quinq; vide. c. P. Quem induē debemus tripliciter vide. ccxcviij. X. rc̄.

¶ Euangelium eiuſdez dñice prime aduentus.

Fiunt ſigna in ſole et luna et ſtellis luce. xxj.
¶ Cognitio p ſolem. volitio p lunam. potentie
ſenſitiue p ſtellas intelligitur. ¶ Quo ad aduē
tum xpi in aīa ſunt in potentia cognitiua naſcente. In
volitiua affectāte. et in ſenſitiua ſub ſeruitute. Igit̄ ſigna
ſpūalia ſūt ſcʒ ꝙ pmo hō deū cognoſcat. et ſeipm et pmo
deum vide. cclv. D. ¶ Et ſecundo ſeipm vide. clxxxvij.
V et. xl. R. ¶ Et ſpecialiter debet cognoſcere xpos defe
ctus quandoqȝ hoc valde vtile eſt vide. xxij. ante. O
¶ Secundo inueniunt̄ ſigna in voluntate ſcʒ vt vel ū
tas noſtra ſecundum diuinam voluntatem ordinet̄ Etiaʒ
voluntatis vnione ſiue ordinacōe deus homini et homo
deo vniatur et c̄. vide. cclxiij. V ¶ Fiunt ſigna in ſtellis in
ſenſuum exteriorū cuſtodia vide. cj. A et c̄.

¶ Dominica. ij. aduentus ep̄la eiuſdem diei.

Quecunqȝ ſcripta ſunt ad noſtram doctrinam
ſcripta ſunt. Ro. xv. ¶ Quecūqȝ ſcripta ſūt in
libris ſiue ſit liber vite ſiue oſciētie. ſiue ſcripte
omnia ad noſtram doctrinam ſcripta ſunt vide de libri
multiplicitate. cciij. G ¶ De multis libris et ſanctis ſiue
etiā in qnqȝ libros moyſi vide. cxlvj. A ¶ Et ſi placet xpi
materiā incarnacōis ¶ Maria liber di' vide. ccviij. A et c̄.

¶ Euangeliū eiuſdem dñice ſcde.

Cum audiſſet iohannes in vinculis opa xpi et c̄.
Mat. xj. ¶ Vbi nota ꝙ inter cetera que audire
debemus vnum eſt ſcʒ ꝙ deus loquitur nobis
Et hoc fit multipliciter vide. clxxj. M. ¶ Sequit̄ ceci vi
dent ¶ De cecitate in pncipio libri ſi placet vid. i. A ij. B
Et de videre nota in tabula. xxxiij. A et. cclv. D ¶ Seq̄
tur in fine. Ecce ego mitto angelum meum qui pparabit
viaʒ vbi nō ꝙ viator qui angelice ouerſacōis eſt in pnti
ille in hoc ſacro tpe ad int9 pparat viam vt xp̄s in animā

veniat. Et dico. ſignanter de illis qui ſunt angelici .i. habentes conditiões angelorum vide. xxiij. V. ¶ De via etiã ſi placet. vide in tabula materiali de. V. ꝛc.

¶ Dñica tercia aduentus ep̃la eiuſdẽ diei.

Gaudete in dño ſemper ꝛc. phi. iiij. ¶ Quia gaudiũ verum excedit mundanũ vide de gaudio hominis. cx. D. ¶ Igitᷣ gaudete in domino quoniã verum gaudiũ inuenitur in ſtatu virtutis vide de gaudio vero. ccxlix. B ¶ Sequitᷣ nihil ſoliciti ſitis. ſꝫ in omni oratione ꝛc ¶ Sũt enim quatuor ſpecies orõnis Et de oratione vide multa in tabula materiali de. O. p totum ¶ Et ſic dominus xp̃e eſt Quia xp̃e eſt dñs omnibꝰ inuocantibus eum ꝛc

¶ Euangelium eiuſdem dominice. tercie.

Miſerunt iudei ab hieroſolimis ſacerdotes. ꝛc ¶ Sequitur tu quis es ¶ Homo quid ſit vide tres queſtiones de homine. xxxj. C. ¶ Homo igitur cognoſcens ſeipm̃ et ſuam inutilitatẽ dicat Non ſũ ego xp̃us .i. ſctitate vnctus vel ſanctus. Nec ſum helias ſicut feruens zelator legis nec iuſtus Nec ſum pheta ſcꝫ verborum ſapientia preditus vt ſic homo non gloriet̃ de ſe nec de ſua iuſtitia ſanctitate vel ſapientia. Vt non glorietur homo vano. Quia qui ſic gloriatur et de ſe preſũit gratiam dei in ſe occidit. et efficitur fur et latro vide in pncipio illius documenti neminem iudica folio. cccxcviij. poſt. V ¶ De vana gloria vide copioſe in litera. G.

¶ Sequitur ego vox clamantis in deſerto ſcilicet homo inutilis. et velut vna bruta tranſiens vbi poteſt notare q̃ ex xp̃a ↄſideracõe naſcit̃ humilitas quam conſideracõꝫ bern. diuidit in tria vide de hũiltate triplici. lxxxiiij. M. Et multa De hũilitate in tabula mãli de. H.

¶ Sequitur parate viam · Nota supra in fine proximi euangelij · in dñica ſcda aduentꝰ aut ī tabula mãli · de V

¶ Dominica q̄rta aduẽtus ep̄la eiuſdē diei ·

SIc nos exiſtimet homo vt miſtros ꝛc̄ Cor · iiij · ¶ De miniſtris ſeu ſuis dei ꝛ eorum ↄdictioni bus vide · clij · R

¶ Sequitur iam querit̄ inter diſpenſatores ꝛ ſeruitores vt fidelis quis inueniatur ¶ Nota ꝙ ſerui fideles pauci ſunt ſed excuſant ſe de infidelitate ꝛ malitia diuerſi diuerſimode vide · ccxlj · M ¶ Sequitur nolite iudicare · De iuditio vide in tabula materiali in diuerſis locis in l̃ra · J

¶ Euangeliū eiuſdē dñice q̄rte aduentus ·

ANno quintodecimo luce · iij · ¶ Qui in hoc ſacro tempore volunt ſuſcipe inſitum ꝛ eternū verbum quod ſaluare animas noſtras poterit verbum inq̄ꝫ pro nobis incarnatum ¶ Primo debet eſſe iohãnes ſcꝫ in quo eſt gr̃a qui iohes ꝑ angelum eſt nuntiatus · Quando enim diuina inſpiracō tanq̄ꝫ angelus ꝛ dei nūtius recipit̄ tunc ↄſequenter gratia cōfertur ¶ De gratia dei quomodo adquirit̄ ꝛ multa alia de gr̃a vide copioſe in tabula materiali de · G ¶ Secundo debet eſſe filiꝰ · De filijs dei bonis ꝛ malis vide in tabula materiali de · F · ¶ Tercio debet eſſe filius zacharie qui interpretat̄ memorans dei De memoria vide · ccxcj · G · ¶ Sequitur omnis vallis implebitur vallis humiles corde ſignificat quos deus implet Supbis reſiſtit ¶ Nota de humilitate in tabula mãli de · H · copioſe Et tm̄ de aduentu dñi ꝛc̄

¶ Sequuntur nunc themata eplarum et Euangeliorum sup dominicas infra octauas ephie Et primo de dñica pma pꝰ ephie. octauas epl'a eiuſdem diei

O Bſecro vos per miſericordiam dei Ro. xij. ¶ Per vitam bonã et ſanctã homo offert ſe deo tanꝗ hoſtiam viuentem et ſanctam ¶ De vita bona et ſanctitate vide in tabula materiali in multis locis in litera. V. et. S. ¶ Sequitur rationabile ſit obſequm veſtrũ Quod pertinet ad diſcretionem vide. cliiij. A ¶ Sequitur vt probetis que ſit voluntas dei vide. xxiiij X. et. lxxxviij. Z.

¶ Euange. eiuſdem dñice pme pꝰ ephiaꝫ

C Vm factus eſt hieſus annorum duodeci. etc. Luce ſecundo. ¶ Requirebant eum. Nota de querere deum uel xp̄m. ccciij. G. scccciij. D etc.

¶ Dominica. ij. pꝰ ephaꝫ epl'a eiuſdẽ diei.

H Abentes donacões etc. Ro. xij. ¶ Diuiſiones gratiarum ſecundũ apl'm ſunt. etc. ¶ Sequitur Odientes malum. Malum ſeu malitia eſt obiectum odij Et merito debet odiri quoniam malitia eſt in ſe reflexiua vide. cclxxx. N ¶ Adherentes bono ſcꝫ vero bono. ¶ Nota bonũ verum et falſum et multa alia de bono vide in tabula materiali de lr̄a. B.

¶ Spiritu feruentes ſcꝫ quo ad deuotionem De. deucõe vide. xxxxvj. R ¶ Sequitur demonio ſeruientes De ſeruire deo vide ſupra ſi placet domina quarta aduentus de epl'a vel. clij. R etc.

¶ Euãgeliũ eiuſdeꝫ dñice pme pꝰ ephiaꝫ.

N Vptie facte ſunt in chana galilee Johis .ij.
¶ Sequit quod dixerit vobis facite. ſcꝫ ydrias aqua implere De ydrijs vide .cclxij. R.
¶ Conuerſe ſunt in vinum Aque conuertuntur in vinū quando indeuotio conuertitur in feruentem deuocōnem Nō immediate. ſꝫ de deuotione in epl'a eiuſdē domice ſcōe p⁹ ephiaꝫ Nō ad huc nuptie facte ſunt ꝛc Jn nuptijs ſpiritualibus vbi deus eſt ſponſꝰ ⁊ anima ſponſa Jbi datur ſponſe ſcꝫ anime multiplex anulus ad quinqꝫ digitos vide cclxxv. G. ¶ Sequitur omis homo primo bonum vinū ponit vbi nota drāꝫ inter amorē dei ⁊ mūdi pmus ſcꝫ amor dei ponit. pmo deterius ſcilicet tribulacōes . ⁊ p⁹ delectacōes ⁊ conſolacōes Sed in amore mundi fit ꝯtrarium Quia primo ponit delectacōem ⁊ poſt deterius ſcꝫ triſtitiam Et iſti duo amores nō ſtant ſimul vide .cix. A

¶ Dnica .iij. poſt ephiaꝫ Epl'a eiuſdem diei .

N Olite prudētes eē apud voſmetipſos ꝛc Ro .xij.
¶ Prudentia carnis mors eſt Sed vera ⁊ virtuoſa prudentia vitam confert . ¶ De prudentia vide .ccxxxix. D
¶ Sequitur prouidentes bona non ſolum coram deo ꝛc
¶ Opa bona quandoqꝫ abſcondere quandoqꝫ manifeſtarē debemus Nota de hoc alibi. Opera etiam vt ſint bona . trina regulatione indigent vide .xlvij. V
¶ Opa etiam de genere bonorum mala ſunt ꝓpter aliq̄s circūſtantias vide .cxxxvj. P ꝛc

¶ Euange. eiuſdem dnice tercie p⁹ ephiaꝫ.

C Vm deſcendiſſet hieſus de monte Secute ſunt eum turbe ꝛc Mat .viij. ¶ Sequit ſi vis potes me mūdare dixit ihs volo mundare ¶ De pmo nota ꝙ quidam ſequuntur deum p planitiem mandatorū Quidam p montana ꝯſilioꝝ alij p excelſa ſupererogātium

vide de hoc·ciij·F·

¶ De ſcdo vide in tabula materiali·de munditia·Quia punctus de munditia ſufficit pro ſermone ¶ Tranſeo de alia pte vſqꝫ ad feriam poſt cinerum ꝛc.

¶ Dnica qrta p9 ephiaꝫ Epl'a eiuſdem diei·

NEmini quicqꝫ debeatis niſi vt inuicem diligatis Roma·xiij· ¶ Dilectio fraterna eſt quoddam debitum ad quod homo obligatur Ex quo igit apl's in preſenti epiſtola tractat de dilectiõe dei ⁊ pximi Igitur materia de amore ⁊ dilectione hic locum habet vide in tabula materiali copioſe in literis A·⁊ D·ꝛc.

¶ Euange·eiuſdem dnice qrte p9 ephiaꝫ·

AScendente hieſu in nauiculam ſecuti ſunt eum diſcipuli·Mathei·viij· ¶ Nauis penitentiam ſignificat nota de hoc alibi vel in tabula materiali de penitentia Et hanc diſcipuli cum magiſtro intrãt quando vero diſcipuli ſequuntur magiſtrũ vide·ciij·F· ⁊·cv·K ¶ Sed quando motus fit in mari huius mõi qui multa mala habet vide·iiij·G· ¶ Hieſus p deuotã orationem eſt ſuſcitat.d9 vide de oratione in tabula materiali copioſe·in litera O·ꝛc.

¶ Dnica qnta p9 ephiaꝫ epl'a eiuſdem diei·

INduite vos ſicut electi dei ꝛc. Colo·iij· ¶ De induitione nota ſupra dnica prima aduentus de epl'a ¶ Sic electi dei quidã eligunt ad pugnaꝫ vide·xj·J· ¶ Eligũtur boni ⁊ repellunt mali·ccxxxij·K ¶ Sequitur viſcera miſericordie·De miſericordia manſuetudine·humilitate ⁊ pace·de illis quatuor vide in tabula materiali·de M·H·⁊·P·

¶ Euange·eiuſdem dominice qnte p9 ephiaꝫ

SImile eſt regnũ celoꝝ hoi qui ſeminauit bonum ſemẽ in agro ſuo ꝛc. Mat·xiij·Ager aĩe ut bonũ ſemen ſuſcipiat diligenter eſt colendus·

Sed homines dormiunt ſcilicet cum negligenter ſe hñt tunc inimicus ſuperſeminat zizaniam.

¶ De dormicõe vide ſupra dominica prima aduent⁹ in Epl'a. Sz de neglientia q̃ eſt multiplex vide. clj. Q. ⁊. O
¶ Et tantum de dominicis infra natiuitatē xp̄i ⁊. l. x. ꝛc.
¶ Sequūtur nunc thematū introdictiões ſuper dñicas epl'az ⁊ euangelioz a. lxx. vſq; ad. xxxx. ⁊ primo de dominica in. lxx. epl'a eiuſdem dici.

Ecitis ꝙ hi qui in ſtadio currunt omnes quidē currunt ꝛc. ¶ Sequit᷑ Omnis qui in agone contendit. pugnat deuote ꝓ corona ꝗ patria vide in tabula materiali in diuerſis locis de pugna ¶ Sequit᷑ vt coronam incorruptam recipiat De corona quadruplici qua coronantur pugnantes vide. ccxxx. D ꝛc.

¶ Euangelium eiuſdem dominice in. lxx.

Imile eſt regnum celoz hoĩ patrifamilias. qui exijt primo conducere oparios in vineam ꝛc. Math. xx ¶ De vinea tranſeo vſq; ad feriã. vj. ante oculi. ¶ Sed de oparijs nota ad ꝓpoſitum ꝙ occupare debz ſe homo fructuoſe ⁊ vtiliter in hac vita ⁊ ociũ vitare ¶ Dicitur em̃ Quid ſtatis hic tota die ocioſi. ꝛ ñ otium malum eſt vide. cxxxiiij. P. ꝗ. cxxxv. V.
¶ Oparij fideles vide. cxxxiij. O. Et de ſeruitio dei vide in tabula materiali de lr̃a. S. copioſe ꝛc.

¶ Dominica in lx. epl'a eiuſdē dici.

Ibenter ſuffertis inſipiētes. ij. cor. xj. ¶ Apl'⁹ in preſenti epiſtola tractat de aduerſitatibus quas paſſus eſt Ergo de aduerſitatibus ⁊ tribulacõibus quere materiam in tabula materiali in diuſis locis. Ex quib⁹ ſequitur finale dictum apl'i ꝙ quilibz gloriari debet in infirmitatibus ſuis vt virtus xp̄i habitet in eo. ¶ Suſtinetis enĩ ꝛc. ¶ de paciã vide in tabula materiali de. P. copioſe. ꝛc.

¶ Euangelium eiuſdem dominice in quadrageſima.

Exijt qui ſeminat ſeminare ſemen ſuũ luce. viij.
¶ Semen eſt verbum dei et illud ſeminatur et
auditur a diuerſis diuerſi mode vide. cxiij. N
¶ Et ſic cadit quandoqȝ ſecus viam quandoqȝ ſupra pe
tram. Sed quod in ſpinis cecidit non fecit fructum .r. t r
ſolicitudinem que eſt in diuitibus. Diuitie enim repellũt
veritatem a cognitione vide. ccv. O ¶ Sed quod in terrã
bonam .i. cor mundum quod deo datur vide. clxxx. R
¶ Et quod bene cuſtodit ibidem. clxxxvij. X
¶ Sequit̃ arbor bona fructus facit De fructu quere in ta
bula materiali copioſe de. F. ẽc
¶ Dominica in q̃nquagſima epl'a eiuſdem diei.

Si linguis hominũ loquar et angelorum cor. xiij.
¶ Caritas vel amor multa facit quia patiens
eſt. benigna eſt ẽc. Vide. ccc. B. ¶ Nunc autẽ
manet fides. ſpes. et caritas De quibus omnibus tribus
vide in tabula materiali de. A. C. F. et. S ẽc
¶ Euange. eiuſdẽ dñice in q̃nquageſima.

Aſſumpſit hieſus. xij. diſcipulos ſuos luc. xviij.
¶ Ecce aſcendimus ẽc Aſcendit enim anima
multis modis et multis cauſis vide in tabula
materiali de. A ¶ Sequitur cecus ſedebat ſec9 viã
De cecitate vide. j. A. et. ij. B.
¶ Sequit̃ hieſus iuſſit cecũ duci ad ſe. Et dixit quid vis
vt faciam tibi ẽc ¶ Vbi nota quod voluntas noſtra cõ
currat cũ gr̃a et voluntate diua vide. xxiiij. X et. lxxx. Z
¶ Reſpondit cecus Domine vt videam ¶ Lumen vis9
ſpũalis ſicut et corpalis multa requirit vide. clxviij. D
¶ Viſum etiam non cuſtodiunt ſeptem hominum genẽa
vide. clxvj. B Et tm̃ de iſto.
¶ Introductiones thematũ euangeliorum tm̃ ſup dominic
cas p totam quadrageſimam incipiunt feliciter. Et pmo
¶ Euange. in quarta feria cinerum.

Um ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite triſtes ꝛc. Mat. vj. ¶ De ypocritis et iudeis vide. ccxiiij. P. et. ccxvj. X. ¶ Sequitur tu autem cum ieiunas vnge caput tuum oleo ſcʒ deuotõis De deuotione. vide. xlvj. R. ¶ Et faciem tua laua. que lectio ordinatur ad mundiciam. Et igitur materia de mũdicia hic habet locum. Quia et in ea etiam tangitur de contricõe et confeſſione que ſpectant ad tempus quadrageſimale vide in tabula materiali. de. C. et F. copioſe ¶ Sequitur Nolite theſaurizari vbi tangitur et prohibetur vitium auaritie vide in tabula materiali. copioſe de. D. ¶ Sequitur vbi theſaurus tuus ibi et cor tuum Si in celo fuerit theſaurus tuus tunc cor inuenit pfectã requiem et vitam ꝛc.

¶ Feria qñta poſt cinerũ eiuſdem diei euãge.

Um intraſſet hieſus capharnaũ. Math. viij. ¶ Domine puer meus iacet in domo paliticus et infirmus ¶ De infirmitate ſpũali vide. cccj. D ¶ Curatur autem iſta infirmitas per xpi preſentiam Et ideo dicit ego venio et curabo eum. ¶ Preſentia aũt xpi quomodo cognoſci poteſt vide. cccxiij. Z.

¶ Secũndo fit iſta cura per medicinam quam dant ↄfeſſores vide. lxvj. P. ꝛc.

¶ Feria ſexta p⁹ cinerũ. euangeliũ eiuſdẽ diei.

Iſtum eſt antiquis. diliges ꝓximum tuum ꝛc. Mat. v. ¶ De inimicoꝝ dilectione vide. ccxvij. Z. et. ccxviij. A.

¶ Diligite g° vt ſitis filij patris veſtri De filijs vide in tabula mrãli copioſe de. F.

¶ Sequitur attendite ne iuſtitiam veſtram faciatis corã hominibus ſed coram deo. ¶ Vbi nota ꝙ intẽtio noſtra debet ordinari et regulari in nr̃is operib⁹ vide. xlvij. V.

¶ Et prohibetur hec vana gloria de qua vide i tabula materiali copioſe de. G.

¶ Tu autem cum facis elemoſinam id eſt cum intentiõe

facere debes ¶ Materia etiam de elemoſina hic habere locum ſi placeret. vide alibi ꝛc.

¶ Sabbato añ quadrageſimã euange. eiuſdẽ diei.

Cum ſero factũ eſſet erat nauis in medio maris. Mathei. vj. ¶ Nauis noſtre vite piclitatur in medio maris huius mundi. Et igit vide quõ mare huiꝰ mundi q̃tuor mala habꝫ vide. iiij. G

¶ Sed circa quartam vigiliã noctis xp̃o adueniente ceſſa venꝰ. vigilie q̃tuor faciunt. xij. horas vide. cxcvj. N

¶ Dñica prima in. xl. euange. eiuſdem diei.

Ductus eſt ihũs in deſertum a ſpiritu vt tentaret ¶ De materia tẽptacõis et tẽptacõi reſiſtere. et qui ſunt qui intẽptaccĩbus vincuntur vide in tab. mãli ¶ It vincentibus multa ꝯmittunt vide. liij. P

¶ Et nota ꝙ triſtum modum tẽptacõis quez dyabolꝰ hic habuit plus tẽptat bonos q̃ nouiter diuerſos et religioſos vide. cxxxviij. B. ¶ Sequit nõ tẽptabis dominũ deum tuum ¶ Temptant quidam diuinaꝫ clementiã quidam diuinã iuſtitiaꝫ quidã diuaꝫ miſericordiã vide. vij. S. cxc. C. lxvj. E. cxc. E. et. cxcj. E. Angeli acceſſerunt Angeli ſeruiunt vincentibus. vide.

¶ Feria ſcd̃a pꝰ p̃maꝫ dñicaꝫ. xl. euange. eiuſdem diei.

Cum venerit filius hominis in maieſtate ſua. Mathei. xxv. ¶ In p̃nti euangelio loquit ſaluator de extremo iudicõ d̃ quo vide in tabula materiali copioſe de. J ¶ Si nos in p̃nti iudicaremus non vtiq ꝫ diiudicaremur iuditio ꝯdemnacõis ¶ Fac igit iuſtitiam et iuditiũ vde. ccxxiiij. P. ¶ In vltimo iuditio dicet de bonis venite benedicti patris mei ꝛc. Benedictione m diuinam multa merentur hominum genera Nota de hoc alibi. ¶ Dicetur autem malis Ite maledicti in ignem ꝛc Nota de hoc. ccxvj. T.

¶ Eſuriui q̃ non dediſtis mihi. vide de op̃ibus miſericordie in tabula materiali de. O copioſe ꝛc

¶ Feria tercia p9 pmaꝫ dñicaꝫ·xl eiuſdem diei euangeᵐ·

CVm intraſſet hieſus hieroſolimam ɔmota eſt vniuerſa ciuitas Math·xxi· ¶ Ciuitatem aīe deus intrat que eſt ſic diſpoſita· vide·xix· I

¶ Et tunc fit in ea ɔmotio·pmo in memoria ex pcti recordacōe· ¶ Scdo in intellectiua in eoꝝ piculoſiſſimoꝝ conſideracōe· ¶ Tercio in volitia in eoꝝ deteſtacōe·Sed pro dolor ciuitas anime qñꝫ capit ꝓpter ſex·vide·xxv·A

¶ Scdo intrat templū vbi nota quō templum anime cōſtruitur·vide·cxxvi·B ¶ Sed in templo inuenit vendētes & ementes vide de hoc copioſe·cxxix·E &c.

¶ Feria qrta qtuor tpm p9 dñicaꝫ pmaꝫ·xl·ei9 diei Euā·

ACceſſerūt ad hieſum ſcribe & pharizei dicentes Magiſter volumus a te ſignū videre Math·xii· ¶ Primo dat ſignum Ione·qui intrans ciuitatem niniue dixit poſt·xl·dies niniue ſubuertet ¶ Hic nō ꝙ ciuitas anime peccatricis debet ſubūti de ſtatu culpe ad ſtatum grane ad nūm quadragenariū de quo numero dicit in ꝓhetia & in epl'a vide de numero qdragenario· cxliiii·S· ¶ Secundo ionas dicebatur filius veritatis · vide·clxxiii·A·&·clxxiii·K· ¶ Quia p veram vitam ſb‌ nectitur vita mala·vitam autem veram hꝫ·qui bene viuit·vide de vera vita·cclv·T·

¶ Tercio ionas dicitur quaſi columba Et ſignificat ſimplicitatē colūbe que ſtat cū prudentia vide·clxxxviii· P

¶ Feria quinta quatuor temporum poſt dominicā pmaꝫ xxxx·eiuſdem diei euangelium·

EGreſſus hieſus receſſit in ptes tyri & ſydonis · Mathe·xv· ¶ Egreſſus fuit hieſus· ¶ Secūdo mulier que ſalutem filie procurauit etiam fuit egreſſa Ex quo patet ꝙ ad procurandam ſalutem anime egredi debem9 vide·ccxliii·N·&·C &·xliii·O· ¶ Seqt Miſerere mei dñe Miſericordia dei infinita ē vide·xv·S

¶ Filia mea ·i· anima mea valde a demonio vexatur ·i·

a peccato ¶ Peccatum enim priuat hominem tribus bo-
nis. Vide in pñcipio libri ¶ Sequitur non eſt bonum
ſumere panem filiorum et mittere canibus ad manducan-
dum .i. reuertentibus ad vomitum et recidiuantibus.
¶ Recidiuare malum eſt vide .cxc. C. cxc. D. et cxc. E.
¶ Domine adiuua me. vñ hec mulier p patiẽtiam et per-
ſeuerantiam obtinuit filie ſalutem. de his duobus vide in
tabula materiali de P. per totum
¶ Feria vj. q̃tuor tpm p9 dñicam pmam xl. ei9 diei euãge.
Erat dies feſtus iudeoꝝ .ꝛc. Joh. v. ¶ Piſcina
hec pniam ſignificat. habebat em̃ qnq3 porticus
Penitens em̃ d3 qnq3 habere Vide de pn̄ia in
tabula mãli copioſe de P. ¶ Sequit̃ erat ibi hõ. xxxviij.
annos habẽs in infirmitate ſua p q3 ſignificat̃ ↄſuetudo
diutina peccandi. et hec peſſima eſt vide. lxviij. S
Et nota etiam in tabula materiali de pſeuerantia ¶ Seq̃-
tur ſurge tolle Surgere pparare et venire d3 aĩa nota in
principio libri ꝛc.

¶ Sabbato quatuor tempũ poſt dñicam pmam. xl.
Et etiam dñica ſcõa in q̃dragesima Euan m. eiuſdem diei
Aſſumpſit hieſ9 iterum iacobum et iohannem
Mathei. xvij. ¶ Transfiguratus eſt ante eos
¶ Nota q3 in vera pnia ð irato iudice fit beni-
gnus miſerator Et ſic transfiguratur hieſus Vbi nota q3
ira dei habet aliquas ↄdiccões vide. xxv. C. ¶ Que ira
tamen mltis modis mitigatur vide clxxviij. B. C. ¶ Fit
autem transfiguratio ſeu mutacõ pmo coram petro. ſcʒ
cognoſcente et dicente. Bonum eſt nos hic eſſe .i. in ſtatu
penitentie pmanere Talis em̃ fit recognoſcẽdo. recogitat
omnes annos ſuos in amaritudine anime ſue ¶ Vbi nõ
q9 annus peccatoꝝ diuidit̃ in tempa quatuor vide. lxj. T
¶ Sed in penetentia transfiguraẗ iſte ann9 in anni par-
tes quatuor fructuoſas vide .cxxxiiij. S
¶ Secũdo iſta transfiguracõ fit p iacobũ qui mundum

ſupplantat. Mundus aũt decipitur et ſupplantat᷑ quando quis ipm fugit. Fugiendus autem eſt mundus multis ex cauſis vide. cxcix. T. Et. cc. X

¶ Et ſic per totam deceptiõem mittigatur ira dei.

¶ Tercio ꝓpter iohẽz qꝛ qñ iſta precedũt. tunc homĩ confert᷑ grã. p quã ira dei extinguitur totaliter. fuerũt em̃ pñtes. moyſes ſcʒ qui p̃cepta dei recepit et ſeruauit. Nota de p̃ceptoꝝ obſeruacõe. clxxxj. G

¶ Helias etiã fuit pñs q̃ ʒelũ caritatis ad deũ habuit Jezabel peſſimã mulierẽ fugit ſub arbore dormiuit et panẽ ſubcinericiũ comedit Sic caritas opit multitudinẽ pctoꝝ. Et pꝰ reſõciliat᷑ et ſacrificat deo multũ. diligens et modicum oterens ꝙ eõ. De tabernaculis hic trãſeo ad pñs ꝛc.

¶ Feria ſcda pꝰ dñicam ſcdaʒ. xl. eiuſdeʒ diei. Euange.

Dicebat hieſus turbis iudeoꝝ. Ego vado et queretis me ꝛc Iohis. viij. ¶ Quia xp̃s voluntarie iuit ad mortem Igit᷑ querere debemus nõ odio. ſ; amore. ¶ De querẽ deum ſiue xp̃m q̄re in tabula materiali de. Q. ¶ Sequit᷑ in pccõ veſtro moriemĩ. Si xp̃m querendo inueneritĩꝰ. tunc in peccatis non moriemĩ. ſ; in domino Vide. cxvj. V Et in tabula matiali de morte in lr̃a. M

¶ Sequit᷑ nunquid interficiet ſemetip̃m. certe non. qꝛ nõ peccauit. vñ nota qꝛ omne peccans ſeip̃m interficit Quia peccatũ morti compatur Nota de hoc. lv. Z

Dixit hieſus vos deorſũm eſtis ergo ĩ peccato veſtro moriemĩ. Temperalia em̃ nimis inordinate diligitis. Nota de hoc in tabula materiali hec em̃ frequenter eſt cauſa mortis ¶ Sequitur vos de mundo eſtis. i. mũdum diligitis ergo moriemĩ. Illud em̃. p̃mittamĩ quod eſt fugiendum. ſcilicet mõm. Mundꝰ eſt fugiendꝰ vide. cc. X. et cxcix. T

¶ Feria tercia pꝰ dñicaʒ ſcdaʒ. xl. eiuſdẽ diei. euãgeliũ.

Locutꝰ eſt hieſus ꝛc. Mathei. xxiij. ¶ Super cathedram moyſi ſederũt ꝛc. ¶ Sequitur in fine.

Qui maior eſt. erit minor. Minoribus aũt ꝓmittit̃ regnũ nota in tabula matiali ¶ Qui ſe exaltat huiliabit̃ ¶ Suꝑbia enim multa mala facit. vide. cxlix. G. Qui ſe humiliat exaltabit̃. vide copioſe in tabula materiali de H ꝛc.

¶ Feria quarta poſt dñicam ſcd̃am xl. eiuſdem diei euang.

ASſumpſit ih̃s. xij. diſcipulos ſuos. ⁊ ait. Ecce aſcendimꝰ hieroſol'. ꝛc. Math. xx. de aſcendere nota in dñica qñquageſima in euangelio. ⁊ in pñcipio libri ¶ Filius hominis tradet̃ ⁊ crucifiget̃ ⁊ moriet̃. Filius enim hoĩs moriet̃. qñ in voluntate hominis penitentis omnis occaſio peccandi quantũ ſibi poſſibile eſt amputatur. ¶ Filius etiam hominis moritur. dum voluntas nr̃a occidit̃. vide. lxxxviij. X. ⁊. R

¶ Sed reſurget tercia die. dum ꝯ tria mala que ſunt in mõo tria bona facit q: vt dicit̃. 1. cor. ij. Omne quod eſt in mõo. Aut eſt ꝯcupiſcentia carnis. ꝯ quam debet eſſe ꝯtritio cordis. Aut ꝯcupiſcentia excellentie. ꝯ quã debet eſſe confeſſio oris. Aut ꝯcupiſcentia oculoꝝ. ꝯ quã debet eſſe ſatiſfactio. De his omnibus tribus vide in tabula mãli ¶ Dic vt ſedeant hi duo filij in regno tuo ꝛc. Sed regnũ celoꝝ dat̃ his quibꝰ pat̃ a pr̃e vide ccxxviij. X ꝛ. cccxv. C

¶ Feria qñta poſt dñicam ſcd̃am xl. eiuſdem diei euangel'

HOmo quidam erat diues qui induebat̃ purp̃a. ¶ Damnatus fuit iſte qui fuit diues ⁊ cũ hoc immiſicors De diuitibus vide in tabula mãli de D. Miſicordes aũt non damnant̃. ſed immiſicordes. vide. xxix. M. ¶ Secundo induebat̃ ꝛc. ornatus vanus ꝛ ſupfluꝰ nocet. vide lxxij. F. ⁊. ix. A Tercio epulabat̃ quotidie ſplendide. de gula vide clxvij. F. ¶ Epulabat̃ ⁊ ſine graꝝ actione. Vide in tabula mãli de G. ¶ Mortuus eſt diues. ⁊ ſepultus eſt in inferno. Vide de igne infernali. cxvi. S. ⁊. xxx. P. ⁊. cxliij. O Recepiſti bona in vita tua Delectatio carnalis mala eſt. vide in fine libri. Etiam in tabula materiali de D.

¶ Feria ſexta poſt dñicam ſcdam·xl·eiſdem diei euangel
H Omo quidam prfamilias plantauit vineam·
Math·xxi· vinea aiaȝ ſignificat vide cxxiiij T
¶ In vinea aie debent eſſe operarij·vide ſup
in dñica ſeptuageſima in euangelio ¶ Sepem tempantie
circundedit ei· De tempantia vide copioſe·cclij·L·et M
Torcular iuſtitie ibidē·ccliij·N·et multa vide in tabula
mali de J· ¶ Turrim prudentie vide·ccxlix·O·et·ccl·E·
¶ Sabbato poſt dñicam ſcdam·xl·eiſdem diei euangel·
H Omo quidam habebat duos filios etc·luc·xv·
¶ Junior reliquit prem Juuenes inſtrui debēt
vide·clxxiiij·V· ¶ Adoleſcens conſumpſit ſua
luxurioſe viuēdo·De luxuria vide·clxviij·G·et·cclxix·F
¶ Sequit in ſe aūt reuerſus p ſui cognitionē·cognoſcere
dȝ homo ſeipm·vide·clxxx·V·et·ij·V· ¶ Nota q pmo
fuit ſuus·ſ reuertendo factus eſt filius·nota de hoc
D ¶ Oñica tercia in xl·euangelium eiſdem diei.
Rat hieſus eijciens demoniū etc·luc·xi ¶ Pccm
facit hominē·cecum mutum·et ſurdum·ſic fuit
demoniacus· vide in tabula mali de pcto copioſe de· P·
¶ Sed cum xps digito eijcit demoniū·qn pctorem infor
mat·tunc talis videt audit·et loquit·vide in tabula mali
Loquit aūt recte·vide·cclxxx·V·S·et·cclxxxiiij·R·
¶ Sequit dum fortis armatus cuſtodit atriū ſuum·De
fortitudine quere·cclij·R·et·ccli·F·Sequit de armatura
vide de hoc ante pncipium libri ¶ Obedientia cuſtodit·
vide de obedientia·lxxxvi·T·et plura in tabula mali de
obia vide de O· ¶ Sequit in pace ſunt omnia·De pace
hic tranſeo ¶ Sequit cum immūdus ſpūs exierit ab homie
vbi tangit materia recidiuationis·Vide in tabula mali
copioſe de recidiuatione ſi vis in lra R·

¶ Feria ſcda poſt dñicam terciam·xl·eiſdem diei euāgel

QVanta audiuimus a te facta in capharnaum ·
luce·iiij· ¶ In capharnaum filius reguli fuit ·
infirmatus ¶ Regnum anime frequens male
regitur· vide de hoc in tabula materiali copioſe de·R
¶ Filius·i·ſpūs infirmatur· Infirmitas ſpūalis mala eſt
vide de hac·ccci·O ¶ Item helias fuit miſſus ad viduā
que fecit ſuccineritium panem·i· veram ꝛ humilē pniām
Vide de humilitate copioſe in tabula materiali de H·
¶ Sequitur naam qui fuit lotus & mundatꝰ in iordane
interpretatꝰ fluuius·ꝛ ſignificat pn̄tem vitam que ꝯtinue
fluit·quia vita nr̄a rebus tranſeuntibus ſiue tranſitorijs
comparatur· vide cclvi·X· ¶ Dan interpretatꝰ iuditium
& iſta ſimul iordanis nomen effitiunt ¶ Fluit ergo vita
nr̄a ad mare mortuum·i·ad mortem· vnde mortis memo
ria multū ſeu multa bona facit·vide cxvij· R·ꝛ·cciiij·O
¶ Feria tercia poſt dn̄icam terciam xl·eiuſdem diei euanḡ
SI peccauerit in te frater tuus· corripe eum ꝛc·
math·xviij· ¶ Correctio fraterna multa bona
facit· vide·li· R ¶ Confeſſores diſcretio
& indiſcretio· vide·lxvi·P·&·lxviij·R ¶ Sequitur vbi
fuerint duo vel tres congregati in nomine meo · In me
dio eorum ego ſum ¶ Vnitur homo deo· De vnitate
quadruplici vide·xxvi·G ¶ Et vnitas fraterne caritatis
valet ad ſex·vide xxvij·D · ¶ Vnitur etiam homo deo
vide·cclxiij·V·
¶ Feria quarta poſt dn̄icam terciā xl·eiuſdem diei euanḡ·
ACceſſerunt ad hieſum phariſei dicētes· Quare
diſcipuli tui tranſgrediuntꝰ mandata ſeniorum·
math·xv ·Rn̄dit quare vos tranſgredimini p̄
cepta diuina·vide·clxxxi·G ¶ Populus hic labijs me ho
norat· cor eoꝝ longe eſt a me· Et hoc eſt magna falſitas
De falcitate ꝛ mendatio·vide in tabula materiali de·F
ꝛ M copioſe ¶ Sequitꝰ de corde exeunt cogitationes male

que coinquinant· de cogitatione vide in tabula mali de C·copioſe ¶ Sequitur·omnis plantatio quam non plantabit pater meus eradicabit· Ergo a cōtrario ſenſu quā plantabit pater meus illa manet ¶ Vbi nota ꝙ deus & homo ſimul plantant ortum anime·vide·cxix·D·

¶ Feria qnta poſt dn̄icam terciam·xl·eiꝰdem diei euang

SVrgens hieſus de ſinagoga intrauit in domū ſymonis·luce·iiij· ¶ Symon obediens dicitur· Domum obedientis deus ingredit·qꝛ obediēs quaſi deum inuitat·nam voluntatem dei implet·De obedientia·vide in tabula materiali copioſe de·O·Et ſic in domo ſymonis infirmus curatur· Quia obediens curat omnia vitia·vide·lxxxvi·B·

¶ Feria ſexta poſt dn̄icam terciam xl·eiꝰdem diei euang·

VEnit hieſus in ciuitatem que dicit ſichar·ioh·iiij· ¶ Hieſus ſedit ſup fontem petiuit potum·dicens· Da mihi bibere·ſcꝫ aquam lacrimarū Que quidem lacrime debent habere quatuor·vide lxi·V ¶ Sed mulier ſe excuſat tripliciter ¶ Primo quia mulier ꝓpter infirmitatem ¶ Secundo·quia ſamaritana·ſcꝫ cuſtodita in vita quam deſerere nolebat ¶ Tercio quia iudei non coutuntur ſamaritanis· ſcꝫ quia dei nulla familiaritas cum peccatore· ¶ Sed deus mulieri volenti haurire aquam de puteo iacob·ſcꝫ de auaritia huiꝰ mōi· permittit aquam gratie·que multa bona facit ſeu operatur·vide·clxxx ·F· ¶ Sed multi ſicut & hec mulier diuerſimode ſe excuſant· ¶ De excuſare vide·cxli·H· ¶ Dicit igitur hieſus· Si ſcires donum dei ⁊c·Dat deus

vij. dona otra. vij. mala p̄ſentis vite. Vide. xxviij. L
¶ Et fluunt a bono fonte. que facit ſalice. Si igit̄ ſcires donum dei q̄ꝫ liberalis eſt. vide xxxi. O
¶ Sequit̄ qui biberit ex aqua hac ſitiet itez. De ſiti vid̄ cxcviij. R. ¶ Sequitur veri oratores adorant patrem ī ſpiritu. De oratione hic poteſt fieri mentio. De qua vide copioſe in tabula materiali de O ¶ Et ꝗ poſt manſit cū eis tunc crediderunt di. Jam non ꝓpter tuam loquelam credimus. Sed quia vidimus & audiuimus. Credere nō debet homo cito. Vide clv. B

¶ Sabbato pꝰ dn̄icam terciam. xl. eiꝰd̄ diei Euangeliū

PErrexit hieſus in montem oliueti. Joh. viij. ¶ In diluculo venit in templum. ſcꝫ ſole oriente ¶ Templum conſcientie deus ingred tur qn̄do ipa bene diſponitur. vide. cxxvij. C ¶ Et ſedens docebat quia ipe eſt verus magiſter. vide. xcv. M ¶ Dixit hieſus Mulier vbi ſunt qui te accuſant. Nota in materia de cō:ſcientia. quomodo conſcientia eſt accuſatrix. Et etiam d̄ conſcientia copioſe. vide in tabula materiali de. C ¶ Re:ſpondit nemo domine ¶ Vnde dixit Job. Non reprehendet me cor meum in tota vita mea. Felix qui hoc dicere poſſet conſcientia munda. Et itez hieſus ſcribit. vt homo litteras addiſcat. vide. cci. ante A

¶ Dn̄ica quarta in. xl. eiꝰdem diei Euangeliū

ABijt heſus trans mare galilee. Johannis. vi. ¶ In iſto euangelio primo fit mentio de ſeptez panibus. ¶ Secundo de duobus piſcibus qui:bus refecti fuerunt. quoniam xp̄m ſequebantur. Nunc autem duo & quinq; faciunt ſeptem ¶ Et igitur primo vide quid quinq; ſignificant. cxlvi. A
¶ Secundo quid duo. vide. cxl. E ¶ Tercio quid ſeptez

q̄rere·cxlviij·G·
¶ Per iſta enim homo in preſenti ſpiritualiter refficitur.
Roſa etiam que iſto die portatur· ſignificat xp̄m hieſum.
Et in hoc noīe hieſus ſunt quinqꝫ litere. vide·cxlvi·B
¶ Sequitur· Erat autem paſca proximum Paſca autem
tranſitus dicitur· Et tunc cantat̄ hyſtoria· Quō filij iſrl
exierunt egiptum per duodecim vias· De quibus vijs·
vide·cclvij·B·rc

¶ Feria ſecunda poſt dominicā quartam·xl·eiꝰdem diei
Euangelium

PRope erat paſca· Johannis·v·Et aſcendit ihs
hieroſolimā· Et inuenit in templo vendentes
ꝛ ementes· ¶ Domus eccleſie conſecratur ad
quatuor offitiorum genera·vide·cclxxvij·H.
¶ Et ideo xp̄s dixit· Domus mea domus orationis vo
cabitur·vide·cxxix·c· ¶ Poteſt etiam deſignare domum
ɔſcie·de q̄ domo vide·clxi·D·ꝛ clxij·T
¶ Sed ex quo xp̄s inuenit in templo que oculis ſuis diſ
plicuerunt· Igitur poteſt ſignari templum dyaboli ·De
quo vide·cxxvi·Z·R· ¶ Eicit xp̄s multa hominum ge
nera de templo·vide·cxxix·E

¶ Feria tercia pꝰ dn̄icam q̄rtam·xl·eiꝰdem diei·euange·
IAm die feſto mediante aſcendit hieſus hieroſo
limam in templo· Joh·vij·
In hoc euangelio primo fit mentio de aſcendē
¶ Secūdo de templo ¶ Tertio de doctrina xp̄i ·de quibꝰ
tribꝰ omnibꝰ vide in tabula materiali copioſe A·T·ꝛ D
¶ Sequitur dixit hieſꝰ· Siquis voluerit facere volunta
tem eius qui miſit me cognoſcet de doctrina mea· Quia
qui facit voluntatem patris qui miſit filium ·ille diligit
ꝛ q̄nto plus diligit·tanto plus cognoſcit· Quia dilectio

inclinat intellectum ad illud cognoſcendum quod diligit et talis cognoſcit quod filius ſit a patre. et igitur doctrina filij eſt a patre ¶ Sequitur qui loquitur a ſemetipſo gloriam propriam querit. ille qui reputat ſe habere a ſe que a deo habet gloriam propriam querit. et vane gloriatur ¶ De vana gloria vide in tabula materiali copioſe. de G. ¶ Sequitur vnum opus feci et omnes miramini. ſcilicet vnum opus magne potentie. ſapientie et clementie ¶ Hic poſſunt applicari opera xpi creationis et recreationis. et ſpetialiter redemptionis vide. cclxxxvi. V

¶ Feria quarta poſt dominicam quartam quadrageſime eiuſdem diei euangelium

Preteriens hieſus vidit hominem cecum a natiuitate. Johannis. xi. ¶ Materia de ſpirituali cecitate hic habet locum. vide primo. A. et . ij. B ¶ Sequitur quia me oportet operari opera eius qui miſit me. vide de operibus xpi. cxlvij. Et donec inquit dies eſt Ipſe enim eſt lux vera. que facit diem. et hanc lucem ante oculus habere debemus. et eam ſequi. vide. ciij. E. et ciij. F ¶ Sequitur venit nox. quando nemo poteſt operari. per quod ſignificatur bonorum operum deordinatio ¶ Vide cxxxvi. P ¶ Illi autem qui operantur in die. operantur ex caritate. et tale opus durat. vide per totum xxxiiij. H. et. ccc. A. ¶ Sequitur ſcimus. quia peccatores deus non exaudit. ¶ Nota de hoc in tabula materiali de oratione lxxv. L

¶ Feria quinta poſt dominicam quartam quadrageſime eiuſdem diei euangelium

Ibat hieſus in ciuitatem que vocatur naym luc. vij. ¶ Hic tangitur materia de morte. vbi nota copioſe in tabula materiali de M. ¶ Sed qui portabant ſteterunt. Nota de portatoribus et de proceſſione malorum et bonorum. vide. cclxxix. R. et. cclxxx. N ¶ Et portatores poſſunt dici illi cantores. de quibus vide. cclxxx. O

¶ Feria ſexta poſt dñicam quartam · xl · eiꝰ dẽ diei euange·

ERat quidam languens nomine lazarus a betha nia ꝛc · Johan · xi · ¶ Nota hic quid ſignificet · lazari infirmitas ¶ Secundo mors ¶ Tercio ſe pulta ¶ Quarto ſuppoſitio lapidis ¶ Primo infirmitas · vide de infirmitate · ccci · D ¶ Secundo mors de morte · vide · cxvi · V ¶ Tercio ſepultura · i · conſuetudo · de ↄſuetudine vide · cclxviij · I · ꝛ · cclxvi · F · G · H · ¶ Quarto ſuppoſitio lapidis · i · obliuio dei · que obliuio tria mala in ducit · de qua obliuione vide · cxlv · Z

¶ Sequitur Diligebat autem hieſus martham · mariaꝫ ꝫ lazarum · ¶ Diligit enim deus tria hominum genera · ꝛ hoc in debito ordine ¶ Primo martham ſcilicet in vita actiua ſe virtuoſe exercentes ¶ Actiuorum aũt ſtatus in q̃tuor ↄſiſtit · vide · ccxlvi · S

¶ Et ſecundo mariam · ſcꝫ contemplationis · Nota de cõ templatione · cxl · E

¶ Et tercio lazarum a morte · ſcꝫ peccati reſuſcitatum · ꝫ deo de ſuis beneficijs gratũ · de gratitudine vide · ccxcij · I

¶ Sequitur · Lazarus amicus noſter dormit · Et hic po teris notare de ſomno vt ſupra dominica prima aduentꝰ in epiſtola · vel in tabula materiali copioſe de · S

¶ Reſuſcitatur autem lazarus per aduentum ꝫ preſen tiam xpi · ſcꝫ per gratiam preuenientem · Nota hic de grã quam apoſtoli · ꝛ · confeſſores ſoluunt · ꝫ libeꝝ abꝭre per mittunt · vide de dei gratia · clxxx · F

¶ Sabbato poſt dominicam quartam quadrageſime eiꝰ dem diei euangelium

EGo ſum lux mundi Joh · viij · Hic habet locum quomodo xp̃us dicitur lux · vide · c · R ¶ Et quõ hanc lucem ſequi ꝛ non precedere debemus · vi de · ciij · de · E ¶ Sꝫ huiꝰ lucis radiꝰ recipitꝰ diuẽſimode a di uerſ · viđ · cij · C · Impediũt eñ tria hũc radiũ · viđ ciij · G

¶ Dñica de paſſione in .xl. euangelium eiuſdem diei

Q Vis ex vobis arguet me de peccato ₇c. Johan. viij. ¶ Quamuis xp̄m nemo arguere poſſit de peccato . tam̄ conſcientia noſtra arguit nos de peccato noſtro. Et ſpetialiter illa ſex que odit deus. vid̄ cclx. R. Vel alia ſex q̄ vix numerari p̄nt. vide. cclviij. O

¶ Item de peccatis alienis nota de his. lvij. G. ij. O

¶ Item de multis peccatis que hominib9 parua videnť ₇ tamen magna ſunt. ₇ multū nocent. De quib9 nos merito debet arguere

¶ Sequitur ſi veritatem dico. quare non creditis mihi. Vide de veritate in tabula materiali copioſe de. R

¶ Sequitur qui ex deo eſt verbum dei audit. De verbo triplici vide. ix. B

¶ Dixit de9. Nota etiam de verbi dei audic̄oe. cxiij. N

¶ Feria ſc̄da poſt dñicam paſſionis in. xl. euan. ei9d̄ diei

M Iſerunt principes ₇ ph̄ei miniſtros . vt apprehenderent ihesum ¶ Sequiť modicū temporis vobiſcum ſum. Johannis. vij. ¶ Occurrunt h̄ aliqua que mouere nos debent ad vitam ſanctam ſine dilatione ₇ procraſtinatione ¶ Primum eſt temporis breuitas. Vnde ſaluator dicit. Modicum temporis. De tempore multiplici vide. cxv. Q

¶ Sed prodolor hoc tempus perditur tripliciter. Vide de hoc. cxxxv. T

¶ Secundum eſt caritas. quia vobiſcum ſum. Deus in quibus ſit. vel in quibus non ſit. vide de hoc. xviij. B

¶ Tercium eſt benignitas intentionis. Quia vado ad eum qui miſit me. ſcʒ vt vos illuc ducerem dummodo conuertamini. quia ad hoc veni in mundum vt vos informarem ad incedendum per vias bonas

¶ De vijs bonoꝝ ₇ maloꝝ. vide. ccxviij. P

¶ Quartum eſt grauitas criminis quia queretis me . ₇

non inuenietis. Queretis me ſcȝ male viuendo. Et tunc odio et non deſiderio. Et quanto diutius in peccato perſe ueraueritis. tanto minus deſiderio me ꝓpter peccati gra uitatem querere poteritis. De grauitate pcti vide. cli. O in fine documenti

¶ Sequitur. In die magno feſtiuitatis clamabat. Siqs ſitit veniat ad me et bibat. ¶ Duo feſta habet ſcȝ miſeri cordie in preſenti. et iuſticie ſcȝ in futuro. Nunc autem in preſenti clamat nos vocando. ¶ Vocat enim nos deus tripliciter. vide. x. O. Siqs ſitit. Nota de ſiti. cccxcviij. R

¶ Feria tercia poſt dñicam paſſionis in. xl. eiuſdem diei euangelium

Ambulabat hieſus in galileam. Johan. vij. Sequitur vos aſcendite ad diem feſtum. Vbi materia de aſcendē iterū poſſet habere hic locū. ad diem. ſcȝ ad conſiderationem ſeptē dierum creationis vide. xiiij. Q

¶ Vt ſic in nouos homines conuertamini ¶ Sequitur Murmur multus erat in populo. Nota de iſto ſicut iudei murmurabant contra xp̄m. Et de xp̄o multi ſic murmu rant. vide. x. E

¶ Feria quarta poſt dominicam paſſionis in. xl. eiuſdē diei euangelium

Facta ſunt encenia hieroſolimis. Johan. x. Quamuis deus loquatur nobis multipliciter. Vi de de multiplici locutione dei ad nos. clxxi. M ¶ Tamen multi huic locutioni non credunt. Et iō dicit Loquor vobis et non creditis. Et tales hyeme peccati ī frigiditati ſunt. Cum frigus ſicut et peccatum ſit qualitas mortificatiua. Dicunt deo. Quouſq; animas noſtras tolľ. i. cruciās. fouentes et tenentes peccata cum corpore cong̃ tuntur de deo et de animabus ꝓprijs. vide. xciij. I

¶ Et eſt querela ſtolida ſupponentes falſum q deus aīas cruciet· qui tm̄ animas diligit· q aīa ſit deo ꝓtioſiſſima vide· cclxxxvij· R· Igitur opa que xp̄us ꝓ aīabus fecit· teſtimonium ꝑhibent· que eſt inſidioſa querela et iniuſta Sic q tales non ſunt de quibus xp̄i· Quia oues ſue vocem eius audiunt· Quia vt dictum eſt locutioni ſue non credunt· Et ſic deus notitia approbatiua eas nō cognoſcit nec ſequuntur eum

¶ Sequitur· Ego et pater vnum ſumus Et in alio loco dicit ſaluator Volo vt vnum ſint· ſicut et nos vnū ſumus Vbi vide de multiplici vnitate· xxvj· G

¶ Feria quinta poſt dn̄icam paſſionis in· xl· eiuſdem diei· Euangelium

ROgabat iheſum quidam phariſeus· vt manducaret cum illo luc· vij· ¶ In parte prima huius euangelij tangitur de penitētia· Quia ſtatus penitentie deſcribitur per facta marie magdalene· Nota de pn̄ia copioſe in tabula materiali de· P ¶ Sequitur duo debitores erant cuidam feneratori mutuo· multa homo a deo accipit· Et igitur debitor dei efficitur· Vide in documento· Mutuū da· folio· clxxxiij· N· ¶ Et conſequenter deo debitum ſoluere· vide de debito ibidem O·

¶ Sequitur Oſculum mihi non dediſti· Oſculatur anima deuota manus pedes et os· vide de oſculo· lxxvij· T

¶ Feria ſexta poſt dn̄icam paſſionis in· xl· eiuſdem diei euangelium

COllegerunt pontifices et phariſei conſiliū· Joh̄ xi· ¶ De conſilio malo vide in materia de alienis peccatis ¶ Conſilium autem ſalubre eſt petendum et requirendum· Et hoc a ſapientibus· Vide ſe xciiij· P

¶ Conſilio aũt bono tria ſunt contraria. vide ibidẽ. O
¶ Sequitur Quid facimus. quia hic homo multa ſigna facit. ¶ Hic nota quomodo omnia benefitia dei poſſunt dici quedam ſigna. Vide de benefitio dei. cclxxxvi. V
¶ Dixit caỹphas. Vos neſcitis nec cogitatis in cordibꝫ veſtris quicq̃. De cogitatione vide. xxi. O
¶ Expedit vobis vt vnus homo moriatur ⁊c. ¶ Hic tangitur materia paſſionis xp̃i. Vide primo ſigna et mirabilia. v. L. et. lij. M. et clxxxviij. P
¶ Et hec materia poteſt deſeruire tibi pro tercia ⁊ quarta ferijs iſtius hebdomade
¶ Item q̃modo ſanguis quem xp̃us in cruce fudit m̃lta bona facit. Nota de hoc. v. R

¶ Sabbato poſt dominicaꝫ paſſionis in quadrageſima euiſdem diei euangelium

COgitauerunt principes ſacerdotum. vt lazarũ interficerent. Johannis. xij. ¶ He fuerunt cogitationes pernitioſe Cogitationes enim ſunt in multiplici differentia. vide. clxiiij. X. et cxliij. O
¶ In craſtinum auteꝫ. turba que conuenerat. differatur vſq ad dominicam palmarum
¶ Seqiitur. Amen dico vobis niſi granũ frumenti ⁊c.
¶ Ad vnum intellectum. xp̃us poteſt dici granum quod cecidit in terram vteri virginalis. vide. clxxiiij. X
¶ Secundus intellectus granum. ſcꝫ bonus homo per humilitatem cadens in terram. ſi perfecte et ſpiritualiter moritur. multum fructum affert Vide. cxvi. V. ⁊ cxv. X
¶ Si exaltatus fuero a terra omnia traham ad meipm̃.
¶ Tractus eſt multiplex. Vide de tractu tali. lxxviij. V. et. X. et. P

¶ Dñica palmaꝝ·xl·eiꝰdem dici euangeliū

CVm appinquaret hieſꝰ hieroſolimis Mat·xxi·
Hodierna die ſaluator facit quadruplicem mix
turam ¶ Primo honorem cum humilitate ·ali
as honor precipitaret hominem· Nota de humilitate dei
in tabula materiali de R· ¶ Secundo gaudium cum do
lore· De gaudio mundano· vide cx·E· ¶ Tercio pietatē
cum iuſticia· vide· ccliiij· N·O· Nota ſupra feria ſecunda
pꝰ dñicā quartaꝫ qn̄o intrauit in templum· ꝛ eiecit ven
dentes ꝛ ementes ꝛc· ¶ Quarto pſperitatem cum adu
ſitate· De aduerſitate nota in tabula materiali de· A
¶ Et illud repreſentatur p euangelium ꝛ paſſionem que
poſtea legiť· Quia ſm gloriaꝫ eius multiplicata eſt igno
minia eius· Suſcepit enim de manu domini ſupplitia pro
omnibꝰ pc̄tis noſtris· Honorauerunt eū hodie primo iu
dei in ppriis pſonis ¶ Secundo in verbis laudauerūt
¶ Tercio in operibꝰ ſuis ¶ Quarto in rebꝰ ſuis ¶ Prīo
in pſonis· qꝛ obuiam ei iuerunt· quaſi pceſſionaliter· Sꝫ
poſtmodum idem ppl'us ignominioſam pceſſionem fece
runt vſqꝫ ad caluarie locum ¶ Secundo in verbis dicen-
tes· Benedictus qui venit in nomine dñi ꝛc· Sed poſtea
clamauerunt· Crucifige Crucifige eum Et illud Si non
eſſet hic malefactor ꝛc· ¶ Tercio in operibus· quia acce-
perunt ramos palmarum ꝛc· Sed poſtmodum poſuerūt
crucem ſuper eum ¶ Quarto in rebus· quia veſtimenta
proſternebant in via Sed poſtmodum ppriis veſtimn̄tis
eum ſpoliauerunt ¶ Moraliter in pceſſione bonorum
occurrunt ſibi mutuo gratia diuina ꝛ voluntas noſtra·
Et ſic voluntas acceptat diuinam inſpirationem· Vide
ix·B·C

¶ Sed mali non curant qꝛ diuine inſpiracōi reſiſtūt vid
ibidem·B·C

¶ Et iō ihs hodierna die videns ciuitatē fleuit ſup eam

¶ Secundo boni de arboribus accipiunt ramos in laudē
xp̄i · et ideo ſunt arbores bone que fructum faciunt bonū
vide · cclxxij · P · De fructu duplici vide · cclxxiij · Z · de fruc
tu bono · vide · cclxxiij · B ¶ Et poteſt dici ꝙ in primo ra-
mo creſcit contritio · de qua copioſe in tabula materiali de
C · Et in ſecundo ramo confeſſio · De qua nota in tabula
materiali copioſe de · F · ¶ Et poteſt hic notari · ꝙ accepe
runt ramos palmarum · Vnde palma ſeptem gradus con
templationis ſignificat · Nota de hoc in ſmone iſto · Aſ
cendam in palmam ¶ Sed in ꝓceſſione maloꝝ mali ſunt
infructuoſi · vel ſaltem faciunt fructus malos · Et igitur
in via ſaluator maledixit arbori infructuoſe ¶ Tercio bo
ni deponunt veſtimenta · ſcꝫ conuerſacōem veteris hoīs
et induunt nouum hominem Sed mali p recidiuationē
reſumunt · et ad vomitum reuertunt̄ · Nota hic de recidi-
uatione ſi placet · De qua vide in tabula materiali copio
ſe de R · ꝓ iſta die et ſabbato p̄cedenti ſuffitiunt hec · ꝛc

¶ Feria ſecunda poſt palmaꝝ eiuſdem diei euangelium

Ante ſex dies paſce venit hieſus in bethaniā · ꝛc
Sequitur fecerunt ei cenam ¶ Nota ꝙ in pu-
ro corde et munda conſcientia q̄ xp̄s inhabitat
ibi ei fit cena · vide · xix · D · et xx · K · Vnde deus ſtat ante
oſtium cordis noſtri et pulſat · vide · xxi · L Vt introdu
catur et ibi cenare vult · et ſpetialiter in domo ſymonis · i ·
obedientis · Statim enim vt virgo benedicta obediuit et
conſenſit · xp̄us domum eius · i · vteꝝ intrauit
¶ Sequitur martha miniſtrabat · lazarus erat vnus ex
diſcumbentibus · Sed maria accepit libram vnguenti ·
Omnes he pſone tenebant̄ deo eſſe grate · Martha enim
a fluxu ſanguinis erat curata · lazarus a morte ſuſcitatus
et marie erant multa peccata dimiſſa
¶ Nota hic de gratitudine de q̄ vide in tabula materiali
et de gratiaꝝ actione etiam ſi placet · ccxcij · I · et · ccxciij · L

¶ Vnde maria habebat vnguentū libratū et ponderatum et bene preparatū. Et ſequit̄ quia non ſophiſticatum quia bene homo q̄ recepit debent ponderari. vt ſic fidelit̄ homo deo gratiarū actiones referat. ¶ Et nota hic φ exemplo marie magdalene poſt dimiſſionem peccati anima debet ſurgere ad exercitium meritorie operacōis. ſicut et ſponſus admonet eam dicens. Surge ppera amica mea iam enim hyems tranſijt ⁊c. vide in principio libri.

¶ Hic nota quō maria bis venit ad xp̄m qui erat in domo ſimonis ¶ Primo in ſignum contricōis. Nunc ante ſex dies paſce venit ſicut grata. De beneficijs nota in tabula materiali copioſe de. B

¶ Feria tercia et. vj. p9 dn̄icam in palmis

FEria tercia et feria ſexta tangit̄ materia de paſſione xp̄i ¶ De paſſione xp̄i. vide. lij. M. et. v. L. clxxxviij. P. De ſanguine vide. v. K. lij. M clxxxviij. Z. Et poteſt eſſe thema illud. p̄ſaie. lxij. Quare rubrum eſt indumentum tuū. ¶ Hec queſtio pōt moueri xp̄o paſſo. et rn̄det hoc amor fecit. Quia ſequit̄. Aſperſus eſt ſanguis eorū ſup veſtimenta mea. Vnde in cruce ſic rubicat9 pependit ¶ Vbi nota φ crux xp̄i eſt pons p quē xp̄s tranſiuit. lect9 in quo dormiuit. vide de hoc alibi.

¶ Et ſi dixeris audio. q2 amor corp9 ſuū rubricauit. et in cruce conclauauit. Ideo merito fact9 eſſet mihi tot9 diligibilis. q2 hoc amor ſuus meruit. et quō poteſt diligi cum dicat pſa. liij. Et recitat̄ etiam in ep̄la. Non eſt ei ſpecies neqꝫ decor. ⁊c. ¶ Et ſequit̄ abſcondit9 vult9 eius ⁊ deſpectus. nec reputauim9 eū. Et ſequit̄. Putauim9 eū q̄ſi lepſum ¶ Rn̄det̄ veri amatores non multū de ſpina q̄ roſā gignit curant ⁊c. vide cccxiiij. B ¶ Et igit̄ aīa amoroſa vulnerari dꝫ gladio ↄpaſſionis. vide ccci. E ¶ Et nota φ etiā materia de xp̄i ſanguine hꝫ hic locū. Vide vt ſup̄ eod ¶ Nō etiā φ q̄daꝫ hic notata hn̄t locū in die paſce. Pro die cene nota de ſacramento eukariſtie. et tm̄ ḋ. xl.

¶ Sequuntur nunc introductiones thematum euangeliorum de tpib9 paſcalib9 · et primo in feſto paſce epiſtola euſdem diei.

SI conſurrexiſtis cum xp̄o · que ſurſum ſunt querite ꝛc̄ Coloſ̄ · iij · ¶ Condictionale hic ponitur ex q̊ aliqd̄ doctrinabile ad nr̄am informationē infert ¶ Supponit̄ igitur primo xp̄i reſurrectio corpalis · Et noſtra ſpiritualis · De quo ſuppoſito primo videndū eſt · inq̄ntum tangit xp̄i reſurrectionē ꝛ noſtram · Noſtra enim ſpūalis reſurrectio imitari debet xp̄i reſurrectionem qꝛ ſm ap̄lm ad Ro · vi · Sicut xp̄s ſurrexit a mortuis · Ita et nos ī nouitate vite ambulem9 ¶ De reſurrectione xp̄i recitat mathe9 et marcus · Quō maria magdalena ꝛc̄ · venerunt ad ſepulcꝝ · ¶ Vbi notandum ꝙ xp̄s in vita habuit nobilem comitiuam ſcꝫ matrem · apoſtolos · et alias deuotas mulieres · ¶ Horū igit̄ quidam tempe paſſionis ab eo receſſerunt · q̄ntum ad ſocietatem et fidem Sꝫ non q̄ntum ad totalem amorem · ſicut ceteri apoſtoli fugerūt · fidem pdiderunt · aliqualiter tn̄ dilexerunt ¶ Alij q̄ntum ad finem · ſꝫ non quantum ad ſocietatem et amorem · ſicut ſancte mulieres que ſtabant iuxta crucem · ꝛ poſt mortem eum queſierunt · et defunctum amabant · Sed virgo benedicta nunꝙ̄ ab eo receſſit aliquo iſtoꝝ modorum · ¶ Ex quibus dictis infert̄ doctrinaliter noſtra reſurrectio ſpūalis ¶ Quidam enim non ſurrexerunt · nec in toto · nec in parte · Sicut aperte mali · qui ꝓpter odium vel rancorem vel ꝓpter alias cauſas neglexerunt confiteri ꝛ penitere ī hac ſacra quadrageſima · nec ſe ad conuertendum diſpoſuerunt · Hi ſicut iudas xp̄m tradunt · Et ſurſum crucifigunt in ſuis nequitijs · malitijs ꝛ peccatis · ¶ Sed ſunt alij ſicut apoſtoli · qui tempore quadrageſimali aliq̄liter ſe diſpoſuerunt · agnū paſcalē ↄmederūt dicentes ↄfeſſori ·

Et ſi opoꝛtet eos moꝛi· deum nolunt negare· iterum pec care· Sed ſuperueniente temptatione cito fugiunt· ⁊ in peccata priſtina recidiuant ¶ Nota recidiuantes deū negant vel derident· vide· cxc· C· ¶ Et hec eſt reſurrectio impfecta· de qua in ezechiele ¶ Acceſſerunt oſſa ad oſſa· ꝫ cutis non erat extenta deſup· ⁊ ſpiritum non habebant· Quia iſti ſpiritum conſtantie ⁊ pſeuerantie non habēt· quere de pſeuerantia ꝯſtantia· lxviij· Sꝯ· cclij· J ¶ Sed ſunt alij ſimiles deuotis mulieribus· qui quo ad ſocietatē ⁊ amorem xp̄m non deſerunt· licet aliqn̄ venialit̄ peccent Juſtus enim ſepties cadit in die· ꝙuis non a gratia· Vn̄ ſtatim qn̄ licet opari incipiunt ꝑparare aromata· Et p̄mo contritionis de illis peccatis venialibus· ꝯ herbas inueniunt in ꝓprijs conſcientijs· Conſcia enim ſtatim arguit eos ꝓpter hoc quod ſcribit̄ maledictus homo qui facit op⁹ dn̄i negligent̄ ¶ De negligentia vid̄· cli· Oꝯ· Q ¶ Sc̄d̄o faciunt vnguenta cōpaſſionis colligentes herbas in mō paſſionis xp̄i· ⁊ abſcindunt̄ ille cum cultello· cui⁹ manubriū eſt de ligno ſancte crucis· Lamina de clauis· calibs de lancea ¶ Et poteſt dici ꝙ tales pfecte reſurgunt inſtar reſurrectionis xp̄i· Quia xp̄us reſurgens ex moꝛtuis iam non moꝛitur· Sic iſti p peccatum moꝛtale non moꝛiunt̄· ꝫ in nouitate vite ſemp poſtea ambulant· ſic̄ dicit apl'us Sicut xp̄us reſurrexit a moꝛtuis· Jta ⁊ nos in nouitate vite ambulemus ¶ Et nota hic ꝙ vere moꝛi· facit vere reſurgere· ⁊ vere reſurgē facit vere ⁊ ineternum viuere Sed homo verius moꝛit̄ ſpūaliter in cruce· ſeip̄m crucifigendo· quia qui xp̄i ſunt· carnem ſuam crucifixerūt· cum vicijs ⁊ ꝯcupiſcētijs· vide· xliij· Vn̄ aug· dixit mlierib⁹ Jh̄m queritis nazarenū crucifixū· ſi ih̄m q̄ritis ergo vitā Et ideo pꝛius queratis moꝛtem ⁊ modum moꝛiendi quā

xp̄us habuit in cruce· & ſic poteſtis vere & pfecte ſurgē·
¶ Sequit̄ que ſurſum ſunt querite· De querē xp̄o vide
ccciij· G· &· ccciij· H·

¶ Feria ſecunda paſce euangelium eiꝰdem diei·

DVo ex diſcipulis iħu ibant ipa die ⁊c̄· luc̄· vlt·
¶ Diſcipuli duo exeuntes in ema us· vide· ccc
vi· M· ⁊· cccvij· N ¶ Et duo ſeu dualitas vide
cxl· E ¶ Sequit̄ qui ſunt hi ſmones quos ꝯfertis ⁊c̄· Rn̄
detur· tu ſolus pegrinus es· Nota de hoc ſmonē integꝛ
in libro· P·

¶ Feria tercia paſce euangelium eiꝰdem diei

STetit hieſus in medio diſcipuloꝝ ſuoꝝ· ⁊ dixit
Pax vobis· luce· xxiiij ¶ Xp̄us ſemp tenuit me
diū· Primo natus in medio duorum animaliū
Inuentus in templo in medio doctoꝝ· Pendens in cruce
in medio latronum· & nunc ſtans in medio diſcipulorum
vt nos informet de medio virtutum· qꝛ virtus in medio
ꝯſiſtit Nota de virtutibus in tabula m̄ali de· V Et hec
materia in pn̄ti ſolennitate habet locum ¶ Sequit̄· quid
turbati eſtis· & cogitationes aſcendunt in corda veſtra·
Nota ſi placet de cogitationibus aliqua habere· vide in
tabula materiali de· C· ¶ Sed qꝫ dixit voƀ· illa clauſula
differatur vſqꝫ ad dn̄icam ſequentē· ſi tn̄ placet tibi Nota
hic de pace in tabula materiali de P· ¶ Sequit̄· Videte
manus meas· palpate & videte· qꝛ ſpūs carnem ⁊ oſſa nō
habet· i· ſpūalis homo & bonus· carnis deſideria non ſeq̄
tur· ꝫ carnem crucifigit & mortificat· pmo corpus ſubijcit
ſpiritui· Nota· xliij· H ¶ ꝜRmo ſm ſpiritū viuit & ambu
labat· Et habet ꝯditiones q̄tuor vita ſpūalis vide· l· H·

¶ Feria quarta paſce euangelium eiꝰdem diei·

MAnifeſtauit ſe hieſus ad mare tyberiadis ⁊c̄·
Joh̄· xxi· ¶ Hic fit mentio de ſeptem diſcipulis
q̄ volebant piſcari· & quibꝰ xp̄s ſe manifeſtauit

¶ Manifeſtauit hieſus ſe multiplicit᷑. Nota de hoc alibi.
¶ Item xp̄us dixit eis. Venite et prandete. q̄ eſt p̄ncipium introitus. Venite benedicti p̄res mei ꝛc̄. Nota multiplex venite cantat᷑. vide cclxxix. M ¶ Cantores vir tuoſi ſic inuitant᷑. vt edant de menſa p̄ris ĩ regno ¶ Sed p piſcatores p̄nt intelligi predicatores et doctores. Vide de doctoribus in tabula materiali de. D. ¶ Et quō rethe eſt verbum dei. p quod quidam capiunt᷑. Quidam rethe fugiunt. Quidam frangunt. Quidam p ip̄m tranſeunt totum illud applicabile eſt ad auditionē verbi dei ꝛc̄.

¶ Feria quinta paſce euangelium eiꝰdem diei.
MAria ſtabat ad monumentū plorans Joh. ij.
¶ Amor fecit eam ſtare. amor fecit eam plorare Stetit enĩ p̄mo ad pedes hieſu plena ↄtritiōe Sub cruce plena dilectiōe. Sed nunc ſtetit ad monumentū plorans plena pſeuerantia et ↄtinuatione. et qꝛ pſeuerant̃ ſtetit. deum p̄ma oīm videre meruit Venit igit᷑ ad monumentū cum aromatibus ¶ Prius enim plorabat mortem anime ſue. Nunc aūt ꝑ morte dilecti mg̃ri ſui quem ita ſingulariter diligebat. vt preter ip̄m nihil poſſit diligere nec ſperare Et ex quo pdiderat vitam anime ſue. iam melius arbitrabat᷑ ſibi fore mori q̄ viuere. qꝛ reputabat ꝙ forſan moriens inueniret. quem viuens inuenire deſperabat. et igit᷑ ibi non erat vbi erat. qꝛ tota ibi erat. vbi mg̃r ſuus erat. de quo tñ vbi erat neſciebat ¶ Sed cur maria cum diſcipulis recedentibꝰ non recedebat. Dicit᷑ ꝙ oblita erat ſemetip̄am. et oīm preter illum quem diligebat. et oblita erat viuere q̄ neſciuit quō recederet ¶ Et ſi dixeris q̄re de verbis mg̃ri nō recordabat᷑. qui dixit. tercia die reſurgā ¶ Reſpondet᷑ ꝙ nimius dolor corpus eius repleuerat. et memoriam verborum illorum deleuerat. vt ſenſus nullꝰ in ea remanſit. Sed omne concilium ab ea receſſit.

Solum enim amare & flere nouerat ¶ Sequit̃ Et cum
fleret inclinauit & proſpexit in monumentum. Et vidit
duos angelos qui dicũt ei. Mulier quid ploras ¶ Si mõ
dixeris o maria forſitan bene tibi contigit ¶ Primo quia
querebas vnum. et inueniſti duos ¶ Secundo ꝙ q̃rebas
hominem et inueniſti angelos ¶ Tercio ꝙ q̃rebas mortuũ
& inueniſti viuos. qui vident curã de te hr̃e. & q̃ volunt
dolorem tuũ lenire. Ille vero quẽ queris dolorẽ tuum vi
detur negligẽ. vocas enim & non audit. oras et non exau
dit. queris & non inuenis. pulſas et non aperit. ſequeris
& fugit. olim tñ te diligebat. qñ multiplicit̃ te excuſauit.
ſcʒ coram phariſeo. coram martha ſorore tua. & corã iuda
Olim enim te laudabat. qñ & cum abeſſes te vocabat p
ſororem tuam dicens. Mgr̃ adeſt & vocat te. qñ eni mgr̃
te videbat ɔtriſtatam. ɔtriſtatus erit Quid igit̃ ꝙ ɔtra
mgr̃m peccaſti. ꝙ ſic te non curat. Nos enim nullũ pc̃m
poſtmodũ de te audiuimꝰ. niſi ꝙ valde mane veniſti ad
vngendum corpus tui mgr̃i ¶ Ipſe etiam dixit Ego dili
gẽtes me diligo. & qui mane vigilauerit ad me inueniet
me. tu aũt eum non inueniſti. Ipſe etiam tibi dixit. ꝙ op
timã ꝑtem elegeris. cum ip̃m elegiſti. Et ꝙ hec pars nõ
deberet auferri a te. & tñ mõ ablatus eſt a te. et nihil que
ris niſi quod elegiſti. & cum hoc ꝑdidiſti Deſiſte ergo plo
rare. ꝙ dilectio tui dilecti. et modus quo tuꝰ dilectꝰ dilig̃
videt̃ eſſe q̃ liber volans ꝛc. quem vidit zach̄a. vide. ccc.
xiiij. B. ¶ Sed magdalena rñdet. Conſolatores onerosi
eſtis. Ego enim non quero duos. ſʒ vnũ. Non quero an
gelos ſʒ dñm angelorum. Non viuos angelos. ſʒ mgr̃m quẽ
reputo mortuũ. Et ſi ſtatim ſe mihi non manifeſtauerit.
ſpero tamen ꝙ me conſolabitur. ſcilʒ plorans. & pulſans
ꝑſeueranter Neſcio enim quare mihi ſic loquimĩ. Si con
ſolare me vultis. quare cauſam ꝓ qua imploro ignoratis
Dicitis enim. quare ploras. A fletu igitur non ceſſabo.
Igit̃ peto. vt nuntietis dilecto meo. quia amore langueo

Et cum ſic fleret cõuerſa retrorſum· vidit iħm· qui dixit Mulier quid ploras O bone iħu quare ſic ei loq̃ris ante oculos ſuos videbat te mori· ⁊ tu queris quid ploras· ⁊ nunc corpus tuũ querit· ⁊ non inuenit tu ſcis· q̃ꝛ te ſolũ diligit Igiť quid ꝓuocas ſp̃m huiꝰ mulieris· Tota enim vita ſua ⁊ aĩa pendet ex te· vnde ip̃a dicit Si ſuſtuliſti eu dicito mihi ⁊ ego eam tollã· O dolor mirabilis· ⁊ amor amabilis mulier hʒ ſolem pñtẽ ⁊ non cognoſcit eum· q̃ꝛ amore languebat ⁊ caligauerũt oculi cordis ſui vt non vi deret q̃ꝫ videbat Videbat em̃ iħm ⁊ neſciebat q̃ꝛ iħus eſt ¶ Sed a magdalena forte hec cauſa eſt· quare tibi non apꝑebat q̃rebas em̃ qđ non erat· ⁊ non querebas qđ erat Sed errorẽ huiꝰ mulieris in ꝑte poſſumꝰ excuſare Quia talẽ querebat q̃lem videbat poni in monum̃to · Et qñ io ſeph ſepeliuit corpꝰ m̃gri ⁊ ponebat in monum̃to maria iux̃ corpus m̃gri ſepeliuit ſp̃m ſuum · Quid igiť mirũ ſi errat q̃ ſp̃m nõ hẽbat ꝑ quẽ ſcire poſſet Sʒ O m̃g̃r vel de ei ſp̃m ſuũ q̃ꝫ hʒ in corꝑe tuo· Et mox recuꝑabit cor ſuum ⁊ relinquet errorem ſuũ amor em̃ queʒ hʒ in te· ⁊ dolor q̃ꝫ hʒ ꝓ te· errorẽ ſuũ alq̃liter excuſant· vnde dicit ip̃a· Si ſu ſtuliſti eũ dicito mihi· ⁊ ego eũ tollam· hoc aũt verbũ ſcʒ Vbi poſuiſtis eũ freq̃nter repetiuit Quia hoc a magiſtro ſuo audiuit· qñ dixit de fratre ſuo Vbi poſuiſtis eum· Ex quo ꝑpendiť q̃nto amore dilexit ꝑſonam que ſic dilexit ver bum qđ ꝑſona dixerat Et quid eſt qđ dicit· ego eum tollã Ioſeph em̃ licentiã petijt ⁊ noctem expectauit Et ſi tranſ latum fuiſſet corpus ad domũ anne vel cayphe · adhuc ip̃a dixiſſet Ego euʒ tollã nec eũ nominauit hoc em̃ habʒ impatiens amor vt qđ cogitat credat hoc om̃s cogitare Et m̃gr eam exaudiuit dicens maria· Cõuerſa dicit· Rab boni Et tunc ꝯuſus eſt dolor in gaudiũ · vbi audiuit ma ria · Sic em̃ eam ꝯſueuit noĩare · Et in hoc verbo ſenſit

qn̄dā ſingularē vocantis dulcedinē ⁊ igit̄ dixit rabboni O magiſter amoris·doce me diligere te· Mḡr cognitiōis doce me cognoſcere te Magiſter omnis pfectiōis doce me oīa dimittere ꝓpter te vt immediate ⁊ ſine medio poſſim tangere te· Magiſter amoris dicit· ¶ Rationabiliter petis oportet enim medium amouere ſi debes me tangere Quia tangere eſt rem re immediate ꝯiungere· Oportet igitur omne temporale vel tranſitorium tranſcendē· vel a corde dimittere ſi volueris me tangere· ¶ Scdo magiſter ꝯgnitiōis doce me cognoſcere per inſtinctum nature p donū gratie ⁊ per lumen glorie ¶ Et primo p inſtinctū nature·p hoc enim anima eſt ſimplex ⁊ indiuiſibilis in q̄ ſubſtantia poteris cognoſcere qd̄ deꝰ ē ſimplex in ſua eſſētia ¶ Sc dō p hoc qd̄ in aīa ſūt tres potentie p q̄s poteris cognoſcē trinitatē pſonaꝝ ¶ Tercio p donū gr̄e qd̄ eleuat mentē ſup oē creatū vel viſibile vt ſpūs q̄rat vlr̄ aliqd̄ increatū ⁊ inuiſibile· vt hō non ſit ſicut brutū ¶ Quarto per lumen glorie· ⁊ hoc fit in patria Magiſter etiam perfectionis docet pfectionem dicens ·Eſtote perfecti ⁊ hoc intelligitur de pfectione vie· ¶ Et nota in iſta materia q xp̄us poſt reſurrectioneꝫ p̄mo apꝑuit marie magdalene·q ſtetit ⁊ plorauit ¶ Moraliter loquendo illi vere cum xp̄o reſurgunt ⁊ illis xp̄s per gratiam ſuaꝫ ſe oſtendit Et primo illis qui ſtant ⁊ hoc facit amor Sic̄ eñ in naturalibꝰ calor rem ꝯſeruat ne putrefiat Sic in ſpiritualibus amor ¶ Secundo dolor ſcꝫ quis mortem anime ſue deplorat · ¶ Tercio maria reputabat ſibi meliꝰ fore mori q̄ȝ viuere Sic mori mūdo ⁊ ad monumentū veniendo ⁊ memoriam mortis habendo hominem prebuat· ¶ Nota de mori in tabula materiali de· litera· M ¶ Oportet etiam amorem mundi in corde tuo mori ſi amor dei debet In te viuere vide·cx·B· ¶ Diſcipulis recedentibus ·ipa non recedebat·quia erat oblita ſuiipſius ꝓpter amoreꝫ dilecti

Sic qui ſeipſos abnegant a monumento non recedunt.
Crucem em̄ xp̄i tollunt ⁊ ip̄m ſequunt̄ ¶ Quinto angeli
ip̄am ↄſolari non potuerunt qꝫ creature erant. Qui igit̄
ↄſolationem creature ut dictum eſt poſtponunt xp̄m inue
niunt ⁊ tangunt ¶ Sexto magdalena dixit Ego eum tol
lam Qui cum audatia ⁊ magnanimitate bonum aggre
diuntur ⁊ ſine verecundia illi xp̄m inueniunt ⁊c̄

¶ Dn̄ica p̄ma poſt paſca ep̄la eiuſdem dici.

OMne quod natum eſt ex deo vincit mundum.
p̄ma io͡hīs. v. ¶ Natiuitas multiplex eſt vide
cxv. R ¶ Natiuitatis ſp̄ualis ſigna vid̄. cxv.
S ¶ Vincit mundū pugnando de pugna. vide in tabula
materiali copioſe de. P ¶ Vincit etiam quis mundū fugi
endo vide. cc. X ⁊. cxcix. T ¶ Qui credit q̄m hieſus eſt
filius dei ille vincit Quia ille in quem credit odit mundū
vnde ip̄e venit p aquam ⁊ ſanguinem que fluxerunt ex
xp̄i latere non in aqua ſolum iuſtificat hominem ſꝫ etiam
in ſanguine ¶ Nō ſi vis de ſanguine. v. R. liij. N. clxxx
viij. Z. vel ſanguis p̄t dici virtus baptiſmi. ⁊ aqua lac
me. ¶ Nota ſi placet quō vincentes premiantur in ſex
vide. liiij. P. ⁊c̄.

¶ Euangelium eiuſdem dn̄ice p̄me.

CVm ſero factum eſſet die illa vna ſabbatorum
Io͡hīs. xx. Et fores eſſent clauſe ꝓpter metū iu
deoꝝ venit hieſus ⁊c̄ ¶ Timor facit claudere
portas ⁊ fores ⁊ ſic cōſeruat in homine munditiam ꝓpt̄
q̄ꝫ hieſus intrauit in domum anime. vide de timore in ta
bula materiali de. T. Et de munditia in litera. M.
¶ Et ſic timor ſolet irruere ſup ciuitatem multis de cau
ſis vide. ccxcv. R. ¶ Et facit portas ciuitates claudē Sic
in ꝓpoſito. ſtetit ī medio ⁊ dixit pax vobis hic materia de
pace habet locum. vide in tabula materiali de. P. Et de.

medio vide ſupra Feria tercia paſce. ¶ Et poſt dies octo iterum erant diſcipuli congregati ₢c. Dixit ad thomam in fer digitum tuum ₢c. ¶ Nota vulnera xp̄i in qua non dꝫ homo ſolum digitum ſꝫ ſeip̄m inferre ⁊ in ip̄is quieſcere. vide de vulneribus xp̄i. lij. N ₢c

¶ Dñica ſcd̄a poſt paſca ep̄la eiuſdem diei.

Chriſtus paſſus eſt pro nobis nobis relinquēs exemplū p̄ma petri. ij. ¶ Paſſio xp̄i fuit multipliciter exemplum. ¶ De paſſione vide Feria. ſexta ante palmarum. Et tercia ⁊ quarta ferijs poſt palmarum Signanter tn̄ fuit exemplum ad vite innocentiā Quia xp̄s peccatum non fecit nec inuentus eſt dolus in ore eius ¶ Secūdo quo ad veraꝫ penitentiam quia cum maladiceretur non maledicebat De patientia vide. xlvij Z. ⁊ in tabula materiali de. P. copioſe ¶ Sequit̄ eratis ſicut oues errantes. De errore vide in tabula materiali copioſe de litera. E. ¶ Sed conuerſi eſtis nunc. De conuerſione nota. lij. O ₢c

¶ Euangeliū eiuſdem dñice ſcd̄e poſt paſca.

Ego ſum paſtor bonus ₢c. Johis. x. ¶ Chriſtus eſt bonus paſtor. Primo quia oues cognoſcit non ſolum notitia vniuerſali. Sed etiā noticia approbatiua cum vitam noſtram menſurare debemus vid̄. iij. F. ⁊. ccvj. R. ¶ Scd̄o pro omnibus animam ſuam ponit ſtans in cruce. ⁊ pugnans vſqꝫ ad veſpam. vide in tabula materiali de pugna in. P ¶ Tercio q: oues ſuas paſcit p̄ ſcripturas creaturas ⁊ figuras. vide de ſingulis ¶ Etiam paſcit deus oues ſuas per internam ſolationem vide d̄ hoc. cliij. V ¶ Sequitur in fine Et fiet vnū ouile ⁊ vnus paſtor de vnitate vide in tabula mat̄li. de. V

¶ Dñica tercia p9 paſca ep̄la eiuſdem diei.

Obſecro vos tanꝙ aduenas ⁊ pegrinos abſtinē a carnalibus ₢c. i. petri. ij. ¶ De peregrino nō in libro ¶ Sequitur conuerſationē veſtram in ē

gentes habentes bonam vide.lij.O. ¶Sequitur. Ex
bonis operibus vos ↄſiderantes glorificent deū .alieni
ſiue mali ↄſideracō multa mala facit vide ij. O.&.lvij.
G. ¶Sed ex ↄſideratione bonorum multa bona ꝓue
niūt vnde boni ꝓfitiūt ī multis nota in tabula materiali
de.P. ¶Sequit̃ ſerui ſubditi eſtote in omni timore domi
nis Si placet nō de ſubiectiōe ſeu obīa ī tabu.mali de.O
Et de ſuis dei & ſeruire deo vide in ta.mali d.S

¶Euange. eiuſdem dn̄ice tertie poſt paſca

MOdicū & nō videbitis me ⁊c. Jobis.xvj. Cui9
pn̄tia delectat eius abſtinentia ↄtriſtat. Sic de
xp̄o & eius abſentia & pn̄tia.di. modicum ⁊c.
Duplex eſt ſtatus hominum ſcȝ prauoꝝ & bonoꝝ Stat9
prauorum habet duplicem penam in hoc mundo que bre
uitas durationis.vita enim noſtra rebus tranſeuntibus
ↄparat̃.vide.cclvj.X. Et igitur ſaluator noſter dicit Mo
dicum. Modicum eſt em̄ tempus vite pn̄tis. Igitur ip̄m
vtiliter & meritorie expendere debemus. Nota ſupra de
modico Et de tempe vide.cxxx.T. Sequitur adhuc mo
dicum tempus vobiſcum ſum Modicum autem tp9 adā
ſtetit in paradiſo Geneſ.ij. Vbi ſecundū aliquos tantū
ſtetit a tercia vſqȝ ad meridiem ¶Secundum malū malo
rum eſt poſt mortem ſcȝ priuacō diuine viſionis Et ideo
xp̄us dixit.non videbitis me. ¶Nota de pena damni &
ſenſus & quomodo peccator duplicem penā patitur vide
xxxvij.O. ¶Secundo principaliter eſt ſtatus iuſtorum q̄
habent duas gratias ſcȝ breuitatem tribulationum ⁊ pe
narū in hac vita Et igitur dicit modicum. ¶Et ſequit̃
Triſtitia veſtra vertetur in gaudium ¶Sed dicis quare
mali ꝓſperantur in hac vita & boni ſemper tribulantur
vide.cccxvj.D ¶Secundo poſt hanc vitā hn̄t gratiam
ꝙ deum ſemper videbunt Et ideo dicitur videbitis me
⁊c. ¶Beatitudinis ſtatus multa bona habȝ nota de hoc

alibi ¶ De gaudio mundano ſi placet adducere. vide in tabula mali. de. G. Item ꝓpter ſtatū maloꝝ dicit. modicū et non videbitis me ⁊c. Et ꝓpt ſtatū bonoꝝ dicit modicū et videbitis me ⁊c.

¶ Dn̄ica q̄rta p⁹ paſca ep̄la eiuſdem dn̄ice.

Omne datum optimū et omne donū pfectū ⁊c Jacobi primo ¶ Donum dei poteſt dici gratia gratis data. Magis aūt gratia gratum faciēs De gratia vide ſupra in tabula materiali d. G. ¶ Poteſt aūt datū optimū dici ſpiritus iuxͣ illud ſaluatoris. Ipſe dabit ſp̄m bonū petentib⁹. quō ſpirituſſanct⁹ detur et q̄d ſp̄ūſſanct⁹ operet̄ in aīa et quō ſp̄ūſſanct⁹ h̄z diūſa vniē vide. xxv. B. et. xxvj. F. ¶ Et quō ſeptē dona ſp̄ūſſancti dantur ɔtra ſeptem mala p̄ntis vite vide. xxviij. L ¶ Sequitur voluntarie nos genuit verbo veritatis ſcꝫ p verbum qd̄ eſt veritas. q2 ſecundum aug. vnicus filius dei facit multos filios dei. De filijs dei. vid. ccxxxix. C. ¶ Sequit̄ ſit aūt omnis homo velox ad audiendum ſcꝫ vtilia iſta que deus loquitur aīe multipliciter vide. clxxj M ¶ Sequitur Tardus autem ad loquendū. Nota de ſilentio ī tabula materiali de lr̄a S Et loqui pauca vide cclxxv. D. Et tardus ad iram Ira ein̄ impedit animū ⁊c vt dicit catho Ira excecat intellectum vide. clxvij. D. ¶ Sequitur ꝓpter quod abijcientes opa tenebrarum. et omnem īmuditiam vt ſitis mundi ⁊c ¶ De munditia nota. lviij. H

¶ Euange. eiuſdem dn̄ice. q̄rte p⁹ paſca.

Vado ad eum qui miſit me. Johis. xvj. Sicut oīs xp̄i actio nr̄a eſt inſtructio. Sic omnis xp̄i actio noſtra eſt inſtructio ¶ Dicat igitur q̄libet vado ad eū qui miſit me id eſt creauit. Et expedit

vt ego vadam ad eũ ſcʒ per viam bonoꝝ. vide. ccxxviij. P. ⁊. lxxxvj. R. ❡Et niſi ſic abiero paraclitus non veniet. qꝛ mali ſpũm ſanctum non recipiũt. Dicũt em̃ illud actuũ Neqꝫ ſpũſſanctus eſt audiuimus. ⁊ ſicut ſpũſſctus pmo ignorat ab indoctis. ſcd̃o fugat ab ypocritis. ſapie. .i. ❡Spũſſanctus diſcipline effugiet victum. qꝛ ſpiritus veritatis eſt ⁊ docet oẽm veritatem. de ypocritis ⁊ ypocriſibus. vide. ccxiiij. P. ⁊. ccxvj. X. Tertio extinguitur ab accidioſis ⁊ negligẽtibus prima. theſo. iij. Spũm nolite extinguere. de accidia vide. clxvij. E. ⁊ de negligẽtia vide. clj. O. ⁊. Q. Quarto ↄtriſtat a ſupbis ⁊ inobedientibus Ephe. iiij. Nolite ↄtriſtari ſpũm dei De ſupbia vid̃ in tabula materiali de S. ⁊ de iobia dei de J Quinto ↄtumelijs afficit ab immũdis Hebre. xj Qui ſpũi grẽ ↄtumeliam fecit ⁊c̃ Etenim ſpũs coinqnatus ⁊ immundus vide ſupra. . Sexto plaſphemat a maledictis. mat. xij. Spũs plaſphemie nõ remittit. Maledictus igitur ne eſto. vide de maledictis. ccxix. E. De iuramẽto ⁊ periurio. vide ibidem E. ⁊. ccxix. F. Septimo impugnatur ab infidelibus ⁊ obſtinatis Actuũ. vij. Duri ceruicis ⁊ incircumciſi cordibus ſemp reſtitiſtis ſpirituiſancto Ipſe enim amicos dei ↄſtituit. ipſe aufert cor lapideum. ⁊ dat cor carneum. de ↄtritiõe vide in tabula materiali de C. Octauo non capitur a carnalib⁹ ⁊ immundis Jo. xiiij. Spũm veritatis quem mundus .i. immundus non poteſt accipere. Dicat ergo homo. expedit vt ego vadam .i. virtuoſe viuaꝫ. qꝛ alias ſpũs non veniet. ⁊ cũ veneri t ille arguet mundum. ⁊c̃. Et docebit omnem veritatem. Nota de hoc alibi. ⁊c̃.

❡Dñica quinta poſt paſca. Epiſtola eiuſdem diei

EStote factores v̓bi. ⁊ non auditores tm̃ Jaco. .i. ❡Factores quatuor opoꝛtet facere. Primũ pertinet ad punicõem peccatorũ ⁊ eſt v̓a pñia.

Dixit iohannes baptiſta. Facite fructus dignos penitētie vide de penitentia. cc viij. V. cc vij. T. et V. ¶ ¶ Scōm pertinet ad impletionem mandatorum dei. et hec eſt vera iuſtitia ad colo. xiiij. Facite iuſtitiā corā domino deo vro Juſtitiam dico cauendo prohibitiones et implendo diuina precepta. vide. clxxxj. G. ¶ Tertium pertinet ad cōſolationē proximorum. et hec eſt vera miſericordia ¶ Nota quod xp̄s verus ſamaritanus facit miſericordiam dupliciter d. vade tu et fac ſimiliter. nota de miſericordia dei. xv. S. et de miſericordia hoīm. xxix. N. xxxviij. S. et R. ¶ Q̄rtum pertinet ad congregationem meritorum. et hoc eſt bonorū operatio. Vnde ps̄. Quis eſt homo qui vult vitam et diligit dies videre bonos. Declina a malo et fac bonum. Quomodo boni bona fatiunt. vide in tabula materiali de B. Eſtote ergo factores et non auditores tm̄. quia illi fallunt ſemetipſos Auditor aūt et nō factor eſt falſus xp̄ianus. et qui audit verbum dei et non facit. comparatur viro cōſideranti vultū in ſpeculo. Vnde grego. in mora. dicit quod ſcriptura ſacra eſt ſicut ſpeculum aīe noſtre quod oculis apponit͛ vt interna noſtra faties videatur vbi ſit feda vel pulcra. q̄ntum proficimus vel quantum deficim9 Qui aūt ſpeculum inſpicit diligenter cum auertit fatiē ab illo quaſi impreſſio manus in eius aīa de re viſa manet. Sed ſi ſine diligentia inſpicit. et ſtatim a ſpeculo ſe auertit tunc obliuioni tradit rem viſam. Sic eſt de auditione verbi diuini. Si enim ip̄m ſine aduertentia et diligentia debita audiatur nihil fit. Nota de dei verbo ſup̄ in tabula materiali de. V. ¶ Sequitur Qui aūt pſpexerit in lege perfecte libertatis poteſt dici illa que fit p ſpm̄ ſanctum. quia ſm apoſtolum. Si ſpiritu dei ducimini non eſtis ſub lege. Hic poteſt applicari materia de ſpirituſcto vide in tabula materiali de S. ¶ Sequitur Siq̄s putat ſe religioſum eſſe etc. Religio munda eſt immaculatum ſe

cuſtodire ab hoc ſeculo · Religio enim orto comparatur ·
vide, lxxxij · J · ⁊c ·

¶ Euangelium eiuſdem dñice quinte poſt paſca ·

AMen dico vobis ſi quid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis ⁊c · Joh · xvj · Materia de orone hȝ hic locum · vide · lxxv · L · ⁊ ante · K · et etiam copioſe in tabula materiali de O · habes ¶ Et ſpecialiter petendum ē pro illo dato optimo qđ eſt ſpūſſanctus · Si quid petieritis non quale vel qñtum · ſȝ quid · i · verum bonum exiſtens · non tm̄ apparens ⁊ illud dabitur ⁊c

¶ In feſto aſcenſionis dñi Epl'a eiuſdem diei ·

AScendens xp̄s in altum captiuam duxit captiuitatem, ⁊c · ¶ Captiuitas infelix eſt multiplex vide · clxxxiij · M ¶ Dyabolus etiam capit hoies · nota de hoc alibi · et · ccxcv · Q · ⁊c ·

¶ Euangelium in die aſcenſionis ·

REcumbentibus vndecim diſcipulis apparuit · ⁊c Mat · vltimo ¶ Nota q̄ in hora qua xp̄s aſcendit quatuor facit ¶ Primo dedit eis vnum preceptum d · Euntes in mūdm vniuerſum ⁊c · Precepit enim eis vt predicarent ⁊ baptizarent · De predicacōnibus hȝ locum materia de doctoribus · vide in tabula materiali de D · ¶ De baptiſmo dedit eis quatuor ſigna · Primum demonia eijcere · i · peccata odire · Scōm loqui nouis linguis de lingua vide in tabula materiali de L · Et ſpetialiter loqui vitatē · de veritate vide in tabula materiali de V Tertium ſignum ſerpētes tollere · i · oēm auaritiam deponere · Quartum ſignū mortiferū bibere ſine nocumēto · i · temptacōes ſuſtinere ſine detrimento nota de temptacōe in tabula materiali de T · Quintū ſignum ſuper egros manus imponere ſcȝ in opibus miſericordie ſe exercere · vide de mīa in tabula materiali de M · ¶ Scđo dedit eis vnū reſponſum d · Non eſt vr̄m noſſe tp̄a vel momenta ·

Ex quo colligit̃ q̃ ex quo tp̃s mortis nr̃e eſt in poteſtate : pr̃is · τ eſt nobis ignotum τ abſcondiũ Igit̃ homo debet ſic viuere vt in iſto ſtatu auderet ſecure mori · Vide in tabulã materiali de ſpe in litera T · τ de morte in litera · M · Et de falſa ſecuritate vide alibi ¶ Tertio dedit eis vnũ ꝓmiſſum ſcʒ q̃ vellet eis mittere ſpũm ſanctum d · accipietis virtutem ſpũſſancti in vos ſupuenientis · de ſpiritu ſancto nota etiam hic ſi vis · & de eo quere in tabula ma · de S ¶ Quarto dedit eis vnũ beneficium · q͛ aſcendens benedixit eis. Benedictio dei adquirit̃ multipliciter · Nota de hoc · ¶ Nota etiam q̃ materia de aſcendere hʒ hic locũ · quaʒ q̃re · ccxlvij · V · τ etiam in ta · ma · de · A ·

¶ Dñica infra octauã aſcenſiõis dñi · Ep̃la eiſdem diei

E Stote prudẽtes & vigilate in orõnibus · j̃ · Pe · iiij · ¶ Et p̃mo prudẽtes · de prudẽtia vide · ccxlix · O · & · ccl · E · de vigilare vide · cxciij I ¶ In orationibus vt ſupra in dñica quĩta poſt paſca in euãgelio ¶ Ante oĩa autem mutuam in vobiſmetipſis hñtes caritatẽ · de caritate vide · cccix · R · Hoſpitales vide · xxxv I Sine murmũatõe · vide · x · E · Siq̃s loquit̃ · ſiq̃s miniſtrat ·

¶ Euangelium eiſdem dñice poſt octauam aſcenſionis

C Vm venerit paclitus quem ego mittaʒ vobis. Iõbis · xv · Hoc euangelium legit̃ modo · quia xp̃s promiſit ſe miſſurum ap̃lis ſpũm ſanctum · Et ipſi ꝑparauerũt ſe. vt digni efficerent̃ gratie dei · Fecerũt igitur aliqua que nos facere debemus · Primo poſtq̃ʒ ſic aſcendit orationi deuote ſẽ dederunt · Sic & nos facere debemus Magnum enĩ donum nõ datur niſi deſiderãti Dicamus igitur O rex glorie dñe virtutum · Scdo fuerũt ingreſſi ieruſaleʒ q̃ dicit̃ viſio pacis · n õ de pace · ccxxxvij X · & copioſe de pace in tabula materiali habes de P · Tertio manſerũt in ciuitate vt infinitũ [illegible] · vide · xiiij · O · ¶ Si querit̃ vbi eſt Reſpondet q̃ in illo eſt in q̃ caritas

eſt. vide. xviij. B. Et tm̄ de tpib⁹. j. paſca & penthe.
¶ Sequunt̄ nunc introductiões themat͞u epl'ap̄ & euangelioꝝ de dn̄icis poſt penthe. Et p̄mo de dn̄ica p̄ma p̄ꝰ penthe. Euangelium eiuſdem dominice.

Eſtote miſericordes Luce. vj. ¶ Miſericordes & pij non damnant̄. vide. xxix. N. ¶ Pater vr̄ miſericors ē. de miſericordia dei Nota xv. S. & xxxviij. R. 3. ¶ Nolite iudicaē. vide ð iudicaē. ccxxiij. P.

¶ Dn̄ica ſecunda poſt penthe. Epl'a eiuſdem dn̄i.

Olite mirari ſi odit vos mundus. j. Johis. iij. Hic iohannes fideles hortatur ad dilectionem p̄ximi. ꝫ promittit vnum d. Nolite mirari. rū.

¶ Mundus dupliciter ſumit̄. p̄imo in bono. ſcd̄o i malo. ¶ Primo mundus noīat ſubſtantiam mundi. ſcꝫ celum. terram. elementa. & oīa creata. & ſic mundus hoīes non odit ꝫ fouet & nutrit p̄mo inſtruit per creaturas Et q̄uis mundus per ſe ſic ſumptus non odiat hoīeꝫ: poteſt tamen dici ꝙ per accidens odiat. inq̄ntum incauti & inſipiētes ſumunt occaſioneꝫ peccandi errando. ꝑ volunt frui creatura. Quando aūt ſumitur mundus in malo tunc noīat mundi amatores. Vnde amator mūdi in ſcripturis mūdꝰ nominatur Et ſic mundus odit hoīes. & precipue viros ſanctos nec de hoc mirari debem⁹. Quia amor eſt aſſotiatio ſimilium. Mundus aūt. i. amor mundi eſt ſanctis viris multum diſſimilis Johis. xvj. Si de mundo fuiſſetis mundus quod ſuum eſt diligeret. ſed quia de mundo non eſtis. i. de mundi amatoꝝ numero. ꝑterea odit vos mūdꝰ Igitur nolite mirari Quō amor dei & mundi non ſtant ſimul. vide de hoc. cx. B. Et in materia de amore ibidem tricenteſimo. B. per totum ¶ Sequit̄ nos ſcimus quoniā tranſlati ſumus de morte ad vitam quoniam diligimus fratres. quāuis regreſſus de priuatione ad habitum ſit difficilimus. tamen hoc facit dilectio fraterna Quia faciꝫ

tranſire de morte culpe ad vitaꝫ gratie. Fraterna dilectio et vnitas fraterne caritatis valet ad ſex. vide. xxvij. D.
¶ Sed qui non diligit manet in morte Vbi nota ꝙ multi ſunt q̇ non curant de dilectione fraterna Cum lex diuina ſit deum diligere et proximum. p̄mo odium fraternū comparatur homicidio. vide de inuidia. clxvij. C. et. cix. X.

¶ Euangeliū eiſdem dominice ſcd̓e poſt penthe.

HOmo quidam fecit cenam magnā Luce. xiiij.
¶ Triplex eſt cena ſcꝫ ſpūalis et fructuoſa quā facit homo in puritate ꝯſcīe. in qua deus delectatur cenare Nota ſupra feria ſcd̓a poſt palmaꝝ Vn̄ xp̄s ſtat ante oſtium et pulſat vt intromittatᷣ Vide ibidem
¶ Secunda eſt ſacramentalis et gratioſa quaꝫ xp̄s fecit viatori in ſacram̄to altaris. Vnde materia de eucariſtia etiaꝫ habet hic locum de qua vide alibi ¶ Tertia eſt ſupnaturalis et glorioſa quaꝫ deus facit homini ꝯprehenſorī in celeſti patria vbi erunt multa fercula. vide in materia de celeſti beatitudine. Ad hanc beatitudinem multi vocantur. vide. cxxxvij. Z. p̄mo aliqui ad intrandum ꝯpelluntur vide in libro P. Sed multi friuole ſe excuſant. de excuſare vide in tabula materiali de E. etc̄.

¶ Dn̄ica tertia poſt penthe. Ep̄la eiſdem diei.

HVmiliamini ſub potēti manu dei. p̄ma. petri. v
¶ Deo in ſacra ſcriptura attribuūtur membra humana. vide in tabula materiali de M ¶ Et ſpēaliter man9. ideo dicit humiliamini ſub potēti manu dei. ¶ Manus diuine gubernacōis hꝫ quinqꝫ digitos. ſb q̇bus hūiliari dēmus ¶ Primus digitus eſt pollex et iſte eſt p̄tas puniendi in deo. eo ꝙ magna potētia polleat. et iſtam p̄tatem nemo pt̄ euadere Vnde Job. x. Nemo eſt q̄ de manu tua poſſit eruere. Et igitur horrendum eſt incidere in man9 dei viuētis. Hebre. ix. Petat igit̄ hūiliatus

humiliter dicendo Manum tuam longe fac a me ¶ Scd's digitus eſt index eo q̄ iſto oſtendimus et indicamus • et eſt in deo ſapia diſcernendi qua oia cognoſcit et ſpecialiter in die iudicij • ij • macha • vj • Manus omnipotentis nec viuus nec defunctus effugies • Oportet enim oes nos ſtare ante tribunal ſm aplm ¶ Tertius digitus ceteris longior eſt medius • et eſt in deo benignitas iudicij differentis per quā nos expectat vt ad miſericordiam per pniam perueniamus Ps • Fiat manus tua vt ſaluet me • Et ſic digito extenſo ſuper plano nec pollex nec index poteſt illud planū attingere Ita quandiu digitus bonitatis ad nos dirigitur et extendit non poteſt nobis nocere nec ptas nec ſapia dei ¶ Quartus digitus vocatur medic' • et eſt in manu dei pietas miſerendi • Et in iſto digito ſolent anulos portare in manu ſiniſtra • q2 ſm macrobium • vena qdam exiens a corde ad iſtum digitū protenditur • et igitur fuit ordinatum q̄ iſte digit' tanq̄ corona anulo circundaret ¶ Moraliter pietas dei debet a nobis coronari • procedit enim a vulnere cordis • ad iſtum digitum e nobis ſumme neceſſaria • quia miſericordia miſeris eſt neceſſaria ¶ Quintus digitus eſt breuiſſimus et vocatur auricularis • et eſt in manu dei facilitas exaudiēdi preces noſtras Sub hac igitur manu humiliamini • de humilitate vide in tabula materiali de H • Et quia virtutes ſunt connexe non tantū hortatur ad humilitatem et nuditatem • verumetiam ad ſpiritus paupertatem dicens Omnem ſolicitudinem in eum proijcientes • Item ad ſobrietatem que includit temperantiam • de temperantia vide in tabula materiali de T •

¶ Item ad vigilantiam • De vigilantia vide in tabula materiali in illa litera • V •

¶ Euangelium eiuſdem dominice tertie poſt penthe.

ERant appinquātes ad ihesum publicani et peccatores Luce. xv. ¶ Appinquare debent libenter ad xp̄um. ¶ Primo indocti et insipientes vt addiſcant. Ipſe enim eſt verus magiſter. vide. xcv. M. et xcviij. V. ¶ Et ſicut docuit doctrina. ita docuit et vita. vnde quomodo xp̄s ſe habuit ad oēs hoīes Ipſe enim eſt ſpeculum clariſſimū. in quo omnis condicio et oīs ſtat⁹ inuenit. quomō vitam ſuam dirigat et emendet nota de hoc. clxxxiij. L ¶ Secūdo excecati malitia peccati appropinquare debent. q2 ipſe eſt lux vera. de q̄ luce vide. c. P ¶ Peccatores igitur appinquabant vt audirent eos Vñ ambro. Omnis anima accedet ad xp̄m. q2 ipſe eſt omnia nobis factus. Si vulnere curare deſideras ipſe medic⁹ eſt Si febrib⁹ eſtuas. fons eſt Si grauaris ĩiquitate iuſtitia eſt. Si auxilio indiges. virtus eſt. Si mortem times vita eſt Si tenebras fugis. lux eſt. Si cibum queris. alimentū eſt ¶ Sequit. Et murmurabant. de murmurare vide. x. E. Et ait ad illos quis homo ex vobis habet centum oues. &c. De due pabule ſaluatoris tangunt miſericordiā dei de miſericordia vide in tabula materiali de M.

¶ Dñica quarta poſt penthe. Epl'a eiuſdem diei.

EXiſtimo q2 non ſunt odigne paſſiōes h⁹ tēpis. Roma. viij. ¶ Aduerſitates et tribulationes preſentis vite non ſunt pportionabiles. Ratio. quia tribulacōes ſunt temporales et tranſitorie. ſed futa gloria eſt eterna. vide de aduerſitate in tabula materiali de. A. ¶ Expectatio tñ reuelationeʒ expectat dei et in hoc ſpe. de ſpe vide in tabula materiali de S. ¶ Sequitur creatura liberabitur a ſeruitute corrupcōis. Dō qualis creatura ſit. vide. clxvj. B ¶ Sequitur in libertate gl'ie filioꝝ dei. Filij dei qui ſint. vide. ccxxix. C.

¶ Euangelium eiuſdem dñice quarte poſt penthe.

C Vm turbe irruerent in hieſum ⁊c Luce·qn̄to·
C Sequitur vidit duas naues de nauibus ·⁊ piſcatione nota alibi· C Hic autem dicuntur fuiſſe due naues q̄rum vna fuit ſ̄ymōis · Et alia forte fuit filiorum zebedei· Et ſig̃t vitam religioſoꝝ ⁊ ſecularium C In primam ſimonis ſcꝫ obedientis ⁊ religioſi xp̄us intrat Quia hec portat triplices merces ſcꝫ caſtitatem obedientiā ⁊ pauptatem · C Hic nota quomodo deus libent nauem obedientie intrat· De obedientia vide in tabula mal̄i·de·O C Monacho aūt ꝓfeſſo magna ſpes eſt vide per totum clxxxiiij·O C Et hec nauis duci debet a terra p contemptum terrenoꝝ vide·clxxxij·R · Sed alia nauis ſtatum penitentium ſig̃t· Nota de penitentia in tabula materiali de·P· C Sequitur p totam noctem loborātes de illo labore vide ſup̄· Et in materia de labore in tabula materiali quere de litera ·L· ⁊c

C Dn̄ica qn̄ta poſt pentħ·epl̄a eiuſdeꝫ dn̄ice

O Mnes vnanimes in orōne eſtote p̄ma petri·iij·
C De oratione nota in tabula materiali de· O
C Cōpatientes·de ꝯpaſſi one ⁊ fraterno amoē ⁊ caritate vide ·xxvij·H·⁊·lj·R C Miſericordes·modeſti hūiles eſtote De omnibus iſtis vide in tabula materiali de litera·M·⁊·H· C Non reddentes malū pro malo De dilectione īimicorum nota·ccxvij·Z·⁊·ccxviij·A·
Quia in hoc vocati eſtis· vt benedictionem hereditarie poſſidetis De vocatione vide·x·D·⁊ cxxxvij·Z Et ſimiliter de benedectione vide· C Sequitur ſiquid patimī ꝓpter iuſtitiam beati Nota de patientia in adūſis xlix·O· Et plura in tabula mal̄i de paciā in lr̄a·P·⁊c

C Euangeliū eiuſdem dn̄ice qūte poſt paſca

NIſi abundauerit iuſticia veſtra pl9 q̄ ſcribarum et pharizeoꝝ. ꝛc. Mat. v. ¶ Qui vult ꝑuenire quo intendit oportet ꝙ viam teneat que ad terminū ducit hec autem eſt via iuſtitie que tripliciter eſt homini oſtenſa ſcȝ tpe legis. nature legis ſcripture et gratie De iuſtitia vide in tabula mãli de. I. Iuſtitia aūt pharizeorum tripliciter deficiebat ¶ Primo in corde ꝓpter vanam ⁊ hūanaȝ laudeȝ. vide. clxxxix. A ¶ Secundo in ore q: magna dicebant et docebant et modica faciebant doctores quia ſuper cathedrā moyſi ꝛc Math. xxiij. ¶ Tercīo In ope q: ipa erant mala ¶ Sequitur Si offers munus tuū Cum enim in omni tempore adminus tria attendere debeamus ſcȝ honorem dei edificacōem ꝓximi et noſtrū meritū de9 eñ eſt tante bonitatis ꝙ plus reſpicit ad nr̄aȝ vtilitatem et proximi edificacōem q̄ ſuum honorem. Offerre enim mun9 ad altare reſpicit ⁊ ꝑtinet ad honorem dei Sed qui illud offert cum odio ꝓximi non habet meritum vult igitur deus vt homo ꝓximo reconciliet̄ et ſuuȝ honorem ad tempus intromittat. Criſo. vide magnam miſericordiam dei qui plus reſpicit hoīm vtilitatem qm̄ ſuum honorem. Et igitur dicit Si offers ꝛc. ¶ Sequitur mun9 p̄mo a corde ſcȝ mun9 amoris ſine q̊ nullū aliud ſcȝ munus deo placet ſiue ſint verba ꝑ gratiarum actiones ſicut pharizeus dixit. gratias tibi ago domine ꝛc. Siue corpus ꝑ maceracōem vnde dixit. ieiuno bis in ſabbato Siue res ꝑ elimoſinaꝝ largitionē Et ſequitur decimas do ꝛc Sed quia cor deo per dilectionem ⁊ hūilitatem nō offerebat Ideo nihil valuit ¶ Secundū eſt mun9 ab ore ſcȝ ꝑ deuotam orationem et gratiaꝝ actionem vide de hoc in tabula materiali de. G. et. O. ¶ Tercium a manu per elimoſinaꝝ largicōeȝ. Nota de hoc. xxxviij. K ¶ Quartū mun9 obſeq̄o ſcȝ totā vitā nr̄aȝ deo offē de9 ſcȝ eē viuē ꝛc.

¶ Dñica ſexta poſt penth. epl̄a eiuſdem diei.

O Mnes baptizati ſumus ꝛc. Ro. vj. ¶ Liberati ab infirmitate caue debent a recidiuo nūc aūt xpiani ab egritudine peccati virtute baptizmi ſanguine xpi rubricati. ſunt liberati. Et q: memoria hominum labilis eſt idcirco apl's illud nobis reducit ad memoriam ꝓpter recidiuacōis piculum in morte xpi. i. ad ſimilitudinem mortis xpi baptizati ſumus. ¶ Nota de morte xpi. clxxxviij. P ¶ Et ad quem modum in cruce ſterit vid lij. M. baptizati ergo in morte xpi ſum⁊ vt ſicut ipe ſemel mortuus eſt ſemper viuit in gl'ia Sic ⁊ nos ſemel mortui cum culpa per baptizmum ſemper viuamus in gratiā

¶ Sequitur conſepulti ſumus cum xpo. ſcȝ in baptizmo quod ſignificat per ipam īmerſionē vt ſicut ipe ſurrexit a mortuis nō recidiure ſic ⁊ nos ī nouitate vite ābulem⁊.

¶ Euangeliū eiuſdem dn̄ice ſexte poſt pentħ.

C Um turba multa eſſet cum iħu. nec haberent quod manducarēt ꝛc. Math. viij. Omne viuū indiget cibo Quia ſi careat tempore debito famem incurrit Anima igitur habet. pmo dat vitam igit indiget cibo gratie ſcȝ ⁊ virtutū. Nam ciuitas anime q̄ multis modis capitur Vnus modus eſt carentia cibi vid de ciuitate anime. ccxcv. Q. ¶ Sequitur miſereor ſuper turbam Nota de miſericordia dei in tabula māli de. M. ¶ Triduo me ſuſtinēt Prima dies ē cognitio veri. Scd'a deteſtacō mali Tercio amor ⁊ opacō boni Mali xpiani tantum ſtant cum xpo vna die Quia non habent niſi cognitionem ſcȝ fidem malum tamen odiunt nec bonum faciunt Confitentur cm̄ ſe noſſe deum ⁊ factis negant thi. primo Alij ſecum ſtant per biduum ſicut deſides ⁊ otioſi qui licet habeāt deteſtacōem mali ⁊ cognitioem boni tn̄ bonū nōn feruenter opantur vide d otioſitate. cxxxiiij. P ⁊. cxxxv. V ¶ Sed boni ſecū ſtant p triduū. q: oīa p̄dicta tria hn̄t Geñ. xlij. Tres dies adhuc ſūt p⁊ q's recordabit miniſterij tui De. vij. panib⁊ vide ſ in dn̄ica letare. ꝛc.

¶ Dñica ſeptima p9 penth. ep'la eiuſdem diei.

H Vmanum dico ꝓpter infirmitatē carnis veſtre Rõ. vj. ¶ Humanū .i. leue preceptum vob do Jugum em̄ xp̄i ſuaue ⁊ onus meum leue Mat. xj. ¶ Sequitur exhibuiſtis membra veſtra ſuire ⁊c Cū efficitur ſuus peccati auertit ſe a prima entitate. Quia peccatum nihil eſt a prima bonitate. Quia ab incōmutabili bono. a prima veritate quia omne peccatum men dacium eſt Nota de his in literis. M. ⁊. P in tabula mãli.
¶ Sequitur quem fructum habuiſtis tūc. ¶ Sequit̄ nūc liberati a ſuitute peccati ſerui autem dei facti eſtis De ſeruire deo vide in tabula materiali de. S. ¶ Et hi habent fructum bonum quem ꝯgregant in vitam eternā De fructu nota in tabula materiali de. F ⁊c

¶ Euange. eiuſdem dñice ſeptime p9 penth.

A Ttendite a falſis ꝓphetis qui veniunt ad vos in veſtimentis ouium Mat. vj. ¶ De falſitate vide in tabula materiali de. F. De ẏpocriſi ⁊c. ccxiiij. P. ⁊. ccxvj. X ¶ Sequit̄ a fructibus eoꝝ cognoſcetis eos. De fructu vide ſupra in ep'la eiuſdem dominice.
¶ Non poteſt arbor bona ⁊c Arbori homo comparatur. vide. cclxxij. R. ¶ Sequitur qui facit voluntatem p̄ris mei intrabit in regnum celorum Voluntas dei multiplex eſt vide. lxxxviij. Z. ⁊ xxiiij. X. ⁊c

¶ Dñica octaua p9 penth. ep'la eiuſdem diei.

D Ebitores ſumus non carni vt ſecundum carnē viuamus. Ro. viij. ¶ Primo debitores dei ſumus. vide in tabula materiali de debito reddē deo. clxxxiiij. N. Sȝ non ſumus debitores carni vt ſecundum carnem viuamus. vide de carne quomodo cnoquerītur de ſpiritu ⁊ xp̄o. lxxvij. V
¶ Quia ſi ſecundum carnē vixeritis moriemini. Corp9 enim eſt moles grauis. ⁊ obliuioſa Nota de hoc alibi.

¶ Si autem ſpū facta carnis mortificaueritis viuetis vide de hoc·xliij·I·Spiritus enim eſt nature ſupioris · Caro autem ancilla· ¶ Scdo nate ſtabilioris q̄ incoruptibilis ¶ Tercio nate· capatiores quia deum capit quē totus mundus non poteſt capere ¶ Sequit qui ſpiritu dei agūtur hi filij dei ſunt De filijs vide·ccxxxix··C·⁊c

Euāgeliū·eiuſdē dn̄ice octaue p⁹ penth·

Homo quidā erat diues qui habebat villicum luce·xvj· ¶ Reddere rationem de multis homo tenetur·vide de hoc·clxxxiiij·N· ¶ Item materia etiam epl'a eiuſdem dominice de debito eſt ad ꝓpoſitū ¶ Iſte erat vilicus·i·ville cuſtos Nam villa anime hab3 tres vicos ¶ Primus vicus eſt intellectus ꝓpter quē hō d3 reddē rōe3 de cogitacōib⁹ ſuis Et de his vide in tabula de cogitacōe in lr̄a·C· ¶ Secundus vicus eſt voluntas vbi debet reddere rationē de affectionibus·deſiderijs et amore quem homo debet ad deum habere·De his quatuor ſcilic3 de voluntatate affectiōib⁹ deſiderijs et amore in tabula materiali de p̄ma i·V·ſcda in·A·de tercia i·D ¶ Tercius vicus eſt memoria vbi reddet ratio de gratiarum actione quo ad beneſitia dei vide de gratiaꝝ actiōe ccxcij·I·et·ccxciij·L· ¶ Villicus iſte bona dn̄i ſui diſſipauit Bonorum multe ſunt differentie ſiue quatuor gn̄a vide·ccxxxj·F·cclxj·R·hic diffamatur a ꝓpa conſcientia vide de conſcientia in tabula materiali de·C ¶ Diffamatur autem quia diſſipauit bona fortune·nature et gratie ¶ Sed dominus vocat eum·vocat nos deus multipliciter nota·x·O ¶ Dixit villicus quid fatiam⁊c ¶ Et ſequitur Scio q̄d fatiā vt cū amot⁹ fuero a villicacōe recipiat me in domos ſuas regnū celoꝝ eſt pua dom⁹·nō de h°·cxix·F·⁊·xx·R· ¶ Facite ergo vobis amicos de mamona· ¶ Nota hic de elemoſina·xxxviij·R·⁊c

¶ Dn̄ica nona p⁹ penth·epl'a eiuſdem dn̄ice·

NOn ſimus ꝯcupiſcentes maloꝝ ⁊c·i·Cor·x·
¶ De cõcupiſcẽ ſiue ꝯcupiſcẽtia rei aliene vide cclxviij·O·Neq; ydolorum·ydolatrie multiplex eſt genus vide de hoc·viij·P ¶ Neq; fornicemur neq; cõtemnemus xp̄m neq; murm̄aueritis·De murm̄atione vid̄ x· E·Et oĩa in figura ꝯtingebant vide de hoc·cclx·R·quaſi in fine documenti· Qui ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat vide de hoc

¶ Euange·eiuſdẽ dñice none pꝰ penth̄·

CVm appropinquaſſet iħs heiruſalẽ videns ciuitatem fleuit ſup illam luce·ix· ¶ Ciuitas anime que deberet eſſe ciuitas nazareth·Quia xp̄s in ea deberet ꝯcipi Et ciuitas bethleẽ in qua xp̄us deberet naſci·efficit̄ ciuitas babilõis ⁊ ꝯfuſionis· eſt n̄ m̄a fletꝰ Non em̄ cognoſcit q̄ ſn̄ta ſũt vide quõ ciuitas aĩe apit̄· ccxcv·Q ¶ Habent em̄ nunc q̄ ad malũ pacem fatiũt ⁊ igit̄ deſtruitur ciuitas· Pax mala nocet·Nota de pace in materiali tabula de·P· ¶ Sequit̄ quomodo intrauit in templũ·vide ſupra in feria ſc̄da pꝰ letare ⁊c

¶ Dñica decima pꝰ penth̄·epl'a eiuſdem diei·

SCitis quoniam cum gentes· ·i·Cor·xij·
¶ Hanc epl'am ſcribit paulus ec̄ie corinthioꝝ in qua errant aliqui gentiles· Et ſicut in precedenti epl'a dominice none Reduxit iudeos ad memoriam peccatorum preceſſorum·Sic in preſenti monẽs gentiles reducit eis ad memoriam peccata preterita ¶ Sequitur diuiſiones gratiarum ſunt inter ſpeties ꝯputatiõis vna eſt diuidere vide de hoc·ciiij·I· ¶ Vnicuiq; datur manifeſtatio ſpiritus ad vtilitatem ſcilicet ec̄ie·alij em̄ datur ſermo ſapientie loquendi ſcilicȝ de his que ad actiones pertinent· Et qui de hoc vult loqui vide·cclxxxiij R

materiali de L· ¶ Alij opacio virtutū· vide de v̓tutib⁹ in tabula materiali de· V· ¶ Alij diſcretio· nota de hoc· cclxxxiiij· R ¶ Manifeſtat̄ aūt ſpūs per ſigna q̄ ſunt cognitio lucida vt ſciat diſcernere inter agenda et omittenda fugienda et pſeq̄nda ſiue eligenda ¶ Scd̄o affectio ſapida vt vera bona ſibi tm̄ ſapiant et non falſa ¶ Tertio meditatio aſſidua ſcʒ benefitia dei ad memoriam reducendo et iſta ptinent ad aīm ¶ Sed ſunt alia ſigna q̄ ptinent ad verbum ſcʒ predicatio ſincere veritatis· cōmendatio diuine bonitatis· Confeſſio ꝓpe indignitatis· increpatio mū̄dane vanitatis· Sʒ talia ſigna ptinēt ad factū ſcʒ diuini ſmonis auditio· infecte carnis repreſſio· diuine legis obſeruatio· et aduerſitatis tolleratio· Et ſicut color rubeus in fatie hoīs arguit in ipſo ſuppoſitū vite· Sic calor honeſte ↄuerſacōis arguit in hoīe eſſe ſpūmſanctum·

¶ Euangelium eiuſdem dn̄ice decime poſt penthe·

Dixit hieſus ad quoſdam qui in ſe confidebant tanq̄ iuſti Luce· xviij· ¶ Confidere de ſe et nō de deo ſpeties ſupbie eſt ¶ Debet em̄ ↄfidere de deo· vide de hoc· cx· C· ¶ Et iſti non ſunt iuſti· ſed tanq̄ iniuſti· Vnde iuſtitiam veraʒ non fatiūt· vide in tabula materiali de iuſtis et iuſtitia litera de J· ¶ Phariſe⁹ iſte tipum gerit ſupioꝝ· q͛ quod hn̄t reputant a ſe habere· et non a deo vel ſuis meritis obtinuiſſe· vide de ſupbia in tabula materiali de· S· ¶ Sed publicanus hūilem penitentem figurat· humilitas pfecte figurat· vide de hūilitate pfecta· lxxxiiij· N· et cxlj· H· et de humiliare· xxiij· S· et cclx· L· et O· ¶ Non audebat oculos eleuare ꝓpter verecundiam de verecundia vide· cxij· H· ¶ Sequit̄ de⁹ eſto ꝓpitius mihi peccatori· Materia de oratione hic hʒ locū Item de ſupbia et humilitate etiam hic hʒ locum· Item etiam de aſcendere et orare· vide de his oībus ſm ordinē in tabula materiali· de oratione de litera· C· de ſupbia in· S· de hūilitate in· H· de aſcendē in· A· de orare in· O

¶ Dñica vndecima post penthe. Epl'a eiuſdem diei.

N Otum vobis facio euangelium .rc.i. Cor.xv.
Apl'us hic tangit materiam de cristi morte .de
eius ſepultura. et de eius reſurrectione. de oib9
his tribus vide ſupra dñica ſexta post penthe. ¶ Sequit
ego ſum minimus aploꝝ. ſi minimus ergo non maxim9.
vide ibi minorem te ne ↄtempſeris folio. ccxcix. A ¶ Se-
quit gratia dei ſum id qd ſum. vide de dei gr͞a in tabula
materiali de .G. rc.

¶ Euangelium eiuſdem dñice vndecime post penthe

E Xiens hieſus de finibus tyri et ſydonis rc Se-
quitur adduxerũt ei ſurdum et mutũ. Math. vij.
¶ Nota p ſurdum inobediens .qui precepta
dei non audit nec obſeruat Ex multis cauſar inobedie͞tia
vide. cxij. F. ¶ Item p mutum poteſt intelligi taciturni-
tas mala. vide de illa i materia de alienis pctis. et. ij. O
et. lvij. G. Sed iſte curat ſi xp̄s manum ſuam apponat cũ
qnq3 digitis. vide in epl'a dñice tertie post penthe. ſcilicet
humiliamini ſub potenti manu dei. Et illud non fit niſi
turba eum amoneat Etiam curat. loquit recte. vide de re-
cte loqui i tabula materiali de. L. et ſic de9 oia benefecit

¶ Dñica duodecima post penthe. epl'a eiuſdem diei

F Iduciam talem habuimus p xp̄m ad deum .ij.
Cor. iij. ¶ Sine eo nihil poſſumus .qa deus
opatur oia in nobis velle et pficere. Suffitie͞tia
em̄ noſtra ex deo eſt. Sed fiduciam habemus per xp̄m .i.
p gr͞am et meritum multa poſſumus. vide. cx. C. ¶ Se-
quitur fecit nos ydoneos miniſtros. Et primo p ſangui-
nis aſperſionem per quã mundauit nos. vide. v. K. lij.
N. et. clxxxviij. Z. Et miniſter cristi debet eſſe mundus.
¶ Scdo p muneris infuſionem. dedit enim nobis ſpũm
et infundit gr͞am. vide quomõ gratia ſpũſſancti mũdat
et humiliat. xxv. O. et. xxviij. L. ¶ Tertio p ſuam predi-
catio͞ez. precepta em̄ et ↄſilia dedit et vtiliter docuit. vide

viiij. C. et. clxxxj. G. ¶ Quarto per opis demonſtracõez, qz tota vita xpi i terris fuit noſtra inſtructio et facit nos ydoneos miniſtros noui teſtamti. vide quid requiratur ad ſmonem et ad miniſteriũ in tabula materiali.

¶ Euangeliũ eiuſdem dñice duodecime poſt penthe.

Beati oculi qui vidẽt. Luce. x. de videre nota in tabula materiali de V. ¶ Dico vobis qp multi reges et pphete etc. Duo ſunt gña hoĩm que videre deberent p iuſtitiam et diſcretionem et aliis modis. Primo pphete. i. ofeſſores et doctores. de ofeſſoribus vide in tabula materiali de C. et de doctoribus ſimiliter de D. ¶ Scdo reges. i. alios regentes ſicut ſunt prelati. Nota de prelatis in tabula materiali de P. ¶ Itez iudices. aduocati et cauſidici. vide. ccxxij. M. et. ccxxiiij. P. et. O. et. ccxxj. R. et. ccxxiij. N. et. cxxxvj. T. et. ccliij. O. et N ¶ Sz pdolor non viderunt nec vident. audire deberẽt xpiani obedienter. viuendo ad diuina precepta. ſed non audiũt. ¶ Sequit̃ ſurrexit legiſpitus temptans eum, de temptaẽ deum vide in tabula materiali de. T. ¶ Sequit̃ de mandato quod tangit dilectionez dei et pximi vide in tabula materiali de amore in litera. A. et de dilectione dei in lr̃a. D. ¶ De deſcendente aũt ab hieruſalez in iericho qui incidit in latrones poteſt notari qualia damna facit pctm. vt videri hz in tabula materiali in litera. P. etc.

¶ Dñica tredecima poſt penthe. Epl'a eiuſdem diei.

Abrae dicte ſunt promiſſiones etc. Gal'. iij. Qui opa abrae facit tanq̃ filius ſibi magna merces promittitur et cetera.

¶ Euangelium eiuſdez dñice tredecime poſt penthe.

Cum iret hieſus hieruſalem etc. Luce. xvij. Sequitur Occurrerant ei decem leproſi viri. lepra que eſt morbus abominabilis pctm ſignificat. vide de peccato in tabula materiali de P. Ad curacõem

iſtiꝰ morbi requirunt̄ qnq̄ꝫ· Primo cognitio morbi · Scd̄o·
aſſentiri etiam inſpiracōi· qꝛ iſti leproſi deo occurrūt ſic ꝛ
voluntas cum gratia ſibiinuicem concurrunt· Tertio dꝫ
de peccato verecundari· qꝛ ſteterunt a longe· vide de ve:
recundia in tabula materiali de· V· Quarto diuinam cle:
mentiam implorare· dicendo hieſu preceptor ꝛc̄· Quinto·
ſacerdoti ſe oſtendere· vide de confeſſione in tabula ma:
teriali de· C· ⁊ ſic in contritione pec̄m dimittitur· qꝛ dum
irent mundati ſunt Et nota ꝙ iſti vocant hieſum precep·
torem· qꝛ precepta dedit · que ſi tranſgrediant̄ rogare de
bemus vt miſereatur noſtri · de preceptis vide in tabula
materiali de P· ꝛ de miſericordia in eadem in litera· M·
¶ Dn̄ica quartadecima poſt penthe· Ep̄l'a eiꝰdeꝫ dn̄ice·
Spiritu ambulate ⁊ deſideria carnis non pficia
tis· Gala· v· Quandiu ſumus in hac vita · ⁊
tendimus ad patriam· indigemus de bono du
ctore· Bonus aūt ductor eſt diuinus ſpūs· ipſe em̄ lumen
accendit· Juxta illud Accende lumen ſenſibus· ꝛ ſic viaꝫ
oſtendit· impedimenta repellit · ⁊ tandem ad terminum
pducit· Et hominem qui poſt ip̄m graditur cum termino
ꝯiungit, Et igitur ſpiritu ambulate · Et nota ꝙ iſte du
ctor merito eſt ſeqn̄dus· qui portat ſecum fructus· xij· De
quibus hic dicit̄· fructus aūt ſpiritus · Ipſe em̄ ducit in
terram rectam ꝛ viam bonam· Nota ſupra de ſpiritu ſc̄to
in litera· S· ¶ Sequitur qui aūt criſti ſunt carnem ſuam
crucifixerunt cum vitijs ⁊ concupiſcentijs Et ſi caro cru
cifigitur· tunc ꝯquerit̄ de ſpiritu· vide: lxxxvij· V ¶ Am
bulate inq̇t· de ambulare nota in tabula materiali de A·
¶ Euangelium eiuſdem dn̄ice quarte decime pꝰ penthe·
Nemo poteſt duobus dn̄is ſeruire mat· vj· ¶ Se
cundū augꝰ· deus hominem fecit · vt ſummū
bonū intelligeret· ītelligendo amaret· ⁊ aman
do poſſideret· poſſidendo frueretur· Igitur criſtus in hoc

euangelio ab amore terrenoꝝ intendit nos retrahere Et
ad amorem celeſtium inducere Et diſuadet primo diuitiaꝝ
ſuitutem Nota aliud eſt diuitias habere · aliud diuitijs
ſeruire · vide de diuitijs in tabula materiali de · D · ¶ Se
cundo interdicit inordinatam ſolicitudinem · qꝫ iſta ſapit
auaritiam · Dicit ergo nemo poteſt duobus dñis ſeruire
⁊c̃ · Iſti duo dñi ſunt deus ⁊ mundus · q̃ ſimul diligi nõ
poſſunt · ſicut oſtendit aug⁹ · primo exemplo vaſis · ſcḋo
exemplo manus · ⁊c̃ · De amore mundi vide in materiali
tabula de A · ¶ Sequitur querite primũ regnũ dei · Re
gnum celoꝝ mltis modis adquirit' · nõ de hoc in libro · P
¶ Dñica qntadecima poſt penthe · Epl'a eiuſdem diei
SI viuim⁹ ſpiritu · ſpiritu ⁊ ambulem⁹ ⁊c̃ Gal'
v · ¶ Sicut opatio naturalis oſtendit eſſe natu
rale quod eſt a forma naturali · q̃a opa fatiunt
cognoſcere formam · Sic opatio ſpũalis oſtendit eſſe ſpi
rituale · quod eſt viuere · Quia viuere eſt viuẽtibus eſſe
viuere Igitur ſpirituale eſt a forma ſupnali que eſt ſpũs
ſancti gratia · Si igitur ſpiritu viuimus ⁊c̃ · De vita ſpi
rituali · vide · l · D · ⁊ · cxl · E · ⁊c̃ · cclvij · Z · ¶ Sequit' non
efficiamur inanis glorie cupidi · de vana gloria nõ ſupra
in tabula materiali de V · ¶ Et nota qꝫ quidam gloriant'
de ſuis malitijs · que non ſolum vana · ſed ⁊ mala gloria
dicit' · vide de hac glĩa in tabula materiali de · G · ¶ Se
quitur ſi occupatus fuerit homo in aliquo delicto · Vos
qui ſpũales eſtis huiuſmodi inſtruite · nota de correctione
fraterna in tabula materiali de F · ¶ Sequit' Que em̃ ſemi
nauerit homo · hec ⁊ metet ſcꝫ bona vel mala · ſpiritualia
vel corpalia Et de malis metet damnacõem · de bonis vi
tam ⁊ benedictionem · Et ſicut in corporali ſeminatione
primo terra eligitur · ſcḋo terra electa excolit' · tertio ſemi
natur · quarto fructus colligitur · Sic ſeminator ſpũalis
tam bonus qꝫ malus · Malus enĩ contagioſum pro terra

eligit corpus ·inqn̄tum ſeminat corrupcoēm p corpalem
delectacoēm· Sed bonus eligit ſpūm· vel aniam ꝑ agro .
ca illum vult excolere· vide de hoc·cxxv· V· ❡ Sequitur :
dum tempus habemus opamur· vide·cxvij· R·Z
❡ Euangelium eiuſdem dn̄ice qn̄tedecime poſt penthe ·

Ibat hieſus in ciuitatem que vocabat naym· ⁊c
Luce·vij· Quere illud ſupra feria quinta poſt :
dominicam letare·⁊c·

❡ Dn̄ica ſextadecima poſt penthe· Epl'a eiuſdem diei

Obſecro vos ne defitiatis ī tribulacoīb⁹ meis ⁊c :
Ephe·iij· ❡ Sequitur Huius rei gratia flecto ·
genua mea· Inter omnia eſt magis neceſſaria .
humilitas· ⁊ igitur flectit genua non tm̄ corporis ſ3 etia3 ;
cordis· que ſunt intellectus ⁊ affectus· Intellectus debet :
flecti per fidem ſub diuina virtute ·vide de fide in tabula
materiali de F· Secundo affectus p timorem ſub diuina
equitate· Nota de timore in tabula materiali de · T· Et
flectitur genu dextrū pro largicōne bonoꝝ ſpūalium· vel ;
ꝓ largicōe future vite Et genu ſiniſtrum ꝓ largicoē tem
palium vel pn̄tis vite ❡ Sequitur· Ad patrem domini .
noſtri hieſu xp̄i· illum patrem filij imitant· vide de filijs .
qui ſuccedunt patrem in tribus· cxv· S· ❡ Criſtum ha
bitare per fidem in cordibus veſtris· Vbi igitur eſt deus
vide·xvij·A· ⁊·xix· I· ⁊·xviij·C· ❡ Sequitur in carita
te radicati In ſtar arboris· que qn̄to radices ſuas figunt ·
ꝓfundius ·tanto hn̄t eſſe firmius· ⁊ diutius ſine ruina
ſubſiſtunt· vide de humilitate in tabula materiali de H·
❡ Vt poſſitis ꝯprehendē ·i· perfecte cognoſcere que ſit la
titudo ſc3 caritatis ·que extendit in extenſiōe benefitioꝝ :
non ſolum ad amicos· ſ3 etiam ad inimicos ·vide de dile
ctione inimicoꝝ·ccxvij· R·Z· ⁊·ccxviij· A· ❡ Et longitu
do pſeuerantie· ſublimitas in intencōe celeſtium premioꝝ :
Caritas em̄ celeſtia augmētat premia Et caritas non ſolū

diligit pximos viatores · ſed etiam ꝯprehenſores · Vnde etiam ex caritate homo orat pro defunctis qui etiã erant comprehenſores · ꝛc ·

❡ Euangelium eiuſdem dñice ſextedecime poſt penthe ·

Cum intraret hieſus in domũ cuiuſdã pncipis phariſeoꝝ · ꝛc · Luce · xiiij · ❡ In principio euangelij informamñ ad ſobrietatẽ qꝛ intrauit domũ vt panem manducaret & hoc ꝯtra gulam ❡ Intrauit in domum principis phizeoꝝ · phariʒeus qui dicit diuiſus · pctorẽ ſignificat dimittendo pctm p ſuam grãm intrat ante cuius oſtium pulſat · vide de oſtio cordis nr̃i ad qḋ deus tribus ictibus pulſat · xxj L · ❡ Sequit · ꝛ ecce qdã ydropicus erat ante illum · vide de vitio auaritie · quod p ydropiſim ſignificat in tabula materiali de A · ❡ Hãc infirmitatem xp̃s in ſabbato curauit & ſpẽaliter per ſuã pauptatem · nota de hoc · lxxxiij · L · ❡ Sequit cui9 vr̃m aſinus vel bos cadit in puteum ꝛc · Aſin9 cadit in puteũ qꝛ ex ignorantia quidam peccant · Scḋo bos qꝛ quidã ex infirmitate ꝛ impotẽtia · & iſti cadunt ſed in puteum per malitiam Et puteus claudit p malam ꝯſuetudinem · Sʒ qui cecidit extrahit p diuinam grãm · & reſurgit · & pcto dimiſſo · homo tria hʒ facere · ſcʒ ſurgere · ꝑperare · ꝛ venire · Nõ principium · A ·

❡ Dñica decimaſeptima poſt penthe · Epl̃a eiuſdem diei ·

Obſecro vos ego vinctus in dño Ephe · iiij · ❡ Vt digne ambuletis · ḋ ambulare vide · xliij H · I · K · & · ccxxviij · X ❡ Vocacõe qua vocati eſtis · Vocat nos deus tripliciter · vide · x · D · ❡ Cũ omni humilitate ꝛ pfecte humilitatis manſuetudine ꝛ patiẽtia vide de ſingulis tribus in tabula materiali in literis H · M · & · P · ❡ Sequit Solicititi ſeruare vnitatem ſpũs · De vnitate quadruplici vide · xxvj · G · ꝛc

❡ Euangelium ei9dem dñice decimeſeptime p9 penthe ·

Ccesserunt ad hiesum pharizei ⁊c̄. Math. xxij.
¶ Hic tangit materia de dilectione dei ⁊ pxi-
mi. vide. xix. A. ⁊. ccc. an̄ ⁊ post B. ⁊. cccvj.
E ⁊ cccxj X. ccciiij B Sʒ q: d' ex toto corde de corde vide
clxxx. R. ⁊. clxxxvj. S. ¶ Sequit Quid vobis videtur
de cristo cuius filius est. Est enim filius dei ⁊ homis vbi
nota q dauid vocat xp̄m in ſpiritu dn̄m. Et de iſto dn̄o
queritur. quis. qualis. qn̄tus Cuius ſit. pꝑter q̄d ſit. Q n̄
ſit. vbi ſit. in quibus ſit. vide totum. xiiij. R. ⁊. xxj. V.
⁊ X. ⁊. xvij. P. ⁊. A. ⁊. xix. J. ⁊. xviij. B. ⁊ C. ⁊. xxj. R
¶ Ipſe enim eſt bonum infinitum ſiue maximū. vide de
hoc xiiij. O. ⁊. P. ⁊c̄

¶ Dnica decimaoctaua poſt penthe. Epl'a eiuſdem diei

Ratias ago deo meo ſemp pro vobis. j. Cor. i.
Gloſa nō ſolū dico. ꝫ corde. ore. ⁊ ope grās ſcʒ
refero. Sciēs apl's q ſm aug. nil pt̄ dici breuius
nil cogitari dultius. nilq freqn̄tari vtilius q̄ deo gratias
Idcirco hoc verbū grās ago freqn̄ter habebat in ore ſuo
Vnde ad Ro. i. Primum q̄dem gratias ago. j. Cor. xv.
Deo aūt gratias q̄ dedit nobis victoriā per hieſum xp̄m
⁊ alijs multis locis. Addit aūt deo meo. q: quāuis deus
ſit oīm deus per creacōem. ꝯſeruacōeʒ. Eſt tn̄ ſpecialiter
ſanctoꝝ viroꝝ. qui in ip̄m credunt. ⁊ ipſum diligūt. Vn̄
dixit quidam Cui deus eſt illud quod eſt illius deus deus
eſt. Deus em̄ eſt bonum in quo oīa bona ꝯtinent. Cui ī
deus eſt omnia que deſiderat illius deus eſt. Vnde ſctus
Franciſcus orabat d. deus meus eſto mihi oīa ſicut dicit
antiqua legenda. Addit etiam ſemper. vide de gratiarū
actione in tabula materiali de G. ¶ Sequit Quoniam
oēs diuites facti eſtis in eo ſcʒ xp̄o. non in mundo cuius
diuitie multa mala inferunt. q: excecāt. deprauant. cogni
tionem. eſtimacōem ⁊ affectionem. de quibus diuitijs vi-
de. ccv. O. Et talibus diuitibus in xp̄o nihil deeſt in vita

gratia. ſm apoſtolum rc.

¶ Euangeliū eiuſdem dn̄ice decimeoctaue poſt penthe.

AScendens hieſus in naviculam tranſfretauit rc. Mat. ix. Per naviculam pnīa ſignificatur p hanc quilibet homo venit in ciuitatem ſuam. vbi erat manſio ſua. q2 nemo habet hic manentem ciuitatem ſm apoſtolum Q2 enim ciuitas veſtra ſit celeſtis pr̄ia Hoc patet. ppetue habitacōis et filiacōis. deus enim fecit nos ibi ſuos ciues perpetuos habitatores et filios ſeu heredes Et de his tribus faciet nobis inſtramentū Vnde apo. iij. Scribam ſup eū nomen dn̄i et nomen ciuitatis hieruſalem .i. ſm gloſam . hoc nomen qd̄ eſt ciuis hieruſalem. et nomen meū qd̄ eſt filius ¶ Sequitur Offerebant ei paliticum iacētem in lecto. Infirmitas generaliter pctm ſignificat. Sed paraliſis peccatum accidie ſignificat . de accidia vide in tabula materiali de A. ¶ Ad curam aūt iſtius requirūtur Primo portatores abintra portant ɔſciaʒ que remurmurat . vide in tabula materiali de ɔſcientia in litera C ¶ Et conſcientiam importando iuuat ſinderiſis Nota de ſinderiſi . clvij . F. Abextra portat gratia dei. verbum dei. correptio ſiue correctio fraterna . nota de his tribus in tabl'a materiali de G. V. C. ¶ Paraliticus aūt iſte iacebat ī lecto carnalis vel alterius male delectacōis Et in iſto lecto ſponſus nō inuenitur Sed in illo lecto de quo dicitur lectulus noſter floridus. Lectulus mltiplex eſt. vide. cxix. E. O. et. ccliij. P. ¶ Surge igitur tolle lectum tuum Surgere dʒ homo vide de hoc an̄ principium A. ¶ Vade in domū tuam et amplius noli peccare. Ne deterius tibi ɔtingat Materia recidiuacōis poſſet hic habere locū ſi placeret. de q̄ vide in tabula materiali de R. rc.

¶ Dn̄ica decima nona poſt penthe. Epl'a eiuſdem diei.

R Enouamini ſpiritu mentis vr̃e ꝛc̃ Ephe.
¶ Quidam diu fuerũt in vetuſtate culpe que quidē culpa eſt pondus grauiſſimũ Onerans aiam ꝛ vſq ad inferni puteũ deprimēs Deponite igitur veterem hoīem ſcʒ pc̃m quod interiorem hoīem facit veterem, ꝛ renouamini ſpiritu mentis vr̃e .i. in vr̃o interiori hoīe ¶ Renouanť multa diuerſimode. nota de hoc.
¶ Sequiť Induite nouum hoīem . qui ſm deum ſcʒ creatus eſt. Induere debet aīa xp̄m tripliciter. vide. ccxcviij. X. Z. ¶ Nota etiam q̃ qñ de veteri homīe fit nouus. de peccatore fit iuſtus. de non ſancto fit ſanctus. ⁊ de mēdoſo verax. Tunc eſt ibi vera creatio ſm deum .i. ſm diuinam miſericordiam ꝛ opacōeʒ In iuſtitia qñtum ad rectā opacōem. In ſanctitate qñtum ad moꝝ opoſicōeʒ. In veritate qñtum ad fidelem ⁊ veraʒ locucōem. coꝛ igiť mōm crea in me deus ⁊ ſpiritum rectum innoua in viſcerib⁹ meis ¶ Sequiť ꝓpter quod deponentes mendatiũ loquimini veritatē. vide de mendatio ⁊ veritate in tabula materiali in literis. M. ⁊ V. Iraſci ꝛc̃. vide. clxxix, ante. D. ⁊. clxvij. D. ¶ Et qui furabať iam non furet vnde fur efficitur homo. de mľtiplici fure. vide. clxij. T. ¶ Sʒ magis laboret. de laborare ꝛ labore. vide in tabľa materiali ď L.
¶ Euangeliũ eiuſdem dñice decimenone poſt penthe
S Imile eſt regnum celoꝝ homini qui facit nuptias filio ſuo Mat. xxij. De nuptijs vide ſupra dominica poſt epĥiam ſcʒ nuptie facte ſunt in chana ꝛc̃ ¶ Sequiť miſit ſeruos ſuos inuitare. Inuitatoriũ quere. cclxxx. O. ⁊. cclxxix. M. ¶ Sequiť primi nolebant venire Voluntas mala frangi dʒ ⁊ nature inclinatio alij neglexerunt vide de negligētia in tabľa materiali de N.
¶ Sequiť quomodo rex turbatus perdidit homicidas illos. Mali enim puniũtur mľtipliciter vide in tabula materiali de P. ¶ Sequiť quomō rex intrauit ⁊ vidit ibi hominem non veſtitum veſte nuptiali. veſtis nuptialis eſt caritas quam iſte non habuit forte indutus fuit ſacco ſcʒ

timore ſeruili· Sed non licebat intrare aulā regis aſſueti· indutū ſacco· & iō ligat⁹ fuit pedib⁹ 7 manibus In inferno em̄ oīa ligata ſunt· Primo potentia opatiua & igit̄ in manib⁹· Scōo affectiua & igit̄ in pedibus· 7 ſic mittit̄ in tenebras exteriores· q: peccator fuit ī tenebris interiorib⁹ q: ſeipm̄· vitam· & ſtatum non ɔgnouit· Ibi erit fletus 7 ſtridor dentium ſcʒ in inferno·

¶ Dn̄ica viceſima poſt penthe· Epl'a eiuſdem diei

Uidete itaq₃ fratres quomō caute ambuletis 7c̄· Ephe· v· ¶ In pn̄ti epl'a apoſtolus hortatur xp̄i fideles ad gr̄e ɔſuatiōʒ ad quē fatiūt· pimo cauta ɔuerſatio Igit̄ videte quō caute ambuletis Scōo attenta cogitatio· & igit̄ nolite fieri imprudentes Tertio impedientiū amotio· & ergo nolite inebriari vino· Q̄rto iuuantiū appoſitio· & ergo impleamini ſpirituſancto· Videte ad viſum requirunt̄ multa· clxviij· D· Et caute ambulare· 7 cū bonis· vide p totū· xliij· I· K· D· & ccxxviij P· ¶ Redimentes tp̄s ſcʒ p̄teritum in malo expenſum in ſeqn̄ti tpe bona fatiendo & reſtaurādo in vno qd̄ in alio omiſſum eſt· vel male ɔmiſſum eſt Sicut em̄ exhibuiſtis membra vr̄a 7c̄· vt ſup̄ Quidam non dimidiāt dies· q̄ totaʒ vitā in malo expendūt· & hi moriunt̄ in egipto Ps̄ Viri ſanguinū non dimidiabāt dies ſuos· Sʒ alij dimidiant ſicut penitentes· & iſti moriūtur in deſerto Ps̄ Ego dixi in dimidio dieꝝ meoꝝ· Sed alij implent dies ſuos· qui totam vitaʒ pfecte expendūt· q: dies pleni inueniunt̄ in eis· hi moriunt̄ in terra ſancta ¶ Sequit̄ Non quaſi inſipientes 7 nolite fieri imprudentes· Stultoꝝ multe ſūt ɔditiones· vide· ¶ Sed intelligētes ſcʒ que ſit voluntas dei· voluntas dei multiplex eſt quo ad nos· vide· lxxxviij· Z ¶ Et nolite inebriari vino in quo ē luxuria· de ebrietate· gula· luxuria· nota in tabula materiali de E· G· & L· Sʒ impleamini ſpūſcto gr̄as agentes 7c̄·

¶ Euangeliū eiuſdem dn̄ice viceſime poſt penthe·

ERat quidam regulus ꝛc. Joh. iiij ¶ Vide aliq in feria quinta ante inuocauit ad pꝛs euangelium applicabilia. Sed iſte regulus non eſt perfecte rex. qꝛ regnū aīe male regebat. nota .i. A. n. ccxlviij. 3. ¶ Ad curacōez aūt filij requirit. ꝙ homo audiat id eſt cognoſcat ꝙ hieſus venit a iudea in galileam ſcꝫ de ſinu patris in hūc mūdū. ⁊ ſic rogare dꝫ. vt deſcendat ⁊ ſanet anteꝗ̄ꝑ deſperacōꝫ moꝛiat. vide de deſperacōe in tabula materiali de D. ¶ Vnde fili9 ſeptima hoꝛa curat. Vide de ſeptem. cxlviij. G. ꝛc.

¶ Dñica viceſimapꝛima poſt penthe. Epl'a eiuſdem diei

COnfoꝛtamini in dño ⁊ in potentia virtutis ei9 Ephe. v. Apoſtolus hic pſuadet virtutem audatie ad ſpiritualis ſupationez. Perfectis enim viris inſtat foꝛtiſſimum bellum. Et exquo in nobis non eſt tanta virtus ⁊ potentia vt reſiſtere poſſim9. ergo confoꝛtamini in dño. Preſuptuoſi enim in bello cadūt. Figura videatur de filijs iſrahel qui fuerūt prohibiti ne pugnarent ɔtra moabitas Sꝫ qꝛ preſumptuoſi bellū aggreſſi ſunt victi fuerunt. ꝓpterea accipite armaturam dei. ſcꝫ q̄ a ſolo deo fabꝛicatur. Armatura virtutū multiplex eſt. vide ante principium libꝛi

¶ Euangelium eiuſdem dñice viceſimeprime poſt pen.

SImile eſt regnū celoꝝ homini regi qui voluit rationem ponere cum ſeruis ſuis. Math. xviij. ¶ Dictamen naturalis rationis eſt. hoc facies alteri. q̄d tibi velles fieri ꝛc. Quilibet aūt vellet ſibi fieri miſericoꝛdiaꝫ in quo repꝛehendit iſte ſeruus neꝗ̄ Voluit enim dominus rationem ponere cum ſeruis ſuis. ¶ Vbi nota de mltis tenet hō deo reddere rōnez ſcꝫ de coꝛpe. aīa. reb9. tpe ɔmiſſis ⁊ omiſſis. ⁊ ſigrāter de bñficio pꝛeſuacōis. vide. clxxxiiij. R. Vel ſup̄ dñica octaua p9 penthe. Sꝫ debitoꝛes ſumus. ꝛc. Et cum non haberet vnde reddere Juſſit eum dominus venundari Sed procedendo ꝛc.

rogando meruit meriti dimiſſionem · Sed ſua ingratitu-
do meruit penam · vnde ſibi dicit ſerue neq̃ Vñ bm cris·
Qñ decem milia talenta debebat · non eſt vocatus ſerus
neq̃ · Sed qñ nolebat dimittere , dicitur ſeruus neq̃ · Et
hoc ꝓpter duas nequitias · Primo q: fuit maligno crudeli
tatis tenendo & ſuffocando conſeruũ · Scdo ꝓpter pctm̃ ſ
ingratitudis · vide de ingratitudine in tabula materiali.
Et iᵃ ſibi inflicta fuit duplex pena · ſcʒ damni Quia iratus
dominus · damnati em̃ nunq̃ videbunt placatum eum ·
ſed iratum · vide de ira dei · xxv · Q · & · cix · R · ¶ Et ſcdo
pena ſenſus · q: tradidit eum tortoribus · i · demonibus in
carcere infernali. Nota de penis infernalibus & de puni
tione · xxx · P · & · ccxcvj · S · a · cxliiij · Q · ꝛc ·

¶ Dñica viceſimaſcda poſt penthe · Epl'a eiuſdem diei

ONfidimus in dño · q: qui incepit in vobis opus
bonum perficiet ꝛc · Philipen ·

¶ Videte quomodo deus eſt artifex qui cepit
opari in nobis bonum velle · & noſtras rebelles volu n
tates ad ſe ꝯpellit, & quod incepit perficit · vide de ſpiri
tuſancto ĩ tabula materiali de S · ¶ Sequit Hoc oro vt
caritas veſtra abundet magis ac magis · etiam augeatur
vide de augmento caritatis & gratie · xxxiiij · E ¶ Vt p
betis que ſint potiora & ſic ꝯtinue profitiatis · vide de ꝓ
ficere · lviij · A · & · ccvij · X ¶ Sequitur Repleti fructu iu
ſtitie de fructu vide in tabula materiali de · F ·

¶ Euangelium eiuſdem dñice viceſimeſecũde p' penthe ·

ABeuntes pharifei conſiliũ inierunt quomodo
hieſum caperent in ſermone Mat · xxij · de con
ſilio malo vide in materia de alienis peccatis
Maiſter ſcimus q: verax es · Maiſter eſt xp̃s vide · xcv ·
M · de hoc in tabula materiali de · M · ¶ Sequit cuius eſt
ymago hec de ymagine vide · cclxxxvij · Z

¶ Dominica viceſimatercia poſt penthe · Epl'a eiuſdẽ diei

Imitatores mei estote ꝛc̄ philipꝑ. iij. ¶ In pn̄ti epl'a apostolus hortat̄ fideles ad vite pfectiōeȝ Et hoc vt homo meli⁹ ad hoc pueniat. hortat̄ eos Primo ad sui imitacōem Exempla enim bonoꝝ multum debēt nos trahere ad ꝑmitandū eos. Scđo retrahit eos ab imitacōe maloꝝ. Multi em̄ ambulant quos sepe dicebam vobis. ambulate igit̄ sicut habens formam per quam viam sit ambulandū. vide de diuersis vijs maloꝝ ꝛ bonoꝝ. ccxxviij. P. Sȝ mlti male ambulant. ꝛ hi sunt inimici crucis xp̄i scȝ crucifixi. q: ip̄m derident. vide. cxc. C. E ¶ Et quoꝝ finis interitus sunt lucifer in celo quoꝝ deus venter est. Corpus em̄ delicate nutriūt ꝛ colunt ꝓ deo. sed corpus delicate nutriri nō dȝ. sed crucifigi vt hō sit amicus crucifixi. ꝛ isti terrena sapiunt. que tn̄ multa mala hn̄t annexa. vide. iiij. G. ¶ Et isti non expectant hiesum vt saluatorem. sed vt seueꝝ iudicem ꝛ punitorem. Nostra em̄ ouersatio in celis est. ꝛ tales expectant xp̄m saluatorem etcetera.

¶ Euāgelium eiusdem dn̄ice vicesimetercie p⁹ penthe.

Loquente hiesu ad turbas. ecce princeps vnus accessit ad eum Mat. ix. ¶ Sapīa medici. omendatur a duobus Primo qn̄ scit infirmitateȝ cognoicere. Scđo qn̄ scit infirmitatis remedia adhibē. Xp̄s aūt vt sp̄ualis medicus istas duas condictiones habuit Et hoc nobis insinuat hystoria pn̄tis euangelij. Per istū igit̄ principem intelligit̄ homo q̄ principare dȝ. Sȝ ex quo negligēter agit filia ei⁹. i. aīa morit̄. Pcc̄m morti ꝯpatur vide de hoc ī tabula materiali de P. Et de morte vide in tabula materiali de. M. ¶ Vtrūq3 enim tam mors q̄ peccatum dicitur priuatio Mors enim priuat hominem. vita dignitate. nomine. rebus. ꝛ amicis. Sic similiter peccatum priuat hominem. primo vita gratie. scđo ymagine

dignitatis · tertio nomine · q nomen eius ſcriptū in libro vite delet · rebus · i · virtutibus · ⁊ amicis ſcꝫ ſocietate angelorum ⁊ deo ¶ Reſuſcitatio filie ſignificat reſuſcitaciōꝫ aīe a morte peccati Ad iſtam aūt reſuſcitacōem diſponit primo nrē pentele cognitio · q xp̄s aſſumpſit patrem ⁊ mr̄em filie mortue · Parentelam noſtram debemus cognoſcere ſcꝫ ꝯgnacōem ſpūalem · de cognatiōe ſpūali · vide · xxij · P ·
¶ Scōm eſt gaudium humanum excludere · q xp̄s tubicines cantantes carmen lugubre iuſſit exire · de gaudio vo et falſo nota ſupra dn̄ica tertia aduentus ſcꝫ Gaudete in dn̄o · vel in tabula materiali de G · per totum ¶ Tertiū eſt turbarum vitare tumultum · q xp̄s turbam eiecit d · diſcedite hinc · Vnde criſtus ſenex quidam ꝙ quando moyſes intrauit in nubem · loquebatur cum deo · ſꝫ qn̄ exibat · cū populo loquebatur Sic monachus qn̄ eſt in clauſtro loquitur cum deo · ſed qn̄ exit ad turbas loquitur cum dyabolo ·
¶ Nota etiam hic quomodo pater petiuit vt hieſus veniret et poneret manum ſup eam · et xp̄s tenuit manum puelle et ſurrexit · vide ſupra de manu dei et digitis dn̄ica tertia p9 penthe · ſcꝫ Humiliamini ſub potēti manu dei · ⁊c
¶ Item in hoc euangelio tangitur etiaꝫ de muliere q̄ fluxū ſanguinis patiebatur · curata tn̄ fuit · quia dicebat Si tetigero fimbriam veſtimenti eius ſalua ero ¶ Contritio eſt herba ſanans · nota de ꝯtritione · lix · O · et plura in tabl'a materiali de C · per totum · ⁊c ·

¶ Dn̄ica viceſimaquarta poſt penthe · Epl'a eiuſdem diei

Non ceſſamus orantes pro vobis ⁊c · Coloni · i · ¶ In hac epl'a preſenti apoſtolus exprimit ſue mentis deſideriū, Scōo diuine bonitatis beneficium Infra Qui dignos nos fecit deſideriū ſuū expmit in deuota orone ¶ Circa quā tangit ꝯgruentem formā q ꝯtinuo non ceſſam9 inquit ¶ Secundo quia ad alios extenſa p vob inqt · Et ibi tangit congruenteꝫ materiam

¶ Et tertio tāgit cauſā finalem vt ambuletis digne deo per omnia placētes. de oratione vide in tabula materiali de O. ¶ Et impleamini agnitione voluntatis dei. vide de volūtate dei. xxiiij. X. et. lxxxviij. Z. ¶ Vt ambuletis digne deo placentes .i. de bono in melius ꝓficientes. De proficere vide. xlviij. A. et. ccvij. X ¶ In omni tempore bona fructificātes ſcȝ cordis. oris. et opis. de fructu vide in tabula materiali de F. ¶ Scientia in omni virtute. in omni patiētia. in longanimitate ſcȝ perſeuerātie gratias agentes ⁊c. Nota de omnibus iſtis qn̄qȝ in tabula materiali de literis. S. V. P. G. per totum ¶ Et tangit apl's de quibus debemus gratias referre. Primo q2 adaptauit nos ad eternam hereditatem. dignos enim nos fecit qui eramus indigni in parte .i. in ꝑticipacōe ſortis. ſanctorū .i. hereditatis ſupne. Scd̄o q2 eripuit nos de poteſtate tenebraꝝ ſcȝ pctoꝝ. et tranſtulit nos de ſtatu illo in regnū filij dilectionis ſue. ⁊c.

¶ Euangelium eiuſdem dn̄ice viceſime quarte poſt pen.

Cum videritis abominacōem deſolationis. ⁊c. Mat. xxiiij. ¶ In hoc euangelio ad literam fit mentio de antixp̄o et eius ꝑſecucōne ¶ Et nota primo. ꝙ anticriſtus conabitur decipere homines tripliciter ¶ Primo ꝑ miraculoꝝ opacōem. ꝯtra quod criſtus dat remedium di. ꝙ qui in iudea ſunt fugient ad mōtes ſcȝ ſacre ſcripture. Sic etiam dyabolus nititur hoīem decipere per mirabilia ſcȝ maleficia. De qua materia poteris notare vtiliter ꝙ multi in hoc vitioſi ſunt. ſed fugiant ad montes vt dictum eſt ¶ Secundo decipit ꝑ largicōem contra quod docet xp̄s. ꝙ qui in tecto ſunt nō deſcendāt tollere aliquid de domo ſua. Sic dyabolus multos decipit Quia mali in hac vita proſperantur et abundant in temporalibus. vide de hoc. cccxvj. D. ¶ Qui ergo in

tecto ſunt. Nota ꝙ tectum quod a terra eleuatꝛ ſignificat contemptum terrenoꝝ Qui igitꝛ in tali ſtatu ſunt nō dn̄t descendere vt tollant aliquid de domo ſua. Et tangitur ſpetialiter ſtatus religioſoꝝ. qui aſcendūt mundana ɔtē nendo. vide quomō dyabolus religioſis mlta mala ſuggerit. vide. cxxxviij. B ¶ Tangit etiam ſtatum xp̄ianoꝝ q̄ terrena inordinate non dn̄t diligē. q̄a ſic nimis deſcenderent. qui ſup tectum xp̄iane religiōis p fidē aſcendērt Dicat igitꝛ quilibet talis. factus ſum ſicut paſſer ſolitarius in tecto ¶ Tertio nitiꝛ decipe p tormentoꝝ affectiōem Sic etiam dyabolus per aduerſitates ⁊ tribulacōes nitiꝛ hominem decipe ⁊ deducere ad impatientiam. vel etiā q̄nq̄ ad deſperacōem. Sed xp̄s docet remediū ſcꝫ ꝙ talis debꝫ manere in agro. ⁊ non redire ad domū vt tollat tunicaꝫ ſuam p agrum. qui p fructificacōem laboreꝫ vſq̄ ad ſudorem requirit Intelligiꝛ mētis ɔſtantia in aduerſis ⁊ tormentis. que ſudorē. i. potētiam magnā hꝫ annexā ¶ Per ipſam igitꝛ ɔ patiam magnus fructus adquiritꝛ. Dicat i° ɔſtans ⁊ fidelis Egrediamꝛ in agris. ɔmoremꝛ in villis. i. adquiramus ɔſtantiam mētis ⁊ patiam. nota de ɔſtantia ⁊ patientia in tabula materiali ſi vis de p ¶ Et qꝛ hanc virtutem ſine diuino adiutorio hr̄e non poſſumus. pſeuerātia em̄ eſt benefitiū dei. vide. cclij. I. ⁊. cclxxxix. ante. B. Igitꝛ orate ne fuga vr̄a fiat hieme vel in ſabbato. hiems frigiditatem ⁊ deuocōem ſignificat orōnis. Et ſabbatū preſumpcōem bonitatis ſignificat. que duo in orōne eſſe non debent ¶ Scōs intellectus eſt Cum videritis abominacōem ⁊c. Vbi nota ꝙ poteſt dici abominatio. qꝛ peccatores abominanꝛ bonum. ⁊ eſt deſolacōis. qꝛ primo deſolacōem ɔſcie. Scōo internam deſolacōnem inducit Cum igitur hec deſolatio ſtat in aīa ⁊ ſtat in loco ſcō. De hoc nota. Qui in iudea ſunt. i. in ꝓpoſito confitendi fugiant

peccatum quaſi a facie colubri fugere. vide i tabula materiali de fugere in litera. F. Et fugiant ad mõtes. vide ſupra circa principiũ huius thematis. Vel fugiant ad diuinam miſericordiam. et tangitur hic ſtatus penitentiũ vel incipientium. vide in tabula materiali de penitẽtibꝰ in litera P. Scd̃o tãgit ſtatum ꝓficiendi. qꝛ qui tectum aſcendunt ꝓficiendo de bono in melius non deſcendant De ꝓficere vide in tabula materiali de P. ¶ Tertio tangitur ſtatus ꝯtemplantium. qꝛ qui in agro ſunt. ec. Qñ enim beatus franciſcus egreſſus fuit ad mendicandũ in agro. poſtea intrauit in eccleſiam. et tunc audiuit vocem dei loquentem ſibi. Cum ꝯtemplantibus ⁊ orantibus deus loquitur. Nota quomodo deꝰ multis modis loquiẗ nobis. vide illud in tabula materiali de L. Et talis non debet reuerti ad inutiles occupacões vel cauillacões. qꝛ cum rege in oratione locuti ſunt. Vnde dixit beatus franciſcus Cum dei ſeruus orans viſitaẗ diuinitus. dicere dꝫ iſtam ꝯſolacõem vero peccatori et indigno de celo miſiſti ⁊ ego eam ꝯmendo tue cuſtodie. Quia thezauri tui me ſentio eſſe latronem. Cum aũt ab oratione reuertitur ec. vide legendam titulo de oratione multa de hoc. Orate iª vt ſupra ¶ Sequitur de pregnantibus ſcꝫ illis q̇ ꝯcipiũt bonum velle quod ad effectum nunq̃ producunt. ⁊ nutrientibus vnum pcc̃m ſcꝫ alio peccato. ſicut ſupbiam p auaritiam. luxuriam per gulam ec. Nota de hoc.

Finit feliciter.

¶ Prologus Rathonis de omni cecitate homīs errantis in via moꝝ. & hoc in genere Incipit feliciter.

Cum animaduerterem q̄ꝫ plurimos homines grauiter errare in via moꝝ ſuccurrendū & conſulendum eoꝝ opinioni fore exiſtimaui. maxime vt glorioſe viuerent & honore cōtingerēt Nūc te fili cariſſime docebo q̊ pacto mores animi tui componas.

¶ Cum aduerterem et animo cogitarem. ꝙ cecitate cauſante multi corꝑalia ſpūalibus preferunt. temporalia eternis vilia honeſtis anponunt. mōm colunt. deum ɔtemnunt eternam penā non cogitant. et diuinū iuditiū nō metuūt ¶ Hec & ſimilia mihi cogitāti aduerti ꝙ plimos in via moꝝ grauiter errare ɔtingit ¶ Ad declarandū iſtam ꝓpoſitionē videndū eſt primo de vno ſpēaliter ¶ Secundo de vno quod inferē ſpūaliter In primo ꝙ cecitas ſit cauſa erroris ¶ Vbi nota ꝙ malitia actual' excecat intellectū. primo priuatiue. ſecundo poſitiue ¶ Primo priuatiue ꝙ malitia in volūtate auertit intellectū recta conſideratione ¶ Vnde voluntas mala eligens alicui⁹ recte dictati nō ꝑmittit intellectum diu ſtare in iſto recto dictamine. ſed auertit ipm ab hoc et conuertit ipm ad oppoſitū vel ad aliqđ impertinens ¶ Secundo poſitiue. ꝙ malitia actual' poſitiue excecat intellectum vel mentē. ꝙ voluntas eligens & preſtituens ſibi aliquē finem malum ꝑcipit intellectū. inuenire media ad iſtum finem conſequendū. tunc ſepe ex impio male voluntatis male eligentis. gnatur habitus malus oppoſitus hūane prudentie. & pt notari imprudētia ſiue ſtulticia ¶ Vnde ſicut prudēs habet habitū quo recte eligit media ordinata ad finē debitū preſtitutū. Sic

impꝛudens habet habitum quo ꝓmpte eligit media oꝛdinata ad finem malum a voluntate mala pꝛestum. Et tal' habitus gñatur ex impio voluntatis male eligentis. ⁊ ꝑ conseqñs dicit' execare intentũ ⁊ ꝑconseqñs errare facit in via moꝝ. ⁊ hoc est qͦ dicit phꝰs iij. ethicoꝝ. Omnis malus est ignoꝛans ⁊ errans A ¶ Unde ista cecitas ad modum coꝛpalis cecitatis. facit hominẽ pꝛimo ignaꝝ in eligendo. qꝛ talis eligit malum ⁊ dimittit bonũ patet qꝛ eligit tempalia ꝓ eternis. feda ꝓ mundis vt ꝫ. qͦ nõ faceret si spũaliter videret vt iudicaret ¶ Scdo facit hoïe; incautum in p̃cauendo. Non enim p̃cauet sibi de eterno malo ⁊ incomodo pene eternalis ¶ Tercio facit hominẽ ineptum in agendo. qꝛ opa meritoꝛia non facit. ¶ Qrto facit hominẽ p̃cipitem in eundo. vt offendat pedes affectionis. ne pficiat in bono. ſ magis cadat de malo in peiꝰ vnde in p̃cipitium vadunt. non enim timent piculum. qꝛ non vident ¶ Sed narrat' de quodam ceco hñs puerum ductoꝛem. venit ad quoddam p̃cipitium terribile ⁊ non poterat transire nisi ꝑ strictum ponticulum quod videns puer non audebat transire. ſ stetit. quem cecus ponens sup collum suum dixit ꝙ cum baculo monstraret sibi viã pontis. quod cum fecisset puer. transiuit audacter cecus. vbi non audebat transire videns. ¶ Ecce quali piculo se cecus exposuit ¶ Patet ergo quõ cecitas facit homine; p̃cipitem in eundo. ⁊ ꝙ hanc cecitatem inducit peccatũ. ¶ Notanđ ꝙ vij. vitia capitalia vij. inferunt cecitates. ¶ Nota ꝙ regnum anime tunc bene disponit'. qñ ꝑ modum exercitus oꝛdinat'. Circa quod notanđ ꝙ regnũ anĩe quod homo tenet a sũmo impatoꝛe est tale. ꝙ in ipa voluntas bñ opans est dñs. ratio recte dictans ⁊ consilians est consiliarius. vires aũt debite exeqñtes. sunt gens ⁊ ꝑplꝰs. ⁊ ciuitas illius regni est coꝛpus. cuiꝰ ptes sunt natura ſm hanc regnum non desolat' nisi in seipo desolatur Nam si hõ sponte se supioꝛi suo subijcit nihil ꝯdictionis

in ſuo regno habebit. Et tunc in hoc regno exercit9 ỽtu tum ɔgregaẗ. vbi deus pnceps intelligiẗ et cognoſciẗ. in hoc exercitu humilitas portat vexillum. q2 in ɔflictu non ſuccumbit. q2 omēs laqos mundi euadit. ſic dixit angel9 anthonio. Et bñ humilitas portat vexillū. q2 ipa eſt fortiſſima. minim9 enim digitus fortior eſt dorſo pris. Scdo deuotio affectuoſa lapides mittit. Tercio exercit9 ſpūalib9 in opibus meritorijs foſſata aquis gre replet. vt dcm eſt s. ❡ Prudentia muros cuſtodit. que eſt quedā pcul vide natura. et tales pcul vident. pmo ad omnē drām loci Prudens enī reſpicit ad pterita. pntia. et futa. Tempantia portas claudit. fortitudo regem cuſtodit. iuſtitia vero militibus ſtipendia diſtribuit. ille ergo exercit9 dñi in h° regno et exercitu nihil inobedientie. nihil rebellionis inuenit. q2 liber arbitrium ſuo ſupiori. et dño pfecte obedit et ſic pfecta pax habeẗ. vbi deus pacis eſt pnceps. Sed hc pax. hec obediētia p pccm eſt ablata. nunc caro ɔcupiſcit aduerſus ſpm et ɔtra. Et ideo freqnter vnū vitiū confligit ɔtra aliud. q2 ſepe gula iubet expendi qd auaritia iubet conſuari. ſepe auaritia pcipit qd vana gloria phibet et qnq3 aduerſaẗ luxurie. q2 ſepe malū luxurie ɔpeſciẗ. vt mens elata inde glorieẗ. etiam ſurgit gens ɔ gentē etc ❡ Et ſilr qnq3 virtus vitiū gignit. ſicut caſtitas ſupbiā et qnq3 vitium virtutē. puta cum homo de lapſu humiliatur. qnq3 etiam vna virtus h3 diſceptacō3 ɔ alia3. ſicut ſepe ɔtingit qn iuſtitia iubet puniri. mīa iubet ignoſci. Ex quo patet q in regno anime eſt qnq3 magna ɔtentio p quam regnū anime deſolaẗ. et regnum dyaboli edificaẗ Et tunc congregatur exercit9 pccoꝝ. In quo dyabol9 eſt rex et ſupba voluntas eſt dux et exercitus pplus et communitas ſunt vires cum ſuis beſtialibus motib9. Et in iſtis ſiue in iſto exercitu deus nr non eſt pnceps 3 in pmo

B ❡ Notandū q vij. vitia capitalia inferunt. vij. cecitates que omnes errare faciunt in hac vita. Primū enī

malum ſupbie mentem excecat quadã preſſura tanquam nimia claritate· ecc̃ia·xli· Sol ſuis radijs refulgens exe= cat oculos· Sol eſt gloria pompe mundialis q̃ execat· & figurat p cecitatem ſaul· Etiam pt exponi illõ R. Exceca tus cecidit in iſrl'· Iſrl' interp̃tat videns· & ſignat hoĩeʒ donis nate & fortune p̃uentum cui9modi ſunt homines ingenioſi fortes & diuites· Hec enim omĩa ſunt materia ſupbie ¶ Vñ aug̃· Cetera vitia tm̃ in malis· ſupbia in re ctis & fctis cauẽda eſt nec iſta laudãda ſũt fcta ſi amittãt
C ¶ Scribit ſeneca ad lucillũ epl'a·lxvi· Q2 vir quidã famulam habuit que ſubito facta fuit ceca· Incdibilem inquit tibi rem ſʒ veram narro· Ipa famula neſcit ſe eſſe cecam· ſʒ ſemp rogat pedagogũ ſuũ ꝙ de domo recedat· hortat· dicit enim domũ eſſe tenebroſam· & ſubdit ſeneca· hec inquit q̃ in iſta fuerũt nobis accidunt· nemo ſe auaꝝ intelligit· nemo cupidũ· Ceci duces q̃runt nos ſine duce erramus· & dicim9 Non ego ambitioſus ſum· vita mea magnas requirit expenſas Alius dicit non eſt meũ vitiũ ꝙ iracundus ſum adoleſcentia facit· non extñſecũ malũ nrm intra nos eſt in viſceribus ſedet· ſʒ ideo difficulter ad ſanitatẽ veniem9· q2 nos egrotare neſcimus· hec ſene· hec fuit cecitas laodicũ· de quo dicitur apoc· ij· dicis ꝙ diues ſum & nullius egeo· & neſcis q2 tu es miſer & miſerabilis paup nudus & cecus ¶ Secundũ malũ ſcʒ inuidia etiam execat· & hoc figurat p cecitatẽ helj ſacerdotis ·i· R· iij Caligauerunt enim oculi eius· & vidẽ non poterat lucer nam dñi anteq̃ extingueret Forte ſine leſione oculoꝝ nõ poterat videre lucnam ardentẽ· ſed qñ fuerit extincta bñ poterat videre· Sic eſt de inuidia· nam in luce pſonam bñ honeſte & v̓tuoſe viuentẽ ĩ vita ipius vidẽ nõ pñt qñ ledant in cordibus ſuis p inuidiã· ſed ſi lucna extinguat aliqua mala agant· ſtatim vident & iudicant· & ſic errãt·
D ¶ Quia ꝯſideratio & cognitio alieni pcti ſm quod dicit anſ· multa mala operat· Si enim pctor eſt q̃ alteri9

culpam ↄſiderat in ceco illius exemplo in pctīs pſeuerat Si vo penitens a peccato ſuo cuncta pnīa frigeſcit eodē exemplo. dicit enim in corde ſuo. quare tu velles tantam pniam facē cum iſte non facit ¶ Item ſi aliquo conſimili peccato vel alio temptat. facilius exemplo illius ſupat. ſi aūt temptacōe carebit eoipſo temptat. ꝙ vitiū alterius cōſiderat. Si vero iuſtus eſt qui ſic videt et iudicat. tunc in ſupbiam extollit. et quē ſcȝ diligebat etiam in deo nunc eam hr̄e incipit odio. Cecitas ergo reſpectu boni et ↄſideracō alterius mali iſta damna facit. hoc ideo qꝛ hō a ſe videt per lineam rectam. ſed ſeipſum tantum per lineam reflexam. ¶ Sed ſi non eſſet cecus et alterius bona videret. tunc p contrarium multa bona reportaret qꝛ cognitio alterius boni peccatorē facit conūti. penitentē magis penitē. tēptatum temptacōi reſiſtē. non temptatū ſic remanē. iuſtū humiliari. diligens vero magis diligē facit. ¶ Tercium malū. ſcȝ iracundia etiam excecat. ira enī impedit animū ne poſſit cernē veꝝ ¶ Hoc figurat p cecitatē lamech qui hn̄s arcum et volens ſagittare eum. et putans ſe inficē beſtiam. occidit viꝝ ſicut narrat mgr in hiſtor. Ita eſt de iracundis. q̄ credunt ſe inficere tm̄ beſtiā. i. alterius culpā ex qua offendit. interficit hoīem. i. ꝓpam anīam. q̄ ideo pt dici hō. qꝛ nobilior pars hois ¶ Quartū malū ſcȝ accidia ſimilit execat. et figurat p cecitatē thobie qui dormiendo cecitatē incrit. et dormitio q̄dam accidiā importat et ſigt ¶ Quintū malum ſcȝ cupiditas. que facit hoīes ſimiles talpis ſemp fodentes in terris. de quibus narrat. ꝙ non videt n̄ qn̄ debet mori. tunc pmo incipit videre. Sic et auari omnes diebus vite eoꝝ remanent ceci. ſꝫ qn̄ dn̄t mori tunc pmo incipiunt cogitare de ſalute. et diſponē de rebus ſuis. et talia facē qui dum viuent deum non cognouerūt nec ſeipſos. Sed hec cecitas in rei veritate auaꝝ facit pauperem et mendicū. qꝛ ſm ſene. ad lucillū epla. xxxviij. non qui paꝝ habet. ſꝫ qui plus cupit paup eſt. et ideo figurat

p cecitatem mendici· qui ſedebat ſecus viam mendicans
¶ Sextū malū eſt gula· que ſepe inducit corpalem ⁊ ſpūa
lem cecitatē· ⁊ hoc figurat p cecum a natiuitate· ioh· xij·
¶ Septimū malum ſcʒ luxuria que aufert homī lum̄ rōis
Et figurat p cecitatē ſampſonis q̄ reclinat caput ſuum in
ſinum dalide que raſit crines capitis ſui ⁊ pꝰa philiſtinis
execatꝰ fuit· nota hiſto· ¶ Vn̄ dalida eſt carnis ɔcupiā
in qua multi reqeſcunt· ⁊ tunc crines· vij·i· vij· dona ſcī
ſpūs abradunt· ⁊ ſic ab inimicis capit· ⁊ finalit execat·
exquo iſti ⁊ tales corpalia ſpūalibꝰ· ⁊ tempalia eternis
anponūt ergo malitia execat eos E ¶ Nota ꝙ ꝑt
diſtantiā fute vite a nobis hic ɔſtitutā hoīes tribꝰ mōis
errant circa futam vitam· ſic ɔtingit hoībus tribꝰ mōis
errare ꝑt diſtantiā alicuiꝰ rei ¶ Primo circa q̄ntitatem
rei· ſicut apparet de ſole· qui ꝑt diſtantiā apparet nobis
vix pedalis q̄ntitatis· cum tn̄ in rei veritate ſit maximꝰ
¶ Secundo de qualitate· ſic pʒ de velis nauiū que ꝑter
diſtantiā apparent nigre· cum ſint albe ¶ Tercio circa fi-
guram· exemplū de turribus q̄ cum ſint q̄drate apparent
rotunde F ¶ Iſto mō hoīes elongati a celeſtibꝰ errāt
circa futam gloriā ¶ Primo circa q̄ntitatē non menſurā
tes ꝙ̄ magna eſt· Si enim menſurarent pn̄tis vite breui
tatem· fute vite iocūditatē ⁊ magnitudinē· ⁊ mundane
glorie leuitatē non errarent in menſura· Et p̄mo pn̄tis
vite breuitatem· qꝛ talis eſt modica vel nulla· qȯ tn̄ mun
dani multū reputāt· pš· Ecce menſurabiles poſuiſti dies
meos· ⁊ apoc· xxij· dicit ꝙ angelus qui muros ciuitatis
irl'm menſurauit habebat menſurā arundinē ⁊ menſura
uit muros eiꝰ· xij· cubitoꝝ ¶ Moralit· anīa eſt ciuitas dei
ſūmi in qua deus p gr̄am habitare dignat· ſic in irl'm ꝟ
debet eſſe locus pacis· qui eſt locus dei· murꝰ eſt corpus
corruptibile· Iſtos muros debēt menſurare hō reputādo
quotidie vite breuitatē· ⁊ mortis vicinitatē· qꝛ menſura
induratio in vita arundinea eſt· qꝛ fragilis ⁊ cito deficiēs

¶ Secundo menſurare debem⁹ fure vite iocunditatē· & magnitudinē· & tunc nō inueniem⁹ menſurā ꝑ menſura momentanea merita ad fura gaudia Nam ꝑmiam̄ vltra ꝯdignū· etiā circa q̄ntitatē non eſſet error G ¶ Et tercio mundane vite leuitatē & vanitatē· & tunc vidēm⁹ ꝙ ipſa eſſet paꝝ appretianda ¶ Vñ aug· ſup pſ· lxiiij· In anis eſt gloria hui⁹ ſeculi & fallax· ꝑpetuus timor· periculoſa ſublimitas· finis cū pena· hec aug· ¶ Et ꝑmo fallax fallit enim cum dicit ſuis ſuitorib⁹· ego te decipio· ſiquis enim in ea ꝑ totā vitā ſuierit· tñ ita ingratus eſt ꝙ nihil hoīem ſecum portare ꝑmittit· q2 nihil hō ſecum portat· n̄ merita ſua· vel peccata· vñ hoc h3 falſitas mōi· & ꝯtemnit ſuos amatores· & diligit ſuos ꝯtēptatores ¶ Et ſcōo ꝑpetuus timor· q2 timet ſemꝑ ſua ꝑdere ꝛc· ¶ Et tercio periculoſa ſublimitas· q2 amatores mundi q̄nto plus ꝛ alti⁹ ab homībus extollunt· tanto ꝓfundius cadunt· ſic p3 de vaporibus eleuatis a terra· que cadunt· poſtq̄ꝫ in altum ſunt eleuati ¶ Et quarto finis cum pena· q2 hoc animaduerſione ꝑcutit hō ſic errans· ꝙ moriens obliuiſcit ſui· q̄ dum viuet oblitus eſt dei· ſm aug· Sed qui ſic obliuiſcit malo fine morit· etiam penā incurrit· dixit enī ſoctes error cognoſcit ex fine malo qui ſequit eū · ergo nō potes deū cognoſcē vſq3 quo erras· Et dixi ei qui errat poſtq̄ꝫ ꝯſtat ſibi ſcire deitatē ſui erroris indulgentiā meret· Qui enim errat poſt veritatē cognitā q̄ntum in ſe eſt veritate vtit · ꝫ erranti veritatē cognita· venia non dat· Et dixit errores velotius impedientes eſt error in nauiū gubnacōe· ꝛ in obſuatione domoꝝ regum & in pugnoꝝ ordinatione omiſſa· aplica moralit ¶ Secundo errant aliq̄ circa qualitatem ꝓpter diſtantiā vñ ꝯſiderantes· ꝙ ocul⁹ non vidit· nec auris audiuit· nec in cor hoīs aſcendit ꝛc· Et ꝙ in fura vita eſt vita ſine morte· dies ſine nocte· gaudium ſine triſticia· delectatio ſine amaritudine· q̄ tñ in hac vita hr̄e non pt· Ergo errant in via qui temꝑalia pro eternis

anpenūt ¶ Et tercio circa figurā non mensurātes qꝫ stabilis sit & eterna. est enim in qua dto posita. sic dr apoc. vltimo. Ipi enim errantes credunt enim eternā felicitatē esse rotundam mobilem & caducam V ¶ Nō qꝫ via accipit dupliciṫ. vno mō p pñti q vita ducit ad priā. de prima via dictum est s. immediate. Sed de scda via loqn do. est sciendū qꝫ multi iteꝝ errant in ea. qui eligē debēnt viam artam que ducit ad regnū. nunc aūt eligunt lataꝫ que ducit ad pdicōꝫ. debēnt enim eligē ꝛ ambulare p viā planam huīlitatis. nunc aūt eligunt viā montuosam elationis. Et est de talibꝫ sicut est de lepore. q currit melius ꝯ montem qꝫ descendendo de monte vsus vallem. Et rō est. qꝛ habet crura anteriora breuiora. & posteriora longiora ¶ Moraliṫ affectiones hoīs ad deū sunt q̄ tpbie. qn iˀ in homīe affectus ad deū sunt breues. & lũiores qꝫ ad mōm. ille hō currit velociṫ vsus montē p acquisicōeꝫ dignitatum & honoꝝ. iob. xv. Currit aduersus deum erecto calle viam non planā. qꝛ omnes laqos huiꝰ mōi euadit. Ergo diˀ in vita patꝝ ad btm anthoniū qn quesiuit ab angelo ꝛc. Et ergo via humilitatis est bn plana. qꝛ in eo nemo pedes offendit ¶ Secundo eligē debēnt viā leuem & vtilem. mīe & pietatis. nunc aūt eligunt viā spinosaꝫ cupiditatis. diuitie sunt spine ſm verbū saluatoris Luce viij. ¶ Tercio eligē debēnt viā clarā caritatis. nunc aūt eligunt viam tenebrosaꝫ malignitatis ꝛ inuidie. q vtiqꝫ sunt in tenebris. Fuit enim via illorum tenebra ꝛ lubrica. ¶ Quarto eligē debēnt viam ꝯpēdiosam pacie ꝛ mittitatis. nunc aūt eligunt tumultuosam iracundie plenam pressura. nam vbiqꝫ sunt. pressura erit. ps. Contritio ꝛ infelicitas in vijs eoꝝ. & viaꝫ pacis non cognouerṫ ¶ Qnto eligē debēnt non sumptuosam. nunc aūt eligunt viaꝫ sumptuosam gulositatis. & sic via illoꝝ in scandalū ipis ꝛ postea in ore suo complacebunt. nihil pr plus constare hominē qꝫ constet sibi. qntū valet bona naṫalis Fortuita

& ſpűalis & oĩa iſta pdunt̄ p gulam. ſicut pʒ p expientiã igit̄ eſt via ſumptuoſa ¶ Sexto eligẽ debẽnt viam expeditam & breuem meritorie actionis. nunc aũt eligũt viaʒ tedioſam accidie ꝛ difficultatis. Omĩa enim q̃ ad honorẽ dei ptinent. cum tedio faciunt. Accidia enim eſt quoddã ſpũale tedium in his q̃ ad dei ſuitiũ ptinent. Hi volunt longa ꝯuiuia. & breues grãs. garrulacões diurnas. & horas ſincopatas. ſomnũ infantis & miſſam venantis. Infans enim nãio habʒ multũ dormire. qꝛ enutrit̄ a ſõno ſic & iſti. ¶ Septimo eligere deberent viam pulcram & amenam caſtitatis & puritatis. nunc autẽ eligunt viam lutoſam luxurie & brutalitatis. inquinate enĩ ſunt vie iſtoꝝ omni tempe. p s̃. Patet ergo quõ iſti viam rectam ducentem ad vitam non ligunt. cum tñ dicat̄ p̃ſa. xxx. hec eſt via ambulate peream. & ps̃. Petebat vias tuas dñe demonſtra mihi. Sed omnis caro corrumpit viam ſuam. Geñ. vi. igit̄ merito dicit̄ q errant] ¶ Cum ergo animaduertẽm dixi cum ps̃. Hi ſemp errant corde. ꝛ igit̄ occ̃rit ad verbum eiꝰdem ps̃. cum ſua figura Vnde dicit̄. errauerũt in ſolitudine ĩ inaquoſo. viam ciuitatis habitaculi non inuenerũt ¶ Illud verbum dicit̄ de filijs iſrľ. Qui poſtq̃ deus adduxit eos de egipto. & liberauerat eos de grauiſſima ſuitute. & duxerat eos p mare rubrum in quo inimici coꝝ fuerunt ſummerſi. Adhuc tam̃ dicit̄ errauerunt. & quare certe. qꝛ deus impoſuit eis que poſtea ꝯmiſerunt multa peccata ¶ Primo qꝛ non intellexerunt mirabilia dei mĩe ſue ¶ Secundo. qꝛ q̃uis aliquo tempe crediderunt verbis eius. & laudauerunt laudẽ eiꝰ cito tñ obliti ſunt opeꝝ eius. ꝛ non ſuſtinuer̃t conſiliũ eiꝰ ¶ Tercio qꝛ p ꝯcupiſcentias temptauer̃t eum ¶ Quarto qꝛ irritauerunt moy̆ſen in caſtris. & aaron ſanctos & famulos dñi ¶ Quinto. qꝛ fecerunt vitulũ in oreb ꝛ adorauerunt ſculptile ¶ Sexto qꝛ non crediderunt verbis dñi ʒ murm̃auer̃t in tabernaculis dñi ꝛ non exaudier̃t deum

¶ Septimo irritauerũt eum ad aquas ɔ̃dictionis ꝙ im=
molauerũt filios ſuos· & filias ſuas demonijs ¶ Octauo
ꝙ effunderunt ſanguinẽ innocentẽ ⁊c· K ¶ Ad ꝓpo
ſitum cum animaduertẽm quõ deus hoĩes xp̃ianos de mi
ſerabili ſuitute multis modis liberauit· inimicũ phara·
onem·i·dyabolũ & mortẽ moriendo inſecit· & ipõs xp̃ia
nos p mare duxit·i·p baptiſmũ·Cum adũti ꝙ pl'es heu
errant corde & ope· p̃mo q: non intelligunt·nec intelligẽ
volunt mirabilia dei & ſua bñficia & ſigna·& p̃mc iſta q̃
oñdit in mari rubro·i·in ſua rubicunda ⁊ ſanguinea paſ
ſione ¶ Dicit enim de eo pſa·lxiij·Quare rubꝝ eſt indu=
mentũ tuũ·& rñdit hoc amor fecit·q: amor vulñauit m=
ergo & rubꝝ eſt· L ¶ Vbi nota multa mirabilia &
ſigna que fecit·q: moriendo mortẽ deſtruxit· & ſic primo
mortuos viuificauit·ſicut enĩ ſampſon pl'es moriens· q̃
viuos interfecit·ſic & xp̃s ¶ Vide hiſt·in libro iudicũ·⁊
poteſt ſumi exemplũ de dracone & elephante· draco enim
ex veneno inflammatꝰ liciẽs ſageꝫ elephantis q̃ ſugens
in tñ elephantẽ debilitat·Q2 deficiens cadit·& cadendo
draconem occidit·Sic fuit de xp̃o ⁊ dyabolo ſcꝫ pharaõe
qui ex malitia inflammatus mortem xp̃i ꝓcurauit· Sed
ſanguis xp̃i eſt frigidus ⁊ infrigidat·q: vna gutta ſang
uinis totum ignem inferni extinxit·ꝫ tunc xp̃s moriens
inimicum occidit & mortem ¶ Secundũ mirabile q: vul
nera ſanabãt· q: alia vulnera freqñter mortẽ inducunt·
ꝫ iſta ſanãt·q: ſunt vulnera amoris·vñ dixit vulneraſti
cor meum caritate·cañ·ij· Amore tuo carnem ſuſcepi in
qua vulneror ¶ Tercium ꝙ ſanguis rubicũddus lauat
& albũm facit·q: lauit nos in ſanguine ſuo· ¶ Quartũ
eſt ꝙ nimius dolor nimiũ dulcorẽ inducit · & hoc eſt ꝙ
caritas omnia difficilia & penalia · facit leuia & dulcia·
¶ Quintum ꝙ appertio lateris cordi cor coniungit ¶ Sex
tum· ꝙ ſol obſcuratus plus ſolito illuminat in paſſione

enim ſol obſcuratus eſt. ¶ Septimum. q ignis extinctꝰ plus inflammat ¶ Octauum q paſſio ignominioſa glorificat ¶ Nonum q poſt in cruce ſitiens mentes nr̃as inebriat. qꝛ ibi aqua vite ꝓpinatur ¶ Decimum q nudus exn̄s veſtimentis virtutū nos exornat ¶ Undecimum q manus eius ligno conclauate nos ſoluunt. et pedes confoſſi currere faciunt ¶ Duodecimū q emittens ſp̄m. vitam et ſp̄m nobis inſpirat. et de ligno deſcendens ad celeſtia nos vocat ¶ Hec et ſimilia xp̄iani a xp̄o ſuo capite et duce ſic dicta non intelligunt. homines igit̄ merito deberent intelligere opera dei. ſic q ſm voluntatem dei ſemp deberent viuere. Hoc enim in baptiſmo ꝓmiſerunt. quia verbum promiſſum non ſeruant. nec mirabilia dei intelligūt. hoc ꝯquerit̄ dauid. cū tn̄ de egipto ſint liberati et per mare rubrū ducti. nec ſunt memores multitudinis miſericordie ſue. vnde memoriam vident̄ pdidiſſe. M
¶ Et hec obliuio quo ad memoriā videt̄ cauſari ex tribꝰ. Ex ꝓſperitate. ex curioſitate. ex voluptate. ¶ De primo habemus exemplum gen̄. xl. De ꝑpoſito pincnaꝝ pharaonis. qui fuit incarceratus cum ioſeph. et per ip̄m de ſua liberatione ꝓphetice informatus. Et ſuccedentibus ꝓſperis oblitus eſt ſui interpretis Ita eſt de multis qui cum afflictionibus tribulant̄. deum habent in memoria ꝗ in delectationibus et tempe proſperitatis deum obliuiſcunt̄. ps̄. Oblitus eſt dei creatoris ſui ¶ Secundo iſtam memoriam impedit curioſitas et ſolicitudo circa iſtā temporalia. ſicut metrice dicit̄ Pluribꝰ intentus minor eſt ad ſingula ſenſus ¶ Tercio impedit voluptas carnis. boeč. tercio de conſolatione. Imitatus ꝑmaginatione platonicoꝝ. vocat corpus molem obliuioſam. Fuit enim opinio platonis. ſicut tangit ariſtotiles primo poſteriorum. Q anima a ſua creatione hꝫ noticiā omnium reꝝ ſtatim aūt qn̄ infundit̄ terreo corpi tradit obliuioni noticiā illam. ſic

eſt moles obliuioſa et ad obliuionē inducens dei. vn̄ aīa immerſa voluptatib⁊ et delicijs carnis ꝑdit memoriā dei et ſui ꝟ Vn̄ merito multi xp̄iani ſic̄ filij iſrl' arguunt̄ de maxima ingratitudine. Et ſingulariť de q̄druplici ing̃titudine. quare filij iſrl' bn̄ficia non cognouer̄t. vt dictū eſt. nec fuerunt memores ¶ Secundo cū de ſuis bn̄ficijs inhonorabant ¶ Tertio ſua bn̄ficia exꝓbrabant dicētes moyſi. Cur eduxiſti nos vtinā mortui fuiſſe⁊ in egipto ⁊c. ¶ Quarto ꝑ ſua bn̄ficia ꝯ eum pugnauer̄t multipliciter ſic̄ prius ꝓbatum eſt ¶ Sic ſimiliť multi xp̄iani errantes deo p̄mo ſunt ingrati. ſic ꝙ preceſſa bn̄ficia aſpirat non ꝙ receperunt de p̄terito. ſꝫ ꝙ recepturi ſunt de fut̄o reſpicientes. et eſt p̄ma et potiſſima cauſa ing̃titudinis. ſicut dicit ſene. iij. de bn̄ficijs ¶ Vn̄ dicit ꝙ aduſus p̄terita ſumus ingrati. qn̄ quecunq̧ recepim⁊ bona ad memoriam non reuocam⁊. et ideo ꝯcludit ſene. ꝙ ad hoc ꝙ ſim⁊ g̃ti. indigem⁊ bona memoria. q: ſicut ad pfectā ſciam ſufficit quedam bn̄ didiciſſe ſemel que ſemꝑ poſtea ſciunt̄. q̄dam aūt vt ſciant̄ non eſt ſatis didiciſſe. nam incerta eſt eorum ſcientia. n̄ ꝯtinue exerceant̄. ſic̄ geometria. et conſideratio ſubtilium curſuū ¶ Sic eſt de dei bn̄ficijs et gratitudīe Eſt enim ip̄a gratitudo ſubtilis ſcīa. q̃ grates deo in eo ꝙ deo dat a deo ſemꝑ aliquid accipit. p̄mo in eo ꝙ quis deo de receptis bn̄ficijs grāꝝ actiones refert volens ꝑ hᵒ ꝑſoluē ſuū debitum in eo ꝓcurat ſibi maius debitū facit nouū debitū qd̄ eſt dei bn̄ficiū qd̄ vult ſoluē. de quo bn̄ficio tenet̄ deo de nouo eſſe grat⁊ O Et ideo ſen. ep̄la ſc̄da de bn̄ficijs compat legeꝫ g̃titudinis mutuo ludo pile Cum enī duo ludunt ad pilam mutuo ip̄am recipiūt. et quandiu reꝓiectio durat ꝯ petens. tandiu durat ludus. Si vero vnus retineat vel inꝯuenienter ꝓijciat. tunc deſinit ludus qui deſinē non p̄t. n̄ exꝓiectis vel retinentis defectu. ſic ꝑmaginat̄ ſen̄. de bn̄ficijs. et ideo dꝫ eſſe recipꝓcatio Greg̃. non eſt dign⁊ dandū qui eſt ingrat⁊ de datis

ſi enim a te beneficium recipio poſt ꝓ viribus illud tibi
rependẽ debeo ⁊ ꝓp̄cẽ ſi vero bn̄ficiũ acceptũ non obliui
oni commendo· tunc finem bn̄ficio facio ¶ Et ſi ſic nos hr̄e
debem⁹ ad hoĩes· multomagis ad deum cui debem⁹ eſſe
grati ¶ Vn̄ hugo de clauſtro aĩt· ſic nullũ eſt momentũ
in quo non vtat̃ dei bonitate· ita nullũ dꝫ eſſe momentũ
in quo eum in memoria non habeat referendo gr̃aꝝ acti
ones· vnde oẽs hore nr̄e terminant̃ in deo gr̃as· ¶ Scd̃o
aliqui ſic filij iſrl̄ ſũt deo ingrati· ꝙ deũ de ſuis bn̄ficijs
non honorant ſimiles porcis q̄ glandes comedũt· ⁊ nũq̄
reſpitiunt arborẽ que glandes ãminiſtrat ¶ Sed tercio
ſũt aliqui q̄ deo de ſuis bn̄ficijs exꝓbrant ad mod̃ vxoris
⁊ ingr̃te Et ſunt iſti qui xp̄o ⁊ ſuoꝝ vulneꝝ male iurãdo
imꝓperant· ſic ſ̃· dictũ eſt P ¶ Et ſunt quarti qui ꝯ
deum p ſua bn̄ficia pugnant· ⁊ ſunt illi qui donis dei ad
peccandũ vtunt̃· Nam aliq̄ habundant diuicijs· vt nc̄i
tatibus paupm ſuccr̃rant· ⁊ hi ſunt p̃cipue paupm com-
preſſores· Alij fortitudine vigẽt corpali· vt deo p pnĩam
ſuiant· ⁊ hi ſpeãlit̃ vires ſuas in ſuitio dy̆aboli expẽdũt
Nam ſunt brigoſi latrones ⁊ h⁹modi· Et ſunt aliq̄ qui
vigent ingenio natali· q̄ deum colẽ ⁊ ſe ⁊ ſuos regẽ debe
rent· ⁊ iſti fraudibus ⁊ dolis intendunt circũuenientes
ꝓximũ ¶ Vn̄ greg· ſup illud v̂bum· cũ audieritis p̄lia ⁊c̃
Omnia inquit q̄ ad vſum recepim⁹ ad vſum culpe conũ
timus Tranquillitatẽ quippe pacis hũane ad vſum ouer
timus male ſecuritatis· pegrinacõꝫ terre p̃diligim⁹ habi
tatione pr̄ie· ſalutẽ corpm in vſum redigim⁹ victoꝝ· qui
ſunt ſimiles cuculo· q̄ oua ſua foueri facit cuidam parue
auicule· ⁊ cum nat⁹ eſt pullus ex ouo quẽ auicula fouerit
cum ad pfectam etatẽ puenerit· ipam auiculaꝫ occidit ⁊
comedit Q ¶ Ita eſt de malis· q̄ cum a deo fuerint
nutriti· ⁊ multis gr̃ijs prediti· cum puenerint ad pfectã
etatẽ in q̄ pn̄t fulgẽ virtutib⁹ ipm̄ deum p eoꝝ malã vitã
occidũt q̃ntũ in eis eſt· ⁊ tn̄ hoc non obſtante benign⁹ eſt

Sic ergo pꝫ ꝙ magnū ſit ingtitudinis vitiū int xp̄ianos qui de egipto ſunt educti ⁊c̄·cum etiā magnū olim fuerit inter paganos·ſicut recitat Seneca·iiij·de bn̄ficijs R
¶ Nā quidam miles naufragus littori applicato ⁊ in hoſpitio cuiꝰdam p tres dies refocillatꝰ·tandē licentiā accepit·⁊ ait·gr̄as tibi apud impatorē impetrabo·cū meipm videre ↄtingat Veniens aūt ad philippū regem macedonum p̄dictus apud quē fuerat hoſpitatꝰ·veniēs ⁊ negotium hn̄s ad philippū·p predcm̄ militē fuit expulſus qd̄ iſte non tulit·ſ; ad curiā regis acceſſit ⁊ ingratitudinem militis expoſuit·Philippus hoc audiens·iuſſit vt ingratiſſimo militi ⁊ impbiſſimo ſtigmata infligerent·que eiꝰ ingratitudinē ppetue teſtarent S ¶ Sed adhuc libertus ingratꝰ libertatis p̄uilegio p̄uat·Scd̄m addit filijs iſrl' ⁊ a me xp̄ianis pluribꝰ errantibus imponit·eſt malum recidiuacōis·quare dicit laudauert laudē eiꝰ·cito obliti ſunt opm eius ⁊ non ſuſti·con·eius ¶ Vbi nota ꝙ venientibꝰ ad ſinū diuine mie·dicit·Vade amplius noli peccare·ioh̄·ix·Solet clemens p̄nceps ſibi nocenti aliqn̄ condonari·ſ; non vult exiterata iniuria excitari ad iram maiorem ꝙ prius fuiſſet expeté vindictam·nam plꝰ nocet iterare vulnꝰ antiquū·ꝙ nouū ¶ Sic moralit loqn̄do xp̄s eſt clemens p̄nceps qui dimittit pcc̄a·⁊ dicit·vade ⁊c̄·Sꝫ eius clemētia exaſpat reiteracōe pcc̄i·Et fiunt nouiſſima illius hominis peiora p̄oribꝰ·⁊ tunc efficit culpa gᷓuior hō ad reſiſtend̄ īpoſſibilior demō ad tēptand̄ imptunior ad ſurgend̄ difficilior·deus ad audiend̄ q̄i ſurdior ad mollendum implacabilior ¶ Pn̄t iſta applicari ad·vij·ſp̄us neqtiores ⁊c̄·Eſt enim qd̄dam anīal qd̄ vocat cocodrillꝰ qd̄ pꝰꝙ occidit hoīeꝫ plorat eū ⁊ tn̄ pꝰ plāctū deuorat eū Sic ⁊ in ppoſito quidā anīas ſuas p culpā occidunt·⁊ poſtea plorant ⁊ repetendo culpā deuorant·Tales plus a deo arguunt ꝙ alij q; exo·xiij·dr̄ ꝙ filij iſrl' murmᷓabāt ↄ dn̄m p defectu in raphadim·nec eos redarguit dn̄s·q;

nouerit q̄ ↄuerſi erant· ſ; cū iam ꝓceſſiſſent & dei bn̄ficia experti fuiſſent grauit̄ redarguunt̄· q̄ in tribulacōibus ſupant̄· Patet ergo quō iſti errant· non tm̄ in via· ſ; etiaȝ in deuia· q̄ rectam ⁊ meritoriam viam amittunt ⁊ obliq̄s & demeritoriam incedunt· errant ergo a via veritatis·
¶ Tercio eis imponit̄ q̄ p ↄcupiās ſuas deū temptauerunt· cum tn̄ ſcriptū ſit· Non temptabis dn̄m deū tuū ⁊c̄
¶ Sed quomodo poteſt quis temptare deum ſuum·
¶ Dicit̄ q̄ ſm modū loqn̄di· quidā temptant diuinā clementiā· ſicut iſti qui pſeuerant in ſuis malicijs· ps̄· temptant & exacerant dn̄m excel· vnde ipi diuinam clemētiaȝ & paciam temptant ¶ Secundo quidā temptant diuinā iuſtitiā· ſic̄ iſti qui orant ꝓ vindicta· orant eni ꝓ uindicta vindicta enim ptinet ad diuinā iuſtitiā vn̄ ſeipoꝝ volūt vindicare· & deum ſua iuſtitia puare· dicunt enim m̄ vindictam· & ego retribuam ¶ Vnde luce· ix· dixerūt diſcipuli cum adhuc eſſent impfecti, vis vt dicam? q̄ ignis deſcēdat de celo ¶ Tercio temptant quidā diuinā potentiā· ſic̄ illi qui volunt aliqd̄ arduū aggredi· ſ; totū deo imponūt dic̄· ſi deus voluerit pt̄ de me facē ⁊c̄· non ↄſiderantes q̄ in ↄuerſione pcc̄oris requirit̄ volūtas hoīs· vn̄ ſaluator dicit· vis ſanus fieri· Iteꝝ quid vis vt fatiā tibi ⁊c̄· Cooꝑatores eni dei ſumus· Temptant iᵗ diuinā potentiā qui nolunt facere qd̄ in eis eſt ¶ Quarto imponit̄ eis q̄ irritauerūt moyſen in caſtris· & aaron ſc̄os dn̄i· Sic quidā errantes pſecunt̄ hoīes bonos· qui cū ↄuerſant̄ cū eis· vt agni· ⁊ nō intendūt ń eoꝝ eternā ſalutē V ¶ Vn̄ nō q̄ illi qui bonos odiūt· ſunt illi qui de luto execant̄ de bono odore moriunt̄· & de medicina infirmant̄· ¶ Vn̄ ſic̄ ſignum eſt predeſtinacōis dilectio bonoꝝ hominū· ſic ſignum eſt reprobationis· bonos odire· & ipos perſequi·
X ¶ Poteſt etiam ad aliū intentū dici irritant̄· q̄ auertunt̄ quidaȝ ab alijs hn̄tes ꝓpoſitū ↄuerſionis ad diuinū ſuitiū· vn̄ ioſue· xiiij· dixit caleph· Fratres mei diſſoluerūt

coꝛ ꝑpl'i. ⁊ ego nihilomin⁹ ſecut⁹ ſum dn̄m ⁊ iurauit moy
ſes in illa die dic. Terra ꝙ calcauit pes tu⁹. erit poſſeſſio
tua. q2 ſecut⁹ es dn̄m deum tuū ¶ Fratres mei ſunt quidā
ſecula res ⁊ clerici. qui diſſoluūt coꝛ ꝑpl'i qn̄ aliquē volē
tem deo ſuire. ⁊ vetēm viam mutare impediūt ab exe-
cutione boni ꝓpoſiti. dicētes. Non potes talē duraꝫ vitā
ſuſtinē ¶ Sic legit de quodā qui voluit intrare religionē
quod audiens q̇dam ali⁹ ꝑſuaſit ei dicēs. Delicate ſemꝑ
nutrit⁹ es. nō poteris rigoꝛē oꝛdinis ſuſtinē. ſ ille ꝯſtanē
ſicut verus caleph rn̄dit dicens. Scio ⁊ bene cognoui ꝙ
delicate nutrit⁹ ſum. Ex quo bn̄ ꝑpendo ꝙ eternaꝫ penam
ſuſtinē non valeo. Et ergo conſulti⁹ iudicaui poti⁹ velle
modicā ſuſtinē penā ꝓ pn̄ti ꝙ̄ eternam. Et tunc talibus
dicit ſub iuramento. ꝙ terra viuentiū erit poſſeſſio eoꝝ.
q2 qui ꝑfectus fuerit ꝯtemptoꝛ. verus erit poſſeſſoꝛ. iux.
illud centuplū accipietis. math. x. Et iſti errant alios im
pediendo. q2 ſi eſſent in cauſa. ⁊ iuuarent ad eoꝝ ꝯuſionē
oīm bonoꝝ opꝝ eſſent ꝑticeps. Et iſti q̇ ſic ſunt in bono
ꝓpoſito pn̄t dicē his qui nitunt eos rtrahē ab execucōe ſi
diligētis me gau. vtiꝗ. q2 vado ad p̄rem ℞ ¶ Qn̄to
imponit errantib⁹ malum ꝑdolatrie. q2 dicit. ꝙ fecerunt
vinculum in oreb ⁊c̄. ¶ Primo notand̄ ꝙ dimiſſis aliȷs
inuenit duplex genus ꝑdoloꝝ qd̄ xp̄iani adoꝛant ⁊ errāt
ſcꝫ auaritie ⁊ pecunie congregationis ¶ Secundo incō
tinentie ⁊ etiam coꝛpalis ꝯpoſicōis. filij enim iſrl' adoꝛa
bant balaam ⁊ aſtaroth ꝑ que deſignant p̄ma duo mala
de quo dicit oſee. Argentū enī ſuū fecerunt ſibi ꝑdola vt
interirent ⁊ hoc eſt ꝑdelum māmone qd̄ auari adoꝛant
Eſt enim auaritia ꝑdoloꝝ ſuitus eph. v. ⁊ ſic pꝫ. di' enī
Joh. xiij. Maioꝛem caritatē nemo hꝫ. ſcꝫ vt animā ſuam
ponat ⁊c̄. Cum ergo auarus hoc faciat. plus diligit pecu
niam ꝙ̄ deum. vnde hic venalem habet animam ſuam.
¶ Item ex alio hoc ꝓbat. cum omnis qui hꝫ. vnū deum
adoꝛat ⁊ in eum credit. ſpe integra ⁊ ſincera. ſperaē ergo

debet ꝙ de⁹ qui ꝓhibuit inoꝛnatā ſolicitudinē· di· nolite ſoliciti eſſe ꝛc· ꝙ ſuos nō deſerit· ſ; paſcit· ꝙ ipi auari nō ſperant· ſ; diffidunt Z ¶ Secundo quidā adoꝛant ydolū in ↄtinentie ⁊ corꝑalis compoſicōis· Et iſta ſunt ydola in quib⁹ denominabant menſā libidinis· ⁊ vt hoc poſſint· auro ⁊ argento ⁊ lapidib⁹ p̄cioſis oꝛnant ſe· ſic oꝛnant̄ ydola A ¶ De iſto p̄cioſo oꝛnatu ⁊ ei⁹ picu= lo dicit iero· in q̄dam ep̄la ſic· Si vir vel mulier ſe oꝛna= uerit vt vult⁹ hominū ad ſe ꝓuocet· ⁊ ſi nullū īn ſequit̄ damnū· iuditium tn̄ patiet̄ eternū· q: venenū attulit· ſi fuiſſet qui biberet· hec ille· Et de hoc pt̄ exponi illud ſap· In ydolis nationū non erit reſpectus· q: non licet talem reſpicē mulierē· Nam tales ſalomonē ad ydolatriā ꝓuoca uerunt· iij Rꝫ· Sic etiam nec hic licet mulieri virtuoſe· Et licet ydolatria ſemꝑ ſit deteſtabilis· tn̄ hec ſpēaliſſime eſt peſſima· Si ydolum deſolacōis ponat̄ in loco ſcō· ſcꝫ ecc̄ia vel templo· Vn̄ ſicut mirabilis eſſet ſi homo veniret ad miſſam in templū in moꝛte p̄ris ſui oꝛnat⁹ coꝛonis vl̄ floꝛibus vel alio mō· Sic eſt de illis q̄ veniunt ad miſſaꝫ ſic oꝛnati· cum omnis miſſa celebret̄ in memoꝛia paſſiōis xp̄i crucifixi p̄ris nr̄i· cui coꝛona ſpinea impoſita eſt capiti Et ſicut in templo ſunt ydola muta ⁊ ſurda · vitam non hn̄tia · Sic in iſtis ydolis talis oꝛnat⁹ eſt ſignum moꝛtis ſpūalis· Nam qn̄ ſericus pann⁹ ponit̄ ſuꝑ feretꝝ ſignum eſt cadaueris moꝛtui· quod ibi iacet moꝛtuū· Sic in coꝛpe oꝛnato ꝙ ibi ſit aīa moꝛtua ¶ Vir ergo vel mulier oꝛna tus non eſt n̄ feretꝝ aīe moꝛtue· Vn̄ ſic ſe oꝛnantes pn̄t dici incendiarij dyaboli· templa dei ↄburentes· ferentes ignem incaudꝰ vulpes ſampſonis· pſ· Incenderūt ignē ī ſanctuariū tuū· vn̄ ipi ſūt ſimiles ſꝑtali bꝑēti q: vt dic̄ p̄hō· tanta ꝑfulget varietate doꝛſi vt in ſui admiracōꝫ intuētes rapit· ⁊ q̄nto diſcoloꝛ· tanto in veneno deterioꝛ Sic homo oꝛnatus tanq̄ quoddā ydolum oculos ⁊ cor poꝛa hoīm ad ſe trahit· ⁊ ſtupida ⁊ inſenſata reddit etiā

ea p ↄcupiſcentiā rapit. et veneno mali ↄſenſus extinguit et ideo q̄nto ornatior. tanto pnitioſior ¶ Vnde ornat⁹iſte eſt ſicut rethe dyaboli ad capiendas animas. Nam licet aliqui excuſent ſe dicentes. q non faciunt hoc ad capien: dum. ſimiles tn̄ ſunt ei qui non audet piſcari in vinario dn̄i ſui. vel venari in foreſta eius. tn̄ ↄcedit rethe alteri audatiori. Sic et illi. nam donant corpa ſua ſiue corpa dyabolo ad decipiendū et capiendū animas. Multi enī volunt ↄcupiſci. q̄uis ↄcupiſcē non volūt. pȝ ergo error iſtoꝝ B ¶ Sexto imponit eis malum incredulitatis et obduracōis et murm̄acōis. q: dicit non crediderunt. ſ murm̄auerunt in tab̄naculis ſuis. et non exaudierūt vocem dn̄i ¶ Primo imponit eis in⁹dulitas. q: non ⁹diderūt verbis eius ¶ Nota q eſt p̄mū verbum dei q mundus ſit ⁹atus. et eſt verbum ſue potentie. q: ſoli deo conuenit creare. Et eſt verbum ſue omnipotentie. hoc verbū dixit nobis deus. q: mund⁹ ad ſuiendum nobis factus eſt. vt nos creatori p ip̄m totū mōm ſuiem⁹. et cuncta in ei⁹ laudem et obſequiū flecterem⁹. eius voluntatē in cunctis et p̄ cunctis adimplendo. Sed iſti verbo non ⁹diderunt nec credunt qui diuine voluntati ↄ̄riant. Cum oēs nat̄e ſiue creat̄e ſm inſtinctum ſue nat̄e diuinā pficiant voluntatē nec quicq̄ lateat ↄ̄ eius voluntatē. Sed miſer et errans homo in eo in quo deus eum fecit nobiliorē omnib⁹ creaturis digniorem. i. in libertate arbitrij. et lumine rōnis in eo conſiſtit. et ↄ̄riat diuine volūtati. ꝓpter hanc ergo reſiſtentiam reſiſtit ip̄i non ſolum q̄libet creat̄a alia. ſ et ip̄e ſibiip̄i. q: caro ↄcupiſcit adūſus ſp̄m gal̄. v Ideo hō talis nunq̄ habebit pacē qui non ⁹dit verbis eius. C
¶ Secund̄ verbum eſt bene ordinatū. et hoc eſt v̄bum ſūme ſapie. et eſt q̄nq̄ reſpectu opatorū et mundatorū. Vnde math̄. xix. et luce. xviij. Si vis ad vitam ingredi. ſua mandata. etiam reſpectu ſuſtinendoꝝ et conſilioꝝ. et illō eſt ī triplici dr̄a ad pn̄s q: vel eſt nō ↄ̄dicē p ſe q̄libet

math·ij·Et ego dico vobis non reſiſtere malo·videte ne quis malum ꝓ malo reddat·vel eſt reddere bonū ꝓ malo math·v·Orate ꝓ ſequentibus vos·ꝫ iſta verba errantes non crediderunt ¶ Primo q: mandata dei non obſuant ¶ Secundo ſimilia ɔtemnunt tanq̃ inutilia·tñ contra ſimilia iſto mō facerent mortaliter peccarent ¶ Tercium verbum eſt·ꝙ totus mundus eſt redemptus·et eſt vbum ſūme clementie quod dixit in cruce· Sed iſto verbo non credunt·q: xp̄o paſſo non compatiunt̄·eius paſſionem in corde non meditando·nec carnem ꝓpriam cum xp̄o crucifigē do·q: qui xp̄i ſunt carnē ſuam crucifixerunt cum vicijs et ɔcupiſcentijs·et q: iſti q̇ non credūt· ſalui fieri non pn̄t
D ¶ Secundo arguunt̄ ꝓpter malum obduracōnis·q: non exaudierunt vocem dn̄i ſcꝫ vocantis ¶ Vbi notanō ꝙ deus vocat nos·p verbum·p ſignū·p nuntiū Primo vocat nos p verbū in filij ſui incarnacōe·q: vbum caro factum eſt·ideo p̄mo miſit enim verbum ſuum et ſanauit eos·ps̄·Sed malum magnū eſt ꝙ illud verbum et illam vocem non audiunt·cum tñ p hoc magnā gr̄am oñderit ſꝫm auġ·in rebus p tempus·p hoc etiam nos ad ſuam di lectionem maxime vocat· Si enim filius dei voluit inſe: parabiliter ɔiungi hūane nat̄e q̃ntomagis debet anima nr̄a ſibi inſepabiliter ɔiungi p amorem· Et rō eſt q: ſi filiꝰ dei voluit tante caritatis feruore·ſibi ſic viliſſimos cinēs vniri·q̃nto auidius debet homo cor ſuum ſibi p amorem vnire et ɔiungere· Et ad hoc iuuant·ꝙ ſi anima corpori vnit̄·et cum magna triſtitia ab eo ſepatur·a quo tñ nihil nobilitatis hꝫ·ꝫ vilitatis·q̃ntomagis debēt deo vniri in ſepabiliter a quo accepit omne qđ eſt et qđ hꝫ·Qui ergo hoc negligit·nec illud oñdit·nec intelligit non tm̄ errās ꝫ et inſanus merito dꝫ reputari ¶ Scđo voce ſua vocat· tanq̃ p qđdam ſignū· et illud ſignū fuit corpus ſuum in cruce extenſum et exaltatū et rubricatū ꝓꝓo ſangue·volens enī reclamare ſtat in loco alto cū reclamatorio rubricato·

Sicut xp̄us volens hominē reclamare qui a p̄adiſo vola uerat in infernū· in montē caluarie ꝓceſſit· crucē aſcendit latus ſanguinolētū oñdit· voce magna clamauit· vt tali ſigno hominē p̄ditum reuocaret· Sicut & in ſolitudine filijs iſrahel ſpentem eneū oñdit· vt pcuſſos a ſpentibꝰ curaret· quāuis vocem eius non exaudierūt· ſic nec mali xp̄iani· ¶ Tercio vocat p nuntiū .i. p internā inſpiracōem vel externā predicacōꝫ· Ille enim qui fecit cenam magnā vocauit mltos &c· q̄uis multi errantes excuſauerūt ſe· nec volebant venire· nec vocē eiꝰ audire· multi ſunt alij vo catiui modi q̄bus deꝰ noſ vocat q̄ poſſet hic locū hr̄e· ſꝫ ptñſeo qꝛ de eis alibi dr̄ ꝯ ¶ Tercio redarguunt de pcc̄o murmuracionis· qꝛ dicit̄ murm̄auerūt in tabernaculis ſuis dicebant enim· bene erat nobis qn̄ ſedebamus ſup ollas carnium &c· & recordabant̄ poſteriorꝫ· Sicq uidam recor dant̄ ſe aliqn̄ fuiſſe in egipto· ſcꝫ in ſtatu pcc̄i poſtea recor dant̄ de illis pcc̄is· cum ꝯplacentia· ſic qꝛ hn̄t nouam cō placentiā & delectationē de pcc̄is ante mlta tp̄a ꝑpetratis quod a multis dicit̄ eſſe nouum pcc̄m mortale· Quia qn̄ talia pcc̄a ſiue mala ꝑpetrata occurrunt memorie· hoc dꝫ eſſe cum diſplicentia cordis· & non cum delectatione n pꝰ illam recordationē filij iſrahel murm̄abant ꝓpt aliq̄ que in via patiebant̄· & ideo terram ꝓmiſſionis intrare non potuerunt· ſꝫ in deſto perierūt· Etiam ſimilit̄ eſt de mur muratoribꝰ qui murm̄ant ꝯ tempalem tempeſtatem vel etiam tempalem aduſitatem· qui tn̄ in hoc errant· qꝛ mur m̄atio eſt querela cum impatientia in his que hō ſuſtinē debet cū tn̄ murm̄ ꝯūtit in murm̄antiū damnū n non dei ¶ Vn̄ qui murm̄ant ꝯ tempalem aurā vel tempeſtateꝫ ſimilis eſt gayo ceſare· de quo narrat· Seneca li· iij· de ira in fine· Ceſar iſte ordinauit fieri ſolenniſſimū feſtum no bilibus ſuis· contigit ip̄a die eſſe fulgura & tonitrua· & choruſcationes & pluuias pmaximas· rex fatuus iratus indixit bellum ꝯ iouem & miſit baliſtarios n ſagittarios

⁊ magiſtros machinaꝝ ſu ꝑ tela iactare ꝯtra iouē. Iſti
fatui obedientes pn̄cipi ſuo ſagitauerūt ⁊ miſerunt tela ꝯ
telum. que om̄ia ꝯ ipſm̄ deſcendentia magnā ptem ipſi
perimerunt. Sic eſt de illis qui murm̄ant ꝯ diuinā diſpo
ſitionē. iaciunt verba impatientie ꝯ deū. ſꝫ deo nocē non
pn̄t. ſꝫ pͤciſe in damnū ipſi retorquent. ſic accidit filijs iſrl̕
Si ergo cum patientia adūſa ſuſtinēnt non murm̄arent.
⁊ ꝯſequent̄ non errarent F ¶ Septimo imponit̄ eis
ꝙ irritauerūt deum ad aq̄s ꝯdictionis. Circa qd̕ eſt nōnō
ꝙ aqua qn̄ꝫ ſiḡt ſapiaꝫ ſalutarē iux̄ illud aqua ſapīe ſalu
taris potauit illū. qn̄qꝫ grām ſpūalem. iux̄ illud ioh̄. iiij.
Qui biberit ex aqua quā ego dedero ei. fiet ei fons ⁊c̄. ſꝫ
ꝙ ꝑ ſitim iſtaꝝ duaꝝ deus non irritat̄. pꝫ qꝛ deus pͤcipit.
⁊ iubet eas peti G ¶ Sed tercio ſiḡt aſtutiā ſecula
rem. ⁊ iſte aque creuerūt qd̕ oꝑeruerūt ſuꝑficiē terre. ⁊ hec
aqua dat apperentiam q̄ntitatis. illud enim ꝙ ꝑ aqꝫ vi
magis apparet qꝫ in ſua ꝓpa q̄ntitate. ſm ptolomeum ⁊
ſen. ¶ Exemplū de denario poſito in ſcutella in q̄ eſt aq̄
Sic aſtutia ſecularium iſtoꝝ. qui ſciant vera falſa oñdere. ⁊
que falſa ſunt vera demōſtrare. facit eos apparē magnos
ſic̄ eſt de cauſidicis ⁊ aduocatis dn̄oꝝ. quoꝝ aſtutia facit
ꝙ appareāt magni. qꝫuis ī eī veritate nō ſint. ⁊ pꝰ appa
rentiā magni q̄ntitatis ¶ Hec aq̄ ꝓmouꝫ tales ad excellē
tiam dignitatis ⁊ ſublimitatis. Aqua enī querit natalit̄
dn̄ari terre ⁊ ſupeſſe. alias non quieſcēt natalit̄ Iſto mō
aſtutia ſecl̕aris n̄l aliō intēdit. nihil aliud appetit n̄ dn̄ari
In cuiꝰ figura aque ꝓduxerūt omne reptile viuentis anīe
⁊ volatile ſup terram. Iſta enī aſtutia ꝓducit duo gn̄a
hoīm. reptile .i. laycos. ⁊ volatile .i. clericos. qꝛ in vtroqꝫ
hec aqua inuenit̄. qui ſcꝫ ſciunt vera falſa oñdē ⁊ ꝯtra.
¶ Baculꝰ em̄ q̄ntumlibet rectꝰ ſit. ſi vna eius medietas
ponat̄ in aqua videt̄ tortuoſus. Sic ⁊ iſti ſciūt rectū facē
curuū. ⁊ ꝯ. Ideo bn̄ dicit̄ aqua ꝯditiōis. qꝛ illud ꝯdicit
ꝑme veritati ⁊ iuſtitie. qꝛ dn̄s iuſtus iuſtitias diligit. qui

enim fuerit iuſtus ⁊ fecerit iuditium ⁊ iuſticiā. viuet ⁊
non morietᷓ ozee. Ad has aquas dn̄s irritatᷓ. qꝛ eius veri
tas ⁊ iuſtitia leditᷓ ⁊ conculcatᷓ D ¶ Quarto mō aq̄
ſignat cupiditatē ſecularē ſiue tempalem. ⁊ hec eſt aqua
ꝓpter quā hauriendā mulier fuit egreſſa de ſamaria. Et
hauritᷓ in puteo quē iacob ſupplantator. i. dyabolꝰ foditꝫ
biberit ip̄e de ea ⁊ filij eius. Et eſt aqua q̄ appetitū non
ſatiat. ſꝫ ꝓuocat ⁊ excitat. qꝛ bibentes ex hac aqua ſitient
iterū. qꝛ tales ydropicis companᷓ. Et hec eſt aqua q̄ non
lauit. ſꝫ magis fedum facit ⁊ maculat. nihil eſt auaro ſce
leſtius Et heu errantes dicunt pr̄ nr̄ dedit nobis hunc pu
teum. i. ꝓgenitores nr̄i curam habuerūt de tempalibus. ⁊
biberunt de eo filij eius. Sed puteus iſte nimis altꝰ eſt.
⁊ ꝓfundus tam rōne termini. qꝛ terminatᷓ in ꝓfundo in:
ferni. ⁊ etiam rōne inſaciati. qꝛ non ſatiatᷓ oculus viſu ⁊
ergo merito dr̄ aqua ꝯdictionis. qꝛ ꝯdicit ſūme bonitati
⁊ largitati. qui dicebat. nolite ſoliciti eſſe ⁊c̄. nec poteſtis
deo ſuire ⁊ mām̄one. Ad aquas ergo ꝯdictionis in ſoli
tudine educti de egipto. multi errauerūt ⁊ errant. ⁊ viam
ciuitatis habitaculi. i. ad ſp̄ habitare debēnt non inuenerūt
tuta eſt via morū. ſcꝫ via virtuoſa. Et ideo om̄ibus his
ꝑpenſis ⁊ conſideratis. pr̄ aīaduūti ꝙ ⁊ quō multi ḡuitᷓ
errant I ¶ De multitudine ergo errantiū ſic ⁊ pau
citate viam rectā tenentiū pr̄ adduci iſta figura iudic̄. vij
Vbi dicitᷓ ſnīaliter. ꝙ cum madyanite ꝯgregati fuiſſent
ꝯ ppl'm dn̄i. ⁊ hec ſciuiſſet gedeon. ſp̄s dn̄i cecidit in eū.
⁊ clangēs buccina vocauit vniūſum ppl'm dn̄i ⁊ venerūt
ad eum. xxxij. milia virorū Videns aūt dn̄s magnā mul
titudinem ppl'i dixit gedeoni ꝙ facēt ppl'm ꝓclamare. ſicut
mos erat in lege moyſi. qn̄ ibant ad preliū. q̄ ꝓclamatio
vt habetᷓ deutᷓ. xxv. Erat ꝙ qui edificaret domū nouā ⁊
non dedicauit eam. ⁊ qui plantauerit vineā. ⁊ non fecit
eam ꝯmunē ad veſcendū oībus. Et qui deſponſauit vxo
rem ⁊ non accepit eā. ⁊ qui erat formidoloſus ⁊ pauido

corde reuertat̃ in domū ſuam nec iret ad preliū Illud fecit dñs fieri· volens ꝙ nō attribueret̃ multitudini victoria ſ deo· Qua ꝓclamatione facta reuerſi ſunt de ꝑplo ·xxij· milia· ⁊ tm̄ x· milia remanſerunt cum gedeone· vidēs aūt dñs ꝙ multus eſſet ꝑplus· iterꝝ voluit ꝓbare· qui eſſent apti ad prelium ⁊ dixit gedeoni· ꝙ ducēt ꝑplm ad aquas ⁊ qui manu ⁊ lingua aquam lambēnt· ſeparet in ꝑtem vnam· ⁊ non fuerunt ň trecenti· oēs vero q̇ flexo poplite aq̃ bibēnt ſepararet in ꝑtem aliam· quod ⁊ factū eſt· tunc dixit dñs· ꝙ cum illis trecentis ꝑplm dñi liberare deberet de manu madianitaꝝ ❡ Modus aūt q̃ tenuerūt in ꝑlio fuit ꝙ in manibꝫ portarent lagenas vacuas ⁊ lampades in medio lagenaꝝ ⁊ tubas· ⁊ cum veniſſent ad locū ꝑlij frangerent lagenas ⁊ tenebant ſiniſtris manibꝫ lampades· ⁊ ſonarent tubis· clamaretq̃ gladiꝫ dñi ⁊ gedeonis ſtantes ſinguli in locis ſuis in circuitu caſtroꝝ hoſtiliū· Videntes ergo inimici tot lumina apparentia ⁊ clamorē ꝑualidum timuerunt ⁊ fugerūt· ❡ Vbi ſciend̄ ꝙ ꝑ ꝑplm dñi pt̄ intelligi ꝑplus xp̄ianꝫ qui ſingularit̄ diᷓ ꝑplus dñi q̄ emptꝫ a dño ꝑcio magno· nō de hoc· Per madianitas vero qui interꝑ̄tant̄ iniqui· intelligi pñt dꝑaboli· q̇ vidētes ꝙ ꝑplus xp̄ianus viuendo virtuoſe acq̇rere pt̄ gl'iaꝫ quā ipi ꝑdiderūt· ſic ſupbiendo ſibi inuidendo immitant̄·
R ❡ Et congregant magnū exercitū vitioꝝ ⁊ ad pugnandū ⁊ vincend̄ ❡ In quo exercitu ſupbia portat vexillū Ip̄a enim audacter inuadit· q̄ non parcit loco tempi· nᶜ ſtatui· Quia q̄nto locus ſolennior tempus ſantior· tanto caſus ſublimior· tanto plus inuadit hoīem· ſic pꝫ in ꝯgregationibus in ec̄ij̄s· vbi hoīes ſe deo debēnt dare deuotius· vbi plus ſuū vexillū oñdit· ſic ẽ· dictū eſt de ꝑdot· ornatis· ⁊ in diebus ſolennibꝫ ip̄a plus inuadit Ip̄a enī diligit lucem qd̄ iam alia vitia odiunt ❡ Secundo inuidia ſagittas trahit ❡ Tercio ira lapides portat ❡ Q̄rto accidia fallatia euacuat ab aquis gr̄e· Sp̄us enim triſtis

exiccat oſſa· Judith·xij· dicit φ olofernes iuſſit preſcidi aqueductum ne venirent in ciuitatem ſcʒ cordis ❡ Quīto auaritia foſſata implʒ p terrenoꝝ multiplicacōʒ ❡ Sexto luxuria ignem accendit ❡ Et ſeptimo gula hunc ignē nu trit ⁊ accendit p cibarioꝝ appoſicōʒ· Et cum iſto igne ex magno exercitu dyabolus nitit̄ impugnare hoīem· L
❡ Per gedeonē vero qui repn̄tatio ſiue ſpeculum int̄pre tat̄· ipē xp̄s ſpeculū ſine macl'a intelligit̄·hic vidēs ppl'm xp̄ianū ſic in orto poſitū venit ad pugnaʒ·qn̄ voluit in carcerari·vt nos inſtruēt· ⁊ ꝓ nobis pugnaret·⁊ p ſuā doctrinā q̄i clangens tuba inſtar gedeonis Quia in ſpi rituali pugna hō nō dʒ confidē de ſuis viribꝰ·ſʒ de diuino adiutorio· Ideo ſignāt̄ dicit̄· φ cū tanta multitudine ge deon non iuit ad pugnā·nam hō confidens in ꝓpa v̄tute debilitat̄ ⁊ vīcit̄· qꝛ de ſua v̄tute gl'iantes huīliat·iudith vi· Confidens v̄ in diuina virtute fortis efficit̄ ❡ Quali ter aūt bellatores electi fuerunt·audi qd̄ ſequit̄·nam p̄us ꝓclamatū fuit q̄ edificauit domū nouam·⁊ non dedica uit eam ⁊c̄· ❡ Vbi ſciend̄ φ p edificacōʒ domꝰ noue non dedicate·intelligi pt̄ vitiū oſ̄tacōnis·ambicōnis ⁊ vane gl'ie q̄ ml'totiēs oriunt̄ utputa caſtris villis domibꝰ pala cijs·⁊ tunc talia non dicunt̄ deo dicata· qꝛ de his omībꝰ q̄ a deo tanq̄ꝫ accomodata accepit deo non regratiat̄· nec ipſum eſſe dn̄m p̄ncipalem cognoſcit ❡ Secūdo p vineā fructiferā ⁊ vtilē intelligit̄ abundātia reꝝ q̄ tm̄ omībꝰ omunis non efficit̄·qn̄ homo iſtis abundans eſt immiſe ricors·nulli bona ſua p mīam largiendo ❡ Tercio p ſpō ſam q̄ a ſponſo diligit̄·intelligi pōt ſapīa fides ⁊ hꝰmodi q̄ꝫ quilibet dʒ amare·di·hanc amaui ⁊ exquiſiui a iuuen tute mea ⁊ queſiui mihi ſponſam eam aſſumē ⁊ amator factꝰ ſum forme illiꝰ· Que tunc dūa non dicit̄·qn̄ homo p fidem ⁊ ſapiam non opat̄·nec facit ſeu gn̄at aliq̄ꝫ boᵐ fructū ❡ Quarto p viꝝ timoroſū·intelligit̄ qui ex terrore hūano negligit inchoare aliqd̄ bonū·vel vitam ſanctaʒ

dicens cum mulieribus· Quis reuoluet nobis lapidem ab oſtio monumenti· videt̃ enim eis ꝙ diuina lapidū ſp ſit in via ꝫ ſi bñ reſpicẽt vidẽt ꝙ magni conſilij angelus ammouẽt lapidẽ· qꝛ q̃uis in pñcipio videatͣ aliq̃lis duri tia tñ poſt ſequit̃ delectatio magna· ſic̃ dicit anß· de ſimi= litudinibus vbi compat vitam religioſam potioni q̃ in= firmus ſumit ·que in pñcipio aliq̃d amaritudinis cauſat· poſtea tñ qñ humores mali conſumũt placꝫ infirmo mul tum ꝙ talem pocc̃ꝫ recipit·ſic in ꝓpoſito· Sed p illum q̇ pauido eſt corde· intelligit̃ iſte qui bonū inceptū vſq̧ ad perſeuerantiā non ꝯtinuat·ꝫ mittens manū ad aratrū· retro reſpicit· ſic̃ vxor ipius loth ¶ Homo igit̃ pmo qui detinet̃ vitio oſ̃tacōis ⁊ ambicōis ¶ Scdo in mie ⁊ ipie tatis ¶ Tercio ignauie ⁊ ocoſitatis ¶ Quarto accidie⁊ pigritie ¶ Qnto inſtabilitatis ⁊ inꝯſtantie· quilibꝫ talis reuertat̃ in domū ſuam·nec ꝓcedat ad bellum· qꝛ errat in via mea· nec pt̃ cū dyabolo cuiꝰ voluntatẽ ſequit̃ pliari hñdo victoriam ¶ Etiam recedunt ·xxij· milia· Ecce mul titudo errantiū· ꝫ ſcdo fuerunt electi ⁊ ꝓbati ad aq̃s ſcꝫ ſi lambẽnt aq̃ lingua ⁊ manu· ⁊ illi ſunt q̇ non errant· ꝫ ſunt bellatores electi· Qui vero flexo poplice biberit fue runt refutati M ¶ Vbi ſciendū ꝙ p aq̃s fluidas in telligi pñt ad pñs res mundane· q̃uis ſupius aq̃ ⁊ eius intellectꝰ fuerit alio mō aſſumptꝰ qui quotidie fluũt ⁊ re fluũt nullam infirmitatẽ hñtes· Iſtis aũt rebꝰ quidā ad ſupfluitatẽ vtunt̃· ⁊ hoc eſt ꝓhibendū· ꝫ quidam tm̃ ad nc̃itatem· ⁊ hi ſunt qui lambunt manu ⁊ lingua· Nam talis modicū accipit de aqua· ꝫ ſolū qd̃ ſibi eſt nc̃ium· q̇ aũt ad ſupfluitatẽ vtunt̃· hi ſunt qui flexo poplice bibũt Nam q̇ ſic bibunt· aque faciũt magnā reuerentiā· qꝛ ſibi flectunt genua· Sic ſunt hodie homines q̇ diuitijs reue rentiam faciunt· dum cor ſuū in ipis conſtituũt· ⁊ quoti die auide hauriunt· dum non ceſſant ꝯgregare· Et iſti ad pugnā non valent Quiꝰ rebus pñtibus ad nc̃itatẽ

vtunt̄ aq̄ quaſi manu ⁊ lingua lambentes Tales tanq̄
robuſti pugnant· ⁊ ad pugnā ſecure vadunt· q2 nud9cū
nudo luctare deb3· Nam diuitias amantes non bn̄ pug:
nāt· ¶ Exemplū de militib9 alexādri·nota de his·Excep
tis ergo trecentis oēs reuſi ſunt· vbi itep p3 multitudo
errantiū·Omnes eni a minore vſq3 ad maiorē auaritia3
ſtudent·ioß·xcvi· N ¶ Modus aūt pugnandi fuit
q portantes lagenas cum luïbus ⁊c·vt ſ· ¶ Vbi nota
q p lagenas intelligi pt̄ hō q̄ntum ad corp9 hūanū ſiue
terrenū· In iſta debet eſſe lampas cum lumine·i· anima
cū ſplendore fidei grē ⁊ caritatis ardore ¶ Has aūt lage
nas in pugna frangunt·dum corp9 caſtigant·caro enim
non d3 nutriri ¶ Ptholome9 pĥus quēdam vidit valde
pinguem·cum dixit· Multū conat9 es extollē carceris tui
muros· volebat dicē q corp9 eſt carcer aīe· Ideo dixit·
Si pius extiteris anime tue tuū corpus in ſpatio dei affli
geres q2 draco non poterat interfici·niſi vel p9 inficeret
qui tm̄ ouenit ⁊c·dan̄·vn̄ talis dicat·Caſtigo corp9 meū
⁊c·Sic aūt caſtigatis corpib9 ad inſtar fractap lagenap
manifeſtant̄ occulta lumina ſc3·fides·ſpes·grā ⁊ caritas
fraterna·que in ipis incipiunt p opa relucē·iux̄ verbum
ſaluatoris·Luceat lux vr̄a coram hoib9·mat·v· ¶ Dn̄t
etiam tubis canē alios docēdo in ſpūalibus exercitiis ſe
occupando ⁊ deo regr̄iando ⁊ clamare·Gladius dn̄i·⁊
gedeonis·q2 dn̄m debem9 laudare· Et qui ſic ad pugna3
accedēnt vtiq3 inimicos fugarent nec in via mop errarēt
¶ S3 q2 aīadūti·q multo pl'es errāt g̃uiter in via mop
q̄ viam recta3 incedant· Ideo conſulenō ⁊ ſuccēcenō eop
opinioni fore exiſtimaui· ⁊ p̄cipue vt glorioſe·i·honeſte
⁊ v̄tuoſe viuēnt ⁊ honorē otingēnt·i·acq̄rēnt cū honor
ſit p̄mium virtutis· cum p̄uus non ſit dignus honore
¶ In cui9 ſignū narrat aug·v·de ciui·dei·c·xiiij· Qr rōni
antiquitus virtutē ⁊ honore3·ſicut duos deos colebant
quibus duo templa ſtatuerunt ſic adinuicem ordinata q

nullus poſſet intrare templum honoris·n̄ prius intraſſet templum virtutis·& ideo dicit ariſto·iiij·ethicoꝝ·c·v·ꝙ ſm virtutē ſolus hō eſt honorand⁹ ¶ Nunc aūt filij kmi ·i·o vos xpiani qui debetis eſſe filij kmi dei ambulare do cebo ſupple in ſeqn̄tibus ·Docebo igit̄ ꝗuis ſtilo rudi & ſimplici xpi ſimplices vos·qui in xpi noīe baptizati eſtis & xp̄m induiſtis·qualit̄ mores vr̄os ſic ordinetis ꝗ opan do & omittendo v̓tuoſe viuatis·etiam errores vr̄m corri gatis qd̓ eſt pn̄cipale intentū in iſto opuſculo ·ergo pre: cepta mea ita legatis vt intelligatis ¶ Qnia legere et nō intelligere ē neglīgē ¶ Vn̄ dixit quidā·qui legit & non intelligit·Fruct⁹ a ſua lectiōe non reportat Et p̄mo legite illud qd̓ ī p̄mo p̄cepto dicit̄ qd̓ ſeq̄t̄ in ſcd̓o p̄cepto viz· Itaq deo ſupplica · huic ꝓuerbio concordant p̄mi v̓ſus Si deus eſt anim⁹ vt nobis carmina dicūt Hic tibi precipue ſit pura mente colendus O

¶ De honore amore d̓i q̊ de⁹ amaē ꝗ honoraē dʒ a nob̄

¶ De iſtis ergo notand̓·ꝙ in iſtis verbis inducit̄ p̄mū p̄cep·decalogi v̓ p̄cipit̄ cult⁹ vni⁹ d̓i· Deo igit̄ ſupplica·i· deū cole·v̓ adūtend̓ ꝙ de⁹ ē bonū·q̊ mai⁹ cogitari nō pt̄ Nam ſm dp̄oñ·Ip̄e eſt bonū a quo oīa ſubſiſtunt·ad qd̓ oīa ꝯuertē ſe dn̄t·& ꝙ anīa appetē dʒ· oē enī qd̓ appetit̄· appetit̄ ſub rōe boni·ꝗuis non ſemp appetit̄ qd̓ bonū eſt Et ideo ab iſto vero ſcʒ bono aūti cadē eſt· in ip̄m cōuerti refrigē eſt·in ip̄o hītaē viuē eſt· Qd̓ bonū nemo amittit niſi decept⁹·nemo q̄rit aut colit·n̄ a ſp̄u ſācto nat⁹·nemo inuenit niſi p̄gatus·vn̄ bern·O bone ihu doce me querē te·non enim quero n̄ doceas·non inuenio n̄ oñdas P

¶ Vn̄ illud bonū deus triplicit̄ relucet in creatura·nam triplex opus diuinū legim⁹·Primū creacōnis· Scd̓m re creacōis·Terciū gl'ificacōis·In p̄mo apparuit bon⁹ dan do eſſe· In ſcd̓o dando bn̄ eſſe· In tercio dando eis bt̄m eſſe·Primū eſt eſſe nat̄e· Scd̓m gr̄e· Tercium gl'ie ¶ De p̄mo dᵒ geñ· Vidit deus cuncta que fecerat·& erāt vald e bona Attende ergo o xpiane ne tantā bonitatē contēnes

Nam ꝓpter te a deo omnia facta ſunt. Fecit enim celum ſydereū. vt in aliqñ habeas vos. fecit celū aereū. vt tibi feruorē celi ſyderi temparet. Fecit ſolem. vt diez tibi facēt fecit lunam & ſtellas. ne nocturno tempe tenebre te ḡuarent. Accepti ergo beneficij memor eſto & deo ſupplica. ¶ Scd̄o apparuit ei bonitas in dando eſſe grē. ꝗ p hoc ſeipm in mortē dedit. & carnē ſuā in cibū ꝗ ſanguinē in potum. & animā in tormētū. Grām i° fideiuſſoris ne obliuiſcaris. dedit enī ꝓ te animā ſuā. ecc. xix. ¶ Tercio apparuit bonitas maxīa in dando eſſe glie. ꝙ dedit. qd̄ oculus nō vidit. nec auris ꝛc. ¶ Ex iſto ſūmo bono vij riuuli emanāt bonitatis. q̄ ſūt incarnatio. ntītas paſſio reſurrectio. aſcenſio. ſpūſſācti miſſio. ꝗ aduent⁹ ad iuditiū ꝗ ſignant̄ iſta p vij. dies cacōis ¶ Et pma dies ſcz cacōis lucis eſt bonū incarnacōis xpi. ioh̄. i. Erat lux vera ꝛc. ¶ Secunda eſt ntītas. q̄i aq̄ vbi fiebat diuiſio mediāte firmamēto q2 aq̄s grē ſup ſe. ꝗ aq̄s tribulacōis ſb̄ ſe ¶ Tercia eſt paſſio qñ oēs aq̄ tribulacōm ꝯgregate ſūt in locū vnū ſcz xp̄m ¶ Qrta eſt reſurrectio. q2 tunc creat⁹ eſt ſol ſcz dotes glorificati corpis a quo illuminat̄ luna. i. ecc̄ia & ſtelle. i. ſancti ¶ Qnta eſt aſcenſio. q2 tunc aues. i. xp̄us. & ſancti volauerīt in celū ¶ Sexta eſt ſpūſſancti miſſio. in q̄ apl̄i vere facti ſūt ſm ymaginē & ſimilitudinē dei ¶ Septima ē aduent⁹ ad iuditiū. qñ incipiet ſabbatiſm⁹ pplo2 dei. Ex his. vij. riuulis fluūt in nos vij. ꝩtutes ſcz. huīlitas ex incarnacōe. q2 tunc huīliauit ſemetipm. formā ꝛc pauptas ex ntītate. patīa ex paſſiōe. fides ex reſurrectiōe ſpes ex aſcenſione. caritas ex ſpūſſancti miſſione. & timor ex aduētu ad iuditiū. timor enī ſup oīa ſe poſuit. ecc. xxv. Iſti ergo bono in quo & a quo habet̄ oē bonū. ſupplica. ſcz deum & ipm cole. dn̄m enī deū tuū adorabis. Sequit̄

Si deus eſt animus ꝛc ℞ ¶ Notandū q2 deū eſſe null⁹ dubitat ń forte inſipiēs. q̄ dixit in corde ſuo nō ē de⁹ Igit̄ ſuppoſito q2 deus ſit. q2 hoc katho pagan⁹ ſenſit. ſic pz in pmiſſis. tunc ſm verā interrogacōez pt̄ de deo fieri

multitudo q̄onū·licet tñ ſm x·gña entiū pñt fieri·x·gñ a q̄onū·tñ q: interrogātia ꝑpa defitiūt·iō non pñt formari tot gña q̄onū quot ſunt gña entiū ¶ Pt tñ q̄ri q̄d ſit de9· vt p̄mo q̄rat de eius q̄ditate·& eius eſſe Scd̄o q̄lis ſit vt q̄rat de ei9 q̄litate & refulgentia Tercio q̄ntus ſit vt q̄rat de eius q̄ntitate ꝛ eminentia Q̄rto cui9 ſit vt q̄rat de ei9 familiaritate·ꝛ ꝯmuni ꝯuenientia·Q̄nto ꝑpt q̄d ſit vt q̄rat de eius bonitate ꝛ affluentia ¶ Sexto qñ ſit vt q̄rat de eius durabilitate & p̄manētia Septimo v̄ ſit vt q̄rat de eius locacōe & pñtia ¶ Queſtio p̄ma detmīat exo·xx. v̄ di qui eſt miſit me ad vos·Vbi nō q̄ p̄ma q̄ſtio ſit de quid noīs·Scd̄a de quid rei·Et ſi q̄rat de quid noīs·tūc eſt notand̄ q̄ in trib9 p̄ncipalibus linguis deus triplicit̄ noīat̄ In latino enī dicit̄ deus·in greco theos·in hebrai ca el·¶ De p̄mo nō·q̄ licet in latino dicat̄ deus·tñ hec dictio ſumpta eſt ex hebraico· Vñ hebraice· latine dicit̄ amor ¶ Vbi nota q̄ deus ſic eſt colend9 q̄ ip̄e eſt timen dus ·& ſolus metuendus· Ip̄e enim eſt q̄ pt ꝛ animā & corp9 p̄dē in gehennā·vñ timend9 eſt non timore ſuili:ꝫ filiali tiore·De h aūt dicet̄ p9ea circa illū v̄ſiculū·mgr̄m metue ¶ Scd̄o in greco de9 di theos a theoro·qd̄ eſt ſpe culor vel cognoſco ¶ Vbi nō limpitudinē ſue ſapiē·ip̄e enim oīa cognoſcit & diſcernit·q: oīa nuda ꝛ aꝑerta ſūt oculis ei9·ſm apl'm·Dicit̄ enī de9 hr̄e oculos lincis · vñ deo in ſacra ſcrip̄ta attribuuntur humana membra ·& hoc fit ſm ſimilitudinē·ſic̄ dic̄ dam̄·li·i·c·i·Simplex de9 & non figuralis·oculos tñ & palpebras & viſum hr̄e de ſcribit̄·q: hñs virtutē vniūſoꝝ ꝯſiderantiā nec quicq̄ eū latē pt̄·Sic ſimilit̄ aures & auditū hr̄e deſcribit̄·q: apud ip̄m ꝑpitiacōꝫ fore·& ꝑpitiacōis ſuſcepcōeꝫ non time9· p hunc enī ſenſum nos mites oñdim9 qñ dep̄cantib9aures inclinam9 ¶ Tercio os ꝛ labia·q: multa velut loq̄ndo p inſpiracōꝫ nobis reuelat ¶ Q̄rto gutt̄ & guſtū q: in nr̄e iuſtitie opibus velut p guſtū delectat̄ ¶ Q̄nto nares & olfactū·q: tanq̄ odor ſuauiſſim9 dñ̄o placet q̄ deuocōnis

affectus ei exhibet ¶ Sexto man⁹ & brachia q̄ repñtant eius inuiſibilē opacoꝫ. Ex quo ergo de⁹.i.theos ſic om̄ia cognoſcit & nihil ignorat ſaltem notitia dn̄i. quis nō approbantia. ideo nr̄a ſcelera quotidie debemus ꝯfiteri & ea non abſcondē. nec in aliquo loco ita ſecreto aliq̄ gerē vel ꝑpetrare. q̄ coram oībus hoībus facē non vellem⁹ vñ cū dauid occulte peccaſſet cū vxore vrie. dicebat ei ꝓpħa. Tu feciſti rem hanc in oculto ego aūt ꝛc. ¶ Tercio in hebreo deus di^r el.ꝓpt̄ clementie ꝓmptitudinē. ꝛ mīe immenſitatē q̄ ad nos mag̃ eſt intēſiue & extenſiue. ꝛ p̄mo intenſiue. q꞉ pc̄m qd̄ fuit tante malitie. ꝙ hō ꝑ ſe nō poīat ſatiſfacē vt ꝓbat anſ.l. Cur de⁹ hō & de⁹ ꝓ iſto ſatiſfacit & ſcd̄o extēſiue. & hoc pꝫ. q꞉ ip̄e eſt fons oīs pietatis & clementie cui⁹ non deficient aq̄ S ¶ Magnitudo autē ſue mīe conſurgit ex tribus. in eo ſcꝫ ex natali ꝓpe- tate. ꝛ ex gn̄ali p̄tate ꝛ expimētali nāitate. de h^c nō alibi ¶ Vñ adhuc circa iſtam materiā nō. ꝙ el.i.deus nobis triplicit̄ miſer̄. Primo ſic̄ pr̄ filio. cui ꝓuidet in nāitate ꝛ ſuſtinentia & fragilitate. pſ̄. xlix. Nunq̄d pt̄ obliuiſci mr̄ infantē ſuū. vt non miſeat̄ filio vteri ſui. ecce in manib⁹ tuis deſcripſi te. hoc eſt in ſanguine paſſionis mee genui te. vel manib⁹ tuis. q꞉ ſic̄ hō in angulo ſuo facit notā. vt recordet̄ de aliquo. ſic de⁹ facit ſibi ſig̃ in manib⁹ ſuis. vt ſcꝫ miſeat̄ & r̄cordet̄ ō nob̄ flet enī fili⁹ q꞉ mr̄eꝫ offēdit flet qn̄ꝙ mr̄ cum filio. ſic de⁹ ꝯpatit̄ infirmitati & pauptati. Cui⁹ exemplū hēm⁹ luce. xv. de filio ꝓdigo ¶ Scd̄o ſic̄ dn̄s ſuo. q̄ delinqn̄tem corripit. & corripiendo pcit. hui⁹ exe^m.i. palip̄ xxi. Cum pcutēt angel⁹ dn̄i irl̄m miſt⁹ dn̄s aitt. ſufficit ꝛc. ¶ Tercio. ſic̄ mḡr diſcipulo ꝙ inforͭt & docet. ſic deus inforͭt & docet ꝛc. Et p̄m⁹ mod⁹ ptinet ad penitētes q꞉ talib⁹ in nāīȷs ꝓuidet. ſcꝫ ꝑ gr̄am p̄uenientē ꝛ defectus ex infirmitate aut ignorantia. ꝓcedētes paciēnt ſuſtinet. treñ. iij. Miſericordie dn̄i. q꞉ non ſum⁹ ꝯſūpti ¶ Scd̄us mod⁹ ptinet ad ꝓficientes. q꞉ ſic̄ dn̄s ſuo pcit

ſimul & flagellat· & oīs iuſtitia reatū relaxat· ſic de⁹ fa c̄
ꝯficientib⁹ ¶ Terci⁹ mod⁹ ptinet ad ꝯtemplātes Prio
q: illuīat intellectū· Scd̄o q: conſolat̄ affectū· de⁹ enī diſci
pulis ſuis oñdit mirabiles viſiones· & ineffabiles ꝯſola
cōes· luc· i· Suſcepit iſrl' puer ſuū ⁊c̄· In ſuſcepcōe eleua
tio mētis ad ſupna in puris pura conſcīa· iſrl' vidēs deū
Qui enī aptus eſt ad ꝯtemplanđ & diſpoſit⁹· oportet ꝙ
eleuet̄ ſurſum· & ꝙ pur habeat intellectū· & tunc ei dñs
mīe manifeſtat ſue lucis radiū Habito ergo q̄d noīs dei
ſic p₃ ꝙ pura mente colend⁹ ſit ¶ Sed ſi q̄rat̄ de quid rei
dictū eſt ſ̄· ꝙ deus eſt ſūmū bonū· quo mai⁹ cogitari nō
pt̄ ¶ Nota ꝙ hec q̄ſtio deťminat̄ cañ· ij· Qual' eſt dilect⁹
cuius o pulcerrima mulier· rñdit dilect⁹ me⁹ candidus ⁊
rubicund⁹ ¶ Circa iſtam q̄onē & eius rñſionē· nō ꝙ iſta
q̄ſtio mouet̄ aīe deuote q̄ dr̄ pulcrima· ſcḋm illud cañ Tota
pulcra es amica mea ¶ De pulcťudine aīe nō alibi· quō
dr̄ pulcrima mulier cui mouet̄ iſta q̄ſtio· & rñdet dilect⁹
me⁹ candid⁹ & rubicund⁹ electus ex milib⁹ T ¶ Ex
quo ī dicit̄ dilect⁹ eſſe talis· & dilectus vult eſſe cū dilecta
⁊ oē ſimile diligit ſuū ſimile ergo ipe req̄rit in anīa mun
ditiam & puritatē· ⁊ iđ rubicund⁹ Caritatē ⁊ amicitiā ⁊
iđ electus ex milibus· Circa pmū de munditia nō ꝙ oēm
hominē appetē btitudinē· nulli dubiū eſt· ꝟ nemo pt̄ eſſe
beatus ſine pticipacōne ſūmi luīs· illud aūt non cernit̄ ñ
mēte pgata ergo pitas req̄rit̄ De amicitia etiā p₃ Sed ꝙ
iſte ſit candid⁹ etiā eſt dilectus ex dilectiōe· ſcd̄o elect⁹ eſt
ex milib⁹ ¶ Vbi nō ꝙ pr̄ in diuinis eſt dilect⁹ ex non di-
lecto· q: pr̄ a nullo· Sp̄uſſanct⁹ eſt dilect⁹ ex dilectis· q: a
pr̄e ⁊ filio· & vterq₃ eſt dilect⁹ Sed filius eſt dilect⁹ ex dile
cto· dilectus q: a pr̄e gñatur· & ſcd̄o eſt elect⁹ ex milibus
Querit̄ ꝙ quis nō eligit̄ ñ diligit̄· xp̄s aūt eſt dilect⁹ g° ē
eligend⁹ q: boꝫ ē eligibile· ⁊ magis boꝫ magis eligibile
Eſt ī ſūmū bonū ſūme eligibile· & ſi ſic elig̃ ab anīa vt
nll'm aliū p̄t eū amatorē admittat· tūc etiā de⁹ eligit aīa₃

& ponit ſignum in faciem eius. ſicut dicit de bt̄a agnete
Electus ergo debet eſſe ex milib9.i.ex omnib9. vt nihil ō
cum. nihil ſup̄ eum. nihil preter eum eligat̄ ⁊ diligatur.
V ¶Tercio p̄ncipalit̄ querit̄ q̄ntus ſit deus. v̄ q̄rit̄ ⁊c̄
Et hec queſtio determinat̄ iob.xxix. Celum & terrā ego
īquit impleo ¶ Primo implet celū.i. hoīes celeſtes quoꝝ
ↄuerſatio in celis eſt. ſic paul9 dixit Nr̄a ↄuerſatio in cel'
eſt. Qui aūt ſint hi celeſtes nō alibi ¶ Scd̄o implet terrā
.i. corpa huīlia & anīas huīles. Anima eni terre arabili
compat̄ q̄ xp̄s emit numiſamate. & p̄cio ſanguinis xp̄i.
que diligent̄ dꝫ excoli ꝓuer.xxiiij. Si igit̄ terrā anīe tue
repleri a dei magnitudine deſideras ſtudeas ꝓ poſſe non
ſolū huīlis reputari ſꝫ vilis velut terra appareas in ꝓpa
tui eſtimacōe ¶ Vn̄ dicit q̄dam ph̄s. ſi volueris. vt m̄ge
ſint bonitates tue in oculis dei. & homīes modice ſint in
tuis. q̄nt9 ergo eſt de9 q̄ eſt colend9. di^r tāt9 ꝙ celū ⁊ t̄raꝫ
implet X ¶ Q̄rto p̄ncipalit̄ q̄rit̄ cui9 eſt deus. Hec
q̄ſtio mouet̄ & determinat̄. ioſue.v. v̄ q̄rit̄ nr̄ es an adū
ſarioꝝ. & r̄ndet dn̄s in pſona angeli apparentis in ſpetie
viui. p̄nceps ſum exercit9 dn̄i ¶ Hic q̄rit̄ de ↄuenientia
& familiaritate. v̄ nōꝙ deus eſt illoꝝ p̄nceps. v̄ reg^m aīe
ꝑ modū exercit9 ordinate diſponit̄. vt dictū eſt ſ̄. p̄mo a
ibi vſq̄ cui9 ergo deus eſt. ꝙ ſequit̄ hic terre deus.
¶ Vbi nota. ꝙ deus nulli eſt de9. n̄ cui eſt illud qd̄ eſt. eſt
ergo de9 pfectio in q̄ oīs c̄at̄a eſt. & veritas q̄ omni c̄at̄e
obm p̄ns eſt. ſimplicitas q̄ oī c̄at̄e negatio eſt ⁊ ideo ip̄e
illi cordi deus eſt. ꝙ ita puꝝ & mūdm eſt ab oībus ꝙ de9
ſibi ſolus oīa factus eſt. Non eſt ergo de9 mortuoꝝ. ſꝫ vi:
uoꝝ q̄ ſcꝫ vita gr̄e viuūt. & viuēt in opibus bonis q̄bus
ſe viuos oñdunt ¶ Narrat ſolin9 ꝙ rage ē inſula in india
virens omni tempe. q̄ arbores eius nunq̄ pdunt virorē
& eſt repleta margaritis & lapidib9 p̄cioſis. & bis in ān̄o
hꝫ hyemē & eſtatē ¶ Sic in ꝓpoſito hō deuot9 q̄ eſt de ex
ercitu dn̄i. virorē gr̄e & honeſtatis ſemp retinet. & eſtatē
proſperitatis ſpiritualis. vbi habet in anno ſcꝫ ī mundo

iſto q: deus eſt ſūme bonꝰ hic p grām · & in futo p gliam ❡ Pp̄emem etiā hȝ duplicē inq̄ntū timorē inicialē ⁊ filia lem · vel inq̄ntū timet in hoc mōo & in alio deū pdē · ſicq̄ deus non ſit ſuꝰ · q: ſapiens in oībus metuit & timet P ❡ Q̄nto q̄rit ꝑ̄pt quid ſit deus · v̄ querit de eius bonitate hec q̄ſtio determinat · y̆ſa · xliij · v̄ di ͬ Ego ſum qui deleo · iniq̄tates tuas ꝑ̄pt meip̄m · & ꝑuer · xvi · Omīa ꝑ̄pt ſeip̄m opatus eſt dn̄s · vn̄ ip̄e deus eſt q̄ non vult pire aīas · nō enim vult mortē pctoris · & illud eſt ꝑ̄pt ſuā miam · vn̄ de mīa nō alibi Z ❡ Sexto q̄rit qn̄ deus eſt ⁊ hec q̄ſtio determinat ioħ · i · In pn̄cipio erat verbū ⁊c̄ · Deꝰ igit eſt alpha & o · i · pn̄cipiū & finis ❡ Ex quo ſequit moralit · Q: omne v̄bum nr̄m ſiue ſit mentale ſiue vocale ſiue cogita tum · i · omne cogitatū dictū vel factū a nobis · ſi dȝ eſſe fa ctum vtile nobis & deo acceptū · oportȝ q̄ p̄mo a deo in choat · & ideo di ͬ in pn̄cipio erat ⁊c̄ · Bona igit q̄ facimꝰ deo ſunt aſcribenda ❡ Figurat de bono v̄ dixit dn̄s · non poteris comedē in opidis tuis decimā frumenti vini & olei & oēe qd̄ foueris & ſpōte abſtuleris ſ3 corā dn̄o deo tuo comederis in loco q̄ȝ elegerit ❡ Moralit ꝓhibet noƀ ne comedamꝰ in opidis nr̄is · q̄re valde indignū eſt v̄ bō ex diuina largitate pcepta dn̄o deo vniu̇ſoꝝ offerꝛꝰ noƀ & nr̄is viribus aſcribamꝰ · Ergo iſte in opidis ſuis p̄di cta offert · qui in factis ſuis gl'iam ꝓ̄pam q̄rit · Ille aūt in loco electo vota ſua recte & ordinate exoluit · qui quicq̄d in ſe bonitatis agnoſcit · hoc diuine bonitati attribuit · Affectus vere humilitatis atq̄ȝ innocentie locꝰ eſt quem elegit deꝰ · & q̄ in ea bonis opibus ſtudet · deo g̅tū munꝰ exhibet · Ideo lex iubet filiū & filiam · buū & ancillā corā dn̄o locari atq̄ȝ refici · q: gn̄alit hoc p̄ceptū oībus ꝯſtitutū eſt · Gaudete ergo in dn̄o ſemp ⁊ cū gaudio & deuocōe bona q̄ facitis deo a quo habetis ita offeratis ❡ Sc̄dōq̄ ī ip̄o ſtabilit ſituet iō addit · & v̄bū erat apō deū ❡ Tecio q̄pidē corpalit īputet ꝑ̄pt qd̄ dͬ ⁊ deꝰ erat v̄bū ❡ Q̄rto q̄ in ip̄o finalit detminet · iō ꝯcludit · hͦ erat ī pn̄ciͦ apō deū

Et ſi omnia p ipm facta ſunt· qd habes qd non accepiſti Si ergo ab ipo hes· cur gliaris qi a te habeas· et ſic qre ei non ſuis nec colis· n ei ſupplicas· a quo es quicqd es· a quo habes quicqd hes· p que potes quicqd potes· per quem cum malo cares quo cares· a quo fluit ome bonu vt dictu eſt ſ· ¶ Narrat plinius· q in aere inferiori gnant qnq multe et mirabiles impreſſiones· vn dicit· ca· lviij· vbi agit de pdigioſis· ſ· pluuijs· q qnq viſu eſt q celu pluebat ſanguine carne lana ferr lates ¶ De oibus iſtis exemplificat et tpa i quibus hec facta ſunt oſndit et declarat· Et nos qnq videmus ranas de aere ſupiori fluere· ¶ Fert etiam q circa morte ioh· xxij· in aurino opido de lograto q in tempeſtate qdam· qdam grandis ymago ad forma crucis de celo cecidit· que poſtea a multis viſa fuit

A ¶ Jſta pnt applicari ad deum q eſt vera mirabilis nubes q nobis mirabilia pluit· nunc aſpera· nunc pſpa· nunc oſolatoria· nuc triſtibilia nobis deſup mittit· vt eu colatur timedo et amado vn v q nob pluit lac vij dulcore oſolacois· et dulcedine doctrine et deuocois· Stillant eni mo tes eternitatis dulcedine· Mittit etia nobis carne incorruptibile et ſanguine in ſacro bndicto· vel etia bnfitiu in carnacois et paſſiois Pluit etia nobis lana· i· opimentu ſue honeſte conuſacois· ad faciendu nobis veſtes vtutu et pfectionis Pluit etiam nobis ferr et lates· i· duritia correctionis et tribulacois· et pter melius nrm· Pluit etia nobis crucifixu· ad ſignand q vult q in omibus his ad crucifigendu recram ¶ Septimo et vltimo qrit· vbi ſit deus qui ſit pura mente colendus· Fuert eni m lacme mee panes die ac nocte· dum di m co· v eſt· d· t· Et hec qſtio deciminat ec· xxiiij· Ego inqt in altiſſimis habito· v no q licet deus p illapſu ſit pns omni cre· non tn di inhabitare i oi cra· q ipe tm in altis et in altiſſimis habitat vn in ps· quis ſic do· de· n· q· in al· ha· Altiores eni cre ſunt ho et angelus· in hoibus habitat p gram· in angelis p gliam· ſic in futo etiam in homibus habitabit p gloriam·

B ¶ Vnde videm⁹ p̄mo in quib⁹ non ſit deus p grām Scd̄o in quib⁹ ſit ¶ Circa q̄ð eſt nōndū q̄ grā ⁊ caritas idem ſunt· ꝫ vbi non eſt caritas· ibi non eſt deus· ⁊ vbi non eſt grā· ibi non eſt caritas ¶ Ad h° ſciend̄· nō q̄ ip̄a grā animā pficit ⁊ viuificat· actū meritoriū elicit ⁊ pñci piat· p̄miū addicit ⁊ augmentat· Et iō ꝓpt anīe pfectiōe; dicit̄ vita· ꝓpter actus elicitos dicitur caritas· ꝓpt meriti augmentacōꝫ dicit̄ meritū· Ibi ergo non eſt deus· ꝟ non eſt vita in eſſendo· nec caritas in opando · nec meritū in pficiendo· Sed in hoīe in pc̄o mortali exn̄ti non eſt vita quo ad ſubiectū· nec caritas quo ad effectū· nec meritū· quo ad ꝓfectū· ergo in hoīe exn̄te in pc̄o mortali non eſt deus· Q₂ aūt iſta tria· ſcꝫ opari deficiant pc̄ori· patet· q₂ ſicut viuē eſt eſſe natalis hoīs p animā· ſic viuē ſp̄ūale p grām ꝫ anima recedente recedit vita· Sic in ꝓpoſito igit̄ nec pt̄ hr̄e opationes meritorias· ſic̄ nec corp⁹ pt̄ hr̄e opa tiones mentales ſine anīa· ⁊ pſeqn̄s non pōt pficē· vn̄ dicat illud deut· Vere q₂ dn̄s nō erat mecū euenerīt m̄ oīa mala hec ¶ Vnde ſi dn̄s eſſet cum hoīe omīa cooparent̄ ſibi in bonū· iux̄ illud· Diligentib⁹ deum omīa coopant̄ in bonū· vn̄ deos illos cum quib⁹ eſt in oībus cuſtodit· ⁊ eſt de deo· Sicut legit̄ de ceto· qui nimio amore pullos ſuos diligit ⁊ cuſtodit in mari· ⁊ ſemp inter eos vadit· ꝓpter picula tēpeſtatis ¶ De quo dicit amb̄ in examerō omel'· xl· Q₂ cum videt eis aliq̄ð magnū piculū imminē eos intra corpis ſui ptes abſcondit· ⁊ tandiu in corpe ſuo viuunt· donec in ſecuritate ſint· Sic eſt de deo in ꝓpo ſito· nam ip̄e illos cum quib⁹ eſt ⁊ quos inhabitat infra ſemetip̄m abſcondit· in cuius ſignū ip̄e corpus in multis vulneribus apperiret· voluit vt p ſingula membra patēt ingreſſus· ⁊ ꝓpter hoc multa vulnera hr̄e voluit· ne hō a mal' ꝯphenderetur· pš· Abſcōdit me in tabnaculo ſuo in die maloꝝ· ex e⁹ pn̄tia ſic vtil' ē· ⁊ mō viſū ē ꝟ de⁹ nō eſt ¶ Si ergo querit̄ vbi eſt deus qui eſt colend⁹ p̄a mente

dicit̄ q̄ eſt in loco ſancto ſuo.i.bono. et in ſancto homine Quid aūt ptineat ad bonū et ſctm hominē. poſtea dicet̄ in illo documēto. Cum bonis ambula C ¶ Eſt aūt in loco ſcto. Primo vt in orto. Scdo vt in ciuitate. Tercio vt in domo ¶ Primo vt q̄rat̄ vbi eſt deus dicit̄. q̄ in loco ſancto ſuo. vt in orto. cañ. v. Veniat dilect9 meus in ortum ſuū D ¶ Vbi nota q̄ aīa deuota ſiue bon9 homo p̄mo compat̄ orto nucum. iux̄ illud cañ. Deſcendi in ortū nucū. et hoc xp̄i amaritudinē pn̄ie et obſuantiaꝝ reꝝ diſcipline. In amaritudine enim corticis nucis intelligit̄ diſciplina que in p̄nti non eſt gaudij ſꝫ merons E ¶ Vbi nota q̄ anſ. de ſimilitudinib9 compat vitam religioſam potioni medicinali. Aliquis enim q̄ graue patit̄ infirmitatē. pocōꝫ q̄rit a medico. qua ab infirmitate poſſꝫ liberari. quā cum medic9 ei dat et ſumit eam. et q̄ q̄nq̄ fortis eſt potio. et viſcera eius rimat̄ et membra pcurrit. malos humores expellit. vires tollit. corpus diſſoluit. et infirmū pſternit. deſideriū maximū in eo accendit in bibendo. Sed cum medic9 hoc ei inidicit ꝯminat̄ mortem. tūc infirmus dolens dicit. Si iſtud ſciuiſſem nunq̄ pocōem accepiſſem. et multū ꝯquerit̄. Cum vero male humores deflue inceperit. totūq̄ corp9 paululū alleuiatum fuerit gaudet q̄ talem pocōꝫ accepiſſet. poſtq̄ ad priſtinā ſanitatem ſe redie ſentit. Sic qui anīe ſue infirmitatē ꝯſiderat medicinā ſp̄ūalem q̄rat qua curari queat. Sed cum vitaꝫ religioſam ingreſſus fuerit vel ſanctam. et vite illi9 aliq̄s amaritudines ſiue difficultates ſenſerit in principio. q̄ ſi ſm antiq̄ conſuetudinē vult dormire oportet vigilare. ſi comedē optꝫ abſtinē et ſic de multis talib9. et optꝫ p̄paꝫ voluntatem frangē. tunc ꝯq̄rit̄. ſꝫ poſtq̄ ſentit et ſecū cō:ſiderat q̄ hec vnanimit̄ patiendo. oīa ſua poſſꝫ abolere peccata. ſicq̄ ſanitatē anime citius recupare totū qđ añ graue videbat̄ paulatim leue efficit̄. et q̄ iam min9 male hn̄s letari incipit. deo gr̄as agit q̄ talem vitam ſuſcipe

meruit· hec anh· vbi s· ¶ Habet enī nux in cortice ama:
ritudinem· ꝫ in nucleo qui in iſta claudit dulcedinē & de
lectabileꝫ ſaporē· Sic in ꝓpoſito enim in vita ſpūali inclu
dit interna dulcedo· ꝓpter qetem conſcīe· qua nihil dele:
ctabilius in pn̄ti vita· licet incipientib9 in ſpūali vita oc:
cūrat leo· ſicut ſampſoni leo rugēs occūrebat· quē ſi homo
occiderit examen apum· ſcꝫ ſpūalem conſolacōꝫ inueniet·
Ex quib9 pꝫ ꝙ in vita ſācta ē vera delectatio ¶ Se exēplū
de iſto qui in ſeculo exn̄s nunꝙ ridebat· ſed in religione
erat boni animi· Qui ergo ſpūalem vitaꝫ ducit in hunc
deus deſcendet· ꝫ ad quid· certe vt videat poma ꝯualliū
qui ſunt fruct9 humilitatis· Et ſi florent vinee que ſunt
affectus caritatis· & videat fragrātes flores· iſte qui cor
intuet· & ſi germinant mala punica· qꝺ fit qn̄ ex feruore
ꝓdeunt v̓tutum germina q̄ tunc germinant qn̄ fructum
fatiunt F ¶ Sed iſte ortus dꝫ eſſe ꝯcluſus· iux· illud
cañ· Ortus ꝯcluſus ſoror mea ſponſa· ort9 ꝯcluſus fons
ſignat9· Ortus ꝯcluſus· bis dicit· ꝯ laſciuiā carnis & ma
teriam mundi· Fons ſignat9· ꝓpter malitiā dyaboli· ne va
dat vagando· & mors intrat p feneſtras ſenſuū· ſi inuene
rit appertas· & mentē temptacōibus pulſantib9 a ꝓperiat
Sic diſcipuli clauſi erant ꝓpter metū iudeoꝝ· ſic iudith cū
puellis ſuis· i· cum ſenſib9 ſuis· clauſa in ſupiori cenaculo
moriebat· ideo vicit olofernē· Sic apoſtoli ſpm̄ſctm̄ acce
perunt· Scitis enim ꝙ fontib9 publicatis non ſignatis
animalia venenoſa interdū infūdūt ſua venena maxime
in feruore libidinis· vn̄ piculoſū eſt bibē de iſtis· Sic dya
bol9 inueniens ortū· ſcꝫ cor hoīs appertū exn̄s in feruore
libidinis fudit ibi venenū temptacōis· Et iō expedit vt ſit
ibi etiam fons ſignat9· & in iſtum deſcendit ſic dilect9 ꝙ
ibi ꝯtingit reperiri ei9 pn̄tia G ¶ Hunc etiam ortū
reddūt delectabilē & ꝯmendabilē pmo fertilitas fructuū
hoc eſt bonoꝝ operum· qa in orto ſancte congregationis
bonoꝝ xp̄ianoꝝ· nulla dꝫ eſſe arbor ſterilis· que fructum

non faciat bonoꝝ opm· ne maledicat a deo· ſic ficus in q̄ queſiuit dn̄s fructum & non inuenit eū· math· xxi· Dicit̄ enim vulgarit· qui non facit qn̄ pt· non facit qn̄ vult· q illi qui mō pn̄t bn̄facē ꝛ non fatiunt aliqn̄ vellent bn̄facē & non poterūt· q forte ſubito de terra tollent· & tunc are ſcunt· ſicut illa ficulnea· & in ignem mittunt· ſm ſnīam ſaluatoris ❡ Secundo in hoc orto dꝫ eſſe multitudo fon tium ipm irrigantiū· Ibi enim dꝫ eſſe ꝛ efflue riuus com punctionis ꝓ peccatis ꝓpis· & riuus compaſſionis ꝓ mi ſerijs alienis· Riuus enī deuocōis ꝓ dilacōe pr̄ie celeſtis ꝛ tunc erit quaſi ortus irrigu9 ·cuius non defitient aque pſi· xxviij· Sed q hodie olofernes ·i· dẏabolus preſcidit aqueductus fontiū· vt di iudith· Ideo exiccauit fontes deuocōis· & pditus eſt fructus bone opationis· ideo aūt nullū fructū aut putridū aut vermiculoſū faciūt mlti· ſ ſi fōtes adhuc defluent· adhuc arbores nr̄e fructificarent
❡ Tercio ortus vbi dilect9 recipit d eſſe amen9 vt ſit deſiderabilis ad videndū tranſeuntib9· & ſic delectabilis ad manendū ꝯmorantib9 iux illud nūi· xxiiij· q̄ pulcra ta bnacula tua· Jacob & tentoria tua ſrl' vt valles nemoro ſe· & orti iux fluuios irrigui ❡ Veniat ergo dilect9 in or tum ſuū· vt comedat qđ dilect9 libenter facit ❡ Primo ſi ortus ſit ſuus· & ſibi a ꝓpriat9· Deus enī non vult eſſe in domo aliena ſ in ſua· vn̄ dn̄s in vtero mr̄is marie diuti9 manſit hō viuens q̄ alij in vtero mr̄m· q in alijs anima infundit poſt ꝯcepcōꝫ· ſ xp̄s in pmo inſtāti ſue ꝯcepcōis fuit verus de9 & homo viuens ❡ Scđo libent venit· q rex intrauit ortum conſitū arborib9· tot enī ſunt arbores in aīa quot ſunt cogitacōes ꝛ affectiones ſar &c· In h ergo nulla dꝫ eſſe arbor ſterilis q nihil dꝫ eſſe in aīa que eſt dei habitatio· quod non ſit ad deū ordinatū· Sic ergo pꝫ aliqualit quō deus eſt in hoīb9· ſic in quib9dam ortis·
❡ Scđo ſi q̄rit vbi de9 eſt· d q de9 eſt i bono hoīe ſic in q̄dā ſcā ciuitate iux illđ i ciuitate ſcīficata ſil't requi

¶Circa quod notand̄ ꝙ ideo xp̄us fuit ↄceptus in ciui tate· vt munda ciuitas expugnaret̄·ſcꝫ mund⁹ ⁊ iericho ꝗ maledictus eſſet hō ille qui reedificaret ciuitatē iericho iux̄ illud ioſue·vi·ſm auḡ· Duo amores fecerunt duas ciuitates· Amor enim ſui ⁊ mundi vſqꝫ ad ↄtemptū dei facit ciuitatem dyaboli· Sed amor dei vſqꝫ ad ↄtemptū ſui ⁊ mundi facit ciuitatem dei·vt ergo ciuitas mala de= ſtrueret̄· ⁊ ciuitas ſancta· ſcꝫ interna conſcīa edificaret̄· vt fieret habitatio dei xp̄us ↄceptus ⁊ natus fuit in ciui tate· Eſt igit̄ deus in ciuitate ſancta ꝗ ſctificata ¶Ad hᵒ aūt vt ciuitas ſit ſancta ⁊ deo accepta· Requirit̄ p̄mo ꝙ ſit fundata in ꝓfunda hūilitate· q̄ꝛ alias ꝯ impetū vento rum ⁊ flumimū temptationū ſtare non poſſet Si aūt fū detur ſup petram ſcꝫ hūilem xp̄m ip̄m in humilitate ſua imitādo· tunc immobilit̄ ſtat· q̄ꝛ ꝗuis xp̄s omnes v̓tutes eminent̄ habēt ſiue ↄtineat in ſe ⁊ eſſentialit̄· de ſola tn̄ humilitate ſua exemplo nos informare voluit di· diſcite a me· q̄ꝛ mitis ſum ⁊ humilis corde · Ergo ciuitas ſancta ſup petram humilit̄ dꝫ fundari ¶Secundo dꝫ eſſe cemen tata compagulo caritatis · ne diſſoluantur muri· ⁊ in nihil redigat̄· q̄ꝛ ſm apl'm· Si caritatē non habuero nihil ſum· q̄ꝛ homo ꝑpt̄ defectus caritatis efficit̄ quoddā nihil· Cum hoc hō in nihil redigat̄· iux̄ dictum ps̄ Ad nihilum redactus ſum ꝗ neſciui· Et bene caritas ↄpagulo compat̄ que aliqua vnit· que alias vnita non remanerēt Ip̄a enī caritas hꝫ virtutē vnitiuā Ip̄a enim efficit illam bn̄dicit tam vnionē inter nat̄am diuinā ⁊ hūanam· vn̄ dicit̄ dile ctio· quaſi ligans duos vel duo· Quō enim elementa q̄ ſunt in ſuis qualitatibus hn̄t ↄrietatem ſimul ſtarent im mixto· niſi eſſet amicitia ⁊ dilectio q̄ eſt cauſa vniōis· vn̄ quidā ph̄us poſuit lite ⁊ amicitiā pn̄tipia eſſe reꝝ Sic in ꝓpoſito partes ciuitatis ſancte manent vnite ꝑ dilectionē ⁊ amorem ¶Tercio iſta ciuitas vbi deus inuenit̄· debet eſſe aurata auro ſanctitatis· quia nichil erat in templo

illo ſcʒ mālí quod dícebaᷣ templum deí· quod non auro tegereᷣ· Sic nihil debet eſſe in anima qd̄ ſctitate non ſit oꝛnatum· Erant enim in templo lamine auree affixe pie tibus clauis aureis· ſic pʒ· iij· Rꝫ· vi· Sic in ciuitate dei opa ſancta affixa dn̄t eſſe ipis potentijs anime· ſcʒ vt ipa anima deum cognoſcat ⁊ diligat· ⁊ de dei bn̄ficijs ſemp grata ſit· Et iſti claui pn̄t eſſe p̄cepta caritatis ⁊ ꝓmiſſa eterne felicitatis que opa ſancta vniunᷣ ipi anīe· ⁊ conſe qn̄ter anīa vniᷣ ipi deo ¶ Quarto hec ciuitas dʒ hr̄e an̄ murale· vbi nota ꝙ an̄murale eſt ipa manſuetudo· que ſuſcipit omēs ictus lapidū· i· omnia ſuffert pacienᷣ verā ꝯ oppꝛobria ꝯtumelias ⁊ talia ne ipa deſtruaᷣ· vt de tali ciuitate dicaᷣ illud iere· vij· Dedi te hodie in ciuitatē mu nitam ¶ Quinto requiriᷣ ꝙ habeat muꝝ altum Joh̄· in apoc̄· Vidit ciuitatē dei que habebat muꝝ altū· altitudo aūt iſtius muri· eſt altitudo celeſtis ꝯuerſacōis· vn̄ tales dicant cum aplo· Conuerſatio nr̄a in celis eſt· ⁊ cuiꝰ con uerſatio ꝯ cogitatio eſt in celis· habebit ipm celū pꝛemiū vnde dʒ eſſe tante altitudinis· ꝙ ſūmitas eiꝰ tangat celū Hic pt̄ adduci materia de ꝯtemplacōe de quo nūc tn̄ſeo· ¶ Sed ſexto loco hec ciuitas dʒ hr̄e poꝛtas· hec enim ciui tas edificaᷣ vt irlm quam ioh̄ tanꝗ̄ nauē videbat de celo deſcendē in apoc̄· que multas poꝛtas habebat· ideo hic pt̄ adduci materia de· xij· poꝛtis ſupne irlm· vel de vi· poꝛtis materialibꝰ irlm ſicut placet· de quibꝰ ſufficienᷣ alibi diᷓ ideo hic tranſeo Etiam patʒ quō deꝰ eſt in hoībus velut in quadā ciuitate R ¶ Tercio pn̄cipaliᷣ adhuc q̄riᷣ vbi eſt deus cui eſt ſupplicanō· pt̄· iij· dici· ꝙ deus eſt in bono hoīe ſicut in domo· dicebat enim dn̄s In domo tua opoꝛtet me manē· luce· xix· ¶ Sed hec domꝰ ex q̄tuoꝛ con ſtruiᷣ ¶ Primo enim poniᷣ fundamentū in puritate inno centie· que quidē eſt in hoīe· cum immunis eſt a pc̄o· vel ꝗ non ꝯmiſit· vel ꝗ ꝑ pn̄iam deletū eſt· puritas eſt fun= damentū bone vite· ꝙ fūdamentū tm̄ eſt in mentibꝰ ſctis

Sicut enim in montib⁹ eſt ſecuritas· ſic in incepcōe bone vite debet eſſe ſecuritas conſcīe· Fundamentū enim aliud nemo dꝫ ponē pter puritatē innocentie· qđ a xp̄o poſitū eſt Qꝛ poſitū in ſe eſt p immunitatē a pctō· In apl'is aūt p elongacōꝫ a pctoꝝ occaſionib⁹· Et iō dauid domū dn̄i edificare non potuit· qꝛ vir ſanguinū erat· Sed ſalomō qꝫ pr̄ ſingularit̄ de innocentia eſt honoꝛat⁹ · ⁊ domū dei edificare meret̄ ❡ Scđo erigende ſunt pieres p ſtrenuitateꝫ iuſtitie que omnia v̄tuoſa impat facē· qꝛ talia opa de gn̄e bonoꝝ qn̄qꝫ male qn̄qꝫ bn̄ fiunt Ideo attendē diligent̄ dꝫ q̄libet· ne opus qđ facit intencōe pūerſa ān̄ihilet̄· Ideoqꝫ ȝoꝛobabel domū dn̄i edificauit· qꝛ veritati teſtiōi ꝓhibuit ❡ Hic nota de intencōe que dꝫ eſſe in opibus meritoꝛijs ❡ Tercio oſtrucnđ eſt tectū p longanimitatē patīe· que eq̄nimit̄ aduerſa iubet tolerare· ⁊ illa liberalit̄ remittē ⁊ ignoſcē· vt ſibi ſua mala ignoſcāt̄ a deo· etiā caritas opit tectū qꝛ opit multitudinē pctoꝝ· tegit̄ enī dom⁹ ſalomōis ex auro caritatis· Ideoqꝫ domū dn̄i vt muros oſtruxit· qꝛ ſepe ſup oēs tribulatos fuit· vn̄ patīa ī caritate domū ſic̄ tectū coopit· qꝛ ſic̄ caritas facit infatigabilit̄ opari· ſic ⁊ patient̄ oīa tolerare ❡ Q̄rto depingenda eſt hec dom⁹ ex vberantia ſuauitatis inīne· puta in oꝛoib⁹ ⁊ laudib⁹ diuinis· Parietes enī templi deaurate erant· ⁊ diūſis modis ſculpti· Sꝫ reſpectu oꝛois ⁊ deuocōis oē auꝝ arena eſt exigua· ⁊ ideo otemplans domū hanc hꝫ oꝛare Ideoqꝫ eſ dras legiſdoctoꝛ· ⁊ celeſtiū otemplatoꝛ domū dn̄i edificauit· Sic ergo dom⁹ dn̄i edificat̄· vt dicat̄· Hec dom⁹ dn̄i firmit̄ edificata· in q̄ deus inuenit̄· in quā de⁹ intrat· ⁊ vt intromittat̄· etiā pulſat dic̄· Ego ſto ad oſtium ⁊ pulſo· ſiquis m̄ apperuerit glō· oſtium coꝛdis introibo ad illum glō· in ſecretū coꝛdis· cenabo cū eo glō· delectaboꝛ in fide ⁊ v̄tutibus ei⁹ ⁊ ipē mecū eſt glō· letabit̄ de auxilio meo
I ❡ Et nō ꝙ oſtium dom⁹ iſtius · deus tribus ictibus foꝛtiſſimis pulſat dic̄· Apperi m̄ ſoꝛoꝛ mea ⁊ amica mea·

immaculata mea columba mea ¶ Primꝰ i. ictus eſt apperi mi ſoror mea. qñ dicet. Coniuro te p incarnacōꝫ meā. qua hūanam na'am aſumpſi ꝓpt te. vt fierē frater tuus. ⁊ tu ſoror mea. a pperi ergo mi ſoror mea ¶ Scōs ictus eſt appi mihi amica mea ꝛ immaculata mea. qñ dicet Adiuro te p paſſionē meam. in qua tibi tantā amicitiā oñdi. q̄ maior non eſt. qꝛ maiorē caritatē nemo hꝫ. Recordare vulneꝝ lateris mei qđ tibi apperui. ⁊ vt ꝓpo ſanguine te lauarem vt immaculatā te facēm. ⁊ totam pulcrā. huiꝰ ergo bñficij memor eſto vt apperias amica mea immaculata mea vt intrare poſſim ¶ Quartus ictꝰ eſt apperi mi columba mea qñ dicet. Adiuro te p ſpm ſcm. q̄ ſpē columbe dedi. tibi in baptiſmo. in quo ꝛ meipm in ſpe vite eterne dedi tibi. qñ dicet. Recordare ꝙ feci te p ſpm ſcm in colūbam meam electam. huiꝰ ergo bñficij memor eſto. ⁊ apperi mi columba mea. Sic igit deus. vt in hoīe inueniat pulſat etiam feſtinans ergo deſcende. ⁊ introduc viꝝ iſtū in domum tuam feſtinas ne tardas ↄuerti ad dñm qm piculū eſt in mora. ꝛ ꝑpara deo habitaculū cordis tui. qꝛ ſpš qui pmo extinctus fuit ⁊ mortuꝰ p pcēm viuificat p pñtiam huiꝰ dilectiſſimi hoſpitis M ¶ Etiam aīa pt dicē illud ſunamitis. iiij Rx Animaduto ꝙ vir iſte ſanctꝰ ſit qui tranſit p vos. qui venit ad vos freqñter. Faciamus ergo cenaclm vnū. i. ꝑparamꝰ ei animā fidelē ⁊ humileꝫ qđ etiam intelligit de iſto deſcenſu. de q̄ ſ. Deſcende inq̄ feſtinans ꝛc. ¶ Ponamꝰ in eo lectū. i. tñquillā conſciam ⁊ pacificam. qꝛ in pace ꝑparat ei locus. iux̄ illud In pace in idipm ꝛc. Et ponamꝰ ei menſam. i. habeamꝰ de malis ꝑteritis pfectam diſplicentiā. Sicͭ enim in menſa cibꝰ dentibus frangit ꝛ ↄminuit. ſic in diſplicentia delictoꝝ dñt diuidi pcc̄a ꝑterita ſm oēs circumſtantias aggrauantes qꝛ ſtatim ſequit. ponamꝰ ſellam in ea. ⁊ candelabꝝ. Et p ſellā ꝓpa diiudicatio intelligit. vt q̄libet ſeipm exaīnet N ¶ Sic ꝙ iux̄ menſam ſit candelabrum. ſcꝫ lux ꝓpe

cognitiõis· vt hõ ſe cognoſcat et ſibi diſpliceat·etiã deo placet q: ſi ſibi placet·tunc deo diſplicet·ſm aug·ſ ſi ſibi diſplicet·tũc deo placet Hoc aũt non pt̃ eſſe n̄ ſeipm̃ cognoſcat·nunc aũt homo alia a ſe cognoſcit p lineã rectam ſe aũt tm̄ cognoſcit p lineã reflexã Reflectet ergo hõ lineã ſue cognicõis ſup vetẽm ſuã cõuerſacõẽ vt pfecte ſe cognoſcat ¶ Vñ bern·integritatis tue curioſus explorator· eſto qt̃idiana diſcuſſiõe examia vide an pficis vel deficis qualis ſis in moribꝰ·qualis in affectibꝰ·q̃ ſimilis q̃ diſſimilis deo·ſtude teipm̃ cognoſcẽ·mlto enim melior et laudabilior es ſi teipm̃ cognoſcẽs·q̃ ſi te neglecto cognoſcẽs curſum ſyderũ·vtutes herbaꝝ·naturas animantiũ·cõplexiones hoĩm ¶ Vñ plato docet hoĩem faciẽ in ſpeculo intueri·q: ſi viderit eam decoram p malo gerẽt male agẽ et turpe opari·Si vero turpẽ·tunc cogitabit malũ eſſe duo corrupta aggregaẽ O ¶ Vñ pſa·redite puaricatoẽs ad cor·Ad cor reuertit· qui radiũ ſue cognicõis ſup ſeipm̃ reflectit ad cogitanõ bñficia dei·vt gº gtus exiſtat miaꝫ eius ſperet·iuſticiã metuat·plagam pctoꝝ deleat·condicionis ſue vtilitatẽ et humilitatẽ·pncipiũ vanitatẽ contemnat·finis incertitudinẽ·vt ſolicitus inueniat̃ et pitus efficiat̃ ¶ Circa hec·vij·enũata nr̃a cognitio cõuerſari dꝫ et cogitacio·Et ideo forte·vij lucne in candelabro lumis diſtribuunt̃·omiſſis aũt cunctis celi et ire et maris mirabilibus·O homo diligentiſſime adũte dignitatẽ cacõnis pciũm tue redempcõis·viaticũ tue pegrinacõis· penam eterne damnacõis·et pmium etne remuneracõis·In hoc ergo paruo cenaculo ſic diſpoſito deus inuenit̃· vt cum querit̃·vbi eſt deus·rñdet̃ deus eſt in ſua domo·i·in hoĩe bono·et ſi querat̃·vbi eſt qui natꝰ eſt rex iudeoꝝ·ſi querit̃ vbi ſunt mĩe tue antique dñe·ſi querit̃ vbi eſt theſaurꝰ tuus·et ſi querit̃ vbi habitas rabi·Rñdet demonſtrando hanc domũ ſcꝫ animã deuotã· hec reqes mea in ſcl'm ſcl'i· ¶ Igitur hanc domũ decet omĩs ſctitudo· patet ergo ex

rñſioribus· et ſolucõibus harum q̄ſtionum· q̄re ſcʒ deus ſit pura mente colendꝰ et ſup omnia diligendus· Hic etiam poſſʒ adduci tota materia de dilectiõe dei· ʒ ad p̄ns trãſeo qꝛ hec materia tangetꝛ in multis locis ſiue quaternis· vbi iſta materia copioſe ptractatꝛ·

¶ De cognicõe et amore pentũ et cognatoꝝ ac filioꝝ

SEquitꝛ nunc in auctoritate· xl· et· iiij· parentes ama Cognatos cole ¶ De iſtis ꝓceden do onere q̄uis hic poſſet introduci tota ma͛tia x· pcepti ſcʒ honora prẽm et mr̃em ¶ Tñ ad alium intellectum faciamꝰ aliam pentelam ſp̃ualis cognacõis· Et cũ aliqui ſint pentes ſupiores· vt pr̃ et mr̃· Alij inferiores ſicͫ filij et filie· aliqui a laterꝛ· vtpote in diũſis gradibꝰ· pmagi nem· Ergo prẽm et mr̃em· vel mr̃em et diũſas filias· ſiue adinuicem fratres· et iſtam cognacõʒ ſignificauimꝰ· quo ad ſp̃ualẽ multaꝝ ṽtutũ amemꝰ etc· ¶ Adducatꝛ figura q̄ ꝑonitꝛ geñ· de iacob p̄riarcha queʒ duas habuiſſe vxores legimus· ſcʒ rachel et lyam· et xij· filios· iſtam filiã applica tam ad ꝓpoſitũ de ſp̃uali cognacõe· habes copioſe in tra: ctatu de tranſitu filioꝝ iſrl' in pͥncipio· Ideo hic tranſeo· Pt tñ eſſe alius intellectꝰ p̄dictaꝝ ꝓpoſitionũ· ſcʒ parẽtes ama et cognatos cole P ¶ Exquo nihil amatꝛ ñ cog nitũ · igitꝛ exquo p̄dicitꝛ amor ſequitꝛ qȯ hic ſuppõitꝛ cog: nitio pentum· ſcʒ qꝫ homo pentes et cognatos cognoſcat Et hoc p̄mo ex parte patris· Scḋo ex pte mr̃is Tercio ex pte germanoꝝ· Quarto ex pte filioꝝ· Pater eſt deꝰ· Mr̃ eſt terra· germani ſunt angeli· fratres ſunt opa nr̃a· Rõe pr̃is debemꝰ hr̃e nobilitatẽ· rõe mr̃is humilitatẽ· rõe fra: trum ſtabilitatem· rõne filioꝝ vtilitatẽ Q ¶ Primo ergo cũ ſimꝰ de gñe dei optʒ vt ſimꝰ nobiles non degene res· Nobilitas aũt iſta non eſt ñ bonitas moꝝ et virtutũ vñ oĩs virtuoſus iſto mõ eſt nobilis· et om̃is vitioſus eſt degener · et illud ꝓbatꝛ p boeciũ· iij· de ꝯſol'· pꝛbie· ṽ aliq̄ ponit p ordinẽ ¶ Primo qꝫ homĩes ſiue ſint paupes ſiue

ſint diuites ſimilem habent ortum· qꝛ anima eſt a deo· et corpus eſt a terra ¶ Scḋo ꝙ deus eſt pr̄ oīm ¶ Tercio ꝙ iſte pr̄ eſt valde nobilis· qꝛ omnia ꝓduxit et omnia admi niſtrat ¶ Quarto ꝙ nullus eſt degener· niſi qui deſerit deum· et qui implicat ſe vitijs ¶ Propt̄ iſtum ergo pr̄em quem quotidie alloquim̄· dicendo pr̄ nr̄ qui es in celis ꝛc̄ ſum⁹ nobiles mō quo dictum eſt ¶ Hic nota de romanis quō fecerunt laminas aureas· et arma eoꝝ in ſculptura poſueruut· et tales laminas filij eoꝝ ante pectora deferebant· vt ſi aliqn̄ vellent aliquid vitioſum agē· reſpicēnt ante ſe· et nobilitatē ſui generis cognoſcēnt· et nihil vitioſum ꝑpetrarent· Ad idem dicit plato· Qui nobilitateꝫ ſui generis anīe ſue nobilitatē adequat Jlle dicit̄ bonus et nobilis· Qui vero nobilitatem ſue anime deſpicit ſola bonitate pr̄na ꝯtentus vitupat̄· Et dixit ſi volueris ſciē naturam alicui⁹ ſup aliquo conſolas eum ꝛ ex hac cog noſces ſuam nobilitatē R ¶ Vnde nobilis ſpēalit̄ eſt hn̄s bonas v̓tutes ꝛc̄· et ſi accn̄talit̄ habet· facit ſe nobilē ¶ Dixit medarges· nobilitas genis ad fructificanḋ ſane acquirit̄· et nobilis eſt ille· qui ſpecioſi eſt animi· et cuius ratio ſupat eius iram Et igit̄ in mōdo nihil eſt deterius ꝙ̄ generoſitate ꝛ doctrina carē· ꝛ nobilis non delectat̄ lucri a rege niſi ꝑ lingua veridica· et p opera bona acquirit· Dixit etiam· decet nobilem et diſcretū ira carē anime ſue et ab inutilib⁹ ꝯcupiſcentijs abſtinē· hec duo memorialia cenſent̄· Et qui vult ſcire vtꝝ anima ſit nobilis· vel que delectant animam ſuam inſpiciat· et ſi nobilis eſt que in ſenſibilia et vtilia ſunt eligit· animo ſuo conſimili gaudꝫ qꝛ vilia vilibus· et ſincera ſinceris ꝛc̄· S ¶ Scḋo· iſtam pentelam cognoſcē debemus ex parte mr̄is· que eſt terra· Formauit deus hominem de limo terre · Et ex quo terra eſt infimū elementū· ideo eius tanꝙ̄ mr̄is humilita tem hr̄e debemus ¶ Vnde narrat̄ de duobus qui venert̄ ad deum appollinē· vt ei ſacrificarent· ꝛ tunc interrogarēt

quis eorum haberet ſūmam pͤtatem Futam. Rñſum eſt. qꝫ iſte qui mr̄em ante oculos prius oſcularetur. At vnus ſcꝫ bruto clam inclinatus ante ſe deoſculatꝰ eſt terrā. tanq̄ꝫ mr̄em omniū naſcentium ¶ Moraliter iſto modo qui ad regnum aſpirat celeſte. nāe habet ſe in pn̄ti humiliari. & ſe inter homines oñdere. qꝫ nullam habeat virtutem. & terram mr̄em ꝑ mortis recordationem freq̄nter oſculai vt ſciat quilibet cuius generis ſit ex parte mr̄is. qꝛ non celeſtis. ſꝫ terreſtris. vt dicat illud ſap̄. vij. Sum quidem & ego mortalis homo. ex genere terreni illius qui primo factus eſt ¶ Tercio cognoſcentes nr̄am pentelam ex ꝑte fraternitatis ſuemus ſtabilitatem in bono T ¶ Dicendum enim angeli fratres hominū. ſicut patet ex multis locis ſacre ſcripture. Vnde angelus dixit ad tobiam. Scis frater quemadmodū reliquiſti pr̄em tuum. Ex quo ergo angeli fratres nr̄i ſteterunt & alijs cadentibus. ſtabiles remanſerunt. ergo ſtabiles & conſtantes eſſe debeꝰ Poteſt etiam hic adduci. & dici de multis que faciunt angeli. ſcꝫ qꝫ ſemꝑ deum laudant. ei ſuiunt. qꝫ etiam nos ſic ſemꝑ debemus deum laudare. & ei ſuire debemus. V
¶ Spūaliter tn̄ nota q̄tuor ↄditiones angeloꝝ in quibꝰ eos mutari debemus. Sunt enim angeli immortales intellectuales motores orbium. rectores hominū Simꝰ ergo & nos p̄mo immortales. ꝑ puritatem ↄtinentie. De iſtis mundialibus oīno abſtinentes. Immortalis enim dici pt̄ qui mortuꝰ eſt mōdo. & mōs ſibi. & hoc fit. qn̄ mōs nec curat de ip̄o. nec ip̄e de mundo. Si enim ſimul ſit mortuꝰ & viuus. ſi mortuꝰ viuū non videt. tn̄ viuꝰ videt mortuū Si enī mortui ſint vterqꝫ alt̄ alteꝝ nequaq̄ꝫ videͤ poteſt ita qui iam mōm non amat. & tn̄ ab illo vult amari. & ſi ip̄e velut mortuus mōm non videt. hunc tn̄ mōs non mortuus videt. Si vero nec ip̄e in amore mōm retinet. nec curſum ab amore mōi retinet. viciſſim ſibi vteqꝫ extincti ſunt. qꝛ dum alt̄ alteꝝ non appetit. quaſi mortuꝰ mortuo

non attendit·dicens mihi mūdus crucifixus eſt ⁊ ego mūdo·
¶ Vnde narrat̄ in vitis patꝝ· ꝙ pater quidam habebat
fratrem ſecularem·qui venit ad frēm ſuum hēmitam·pe
tens vt exiret ⁊ iuuaret eum in extractione hominis·qui
caſu in foueam ceciderat·R̄ndit hēmita·& quare fratreꝫ
nr̄m ſeniorem me non vocaſti· qn̄ ꝑ cimiteriū tranſiuiſti
R̄ndit quia frater nr̄ ante xv·annos mortuus eſt R̄ndit
hēmita·& ego iam·xx̄x̄·annis mūdo mortuus ſum·Sic in
ꝓpoſito· vnde qui mūdo moriunt̄·eijciunt̄ a mūdo Nam ſic̄
corpora mortua mare a ſe expellit·& repellit viua retinet
ſibi·Sic mūdus detinet ſuos amatores tanꝙ ſibi viuētes ⁊
eijcit ꝯtemptores tanꝙ defunctos ·vnde ioh̄·xv· Si de
mundo fuiſſetis·mundus qd̄ ſuum eſt diligēt· Nunc aūt
de mundo non eſtis ꝓpterea odit vos mundus·q̄ vos &
frēs vr̄i·i·actus eſt immortalis X ¶ Scd̄o angel·i·
fratres nr̄i ſunt intellectuales·i·intꝰ legentes·que ſit vo:
luntas dei bn̄placens & pfecta· Si enim intelligimus·i·
intus legimus que ſit voluntas dei·ſicut frēs nr̄i·i·an:
geli intelligunt·iteꝝ ad conſtantiam ducim̄· Ratio q̄ vo
luntas dei eſt peccatoꝝ ad veniam reuocatio·iuxta illud
ezech̄·Nolo mortem peccatoris ꝫ ⁊c̄· ¶ Secundo conū:
ſoꝝ a peccatis mundatio math̄· viij Dicit ſaluator·volo
mūdare ¶ Tercio mundatoꝝ ꝑ bona opera ſanctificatio
·i·theſſal'·iiij·Hec eſt volūtas dei ſcīficatio nr̄a ¶ Qr̄to
ſanctificatoꝝ ad veritatis cognicōꝫ illuminatio·i·theſſal'
vij· vult omnes homines ſaluos fieri·& ad agnitionem
ſui nominis ꝑuenire ¶ Quinto illuminatoꝝ ad amorē in
flammatio·luce·xij Ignem veni mittē in terram·& quid
volo n̄ vt ardeat ¶ Sexto inflammatoꝝ in bono ꝓpoſito
finalis pſeuerantia·ioh̄·xij Sic eum volo manē·Ex qu
bus patet· ꝙ ad hoc ꝙ voluntateꝫ dei cum nr̄is fratribꝰ
ſcꝫ angelis intelligimꝰ animam̄ ad pſeuerantiā & conſtā
tiam ¶ Tercio fratres nr̄i ſunt motores orbium·& recto:
res hominum·q̄ angelus dn̄i deſcendebat in piſcinam ⁊

mouebatꝛ aqua ⁊c. Sic in nobis dꝫ eſſe pͥmo vbū exhorta cōis ⁊ ſcđo deuotio orōnis. p primū vero ꝓximos ad bonum moueamꝰ. ⁊ p ſecunđ nos ⁊ alios regamꝰ orando ꝓ nobis. ⁊ alijs tranſeo de hoc ℞ ❡ Quarto pn̄ci:paliter iſtam parentelaꝫ cognoſcē debemꝰ. ex parte filioꝝ ſcꝫ vt habeamꝰ moribus ⁊ actibus vtilitatem ❡ Filij enī nr̄i. ſunt opera nr̄a. ecc̄. ij. Ante mortem ne laudas hoīem qm̄ in filijs ſuis cognoſcetꝛ. vbi in filijs .i. in opibus ſcđis ſm gloſam. Opera enim illoꝝ ſequuntꝛ illos in qͥbꝰ vir cognoſcitꝛ. quis ⁊ qualis ſit. Dixit ſocrates. anima bona bonum diligit mandans illud fieri. ꝫ puerſa diligit mala ⁊ mandat illud fieri. ⁊ anima bona plantans bonū. ⁊ ſua fructificatio eſt ſaluatio. ⁊ anima mala plantat malū ⁊ ſua fructificatio eſt damnatio. ⁊ dixit. Aīa bō ſtiliat ſeipām. ⁊ alij ſaluantꝛ p eam. mala aūt pdit ſeipām. ⁊ p:duntur alie p eam. In iſtis ergo filijs .i. opibus hoc emus vtilitatem. ſcꝫ vt opera nr̄a ſint meritoria ad gloriā ⁊ nō ad penam. hoc eſt qn̄ opus nr̄m ꝓducitꝛ a gr̄a diuina. ⁊ libero arbitrio. ⁊ non a mōo vel carne. qꝛ ſi ſic tunc eſſemꝰ q̄ſi ſpurij. ⁊ hēditatem poſſidē non poſſemus. Et ideo ꝓhibetꝛ pontifici veteris legis ſub figura leuitꝛ. xxi. Ne commiſceat ſtirpem generis ſui. vulgi gentis ſue. qꝛ ego dn̄s ſanctifico eum. Quō aūt bonus hō p opera cognoſcatꝛ ⁊ quō bonus differt a malo. poſt forte dicetꝛ. Hic igitꝛ patet duplex intellectus iſtius documēti. Parentes ama ⁊ cognatos cole ❡ De donis ſpūſſancti. ⁊ gr̄a gratū faciens ⁊ de dato .i. filio dei de ſurſum deſcendens a pr̄e luminū.

Equitꝛ aliud documentū qn̄tum A ❡ Datum ſerua Contra quod notanđ ꝙ q̄uis gr̄a data poſſet dici quoddam datum. tn̄ de hoc trāſeo. Item q̄uis filius dei qui ſm ꝑſa. Datus eſt nobis. ⁊ quē deus pater dedit. qui dilexit mōm. ioħ. iij. Sic deus dilexit mōm vt filium ſuū vnigenitū daret ⁊c. Poſſet dici quoddam datum Tn̄ in ꝓpoſito datum eſt quoddā donū

de ſurſum deſcendens a pr̃e luminū· Etiam ſp̄uſſanctus poteſt dici quoddam donū·iux̄ illud ſaluatoris· Alium paraclitum dabo vobis ❡ Secundo quodlibet donū ſpiritusſancti pt̄ vocari datum ❡ Tercio gr̄a gratū faciens eſt et poteſt ꝓpe dici datum·in p̄mo ſenſu in quo ſp̄uſſanctus dicit̄ datum B ❡ Notanō ꝙ illud datū datur q̄ druplicit̄·Primo vt ignis·Scd̄o vt nexus Tercio vt pignus·Quarto vt munus ❡ Primo ſp̄uſſanctus dat̄ vt ignis·al's ein fürinbrant In die penthecoſtes ſp̄uſſanct9 fuit datus·ſic ap̄lis apparuerunt diſperdite lingue tanq̄ ignis·iux̄ illud leuit̄·xxiij· Offeretis ſacrifitium dn̄o in igne vij·diebus· qꝛ qui ↄuertit̄ ad gr̄am ſp̄uſſancti viſitationibus replet̄ a dn̄o et illuminat̄·ſic videm9 in ligno viridi quod diu in aqua iacuit· Ignis enim de illo elicit· p̄mo fumum ↄtritionis interioris qꝛ ſm pſ̄·Aſcendit fumus in ira eius C ❡ Conſideracōne enim ire diuine ſeueritatis conſurgit fumus deuocōis et ↄtritionis· Ira enim dei nihil aliud eſt q̄ iuſta dei vindicta ❡ Sed notādum hic ꝙ ira dei habet aliq̄s ↄditiones bn̄ formidādas Nam p̄mo non declinat̄ ptate virium· ab ira enim hoīs pt̄ quis abſcondē ſe· ſ3 ira dei nec loco mouet̄·nec tempe finit̄·nec virtute tranſcendit̄·vnde btitudinē quā pt̄ de9 auferre naturalit̄ appetimus·etiam et miſiam pt̄ inferre quam natalitec abhorrem9·Omēs hoīes enim beati eſſe volunt·ſm btm aug̃·xxix·de trini·c·v· ❡ Scd̄a conditio ire dei eſtꝙ non debilitat̄ tempis diuturnitate ſiue tardi tate· Vnde valeri9 li·i·c·iiij· Lento gradu ad vindictam ſui diuina ꝓcedit·ira enim tarditatēq̄ ſupplicij grauitatē penſat̄ ❡ fert̄ de q̄dam ciuitate obſeſſa·ꝙ ipi ciues miſerunt ad quendam p̄ncipem pro ſuccr̄ſu hn̄do·et vt eius animū facilius inclinarent·exponunt ſibi fortitudinē ciuitatis in magnis turribus et fortiſſimis portis· quibus iſte rn̄dit· Eſt ne iſta ciuitas ſupius coopta·ita ꝙ ira dei deſcendē non valeat ſup eam·qd̄ ſi ita eſt libent̄ veniam

ad defendenđ vos ¶ In quādam etiam parte in anglia
dicit̃ contigiſſe· ꝙ blada ita pulchra fuerūt in eſtate ꝙ
nunꝙ̃ hoīes iſtius pr̃ie viderant pulcriora· Et ecce aꝓpin
q̃nte tempe meſſis· venit quoddaꝫ genus muſce· in tanta
multitudine ꝙ omīa blada deſtruxerunt intm̃ ꝙ in q̄nꝗ
miliaribus non fuit inuentū vnum caraterū de granis·
homines aūt regionis illius admirantes acceperūt vnaꝫ
de iſtis muſcis vel plures· & nunꝙ̃ tale genus muſcarū
viderunt· finalit̃ alas muſcaꝝ conſiderantes· inuenerūt
lr̃as in alis miro modo depictas· in vna ala erat ira · in
alia erat dei per hoc ip̄i certitudinalit̃ ꝑceperunt ꝙ hoc
eis deuenit ꝓpter pc̄ta et demerita eoꝝ & diuinā vindictā
¶ Tercia conditio ira dei eſt q̄ plus excitat̃ i uniꝰ ꝑuita
te· Nam ꝓpter vniꝰ ꝑſone malitiā· aliq̄n deus flagella
bat totā multitudinē ¶ Exemplum geñ· ij· ꝙ tota domꝰ
abimelech· & totus ꝑplˀus iſrˡ· ꝓpter demerita abimelech
fuit punitus· & totꝰ ꝑplˀus iſrl ꝓpter pc̄m acher fuit pu:
nitus· nota hiſtoriā· Sic in multis locis multa exempla
habemꝰ· ſic ꝙ deus punit aliq̄n tempaliter ꝓpter vnius
pc̄m ſꝫ nunꝙ̃ eternalit̃ Quđ aūt ira dei mitiget̃· vel poſſit
mitigari fit ꝑ iſtum modum· ſicut hic dicit̃· & poſt dicet̃·
D ¶ Fumus ergo otricōis ꝓpter iram dei dꝫ aſcendē·
Primo ꝓpter illud datum Scđo ignis de ligno elicit aq̃
ſcꝫ exterioris lacrimacōis· p̄ſa· xvi· In aqua ignis ardebat
q̄· i· ſ· in homine peccatore· qđ in ligno viridi & humido
quidam fluxus exterior euaporat· Et tales lacrime ſunt
ita efficaces· ꝙ ꝑ talem gr̃aꝫ illius dati talis baptizat̃ in
ſp̄u & in igne ¶ Tercio elicit ſcintillas gemituū & ſuſpi
ria feruentis affectionis· hec ſunt in circumciſa ſuſpiria·
que declarant feruorem intnum· Et ſm criſoſt· ignis cog
noſcit̃ ꝑ ſuas ſcintillas· Sic pn̄tia iſtius dati patet ꝑ pre
dicta· vbi enim videntur ſcintille· arguitur ibi ignis eſſe
¶ Quarto ignis elicit flammam · Sic in propoſito hoc
datum elicit flammā ſancte & deuote locucōnis· flamma

enim eſt fumus ardens. locutio bona eſt ex corde contrito et mundo. ex abundantia enim cordis os loquitur. flamma etiam eſt ignis et ſubſtantia aerea. Nam aer propter ſuam ſubtilitatem et vicinitatem quam habet cum igne de facili in naturam flamme convertitur. etiam prout ſubſtantia aerea eſt purior. flamma eſt purior etiam nature lucis ſimilis quia de corde puro puritas locucionis egreditur ¶ Quinto elicit carbones. lignum enim primo habet ſuum natalem colorem accenſum vero ruborem. extinctum habet nigredinem Color naturalis eſt deformitas naturalis originalis et actualis peccati verum contractum et ad actum rubor eſt formoſitas amoris et gratie. nigredo lamentum penitentie. Unde tu mutaris in carbonem quando dimittis veterem conſuetudinem et converſacionem Unde in carbone natalis humor conſumitur et ſolis partibus terreſtris remanentibus propter nimiam ſui ſiccitatem de facili accenditur. Sic quanto in nobis magis conſumitur carnalis concupiſcencia quam contraximus ab originali peccato tanto magis fervet in nobis ignis caritatis et gratie ¶ Sexto elicit lucem que locum vicinum illuminat. hoc autem fit per exemplorum diffuſionem naturalis converſacionis et actionis. luceat ergo lux veſtra coram domino etc. E ¶ Septimo elicit cinerem per recordacionem proprie condicionis. lignum enim actione ignis reſolvitur in cineres. et et homo per iſtius gratiam recogitat ſe eſſe cinerem. genesis. xviij. Loquar ad dominum meum cum ſim cinis. Et ſic ignis cuſtodit et confovet ignem. ſic ipſa vera humilitas que per cinerem ſignificatur que eſt deſpecti coloris. fovet et confovet in homine gratiam que gratia per datum. ut dictum eſt ſignatur. Datum ergo fova. Requieſcit enim hoc datum ſuper humilem et manſuetum. ſicut dicit propheta. Super quem requieſcit ſpiritus meus niſi ſuper etc. ¶ Sed nota oportet cinerem eſſe calidum. ut confovet ignem. quia in caritatis fervore recordanda eſt fragilitas noſtre condicionis. frigidus enim cinis ignem extinguit. ¶ Eſt enim qui nequiter ſe humiliat. ſicut patet de ypocritis. quibus hoc modo datum fugatur

Spiritus enim ſanctus diſcipline effugiet fictum. ſap. ix nō q̄ hoc datū eſt ſp̄us veritatis. ſ ipſi nō ſūt tales. ideo fugatur ab eis. Etiam ex omnibus his patʒ quō ſp̄uſſcis datur vt ignis. ſcʒ al's ein fürin brant. Hoc ergo datum ḃua dicendo cum ps̄. Os meum apperui & attraxi ſp̄m ⁊c̄
F ❡ Secundo p̄ncipalit̄ notanō. q̄ hoc datum datur p modum nexus al's ein minnenbant ɔiungens omnem diuerſitatem. & ideo dicit̄ q̄ p̄cedit a p̄re ⁊ mittit̄ a filio. Et ſicut eſt amor ɔiungens p̄rem & filium. Jta ɔiungit alia p amorem. q̄ diſtīcta p amorem ɔiungunt̄ ⁊ vniun tur. Exemplum patet de elementis que h̄nt ɔ̄rias quali= tates que tñ ɔiungunt̄ ī mixto. vnde empedicles dixit lis & amicitia eſſe p̄ncipia rerum Habet ergo hoc datum nobiliſſimū effectum. ſcʒ ɔiungere & vnire. vnde ap̄lus ad coloc. iij. Cum induxiſſeʒ vas in multas virtutes ſub iunxit ſup omnia caritatem h̄ntes que eſt vinculum pfe= ctionis. ij. ad ep̄h.
G ❡ Solliciti ḃuate vnitatem ſpi ritus ⁊c̄. Et dixi q̄ ſic coniungere & vnire ſit effectus multū nobilis. Ratio q̄ in hac vnitate ɔſiſtit ſpiritual' exiſtentia. q̄ ens & vnum ɔuertunt̄. Vñ tandiu membꝝ in corpe viuit. & pt̄ opera vite facere recipiendo influen tiam anime q̄ᷓdiu retinet iſtam vniōnē. vnum cū corpe. nec ab iſto diuidit̄. vnū cum capite. nec ab eo ſeiungit̄. vnum cum membro quolibet. nec ab eis ſeparat̄. Hec enī vnitas eſt euidentiſſimum ſignum vite. ſtatim enim cum aliqua p̄dictaꝝ vnitatum deſtruit̄. q̄i nācio vita priuatur Sic etiam eſt in corpe miſtico. quod eſt ecc̄ia Tandiu enī membꝝ quodlibet. i. xp̄ianus quilibet viuit ſp̄ualiter. & influxum iſtius dati recipit q̄ᷓdiu retinet iſtam vnitatem . i. q̄ eſt vnū ſecum ſinceritate conſcie. vnꝰ cum deo ſtabi litate adherentie. vnꝰ cum ecc̄ia fidelitate obediētie. vnꝰ cū p̄ximo caritate beniuolētie. ſp̄uſſanctꝰ enī qui eſt hoc datum. q̄i anima iſtius corpis miſtici vitaʒ gratie in ip̄m influens. & habeat multiplicem vnitatem in quolibet

membro ſuo efficit. Quiſquis ergo hanc q̄druplicem vni tatem ſuauerit. Hoc datum abſq3 dubio poſſidet et ſuat membra iſti9 diuiſionis De quadruplici vnitate ꝓpoſita proſeq̄re vt vis. q2 d his alibi ſufficient̄ hēs Tn̄ ad pn̄s Prima vnitas eſt qua ſc3 quilibet homo eſt vn9 cum ſe ipo ſinceritate conſcie. qui non h3 conſciam ſuam diuiſa3 nec claudicantē in duas partes. vt ſimul cum deo diligat vitia. Et que non eſt diſperſa p cupiditatē tempalium. ꝫ in ſeipa totalit̄ recollecta ad diligend illud bonum quod eſt tm̄ nc̄ium. luce. vij. Binarius enim nūs infamis eſt. q2 pmo recedit ab vnitate. vnde ſcd̄a dies creacōis bene dici non meruit. q2 ab vnitate recedit. Et iſta vnitas aſſi milat̄ in corpalibus vnitati artificiali. q2 in corpalib9 eſt vnitas artificialis natalis. Sicut enim vna domus con ſtat ex multis ptibus. quaꝝ nulla p ſe domus di ꝫ om̄es ſimul vnite conſtituūt vnam domū Vnde ſm boe. vnū eſt indiuiſum a ſe et diuiſum ab omni alio. Vnde marſi. Si vna pars diuidat̄ ab alia eadem res non manet. ſicut patet in domo ſcutella et h9modi. Sic in ꝓpoſito ad iſtam pmam vnitatem. ptinet vnitas cordis et conſcie. vt ipm cor dirigat̄ in vnū bonū quod eſt deus. q2 eius diuiſio ſig num eſt mortis. Vnde oſee. xi. Diuiſum eſt cor eoꝝ. ꝓptea interierūt ¶ Secunda vnitas eſt qua quilibet eſt vn9 cū deo ſtabilitate adherēntie. ij. cor. Qui adheret deo vn9 ſpi ritus. q2 format̄ deo in volendo motiuo. in volendo obie cto. in volendo mō. in volendo fine. In cui9 corde null9 alius amor verſat̄ p̄ter amorem dei. Et iſta vnitas ad h datum recipiend multū eſt nc̄ia. q2 ſine ipa nulla deſcen dit affluentia a xp̄o capite ad membra aliqua ecc̄ie. ſicut nec caput naturale membro motū influit. quod eſt ab eo preſciſū. Et pt̄ iſta vnitas in corpalib9 aſſimilari vnitate natali. q̄ eſt anīe et corpis in vna pſona. In hoīe eni caro vnita ſpūi ſuſcipit ab eo multa bō. ſc3 vitā motū et ſenſū

Sic anima ex caritatis ɔiunctione cum deo conſequit̃ cõ municacõꝫ multoꝝ et magnoꝝ bonoꝝ. ſap̃. viij. Sciens ꝙ ɔmunicabit mihi de bonis ſuis. venerũt mihi omĩa bona pariẽ cum illa ¶ Tercia vnitas eſt qua quilibet eſt vn⁹ cum eccĩa fidelitate obedientie. p quam homo et fidem ꝓ fitetur eccĩe. que eſt vna et ſacrã ſuſcipit eccĩe. quib⁹ apud omnes enim ſumus vnũ corpus in xp̃o. et iſto mõ ſ̃uate datum. et iſtius vnitatẽ iteꝝ eſt nẽcium. q: nullã influen: tiam a capite xp̃o ſuſcipit. qui corpi miſtico vnitus non exiſtit ¶ Quarta vnitas eſt q̃ quilibet eſt vnus cũ ꝓximo caritate beniuolentie. et amicitie veritate. Et dico verita te amicitie. q: non ſolum eſt amicitia vera in ſ̃mone. ſed etiam in vera opatione. p quam ſibi mutuo ɔmunicant et fiunt vnũ. Sicut enim oculus non videt ſibi ſolum. ſ; etiam pedi et toto corpi. Pes non ſolum gradit̃ ſibi. ſed etiam omnib⁹ membris. Per iſtum mod̃ omnia membra ſunt vnũ membꝝ. q: actus cuiuſlibet eſt oĩm. Ita in corpe miſtico. q̃uis ſint multe pſone diũſi gradus. qui hñt di uerſos actus. Vnde tales actus mutuo ſe ɔmunicant. vt doctor ſeipm̃ docet et alios. Subditus prelatis obediat. et in obediendo ſolum xp̃a querat. vt apl̃i ꝓpoſitio verifi cet. Alter alterius onera portate etc̃. Et iſta vnitas poteſt in corpibus aſſimilari vnitati ſociabili. que eſt multoꝝ. q̃ mercatores in vna ſocietate ꝙ ſicut illi ɔdiuidunt lucꝝ vite eterne D ¶ Et nota ꝙ hec vnitas multoꝝ bo: norum congregatoꝝ in vnũ valet ad multa ¶ Primo ad laborandum. nam ſic homo debilis fortiori ſortiat̃ por: tat ſeu trahit. quod p ſe trahẽ ſeu portare ſolus non pt̃. Sic etiam homo qui eſt alteri in caritate vnit⁹. epl̃. iiij. Supportantes inuicem in caritate ¶ Secundo valet ad inflamand̃. magna enim adinuicem ɔgregata magnum ignem faciunt. ve enim ſoli quõ caleſiet ¶ Tercio valet ad impetrand̃. nam multi orantes facilit̃ exaudiunt̃. iux̃. illõ ĩ collcẽa õ oib⁹ ſc̃tis m̃tiplicatis interceſſiõib⁹ largiaris

Ergo omnes vnanimes in oratione eſtote. petri. tercio. ¶ Quarto valet ad pugnand̄. nam quotiens filij iſrl̄ cō gregati fuerunt victorias obtinuerunt. diſperſi vero victi ſunt. Pugna enim vnanimit̄ aggreſſa victoriam p̄bet. Narrat enim q̄ p̄nceps quidā̄ cum moreretur. vocauit filios ſuos. & iuſſit vt ſinguli afferrent virgas ſuas. q̄s defacili fregerunt. ſ3 ſimul iunctas frangē non potuerunt. & dixit eis. Sic filij ſi fueritis vnum inter vos. & vnanimes. non poteritis vinci nec frangi. ſ3 ſi diuiſi & ſegregati tunc vincemini ¶ Quinto valet ad ſupportandum. leuior enim eſt ſarcina q̄ntum ſit debilis qn̄ iuuat̄ a pluribus. ſicut patet in ceruis. qn̄ tranſiunt p̄ aquas quorum vnus ſuſtentat caput alterius. et membra et corpa inuicē ſe ſupportant ¶ Sexto ad congaudend̄ valet. nullius enim rei ſine ſocio iocunda eſt poſſeſſio. Apis plerumq3 florum humores in vnum c̄gregat vt mellificet J ¶ Vnde in vita eterna erit pfecta vnitas & pfecta iocunditas. Nam ibi erit vna vox letantium. vnus ardor cordium. amor pfectus et vnus omniū ſpirituū. iacobi. xvij. Vt ſint conſūmati in vnum ſicut & nos ſumus ¶ Et de omnibus iſtis poteſt ſumi exemplum in naturalibus. ſc3 in galaxia. ſtelle enim que vocant̄ pliades. ex quo ſunt ſimul vnite. ſunt multū luminoſe. Nam licet ſm ſe cōſiderate ſingule ſunt pulcre. tn̄ ex ſua vicinitate dum ſibi ſint p̄xime. magis ſunt pulcre. vnitas ergo in eis auget claritatē pariter & virtutē. Omnis enim virtus vnita fortior eſt ſeipſa diſperſa. Vn̄ ſm pħm. Animantia parui cordis ſunt audatiora alijs. p̄pter maiorē vnitatē virtutis. Sic in p̄poſito vt dictum eſt. Nunquid c̄iungē nobiles ſtellas pliades. Job. q̄i dicēt. Ex quo q̄ ſibi ſunt p̄xime et coniuncte ſūt amplius virtuoſe. Sunt enim pliades ſeptem ſtelle que oriuntur tempe hyemali. & ſunt ſibi p̄xime. Et quanto aura ſerenior & frigidior. Tanto melius diſcernuntur.

quarꝫ vna nec ex toto ſe manifeſtat nec ex toto ſe occultat
Vnde in actibus apl'orꝫ dicit̃ q͛ erat eis coꝛ vnũ ⁊ anĩa
vna· ſic dꝫ eſſe in ecc̃ia dei inter fideles · vnde plato vidit·
duos tanta dilectione ſibiinuicem coherentes · q͛ dixit in
duobus coꝛpibus eſſe vnam animã· Hoc ergo datum· ⁊
hanc vnitatem ſua ꝓpter omnia p̃dicta· Secundario etiã
patet ſm q͛ ſp̃uſſanctus p modũ nexus dat̃ K ℭ Tẽ
cio p̃ncipaliter p modum pignoris ſcꝫ al's ein ſicherpfant
q: ip̃e ſp̃uſſanctus eſt pignus eterne hẽditatis· ip̃e enim
teſtimoniũ reddit ſp̃ui nr̃o· q͛ filij dei ſumus· rõ· viij· Et
qui ſpiritu dei agunt̃· hi filij dei ſunt· filij enim ſp̃uales·
agunt̃ ſpiritu diuino· q: non op̃ant̃ ſm impetũ agentis
ſupioꝛis ſcꝫ ſp̃us dei· Et ſicut xp̃o dicit̃ q͛ agebat̃ ſpiritu
in deſertum· ita q̃ꝫ de quolibet homĩe ſp̃uali pt̃ dici q͛ agit̃
a ſp̃u diuino ad faciendum opera meritoꝛia· Quilibet
enim xp̃ianus quaſi alter xp̃us dicit̃· Qui enim a diuino
ſpiritu agitur pc̃a deteſtat̃· iuſtitiam ſectat̃· carnem mor
tificat· mentem eleuat· contemnit terrena· appetit celeſtia·
Hec ſunt fide digna teſtimonia· q͛ tales ſunt filij ⁊ here
des· Ex hoc ergo patet quõ ſp̃uſſanctus datur p modum
pignoris pro vita eterna· q: filios regni conſtituit· qui a
filijs perditionis diſtingunt̃· Per quẽ modum fiat iſta di
ſtinctio· dicet̃ in materia de gratia gratum faciente L
ℭ Quarto p̃ncipaliter dat̃ hoc donum p moð doni nobi
liſſimi· ſcilicꝫ al's ein dũr pfant· q: in eo ⁊ cum eo dantur
omnia alia dona· donũ enim dei altiſſimi dicit̃· vnde dat̃
in ſuis donis· que ſunt· vij· dona ſm ꝯmunem modum
loqn̄di ℭ De quibus breuiter aliqua tangam· quia ſeptẽ
dona dant̃ ꝯtra ſeptem mala p̃ntis vite ℭ Primũ malũ
eſt falſa ſecuritas p̃ntis vite ⁊ ꝓmiſſio nequiſſima· quia
facit hominem tardare· ne ſtatim ſe ad deum conuertat·
Cum tamen dicat ſap̃· Ne tardas conuerti ad dñm· ⁊ ne
differas de die in diem· Vnde coꝛuina vox ſemper dicit·
Cras cras cras ⁊c̃· ⁊ neſcit homo ſi erit cras vel non·

Scdm pſiō• vnde tales ſimiles ſunt auicule fatue que vi
dens ſagittam• tandiu expectat quouſq; percutiatur• et
neſcit homo finem ſuum• Sed quemadmodum capiunt
aues laqueo• et piſces hamo• ſic et tales etc. ¶ Exemplū
de diuite Luce• xij• Anima mea habes multa bona etc. •
Stulte• hac nocte rapient demones• a• t• O) Cont ergo
pmiſſiōꝫ longioris vite dat donū timoris• vt hō timeat
ne ianua claudat• ſic factum fuit fatuis virginibus• Et
valet iſte timor multū 5 illam falſam pmiſſioneꝫ• q2 facit
hoīeꝫ primo conſiderare• ꝙ ꝗuis mors ſit certa• tñ hora
mortis incerta• Ex quo ſequit ꝙ ſic timens ſe diſponit ꝙ
ſine dilatione ſe ad deum ouertat• timendo enim cogitat
ꝙ mors vbiq; et ſemp parata eſt pcuté• Et ſcdo iſte timor
opellit hominē inceſſant bene facé• mors enim non ceſſat
venire• q2 quotidie ſit breuior vita nr̄a• q2 vita nr̄a non
eſt ñ curſus velox ad mortem• Sic aqua quotidie fluit ad
mare Ergo inceſſant facit timor bonū operari Ergo ꝭm
ſapientem• vade et diſce quotidie benefacé quō opatis•
¶ Tercio iſte timor ex tota affectiōe cordis• facit terrena
deſpicé• q2 ꝭm iero• Facile otemnit omīa• qui ſe ſemp cogi
tat moritu2• Facit enim cogitare ꝙ q̄nto quis pl'es hono
res poſſeſſiones diuitias amicos et hmodi ſibi acquirit
tanto amariorē morteꝫ ſibi pcuat• Sicut dolor ſepatio ē
diligentis a dilecto• et q̄nto plus aliquid diligit• tāto pl9
dolor in eius ſepacōe intendit• Et ideo cū ī morte homo
ab his ſeparet• ſequit etc. ¶ Vnde freqñter cum maiori do
lore moriunt diuites ꝗ paupes• hoc ergo datum ꝭua• vt
ſemp in timore viuas• ne ſubito p̄occupatus die mortis
queras ſpatium pnīe• et inuenire non poſſis• q2 qui timet
nihil negligit• Serua hoc datum• q2 ſecuritatem ꝑpetuaꝫ
generat• quia vbi timor• ibi ſalus• Qui enim vere timet
mori potius eligit ꝗ peccare q2 timor dñi expellit peccatū
¶ Scōm malū pñtis vite eſt malitia ſeu cordis duritia ꝟ

nõ q̄ malitia eſt in ſeipā reflexiā· nā flectit in actiõꝫ ꝓpaꝫ
Vnde ſeneca in q̄dam epl'a oñdit q̄ venenū malitie peiꝰ
eſt q̄ ſpentis· qd̄ q̄uis mortiferꝫ ſit· tñ eſt innatū ſpenti
Sed venenū malitie p̄mo ⁊ pn̄cipalit̄ nocet hñti· vnde
dicit ſup malitiā maximam p̄tem veneni ſui bibit· illud
venenum quod ſpentes hñt in alienam pernietiem non
eſt huic ſimile in malitia nam hñtibus peſſimū eſt· vnde
greg̊· xxiij· moral'· Mens praua ſemp in laboribus eſt· q̄
aut malitia q̄ inferat vel metuit · ne ab alijs inferant̄· ⁊
quicq̄d ꝯ ꝓximos excogitant· hoc cogitare ꝓximos ꝯ ſe
formidant M ❡ Et ꝯ illud malum dat̄ nobis datū·
vel donū pietatis· quod ad oīa valet· q̄ tales in quibus
pietas ⁊ mīa eſt· vix aut nunq̄m damnant̄ finaliter· ſm
aug̊· ij· de ciui dei Inducens aliquoꝝ opīones· q̄ ſoli im
miſicordes damnant̄· quod ꝓbat ex verbis ſaluatoris in
math̄ · Eſuriui ⁊c· ⁊ ſm bern· legit̄ in ſcripturis nunq̄m
hoīem miſicordē piſſe · q̄ntumcunq̄ fuerit malus · quod
declarat p tres pſonas veteris teſtamenti · ſcꝫ ruben qui
licet fuerit malus· tñ miſicors fuit· vt patet in vendicōne
ioſeph· ⁊ fine laudabili occubuit· Vt dicit̄ in teſtamento
p̄triarchaꝝ· Scd̄s fuit dauid qui tam enormit̄ ꝯ deum de
liquit · Tercius ſedechias· qui p̄ ceteris fuit miſicors · ⁊
licet multa mala fecerit· in fine tñ ꝯuerſus fuit Probat̄ hᶜ
idem etiam ex tribus pſonis noui teſtamenti· Quorum
Primus fuit matheꝰ qui p̄mo alebat apl'os· Scd̄s zacheꝰ
qui ut dicit lucas fuit factus verꝰ filius abrae Tercia ma
ria magdalena q̄ opa mīe exercuit circa xp̄m ❡ Et ad ꝓpo
ſitum pt̄ adduci exemplū notabile de quodam milite an :
glie ditiſſimo ⁊ liberaliſſimo qui habuit fratrē minorem
confeſſ · qui licet fuit nimis luxurioſus· tñ finalit̄ ꝯuer :
ſus ꝓpter mīas q̄s fecit fine bono occubuit · vt pꝫ in eod̄
exē° · hoc q̊ datū ſua· q̄ dic̄· ſaluator Eſtote miſicordes ⁊c
de opibus miſicordie forte poſt dicet̄ ſcꝫ ibi· Foro te para
❡ Terciū malum eſt error qui eſt in cognoſcendo eligēdo

a diligendo·de quo errore dictum eſt ſupius circa pñcīm
O ¶Contra qđ dat donū ſcie qđ eſt ḃuanđ·qꝛ triplex
ſcia nobis eſt nĉia·ſcꝫ flagitioꝝ q̄ ꝑpetram⁹·bñfitioꝝ que
recepimus·ſupplitioꝝ q̄ meruim⁹·Primo flagitioꝝ vt di
ſcamus noſmetipos ⁊ ꝑuipendere·argu^m aūt nĉium ⁊
demonſtratiuū aufert nobis ſcia nr̄a lo͞gca vñ ſignanter
di^ciere·ij· Arguet te malitia tua·⁊ increpabit te cito·qꝛ
amaꝝ eſt te deliquiſſe deum tuū·⁊ timorē non eſſe in te·
vñ iſta eſt vera a nobis nĉia ſcia·vt noſmetipos cogno
ſcam⁹·vñ aug̃·O homo ſi te cognoſcēs·tibi diſplicēs a m̄
placēs· Sed ex quo teip̄m non cognoſcis·tibi places a m̄
diſplices Et loquiť aug̃·in pſona dei·ꝫ defectū illius dati
·i·ſcie hn̄t qui in rebus mūdanis ſeu circa defect⁹ alioꝝ
ſunt occupati·⁊ omnes alios p̄ter ſeip̄os vidēt·Contra
q̄s dicit bern·in pñcipio meditationū·multi multa ſciūt
⁊ ſeip̄os neſciunt ⁊c̄·vñ apl'us ad theſſal'·ij·dat ſanū cō
ſilium dic̄·Sciat vn⁹quiſqꝫ vas ſuū poſſidē in ſcr̄itate ⁊
honore·quō aūt ſcia nr̄a nobis faciat ſciē poſt forte diceť
¶Eſt tñ hoc notanđ ꝙ dicit galien⁹·potens eſt hō ſuos
diligē cum cognouit ſeip̄m·Nam excellentis eſt ſapie hr̄e
ſuip̄ius noticiā·ne ex dilectione quā hꝫ ad ſeip̄m fallať·
a bonū ſe reputet cum non ſit Videm⁹ enim q̄plēs repu
tare ſe beatos·robuſtos liberales cum non ſint·⁊ vl'r q̄i
oēs ſe diſcretiores aliꝭs reputāt·⁊ q̄ ſic cogitant minoris
diſcrecōis exiſtunt ¶Scđo nĉia eſt ſcia bñfitioꝝ q̄ recepi
mus·ſcꝫ ĉacōis·redempcōis·a h⁹modi·inť que bñfitia bñ
fitium redempcōis eſt mag^m in q̄ facit nobis de⁹ argu^m
demonſtratiuū ſue infinite dilectionis·qñ ꝑ nobis mori
voluit·hec aūt demonſtratio auget in nob̄ ſciam valde
nĉiam ⁊ dulceꝫ·i·cor· Non enim iudicaui inť vos aliq̄đ
ſcire ñ ibm̄ xp̄m a hunc crucifixū·igiť hoc dulce datū ḃua
P ¶Tercio eſt nobis nĉia ſcientia ſupplicij quam me
ruimus· Hanc habemus per demonſtrationem pena:
rum infernalium· que diuerſis ſanctis reuelate ſunt·

Et in his verſibꝫ tangunt̄. Sitis et eſuries frigus ignis
fetor et horror Tenebre deſpans victi vmesq́ȝ rodētes ⁊c̄
transſeo de iſtis ad pn̄s ¶ Qr̄tum malū eſt ꝯtaminū mul
tiplicitas ſcꝫ tēptacōm ⁊c̄. de quo poſt dicet̄. ſcꝫ ibi pugna
ꝓ pr̄ia ¶ Con̄ qd datur nobis donū ſiue datū fortitudīs
et nc̄e eſt vt illud obſuet̄. ne q̄ ſtat cadat. ſm apl'm. Qm̄
q̄ȝdiu ſum⁹ in hoc mōdo diūſimode impugnam̄. q2 malitia
eſt vita hoīs ſup terraȝ. Oportet nos hoc datū ſuare vt
viril̄r reſiſta⁹. q2 mōs caro demonia diūſa ō nos mouēt
prelia. De mō aūt et diūſitate impugnacōis et reſiſtētie
trāſeo. q2 alibi hētur ſufficient̄ ¶ Qn̄tū malū pn̄tis vite
eſt inadūtentia in multis factis et dictis et cogitatis. vn̄
doctores ī iſto dubio. vbi quer̄t vtꝝ hō poſſet vitare oīa
peccata venialia in vita iſta. illi qui tenent ptē negatīaȝ
opinant̄ ꝙ iſtius rō ſit. q2 hō multa facit loquit̄ ⁊c̄. Que
facit ſine p̄uia ꝯſideracōe et adūtentia. Vtꝝ talia expedi
ant liceant deceāt. vel non ſic dicebat illis in vitiꝫ patꝝ
Nunq̄ȝ ambulā paſſum pedis qn̄ pri⁹ cogitaui vtꝝ expe
diret. et eſſet voluntas dei vel non. q2 etiam illa tangit
materia de negligentia. ideo tn̄ſeo vſq́ȝ ibi. diligentiam
adhibe Sicut aūt ꝓmiſſū eſt ō hoc malum. dat̄ datū ſiue
donū conſilij. vt hō nihil faciat qn̄ cogitat vtꝝ ⁊c̄. Igit̄
hoc eſt hoī nc̄ium et ſuadenō ¶ Vn̄ tu hō intra in came
ram conſilij ſcꝫ intellectū et rōem require. vtꝝ tale fc̄m
dictum vel cogitatū ſit licitū vel illicitū. De materia aūt
conſilij ſimil̄r tranſeo nunc. q2 ibi magis eſt ad ꝓpoſitū
in iſto documento vbi dicit̄. Conſult⁹ eſto. ſic p⁹ dicet̄.
Et q̄ntum ad ꝓpoſitū. vide ꝙ conſilia tua ſemp in deo ma
neant. ſicut thobias dixit filio ſuo. Conſilium a ſapiente
require ¶ Sextū malum eſt brutalitas q̄ hō tm̄ adheret
iſtis exteriorib⁹ et ſenſibilib⁹. nec vltra ſenſibilia aliquid
q̄rat. ſicut alia bruta. nec vtunt̄ rōe. ſȝ beſtialit̄ viuūt. Et
de talib⁹ dicit apl'us. Multi ambulant de quib⁹ ſepe di
cebam vobis ⁊c̄. Et cum ſint in honore non intelligunt

ſuam dignitatē companť iumentis inſipientib⁊· & ſiles fiunt ꝛc̄ Non enī ſapiunt que dei ſunt· q̃ animantia ſunt Animalis enim homo non pcipit ea que dei ſunt· Q.
¶Contra hoc malum datur nobis donū ſiue datū intellectus· vt intelligat & intus legat· quis ſit & qualis ſit· pmo q̃ntus & vbi ſit·legat intus quis ſit ꝺm grām· ꝺm corpalem ſubſtantiā· & qualis ꝺm vitam· & q̃ntus in meritis· & vbi eſt in exilio Prima queſtio reſpicit hoīs dignitatem·Secunda homīs vtilitatē Tercia vtri⁊ꝙ hominis ſanctitatē· & implicat eius q̃ntitatem & vtilitatem ¶Ad pmam queſtionē rn̄det· ꝙ anima eſt ſpūs intellectualꝰ ad ymaginem dei factus· & ad beatitudinē cum corpe finaliter ordinata· Vnde p hoc ſpūs a corpe ſepať· & q̃ rōnalꝰ ꝫ q̃ cum corpe ad beatitudinē ordinať ab angelis ſepať· qui corporei non ſunt· quid ergo homo es ꝺm ſubām ire creatura rōnalis· ꝫ ad quid ratio data eſt certe vt ſenſib⁊ & ſenſibilibus derelictis circa ea que rōnis ſunt verſari Hec eſt enī ſūma dignitas tua p quā tibi ſubiecta eſt oīs creaťa· q̃ pſ·oīa ſubiecisti ſub pedib⁊ ei⁊· vn̄ querit aug̃ Quid ē ꝙ bruta in ſenſibus nos excedunt· quis eni poſſꝫ thauris leo n b⁊ & multis alijs eq̄ri in robore tygris · & auibus in velocitate· aquilis in viſus acumīe· vulterib⁊ in odoratu· araneis in tactu· ſymeis in guſtu ꝛc̄ Eſt ergo iſta cauſa· vt homo q̄ eſt nobiliſſima creaťa ad ymaginē dei factus· vbi videt ſe in his que ſunt corpis a brutis ſepari· diſtat vera bona non in exteriorib⁊ querenda· ſed in ſuis intimis pſcrutanda· Bruta enim quoꝝ bō omīa ſunt exteriora· dum ſenſib⁊ aliquid apprehendunt ibi ſubſiſtunt· nec vltra q̄runt· q̃ vltra ſenſus nihil acceperunt· ꝫ dum homo aliquid ſenſu capit· non dꝫ ſibi ſubſiſtere· ꝫ ſtatim ad interioria redire· & de eis ꝺm rōis iuditium iudicare· Sed mutata eſt hec conditio· q̃ ſunt hoīes magis ſenſibus dediti ꝙ̄ bruta· Quod enim animal ita ſolicitū eſt de gula ſicut homo· quod eſt tam ꝓnum ad carnis laſ

ciuiam ſicut homo· ergo dum rõe diuiſi anima ſenſibus & ſenſibilibus eſt immerſa·a ratione facta eſt aliena·et in beluam cõuerſa·Sed ſm ſcõs & phõs natura nihil facit niſi ꝓpter finem·& ſic dicit in li· meth· cum res nõ facit illud ad quod ordinata eſt·tunc deſinit eſſe quod erat· Si ergo homo eſt ad btitudinẽ ordinat?·ſi ea omiſſa ſenſib? inheret·tunc a natura ſua deſinit eſſe·rõe eni ſolũ differt a brutis·ergo dum illam ꝑdit rõnalis non eſt·vñ rõnale eſt mediũ ꝑ quod ↄcludit· homo non eſt brutũ· Ratio ergo dictat·ſcʒ bonũ eſt eligibile & magis eligibile·& ſũmum bonum ſũme· Item malum eſt fugibile & magis malũ magis ꝛc·Malum aũt culpe eſt maximũ malũ q: dicit aug· mali mallent eſſe in inferno cum dilectiõe dei· in celo cum odio ·Malum aũt culpe ſeꝑat hominẽ a dilectionẽ dei· ʒ homines tempibus nr̃is magis eligũt aſſimilare brutis hoĩbus· ¶ Nota de iſtis femellis de ſcribendo eas a vertice vſ ad pedicas·totum eſt brutale & monſtruoſũ· Sunt enim in facie ſic̃ ſimee·in mento ſic̃ hirci·in pectore ſicut leones·in ventre ſicut vultures· in tibijs ſicut cerui·& in pedibus ſunt ſic̃ grifones ꝛc·nota de hoc ¶ Secundo homo ſm corꝑalem ſubãm eſt creata mortalis·ʒ eius qualitas·q̃ntitas·et vbi·reſpiciunt eius vitam·vt ſic viuant tempalit·in grã·ꝑficiant in merito vt viuere poſſint eternalit cum deo· Intelliget ergo hõ ſm hoc datum ſcʒ intellectus quid ſit·& aſſumat ꝓ ſe· vt melius intelligat illud verbum ſapientis R ¶ Ecã· xvij· deus de terra creauit hominẽ·et ſm ymaginẽ ſuam veſtiuit eum virtute·nũm dieꝝ et temp? dedit illi·et dedit ei ꝑtatem eoꝝ que ſunt ſup terram ¶ In qua autoritate patet hoĩs nobilitas·qua dʒ ↄuerſari·& ignobilitas qua debet humiliari·Primo nobilitas ex parte c̃atoris·q: de? creauit eum S ¶ Quamuis enim deus ſit creator oĩm·ſolius tñ hoĩs plaſmator dicit eſſe·q: homo plus hʒ de dei bonitate· tũ q: homo finis & ↄplementũ omnium

opeꝝ dei. tū qꝛ pars pn̄cipalis hoīs ſciꝫ anima non p̄t
ꝓduci. niſi p virtutem diuinā tum qꝛ in creacōe hominis
maxime apparuit mīa dei ꝛ bonitas. ip̄e eniꝫ qui hominē
creauit. ip̄m reſtauit ❡ Secundo apparet nobilitas hoīs
rōne ẏmaginis. qꝛ ad ẏmaginē ꝛc. ❡ Tercio ex rōne in-
fuſe ſimilitudinis. qꝛ ſm ſe ſm ſimilitudinē ſuam veſtiuit
illum virtute. i. gratia ⁊ donis ❡ Secundo in eius aucte
apparet eius ignobilitas ex quibꝰdam. ⁊ eſt p̄mum mate
rialis nr̄i pn̄cipij vilitas. qꝛ nūm dierum ꝛc. Tempus
dedit ei breue. ⁊ menſurat̄. breues enim dies hoīs ſunt
ſm iob ❡ Secundū eſt exitus ⁊ finis calamitas. qꝛ itm̄
in terram reuertet̄. Vn̄ dicit̄ ⁊ iteꝝ ouertet ip̄m in iſtam
ſcꝫ terram de qua format⁹ eſt. Sed iam non videt̄ multis
ꝙ de terra ſint. ſ; potius de nat̄a celeſti reſpectu ad alios
ſcꝫ deficientes ⁊ paupes. ac ſi ip̄i ab alio pn̄cipio ꝓceſſe
rint. Similiter videt̄ iam multis. ꝙ viuē tempalit̄ non
debeant in hoc mōo ſ; eternalit̄. qꝛ tm̄ ꝯgregant de diui-
cijs ac ſi credant ſe viuē ineternum. Similiter non putant
ſe in terram reuerſuros. qꝛ corpa ſua ſic vario mō ornant
nota de hoc ❡ Hoc ergo datum. ſcꝫ donū intellectus ſua
⁊ int⁹ legas ꝛ ꝯgnoſces ꝙ p nat̄am c̄ata p culpā c̄ate ſb
iecta. ⁊ p gr̄am efficieris libera ꝛ electa. rō. viij ⁊ creat̄a
liberat̄. ſcꝫ p gr̄am a ſuitute corrupcōis in libertatē glīe
filioꝝ dei ❡ Septimū malum eſt puerilitas ſcꝫ qua homo
in pn̄ti puerilit̄ opatur. Puer enim centū annoꝝ morietꝛ
Contra quod datur datū ſiue donū ſapīe quod eſt ſuanō
vt per hoc diſcat puerilia deſpicē. ⁊ lac tempalis delecta
tionis ⁊ ſuauitatis ⁊ dulcedinis. Hoc enim fit p donum
ſapīe ſcꝫ vt homo nihil plus ſapiat ꝗ͞ in rei ueritate ſape
dꝫ. Sed vt celeſtia tanꝗ͞ vera appetibilia. ⁊ trena tanꝗ͞
tranſitoria ſapiant . T ❡ Circa quod eſt notandū ꝙ
triplex eſt ſapīa. ſcꝫ mundialis beſtialis ꝛ ſpūalis Prima
eſt ſtulticia apud deum. ⁊ de iſta ſapīa loquit̄ Greḡ. x.
moral'. ſup iſto verbo iob. xij. deridet̄ iuſti ſimplicitas ⁊

dicit hmōi ſapīa eſt coꝛ machinacōibus regē·ſed verbis velare que vera ſunt demonſtrare·hanc q̄ ſciunt ceteros ſupbiendo deſpitiunt·hanc qui neſciūt inutiles et timidi ab alijs iudicanť ¶ Secunda eſt beſtialis·de qua rō·vi· Spīa carnis inimica eſt deo legi enī dei non eſt ſubiecta hanc ſequunť voluptuoſi qui ſemp in deſiderijs cārnis delectanť ¶ Tercia ſapīa eſt ſpūal'·de qua col'·i· Impleami cognitiōe voluntatis dei·ſcȝ in omni ſapīa intellectuali· et ſpūali·iacobi iij ·Que ſurſum ē ſup̄·pri mū pudica eſt deinde pacifica·Per p̄mum ſepatur a beſtiali·p ſecunð a mundiali·de qua greḡ·vbi ſ̄· Vn̄ dixit ſedechias phus· Per ſapīaȝ acqriť huīlitas bona volūtas pietas et p̄uacō pccoꝝ ¶ Item hermes requiſit? q̄re ſapientes magis acce dūt ad poꝛtas diuitū·q̄ꝫ diuites ad poꝛtas ſapiētū· rn̄dit ſic·qꝛ Sapientes ſciunt pfectū diuitiaꝝ·diuites ignorant pfectum ſciaꝝ· Et dixit maius qð deus fecit in hᵒ mōo eſt homo· et maius qð eſt in hoīe eſt rō et ſapīa·p quā ḃuat iuſtitiam et recedit a malo V ¶ Et hec eſt ſapīa vera que ḃm bern·tripliciť accipiť·q̄dam eſt ſapīa coꝛdis·q̄daȝ eſt ſapīa oris ·q̄dam eſt ſapīa operis·Nam poniť hic ī au tē· li·floꝝ·c·xxiiij·et quelibet pͥ in trib? conſiſtē Sapīa inquit coꝛdis ē in fletu peccatoꝝ p̄teritoꝝ in ɔtemptum pͥſētiū ɔmodoꝝ·in deſiderio futuroꝝ p̄mioꝝ·Inueniſti plenā ſapīam ſi prioꝝ vice pcc̄m defles·ſi ſcl'aria deſideria puipendas ·ſi eīnam bt̄itudinē toto deſiderio ɔcupiſcas Inueniſti ſapīam·ſi tibi ſingula hoꝝ ſapiūt ꝓut ſunt·hᶜ quidē amara et fugienda·Iſta quidē velut caduca·et iðo ɔtemnenda·Illa vero vt pfecta bona·ideo plene appetē da ·hec de ſapīa coꝛdis ¶ De ſapīa oris ſubdit in his tri bus·oꝛe affluis ſapīa·vt ſit in oꝛe ɔfeſſio ꝓꝑe iniquitatis ſit gr̄aꝝ actio et vox laudis ſit in ḃmone edificatio ḃmōis ¶ De opibus tercio dicit ſic Queramus in ope tripliciť ſapīam ¶ Primo ſiq̄s paciēť obediēť et innoceīt ɔūſať vt viȝ fidel'obīa moꝛtificat ꝓꝑam voluntatē hilaris pacīa

ſimilit̃ corpalem ⁊ mundialem veriſimilit̃ ſuſtineat adū ſitaté. Poteſt etiam ſapīa oris dici ſilentiū custodia oris X ¶De iſta vera ſapīa ſcȝ cordis pt̃ adduci figura. q̄ ſcribit̃. iiij. Rꝫ. x. Quō regina ſaba audiens ſapīam ſalomonis. venit a finibus terre audire ſapīam eius. videns ergo oēm ſapīam ⁊ domū ſalomonis quā edificauerat ⁊c̄ vide hiſtoriā R ¶Moralit̃ tangit̃ hic ſignant̃ ſapīa cordis. regina ſaba .i. anima capta in pctis. Saba intelligitur capta vel captiuitas. Hec audita fama ſalomonis .i. p inſpiracōȝ ſentiens dulcorem dulciſſime bonitatis xp̄i qua p̄uenit̃. ⁊ qua xp̄us ſibi eam reconciliauit. ⁊ q̄ dam natam ad vitam reuocauit. nam eius ꝓpriū eſt miſeri. qꝛ rex pacificus eſt. Per famam iᵒ tante pietatis incitat̃. vt veniat greſſibus mentis ⁊ cordis cum magno comitatu .i. multis ſuſpirijs ⁊ deſiderijs. oñdens ſapīam cordis ad xp̄m verꝫ ſalomoné. ⁊ venit de finibus terre. Quid enim plus ſepat ⁊ diſtare facit a deo q̄ ſcȝ pctm . nihil Et diᶜ peccatū finis terre. qꝛ pctm quod a deo diſtare facit in cordibus terrenorꝫ freqn̄ter habitat. Et venit audire ſapīaȝ ſalomonis. Et hec eſt vera ſapīa. vt pcta defleamꝰ mōm ꝯtemnamꝰ ⁊ templū appetamꝰ. vt ſingula nobis ſapiāt ꝓut ſm rectam rōem ſaporé retinent. Docet etiam nr̃ ſalomon. vt quiſquis ſupplitia caueat dei iuſtitiā metuat ⁊ incertitudiné mortis aduertat. eternā infamiā erubeſcat Item docet diſcretiꝰ eligere. ſpūalia tempalibus preferre ⁊ etna tempalibꝰ. ⁊ honeſta vilibus anponé. i. cor. i. vbi ſapiens. vbi ſcriba. vbi ꝯqueſitor huiꝰ ſeculi. Nonne deꝰ ſtultam fecit ſapīam huiꝰ mōi. vere ſtulta eſt ſapīa q̄ diligit̃ mōs. ⁊ ꝯtemnit̃ deus ambiunt̃ honores. ⁊ corripiunt̃ mores acquirit̃ pecunia ⁊ pditur conſcīa A ¶Audiuit ergo nr̃a regina ſaba ſapīam dei. qn̄ recogitat v̄bum dei incarnatū ⁊ ꝓ nobis paſſum ⁊ ꝑmolatū. que tot ⁊ talia ꝓ nobis ſuſtinuit. ⁊ cogitat ꝙ nullus ſapiens de facili vult pdere quod ſic care emit niſi diſtricta iuſtitia

cporteat etiam ɔcipit ſpeʒ de venia·ſupplicat dicendo ꝑ grã et ꝑmittit q̃rtum pr̃·de culpa ſatiſfacẽ· Deiñ videt domũ quã ſalomon edificauit·i·ſeipamꝛ ſuam aĩam que facta eſt ad hoc· vt ſit domus dei ꝛ templũ ſpũſſancti viʒ inquã ꝙ glõſe et formoſe eſt facta·ꝛ ꝙ turpit̃ ꝑ peccatũ eſt defedata ·et incipit ãmirari de dei mĩa· que ſic dulcit̃ parcit aĩe· Et ſcḋo cibos menſe ſue·i·ɔſiderat ꝙ miſicor dit̃ paſcit pctores·qui tñ indigni ſũt pane quo veſcunt̃· ¶ Tercio miniſtros et ſuos·i·videt quõ cuncte creature hoĩ ſuiunt·quo tñ ſuitio pctor indign9 efficit̃· dum ſuo creatori obediendo non ſubÿcit̃ ¶ Quarto veſtes qñ con ſiderat ꝙ miſicordit̃ hucuſꝙ tegebat nr̃a crimina occulta· ¶ Quinto pincñas recogitans ꝙ benigno mõ de9 nob̃ ꝓpinat·et infundit vinũ deuocõis ꝛ ɔtricõis·q: potauit nos vino ɔpunctionis ¶ Sexto olocauſta q̃ offerebant̃ ·i·quõ xp̃s in ara crucis ſe ſponte ꝑ nobis obtulit·vt olo cauſtũ deo pr̃i·etiam oĩbus bñficÿs penſatis·vt ſic oculi ſapĩe ſue in capite·ſcʒ in xp̃o qui eſt caput nr̃m non habe bat vltra ſp̃m·nec tunc remanet ſp̃s pcĩ· q: extũc ingre dit̃ ſp̃uſſcĩs et expellit ſp̃s immõs· Etiã finalit̃ nota ꝙ ſa lomon dedit regine mag̃ et p̃cioſa muña·i·grãm caritatẽ et ceteras v̉tutes·et iſto mõ grã amiſſa recupat̃ que fuit mortificata·et hoc eſt ꝙ añ ꝑmittit̃·ſcʒ ꝙ ꝓꝓe loqñdo ipa grã g̃tum faciens eſt ex deo datum qḋ maxime eſt ſuanḋ et cuſtodienḋ·q: ipo ꝑdito et amiſſo ipa aĩa reputat̃ iaʒ q̃i mortua·et homo totus q̃i vix ſemiuiu9· Nunc aũt per tractanḋ iſtum punctũ·ſcʒ Datum ſua·ſcʒ de grã gratis faciente que eſt etiam quoddã datũ qḋ a nobis eſt ſuanḋ q: iſta materia deſuire pt̃ documento ĩmediate ſeqñti·ſcʒ foro te para·v̉ ꝑ foꝝ intelligit̃ vltiᵐ iuditiũ vt p9 dicet̃·

B ¶ Ideo de grã que diſponit hoĩem ad illud iuditiũ· aliq̃ puncta de ei9 acq̃ſicõe·ɔſeruacõe et effectu ptr̃ctabo

C ¶ Et eſt ꝑmus punctus ꝙ grã de qua loquiñ qñꝙ nũc dicit̃ grã ꝑor ſcʒ iſta q̃ datur in inſtanti dimiſſionis

peccati mortalis. q2 in primo non eſſe pc̄ti eſt p̄mū eſſe gr̄e
quō aūt acquirit̄ dicit̄. ꝙ aliqn̄ p intrialem ſanctificacōe3
ſicut de multis legit̄. ꝙ fuerūt ſc̄tificati anteꝗ̄ nati. ſicut
de ieremia. Anteq̄m exires de ventre ſc̄tificaui te. Et de
iohe baptiſta de quo dicit̄ ꝙ adhuc non inerat ſpūs vite
ꝗ inerat ſpūs gr̄e. Fuit enim ſc̄tificat9 anteꝗ̄ nat9. aliqn̄
etiam acquirit̄ iſta gr̄a p baptiſmale3 regn̄acō3. et iſte mo
dus eſt ꝯmunis. q2 culpa original' dimittit̄ ꝗ gr̄a infūdit̄
D ¶ Tercio acquirit̄ p vltimā diſpoſicō3 vltima eſt di
ſpoſitio qua homo ſe diſponit ad gr̄a3. ſic ꝙ deus non in-
ueniens obſtaculum gr̄e infundit ſibi ꝓpam gr̄am. voco
aūt vltimā diſpoſicō3. puta qn̄ homo facit omne et totū
quod in eo eſt. ſc3 deteſtari et odire pc̄a p̄terita firmit̄ ꝓpo
nere pro futo non peccare. et multa talia que omnia pn̄t
dici quedā diſpoſitio p̄uia. et dicit̄ vltimata. q2 homo nō
pt̄ plus. Et vocat̄ iſta diſpoſitio vltimata a doctorib9 me
ritum de condigno. q2 etiam negant iſtam ꝯſeqn̄tiam ſc3
plato meret̄ tm̄ de condigno. ergo meret̄. q2 p̄mo non ca
dit ſub merito ꝓpe dicto quale eſt meritū de condigno. q2
ſm apl'm. ſi gr̄a eſſet ex merito non eſſet gr̄a. Iſta ergo
diſpoſitio pt̄ dici bimot9 volūtatis. qui pt̄ etiam eſſe in
pc̄tore. Etiam nota de iſta vltima diſpoſicōe ꝙ nunꝗ̄ de
lege ſtatuta dimittit̄ pc̄m niſi p̄ſuppoſito motu bone vo-
luntatis. q2 ſm aug̊. Qui creauit te ſine te. non iuſtifica-
bit te ſine te Etiam nemo pt̄ inchoare vitā nouā niſi pe-
niteat vetēm. De iſta materia pn̄t multa dici. ſed vide in
doctoribus E ¶ Secunda gr̄a dicit̄ qn̄ꝗ iſta gr̄a et
iſta gr̄a que prima habita p9modū acquirit̄ et in iſta acq̄
ſitione fit queda3 augmentatio. non gr̄e p̄cedentis. q2 iſte
gradus manet. nec ſeqn̄tis ſ3 totius reſultantis ex p̄cedēti
et ſequenti. ita ꝙ veꝝ eſt dicē. Iſte mō maiore3 h3 gr̄am ꝗ̄
prius habuit ¶ Augmentat̄ aūt gr̄a p̄mo p bonoꝝ opeꝝ
exercitationē. q2 caritas auget̄ mereri ſic̄ ꝛc̄. ¶ Secundo
p diuinoꝝ ſacr̄oꝝ pcepcō3 ꝗ freqn̄tacō3 et ſpēalit̄ in ſacr̄o

eucariſtie et pn̄ie ¶ Tercio p mali omiſſionem. q̄ homo ex diuina dilectione omittit q̄ poſſet malefacē. et non fac iux̄ illud. Qui potuit tranſgredi et non eſt tranſgreſſus. ⁊c̄. q̄ ſicut gr̄a facit effectiue ad omiſſionē boni actus vt poſt dicet̄. ſic ſe habet effectiue ad omiſſionez mali actus Ex quo ſequit̄ q̄ ſtat duos eſſe quoꝝ vn⁹ non facit tot bō quot alius. et tn̄ hȝ maiorē gr̄aȝ in pn̄ti. ⁊ gloriā in futo patet q̄ pl'a mala omittit q̄ poſſet facē. que quidē omiſſio eſt ſibi meritoria ℥ q̄ dictum eſt q̄ hoc datum. ſcȝ gr̄a acq̄ rit̄ p bonoꝝ opeꝝ exercitacōeȝ F ¶ Eſt notandō q̄ ſic multi hic p diuerſoꝝ opeꝝ exercitacōeȝ gr̄am apud hoīes inuenerūt. Sic in ꝓpoſito multis modis pt̄ acquiri apud deū. Et pmo p reociliacōis verbum. ſic dauid orando q̄ abſalon ſibi gr̄aȝ apud pr̄em ꝓcuraret. ij. Re. xiiij G
¶ Sic poſſibile ē q̄ aliq̄s ex̄ns in gr̄a alteri ex̄nti in pcc̄o gr̄aȝ pt̄ mereri. q̄uis eni͂ null⁹ ſibiipi gr̄am pmā poſſit mereri. qn̄ iſtās īfuſionis gr̄e ſemp eſt deo et ſua opa nō ſunt meritoria. tn̄ ex̄ns in gr̄a vt dictum eſt pt̄ mereri alii primā gr̄am ꝰm ſnīam doctoꝝ. vnde ꝰm antiquos btūs ſtephan⁹ paulo meruit pmam gr̄am. et dicunt. ſi ſtephan⁹ non fuiſſet. eccl̄ia dei paulum non habēt. Et aug̃. de ſe dic Precibus mr̄is mee ſum id quod ſum. et loquit̄ de eſſe ſpi ritualis vite ¶ Secundo ꝓpter obſequiū ⁊ fidele miniſte rium. ſicut ioſeph apud pōtificē inuenit gr̄am gen̄. xxxix Sic exercitatio in bonis operib⁹ H ¶ Opera enim facta ex̄ caritatē q̄uis ꝓpe non ſint meritoria. tn̄ hoīem humiliant ⁊ diſponunt ad graciam valent enim talia opera ad multa. Primo ſic diſponunt hoīem. Secundo eodem tempe quo quis talia opera de genere bonoꝝ fecit potuiſſet feciſſe mala ⁊c̄. magis fuiſſet inabilis ad ſuſcep tionem gr̄e. et multa talia de quib⁹ tranſeo. Quanto gº quis ſe plus exercet in talibus operibus. tanto eſt abilior ad ſuſceptiorē gr̄e. Debet ergo quilibet in bonis opibus ſe exercere ad graciam diſponere et abilitare. iuxta illud

Preparate corda vr̃a .i. Re. vi. Petens enim liquorem a diuite. debet hr̃e vas ꝑparatū ad iſtum ſuſcipiendum alias ipm̃ deridet. ſic iſte qui deum quotidie pulſat ꝓ gr̃a debet cor ſuū ꝑ pn̄iam diſponē. vt gr̃am poſſit cape. ⁊ dꝫ ipm̃ cor mūdare. Cor enim immūdm̄ eſt ſic̄ vas ꝯfractum. vnde gen̄. viij. dicit̄ ꝙ noe emiſit de arca columbam que cum non inueniſſet vbi requieſceēt pes eius. reūſa eſt ad eum in arcam ¶ Moralit̄ ꝑ noe qui interpretat̄ requies ſub audi xp̄m. ꝑ columbā gr̃am diuinā Spūs enim ſanctꝰ in ſpetie columbe miſſus eſt. xp̄s ergo de arca ſue mīe mittit gr̃am in animā. ſi ipam diſpoſitā inuenerit. Sꝫ ſi non inue nerit vbi requieſcat pes eius reuertit̄ ⁊c̄. Vn̄ dn̄s mittēs diſcipulos ſuos dixit In q̄cunqꝫ domū intraueritis ꝑmū dicite. Pax huic domui. ⁊ ſi fuerit ibi filius pacis ⁊c̄

¶ Tercio acq̄rit̄ gr̄a ꝓpter receſſum ⁊ fugam. ſic̄ iſrl̄ de egipto. exo. xi. ſic qui fugiunt mūdm ⁊ recedunt ab eo De fuga poſt dicet̄. ſic̄ ante ꝓmiſſum eſt ¶ Quarto ꝓ̄t ate v̄ tutis ⁊ fortitudinis. dauid enim inuenit gr̄am apud Jo nathan filium ſaulis. qui vidit eum eſſe viꝝ fortē̄ belli coſum. i. Re. xx. Sic ꝓpter v̄tutem fortitudinis reſiſtendo malo. ſic̄ dictum eſt ¶ Quinto ꝓpter excellentiā pulcritu dinis vt heſter coram aſuero. heſter. i. Sic ꝑ mundiciā pu ritatis caſtitatis. ſic etiam iudith coram olofernē ¶ Sex to ꝓpter iuſtitiam ⁊ alias virtutes. ſicut noe qui inuenit gr̄am coram dn̄o. gen̄. xi. vbi dr̄ ꝙ noe vir iuſtus atqꝫ pꝛ fectus coram deo ambulauit. qui fecit mīam. ⁊ ꝑcepit ei dn̄s ¶ Septimo ꝓpter hoſpitalitatē ⁊ mīam. vt abraam loth ⁊ alij multi. Nota etiam de hoc. ⁊ illud ex emplum de milite in anglia. ⁊ eſt hic adꝓpoſitū. Hoſpita litas tn̄ potiſſime eſt exhibenda paupibꝰ. ⁊ non diuitibꝰ vt ſaluator dicebat Cum feceris ꝯuiuiū voca paupes ⁊c̄. ⁊ ita facit venire paupes. Fert̄ de ſenatore rōno qui caſtꝝ ſibi edificauit pulc̄rimū ſup cuius ianuā ſcribi fecit hos verſus Decretū detur ne dormiat aut epulet̄. Hic mens

villana. ſ achilles plato dxana Intendens per hoc ꝙ in iſto caſtro ad prandiū vł hoſpitiū nō recipet. n̄ miles dn̄s vel p̄latus. Cui xp̄s apparuit in ſomnis dic̄. Me & meos a caſtro tuo conaris excludē ꝓpter quod de caſtro meo q̄ȝ eſt celum te debeo iuſte p̄uare. Cum ergo ſenator iudici alem exceptus eſſet ſn̄iam. inponit ſe vir dei. et obtinuit qui dedit ſenatori p̄ceptū. vt hoſpitalitati ſe dare ſponte debēt. dicendo iſtos v̄ſus Sic muta decretū ſc̄toꝝ ſuſcipe cetū. Nudum martinū lazaꝝ iacobū pegrinū ❡ Octauo ꝓpter manſuetudinē. ſicut moyſes. nota de manſuetudīe ❡ Nono ꝓpter humilitatē. ſicut maria mr̄ dn̄i ❡ Decimo ꝓpter exhibitionē muneꝝ. ſicut iacob cum eſau frē ſuo. q̄ dicebat. Placabo cū muñib9. geñ. xxxiij. Sic iſto modo ſi deo muña offeram9. ſ muneꝝ donatio magis hēbit locū in ſeqn̄tibus. ſcȝ in illo documento. Cui des videto. Et ibi mutuū da. ideo tranſeo vſ ꝗ ibi Illud ergo datū quod ſic eſt ſuanō facit hominē deo ḡtum. quod diſtinguit int̄ filios regni & pditionis. Ipa enim dicat̄ homīs anime p modum indumenti & honeſtatis. q ſicut eſſȝ verecundia vnam puellam nobiliſſimā vidē nudam in medio viroꝝ ſolenniū. ita eſt de anīa carente diuina gr̄a in medio ſc̄toꝝ angeloꝝ nos cuſtodientiū. qui intime ip̄am ēnunt. et ido de anima ſub indumento p̄uato. dicit̄ illud. Ezech. xvij. Tranſiui p te. & vidi te. & eras nuda. & ꝯfuſione plena. Iſtam aūt ꝯfuſionē non timet anima in conſpectu dei & angeloꝝ. Et ratio eſt. q ſeip̄am minime videt & cogitat. & q etiam ſeip̄am neſcit. ideo dicit̄ ei. Amen dico tibi neſcio te. igit̄ hoc datum ſua. ne ſis confuſione plena R
❡ Vltimus punctus p̄ncipalis in iſta materia. et p̄ncipaliter ad ꝓpoſitum eſt. qualit̄ hoc datum ſit ſuandū. vbi adūtendū. ꝙ hoc datū ſuat̄ cum dei adiutorio mł'tiplici

virtute coopante ¶ Primo enim coopante virtute auſte
ritatis. q temptatio que nos ad caſum incidat. vincitur
p mortificationē carnis. vnde apl's dicit. Caſtigo corp9
meum rc Non eſt animal aliqđ ita indomitū q fame nō
domificet̃ ſicut patz de herodio et accipitre Sic corp9 nr̃m
oportet vt p abſtinentiā domificet̃. ne temptacōibus con
ſentiat et grām pdat. ¶ Figura habet̃. ij. geñ. xiiij. cū ab
ſalon plures miſiſſet ad ioab vt ad eum veniret. reconci
liatur9 cum pr̃i ſuo. et iſte ſemp venire ɔtempſiſſet. miſit
ſuos ſuos abſalō. et ſegetes ioab miſit comburi. Quo fa
cto ioab venit. et eum pr̃i reconciliauit. Sic in ppoſito. p
abſalon intelligo ſpũitū. p ioab corpus. Ergo ſpũs debz
corpus ſic macerare. vt in dei amicitia maneat. grām ac
quirat. et ipām conſuat. vnde daniel non potuit draconē
interficē. niſi pri9 deſtruxiſſet bel. qui tm̃ comedit et bibit
¶ Secundo conſuat̃ coopante virtute veritatis. ɔſide
rantis q qñ aliquis nō ɔſiderat actus nec greſſus ſuos
diligent̃. vt intelligat que agit cito labit̃. Sic̃ eſt in pede
non conſiderantis greſſus ſuos. ideo apl'us. j. ad cor. xiiij
Qui ſtat videat ne cadat. i. diligent̃ conſideret act9 ſuos
qui hoc facit non facilit̃ offendit ¶ Tercio conſuat̃ coop
āte v̄tute puritatis p̄gātis. q ſicut paulatim in vaſe ar
genti rubigo macula abſtergit̃. Sic qñ venialis macula
p̄gare negligit̃. ſucceſſiue puenit̃ ad rubiginem mortal'
peccati. q non ita ſtatim aufert̃. q dyabolus ſtatim capil
lum facit creſcē in trabem. ſic̃ dicit btūs francis. Et ideo
qui vult hoc datum ſuare debet p confeſſionem et alijs
modis mox. vt conſcīa leſa fuerit. ipām p̄gare ſm ɔſiliū
ſapientis. puer. xvij. Aufer rubiginē de argento. et egre
dietur vas puriſſimū rubiginē inquit venialiū et etiā q̄
ad ɔſuetu. pc̃ti veīalit̃. q aſſuefactio ad pc̃anō veīalit̃

eſt periculoſa. Talis enim aſſuefactio. qn̄q; diſponit ad mortale. De venialibus peccatis. Forte alibi plus dicetur
L ¶ Quarto conſuat̃ coopante virtute huĩlitatis ſub ÿcientis. ſm enim iero. Eſt oĩm virtutũ cuſtodia. vñ qui ſupbit de donis celit⁹ ſibi datis. tunc in temptacõe dimittitur. & q; ſine diuino auxilio null⁹ temptacõibus reſiſtẽ poteſt. idcirco & hoc datũ pdit Inter omĩa aũt iſta efficaciſſime eſt cordis pura cuſtodia. puer. x. Omni cuſtodia ſua cor tuũ ꝛc. De cordis cuſtodia dicet̃ poſt Ex omibus iſtis patet quõ hoc datum ſuanõ eſt. & quare & qualiter. & pconſeqñs totum documentũ. ſc; datũ ſua

¶ De futuro & extremo iuditio impilcite quod freqñter ¶ cogita ꝛ firmiter crede

S Equit̃ aliud documentũ ſc; vi. Foro te para Et ꝯuenient̃ ſequi t̃ ad immediate p̄cedens. vt dictum eſt M ¶ Vbi notandũ q; ſic dicit mgr hiſto. Foroneus filius machi p̄mus gratie leges dedit. & ſub iudice cauſas agi ꝯſtituit. locumq; iudicij a noĩe ſuo forũ appellauit. Ergo merito dicit̃ forũ. vbi cauſe ſub eterno iudice in extremo iuditio agent̃. ſic q; extremũ iuditium pt̃ dici foꝝ. q; ad illud pemptorie citabim̃ omnes. & hoc cum venerit filius hoĩs in maieſtate ſua. tunc congregabunt̃ ad eum omnes gentes tanq; in quodã foro. in quo & omnes cauſe examinabunt̃. q; oportet nos oẽs ſtare añ tribunal xp̄i iudicis. ſic dicit apl'us. Et ibi ſtatuet oues a dextris. edos aũt a ſiniſtris. & ſagena mittet̃ in mare ex omni gñe piſcium ꝯgregans miniſterio angeloꝝ ꝛ eligẽt bonos in vaſa celeſtis manſionis. mala aũt foris mittent̃ in penas damnacõis. Et iſti boni audient ſonũ dulcoris q; iudex dicet eis Venite ꝛc. ¶ Secundo recipient ſignũ amoris. q; benedicti p̄ris ¶ Tercio pcipiẽt donũ valoris q; poſſidete regnũ ꝛc. Et iſti qui in p̄nti vocati ad ciuum ꝯuiuium veniunt virtuoſe viuendo. & vocabunt̃ finalit̃ & audient ſonum dulcoris. Sed qui venire negligunt.

vel ɔtemnunt audient ſonū meꝛoꝛis ſcȝ· Jte maledicti ⁊c
M ¶ Ad iſtud foꝝ in pn̄ti vita te para·ſcȝ ꝑmo ipſum
futm iuditiū firmit credendo freqn̄t cogitare· notanð ꝙ
viri iniq·nec credunt nec cogitant iuditiū futuꝝ·⁊ iō au
dacter exponunt ſe omni malitia·vnde pſ· Jnqnate ſunt
vie illoꝝ in omni tempe·⁊ ſubiungit cauſam·Auferunt
iuditia tua a facie eius·Sed ſapientes omni tempe illud
iuditium hn̄t pꝛe oculis·⁊ ad illud ſancte viuendo ſe di-
ſponunt ¶ Sicut quidam hēmita·de quo narrat petrus
alfonti9 ne tradēt aliquatenꝰ vnq̄ obliuiōi· illud iuditiū
habebat in ſcriptis·⁊ ruminabat freqn̄ter·dicēs·O anīa
mea ſcias ⁊ recognoſces quid operaris ·dum pt̄as eſt in
manu tua·anteq̄ moueraris de loco tuo·anq̄ venias ad
locum vbi eſt iuſtitia· ad poꝛtam iudicij in qua leges oīa
que feciſti in oꝛtulo conſcīe·vbi angeli a dextris ⁊ a ſini-
ſtris rotulum tuum denudabunt ·qn̄ ante deum veniet
iuditium tuū·vbi oēs fratres ⁊ amici tui te deſerūt Me
mento ergo creatoꝛis tui dum potes in hac vita Jn pn̄ti
enim animā tuam munda·⁊ ad tuū foꝝ te para ⁊ ꝑpara
qꝛ in iſto foꝛo non erunt teſtes adulatoꝛes ſꝫ angeli vaces
Non erunt iudices pſonaꝝ acceptatoꝛes ſꝫ dn̄s iuſtꝰ iudex
qui reddet vnicuiq̄ ſm opa ſua ¶ Secūdo ad foꝝ te para
conſtituendo in te ɔſiſtoriū mentale·⁊ iuditiū tribunale
in tuo coꝛde· vt errata valeas emendare·⁊ mala facta cō
demnare·vt in tribunali conſcīe noſipōs iudicemꝰ· ⁊ te
ipm̄ iudices ⁊ ɔdemnes quo ad oēs cogitacōes locucōes
affectiones opationes ⁊ omiſſiones ⁊ ɔſuetudines· vt
omne iniuſtum ⁊ impiū p veram pn̄iam te emendes·Et
certe ſi noſmetipōs diiudicaremꝰ· non vtiq̄ diiudicarem̄
a dn̄o.i.coꝛ·xi·Quia ꝑmo dicit non conſurget duplex tri
bulatio· beati ergo qui faciūt iuditiū ⁊ iuſtitiā in oī tpe
O ¶ Jn hoc conſcīali iuditio·ſic de iure in oī iuditio
q̄tuoꝛ pſone ſūt nc̄ie·ſcȝ iudices electi·accuſatoꝛes ꝑdonei
defenſores cōgrui ⁊ teſtes congrui· Et ſm hoc in iuditio

& Foro vbi quis vult iudicare & iustificari· ibi ocurrẽ d3 primo recta rō que semp vt iudex vtitur equitate testes legitĩ ibi ocurrunt de⁹ sc3 angel⁹ qui sicut testes fideles referunt· & deponunt veritatẽ· Ibi est accusator pdone⁹ sc3 ppa consciã que ad mod accusatoris nitit ad amplificã dum causam· q: non tm̃ de vno pcto accusat hominẽ· sed de oĩbus pctor est reus· Et consciã ad modũ pcuratoris· stat in romana curia in adiutorio mẽtis· & semp clamat ꝯdico sc3 pcto p ❡ Quarto est ibi defensor in pe nitentia que semp extenuatione vtit ad inueniend causã q: ipa nitit pcta diminuẽ· & attenuare· & pctorem coram deo defendẽ· & tanq̃ innocentẽ excusare· Nam pnĩa vã a baptismi puritatem conat pctorẽ reducẽ de pnĩa di· iij Sic q ipa pnĩa vera ĩ foro consciali tenẽ facit q capitulũ culpaꝝ non sit inculpabilis· in capitulo Primo genu flectit· Secundo culpã dicit ꝗ recognoscit · Tercio vestẽ deponit· Quarto disciplinã accipit Sic ĩ isto foro ❡ Primo humilit coram deo genua flectẽ debet ❡ Scd̃o culpam flebiliter rcognoscẽ dicendo cu3 dauid· Iniquitatẽ meã ego cognosco ❡ Tercio turpẽ vestem veteris hoĩs expoliari iux illud coloc· iij· Expoliantes vos vetẽm hominẽ· i· veterem ꝯuersacõ3 ❡ Quarto disciplinã accipe· i· carnalem lasciuiam macerare debem⁹· ne in vltimo foro dicam⁹ mõtibus cadite sup nos· & abscondite nos a facie ire agni Q ❡ Vnde hic signant est notand q anteq̃ hõ pctor patiat penas gehenne ppter sua pcta patiat penas ꝯscie Omnia enim pt hõ fugẽ preter cor suũ· non enim pt a se quisq̃ recedẽ· quocunq̃ enĩ abierit reatus conscie sue istũ non derelinqt· q̃uis omnia hũana iuditia subter fugiat iuditiũ tñ conscie effugẽ non pt· Nam si alijs celat quod agit sibiipsi tamen celare non pt qui plene nouit malum esse quod gessit· Duplex ergo iuditium fit in eo· q: & hic sue ꝯscie reatu punit· & in futo ppetua pena dãnabit· iux illd· abiss⁹ abissũ inuocat· i· de iuditio ꝯscie vadit ad iuᵐ

damnacōis ꝑpetue ❡ Ex iſto ſequit̄ ꝙ oīs malus finalit̄ damnandus duplicit̄ iudicat̄. Ideo fugiendo peccatum. Ad foꝝ te para. & memorare nouiſſima tua. & iſtius fori terribilia ⁊ ineṫnum non peccabis R ❡ Tercio ad illud foꝝ te para opibus mīe te exercendo. q꞉ iudex. dicet eſuriui & non ⁊c. Ex hoc patet ꝙ qui ſe in talib⁹ opibus non exercent hn̄t duꝝ foꝝ. q꞉ iudiciū ſine mīa his qui nō faciūt mīam ❡ Opera aūt mīe ſunt duplicia ſcꝫ corpalia & ſpūalia Spūalia ſine verſu ꝯtinent̄. Conſule caſtiga. ſolare. remitte. fer. ora. Conſule ſcꝫ erranti dubitanti & ignoranti. Caſtiga ſcꝫ peccantē. inſolentē. Solare ſcꝫ triſtem ⁊ deſolatū. Renuit te offenſam iniuriā. & debitum impotenti ſoluē. Fer .i. ſuppoꝛta infirmitates ꝓxioꝝ Ora ꝓ ſalute alioꝝ. & ſic ſpūs pꝛefert̄ coꝛpi. ſic ſpūalia coꝛpalibus pꝛeferunt̄ S ❡ Pro nunc tn̄ opa mīe coꝛpalia exponendo ad intellectū ſpūalē. conſtat enī ꝙ hoīes ſpūaliter ſunt veſciendi. & hoc pane ſpūali. & tunc inferioꝛes p ſupioꝛes optīe doctrina ſunt cibandi. Doctrina aūt fortis & rigida rōem hꝫ cibi. q꞉ ſolida & foꝛtis. doctrina vͦ facilis & dulcis eſt q̄ꝛ ſoꝛbilis. & hꝫ rōem potus. dn̄t etiā temptacōibus & ventoſitatib⁹ expoſiti ꝯ temptacōes exterioꝛes recolligi & ꝓtegi. tunc hoſpitant̄. dn̄t etiaꝫ nuditates ſpūalis erubeſcentie opiri. & q̄ꝛ non ꝯſiderare ⁊ tūc veſciunt̄. Dn̄t etiam viſitari coꝛrectorie. & tunc de carcē pc̄ti redimunt̄. Dn̄t inſup viſitari ꝯſolatoꝛie. reſpectu infirmitatū ſpūs. & hoc eſt infirmū viſitare. ſic ꝙ ꝓximū debes cibare p doctrinā. potare p conſolacōꝫ. viſitare p compaſſionē. veſtire p excuſacōꝫ. pegrinos colligē p ꝯſilium Salutare captiuos redimē p ſupplicacōes & orōnes. ſepelire p cōfortacōꝫ ❡ Primo igit̄ cibare p doctrinā q꞉ frange eſurienti panē doctrine ❡ Secundo potare p ꝯſolacōeꝫ q꞉ ſi inimic⁹ tuus ſit .i. ſi triſtis eſt & conſolacōne indiget. ſpūali potum da illi .i. potationem ſinceram & vtilem de cellario cordis tui. & cyphum tui oris & propina illi. ⁊c

¶ Tercio viſitare p compaſſioñe· multi enim ex infirmi-
tate· & non ex mala labant· & hi anteꝙ labant ſunt viſi
tandi· cum manſuetudine ꝛ mīa· & diſſuadende ſunt dul
citer & benigne· ipaꝝ temptationū & maloꝝ affectionū
occaſiões· vñ gen· vij Vade ꝛ vide ſi cuncta pſpera ſunt
erga fratres tuos· & ·i· Rꝫ xvij· Fratres tuos viſitabis ꝛ
cum quibus ordinati ſunt diſce ¶ Quarto veſtire p excu
ſationem· & hoc eſt nudū veſtire· vt fratris tui ꝯfuſioñe
& culpam· ne in publicū veniant· ſic tuam coope & tege·
Et ſi publicata fuerit pallia excuſacōnis eius nuditatē ſic
tibi velles fieri tegas· vt figurat p mulierē illam que po
ſuit velamen ſup os putei· ij· Rꝫ vij· Mulier eſt anima
ꝯpaſſiua que tulit velamen excuſacōis · & poſuit ſup os
putei·i·culpe pfunditatem ¶ Quinto pegrinos colligē
ſcꝫ illos qui p mundi vitia euagant· & diſcurrūt qi vagi
ꝛ pfugi ſunt mente ſup terram· Profugi·i· pcul a celeſti
pr̄ia effugatꝰ· tales ſunt in domū intne mentis ꝛ conſcie
p ſcta conſilia introducendi & colligendi· Vñ gen· xliij·
Introduc viros in domū & occide victimaꝫ· Tunc enim
victime occidunt· qñ p ꝯpaſſioñe mentis internꝰ ꝙ vulne
rat· & vir in domū introducit· qñ pximꝰ p bonū ꝯſiliū
adit domū ſue mentis & conſcie· necnon ad ſui cognicōꝫ
reuocat ¶ Sexto captiuos redimē p ſupplicacōꝫ vincula
tum enim vinculis malaꝝ cupiditatū· cathenis malarū
conſuetudinū & incarceratꝰ carcē peccaminū redime tuis
orōnibus & ſupplicacōibus· ſicut centurio obtinuit ſuo
ſuo ſanitatē ꝛc· Multū enim valet depcatio iuſti aſſidua
Iſto mō exercuit opꝰ mīe & ſpūal' elimoſine xp̄s cū dixit
Pater dimitte illis ꝛc· & ſimilit ſtephanꝰ ꝛc· ¶ Septimo
mortuos ſepelire p ꝯfortacōꝫ· mortuos enim vicijs ꝛ con
cupiſcentijs debemꝰ ſepelire in bonoꝝ opeꝝ aſſuefactionē
& ſic ꝯfortatio bone ꝯſuetudinis in ꝙ tanꝙ in ſepulcro
ſtatuim̄· alios ſimilit ſepelire debemꝰ· ꝛ iſto mō viuē xp̄s
ē & mori lucꝝ ſm apl'm ad iſtū ſenſū pt exponi ꝙ tobias
ſepeliuit mortuos ꝛ ꝙ ioſeph ab aramathia ſepeliuit xp̄m

Iſto ergo mõ te foro para· qꝛ foꝝ et iuditium ſine mĩa fiet illi· q̇ ſe in opibus mĩe non exercet· De opib⁹ mĩe tñſeo T ¶ Quarto ad iſtud foꝝ pñcipalĩt te para· vt in iſto non oporteat te timē· ſ; ineffabilĩt delectē· et facias ſicut dñs docet· leuiť· xxv· Nũabis inquit tibi vij· ebdõdas annoꝝ· i· vij· ſepties qui ſimul faciunt· xlix· annos· et ſctifica bis qñquageſimũ· ip̃e enim eſt iubileus et reuertet̃ hõ ad poſſeſſionē ſuam et vn⁹quiſq; redeat ad familiã ſuã priſtinam· Eodem aũt anno ſui liberi dimittunt̃ et remittunt̃· ¶ Moralit̃ iubileus ſignat illud forum et diem iudicij· Cum ergo nũs in ſe multiplicat⁹ fuerit et tota ↄpleta volubilitas ſeculi et tempus die volutũ ad finē venerit ſuccedit qñquagenari⁹ q̃i· xlix· ãno· i· reſurrectio et illud foꝝ ergo ſolicite et diligent̃ imple que hic dicunt̃ ſi ꝑpara te ſi ad illud foꝝ letus ꝑuenire deſideras· licet enim nulla dies et nullum foꝝ horribili⁹ ſit non ꝑparatis· tñ iocund⁹ eſt illis qui ſe ꝑparant et parant· Nũabis ergo ſepties· vij· V ¶ Et p̃mo vij· ſunt cauenda et mittenda· q̇ ſunt vij· vitia capitalia· que ip̃e dñs maxime deteſtat̃· alij enim pñcipes et reges in p̃iuditiũ inimicoꝝ ſuoꝝ depopulant t̃ras eoꝝ· deus aũt diſſipauit ꝓpam ꝓpter pcc̃m in diluuio· oĩs enim caro corrumpat viam ſuã· Alij pñcipes vaſa aurea et argentea ꝓpter apparentē immunditiã in eis non abijciunt ſe mundari p̃cipiunt· dñs aũt ꝓpter immũditiã pcc̃i vaſa aurea· i· nat̃am angelicã cum ſuo pcc̃o in infernum ꝓiecit· vaſa argentea· i· nat̃am hũanam de padiſo eiecit Alij pñcipes innocentes ꝓpter alios puniunt· vñ abraa; ad deum· abſit dñe a te vt pdas iuſtum cum impijs· ſ; de⁹ ob deteſtacõem pcc̃oꝝ alioꝝ hoĩm· ſc; vnigenito filio non pepcit· ſ; crucis patibulo eum tradidit· Pſa· lxij· ꝓp̃t ſcel⁹ ꝑpli mei pcuſſi eũ· ſ; deficit mã q̃dã õ vij pcc̃is capitalib⁹ ¶ Secundo ſunt alia vij· que ſunt hñda et acceptanda· vi; vij· b̃titudines· ſc; vt ſim⁹ paupes ſp̃u· mites et hui⁹ modi· qꝛ b̃titudo vt hic ſumit̃ eſt gratia non faciens nec

debuiens ad ſuauitatē corpis ſ; conſcie Vn̄ dicit amb· In ſuauitate conſcie vitam conſiſtē bt̄am · q̄uis pauptas & alie gr̄e videant̄ hr̄e mibiam annexā· tn̄ bm̄ veritatez ad tranquillitatē conſcie opant̄ de ſingulis btitudinib9· hic tractare non eſt nc̄e· q2 in tractatu de btitudinib9 plenꝰ reperiunt̄ ¶ Tercio vij· que ſunt petenda ꝛ deſideranda ſunt vij· dona ſanctiſp̄s· de quib9 habes aliqualit̄ ſupra ¶ Quarto ſunt vij· venerāda· & ſunt· vij ſacra ecc̄ie dei ¶ Quinto· vij· ſunt que ſunt amanda· vt ſunt vij· vtu tes· ſcz tres theoloice ꝛ quatuor cardinales ¶ Sexto ſunt vij· que ſunt patient̄ ſupportāda ꝛ ſuſtinenda· ꝛ ſunt· vij penalitates hoi̇ꝑ pc̄o inflicte· ſcz Fames· ſitis· calor frig9 labor· timor· tribulatio· ¶ Septimo vij· ſunt que multū ſunt ſperanda· & ſunt q̄tuor dotes corpoꝝ· & tres anime· corpis claritas· impaſſibilitas· agilitas ꝛ ſubtilitas Aie cognitio· Fruitio· & delectatio· Cum i° hec nūabis & bua ueris tibi· let9 venies ad iubileū· i· ad foꝝ X Et nō aliq̄ ibi poſita que iſtam leticiā valde augmentant· Reuertet̄ eni hō ad poſſeſſionē ſuam· Item ad familiā ſuā priſtinā ·i· ad conſortiū angeloꝝ Ad poſſeſſionē ſuam· i· ad celeſtez p̄riam que eſt hoīs poſſeſſio· Item nō buiem9 vltra agnū corpis nr̄i p labores colēda nec fodie9 ciſtincas orpis ſcz p triſticias ſ;omedem9 oblata nobis a deo gaudia celeſtis leticie· Item oīa deteſtata quib9 obnoxij tenebam̄ remit tent̄ nobis· vt decetero nō confiteam̄· nec in amaritudīe contercam̄· Foro i°te para· Multa alia de extremo iuditio potes hic applicare de quib9 alibi· Et ſignant̄ poteris p̄o ſeptenario īmediate p̄cedentis diuiſionis inſerē tractatū de vij· pcc̄is mortalib9 ¶ Secundo ſeptenario tractatū de vij· btitudinib9 ¶ Tercio· vij· dona ſcti ſp̄s ꝛ ſic de ſin gulis· Que oīa hic inſerē nimis eſſet ꝓlixū· cū etiā alias in diuſis q̄ternis diuſi tractat9 de h9modi matijs īueniāt̄ Sic ergo foro te para ¶ De anīa deuota affectās ſciē d̄r̄am inter bonos & malos· p̄mo dz cognoſcē ſeipam

SEquit͂ aliđ documētū xi· Cum bonis ambula Et ꝯuenienī ſequit͂ illud quod immediate pce dit· foro te para· q̄ qui ſe dignū ad illud forum vult ꝑparare ⁊ diſponē· oportet cum bonis ⁊ non cum malis ambulare·i· ꝯuerſari· q̄ cum ſcto ſcīs eris ⁊c̄· vnde anima deuota affectabat ſcire dr̄am inter bonos ⁊ malos vt ſciret illos cum quibus ſecuri9 poſſet habitare· ⁊ ambulare ac ꝯuerſari· vnde dixit· O tu ſponſe quem diligit anima mea indica mihi· qui ſunt illi quos paſcis pabulo eterne conſolacōis· eos recreando ⁊ confortando· vel in q̇bus paſceris opa eoꝝ ⁊ facta acceptando ℟ ¶ Et quos accubare facis ſub vmbra alaꝝ tuaꝝ ꝓtegendo· vel in quibus cubas in opibus eoꝝ delectando· Et hoc in meridie·i· temptacōis eſtu ⁊ feruore· q̄ī inualeſcente tēptatione magis cognoſci pn̄t qui ſunt veri ⁊ omnino boni q̄ illi veri boni ſunt· quos tu paſcis· ⁊ in quib9 tu paſceris· quos tu tunc accubare facis· ⁊ in quib9 cubando requieſcis· ⁊ hoc indica mihi ne vagari incipiā p9 greges· ne ex ignorantia talium incipiam ſequi veſtigia hoīm· q̇ brutalit͂ viuunt· Sed ſponſus reducit eam ad cognicōeꝫ ſuiipſius dicens· Si ignoras te ſcꝫ ex inadūtentia gratie pulcritudinis que in te eſt· Et bern· exponit ſic· Si ignoras teꝑ ſic pulcra es inter mulieres·i· inter anīos molles ⁊ ꝯtra temptacōes inſurgentes fragiles· ad peccandum de leui flexibiles Si inquā ita es non eſt tibi valenam· nam ſm greġ· ſup iſto ꝓceſſu· hoc anima ſuaue dꝫ curaē ꝙ ſemetipſam ſciat· ꝙ ſi tunc cognoſcitꝙ ad ymaginē dei facta eſt· ⁊ non dꝫ veſtigia illoꝝ ſequi · q̄ brutalit͂ viuūt De qua ignorantia dicit pſ· Homo cum in honore eſſet non intellexit ⁊c̄· q̄ tunc regredē regradieris· etiam debꝫ exponi ſub conditione· ſi predictaꝫ heſitationem ſequeris diffidens de ſuo ſuccurſu· etiam peccato conſenſeris egre dieris a me per auerſionem· a bono commutabili·

De quo gen̄.iiij. Egreſſus eſt caym a facie dn̄i & abiget p conuerſione ad bonū omutabile poſt beſtialia.i.ſeq̄ris immutando greſſum ho͠im brutalit viuentium. & hoc eſt tibi malum.igit tuā pulcritudinē cōſidera Z ¶ Et omunit ſi volueris ſcire.qui ſunt quos deus paſcit.con ſidera qui ſunt illi qui ſm nobilitatē et pulcritudinē anie & non ſm motus carnales & brutales viuūt. q tales eḡ diunt egreſſione vitioſa.ſic caym.vt dictū eſt qui egreſſ eſt ꝑpetrauit fratricidiū.& ſicut dina. que egreſſa perdit virginitatē ſuam ſiue virginitatis lilium. vel ſic coruus que delectabat in eſu cadauerꝝ vel ſicut eſau qui ꝑdit ius hereditatū.vel ſicut iudas qui ꝑdidit ſuū dn̄ium.vel ſic ſemeus qui irritauit dauid ouitio. de iſta egreſſione ma la forte.poſt aliquid dicet. Tali igit mō debes oſiderare differentiam inter bonos & malos.derelictis malis cum bonis ambula. In hoc ergo documento p̄cipit explicite familiaritas & ſocietas bonoꝝ.& ꝓhibet ſocietas maloꝝ vt aūt quiſquā cum bonis valeat ambulare & ouerſari. oportet p̄mo ſcire qui ſint boni & mali. & differentiaꝫ int bonos & malos.vt aliqualit iam dictum eſt.vt ſic addi ſcat mala declinare.& familiarit bonis adherere A
¶ Vbi ſciendū p̄mo q ad bonū hominē ſpectat peccata deteſtari.virtuteꝫ ſectari.carnē mortificare.mentē eleuaē terrena contemnē.& celeſtia appetē. Iſta enim ſex bona ꝓfert bonus homo de bono theſauro cordis ſui ſm ſn̄iaꝫ ſaluatoris. Debet p̄mo peccata deteſtari. q hoc eſt ſignū boni hominis.patet q bon homo debet deum diligere. Sed q̄nto plus deum diligit.tanto plus peccata et mala deteſtāt.q in iſta materia idē actus numero eſt odium et dilectio ¶ Et nota q iſta deteſtatio & odiū eſt certiſſimū ſignū boni hominis. Multa enim ſigna exterior appēdūt que certa ſigna ſunt.quorum nullum eſt infallibile. ſed omnia ſunt ſigna fallibilia.vt pote ieiunare elimoſinas facere.orare.& peregrinari & hmodi. Omnia enim iſta

fieri pñt in peccato moꝛtali· Exercitatio enim exterioꝛ mo dicum vtilis eſt ſm apl'm· Pietas aut dilectio dei ⁊ odiũ mali ad omĩa valent· Sed eõ mali malum non deteſtañt ſ; in ipõ delectant· q: malus de malo theſauro coꝛdis ſui· ꝓfert mala.i.diligit ¶ Secundo ad bonũ hoiem ptinet v̇tutem ſectari Virtus enĩ a vi dicit·qui ergo ſibiipſis violentiam faciunt v̇tuoſe viuendo·iſti ſe bonos eſſe oñdũt ⁊ ideo ſunt qui regnũ dei violent rapiunt· Regnũ enim celoꝝ p btõs vim patit· Nec miꝝ ꝙ ad bonos hoĩes ptinet v̇tutes ſectari·cum etiam int apes que ſunt animalia irrationabilia ꝓ vehendis floꝛib9 rixa freqñter fiant B
¶ Vbi notanõ eſt ꝙ in ſcripťa ↄſuetudo eſt floꝝ nomine ꝑpter ſpem fructuũ v̇tutes deſignari·que v̇tutes ⁊ ſi diũ ſe ſunt in ſpecie· ad vnam tñ priamn ad vnũ finẽ tendũt vnde aug̃·li·conf: dicit· Diſplicebat mihi quicq̇d agebã in ſeculo p̃ dulcedine dei quẽ dilexi· Et ſequit volebam mente conferre·quis eſſet aptus modus viuendi ad ambulandum in via dei·in qua alius ſic·alius ſic ibat C
¶ Diuerſis enĩ ſ; nõ auerſis vijs ſcĩ ad p̃riam diriguñt in via veritatis iuſtitie·Noe ſaluat9 eſt in fide abꝛaa;·in timoꝛe yſaac·in ꝓpagacõe iacob·in innocentia ioſeph·in manſuetudine moyſes in obedientia·ioſue in leuitate·ſamuel·in humilitate dauid·in zelo elias·in orone ⁊ lacrimis ezechias· in pacĩa iob· in abſtinentia daniel·in mĩa thobias·in veritate annuntiacõis yſaias·in ſcrificatione ieremias· His floꝛibus antiq̇ pr̃es v̇natiſſime floꝛuerũt· Sed ꝙ dicit ꝓ ↄuehẽdis floꝛibus rixa int apes fiat null9 mirat·cum vn9 iſta virtute ſc; abſtinẽtia ·⁊ alius pacĩa vel alia virtute polleat·ſm apl'm· Diuiſiones gr̃aꝝ ſunt nec ſolum in antiq̇s p̃ribus ⁊ ſcĩs· noue leges flores v̇tutum fuerunt· ſ; etiam multi de paganis v̇tuoſe vixerũt·
D ¶ Sicut ſignanĩ legit in vita alexandri de bꝛagmãnis· ꝙ vi; rex bragmannoꝝ ſcripſit alexandro dic̃· Nos in pnĩa vitam ducimus· Primo q: p l'imoꝝ deoꝝ culturã

penitus vitamus· ſ; vnũ deum altiſſimũ colimus·ſibiq̃ aſſidue laudes p̄dicamus ¶ Secundo q: nihil volumus vltra h̃re·niſi qd̄ nat̃e rō requirit· vñ ſupfluũ non q̃rim? diuitias non amam?·ſ; paupertate quã habem? diuites ſumus·vnde ſic ſobrie viuim?·vt nihil ad manducandũ queram?·ñ ꝙ terra ſine hoĩs labore ꝓducit·⁊ ex his cor pora ſuſtentam?·nec tñ ex his ventrem nr̃m implem?· q: illicita eſt apud nos ventris extenſio Ideoq̃ abſq̃ morbo ſumus·⁊ dum viuim⁹ ſemꝑ fruim̃ corpoꝝ ſanitate· ⁊ iō nullam medicinã nobis facim?·vno termino mortis vita nr̃a finit̃·q: vnus plus altero non viuit ¶ Tercio omnia patim̃ ⁊ ſuſtinem?·⁊ illud dicim? eſſe oportunũ·vñ non facimus litem·nec arma par̃e ſemꝑ ex conſuetudine tene mus ¶ Quarto oẽs inimicos nr̃os interiores occidimus· vt exteriores nullaten? timeam?·Deſideria enim corpis non pficimus·etiam ſecuri ſemꝑ viuim?· q: inimicos inte riores ſubiugam?·leuius capit̃ ciuitas cum ab interiori: bus hoſtibus impugnat̃· tu aũt alexander cum exteriori bus inimicis pugnas·⁊ quos intus portas demones nu tris ⁊ conſuas ¶ Quinto oẽm rem que vtilitati non cõ gruit nullatenus audire aſſentim?·nec multũ loquim̃·ſed cum ad loquelam ꝓuocam̃· veritatẽ dicim?·⁊ continuo taceamus ¶ Sexto ſubitaneã mortem non facimus q: ꝑ ſordida facta aerem ip̃m nõ fedam?·membra nr̃a luxurie non tradimus·adulteriũ non omittim? ·nec aliqd̄ vitiũ facim?·Hic nota quõ mala facta fedant aerẽ ¶ Septimo femine nr̃e ornant̃ vt placeant ·⁊ cũ ip̃is non cã libidi: nis·ſ; ꝓlem ꝓcreande omiſcemus· vñ ipi nullum ornam̃ tum querunt·niſi ꝙ eis diuina ꝓuidentia ꝓcurauit· vñ ſiq̃s int̃ nos nat̃am mutari voluit criminale reputam? E ¶ Octauo nullos ludos amam?·qñ vero ludi cãm exerc̃e volum? nr̃a ⁊ p̄deceſſoꝝ nr̃oꝝ facta plegimus·⁊ cum debemus redire plangim? ⁊ turbam̃ Sed cum celũ videmus corda nr̃a letant̃·q: fut̃am vitam optam? vos

aũt infelices dicimus· q: non vnũ deum colitis· quibus victimas ẽmolatis· & non intelligitis q deus non pcio· nec ſanguine vituli· nec hirci· ſ ſemp bona opa & oronis eloqum ɔmouem̃· Vñ iſta facitis ꝓpter que tormenta in futuro ſuſtinetis· nos vero ɔ̃tria facimus ꝛ amam⁹· vt pꝰ mortem nr̃am diuina gloria potiam̃ Vos aũt tot deos colitis quot membra in corpe habetis· nam hominẽ dicim⁹ eſſe microcoſmũ·i· mõm puũ· ꝛ ſicut corp⁹ hoĩs multa mẽbra hꝫ ĩ celo dicitis ml'tos deos eſſe Vos iouẽ deũ cordis eſſe dicitis· eo q iracundia nimia moueat̃ Martem vero deum pectoris dicitis ·eo q pñceps extiterit pliorꝫ Mercurium vero lingue vocatis· eo q ipe plurimũ loquebat̃ Herculem deum dicitis brachiorꝫ· eo q·xij· v̓tutes exercuerit· preliando brachium ⁊c· Venẽm deum guttur eſſe dicitis· eo q ebrietatẽ ꝑus inuenit· cupiditatẽ deũ dicitis eo q fornicator exiſtit· Etiã venerẽ deũ v̓tris eſſe dicitis eo q pñceps ſit luxurie & amoris & totũ corpus in deos diuiditis nullam vob̓ pꝛiculam reſuatis· nec creditis· q: vnus deus qui in celis eſt· vos ꝛ corpa vr̃a creauit· verũ non negatis deos adiutores· ſ carnifices poti⁹ ſunt vocati· qui membra vr̃a diũſis ſupplicijs affligunt Oportet enĩ vt tanta tormenta ſuſtineatis quot deos colitis· vn⁹ deus inſtruit vos luxuriari· alius bibẽ· alter litigare oẽs vob̓ impant· & omnibus obeditis· vñ oĩa mala vos docent· Si exaudierit vos dij vr̃i male hẽbitis q̇a eos de malo rogatis· Si nõ exaudierint vos deſiderijs vr̃is obuiabunt· ergo ſiue vos exaudierint ſiue nõ· ſemp inferũt tormenta ¶ Secũdo vos tm̃ editis & bibitis q ſtomach⁹ ex nimia repletiõe ɔcuſſus in varias egritudines tñſmutãtur· etiam ante temp⁹ picula mortis ſuſtinet ¶ Tercio oĩa tenẽ vultis· vt oĩa teneant vos ſicut ſuos ¶ Quarto vos neminẽ ſapientẽ reputatis· ñ qui habet facundiam loqñdi· Omnem ſenſum vr̃m in lingua vr̃a habetis · & tota ſapĩa in ore vr̃o conſiſtit· vos aurꝫ diligitis ·domos

maximas conſtruitis· et hr̃e copiam ſuorum affectatis· cum tñ iſte vos genuit qui lapides et arbores procreauit · et hoc non attenditis · ornatis ſepulcra vr̃a et de corpibus vr̃is que in cinerem reſoluunt magnam pompã facitis· et tñ de bitã memoriã poſt vitam nõ relinqtis F ¶ Alexander aũt tanq̃ homo hoc modo de terra loquebat et ſcripſit dic ſe filium dei inanis nominans· Non eſt inqt laudandus vir qui ſemp in anguſtia viuit· ſed qui diuitias h̃z et ipis temperate vtit· Quia ſi laudandi eſſent in anguſtia preſſi· ceci et leproſi ſup oẽs alios debent commendari· ſed multa de lectabilia viſui nr̃o occurrunt· alia p viſum contemplamur alia p alios ſenſus percipimus· alia ſoporamus de terra· vñ oẽs bonos fructus attrahimus de mari piſces· de aere volucres· delitijs gratulamur· ſi ab oĩbus his abſtinẽ volueritis· aut ſupbia vos tendit· aut inuidia torquebimini· atq̃ nobis et non vobis iſta ſunt donata· Ego aũt ſcḋm opinionẽ meaz iudico q vita et mores vr̃i a ſtulticia magis q̃ ſapia attra hunt· Et hec ſunt verba hoĩm ſeculariũ qui reputant vi tam bonam eſſe ſtulticiam· Rex autez ſancte vite et pure tanq̃ rex bragmannorum reſcripſit dicens Non habitamus in oc ſeculo tanq̃ perpetuo moraturi· ſed ſicut peregrinantes · qa ſuperueniente morte pgimus ad alias habitacões· nec contra deũ inuidia concitamur· deus qui oĩa creauit in mõdo multas rerum conſtituit varietates· et dedit hoĩ liberum arbitriũ· vt de omĩ bus que ſunt in mõdo recte prouideat et diſcernat· Qui ergo peiora dimiſerit· et meliora ſecutus fuerit non deus eſt· ſed dei amicus vocat de nobis qui caſte et pure viuimus cur dicitis q dij ſumus· aut contra deum inuidia concitemur· Hec autẽ ſuſpitio quã de nobis habetis vos tangit· nam vos ipos auro ornatis· ſed deus ornat· ſed aurum quid nobis prodeſt· cum ex auro aĩe non ſalue fiant· nec corpa ſatiant· nec ſanant ſed malum hoĩ confert· q qnto in maiori qntitate habet tan tomagis appetit G ¶ Et iſta contentio que fuit inter bragmannos et allexandrũ concordat cum illo · q plus

i pblema·pticula qnta pblemate xv·qrit qre ambulātes viā et neſciētes qnta eſt lōgioꝛ apparet qꝫ qn ſcim⁹ eā Et qꝛ freqnter qntitatem eius ſum⁹ expti·et rn̄det ꝙ anima tali via palogiʒat·quodamō a ſeipa·expitur eni aia iſtā ꝯſeqntiam eſſe certam·ſcio menſurā iſtius vie·ergo eſt finita·et ꝙ neſcit alteri⁹ vie menſurā·arguit a negacōe an̄cedentis ſic·hui⁹ vie neſcio menſurā·ergo ē infinita etiā in iuditio decipit ℭ Moꝛalit hoies vicijs non iudicant ꝙ alij hoies poſſint v̄tuoſe viuē·vn̄ luxurioſus mirat quō alius caſte viuē poſſit·Ideo quilibet hō iudicat aliū ſm ſeipm·ſicut dicit criſoſt·Omnis hō ſm ſe eſtimat aliū non poſſe meli⁹ ſentire de alio qꝫ de ſeipo·Ideo tanqꝫ ſctitatis via et religionis reputat laborioſa ex inexpientia ⁊ ignoꝛantia·⁊ quod aīa palogiʒat a ſeipa·Bonus aūt homo vtit v̄tute·vnde in apibus quibus boni ꝯpant·qi habitualit totius v̄tutis inſigne repiens·et que in alijs aīalibus ſigillatim ſperſa vident·in iſtis nata penſioꝛi bn̄ficio congregauit ℌ ℭ Multi aūt timent viā v̄tutis arripe et in ipa ambulare Narrat phs in pblematibus ſuis dic·ꝙ miꝝ eſt ꝙ in alto ambulantes facili⁹ cadunt·qꝫ ſi pmo poſiti eſſent·⁊ viam tante artitudinis tn̄ſirent ſꝫ cauſa eſt vt dicit ariſtol·ꝙ pmaginatio eſt cā guitatis vn̄ ſicut ex pmaginacōe cauſat timoꝛ ſic ex ipa cauſat guitas p quaꝫ qs cadit ℭ Moꝛalit ſic eſt de multis ꝙ ex ſola pmaginacōe reddunt ſe timioꝛes ad pſeqndum viam v̄tutis·⁊ ideo cadūt in factis ſuis·Qui eni plus timet frig⁹ plus paciunt a gelu ⁊ niue qui ſe h⁹modi non curātes indurant·iob·vi·Qui timet pruinā irruet ſup eum nix·ſit hoc dictum de virtutib⁹·Materia aūt de v̄tutib⁹ magis habebit locū in ſeqntibus·ſcꝫ in illo documento·Virtute vtē ℭ Tercio pncipalit decet hoiem bonū carnē moꝛtificare·patet qꝛ q xpi ſūt carnē ſuā crucifixerūt cū vitijs ⁊ ꝯcupiſcentijs·i·cruci affixerūt Veterē enim hoiem volunt crucifigē cum actib⁹ ſuis·etiam in eo ꝙ carnē moꝛtificāt

ſp̄m in ip̄a crucifixione eleuant. Ponūt enī vnū punctū in medio. & ab illo trahunt q̄tuor lineas. vnā ſurſū. aliā deorſum. terciā dextrorſū q̄rtā ſiniſtrorſū I ¶ Etiam q̄tuor affectiones anīe ornant vnā ſurſum. cum deū ſup oīa diligunt. vnā deorſum. cum diuina iudicia metuūt. vnā dextrorſum. cum diuina p̄miſſa ſpant. & q̄rtam ſiniſtrorſum. cum plangunt pc̄ta p̄terita. etiam t̄rena ↄtemnunt. & celeſtia appetūt & in hoc bonos ſe oñdunt ¶ Vñ narrat̄ q̄ in pictauia in mari p̄pe monaſteriū ſc̄ti mihael' in hēmo inuēta eſt q̄nq̄ q̄dam auis que ab incolis lingua gallica pes dicit̄. q2 in p̄te poſteriori ſub cauda vnū tm̄ ad modū an̄ris habet pedem. quo ſcʒ in mari ſic remige ſe gubnat. ita q̄ p t̄ram nunq̄ ambulat. aut enim p maē natat aut p aera ſurſum volat. Non enim habet pedem ad ambulandū. ſ3 pedem vnicū ad natandū. Sic in p̄poſito. cū enim in ſcrip̄ta. p pedem deſignet̄ affectio. p volatū contemplatio. p maē vita bona. vel in pn̄ia. vel in religiōe Per ambulacōēʒ v̄o que in t̄ra fit. t̄renoꝝ implicatio Iſti ergo non dn̄t h̄re pedes. quibus ſup t̄ram ambulent. ſ3 vnū pedē. i. vnā affectiōʒ debitā ad deū. etiā deſideriū et̄noꝝ. & ita debet ſe p mare hui9 vite dirigē. vt ad celeſtia valeat p̄uenīe. patet ergo quō p iſta. vi. dr̄nt boni a mal' Cum bonis ergo ambula. malos relinq̄ndo K ¶ Et ſi adhuc melius ſcīe volucris. dr̄am int̄ bonos & malos. Nota q̄ ad bonū hominē p̄tinent q̄tuor. Primo vt ſciat deum in omnibus venerari. Secundo. vt ſciat deum in omnibus ↄtemplari Tercio omnes conatus in deū ordinare. Quarto vt ſciat deum in oībus deguſtare. Primo deum in omnibus venerari. ſcʒ in bonis collatis. & in adūſitatibus ſibi illatis. vt dicat cum iob. Si bona ſuſcepimus de manu dn̄i &c. & in bonis p̄ximoꝝ congaudendo. & de malis dolendo. vt ſic ſciat malis. bene vti. q2m ſm plinium in natali mundi hiſto. li. xxxij. c. ij. Aliqui ſunt fontes venenoſi. quoꝝ aquam potantes necat qui tamē

piſces nutriunt non venenoſos L ¶ Sic in ꝓpoſito diuerſe ſunt aque.i.diuerſe mundi res fluxibiles. q̄ſi ſcȝ anime non bn̄ vtenti ſunt mortifere & nociue. & mortis culpe cauſalit̄ inductiue. ſicut diuitie que cauſant auaritiam. delitie que cānt luxuriā. ſcīa mundi que cāt ſupbiā Communit̄ tn̄ accidit ꝙ in talib⁹ aq̄s inueniunt̄ iſti piſces.i.hoīes p̄dictis bonis bene vtentes. ſcȝ boni & iuſti & aliȷs p mala exempla nullaten⁹ venenoſi. qui pn̄t bn̄ haberi mundi diuitie. cum largitate & caritate delitie cū tempantia & frugalitate. mundi ſcīe. cum iuſtitia & humilitate. etiam tales ſciunt deum in omnib⁹ venerari. M ¶ Si enim boni ꝛ deum diligunt omnia coopant̄ eis in bonū. ſcȝ temptatio interior & exterior. Item odiū ꝛ inuidia alioꝝ circa ſe. q̄uis qn̄ꝙ neſciat. Item qn̄ꝙ lapſus in pcc̄m. qꝛ efficit̄ calidior ſe cauendo. ꝛ deo feruenti⁹ ſuiendo. & efficit̄ humilior & verecundior coram deo. & hominibus pcc̄m vitando propter deum. Item ſi videt alium peccare plus ei compatit̄. Item freq̄ntius ieiunat. fortius penitet. & deo ſedulius ſuit. etiam hoī bono oīa coopant̄ in bonū. qꝛ de malefactis alioꝝ faciūt vtilitatē Sunt enim aliqua animalia que venena ꝯmedunt. & tn̄ venena eis non nocent nec ip̄a etiam hoc aliȷs venenoſa ſunt. ſicut patet de ceruo qui comedit ſpentes & de capōe qui deglutit bufones. & de multis ſimilib⁹. Eſt enī natā in eis ita efficax ꝙ venenū ip̄m pt̄ digē. ꝛ oēm malitiam ab eis tollē. ſiue tolerare. & ip̄a ī nutrimentū ꝯpetēs trāſmutare. p̄mo & alia animalia venenoſa multa remediabilia in ſe continent. que nat̄am malitiam veneni h̄nt. & ꝯ venena valent. ſicut patet de bufone. in cuius capite lapis precioſus inuenit̄. qui ꝯ venenū valere dicit̄. Sic in ꝓpoſito p talia animalia intelligo homīes bonos. q̄ de ſe ip̄is peccatoribus ſpentibus vtilitatē faciunt. & eoꝝ venena ſcȝ dicta & exempla que ex ip̄is vident in bonum ſui nutrimentum ſeu documentū vertunt. vnde & tales

factis alioꝝ lucrari pñt· quia ꝙ odiunt malum in aliꝭs procedit ex radice caritatis·ſic et boni in bonis alioꝝ lu: crant· vnde dixit hermes pħs·Bonus eſt iſte cuiꝰ bonis pticipant aliꝭ qui reputant alioꝝ bona ꝓpa·ſcꝫ p caritatē quam a deo habet ¶ Secundo ad bonum hominē ptinet vt ſciant deum in omnibus contemplari·ſcꝫ in creaturis animatis et inanimatis·conſiderando eoꝝ efficatias ꝓpe tates ordines·et diuerſitates·creaturaꝝ enim conſidera tio mouet hominē ad multas laudabiles diſpoſicões· ſcꝫ ad amorem honorē·ſtuporem·et timorē et ad laborē· De hoc habes in lectura holkoc ſup libros ſapiales q̄re ibi· ¶ Tercio ad bonum hominē ptinet·vt ſciat omnes co: natus in deum ordinare tempando corpis ſenſus per te: nuitatem refectionis·p auſteritatē veſtis·p cohabitacōꝫ ſolacꝭ et vanitatis·p ſolitudinē aſpectuū et curioſitatis· ¶ Quarto vt ſciat deum in omnibus deguſtare·nunc co gitando peccata et ſe humiliare·nunc cogitando dei iudi tia·et penas etiam timē·nunc dei beneficia et ad amorem inſurgere·nunc paradiſi gaudia·et p feruorē liquefieri et impreſſionē diuine inſpiracōis·poſſit ſicut cera liquefcta citius recipe N ¶ Item tercio pncipalit·ſi ſcire vo: lueris qui ſunt boni cum quibus debes ambulare·nota ꝙ bone vite vꝭ·ſunt gradꝰ·qui deſignanē p vꝭ· lucnas exo·xxv·Prima lucerna eſt conſcia mūda·ut in tenebris piculoꝝ diſcernē ſciat et diiudicare ſemp ſuſpectus de pi: culo·timidus de peccato·philip̄·ꝭ·Sitis ſine querela et ſimplices filꝭ dei· et ſine repͥchenſione in medio natiōis praue·inter quos lucetis ſicut luminaria in mōdo·Lucet enim talis quaſi ſtella matutina in nube periculoꝝ·quaſi luna plena in nocte petoꝝ·et quaſi ſol refulgens in medio demonioꝝ·et hoc totū facit conſcia muunda O ¶ Sꝫ forte dicis·et quis mundabit conſcientiam·dicit ꝙ hanc mundat deus et homo·homo inq̄ntum per diligentē in: ueſtigationem·deus per ſuam miſericordiam ¶ Et pmo

homo per ſuam inueſtigationem · Sed qui interiora ſue conſcientie vult inueſtigare · Studeat in ſeipo conſiſtere · et omnes diſtractiones cordis ſui et cogitationes in vnū colligere · Et igitur in iſta mundatione diligens ſtudiū requirit · ſicut apl'us dicebat ſtudeo ad deum habē · quaſi conſciam bonā · et in hoc ſtudio oportet vt habeat recens memoria p̄teritoꝝ · Conſidera ergo teipm̄ · quō vnus et q̄ntum quotidie ꝓficis vel deficis · quibus temptationibꝰ impugnaris a demone · Conſidera ergo qualis ſis et q̄lis merito eſſe deberes · vt ſic teipm̄ cognoſcas · Et ſi ſenſeris deſideria tua circa delectacōes exteriores affici et cogitationes tuas in eis occupari · cum ſolicitudine repelle eas redire ad cor tuum · Diſce ergo freq̄nter iſta cogitare que valeant mentē tuam ad celeſtia eleuare · vel erigere · et in diuino amore accendē p ❡ Et nota ꝙ future beatitudinis non eſt certiꝰ teſtimoniū · q̄ꝫ munda et bona conſcīa · Inſpectione enim conſcīe ſtatus interioris et exterioris hominis dinoſcit̄ · Anima enim que ſine hoc ſpeculo e ſt ſeipām non cognoſcit · vnde anima dum egredit̄ de corpe nullum alium preter conſcīe librū ſecū portat · et in iſto cognoſcit quo ire debet · et quam mercedem recipē Habet ergo bona et munda conſcīa in corpe puritatē · in ore veritatem · in actione rectitudinē · ꝑ his merebit̄ trinitatis viſionem · Felix ergo conſcīa in qua mīa et veritas obuiauerunt ſibi iuſtitia et pax oſculate ſunt · Qn̄ ergo homo veraciter ſe cognoſcit · tunc deus ſibi miſetur et qn̄ iuſte in ſe penitet · quod iniuſte omiſit · tunc veram pacē poſtmoō in ſe inuenit · Mundat ergo conſciam homo ꝑ diſcuſſionem · deus ꝑ ſuam mīam Q ❡ Sed ſi iterū dixeris quō deo pt̄ conſcīa ſic pure mundari · cum homo in pn̄ti ſine priuilegio ſpēali a venialibus non poſſit abſtinere · ſicut dicit̄ in deut̄ · vbi legit̄ ꝙ dixit moyſes deus magnus et terribilis · Ipē conſumet nationes has in conſpectu tuo · vt paulatim atqꝫ perpetes non poteris eas ·

delē pariter ne forte multiplicent̄ ɔtra te beſtie terre Sup
quo vero dicit Raban⁹ · Hic nobis dicit̄ q̄ quāq̄ expulſis
peccatis corpalibus a carne nr̄a · accedunt beſtie ſpūales ·
ſcȝ alia peccata · vt iactātia · vana gloria · īpacia ⁊ h⁹mōi
Loth enim in monte poſit⁹ ɔcubitu ſe nephario pollut⁹
eſt qui in ſodoma habitans ɔtinuit ne peccaret · vnd ſepe
omnipotentis diſpoſicōe ɔtingit · vt quib⁹ maiora bona
p̄ſtat · quedā minora non tribuit vt ſemp anim⁹ habeat ·
quo ſeip̄m rep̄hendat · vt in his que accepit ſe non extol-
lat · ſ; diſcat q̄ a ſeip̄o maiora bona non habet · qui in ſe-
metip̄o parua nutrire non poteſt · Hinc eſt q̄ pductis fi-
liis iſrl̄ ad terram p̄miſſionis dn̄s cunctos fortes ⁊ potē
tes aduerſarios eoꝝ extinguens · philiſteos ⁊ chananeos
diutius reſeruauit · Vnde nullo modo fit vt vna ⁊ eadem
mens virtute polleat · ⁊ ex infirmitate lateſcat · q̄tenus
ex parte conſtructa ſit · ⁊ ex parte reſpiciat ſe deſtructam
vt p bonum quod querit · ⁊ habē non poteſt · illud ſeruet
humilit̄ quod habet · Vnde lucra maxima q̄nq̄ ex mīmo
lucro conſequūt̄ · ſcȝ humilitatis cuſtodia ex qua maxim
lucrū frequent̄ conſequit̄ Vnde ī canticis cum anima iam
dixiſſet · Anima mea liquefacta eſt · vt dilectus locut⁹ eſt
ei ſtatim tunc ſubnectit · queſiui illum ⁊ non inueni · igit̄
defectuoſam ſe ſtatim recognoſcit · vnde ⁊ in deut̄ · ſequit̄
Scito ergo q̄ non pp̄ iuſtificacōes tuas dn̄s dedit t̄ram
hanc optimā · cū pplꝰs dure ceruicis ſit · ⁊ igit̄ adhuc cum
ɔſcīa mūda ſtare pt̄ peccatū veniale ¶ Scd̄a lucerna ſiue
gradus eſt deuotio ſancta que aſcenſiones in corde diſpo
nit modos ⁊ tēpa oñdn̄s ſibi prefigēdo · Et q̄ntū lucet in
cognoſcēdo tm̄ ardet in amando · ſicut dicit̄ de ioh̄e bap-
tiſta · ille erat lucerna ardens ⁊ lucens · Nam ſicut ardor
ſine ſplēdore cito errat · ſic ſplēdor ſine ardore cito inflat
Et ideo caueas te ne bona tua ⁊ iuſtitiā tuā facies corā

hominibus vt videaris rc. Ne alios illuminando ipſe fri geſcas et tenebreſcas. vnde precipit. exod. xxv. Vt lucna ſit ſuper candelabrū. vnde de homine deuoto dicit Ecc. v. Quaſi ſtella matutina in medio nebule. quia nebula duo continet. ſcz obſcuritatem. et reliqas tempis pteriti ſereni tatem et indicatiuū futuri. Deuotus ergo p lucernā de uotionis relucet quaſi venus in templo ecāie. Nam cum moyſes minaſſet gregem ad interiora deſerti. venit ad mō tē dei oreb. vbi apparuit ei dns. quia qndo hōo cogitacōes ſuas erigit et ordinat et intrat ad intimū ſue conſcīe tunc conſtituto in ſpeculo mentis ſue. apparet dns. et cum eo iocundatus multas conſolationes ſuas recipit et reuela tiones a deo in tumultu eni non loquit deus anime ſz qui in angulo et ſecreto. oſee. ij. ducā eam in ſolitudinē et ibi loquar rc. Quomodo aūt iſtam grām pt recipe. qui non pt ſeipm in vnū colligē. que nondū nouit ad ſeipam in trare quō pt ad ea que ſupra ipam ſunt ōtēplando aſcēdē
R ¶ Et nota quis in ſancto homine debet eſſe ſcā de uotio. hec cum ſignāter haberi. dz tempe diuini officij et ſpetialiſſime in miſſa et ad illud ſacrm ſcz altiſſimū corpis xpi ¶ De deuotione quā homo ad miſſā dz hre declarat. p exempla varia ¶ Legit enim de quodam ſacerdote de datia qui pegref pfect eſt vltra partes marinas. qui cū ſocijs in vigilia paſce venit in irlm. et ſocijs recedentib ipſe remanſit. miſſam audiuit et ōmunicauit. quo peracto ſotios ſeqns. venit quidam in equo ad eum qui ipſum ad ecāiam ſuam. et domū ppriam tranſportauit ſocijs ſuis in via multa picula ſuſtinentib. Ex quo patet q miſſam deuote audire dietam non minuit S ¶ Debet homo deuotus habere deuotionez magnam ad ſacramentū cor pis xpi. exēplo hugonis de ſcto victore q fuit doctor deuo tiſſim de quo le q in infirmitate q deceſſit dū laborarz

⁊ nullum alium retinē poſſet cibum· corpus dn̄icum ſibi dari iuſſit cum deuota inſtantia· ⁊ fratres volentes ſue petitioni ſatiſfacē· ſimplicē hoſtiam ſibi detulerūt· timentes de vomitu quē habebat· Qꝛ iſte p̄ reuelacōem cognoſcens dixit· miſereat̄ vr̄i deus fr̄es· cur me deludē vultis· iſte non eſt deus meus quem portaſtis· mox ip̄i ſtupefacti cucurrert̄ ad corpus dn̄icum ⁊ ſibi detulert̄· Ille aūt videns· ꝙ ip̄m recipe non poſſet· eleuatis manibꝫ in celū ſic orauit· Sicut aſcendit filius ad pr̄em· ⁊ ſp̄s ad deum· q̄ fecit iſtum· ſic aſcendat verus ille xp̄s qui in hoſtia eſt· ad pr̄em vna mecum· ⁊ his dictis expirauit· ⁊ corpꝰ dn̄i cum in manibus fratrū diſparuit ¶ Item in ptibꝫ albice accidit ꝙ dum corpus xp̄i portaret̄ ad comunicandū infirmum · ⁊ equites venirent ex oppoſito· nec deſcendēnt nᶜ reuerentiam exhibēnt· equi eoꝝ flexerūt genua· ⁊ iſti ad terraꝫ corruert̄· Nota hic de nr̄is femellis· qui in eleuacōe corpis xp̄i flectē genua non pn̄t T ¶ Item vt dc̄m eſt tempe diuini officij debet homo deuocōꝫ hr̄e ad deū· ꝫ q̄ntū diſpliceat deo accidia in diuino offitio ¶ Patet p ſeq̄ns exemplū· Erat in quodā monaſterio monachꝰ qui in matutinis dormire freq̄ntiſſime ſolebat· Eo aūt ſemel dormiente vidit in ſomnis demonem cum pice in patella liquata ſingulos monachos viſitare· ⁊ dormientibꝰ quibꝰdam offerre coclear feruens plenū pice· Ad ſe vero· cū vidiſſet demonē venire· ⁊ coclear feruens ori dormiētis offerret· retracto ſubito capite accubitū ſedium cū p̄molatur offendit ⁊ leſus euigilans ſe vulneratū inuenit· Et ſi dyabolus tale ferculū hominibꝰ in ſmone ⁊ p̄dicacōe dormientibus ꝓpinaret timeo ꝙ multi lederēt· Debet gᵒ bonus homo ⁊ deuotꝰ in p̄dictis punctis ſpēalem deuotionem ad deum hr̄e· Angelus enim qui ſtabat iux̄ araꝫ templi hēbat thuribulū aureū in manu ſua· i· cor plenū· deuocōis in manu Itē bonꝰ hō debet hr̄e ſpēaleꝫ deuocōꝫ ad xp̄i natiuitatē· iteꝫ ad xp̄i paſſionē· applica exēpla vt vis

¶ Tercia lucerna ſiue gradus eſt obia humilis ⁊ ꝓmpta ut ad auditum mādato xp̄i intellectu diuinoꝝ ſemꝑ ſibi mens appareat vilior. ⁊ ꝑ audita ad opandum ꝓmptior pſ. lucerna pedibus meis verbum tuū. Sed caue ne audita retorqueas in alio viꝫ ſeipm̄ iuſtificando ⁊ alios iudicando. ſ diſcretio ſemꝑ dicat. Qm̄ qui illuminas lucernam meam dn̄e. ⁊ caueas ne audita ↄtemnas ea non ad implendo. de obia aūt poſt plenius tractabit̄. ſcꝫ ibi mḡrm metue V ¶ Quarta lucerna eſt intentio recta. vt ſolus honor dei appareat. non inanis factis. nec inanis gloria. vel lucꝝ tempale. Circa quod nota ꝙ tria ſunt in opibus nr̄is que indigent regulatione. ſcꝫ affectus. cogitationes. ⁊ intentiones. In affectionibus ſunt duo attēdēda. ſcꝫ vt ſint recte ad illud ad qd̄ dn̄t ⁊ eſſe ſincē .i. quō debent eſſe. Etiam diligere quod non oportet malum eſt ſimiliter diligē quod oportet non quō oportet malum eſt. ita ꝙ bonus affectus eſt qn̄ eſt ad illud ad quod debet. ⁊ quō debet. Ammō dilexit ſororē. ⁊ erat affectus ad quod debuit. ſ male dilexit ꝙ non erat quō debuit. in eo enim ad quod debet dicit̄ rectus. ſ quō debet dicit̄ ſincerus X ¶ Sunt etiam cogitationes ordinande ſiue regulande. duobus modis. debent enim eſſe munde. ſcꝫ qn̄do nec ab affectionibus malis generant̄. nec etiam affectiones malas generant ordinate. i. qn̄ rationabilit̄ hoc eſt tempe ſuo adueniunt. Tempe enī non ſuo bona cogitare ſine vitio nō eſt vt in omino dilectos. ⁊ ecōuerſo. ⁊ ꝗuis in omni loco homo diſciplinam diſcere debeat. diligentius tn̄ ⁊ magis ſolicite eſt ſuanda. niſi vel neglecta plibus gn̄at ſcādalū vel cuſtodita bone imitacōis exēplū R ¶ Sūt inſuꝑ tercio in ꝓpoſito intencōes regulāde. ⁊ hoc duobus modis. dꝫ enī intētio eſſe ſimplex ⁊ diſcreta. ſimplex q̄ eſt ſine malitia. diſcreta ſine ignorantia. vt ſciat hō cuius honorē ⁊ laudē in ſuis actibus querē debeat. ſcꝫ dei. ne ꝓpam q̄rat laudem. ⁊ honorē ſoli deo debitū. tu noli ↄcupiſcē

¶ Eſt ergo quarta lucerna intentio recta. Lucna enim corpis tui eſt oculus tu9. i. intentio dirigens opus tuum qđ ē bona intencōe ut clarꝫ eſt. Etiā in omnibus opibus nr̄is intentio recta dꝫ hr̄i ¶ Qn̄ta lucna eſt pnīa duca & fixa. vt caro p pnīam conſtringat. iuxta illud luce. Sint lumbi vr̄i pcincti ꝛc. Sed caue ne abſtinentia alios deſpicias. cogitans ꝙ alius forte melius te facē poſſet. & q̄ interdum alius cum meliori abſtinentia comedit. q̄ꝫ tu abſtineas. Caue etiam ne carne nimis indulgeas. & eam pl9 q̄ꝫ animā cures vnde ij. mach. dicit de his qui fuerunt in pnīa ꝙ accenderīt lucnas & poſuerunt panes. Panis enī aditus ad lucnas. firmū ꝓpoſitū ſignat in pnīa. q: panis cor hominis confirmat ¶ Sexta ꝯuerſatio eſt hoīs lucna bona. vt in hoīe honeſtas ꝛ maturitas reluceat. iux̄ illđ Luceat lux vr̄a ꝛc. Vn̄ caueas oēm exceſſum laſciuie. q: lucna talium extinguit. Econtra caueas. ne ocioſitate torpeas. vel verba illicita audias. Sapīa enim hominis relucet in vultu eius. vt poſſit ſemꝑ dicē illud paliꝑ. xiij Eſt apud nos candelabꝝ aureū & lucna ei9. vt accendat ſemꝑ ad veſpam ¶ Septima lucna eſt patīa immota. q̄ nec in vicijs nec in flagellis vincit. iux̄ illud ꝓuer. Accīxit fortitudine lumbos ſuos. & roborauit brachiū. patīa enim eſt pars fortitudinis. nullo enim citius acquirit regnum celoꝝ q̄ꝫ tolerātia tribulacōis. ideo ſequit. Guſtauit ꝛ vidit. qm̄ bona eſt negotiatio eius. non extinguet in nocte lucna eius. In nocte enim tribulacōis non extīguet lucerna patie 3 ¶ Patīa enim in bono homīe ꝓbat tribus modis. ſicut narrat in libro de nugis pħoꝝ ꝙ multis pħis ꝯgregatis ceperunt adinuicem conferre quō vir patiens & bonus. ꝫ ꝓbet & cognoſcat & diuerſi mode iudicauerīt. Prim9 dixit ꝙ cognoſcētur ad mođ vit Secundus dixit ꝙ ad mođ carbunculi Tercius dixit ꝙ ad mođ auri qđ p ignē ꝓbat ¶ Pri9 aūt in hoc bn̄dixit q: vitꝝ maxīe cogno q̄ ad ſonū q: ſi fac ſonū acutū itegꝝ ē

Sed ſi raucum tunc eſt fractum· ſic homo patiens ꝛ bonꝰ ſi tangat̄ verbis ꝯtumelioſis· ſi murmͣat ⁊ impacienter· rn̄dit ſignū eſt ꝙ patiā eſt ſic fracta· ⁊ non integ̃· q꞉ ita dicit̄ pacia campanilis ·latet enim v̓tus paciē· q̄ꝛ in ſanguine ab intra· ⁊ igit̄ eius v̓tus ꝓbat̄· cum hoī aliq̄d ad ūſitatis aduenerit· eteam pacient̄ ſuſtinens dulcē ſonum reddit ❡ Secūdꝰ etiam bn̄ dixit· nam carbunculꝰ ſm̄ pſ̄i· inter flammas ꝑdit lucem· ⁊ ſplendorē · ſi aq̄ ſupflua fuerit ſplendet ꝛ lucet· ſic vir bonus int̄ lucnas ⁊ ardētes ſe abſcondit· vnde non vult lucē coram hoībus· vt ꝓpaꝫ gloriā q̄rat· ꝫ ſi aqua tribulacōis ſupfundat̄· veriꝰ lucet ⁊ ardet ꝑ patiam· vnde iob· Tenebit iuſtꝰ viam ſuam ⁊ non recedet ab ea· ſcꝫ ꝑ patiam ❡ Terciꝰ etiam bn̄ dixit· q꞉ auꝝ inter omnia metalla minꝰ ſonat ſub malleo· ſic vir bonus ꝯ iugum dn̄i ſui non recalcitrat · ⁊ ꝯ pſecutiones minime murmͣat· vnd̄ ꝓbat̄ in camino tribulacōis· ſicut auꝝ quod in igne non deteriorat̄· nec malum tegentis inficit· Sic verus patiens in tribulatiōe non deterior erit·

A ❡ Quarto pn̄cipalit̄ ad bonū hoīem ꝑtinet ꝓficē in bono· ꝓficē aūt volens in bono· vij· facē debꝫ· Primo ſtudeat q̄ntum pt̄· ſeipm̄ viliſſimū reputare ſibi diſpliceat ꝛ ſoli deo placeat ꝓut habet̄ in tractatu verboꝝ ſcī̄ fran̄

B ❡ Sed nota ꝙ hoc fieri pt̄ q̄tuor modis· Primo cōpando illō quod tibi ꝓpm eſt ad alia· ſm̄ ꝙ ſunt dei opa Tibi enim eſt ꝓpm eſſe de nihilo · ⁊ redirē in nihilum · ⁊ ſemp eſſe nihil pccā etiam ꝛ omnes tui defectus ſunt tibi ꝓpa· reliqua vero inq̄ntum ſunt opa dei pticipātia ipm̄· non hn̄t ꝓpa· n̄ ratio entis ⁊ boni· Si igit̄ hoc mō ꝯpaſte in illis inuenies te viliorem illis in infinitū ꝛ hanc rōꝫ tangit anſhel· ❡ Secundā rōeꝫ ponit aug̃· vt habet̄ in glo· ſup illud phil̓· iij· Supiores inuicē arbitrantes vbi dicit̄· non hoc ita debemꝰ intelligē· vel eſtimare· vt nos eſtimare fingamus· ſed vere eſtimare debemus ꝛ eſtimemus eſſe aliquid occultum in alio quomodo ſuperior ſit·

Etiam ſi bonum nr̄m quo illi vident̄ ſupiores non ſit occultum. dicit enim anſhelmus libro de virginitate q̄ quidam plerumq̄ plura bona exteriora. ſed minora interiora quidam vero hn̄t pauca exteriora. ſed hn̄t aliqua occulta interius que p̄ualet oībus illis. vtpote aliq̄s ɔiugat᷒ hʒ habitū martirij. quē aliq̄n virgo non hʒ. aut non hʒ tm̄ q̄ntum habet alius. ⁊ ideo greḡ. ſup illud iob. ix. etiam ſi ſimplex fuero hic ip̄m ignorabit. ſemp̄ dʒ hō min᷒ eſtimare ſua bona. q̄ alteri᷒ ¶ Tercio fit hoc p̄ forte affectū ⁊ iuſtum. ſic enī patiens dolorē dentiū eſtimat ſe p̄ alijs pati. non q̄ p̄ rōem iudicet ſuū dolorē eſſe maiorē. ſ; q̄ intimius ⁊ fortius ⁊ certi᷒ ſentit dolorē ſuū q̄ alioꝝ. ⁊ iō ſm̄ iſtum ſenſum hʒ maiorē eſtimacōꝫ de dolore ſuo. q̄ de alio. Sic in ꝓpoſito dʒ eſſe. ⁊ hoc mō paul᷒. ij. thi. i. dicit ſeip̄m maximū pc̄torē ¶ Quarto mō pt̄ fieri hoc mō comparando illud qd̄ reddit deo reſpc̄tū grāꝝ quas deus ſibi fecit ad illud qd̄ alter reddit. reſpectu eoꝝ que a deo accepit. aut ad illud quod reddet ſi tanta aut talia recepiſſet.

C ¶ Etiam btūs franciſcus dicebat ⁊ reputabat ſe eſſe maxim oīm pc̄toꝝ. q̄ eſtīabat q̄ribald᷒ g̃tior eſſet deo ſi tāta bn̄ficia recepiſſꝫ a deo ſic ip̄e accepat a dō ¶ Vn̄ legit̄ ī ātiq̄ legēda ſc̄ti franc̄. q̄ in p̄ncipio ordinis cū fran̄ eſſet cum fratre leone ſotio. ⁊ bruiariū non habēnt q̄n veniunt ad matutinū. dixit fran̄. q̄uis bruiariū non habea᷒ tn̄ librū nr̄m vtilit̄ expendam᷒. ⁊ ſic te docuero non alit̄ dicas. ⁊ non aliud Ego enim dicam. O frater fran. tu feciſti tot pc̄ta in ſeculo. q̄ es dignus inferno. Et tu fr̄ leo rn̄deas. veꝝ eſt q̄ infernū ꝓfundū meruiſti. ⁊ alius qui erat ſimplex rn̄dit. libent̄ pr̄. ⁊ cum fr̄ fran̄. p̄dicta dicet. Frater leo rn̄dit. Deus faciet p̄ te tot bona. q̄ ibis in paradiſum. ⁊ fr̄ fran. non ſic dicas. ſ; quid dicā. O fr̄ fran. tot feciſti iniqua opa contra deum qd̄ es dignus maledici. tu rn̄deas inter maledictos dignus es computari. Et cum franciſcus. cum maximis ſuſpirijs ⁊ lacrimis diceret

Rn̄t frater leo · O francisce deus faciet te talem ꝙ inter benedictos eris singularit̄ bn̄dictus · et frater franciscus ām̄irans ꝙ semꝑ ꝯrio mō rn̄dit · non sic ſꝫ ꝑ obiam tibi p̄cipio ꝙ cum dixero · O frater francisce · putas ne miſeat tui deus cum tot peccata ꝯ p̄rem miaꝝ feceris · ꝙ non sis dignus miam inuenire · rn̄debis nullo mō es dign9 miaꝫ inuenire · Et cum franciscus manib9 in celum extensis cū magno fletu ꝑdicta dicēt Rn̄dit frater leo deus p̄r cuius infinita est mia fatiet tibi magnam miam · et insuꝑ addet tibi multiplicem grām · Franciscus aūt dulcit̄ iratus · et ꝯriū pacient̄ turbat9 dixit fratri leoni · q̄re ꝯ obiam toties ꝯriū rn̄disti · Cui frater leo humilit̄ rn̄dit · ꝓposui semꝑ rn̄dere sic p̄ceperas mihi · ſꝫ de9 fecit me loq̄ ſm suū bn̄placitum · et non ſm meū ꝓpositū Vides ergo quō b̄tus franciscus se vilem reputauit D ¶ Scōm ꝙ talis facē dꝫ est illud scꝫ de nihilo · nisi de peccato ad pc̄m trahēre doleat Vnde raboni ſ ph̄s vidit iuuenē stātē in litore maris et suspirantē · ꝓpter mundi adūsitates ꝯtingentes eidem et dixit ei · fili non suspires ad nocumentū qd̄ hēs · nam si esses diues multum et morateris in medio · mari sub periculo corꝑis et reꝝ non oportēt aliud n̄ euadē corpus tuū · rn̄dit veꝝ est · dixit · et si esses rex · et querēt aliquis te occidē et ꝑuare te regno · non oportēt aliud n̄ corꝑe euadē Ideo puta te esse regem vel fuisse · et euasisse de manibus inimici et fuisse diuitem et transisse tempestatē maris · vn̄ in sigillo ypocratis erat scriptū · Malum non durabile ē melius et eligibili9 bono non durabili · Non ergo de quacunq̄ tribulacōe doleas · ſꝫ gaudeas et inferentes diligas ꝓ eis singulares orōnes fatiendo deo copiosas laudes ꝓ inde referas · et ad r̄gratianō deo de tanto bn̄fitio insufficientē reputes · q quem diligit ⁊c · ¶ Vn̄ dixit quidam de sc̄tis p̄ribus ꝙ extimo amore quo deus p̄r misit filiū vnigenitū in mōm ad patienō ꝓ nob eodē amore adhuc de9 suos dilectos mittit ꝓ eo pati ṫbulacōes · et si pati nō essꝫ maxim qd · nunq̄ de9 p̄r filio suo illud ıposuissꝫ ex ıobia

Ergo vnum de melioribꝰ qđ deus dat in hac vita ē ꝑ eo pati. Non enim in tribulacōibus irascit̄ nobis deus. ſed quos vt dictum eſt amat et corripit ⁊c. ¶ Terciū qđ hr̄e debet volens ꝑficē eſt ꝙ debet pauptatē ⁊ penuriā ꝓpter xp̄m diligē. et de tempalibus tm̄mō ſtrictā nc̄citatē ſumē et xp̄o capite ſuo in omni pauptate et omīs ꝯſolacōis corpalis abiectiōe ſe ſtudē ꝯformare ⁊c. ¶ Quartū vt nullū qntūcunqꝫ miſeꝝ deſpiciat. ſꝫ moueat̄ mr̄no affectu ¶ Quīntum vt nullum iudicet de pcc̄o ¶ Sextū vt dei benefitia ſemꝑ recognoſcat ¶ Septimū vt in bonis indifferentibꝰ alterius potiꝰq̄ʒ ſuam ſtudeat adimplē voluntatē Iſta gͦ et multa alia. de quibus nunc tranſeo. que tn̄ ex dictis et dicendis pn̄t colligi. que ꝑtinent ad bonū hominē et eoꝝ oppoſita etiam ad malum. Etiam boni dr̄nt a malis in viuendo et moriendo. ⁊ ſic cognito qui ſunt boni ⁊ mali ex fructibus bonoꝝ et maloꝝ. q2 ex fructibꝰ eoꝝ cognoſcetis eos. ſm ſnīam ſaluatoris E ¶ Informat̄ in hoc documento vbi dicit̄. Cum bonis ambula. q2 ſocietas bonoꝝ eſt appetenda. et maloꝝ fugienda. Et q̄ʒ nociua et piculoſa eſt ſocietas maloꝝ. ex multis patet exemplis et dictis. de quibus ad pn̄s tranſeo ¶ Sed eō ſocietas bonoꝝ multa bona confert homini. Ex ſocietate enim crucis boni latronis cum cruce xp̄i. ipſa crux latronis ſortita eſt. talem v̓tutem ꝙ in cypro terra non ſolebat aliqđ cadauē mortui hoīs ad ſepultam recipē Sed ſtatim ſepulto corpe exterius euomē quouſqꝫ venit helena conſtantini mr̄ que de irl'm rediens crucem boni latronis quā cum cruce xp̄i inuenerat in cypro reliquit. cuius v̓tute p̄dicta euomacō corpm ceſſauit. et tunc terra cypri mortuos ſepeliendos recepit. Ecce quantā v̓tutem lignū p talem aſſotiacōeꝫ accepit ¶ Vnde legit̄ ꝙ tres milites ſibiinuicē ſociales. ad haſtiludia ⁊ hꝰmodi. ſimul p quandā ſiluā ibant. q̄m cum trāſiſſent. dixit vnꝰ ad ſotios ſuos. ꝯſidero aliqd rari ⁊ noui accidiſſe nobꝫ p hāc ſiluā ſepe trāſiuiꝰ ꝙ ſp cātādo ⁊

colloqn̄do nunc aūt ſilendo· vnde apparet q̄ cogitacōib⁹ validis implicati ſum⁹· omiſerunt q̄ vn⁹quiſq̄ cogita-tiones ſuas explanaret· et dixit vnus· cogitaui q̄ p̄ hāc ſiluā ſepe leti trāſiui⁹· q̄ flores floruer̄t arbores viruerūt aues cantabant fere ſaltabant· et multa h⁹modi· et modo marceſcūt g̃mina· ſilua apparet nuda· cant⁹ ceſſauit auiū Cogitans ergo in nulla re tranſitoria eſſe b̄titudinem· et hoc vere expediēs q̄ homo finē ſuū ordinet ad oſeqn̄dū illa bona· que finem h̄n̄t· etiam quilibet oſeſſus eſt ſe hoc idem cogitaſſe· Dixerunt ergo adinuicē a deo factum eſſe illud non ſimus· ergo ingrati· vt ſuis inſpiracōibus reſiſtamus Venerunt ergo ad clauſt̄ꝝ ordinis ciſtercienſiū in quo et recepti ſunt· Quoꝝ vn⁹ fact⁹ eſt religioſus valde Alij aūt negligent ceperunt ſe h̄re Cumq̄ p̄bacōis ann⁹ vere expiraſſet· dixit alter ad alteꝝ Ecce finis anni appinquat· oportet ergo recedē vel finaliter remanē· et dixit ad ſeculum redire p̄pono · Ego enim poſtq̄ p̄r n̄r compleui vado de officina ad officinā· et de ſepe ad ſepem · Clerici aūt ſciunt cantare et legē· et tempus ſuū deducē dulcit̄ ſi enī eſſem in ſeculo· darem elimoſinas· colligēm paupes· et defendēm pupillos et viduas· Et alter hoc idem dixit Et hoc ad terciū dixerunt· et q̄ dies eſſet nimis p̄lixa· qui dixit eis· et dies breues mihi ſunt F ¶ Lego enī tres libros· quoꝝ p̄mus nig̃· alter rubeus· tercius aureis l̄ris eſt ſcriptus ¶ Prim⁹ ergo liber otinet pc̄ta mea nig̃· ¶ Secund⁹ paſſionē dn̄icam rubeam ¶ Tercius celeſtem gloriam· iocunditatē auream· et illi inceper̄t hoc cogitare et in iſtis libris iſto modo legē· et cum alijs apponē· ſc3 de mundi vanitate· de diuitiaꝝ mobilitate· de inc̄titudine mortis· et acerbitate iudicij vltimi equitate· et ſic p̄fecer̄t et manſerunt· Iſtud exemplū p̄t applicari ad accidiā ſeu negligentiā· § q̄ mali a bonis morib⁹ et vita diſcordant· ergo mali bonos ſicut curui ſeu obliqui rectos efficaciter diligere non poſſunt · et propter multa · De quibus nunc tranſeo· quia de his habes alibi loco ſuo ·

G Et nota q̄ non ſolū mali bonos non diligūt· ſ; etiā eos pſequūtur reprehendunt & arguunt· qḋ tñ ab eis non eſt timenḋ· q: ſm greg· Peruſoꝝ derogatio bonoꝝ vite ꝓ batio eſt Et hoc pt̄ exemplo lucis odoris coloris ⁊ medici oſtendi· Primo exemplo lucis· q: non eſt derogatio lucis ſi eam fugiant veſptiliones· Boni hoīes ſunt lux· q: hn̄t lucidam conſciam & bonā· Mali aūt ſunt veſptiliones· omnes qui odiunt lucē· & que ſocietas lucis ad tenebras cor̄· vi· ¶ Secundo exemplo odoris nō enī eſt derogatio odoris· ſi ſpentes fugiunt· Boni aūt ſunt odoriferi· vita ⁊ fama· Mali aūt venenū detractionis ſecū portant pſ̄· Venenū aſpidum ſub labijs eoꝝ· Sicut aūt odor v̓tutū bonos repn̄tat· ſic malos ꝯturbat· cor̄· Alijs quidē ſum⁹ odor mortis in mortem· alijs vite in vitam· Non eſt ergo derogatio bonis & odoriferis· ſi infamanṫ a ſpentinis· Vn̄ ariſtotil̓· cum quidam ſibi dicēnt hoīes te ꝯtemnunt ait & illos aſini· ſ; nec illi aſinos· nec ego iſtos ¶ Tercio exemplo coloris· q: non eſt derogatio· ſ; ꝯmendatio colo ris· ſi ceci de illo falſe iudicāt· Boni colorati ſunt albo pu ritatis· nigro humilitatis· rubeo caritatis· aereo celeſtis ꝯtemplacōis· ⁊ viridi amabilis ꝯuerſacōis Mali aūt ſic circa pn̄cipium dictum eſt ꝯuerſo ſe hn̄t· ꝑmo ceci ſunt· Non eſt ergo derogatio coloris a malis non laudari· nec diligi· ¶ Vnde cum quidā iuuenis ſponſus dicēt· demo ſceni pſ̄o· Si homines me odirent ſicut te· ſuſpendio me pimerē · Et ego inquit me pimerē· ſi me quemadmoḋ te amarēt ¶ Quarto exemplo medici· q: non eſt derogatio medici · ſi frenetici eos contemnent · medici ſunt hono randi ꝓpter nc̄citatem ab homībus· qḋ dicit̄· ec̄ · xxxiiij· Frenetici aūt ſunt mali qui manus ſibi initiūt ⁊ ſibiipſis nocent· ſi ergo tales non debet curare ⁊c̄· Etiam p; quō mali qui ſunt fugiendi· differt a bonis cum quib⁹ eſt am bulandum H ¶ Quinto pn̄cipalit̄ ad bonū hoīem ꝑtinet viuē vita ſpūali· ⁊ terrena ꝯtemnē· vn̄ ad ꝓpoſitū

occurrit verbum ſapientis Initiū vite hoīs aqua ignis ferꝝ ſal lac panis mel botrus vue oleum & veſtimtū Ex quo patet ꝙ boni hn̄t decē̄ oditiones ad vitam ſpiritualem requiſitas ¶ Primū eſt dolor ↄpunctionis quia aqua vnde ſicut vita naturalis conſiſtit in humido radicali ſic vita ſpūalis in humido ↄtricōis vnde pſ̄ Deus vitem meā annuntiaui tibi poſuiſti lacmas meas in conſpectu tuo J ¶ Si igit̄ he lacme ponunt̄ in ↄſpectu dei tūc ſequūt̄ tria bona ſic̄ legit̄ iiij Rꝫ de ezechia rege qui ꝑ aquā lacmaꝝ obtinuit tria bn̄ficia ſcꝫ vite tempal' ꝓlongationē ab inimicis liberacōꝫ & liberat' ne in conſimilem infirmitatē recidiuaret āmonicōꝫ vt pꝫ ex hiſto & verbis ꝑſaie ibidem ¶ ¶ Secundū quod requirit̄ ad vitam ſpūalem eſt ardor dilectionis qꝛ dicit̄ ignis aqua inquit & ignis qꝛ ſic̄ vita natalis conſiſtit in humido ſic n̄ in calido igit̄ & in igne qui eſt calidus Iſtum aūt ignē amoris paramus cum dicimus Ignem ſui amoris accē dat n̄ In igne enim amoris conſiſtit vita anime ſic̄ dic̄ hugo O anima ſcio qꝛ amor eſt vita tua Et ſcio q̄a ſine amore eſſe i viuē non potes Dicit ergo queſo anīa mea quid eſt qd̄ ſuꝑ omnia diligis & quod inter oīa diligend̄ elegeris Aſpice mōm n̄ oīa que in eo ſunt multas enim ſpēs pulcras que hūanas affectiones alliciunt inuenies hꝫ auꝝ & argentum veſtes lapides ꝑcioſos Dicit ergo quid int̄ oīa diligis § anīa finalit̄ rn̄dit ꝙ nihil hoꝝ eſt veꝝ obiectū amoris § finalū deductio ſtat in hoc ꝙ illū quod eſt ſūme eligibile ſiue diligibile eſt ſūmū bonū Ex qua deducc̄e longa ↄcludit idem ꝙ ignis ille qui eſt vita anime eſt ignis diuini amoris & non amor cuiſcunꝗ creature de amore dicet̄ poſt R ¶ Tercium eſt luna correctiōis ideo ſubdit̄ in auc̄te ꝑdicta ferꝝ Sic̄ eni ferꝝ domat omnia metalla Sic ordinata n̄ fraterna correctio debet freq̄nter in ꝓximo vitia domaē Correctio enim q̄ medicus corrigit infirmū eſt ſibi cauſa ſanitatis & vite

Sic & correctio fraťna· Vnde apl'us docens nos fraťna corrigere nr̃os ꝓximos·dicit fr̃es ſi ꝑoccupatus fuerit hõ in aliquo delicto ·vos qui ſpũales eſtis inſtruite huius modi in ſpũ lenitatis cõſiderans teipm̃ ne & tu tempteris Et dicit conſidera teipm̃·Seuerus eſto vicioꝝ fugax ꝑmi tus ipe tuoꝝ· Alioꝝ vero nec curioſius ſcrutator·nec acribus reprehenſor·ex vitio enim alterius ſapiens corrigit ſuũ·Qui aũt correctionẽ patient̃ non ſuſtinet vitam de qua hic agit̃ ꝑdunt· Videm? enim naturaliter· ꝙ ſi homo vulnerat̃ & poſtmodũ tangat̃ in vulnẽ·ſi ſenſerit tactũ· ſignũ eſt curacõis·ſi aũt non ſentit·ſignũ eſt mortis·vel amiſſionis membri vulnerati Sic eſt de illis qui corrigũ tur a peccatis ſuis·ſi correctionem humilit̃ & patient̃ ſuſtinent·ſignũ eſt vite·ſi aũt non·ſignum eſt mortis vite ſpũalis ❡ Exemplum de iuuene in monaſterio nigri ordi nis·quem ꝑor diſcrete freq̃nter corripuit·q̃ puer ad oẽm informacõẽ q̃ mollis cera accepit·Qui iuuenis ꝑori poſt mortem apparuit·dicens·Gr̃as tibi ago ꝑor·ꝙ cum tua ꝓuidentia illud egiſti ·ne inſolentia puerili paulatim de ſilirẽ·& tandem laberer in damnanda·Hec vt dixit aĩa tanto fulgore r̃ſplenduit vt vix in loco angulus remanẽt qui ab ipo lumine expers fuerit· Patet ergo quõ ad vitã ſpũalem ꝑtinet frẽr·ꝙ correctio q̃nq; corrigenti · & correcti vitam ſpũalem p̃ſtat quam forte ꝑdidiſſet·ſi caritate cor rectus non fuiſſet·vnde ſaluator·math̃·xviij·Si peccauerit in te frater tuus·& ſequit̃·ſi audierit te·lucratus es illũ·

L ❡ Sup quo verbo ſaluatoris·dubitat̃ quis tenet̃ corripe frem delinq̃ntem·q̃ hoc notauit iob̃·xxvij·q̃ reci tatis diũſis opinionib? ꝯcludit ꝙ hoc p̃ceptũ de correctiõe fr̃na cum ſit p̃ceptum affirmatiuũ ligat oẽs q̃uis diuerſi mode·q̃ hoc ſemp licet·non ꝓſemꝑ·ſ; ꝓ loco q̃ tempe·ſcʒ q̃n ex ꝑte corripientis ꝯcurrunt tria q̃ ſimilit̃ ex ꝑte delin quentis tria· Tria ex ꝑte corripientis ſunt ❡ Primo pcti certa cognitio·ſic ſcʒ vt pcc̃m delinq̃ntis ſit ſibi notũ·vel

ſimplicit vel violenta ſuſpitione. & non ex quacum ꝙ leui ſuſpitione vel relatione. vnde ec̃. xi. Priuſq̃ introgaue: ris nõ vitupes quenq̃ cũ aũt introgaueris corripe iuſte ¶ Secundo manſuetudo et lenitas. vt dictũ eſt s̃. ſupue nit manſuetudo & corripiem̃ ¶ Tercio ꝙ in alio non ſit ꝯtunc tanta ad corripiendũ aptitudo. puta ſi alij melio: res eis ad corripiendũ aptiores non viderint. ꝫ ſi vident tales p̃ſumẽ debent ꝙ pl? ad illos ptinet q̃ ad eos ¶ Ex parte peccantis etiam dñt eſſe tria ¶ Primo ꝙ ſit ſpes ꝓ: babilis de emendacõe. vñ ꝓuer. iij. Qui arguũt ipm ipi ſibi maculam gñant ¶ Secundo requirit ꝙ pc̃m ſuũ ſit mortale & non veniale tm̃. q2 corripiẽdo p̃cipit vt correp tus lucret. ꝫ non ꝯtingit lucrari frem ñ p2q̃ mortu? fuit p pc̃m mortale ¶ Tercio ꝙ non ſit ſpes. ꝙ maior opor: tunitas tempis ad corrigendum talem delinq̃ntem poſſit occurrẽ. Et nota hoc ꝙ ſi homo deſiſtat a correpcõe fra: terna. q2 non eſt tempus. nec locus non peccat ꝫ dum oc̃ runt vi. p̃dicte ꝯditiones. Si ergo homo ceſſaret a cor̃ep tione peccaret mortalit̃ ſm aliquos ¶ Quartũ ꝙ ad vitã ſpũalem ptinet eſt virtus diſcrecõis vñ addit̃ ſal Sal enĩ diſcretionẽ ſignat. vñ in omĩ ſacrifitio. ſal debat apponi. De diſcretione nota alibi ¶ Quĩtum eſt puritas ſcĩfica: tionis. q2 lac. Lac enim puritatẽ ſignat. que puritas ad vitam ſpũalem requirit̃. Vita enim naẗalis in quadã pu ritate humoꝝ & membroꝝ ꝯſiſtit. Interiores enĩ hũores corrupti & fetidi mortẽ inducunt. Sic & de puritate ſpi: rituali. & vita ſpũali. hec aũt ſpũalis puritas maxĩe con ſiſtit in pura & munda conſcĩa. de qua dictũ eſt s̃ ¶ Sex tum eſt eduliũ refectionis. q2 ſequit̃ in aucte panis Panis enĩ materialis eſt quidã cibus. & q̃dã alemẽtũ ſiue edu liũ. p quod conſuat̃ vitam naẗa ſumentis et aliti Sed ille panis ſuperſbalis. & ſacr̃alis. qui de celo deſcendit vite eterne ſſc̃am ãminiſtrat. vñ ſaluator. Si quis manduca uerit ex hoc pane. viuet ineternum Eſt enim panis vite &

intellectꝰ ꝗ de iſto pane poſt dicet ¶ Septimū eſt dulcoꝛ
deuocōis ꝙ mel dulcedo enim mellis dulcedinē deuocōis
ſignat· ꝙ enim deuotio vitā ↄſuet· pꝫ ex eo qd̄ dr̄ apoc·
xxij· de muliē que pepit· ⁊ draco ꝑtum iſtū deuorarē vo:
lebat· ⁊ tūc mulieri date ſunt due ale· vt volaret ⁊ fugeret
etiam ꝑtus iſte vitā ↄſuaret ¶ Vbi nota ꝙ ꝑ alas deuo
tio ſignat· ꝑ quā aīa ad deum volat· ne a dracone infer
nali vita ſpūalis in hoīe extinguat ¶ Octauū eſt viſcero
ſitas ↄpaſſionis· ꝙ addit botrꝰ vue· Iſte eſt botrꝰ poꝛta
tus innocte ab exploratoribꝰ· ⁊ ſignat xp̄m q̄ eſt botrus
expꝛeſſus in cruce· ⁊ in torculari crucis· vbi exiuit ſanguis
⁊ aqua· vbi mors fuit deſtructa· ⁊ vita repata Tunc enī
moriendo botrus iſte vitā contulit ⁊ repauit· vn̄ iſto bo
tro ⁊ eius exꝑſſioni· i· paſſioni ↄpatiendo· ⁊ ipam imitā
do· hō vitam ſpūalem acq̄rit M ¶ Modꝰ enī paſſio
nis fuit ſic diſpoſitꝰ · vt caput eſſet ſurſū · vt hō addiſcat
iſta q̄ in eo ſūt nobiliora in tellectū· ⁊ volūtatē in deū·
dirigē· Scd̄o pedes deorſum· vt diſcat terrena pedibꝰ ↄcul
care· Et totūcorpus in longū· vt hō in cruce pnīe ſp cō:
tinuando pſeuēt N ¶ Et qn̄ꝗ vulnā que botrꝰ iſte
in cruce ſuſcepit· ſignat in nobis qn̄ꝗ vulnā ſpūalia que
ad vitā confert Vulnꝰ enim lateris· ſignat vulnꝰ amoris
quo debemꝰ vulnārī ad diligendū· Vulnus manꝰ dextre·
ſignat vulnꝰ laboris quo debemꝰ vulnerari ad multipli
candū meritū Vulnꝰ manꝰ ſiniſtre· ſignat vulnꝰ doloris
quo debemꝰ vulnāri ad ↄfitendū nr̄a debita· Sed vulnꝰ
ſiniſtri pedis· ſignat vulnꝰ timoris· quo debemꝰ vulnāri
ad declinandum pc̄ta futa· ⁊ que ꝑpetrarē poſſumꝰ · ⁊ iſta
cīa confert ad vitam ſpūalem· ſicut pꝫ diligenti adūtenti·
¶ Nonū eſt largitas ſubuencōis· ꝙ ſubnectit oleū· oleū
enim confert ad vitam· ſicut legit ex pabolis ſaluatoris·
vbi loquit de homine deſcendente ab irlm in iericho· ⁊ cui
oleū vulneribꝰ infuſum vitā recupauit· Sic ſpūalit lar:
gitas ⁊ mīa que ꝑ oleum ſignat hominē a morte liberat

tho·iiij· Elimoſina a peccato et a morte liberat · et ſic vitã ↄſuat O ¶ Decimū quod ad vitam ſpūalem ptinet eſt celebritas honeſte ↄuerſacōis·q2 idem ↄcludit veſtimtum·veſtimentū enī hoīem a frigore conſuat ↄſeqnter a morte· q2 frigiditas eſt q̄litas mortificans etiã hoīem quē tegit in vita preſuat· Sic et honeſta ↄuerſatio ad vitam ſpūalem multū ↄfert· de qua ↄuerſacōe pt̄ dici illud pet· ij·Conuerſacōꝫ vrãm inter gentes hn̄tes bonã ¶ Illa enī ↄuerſatio eſt bona que eſt ſincera p vite innocētiã ꝓbata p temptationū victoriã celeſtis p ↄtemplacōeꝫ· exēplaris p edificacōꝫ· Iſta oīa ꝓſequē vt vis ¶ Primo enī ↄūſacō dꝫ eſſe honeſta·ſincera p vite innocentiã Quid enī eſt innocent ↄūſari·n̄ honeſte viuē· vn̄ de iſtis qui innocentē vitam habuert·dicit̄ thob·vlti· Q2 in bona vita et ↄūſatione ſcta pmanſerunt· Ecce quō iſta ↄiungunt̄ bō vita innocens et ſcta ↄūſatio ¶ Scd̄o talis ↄūſatio dꝫ eſſe ꝓbata p victoriã temptationū· vn̄ ſcribit̄ date ex vob viros ſapientes quoꝝ ↄūſatio ſit ꝓbata·ſcꝫ in igne temptacōis ſicut auꝝ in igne· Vn̄ hi ſunt veri ſapientes et gnari ·qui in temptacōe vicijs reſiſtunt· et dilectiōꝫ dei cum dilectiōe q̄ poſſꝫ hri in peccādo an̄ponūt · ↄſiderantes ſp prudent finē P ¶ Et q2 vincentes in temptacōe multiplicit a deo p̄miant̄·iux̄ illud apoc Vincenti dabo edē de ligno quod ē in padiſo dei mei ¶ Vn̄ pmo ſibi dat̄ edē de ligno vite· vt viuat ineternū · non de ligno ſcie· quod guſtatū affert mortem· q2 edentes de ligno iſto nolunt ſe intelligere eſſe mortales ꝫ volunt eſſe ſicut dij· cum audiunt vocem ſpentis nequaq̄ moriemī·ꝫ eritis etc· ¶ Scd̄o talib9 ꝓmittit̄ manna abſconditū·i·grã que mãne ↄpat̄· q2 qui temptacōi reſiſtit omittit malum meret̄ grãm· et qn̄ꝫ tm̄ q̄ntū ſic alter facit̄ do bonū· Et dicit̄ manna abſconditū ·i·ipa grã· q2 animabus abſconditis a tumultu h9 ſeculi et huic mōo ipa grã dina ↄfert̄ ¶ Tercio talib9 cū mãna ꝓmittit̄ calcul9 ignit9· Alia lrã hꝫ margarita· qui eſt xp̄s q2 ex rōne celi gn̄at̄ ſicut margarita· ſic et xp̄s fuit ↄcept9·

¶ Quarto talibus dat᷑ ptas ſup gentes iuxta illud. Qui vicerit dabo illi ptatem ſup gentes. ⁊ reget eas ſcꝫ ptate dn̄andi ſenſib⁹ ⁊ regendi eos. q: ex hoc ꝙ aliqs temptacōibus freq̄nter reſiſtit gn̄atur in ſic reſiſtēti quidā habit⁹ v̄tuoſus p quē forti⁹ iterū reſiſtē pt̄. ſicut freq̄nter ī recidiuantib⁹ gn̄at᷑ habit⁹ vitioſus quo efficiunt᷑ debiles in reſiſtendo. Et dicit᷑ ſenſualitas gens ⁊ gentes. q: freq̄nter ſenſualitas vult viuē ſic̄ genita eſt. ⁊ nō ſeq̄ dictam̄ rōis ¶ Quīto talis efficit᷑ ſic̄ columna. q: q̄ vicerit dabo illi columnā in tēplo meo. Columna recta ⁊ q̄ recte ſtat q̄nto plus ponderis onerat᷑. tanto fortius ſtat. Sic̄ hō fortis ⁊ rectus. q̄nto plus temptacōibus onerat᷑ freq̄nter reſiſtendo fortior efficit᷑. vt dictum eſt. ſ̄ ſi columna non recte ſtat tūc ſi onerat᷑ cadit Q ¶ Sic ſi hō in pn̄cipio tēptacōis nō reſiſtit nec occaſiones fugit citius cadit ¶ Sic̄ arabs docuit filiū ſuū dic̄. Fili ne tranſeas p edes gentis aliene q: tranſit⁹ ſtacōꝫ facit. Statio aūt ⁊ manſio caſū. accidit ergo p⁹modū tranſiert ante tab̄naꝫ in q̄ audiert tm̄ riſus ⁊ huic dixit ſotios tranſeam⁹ p iſtos. rn̄dit alter. pr̄ me⁹ docuit me nō tranſire p tales. rn̄dit ali⁹ Tranſit⁹ non nocebit. ⁊ ſic alio recedente intrauit tabernā ⁊ dulcedine cantus tractus. ſedit bibit ⁊ manſit cū eis. Accidit tunc tpis ꝙ iudex ciuitatis querēt quendā ꝓditorē. q̄ ciuitatē volebat tradē. ⁊ intrans tabernā inuenit ꝓditorē ſedenteꝫ cū alijs ⁊ cantantē atq̄ bibentē. Tunc iudex dixit ad omēs quos ibidem inuenit. hic ꝓditor eſt inuent⁹. hic hinc exiuit omnes rei eſtis. ⁊ oēs ad ſuſpendenō duxit. Sic ml'ti ⁊ multis ſe exponunt picul'. ⁊ immiſcunt ſe ſocietatibus cogitantes bn̄ euades bn̄ cuſtodies. de⁹ te iuuabit. ⁊ tm̄ freq̄nter cadunt in pctm̄. ⁊ illud ſpēalit᷑ tangit iuuēculas que talib⁹ piculis ſe exponunt ¶ Sexto q̄ ſic vincit. non egredietᷣ ampli⁹. ſcꝫ egreſſione mala. ſic̄ cay̅n egreſſus fuit a facie dn̄i ⁊ homicidiū ꝑpetrauit. ⁊ tunc ſup talē ſcribat᷑ nomen dei iux̄ illud Qui vicerit ſcribam ſup illum nom̄ meum. illi enim qui ſup montē ſyon ſtabant cum agno.

habebāt nomē pr̄is sui in frontib⁹ suis ſcriptū. vt poſſint cognoſci ꝙ ſint de familia dei. etiā morte eťna non ledeꝛ. iuxͣ illud Qui vicerit non ledeꝛ morte ſcd̄a.i.eťna. Prima enī morte ſcȝ corpali q̄libet ledeꝛ. ſꝫ ſcd̄a ſcȝ eťna boni non leduntꝛ. ſꝫ tales habebūt vitā eťnā. iuxͣ illud. Qui vicerit dabo ei ſtellā matutinā.i.lumen gl̄ie. ⁊ induceꝛ veſtibus nouis.i.corpis ⁊ anīe R ¶ Tercio ꝯuerſatio dꝫ eſſe celeſtis ꝯtemplacōꝫ. iuxͣ illud Nr̄a ꝯuerſatio in celis eſt ¶ Quarto dꝫ eſſe exēplaris p edificacōꝫ. vn̄ apl'us.i.ad cor.iiij. Exemplū eſto fideliū in verbo in ꝯuerſacōe ⁊ in caritate ¶ Vbi nō ꝙ in his tribus hō pt̄ dare bonū exem plū alijs. Et p̄mo in verbo erudicōis. ſalutis doctrine ⁊ illud freq̄nter fideles edificat. vn̄ ſic b̄t̄us fran̄. Fr̄es ſuos verbi edificatorijs informauit dic̄. Eſtote in tribulacōib⁹ patientes. in orōe vigiles. in opib⁹ ſtrenui. in ſmonib⁹ modeſti. in morib⁹ ḡues. ⁊ in bn̄ficijs grati. qꝛ ꝓ his reg num eternū ꝑparaꝛ ¶ Scd̄o dꝫ quilibet ꝓximū edificare verbo veritatis ⁊ iuſtitie. qꝛ hoc multū ꝓficit ⁊ dicenti ⁊ audiēti. veritas enī de morte liberat ¶ Vn̄ narrat dn̄s petr⁹ de palude. dic̄. Vidi hoīem de vienna. q̄ dixit ſe vi diſſe in eadem ciuitate caput cui⁹dam ſarraceni in funda mento cui⁹dam dom⁹ inuentū oībus carnib⁹ ⁊ pellibus ꝯſumptis p̄terq̄ labiorꝫ a quo tn̄ eps xp̄i noīe quereret. q̄s fuiſſet. rn̄dit Sarracen⁹ fui. ⁊ ep̄us. Cur ergo labia tua more viuentiū rubeſcunt rn̄dit ꝙ iudex erā. ⁊ nunq̄ tn̄ a labijs meis falſa ſn̄ia exiuit. neqꝫ teſtimoniū. neqꝫ menda tium. Ideo deus in hac pte corpis mihi vitam ſuauit nec finaliť moriar priuſq̄ fuero baptizat⁹ ꝯfuſus ergo la crimis deo gr̄as egit. ⁊ rigato capite aq̄ bapl̄i in nomīe pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſcī. caput illud cecidit in fauillā Ecce q̄ edificatoriū eſt verbū veritatis ꝙ etiā ſarracen⁹ q̄ eťnaliť fuiſſet ꝯdemnat⁹ ꝓpť veritatē dei ſic fuit ſuſpēſa dī ſn̄iā ꝙ p⁹modū fuit baptus ⁊ ſaluat⁹ ¶ Sil'e le'de b̄t̄o antho. fr̄is fran̄. ꝙ tempe canonizacōis ſue q̄ fuit facta diu poſt mortē ſuam. inuenta fuit lingua in ore ei⁹ ita carnoſa. ⁊

rubicunda· ſic dū vixit· Hoc videns vnus ex cardinalib⁹ eccīe rōne dixit· O felix lingua q̄ deū ſp laudaſti· & deum laudare alios docuiſti· Eſto ergo exemplū fideliū in vbo & ouerſacōe· veſtimentū i° & honeſte ouerſacōis ad vitā ſpūalem ptinet· hanc aūt & ouerſacōe3 & veſtimentū int xp̄ianos decet hr̄e perſonas religioſas & deo dicatas· vt p3 ex ſtatu & vita religionis ¶ De ſtatu clicali in ſpeciali· in gn̄e vero de omni ſtatu S

SEquit aliud documentū vi3· xij· ¶ Ad conſilium ne acceſſeris anteq̄3 voceris·

In quo documento· p̄mo implicat aliq̄d qd̄ tangit ſtatū clica'ē in ſpeali· ſcd̄o aliq̄d qd̄ tangit oēm ſtatū in gn̄ali· ¶ Circa p̄mū notat q̄ ſtat⁹ clicalis pt̄ dici aliqd̄ oſilium q: in iſto ſtatu ſunt aliq̄ pſone q̄ p noīa vocant ad oſilia ſc3 ad dei ſecreta cognoſcēda· Dic q̄ p̄mo q̄ntū ad ſeipſos dn̄t ſancte viuē & a'ios inſtruē & informare· dn̄t eni eſſe ſic ſpdera celi· ſūt eni ſpdera lucis vehicula· lux eni p̄mo apparet in oriente· ſc3 in clicis & lr̄atis· Et bn̄ dicunt conſiliari· q: int deum & hoīes tenent mediū· & diſpenſant diuinū miſteriū ¶ Scd̄o q̄ roba regis induunt de bonis ſc3 dei ſuſtentant· roba regis· i· xp̄i caracta ē ſunt inſigniti & decorati ¶ Vn̄ iſti oſiliarij pollent vel pollē dn̄t· mentis ſeritate· cordis puritate· carnis caſtitate· opis ſtrēnuitate victus ſobrietate· geſt⁹ maturitate· veſtis huīlitate· & totius vite honeſtate· Hec oīa pn̄t intelligi de diūſis canonibus· Item di· xxxv· eccīe· & di· xlij· & clicis· & di· xliiij· p totum· & di· v· in omnibus· & ex̄ de vita & hone· clicoꝝ· ad · Iſti i° ſunt oſiliarij q̄ p noīa vocant & aſſumunt ad tribuend̄o oſiliū T ¶ Sed ex quib⁹ aſſumunt ēte apl's dicit q̄ aſſumunt ex hoīb⁹ ad heb· v· Oīs pontifex ex hoībus aſſumpt⁹ p̄ hoībus oſtitut⁹· in his q̄ ſunt ad deum· vt offerat dona & ſacrifitia p̄ pc̄tis· in quo vo iſtoꝝ oſiliarioꝝ implicat offitium· materia & forma finis eoꝝ & ſtat⁹ ¶ Primo offitiū q̄ pōtifices· i· ponti facientes qui celū attingāt pquā gens diuitus ex hoc mōo ad pr̄e3

tranſeat vñ greg. in moral. in moribus dꝫ eſſe ↄpoſitus qui alijs ꝓponit imitādus. Sed timenḋ eſt valde hodie q: multi ex conſiliarijs non faciunt hodie pontem q̇ ducat in celum. ſ; magis q̇ naufragiū ↄmittūt ⁊ abducunt. q̇a in opibus malis pontē ad infernū faciūt. quo ve timenḋ eſt ſe ⁊ gregem ſibi ↄmiſſum q̄ntum in eis eſt p̄cipitant ⁊ abducunt. q2 error q̇ eſt in ↄſiliarijs. i. in clicis a lap̄cis trahit in exemplū V ¶ Scḋo in eadem aucte aplus tangit materiā aſſumpcōis ad illud ↄſilium. q2 dixit ↄſiliarios ſumendos eſſe ab hoībus q2 hec eſt materia debita ⁊ rōnalis. hō enim eſt animal natalit ciuile ⁊ ſociale diſcretum ⁊ natale corruptibile ⁊ mortale. manſuetū ⁊ diſciplinatū. Sic xp̄i ↄſiliarij dn̄t eſſe ciuiles ⁊ ſociales p diuine caritatis dilectionē. rōnales p ↄuerſacōis diſcretionē. mortales p carnis ⁊ vitiorꝫ extinctionē diſciplinati p ihū xp̄i imitacōꝫ. Nam cui9 locū in terra tenent ei9 p̄rimoniū in terra poſſident. vt dicē poſſint iſtud pſ. Dn̄i eſt aſſūpcio nr̄a. i. a deo non ſolū pmittente. ſ; etiā ꝓuidente. Ex hominib9 ergo dꝫ aſſumi. non ex lapidib9 ne ad modū lapidum ſint ḡues ⁊ frigidi. Graues p accidiā. frigidi p inuidiam. Sed ex hoībus vt reſpectu ſubditorꝫ ſint ꝓmpti ⁊ laborioſi miſicordes ⁊ ↄpaſſiui ¶ Itē non ex reptilib9 que pectore ⁊ ventre ſup terrā reptant. ne ad modū reptilium ſint cupidi ⁊ auari. ſ; ex homibus vt ſint largi ⁊ liberales ↄtemplatiui ⁊ celeſtiā meditantes ¶ Item non ex iumentis p carnalitatē ⁊ luxuriā. ſ; ex hoīb9 p caſtitatem ⁊ mundittiā ¶ Item non ex feris ꝓpter crudelitatē ⁊ iracundiā. ſ; ex hoībus ꝓpt benignitatē ⁊ patientiā ¶ Itē non ex piſcibus ꝓpt voracitatē ⁊ caſtrimargiā. q̇ ſp cibuꝫ hn̄t ad os. ſ; ex hoībus q̇ ſunt huīles ⁊ ſociales ¶ Item non ex demonib9 ꝓpt eorꝫ inuidiā ⁊ impietatē. ſ; ex hoībus vt ſint benigni ⁊ caritatiui ¶ Item non ex angelis ne ſic angeli ſint inexptes miſiarꝫ. ſ; ex hoībus vt ſciant compati ſubditorꝫ infirmitatib9. hō enī p̄riceps miſiarū. miſicors ⁊ ↄpatiens ē X ¶ Qui aūt p̄dictis mōis

aſſumpti ſunt non poſſunt dicẽ deum eſſe aſſumptio r̃ra ꝟ potius de talib⁹ dicit̃ illud math·iiij· Aſſumpſit eũ in ſc̃ram ciuitatẽ·ſcꝫ irl̃m·ꝛ ſtatuit eum ſup pinnaculũ tem pli·i·ſup apicem gradus ec̃taſtici· Et iſtoꝝ aſſumptio eſt mala q: eoꝝ actio non r̃ndet ꝓfeſſioni eoꝝ quoꝝ honoꝛ eſt ſublimem ꝛ vita piclm quo ꝓfeſſio eſt deifica actio de: moniaca P ℂ Contra quos dicit̃ q̃rto · non eſt fa cile q: non omnes ſunt ſc̃toꝝ filij·qui tenent ſc̃toꝝ loca·ꝟ qui eoꝝ exercent opa· Tales non ſunt ꝯſiliarij in ec̃cia in conſilio xp̃i·ꝟ magis mundi ꝛ dyaboli· q: non ſunt vere ſpũales·ꝟ magis animales·non regulares·ꝟ mundiales qm̃ diuerſis mundanis coꝛpibus ſunt ſimiles ⁊ ꝯfoꝛmes in actibus ſuis· Nam ardent eni vt ignis p auaritiã·mo uent̃ vt aer p inꝯſtantiã· Fluunt vt aqua p luxuriã·arẽt vt tera p ĩuidiã ſiſes ſũt arboꝛib⁹ p elacõis ſupbiã floib⁹ p vanitatis apparentiã de auib⁹·reptilib⁹·piſcib⁹ ꝛ aĩa libus·vt dictum eſt applica Z ℂ Vñ ꝓpter hec ꝛ ſi: milia pt̃ dici de eis·homo cũ in honore eſſet nõ intellexit comparatus eſt iumentis ℂ Vñ criſo·ſup math·omel'·iiij· Neqꝫ enim ſi peior homo eſt ·manifeſte dicẽ poſſum·cum calcitres ut aꝫin⁹ ſalres vt thaur⁹·ſerias vt equ⁹caſtrina tur gr̃a patiaris vt vrſus·impigues carnẽ tuã vt mul⁹· rapias vt lupus·iraſceris vt ſpens percutias vt ſcoꝛpio doloſus ſis vt vulpes venenũ malitie obſues vt typrus vipa·qualit poteris tecum hoĩbus iuuare non videns in te hoĩs caractẽm·ꝟ beſtie·q̃i dicẽt non poſſes A ℂ Tercio in auc̃re p̃dicta tangit formã ꝓmocõis ⁊ aſſũp tionis ad illud conſiliũ· ꝛ hoc ad ꝓpoſitũ directe q: ꝯſili: arij dñt ſumi ex hoĩbus p purã electionẽ inſtitucõꝫ vel ꝓ uiſionẽ·nullus eni dꝫ auc̃te ꝓpa accedẽ·nec ſeip̃m ingerẽ in ictu ꝓpo ip̃am aſſumẽ·ꝟ magis ad h⁹modi ſe indignũ reputare· Nemo eni dꝫ honorẽ hui⁹ conſolat⁹ aſſumẽ· ſic faciunt ambitioſi·ꝟ qui vocat a deo· Etiam ad ꝯſiliũ ne accedat anteqꝫ vocet̃· ꝛ dꝫ ad ꝯſiliũ vocari tanqꝫ aaron· ℂ Primo dei verbo·exo·xxviij·vbi dixit dñs ad moyſen

Applica ad te frēm tuū aaron. vt ſacerdotio mihi fungat̄ ¶ Scḋo virge inditio que ſubito germinauit fronduit ⁊ floꝛuit & amigdala ꝓtulit. nūi. xvij. Sic p̄dicti ꝯſiliarij ad ꝯſiliū .i. ad ſacḋotiū curā p̄latap̄ vel dignitates qſcūq̄ ecc̄ie vocant̄ a deo qn̄ digne & canonice eligunt̄ vel inſtituunt̄. ita q̄ in tali ꝓmocōe vel electiōe nō h₃ locū man⁹ p̄ualentis potentie. ſic̄ fit in intruſis q̄ violent̄ intrudunt̄ vel p̄ p̄ces armatas ꝓmouent̄. nͨ faſt⁹ ambientis ſupbie. ſic̄ fit in ambitioſis nͨ gen⁹ excellentis ꝓſapie. ſic̄ in gn̄oſis ⁊ nobilib⁹. nec mun⁹ coꝛripientis pecunie ſic̄ in ſimoniacis. nec dolus mulctantis aſtutie & affectiōis ſiniſtre. ſic̄ eſt ī illis q̄ ꝓmouent̄ ex affectiōe inoꝛdīata v̄ ꝯſiliario valet q̄ ꝓmouend⁹ ſit duplo melioꝛ q̄̄ e B ¶ Vbi nō q̄ in dignitatib⁹ ecc̄iaſticis qn̄ vno ꝯferunt̄ pl'a bn̄ficia. q̄ non eſt dign⁹ vno. Et ſi aliq̄s de h⁹modi ꝓmocōe fuit redargut⁹ ſtatim affectio inoꝛdinata excuſabit in exēplis ¶ Si enī obijciant̄ ꝯ talem dicendo ignobil' eſt rn̄dit ȝ nͨ p̄nceps petr⁹ nobilis fuit ¶ Si ſcḋo di* minoꝛ eſt annis. rn̄dit ieremiā & p̄curſoꝛē dn̄i puēos fuiſſe ¶ Si tercio illiterat⁹ nec in ſtudio fuit. rn̄dit ȝ nec legunt̄ ſcolas frequētaſſe apl'i ¶ Q̄rto elinguis eſt. rn̄dit q̄ aaron De quo in ꝓpoſito dictū eſt impeditioꝛis lingue erat ⁊ tn̄ fact⁹ eſt dux filiop̄ iſrl' ¶ Q̄nto luxurioſus eſt & lupanaria freqn̄tat. rn̄dit q̄ oſee iuſſu dn̄i mulierē foꝛnicariā ſibi copulauit. ¶ Sexto inſipiēs eſt. rn̄dit p̄ inſipientiā mōi decreuit de⁹ ſaluare c̄dentes ¶ Vij. pcuſſoꝛ eſt & arma ꝑpetrauit. rn̄dit petr⁹ ſui p̄ncipis ſacḋotū gladio āputauit auiculā ¶ viij vinolent⁹ eſt & gule dedit⁹. rn̄dit xp̄s potatoꝛ vini & voratoꝛ carniū le* & ip̄e dixit. nō eſt ſu⁹ maioꝛ dn̄o ſuo ¶ ix. ꝯtentioſus eſt ⁊ pacis turbatoꝛ. rn̄dit q̄ int̄ diſcipl'os xp̄i facta eſt ꝯtentio int̄ eos q̄s eop̄ eſſet maioꝛ ¶ X. hoīcida eſt & ſanḡem fudit. rn̄dit nonne moyſes egiptū int̄fecit. ¶ Xi. pſid⁹ eſt & pl'ies piurauit. rn̄dit q̄ petr⁹ pſidiā p̄iurio cumulauit ¶ Xij. cecus eſt. rn̄dit paulus excecatus erat. quando venit ad ananyam & domino conſecratus.

¶ xiiij. hereſim q̄n̄q̄ʒ docuit. rn̄dit. nonne aug̃ monach⁹ fuit. et paul⁹ pſecut⁹ eſt ecc̃iam dei. p⁹mo. ō tn̄ factus eſt p̄dicator ¶ xiiij. auar⁹ eſt rn̄dit ergo congregare poterit diſperſa et inutilit non diſtrahet ꝯgregata Etſi xv. di᷑ ꝙ ad omnia inutilis fuit et ſic. rn̄dit ꝙ ſampſon cū mandibula aſini philiſteos expugnauit. Potens eſt igit̄ deus de lapidibus iſtis ſuſcitare filios abrae ¶ Secundo ſic vocatus dʒ aſſumi virge inditio. vt ſit p̄mo virga rigida. p delinq̄ntium correctionē ¶ Scd̄o virga florida quo ad ſctam ꝯuerſacōʒ ¶ Tercio frondoſa quo ad verbi dei predicacōeʒ ¶ Quarto fructib⁹ plena vel fructifera quo ad meritoꝝ cumulacōʒ. Abſcedat ergo oīs ambicō et negociacō ad conſiliū accedat n̄ vt ſit vocat⁹ a deo tanq̄ aaron Iſti enim vocant̄ p noīa et non p ꝓnoīa vel adūbia ⁊c.

C ¶ Si enim q̄rit̄ noī quot accidunt. dicit̄ ſex. ſcʒ qualitas. compatio. genus. nūs. figura. caſus. tales enī ſunt qualitatis appellatiue. Appellant̄ miniſtri xp̄i. iux̄ illud .i. ad cor. iiij. Sic vos exiſtimet hō vt miſtros xp̄i ¶ Scd̄o lux mūdi. iux̄ illud. vos eſtis lux mūdi math. v. ¶ Tercio ſal terre math. iiij. vos eſtis ſal terre ¶ Quarto amici xp̄i ioh. xiiij. vos amici mei eſtis. ʒ non vocati ſunt q̄litatis ꝓp̄e. querūt enim que ſua ſunt. non que ih̄u xp̄i ¶ Tercio vocati ſunt gn̄is dignioris quo gen⁹ electū regale ſacdocium ⁊c. ʒ alij degn̄ant ¶ Quarto nūi ſingularis ex multis electi. ʒ alij nūi pluralis. q̄ vt ſup̄ pl'ibus aīabus compant̄ ¶ Quinto figure ſimplicioris. q̄ ſimplices ſicut columbe. ʒ alij figure ꝯpoſite et dyademate. q̄ in capite. vt clerici ꝓp̄t tonſurā. ʒ in corpe quo ad veſtimenta n alia q̄i milites n gartiones D ¶ Et ſexto caſus multiplicioris. Primo noīat ui q̄ p noīa vocati. vt dictū eſt. Scd̄o genitiui. q̄ a deo vt filii geniti Tercio datiui. q̄ miſericordes et liberales n bn̄fici. Quarto accuſatiui. q̄ malos corrigendo et accuſando preempti ⁊c. Quinto vocatiui. vt dictum eſt. Sexto ablatiui. q̄ oē malū deteſtando aufert.

E ¶ Iſtis ergo ꝑ noīa vocatis accidūt ſex laudabiles
ꝯditiones. 1ª nomina eoꝝ ſcripta ſunt in libro vite. quia
eoꝝ noīa ꝯpoſita ſunt ex duobus integris vt ſuburban⁹
¶ Secundo ex duobus corruptis. vt efficax municeps.
¶ Tercio ex integro ⁊ corrupto. vt inept⁹ inſulſ⁹ ¶ Qr̄
to ex corrupto ⁊ integro. vt nugigerulus. aliqñ ex ꝯpli-
bus vt inexpugnabilis imperterit⁹ ¶ Ad ꝓpoſitū noīa ad
ꝯſilium p̄dicto mō vocatoꝝ ꝯponunt̄ ex duob⁹ integris.
ſcꝫ amore dei ⁊ ꝓximi. q̄ amores totā legē integrant. vel
ex duab⁹ ptibus iuſtitie q̄ legem dei pficiunt. q̄ ſunt decli
nare a malo. ⁊ fac bonū. vel ex vita bō ⁊ fama honeſta.
Ex talibus integris ſolum ꝯponit̄ ſuburban⁹ clicus. ſcꝫ
ſimplex ⁊ innocens ab vrbe ſupbie. ⁊ maloꝝ ſocietate ⁊
vita mala remot⁹ q̄ ignorat carnis delitias hoīm maloꝝ
aſtutias ⁊ mundi neq̄tias. ⁊ q̄ tot⁹ eſt integer in verbo
⁊ in facto ¶ Sed ſcd̄o mō aliquoꝝ ad ꝯſiliū nō vocatoꝝ
diuerſimode ꝯponūt̄. Primo ex duob⁹ corruptis. ſcꝫ falſi
tate. ſcꝫ tam opis q̄ ſmonis. q̄ verbis coloratis ⁊ fictis ob
nubilant neq̄tiam ſui opis. ſic efficax municeps. Tales
nanq̄ ſunt in loq̄ndo magis efficaces facta ſua ⁊ aliorū
q̄ntumcunq̄ ſint iniuſta efficacit̄ defendentes. Sunt etiā
tales municipes mun̄a capiētes cauſas iniuſtas ꝓ donis
⁊ munerib⁹ defendentes. Tales ſunt ꝯpoſiti ex duobus
corruptis. ſunt puerſi iudices falſi placatores ⁊ aduocati
efficacit̄ veritatē opprimentes. aut mun̄a libent̄ capiētes
que excecant prudentes. ⁊ ſubuertunt verba iuſtoꝝ. exodi
xxiij. ecce quales ¶ Secundo aliquoꝝ noīa ꝯponunt̄ ex in
tegro ⁊ corrupto. ſic iſtoꝝ qui bñ agunt. lucꝝ tñ tempale
⁊ laudē hūanā finem ſibi faciunt. vt inept⁹ inſulſus. tal'
cn̄i eſt inept⁹ ad conſeq̄ndum etnum p̄miū. ⁊ inſulſus q̄
nō delectant diuinū bn̄placitū. vn̄ querit iob. vi. nunq̄d
poterit comedi inſulſū. quod non eſt ſale ꝯditū ¶ Et no-
tanđ ꝙ omne opus eſt inſulſū qđ debito fine id eſt ſale nō
eſt conditū. ⁊ ideo diuini beneplaciti nō delectant palatū

¶ Quarto aliqꝝ noīa ex corrupto & integro ꝯponunt᷑. ſic eoꝝ q̄ vt eoꝝ dictis maior adhibeat᷑ fides qn̄qꝫ vna cum falſis ꝑmiſcent᷑. & freqn̄ter dolū ꝛ fraudē ſpē ꝛ amicitia occultant. & ſic corruptū cū integro ꝯponunt. & talis p̄cipue eſt oīs nugigerul⸗. q̄ nugas & mendatia fraudes ꝛ dolos in mōo ſeminat. & tanto ꝑiculoſi⸗. q̄nto mētiunt᷑ ad decipienō ꝑnitioſi⸗ F ¶ Vn̄ nō ꝙ int᷑ omēs cl'ici & religioſi magis ſolennit᷑ mentiunt᷑. & hoc in miſſa. qn̄ cantāt ſurſū corda. & r̄ndēt Habem⸗ ad dn̄m. qꝛ freqn̄ter eoꝝ corda ad alia ſunt intenta ꝛ occupata ¶ Qn̄to addit donat⸗ ꝙ aliqn̄ noīa ꝯponunt᷑ ex ꝗ̄plibus corruptis ꝛ integris Talia ſunt noīa quoꝝdam potentū vel nobilium quoꝝdam ſapientū & ſubtiliū q̄ multa h̄nt tanq̄ integra ſcꝫ bona nature ꝛ fortune. & multa corrupta vitia. ſcꝫ & pc̄ta ex quib⸗ tam firmit᷑ eoꝝ noīa ꝯponunt᷑. ꝙ vix aliqua corrupcōne diſſolui pn̄t. & talis eſt inexpugnabil' & imperritus. qꝛ ſcīa p̄ditus. diuicijs & amicis ſtipat⸗. ſic malā vitam ſuā muniuit & defendit. ꝙ facit ſe inexpugnabilē nec aliquē timet iudicē. Sed reūa talium noīm ꝯpoſitio cito diſſoluet᷑. & corā deo fetet & putreſcet. qꝛ mēoria iuſti cum laudibus. & nomē impioꝝ putreſcet ꝓuer. x. Patꝫ i° ex oībus p̄dictis quō ad ꝯſiliū. i. ad ſtatū cl'icalē cure pla tus ꝛ h⸗modi nemo dꝫ accedē anteq̄ vocet᷑. & hoc a deo ſic aaron. vt dictū eſt ¶ Scōo p̄ncipalit᷑ p̄dictū documentū implicat aliud qō ptinet ad ꝯmunē ſtatū. & hoc in gn̄ali ꝛ hoc pt̄ intelligi dupliciť. Primo negatiue. ſcōo affirma tiue. negatiue ſic. Ad ꝯſiliū ne acceſſeris ꝛc̄. i. ꝯſilio tuo nemīnē ad malū īducas vt ꝓp̄t tuū ꝯſiliū malū faciat vel opet᷑. qꝛ tunc de pc̄o alteri⸗ te optēt reddē rōem & eſſe pticeps pc̄i alteri⸗ G ¶ Circa ꝙ notanō ꝙ q̄daꝫ dam nant᷑ ꝓp̄t pc̄ta ꝓp̄a. & q̄dam ꝓp̄t aliena. ꝟ qui ꝓp̄t aliena in multiplici ſunt dr̄a. ꝺm ꝙ talia peccata ſunt in m'tiplici differentia. ſicut cōtinet᷑ in his verſib⸗. Juſſio conſilium conſenſus palpo recurſus. Participans. mutus non

obſtans nõ manifeſtans·de his habes alibi·iõ hic tñſeo
¶ Poteſt etiam p̄dictũ documentũ intelligi affirmatiue·
ſcꝫ qñcunqꝫ p inſpiracõꝫ diuinã vocat⁹ fueris ſtatim ſeq̄re
ipam inſpiracõꝫ non negligendo·q2 nuntius dei eſt·Vñ
ſaluatoꝛ tractãs iſtam materiã de hoĩe q̃ plantauit vineã
& ſepẽ circũdedit·& ſequit̃·miſit nuntios ſuos quos ag:
cole occiderũt·& ſequit̃ ſnĩa·malos male p̄det·Sic in ꝓpo:
ſito· qui enĩ inſpiracões·i·nuntios dei non recipiũt ꝫ inẽ
ficiunt·illi male pibunt·qñ ergo ad ꝯſilia xp̄i vocat⁹ fue
ris·dic verbũ illud qð dixit paul⁹·Dñe q̄d me vis facere
De ꝯſiliis aũt ihũ xp̄i & de aliis hic ad ꝓpoſitũ debuien:
tibus poſt dicẽ ¶ De munditia ſacerdotũ ſpẽalit̃ vero
gñalit̃ de munditia oĩm xp̄ianoꝝ

S Equit̃ aliud documentũ kathonis ſcꝫ decimũ·
¶ Mundus eſto Omni hoĩ appetẽ eſſe btm
nulli dubiũ eſt·nã ſocrtes dũ hoĩem poſſe eſſe btm pbaret
inſupqꝫ conſideraret·q2 nemo ñ ſũmi boni pticipacõe btĩ
tudinẽ ꝯtinẽ poſſet ſimulqꝫ videt·q2 deus non ñ p̄ganti:
bus mentib⁹ videri poſſet·nec mentes a pctis·ñ moribus
poſſe mundari ꝯſpicẽt oẽm phiam traxit ad moꝛes·q̄bus
mundatis ſũmũ bonũ in ſe cernẽ poſſet·qm̃ nr̃a inualida
acies in tam excellẽti luĩe non figit̃·ñ p fidei iuſtitiã emẽ
detur·Si ergo volum⁹ ad btitudinẽ q̃ appetim⁹ puenire
quod eſt deũ in vita glie videẽ ꝛ in ipo frui opoꝛtet·nãio
mðos nos eẽ·vt in documẽto nos hoꝛtat̃ ¶ Notanð aũt
q2 triplex eſt munditia ad dei viſionẽ nẽcia ſcꝫ coꝛdis·oꝛis
ꝛ opis·Eſt aũt coꝛ mðare·nihil malũ vel noxiũ cogitare
appetẽ vel affirmare· Eſt igit̃ prima mũditia coꝛdis oĩm
fũdamentũ & radix·Coꝛ enĩ in c̃acõe p̄mũ ꝛ aĩe p̄ncipale
domiciliũ·& eſt in influentia maxĩm·ꝛ in motu ꝯtinuo·
ꝛ vite p̄ncipiũ·neqꝫ enĩ os appeꝛim⁹·neqꝫ aliq̄d agim⁹·ñ
coꝛde h⁹ implea⁹·impoſſibile eſt enĩ aliq̄d eſſe in opeã in
oꝛe ñ p̄us fuit in coꝛde·vñ q̃le v̄bũ coꝛdis tale v̄bũ oꝛis ꝛ
opis vt dic aug·¶ Si g° volum⁹ q2 v̄ba & opa ſint mða
mðem⁹ p̄mo coꝛda·Salua·enĩ dixit·Btĩ mðo coꝛde mã·

ṗmo· igiť agenđ eſt de munditia cordis ¶ Et ṗ̄mo q̄ ſunt que iſtam munditiam effitiunt que ſunt multa · Quoꝝ ṗmum eſt aqua ſalutaris · q̄ quidē aqua pt̄ dici verbū dei multū enim valet ad munditiā verbū dei · Jam vos mūdi eſtis ꝓpter ſmonē quem locut⁹ ſum vobis dixit ſaluator ioh · xiiij · ¶ Nota hic exemplū de fratre q̄ dixit pr̄i ſuo in vitis patꝝ · ſicut legiť ꝙ libenť audiret verbum dei ſ; nō retinēt · cui pr̄ tradidit quoddā vas immūdm · ſcʒ calatum dicens ſibi vt in fonte mergēt ⁊ aquam afferret · qđ dum facere non poſſet · dixit ei pr̄ · ⁊ ſi aquā non portaſti vas tn̄ mundaſti · Sic eſt de corde per quod freqn̄ter tranſit verbū dei · qꝛ illud mundat R ¶ Sed nota ꝙ dupliciter verbum dei facit ad mūditiā ¶ Primo qꝛ oñdit maculas cordis · ⁊ ſm hoc diciť ſpeculū ¶ Secundo · qꝛ dat aq̄ grē · vnde figuratū ꝑ lauatoriū · de quo le° exo · xxxviij Qꝛ ipm habebat ſpecula exteri⁹ in quib⁹ egredientes tabnaculum immunditiā ſuam vidē poterant · ⁊ intus erat aqua vn̄ eam lauabant L ¶ Scđa eſt alia aqua que mundat ſcʒ ꝯtritio cordis ex q̄ cauſať aq̄ lacrimaꝝ ¶ Vn̄ multū valet ad mūditiā ꝙ hō freqn̄ter ſe abluat iſta aq̄ ¶ Vn̄ nota ꝙ qn̄ terra diu ſtat ſine aq̄ pluuiali · tūc vermes ⁊ ſpentes multiplicanť · intm̄ ꝙ ſemina deſtruūt · ⁊ aerem infitiūt ſ; veniente in vndatione pluuie ⁊ aq̄ꝝ hec oīa moriunť · aer purificať · peſtis remoueť Sic qn̄ aīa nr̄a diu ſtat ſine aq̄ lacimaꝝ · tunc in aīa nr̄a vermes immunditie voluptatū · ſpentes auaricie cupiditatū · dracones ꝑſumptionū · ⁊ cetera vitia intm̄ naſcunť · ꝙ viuētia bō opa · ⁊ ſemīa bonaꝝ cogitationū deſtruūt deuorant · ⁊ infiiciunt animā ꝑ conſenſū Ergo nčia eſt tūc inundatio lacrimaꝝ vt aīa mundeť ⁊ ṗgeť · vn̄ gen̄ · viij · legim⁹ ꝙ terra corrupta erat ꝓpter nimia pcc̄a · ⁊ intm̄ ꝙ deus dixit · Penitet me feciſſe hoīem · ergo aduenit diluuium · ⁊ mortua eſt vniuerſa caro · que erat ī ſupfiīe terre ⁊ remanſit arca in aqua · ⁊ ſaluate ſunt octo anime · poſitus eſt arcus in fedus · ⁊ ꝑ columbam portata eſt oliua virens in arcam

¶ Sic moralit̃ p̃ terrã infectã intellige aĩa3 infectã pc̃tis q̇ꝺ nimiũ deũ g̃uat Nõ enim pt̃ ſuſtinẽ pc̃m· pot⁹ enim voluit incarnari filium ſuũ ⁊ mori· q̃ȝ pc̃m ſuſtinet im= punitum· ȝ aduenĩete aquaꝝ diluuio · ex cunctiſq̃ȝ pc̃tis recontiliat̃ deus arcam federis .i. ſignũ ſue mĩe ponẽs nõ ferens adũſum nos iram· Saluant̃ viij· anĩe· q̃ viij· bti= tudines columba deſcendit ſpũs ſc̃ti grã portans pacem· atq̃ȝ ſpem eĩne btitudinis Vñ criſoſt· poſt vehementes ym bres aer pur⁹ atq̃ȝ ſeren⁹ efficit̃· Sic poſt lacmaꝝ pluuias ſequit̃ ſerenitas ⁊ tranquillitas atq̃ȝ munditia· O huĩlis lacrima tuũ eſt regnũ· tua eſt potentia· ante faciẽ dñi nõ vereris intrare ſol⁹· Si veꝝ quicq̇ꝺ petieris impetrabis· accuſantib⁹ inimicis ſilentiũ imponis· ⁊ ſnĩam ex ore iu= dicis rapis· ⁊ quid plura vincis inuincibilẽ ⁊ oĩpotentẽ lenis M ¶ Vnde de aqua contritionis nota q̇ p⁹q̃ȝ vapores de mari a mare reſoluunt̃ in pluuiã· dulces effi= ciunt̃· ⁊ hoc virtute ſolis· Sic patet de vaporib⁹ virtute radij ſolis acceptis de mari virtute celeſti dulcorant̃ ⁊ re ſolute in pluuiã terrã fecundant· Sic poſtq̃ȝ de corde nr̃o aliq̃ñ amaritudines pc̃toꝝ in altum deſcendunt· ⁊ lacme ↄpunctionis· tunc p̃ dei benignitatẽ ⁊ mĩam dulces fiũt in ↄſpectu dei· q̃ deus eas acceptat· ⁊ ſic terra cordis vel cõſcie fecundat̃ ⁊ mundat̃ N ¶ Sed nõ q̇ iſta aq̃ lacrimaꝝ ſi ad plenũ debet mundare· tunc ex amore di uino ex fundo cordis dȝ p̃cedẽ· vnde ſm ariſto· in li· me= theoroꝝ Cauſa efficiẽs pluuie eſt frigidum expulſum in nube circumſtante calido· ⁊ igit̃ frigido tempe rora plu= unt ⁊ vehementior eſt pluuia in eſtate q̃ȝ in hieme tunc calidum vehementius expellit frigidũ· q̇ꝺ reſoluit nubẽ in aqua3· Et ideo poſt ſerenũ tempus impetuoſiores ſunt nubes q̃ȝ alio tempe· q̃ impetuoſis pluuijs plus eſt expul ſiuum de frigiditate ab aere ¶ Sic in ꝓpoſito p̃ pluuiã in telligit̃ aq̃ lacmaꝝ ȝ p̃ nubẽ cor hũanũ ꝓpt̃ inſtabilitatẽ ĩtelli⁹ p̃ frigidũ pc̃t3 q̃ ſic frigiditas ẽ q̃litas mortificatiũ

Sic ⁊ peccatū per calidum circumſtans intelligo amorē dei in anima· Cū igit̄ talis amor ↄp̄mit pc̄m in nube·i· in corde·ſic ex diuino amore quis contērit̄ de pc̄tis ·tunc pluit in an̄ia· Et igit̄ tempe frigido·i·in corde p frigus indurato non pluit ſp̄ualit̄·Ꝫ in eſtate q: calidū eſt amor dei q̄nto plus in corde ardet·tanto pl9 pluit·q: tunc amor vehementius expellit pc̄m·ſcꝫ ſic ꝙ nubes·i·cor reſoluit̄ in aquaꝫ·vn̄ tunc lapis mutat̄ in aq̄·ſicut le^s in li·nūoꝝ Qꝛ moyſes pcuſſit bis ſilicem ⁊ fluxerūt aque largiſſime ⁊ ſicut p pluuiā naīalit̄ gn̄ant̄ in eſtate· In aqua an̄ialia aquatica·ſicut rane ⁊ h9modi· Sic in ꝯpoſito p9 lacrmas gn̄ant̄ in hoīe ſc̄titatis opa· Et p̄mo rane·ſcꝫ grāꝝ actio: nes que in nocte clamant· ⁊ deum in matutinis laudāt ⁊ bn̄dicunt·Querit enim iob dic̄· Vbi eras qn̄ te lauda: bant ſtelle matutine·vn̄ tales ſic efficiunt̄ ſtelle mundeꝫ lucentes p bona opa ⁊ exempla ⁊ vitā honeſtā· Etiam tota terra·ſcꝫ cor irenū ex actibus ⁊ habitibus freq̄nter gn̄aris · totalit̄ mundat̄·⁊ madeſcit ex in fuſione diuine gr̄e que fluit ad oīa membra·ſic̄ patet in fonte in clauſtro qui ducit̄ ad omnes officinas·ſic ⁊ gr̄a p omnia mēbra· Scilicet p cor p ſc̄tam meditacōꝫ·p manus quo ad ſanctā ⁊ bonā opacōꝫ· ⁊ ſic de ſingulis membris O Sed q: dictum eſt ꝙ ex contritione cordis gn̄at̄ iſta aqua· ſic cor ⁊ anima mundans·vt totus hō ſi mund9· Ideo hic aliq̄ puncta ſunt ptractanda Primo quid ſit ↄtritio Secundo quis effect9 eius Tercio qualis debeat eſſe ❡ Circa p̄mū nota ſm doctores·Cōtritio eſt dolor ver9 ⁊ anxi9 volun tarie aſſumpt9 ꝓ peccatis·cum ꝓpoſito de eis abſtinendi ↄſumendi ⁊ ſatiſfaciendi· Iſte aūt dolor ſic̄ dicit bt̄s ber· dꝫ eē acer·q: deū ⁊ creatorē nr̄m offendim9 Acor q: p̄reꝫ nr̄m celeſtē qui nos multiplicit̄ paſcit impugnam9 ·Acri m9 q: redēptorē nr̄m q̄ nos rdemit ꝓpo ſanguīe ⁊ libauit a vincul' pc̄toꝝ a crudelitate demoꝝ ⁊ acbitate gehenne

potent̄ nos eripuit ꝙ q̄ntum in nobis eſt ip̄m crucifigim⁹
¶ De tribus aūt ſp̄caliter dolē debemus·ſcꝫ de omiſſo
peccato·de omiſſo bono·de amiſſo tempe·vt ſit contricō
cordis a malo ad bonū·a dyabolo ad deū· P ¶ Ad
ſecundum quis ſit effectus ei⁹·dicit̄ ꝙ ip̄a eſt q̄i machina
fortiſſima que oterit totam ogeriem pc̄toꝝ ·que q̄i mur⁹
ſepat hominē a deo ·Jtem deſtruit laqueos ⁊ cathenas
dyaboli·vn̄ ps̄·Laq̄us otritus eſt ⁊ nos liberati ſumus
Jtem repat muros irl'm quos deſtruxit nabuzarden ·vn̄
ps̄·Benigne fac dn̄e ⁊c̄·quodām̄o p eā cor mundat̄ Q
¶ Circa terciū qualis debeat eſſe vera otritio·Dicendū
ſm ꝙ nūc occurrit ¶ Primo dꝫ eſſe moroſa ⁊ attenta·nō
ꝓmptoria ·ita vt homo cum diligentia recogitet peccata
ſua·ſic ꝙ de eis veꝝ ⁊ diſtinctū punctū intra camerā ſui
cordis coram deo cum timore ⁊ tremore rōem reddat Con̄
quod faciunt qui ad confeſſionē veniunt ſine p̄cogitacōe
pc̄toꝝ· Et qui nullā vel modicā ſolicitudinē de pc̄tis hn̄t
cum tn̄ pc̄ta ſunt maiora debita que homo hꝫ in hoc mōo
⁊ in otritione agit̄ de maiori negotio huius mōi· ſcꝫ de
ſolutione peccati·Jſta enim ſunt negotia ꝓ quib⁹ filius
dei mortu⁹ eſt·⁊ ꝓ quib⁹ ogrega uit angelos de celo· ⁊
ſanctos homīes de terra ⁊ omēs demones ō inferno in ex
tremo iuditio·Prudent̄ ergo facim⁹ ſi in his maximis ne
gocijs ſolicite cogitemus·vn̄·ps̄·Recogitabo oēs ānos
meos in amaritudine ⁊c̄·Jtem cogitabo ꝓ peccato meo
Non dicit ꝓ minimo· ſicut dicit auarus·non de cibo·vt
guloſus ⁊c̄· Nos ergo ſimus dolentes·⁊ ſolicite cogitan
tes ꝓ peccatis nr̄is·iux̄ illud·Recogitabo oēs annos ⁊c̄
verba ſunt ezech̄· regis vulgo dicit̄ ·quo dolor eſt dentis
verſatur lingua dolentis ¶ Nota ſi aliquis eſſet adiudi-
catus morti·ꝓpter forefactum ·vt dolendo ⁊ ſolicite de-
teſtando illud forefactum poſſet euadere mortem· credo
ꝙ valde doleret·⁊ ſolicite illud factum deteſtaret̄·ſic eſt
in ꝓpoſito quia contra pc̄torem data eſt ſententia R

¶ Sed nunqd requirit̃ ꝯtritio cogitatio de oĩbus pctis ¶ Dico ꝙ deus nõ requirit ab hoĩe aliquod impoſſibile ſm legem ſuam. licet homo ſm aliquos qñq3 ad impoſſibile teneat̃ ex ſua culpa ¶ Sic docet anſhelm9 de ſuo qui miſſus a dño ut negotiũ impatũ exeqret̃. et ipe voluntarie ſe in foueam ꝑcipitat. et querit anſhel. vtꝝ excuſatus ſit ꝙ negotiũ dñia mandatũ nõ exequat̃. dicit ꝙ non eſt excuſatus. ſ3 adhuc manet obligat9 ꝙ ſibi tñ eſt impoſſibile. Sic de iſto qui eſt voluntarie in pcĩm ꝑcipitat. ſed in ꝓpoſito pt̃ hr̃i ꝯtritio ſpẽalis de ſingulis pctis. et tũc requirit̃ de ſingulis ꝯtritio. pſ. Lauabo p ſingulas noctes ec̃. aut non pt̃ hr̃i ſpẽalis. et tunc ſufficit gñalis. nã in modico tempe pt̃ homo confiteri et conteri de oĩbus in gñe. ſ3 non pt̃ in tam modico ĩſpẽali de ſingulis ꝯteri ſi occurrũt. Sed debet ne homo poſt remiſſionẽ criminũ dolere a conteri ¶ Dico ꝙ qñ deus abſoluit hoĩem a vinculo pctoꝝ. ligat eum in vinculo ꝑpetue deteſtacõis. Sed hec ꝑpetrata deteſtatio eſt duplex. quedam in actu. et ad hãc hõ nõ tenet̃. quedã in habitu. et ad hãc tenet̃ S

¶ Secundo ꝯtritio debet eſſe ſolitaria ſecreta. et nõ publica. et ideo dicit̃. Recogitabo tibi. ꝙ ſolum debet fieri in conſpectu dei. cum debitis circũſtancijs a maxĩe ſicvt fiãt ꝓpter deum iuxta illud pſ. Meditatio cordis mei in ec̃. Conſilia et negotia ardua non tractantur in publico. ſ3 in ſecreto ¶ Tercio debet eſſe integra et non diminuta et ideo addit̃. Omnes nam modicũ de liquore corrupto corrumpẽt totum vas. et inficẽt ſi remanẽt in iſto Vnõ treñ. Effunde ſicut aquam cor tuũ. ꝙ alius liquor vixpt̃ effũdi qñ in vaſe aliqd remaneat de colore odore vel ſapore debet ergo anima omnia peccata effundẽ. et non ſaporẽ odorem vel colorẽ retinere. Dicit̃ enim ꝙ ꝑdris eſt anĩal hñs vij. capita. a vno amputato relictis alijs ſuccreſcent tria. Sic in ꝓpoſito oportet ꝙ omnia capita mortalium pctoꝝ amputent̃. et dñt effundẽ non ſicut lac. vt maneat

coloꝛ male ꝯuerſationis· nec ſicut vinū ne maneat odoꝛ praue ẏmaginacōis·nec ſicut mel·ne remaneat dulcoꝛ im munde delectacōis·nec ſicut oleū ne maneat pinguedo p uerſe opacōis·ꝫ ſicut aqua pfecten integre ꝯtricōis ¶ ¶ Quarto debet eſſe oꝛdinata ⁊ diſtincta·non confuſa· ideo dicit annos·Annus diſtinguit per q̄tuoꝛ tempa·ſcȝ hẏemem·ver·eſtatē·⁊ autumnū· Debet ergo penitens in ꝯtricōe ſue annos ſuos·i·circulū vite ſue diſtinguē n oꝛdinare p tempa inueſtigare·ſi ſe inueniat in hẏeme·i· in frigiditate coꝛpis ⁊ accidie ¶ Scōo ſi in vere·i·in hu miditate coꝛpalis laſciuie ¶ Tercio ſi in eſtate·i·in calidi tate indignacōis ⁊ iracundie ¶ Quarto ſi in autumno ·i·in ſiccitate cupiditatis n auaritie·Hec ſūt tempa quib9 diſtinguit annus pccoꝝ·vñ ps· Anni nr̄i ſic aranea me ditabunt·aranea totū ſtudiū ſuū ponit·vt oꝛdinet vilem telam ⁊ fragilē ad capiendū muſcas·Certe talis eſt vita hōis vilis ⁊ fragilis· qua ſolum muſcas·i·delectacōnes immundas querit ⁊ capit·Sic ergo ꝯtritio oꝛdinata eſt vt ꝓ maioꝛibus pcc̄is magis doleat·qꝛ maioꝛa maioꝛib9 doloꝛibus ſunt abluenda ¶ Qnto dȝ eſſe ꝓpꝛia n nō aliena ·i·de pcc̄is ꝓpꝛiis ⁊ nō alienis· ꝓpter qd̄ dicit annos meos vix homo ꝓſpatur qui dimiſſis negocijs ꝓpꝛiis ſolicit9 eſt de alienis vñ luce·filie irlm nolite flē ſup me ꝫ ſup vos ⁊c̄ Bonum eſt plangē moꝛtē xp̄i·ꝫ homo pꝛudens dȝ plangē moꝛtē ꝓpꝛiam·Sic ergo vult deus qꝛ non defleam9 moꝛtē ſuam bñdictam quouſqꝫ planxerim9 nr̄am culpā·Nec eſt ei gratū qꝛ iudices alienā culpā tua neglecta·ꝫ ſic vulgo dicit qui plangit ſuam culpā· vn9quiſqꝫ enim onus ſuū poꝛtabit ad gal'·¶ Sexto dȝ eſſe gemebunda n non vana ideo dicit in amaritudine·Nam ſm medicos malū ſignū eſt qñ infirm9 ridet in feruoꝛe infirmitatis·⁊ econu̇ſo qñ egrot9 affligit n viuacit ſentit egritudinē bonū ſignū eſt Sic malum ſignū eſt gaudē ⁊ letari Turbare aūt ⁊ dolē ſignū eſt criſis ſpūalis ⁊ vite·p̄ſa·xxxviij· Ecce in pace

amaritudo mea amariſſima· dꝫ enim eſſe amara ꝓpẏ curſū diuine offenſe· Amarioꝛ ꝓpter damnū glīe amiſſe· Ama: riſſima ꝓpter reatū pene eterne· talis ꝯtritio facit infirmū quieſcē· ⁊ egrotā animā ſpūalr̄ oſcitare ❡ De magnitu: dine dolo꞉is ꝯtricōis nota alibi V ❡ Septimo cōtri tio dꝫ eſſe intima ⁊ non ficta· ideo dicit anime mee· Em: plaſtꝝ dꝫ poni ſuꝑ locum doloris infirmi· ſicut collirium ponit in oculo ⁊ non in calcaneo· Et ideo ꝙ pcc̄m non eſt niſi morb⁹ anīe· ideo ip̄a dꝫ primo ⁊ pn̄cipalr̄ doloꝛē ꝯtritionis de pcc̄o ſentire· ioꝫ· ij· Scindite coꝛda vr̄a ⁊c̄ Quod eſt ꝯ̄ illos quoꝝ pn̄ia eſt in vultu ⁊ non in ſpū· in veſte ⁊ non in coꝛde· cum tn̄ nr̄ ẏpocras xp̄us ver⁹ anīaꝝ medicus· doceat penitentē faciem anīe lauare veſtes con uerſacōis componē· caput intencōis vngē· ⁊ coꝛ hoīs penitē · Ex quo igit̄ ꝯtricōis aqua omne pcc̄m delet· Patꝫ quō hec aqua mundat ⁊c̄· Iſte enim aque ſunt ꝑuilegiate nam aqua viſualis tm̄ ſoꝛdes coꝛpales lauat· ꝫ iſta ſoꝛdes ſpūales· ⁊ hoc fuit exptum in magdalena· Hac igit̄ aqua coꝛ tuū laua vt mōs ſis ❡ Sunt enim hee lac̄me ꝯtricōis hu mide· vt ſoꝛdidū abluant· Calide vt coꝛ frigidū calefa ciant· munde vt coꝛ fetidum condiant· amaē vt coꝛ amaꝝ dulce faciant· Hec aqua fuit figurata· ij· mach· vbi dicit ꝙ lingua aſꝑa aqua craſſa vehemenī erat accenſa· Iſta aqua craſſa eſt aqua lacrimaꝝ pinguedīe· ſpūſſancti ſuꝑ fuſa q̄ lingua ·i· coꝛda aſꝑgant· continue igne ſpūſancti inflammabunt X ❡ Et iſtam aquā q̄tuoꝛ dn̄t ꝓdu cere in coꝛde hoīs· Primū ſi cogitet hō ꝑmo vbi fuit· ſcꝫ in padiſo delitiaꝝ de quo expulſus eſt· Scd̄o vbi eſt ſcꝫ in valle lac̄maꝝ· Tercio vbi erit · ſcꝫ in pr̄ia eterni gaudij· ❡ Quarto ꝙ in iſto adhuc non eſt· Natalia enim coꝛpa appetunt ſua ꝓpa loca· ſic̄ grauia vel leuia· nec ex̄ ſe quie: ſcit· Locus aūt hoīs eſt padiſus· ⁊ locus anīe deus· vnō homo debet appetē exire de mōo ⁊ eſſe cum xp̄o· vn̄ pſ̄· Suꝑ flumina babilonis illic ſedim⁹ ⁊ fleuim⁹ ⁊c̄· Spon

interp̃tat̃ ſpecula. ⁊ ſignat et̃num gaudiũ ¶ Hic etiã po=
teris notare multa de ↄtricõne de quib⁹ hic tranſeo P
¶ Terciũ pñcipale qđ mundat aĩam. eſt freqñs ↄfeſſio
p quã mundandũ eſt templũ ſpũale. qđ figuratum eſt .i.
mach. iiij. vbi dicit̃. ꝙ iudas mundauit templũ a gentib⁹
iniq̃tatũ. Judas enim ↄfitens interp̃tat̃. attendenda gº
ſunt verba q̃ iudas dixit. Ecce inq̃t ↄtriti ſũt inimici nr̃i
Aſcendam⁹ nunc mũdare ſcã ⁊ renouare ↄtritio inimicoꝝ
mũdacõẽ iude p̃ceſſit. Sic ↄtritio de pc̃tis quã ex auditu
verbi dei homo recipit p̃ceſſit ↄfeſſionẽ pc̃toꝝ. Vade in=
quit ⁊ lauare in iordane ſepties Jn iordane ſepties lauã
tur. qui de vij. vicijs capitalib⁹ ↄfitent̃ pure. ⁊ tunc hõ
recipit ſanitatẽ. vñ infirmitas cui⁹ materia fuit corrupta
fluit ex teri⁹ non eſt ad mortẽ. ſʒ ad ſanitatẽ. ſʒ qñ materia
infirmitatis influit ad cor. tunc eſt piculum mortis. ꝓpt̃
ſuffocacõẽ cordis. ſic pʒ in apoſtemate. Si i°. pc̃tm qđ eſt in
firmitas aĩe ⁊ materia corrupta fluit exteri⁹ p ↄfeſſiõeʒ
nullum eſt piculum. ⁊ valet ad ſanitatẽ ſpũalem. ſʒ ſi re=
maneat in corde. ita ꝙ homo erubeſcat ↄfiteri. tunc eſt pi
culũ ſuffocacõis ſpũalis S ¶ Ex quo i°. ↄfeſſio mũdat
vt ſciam⁹ plene quõ mundat. videndi ſunt aliqui articuli
de confeſſione ¶ Quoꝝ p̃mus eſt. quid ſit ↄfeſſio. Ad qđ
videnđ nota ꝙ triplex eſt confeſſio q̃ntum ad pñs occ̃rit
¶ Prima eſt confeſſio laudis de qua ec̃c. Confitebor tibi
dñe rex. ⁊ collaudabo te ⁊c̃ ¶ Scđa eſt confeſſio fidei de
quo rõ. x. Corde c̃dit̃ ad iuſtitiã. ore aũt fit ↄfeſſio ⁊c̃ A
¶ Tercia eſt confeſſio pc̃ti de qua pš. Confitebor aduer
ſum me iniuſtitiã meã dño ⁊c̃. Et hoc pt̃ fieri tripliciter
aut in foro anime interi⁹ tm̃ coram deo. Aut in foro pñie
exterius coram xp̃i vicario. Aut in foro ↄtentioſo coram
iudice B ¶ Et iux̃ hoc dicit hoſt. ꝙ ↄfeſſio ſacramẽ
talis que fit in foro pñie exteri⁹ eſt canonica ⁊ legittima
coram ſacerdote pc̃toꝝ declaratio. ſʒ ſm aug̃. hec confeſſio
que eſt ſacramentalis. que eſt pars pñie. ⁊ que fit in foro

pnīe eſt ꝑ quam latens moꝛb⁹ ſpe venie aperit̄. Nam in pͥma confeſſione que tm̄ fit coꝛam deo interi⁹ in coꝛde peccatum latens non aperit. q2 deo maīfeſtū eſt. ꝫ in illa cōfeſſiōe q̄ fit in foꝛo ↄtentioſo nō aperit in ſpe venie. ꝛ ſic ↄfeſſio ſacr̄alis diffinit̄ ꝑ naturam ſuā q̄ eſt pctm̄. ⁊ ꝑ actū ſuū q̄ eſt apire ꝛ maīfeſtare. ⁊ ꝑ finē ſuū q̄ eſt ſpes venie conſeqn̄de. ꝛ dicit̄ confeſſio q̄ſi ſimul faſſio. Nam iſte confitet̄. qui totū ⁊ omne pctm̄ quod fecit. nouit. ꝛ recolit ſimul facē. vt quilibet talis dicat confiteor. i. ſimul fateor pcc̄a mea. aug̃. O breue verbū. o q̄tuoꝛ ſillabe q̄ portas aperiunt ꝑadiſi. claudunt os inferni. Et glo. ſup illud. iuſtitiam meā non abſcondi. dicit q2 homo qn̄ pcc̄a detegit. tunc deus ea tegit cum vero homo tegit. tunc deus detegit. vnde ſi homo coram xp̄i vicario integraliter ſua pcc̄a maīfeſtat de⁹ ab oculis angeloꝝ ꝛ demonū occultat ſic per multa exēpla poſſet ꝓbari. de quibus tranſeo C.

¶ Dicat ergo ↄfiteoꝛ. ſcꝫ deo cui ꝓpͥum eſt miſeri ⁊ pcē qui in mōm. ideo venit vt peccatoꝛes ſaluos facēt. ip̄e dicebat. nolo moꝛtē pc̄toꝛis ⁊c̄. ꝛ deo omnipotenti qui plus pt̄ indulgē pcc̄a q̄ꝫ ego peccare. ꝑmo q̄ꝫ tot⁹ mōs. ꝑmo q̄ꝫ mille milia mōoꝝ ſi eſſēt poſſent peccare. ip̄e enī eſt omnipotēs. Et bt̄e marie virgini. ꝛ hoc addit̄. q2 ip̄a eſt regīa mīe. ꝑmo mr̄ gr̄e ⁊ mīe. Ergo in iuditio nunc dꝫ inuocaī ⁊ illud iuditiū eſt foꝝ conſciale. Et oībus ſcīs. ⁊ hoc ideo q2 ſicut pc̄toꝛ peccando oēs ſc̄tos offendit. tū q2 eoꝝ dn̄m offendit. tū q2 peccando retardauit ↄplecōꝫ nūi electoꝝ q2 q̄ꝫdiu eſt in pc̄to moꝛtali ſiue in pena ꝑgatoꝛiȷ non intrat in regnū. ⁊ ꝑ conſeqn̄s vt ſic retardat aliqualit̄ intencōeꝫ nūi electoꝝ ad gl̄iam accidentalē ⁊ eoꝝ. ꝫ quicquid ſit de iſto admin⁹. q2 oēs ſanctos offendit peccando. Decet vt oēs placet ↄfitendo Et tibi pr̄i locum dei nunc tenenti q2 es vicari⁹ xp̄i ſup pc̄toꝛes. vt me dirigas quō debeam ⁊ poſſim pcc̄a cauē ⁊ fugē ⁊ emendare. vt dn̄o meo ſaluatoꝛi quē offendi valeam reconciliari etiā ↄfitendo dꝫ facē. iſta que fecit ſcriba doctiſſim⁹. Sicut dicit̄ exo. iiij. dꝫ enī

p̄mo colligē guttas diſperſas. Scd̄o appetire clauſa pmp tuaria. Tercio pducere flatus in eis incluſos Quarto ea que nondum venerit. Quīto monſtrare voluntatis p̄ma ginē. pſequē iſta put volueris et alia de cōfeſſione. D
¶ Sed nunqd confeſſio gnālis ſic mūdo dat. ſcʒ ꝙ valeat ad delenō pc̄ta mortalia oblita. dicit quodāmō ad ea re-tardanda faciant qd̄ in ſe eſt. et dʒ iſta cōfeſſio gnālis eſſe ſacr̄alis ſi habeat copiā ſacerdotū. q: tunc dʒ petē a ſacer-dote abſolucōʒ in gn̄e. Sʒ q̄lit ſeu de quō eſt confitendū. dicit ꝙ enim peccata mortalia ſunt cōfitenda ſimul vt pe nitens de nullo taceat ſcient. iux̄ illud. Effunde ſic aquā cor tuū. de quo ſup̄. Vnde non ſufficit de ſeptē pc̄tis mor-talibus inq̄ntum mortalia ſunt confiteri in gn̄e. ſʒ nc̄e eſt alioꝝ diuerſas ſpēs in cōfeſſiōe exprimē. Sicut nō ſufficit infirmo ꝙ medicus ſciat eum infirmari de febre. n̄ ſciat in ſpetiali. ꝙ ſit infirmus de tali febre. ſcʒ acuta terciana vl' hm̄odi E ¶ Sed quid de circūſtantijs pc̄toꝝ. ſunt ne iſte cōfitende et exp̄mende ſic pc̄m. dicit hic ꝙ quedaʒ ſunt circūſtantie. q cōhunt pc̄m in aliud gen9 vel ſpetieʒ peccati. vt coire cum cōiugata. vel furari in ec̄cia. vel per cutē hoīem in ec̄cia. et tales circūſtantias tenet hō cōfiteri q: tenet dicē genus pc̄ti. vel ſpetiē inq̄ntum ſcit et noſcit Alie ſunt que non trahunt pc̄m in aliud gen9 vel ſpetiē ſʒ aggrauant pc̄m in eadem ſpetie. Et haꝝ quedaʒ ſunt aggrauantia non mortalit̄. ſʒ venialit̄. et has non tenet cōfiteri homo. Non ſufficit illi q centū marcas de alieno abſtulit dicē. peccaui accipiēdo alienū. cum dictū hoc ita bene poſſet verificari. ſi accepiſſet vnū denariū. nec ſuffi cit illi qui vulnerauit aliū gladio dicē. ego percuſſi eum. ſiue pximū ¶ Sed quid de circūſtantijs alleuiantibus. dicit ꝙ has quis non tenet cōfiteri p ſe. q: pctor in cōfeſſi one dʒ ſe accuſare et non excuſare. ne tn̄ cōfeſſor ſcandali-ʒetur. ſi circūſtantias non exp̄mēt. vel vt inq̄ſitōi ſatiſfa-ciat. vel ſi tm̄ alleuiāt ꝙ ſit pc̄m veniale. qd̄ alias p̄ma

fronte videret eſſe mortale. tunc bonum eſt ↄfiteri tales circumſtantias. vtputa ſiquis ex diſpenſacōe comediſſet carnes in xl. ¶ Nota ergo ſm hoſtienſ. ꝙ q̄dam ſunt circumſtantie aggrauantes. ⁊ de his dictū eſt ſup̄. Quedā ſūt ↄcomitantes pcc̄m. vt q̄litas perſonarum locus tempus ⁊ pſeuerantia. q̄dam ſunt allicientes vt ornamenta mulieꝝ ⁊ electuaria calida ⁊ hmōi ↄſimilia. ſic ſunt cantilene amatoria dictamina ⁊ hmōi. talia qn̄ quis exercet ſtudioſe ad hoc. vt melius ⁊ citi peccare poſſit ſunt ↄfitēde. Quedā etiā circūſtantie adhēnt pſone vt dignitas offitiū ſexus libertas etas ⁊ ↄſimiles. q̄dam aūt nec pcc̄o nec pſone peccanti adhēnt. ſic eſt locus ⁊ temp ⁊ ↄſil'es q̄s oēs ſm hoſt. ꝑ poſſe ↄfiteri dꝫ pccōr. ⁊ de oībus dolē. Hec aūt ꝓbant̄ p aug̃. de pe. di. vi. c. i. F ¶ Sed q̄d tenet̄ ne hō de veniali pcc̄o vt ſit mōus vi ꝙ non. q cū ſit de nat̄a ſua veniale. ideo pt̄ ↄſequi veniā ſine ↄfeſſiōe Dicit̄ ꝙ licet de rōne gn̄is talis pcc̄i non ſit nc̄ium confiteri tn̄ multū ↄgruū eſt. ⁊ maxime viris pfectis. q debita pena minuit̄ vi clauiū multū ⁊ vtile eſt ↄfiteri veīalia iterata. ſm mgr̄m li. iiij. di. xvj. ⁊ hoc ꝓpt̄ vitanō piculū ↄſuetudinis. Conſuetudo enī freqn̄ter ducit in libidineꝫ ⁊ ↄtemptū. Et ſufficit in confeſſione eoꝝ ſtare in gn̄alitate. nec oportet ad ſingula deſcēdē. ſi q̄s tn̄ vellet deſcendē multū eſſet laudabile ⁊ vtile ⁊ forte nc̄ium volenti aſcēdē ad pfectionē G ¶ In quibꝫdam tn̄ caſib nc̄ia ē venialiū confeſſio ¶ Primo rōe dubij ꝓbabilis vt qn̄ vehement̄ hō dubitat vtꝝ pcc̄m ſuū ſit veniale vel mortale. vel vehement̄ credit pcc̄m ſuū eſſe mortale. dato etiāꝙ in rei veritate ſit veniale. adhuc tenet̄ in iſto caſu de illo cōfiteri. alias eſſet ↄtemptor ſue ſalutis ⁊ exponēt ſe diſcrimini ¶ Scd̄o rōe piculi ſcꝫ qn̄ hō ꝑpendit aliq̄ affectionē deordinatam venialem pn̄te delectacione ita in ipo incendi ⁊ inflāmari. ꝙ ꝓbabilit̄ ↄiecturat. ſi n̄ eā p pn̄iaꝫ abluat ⁊ ſe ab ea ↄuertat. ꝙ trahat ipm̄ in pcc̄m mortale ¶ Tercio de rōe ſtatuti de confitendo ſemel in anno. naꝫ

q2 hō ẜm ſtatutū ecc̄ie tenet ↄfiteri ad min9 ſemel in anno ſi non habet n̄ venialia peccata· ſcʒ teneret ẜm quoſdam doctores ī hoc caſu ↄfiteri Aliqs aūt videt q2 in hoc caſu non tenet· q2 non tenet n̄ confiteri mortalia ſi hʒ ꝛ ſi nō hʒ ſufficit ſibi in hoc caſu· q2 repn̄tet ſe ſacdoti ꝛ ſe immunē a peccato mortali ẜm ſuam ↄſciam oñdat· ⁊ de hoc deo graꝝ actiões referat vt ſic ad ↄfeſſioʒ admitti poſſit· Predictum enim p̄dictū obligat illos· q̄ hn̄t peccata· de quibus nc̄cio oportet ↄfiteri H ¶ Et nō de remiſſiōe venialiū vt hō pfecte mōus ſit q2 alia inducunt remiſſionē venialiū· Et p̄mo remittunt venialia p omnē actū interioꝝ p quē hoī infundit gr̄a· Nam in pfuſiōe gr̄e tollunt qn̄qꝫ venialia pc̄ta· ⁊ ſpēalit ī hn̄tib9 vſū rōis· etiā p oīa ſacra noue legis· ⁊ ſpēalit in quib9 infundit gr̄a· ⁊ ſpēaliſſime in eucariſtia remittunt venialia ſi debite ſumat· vn̄ pie ēdi pt̄ q2 aliq̄ mō nil de pc̄tis ſuis cogitante· ẜʒ tm̄ xp̄i paſſionē feruent recolēte in pcepcōe hui9 ſacri q2 venialia pc̄ta vel oīa vel q̄dam remittunt p gr̄am adiutricem abſqꝫ tn̄ oī actuali ⁊ explicita deteſtacōe pc̄toꝝ ¶ Scdō aliqualit tollunt peccata venialia· ẜʒ aliquo mō ſunt cum aliquo motu deteſtacōis pc̄toꝝ· ⁊ hoc mō ↄfeſſio gn̄alis pc̄toꝝ eſt orō dn̄ica· in q̄ dicim9· dimitte nob debita nr̄a· cpant ad remiſſioʒ pc̄toꝝ venialiū ¶ Et nō q2 confeſſio gn̄alis etiā non ſacralis valʒ ad remiſſioʒ venialiū pc̄toꝝ ex ↄtricōe ↄfitentis ex huilitate ↄfeſſiōis· ⁊ ex orōe ſacerdotis· ⁊ iſtam ↄfeſſionem in p̄ma ⁊ in ↄpletorio facim9· ¶ Tertio aliquo mō inq̄ntū ſunt cū aliquo motu huiliacōis ⁊ deuocōis ꝛ reuerentie ad deū ⁊ res diuinas· ⁊ h° mō bn̄dictio ep̄al aſpſio aque bn̄dicte ↄpaſſio ad xp̄i aliqui9 debiti dimiſſio· elimoſinaꝝ largitio pc̄toꝝ remiſſio ⁊ ſique ſunt talia· Hec enī opant ad remiſſioʒ venialiū q2 in talibus vt in plibus eſt huiliatio ꝛ deuotio ⁊ eſt actus informat9 in gr̄a ¶ Quarto rōe penalitatis alicuius annexe q̄ delect icōi ſeu affectioni deordinate repugt ꝛ hc ↄput iſta pena ↄiuncta eſt ordinacōi gr̄e· ⁊ hoc mō plura

ex predictis · et quecunqȝ leuis pena puta ieiuniū et hmodi
ꝯparant ad remiſſionē venialiū inquantum inclinant animū
virtualit ad modū pnie interioris que eſt deteſtatio pctoꝝ
explicite vel implicite nec eſt nc̄ia ad delecōꝫ venial' actu
alis deteſtatio · ſꝫ ſufficit ꝙ intrinſice et virtualit deteſtet I
¶ Et nota ꝙ ad deletionē pcti venialis requirit pn̄ia
caritatis quia oēm pcm aīam iſto mō defedat et deordinat
Ex quo ſequit qd · ipm aliqualit deo diſplicꝫ · ſꝫ hec diſplicē
tia quantumcunqȝ ſit pua non dimittit nec aufert · ſm leges
pn̄tes ſine habitu qui aīam reducat ad dei ꝯplacentiaꝫ
Et ideo tenendū vr · ꝙ nullū pctm veniale ſine gra grtū
faciēte delet · Ex quo vr ſequi · ꝙ ſi vnū veniale dimittit
ſi talis habeat mille mortalia · ꝙ etiam remittant oīa ·
pꝫ ex p̄dictis · vn̄ maxim gaudiū et ſolatiū debet eſſe hoī
ꝙ certitudinalit ſciret ꝙ deus ſibi vnū pctm veniale di:
miſiſſet · quia ſi vnū vēiale et oīa mortalia · ſꝫ quis tn̄ vnū ve
niale poſſet remitti ſine alio veniali · quia vnū veniale non
excludit oēm actū ſeu motū gre ſibi oppoſitū · Et iō ſtante
vno pcto veniali pn̄t alia pcta venialia remitti · ꝓpter ali
quos motus caritatis ſibi oppoſitos · q tn̄ ex hoc nō oppo
nunt veniali p̄dicto remanente K ¶ Et ſic pt vnum
remitti ſine alio · et hoc pt dupliciter ꝯtingē · vel quia volun:
tas habitualit vel actualit adhēt inordinate vni rei et nō
alteri · Et tunc p bonū motū gre pt dimitti culpa venial'
circa rem cui nō adhēt remanente culpa circa rem cui vo:
luntas inordinate adhēt vel inhēt · vel ideo · quia voluntas
vnū pctm veniale magis actualit deteſtat ꝙ aliud et etiā
gra magis delet culpā venialē in cui' deletiōe voluntas
magis conſentit et adiuuat · Dicunt etiā alij ꝙ pcta vēia
lia non hn̄t ꝯnexionē adinuicē ex pte auerſionis a deo ſic
mortalia · quia in venialib' nulla eſt auerſio ꝓpe · et ideo vnū
poteſt remitti ſine alio · non ſic de veniali et mortali L
¶ Quia igit homo ꝓpter predicta · ſcꝫ ꝯtricōꝫ et ꝯfeſſionē
mundat vt hō pfecte mundet · Videnō eſt de iteracōe cō:
feſſionis · ſcꝫ ſi ꝯfeſſio ſit iteranda · vbi nō ꝙ illud duob'

modis pt intelligi. Vno mō vt quotiens quis p peccatū mortale cadat. totiens p ꝯfeſſionē & pn̄iam reſurgat. & hoc oportet. qui enī vult hr̄e man⁹ mundas. oportet vt freqn̄ter lauat eas. Alio mō vt q̄s pc̄a ꝑus confeſſa cō꞉ fiteat̄ eidem ſacdoti ꝯfeſſori vel alteri. ſic non eſt nc̄e ꝙ confeſſio iteret̄. dummō bona fide facta ſit & legittime de pe. di. v. c. menſurā. Sunt tn̄ aliq̄ caſus ſatis ꝯmunes. ex quib⁹ ſm doctores confeſſio eſt iteranda. Primo qn̄ cō feſſori ſuppoſita claui ſcīe deficit clauis potentie. eo ꝙ nō pt de pc̄o iſto abſoluē. q꞉ in hoc caſu pc̄or tenet̄ ꝯfitentē remittē ad ſupiorē ❧ Secundo qn̄ ſibi deficit clauis ſcīe. ita ꝙ non ſcit diſcernē int̄ lepram & leprā ❧ Tercio ꝓpter defectū penitētis ſiue ꝯfitentis. puta q꞉ diminuit̄ ꝯfeſſio q꞉ ſcient̄ tacuit aliquod pc̄m mortale in ꝯfeſſione. vel q̄a ficte acceſſit. puta cum ꝓpoſito peccandi. & pc̄a non deſe꞉ rendi ❧ Quarto ꝯfitens ꝯtempſit vel neglexit ſatiſfacōꝫ ſibi iniunctā implē. & eſt oblitus de ſatiſfacōe. nam ſi ſci ret & eam implē vellet. non oportet poſt hoc confeſſioneꝫ iterari. & idem dicenō eſt de iſto qui incepit ſatiſfacere n̄ non ſatiſfecit. & ſic oblit⁹ eſt ſatiſfactionis ſibi iniuncte. ❧ Quinto in iſto qui excōmunicat⁹ eſt maiori excōmuni cationem ꝯfitet̄ Iſti qui non hn̄t auctem abſoluendi a tali vinculo excōmunicacōis. talis non pt abſolui a culpa. niſi ꝑus fuerit abſolutus a vinculo tali. M ❧ Sed nunq̄d ꝓpter retardacōꝫ pc̄i prius obliti tempe ꝯfeſſiōis dꝫ iterari confeſſio. Dicit̄ ꝙ ſi tempe ꝯfeſſionis penitens oēm diligentiā adhibuit ſm ꝙ pmittit hūana fragilitas vt memoriā habeat oīm peccatoꝝ ſuoꝝ mortaliū. tūc non oportet confeſſionē iterare. ſiue ꝯfiteat̄ eidem ſiue alteri. ſꝫ ſufficit ꝙ penitens dicat hoc pc̄m qō oblitus fuit alia aūt in gn̄ali dicendo. ꝙ cum pc̄a alia ꝯfiteret̄ hui⁹ obli꞉ t⁹ fuit Si aūt oblit⁹ fuit & ignorās ignorātia c̄ſſa vel af fectata tūc di^a quib⁹ōꝙ ꝯgruū vi^r ꝙ illō pc̄m p⁹ea dū recolit confiteat̄ eidem ſacdoti. cui ꝑus confeſſus eſt ſi eū ꝯmode hr̄e poſſit aut p̄dictum pc̄m & oīa alia mortalia

peccata prius confessa et ut potest recolere confiteatur alteri confessori. Communis autem his casibus exceptis non sit necessarium confessionem iterare ¶ Tamen iteratio talis quandoque multum est utilis ¶ Primo quia penitenti maior fit certitudo de remissione peccatorum. quia quanta fuerit displicentia de peccatis. tanto maior erit certitudo de peccatorum remissione. Sed secunda cum prima maior est. quam precise prima ¶ Secundo quia totus homo interior purgatur et mundatur coram deo. quia in prima confessione homo difficulter potest omnium peccatorum suorum recordari et colligere. collecta enim nescit ponderare. In secunda autem plura occurrunt quam in prima. et in tercia plura quam in secunda in quibus homo interior semper depuratur et mundatur et deo acceptior redditur. et per hoc suum meritum augetur. etiam homini addit nova gratia que animam floridam et mundam facit ¶ Quartum est hominis confirmatio in gratia maior quantum ad peccata futura unde aug. Si fluctuas confitearis. quia homo per confessionem in gratia confirmatur et experitur homo in seipso quod post confessionem est sibi difficilius peccare quam ante. unde si habes aliquam pronitatem ad vitia confitearis pure. si vis destruere illam pronitatem. ¶ Quinto causat gaudium et leticiam in terra. quia secura mens quasi iuge convivium in quo gaudio. quicquid habet homo sustinere faciliter portat ℟ ¶ Sed quare est quod multi postquam sunt confessi habent maiorem remorsum conscientie quam ante. et quandoque maiorem tristitiam. Respondetur quod huius multe sunt cause ¶ Prima est temptatio dyaboli. quando enim videt hominem conversum ad deum immittit homini talem cogitationem. Tu non es bene et pure confessus. et sic concipit tristitiam. quia hominem libenter duceret in desperationem. Sed illi temptationi est resistendum per illud quod pertractat anshel'. scilicet quod si dyabolus temptat hominem immittendo ei quod non sit de numero saluandorum seu predestinatorum. respondeat ei ut post dicetur in materia de desperatione ¶ Secunda causa est quando quandoque apparet homini quod peccata sua minus distincte vel ordinate dixerit et minus discusserit. et quod bene melius poterat se expediuisse. Talis post confessionem stat plus sauciatus. Et ideo melius sibi ut iterum recurrat ad confessionem. et stet suo consilio ¶ Tercia causa quando confitens videt quod confessor

negligent ſe habuit ad eum· et male eum expediuit· et ſic triſtatur· et tunc non eſt remediũ niſi vt alteri ↄfiteatur qui ſciat eum expedire ¶ Quarta q̄ qñq̄ certa pro dubijs cõfitent̄ et ec̄õ· Peccm enim eo mõ quo iacet confitendũ eſt· ſcʒ certũ pro certo· et dubium pro dubio ¶ Quinto illud oritur ex erronea conſcĩa· ſʒ hñs talem conſciam ſequatur conſiliũ ↄfeſſoris et non ꝓpm conſiliũ· Nullus enĩ doctor iudicaret ſic loqñdo de ꝓpa conſcĩa· Sed hñs talem conſcĩam ſequatur conſiliũ confeſſoris· In iuditio enĩ ſeculari nullus pt̄ eſſe iudex in ꝓpa cauſa Si enim in iſto iuditio aliq̄ hñt tractare ſibi cõſtituit iudex· Sic ſimiliter in iuditio ſpũali· et in iuditio ſeu foro conſcĩe· tu non potes eſſe iudex ſʒ confeſſor tuus qui te hʒ iudicare dirigẽ et expedire ¶ Sexto oritur ex hoc· q̄ homo non ſufficienter recolit peccata ſua anteq̄ veniat ad ↄfeſſorem· Qui enĩ hʒ eijcẽ immunditiã de domo ꝑus in vnũ recolligit et tunc eijcit· Sic ſimilr̄ qui dʒ ↄputare cum dño ſuo· ꝑus recogitat· Sic et iſte qui pure vult confiteri ꝑus hʒ colligẽ et cogitare oẽs annos ĩ amaritudine anĩe ſue O ¶ Sed quid tenet̄ ne recidiuans poſt cõfeſſionẽ et pnĩam factã de nouo ↄfiteri oĩa pcc̄a ꝑus confeſſa maxime ſi confiteatur tali qui eum añ nunq̄ audiuit · ¶ Dicitur hic q̄ poſt completã pnĩam recidiuans nõ tenet̄ ex necẽitate dicẽ ſpẽalit̄ et diſtincte ea que añ confeſſus eſt ſʒ ſufficit de eis confiteri in gñe vel in gñali· Dicendo de multis pcc̄is liberauit me dñs p pnĩam· et ego ingratus ex hñs· nihiloĩnus offendi eũ ¶ Sed nunq̄d recidiuãs poſt confeſſionẽ et añ pnĩe iniuncte expletiõem· tenet̄ pcc̄a ſibi ꝑus dimiſſa cum iſto recidiuo cõfiteri ¶ Dixerũt quidã q̄ etiam alij dixerũt· q̄ non · ſʒ ſufficit ei pro prioribꝰ pcc̄is ꝑus dimiſſis pnĩam iniunctã implẽ· et de recidiuo· vt dcc̄m eſt confiteri· Nam oppoſitũ dicẽ eſt viam ſalutis et ↄfeſſiõis multis auferre· multi enim aliqñ confitent̄ aliquod peccatum enorme· quod vix deberent aliquo alio ſacerdote In caſu tamẽ vbi notabilis et piculoſa ḡuitas pcc̄i non poſſʒ

bene poſſet exprimi. niſi dicendo aliquod pctm prius confeſſum et dimiſſum tunc tenet penitens itum illud pctm dicere ſacerdoti

P ¶ Sed qualiter ſe hre debeant circa penitentem nota q confeſſor medicus penitentis. Ideo iuſti medici ſe dnt hre circa infirmum ¶ Primo eni medicus infirmo ordinat dietam ¶ Scdo facit fleubotomiam ¶ Tercio dat medicinam pgatiuam ¶ Quarto ſi inuenit vulnus apponit emplaſtrum curatiuum ¶ Et quinto infirmo curato petit mercedem et ſalarium Sic in pposito dieta que a medico ordinatur eſt abſtinentia ſcz q talis de cetero a pctis abſtineat. dicens. Vade et amplius noli peccare. Et hanc legem xps docuit et medicinam et hec maxime ppter malum recidiuacois. de quo dctm eſt ſ. Si enim carta multotiens radatur. et poſtea deſup ſcribitur pforabitur carta. Sic eſt de peccatore qui aſſidue peccat. et poſt confitetur. et iterum peccat. tunc timendum eſt q carta ſcz dei mia pforat illud quod eſt q deus ad iracundiam puocetur. vt dicit ieronimus. Aſſidue peccantibus non miſeretur xps ¶ Secundo medicus pcipit fleubothomiam ſcz reſtitucoem rei aliene. ſi eam hz et minuendo ſanguis ſubam aufert febris materia. et conſuat vitam. Sic qui aliena reſtituit minuit pecuniam ſz aufert cupiditatem. et mortis eterne maculam conſuat gram et anime vitam. Et ſic ſunt qdam infirmitates que non pnt n fleuma curari ſiue iuſtificari. ſic furtum rapina et vſura et c q non dimittitur pctm niſi reſtituatur ablatum. Per btm aug. pmo ſm eum ſi pr de rapina vel vſura vel latrocinio filio ſuo ignorante diuitias congregat filium ignorantia non excauſat qn poſt mortem pris cogatur rddere mala acqſita pma. q. iiij. ecia circa finem Q ¶ Tercio medicus dat medicinam pgatiuam. pgat eni interiora hois lacrime otricois cum huilitate cordis. Cinis eni et aqua calida faciunt bonum laxiuium. Sic cinis vere huilitatis et aqua calida ſcz lacrimarum faciunt bonam pniam et medicinam pgatiuam. Et ſic aq calida. niſi tranſeat per cineres non bene purgat ſordes veſtium. Sic lacrime quamuis calide niſi tranſeant per cineres humilitatis. non lauant ſordes vitiorum.

Age igit pniam in fauilla & cinē· in fauilla deuocōis· & in cinē huīlitatis· Et nō q̄ iſta medicia ſic p̄gat q̄ etiā i tēptacōe a recidiuo p̄ſuat vñ ē medicia p̄gatiā ꝑſuatia ¶ De hoc nota vbi legit in hiſt· ſcol· vbi dicit· q̄ caldei ignem adorabant & ad ignē cogebant alios ferre ɔburē tes alia ydola· vñ ſic narrat euſebi⁹ li· vlt· ecciaſtice hiſt· Cū de cultu deoꝝ orta eſt diſcordia int ignem q̄ ignē ado rabant· & cultores alioꝝ ydoloꝝ· Et tunc in hanc finalē pacem ɔuenerunt mutuo· vt dīj eoꝝ ſimul poſiti q̄cunq̄ eoꝝ aliquē ſupare poſſet decetero celeberior honoret Tūc cultores vnius ydoli vas quoddā teſteū ad modū ydoli fabrefactū intus aq̄ repletū· exteri⁹ aūt vndiq̄ pforatūā cera liquida obduratū ad locū certamis ꝑuenert· & igneȝ ſuppoſuerunt· cumq̄ calor ignis cerā reſoluiſſet aq̄ ſbito exiens ignē totum extinxit· Sic in ꝓpoſito faciend eſt· ſi enim ignis temptacōnis dyaboli nos inuadit· & in pnia nos impedire voluerit· tunc nihil ad extinctioneȝ ei⁹ tm̄ valet ſic interior repletio cordis cum aq̄ huiliacōis Ipa enī humilitas oēs laqueos dyaboli euadit ¶ Pȝ ergo q̄ ſalubris ē medicina ſi cū lacmis ɔtricōis addat cinis hui liacōis ¶ Qrto apponit ēplaſtꝝ ſup vuln⁹ Emplaſtꝝ enī carnis· mortificacōȝ deſignat dicente petro· Obſecro vos tanq̄ aduenas & pegrinos abſtinē a carnalib⁹ deſiderijs que militant adūſum aīas Mortificare enī dȝ ſpūs carnē & non ſequi ipm· q̄ ſm aplm· Si ſm carnē vixeritis mo riemini· ſi aūt ſpū facta carnis mortificaueritis viuetis· ¶ Et hoc eſt qd narrat de duob⁹ fratrib⁹ q̄ꝝ vn⁹ erat ſa piens & alter fatu⁹ &c· nota hoc alibi ¶ Item narrat q̄ due oues ſimul colligate paſcebant in quoddā prato· Et iux̄ oues equus ſcabioſus iacens· & cū vna ouis iret ad dextram equi· & alia ad ſiniſtrā· cum fune equū in dorſo vexauerunt· & cum equ⁹ cordā in vulnē ſentiret· ſtatim ſurrexit & tunc magis g̃uabat· & cepit p̄ dolore cū impe tu currere· & oues ſecum portare· Erat autem molendi num iuxta pratum· & equus quaſi furioſus· domū cum

ouib⁹ intrauit in q̄ erat ignis. & null⁹ alius equ⁹ hinc in̄ ignē tm̄ diſpſit. ꝙ dom⁹ ↄburebat & indomo equ⁹ & oues
¶ Sic in ꝓpoſito in p̄to carnalis delectacōis iacet pctor Due oues corp⁹ & an̄ia. & ſi cuſtos iſtaꝝ ouiū fuerit abſens qui cuſtos pt̄ dici deus a quo hō ꝑ pc̄m ſe ſepat tūc totus hō infernū intrat & ibi comburit. Emplaſtꝝ ergo mortificacōis corpi dꝫ adhibei ne inſoleſcat. Sic i⁹ medic⁹ apponit emplaſtꝝ tanq̄ medicinā preſuatiuā. De quo p⁹ dicet̄ que ſcꝫ hoīem p̄ſuet a peccatis ¶ Quīto & vltio medicus petit ſalariū. ſic ꝙ oīa bona q̄ ſic ↄſ⁹ fecerit ſibi cedant ad meritū vite et̄ne. q̄ q̄ ad iuſtitiā erudiūt m̄ltos q̄i ſtelle erūt imꝑpetuas et̄nitates ¶ Et nō ꝙ in iſta cura n̄cc̄e eſt h̄re medicū exꝑtum. q̄ hoc ſanat calcaneū qd̄ nō ſanat oculū. Vnicuiq̄ eni morbo a medico ↄfeſſore medicina eſt adhibenda ¶ Vn̄ quidā ruſtic⁹ male h̄ns i oculo queſiuit a vicino ſuo quō ſanaret. q̄ dixit ꝙ cepe calidum in ↄſimili morbo in pede apppoſuit. & ↄſecut⁹ eſt ſanitatē vn̄ conſuluit vt cepe calidū ſuo oculo apponēt qd̄ & fecit & i craſtino inuenit oculū ꝑ cepe extractū optꝫ ergo medicum diſcernē int̄ lepā & lepā. Salamandra eni viuit in igne in quo hō morit̄. auꝝ in igne ꝓbat vbi ↄburit lignū Sic non oīa oībus expediunt. nec pn̄ia equalit̄ oībus eſt imponenda. Et videat ſignant̄ quilibet ↄfeſſor ne ꝓpter applauſū alicui⁹ pſone ſibi confitentis taceat eū incꝑpare de vicijs ſibi notis. vel ad memoriā reuocare. Nā alexander dixit cuidā vice dn̄o qui longo tempe morat⁹ eſt cum eo ꝙ de nullo vitio exn̄te in eo eū incꝑpauerat nō delector in tuo ſuitio. Qui rn̄dit ei. quare dn̄e. & dixit q̄ hō ego ſum. & hoīes qn̄ errant pſiſtē non valent. & ſi tanto tpe meum errorē non ꝑpendiſti eras ignar⁹ & ſi pcipiens occultaſti. mei eras fraudator. Dixit galien⁹. & olim ↄſueuerāt medici h̄ri pcipientiū locum tenētes. & infirmi vicem ſubiectorum. & ex hoc medicina conſequebatur effectum. Nunc vero ↄtrio mō ſe h̄nt. nam infirm⁹ precipit medic⁹ vero ſubiectus applaudit & infirmorum oblectamentis

aſſertiẽs curare nititur & nihil ꝓficit R ¶ Eſt igitur nõnõ ꝙ boni medici confeſſores ſũt exploratores ſimiles exploratoribus quos miſit moyſes ad explorandũ terrã vñ dicit nũi xiij. Qr moyſes miſit exploratores qui explorarẽ deberẽt vtrũ ꝑplus iſtius terre eſſet fortis vel infirm⁹ ¶ Se cundo an pauci vel plures ¶ Tercio an hum⁹ eſſet pinguis vel non ¶ Quarto an nemoroſa vel ſine arborib⁹ ¶ Quĩ to an muris munite vl' abſq͂ muro. Sic confeſſor dʒ explorarẽ vtrũ peccator ex certa malitia vel ex infirmitate peccauerit q̃li temptacõi ict⁹ fuerit Sũt enĩ q̇dam q̇ temptacõi diu reſiſtunt & tñ p⁹ea cadunt q̇ ſunt aliq̃lr̃ excuſabiles. alij ſtatim in temptacõe cadunt q̇ min⁹ excuſabiles ſunt. Sed peſſimi ſunt q̇ temptacões ꝑueniunt ꝛ oportunitatẽ quõ peccent q̃runt. vnde q̇ ex infirmitate peccant citius veniã merent̃. vñ narrat ſeneca in declamacõib⁹ ſuis. ꝙ aliqñ erat in ciuitate rõna lex ꝙ quilibʒ cec⁹ ab impatorẽ centum ſolidos habtere. accidit ꝙ q̃tuor ſocij ad ciuitatẽ venerũt & q̃ndam tabnam intrauerũt. & p vij. dies edẽtes & bibentes in ea ſtabant. Deiñ cũ vellent cũ tabernario ꝯputarẽ q̇cq̇d in pecuniã habuerũt tabnario dederũt At ille dixit. adhuc centũ ſolidi deficiũt. non exibitis donec nouiſſimũ q̃drantẽ pſoluatis. At illi inuicẽ dixerũt q̇d faciem⁹. ꝛ vn⁹ dixit. optimũ nobis dabo ꝯſiliũ p impatorẽ lex eſt poſita. ꝙ cecus centũ ſolidos recipiet Mittam⁹ ergo ſortẽ ꝛ ſup quẽ ſors ceciderit eruant̃ ſibi oculi. vt centũ ſolidos recipiat cũ quib⁹ ſatiſfaciã⁹. & miſerũt ſortẽ. & cecidit ſup eũ qui ꝯſiliũ dederat. quẽ execatũ ad palatiũ impatoris adduxerũt. q̇ pulſato oſtio p nuntiũ ad ſeneſcallũ duct⁹ eſt q̇ ab eo q̃ſiuit q̇d q̃rẽt. rñdit bñficiũ legis expoſco. quẽ cũ diligent̃ fuiſſet intuit⁹ dixit. heſterna die vidi te ĩ tabna & oculos ſatis claros habuiſti. male intelligis legẽ Lex enim edita eſt Quicunq͂ ex infirmitate vel caſu cecus factus ſit. beneficium legis accipiat. Sed tu voluntarie in taberno oculos amiſiſti. ergo bñficium non obtinebis ¶ Moralr̃ talis lex eſt quicũq͂ ex infirmitate peccauerit

vel ignorantia ↄfeſſus remiſſionē obtinebit. ꝗ qui ex cta malitia et temptacōi ꝑueniens nō ſic cito obtinebit et ma iorem penā meret. vñ pcēm freqñter ꝯ ſeipm dat ↄſilium vt lumen oculoꝝ amittat. dum occaſiones non fugit. ſed voluntarie ſocietate mala ſe iniuſte īmiſcet S ¶ Se cūdo explorare dꝫ an pauci vel pl'es .i. an ī ꝑſtina peccata pluries recidiuauerit ꝙ iſta eſſet circūſtantia aggrauās de quo dictum eſt. et etiā an in multo tempe in pcto non ↄtritus non ↄfeſſus manſit. q: diutina ↄſuetudo in pctis eſt peſſima. Qñto enī plus piſcis lepus vel auis intra re the ſe agitat. tanto magis ſe inuoluit et citius capit. Sic peccator diuti⁹ꝑſeuerando in pcto. magis elongat a deo et ſtrictius illaqueat a dyabolo. q: talis ſimilis eſt aui qui illaqueat⁹ eſt que dum credit volare et retrhit p cordā nō pt volare. ſic homo ↄſuetus peccare qñ credit bona facē dyabolus trhit ipm p prauā ↄſuetudinē et ipm nō pmittit ideo ducit ipm quo voluerit. Nam ſic trabes in gurgite ducit cum debili corda vel virga. ita pctor ↄſuet⁹peccare ducit p dyabolum in gurgite .i. in delectacōib⁹ hui⁹ mōi. cum pua vel debili temptacōne. vñ in pncipio eſt facilis curatio. cum vero pcēm eſt radicatū non cito curat T ¶ Et ꝙuis multū debeat mouē hominē ad ꝓmpte et cito penitend ¶ Primo ſcꝫ piculū male ↄſuetudinis. vt dcēm eſt ¶ Secundo timor de ruina in aliud peccatū. q: peccatū quod p pniam non delet mox ſua pondē trahit ad aliud peccatū. et ſic abiſſus abiſſum inuocat ¶ Tercio timor de ſubitanea morte. de qua math. xxv Vigilate q: neſcitis diē neqꝫ horam. et ſic iuſt⁹ ſi morte ꝑoccupat⁹ fuerit in refrige rio erit. Sic mal⁹ et iniuſt⁹ in igne eīno erit. mors enim peccatoꝝ peſſima ¶ Qrto ſignant dꝫ hominē mouē iocū ditas et puritas bone ↄſcie. Teſtimonio enī bone ↄſcie. nihil credo eſſe iocundi⁹ in hac vita. Teſtimonio vō male ↄſcie. nihil cdo triſti⁹ vel horribili⁹. q: ſm ſapientē in pū anī⁹ gaudēs etatē flordā facit. ꝗ ſpūs triſtis exiccat oſſa et de h'gau' nō ſolū ſpūs vm etiā caro pticipat iux illō pš

Cor meum et caro mea exultauerūt in deum viuū Hoc idē credim⁹ de triſtitia conſcīe gehennalis· vt amaro interi⁹ inore turbato corpus exterius contabeſcit V ¶De quo nota exemplū· Erat in burgundie ptibus quidaꝫ de tempe iuuentutis ſincerit ouerſat⁹ p⁹moð a virtute tepeſcens cepit ad vitia inclinare· & ſic mente tabeſcens incidit in languorē· nec tñ dei manū agnoſcens caſtigantis· ſꝫ mala malis accumulans pallēt et malitie· q̄i hōo ignis eterni habitabat· Cunqꝫ nulla medicoꝝ cura ꝓficēt tanð in ſe ouerſus ſolum tñ languorē anime diuina inſpiracōe pu ent⁹ agnouit penitens ofeſſus igit̄ cum lacrīs ſtatim vt bñficiū abſolucōis accepit ī ſimilitudinē fere buffonū in fatie ſꝫ diuerſificata poſteri⁹ animalia tute ceterena & pua q̄i· vij· demonia de ore ſimul eijcit Mira res vix modici tempis ſpatio interiecto refloré cepit caro prorſus & facies eius mente & corpe integre ſoſpitat⁹· multis p⁹modum ꝓfuit in exemplū· Ex quib⁹ patet quð ofeſſio cum otricōe hoīem ſanat in corpe et in aīa ¶Tercio pncipaliter explorator ſiue ofeſſor dꝫ inquirē· an tra ſit pinguis vel non· an habeat firmū ꝓpoſitū dimittendi pcta an nō· & mutandi priſtinā vitam· Sunt enī q̄dam q̄ omī anno ofitent̄ omunicant· & h⁹modi fatiunt & freqnter ab int̄ p inſpiracōes ſpūſſancti viſitant̄· vt vitā malā deſerāt· ſꝫ grām ī dei vacuū recipiūt· qꝛ q̄ ab int̄ recipiūt ad effectū ducē negligunt· 5 q̄s dicit apl's cor· vi· Hortamī vos ne in vacuū grām dei recipietis· et ad thi· noli negligē graꝫ q̄ data eſt tibi· Gra enī opunctiōis deus hoī freqnter cōfert· ſꝫ hanc grām in vacuū recipit· q̄ mutare vitā negligit ¶ Exemplū legit̄ de quadam mulie̊ que in voluptate carnali cuidā oiūncta erat· Contigit ꝙ mulier ad p̄dicacōꝫ veniens grā dei inſpirāte ex verbis p̄dicatoris tantaꝫ grām recepit· ꝙ pcta p̄terita cepit deteſtari & ſtatuit ſibi tempus ofitendi & ab omni mala faīliaritate recedendi Et cū a loco p̄dicacōis recedēt obuiauit iuueni q̄ eam in pcto tenuēat· q̄ eā cepit more ſolito allicē ad pcīm vð ſuis

Que gr̄a dei adhuc in iſta manente. cepit verba iſta cō-
temnere. nec voluit ſibi in aliquo ꝯſentire. Cui ip̄e vnō
inquit venis. cui iſta de p̄dicacōne inquit venio. in q̄ tot
terribilia de penis inferni. ⁊ de pcc̄o audiui ꝙ m̄ diſplicꝫ
ꝙ vnq̄ꝫ pcc̄o cōſenſi. cui iſte. ſi vera eſſēt iſta q̄ p̄dicatores
dicunt nullus ſaluaret̄. ⁊ ergo noli crede͛ verba eoꝝ. ſed
veni ⁊ conſenti m̄. ⁊ te nunq̄ꝫ deſerā. q̄ ducta ⁊ ſeducta
ad pcc̄m redijt. ⁊ ſic ab iſta gr̄a receſſit. ꝙ pcc̄a que pri9
doluit poſtmoō nullā ꝯtricōꝫ hūit. ⁊ poſtmoō ambo ſub
itanee mortui ſunt. ⁊ eoꝝ pena ⁊ damnatio. cuidaꝫ viro
ſcc̄o reuelata fuit. Audiuit enim duas voces q̄s predicti
viri ⁊ mulieris eſſe cognouit. Mulier allocuta eſt virū
in hūc moō Maledict9 ſis ⁊ maledicta hora ī q̄ nat9 fuiſti
q꞉ ꝓpter te dāmata ſum. ⁊ etnis penis deputata. Et r̄ndit
vir maledicta hora in qua nata fuiſti. q꞉ ꝓpter te damna
tus ſum. q꞉ ſi ſolum habuiſſem gr̄am quā tu habuiſti. qn̄
veniebas de ſmone nunq̄ꝫ ad pcc̄m rediſſem. tu enī gr̄aꝫ
ꝯtricōis habuiſti. ⁊ p illam abſtinuiſſe a pcc̄is potuiſſes
⁊ me ⁊ te ſaluaſſe. ſꝫ qn̄ ad pcc̄m rediſti. ⁊ me ⁊ te dam-
naſti. vnde q꞉ ꝓmiſi tibi. q꞉ te nunq̄ꝫ deſeram. hoc ꝓmiſſū
tibi ſuabo q꞉ ambo erimus ſimul in pena etna Ex iſto cō
cludit q̄ꝫ dānabile ſit ex verbis p̄dicatoris gr̄am ꝯtricōis
accipe ⁊ gr̄am illam non ſeq̄. ⁊ ad malū redire. ne tardes
iꝯuerti ad dn̄m ⁊ ne differas de die in diem ¶ Quarto
explorare dꝫ ꝯfeſſor an terra ſit nemoroſa vel ſine arbori-
bus. illud aūt penitens ſit voluntari9 obedientialē aſſu-
mendi pn̄iam iniungendā. p hoc enim ꝙ peniteͤs volun
tarie aſſumit pn̄iam. ⁊ ſe ſubijcit multū placat offenſam
diuinā. ⁊ illud qō ſibi iniungit̄ int̄ omnes alias actiones
ſuas. p̄mo dꝫ exequi. qm̄ plus eſt duas voluntates adim-
plere q̄ꝫ vnā. hoc aūt ſit qn̄ peniteͤs pn̄iam ſibi iniunctaꝫ
facit ¶ Le͛ eni ꝙ ad venabilē viꝝ mgr̄m petꝝ de corboel
ſenenſē archiep̄m. pcc̄or q̄ ꝓpaꝫ filiā oppſerat ꝯfeſſiōis gr̄a
venit. Confeſſus iͤ in mag̃ ꝯtritione. q̄ſiuit ſi vnq̄ꝫ poſſet

aliquo mō dolē et pniā a deo et veniā īpetrāre. Cui p̄ſul ita inquit indubitanť ſi pniam ſubire volueris tāti mali q iſte vehemenť exclamans. Volo inq̄t et ſi mille mortes me ſuſtinē volueris. et preſul. Ego inquit ſeptenā tm̄ tibi pnīa īiūgo q ille. inq̄t nimis pua eſt q̄ m̄ flagitioſiſſimo talem pnīam iniungitis. qui ſi viuēm vſq̄ ad finem mōi hoc facin⁊ dīluē vix valerem. cui preſul. Vade inq̄t. et tm̄ tres dies in pane et aqua ieiuna. tunc ampli⁊ ille plo: rās. rogabat vt pnīam ſibi iniūgēt ſalutarē. Et tūc p̄ſul ſup̄ modum eſt exhilarat⁊. Tandē ſibi diffinitiue p̄cepit. vt abiret et tm̄ vnū pr̄ nr̄ dicēt. ſciretq̄ ꝓcerto pc̄m ſibi eſſe dimiſſum. Et ſic iſte duꝝ emittens eiulatū et in terrā ꝓcidens expirauit. nec dubiū ſcʒ ſic̄ p⁊modū p̄dicauit. qn̄ ip̄e penitens ſine aliquo p̄gato ad gl̄iam euolauit Ex quo pʒ q̄ illi q̄ volūtarie et obediēť ſe exhibēt ad faciendō ea q̄ tis iungunť q̄ talib⁊ eſt minor pnīa iniungēda ❡ Qn̄to ꝯfeſſor querē dʒ. ſi terra habeat vrbes muratas an abſq̄ muro. Vbi nota q̄ mur⁊ pt̄ dici aliq̄d pallium ciuitatis quo ciuitas recondať. et ſignat pallium defenſionis ſeu excuſacōis q̄d multi p̄tendunt in ꝯfeſſione excuſantes ſe. ꝓpť malā ſocietatē. dicens mala ſocietas fecit vel alio mō De qua excuſacōe nō p⁊ea. quō multis modis q̄dam ſe ex cuſant. Confeſſor igiť conſidēt vtꝝ confitens ꝯfiteať oēs circumſtantias vel quas nc̄e hʒ ꝯfiteri. De circūſtancijs aliqualiť dictū eſt ſ̄. q nota etiam alibi ❡ Scd̄o etiā conſi deret ſi penitens ciuitatē murataʒ velit voluntarie tradē ad puniendō malum q̄d in ea ꝯmiſſū eſt X ❡ Solent enim reꝓbi q̄tuor modis puniri. Vel enim ſuſpenduntť. vel ſummerguntť. aut ꝯburunť. aut viui ſepeliunť. ſic de⁊ q̄tuor modis nos p pnīam vult mortificari ❡ Primo nos ſuſpendē p deuotā oroem ꝯſecrando deo q̄ debita nr̄a di mittat ❡ Scd̄o ſūmergē in fonte lacmaꝝ ꝓ pc̄tis flendo et dolendo. aqua enī lacmaꝝ aīam mundat et non ſolum hic ſ etiam ip̄m deum quodāmō reficit. Plus enim xp̄us refectus fuit in lacrimis magdalene. quā in cibo marthe

¶ Tercio debet homo ſe comburẽ p caritatis ardorem· q꞉ ↄtritio ortũ dʒ hr̃e ex amore magis ꝙ̃ ex timore ¶ Q̃rto dʒ ſepeliri ſepulcro humilitatis· q꞉ tunc vere poterit reſur gere ꝛ ineternum viuẽ· Sunt enĩ qui dicunt apes reſurgẽ mortuas· ſi intra tecta ſuenẽ hyeme · ⁊ ad ſolem verno tempe reponanẽ· Sic magna virtꝰ pnĩe eſt· qm̃ qui ſic ſe mortificant· citꝰ reuiuiſcunt· ⁊ hoc ſi intra tecta reſuanẽ ne in deſpacõꝫ cadãt· ꝫ tũc in vere diuine mĩe reuiuiſcũt ¶ Vnde leᵃ in vitis patꝝ ꝙ quidã peccator maximus de ſpans· audiuit a p̃dicatore ꝙ deus pepciſſet iude ſi veniã peciſſet· Item de maria magdalena· ⁊ mlta alia exempla ꝙ deus cor ↄtritum ⁊ humiliatũ non deſpicit ⁊ hꝰmodi Et facto ſmone traxit p̃dicatorẽ ad partem ⁊ ↄſitebaẽ ꝛ tunc p̃dicator vidit dyabolũ in ſpetie hoĩs añ ianuã ecc̃ie tenentẽ cathenã in manibꝰ· cum qua peccator erat ligatꝰ· ⁊ confeſſo vno peccato· cadebat vnꝰ nodus cathene quã dyabolus accipiens cum dentibꝰ· ⁊ cum p confeſſionem tota cathena eſſet deſtructa· ꝛ confitens inde recedẽt dya bolus eum non cognouit Patet ex oĩbus p̃dictis quõ aq̃ ↄtritionis ꝛ ↄfeſſionis mundat aniam· Et iſtam materiã ideo diffuſiꝰ ptractaui· q꞉ fructuoſe ⁊ vtile reputo· ⁊ fre qñter ꝓpter ſimplices tetigi eam V ¶ Q̃rtum pñci pale quod mundat eſt vite auſteritas · tam in victu ꝙ̃ in veſtitu· Qui enim mollibꝰ veſtiunẽ in domibus regum ſunt· vbi freqñter maculanẽ ⁊ defedanẽ· vñ ſic̃ defricatio ⁊ abſterſio cum panno aſpero valẽ ſolet ad munditiam· Sic vite auſteritas ad munditiã valꝫ anĩe· ¶ Exemplũ habemus de iohe bap̃· toto mõo qui nec leui famĩe vitaꝫ maculauit· hẽbat veſtimentũ de pilis cameloꝝ· ꝛ comede bat ꝛc̃· Sic ⁊ ſancti pr̃es p̃deceſſores nr̃i· ⁊ legiẽ de beata clara· vide in legenda· Cito enĩ in tẽptacõibus vincunẽ a dyabolo· ⁊ pconſeqñs maculanẽ qui delicate nutriunt corpa ſua quo ad victũ ⁊ veſtitũ· ꝫ qui vult temptacões dyaboli vincẽ ⁊ mundꝰ manẽ· faciat ſic̃ iacob pr̃iarcha

fecit. Tulit enim lapidem quem ſuppoſuerat capiti ſuo et obdormiuit. et tunc vidit dn̄m innixum ſcale. et angelos aſcendentes et deſcendentes. Jacob ille qui dyabolū vult ſupplantare et oēm temptacōꝫ vincē. et mōo corde claram viſionē dei attingē habeat lapidē ꝓ puluinari et lecto. et tunc talis poterit deum et angelos videre. et ſpealit dn̄m innixū ſcale ſcꝫ crucis. qꝛ tales crucifixū ꝯtemplant̄ ꝙ nō faciunt. qui delicate corp⁹ nutriunt et veſtiunt qꝛ vite et ꝯuerſacōꝫ xp̄i ꝯdicunt. vt pꝫ in pn̄cipio natiuitatis ſue. vſqꝫ ad inſtans mortis. Vn̄ et iſti dum ſenſibiliū et carnalium obliuiſcunt̄ q̄i conſopiunt̄. et euigilantes oleū ſup lapidem fundunt. qꝛ ad ſe ſi totā aſpitatē oleo deuotiōis liniunt. et tunc ipam auſteritatē mollē et facilē inueniūt
¶ Qn̄tum eſt lima correctionis. vn̄ qui munditiā conſiderant correctionē non fugiant ꝟ appetant. vn̄ ber. Sunt qui peccata ſua ſic ꝯfitent̄. vt videri poſſint vt deſiderio cordis mūdandi illud agē. oīa enim in ꝯfeſſione lauant̄ ñ ea que ſponte dicunt alqs ab alijs patient̄ audire non poſſunt. qꝛ ſi vere mundari deſiderarent. non irritarent̄. ꝟ haberent ad eos grām qui illis ſuas maculas oñdunt Et greḡ. ille ſolus amic⁹ erit. qui añ aduentum diſtricti iudicis maculas mentis mee tergit. Sunt quidā infelices qui a lima correctionis magis ꝯhunt rubiginē ꝙ̄ munditiam ¶ Dixit enim theſeb⁹. cum oportunū fuerit corrigere aliquē non ſic detegē decet. velut de inimico velles vlciſci. p̄mo te velut medicū fingens aut cernens ſuauit morbū aliqꝫ piculoſū exponas. et ſi expedierit rectificare teipm̄. ſic te offeras vt medic⁹ infirmo ¶ Sextū eſt ignis tribulacōis quo dn̄s purgat illos quos auꝝ et argentū reputat. vn̄ gaudē dꝫ hō cum ſe viderit in igne tribulacōis poſitū. iacobi. i. Omne gaudiū exiſtimate frēs cū in temptacōes varias incideritis. Jlle qui in igne tribulacionis p impaciam exurit̄ paleam ſe oñdit. non auꝝ vel argentū A. ¶ Vnde nota qꝛ in veteri lege fiebat triplex ſanctificatio ¶ Prima p aqꝫ expiacōis. de qua aq̄ d aplius

vel triplici dictum eſt· Scđa p ſanguinē·heb·ix·Omnia
pene in ſanguine mundant̄·& ſic ſctificatio & munditia
p ſanguinē crucifixi·ſcʒ p crucifixionē & mortificacōeʒ car
nis·vt dictū eſt· q eni ſunt xpi·carnē ſuam crucifixer̄ cū·
B ¶ Tercia fiebat vnctione vt tabnaculū·& vaſa ei9
& ſic fit munditia qn̄ oīa ſcʒ vaſa·ſcʒ anime mundant̄·&
tunc oportet aliq̄ fieri p ordinem ¶ Primo ꝙ talis ſenſus
corpalis ad exteriora clauderetur eo mors p feneſtras in
trat in animā ¶ Scđo cor ab omni mortali ſolicitudine
mundare & totū cogitatum & ſolicitudinē in deo iactare
¶ Tercio oēs vires ɔgregando ad ſecretū intimū ɔūtē
vt qđ poſſit ¶ Quarto dʒ ibi qđ d9 loq̄r audire ¶ Q̄nto
dʒ ſe ſup ſe leuare· & ſic ſpeculū diuini ymaginacōis fieri
¶ Sexto dʒ lumen ɔtinue a luie recipe ¶ Septīo lumē
in luīe intueri ¶ Octauo p̄ſagia fur̄e vite in ſe ſētire C
¶ Nono nō plus in antiq̄ vita xficē·ſ; ſemp q̄i de nouo
nouā incipe·vn̄ aug· Viſū eſt m̄ aliqn̄ hoc cor mōm eſſe
in quo nihil eſſet n̄ cui9 cā de9 eſſet p9ea adūti ꝙ quicq̄d
creatum eſt defectiuū eſt·viſū eſt m̄ ꝙ ſolū hoc cor mōm
eſt·in quo nil'eſt· adūti aūt ꝙ nihil vacuū pt̄ eſſe· viſū
eſt m̄ ꝙ illud qđ cor mōm eſt cui puritas diuina anīa eſt
ſcta·hoc q̄dem non ſic intelligenđ deus ſit ſibi cib9 in ore
veſtis in corpe·ſ; quid de illis qui cor mōm h̄n̄t· nihil in
affectione cogitacōe p̄ter deū h̄n̄t ¶ Ex iſto ſequit̄·ꝙ nil
eſt in mōo q̄creatum ꝯ patum eſt·n̄ ꝙ cū illo occupatū eſt
Item ſequit̄ ꝙ nulli bn̄ eſt·n̄ qui cū ſolo deo occupat9 eſt
Omne enī aliud p̄ter deū defectiuū eſt ꝯ ideo plenū gau
diū facē nō pt̄ ¶ Itē null9 de ſtatu fut̄o ſecur9 eſt·n̄ ſolū
cor mōm·mentis enī tr̄quillitas carens remorſu conſcie
facit hoīem de ſtatu fut̄o ſecuꝝ· Cordis enī mōitia finis
eſt oīm virtutū·ɔtemplari diuina·amare celeſtia·alioꝝ
obliuiſci·& ſuꝑius in quib9 non eſt nāe obliuiſci· In
corde enī mōo includit̄ q̄i oīs pfectio·cū enī cordis mōi
tia nō eſt aliq̄ btitudo·tali enī xp̄m eſt et̄nā lucē ſpeculaī
Cū enī lux et̄nitatis habeat eſſe ſimpliciſſimū & puriſſi m

non pt̄ quis ip̄m ſpeculari· n̄ corde mūdo ⁊ mūdato ¶ Jetʒ ꝙ in corde mūdo deꝰ ſeip̄m dat in p̄miū· dicit enī ꝙ tales deuʒ videbunt· Item cordi mūdo nihil pt̄ auferri· qꝛ nihil hʒ preter deū· Item nihil pt̄ ꝯferri· qꝛ nihil vult pret̄ deū Vn̄ nō ꝙ dyogenes tranſiēs ꝑ quendā cuſtodē capientē vectigal Cui cuſtos dixit vt ꝗ ferret aliqͦd· rn̄dit ſic· Et de poſuit onꝰ in terrā in quo nihil inueniēs determinate dixit ei· vbi eſt qͦd ferre dixiſti· Et diſcoopiens pectꝰ ſuū dixit Hoc eſt qͦd ferre me dixi quod nec hr̄e nec vidē potis· Sic cor mūdm inuenit i ſe ꝑmaginē in q̄ inuenit oēʒ delectacōʒ Si enim aliqͥs in domo ſua habēt ꝑmaginē q̄ viſa habēt oīa ſeu omē illud quod cor ſuū delectare poſſet ·iniuriam ꝑmagini facēt· ſi alqͥ delectacōʒ ex̄ domū ſuā q̄reret· Sic cor mūdm inuenit in deo oē quod delectare pt̄· Vn̄ regnū dei intra nos eſt dixit ſaluator nr̄ Cum enī quidā miraret̄ ꝙ aīa cum ſit ꝑmago dei ⁊ ſimilitudo· non q̄eſcit ſemꝑ in et̄nitate· nec delectat̄ in diuina puritate· nͨ ſibi ſufficit in diuina ꝑfectione· Rn̄ſum eſt ꝙ ſine ꝓpetate puritatis non hʒ ꝯmunitatē cū diuinitate· ꝓꝑetas enī puritatis ho minē in ꝯmunionē deitatis ponit· Et ideo ꝙ aīa mea ſm ſtatum preſentem in eternitate non quieſcit· Etam ꝙ in diuina puritate non quieſcit · nec delectatur ex hoc pro ꝰ uenit ꝙ puritas deficit ei·cum q̄ ſolus hō cum diuinis hʒ ꝯmunitatē· igit̄ catho nr̄ prudentiſſime ꝯſuluit dic̄· mūs eſto D ¶ Et qꝛ oppoſita iux̄ ſe poſita magis eluceſ· Ideo circa materiā de mūditia· aliq̄ de immūditia hoīm ſūt hic annotanda ¶ Vbi notandū ꝙ q̄uis oīa q̄ a deo c̄ata ſunt bona ſint· ⁊ in eis non ſit culpa· tn̄ aliqua filijs iſrl̄ erant ꝓhibita q̄i eſſent immūda· ⁊ hoc ideo vt oēs qui ea dem vitia habebant eq̄les pecoribꝰ exiſtunt immūdi repu tarent̄· Nam in illis mores pingunt̄ hūani actꝰ ⁊ volun tates· ex quibꝰ hoīes fiunt mūdi vt immūdi· vn̄ in leuit̄· dͣ Omne anīal quod hʒ indiuiſam vngulā· ⁊ ruminat co medentis· ⁊ hic mores hoīm diſcernebat· Ille enī rumiat qui in ore ſemꝑ diuina p̄cepta portat vel i corde reuolui·

⁊ cogitat· q̄ ſine obſuatõe p̄ceptoꝝ dei null⁹ pt̄ eſſe mõ⁊
vel qui nihil faciunt n̄ hoc ip̄m ex diſcrecõe faciendū eſſe
diiudicent· De diſcrecõe dictū eſt ſ̄· Hi etiam vngulā di
uidunt q̄ dei ⁊ proximi caritatē hn̄t· vel q̄ duo teſtam̄ta
legis ⁊ euangeliſtaꝝ credentes firmo greſſu innocentie ⁊
iuſtitie incedunt· vn̄ aliqui ruminant· vt qui preceptū in
ore portant· ſ̄ vngulā nõ diuidūt· q̄ verā dei ⁊ proximi
dileccõꝫ nõ ꝯtēa m õi h̄nda ¶ Scõo dicit̄ ex oĩbus q̄ gig
runt̄ in aq̄s ⁊ h̄nt pennulas ⁊ ſquamas comedetis· q̄a
munda ſunt· qõ aūt talia non hꝫ immundum erit· E
¶ Vbi nõ q̄ ſquame hoĩes ḡues in moribꝰ· ĩ fide firmos
⁊ actibꝰ pnĩalibus exercitatos ſignt· ⁊ q̄ ſine iſtis ſunt·
immõi ſunt· q̄ lenes lubci ⁊ effeĩati in fide in moribꝰ re:
probant̄· Sed in ſpẽali aliq̄ anĩalia reputant̄ immõa· ⁊
ideo prohibent̄· Et p̄mo prohibet̄ camelꝰ ⁊ repn̄tat̄ im:
mõs· Camelꝰ gibboſus ſignat hoĩem q̄ vltra hoc qõ deꝰ
dedit· ⁊ nat̄a ſupfluo ornatu immõitiā anĩe ⁊ cordis in:
currit ⁊ in aliȷs ĩmõitiā procurat ⁊ cauſat· de iſto ornatu
nõ ſ̄· hic tn̄ vnū adde q̄ tales freq̄nt̄ morte mala moriūt̄
F ¶ Narrat̄ q̄ colonia ſtitie eſt ꝓuintia ⁊ q̄ ſunt q̄daꝫ
ſtitie ꝑpli· q̄ corpa ſua ſolent cerulo tingē ⁊ pingē· ⁊ taꝫ
carnes q̄ꝫ pellē cerulo colorare· ⁊ hoc vt ait ſolinꝰ nõ ſine
dr̄ia· q̄ q̄nto q̄s aliȷs in ſtatu ⁊ ḡdu p̄fert̄· tanto amplius
tingit̄ ⁊ colorat̄· Sic in ꝓpoſito hoiēs ſic ſe depingunt hᶜ
eſt indecent̄ ſe ordināt ⁊ ꝯponūt q̄ dẏabolice fig̃e exiſtūt
diᶜ enim· iiij· Rꝫ· ix· Q̄ iezabel liniuit oculos ſtibis· ⁊ de
pinxit vt regi pulcrior apparēt q̄ tn̄ eā ꝯtempſit ⁊ carnes
eiꝰ canibꝰ ad deuorandū expoſuit· In quo notat̄ q̄ q̄ ſic
ſe ordinant· ⁊ ſunt giboſi vt camelꝰ· carnes coꝝ·i· animā
⁊ corpꝰ canes infernales finalit̄ comedunt· nec etiā illis
placent quibꝰ placē credunt ⁊ quoꝝ occaſione hoc faciūt
iere· iiij· Si pinxeris ſtibo oculos tuos· fruſtra ꝯponeris
ꝯtempſert̄ te amatores tui· Nota hic q̄lem gibbū faciūt·
viri an̄ pectora ⁊ muliēs ſimlr̄· ⁊ nõ q̄ ſic̄ dicit Solinꝰ
homiēs iſtiꝰ ꝓuintie habebant ꝯſuetudinē q̄ qn̄ hoſtes

ſuos ſupare poterant· ſolebant eos excoriare ·⁊ de eorū cutibus ſibi veſtes ⁊ equis ſuis tegumenta facē· Sic in ꝓpoſito iſti enim hn̄t hoſtes· ⁊ ſunt hoſtes anīe ſue· ⁊ tn̄ p delectacões carnales animā ⁊ ſp̄m corpi ⁊ voluptati carnis ſubijciūt· tunc anīas ſuas gr̄a dei ⁊ v̓tutib⁹ excoriant ⁊ oīa bō anīe dilapidant ·⁊ ſic anīe taliū q̄i nude ⁊ confuſe remanet digne· q: tm̄ de corpibus curāt ⁊ iſta ornāt ¶ Hic nō quō veſtes viroꝝ ſut p̄ciſe vſq̄ ad nates qō tn̄ ſuis dauid ī magnā ꝯfuſionē eoꝝ fuit fc̄m a rege ſic le*·ij· Rx· quō rex p̄ſcidit veſtes eoꝝ vſq̄ ad nates· ⁊ raſit barbas eoꝝ ⁊c̄ vid̄ hiſtor̄· ⁊ applica ad iſtos fatuos de gn̄e locuſtaꝝ q̄ incedunt ⁊ ſaltant ſic̄ locuſte· ⁊ cū plaga locuſtaꝝ fuit vna de magnis plagis in egipto ¶ Sic hodie p tales mōs plagat̄· q: plus heu oculis cernim⁹· q̄ in codicib⁹ lega⁹ ¶ Scd̄o de⁹ ꝓhibuit ſuem vel porcū tāq̄ aīal imūm· ⁊ ſigt̄ illū q̄ ī ſuis malicijs delectat̄· ſic porc⁹ ī imūcijs malū enī ē pc̄m ꝑpetraē ſ ꝑeī⁹ ē p⁹ pc̄m ꝑpetrū in malitia pc̄i delectari· Ego feci talia ⁊ talia tali mlieri ꝯdormiui· illū verberaui· iſtū male tractaui· vn̄ ꝓuer· ij Letant̄ cum malefecerint ⁊ exultāt in reb⁹ peſſimis Tales merito immōi reputant̄ ¶ Tercio ꝓhibuit leporem·i· hoīem ad bona opa mollē ⁊ vecordē q̄ ardua quo ad dei ſuitia aggredi nō vult· Dicit enī leo eſt in via ſic̄ ſ̄ pc̄m eſt· dicit caput meū doleo· ſi vna die ieiuno· quibus dicit ber· quid amare refugis delicate miles attende q adūſarius tu⁹ tanq̄ leo rugiens circuit ⁊c̄· Oportet ergo fortiē dimicare ſi volueris triūphare· Attēde regē xp̄m tenēm in na?a· qui fili⁹ virginis cum p vias duras· xxxiij· ānis te queſiuit· vt ad te reducēt· ob amorē tuū plorauit· ieiunauit quē nunq̄ riſiſſe legim⁹ ſ ſepi⁹ fleuiſſe· q̄ vulnerat⁹ eſt ꝓpter iniq̄tates nr̄as· Le* in hiſt· ſcola· q antipr̄ i quodam prelio multis vulnerib⁹ eſt ꝯfeſſus· q̄ tandē ab emulis accuſat⁹ eſt regi· cui rn̄dens ait Ego ceſar nolo me apō te verbis excuſare· ſ vulnā q̄ p te ſuſcepi loquant̄ p me Sic ego te ceſar diligo· ⁊ tūc ceſar ip̄m ad gr̄am recepit

Sic & tu xpiane accuſandꝰ eris in iuditio coraꝫ altiſſimo deo· Facite ergo fructus dignos pnie quos tunc regi poteris oñdere· dicendo· Hec opa loqñtur ꝓ nobis· ſic te dileximus vt aſpitatē ꝓ noie tuo ſuſtineremꝰ· & tu xpiane non ſis lepus q̄ hꝫ coꝛ magnū· & ideo vecoꝛs· qꝛ caloꝛ naturalis diffundit nͨ manet vnitꝰ in coꝛde· ꝫ affectio taliū eſt diffuſa ꝛ circūquaqꝫ fuſa ſup iſta tempalia· qꝛ nihil ꝓ deo facē nec ſuſtinē pñt· ꝫ dixit plato ſi bñfaciēdo laboꝛaueris laboꝛ ānullabit ꝛ bonū qð feceris ꝑpetuabit ꝛ ſi delectacōꝫ habueris ad peccanð ānullabit delectatio & peccatū ſemꝑ manebit ❡ Quarto deus ꝓhibuit tā ꝫ immōda accipitrē· miluū· falconē ꝛ hꝰmodi· ſcꝫ aues rapaces· Et iſti ſunt raptoꝛes ꝛ peſſimi hoīes etiā p̄dones qui viuunt de ſanguine paupm & ſpoliant alios· Jſti iª ſunt nobiles milites ꝛ aliȷ q̄ ſunt falcōes dyaboli q̄ ꝯſtituunt eos in officiȷs & honoꝛibus· vñ locū ſtatū ꝛ gðū qꝫ hñt & ex ꝑte dyaboli qꝫ hñt· Caueant tñ ſibi· qꝛ ſūt in duplici ꝑiculo· primo qꝛ hñt oculos coopꝑtos quodā ligamine ne a dño ſuo dyabolo auolēt· ñ ad placitū ſuū ad tēpꝰ pro lucro ſuo· Jta eſt de iſtis· ſedent enī ſup pugnꝰ dyaboli· in magna reuerentia & dignitate· & tm̄ ſunt exſecati ad faciendū illud qð ꝑtinet ad eťnam felicitatē· qñ aūt placet dyabolo ꝙ ipi vouent iſta mūdana deponet cecitatē eoꝝ vt videat p̄dam ſuā· & dimittit eos q̄i liberos ad tempꝰ & ſtatim clamat· & ita ſunt aſuefacti ad manū ſuā ꝙ nō pñt aliud facē ꝫꝙ accidit eis finalit̄ Reuera ꝫm antiquū exemplū· Falco ꝛ gallina ſunt ꝯtrarie mō ꝯtrio viuūt· nā falco ponit̄ ſup ꝑticā· & ſtat ibi cū magna reuerentia in aula· & hꝫ veſtes ſb pedibꝰ ne ledat vngues ſuas· ꝫ gallina fugat̄ ab aula· viuit in hoꝛrea· ſcerpit in terra· colligit que pt̄· vt poſſit viuē· Sic nobiles in aula nutrunt̄ delicate mollibꝰ veſtiunt̄· ne coꝛpa aliqñ ledant· vt poſſint opa dyaboli dñi ſui aliqñ expeditiꝰ explē· ꝫ ſimplices viuunt de laboꝛibꝰ de his que laboꝛant in terra· ꝫ in morte mutat̄ ꝯditio· qꝛ falco moꝛtuꝰ eȷcit̄ ad foſſatū· ꝫ gallina

int̃ ſcutellas argenteas ad menſã ⁊ ponitur añ dñm. Sic erit de diuite p̃done. ⁊ de paupe iuſto. vel de q̃cunq̈ alio qꝛ dicit̃ luce. xvi ꝙ diues ſepult9 eſt in inferno. ſ꞉ lazarus portat9 eſt ⁊c. vñ baruth. iij. Vbi ſunt pncipes gencium ⁊ q̇ dñant̃ ſup beſtias. que ſunt ſup terrã. i. ſup paupes qui ludunt in auib9 celi. ⁊ rñdet extrminati ſunt. ⁊ ad infera deſcenderũt ¶ Q̃nto phibet oẽ qd̄ eſt coruini gñis ⁊ vulturini ¶ Primo qꝛ paſcunt̃ de morte alioꝝ. ⁊ ſignãt inuidos q̇ gaudent de morte alioꝝ. nota aũt de inuidia. item malos hẽdes ſignt qui gaudent de morte pentũ Item malos ⁊ infideles executores teſtamentoꝝ. ⁊ malos oratoẽs qui de morte. ſcꝫ elimoſina alioꝝ ſuſtentant̃. ⁊ tñ infidelit̃ in his ſe hñt ¶ Nota de hoc quõ anĩe defunctoꝝ de trib9 gñib9 hoĩm ↄq̃rũt̃ ¶ Scdo qꝛ coru9 ſemp dic̃ cras cras. ſic illi q̇ ſibi pmittunt longã vitã. ⁊ dicunt ꝙ cras vitam emendabunt. ⁊ iſta eſt pmiſſio neq̃ſſima. Dixit enĩ phs quidã ad bñfaciend̄. ſiue ſan9 ſis. ſiue infirm9. qꝛ magis tibi pderit bñfacẽ te exñte ſano. q̃ꝫ infirmo. Et quõcunq̈ accidit honorare deũ. ⁊ p̃cari eum non deſinas ¶ Sexto paſſerem phibuit. qꝛ eſt auis clamoroſa ⁊ garruloſa. ⁊ ſimilit̃ calandꝛ. Sic in pposito vitiũ lingue multos inficit ⁊ maculat. ſ꞉ d̄ iſto vitio p9 dicet̃. Catho enĩ reputat vtutem pmã ↄpeſcẽ linguã ¶ Septimo phibet cignũ. d᷑ enĩ de cigno ꝙ cãtat añ mortẽ. Multi enĩ ſunt q̇ in tota vita ſua nunq̃ꝫ cantant. qꝛ raro aliqd̄ bonũ in vita fatiunt. ſ꞉ añ mortẽ de pc̃is in ſupfitie aliqualit̃ dolent. ⁊ tunc incipiunt facẽ teſtamenta ⁊ h9modi. ſ꞉ ſi ſupuiuẽt in pc̃a priſtina recidiuarent. nec hunc firmũ ppoſitũ abſtinendi a malicijs ſuis. Et tũc valď timend̄ eſt d̄bũ bt̃i aug̃. q̇ dicit ꝙ hac animadũſione pcutit̃ pc̃tor. vt moriẽs obliuiſcat̃ ſui. qui dum viuẽt oblitus eſt dei. Et p9 mortẽ freq̃nter qñ dyabolus hꝫ aniam. ſacdotes cantant req̃em. qñ nullam hñt q̃em. Hec i᷑ ⁊ his ſimilia lex anĩalib9 execrat̃. q̇ ĩ aĩalibus non ſunt ẽminabilia. qꝛ ↄ naturam non ex inſtitucõe ſ꞉ ex errore queſita ſunt H ¶ Si ergo hoĩes immũdi

aīalib⁹ immōis compant̄· qꝛ cum immōi ſunt in ecc̄ia dei ⁊ viunnt cum mōis· nō ne mōi ab immōis inq̄nent̄· āmo net nos ſapiens catho dic̄· Mund⁹ eſto· ⁊ q̄uis catho vtr oēm hoīeꝫ ī pn̄ti documēto inſtruē nitat̄· qꝛ oīs hō xp̄ian⁹ mōus dꝫ eſſe· maxie cū mōitia opetit clericis in ſacris cō ſtitutis qui ſunt oculi ecc̄ie· in oculo aūt modica macula multū nocet q̄ in alijs membris modicū nocēt ❡ Secūdo qꝛ ſunt ſpeculū ad quod lapci dn̄t reſpicē cor· iiij· Specl'm facti ſum⁹ mōo· ⁊ ſi macula in ſpeculo apparet ſiq̄s faciē vellet vidē in ſpeculo maculā aſpicēt· ſic de alijs ſeq̄t an: gelis ⁊ hoībus· nota quō dn̄t eſſe ſic angeli ❡ Tercio qꝛ ſūt vaſa electionis regi regū· modica enī macula ī cipho regis totū potū abominabilē facit· quo ad potum regis Sic in ꝓpoſito· dicit̄ enī nūi· ij· Qꝛ vas quod non hēbat opculum· nec ligatam ſupius immōm erat ❡ Q̄rto qꝛ ſūt miniſtri altiſſimi· ꝫ dn̄s dicit· ambulans in via immacu: lata· hic mihi miſtrabat· Omni enī tempe veſtimenta tua ſint cādida ⁊ mōa· ⁊ ſic mōus eſto· qꝛ in tātis expēb· de⁹ voluit hoīeꝫ mōare ꝙ ſāge ſuo voluit ſanare· Pro mun: ditia enim de⁹ fecit diluuiū in mōo· geñ· vij· Et añ iudi: tium p̄cedet ignis· qui oburet faciem mōi· ⁊ aſcendet tm̄ q̄ntum aq̄ diluuij ad p̄gandū mōm vn̄ voluit eſſe ſacra in ecc̄ia· que oīa ſūt nihil ad ſui ſanitatē faciendā ⁊ mun: ditiā· Mund⁹ ergo eſto· qꝛ deus mōos in ſui ſocietate reci pit· ⁊ in pn̄ti ⁊ in futo vn̄ pſ· Dn̄e quis hītabit in tab: naculo tuo· aut quis req̄eſcet in monte ⁊c̄· ſequit̄ innocēs manib⁹ ⁊ mōo corde ⁊c̄· ⁊ ioh· xiij· Si non lauero te nō habebis ptem mecū i° ſi lotus ⁊ mōus fueris hēbis pteꝫ cum eo· Ex quo enī iſti deū in pn̄ti in cordib⁹ ſuis recipiūt igit̄ deus ineinum ſociabit̄ eis· Poteſt etiā hic inſeri ma teria de multiplici mōitia bona ⁊ mala· de quib⁹ tn̄ſeo qꝛ de his alibi habet̄ ❡ De deuota mōa feruenti freq̄nti ⁊ libenti oratione I

S Equit̄ aliud documentū ſcꝫ· xxij· ❡ Saluta libenter· Vbi notanō ꝙ p̄ iſtam ſalutacō-em

intell:go deuotã oroem. Quia deuota oro eſt q̃dam dei ſalutatio. q2 qñ quis orat tunc cum deo loquit. & eum ſa: lutat. Totiens ergo de9 ſalutat quotiẽs deuote orat. Sa luta ergo libenter. i. ora libent feruent & freqñter. Et eſt rõ quare libent. q2 int opa hũana dũmõ cetera ſũt paria. ipa oro eſt maioris honeſtatis. maioris facilitatis. maio ris vtilitatis. Primo maioris honeſtatis & reuerentie. nã magn9 honor paupi adiudicat. ſi cum rege terreno fami liarit loq̃ ſinat. ƺ certe multo maior nobis loq̃ freqñter & familiarit cum rege celico & etno. reſpectu cui9 oẽs treni paupes ſunt. ſic dixit ille abraam. Loqr ad dñm meũ cũ ſim puluis & cinis R ❡ Gra i9 & honor magnus eſt loqui cũ deo. Hoc aũt totiens facim9 quotiens ipm hũi: liter & deuote adoram9. Et hoc eſt qd dicit pſiõ. de ſũmo bono. Qui voluerit freqñter eſſe cum deo oret & legat. Cum eni oram9 cum deo loquim. cum aũt legim9 loquit nobis deus Item pmo ex hoc pꝫ eius dignitas. q2 angeli oroeꝫ nrãm deo offerũt. tho. xij. Cum orabas tu &c. ego obtuli oroem vrãm &c. dixit angel9 ❡ Scdo q2 licet mlta offitia non decent ſingulos. oro tñ multos & ſingulos a: ſtringit. etiam reges & pncipes. & q̃nto orando pl9 deo famulat. tanto in oſpectu etni regis pl9 honorat. q2 ſuire deo. regnare eſt ❡ Secundo oro eſt opus magne facilita tis. quod pꝫ ex eo. q2 nullũ aliud opus eſt leui9 & facili9. Nam oĩa opa pñt impedire a loco & tempe vel corpis de bilitate. vel inſtrumenti carentia ve alio mõ. Sed in omi loco & tempe hõ vtens rõe pt deũ orare. nec eſt hõi nẽce. pter hoc aliqd ex ſe querẽ. q2 ſi non pt loq̃ corpalit. pt tñ loq̃ mentalit & deſiderare. Deſideriũ aũt bonũ oro bõ eſt q̃ maxime placet deo. q̃ pcedit ex humili corde pſ. Deſide rium paupm exaudiuit dñs. Sup quo verbo dicit aug. Paupes in hoc loco ſunt. q̃ oĩno ſunt impotentes lingua & manu & toto corpe. & tñ adhuc pñt orando deſiderare. & deus patus eſt eos exaudire. ſi ſint corã deo paupes. i. humiles corde & paꝝ ſe reputãtes. vnde non vox ƺ amor

ſonat in aure dei· pꝫ hoc de latrone in cruce q̄ pauca v̄ba ꝯtulit· ſ; vnū tm̄ verbū et deus ipm exaudiuit ¶ Tercō eſt magne vtilitatis ꝙ orando impetra quicq̄d ad ſalutē indigem ſi petat illa q̄ decet deū dare et hoīem recipe Si deus non dat quod petit· dat illud quod magis vtile eſt et nc̄iū· Verax eſt enī q̄ dixit· amen dico vobis· ꝙ ſiquid petieritis prēꝫ in noīe meo dabit vobis· vn̄ ber· in ſmōe de q̄dragesima· Orō pꝰ q̄ꝫ egreſſa eſt ab ore nr̄o · deus eam ſcribi iubet in li· ſuo· Et vnū ex duob indubitanī ſpare debem · qm̄ aut dabit quod petim· aut qđ nobis nouit eſſe vtilius· Nos enī quid orem ſic oportet neſcim· ſ; ipe miſert ſup ignorantia nr̄a orōem nr̄am benigne recipiēs dat qđ nobis magis vtile eſt· Iſtis ergo duob viſis· ſcꝫ ꝙ p ſalutacōꝫ orō intelligit· Secundo q̄re deus libenter ſalutat L Tercio videnđ eſt q̄d ſit orō vel quib opeꝛ Vbi ſciend eſt ꝙ orō eſt ſcala nr̄e aſcenſionis· Scđo ſcutū nr̄e defenſionis· Tertio nunti nr̄e legacōnis ¶ Quarto redditio nr̄e ſubiectiōis ¶ Primo eſt ſcala q̄c· p hanc enī aſcendim ad deū· ꝛ a terrenis ad celeſtia nos leuam ec̄c· xxxv· Orō humiliātis ſe nob penetrat celū· Aſcēdam i'i orōe p eleuacōꝫ mentis in celū et trahim nos ad deum · Sic declarat dyoniſi de diuinis noībus p duo exempla· p̄mo de cathena· puta ſi cathena eſſet fixa in celo· et pen= deret ad trā· ꝛ hō ſi imitatis maīb vellet thē cathenā ad ſe potius trahēt ſe verſus celum q̄ꝫ cathena ad ſe ¶ Scđo de manu exn̄te in fluīeꝛ ſi tenēt funē in manib q̄ ex alia pte eſſet ligata ad lapidē magnū et ponderoſū· non tra= hēt q̄dē lapidē ad ſe· ſ; ſe poti ad lapidē · Sic hō in orōe ſe trahit ad deum· ꝛ qn̄ nos ſic leuamad deū· tunc ſequit ſcđm ſcꝫ ꝙ ipa orō eſt ſcutū nr̄e defenſionis· Per hanc enī ꝯ inimicos nr̄os nos defendim· Cum enī ioſue pugna= ret ꝯ amalech tenebat virgam moyſes· et brachia ſua in modū crucis extendit· et tūc ioſue vincebat et ſui· ſi aūt brachia inclinabat vincebat amelech M ¶ Sic in ꝓpoſito amelech ē inimic hūani gn̄is q̄ ſic vincit· ſ; aarō ꝛ hur ſuſtentabant man moyſi· ꝙ amor ꝛ ſpes ſuſtentāt

orōem ¶ Primo qꝛ amor ne p diſtractionem euagetᷣ circa alia inutilia qꝛ tempe orōis ſtat in ↄſpectu dei ¶ Secūdo ſpes qꝛ firmiꝰ dꝫ ſpare ſe acceptuꝝ· Jnterogauerᷣt abbatē agathonē· dicentes· pr̄ que virtꝰ in ↄuerſacōe hꝫ plus la= boris ꝛ dixit eis· ignoſcite m̄· nō puto aliū laborē eſſe talē qualem orare deū· Semp enī demones feſtināt inrūpe orōem hoīm· ſcientes qꝛ ex nulla re tm̄ impediūtᷣ· ꝛ pcon ſeqn̄s orō eſt ſcutū nr̄e defenſionis ℟ ¶ Tercio orō eſt nuntiꝰ nr̄e legacōis· vn̄ aug̉· ſup ps̄· lxv· Qꝛ orō pura eſt magna v̄tus ꝛ velut fidelis nuntiꝰ mandatū pagit· ꝛ illud penetrat quo caro non puenit· Jntret orō mea ī ↄſpectu tuo· Sicaūt nuntio aliq̄ nc̄ia ad pficiend̄ ſue le gacōis effectū· ſic ꝛ iſti nuntio ¶ Primū eſt pauptas ſp̄s ſui huīlitatis· Hec enī nuntiū reddit leuē ꝛ expeditū q̄ui enī fardello expeditꝰ eſt· q̄ onere ꝓpe voluntatis ꝛ terrene cupiditatis exoneratᷣ ps̄· Reſpexit orōem huīlium ꝛc̄· Et orō humiliantis ſe penetrat celū· ꝛ de huīlitate orantis pt̄ ſumi exēplū in doctrina ſaluatoris in phariſeo ꝛ pub licano· q̄ aſcēdebant in templū vt orarent ¶ Vbi videnō eſt qꝛ hoc obtinet huīlis pctōꝛ quod non obtinet ſupbus iuſtus ¶ Scōm eſt recte intencōis ſinceritatis Hec enim nuntiū iuſtū rectificat· ꝛ oīa recta oñdit· Tu ergo cum oraueris ·intra in cubiculū tuū· ſcꝫ tui cordis deteſtando oēm vanā gl̄iaꝫ ¶ Terciū pacis tranquillitas· hec enī facit iſti nuntio audientiam· ec̄· iij· vbi nō eſt auditus ne effū= das ſmonē· non enī fas eſt hoſpitibꝰ pacificis aliq̄d ne= gare· ꝛ certe pacifici ſunt hoſpites dei ps̄· Jn pace factus eſt locus eiꝰ· ꝛ ideo tales merentᷣ exaudiri Orō enī eſt que dam aīe ↄuerſio ad deū· Deus enī eſt lumen· ꝛ aīa q̄i ſpe culū· ꝫ ſpeclm̄ non pt̄ ſilitudinē rei recipe· qn̄ eſt in motu ꝫ qn̄ eſt inq̄ete ¶ Exēplū de aq̄ qn̄ mouetᷣ· hō non videt faciē ſuā in ea· ꝫ qn̄ eſt in q̄ete· ſic in ꝓpoſito ꝛ illud figatᷣ iij· Rꝫ· viij· v̄ ait ſalomon· q̄ intꝑetatᷣ pacificꝰ· ſiq̄s cog= nouerit plagā cordis ſui· i· pctm̄ ſuū ꝛ orauerit ī loco iſto in tēplo ſalo· ſcꝫ in corde pacifico· tu exaudies ī celo· q̄rtū m̄tis pūitas ꝫ enī iſti nūcō dat grā ꝛ audatiā loq̄ndi corā

deo. ec̃. xxij. Qui diligit cordis munditiã ꝓpt gr̃a₃ laboꝝ ſuoꝝ hẽbit amicũ regem. ⁊ iob. Oro mea munda eſt ⁊ iõ peto vt det locus oroi mee. in celo. ⁊ pſ. dixit. Iniq̃tatẽ ſi aſpexi in corde meo ideo exaudiet dñs O ¶ Vñ ſic puritas mentis meret exaudiri. ſic malitia mentis orãtis impedit ne oras exaudiat vbi nõ ꝙ q̃druplici õ cauſa fru ſtrat oro fine ſuo. ⁊ pmo ex petentis iniq̃tate. ec̃. xxviij. Homo cum caro ſit reſuat iram ⁊ ꝓpitiacões petit a deo vñ dicebat cecus ioh. ix. Scim⁹ q peccõres de⁹ nõ exaudit P ¶ Vbi nota ꝙ peccõres dicunt dupliciť. vno mõ in pccõ affectu ⁊ actu exñtes ⁊ pmanentes. tales pmo deus non exaudit. ⁊ hoc merito ſue elongacõis a deo ⁊ inter- poſitos pccõꝝ ſuoꝝ int eos ⁊ deũ. vbi dicit hylari⁹. mon ſtruoſa res eſt hr̃e deum in orone. ⁊ in corde creaturã vel mala. que deo adũſat. ac ſi hõ regem ſalutaret ⁊ haberet gloriã in manu cum quo pcutẽ eum vellet ¶ Itẽ ſecundo ꝓpt eoꝝ diſplicibilitatẽ deo. nam oro nõ eſt placabilis q̃ı pſona eſt diſplicibilis ¶ Alio mõ dicunt peccõres non qui amant ſua pccã vt maneant in eis actu ⁊ affectu. ſ; poti⁹ pccã ſua recognoſcunt. ⁊ ſe peccõres corã deo reputant. ⁊ dolent de pccĩs. Et de talibus loquit xp̃us math. ix. Non veni vocare iuſtos. ſ; peccõres. ⁊ tales deus exaudit. ſicut iſtu₃ publicanũ. q̃ dixit. deus ꝓpiti⁹ eſto m̃ peccõri. ⁊ p illũ ſoluit õuerſia int aug. dicentẽ deum peccõrem exaudire ſic fecit publicanũ ⁊ criſoſt. ⁊ theoꝰ. ⁊ qui dicunt peccõres a deo non exaudiri Q ¶ Vñ iſte duplex mod⁹ orãdi in coruo ⁊ columba deſignat. Coruus q̃ h₃ colorẽ nigꝝ. vocem raucã ⁊ ingr̃tam. ⁊ cadaũa diligit. deſignat illos qui orant miſſas audiunt proceſſiones vadunt. ⁊ ad loca ꝟ ſunt indulgentie ẽrunt. ſ; q ꝯuerſacõ₃ hñt ingr̃ta₃ p malã edificacõ₃ ⁊ exẽplũ. vocẽ raucã p ĩdeuocõ₃. cada uera diligunt p malas delectacões. idcirco ſic coru⁹ nihil reptat. nec placacõ₃ ire dei nᶜ ceſſacõ₃ diluuij. ⁊ de talib⁹ dic⁹. greg. Cũ iſte q̃ diſplicet ad intercedenõ mittit irati ani⁹ deteri⁹ ꝓuocat. Ideo freq̃nter oram⁹ ꝓceſſiones facim⁹.

ꝫ non exaudiam· cui⁹ roꝫ reddit pſa·i·c·d·Kalendas ⁊ ſo-
lennitates odiuit aĩa mea· ſequit· Cum extẽderitis man⁹
vr̃as auertam oculos meos a vobis· ⁊ illud intelligo de
pctõribus de quib⁹ ſup̃ dictum eſt· ⁊ ſequit in pſa· Laua
mini mundi eſtote ❡ Sed orõ ex puritate pcedens deſig-
nat p columbã· q꞉ columba eſt coloris albi· gemitũ p can
tu hñs felle carens Sic deuota ⁊ pura mente orãs dꝫ hr̃e
candorem diuini nitoris gemitũ intne deuocõis ⁊ ↄtri-
tionis· q꞉ cor ↄtritũ ⁊ humiliatũ deus non deſpiciet· pſ̃·
Carere felle oĩs male volũtatis· Et dꝫ a noe·v·a deuote
orante tibi emitti· ſcꝫ a corde· ore· ⁊ opis implecõe· Non
enim ceſſat orare qui non ceſſat bñfacẽ· Et iſta columba
reportat oranti ramũ oliue in virentib⁹ folijs· in ramo fe
cunditas bonoꝝ opm· in oleo curatio pctõꝝ· in folijs vi-
rentibus honeſtas exẽploꝝ· ⁊ in his trib⁹ diuina offenſa
placat ⁊ reconciliat· que tria fiunt p donũ gr̃e q̃ deſignat
in ramo oliue ❡ Secundo impedit negotiũ illi⁹ nuncij·
ſcꝫ orõis effect⁹ expeticõis irrationabiliter ·iob·iiij · Pe
titis ⁊ nõ accipitis· q꞉ neſcitis q̃d petatis ❡ Exemplũ de
mr̃e filioꝝ zebedei· math·ij· cui ⁊ quibus dictũ eſt· neſci-
tis quid petatis· q꞉ petitio informis ⁊ irrationabilis eſt·
❡ Tercio experiti in vtilitate· q꞉ qñq꞉ aliq̃ aliq̃ petunt· q̃
non ſũt ſaluti nccĩa· ſic tẽpalẽ pſperitatẽ ditias ⁊ h⁹ mõi
tempalia enim ſine ↄdicõe peti non dñt· ꝫ ſub ↄdicõne·
ſcꝫ ſi ad ſalutẽ ſũt nccĩa· ꝫ ſpũalia ⁊ grãꝫ petẽ pñt abſolu
te· vñ ⁊ palip·iij· dixit dñs ad ſalomon qñ petiuit ſapiãꝫ
t regẽ poſſet ⁊ iuſte iudicaẽ pplm dñi Quia h° mag⁹ pla
cuit cordi tuo· ⁊ nõ poſtulaſti diuitias ſbaꝫ ⁊ gliã· ꝫ n° q꞉
vindictam ↄ eos qui te oderũt· ꝫ nec dies vite plimos· pe-
tiſti aũt ſapiam· ⁊ ideo dabo tibi diuitias ⁊ oĩa alia ⁊c·
R ❡ Et ideo nota q꞉ hõ dꝫ petẽ q̃tuor a deo ❡ Primo
dñe da te m̃ ❡ Secundo da me mihi ❡ Tercio aufer me
tibi ⁊ da me tibi ❡ Quarto da mihi vnum ❡ Primo date
mihi vt amicum ⁊ ſponſum anime mee· ⁊ non dimittas
me · quia ſi receſſeris periclitabitur caſtitas anime mee·

¶ Secundo da me mihi · q̄ dicēt · dn̄e dignū eſſet vt ania̅ p̄eſſet corpi · ſ3 corp9 non vult eſſe ſubiectū · ſ3 vult rebellaē ꝯ ſp̄m · igit̄ da me m̄ · vt corp9 ſpūi ſubitiā · ſm iuſtitie leges ne meip̄m pdam · ſ3 in veritate poſſim · dicere hō ſub p̄tate ꝯſtitut9 · & dico huic vade · & vadit ⁊c̄ · ſc3 cogitacōibus meis · ite & recedite · & ſuo meo · i · cordi meo · Fac hoc · & facit ¶ Tercio dn̄e aufer me a tua iuſtitia · & malum tue iuſtitie longe fac a me · q2 horribile eſt incidē in man9 iuſtitie tue Jdeo formido tua ne me detereat · ſ3 da me tibi · i · tue bonitati · ac ſi hō dicēt dn̄e duo r̄cognoſco de te · ſc3 ꝙ iuſtus & miſicors ſis · Si peto iuſtitie tue ſine · q̄ me cō temnat ſi ſic deceſſero · quo i° fugiā n̄ ad tuā bonitatē vn̄ aug̊ · Dn̄e ſi vis vt recedā a te · da m̄ aliū te · q̄i dicēt dedi ſti m̄ te iuſtum · da m̄ te bonū · vt de te iuſto fugiam ad te bonū ¶ Quarto da m̄ vnū ſc3 te m̄ ⁊ me tibi vt vnū im̄ ꝑpetuū ſim9 hoc enim vnū ſūme ē nc̄ium luce Vnā ergo pecij a te · vt inhabitem in domo tua oībus diebus S
¶ Sic ⁊ ania deuota rōnabilit̄ petit a ſuo ſponſo aliqua ¶ Primo ſponſo ſuo amicabilit̄ copulari · dic̄ · oſculet̄ me oſculo oris ſui ¶ Secundo a terrenis eleuari · dic̄ · Trahe me poſt te ¶ Tercio de quib9dam dubijs certificari · dic̄ · Jndica m̄ quē diligit ania mea vbi paſcas ⁊c̄ · ¶ Primo ergo petit intimā ⁊ amoroſam ꝯiunctionē cū ſponſo q̄ p oſculū deſignat̄ · vn̄ non mercedē · non hēditatē nō libtatem · ſ3 oſculū more caſtiſſime ſpōſe · Non enī valet amās ania flāmā3 deſiderij ſui diſſimulare · quē patit̄ etiā ex abūdātia cordis os loquit̄ · Prim9 ergo grad9 ī ſcala amoris ē cordiū vnio · ſic̄ poſt dicet̄ T ¶ Vn̄ nō ꝙ aīa deuota q̄druplex oſculū pt̄ corpalit̄ petē vnū ad man9 · aliud ad pedes · terciū ad os · q̄rtum ad lat9 ¶ Primo ad man9 dei oſcl'at̄ · c ūip̄a ꝑp̄t bn̄fitia c̄acōis deo ex intimo corde recogtiādo ꝙ nobilē c̄aťam c̄auit qn̄ hoīem fecit · & de hoc nō an̄ · Dicat ergo man9 tue fecer̄t me ⁊c̄ · iob · ij ¶ Scd̄o oſculat̄ pedes qn̄ pro benefitio incarnacōis & ꝯuerſacōis deo gr̄as agit · dic̄ · Adorabim9 in loco vbi ſteter̄t pedes eius ·

¶ Tercio oſculať ad os dum p̄ beneficio ſacre erudicõis euangelice pfectionis gr̃as agit dicens. mel ꝛ lac ex ore eius ſuſcepi.i.doctrinã ſanã ⁊ ſalubrẽ ¶ Quarto oſculať latus dũ p̄ bñficio redempcõis gr̃as agit dicendo Vidi aqꝫ egredientẽ a lr̃e dextro ꝛc̃ Et iõ dicit ꝙ tunc vn⁹ mili tum latus ei⁹ lancea pforauit ꝛc̃. Hoc aũt oſculũ pendẽs in cruce petit inclinato capite dicens. cũ yſaac. Accede ad me fili mi ⁊ da m̃ oſculũ. Illud ergo eſt pn̄cipiũ ꝙ an̄ia deuota petit dic̃ Oſculeť me oſculo oris ſui. rõem aũt iſti⁹ peticõis an̄ia ſubiungit dicens. ꝙ meliora ſunt vbera tua vino Vbera enĩ duo ſunt duo p̃cepta caritatis dei ⁊ p̄xĩ a pectore mentis p̄cedentia. ꝛ eſt vber dextꝝ amor dei ex quo fluit deuocõis lac ꝫ amor p̄ximi eſt. q̃i vber ſiniſtꝝ ex quo fluit lac ꝯpaſſionis. Et iſta vbera ſunt meliora oĩm vino naťalis dilectionis. ꝙ iſta pt̃ eſſe occaſio mali. ñ bñ temperť. Hoc iꝰ vino nolite inebriari ꝙ in eo latet luxuria ephẽ. v. ꝫ impleami ſpũſcto. ſcꝫ caritate ſpũſcti ¶ Quto ſunt fragrãtia vnguentis optĩs. i. redolẽtia bonoꝝ opm iõ an̄ia rõnabiliť petit dic̃. Ideo dilecte petiui m̃ oſculũ. i. intimã caritatẽ ⁊ vnionẽ. ꝙ dulcedo ⁊ delectatio tue dilectiõis q̃ vino melior eſt. i. oĩ alia ex̃nea dilectiõe ¶ Secundo an̄ia dꝫ petẽ a deo ſe a terrenis deiformis eleuari. dic̃. Trahe me p⁹ te. ac ſi dicat. cũ bt̃o ber. Dñe inq̃t ſcio ꝙ merito te ⁊ tua veſtigia ſequi debẽm ꝛ ſic venire ad te ꝫ ſcio neq̃q̄ꝫ me poſſe venire ad te ñ gradiendo. ꝫ nec hoc ñ te adiuuante. ⁊ iõ trahe me p⁹ te. i. da m̃ virtutẽ vt veſtigia tua ſeq̃ndo pfecte poſſim te imitari. hoc tractu indigebat q̃ dicebat velle adiacet m̃ pficẽ aũt non valeo. ⁊ p̄t hoc ibidẽ gemendo ſubiunxit. Infelix eſt hõ q̄s me liberabit de corpe mortis h⁹ trahendo. ſcꝫ me p⁹ dilectũ ꝛ ſtatĩ rñdit oñdendo q̄s dic̃. Gr̃a aũt dei p ihm xpm V ¶ Sed nõ ꝙ duplex eſt tract⁹ ¶ Prim⁹ laudabil'. ⁊ iſte dꝫ peti ⁊ deſiderari ¶ Scðs eſt deteſtabil' ⁊ vituꝑabil' ꝛ iſte dꝫ odiri ꝫ p̄m⁹ eſt duplex. p̄m⁹ q̃ de⁹ t̃hit hoĩeꝫ ſcðs q̃ hõ t̃hit deũ. ꝫ p̄m⁹ iterꝝ ĩplex. t̃hit enĩ de⁹ hoĩeꝫ a culpa

ad grām· & iſte ƀm latitudinē· qꝛ a ſiniſtra ad dexteram·
ioħ·vi·Nemo pt̄ venire ad me n̄ pr̄ meus q̄ miſit me trax
erit illū ¶ Scd̄s a grā ad pſeuerantiā & iſte eſt q̄i ƀm lō
gitudinē q̄ a pn̄cipio bone vite vſq̄ ad ɔſūmacōꝫ oſee·xi
In funiculis adā trahā eos·i·in funiculis caritatis ¶ Tē
tius eſt a pſeuerantia ad etnā gl'iaꝫ·⁊ iſte ē ƀm altitudinē
qꝛ a carcē hui⁹ mōi ad palatiū padiſi·ioħ·xij·Ego ſi ex:
altat⁹ fuero a terra·oīa traham ad meip̄m·Iſtū tractum
dꝫ hō deuote deſiderare & petē ℞ ¶ Debet etiaꝫ hō
hr̄e aliū tractū·ſcꝫ vt trahat deū ad ſe·ʒ ad hoc qꝫ hō de
uote trahat deū ad ſe diſponit ¶ Primo inq̄ſicōis ſeduli
tas·iob·xxviij·Trahit aūt ſapīa de occultis ¶ Secundo
affectionis ſuauitas pſ̄· Os meū apperui ⁊c̄· ¶ Tercio
intencōnis ſinceritas·iob·xxiiij·Si dixerit hō ad eum ſcꝫ
ad deum·i·cor ſuū ſp̄m illi⁹ inflatū ad ſe trahit ¶ Scd̄o
eſt tract⁹ uitupabilis Eſt enī triplex ſcꝫ a carne p delecta
tionē malā·puer·vij·Neſcit ſtult⁹ qꝫ ad vincula trahaꝛ
dicit̄ de iuuene a mala mulīē ſeducto ¶ Scd̄o a mūdo p p:
miſſionē diuitiaꝝ·p̄mo totū ibi hō ſubleuabit· ſcꝫ mūdus
traxit illud videlꝫ auar⁹ in ſagena ſua ¶ Tercio a dyabo
lo p ambicōꝫ excellentiaꝝ·apoc·xxij·Ecce draco magnus
& ruffus ſequit̄ & cauda ſua traxit tertiā ptem ſtellaꝝ·&
tractū hō non dꝫ petē·⁊ iteꝝ anīa rōe iſti⁹ peticōis affligt
dic̄·Trahe me·ideo dilecte dixi trahe·qꝛ p⁹te c̄rē deſidero
Si enī hoc feceris c̄rem⁹ in odore vnguētoꝝ tuoꝝ q̄i iteꝝ
dicat deſidero meritoꝝ cumulacōꝫ·iō c̄rē deſidero ¶ Ter:
tio rōnabilit̄ pt̄ hō petē de quib⁹dam dubijs certificari &
hoc patuit anīa deuota dicens· Indica m̄ quē diligit aīa
mea vbi paſcas·v̄ cubes in meridie·qꝛ hō ſemp dꝫ deſide
rare ɔuerſari cū bonis & ſcīis⁊ ſic pt̄ petē vt ſciat q̄ ſunt
illi & quō poſſit illos cognoſcē cum quib⁹ poſſit ſecure &
ſine piculo ɔuerſari·vn̄ dicit· O tu ſpōſe quē diligit aīa
mea indica m̄ q̄ ſūt illi q̄s paſcis pabulo intne ɔſolacōis
eos recrando & ɔfortando vel in quib⁹ paſceris opa coꝝ

& facta acceptando et q̄s accubare facis ſub vmbra alaꝝ tuaꝝ ꝓtegendo. vel in quib⁹ cubas in eoꝝ opib⁹ delectā do. & hoc in meridie. in temptacōis eſtu. & feruore. ſcꝫ qñ inualeſcente temptacōe magis cognoſci pñt veri & non ficti amici & boni. q̄ illi ſūt vere boni quos tu paſceris .i. in quib⁹ tu paſceris quos accubare facis. & in quib⁹ accu bando q̄eſcis. Indica ergo mihi vbi ſit reformatoriū & dor mitoriū tuū. ne vagari incipiā. poſt greges ſodaliū .i. ne seqndo veſtigia maloꝝ hoīm ſequar mot⁹ brutales carnē ſcꝫ & non ſpm. q̄ tunc eſſem vag⁹ & ꝓfug⁹. Si i⁹ iſta & his ſimilia petunt. tunc effect⁹ orōis non impedit̄. q̄ peti tio vt dictum eſt rōnalis eſt ¶ Quarto impedit̄ orō ex tri buentis impoſſibilitate. ſicut pꝫ in ydolatris. ſortilegis. & hmōdi. Exemplū ad hoc habem⁹ de ꝓphis dic̄. Balaam exaudi nos. et non erat vox q̄ exaudiret et rñdēt Hic nō tare potes qua adoracōe ſcriſpūs adorādi & de adoracōe latrē dulie & yperdulie in multis locis habet̄ iſta materia ¶ Qnto in iſto nūtio dꝫ ēe ſtabilitas pſeuerātia enī lr̄as īpetrat executorias. vñ actuū .i. Erant pſeuerātes vnani- miter in orōe Non ſtatim nunti⁹ dꝫ recedē ad p̄mā repul ſam. ſi enim ad temp⁹ repellit̄ non tñ ſimplicit̄ remouet̄. vñ aplus p̄ma ad theſſal̄. v. monet dicēs. ſine intmiſſiōe orate. glo. ſi continuū eſt deſideriū. ꝯtinua eſt orō. nō enī ceſſat orare qui non ceſſat bñfacē. De iſta aūt ꝯtinuacōe nō q̄ q̄diu deuotio interior in hoīe intendit̄ in ip̄a orōe tandiu dꝫ ip̄a orō ꝯtinuari. ſi aūt ſentit deuocōꝫ i ſe tepe ſcē. diuertat ſe ad alia bona & meritoria. & p⁹ iteꝝ redeat ad orōem. nunc lege. nunc ora &c. ¶ Sexto pn̄cipalit̄ orō eſt redditio nr̄e ſubiectionis. cadit enī orō ſub p̄cepto de- terminate et indeterminate. deīminate q̄dem q̄ntū ad mini- ſtros ecc̄ie q̄ ex p̄cepto ecc̄ie obligant̄ ad horas canonicas. tam rōe bñficij. q̄ etiā rōe ordinis ſuſcepti. & vtraq; iſtoꝝ etiā diuiſim obligat eos. ſ indeīminate q̄ntū ad oēs. oēs enī tenem̄ ꝓpā ſalutē ꝓcurarē q̄ ſine orōe adulto nō ꝯced̄ & iō orare m̄talit̄ eſt de iure nat̄en reducit̄ ad illō p̄cep^m

memento vt diem ſabbati ſctifices· & dixi orari mentalit
Z ¶ Quia duplex eſt oro·ſcʒ mentalis et vocalis·men
talis melior eſt ꝙ̃ ſola vocalis·vocalis tn̄ adiuncta men:
tali melior eſt ꝙ̃ ſola mentalis·maxīe qn̄ eſt deuota·Ad:
ditur enī vox exterior·vt interior deuotio magis ex hoc
excitet·vtendū eſt enī vocib9 & ſignis inq̄ntum ꝓficit ad
mentis interioris deuocōʒ & excitacōʒ ¶ Secundo adiun
git vocalis mentali·q̄i ad debiti reddicōʒ·vt ſcʒ hō ſuiat
deo q̄ntum ad totū illud quod hʒ a deo·i·corpe & anīa·&
etiam q2 ples obligant ad horas canonicas A ¶ Et
in iſta materia nō ſignant ꝙ orōis q̄tuor ſunt ſpēs Prima
vocat obſecratio·& hec egredit ab effectu huīli et verecū
do·qn̄ quis in ſe ꝯſiderans mltitudinē pctoꝝ· & paucita
tem meriti ad alios vt ꝓ ſe orent ꝯuertit·ſic aplus dixit·
ad rō·v·Obſecro vos frēs p dn̄m ihm xp̄m vt iuuetis in
orōibus vr̄is ad dn̄m B ¶ Vbi notandū ꝙ bonus
hō exn̄s in gr̄a & orans ꝓ pct ore pt ipi pctori mereri ſeu
impetrare·p̄mam gr̄am de q̄ ſicut ſup̄· & illud pʒ p btm
aug·iij·voluīe ſmonis·cui dicit·Q2 ſi ſtephan9 nō oraſſet
ecclia paulum nō habuiſſet·ſ3 ex quo ecclia paulū hʒ·pʒ ꝙ
ſtephan9 ſibi p̄mā gr̄am meruit·ſcʒ gr̄am ꝯūſionis ¶ Itē
amb·in li·de pe·depdicacōis ſtephani·effectū videm9 in
paulo qui veſtimenta lapidantiū tenuit·p9ea factus eſt
ecclie adiutor ¶ Item aug·de ſe dicit· ꝙ impoſſibile eſt tā
tas lacrimas mr̄is ſue fuiſſe pro vano· & vltra de ſe dicī·
Lacrimis mr̄is mee viuo et certū eſt ꝙ ibi loquit de vita
ſpūali· Item aug· ꝯ iulianū li·iiij·c·v·dicit ꝙ ecclia orat
vt malis & pctorib9 gr̄a reddat·ſ3 certū eſt ꝙ non ſemp
vane & otioſe orat· iō qn̄ꝗ exaudit · & pctorib9 p ꝯſeqn̄s
ex orōe ꝯuerſio dat ¶ Item greg·ix·moral·c·viij · ꝙ iſta
orō maxīe placet aurib9 ꝯditoris q̄ pro inimicis interced ē
nitit· ſ3 q̄s eſt inimic9 dei·ſcʒ n̄ pctor i9 pro eo orand eſt vt
ꝯūtat Itē greg·meruit traiano p̄mā graʒ facite g° vob aī
cos de mamōn̄c C ¶ Scdo d9 ꝙ etiā bon9 hō pt alti ſcʒ
hn̄ti gr̄aʒ meri augm̄tū gr̄e·q2 facili9 ē alti merei augm̄tū

gre q̄ pmam gram ꝫ pmam gra; pt ſibi mereri. i. ⁊ aug mentu gre. illud p; q2 omis actus ex caritate pcedens eſt meritorius augmenti gre prehabite. ergo facili9 eſt mereri augmentu gre phabite q̄ pma gram ¶ Tercio etia d9 q2 iuſtus pt mereri pſeuerātiā ſue gre. q2 facili9 eſt pſeuerare in gra phabita q2 augmetare ipam. q2 augmentu gre nō habet n̄ p multiplicacō; actuū. vt freqnter in pſeuerātia aut gre pt hri abſq3 multiplicacōe actuū. ꝫ aliqs pt alteri pmereri augmentacōe; gre qō eſt difficili9. ergo et pſeue rantiā. D ¶ Quarto dicit q2 aliqs pt mereri alteri acceleracō; glie ſue vel impetrare. qō p; p oroem omunē ecce que dicit. Reqem etnam. Et oroes viuoꝝ p aniab9 defunctoꝝ. Sed damnatis finalit nulle oroes valēt. ſic q2 tota eoꝝ pena dimittat. ⁊ dico finalit q2 ppter oroes ſctoꝝ aliq mortui fuert qnq3 reuocati ad vitā E ¶ Dicit eni q2 pena aliquoꝝ i inferno mitigat. ⁊ totalit dimittit ppter oroes ſctoꝝ. Sed illud non intelligit de pena q̄ cor rñdet pcto p quo ſunt damnati etnalit. ꝫ de alia pena q2 aliqs omiſit multa venialia de quib9 eſt confeſſus ⁊ con tritus. ꝫ penā iniunctā non abſoluit. pt tunc iuuari ⁊c. Orans aūt p alio nō min9 ſibi valet illa oro q̄ p ſeipo oraret. pmo orans p omibus q ſunt in ecclia dei tm valet oranti talis oro. ac ſi p ſe ſolo oraret. alias oſiliū non eſſ; ſalubre v di9. Orate pinuicē vt ſaluemi. Et illud dctm ſaluatoris. Orate p pleqntib9 vos. Sic eni oranti ex hoc aliqd depiret. iſta oro q fit p alio pt vōri poſtulatio. Et eſt ſcda ſpēs orois q egredit ab affectu. q2 ſic ſinus mētis dilatat vt aliis orent. col. iij. Non ceſſam9 orantes vt im pleami agnicōe voluntatis. Sed tercia ſpēs vocat oro ⁊ hec egredit ab affectu mōo. ⁊ de iſta dicit pš. Effundite corā eo corda vr̄a. qō eni infundit dilatat. declarat ⁊ ado rat. qō maxie p; in vnguētis ⁊ iō hortat q2 cor effunda9 Ex iſta enim effuſione conſequit cor ſuam liquefactionē dilatationē. et odorē mirificū. vt fatet ſponſa in cañ. dic. Anima mea liquefacta eſt ⁊c. ¶ Et nota q2 in viellis et

organis et alijs instrumētis musicis et in choro cantātes qn̄ corde vel voces cantantiū bn̄ ↄcordant. tunc cantus delectat et placet audientibꝰ. Sic ꝙ cantꝰ orōnis sit deo gratus oēs voces corde et hꝰmodi. i. affectiones volūtates desideria. et oēs potentie anīe dn̄t ↄcordare inť se. p intimā deuocōꝫ. Ex deuocōe enim orantis sequiť ꝙ aliq̄ paꝝ loquunť et multū orant. Exemplū de moyse cū dixit dn̄s qd clamas ad me cū vocaliť modicū vel nil clamaēt aut loq̄ret. Sed ex deuocōe orantis sequiť ꝙ aliq̄ mlťū et alte clamant et mlťū loqunť. et tn̄ modicū orant. qꝛ nō clamor. ß amor sonat ī aure dei. vn̄ deuote orans pt̄ dicē illō ps̄. ī meditacōe mea exardescet ignis F ¶ Vbi nō ꝙ aromata non redolent n̄ igne accenso. sic pꝫ de incenso. et iō integꝝ repositū non redolet Sup ignē vero positū fumꝰ eius replet totā domū. Sic in ꝓposito orō compať rebus aromaticis. qꝛ sic corpa condita aromatibꝰ p̄suanť a corruptione. Sic in ꝓposito anīa orōnibꝰ debita p̄suať ab hoste malo seu peccato. Nam quēadmoō fugāť vermes odore aromatico. sic orōe repmunť nobis nociua. vn̄ nūi vi. Preceptū fuit isrľ tollē thuribulū hasto igne de altari mitti incensum desup ¶ Moraliť p thuribulū intellige cor hūanū. p ignē intellige caritatem de altari crucis acceptam. qua maior non est reperta. p incensum intellige orōeꝫ. i. vt dictum est in meditacōe ignis xp̄i caritas exardescet. Et tunc fumꝰ de orōe nr̄a ascendens in ↄspectu dei et angeloꝝ dabit odorē suauissimū et fugabūt demones ¶ Et nota ꝙ fumꝰ ascendit ꝓpter calorē intempatū vel inclusum aliť non. qꝛ in fumo multū est materia de terrestro. qꝛ naťaliť descēdit deorsum. n̄ esset inflāmata p ignē Et q̄nto calor maior. tanto magis ascendit fumꝰ. Sed si se diffundit hinc inde. signū est ꝙ calor deficit. Sic qn̄ fumꝰ orōis est feruidus et plenꝰ caritate orō etiam directe ascēdit ad deum. si vero orō reflectiť hinc inde a terrena. tunc est signū defectꝰ caritatis G ¶ Et ideo nōꝙ ex orōe xp̄i saluatoris nr̄i habemꝰ debitā formā deuote orōis. sic

em̄ dicit̄ luc·xxij· ꝙ auulſus eſt ab eis quātum iactus eſt
lapidis ·Ecce ꝙ mens orantis debet eſſe ſeq̄ſtra a curis
tp̄alibꝰ ⁊ inordinatis ſolicitudinibꝰ quia per talia curat̄
cordis ſabbatū ·Sedebit em̄ ſolitarius ⁊ tacebit·Hec eſt
turba q̄ impediebat zacheū ne videret ih̄m ⁊ hec eſt t̄ba
q̄ increpat cetū clamantē ad ih̄m ·Sꝫ ip̄e homo dꝫ magis
clamare miſere mei·q: tunc audit ſtat ⁊ illumīat cecum
igit̄ auulſꝰ eſt ab eis·Sic iudith in ſupioribꝰ domus ſue
fecit cubicl'm vbi orabat·ſicut ap̄li erant in cenacl'o clau
ſo orantes vt accipent ſp̄m ſanctū·Tu ergo cum oraueris
intra in cubiculū cordis tui·⁊ clauſo hoſtio ·ora quantū
iactꝰ eſt lapidis ne ſcꝫ caro mundꝰ vel dyabolus lapides
malaꝝ cogitationū poſſint iacē ·Iſti em̄ ſunt lapides q̊s
tulerīt iudei vt iacēnt in ih̄m · ❡Scd̄a circūſtantia eſt vt
o̅ro ſit inclinata ⁊ humiliata ·⁊ ideo xp̄s orat flexis ge
nibꝰ H ❡Si em̄ o̅ro ꝓcedit ex ꝓfunda humilitate
tunc importat tria·Primo placat dei iram·ſcd̄o delet cul
pā·tercio reuocat ſnīam· ❡De primo exemplū de moyſe
Exodi·xxxj·q̄ orauit dicens·dn̄e cur iraſcit̄ furor tuꝰ ɔtra
ꝑl'm tuum ·Et ſup iſto verbo dimitte me·qd̄ ſequit̄·ac
ſi dicat vt deleā eos·dic̄ aug ·mirabilis eſt inq̄t virtus
o̅ronis q̄ vincit inuincibilē ⁊ ligat omīpotentē ·dicit em̄
dimitte me·ac ſi dicat non poſſū facere niſi dimittas me·
❡Exemplū de ſcd̄o·y̅ſaie·xxxviij·Audiui inquit o̅roneꝫ
tuā ⁊ vidi lacrimas tuas·Et ex hoc ſeq̄bat̄ terciū ꝙ deꝰ
reuocabat ſnīam ·Scit em̄ deus reuocare ſnīam ſi tu ſcis
mutare vitā tuam·ſic cum publicanꝰ nō audebat ocl'os
leuare·auditus fuit ⁊ deſcendit iuſtificatus ❡Tercia cir
cunſtantia ꝙ ſit regulata in ſuis peticōibus vt dicat cū
xp̄o·non mea ſed tua voluntas fiat ·⁊ de iſto dictum eſt
ſupra ❡Quarto ꝙ ſit eleuata in ſuis meditacōibus ·⁊
ideo apparuit angelus ɔfortans eum dicens·Sic orauit
moyſes tenens virgam in manu ❡Quinto ꝙ ſit ꝓuata
in ſuis paſſionibꝰ vt fiat in agonia ⁊ extaſi nll'm ſentiēs

ſtimulum paſſionis vt dictū eſt ¶ Sexto vigoroſa & nate fatigata in ſuis ſupplicacōibꝰ oportet em̄ ſemp̄ orare · & ideo ꝓlixiꝰ orabat ¶ Septimo inflammata in ſuis affec: tionibꝰ · ⁊ iō factus eſt ſudor eius ſicut gutte ſanguinis · Affectio em̄ debet eſſe ignita vt ſup̄ dictū eſt · Et de iſta habet̄ in hyſtoria ſup exo · vbi agit̄ de pontificalibus in ſtrumentis vbi dicit ioſeph ꝙ in rōnali quo induebatur pontifex in dextro humero deferebat̄ quidam lapis ſar: donicus · q̄ quāto ſacrifitiū deo placebat tanto ſplendore micabat ꝙ talis ꝓpoſitꝰ radius eius appebat egreſſis vero ad bellū ſi dn̄s eſſet cū eis tantꝰ fulgor in lapidibꝰ rōnalis apparebat · vt om̄i multitudini eſſet in diuinum auxiliū deum adeē · & ſi deeſſet offenſus lapis ſubtrahe: bat ſplendorem ſuū · Sic in ꝓpoſito p iſtū lapidem ho̅is ↄſcia deſignat̄ · q̄ ad modū lapidis dura eſt adeo · vt nll'a pcuſſione pcc̄i frangi poſſit · ſed ſemp̄ pcc̄o reſiſtit & nūq̄ pcc̄o ↄſentit · qn̄ enim homo peccat ſtatim offendit̄ ↄſcia & murmurat · Et ideo pōt dici lapis offenſionis & petra ſcandali · ꝙ ↄſcia hominis phibet teſtimoniū ↄ̄ hominē ꝙ etiā in ſcandalū iſte lapis bene in dextro humero geritur Per dextrum intelligit̄ vita gratie · per ſiniſtꝝ ſtatꝰ culpe & quia ↄſcientia ho̅is ↄtra pcc̄m murmurat · ⁊ ad ſtatum gratie ho̅iem excitat · p quam eum in dextra collocat dei · ideo ↄſcia in dextro ponit̄ · ꝭ per diuerſitatem coloꝝ iſtius lapidis aduertere poſſumus · ſi deus ſacrifitium orationū noſtraꝝ acceptet an non · Si vero lapis ↄſcientie per ob: ſcuritatem peccati caritatem ſubtraxerit · ſcire poterimꝰ ꝙ deum offendimus · Si autē fuerit ↄſcientia a pcc̄o libera peticōem noſtram vel ꝓ nobis vtiliꝰ eſt vt dictum eſt cō cedet & implebit · Vn̄ dn̄ ip̄ ſaie · iij · Ad vocem clamoris tui ſtatim vt audiet rn̄debit tibi · ſ · peticōi tue annuendo · Pa tet igit̄ ex p̄dictis qūo xp̄s dedit nobis formam ſalutādi & orandi · Sil'iter & bt̄s franciſcꝰ verꝰ xp̄i imitator dedit etiā qn̄dam formā · de q̄ dicit̄ ꝙ nunc ſupplicabat p̄ri nūc

collaudabat ſponſo• nunc loquebatur amico• nunc reſpō debat iudici• & hoc debet eſſe primum Orans enim debꝫ reſpondere iudici peccata omnia & circumſtantias ad memoriā reuocando• ꝓ oībus deplorando • & ꝓ remiſſione pene iudici ſupplicando • & ſic quo ad primū patri debet ſupplicari ꝓ ſe• & fidelis ppl'i ɔſuacōe• & totū pater noſter attēde• de iſta materia habes in dauitico in expoſicōe dñice orationis ¶ Quarta ſpēs orōnis eſt q̄ vocat̄ grarū accō• et hec egredit̄ ab affectu ſublimato et pfecto qñ mēs tñſcendit ſenſibus hūanis & ſil'itudinibus ýmaginarijs ɔtemplans gaudia fut'a• bñficia collata ex ſua iam exauditione q̄ſi ſecuta feruentiſſimis affeccōes in diuinis laudes totalit̄ reſoluit̄• & de iſta orōne dicit apl'us ad eph' • iiij• in omni orōne & obſecracōe cum gratiaꝝ actione orationes vr̄e innoteſcant apud deum• ip̄m• ſ• deum libenter ſalutando• De gratiaꝝ aūt actione poſt dicet̄ In iſta ergo materia finaliter• qūo• ſ• deuote orans exaudit̄• ¶ Nō illud qd̄ narrat geruaſius• ſ• ꝙ in ciuitate neapoli v̄gili⁹ in vna portaꝝ duas lapideas ýmagines poſuit vnam • ſ• letaꝫ & ſpecōſam a dextris Aliā vero multū triſtē poſuit a ſiniſtris ipius igit̄ porte ɔdicō fuit• ꝙ ſi quis ꝓ aliquo negotio in ciuitate ingrediens a caſu et a fortuna• & non a ꝓpoſito p ptem dexteram iſti⁹ porte egrederet̄ negotiū ſuum ꝓſpere expediret̄• Si vero a pte ſiniſtra negotium non bene expediebat̄ Sic in ꝓpoſito porta iſta eſt eccleſia pñs• p q̄ multi intrant vt orent • ſ3 qui p dextꝝ deuocōis intrant ꝓſpe expediunt̄• ſic ſup̄ dictū eſt• et totū illud fuit a caſu ſicut a diuina gr̄a coopante• Ex q̄bus oībus finaliter patet• qūo libenter ſalutare dēmus cū deuota orōne Quecunqꝫ etiā alia de orōne applicare volueris • hic pōt habē locū• Saluta igit̄ libenter etc•

¶ De ſubieccōe & obīa religioſoꝝ reſpectu p̄lati ſui & ꝓnitate• vita• reuēntia• et ſtatu xp̄ianoꝝ reſpectu dei•

Sequit͛ aliud documētum·ſ·xv·Dicit em̄ autor·
¶Maiori cede In hoc documēto aliq̄d ſuppo
nit͛· et aliq̄d loco documēti et informacōis appo=
nit͛ ¶Supponit͛ em̄ q̄ in eccīa dei·aliq̄ ſūt maiores ·aliq̄
ſunt minores· q̄d innuit͛ in hoc q̄ minor maiori cedē deb;
Vn̄ hoc documētum p̄mo exponet͛·de ſubieccōe et obīa ·q̄
debet eſſe in ſtatu religioſoꝝ reſpectu p̄lati ¶Scd̄o de ꝑ
nitate et debita reūentia q̄ dʒ eē in vita et ſtatu xp̄ianorū
reſpectu dei I ¶Quo ad primū intentū nōndū· q̄
ſicut ſup̄ dictū eſt aliq̄liter· ¶Religio ꝯpat͛ orto clauſo in
q̄ ortū de⁹ dilectus dn̄dit vt videat fruct⁹ et poma iuxta
illud·Deſcendi in ortum nucū vt vidēm poma ꝯualliū·
Sic em̄ in orto diūſe ſunt arbores·ſic in religione diuerſe
ſunt pſōne·q̄ꝝ aliq̄ h̄nt precipe· et aliq̄ debent obedire et
minores maiorib⁹ debent cedē Vn̄ ecc̄·ij·Feci mihi ortos
et pomeria·et ꝯſui cunctis gn̄um arborib⁹ ·i· feci diūſas
religiones· in q̄b⁹ ſunt diūſe pſone drn̄tes ·in q̄b⁹ nulla
arbor dʒ eſſe ſterilis q̄ fructū non faciat boni opis ne ma
ledicat͛ a deo ſic fic⁹ in q̄ queſiuit ſaluator fructū et non
inuenit ·Iſte igit͛ ort⁹ religionis plantat͛ in deſerto ſolitu=
dinis et non in egipto·ſ·mundi vanitatib⁹ et carnalitati
bus·Vn̄ religioſi p̄nt dicē illud·exo·viā triū dieꝝ ibim⁹
in ſolitudinē· R ¶Sic em̄ dyabol⁹ trip̄lici via ducit
ſuos ſeq̄ces ad infernū·q: omne q̄d eſt in mundo ·aut eſt
ꝯcupīa carnis etc· ¶Sic xp̄us triplici via ꝯria ducit ad
terrā ꝓmiſſionis p̄ viā religionis·Ille vie ſunt ad deſcē=
dendū·iſte aūt ad aſcendendū ¶Prima eſt via caſtitatis
q̄ inchoauit in incarnacōe·Scd̄a eſt pauptas q̄ ambula
uit in ꝯuerſacōe·q: ab anguſtia p̄ſepis ad mortē vel vſq̄
ad patibulū crucis non inuenies n̄ ſtigmata paupꝛtatis·
¶Tercia eſt hūilitas et obīa q̄ ꝯſumauit in paſſione·q:
fact⁹ obediens vſq̄ ad mortē ·p p̄mas tres vias cadim⁹
ꝫ p iſtas in regionē nr̄am reūtimur·p viā caſtitatis vadi
m⁹ ·qn̄ carnem p abſtinentiaʒ macerām⁹ ſenſus nr̄os ab

illicitis refrenam⁹ · dū malas ſocietates vitam⁹ · dū orōi vel deuocōi vacam⁹ · q: non vocauit nos de⁹ in immun= ditiā ſ; in ſctificacōez · vt ſciat vn⁹q̄ſq; vas ſuū poſſidere in ſctificacōe · q: habem⁹ theſauꝝ magnū in vaſ fictilib⁹ ſc; aīam nr̄az L ¶ Sic ſcdō viā pauꝑtatis ābulam⁹ dū omnia tpalia ꝓpter deū abdicam⁹ & nos indigentijs exponim⁹ · q: p hanc efficimur xp̄o ſilioꝛes in ꝯuerſacōe · validioꝛes in temptacōe · beacōꝛes in remuneracōe Etiā aug · in libꝛo de eccīaſticis dogmatib⁹ d · bonū eſt faculta tes cū diſpenſacōe paupib⁹ erogaē · ſ; meli⁹ eſt ꝑ intencōe dn̄i deū ſeq̄ndo oīa retinq̄re S; dicis nōne eſt vl'gare verꝫ beati⁹ eſt dare q̄ȝ accipe · ſ; q̄ bona tpalia ſibi retinet · pōt ſemꝑ dare & elias facē & h⁹modi Oīa autē que nuntiat opoꝛtet ſemꝑ accipe · di' ꝯ rn̄det̄ ꝙ aūt bonū eſt dare ꝯ ſi bonū eſt dare vnū · meli⁹ eſt dare decē · & ſi meli⁹ eſt dare decē · ad hoc meli⁹ eſt daē centū · & ad hoc meli⁹ daē mille & ſic deinceps · ergo oīa dare optimum. S; q̄ renuntiant oībus · retinent nihil · ſ; oīa dant qd̄ eſt optimū · ¶ Scdō ꝯcedit̄ in caſu qd̄ non poſſe eſt bonū qn̄ iſta potentia oꝛtū habet ex voluntate p̄cedente · vtpote q̄ primo oībus vo= luit renuntiare · vn̄ pauꝑtas non d' ideo v̄tus · ꝙ homo nihil h; · q: ſic pauꝑtas inuoluntaria v̄tus eēt qd̄ eſt fl'm ꝯ ſcdō ꝙ v̄tus non gn̄at̄ ex nihilo · ſed di' v̄tus ꝓpt̄ velle · ſ · nihil velle poſſidē p̄ter xp̄m Et ſic ſequit̄ ꝙ voluntari⁹ in caſu quo non pt̄ elinam facē · & vell; daē ſi hr̄et · meret̄ p̄miū vite eīne · ¶ Exemplū de duob⁹ fr̄ibus volentib⁹ ire in aſſiſiū ꝑ indulgentijs · Vn⁹ aūt ex eis laſſat⁹ ex la= boꝛe itineris ſedendo & q̄ſcendo obdoꝛmiuit · alius aūt ſedebat iuxta eū vigilando · & vidit paupem ꝯ tn̄ſeuntē an̄ ſe · & cepit cogitaē int̄ ſe · Si mō pecuniā habēs paupi huic vtiq; elinam daē velles · ali⁹ aūt in ſomnis vidit me ritū iſti⁹ boni annotari p angelum ꝯ ꝯnumerari ad alia ſua merita p̄cedēcia · Dicit̄ etiā in ꝓpoſito ꝙ in caſu bonū eſt recipe · vn̄ paup voluntari⁹ in caſu an̄ vel p⁹ meretur

accipiendo el'inā ꝙ aliꝰ dando ¶ Et pmo ꝓpter primum bonū velle· q̄ nihil voluit retinē ¶ Scdo ꝓpt verecundiā ꝙ habet recipiens & ↄplacentiā ꝙ hꝫ dans · Sunt ergo xp̄o ſili'ores in ↄuerſacōe · q: vt dictū eſt realit̄ & affectua liter paup̄ effectꝰ eſt ꝓ nobis · p̄s · Paup̄ ſum ego & in la boribꝰ ⁊c̄· Vnā tales paupes p̄nt xp̄o dicē· dn̄e ſi decepti ſumꝰ tu decepiſti nos· ſ· ſic viuendo ⁊ docendo ¶ Secūdo ſunt validiores in temptacōe· Si duo hoīes drent ſimul luctari· & vnꝰ eēt nudus· ⁊ alter veſtitꝰ · ille veſtitꝰ citiꝰ ad terrā deӱcit· q: ſm greg· habet vn̄ teneat̄· ſʒ tota vita nr̄a eſt colluctatio ↄ dẏabolū· ſm apl'm eph̄· vj· Diuites aūt ex omni pte ſunt veſtiti· ⁊ iō dẏabolus pt̄ eos ex omi pte tenē & ꝓſternē in temptacōe· paupes aūt p̄dicti ſunt nudi· ⁊ igit̄ euadunt Serpens em̄ ſm ꝙ dicit magiſter in hẏſto· hoīem nudū fugit· & veſtitū inſequit̄· Sic ſpens dẏabolꝰ paupem fugit & diuitē pſequit̄· Qui em̄ volūt diuites fieri incidunt in laqueum dẏaboli ¶ Tercio ſunt beatiores in remuneracōe· Erunt em̄ iudices & aſſeſſoēs in iuditio· In regnatione em̄ cum ſederit filius hoīs in ſe de ⁊c̄· ӱ· Job· iӱ· Qui iuditium paupibus tribuit · Hec autē via· ſ· voluntarie pauptatis ſine errore & abſq; vlla deuiacōe ducit ad viam hūilitatis · ſic ꝙ he vie ſnut ↄti gue ⁊ vna includit aliā· Vn̄ ipſe ſaluator· mat· vӱ· nō ſolū paupes dicit eē btos· ſʒ ⁊ paupes ſp̄u· i· hūiles ⁊ vo luntarie paupes· ⁊ taliū dicit eē regnū celoꝝ· Pauperes em̄ ſp̄u ſunt ↄtemptores mundi & hūiles · q̄ v̇o ↄtemnūt mōm h̄nt eū ſub pedibus · & ſunt ſup̄ mundū · Hūilitas aūt eſt clauis regni celoꝝ· ergo eſt paupibus ſp̄u intrare regnū celoꝝ· q: iā ſunt ſup̄ mundū· & h̄nt clauem regni · Quos igit̄ mundus déliq̄t· & q̄ mundū deſpitiunt· deus aſſumit· Vn̄ greg· hos elegit deus· q̄s reſpuit mundꝰ · q̄a pleꝝq; ipa deſpectio hoīem reuocat ad ſeipm̄ Vn̄ deſpecti tanto plenius vocē dei audiunt · q̄nto in hoc mundo nō habent vn̄ delectent̄· & audiendo vocē dei· deus efficitur

heredítas·q: ſm ps·ſibi derelinquit paup· q̃ꝝ etiam non obliuiſcit·ꝛ q: paupꝑtas ſpũs includit hũilitatẽ ·q: nemo paup ſpũ pt dici·ñ ſit humilis· O) ❡Igit de hũilitate iſta tria ſunt ptractanda breuit ·Primo de eius origine· Scdo de ei9 mõ ꝛ ordine· Tercio de eius vtilitate ❡Quantum ad pmum nõndum·ꝙ ex ꝓpria ſuiipi9 ꝯſideracõe naſcit hũilitas·Hanc aũt ꝯſideracõꝫ bñ·diuidit in tria·ſ· qs·q̃lis·qd ſis·quid in nata·qs in pſona·qual in morib9 ꝛ vita· In diffinicõe em̃ hoïs ponit rõnale ꝛ mortale· ſi igitur hec duo ꝯſiderant tũc morle hũiliat·rõnale aũt ꝯfortat·morle qdem pmũ hoïs intelligas Illud vo ſm ꝙ hõ ordinat ad ſuũ ꝯditorẽ·intellige rõnale·Propt pmũ igit ꝛ ſui vilitatis ꝯſideracõꝫ infimũ hũilitatis teneat·palea em̃ locum ſupmum tenet nõ ſui nobilitate·ſ vento ꝛ ſui nccẽitate·granũ aũt qd pcioſum eſt·tenꝫ locũ pmũ·Teneat igit hũilitas locũ pmũ p ꝯſilium petri Humiliamĩ ſub potenti manu dei vt vos exaltet ꝙ qs deus exaltat in illis hĩtat·ſm aug·xj ꝯfeſ ·q dic· O q̃ excelſus es ꝛ humiles corde ſunt dom9 tue· Recumbit em̃ humil in nouiſſimo loco·q̃ ſupbus nõ appetit·De9 autẽ gr̃e ſuperbis reſiſtit·humilibus autẽ dat gr̃am· Videm9 em̃ in natalib9 ꝙ ſolares radij ꝯgregant in valle·ſ hoc nõ ꝯtingit in montib9 ·q: ibi diſpgunt p ventum· Etiam valles natalit ſunt calidiores mõtib9 Sic etiã radij diuine gr̃e in humilib9 cordib9 magis ꝯgregant· ꝛ iõ humiles in diuino amore ſunt ardentiores q̃ alij·Gemme etiã pretioſe ꝛ nobiles in locis humilib9 vt freq̃ter inueniunt·Sic diuina gr̃a q gẽmis ꝯpat·ꝛ igit gr̃a dina ſic aqua ad valles fluit N ❡Quo ad ſcdm· ſ ·ad hũilitatis modũ ꝛ ordinẽ eſt nõndum ·ꝙ ad hoc ꝙ humilitas ſit vtuoſa ꝛ pfecta q̃tuor reqrunt· ❡Primum ꝙ ſit ordinata in diſcrecõe·q: diſcretio ordĩat omeꝫ vtutẽ Tũc aũt eſt ordinã qñ homo ſibi in ꝓpa reputacõe vt dcm̃ eſt vileſcit ꝛ pua de ſe ſentit ·q̃uis in qbuſdã gratijs alios pcellat· Et hec

eſt intencō bti bern • de gdibus humilitatis • Quomodo aūt homo diſcretus ſe viliorē alijs poſſet reputare • dcēm eſt ſup̄ ¶ Scōm eſt q̄ ſit vera in cordis intencōe • ſic q̄ ſit vā humilitas ſine ficcōe ꝛ ſimulacōe • Quidā em̄ a foris hūiles ſunt ꝛ oñdunt • ſed int⁹ ſunt pleni ſupbia ꝛ dolo Sicut ypocrite de quib⁹ dicit̄ ecc • iij • Eſt q̄ nequit ſe humiliat • ꝫ interiora ei⁹ plena ſunt dolo • de ypocritis autē alibi dicet̄ ¶ Terciū eſt q̄ ſit ꝓbata ſmone • ꝛ hoc fit qñ in oīb⁹ opib⁹ hūilitatem oñdit • ꝛ ſpāliter qñ ab alijs iniurioſe tangit̄ Qꝛ em̄ q̄s in verba impacie ꝓrumpit qñ ab alijs tangit̄ ꝓuenit ex ſupbia • qꝛ ver⁹ hūilis nunq̄ reputat ſibi iniuriā fieri • Vñ greg • Qualis q̄s apud ſe lateat illata ꝯtumelia ꝓbat Vñ glō ſup mat • Hūilis nlla capit̄ paſſione non ira hunc moleſtare pt̄ • ¶ Quartū eſt q̄ ſit manifeſta opacōe • ſ • qñ homo opa hūilia diligit ꝛ facit • Sic em̄ dauid ſaltauit corā arca dñi • ꝛ dixit • Ludā ꝛ vilior fiam • pl⁹q̄ ſim eroq̄ hūilis in oculis meis • ij • Rꝫ • vj • Xp̄s em̄ lauit pedes diſcipl'oꝝ • poſtq̄ lauit dixit • Exemplū dedi vobis • Et ſic ver⁹ hūilis pſonas hūiles debet dilīgē • qꝛ oīe aīal diligit ſibi ſimile • O ¶ Quo ad terciū • ſ • hūilitatis vtilitatē eſt notandū • q̄ hūilitas vera mlta bona facit • ¶ Primo em̄ facit ad ꝯgnitionem mutuo ſe iuuant ꝯgnitio ꝛ hūilitas • Primo em̄ vt dcēm eſt cauſat hūilitatem • ꝛ hūilitas apit ſenſum ad ꝯgnicōem ſtat⁹ in putei ꝓfunditate videt ſtellas celi • q̄s non videt ſtans in alto • Sic ſtans in vera hūilitate ſeipm addiſcit ꝯgnoſcē • per q̄ cognitionem ſapiens efficit̄ ¶ Scdō hominem inuitat ad veram contricōem • Poſtq̄ enim ver⁹ hūilis ſeipm cognoſcit • tūc conſiderans ſe deū offendiſſe de malis ſuis conterit̄ • ꝛ tūc cito veniam meret̄ Inferior em̄ planeta cito ꝯplet curſū ſuū • qō non facit ſupior • vñ dixit dñs ad ꝓphaꝫ • nunqd vidiſti achab hūiliatū • Propter q̄ hūiliacōem de⁹ pepcit ſibi Hūiliem⁹ igit̄ cū iudith aīas nr̄as • ꝛ in ſpiritu hūilitatis flentes dicam⁹ dño • vt

ſinat nobiſcum miam ſuam. et tunc deus cor otritum et
humiliatū non deſpicit ¶ Dauid em̄ peccauit trib⁊ mag-
nis peccatis ⁊ in humilitate ꝓtulit tres ſillabas dicens.
Peccaui. ⁊ rn̄ſum accepit. Dimiſſū eſt pcc̄m tuum. Saul
p⁊ꝗ̄ peccauit eaſdem ſillabas dixit. et tn̄ dictum eſt ei tn̄
ſtulit dn̄s regnum a te. rō eſt qꝛ hūilitate caruit ¶ Tercio
hūilitas affectum ſubijcit ad impletionem legis diuine.
Vera em̄ humilitas includit obīam. p ꝗ̄ homo volunta
tem ſuam ſubijcit voluntati diuine. Abnegat em̄ volun-
tatem ꝓpam. vt impleat diuinā ¶ Qr̄to linguā reſoluit
ad gr̄aꝝ actionem. Sola em̄ humilitas deū digne laudat
⁊ orat ſicut orabat ille publican⁊ ⁊c̄. Vn̄ iudith. ix. Sup
humiliū et manſuetoꝝ tibi placuit dep̄catio. Reſpicit em̄
de⁊ in orōnez humiliū ¶ Quinto corp⁊ diſponit ad mor-
tificacōem et afflictōem Sicut em̄ p hūilitatem obīe xp̄s
fuit affixus cruci Sic hō p hūilitatem obīe carnem ſuam
crucifigit. et igit̄ quoꝝ de⁊ vent̄ eſt. inimici crucis xp̄i ſūt
¶ Sexto humilitas hoſtem deducit ad confuſionem. et
vt ſepe dc̄m eſt ſup̄ vincit dyabolum in p̄lio ¶ Septimo
deū compellit ad largitionem. Humilib⁊ em̄ vt dictū eſt
deus dat gr̄am. Magna autē quanto humili⁊ ſedebat tā-
plus accipiebat ¶ Vnde hūilitas nō tantū eſt gr̄a. ꝫ etiā
vas gr̄aꝝ. et eſt vas mirabile. quia de impletione efficit̄
capatius cum dat̄ humili augmentum gr̄e ip̄a humilitas
creſcit. Vnde ip̄a dei liberalitate carē videt̄. a qua gr̄am
petē non ceſſat. ſemp habens vbi gr̄am recipiat. qn̄to ma
gis recipit. tanto magis ſe vacuā eſſe cognoſcit. Vnō hu
militas ſeip̄am euacuat. vt capatioꝛ fiat. Humilitas em̄
hūilem ſe non reputat ideo expeditiſſimum eſt ad gr̄e ſuſ
ceptionem. ⁊ cum omnia faciat. nihil videtur ſibi feciſſe.
Iuxta illud luce vij. Cum feceritis omnia ⁊c̄. Vnde oīa
que a deo recipit. munera eſſe cognoſcit. quibus deo ſe
obligare plus affectat. de qua obligatione de regratian-
do itez plus de gratia accipit ¶ Tercio principaliter per

viam obedientie ambulamus· dũ ſuperioribus ꝛ maioribꝰ humiliter obedimꝰ· Et de iſta via dicit̃ in documento ꝓ poſito· maiori cede ſcʒ· ſibi obediendo · q2 maiori cedere in ꝓpoſito nihil aliud eſt niſi ſuperioribꝰ obedire· Duxit ergo xp̃s ſuos ſeq̃ces de egipto· vbi deo nõ ſacrificãt nec viuunt q2 ibi viuunt pharaoni·i· dyabolo in loco feditatis ꝛ latrie auaritie ⁊ cupiditatis P ❡ Et duxit in debitum religionis· In hoc aũt debito merent̃ accipe cibum refectionis· ſignum directionis· manum ꝓtectionis· ꝛ librum informationis· Deus enim eos manna cibauit· In columna nubis per diem· ⁊ in columna ignis p noctem eos direxit· ⁊ manu ſua eos defendit· ⁊ librum p̃ceptoꝝ eis tradidit· Sic xp̃us quadraginta annis·i· toto tpe vite ſuos manna vite·i· diuinis conſolationibꝰ· ⁊ celeſtibꝰ immiſſionibus ſatiat· p viam rectam ducit· ab inimicis defendit ⁊ informat· ❡ Vnde tales pſone poſſunt dicẽ ſaluatori verbum quod dixit petrꝰ· Ecce nos reliquimꝰ omnia · ⁊ ſecuti ſumus te· Et bene dicit omnia· quia temporalia habent cauſam defectiuam· ſtatum afflictiuum· tactum infectiuum· fructum damnatiuum · q2 totꝰ mundꝰ in maligno poſitꝰ ẽ · dicens bene· reliquimꝰ omnia Vnde aug· Bene petre feciſti omnia relinquendo· ſciebas enim quod deum ſequi non poteras oneratꝰ Thobias enim nudꝰ fugiens latuit· Nudus latet qui non ſolum ſuperflua· ſed etiam neceſſaria relinquit. Sic igitur nudus fugiens ſecure dormiuit in lecto· q2 ſua omnia collocauit in celo· Et helyas aſcenſurus in celum· reliquit pallium ſuum· iiij· Re· ij·· Et de helizeo dicit̃· ꝙ relictis omnibꝰ· ſcʒ exercitio agricultu e· ſcʒ omni terrna affectione cucurrit ſtatim poſt helyã ⁊ ſecutus eſt eum· Sequit̃· ⁊ ſecuti ſumꝰ te· ſcʒ per deſertum pauptatis· per virgultum caſtitatis· per compendium obedientie ⁊ humilitatis· Q · ❡ Et per iſtas vias eſt facile ⁊ delectabile venire · q̃a talis via ⁊ talis

peregrinatio habet primo veſtigium indeuiabile · ſcꝫ xp̄i conuerſationem · ij · petri · x · xp̄s paſſus eſt pro nobis · vobis relinquens exemplū · vt ſequamini veſtigia ei⁹ ¶ Secundo ſolatiū infatigabile · ſcꝫ xp̄i conſolationem · Precedet enim nos in hoc deſerto donec veniam⁹ ad terram ꝓmiſſionis in columna ignis vt dictum eſt ad conſolandū in tempore aduſitatis · & in columna nubis ad tpandum in die ꝓſperitatis · vnde ait magiſter · Sequar te quocū꜓ ieris · ¶ Tercio habet hec via deſiderium inextinguibile ſcꝫ regni ꝯſiderationē ¶ Quato p̄miū inp̄ciabile · ſcꝫ regni retributiōꝫ · Si vis ergo pfect⁹ eē vade vende oīa que habes ꝛ da paupib⁹ · & hēbis theſaurꝫ in celo · mat · xiiij q꞉ ſic diues auar⁹ nihil hꝫ in celo ſ꞉ totū in terra · ſic paup nihil hꝫ in terra · ſ꞉ totū in celo · vn̄ diuidūt iſtū verſicl'm Quid m̄ eſt in celo dicit diues · Et paup dic̄ · & a te quid volui ſup terram · ¶ De iſtis ergo in debito religionis ſic xp̄m ſeq̄tib⁹ ꝛ oīa relinq̄tib⁹ d' · ꝙ centuplū accipient ꝛ vitā eternā poſſidebūt · Iſta aūt p̄miſi xp̄i diuſitatē pſonaꝝ in religionib⁹ · q̄ꝝ q̄dā dn̄r maiores · q̄dam minores ·
R ¶ Iſta ergo triplex via p q̄ religioſi ad patriā veniunt · pt̄ applicari ad tres v̄tutes theologicas ¶ Et primo obīa aſſimilat̄ fidei q̄ eſt fundamtū aliaꝝ v̄tutum · Scd̄a ſ · pauptas ſpei q̄ ſolū dn̄i reſpicit ſuſtentamtum · q꞉ nolite ſoliciti eē ¶ Tercia caſtitas caritati · q꞉ nll'm carnale · nec aliud p̄ter deū q̄rit delectamtum · Scd̄o opib⁹ ymaginis obīa aſſimilat̄ memorie · q꞉ memoria ē camera v̄ theſaur⁹ bn̄fitioꝝ dei reponit̄ · Obīa aūt eſt valde meritoria · vt p⁹ dicet̄ Sed pauptas intenſiue vt a ſenſibilibus abſtracta libere omnia intelligens & cognoſcens · ſed voluntati · vt iſta duo ad inuicem copulentur · & in ſola obedientia · & pauptate delectant̄ · Tercio applicant̄ trinitati pſonaꝝ q꞉ obīa patri · q꞉ ab ip̄a pauptas & caſtitas originant̄ iſima

⁊ deſpecta hũiliant̃. ſed caſtitas ſpũi ſancto. q̇a per illam ſolus ſpũs. ſcȝ amore flagrat ⁊ delectat̃. ¶ Iſtis igit̃ per penſis ⁊ conſideratis concludit̃. ꝙ religio eſt quidã ortꝰ in deſ̃to plantatus in quo ſunt diuerſe arbores .i. pſone Quaꝝ quedam ſunt maiores. vt ſupra dictum eſt. ⁊ hoc quantum ad intellectum iſtiꝰ documenti. ſcȝ maiori cede. ¶ Sed quantum ad ſecundum intellectũ. qui tangit ſtatum omnium xp̃ianorum. tunc conſulte dicitur. ꝙ omnis homo talis ſuo creatori ⁊ factori. qui eſt maior quo maximus obediat eius voluntatem faciendo. ⁊ ſolicite adimplendo Quo ad vtrũqꝫ ergo intellectum opere pcedendo S ¶ Notandum quod obedientia eſt virtus que merita cumulat ⁊ augmentat. hominem nobilitat ⁊ dignificat. hominem de vita eterna certificat. ¶ Primum patet quia exercens ſe in iſta v̉tute nullum momentum temporis tranſit. quin continue meretur Sicut dicebat beatus franciſcus. ꝙ vere obediens ſemꝑ meret̃. Unde tantum eſt meritum obedientie. ꝙ in caſu aliquis actualem dei dilectionem ⁊ contemplationem tenet̃ dimittere. ¶ Ponat̃ ꝙ aliquis qui vouit obedientiam ſit in actuali contemplatione. ⁊ prelatus ſuus precipiat ſibi ꝙ vadat ad aliquem alium locum opera exteriora exercendo. tenetur obedire p̃lato ſuo. ⁊ dimittere illam actualem contemplationem ¶ Ex quo patet quod meritum obedientie eſt maximũ cum magnum correſpondet premium. Unde verus obediens de multis premiabitur que nunquã fecit nec faciet dummodo facere vellet. ſi ei precepta forent. Voluntas enim faciendi pro ope reputat̃ facti. dicit greg. ¶ Unde nota illud ad ꝓpoſitum quod habetur gen̄. Quod p̃cepit deus abrae. quod pmolaret filium ſuũ. ⁊ abraam obediens fuit voci domini. ꝓpter quod dominus dixit ſibi. Multiplicabo ſemen tuum ſicut ſtellas celi ⁊ ſuꝑ arenam maris ⁊c̃. Et iteꝝ ego ꝓtector tuꝰ. ⁊ m̄ces tua mag̃ nimis T

¶ Sed modus obediendi abrae dat nobis modum et formam obediendi. Dicit enim q primo ſtrauit azinū ſuū Secūdo q impoſuit ligna. Tercio q ſeruos dimiſit Quarto ſolꝰ cum filio aſcendit. Quinto q triduo ad locum venit Sexto q filiꝰ ligna portauit Septimo q gladiū arripuit vt ymmolaret filium eius. V Primo igit obediens debet ſternere azinum .i. carnem ſpiritui ſubicere. q caro ſemp querit ſpiritui reſiſtere recalcitrat & remurmurat ¶ Et qñdoq de ſpiritu conqueritur q nimis obediat ſicut habet in figura luce. q martha de ſorore conqueſta ē pmo de dei filio dicens. Domine non eſt tibi cure q ſoror mea reliquit me ſolam miniſtrare. Iſta ſunt verba carnis que affligit. deiicit. & conculcat. Conqueritur contra ſpiritū dicens. Domine non eſt tibi cure q ſps non curat. nec mihi debitum ſeruitium impendit vel ſaltem ſocietatem Iā reputat me alienam eſſe. ¶. Conſiderans ergo caro. q iſtius incurie filius eſt cauſa. cōqueritur patri de filio dicens Pater celeſtis iuſte & miſericors de tuo filio cōqueror tibi vt tua iuſtitia cōſidet violentiam mihi factam. Dicit pat dic quid habes. dicit caro Dico q iſte tuus filius plenus ſapientia ſe ſub carne occultauit. & ad carnem nimia humilitate callide ſubintrauit. omnibꝰ fuit humilior & deſpectior. poſtea cruci affigi voluit. Latus in cruce aperuit in cruce obediens vſq ad mortem fixus manſit. Carnem in cibum & ſanguinem in potum dedit & ipſe ſeipm in premium repmiſit Etiam ſpm ſeu animam mihi datam ſibi allexit intrans in eam. et ſibi eā quaſi ſponſam et amicā copulauit. & mihi eam ſubtraxit. & a me alienauit. et tātam obedientiam eam docuit vt me non curet. ſ affligit et mortificat. et qd priꝰ ē mala mi inferētes diligit & p eis orat. & hoc vi ſibi mag glīa q mi infert mlta mala Sic me deſolatā dimiſit. ſ vlt ſemp eē i delitijs cū filio tuo. vult ſua carne cibari. ſuo ſāguie potari pmo & inebriari. vſq etiā ſecū cōmorari. nūc in pſepio. nūc in crucis patibulo

nunc ſecum fameſcit· nunc ſecum ↄſpuitur ·nunc ſecum vulnerat·ſecū pendet in cruce & letat nunq̄ curat de me q̄ mihi tn̄ data eſt·m̄ copulata ē · n igit mea eſt· ¶Tantā igit violentiam filius tuus mihi infert q̄ ex iſtis motiuis eū ſolū diligit ·& quaſi ebriam ſua dilectione intendit nihil vitȝ vel audit nihil guſtat·niſi obedit n̄ filio tuo·q̄ adheſit ei·q·amore inebriata· & ſic mihi non obedit · Et ideo non tm̄ ↄqueror de aīa que recte facit ſed mihi male faciat·q̄ a calore filij tui ſe non pt̄ abſcondere·ſed de filio tuo q̄ nimis quod meum erat ſibi ſuis beneficijs allexit· & me in tanta miſeria reliquit· ¶Rn̄dit pater·Attende & audi·q̄ creata mea es tibi iuſtitiam cum mīa exhibebo Conſidera ergo cum ancilla eſſes ſemp dn̄ari volebas ·& obediri noluiſti·& ſic mihi iniuriam feciſti· Aīam tuam non mihi obedire nec ſeruire·ſed tibi obedire & ſeruire feciſti ad votum tuum & non ad nutum meum · Illa fuit iniuria quam mihi dediſti· debebat em̄ mihi ſubiecta eſſe et non tibi·ſed tu ſibi·ſed tu rebellare voluiſti· Peius ergo egiſti· Eam ad omnia mala ꝑpter tua deſideria ꝓnam feciſti· Et quod peius eſt ad meam ymaginem factam diabolo ſuire feciſti·beſtijs ſimilem & eum alteraſti vt creaturam quam tm̄ dilexeram ↄgnoſcē non valerem Denigrata em̄ erat facies eius ſup carbones ·& ideo oportuit me inuenire remedium·q̄ carnem nimis diligebat ·& ei obediuit filium meum incarnari·vt eam ad ſuum amorem allicerȝ & que te viuificabat· ꝑpter tua deſideria mortua fuit·Sȝ q̄ hoc totaliter erat irōnale ·oportebat vt ſi ipſa debebat viuere·filium meum mori·nec erat ibi aliqua deceptio ·ſȝ mea inenarrabilis dignatio · Ex quo filius meus tanto more erga eam exarſit & ſe totum ei exhibuit·ideo iuſtitia exigit· vt eam totam ſibi totaliter dimittam· Et quia iſtitiā cum mīa exegiſti·volo vt ſibi obedias· & ſis ſubiecta·et ipſa mihi & meo filio et non tibi· vt ſil'in futa carne filij mei frui poſſis ·azinus igit in pn̄ti es ·& domari

debes. Abraam igit verus obediens ſic ſtrauit aſinū. ¶ Secundo impoſuit ligna. et poſuit ſup filium q̄ debet mactari. ¶ Ubi nō. q̄ p filiū intelligit volūtas q̄ dʒ mactari in vo obediēte. et hec ligna portat dum ꝓmpte ſe ad obediendū inclinat toto corpe. ſic dicit de dauid. q̄ in toto corde pfecit q̄ deꝰ mandauit. ¶ Tercio ſeruos dimittit. et omnem ſuilem oditionem ad ōrium inclinantem. Et ꝓficiſcunt quarto pater et filius. ¶ Ubi nota q̄ ſicut per filium voluntas. ſic p patrem intelligit ratio. q̄ actus voluntatis ꝓcedit ex actu rōnis. ſicut filius a patre. et ratio ducit voluntatem. q̄ dictat hoc faciendum. hoc omittendum. et ſic obediendum ¶ Et quinto p triduū ſimul vadens. q̄ ratio informat voluntateʒ in cogitacōibꝰ dictis et factis ¶ Et ꝓ ſexto veniunt ad montem p oſideracōeʒ eternoꝝ ꝓ quibus oſequendū voluntas merito ſoli deo debet eſſe ſubiecta ¶ Et ſic ꝓ ſeptimo arripit gladium vt voluntatem ꝓpria enſe abſcidat et deo ſubiciat. oſiderās q̄ ꝓpria voluntas dicit in obīa et ſuperbia. et voluntas ſoli deo ouenit. Sic declarat anſħ. de ſilitudinibus. vb dic. q̄ ꝓpa volūtas ſoli deo ouenit. ſolꝰ em̄ deꝰ quicq̄d vult debet velle ꝓpria voluntate. ita vt aliam q̄ ſequat non habeat ſuper ſe Cum igitur homo aliquid vult. per ꝓpriā voluntatem deo auffert q̄ſi ꝓpriā coronam Sicut em̄ corona ſoli deo ꝯpetit. ſic ꝓpria voluntas ſoli deo. Et ſicut voluntas dei. fons eſt et origo totiꝰ boni. ita ꝓpria voluntas hominis eſt exordium omnis mali. X

¶ Hec enim velut fons quidam eſt. qui in tria diuiditur capita. de quibus riui diuerſi deriuant. qui in locis q̄bꝰdam abinuicem ſepantur. A quibuſdam vero et duo vel plures pluribus aſſociant ſiue oiungunt. ¶ Itaq̄ ꝓpria voluntas in tria diuidit. Aut em̄ ꝓcedit ex delectacōe. aut ex exaltatione. aut curioſitate. Ex q̄bꝰ vitia diūſa et q̄ſi ſine nūo oriunt. q̄ aliq̄n in hoīe diūſa. q̄nʒ duo vel plura oriunt R ¶ Ūn anſħ. oñdit ſilitudieʒ inter ꝓpriā

holuntatē & herbam venenoſam · Naꝫ ꝓpria voluntas
herbe venenoſe ꝯpatur · quā medicus quidam piriſſimꝰ
eius progenie pn̄tibus interdixit · ꝯminans parentibus
ꝙ ſi ex ea ꝯmedēnt leproſi effecti · mox interirent At illi
p̄ceptis eius obedire nolentes · herbas ꝯmederunt · & le:
pſi effecti ſunt · lepſos etiaꝫ filios genuerunt · atq̄ vt me
dicus ꝯminatus fuat mortui ſunt Quoꝝ filij licet herba
iſta agnouerunt p̄res ſuos infirmatos fuiſſe & mortuos ·
eandem tamen herbam ſup omnes diligunt · indeq̄ ſuos
cibos condiunt · maneq̄ ſurgentes ex eadem quaſi ꝓ me:
dicamento recipiunt · Hi ergo q̄uis ſint dementes · omīs
qui audiuit aduertē poteſt · ſed non minus dementāt · qui
ꝓpria voluntate vtunt̄ · Ipſa enim eſt herba dyaboli ve:
nenoſa · et omnibus ea vtentibus peſtifera · Hanc deus
primis parentibus interdixit · et tam̄ ex ea ꝯmederunt · et
lepſi facti ſunt · & de padiſo expulſi 3 ¶ Ex quibus
omnibus patꝫ · ꝙ ꝓpria voluntas debꝫ occidi merito · vt
homo ſm voluntatem dei valeat viuere dicens · fiat vo:
luntas tua · & hoc a nobis ſicut fit in celo ab angelis &
ſanctis Ipſi enim pfecte diuine voluntati ſunt ꝯformati
ita vt voluntatem tuam in terra faciamus · ſicut ipſi fa:
ciunt in celo ¶ Vbi notandum ꝙ multipliciter dicitur
dei voluntas que debet fieri a nobis · et q̄ debemꝰ facere
¶ Primo pc̄toꝝ ad veniam ꝯuerſio · Ezech · xviij · Nolo
mortem pc̄toris · ſ; m̄gis vt ꝯuertat̄ & viuat · Nq̄d volū:
tas mea eſt mors impij dicit dominus · & non magis vt
ꝯuertatur et viuat ¶ Secundo ꝯuerſoꝝ a pc̄tis munda:
tionem · mat · viij · Tetigit ſaluator hoīem dicens · Volo
mundare · De munditia nota ſupra ¶ Tercio mundatoꝝ
p bona opa ſc̄tificacōem · ij · theſal · iiij · Hec eſt voluntas
dei ſc̄tificatio vr̄a ¶ Quarto ſc̄tificatoꝝ ad veritatis cog
nicōeꝫ & illuīationē · ij · theſal · p̄mo Vult deꝰ omnes ho:
mines ſaluos fieri · & ad agnitionē nominis ſui venire
¶ Quinto illuminatorum ad amoris inflammationem

luc. viceſimoſcdo. Ignē veni mittē in terra. et quid volo niſi vt ardeat ¶ Sexto inflammatorum per tribulacōis ptractionem heb. x. Pacīa vobis nāria eſt vt voluntatē dei facientes. rc ¶ Septimo pbatorum et pacificorū finalem in bono propoſito pſeuerantiam. Joh. xxj. Sic eum volo manere donec veniam. i. ſic volo eum finaliter pſeuerare ¶ Octauo pſeuerātie retributionē et glorifica tionem. Joh. volo pater vt vbi ſum ego ipſi ſint. vt ſcz accipiant retributionem. Quia tunc deus vult dare donariū retributionis operantibus perſeuerant̄ in vinea domini. ſ. in pſenti vita. Ex quibus omnibus patet. quō obedientia merita augmentat vſq ad pmium. A

¶ Ad hoc aūt. q homo maiori cedat et voluntarie feſti nanter et pmpte obediat. oportet q ſit flexibilis et volū tatem ſuam in voluntatem dei vel ſui ſuperioris flectat. Sic videmus q ad hoc q aliqua res ſit flexibilis ¶ Primo requirit̄ gracilitas. vt patet in virga que p gracilita tem et exilitatem flexibilis eſt. Sic in pposito exilitas humilitatis. ſ. vt homo ſe nihil vel modicum reputet mltū valet ad obediendum pmpte. Sunt enim ſicut ſorores humilitatis et obedientia Vnde apl'us phil. ij. omendās xpi obedientiam. Primo pmittit humilitatem ei9 dicens Humiliauit ſemetipm factus obediens vſq ad mortem. ¶ Vnde aug. Obedientia em̄ non niſi humilium eſſe pt Supbi em̄ habent gibbum ſup ſe. pter quem ſe flectere non poſſunt nec ſunt flexibiles. et ſuper illos ſedet dyabolus ¶ Sicut legit̄ de beato franciſco. qui vidit demonem ſuper collum fratris inobedientis et tali ſeſſore ſubactus obedire noluit. vouet mandatum a beato frāciſco recipe vide in legenda. ¶ Scdm eſt ignis ſicut patet in cera. que liquefacta ad ignem de facili flectit̄ et in metall' que ad ignem liquefiunt et defacili rei formam recipiunt cui infunduntur. Sic cor inflammatum diuini amoris incendio magis flexibilemq facit ad obedientiam.

Unde greg. Obedientia non ſeruili metu. ſed caritatis affectu ſeruanda eſt. Non timore pene. ſed amore iuſtitie .i. petri primo. Animas veſtras caſtificate in obedientia caritatis et fraternitatis amore ¶ Unde dixit hermes phus. Obedientia ex amore ē firmior obīa ex dñatione et metu ratio. quia magis voluntaria. ¶ Vñ ariſtotiles informauit alexandrū dicens. Mali timore obediunt. be neficio vero boni. Igit̄ hos duos amicos cognoſcens li: benter vni beneficia. reliquo potentiam infligas. Ex quo infert̄ ꝙ deus magna beneficia preſtabit illis qui obedi unt ex amore ¶ Tercium eſt ſeparatio rei minus flexi bilis cui adherebat quod flecti non poteſt niſi a ligno ſe: paretur. Sic qui perfecte obedire vult debet voluntatem ab omni re temporali diligentius ſeparare. vt cum aliqͣd iniungitur. dicere valeat cum ꝓpħa Paratum cor meum deus paratum cor meum. ¶ Unde bern. Verus obedi ens dat ſuum velle ſuum nolle. vt poſſit dicere cum ꝓpħa Paratum cor meum ꝛc. quia vnio cum amore inordinato cum iſto qui voluntatem dei non curat impedit alium ne deo obediat. quia voluntatem illius facit quem diligit. Cuius voluntas contrariat̄ voluntati dei. In obedientia vero victimatur voluntas ꝓpria et ſibi caro beſtialis. vñ obediens nobilibus quod in eo eſt deo dat et offert. dat enim arborem deo cum fructibus. Ex quibus ſequit̄ ſicut ꝓbat Anſħ. ꝙ opus meritorium factum ex voto magis eſt meritorium quam ſi fieret ſine voto. Ex quo ſequitur ſicut probat anſħ. vbi ſupra ꝙ magna ſpes eſt monacho profeſſo. ¶ Et ponit ſimilitudinem. Duo ſunt quorum vnus vouet non facere contra deum. et ſecund9 non vo: uet. et vterqꝫ deliquit ¶ Dicit anſħ. ꝙ deus primum iudi cat p9qꝫ pfecte penitet tanqꝫ ſuū et non alienū. et accipit de9 vīdictā de eo tanqꝫ de ſuo ¶ Scdm aūt ſcdi9 iudicat di. Ideo noluiſti fidelitatem promittere. vt poſſes cō me liberius peccare. et ergo ego contra te nō tanqꝫ contra meum

ꝗ vt aduerſū alienū agā totū ꝗ etiam mei iuris vſ ꝗ ad quadrantem nouiſſimum Et ergo deus inter ꝓfeſſum ꝛ nō ꝓfeſſum drīter iudicat· non ſolū ꝓfeſſū min⁹ iudicat nō ꝓfeſſo· ſꝫ etiā quolibꝫ laico· Profeſſ⁹ eñ maiorē miaꝫ ꝯſequit̃ ſi peniteat· ꝛ ſi nō maiorē damnacōꝫ ſuſtinebit ꝛ ſi dixeris· de⁹ pt̄ iuſte dicē ſeruo vouenti· Serue male qn̄to mihi eras familiarior· tāto es inabilior ꝛ peior· Pōt iſte rn̄dere· Dn̄e veꝝ eſt quod dicis· ꝗ̄diu penitere nolui ſed poſtꝗ̄ toto corde peniteo· meipm̄ in emendacōꝫ trado nunꝗ̄ aliud peꝝ⁹ illo debeo pati qui nec illud quod habꝫ tibi totum vult dare pro ſatiſfactione ſui delicti · quia te magis dilexi· maiorem miam debeo ꝯſequi· p̄mo ꝛ maiorem mihi debes mīam· ꝙ nullo maiorē tibi poſſum facere ſatiſfactionem· B ❡ Obediens ergo q̄ offert deo cor plenū obedientia ſemꝑ meret̄ deo faciliter reconciliat̄· vt ꝓbatum eſt p̄ an ſꝫ· ❡ Etiam obīa prefert̄ multis virtutibus ❡ Vn̄ legit̄ in vitis patꝝ· ꝙ venerunt aliqn̄ q̄tuor fratres ad abbatem pambo· quoꝝ vnus ex eis ieiunabat multū· alter vero nihil poſſidebat· Terci⁹ autē habebat caritatem plurimā· De quarto v̄o dixerūt ꝙ habuit xxii annos in obīa ꝑmanens ſenioꝝ· Rn̄dit auteꝫ eis abbas di· Dico vobis ꝙ iſtius virt⁹ eſt maior ceteroꝝ qm̄ vn⁹quiſ ꝗ vnam virtuteꝫ ꝗ̄ poſſidet· voluntate ꝓpa retinuit eam Hic aūt voluntatem ſuā abſcidens voluntati aliene ſe ſeruū fecit· Tales eñ veri ꝯfeſſores ſunt ſi vſ ꝗ ad finē ꝑmanſerint ❡ Iteꝫ dixit abbas ꝑperiti⁹ ꝙ monaſteriū monachi eſt obīa quā qui poſſidet quod poſcit exaudietur ꝛ cum fiducia xp̄o crucifixo aſtabit ſic dicit· dn̄s venit ad crucem fact⁹ obediens vſ ꝗ ꝛc̄ ❡ Item dixerunt ſenes ꝙ nihil ſic querit deus . ꝯ his qui primitias habent ꝯuerſionis ſicut obedientie laborem ❡ Vnde narrat ſeneca in libro de beneficiis · ꝙ ſocrati ſui diſcipuli plura dona obtulerunt· Inter offerentes autem vnus pauper ſeipm̄ obtulit dicens · Quod ſi melius haberet melius libenti⁹

offerret. Ceteri vero obtulerunt magna munera. q̃ non tm̃ acceptauit. Sic q̇ voluntatẽ ſuam obligat. maxima munera dat Nam qui tpalia dat. nec carnem abſtinentia caſtigat. q. nihil dat q: maiora ſibi retinuit ſcʒ voluntatẽ Vñ paupcula duo minuta obtulit ⁊ oībus plus dedit ❡ Ex iſtis ſequit̃ ſcõm principale. ſ. quõ obīa hominem nobilitat ⁊ dignificat. Et hoc patet pmo ex eo ꝙ merita augmentat ⁊ grãm in hoīe. Gratia aũt hoīem nobilitat ſicut pt̃ haberi ex materia de grã Et etiam augmentum grẽ hoīem nobilitat. q: capacitatem aīe augmentat. vt ſupius dictum eſt ❡ Scdõ iſta nobilitas patet ex alio q̇a talis efficit̃ vni9 voluntatis cũ deo. quod eſt q̇d nobiliſſimũ q: facit tm̃ ꝙ deus obedit homini. obedienti em̃ deo obediunt oīa ⁊ creator ⁊ creatã. ❡ Qȝ patet exemplo ioſue. qñ pugnauit. mandauit ſoli ꝙ ſtaret ⁊ ſtetit. Vñ Jo. xiiij. dicit̃ ꝙ non fuit tam longa dies obediẽti domīo voti hoīs. Sup quo dicit greg. Si obediens fuis precep tis diuinis. obediet deus tuis peticõib9. Sed hec eſt magna nobilitas hominis Vñ plato vidit duos ſe diligẽtes ⁊ voluntate ꝯcordes ⁊ dicebat ꝙ in duobus corporibus eſſet vna aīa. C ❡ Sed forte dicis ꝙ homo merito maiori qui eſt de9 cedẽ ⁊ obedire debet. Sed cur ꝯſulit̃ h ꝙ homo cedat homini ⁊ ſibi obediat cum deus hominẽ rationalem conditum ad ꝑmaginem ſuam voluit dñari. non ſuper hominem. ſed ſuper beſtias dicens. Dñamini piſcibus maris. volatilibus celi ⁊ beſtijs vniuerſis. geñ quod patuit. vt dicit beatus aug. in primis parentibus ⁊ maxime patriarchis qui potius fuerunt rectores pecudum quam hominum. Et primi ⁊ antiqui parentes ſoli deo debebant eſſe ſubiecti nequaꝗ̃ conceſſa a domino liberalitate. ſed in omni honeſtate moris ẽatori omni ſeruiebant. ❡. Rñdetur ꝙ nunc ꝑ abrupta vitiorum homines defluentes vix etiam per duriſſimam ſeruitutem poſſunt a vitijs cohiberi. ❡ Vñ peccãtib9

filijs. iſrl'. in deut. dicit cominando. p eo q non ſeruietis dño deo tuo in gaudio & letitia cordis tui. ppter rep oim abundantiam ſeruies inimico tuo in fame & ſiti & aridi: tate. et rep oim penuria. et imponam iugũ ferreũ ſup cer uicem tuã. Audiui i' qd dctm eſt. et minas tanti iuditis verearis. Sicut em dicit anſ. Nihil intereſt ſub cui' im: perio hõ ſeruiat moriturus. dummodo ille q imperat ini q non cogat. Feliti' em ſuit homini qb libidini Conſidera ergo xpm dei filiũ ab ipa maieſtate ſupna ad nrã miſeriã deſcendiſſe. et pntibus ſubdi voluit. Hoc vos q eſtis ſub obia oſiderate principem ſalutis nre deſcendiſſe. non vt voluntatẽ ſuam. ſ patris facẽt. ac p hoc patri obediens vſq ad mortem. non liberas manus et pedes. ſed affixas cruci. corp'q ſatp immobile. ſ ſolum os libep ad orandũ habuiſſe monſtrat & cor ad diligendu3. Nequaq igitur ſeru' eſt. qui talem ſic paſſum non vult imitari. Liberas ergo manus ad faciendum. liberos pedes ad ambulanð non habebis. ſed totum corpus cum xpo affixum. Sola tibi lingua ad orandum remaneat laudandum & confitẽ dum. & cor ad diligendum liberũ remanebit. Temptant curioſitate oculi. oculos xpi attende velatos. Aures va: niloquio. xps contumelias ſermones et timores audiuit. Temptatur guſtu ſupfluis cibis & potibus. Xps felle cibatus. et aceto potatus eſt. Temptant man' ad illicita contractanda. xpi manus attende tranſfixas Temptatur cor ad cogitandum nociua. xpi cor lancea vl'neratum in ſpitias. Si pedes ad ambulandum inutiliter. Xpi pedes cruci affixos vide. Cui enim mundus pfecte crucifix' eſt & ipſe mundo iſta attendit. Et ſicut crucem verã ex ppio corpe dedicatam menſus eſt xpus. Sic hanc obedientes mentibus portant. Portauit xpus in cruce. portauit la: tro & credidit. portauit & iſte. qui in ſiniſtro latere pepen dit ſed his diuerſo fine concluſũ eſt Sic etia3 in nobis fre: quenter accidit ¶ Tercio principaliter obedientia hoiẽ ...

de eterna vita certificat. Vñ in deut. Audi iſrael pcepta domini dei tui &c. Et ſequit. Dabo tibi terram fluentem lac & mel. Per terrã etna btitudo intelligit. ꝓpt ſtabilitatẽ pmanentie. que quidem terra fluit lacte melle. Lacte .i. claritate diuine cognitionis. & melle .i. ſuauitate diuine fruitionis. ¶ Obedientia em̃ hominez pſeruat in hac vita do nec ad aliam pueniat. Eſt em̃ de obĩa ſicut de caſtro. cuſtodientes ſe cuſtodit. Sic & obedientia & obſeruantia pceptoꝝ dei ſeruat. & cuſtodit ſeruantes & cuſtodientes ſe. Igit ſi volueris mandata dei tui ſuare. ſuabũt te. Oues enim quãdiu ſunt in ouili ſunt in manu paſtoris. nec capiunt a lupo. qui eam ſtatim non ledit. ſꝫ dulciter ducit. donec ad nemus pueniat. tunc occidit. Sic in ꝓpoſito ꝙ diu in ouili ſtat .i. in obedientia ſui veri paſtoris dei vel hominis. tunc ſecure incedit. ſed ſi de manu paſtoris p inobedientiam recedit. Tunc dyabolus hominem capit. ſꝫ ſtatim non occidit. ſed per delectationes homines trahit vſqꝫ ad obſcuritatem nemoris. ſcꝫ interioris. ſcꝫ mortis & tunc ipm occidit eterna morte ¶ Ex quibus omnibus patet ſupradictis. & ſup notatis. quomodo deo placet. & videtur maiori cedere. Et quia oppoſitum. ſcꝫ inobedientia deo maxime diſplicet. & homini multipliciter nocet. Ideo p ꝯplemento iſtius materie aliqua de inobedientia ſunt notanda D ¶ Circa quod nota ꝙ inobedientia eſt grauis culpa. & contumatia vocat. & contumatia gͥuiter punit. Eſt enim contumatia erga iudicem vel platum cõmiſſa in obedientia Sed multo grauior eſt inobedientia erga deum E ¶ Sed contumax dicit homo multis modis ¶ Vno modo qui citat tribus edictis. vel vno p omnibus. & non venit ad iudicem. ff. de re iud. ꝯtumax etiam homo ſimpliciter fit ꝯtumax. q̃a ſimpliciter citatur a deo. ſcꝫ p eius flagella. p eius verba. p eius benefitia ſed ſi homo peccator non venit ad iuditiũ penitentie contumax ẽ. ¶ Secundo dicit contumax. qui non vult rñdẽ.

puta q̄ ipſe dicit vł ipſe ꝓcurat ꝙ citatio ad ipm̄ non puẽ niat. Et huic aſſimilanṫ pcc̃ores qui predicatores. & predicationes fugiunt qui ſunt dei nuntij. & p̄cones & eorū v̄ba ſunt vel vt iuditia dicta. Vñ dicunt illud Job xxj. dixerunt deo. Recede a nobis. ſciam viaꝝ tuaꝝ nolumus ¶ Tercio ꝯtumax eſt ſi venit ad p̄ſentiam iudicis ſed exhibet ſe ſic ꝙ. iudex eum non cognoſcat. ſꝫ potius latitat retro columnam vel alio mō Huic aſſimilanṫ qui veniūt ad penitentie ſeu confeſſionis iuditium. ſꝫ non ſic ꝯfitentur. ꝙ ſacerdos eorum ꝯſciam cognoſcere poſſit. aut quia occultant. aut q̄ palleant. aut q̄ excuſant. ¶ Diciṫ etiam ꝯtumax. qui recedit ſine licentia. vel mediante aliquo litigio. talis eſt qui recidiuat in pc̄m vel penitentiā ſibi impoſitam ꝯtemnit vel negligit. vel abſq̄ diſpenſatione ſacerdotis eam dimittit. ¶ Quarto diciṫ ꝯtumax. qui ad p̄ceptum iudicis rem iniuſte detentam non reſtituit. in q̊ caſu manu militari ei a furto iubeṫ. Et hi aſſimilāṫ iſtis q̇ ad dictum ſacerdotis aliena non reſtituunt dum ſunt confeſſi. Unde dn̄s qn̄q̄ per alias vias talia auffert ab eis. ex quo nolunt reſtituere. Pro huiꝰmodi criminibus dicit canon ꝯtumacem excommunicare debere. xj. q. iij. Sic deo inobedientes. & mandata eius ꝯtemnentes vel negligẽtes excōmunicanṫ & maledicunṫ omni die a clericis & religioſis qui dicunt p̄mā. Dicunt enim Maledicti qui declinant a mandatis tuis F ¶ Et circa materiā inobedientie eſt notandum. ꝙ diuerſe ſunt ſpẽs inobedientie. Quedam em̄ hn̄t ortum a ſupbia. vt inobīa eue Queđ ā ortū hn̄t ex amore proximi inordinato. ſicut inobīa ade. Ipſe enim non fuit deceptꝰ ſicut eua. que credidit dicenti Eritis ſicut dij. Sic ſupbi effitiunṫ inobedientes. q̄a volunt eſſe ſicut dij. Dij enim dicunṫ habere ꝓpriam voluntatem. Sic ſupbi ſecunṫ ꝓpriam voluntatem. que tn̄ eſt venenoſa. vt dictum eſt ſm̄ Anſħ. Et igiṫ non ſunt flexibiles in diuinam voluntatē Virga em̄ pura flexibilis eſt.

ſed magnū lignum non. Sic de ſupbis et humilibus vt dictum eſt ſupra ¶ Secundo amor inordinatus. quia iſte facit hoīem ſequi voluntatem creature. que frequenter ↄtrariat̄ voluntati diuine. et ſic talis efficit̄ inobediens. Sic adā. q̄ nolebat mulierem ſuam ſolā relinq̄re. nec eā ↄtriſtare ꝑpter inordinatum amorem ¶ Tercio ꝑpter magis apparens bonum. Sic multi ↄcipiunt aliqua que faciunt et dimittunt ea que precepta ſunt. Jeiunant em̄ in ſabbato. et dimittunt ieiunium eccīe ¶ Quarto habet ortum ex ↄſideracōe maioris boni. Sicut inobīa ſaulis. q̄ reſeruauit meliora. cum ꝑmmolaret deo. cum tn̄ oppoſitū hr̄et in precepto. q̄a preceptum hēbat. ꝙ omnia debebat interficere. vide in primo. Rg. xv. ¶ Quinto habꝫ ortū ex quadam nc̄citate. ſicut in obīa ionathe. qui ↄmedit de melle cum tn̄ pater oppoſitum preceperit. Minores igit̄ et ſubditi per maiores et prelatos debent corrigi et ad viā veritatis reduci. Dicit̄ enim deutro. iij. Si genuerit hō filium ↄtumacē et ꝑteruum. dicet ſenioribus ciuitatis. filiꝰ nr̄ ꝑteruꝰ ē et ↄtumax. lapidibꝰ obruet̄. vt auferat̄ malum de medio vr̄m. Jt̄ dathan et abyron inobedientes. vt dicit̄ nūi. xxj. Non ↄmuni morte hoīm ꝑempti ſūt ſed eos viuos deglutiuit infernus. Vn̄ per inobedientiā apoſtotantes recedunt a xp̄o. ſicut diſcipuli in ortu reliq̄runt xp̄m. Jo. xviij. Et eſt ibi magnū periculum. Vnd̄. i. Rg. xv. vbi ſupra dicitur. q̄i pcc̄m a volando et rebellare et quaſi ſcelus nolle acquieſcere. q̄ ſm bern. non idem eſt non obedire et nolle obedire. nec iuſſionis ſimplicit̄ tranſgreſſio. ſed voluntatis ſupba contencio. ſcelus ydolatrie reputat̄. et bene ydolatria. q̄ quicq̄d homo plꝰq̄ deum colit vel diligit ydolum eſt. filijs ergo inobīe ſua voluntas ydolum eſt. cuius metum dum ↄtempta ſequit̄. et quicq̄d iſta iuſſerit. quaſi ſacroſcm̄ a talibus adorat̄ Qui ergo maiori cedunt ipſis obediendo et deo principaliter. terrā promiſſionis cum filijs iſrael. quaſi obedientes intrant

inobedientes aūt in ſolitudine moriunť vbi iacebūt cada
uera eoꝝ· ſicut accidit alijs inobedientib⁊ G ¶ Vñ
nota finalit̃ de iſta materia· ꝙ ſicut minores maiorib⁊ cedē
debent· Sic maiores p̄lati dent minorib⁊ vīa doctrina· ⁊
exemplo p̄cedē· Ipſi em̄ figurant̃ p montes· de qb⁊ in p̄s
Montes in circuitu eius·i·p̄lati in circuitu ecc̄ie· ꝑus em̄
montes illuſtrant̃ ꝙ̄ valles· In cui⁊ figura moyſes p̄lat⁊
ppl'i aſcendit in montem· Sic maiores qn̄to pl⁊ minorib⁊
p̄ſunt· tanto debent celeſtia celſi⁊ ꝯtemplari· ¶ Secundo
montes nobilibus fecundant̃· Vnde in montib⁊ ſūt her-
be dultiores ⁊ meliora paſcua Sic prelati debent habere
dulcedinem ꝯpaſſionis· ⁊ in ſubditos influē· p̄ſaie· Stil
labunt montes dulcedinem· ¶ Tercio montes ſituantur
alti⁊ a terra· Sic maiores ⁊ p̄lati debent eſſe magis ele-
uati a terrenis· Vnde moyſi dcm̄ eſt· Aſcende in montē
vt de quolibet p̄lato dicat̃· ⁊ ſponſus ecc̄ie xp̄s dicat· Di-
lectus me⁊ candidus ⁊ rubicund⁊ electus ex nubibus· q2
ipſi debent habere ſplendorem ꝯgnitionis in intellectu·
⁊ ardorem dilectionis in affectu· Igit̃ candidus ⁊ rubi-
cundus electus ex nubibus debet eſſe dilect⁊ De hoc vid
ſupra· vbi tactum eſt aliquid de ſtatu clericoꝝ· Vnde ipſi
ſunt vel ſaltem debent eſſe medici ſpirituales ſuoꝝ ſubdi-
torum· Hic potes aptare multa exempla· de quibus hic
tranſeo· H ¶ Sed dolenter valde vnum refero· ꝙ
multi ex talibus ſunt montes gelboe· ſuper quos nͤ ros
nec pluuia deſcendit· nec in alios diſtillat· quia montes
bonos viſitabit domin⁊· a gelboe aūt tranſeat· q̄a a caſu
in monte gelboe veniunt· q̄i multi indecenter ad p̄latias
ſe ingerunt ¶ Veniunt enim aliqui in noīatiuo magnifi-
centie Quidam in genitiuo ꝯſapie· quidam in datiuo vi
lis pecunie· Alij in accuſatiuo odibilis calumnie· alij in
ablatiuo deteſtabilis violentie Sed electus ex milib⁊ ſol⁊
in vocatiuo electionis canonice· Et iō multi male regūt
ꝙ inſolenter viuūt· Vtinam illud verbum p̄ſaie ꝯpletū

eſt. Sup humeꝝ ppl'i mei ſpine ⁊ vepres malitiaꝝ Prelati eni qui minores regẽ .informare ⁊ caſtigare exemplo deberent in colligendis ſpinis diuitiaꝝ magis ſunt intenti q̃ lucro aiaꝝ. Magis enĩ honorant ⁊ ↄmendant. ſi ↄgregant diuitias. q̃ ſi deo ↄgregarent aias. ⁊ eoꝝ memoria magis in eccia ꝑpetuat cum fructus laboꝝ eorum deberet eſſe lucꝝ animaꝝ. Vnde dixit plato. Non põt gubernare multas aias .qui ſuam que vna eſt non poteſt gubernaẽ Dixit idem magis detrimentum qd̃ regnũ habere poteſt ꝙ eleuata corda habentes meliorem q̃ meruerunt ſtatum. alios ſe meliores deſpitiunt. ⁊ tali modo ordinatio regni ꝑuertit ⁊ turbat. Expedit ergo dño. ꝙ ordinãs q̃libet modo ⁊ loco ſuo. vt meruit ⁊ velut medicus opetur equalitatem ⁊ moderantiam humoris corpis inueſtigare .et ſeruare nitit qua durante ſolus ꝑdurat ¶ In ꝓpoſito ad applicandum ad regnum eccie Vnde ſm doctrinã euangelicam .quis vnquam ↄmendaret cultorem vinee ꝙ ſpinas ⁊ vepres plantaret in vinea. cum potiꝰ deberꝫ eradicare talia ¶ Conſtat enim ex verbis ſaluatoris . ꝙ vinea eſt eccia. ⁊ cultor vinee prelatus. luc. ij. Diuitie ſũt ſpine. luc. vj. Igit ſm rõnem euangelicam. potius eſſent ſpine eradicande. q̃ plantande quia ſuffocant verbũ dei ⁊ execant vt videre non poſſint. Vnde bern . Quos enĩ mihi dabis de numero p̃latoꝝ. q̃ non euigilant euacuare marſupia ſubditoꝝ. q̃ extirpare vitia eorũ. Et q̃ ſic execant. ideo ceci effitiunt. ⁊ duces cecoꝝ. ⁊ ſi cecus ceco ducatum p̃ſtet. ambo in foueam cadunt. Luce. Ratio ꝙ cecꝰ totum ſuũ ducatum ponit in duce. Ergo ↄplet ⁊ ↄplebit eis illud palip. x. vbi di. ꝙ cum philiſtei pugnarent ↄt ppl'm iſrl'. totũ pondus p̃lij verſũ eſt ſup ſaul. ⁊ ſagittis plurimis vulneratꝰ irruit ſup gladiũ ſuum. ⁊ mortuus eſt. qd̃ videns armiger eius fecit ſimilit. ¶ In ꝓpoſito p ſaul. q̃ interp̃tat abutẽs. intelligit malus p̃latus. q̃ male abutit honore paſtorali. q̃ honorificat ⁊ moribus deficit

cum tñ honor ſit p̄mium virtutis. et hermes p̄hus dixit. Et honor qui ſapīa non firmat in dedecus ↄūtit. et igitur ↄtit ſup ip̄m totū pondus p̄lo. q̄ ſanguis pereuntis p̄p̄li req̄rit de manu eius. Eze. iii. Sanguinem eius de manu tua req̄ram. vulnerat multis ſagittis. q̄a temptacōibus dyaboli ↄſentit. Irruit ſup gladium ſuū. qn̄ opus malū p̄ficit. et idem facit armiger. cū ſubditus exemplo prelati ſui audatiam ſumit peccandi. Unde greg. in moralibus. Prelatus aūt indignus eſt. q̄ male viuendo exempla tn̄ſmittit. Unde bern. ſup iſto v̄bo. celū ſurſū et terra deorſū dicit. Terra ſurſū eſt. et celū deorſū. qn̄ pedes ſup caput et facies retro. interiora effuſa ſunt extra. qn̄ terrena celeſtibus p̄ponunt. Terra eſt ſurſū. qn̄ vires ſupiores deſpiciunt homines. v̄o terrena ſapientes cū in honore habētur tunc facies eſt retro. cū in corpalibus q̄ vident vtilitas terrena eōtc dn̄r poſtq̄ merces eterna. interiora effuſa ſunt extra. cum bona interiora negligunt. et exteriora diligunt. deus calcat et terra deificat. vbi deficit caritas. et regnat cupiditas. dyabolus hon orifice ſuſcipit. et deus contumelioſe repellit. vbi raptores recipiunt. boni vero repellunt. Unde iſti p̄lati ſeu paſtores vel rectores curas animaꝝ recipiunt. et ꝑ animab⁹ eaꝝ rn̄dere velint. promittunt. et ſic eis ducatum ꝓmittunt R ¶ Et quia nec ſibi nec gregi attendunt. ideo merito aſſimilant rane que per ſtagnum ꝓmiſit muri ducatum. Liganſq; quod filo pedem muris pedi ſuo. Sed miluo rapiente murem traxit ſecum et ranam ¶ Sic in ꝓpoſito dyabolus minorem cum maiori. ſubditum cum prelato ¶ Unde ſic negligenter viuentes ſtant in orto eōtc dei. ſicut ſtatua in ſegete vel in orto ad fugandum volucres. quam tamen volucres videntes in eius vilitatē eā defendāt Sic tales preſidētes. licet apparentiam habeant. quia dignitatem ordinis et prelationis. nullam tamen in ſe prelationis veritatē; et ſi aliqn̄ arcum tenentes ominent per ſuperbiam ferire.

cum tam̄ non audent· exercē iuſtitiam ꝓpter ſuſurrantem vel aliā rōnem· & ideo a ſubditis non venerēt· ſꝫ irriden tur· Ergo ſaluatoꝛ volens cōmittē petro romanā ecc̄iam queſiuit ab eo. Simon iohannis diligis me plꝰ his· Si em̄ ſm greg· caritatē non habet p̄lationis offitiū ſuſcipe non debet· q̄a ſi bonus paſtor debet animam ſuan ponē ꝓ ouibꝰ ſuis· hoc non fit niſi diligat· Et ideo petrꝰ rn̄dit Dn̄e tu ſcis· qꝛ amo te· Felix rn̄ſio que deum accipit pro: teſte qui nouit corda hoīm· Et ſi ſic p̄lati noſtri in vitate rn̄dere poſſent· Tunc xp̄us dicēt eis 7 cuilibet eoꝝ· paſce oues 7c̄. Et dixit ter ·paſce·i· v̄bo· exēplo & ſubſidio Nō dicit accipe lanam 7 lac· ſed dicit paſce· Et dicit bis· paſce agnos meos qꝛ in fide ſunt nouelli magis ſunt cuſtodien di L ¶ Maiores ergo in ecc̄ia quibꝰ minores debēt cedē cōpanē montibꝰ bonis & pinguibꝰ· ſi ſint boni· & ſi ſint mali ·7 inutiles cōpanē montibus gelboe vt dcm̄ eſt· qꝛ ſunt duo ſtatus ecc̄ie· q̄ cōſiſtūt in clericis & laycis· ¶ Ergo ſunt duo mōtes ī ecc̄ia· & huic concordat qđ nar rat albertꝰ de ſpetiebꝰ celoꝝ· tractatu· ij· li·i· Dicit enim qꝛ tp̄e philippi regis macedonū patris alexandri magni fuit via q̄dam inter montes armenie minoris q̄ diu fuit frequentata ſubito tn̄ accidit ex infectione aeris· nullam poſſe viam illam tn̄ſire· qn̄ ſtatim expiraret· Rex aūt dili genter cauſam exquiſiuit· ſꝫ nullꝰ reddē potuit· Et tandē venit ſocrates· & dixit regi qꝛ facēt erigi edifitium quod eſſet equalis altitudinis montibus· Quo fc̄o ſpeculum de calibe iuſſit fieri planum· & in ſupfitie politū & mōm & ſic ab omni loco montiū fieret reflexio· Quo facto ſo: crates intrauit edifitium· 7 vidit duos dracones ·vnum ex vna p̄te montis· & alium ex alia p̄te· qui cōtra ſe apie: bant oꝛa· & ſic aerem infitiebant· Et dū ſic reſpicēt· qui: dam in equis qui ignorabāt p̄iculum· volebant tranſire de equis ceciderunt & moꝛtui ſunt· ¶ His viſis regi oīa narrauit· 7 dracones īterfecti ſunt· & facta ē via ſalubris.

Sic in pposito p iſtos montes· intelligunt montes hui9 mundi in ecclia· vt dictum eſt ſup· alios eleuatos et exaltatos per autoritatem clericalem· et poteſtatem laycalem Inter iſtos montes eſt tranſitus communis ppl'i· qr totus populus p montes iſtos habet trãſire· q2 p hos ppl'us regulari et iudicari debet ¶ Sed heu inter iſtos montes iacēt et latēt duo dracones· ſ· auaritia et ſupbia· quor2 veneno interficit totus mund9· qr totus mundus in maligno eſt poſitus·i·malo igne auaritie et ſupbie· Et iſtor2 draconũ malitia eſt plurib9 ignota · Ideo p iſtam viam communem trãſeuntes ſubito ab his draconib9 pueniũt moriunt· Et ſi iſta picula euadere volum9 ne interfitiamur· oportet tunc oculos dirigē ad illũ mõm ſpecl'3 et politũ ſc3 xp̃3 q̄ ē ſpecl'3 ſine macula· De quo nota ſup· qr in ip̃o et in ei9 natiuitate vita conuſatione et morte remedia inuenimus· De hac etiam nota ſupra· Maiori cede· vt ex hoc meritũ tuũ augeat· interior homo dignificet et merces

¶ De timore filiali ſpaliī· Sed ḡnaliī vo de omi timoē

SEquit aliud documētũ· ſc3 ·xiiij· ¶ Magiſtrũ metue M ¶ In quo documento· vt in p̄cedenti aliq̄d ſupponit· et aliq̄d puidet et vtilit cōſulit et iniungit ¶ Supponit em̃ q vn9 ſit mgr q2 dicit in ſingl'ari et non in plurali· Mgrm metue· Et conuenti9 ſibi nomen mgri vendicat· q̄ ille qui dicebat non vocemini mḡr· qr mḡr veſter vnus eſt xp̃s· vñ plbei dicebant Mḡr ſcim9 qr verax es ¶ Tenuit magiſter iſte ſcolas tres ¶ Prima ſcola in celo vbi docuit ſapientia3· in qua ſunt ſcolares angeli nobiliſſime creati· Sed in quib9d3 eor2 repit eē prauitatē ¶ Nã lucifer eminētior cetis euanuit in cogitationib9 ſuis· dũ fieri appetit mḡr errorũ· pceſſit a ſcola vitatis· et mlti ſcolares eum ſequentes· pdiderunt veram ſapiētiam· pter ſuam inſipientiam · Vnde eiecti de ſcola dei piecti ſunt in iſtum aerem caliginoſum in penam ſupbie ſue et petra· et angel' peccantib9 nõ pepcit·

¶ In ſcđa ſcola·ſ·in pađiſo docuit obedientiam·in qua fuerunt p̄mi ꝓthoplaſti·ſed q2 doctrinam dñi rennuerūt ⁊ mḡrm erroris ſecuti ſūt· de padiſo ſunt eiecti·⁊ vagi ⁊ ꝓfugi ſup terram·Vnde poſteri eoꝝ ſine lege ⁊ doctrīe in errorē ydolatrie inciderūt Et ſic dr̄·ſapie·xxiiij·Hic error tota·tanq̄ lex cuſtoditus eſt·⁊ tyrannoꝝ impio colebant figmenta ¶ Et ideo poſtmodū terciam ſcolam tenuit·ſcꝫ ſynagogam·in q̄ docuit cultū vni9 dei· Sed quia mlt̄i ad ydola defluerūt·⁊ ideo deū dereliquerūt· Ideo vltimo tenuit terciam ſcolam·ſcꝫ ſcr̄am eccliam·in q̄ licet mlt̄a docuerit·ſ·mititatem·hūilitatem·⁊ mlt̄a alia·cū magiſter noſter docens hūilitatem ⁊ mititatem in eccia dixit Diſcite a me ⁊c·ac ſi dicēt·O vos ſcolares diſcite a me·q2 mitis ſum ⁊ hūilis corde·⁊ inuenietis reqem animabus vr̄is·

N ¶ Vbi nota q͏ inter cetera appetibilia reqes anime maxime eſt q̄renda·q̄ non inuenit̄ niſi in hūiltate ⁊ mititate· ¶ Et p̄mo in hūilitate·⁊ non in ſupbia·⁊ eſt rō·q2 vbi non eſt pax·ibi non poteſt eſſe reqes· Inter ſupbos aūt ſemꝑ iurgia ſunt·q2 corpus ſp̄ui non pt̄ applicari·niſi in puncto·⁊ non in plano Sed ſupbus p veram pacem nemini ſe applicat·niſi tm̄ in puncto·i·in quodam indiuiſibili·⁊ in nihilo ¶ Q2 aūt ſupbia ſit cauſa litigij· patet in alexandro·q̄ ꝓpter ſupbiam nunq̄ pacem nec requiem habuit ¶ Vnde dixit ei q̄dam de militibus ſuis· volens eum arguere·q͏ nimis deſideraret honores·⁊ dixit ei·Si dij noſtri corpus tuū quod eſt puum auiditate·animi tui pfeciſſent·totus orbis capere te non poſſet·q2 manu dextra orientem·⁊ manu ſiniſtra tangens occidentem Cū ergo corpus tuum non reſpondeat animo tuo Aut tu es deus aut homo·Sꝫ ſi es deus·certe tu deum debes imitari·vt hoīb9 beneficia tribuas·⁊ que eorum ſunt nō aufferas

ab eis. Si vero homo es. mortalem te cōſidera. vt humilieris. ¶ Leo fortiſſimus beſtiarū. qn̄ dorū minorū auiū pabulum fit. et ſic ſuꝑbia ſuſcitat iurgia. Sic humilitas facit inuenire requiem in anima .i. in cōſciencia. ſicut dictum ē in fca de humilitate. vt ſupra dictum eſt. maiori cede.

¶ Docuit et ſignanter timorem filialem. et hoc innuit in documento ꝑpoſito. qꝛ dicit. Mgrm metue .i. time. Sic ꝙ in hoc documento hortat̄ nos ad timorem Et ꝗuis in ſuꝑioribus aliq̄ ſunt tacta breuit̄ de timore et metu. Jdō nūc aliq̄liter diffuſiꝰ aliq̄ de timore ſunt ꝑtractanda. O

¶ Circa qd̄ notandū. ſicut cōmunit̄ dicit. Sp̄es timoris ſunt mlt̄e. de quibꝰ breuit̄ alique ſunt tangende. Eſt em̄ timor mundanꝰ. hūanus. ſuilis. naturalis. initial̄. et filialis. ¶ Primo timor mundanꝰ poteſt dici amor tpalium inordinatꝰ vbi timet quis ꝑdere tpalia. et ꝓpter hoc ſalutem aīe negligit. et damnacōem eternam incurrit. et iſte timor non eſt in bonis. qꝛ dicit. Job. Si bona ſuſcepimus de manu dn̄i. mala aūt quare non ſuſtineamus. Et hoc dixit. qn̄ omnia bona tpalia amiſit ¶ Et exemplū ponit greg. in li. dyalogorū de ſtephano. cuiꝰ erat meſſis incēſa Et iuuenis nuntiauit dicens. Ve ve pater quid accidit tibi. Nam mihi quid contigit. et de illo qui euaſit de incēdio nihil dixit ¶ Vnde mali tantū curant iſta temporalia ꝙ animas ſuas pro ipſis exponunt. ¶ Sicut vſurario accidit infirmato. Qui cum ammoneretur a ſacerdote ad tria. que ſunt ſaluti neceſſaria. que ſunt. dolere de peccatis. confiteri et reſtituere. Reſpondit Duo prima libenter faciam. Sed de tercio quomodo poſſem ferre. Quia nihil remaneret mihi neq̄ meis. Et ſacerdos. Sine hoc non poteſtis ſaluari. ¶ At iſte. Dicunt hoc ſapientes

⁊ ſcripture Et ſacerdos Ita vere. At ille. Ego probare volo. verum dicant verum. quia non reſtituam. Et ſic volo mori. ⁊ infelix ſic mortuꝰ eſt. magis timens paupertatem vite pñtis ꝙ̃ eternam damnationem Ecce malꝰ timor Sed boni iſtum timorem non hñtes. potiꝰ de paupertate gl'iant ¶ Exemplũ de arſenio in vitis prm. q̇ cũ fuiſſet magnus in quadam curia dñi imperatoris. ⁊ cum factus eſſet religioſꝰ. ⁊ adeo pauper ꝙ ipm oportebat mendicare dixit. Gr̃as tibi ago. q: deueni ad hoc. vt el'ina3 queram ꝓ noie tuo O qñtum mõ gl'iant voluntarij pauperes de diuitijs q̃s ꝯgregant in celo. ad q̃s ꝑ paupertatem venerũt ¶ Scd̃a ſpẽs eſt timor humanus. ſ. cũ quis plus debito timet mortem vel penas corpis. Et iſte eſt malus. ⁊ tñ minus malꝰ ꝙ̃ primus. Excuſabilior eſt qui timꝫ damnũ corpis ꝙ̃ rex eſt tñ malus. Sic enĩ apl'i xp̃n dereliq̃runt ⁊ petrꝰ negauit. Vñ xp̃s ſuos ꝯfortans dixit. Nolite timere eos. q̇ occidunt corpꝰ ⁊c̃. Ego non ſolum alligari ſꝫ ⁊ mori patus ſum. ꝓpter amorem dñi nr̃i ihũ xp̄i. Sic ⁊ martires v̓bera carnificũ non timuerũt. Sic q: ꝯfeſſores ꝯfortati. longum martiriũ ꝓpe carnis mortificacõis ſuſtinuerũt. intelligẽtes ꝙ corpꝰ ⁊ oĩa membra a deo habuerũt Et iõ ipm corpꝰ ⁊ omnia m̃bra ꝓ deo exponebant. ꝓmo ⁊ xp̃s ꝓ nobis corpꝰ ſuũ tradidit in mortem Et q: anima nobilior eſt corpe. ideo dꝫ corpus exponi ꝓ anima Sic in aĩalibus natũa exponit membꝝ minꝰ nobile. ꝓ membro nobiliori ¶ Tercia ſpẽs eſt timor ſuilis cum quis non amore iuſtitie. ſꝫ amore gehenne. vel alteriꝰ pene abſtinet a malo vl' facit bonũ. Tales ſunt qui in nẽcitatibꝰ vel in infirmitatibꝰ fatiunt vota. ⁊ poſtea non ſeruant ¶ Notandum tñ ꝙ iſte timor non eſt pcc̃m de ſe ſicut p̄dicta. Non enim eſt malum de ſe a peccato caue̓. ꝓpter timorem pene. ſed tñ eſt cum malo. q: ſm. aug. in tali hoie viuit voluntas peccandi. ⁊ ſequeretur opus. ſi ſperaret impunitus. ⁊ talis voluntas peccatum eſt.

Vn̄ talis timor non eſt in caritate ¶ Exemplū de duob⁹ ſocijs clericis·ſcꝫ qui ſe mltum dilexerunt et condixerunt adinuicē q̄ pri⁹ moreret̄ rediret ad alterꝫ ſi poſſet· et mortuus eſt vn⁹·facta ↄfeſſione et recepto viatico cum fletu Sed cū poſt morteꝫ veniret ad ſociū q̄ſiuit ab eo q̄modo ei eſſet· Rn̄dit ꝙ male· q2 damnat⁹ eſſet· Et ſoti⁹·nunq̄d tibi ꝓfecit ↄfeſſio et viaticū cum lacrimis ·rn̄dit non·ꝙ omnia feci ex ſolo mortis timore· Sic ergo timentes non hn̄t hereditatem in regno xp̄i· Non em̄ heres eſt fili⁹ ancille· ſed libere ¶ Quarta ſp̄es eſt timor initialis·ſ· quo q̄s non ſolū timet·ſ·penam·ſed etiam ſepacōem a deo·et iſtē ſemꝑ eſt bonus· Ideo em̄ quis timet a deo ſepari·q̄a diligit eū· Et iſte timor hꝫ duos oculos·ſ·dextꝫ ſurſū reſpitientem quo timet ſepari a deo·et ſiniſtꝫ reſpitientem deorſum·quo timet incurrē penam·et iſte eſt timor incipientium· Voluit̄ em̄ circa ꝓpriū inↄmodum· cū timet vl̄ penam incurrē vel bonū amittē Et eſt p̄mus grad⁹ dilectionis q̄ ptinet ad incipientes·q̄a ſc̄dus gradus eſt diligē deū ꝓpter ſe· Et terci⁹ ḡdus diligē ſe ꝓpter deum R
¶ Q̄nta ſp̄es eſt timor filialis·et eſt·q̄ quis timꝫ offenſa dei· Etiam ſi ſciret ſibi ex hoc nihil mali euenire· Sicut filius timet offenſam p̄ris etc· Et iſte timor eſt q̄ſi oſtiari⁹ anime·Nobiles em̄ in ingr̄ſſionib⁹ ſuis hn̄t oſtiarios cū baculo t̄bas arcentes·ne ↄprimant eos·Sic aīa iuſti·q̄n exit ad loq̄ndum·audiendū vel oꝑandū·timorem habet ꝓ oſtiario·cui⁹ baculus eſt rect⁹ inferi⁹ ad expellendum turbas malaꝫ cogitationū· ne ab eis ↄprimat̄· Et ideo non eſt exiſtendū ſine oſtiario ·Sed timor ſuilis non eſt oſtiarius verus·ſed pictus in portis diuitum·qui eleuata claua videt̄ ꝑcutere ingredientes ·et ingreſſum ꝓhibere et tamen non facit· Et ſicut dictum eſt iſte timor reſpicit preterita pn̄tia et futura Facit enim de preteritis pn̄iam agere etc· Et igit̄ facit redire ad cor hoīem· Ec̄·xxij· Qui timet deū reūtet̄ ad cor· Sic ꝙ timēs p̄mo ↄūtit ſe ad cor

cȱo cum corde & in corde. Conuerſio ergo ad cor eſt reco-
gitādo & cognoſcendo qualis fuerit in gratia. Et nunc
qualis ſit in culpa. q̇a dum dicit ꝙ videns ſe eſſe nudū a
gr̃a dicit. Dn̄e audiui vocem tuam & timui eo ꝙ nudus
eſſem. Talis em̄ videt ſe eſſe profugum in terra. & ideo
dolet de p̄teritis redeundo ad cor. Timor enim dn̄i expel
lit pcc̄m. ſ. in p̄terito ꝑpetratum. ꝑmo ſolicitat hoīem de p̄
teritis bonis. q2 neſcit hō an oꝑa q̄ facit ſint deo accepta
vl' placita ¶ Exemplū de quodā ſancto pr̄e. q̇ cum videret
timere de morte. q̄ſierunt fr̄es. an timeret. q̇ rn̄dit Franc
ſcus mandata dei mei ſm̄ poſſe meū. ſ3 homo ſū. neſcio
vtꝝ oꝑa mea placuerīt deo. Et ideo non ſū ſecurꝰ. donec
veniam ad eū. S ¶ Scd̄o facit hominem ↄ̄tere ſe
in corde. Et ideo facit hominem ſolicitū de pn̄ti. Timent
em̄ tales. q. ↄtinue ne in aliq̊ offendant. ¶ Exemplum de
iob. q̇ dicebat. Verebar omnia oꝑa mea. Et p̄s. Seruite
dn̄o in timore. innuens ꝑ hoc. ꝙ in ip̄o oꝑe ſuitꝫ ſemꝑ
timē debemus ¶ Et p̄mo ne aliq̇d de ↄtingentibꝰ negli-
gamꝰ. q2 qui timet deū. nihil vellet negligē ¶ Scd̄o ſiq̇s
ſic ſtat. timeat ne cadat. ſm̄ apl'm Vn̄ timorati toto cona
mine ad hoc nitunt̄. vt firmit̄ ſtent & maneant in timore
dn̄i. Thobias em̄ immobilis in timore dn̄i ꝑmanſit. Eſt
em̄ de eis ſic̄ de quibꝰdam arboribꝰ. de quibꝰ narrat. Pli
nius dicens. ꝙ in ſicco mari arbores ſunt ſuꝑ arenam ſn̄
fixione nudis radicibꝰ ſtantes & ipſis arenis adherentes
q̄ſi fluxꝰ maris reſiſtūt immobiles. & dato ꝙ eſtu maris
omni die oꝑiant̄. q̄oq3 in terris nll'atenꝰ radicent̄. quodā
tn̄ nat̄e miracl'o ↄ̄ fluxꝰ ſtare immobiles ꝓbant̄. Vnde
qn̄doq3 fcc̄m eſt. ꝙ claſſis romana ꝑ locum nauigans de-
longe videns erectas arbores terreret̄ eſſe pugnandū ↄ̄t
arbores paret̄ ¶ Sic in ꝓpoſito tales arbores ſunt veri ti
morati. q̇ licet ſtent ſuꝑ arenam. ſ. ſuꝑ huiꝰ mundi labili-
tatem. tamē immobiles ſtant & ꝑmanent. Et licet etiam
fluxus temptationū ↄtra eos inſurgant. tn̄ immobiliter

pſeuerant· et tales r̃oni q interpretantur conãtes militũ timent·ſ· ipi dy̆aboli· nec tales in pugna temptationum vincẽ pñt· firmamentũ eſt dñs timtibus eũ· ps· Sta ergo in iuſticia et timore· Ecc· ij· ¶ Tercio timtes ↄũtunt cũ corde ad futa· ſic ſup̃dcc̃m eſt ¶ Et nota q̄ timor dñi ocl'm iterioris hoĩs illuĩnat Timor dñi carnalitatem deſiccat· timor dñi animas ſteriles fecundat ¶ Primo timor dñi ocl'os interioris hoĩs illuminat· ad ↄgnoſcendũ oĩa agenda ¶ Exemplũ in vitis prm de ſene q dixit· Sic lucerna illuĩat obſcuꝛ cubicl'm· Ita timor dñi· ſi venerit in corde hoĩs· docet eũ omnes virtutes ↄ mandata dei· vñ iob· xxviij· Timor dñi ipſa eſt ſapĩa· ↄ timor domini initiũ ſapientie· ꝓũ· i· Ecc· xix· Omnis ſapĩa timor domĩ ſed ſapĩa illuminat· igitur timor· ¶ Scd̃o timor deſiccat carnalitatem q mltũ ↄ̃triat ſpũi ¶ Exemplũ in vitis prm qb9 dam querentib9 ab abbate machario· q̃re eẽt ita ſicc9 qñ ↄmedebat ſicut qñ ieiunabat· Rñdit· ſicut lignũ quo vſat carbones et reũſant ſemꝑ ↄſumit ab igne· Ita hõ ſi cenſeat mentem ſuam in timore dei· ipe timor exiccat eꝫ oſſa· luc· xxj· Areſcentibus hoĩb9 p̃ timore et expectacõe ¶ Et ibidẽ legit de duob9 fr̃ibus· q impugnati a fornicacõe· abiert ↄ receperunt vxores ſuas· Poſtmod̃ dixerũt adinuicẽ Quid lucri ſum9· q̄ deſeruim9 ordinem ãgl'oꝝ et venim9 in immunditiã hanc· et p9modũ in ignẽ et tormenta venturi ſum9· redeamus ergo ad hẽmũ· Et reũſi ſunt· et patres recepert eos pannũ integꝝ· Et ambobus dabat eq̃liter panis in pondẽ et aqua in menſura· Et dũ ↄpleta eſſet pñia videit vnũ pallidũ triſtem ↄ ↄſumptũ Aliũ v̀o robuſtũ et claꝝ· et mirati ſũt· q̄ cibũ equaliter ſuſcepert· et interrogauerũt primũ· q̃d exercitatus ſit Rñdit ꝓ malis q feci· q̃s eram paſſurus in aĩo reuolui ↄ ꝓpt timorem adheſerunt oſſa carni mee· Et hoc ad propoſitũ Alium autem interrogauerunt Qui reſpondit· Deo gratias referebã· q me eruit de malitia hui9 mundi· et futis

penis. ⁊ reuocauit me ad hanc cõſolationem angelicã. Et reminiſcens aſſidue dei mei letabar. Et dixerunt ſenes. Equalis eſt amborũ pñia. Ex quibus patet ꝙ pñia oſſa exicat. ¶ Ex hoc in exemplo ↄcludit. quõ timor ⁊ ſpes ſiḃ coniungunt. vnus em̃ timendo ⁊ alius ſperando egit pniam. Et hoc eſt qđ dicit in deut. Nõ accipies loco pignoris inferiorẽ ⁊ ſuperiorem molã. Inferior mola. timor ſuperior ſpes. Inferiorẽ tollit. q in corde ſuo dic. fac quecunq vis. deus tibi indulget. q pius eſt. Sz ſuperiorem tollit. q pꝰ pccm̃ ꝑpetratum de dei mia diffidit ¶ Narrat etiã de quodã pingui ⁊ religioſo ⁊ macilente. Pinguis deridebat religioſũ macilentem. ⁊ dixit. Dñe vos videmꝰ venire de inferno. nam ſic ↄſũptꝰ ⁊ pallidꝰ eſtis. Rñdit dñe ⁊ vos videmꝰ hr̃e faciem euntis ad infernũ Pinguedo eñ mihi eſt multum cremabilis deſiccat ergo timor carnalitatẽ ¶ Tercio fecundat freqñter aĩas. q ſteriles fuerũt a ↄcepcõe boni ꝓpoſiti ⁊ a pctõ. A timore in ꝗt tuo ↄcepimꝰ ſpm̃ ſalutis. vt ſpũs ſcẽꝰ interiorẽ viſitacõem ⁊ exteriorez. ãmonentis inſortio in vanũ non tñſeat Et hoc mouebat hẽmitam quendam ad aſperimã pniam q agebat in ꝓfundo hẽmo. Et q cũ quereret. q̃re ſic ſe interficeret. Rñdit totꝰ labor vite mee. non eſſ ꝑdõneꝰ ↄpari ad vnũ diẽ tormẽtoꝝ. q in fut̃a vita eſt pctorib9 infligenda ⁊c̃ ¶ His ergo ↄſideratis euidenť cõcludit. ꝙ timor homĩ in vita pñti eſt nccĩꝰ. ergo metue ⁊ time. q timenti bñ erit in nouiſſimo ¶ Sed q autor dicit. ꝙ iſte metus debet mgr̃o. q dr̃ mgr̃m metue. ⁊ dcm̃ eſt ꝙ vnus eſt mgr̃ ¶ Videnđ eſt in quo ↄſiſtit ſuum magiſterium. Et in. ij. de diſcipulis. ⁊ ſcolaribꝰ huiꝰ mgr̃i V. ¶ Circa primum nota. ꝙ eius magiſteriũ ꝓbatur. Primo ex ſubtili argumentatione. Secundo ex eiꝰ ſufficienti trñſione. Tercio ex eius vtili lẽccõe. Quarto ex eiꝰ laudabili determiacõe. Qñto ex eiꝰ ↄpaſſiua mcedis ſeu paſtꝰ receptione X ¶ Primo vt dixi patet ex eiꝰ ſubtili argumñtatione. Argumñtũ triplex facit nobis iſte mgr

Primo q̄uo ei ſotialiẗ vniamur. Scḋo q̄uo ab eo ſp̄ualiẗ mundam̄. Tercio q̄uo ab eo finaliter premiamur. Et in ꝑitunt̄ iſta tria argumenta tribus rōnibus pḃi ¶ Quaꝝ p̄ma ꝙ medio exiſtente hoc aliq̄d nāe eſt extrema ꝯiungi Scḋa eſt ꝙ maiori exn̄te de nārio ⁊ minori de ineſſe. ſe quiẗ ꝯcluſio de nārio Tercia ꝙ ſi affirmatiua eſt cā affirmacōis. ⁊ negatiua eſt cā negacōis. ⁊ hoc in cauſis preciſis ¶ Primū ergo argumentū fuit in benedicta xp̄i incarnacōe. cuiꝰ fuit ꝯcluſio. ꝙ nēce eſſet pacem eſſe ⁊ ꝯcordiam inter deū ⁊ hoīem. Deꝰ em̄ fuit maior extremitas. ⁊ hō minor extremitas. Iſte v̇o extremitates vnite fuerẗ in quodā medio qḋ fuit vere hoc aliq̄d. viꝫ pſona in filio q̄ naẗam hūanam in ſuam pſonalitatem accepit. vt eadē pſona ⁊ eadem ſingularitas ⁊ idem hoc aliq̄d eſſet verꝰ deꝰ ⁊ hō. Et hīto tali medio. nēce fuit vt pax ⁊ ꝯcordia vt ꝯcluſio ſequiẗ. Jo. ꝟ. Stetit ih̄s in medio diſciplōꝝ ⁊ dixit eis. Pax vobis. Iſte ergo mḡr ſtetit in medio diſcipuloꝝ ⁊ ſcolariū. Iſtud argumentū fuit tante difficultatis. ꝙ nullꝰ citra deū potuit iſtas extremitates vnire. Job. ix. Nō eſt q̄ vtrūqꝫ valeat arguē ¶ Scḋm argum̄tū facit mḡr in ſua ꝯuerſacōe quotidiana ⁊ vult ꝙ nos hoc idē faciamꝰ Nā in iſto argum̄to ꝯcluḋiẗ hec ꝯcluſio. oīs pſeuerant̄ bn̄ viuens erit bt̄s de nēcitate. iſtā ꝯcluſionē q̄ eſt de nēcitate vult ꝙ ꝯcludamꝰ p iſtā regulam. maiori exn̄te de nārio. ⁊ minori de ineē ſequiẗ ꝯc. ¶ Vite meritorie ps eſt duplex. ſ. ꝯtemplatiua ⁊ actiua. p̄ma eſt maior. ſcḋa eſt minor. ⁊ ſm ſc̄tos ꝯtemplatiā de nārio vel circa nāria. Inchoat̄ em̄ in iſta vita. ⁊ ꝯtinuat̄ vſqꝫ ad futaꝫ Sꝫ actiua eſt de inēe. q̄ non ptinet n̄ ad vitam tpalem. igiẗ maior ps vite nr̄e dꝫ eē debita ꝯtemplacōi. ⁊ minor accōi vtili. ⁊ tūc ſeq̄ẗ ꝯcluſio nāria ſupdcā. Qualiẗ aūt ꝯtemplatiā ſit de nārio ⁊ actiā de ineē. hēmꝰ a ſaluatore luc. x. v̇ de hac duplici via loqꝫs d. vnū ē nāriū intelligēs de vita ꝯtēplatiua ſignata p mariā magdalenam Sed de

actiua dicit marthe circa multa es occupata intelligens iſta ſic de ineſſe. ¶ Terciū argumentū facit nobis mḡr in finali iuditij declaracōe. cuiꝰ ꝯcluſio eſt iſta Nullꝰ malus finaliter erit bt̄s. ꝛ ꝯcludit̄ p iſtam regulam Si affirmatiua eſt cā affirmacōis ꝛc. Sic em̄ dicit̄ mat. xv. Mḡr in iuditio ſic arguet quo ad bonos. Eſuriui ⁊ dediſtis m̄ manducare ꝛc Et ex omnibꝰ affirmacōibꝰ ſequit̄ iſta concluſio. Venite benedicti pr̄is mei ꝛc. Et qꝛ iſte affirmacōes ſunt cauſe preciſe affirmacōis. in oppoſito negacōs ſunt cauſe negacōis preciſe. vt ſtatim ſubiungit ꝯ malos. Eſuriui ⁊ non dediſtis m̄ manducare. ꝛc Ex q̄bus ꝯcludit̄ oppoſitū ꝯcluſionis prime. ſ. diſcedite a me maledicti ꝛc. ¶ Patet ergo p̄mū de mḡralii ſubtili argum̄tacōe ¶ Secūdo patet eiꝰ magiſteriū ex eiꝰ ſuppoſiti rn̄ſione. Legis em̄ pitꝰ mouebat dubiū. Mḡr q̄d faciendo vitam eternā poſſidebo. Vn̄ mḡr interrogādo q̄rentem in lege ſcriptū q̄d eſt. Quō legis ꝛ dicis. Diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo ꝛc. Ex quibus rn̄ſionibus ꝯcludit mḡr. Primo iſtaꝫ ꝯcluſionem. ꝙ diligens deum ex toto corde. vitam eternā poſſidebit. qꝛ ſicut antedc̄m eſt. implens mandata diuina aſſecurāt̄ de vita eterna. Sed in hoc mandato includit̄ om̄e illud. ꝙ ex eo dependet vniūſa lex ⁊ ꝓph̄e. qꝛ q̄cunq̄ dixerit vobis facite. Jo. ij. Concludit in ſua rn̄ſione. ꝙ diligē deū eſt maximum mandatū. Sed de dileccōe dei poſt diffuſiꝰ dicet̄. ¶ Tercio ꝓbat̄ eius magiſterium ex eius vtiliſſima leccōe. Vnde diſcipuli ph̄izeorum cum herodianis miſſi ad mḡrm nr̄m xp̄m dixerūt. Mḡr ſcimꝰ qꝛ verax es ꝛc Et mḡr legit di. Oñdite mihi nūmiſma cenſus. ꝛ ablato denario ꝛc ¶ Secundo querit cuius hec eſt ymago ⁊ ſupſcriptio ꝛc. ¶ Tercio legit dicens Reddite q̄ ſunt ceſaris ceſari. ꝛ q̄ ſūt dei deo. In his v̄bis ſic miſſi ꝯfitent̄ mḡrm nr̄m fore veꝝ mḡrm ꝛ mḡrm v̄itatis. di. Magiſter ſcimus quia verax es ꝛc. ¶ Quarto magiſterium magiſtri noſtri. probat̄ ex eiꝰ ſuffitiēti determīacōe.

c

Quia eñ magiſtro fuerit aliq̄ dubia ꝓpoſita · ad q̄ lucide rñdit · ſicut dcm̄ eſt · Nunc tñ in ꝓpoſito vna queſtio eſt ſibi ꝓpoſita · cui⁹ determinacōem petit et deſiderat ꝓponēs · q̄ fuit iſte ſimplex et rect⁹ hō · ſ · iob · Vñ querit · c · xxxviij · O mḡr iudica mihi ſi noſti in q̄ vita hitat lux · Et iterū · p̄ q̄ viā ſemꝑ ḡdit lux · teſtat̄ eñ machabeoꝝ doctrina actualis et quotidiana clamat expꝑgentia · ꝙ ſolari radio occidente ſeſeq̄ aliq̄t gradib⁹ ſub orizonte ꝓfundante opacitate terre ꝯcaulate gn̄at̄ vmbra q̄dam piramidalis · qua nr̄i emiſpij ſpera elem̄toꝝ diurno lumine ſpoliat̄ · ac nocturna caliginis tenebris obſcurat̄ Sic in ſtatu p̄uaricacōis prime abſentato ſole iuſtitie p̄uato radio p̄mordialis innocētie vmbra q̄dā cecitatis et ignorātie · abſorbeat hūane legē nat̄e tp̄e legis gr̄e n̄ tūc ꝯgnoſcebat̄ · n̄ a pauciſſimis et pfectis viris · et ad hoc in enigmatibus et figuris ſub velaminib⁹ obſcuris · ꝓplus eñ ſedebat in tenebris et vmbra mortis · Propt̄ qḋ · Iob ſanct⁹ deſiderans illa luce illuſtrari · querit p quam viam iſta lux ſpergat̄ · et que ſit via et loc⁹ eius habitacōis · d · p quam viam ſpergit̄ lux Magiſter aūt audiēs ſe i⁹ ſuppoſito quodāmodo implicari innuit̄ eñ et ſupponit̄ ꝙ aliqua ſit vera lux que illuminat om̄em hoīem venientem in hunc mundū · ſuppoſitum concedit · Ioh̄ · viij · Ego ſū lux mundi · et ꝯſeq̄nter rn̄dit ad ꝓpoſitum vt videt̄ R ¶ Igit̄ p̄mo vidēdū eſt de cōceſſo · vñ dicit · Ego ſum lux mundi · Quare mḡr noſter ſe lucem nominet · p̄t dici ad pn̄s · ꝙ ideo · q̄ ad modū lucis corporalis eſt primo illuſtratiu⁹ · Nam ſicut ſol illuſtrat mundum ſuo ſplendore · Sic magiſter noſter radijs ſue ſapientie auffert tenebras ꝯſcie ¶ Secundo inflāmatiu⁹ Videmus eñ in luce corpali corpa qn̄q̄ incendi et adinflammari · et adminus calefieri · Sic noſtra lux cordium ē inflāmatiua · Ip̄e eñ dicit · Ignē veni mittē et qḋ volo n̄ vt ardeat ¶ Tercio ꝯfortatiuus · et ſequitur illud ex · ij · Nam calor inter alias qualitates eſt maxime actiuus · h̄

em̃ ſemꝑ eſſe in quodã motu· q2 dilatat ſicut frig9 ↄſtrin:
git· vt patet in ↄgelatis ·Sic calor mgr̃i qui eſt calor di:
uine caritatis non ſinat hoĩem eſſe otioſũ ·nec in pigritia
ꝫ dilatat ⁊ ampliat cor hoĩs in bona affeccõe ¶ Quarto
eſt fecundatiu9·Sine em̃ lucis ſolaris amminiculo terra
non fructificaret·ſic ſine nr̃e lucis influentia terra cordis
nr̃i bonũ opus non germinaret· ergo facit terram cordis
nr̃i germinare ¶ Itẽ ſicut in terra gñant̃ diuerſe mineruc
virtute lucis ſolaris·ſic in terra cordis nr̃i gñant̃ diuerſe
v̄tutes ¶ Qn̄to ad modũ lucis eſt directiu9 errantiũ· di:
rigit em̃ in hac vita· ⁊ via· ſignis· v̄bis· doctrinis· ⁊ ex:
emplis ad portã ſalutis· Solent em̃ de nocte lucne ⁊ fa:
cule portari· vt via videat̃ ⁊ ne erret̃· Qui em̃ ambulat ĩ
die ·i· in luce non offendit· q2 lucem videt· Sic igit̃ mgr̃i
nr̃i q̇ eſt lux· illuſtratio reſpicit inflãmacõem· affectio con
fortacõeꝫ· affect9 dilatacõꝫ· fecundatio ↄpis ꝓduccõem· ⁊
directio erroris excluſionẽ ·Vñ ſic̃ ſol radios ſuos ꝓijcit
v̄qꝫ ſup pulcra ⁊ feda· Sic mgr̃ nr̃ radios ſue bonitatis
extendit ſup bonos ⁊ malos gr̃am ↄferẽdo · ⁊ malos ad
pnĩam vocando· tp̃alia ↄfẽndo· penã debitã differendo·
Facit em̃ ſolẽ oriri ſup bonos ⁊ ſup malos ʒ ¶ Et
ſic̃ videm9· ꝙ qñ ſol rubet de mane in ortu ſuo ·ſignũ eſt
tempeſtatis ſeq̄ntis· Qñ aũt rubet de ſero ·ſignũ eſt ſeni:
tatis · mat· xvj· Facto veſpe dicitis ſerenũ eſt· rubicundũ
em̃ eſt celũ ⁊ mane· hodie em̃ tempeſtas erit ·Sic reuera
fc̃m eſt de nr̃o magiſtro ·Nam poſt ortũ ſue natiuitatis
ſtatim rubor apꝑuit· q̇a octauo die venerunt circuncidere
pueꝝ· ⁊ ſtatim ſanguinem ſuũ fudit· ⁊ certe poſt iſtũ ru:
borem ſequebat̃ tempeſtas valida· qñ in occaſu iſti9 ſolis
apꝑuit rubedo maxima ·videlicet qñ corpus ei9 fuit fla:
gellatũ· ↄclauatũ ⁊ lanceatũ Et iſta rubedo fuit ſignum
fuťe ſerenitatis in reſurreccõe trãquilitatis ꝑpetue · Iſto
ergo viſo· ſcı̃9 iob deſiderat finalem determinacõeꝫ· ſcꝫ ꝑ
q̄ꝫ viam lux iſta ſpgat̃· Et iteꝝ· xxxviij·c· Iudica mihi· ſi

noſti in q̃ua via habitet lux .i. in quo circlo ad modū ſcł ad nos declinauerit. & a pńcipio mundi vſq̧ ad finem q̃: modo ſe habeat. A ❡Vbi notandū ꝙ ex factis nr̃i mg̃ri patet determinatio ſatis ſuffitiens hui⁹ dubij Vñ aduertē debet q̃libet ſcolaris hui⁹ mg̃ri. ꝙ ſol ſicut ceteri planete diſcrit zodiacū ꝯplens curſū ſuum in anno ſolari & ptñſiens vniūſa ſigna q̃ ſunt .xij. Juxta illos verſus. Sunt aries. thaur⁹. gemini. cancer. leo. vĝo. Scorpius ſagittari⁹. capricorn⁹. aquari⁹. piſcis ❡Sic mḡr oſtendit ꝙ ſua via eſt p zodiacū. p q̃ mouet̃ ꝙ ſpergit̃ lux. & trā: ſit in iſta via p duodecim ſigna predicta ❡Tranſiuit em̃ primo p arietē. ſcʒ in ſtatu innocentie. qñ creaūat p̃mos pntes. ꝙ in paradiſo collocaūat. nlł am adhuc eis feroci: tatem oñdit. ſed tm̃ potentiam in gubernando eis oñdit Aries em̃ eſt animal naťaliter innocens. ſed genus ſuū forte & potens. ſm ſpetiem ſuam. Jta xp̃s magiſter noſt̃ fuit in ſigno arietis. q: hominem in p̃ma innocentia crea uerat fortem & potentem in ſuis naťalib⁹. vt poſſet non mori ſm mḡrm li. ij. d. xiij. Sʒ ſtati hoīe peccāte tñſiuit in thaurꝰ. & fact⁹ eſt ita ferox. ꝙ ſtatim ip̃m & ſotiam eius expulit de padiſo. vitam abbreuiauit ꝙ inflixit eis nēcita tem moriendi. & ad inferos deſcēdēdi poſt mortē Eſt aūt naťa thauri. ꝙ ſi alliget̃ ficui. qñtumcunq̧ ferox ſit. man: ſueſcit ſic̃ dicit p̃ſid. ij. eth̃. c. vij. Jta eſt de naťa xp̄i. do n̄ fuit alligata ficui. ſ. gl̃oſe vĝini p incarnacōem fuit fero ciſſimus ad genus hūanum. Sʒ alligatus ad eā. ſtatim fuit manſuetus factus. mat. xij. Ecce rex tuus māſuetus veniet tibi. ❡Et iñ tñſiuit ad geminos. qñ duas naťas in vtero vĝinis ineffabilit̃ copl̃auit. tūc dicē potuit il̄ō geñ. xxv. Gemi in vtero meo repti ſūt. Depingit̃ aūt hoc ſignū in forma duorꝰ iuuenū ſe adinuicem amplectentiū Et ſic̃ quidaʒ fingūt illi fuert̃ textor ꝙ pollex duo filij io: uis. ſe in tm̃ mutuo diligentes. ꝙ cum textor hr̃et a patre immortalitateʒ. id eſt non mori ſi voluiſſet. voluit xp̄e

germanū ſuum vſq; ad tp̄us. vt etiā germano ſuo daret immoꝛtalitas. vn̄ ambo ſtellificati ſunt. & ſignū illō nun cupatu. qd̄ dr̄ gemini. Sic xp̄s fact⁹ eſt german⁹ hoīs q̄ hūit poſſe non moꝛi ſi voluiſſet. Elegit tn̄ moꝛi p hoīne. vt nos immoꝛtlitatis ſue tribuēt eſſe p̄ticeps ❡ De iſto ſigno. ſol mḡr noſt̄ tn̄ſit in cancꝝ. Cancer autē eſt piſcis retrocedens.i.paſſu retro gradiens Iſto mō xp̄s videbat̄ ↄtinue retrocedē dū hic vixit. vn̄ recti hoīs inceſſus dꝫ eſſe de v̇tute ad honoꝛes. de merito ad p̄miū. de laboꝛe ad reqem. Sꝫ xp̄s ↄtinue retroceſſit de v̇tute ad vitupiū de vitupio ad v̇bera. de v̇berib⁹ ad crucem. de cruce ad moꝛtem. & d̄nr ad infernū Vn̄ toto tp̄e. qd̄ fuit int̄ natitatem q̄ reſurreccōem fuit mḡr in cancro. Et ſic ſole exn̄te i cancro maxim⁹ calor infundit̄. iuxta ethyopū terras. Ita toto tp̄e intermedio. maximā caritatē hoīb⁹ demonſtrauit ❡ Sꝫ de iſto ſigno ſol iuſtitie. mḡr noſter intrauit leonem in reſurreccōe. dic̄ yſido. xiij eth̄.c.ij. Q catul⁹ leonis de nouo nat⁹. trib⁹ dieb⁹ iacet q̄ſi moꝛtu⁹. tanō poſt tres dies rugitu ſuſcitat̄. Iſto mō cum xp̄s moꝛtu⁹ eſt in cruce tribus dieb⁹ p ſyn̄odochen iacuit in ſepulcro. poſt hoc v̇tute p̄ris. ſ. deitate reſuſcitatur. Hic eſt leo de tribu iuda. geñ. vlt̄. ad p̄dam aſcendiſti fili mi. attuliſti vt leo. & q̄ſi leena. ❡ Et tunc de leone tn̄ſiuit in v̇ginem. toto enim tp̄e medio inter reſurreccōem q̄ aſcenſionē. doctrina ſpes fides. caritas in v̇gine ↄſuabant̄ benedicta Nā interim ap̄los docuit. monuit & ↄfoꝛtata eſt. vtpote iſta. q̄ repleta eſt ſp̄uſancto pleniſſime in v̇bi ↄcepcōe. Et ideo in iſto tp̄e māſit ſol iuſtitie mḡr noſter in ſigno v̇ginis. ❡ P⁹ea tn̄ſiuit de v̇gine ad librā. qn̄ de virgine m̄re ſua & a ſuis diſcipulis licentiā recipiens. ip̄is videntib⁹ eſt eleuat⁹ in celū. Tunc em̄ tn̄ſiuit in librā. qn̄ coꝛā p̄re ſuo paſſionis ſue meritū ↄ̄ preuaricacōem pc̄ti appendit. oñdens ſe pl⁹ ponderaſſe in pena. q̄ adam ponderaſſet in culpa. In c⁹ pſō adā dixit. Iob. vtinā appēdēnt pc̄ta mea & calamitas

q̄ patior in ſtatera·q̄ſi arena maris hec grauior appareret·i·
paſſio xp̄i quo ad meritum· ¶ Poſtea de libra tn̄ſiuit ad
ſcorpionem·qn̄ corp⁹ ſuū qd̄ eſt ecc̄ia tyrannoꝝ ꝛ hereticoꝝ
pſecutoib⁹·i·q̄buſdam ſcorpionū aculeis lacerari pmiſit·
vt tunc merito dicet ecc̄ie ſue· Ezech·ij· Subuerſiones tecū
ſunt·⁊ cū ſcorpionib⁹ hitas· ¶ P⁹ hec tn̄ſiuit in ſagitta
riū· Nam fuerit a tp̄e ſilueſtri pape ⁊ ꝯſtātini impatoris
q̄ tpalia p̄mo di̇ dediſſe ecc̄ie xp̄i indita placitacōis ⁊ di
ſenſionis int̄ clericos q̄s eoꝝ videt̄ eſſe maior ad paſcend̄
oues· Et hec eſt cā q̄re volant ſagitte acute·nunc regula
riū ſtatutoꝝ accuſationū infamationū ad inferiores ita·
ꝙ plena eſt ecc̄ia aduocatis ī oī cā· Et ido vſq̄ ad p̄ntem
⁊ hodiernū diem ſtat ſol in ſigno ſagittarij·pū·xxv· Ja
culū gladiū·ꝛ ſagitta acuta hō q̄ loquit̄ ꝯ ſuū pximum
fl'm teſtimonium· Et hi ſunt q̄ xp̄m ſpoliant ⁊ vulnerāt
Si em̄ eſſet ita paup mō ſic erat·qn̄ xp̄s erat p̄ns nobis
nō herent tot placitatores ¶ P⁹ea tn̄ſiuit p ſignū capri
corni·Capcorn⁹ hȳ primā ptem ſui corpis capreā·ꝛ tunc
ſol eſt mltum longinqu⁹ a nobis·q: in p̄mo puncto capri
corni ē ſolſtiū hyemale· Vn̄ illud pt̄ dici antixp̄s cum q:
capra eſt aīal valide libidinis· Et de antixp̄o di̇· ꝙ erit
in ꝯcupīa feminaꝝ Et tp̄e anxp̄i videbit̄ ab ecc̄ia mltum
eſſe elongat⁹· ſ hoc non diu durabit· q: ſtatim in capcor
no ſol incipit aſcendē· Et xp̄s ſtatim antixp̄o occiſo ī cor
dib⁹ ſuoꝝ fideliū refulgebit ¶ Et tunc tn̄ſibit in aq̄rium
Aquari⁹ depingit̄ pmago hoīs tenens vrnam ſubuſam
ꝛ aqua p plenum erumpit foramen·⁊ ſignat·xxxxv·dies
cum reſiduo toto tp̄is p⁹ mortem antixp̄i· In q̄b⁹ xp̄us
pluit mīam ſup iuſtos q: tp̄e antixp̄i vacillauert̄ Vn̄ tūc
erit in aq̄rio· Ezech·xxxvj· Effundam ſup vos aquā mun
dam ⁊ mundabimī ¶ Sed vltimate erit in piſcibus·qn̄
ſol ad ſignum piſcium pueneit· tunc deſinit hyems ꝛ in
cipit ver· Et iſto tp̄e ſemina ꝛ radices q̄ p hyemem latita
uerant in terra tunc pullulant· Et deſignat̄ tp̄us gn̄alis·

iuditij et resurrectiōis. qñ .ſ. corpa q̄ latuerāt in ſepulcro cū aīa ſup ẗrā pullulant. Tūc erit i piſcib⁹ ſol et mḡr nr̄ qñ cum ſuis piſcatoib⁹ ad iuditiū veniet. et tūc v̓ificabit illud. mat. xiij. Simile eſt regnū celoꝝ ſagene miſſe i mari et ex omni gn̄e piſciū ↄgreganti ⁊c. Et ſequit̄ elegerunt bonos in vaſa ſua ⁊c. Et ſicut in fine piſciū eſt ip̄m oriens qđ eſt caput arietis. et tunc ſol fuit creatus. et ibi ſtabit imppetuū p⁹ iuditiū. nec manebit vlteri⁹ ſup terrā faciens ortū et occaſū. Ita xp̄s deinceps cum mr̄e in medio electoꝝ ſtabit ſine fine. Erit em̄ tunc dulce et delectabile vidē oculis. quō magiſter p⁹ finalem determinacōeȝ cum diſcipl'is ſuis electis ſtabit in ſcolis eternitatis v̓ diſcipuli pleniſſime ↄgnoſcent. quō hic lux ſit diſpſa per vias ȝodiaci. et vbi hītet lux eternalit̄ B ¶ Et nota. ꝙ determinacōem finaleȝ iſti⁹ ↄcluſiōis p̄res veteris teſtam̄ti flagrantiſſimis deſiderijs affectabant dicentes. Emitte lucem tuam et v̓itatem tuam. q: ip̄a eſt veritas que ducit ad montē et ad tabernacl'a tua. Et igit̄ diſcipl'i ſub nouo teſtam̄to exñtes debent hanc lucem et radiū ei⁹ q̄ ſe lucem eſſe dicit recipe. et non in pūcto a ſe ip̄m reflectendo abijcere. ſicut faciunt iſti q̄ ſtatim qñ p iſtam viaȝ cauſant̄. p inſpiracōem melioris vite ſtatim a ſe reflectunt. et nullomodo recipiunt nec recipe volunt. Ipſi em̄ rebelles ſunt ab initio vel ab infantia. ſicut dicit Iob. Sunt et alij. q̄ obicem ſimplicit̄ non ponunt. ſ; negligunt Illud aūt tangit materiā de negligentia. de quib⁹ poſt dicet̄. Sed veri et boni diſcipuli. vt dc̄m eſt radiū hui⁹ luminis recipiūt et hoc eſt rōni ↄſonum. Quia ſi ſancti patres vt dc̄m eſt qui erant ſub lege. q̄ſi ſub vmbra hanc lucem tam freq̄nt̄ deſiderabant. quāto magis veri diſcipuli. qui ſcolas euāgelij ſub v̓itate frequentant. hui⁹ lucis et magiſtri radium ſuſcipe debent. et hoc fit. ſed diuerſimode. C .

¶ Alij em̄ recipiunt pmođ linee. recte ſic ꝙ lumen diuine inſpirationis in ſe ſic recte recipiunt. ꝙ recte ſe ad deum.

dūtūt Et p̄mo ꝙ ab illo ꝙ nō ſūt ad illō· qd̄ merito dernt: eſſe· ſ·a non eſſe gratie ad eſſe grē ¶ Scd̄o ab illo ꝙ dent: eſſe ad illud· qd̄ eternalit̄ debent eſſe dicentes ·cum apl̄o· poſteriorꝝ obliuiſcens· ad anteriora me uerto· Quo facto recte recipiunt ſcd̄o ip̄m p̄mod̄ reflexi· q: tunc ſuam cog: nitionem ſup ſe flectunt· q: alit̄ extra ſe homo cognoſcit p lineam obliq̄ ſiue reflexi· Et hec cognitio homī multum eſt nec̄ria· vt ſupdc̄m eſt· Et tunc cōr ip̄am lucem reti: nent p mod̄ radij fracti· voluntatem em̄ ꝓp̄am frangunt· ſeip̄os abnegant· vt voluntatē dei impleant & faciant · Attendunt em̄ verbū mḡri dicentis· Siqs vult poſt me venire· abneget ſemetip̄m & tol· cru· ſu· & ſequat̄ me· Et tunc cōr tales p̄nt recipe radiū hui9 lucis p mod̄ radij in corpati· ſic ꝙ radi9 diuini amoris in talib9 lucet ⁊ ardet ab intra· qd̄ q̄ſi fontale lumen irradiat ab extra ¶ Sicut ſp̄aliſſime legit̄ de bt̄o franciſco· q: ſicut ei9 anima iugiter ab extra ardebat· ſic in ei9 corpe foris mirabilia fatiebat Sic em̄ tr̄ſformat̄ amans in illud qd̄ amat̄· vt p membra foris erūpat vis amoris· Sic em̄ veri diſcipl̄i intelligūt determinacōem mḡri· q ſe dicit lucē mōi· & igit̄ ſe diſpo nunt vt influentiam hui9 lucis recipiant· ſicut mḡr docꝫ cum dicit· Ego ſum lux mōi · q ſequit̄ me non ambulat ī tenebris D ¶ Ex quo ſequit̄· ꝙ diſcipl̄i xp̄i hanc lu cem ſequi· ⁊ non p̄cedere debent· q: non eſt diſcipul9 ſuper mḡrm· Vnde qui p̄cedit ſepe in lutum ⁊ in foueam cadit qd̄ non fatiunt· qui lucem ſecunt̄· ⁊ qui p̄cedit lucem· pre cedit̄ a tenebris ſiue vmbra· q: ip̄e ſibi vmbrā facit· & illā ſequit̄· Sed qui hanc lucem· qui eſt xp̄s precedē volunt· fatiūt ſibi vmbrā ignorantie· & p cōs incidunt in foueā culpe & in lutum ſp̄ūalem immunditie· E ·¶ Sed de his qui ip̄am ſecunt̄ hanc lucem p planitiem· ſ· mādatorum ſicut turbe· Vn̄ mat· viij· Cū deſcendiſſet iħus de mōte ſecute ſūt eū turbe alij ſequūt̄ p montana· ſ· cōſilioꝝ luc· xxij · Egreſſ9 iħus in montem oliueti· ſecuti ſunt eum·

diſcipuli. Sed alij p excelſa ſupererogationū. vt apl'i & iſti citiſſime portū attingunt xpi. mat. xix. Ecce nos reliqmꝰ oia ꝛc. ⁋ Primi ſequūt p viam regiā mandatoꝝ. ſ. p fidem in intuitu. p caritatem in affectu. per obīam in effectu. ⁋ Alij ſequūt p ſemitam ↄſilij. ſ. p triplex ↄſiliū. i. p carnis mortificacōez ↄ̄ carnis ↄcupīam. p ꝓprie voluntatis abieccōem ↄ̄ ſupbiam p tpaliū abdicacōem ↄ̄ oculoꝝ cōcupīam ⁋ Sꝫ tercij ſequūt p ↄpendiū p excellentiam puritatis cū virginibꝰ p imitacōez paſſionis cū martiribꝰ. p eminentiam ꝓbitatis cū apl'is. q̄ reliquerūt omnia. vt expeditiꝰ eū ſequerent. Sequi em̄ expedite non poterant q̄ diu trāſitoriaꝝ affeccōe gūati erant F ⁋ Et ad hanc ſeq̄lam vocat nos mgr̄ noſter dicens. Siq̄s vult venire poſt me. abne. ſe. ꝛc. vt dcm̄ eſt ſup̄. ꝛ ſequat me. i. imitet me Sꝫ ſub q̄ forma Certe mōm relinqn̄do. ſeip̄m abnegādo. vexillū crucis aſſumendo. & iugum pnīe aſſumendo ſm̄. aug. xp̄us omnia bona terrena ↄtempſit. vt nos oīa ↄtemnere docēt. Terrena mala ſuſtinuit. q̄ ſuſtinenda p̄cipiebat. vt nec in illis q̄reret felicitas. nec in iſtis q̄reret infelicitas. Vnde a p̄ma nocte natiuitatis ſue. vſq ad vltimam horam ſue paſſionis fuit paup. abiectꝰ & afflictus Quid ergo pigritas volebas ſeq̄ iam tibi monſtrata eſt via. Erubeſce ſi non ſequeris. q2 iam v̄gines ꝛ fragiles mul'ieres xp̄m ſecute ſunt. Hec ergo in via moꝝ. ad qd̄ totū pn̄s opuſculū ordinat erremꝰ. ſeq̄mur magiſtꝝ noſtꝝ. q̄ illud eſt optimū & ſecuriſſimum G ⁋ Sed ꝓdolor iſtam lucem & magiſtꝝ nr̄m veꝝ ſolem iuſtitie tria a nobis abſcondunt. aufferunt. & ſubtrahunt. ſ. terra. nubes & luna Terra mundialis cupiditatis. nubes tpalis commoditatis. luna carnalis voluptatis. Qn̄do enim terra ponit ſe inter nos & ſolem. ſicut fit in nocte. Tunc non videmus ſolem nec ſuos radios. ſed manemꝰ in tenebris & vmbra terre Sic multi ſunt inter quoꝝ aſpc̄tm & deum interponit terra. q2 tota eoꝝ ſolicitudo cogitatio ꝛ affeccō

ad terram dirigit· et occidit eis ſol in meridie· Iſte em̄ qui dicebat mḡr ſequar te quocunq; ieris·de q̄ ſup̄ · audiuit a mḡro·vulpes foueas h̄nt etc·Q̄n audiuit ab eodē magiſtro· q̄ terrenis debebat renuntiare triſtis efficit· quia mltas diuitias h̄ebat q̄ ad ſeq̄ndam iſtam lucem ip̄m impediebant· Vnde ſaluator·Facilius eſt camelū p foramē acus intrare etc· ¶ Gloſa Ieroſolimis q̄dam porta erat·q̄ foramen acus dicebat·p q̄ camelus niſi depoſito onere ·et flexis genibus trāſire non poterat·p qđ ſignat· q̄ diuitie impediunt·ne homo trāſire poſſit · et ſequi iſtam lucem p arctam viam·q̄ ducit ad regnū celorum·niſi diuitijs depoſitis·ſaltem quo ad effectū patet ergo de terra ¶ Sed ſunt alij q̄bus abſcondit lux iſta· vel ſol p nubis interpoſicōē· Iſte autem nubes ſunt dignitates et honores·q̄ ſunt q̄ſi nubes ſine quiete q̄ interponunt int ocl'os ſuperborum et ambitioſorum·ſic q̄ tales influxū huius lucis non recipiunt·nec deū·nec ſe cognoſcunt ¶ Sed ſunt tercij·q̄bus ſol eclipſat p interpoſitionem lune carnalis voluptatis· Et iſte beſtiales deditī libidinibus·et igne cōcupīe īflāmati ſūt·de quibus dicit·p̄s· Supcecidit ignis ·ut non viderēt ſolem· D ¶ Sed verus diſcipulus dicit Magiſter ſcimus q̄ verax es ·et viam dei in v̄itate doces·Doce ergo o bone magiſter cognoſcē et amare te· Iſtam peticōēm petebat aug ·dicens in libro ſoliloq̄orum·dn̄e da mihi·vt cognoſcam te et me·te ·i·tuam pſonam q̄ gn̄at timorem tuam ſapientiam que inducit ad cordis cuſtodiam· Tuam miam q̄ gn̄at ſpem et amorem· vt cognoſcam·i·ppriam miſeriam·que gn̄at humilitatem Dicas·o mḡr lux increata·doce me cognoſcere te·q̄ tu es lux·que habes illuminare·Scđo doce me diligē te ·quia tu es lux·que habes inflammare et accendē · Tercio doce me conformiter ad tuam voluntatem agē·vt in bonis opibus valeam fructificare· Hec em̄ tria habet facē lux corpalis· vt ſupdcm̄ eſt ¶ Et nota q̄ pdicta orō cōtinet omnia·q̄ ſunt nec̄ria ad ſalutem· Timor em̄ facit vitare malū·pū-

xv·p timorem declinat omnis a malo·Cuſtodia cor͂d fa:
cit cor puꝝ·ꝓu·xiiij· Omni cuſtodia ſua cor tuum·Amor
ſolicitat ad bonũ·greg·Nunq̄ eſt amor dei otioſ9·Humi
litas eſt custos oı̄m p̄dictoꝝ·qꝛ qui ſine hũilitate diuitias
ꝯgregat·q̄ſi qui in vento pulueres ſpgit·Grego·Patet
ergo ex omnib9 p̄dictis ſuffitiēs determinatio hui9 mgr̄i
Facta aũt hac determinatione·ꝛ finita leccōe ꝛ libro·ma
giſter habet petē ſm ꝯſuetudinem mercedem ⁊ paſtum·
Dicendo·Reddite que ſunt dei deo·Sꝫ vñ reddit homo
quid habet quod non accepit·Dicant ergo diſcipuli ma:
giſtro non habentes vnde reddant·Magiſter bone·nec
reddē·nec dare poſſumus·niſi iſta·que a te accepim9·iux̄
illud· Que accepimus de manu tua·dedimus tibi·Sed
de manu tua omnia bona accepim9.ſm tuam benigniſſi
mam computationem· ¶Vbi nota·ꝙ deus cum:
ſuis diſcipulis in ſuis effectibus grōſis·benignam facit
computationem·ſm qd̄ in alia arte patet·ſ·ꝙ computa:
tionis mlt̃e ſunt ſpeties·q̄ ſunt addē·ſubtrahē·duplare·
dimidiare·diuidē·multiplicare·⁊ radicem extrahere·Sic
magiſter noſter·qui ꝓ nobis laborauit·legendo·determi
nando·adhuc nobis ſua benefitia confert ſic computādo
⁊ ſm omnes ſpeties computationis·benignitatem ſuaꝫ
nobis oñdendo·qꝛ p̄mo addit·q̄ eſt p̄ma ſp̄es·Addit em̄
peccantib9 tp̄s pñie·vt ꝯuertant̄ ¶Exemplum de rege
Ezechie·iiij·Re·ij·Cui dixit dñs Addam dieb9 tuis·xv·
annos ¶Scdo ſubtrahit qñq̄ malos impeditores noſtre
q̄etis vt ꝓfitiam9·ꝓu·xxvj·Furore ſubtracto·iurgia qui:
eſcunt· ¶Tercio duplat·ſ·ſpũalia in pñti·vt ſuffitiant
qñ dat nobis v̓tutes tam natales q̄ gratuitas·ꝓu·xxxj·
Omnes domeſtici eius veſtiti duplicib9·Et in pñti·q̄tũ
ad dona p̄dicta·ꝛ in futuro q̄ tum ad corp̄is gl̓ificacōem
⁊ anime beatificacōem ¶Quarto dimidiat penas·quas
iuſte meremur·qꝛ longe citra ꝯdignũ punit·ſi tñ aliqua
pena poſſit exiſtimare peccato mortali ꝯdigna·⁊ idō in

inferno magnam miam oſtendit ¶ Q̃nto multiplicat in nobis dona ſeu bona ſua & benefitia, orones noſtras ex audiendo ¶ Sexto diuidit. qñ gratias gratis datas diuidit vniuſis pſonis . vt oms fideles in ecclia valeant ſe iuuare inuicem. iuxta aplm .i. Cor. xij. Diuiſiones grãr ſunt. idem aũt ſpũs diuidens ſingulis put vult. Et iſta diuiſio et collatio gratie non ſolum fit ad pfectum illi cui donum pfert. ſed etiaȝ ad toti ecclie omodum & fructum. Alij em dat p ſpm ſapientie .i. dat ſibi loqui de contẽplatione celeſtium. qd ptinet ad vitam contemplatiuam. Alij ſermo ſcientie .i. loqndi de actione tpalium quod ptinet ad vitam actiuam. & ſic de ſingl'is. que apl's ibideȝ narrat. et vn magiſter p ſpm opat omnia iſta ¶ Septio radices extrahit. & docet radices extrahẽ. ſ. malas cogitationes extrahit. & docet extrahẽ dicens. Si oculus tuus ſcandalizat te rc. i. ſi cogitatio tua in aliquo ſcandalizet te erue eum & pijce abs te. Cogitatio em mentem non polluit. niſi rõ oſentiat. Proijce ergo ſtati a te non trahẽdo ipam in moroſam delectationem. Patet ergo ex omnibus pdictis. q̃ liberalr magiſter nr oputat q in eo quod ſibi tenemur. adhuc nobis ſua munera dat. Patet ergo eius magiſterium ex omnibus predictis. R. ¶ Et tunc ſequit vltim punct iſtius documenti. ſ. de diſcipul' iſti magiſtri. Vbi nota q ſunt aliqua. que fatiunt tales diſcipulos. Et eſt primum. renuntiatio terrene cupiditatis. luce. xiiij. Niſi qs renuntiauit omnib que poſſidet rc. vt ſup alir dcm eſt ¶ Scdm eſt abiectio carnalis affeccõis Vñ ibid. Siqs venit ad me. & non odit prem & mrem non pt me eſſe diſcipul ¶ Terciũ eſt tolerantia tribulationis. vñ addit. & non baiulat crucem ſuã. ¶ Q̃uartũ vera et pfunda hũilitas. mat. xij. diſcite a me. q mitis ſũ et hũilis corde. hoc em addiſcit diſcipul a mgro ¶ Q̃uitum eſt caritas ad mgrm. Jo. xiij. In hoc ognoſcẽt oms q mei eſtis diſcipuli. ſi caritatem hũeritis adinuiceȝ. In

primo relinquit homo ſua. In ſcdo ſuos. In tercio et in alijs ſeipm. Igit̃ iſti diſcipuli lecc̄oes et determinationes mg̃ri audiunt. et eius correcc̄oem voluntarie ſuſcipiunt. Iſte igit̃ mg̃r eſt metuend9 et timend9. timore filiali et nō ſeruili. ſicut dc̄m eſt. ergo mg̃rm metue. L ¶ Poteſt etiam hic notari. q̄ hic mg̃r habet q̄ſi tres monitores. q̄ ſunt timor. verecundia. et amor ¶ Vñ cum aliqñ q̄reret a viro valde ſapiente. quõ tm̃ didiciſſz Rñdit inter alios mg̃ros tres p̃ncipaliter habui. Prim9 fuit timor. ſecund9 pudor. tercius amor. Intendebam magiſtꝝ meũ tenentez virgam et lectũ vrticaꝝ ꝯſiderabam in quo ponebantur negligentes diſcipl'i. et timore ꝯcuſſ9. diſcē non ceſſabam ¶ Moraliter deus in manu tenet virgam furoris ſui. vt ꝯpellat hoīez ad diſcendũ mandata ſua et ad intelligendū voluntatem eius ¶ Scdo videbam ſotios meos ꝓfitientes. et pudebat me inferiorem eſſe illis. ecce iteꝝ profeci ¶ Moralit̃ verecundia eſt tibi magna. q̄ ali9 plus ꝓficit in via mandatoꝝ dei q̄ tu. Ali9 em̃ ꝓcedit ꝓfitiendo. tu vel retrocedis. vel de via dei declinas ¶ Vbi nota. q̄ tō vita noſtra non eſt aliud q̄ via ad regnũ. in hac via debemus ambulare. Sed quidam ſtant non ꝓfitiendo. vel retrocedunt a gr̃a tendendo. vel a via declinant dñi. et ei9 mandata ꝯtemnendo ¶ Tercio doctrina v̄ſa eſt mihi in amorē. vt iam non timore vel pudore. ſed deſiderio et amore diſcã. vñ qui ex amore viuunt pl9 ꝓfitiunt. de hoc nota ſup̃. O ¶ It̃ nota finalit̃. q̄ mg̃r noſter docet diſcipulos cũ quib9 ꝯuſari debeant ¶ Vñ legit̃ q̄ ſapiēs docuit filiũ ſuum cũ quib9 ꝯuſari dr̃et. et dedit ſibi tres leges ¶ Primo fili ne alliges te dño. cui9 expenſe excedũt reddit9. rō q̄r tales hñt extenuare ſubditos ſuos. rape. iniuſte acquirē. Et hec eſt conſuetudo q̄ familiares dñm ſequũt̃ ¶ Scdo nec illi te aſſoties. cui9 os ſit̃ eſt leoni. rō q̄r leo irat9 non hz curam de beſtijs q̄tumcunq̄ foret ſibi vtilis et nc̄ria. ¶ Tercio nec aſſoties te illi. cui9 amicitia ſimilis eſt puero. q̄r puer ſine cã̄ mutat̃. Qñ enim homo

ſpat ſe maiorē amicitiam hr̄e · tunc decipit· ¶ Moraliter pmus ſoti9 eſt caro·q̄ mltum vult expendē· q̄a vult deli: cate nutriri·comedē·bibē·ꝛ huiꝰmodi· Sȝ redditus ſunt pauci q̄s enūat· Apl'us ad gal'· v· maīfeſta em̄ ſunt opa carnis·q̄ ſunt fornicatio· immunditia·ꝛc̄·ſicibi9 enume: rat ¶ Scd̄us eſt detractor·inuidꝰ·vel iracundꝰ qui inſur gente paſſione nemini pcit ·q̄ncunq3 ante vel poſt fuerit ſibi vtilis ¶ Scd̄ terciꝰ eſt mūdus·p cuiꝰ familiaritatem q̄libet decipit·dum em̄ maiorem putat hr̄e amicitiā ſtatī ſibi mōs deficit·vn̄ eius amicitia eſt puerilis·q2 dat pro eternis tr̄ſitoria· ¶ De malis ſtultis ·inutilibꝰ factis dictis·vel ↄcupitis verecundare debet homo

S Equit̄ aliud documentū·ſ·xx· ¶ verecū diam ſerua ¶ Dc̄m eſt ſup̄ ·q̄uo verecundia alia eſt ordinata·alia inordinata· Sȝ de ordinā intelligit· ꝛ iſta ſequit̄ odiū pc̄ti·q̄ em̄ pc̄m odit·citiꝰ de pc̄o erubeſcit· Eſt ergo ſenſꝰ iſtiꝰ documt̄i · Vēcundiam ſꝫ i·i·de mal'·ſtultis ꝛinutilibꝰ fc̄is·dictis·vel ↄcupitis vēcundare· ¶ Notandū q2 ſūma dignitas aīe eſt·quod ē capax ſummi boni· Et ſūma vtilitas eius eſt inſequē·q2 deus vita aīe·ꝛ in ip̄o habēnt̄ omnia·nec aīa aliq̄d dig: nius q̄rit·ne vtiliꝰ aliq̄d inuenit·igit̄ omnibꝰ viribꝰ dili: gentia ꝛ toto deſiderio debet anima deū querē·ꝛ omnia facere·que ꝓmouent ad eius inuentionē·ꝛ omnia vitare ꝛ fugere·que elongant eum a deo ¶ Sicut enim iſtē ſtul: tus eſſet·qui haberꝫ ortulum qui eſſet fertilis balſami ne glecto illo ·plātaret mentam vel ciminum·que licȝ bona ſint in comparatione·tamen balſami ſunt vilia· In infi nitum ſtultior eſt ·qui cum poſſit ſummū bonum ↄp̄hen dere · eo neglecto occupat ſe circa caduca ꝛ vilia· hoc em̄ valde vēcundū eēt Sic ſilr̄ illō eēt valō vēcundū ꝛ ſtul tū·ſiq̄s hr̄et viā ↄpendioſā ducentē ad locū ad q2 ip̄e in: tendit·dimiſſa ea quereret aliam diſpendioſām·difficilio: rem·ꝛ p̄iculoſiorē· Sic quidā minꝰ ſapienē videt̄ incedē

qui cum poſſint in breui tpe ad magnam dei notitiam & familiaritatem peruenire p compendioſum ſtudium vir= tutis & deuotionis• relicto eo occupant ſe cum alijs min⁹ fructuoſis & diſpendioſis• & turbantur circa multa • qm̄ vnum eſt neceſſarium• ¶In iſtis ergo & conſimilib⁹ •de quibus dicitur verecundiam ſerua.i•verecunderis quod iſta ⁊ ſimilia facis ¶Itez cum dictum ſit ſupra• ꝙ homo ad ẏmaginem dei ſit creatus • ⁊ ꝙ in eius ſimilitudinez debet proficere cuius eſt ẏmago• Igiť nota• ꝙ ratio data eſt homini• vt deum cognoſcat• voluntas vt deum amet memoria vt in ipſo quieſcat• Sed quia p peccatum ratio ceca facta eſt• voluntas curua ⁊ feda• memoria inſtabilis ⁊ vaga •ſic ꝙ rō recipit falſum ꝓ vero • voluntas eligit deteri⁹ ꝓ bono• memoria occupat ſe in iſtis in q̇b⁹ ſemp inq̇etať• q̇a ſemp vnum ſummū bonum deſeruit• in quo omnia bona potuit obtinē• & hoc valde verecundum eſt igiť verecundiam ſua R ¶Et ſignanť in hoc quod naťales vires anime & mot⁹ affectionū in vitia deforte ſunt• q: cū date ſint homī vt v̇tutes ſint• O ¶Circa quod nota• ꝙ volūtas nlli debuit eſſe ſubiecta •niſi deo non tn̄ hoc coacte• ꝫ ſponte• vt poſſit ei ad meritū impu= tari• Et ita poterat peccare• ⁊ non peccare non ad hoc vt peccaret cum poſſet •ſed ad hoc vt non peccaret •cum tn̄ poſſet• Et ex hoc laudabilis & dignus merito & premio apud deum fieret• vel ſi ſponte peccaret eſſet dignus con fuſione & verecundia cum ſciret ꝙ non deberet peccare & poſſet vitare• igiť cum facta ſit anima• vt capax ſit ſue beatitudinis in qua haberet ſummam gloriam & delecta= tionem• ſ• in deo datus fuit homini appetitus ad hoc na turaliter inclinans• vt iſta deſideraret ⁊ obtinere ſtuderz & cū obtinuiſſet• tanto iocundi⁹ poſſideret •q̄to arden= ti⁹ deſideraſſz Dat⁹ ergo fuit homī appetitus gľie tal' vt nlla glia ei ſufficēt preterq̄ ſūma glia & appetit⁹ delecta cōis tal' vt nō ſatiaēt cū aliq̄ n̄ ſūma & vſq̄ ē in ſolo deo

& ita nihil ſufficeret anime preter deum· & iſte appetitus eſt concupiſcibilitas ¶ Item ex hoc orta eſt vis in anima quia cum tamen ꝯcupiſceret ſummum bonum ad quem appetitum deducebat dictamen rationis naturalis ·quia bonum eſt concupiſcibile· & ſummū bonum ſumme concupiſcibile· Ex hoc naturaliter abhorrebat· & deteſtabat omne quod ad hanc obtinendam ꝯtrariebat· Et quicq̄d ad obtinendam eam vel ꝯſeruandaꝫ ꝓdeſſe poterat ·fortit apprehendit· Et hec vis vocatur iraſcibilitas ·iuxta ire ſimilitudinem· que fortiter indignat ꝯtrarijs· Non enim iraſci in quibus oportet inſipientis eſt ·ꝑ vim rationaleꝫ cognouit bonum melius optimum· ꝑ vim ꝯcupiſcibilem appetiuit bonum meli⁹ optimum ·bonū appetiuit ·meli⁹ ampli⁹· optimū maxime· ꝑ vim iraſcibilem tenuit & inheſit bono· & que ei ad hoc ꝓdeſſe poterāt· Feruide apprehendit· & que obeſſe poterant indignant repulit· & illud intelligo de bono ⁊ virtuoſo homine· ¶ ¶ Sed cū homo dyabolo ſuadente ſponte peccato ꝯſentit· ꝯtra dei ꝓhibitioneꝫ ſunt omnes vires anime ⁊ potentie· que ei date fuerant ad ſummum bonum· cognoſcendum· appetēdum· ⁊ fruendum· deordinate ſunt· & quaſi ſubuerſe ·nō aūt natāli· ſed ꝑuerſo modo ſe habentes & fedate ·Sicut muſicum· quod qn̄do bene ordinatum ⁊ integꝛ eſt· dulcē reddit melodiam· Qn̄do vero confractū fuerit & deordinatum horrendum ſtridorem pro cantu emittit· Quando enim homo amore viſibilium ab inuiſibilium amore cecidit· ſola ea ex peccati pena cognoſcit· ſola ea diligit ·ſolū eis adheret · Et inuiſibilia & eterna quaſi non ſint poſtponit ·ꝑmo & neſcit · Ita quod pauci induci poſſunt ad credendum ·ſi ſint aliqua extra ea que videmus & corpe ſentimus Et ideo ratio ceca eſt in homine· quod non ꝯgnoſcit ſeipam cum ſit ex his que oculis carnis videre non poſſunt· etiā non ſolum ceca eſt· ſed etiam ſtulta· ꝙ cecus credit multa que non videt · & inde fit ꝙ homo appetat

terrena & vilia. et p amorem inhereat . et p magno reputat . ſi ea poterit adipiſci . Et hoc eſt valde verecundum . quia rationalis creatura ſic execatur . Q ¶ Secundo appetit9 honoris eſt homi dat9 . vt altiſſimū hoīez deſideret . ſ . dei placere amicum dei eſſe filiū & heredem . deo aſſimilari & ɔregnare . vnus ſpūs cum deo fieri equalis angelis . et nulli ſubeſſe niſi ſummo deo omnium R ¶ Item ſe tante dignitatis agnoſcē . eo ꝙ ymaginez dei in ſe habet . vt nll'i inferiori dignaret̄ ſubeē . ſ; tm̄ ſummo deo eſſe obediens ſubiectus . et p amorem inherens & hec erat ſcr̄a ſupbia . om̄e indecens deſpicē . & ſola bona diligē & hoc pt̄ dici magnificentia . q̄ ſm tuliū eſt magnarum & excelſaꝝ reꝝ . Et hec dedignat̄ ſubīci vilib9 & priuari libertatibus . ꝓprium eſt em̄ homini habere excelſum ſpm . & glorioſum . q̄rentem vbi honeſtiſſime viuat . & ideo nō deberet ſubīci vilib9 nec pc̄tis ¶ Vn̄ ſeneca epl'a . lxviij . Ad maiora natus ſum ꝗ̄ vt ſim mancipium corpis mei Et ali bi . Si ſcirem deos ignoſcitos . & hoīes ignotos . adhuc peccare dedignarer . Sed modo hec ſcr̄a ſuperbia mutata eſt in vitioſam . ꝗ homo appetit modo hominib9 placē . gl'iam ab hominib9 querē . ꝑmo vilitatib9 & pc̄tis ſe ſubīcit . qd̄ eſt ml't̄um vēcundanḋ . q̄a vitioſa ſuperbia ɔ̄triat̄ deo . Ratio ꝗ cum oīa ſint deo ſubiecta . ipe ſupb9 vult eſſe ſui iuris . et ſpoliat deū honore debito . i . vniuerſali dominio . ꝗ̄ tum eſt in ſe . et ingrat9 de beneficīs dei q̄ accepit . de quibus ꝓpriam gl'iam querit . non dei a q̊ habetur omne bonū . Periculoſior etiam ſepe eſt iſta ſupbia qua extollunt̄ ex bonis gratie . ꝗ̄ de bonis nature vel fortune . et hec ſuprebia vitioſa execat mentem . vt cum pl9 habet̄ . ſepe minus ɔgnoſcit̄ . ¶ Hoc vitium p̄cipue impedit nos . ne bona et maiora a deo recipiam9 . cū indignos nos reddit . ſupbie vane glorie . & ꝓp̄e complacentie reat9 gr̄e dei . q̄ ſi pl9 daret extollerem̄ . q̄ ingrati efficerem̄ . aut nō digne in gr̄a oparemur . & ḡuioris pc̄ti rei efficeremur

Vnde ſepe eſt magis clementia parcentis deum negare ampliora gratie dona quam iraſcentis. Superbis enim deus reſiſtit. in quibus propter tumorem elationis non defluit. quod eis infudit peritum in nobis meritum bonorum opm que humano fauore buim⁊ Et ſepe ſuperbia aſſumit palliū humilitatis emule ſue. vt ſub nomie ſuo callide gl̄iam acq̄rat. vt captatio gl̄ie non habet gloriam ſaltem fugiendo ea aſſeq̄t̄ que ſicut vmbra ſequit̄ fugientem. ⁊ fugit inſeq̄ntem ꝯ ¶ Item tercio appetit⁊ delectacōis dat⁊ fuit homini. vt deſideraēt ſummā delectationem. q̄ eſt in deo. ⁊ ſūmam beatitudinem ⁊ quietē. ⁊ impaſſibilitatem ut delectaret̄ in deo. ⁊ in opib⁊ v̄tuoſis Nunc aūt appetit⁊ ille ſp̄ūaliū delitiaꝝ ex pc̄is mutatus eſt in carnales delitias vt appetat ea q̄ ⁊ in quib⁊ ſenſus delectat̄. que ſunt ꝯcupia carnis ⁊ ꝯcupia oculoꝝ ¶ Cōcupiſcentia carnis diffundit ſe in luxuriam. ⁊ mollitiem veſtium ⁊ quietem carnis. ⁊ ſomnolentiam ad gulam ⁊ hui⁊modi. ⁊ iſte ſunt delectacōis tact⁊ ⁊ guſtus. Sūt ⁊ alioꝝ ſenſuū delectationes. vt audire. carnalit̄ delectabilit̄ ⁊ odorare ¶ Concupia oculoꝝ q̄rit vidē pulcra. ⁊ habē ſpecioſa. ⁊ appetit in trib⁊ pſcrutari ⁊ ſcire curioſa. in q̄bus nulla vel modica eſt vtilitas. ⁊ ita gn̄atur auaritia ex oībus iſtis. Et pmo ex ſupbia vite. q⁊ ad hoc q̄rit aliq̄s ditari. vt ampli⁊ honoret̄ ¶ It̄ ex auaritia gn̄atur gula. vel ꝯuſo. q⁊ ad hoc q̄rit q̄s ditari. vt voluptatib⁊ epulis luxurie ⁊ ꝯmodius viuat. Et hec eſt maḡ verecundia. q⁊ delectatio ſp̄ūalis q̄ eſt maxima. degn̄auit in delectacōem corpalem. q̄ eſt turpis ⁊ breuiſſima. ꝯ ¶ Circa materiā aūt delectacōis nōndū. q⁊ eſt triplex delectatio. ſcȝ. natalis. beſtialis. ⁊ rōnalis. Delectatio eſt iſta. ſine q̄ hō non pōt eſſe. ſic̄ iſta q̄ homo hȝ in cibo ⁊ potu. Vnde bm ariſto. pmo eth̄. Delectationi quedam ſunt neccie. q̄dam voluntarie. ⁊ ex electione neccie ſunt cibi ⁊ potus ad cōuerſationē indiuidui. voluntarie ſunt ſic̄ victoria honor

& diuitie & iſte non ſunt naturales · eo ꝙ in hoc genere homo non poteſt ↄtinue delectari Delectatio aūt natura lis eſt · cum qua homo appetit ↄtinue · & ꝑpetue delectari · q̄ delectatio nunq̄ habebit̄ n̄ in gloria · p̄s · Satiabor cū apparuerit glia tua ¶ Scd̄a delectatio eſt beſtialis ⁊ ĩpiſſi ma · ſm ariſto · iij · eth̄ · q2 hoīes tali delectacōe non vtunt̄ inq̄tum hoīes · ſ3 inq̄tum aīalia bruta ¶ Sicut narratur de quodā · qui appetebat gutt̄ gruis · vt diuti9 in cibo & potu poſſit delectari ¶ Tercia delectatio eſt rōnalis · que ↄſiſtit in ↄtemplatione v̄itatis · Sed cū delectatio qn̄q3 vni placet · alteri diſplicet · Quero ergo q̄ delectatio deb3 eſſe hoīs rōnalis · R̄n̄dit ariſto · vj · eth̄ · ſi queraī · quod eſt dulce · vel qd̄ eſt amaꝝ ſ3 ſanus · bn̄ dicēt · hoc eſt dulce · & hoc eſt amaꝝ · ſ3 infirm9 qn̄q3 iudicar3 oppoſitum · ergo nō eſt dandū infirmi iuditio · ſ3 ſani iuditio · Scd̄o mō dicend̄ eſt · ꝙ illud qd̄ iudicat homo ſanus · i · v̄tuoſ9 eſſe v̄tuoſū ⁊ delectabile illud eſt hominis delectatio · non aūt illd̄ qd̄ mal9 & vitioſ9 iudicaret · Vn̄ talis delectatio v̄tuoſa · re ſtringē debēt omē3 vitioſam delectacōem · q2 dr̄a eſt inter aquam q̄ de celo pluit · ſic̄ eſt pluuia · & aq̄m terreſtre3 · ſic̄ eſt aqua maris · Prima em̄ mitigat ſitim · ⁊ h3 reſtringere v̄tutem · vn̄ daī patientib9 fluxū ventris · ſed aqua ſalſa ſitim non extinguit ſ3 auget nec reſtringit ſed laxat · Sic delectatio virtuoſa · que eſt de rebus celeſtib9 tollē debēt appetitum deordinatum · qui eſt delectatio mala ⁊ vicōſa ⁊ reſtringere fluxum ad omnia vitia · Sed vitioſi ⁊ qui in delectationib9 mundialib9 ſunt nutriti · hoc non intelli gūt Piſces em̄ marini q̄ diu in aqua ſalſa ſunt · ōn putāt aquam dulcedinem eſſe V ¶ Sed qn̄do guſtant aq̄ dulcem · nllō modo volunt reuerti · vel reintrare mare · ſ3 poti9 ꝑmittunt ſe cape in aqua dulci ¶ Sic in ꝓpoſito eſt de malis · Sed boni poſtq̄ experti ſunt delectationibus · ſpiritualium · oppoſitum fatiunt · ¶ Sed dubitatur · quo modo hi · qui in mari huius mundi ſunt nutriti poſſint

delectacões hui⁹ mundi deſeré. et ad ſpūales ſe conuertere
¶Dicit ꝙ hoc fit aliquo mō. ſicut dicit ariſto. viij. de aīa-
libus. c. pmo. ¶Dicit enim quod in mari eſt aqua dulcis
et poteſt extrahi. ſi homo accipiat cereū nouū. et ipm po-
nit in mari. et tenuerit p diem et noctem intrat in ipm aq̄
dulcis. q2 illud vas eſt poroſum. et p poros illud quod eſt
dulcedis intrat. ſʒ ſalſea aq̄ eſt groſſior. et non pōt intre
¶Sic in ꝓpoſito in mari hui⁹ mōi. q̄uis totus mōus in
maligno ſit poſit⁹. habentes tñ vas nouū et poroſū inue-
niet aliqd dulcedinis. vtpote q2 tps vite pñtis eſt temp⁹
grē. et illud cogitare eſt valō dulce et delectabile. q2 ſi illō
intrat in cor. ſic ꝙ ex toto corde hō illud cogitet vtilitaté
tpis pñtis. qūo poteſt facere nunc in pñti de rigido vl-
tore. benignū remiſſorem. Jō incipit ſtatū mutare corpa-
les delectacões deteſtando. q2 hec cordialiter per nouū cor
incipit et ꝯſiderat. ꝙ delectacões corpales hui⁹ mōi. faci-
unt et cauſant obliuionē dei. ideo mōm fugit. et ad ſpūa-
les delectacões ſentit. Vécundia em̄ eſſet oppoſito mō facé
X Jtem qrto inuidie affect⁹ eſt naraliter homī inſit⁹.
non tñ vt inuidet hō ꝓximo de bono. nͤ vt cupiat alicui
malū. aut faciat. Sʒ vt odiat vitia et pcta in ſe et in alijs
et inuidiat dyabolo. ꝙ auſferat aīas deo. ¶Odiat etiaꝫ
vicarios dyāboli. ſ. hereticos. et alios ſubuerſores aīaꝝ
qui ſpoliant animas eterna btitudine. et qñtum in ipis é
ſpoliant ipm celum maiori gaudio quod ibi eſſet. ſi pl'es
ibi venirent Jſti ſūt hoſtes noſtri odio habendi inq̄tum
tales ſunt. qui nos pdere eternaliter volunt et querunt.
Et hec ſancta inuidia mutata eſt in inuidiam vitioſam.
de qua dicit̄ alibi. et de hoc iteꝝ debes verecundari. R
¶It. v. Jre affect⁹ dat⁹ eſt homī. vt iraſcat̄. vitijs et ma-
lis ſuggeſtionib⁹. et ex indiḡtione non patiat̄. ſʒ trahi ad
ꝯſenſū pcti. et reprimat malos motus in ſe et in alijs. vͦ
oportune pt̄ vlciſcat̄ dei iniurias et iuſtitie tñſgreſſiones
¶Sicut legit̄ xpm iratum fuiſſe. pħeis et alijs non recte

agẽtib⁹· hoc etiã legit̃ de alijs ſctis Hec aũt ſcta ira ĩ vi:
tioſam mutata eſt· & quaſi ĩ inſaniam· vt more frenetic
irrationabilis moueatur homo· ↄtra hoĩem· amicum &
ꝓximũ & ↄ deum · q̃ſi inſen[illegible] bili[illegible] ⁊ irrõnalis · ⁊ ſic canis
tanto furore morſu lapidem rapit· ꝙ dentes ꝓpos frãgit
De ira etiã nota alibi· & de iſto itum vẽcundari Ʒ
¶ Item· vj· affct⁹ auaritie dat⁹ eſt homĩ· vt eſſꝫ cupidus
magni meriti apud deũ & ml'toꝝ opm · & vt ml'tas aĩas
lucraret̃ deo· docẽdo· orando· bonũ exemplũ dando ⁊ ad:
iuuando ad ꝓfectũ ſalutis & vt hõ non eſſet ↄtent⁹ boni
qd̃ iam hr̃et ñ multiplicit̃ laboraret· vt ml'tiplicit̃ augeret̃
ei & gr̃a & opa virtutũ· vt dc̃m eſt ſine mõ & deum cum
magna auaritia amaret ¶ Vñ hic hꝫ locũ illud· qd̃ ↄñit
queritꝛ· Quid ſit illud qd̃ in oĩbus ſtatim vt noĩat̃ · vitiũ
reputat̃· Sꝫ in vno eſt virt⁹· dr̃ ꝙ illud eſt auaritia. que
vt ſemp reputat̃ vitiũ eſſe· ẜ in amore eſt mag̃ virtus · q2
nll'⁹ pt̃ nimis amare deũ & diligẽ ꝙ loq̃ndo de interiori
affeccõe dileccõis· Sed nunc ſcta auaritia delapſa eſt in
cupiditatem tpalium reꝝ & viliũ que hõ colligit· q· ſemp
viuẽ debeat ⁊ mõus pire· vt ↄgreget q̃ꝫ tum valẽt ne pe
unte mõo non inueniat vñ viuat Sicut noe imminente
diluuio ↄportare eſcas· q̃s hr̃et· qñ diluuio oĩa pirẽt· Et
q̃nto hõ morti magis appinquat· tãto ſtudioſi⁹ ↄgregat
⁊ cuſtodit · vt oñdat̃ ꝙ irrõnale eſt malitia auaritie · eo
ſcꝫ magis colligẽ quo min⁹ indiget· Sicut q̇ ml'tum via
ticũ ferꝫ ad breuem viam · & q̇ ſumptuoſũ domũ cõſtruit
ꝑ vni⁹ noctis hoſpitio · Jd̃ voluit nos de⁹ incertos eẽ de
hora mortis · vt pauca de tpalib⁹ ↄgregarem⁹ vel cogi:
taremus· ⁊ ml'tum de eternis q̇ ſemp erim⁹· & illud facit
ſcta auaritia iſta q̇ ſemp erunt & durabunt · Sꝫ vẽcund
eſt valde· ꝙ talis inutilis ⁊ vitioſa pmutatio fit Λ
¶ Et iteꝝ· vij· affect⁹ dileccõis fuit hoĩ dat⁹ · vt diligat
ſup omnia deum & ſe & ꝓximũ ꝓpter deũ· & oĩa opa dei
diligat ꝓpter factorem· quodlibet ẜm ſuam dignitatem·

Et vteretur miniſterio creatē ad dei voluntateȝ ⁊ ſuam eternā ſalutē Et haꝝ omniū dilectionem ⁊ vſum referret ad dileccōem ɔditoris ⁊ ɔgnitionem · donec ad ipm pueniret · in quo ſunt ⁊ viuunt oīa ꝰm eternā rōneȝ · ꝰm iſtū moꝺ loqn̄di · non ꝙ ab eterno habuerīt oīe reale · ꝫ omne ɔgnitum ſiue pꝺeale · qꝛ deus ab et̄no ɔgnouit ea · Tranſeo de iſto · ꝫ iſte affcꝰs q̄ſi extinctus eſt ⁊ ad amorem carnalem ſuſ̄pius ⁊ creatāꝝ inordinantium eſt tn̄ſlatus · ⁊ ad amorem iſtius mōi · Cum tn̄ ſaluator dicat · Nemo pt̄ duobꝰ dn̄is ſuire · ſ · deo ⁊ mōo · B ¶ Qꝺ oñ aug · exemplo vaſis · Si inq̄t hītat in te amor mundi non eſt i quo intrat amor dei · Vas es · ꝫ plenꝰ es · Effunde qꝺ habes · recipe qꝺ non habes · funde amorē ſeculi vt recipias amorem dei · ¶ Ideȝ ſup Iob · oñdit hoc exēplo manꝰ di · Non pt̄ amare qꝺ eternū eſt · n̄ ſubt̄hat amaē qꝺ terrenū eſt · puta te eſſe manū aīe · q̇ ſi aliq̇d tȝ · aliud tenē non pt̄ vt aūt poſſit tenē quod daꝛ · dimittat quod tȝ · q̇ em̄ amat ſeclm · deū amare non pt̄ · occupatam hȝ manū dicit igiꝛ deꝰ · tene quod do nō vult dimittē quod tȝ · non pt̄ accipe quod offerꝛ · ſi tn̄ aliq̄ nc̄itate impeditꝰ poſſidē cogaꝛ poſſideat · vt nō poſſideaꝛ · teneat quod non teneaꝛ · dn̄s ſit rei ſue nō ſuꝰ auaritie ſue · ¶ Cpp̄anꝰ in tractatu de · xij · abuſionibꝰ clauſtri oñdit hoc exēplo ocl'oꝝ di · Mōi amor ⁊ dei in vno corpe hītare non pn̄t · ꝗadmoꝺ oculi celū ⁊ terrā nequaꝗ̄ ſil ɔſpitiūt ¶ Criſoſtimꝰ ſup · mat · hoc oñdit p natās celeſtiū ⁊ terrenoꝝ · di · celeſtia ⁊ ſp̄ualia leuia ſunt · ⁊ natalit̄ tendunt ſurſū · terrena ponderoſa ſūt ⁊ deorſū trahunt Si ſp̄ualia tenueris · ſurſū te ducent · ſi terrena deorſū te ponent · C ¶ Itē · vij ſpes data eſt q̄ ɔfidat de bonitate dei · ⁊ ſpet a deo ſeq̇ grāȝ in pn̄ti · ⁊ gl'iam in futō · pctoꝝ veniā ſi peniteat · ⁊ tpalem ſuſtentacōȝ ſic expedit liberacōȝ a malo ⁊ ɔſuacōȝ in bono · De ſpe nō ante · ꝫ ſpes mō ɔfuſa eſt · vt á minꝰ ſperent hoīes quam debeant · aut plus quam iuſtum ſit · ¶ Aliqui enim

tm̄ preſumunt de bonitate dei· ꝙ etiā ſaluet eos in pctis ꝯ iuſtitiam ⁊ vītatem ſuam· ⁊ immūdos collocet eos in celo cū angelis mundiſſimis ·cum tm̄ hoc ſit ꝯ deſcripcōꝫ ſpei· qꝛ ſpes eſt certa expectatio fute glie · ꝓueniēs ex dei mīa ⁊ vītate p̄cedentibus· ſi ergo merita non p̄cedent nō poteſt eſſe ſpes· Sꝫ rurſū aliq̄ diffidūt tm̄ de deo· ꝙ ſi cō: uertant non velit eis dare pſeūantiam in ſp̄u· ⁊ ſuſten: tacōem in corpe· q· deus im ꝓpitius ſit amicis ſuis penitē: tibus ⁊ ꝯūtentibus ſe ad ip̄m · Et illud cāt materiā de: ſperacōis· de quo mltum eſt vēcundandū D ❡ Itē nono affect⁹ gaudij dat⁹ fuit̄ homini· vt gaudēt in deo ⁊ in ſpe futoꝝ bonoꝝ· ⁊ in intuitu benefitioꝝ dei· ⁊ ꝯgau: deret ꝓximo in bonis eius· ⁊ delectaret̄ in laude dei ⁊ ī bonis opibus · ⁊ faſtidiret omnia vana ⁊ inutilia · ⁊ iocundaret̄ in oīb⁹ diuinis opib⁹· ⁊ ex hoc efficeret̄ agil ⁊ alacer ad ſuitutēꝫ dei E ❡ Hoc aūt ſcm̄ gaudiū excedit gaudiū mundi in mltis· ❡ Primo in ꝯtinuitate· qꝛ p illud initiat̄ futm gaudiū· qd ineternū ꝯtinuabitur ❡ Scd̄o in puritate· qꝛ gaudiū hūanum eſt mltis amari tudinib⁹ admixtū· ꝟ ſic non eſt de ſcto gaudio ·qꝛ ſecura mens ē· q· iuge ꝯuiuiū ❡ Tercio ī dignitate ·qꝛ non dat̄ n̄ bonis ⁊ amicis dei· Sed aliud frequēter dat̄ malis ·⁊ dei inimicis vn̄ illd ſcm̄ gaudiū nūꝗ̄ defitiet ·lumen em̄ ſolis nunꝗ̄ deficit· Et rō eſt· qꝛ ſol lum̄ hꝫ a ſe· ſm̄ vītatē ⁊ non ſm̄ appentiam· licet videat̄ nobis deficē Sꝫ lumen lune freq̄ter deficit· qꝛ hꝫ lum̄ ab alio· ⁊ nō tm̄ ſm̄ appa: rentiā· Sic bonoꝝ gaudiū qd eſt in veris ⁊ in ētis reb⁹· fundat̄· ſ· in deo nunꝗ̄ defitiet· vn̄· Job· gaudiū vr̄m ne mo tollet a vob ·Sꝫ gaudiū maloꝝ ad inſtar pūcti durat ⁊ deficit F ❡ Sꝫ bon⁹ ⁊ vtuoſ⁹ ⁊ iuſt⁹ hō· dꝫ trib⁹ gaudē ⁊ letari dꝫ ❡ Primo de dei ſui bonitate· ❡ Scd̄o de ꝯſcīe puritate ❡ Tercio de ꝓxi ꝓſperitate ❡ De p̄mo dic̄· p̄s· Letabit̄ iuſt⁹ in dn̄o· Eſt em̄ gaudiū ſiue leticia dilatatio cordis· Sic triſtitia eſt ꝯſtrictio cordis· Cor aūt

iſtoꝝ ſic eſt diſpoſitū · ꝙ lata ps verſū eſt ſurſū ad deū ⁊ ſtricta inferi9 ad mōm · Et ideo cor bonoꝝ ſemp eſt letum cum deo · vñ ſicut lampas in eccia q̃diu habꝫ latum ſuū verſū ſupi9 ↄtinet lumen ⁊ oleū · ꝫ qñ toti9 lampadis v̓tit verſus ſupi9 · ⁊ latitudo v̓ſus inferi9 · tunc extinguit ⁊ oleum effundit · Sic q̃diu cor humanū hꝫ ſuam latitudinem v̓ſus deū · ⁊ ſtrictitudinem v̓ſus terrā · tunc ↄtinet lumeṅ gr̃e ⁊ oleum caritatis · qñ aūt ſubuertit · tunc tota extinguit · Ideo gaudete in dño ſemp · ¶ Scđo bonus dꝫ gaudere de puritate ↄſcie · iuxta illud · ps̃ . Letetur mons ſyon · ⁊ exultent filie iude · Syon aūt interp̃tat ſpecula · Specula aūt eſt locus altus · a quo pt homo faciliꝰ circū ſpicē ꝓcul a ſe · Mons igit ſyon eſt anima iuſti viri ⁊ boni altus p ↄtemptū mūdanoꝝ · ⁊ aptus ad ſpeculandū a remotis p ↄſideracōem celeſtiū ⁊ futuroꝝ · Et in iſto debet eſſe gaudiū ⁊ quies · qꝛ in cacumine altiſſimoꝝ montium non fiunt turbacōes ventoꝝ · nec inundacōes aquaꝝ · ſed eſt quies ⁊ ſerenitas ſemp · ⁊ eoꝺ modo eſt in mente viri iuſti · Quia ſicut dicit ſeneca · Mens ſapientis eſt ſic celum ſup ſperam lune · vbi non fiūt pegrine impreſſiones · Sꝫ ſi in mente boni hoīs fiant turbacōes p pcc̄m · habet ſtatim remediū Et ideo ſubijcitur · Et exultent filie iude · q̃ſi dicēt · Non ſolum letari debent innocentes ⁊ pfecti ī ſue ↄſcie puritate · ꝫ etiam penitentes ⁊ ↄfeſſi · Iudas enim ↄfeſſio interpretat · ¶ Dicit em̄ ypocras in ſuis amphoriſmis pte ſeptima ꝙ alienacōes facte cum riſu ſunt ſecuriores · que vero cum ſolicitudine moleſte ſunt · Vult dicē ꝙ infernus ↄtingit duplex alienatio mentis Quandoq cum leticia ⁊ riſu · qñq cum dolore ⁊ triſtitia · Prima eſt de facili curabilis · Scđa de difficili · quia ꝓuenit de melācolia · ¶ Ad ꝓpoſitum quilibet peccator peccando incurrit quaſi alienationem mentis · In iſtis tm̄ eſt diuerſitas quia quidam incurrunt eam cum triſtitia ⁊ deſperatione de diuina mia · de ſacramētis eccie ⁊ huiꝰmodi · Et talis ē

moleſtiſſima. ſicut Cayn et Judas. Alij peccant et alienationem incurrunt. ſz cum leticia ſpei de diuina mia allegantes illud. ſcḿ multitudinem doloꝝ meoꝝ ↄſolacões tue letificauerūt aĩam meam. Q̄ aūt pctores alienationez incurrunt. patet illud p pſa. dereliquerūt deum factorez ſuū blaſphemauerūt ſcꝫ iſrl' alienati ſunt ⁊c. ❡ Tercio dꝫ bonꝰ homo gaudē de pximi ſui pſperitate. ſicut vnū membꝝ de alteriꝰ ſanitate. et triſtat̄ de infirmitate. Dicunt enim boni de ſuis fribus illud. mach. Letam̄ itaqꝫ de gl'ia vr̄a Letatꝰ ſum in his q̄ dicta ſunt mihi. ❡ Et nō qꝫ bonꝰ in p̄dictis debet merito gaudere et letari. Et hoc tri pliciter. ſ. corde. ore et ope ❡ Gaudium aūt cordis eſt deū gaudent̄ amare. Sꝫ oris eſt deū gaudent̄ laudare. Opis eſt deo gaudent̄ ſuire. De p̄mo dicit ſaluator diſcipulis. Hec locutꝰ ſū vobis. vt gaudium veſtꝝ in vobis ſit. vt gaudium vr̄m impleat̄. Et iteꝝ. gaudiū veſtꝝ plenum ſit .i. vt amor veſter veniat ad pfc̄m. vt deū toto corde diligatis Et illud gaudiū eſt ſumme precioſum. qꝛ non eſt oblectamentū ſup cordis gaudiū. Nam illud eſt fundamtū oīm gaudioꝝ. ſicut cor eſt membꝝ formatione primū. et vite pn̄cipiū. Sic in ppoſito corde bene diſpoſito. oībus alijs membris eſt bene. ſic cordis gaudio exn̄te ſancto et et puro. puꝝ eſt gaudiū oris et opis. qꝛ ſcḿ pħm Quales radices tales rami eiꝰ. Vn̄ ſi aliquis humor in corde corrumpat̄. toti corpi putredo inducit̄. ſi ei medicamīe citiꝰ non occurrat̄. Sic in ppoſito de gaudio cordis. quod eſt in deo. ❡ Hic nota narrationem de eo. qui qn̄ fuit in ſeculo nunꝙ̄ viſus eſt ridē. ſed poſtq̄ religionem intrauit ſemp boni et leti cordis fuit. ❡ Sed ſcḿ eſt gaudiū oris qḋ eſt deū laudare. et gratias agē Vn̄ aug. Quid inquit melius ē corde feramus et ore pmamus. et calamo exprimamus q̄ꝫ deo gratias nec aliqḋ dici breuiꝰ. nec aliquid letius. nec intelligi gratius. nec agē fructuoſius poteſt. Creature irrōnales ſuū creatorem laudant. qn̄ hoīes in

ſuis pigritijs dormiunt & pigritant ¶ Terciū gaudium eſt gaudium opis· q₂ nihil aliud ꝙ gaudendo deo ſeruire & ꝓ deo gaudenter ꝛ eq̄nimiter adūſa tolerare· De pmo Seruite dn̄o in leticia· De ſcd̄o· Jbant apl'i gaudentes a ↄſpectu ↄſilij· vn̄ omne gaudium exiſtimate fr̄es cum in temptacōes varias incideritis· vn̄ non tm̄ eſt gaudendū in ꝓſperis· ẜ in aduerſis · Sed nunc iſte affect⁹ puerſ⁹ eſt & verſus in diſſolucōem & vanitatem vt hō gaudeat in affluentia reꝝ tpaliū ꝛ in vanis & turpib⁹ · vt aliq̄liter dc̄m eſt· & faſtidit omnia q̄ dei ſunt· & inſipida ſunt ei & tedꝫ eum intereſſe diuinis· & pigritat̄ in ſtudio deuocōis ꝛ vagat̄ corde circa inutilia & immunda· & grauiores la bores corpis libent̄ ſuſtinet· in alijs occupacōib⁹ & nego tijs ꝙ inſiſtere in diuinis· & hoc iteꝝ magna verecundia eſt· qua ꝓpter dicit̄· verecundiam bua· D ¶ Vltimo nota· ꝙ verecundia data fuit homī· vt pudeat eū indig̃ facē· peccare· & ſeruū eſſe dyaboli turpitudinis & vanita: tis· Modo aūt verecundam̄ de honeſtis hūilibus & ſer: uitio dei & imitari xp̄m in hūilitate ꝛ pacia & pauptate religione· obia· deſpectione· & cōfuſione · cum tn̄ non ſit deo dignus qui erubeſcit ip̄m ↄfiteri coraꝫ hominib⁹ vl' imitari cum magna gl'ia ſic bui dn̄m ſuū imitari dn̄t De iſtis aūt caſib⁹ p̄dictis· verecundiam bua· Et illud potes ponē in pn̄cipio· ſi placet de vēcundia· & de quib⁹ homo debet verecundari· ¶ Dixit logmo pb'us· Non ↄmittas anime tue ꝙ erubeſcis hominib⁹ pandē · de deo em̄ mag̃ ꝙ de hominib⁹ verecundari teneris· Et dixer̄t alij· quid eſt verecūdia· Rn̄dit· Secrete non ↄmittē· quo redargui pt̄ in publico· Et dixer̄t alij· q̄lia ſunt int̄ mōana maiora Rn̄dit· Tria· ſcꝫ· Jnſipiam odire· ſapiam diligē· & diſcē non pudē. Ex q̄ igit̄ verecūdia data eſt homī vt pudeat eū indigne agē peccare· ẜ oib⁹ ad virtutē vti· Ex q̄ ml'ti oppoſitū faciūnt· ergo oꝫ eos merito vēcundari · igit̄ ml': tū ↄſulte· Catho noſter in pn̄cipio dicit· verecundiā bua

¶De diligenti cuſtodia ·aïe·cordis·oris et tpis et memoria mortis

SEquit̃ aliud documentũ ſcʒ·xxj·Rem tuam cuſtodi ¶Quia tota vita hũana picu lis eſt expoſita· Igit̃ ad cõſacõem ſpũalis vite nĉcia eſt diligens cuſtodia ·Res em̃ que diligẽt̃ non cu: ſtodit̃·piculo magno exponitur· Et qñto res eſt nobilior melior ꝛ magis nĉria ·tanto maior tali rei adhibenda ẽ cuſtodia ¶Et licet multe ſint res q̃s cuſtodire dẽm⁹·ſunt tñ inter alia q̃tuor res q̃s omni diligentia cuſtodire de: bem⁹· Et ſunt iſta. Primũ eſt aïa hũana· Scõo cor nr̃m Tercio os· Et q̃rto tpus ¶Primo cum omni diligentia cuſtodienda eſt aïa humana· q̃ nobis data eſt ·vt ſit nr̃a q̈ p qñdam donacõem a ſummo dño habem⁹· Eſt enim res valde nobil'ꝛ bõ ·q̈uis em̃ aïa non ſit ſummũ bonũ eſt tñ magnum bonũ·ꝛ bonum ml'tum nĉrium ·quia ex ipa dependet vita· et vita int̃ appetibilia eſt ſummũ appe tibile·ẜm pħm· ¶Qui ergo vult deſideriũ ſuum implẽ·debet aïe intendẽ·et ipaʒ maxime cuſtodire Eſt em̃ anima q̃ a deo multum appreciat̃·et hoc patet ex tribus· Primo ex doloroſa ei⁹ amiſſione· Scõo ex ei⁹ opoſa inq̃ſi tione· Tercio ex eius amaroſa redempcõe· Primũ patʒ qꝫ xp̃s pl⁹ dolet ex paucaꝝ aïaꝝ amiſſione ·q̈ ſi totum aurũ hyſpanie·ytalie·gretie pdidiſſet· Vñ videns ih̃s ciuita: tem Fleuit ſup illã ¶Scõo ex ei⁹ diligenti inq̃ſicõe· Sapi ens em̃ non curat·ſi pdit aliq̃d vile Sʒ xp̃s ſapientiſſim⁹ in ptib⁹ remotis·q̃ſiuit aïam pditam·ꝛ diu· qꝫ triginta trib⁹ annis et valde laborioſe· q: in pauptate et vilitate ¶Sicut fingunt fabule de orpheo· q̃ vbiq̈ q̃ſiuit vxorẽ ſuam ꝛ tandẽ inuenit eã in inferno· Ita xp̃s cum aïaʒ diu q̃ſiuiſſet·non inuenit eaʒ·ñ qñ moriendo deſcendit ad in: fernũ·et ibi eam inuenit·vñ p̃s· Eduxiſti aïam meam ab inferno inferiori ¶Tercio ex ei⁹ cara redempcõe ·p q̃ re: dempcõe xp̃s videns totũ mõm non poſſe ſufficere·dedit

ſemetipſm ꝑ pretio.1.Coꝝ. Empti em̄ eſtis pretio magno.
¶ Ex iſtis igiᷣ patet eiꝰ ꝑtioſitas ⁊ dignitas. etiā ſequiᷣ
ꝙ diligentiſſime debemꝰ videre. q̄liter hec res ſit cuſtodi
enda. innuit ipſe p̄s. di. Cuſtodi me dn̄e vt pupillā oculi.
L ¶ Circa qđ eſt notandū. ꝙ ſic colligiᷣ ex v̄bis ↄſtā
tini ⁊ alani in p̄mo pſpectiue dicentiū. ꝙ oculꝰ debꝫ h̄re
tres tunicas in ſui ↄpoſicōe. ⁊ h̄t vnam telam ſubtilem
⁊ puam. q̄ tela aranee diciᷣ ꝓpter ſiſ̄itudinem. Habet em̄
tres palpebras. q̄bus velaᷣ a nocumētis exterioribꝰ cuſto
diᷣ ⁊ preſuaᷣ ¶ Sic in ꝓpoſito ad cuſtodiam aīe. in qua
ↄſiſtit vita. p̄mo ſūt nc̄ie tres v̄tutes theologice. ſ. fides
ſpes. caritas M ¶ Et p̄mo requiriᷣ fides. ꝑ hanc em̄
hō ↄgnoſcit ſe eſſe ab vno aliq̄ ⁊ ab aliq̄ ad aliq̄d ⁊ ſup
aliq̄d. ꝑ fidem em̄ ↄgnoſcit hō illum a quo eſt. ⁊ a quo hꝫ
aīam ne tanto beneficio ſit ingratꝰ. ⁊ ꝑ ↄn̄s ceteris bene
ficijs indignus ¶ Scđo ꝑ fidem ↄgnoſcit hō iſtum ſub q̄
ē. ſ. do. ſu. ⁊ a q̄ hꝫ aīaꝫ ne ſit inutilis ſuꝰ ⁊ ita dei dignꝰ qꝛ
inutilis ſuus ꝓijciᷣ in tenebras exteriores. mat. xxv. Si
igiᷣ homo ↄgnoſcit dn̄m ſub q̄ eſt. tunc ſtudet vt placeat
dn̄o. ⁊ ſubſit eiꝰ voluntati. Qui aūt viuit ſm volunta
tem dei. cuſtodit aīam ſuam. qꝛ in hoc dn̄o ſuo ↄformaᷣ.
¶ Tercio ꝑ fidem homo ↄgnoſcit illđ a quo deſt. Et hec
ↄgnitio ad cuſtodiam aīe eſt nc̄ria. qꝛ ſine hac homo erit
in exilio huiꝰ mōi. ſic homo in mari ſine gubernacōe vel
ſicut ſapitꝰ gubernator amiſſo gubernacl̄o. ¶ Quarto
ꝑ hanc hō agnoſcit. ꝙ eſt ſup aliq̄d. ſcꝫ. ꝙ ſp̄us dꝫ dn̄ari
corpi. ex hoc nitiᷣ vt ſp̄u viuat. ſp̄u ambulet. ⁊ deſideria
carnis non pficiat. ſic docet apl̄s ad gala. Sp̄u inq̄t am
bulate. ⁊ deſideria carnis non pficietis. Et iteꝝ ſi ſpiritu
viuimꝰ. ſp̄u ⁊ ambulemꝰ. Illud eſt primū ꝑ q̄ rem tuaꝫ
.1. aīaꝫ tuā cuſtodire dēs N ¶ Ipa em̄ fides cuſtodit
⁊ a piculo liberat. ſic patuit de abraam q̄ deo credidit. ⁊
qn̄ noluit adorare ignē a caldeis in ignē ꝓiectꝰ eſt ⁊ arā
fr̄ eiꝰ. Quia aūt abraam non dubitauit. ꝙ deꝰ non eſſet

ignis·ideo de igne exiuit illeſꝰ· Aram autē ·q dubitauit ab igne ↄſumptꝰ eſt· Vn̄ dixit dn̄s ad abraam· Ego ſum q̄ eduxi te ab vr caldeoꝝ·p fidem igit̄ aīam cuſtodi ¶ Vn̄ illa ꝓpoſitio· Rem tuā cuſtodi eq̄pollet huic ꝓpoſicōi ·q̄ aplꝰs tangit·i·ad thy·v· depoſitū cuſtodi· Et merito q̄libꝫ hortat̄ tam ab aplo q̄ a cathone ad iſtam ſolicitam cuſto diā q magna ꝑdicio & infidelitas eſt recipe ſub cuſtodia depoſitum tam nobilem ab amico & illud male cuſtodire Xp̄s aūt amicus noſter magnum theuſauꝝ poſuit apud nos q̄ nobis ↄmiſit·ſ·aīam nr̄am·q̄ ad ymaginem ſuā formatam nobis ↄmiſit ꝛ ſpealiter q hoc depoſitū p fidē in baptiſmo ſigillauit tanq̄ ſuum ꝓpum · Igit̄ dꝫ ſolicite cuſtodire ¶ It̄ fides eſt q̄ſi gladiꝰ aīe cum q̄ ſe cuſtodit & defendit· Vn̄ nūi·iiij· dicit̄·q cū reedificaretur irl'm filij iſrl' tenentes gladiū vna manu ꝛ cū alia opabant̄·ne ho ſtes eoꝝ inuadēnt· ¶ Sic in ꝓpoſito cupientes cuſtodire aīas ſuas·gladium vna manu tenere dēnt · & alia manu edifitium aīe opari meritorie opando Et non ſolū homo p fidem ſe defendit·ſꝫ etiam inimicos vincit· Vn̄ aplꝰs ad heb· Sancti p fidem vicerūt regna O ¶ Vincit enim fides regnū inferni· celi·ꝛ mūdi ¶ Et p̄mo regnū inferni q p fidem aīe a regno inferni cuſtodiunt̄·nec illuc pueni unt·p̄mo aliq̄ damnati ab inferno p fidē alioꝝ ſūt erepti· ¶ Sic legit̄ de btō greg ·p cuiꝰ orōnes aīa traiani fuit ab inferno liberata ¶ Scdo vincit regnū celi·q volēti·i· v̄tuoſi rapiunt illō· ¶ Sic legit̄ de bono patre ſcīo exn̄te in hēmo·Cui dyabolꝰ temptando dixit Tu nō es de nūo electoꝝ· & deꝰ in etna vita te non vult remunerare·Sur ge igit̄ ꝛ ſeq̄re me ad ſecl'm eundo· & deꝰ dabit tibi bona huiꝰ mūdi· Rn̄dit iſte Neſcio vtꝝ bonꝰ vel malꝰ angelus ſis·dicis eīn q deꝰ in regno celoꝝ q̄d nunc eſt nō velit me recipe nᶜ remunerare·cū non ſim de nūo electoꝝ ·Sꝫ vnū faciā·ſ· q deo mō ſuiam q̄diu vixero · & ſi in iſto regno q̄d nunc eſt remunerare me nolūit· volo in vltīo iuditio

coram eo appare͂· & oñdere ibi qͦ oportꝫ ꝙ faciat ad reg
num in quo me remuneret· & ſic dyabolū vicit· ¶ Tercio
vicit regnū mōi· q꞉ hec eſt victoria que vincit mūm· fides
vr̄a mōm em̄ vincit circa iſta q̄ ſunt in mōo· ſ· delitias·
diuitias· & honores· vincit delitias cū credit penam eter
nam futam ꝓpter delitias huius mūdi ſibi debe͂ infligi·
vincit diuitias cū credit· ꝙ has dyabolus ponit in muſ
ciplō· vt p eas hoīes capiat· ⁊ ad mala īducat· It hōres
vicit dū credit ꝙ honor q̄ ſn̄ vtutibus acq̄rit ad ofuſioꝫ
terminat ¶ Ex p̄dictis patet· ꝙ fides illam rem q̄ eſt aīa
cuſtodit & opat p̄mo tunice q̄ ocl'm cuſtodit· ¶ Secūdo
iſta res p ſpem tanq̄ p tunicam aliā cuſtodit Cū em̄ ſpes
ſit expectatio fute gl'ie· veniens ex dei gr̄a & meritis p̄ce
dentibus· ſm mgr̄m li· iij· ¶ Ex qͦ ſequit· ꝙ hō ognoſce͂s
ꝙ vita eterna ofert ad merita p̄cedentia· diligent cuſto:
dit aīam· vt in gr̄a pmaneat· & ſic merita opet in p̄ſenti
vt vitam futam acq̄rat· Niſi em̄ aīa cuſtodiret· aīa pderꝫ
gr̄am· ⁊ oñter opari meritorie non poſſet· qͦ etiā vana
ſpes eſſet· ¶ It hoc patet ex alio Si em̄ homo aliq̄ tribu
lacōem vel temptacōem incrat· in q̄ timet de aīa eius· &
piclō p ſpem hoc erigit· iuxta illud· p̄s· Spauit in me ⁊
liberabo cū· q̄ em̄ in dinam bonitate͂ ſpat ab omi tribula:
tione & anguſtia liberabit· ¶ Dic nō exemplū de medico
q̄ pr̄em curauit· & nouercam de ofil'i infirmitate· curare
non potuit· Iō q꞉ pr̄ erat alterius ſpei ad filiū q̄ nouerca
vn̄ nihil tm̄ ꝓdeſt infirmis q̄ ab eo amari a q̄ vult curari
Dic poteris mlta notae de ſpe ⁊ eius diuiſione· ſic habet
alibi ¶ Tercio p ip̄an caritate͂· ſic p tertiam tunicā cuſto
dit iſta res q̄ eſt aīa· q꞉ amor facit aīam deo adhere͂· & aīa
q̄ deo adheret piclō non exponit· q꞉ igne caritatis ſic ſoli
dat ꝙ integra manet & cuſtodit· p ¶ Inter cetera
aūt que rem oſuant a corrupcōe eſt calor natal' ab intra·
Vn̄ nō ſm ariſto· iiij· metb· qn̄q̄ ſunt que preſuant rem
a corrupcōe· ⁊ multis annis impediunt putrefactionem

Primo frigidū circunſtans. Scōo excellentia caloris naturalis intrinſeci. ſicut eſt de pipe. & huiuſmodi ſpeciebus Tercio coagulatio facta a frigido intrinſeco. Qrto motus moderatio. Qnto magnitudo rei. Sic patet. q tota aq̄ non putreſcit ita cito. ſic ps remota ab ipo toto ¶ Sic moralr̄ in pposito. Primo frig9.i.tribulacō & aduerſitas aīam pſuat & cuſtodit a corrupcōe ¶ Scōo calor natal' abintra .ſ. caritas & dilectio. q̄ in altari cordis ſemp ardē dꝫ. multū preſuat & cuſtodit a corrupcōe. & hoc ad ppoſitum. ¶ Tercio coagulatio a frigido intrinſeco.i. timor diuini iudicij etiam pſuat. ¶ Quarto mot9 modera t9 .i. otinuatio mltap bonap opationū. occupationū. & deſideriop. q2 talia excludunt otiū qd eſt occaſio multop malop. q̄ mala aīam occidunt ¶ Qnto magnitudo .i. oſideratio pprij ſtat9 & nobilitatis aīe. ſ. que facta eſt ad ymaginem dei. vt dcm̄ eſt ſup̄. de caritate aūt nunc tranſeo. q2 magis hēbit locum iſta materia ibi. libent amorē ferto ¶ Iſte ergo ſunt tres tunice. ſ. tres ṽtutes. que animam cuſtodiunt cū tela aranea. ſ. diligenti ſui oſideratione & ognitione. oſiderando q puritas aīe ſic defacili corrumpit. & citi9 q̄ tela aranee. que q̄uis ex tactu qn̄q3 corrumpit. non tn̄ ex ſolo viſu vel cogitatu. quod tn̄ fit in anīa. iuxta verbū ſaluatoris. Qui viderit mulierem ad ocupiſcendum eam iam mechat9 &c. ¶ Et q̄tuor palpebre ocl'os cuſtodientes. pn̄t ſignare q̄tuor ṽtutes cardinales. Vel ſi placet pdicanti. qn̄q3 predicta pn̄t reduci ad q̄tuor. que pſuant rem. Et ſic applicare ad ppoſitū. ſ. ad q̄tuor palpebras ocl'm cuſtodientes. Cuſtodi ergo temetipm̄ & aīaꝫ tuā ſolicite. Patet ergo de pma re q̄ eſt & q̄lr̄ dꝫ cuſtodiri ¶ Scōa res q̄ debet cuſtodiri ueſt ipm cor. qd debet diligē tee cuſtodiri. ſm oſiliū ſapientis. q̄ dicit. Omni cuſtodia ſua cor tuū. Sꝫ q2 materia de corde & ei9 cuſtodia. & ei9 dati one magis hꝫ locū in iſto documēto. Cui des videto .i. videto cui cor tuū des. iō differat vſq3 ibi ¶ Tercio eſt

alia res· q̄ debet custodiri·s· Os· Juxta verbū p̄s Posui
ori meo custodiam· Sed q2 iterū ista materia de ore et eius
custodia·magis hēbit locū ibi·Pauca in ouiuio loquere
Et ibi·vtutem pmam puto opescē linguam· Ideo differ
rat ista materia vsqȝ ibi· ¶ Quarto est res q̄ diligent̄ dz
custodiri·s·tps in q̄ sum9 et viuim9 q2 illud dat nobis sū
mus dn̄s tanq̄ qodam nr̄m vt recte ip̄m tps dicatur nr̄a
possessio·q2 q̄tum pdim9 de tpe·tm̄ de nostro pdim9·hāc
ergo rem custodi·tanq̄ tuam rem· ¶ Si em̄ homo hēat
aurū vel argentū·vinū vel bladum·dom9 possessiones et
hui9modi·si talia pderet·et horū similia·arridente Fortuna
posset recupare·Sed sec9 est de tpe qd homo pdit Homo
ergo breui viuens tpe·Job·xiiij·videat ne illd pdat .sed
dum tps habem9 opem̄ bonū·q2 tpe suo metem9·ad gal·
v·Milu9 em̄ ognouit tps suū· Jere·viij Rem ergo custo
di·q2 iurauit āgel9·q tps ampli9 nō erit·Apoc·x· Etiā
sic rem tuā custodi·vt pticula diei bone·i·tpis te non p
transeat·Eccl·xiiij· ¶ Vn̄ bn̄ ans·in meditacōibus suis·
O inquit lignū aridum et inutile eternis ignib9 dignum
quid rn̄debis in isto die ·qn̄ exigetur a te ad ictum oculi de
omni tpe tibi impenso ·Et qui nunc est patientissimus·
tunc erit districtissimus ·Preueniamus ergo illum diem
et assumamus pn̄iam fructuosam·vt tpus nostrū tanquā
rem nostram custodiamus· Q Vt aūt ip̄m tempus
melius custodire valeamus·Occurrit verbum sapientis
Eccl·iij·vbi multa tpa enarrans dicit·Oīa tpa tps hn̄t·
tps nascendi et tps moriendi·Scdo tps plantandi·et tps
euellendi·Tercio occidendi et sanandi·Quarto destruen
di et edificandi·Quīto flendi et ridendi· Sexto spgendi
lapides et colligendi·Septimo amplexandi ·et abstinere
ab amplexib9·Octauo acqrendi et abijciendi vel pdendi
Nono tacendi et loqn̄di·Decimo odij et dileccōis·Vnde
cimo belli et pacis·Duodecio tps scindendi· et osuendi·
Eccl·xiij·Tpa ista diligent̄ sunt osideranda·ognoscēda

ex cuſtodienda. R ¶ Primũ ergo tps naſcendi.ſ.ad vitam grẽ. ¶ Circa qđ notandũ. ꝙ triplex eſt nĩtas.ſ; nate. grẽ. & glĩe ¶ De pͥmo dixit Job. homo nat⁹ de muliere breui viuens tpe ⁊c. Nat⁹ ergo de mĺiere. ecce vilitas. breui viuens tpe. ecce vite breuitas. Replet̃ multis miſerijs. ecce penalitas. Propt̃ qđ quidam ph̃i. qñ pueri eoꝝ naſcebant̃. flebant. qꝛ ſciuerũt eos naſci ad miſiam. Sꝫ qñ moriebant̃. tripudiabant & letabant̃ ¶ Scđa eſt natiuitas grẽ. Et hoc dupliciť. ſ. pͥmo in baptiſmo. de q̃ dicebat ſaluator. Oportet vos naſci denuo. Niſi q̃s renatus fuit ex aq̃ & ſpũ. non pt̃ intrare regnũ dei. ¶ Tercia eſt nĩtas. ſub q̃ naſcit̃ homo ad vitam ſpũalem. Et de illis q̃ ſic naſcunt̃ dicit̃. Joh. i. q nõ ex ſanguinib⁹. nᶜ ex voluntate carnis. nec ex voluntate viri. ſꝫ ex deo nati ſunt. Et illi q ſic naſcunt̃ ſuccedunt pr̃i in nobilitate. ſtrenuitate. & hẽditate ¶ Et pͥmo in nobilitate. qꝛ non ex ſanguinib⁹ .i. dyabolica p̃uitate. nec ex voluntate carnis .i. carnali cupiditate. nec ex viri .i. mũdana cupiditate. ſ; ex deo. Iſta autẽ nobilitas arguit̃ ex virtutib⁹ in quib⁹ q̃s ſe exercet. Vñ dixit Plato. nobilis eſt ille ꝙ nobilitat ſua v̉t⁹. Nota añ. Sꝫ heu iam mĺti mortui ſunt. qꝛ plures ex adulterio ⁊ ex ſanguinib⁹ ꝙ ex deo nati ſunt. vt pꝫ p oppoſitum de de diũſis vitijs. Sic em̃ v̉tus nobilitat. ſic vitiũ degñat ¶ Scđo ſuccedunt pr̃i in ſtrenuitate. qđ em̃ natum eſt ex deo vincit mũm. q̃ quidem victoria reqͥrit ſtrenuitatem. q̃ homini nr̃ia eſt in vita. q̃ tot piculis & hoſtibus eſt expoſita. Hec aũt victoria dꝫ fieri p illũ mođ. ꝙ hũit ille ſtrenuiſſimus pugnator dauid. qñ vicit goliã. Ad quem dicit. Tu venis ad me cũ haſta & gladio Ego aũt venio ad te in noĩe dñi Et elegit qnq; limpidiſſimos lapides de torrente. ⁊ pcuſſit eũ in fronte. & eũ ꝓprio gladio interfecit. T ¶ Ad ꝓpoſitũ ſtrenuus miles dei ſpũal' filius debet ſemp ad hoſtem accedẽ p inuocacõem noĩs dei. a q̃

in pugna poterit ꝯfortari di·cũ apl'o Omnia poſſũ in eo q̄ me ꝯfortat ·Golias aũt eſt inimicus·cuius gladius ẽ temptatio carnalis·ꝛ haſta ſpũalis temptatio ſpiritualis Clipeus v̓o ſub quo ſe abſcondit·eſt ſimulatio boni ſub cui9 ſpetie hoſtis freq̄nter decipit hoĩes ꝛ vincit ¶ Sed dauid manu fortis accipiat qnq; lapides quoꝝ p̄mus eſt· aſſueſcẽ ad virtutes·vt habit9 vitioſus·ſcꝫ q̄ ex actibus freq̄ntatis acq̄ſiuit minuat̄ in eo·⁊ tand̄ totalit̄ in eo cor rumpat̄ p electionẽ actuum virtuoſoꝝ ·ex quibus poſſet gn̄ari habit9 v̓tuoſus· Et facit ſicut docet ariſtotiles d̄ his curuis lignis q̄ debent rectificari·q̄ freq̄nter debent flecti ad aliam ptem·vt tand̄ ex curuo fiat rctm· ¶ Etiã ſtatim accipiat ſcd̄m lapidẽ ⁊ ꝓiiciat p9 primũ·ſ·ꝙ ſe cir ca aliq̄ vtilia ſemp exerceat ·⁊ ad hoc ſemp nitit̄ inq̄ntũ pt ¶ Vñ nota narracōem de ſocrate q̄ũo diſcipl'i ſocratis fecert ẏmaginem mḡri ſui depingi·⁊ miſert ad phẏſionẽ vt iudicaret ad que ⁊ ad q̄lia eſſet inclinat9 ex natalibus Qui iudicauit eũ eſſe adulteꝝ malitioſũ·⁊ m'lta mala de eo dixit· Et qñ diſcipuli hoc referrent ei dixit hoc veꝝ eſſe qꝛ ex natalib9 ſuis ad talia fuit inclinat9· Sꝫ p ſtudiũ·⁊ p exercitiũ virtuoſum talia ſe viciſſe· Et pt hic applicari illud·q̄ũo dari9 rex miſit alexandro puellã nutritam ve neno· Ex q̊ ꝑpendit̄·ꝙ ꝯſuetudo eſt altera nat̄a· ¶ Vnde dixit ph'us q̄dam· Niteẽ ſemp aſſueſcẽ ad bona opa·⁊ tuaꝫ nat̄am bonam laudabili ꝯſuetudine fultias qꝛ bone con ſuetudines ꝯtra malas ſuffragantur·⁊ impedimentum ignorantie auffeꝛunt· ¶ Et tunc tercium lapidem ſumat ſcilicꝫ vt occaſiones ad malum inducentes fugiat De hoc nota in materiã de mala ſocietate ſupra· Ibi Cum bonis ambula· Et ſi materia temptacōis occ̄rat·tũc accipiat q̄r tũ lapidẽ·ſcꝫ vt hoſtib9 ĩ pn̄cipio reſiſtat añ portas añq; portas intret ·Porte em̄ ſunt ſenſus· p' q̄s qñq; moꝛs in trat vnde ſacerdos eliachim p̄cepit obſtruere aſcenſum

montiū p quos aſcenſ⁹ eſſe poterat in iḻr'm· Et ſic interfiti ant hoſtem·cū adhuc pu⁹ eſt· Lubric⁹ em̄ eſt ſpens anti: quus·q̄ niſi capite teneat̄· ſtatī tot⁹ illabit̄ ❡ Et vltīate aſſumat quītum lapidem·q̄ eſt hoſtib⁹ viriliť reſiſtē ·ita ꝙ occ̄rente materia temptacōis dileccōeꝫ dei dileccōi que poſſet hr̄i ex peccato āponat Et ꝓpter hanc dilectionem malū vincit· fili⁹ ergo dꝫ prēm ↄgnoſcē· diligē · ⁊ ſic imi: tari ❡ Tercō q̄ ſic naſcit̄ ſuccedit prī ī hēditate· q: ſi fili⁹ ⁊ hēdes· Jllō eſt tps in quo quotidie in vita ſpūali naſci debem⁹·in qua natiuitate tps nobis ↄceſſū cuſtodimus Tpus ergo naſcendi dꝫ cuſtodiri· ⁊ hoc fit cum quotidie naſcimur ſpūaliter·vt qn̄to pl⁹ morti a ꝓpinquam⁹ ·tāto freqn̄ti⁹ ſpūaliter naſcam̄· ❡ Et nota· ꝙ tota materia de gr̄a dei de qua ſupdc̄m eſt pt̄ hic applicari ad ꝓpoſitum · Quia q̄ qn̄cunꝗ nou⁹ grad⁹ gr̄e acq̄rit̄ ·tunc homo ſpi: ritualiť naſcit̄ ❡ Jſti⁹ ergo ſpūalis natiuitatis mlťa ſunt ſigna·de quibus hēbis alibi· Rem ergo tuam cuſtodi·i· tps illō in quo ſpūaliť naſceris ·q̄a niſi denuo nat⁹ fūis regnū dei ↄſeq̄ nō poteris· Vn̄ dicebat hēmita q̄dā·due nr̄itates inq̄t vnam ex vtero·⁊ alam in baptiſmo haberi

V ❡ Sequit̄ ⁊ tps moriendi· Hanc ergo rem cuſtodi q: hec res diligenť cuſtodit̄ dū homo mōo q̄ mōs ſibi mo rit̄·de hoc nota añ ❡ Tn̄ circa iſtaꝫ materiā eſt nōndum ꝙ triplex mors inuenit̄·ſ·mors clauſtraľ ↄūſacōis·carnaľ reſolucōis·⁊ infernalis cruciacōis ·Prima eſt volūtarie acceptanda· Scōa mlťiplicit̄ meditanda· Tercia ↄtrarie deteſtanda· De iſta triplici morte quere in holkock ſup li bros ſapie in forma·

X ❡ Circa mortem aūt pt̄ hic vlteri⁹ notari· ꝙ quidā moriunt̄ cum dn̄o·quidaꝫ in dn̄o quidam ꝓpter dn̄m Jlli aūt moriunt̄ in dn̄o·qui fidem in baptiſmo ꝓmiſſā ſuauer̄t Et qn̄tū poterāt pc̄m vitauer̄t q̄ ſi peccāt p ↄtinuaꝫ pn̄iam emdāt q̄ ſic ī obdientia eāe cum diuina diſpoſicōe tn̄ſeunt· Sꝫ alij moriunt̄ cum dn̄o qui per vitia q̄ pc̄ta nunꝙ̄ maculauerunt·ſed innocentiā

baptiſmalem ſeruauerit·quorum ſine crimine vita eſt. Sed quidam moriuntur propter dñm ſicut martyres ·qui propter xpm vitam exponunt· Scribe ergo beati mortui qui in dño moriuntur· R
¶ Adhuc circa mortē nota tria documenta· Primo quod mors continue debet premeditari· Scđo quod mors non pōt euitari Tercio quod mors non debet formidari ¶ Primo debet continue premeditari· Memoria enim mortis incitat hoīem ad multa bona· Vñ hanc memoriā nobis ingerit presbiter ī impoſitiōe cineris cū dicit·memēto hō quod puluis es rc̄· ¶ Et hanc memoriam volebat habē elyarius patriarcha alexandrinus Qui cū faceret fieri ſepulcrum ſuū·nunquam volebat illō perfici·ordinans quod in magnis ſolennitatibus cū eſſet in magno honore aliquis veniret qui dicēt· Dñe ſepulcrum tuū imperfectm eſt·iube illō perfici neſcis qua hora fur veniat ¶ Itē narratur in legenda eiuſdem quod fuit conſuetudo quod prima die coronacōis imperatoris conſtantini politani cum eſſet in gloria ſua· Latham⁹ apportabat ei tres vel quatuor diuerſitates lapidū di·vt eligēt de quo vellet ſibi fieri ſepulcrum ſuū·vt in hac occaſione mortis haberet memoriam· Vñ memoria mortis aſſidua optima eſt philoſophia·
¶ Exemplū de alexandro qui cum eſſet mortuus·et tūba eius eſſet aurea·et in patulo multi philoſophi conuenerūt circa eū· Quorū vnus dixit· Alexander heri ex auro fecit theſaurum Nunc conuerſo· Aurum ex ipſo fecit theſaurum· Alius dixit·heri non ſuffecit ei totus mūdus·hodie quatuor vlne panni ſuffitiūt Alius dixit· heri populo imperauit·hodie populus ſibi · Alius dixit ·heri populos liberare potuit a morte ·hodie nec eius iacula potuit declinare· Alius heri ducebat exercitū ·hodie ducitur ab illis·et ducitur ſepulcre· Alius·heri gentes ipſum timebant hodie vilem eū reputant· Alius·heri habebat amicos et inimicos·hodie omnes habet equales· ¶ Vndo memoria eius facit contemnere iſta temporalia·ſicut ſupradictum eſt. ¶ Vnde· Jeronimus · Facile contemnit omnia qui ſe ſemper cogitat moriturum· · ¶ Exemplum quidam magne litterature in phiſicis ·et mundi vanitatibus

audiens in matutis ſemel legi de longa vita patꝝ ꝑmitti
uoꝝ. & ſemp in fine dicebat de quolibet. & mortuus eſt.
Cogitauit ꝙ etiam ſibi ſic eueniret. & ex hoc cepit mōi
ↄtemptū. ꝛ relictis omibus religionem intrauit. & factus
eſt vir magne ſctitatis. Jtē valet ad repſſionem carnaliū
deſiderioꝝ. Greg. Nihil tm̄ valet ad domandū carnalia
deſideria. ꝙ ↄſiderare qual' ſit caro moriat in futo ¶ Ex=
emplū de hyſtō bragmanoꝝ. q̄ erant q̄ſi pħi in deſerto.
ↄtennentes oīa mūdana. q̄bus miſſis nuntijs mandauit.
Alexander vt peterēt ab eo qđ vellent At igit reſcripſert
dicentes. Da nobis immortalitatem ꝙ ſumme deſideram9
At ille reſcribens dixit Ego cū ſim mortlis. quō vobis dā
re potero immortlitatem. At illi reſcripſert Cum ergo ſis
mortlis q̄re tot mala faciendo diſcris. Ecci. vij. Jn oībus
operibus tuis memorare nouiſſima tua. & ineternum non
peccabis. Jtē valet ad pſeuandum in pn̄ia ¶ Exemplū de
iuuene intrāte religionem. & pr̄ veniens hortabat eū. vt
exiret. & ad ſecl'm rediret. Cui filius. Hoc libent faciam ſi
potes m̄ amoue vnam malā ↄſuetudinem. q̄ eſt in terra
Cui pr̄. libent hoc faciā. ꝛ q̄ eſt illa ↄſuetudo mala. cui fi=
lius. Certe ꝙ iuuenes moriunt mltotiens citi9 ꝙ ſenes.
vel tam cito. Dixerat em̄ pr̄. ꝙ adhuc iuuenis eſſet. Cui
pr̄ Hoc nllo modo poſſū face Et fili9. ergo hic volo mane
& deo ſeruire. & manſit in religione. Sed mlti malis indu
rati. memoriam mortis non habent. nec habē curant. Cū
tam ſm aplm Statutum ſit omnibus hominibus ſemel
mori Et ſm ps. Quis eſt homo qui viuet & non videbit
mortem. Et licet audiant ↄtinue vocem dn̄i ↄminantis
Morieris tu. & non viues. viuunt tamen ac ſi crederent
ſe non morituros. Eſt enim de eis. ſicut de illo qui eſt. in
naui velociter tranſeunte. & alteri tranſeunte nauicule
obuiante videtur ſibi quod alia tranſeat. ꝛ ipſe immobi=
lis ſtet ¶ Sic eſt de iſtis. qui in carne ſm carnem viuunt
¶ Vident continue preſentis vite fluxum erga omnes.

 tn̄ ſe non putant eſſe mortales · Vn̄ piculoſa res eſt· ꝙ pctor eſt tam ſurdꝰ & cecus ꝙ non videt nec audit quod ſcripta mandat de morte· ſed expectat audire· donec mors ipm pcutit· Tunc em̄ ſibi pcaue non poterat· q: in quo te inuenio· in eo te iudico ¶ Dic̄ ſcripta· memorare nouiſſima tua ineternū nc̄· Et hoc eſt qd̄ pmittit· ꝙ mors eſt ↄtinue pmeditanda ¶ Scd̄o nō ꝙ iſta mors non pt̄ declinari· ¶ Vn̄ recitat aug· xiij· de ci· dei· c· v· ꝙ illud verbū morior moreris non pt̄ declinari ſm bonam gramaticam more vboꝝ alioꝝ· vn̄ dicit ſic· Non importune nec incongrue arbitror nec ſn̄ magna induſtria· ſ iuditio fore diuino vel hūano ꝙ hoc verbū morit̄ in latino non pt̄ declinari ſm eand̄ reglam q̄ alia declinant̄· ¶ Vn̄ ↄcedit vnꝰ antiquus doctor ꝙ vere mō dicunt̄ mortui q: ſicut iſte dicitur fatuꝰ cui ineſt fatuitas· & iſte albus cui ineſt albedo· Ita iſte dicit̄ mortuꝰ cui ineſt mors· q· a pn̄cipio vſq; ad finem ergo veri ſumꝰ mortui nos nati ↄtinuo deſinimꝰ eſſe· ij· Re· iiij Om̄s moriunt̄· quaſi aqua dilabunt̄ ſup terrā
3 ¶ Vn̄ tulliꝰ ieuitabilitate mortis oñdere volens ſic deſcribit· Erat clipeꝰ p mediū coloribꝰ diſtinctꝰ· ps ſuperior duobꝰ ſubdiuiſꝰ· quoꝝ coloꝝ pmus fuit albꝰ in q̄ depictꝰ erat pulcer adoleſcens roſis coronatꝰ De cuiꝰ ore pcedebant hij vſꝰ· Eſt nam̄ mori iuueni ſimꝉ & ſeniorū ¶ Scd̄us color ſupioris ptis erat rubeus· in quo depictꝰ erat miles pulcre armatus Circa cuius galeam ſcribebat: Eſt noſtre ſortis· tranſire per hoſtia mortis· Non eſt tam fortis· qui rumpit vincula mortis ¶ Terciꝰ color· ſ· inferior niger erat· in quo depictꝰ erat ſenex quidam ſup baculo ſuo incuruatꝰ & appodiatus hos vſus hn̄s in manū O mors ꝙ̄ dura· ꝙ̄ triſtia ſunt tua iura· Eſt gue tranſire q: tn̄ſitus ſine redire. Hec iſte· Ex quibꝰ omnibus patet ꝙ· ſ· mors non pt̄ declinari ¶ Tercio iſta mors nō debet formidari, q: vt dicit ſeneca Sapiens ſecuriꝰ morit̄ ꝙ̄ naſcitur· pali p· lvij· Vn̄ illi mortem non hn̄t formidari· qui

in pñti diſcunt mori ¶ Exemplũ de heremita q̃ dixit·diſco mori·fiat ergo voluntariũ qđ eſt nc̃criũ ·vt dc̃m eſt·Et illud futm nc̃riũ offeram⁹ deo ꝑ muñe·q̃a et deo tenem̃ reddẽ·Vñ aug·laudabat mltum illos q̃b⁹ deſideriũ moriendi inerat·Et ſup hoc trium epoꝝ recitabat exempla· ¶ Ambroſi⁹ em̃ cum in extremis eſſꝫ et p̃cib⁹ deprecaret̃ et rogaret̃·vt precib⁹ ꝓlongacõꝫ obtinet̃·Rñdit·Nõ ſic vixi·vt me pudet inter vos viuere·et mori non timeo·qꝛ bonũ dñm habem⁹·qđ rñſum mirabilit̃ extollebat aug· ¶ Adhuc q̃ de alio epo·Cui cũ diceret̃ eum ec̃ie mltum fore nc̃rium·Rñdit·Ideo adhuc cuꝫ dñs liberaret·et ait ſi nunq̃ bene ſi aliq̃ñ·q̃re non mõ· ¶ De alio q̃ epo dicebat cypriianũ referre·ꝙ cũ in infirmitate diu laboraret·adhuc ſanitatẽ ſibi reſtitui poſtulabat·Cui iuuenis ſponſus apparens cũ indignacõe ait·adhuc pati timetis·exire non vultis·q̄d ergo faciã vobis· ¶ Vñ caſſio·ſup illum p̃s·Bt̃i immacl'ati dic̃·q̄s mortem tp̄alem metuet cui eterna vita ꝓmittit̃·quis labores carnis timeat·cũ ſe ꝑpetua requie nouit locand̄·ꝓũ·xiiij·Sperat iuſt⁹ in morte ſua Nec miꝝ ſi iuſt⁹ morte p̄occupatus fuit in refrigerio erit·p̃cioſa mors ſc̃toꝝ in ɔſpectu dñi· A ¶ Vñ quidam ſc̃t⁹ dixit·Mors nihil aliud eſt q̃ quidam exit⁹ de carcere finis exilij·oneris grauiſſimi depoſitio·de equo furioſo deſcenſio·de domo ruinoſa liberatio·oĩm egritudinũ determinatio·oĩm maloꝝ ɔſumptio·debiti nature ſolutio·reditus ad p̃riam·ingreſſ⁹ in glꝛiam·de quo vij·melior eſt dies mortis die natiuitatis B ¶ Et iõ boni mortem non deñt timẽ mortem ꝓpam·nec nimis dolẽ de morte natali alioꝝ ¶ De p̄mo loquit̃ Cyprian⁹·et ponit̃ in can·xiij·q·ij·Cum em̃ boni incipiunt mori·tunc p̄mo et eternalit̃ incipiunt viuẽ ¶ Vñ nota ꝙ mors volũtarie acceptata ab exiſtente in gr̃a eſt culpe deletiua merito et glꝛie impetratiua·Et iõ volũtarie acceptã ab infirmo·ſcꝫ q̄ eſt mori⁹ Talis em̃ ſuam voluntatẽ volũtati diuine ɔfort

Et igiẗ tal' mors. q. de decenti eſt deſtina ꝑctoꝝ venialiū et mortaliū oblitoꝝ. Et q: vt dcm̄ eſt voluntatem ſuam voluntati diuine conformat. igiẗ mors eſt ſibi meritoria gl'ie. Illam em̄ duram ſepacōem aīe a corpe voluntarie aſſumē ſine dubio meritori⁹ eſt. Ex q̊ ergo boni et mali indr̄nter viuūt. et indr̄nter moriunẗ et remuneranẗ ¶ V n̄ narraẗ ꝙ in britania eſt quidā lacus vel fouea q̄ talis eſt naẗe. ꝙ ſi q̄s de homicidio vel de alio crimine ſit ſuſpect⁹ ſtatī admittiẗ ſi velit in dicta fouea expurgare. Proijciẗ ergo nud⁹ in foueā. et ſi innocens fuit fundum petit Si vero nocens fuit ad fundū non pt̄ deſcendē. ꝓmo quaſi a fonte reiect⁹ nōe habet ſup aquā nataē ¶ Sic in ꝓpoſito innocentes et boni in hoc mōo fundū humilitatis appetunt. Mali vo ſurſū p ſupbiam extollūẗ. Iudeos ergo illos tanꝙ reos ſuſpendit. Illos uero q̄ in hūilitate vixerit illeſos abijre ꝑmittit ꝓmo de⁹ tanꝙ iuſt⁹ iudex bonos et innocentes ad ſe recipit et retinꝫ. malos vo reijcit et abhorret C ¶ De ſcōo. ſ. ꝙ non debet nimis dolē vel flere morte alioꝝ. Diẗ bt̄⁹ aug. de vā religione. c. lxxxxij. Qui pfecte deū diligit non affligiẗ de morte cui⁹ ꝗ. q:. q̄ deū toto corde diligit nouit non ſibi debē diſplicere quod deo placet. Deus aūt dn̄s eſt viuoꝝ et mortuoꝝ. Luctus em̄ immoderat⁹ non iuuat. q: p fletum hoīem nō poteris reuocare. Sicut diciẗ de dauid. ꝙ cū puer ei⁹ eēt infirm⁹ dauid non capiebat cibū. Cum aūt eſſꝫ mortu⁹ ſurrexit et comedit di. Nunq̄d potero eū reuocare ad vitam. ego potius vado ad eum. ipe ad me non reuertetẗ Re. xij. ¶ Sꝫ de quib⁹ dolendū eſt. dicit yſid. de ſummo bono libro. iij. Illi autē deplorandi ſunt in morte quos infernus ab hac vita recipit non quos celeſtis aula letificantes incudit. In qua ſm beatum Ambroſium eſt vita ſine morte. dies ſine nocte. gaudiū ſine merore. tr̄quilitas ſn̄ labore. fortitudo ſn̄ debilitate. pulcritudo ſn̄ deformitate. vitas ſn̄ ſtitate. caritas ſn̄ inuidia. et felicitas ſn̄ miſia. ꝗ nobis

ↄcedat ⁊c· Rem ergo tuam cuſtodi.i.tpus naſcendi ⁊ ſimi liter tp̄s moriendi cuſtodi diligenter· ꝙ ſi bene vixeris· ⁊ in dn̄o feliciť mortuꝰ fueris · tunc hanc rem bn̄ cuſtodiſti D ¶ Sequiť tp̄us plantandi ⁊ tpus euellendi Senlꝰ eſt tpus plantandi ortū virtutū ⁊ tpus euellendi ſpinas vitioꝝ ¶ Circa qđ nota an̄· qm̄o anima diciť ortus in quo plantari deñt diuſe arbores v̄tutū · Sȝ nunc ad ꝓpoſitū nota ꝙ tpus plantandi ⁊ tpus euellendi deñt cuſtodiri· ⁊ plus tpus plantandi in orto aīe non tm̄ arbores oñes ſȝ etiam q̄dam alia· ſ· flores ⁊ lilia· ¶ Et p̄mo iſtū florem benedc̄tm qui aīam vt ortum ſuū amaroſe alloquiť dicēs Ego flos campi ⁊ liliū ↄualliū ¶ Vbi nō ꝙ aīa deuota volens ilm̄ ꝑ inhabitantem grām in ſe plantare · ⁊ ipſi tanꝗ̄ ſponſo copulari ↄplacentiā maximam ꝗ̄ in ſponſo inuenit exp̄mit cū dicit· Ecce tu pulcer es dilecte mi ⁊ de corus· lectulꝰ nr̄ floridꝰ· vn̄ ſponſum ſuū non ſolū pulcꝝ ſȝ ⁊ decoꝝ nominat· Et pr̄ pulcritudo referri ad eiꝰ de i: tatem· ⁊ decor ad hūanitatem Pulcer em̄ eſt in ſolio p̄ris ſȝ decorꝰ in vtero mr̄is· vn̄ ſequiť· lectulꝰ nr̄ floridꝰ· E ¶ Vbi nō ꝙ duo ſunt ſtatꝰ ↄm̄dabiles in p̄nti· primus ↄtemplatiuoꝝ ⁊ religioſoꝝ· Scđus actiuoꝝ· Lectulꝰ aūt iſte p̄mū ſtatū ſignat· Eſt em̄ lectulꝰ locꝰ ſolatij· ſilencij· p̄ ſidij · ⁊ ſomnij· Sic religionis ſtatꝰ ad moō lectuli eſt Lo cus ſolatij ꝑ bonoꝝ opm ↄmendacōem· Locus ſilentij ꝑ curaꝝ mundialiū ⁊ ſtrepitus ſeculi vitacōeȝ Locꝰ ſomnij ꝑ diuinaꝝ illuſtrationū freqn̄tationem · Locus preſidij ꝑ deuotaꝝ orationū deuotā emiſſionem· Et ſignanter no minat hic aīam lectulū· ⁊ non lectū· vt denoteť vera hu: militas in ſp̄oſa ⁊ in aīa · Nā ſm̄ greg· Hoc ſolȝ eē ꝓp̄ū humiliū vt ſp ꝑua de ſe ſentiāt · diͥ aūt lctulꝰ eē floridꝰ· ꝙ mltiplici floꝝ gn̄e decoratꝰ· vt ſup̄ pȝ · F ¶ Et nō ꝙ nō ſolū ſponſꝰ in aīa tanꝗ̄ in lctulo plātatꝰ inueniť ſȝ etiā in aīa tanꝗ̄ in domo· ⁊ iō ſtati ſeq̄ť v̄bū ſp̄oſi· Tig: na domoꝝ nr̄aꝝ cedrina laq̄aria· cy̆preſſina ¶ Vbi nō ꝙ

ꝑ domū intelligi pt aīa ſiue ɔſcīa Vn̄ de domo ɔſcientie quō ɜ edificari nō per tigna. q̄ ſunt ligna que ſupportant tectū dom̄ ꝛ aſcendit ad cacumen edificij. ⁊ bina colligata ⁊ eleuata ſupportant tectū. intelligunt̄ iſte virtutes q̄ ad modū tignoꝝ ordinate. ⁊ in inuicem ɔiuncte ɔnectūtur. Sicut eſt magnificentia ꝛ hūilitas. pacia ꝛ fortitudo abſtinentia ⁊ ɔtinentia. mīa ⁊ hylaritas. ſtrenuitas ꝛ huiuſmodi. ⁊ oīs iſte virtutes cedrine dicunt̄. q̄ ſicut cedrus ſemꝑ creſcit. ſic ⁊ iſte virtutes ſemꝑ creſcunt in homine in iſta vita in actibus eoꝝ ſe exercentib̄. iuxta illō ꝓū. iiij. Semita iuſtoꝝ q̄ſi lux ſplēdens ꝓcedit. ⁊ creſcit vſq̄ ad ꝑfectū diem. Per laquearia aūt q̄ dicunt̄ iſta ligna. que tignis ſuppoſita ⁊ eis affixa ipa tigna ɔiungunt̄ ita q̄ ꝓcedunt de vno tigno ad aliud. tn̄ſuerſalit̄ intelligunt̄ iſte virtutes. q̄ non ſolū vni. ſ; omib̄ ſunt connexe ſicut prudentia. q̄ntum ad v̄tutes morales. ⁊ fides q̄ntum ad theologicas q̄ expreſſiue ſunt. q̄ntum ad eoꝝ ſoliditatē ꝛ imputribilitatem ⁊ odoris bone fame. q̄ diffundunt ſuauitatem. ⁊ ❡ Sed hoc ſponſus nunc ꝑcipiens vult aīam ſuam dilectā ſponſam ad ɔtinuā plantationē ꝓuocare ꝛ ad laboris exercitiū aīare Rn̄dit ſub v̄bis his Ego flos campi ⁊ liliū ɔualliū. q. dicēt. O tu ſponſa me plantando ꝓuocas ad hoc. vt tecū quieſcā in lectulo florido ꝑ affc̄m diuine ɔtemplacōis. Et ego te prouoco. vt labores in cāpo florido ꝑ exercitiū v̄tuoſe opacōis. plantādo laborando. ⁊ fortit̄ dimicando. q̄ ſi ſic te v̄tuoſe exercitaūis. ego ero tuū p̄ miū ꝛ merces tua magna nimis. Vn̄ vult. d. q̄ me deſiderat campū certamīs nō deſerat nō eīn tm̄ ſum flos lectulide q̄ lo q̄ris. Nouit enim dilect̄. q̄ flos in lectulo defacili marceſcit. qui tn̄ creſcit ⁊ viret in campo Ita q̄ noīe campi. hic intelligit̄ quilibet fidelis in opib̄ vite aīe fideliter laborans ❡ Compat aūt xp̄us dilectus ſe flori campi. Generatur enim flos ex humore puriſſimo. ⁊ ſubtiliſſima ſubſtantia. Habet enim q̄ſi terram

ꝑ matre ⁊ ſolem ꝑ patre· Sic ⁊ dilect⁹ ſm corp⁹ gñtus n eſt ex puriſſimis ſanguinib⁹ v̓ginis· h̄ns matrē in terra ⁊ p̄rem in celis q: egredie͛t v̓ga de radice ꝑeſſe · ⁊ Flos de radice eius aſcendet· v̓ga etiam h̄ʒ ſolis influentiam ſpe cialem· Nam virtus ꝓductiua Floris eſt aſcenſus ſolis ad nr̄am habitacōem · ex cui⁹ aſcenſu fit ſpetialis influentia ad ꝓduccōem oīm terre naſcentiū· Sic ⁊ xp̄s rōne hūa: nitatis ſue habuit pro tam efficientem influentiam ſolis eterni ſpetialit͛ ex cui⁹ aſcenſu ad nr̄am habitacōeʒ q̄ fuit poti⁹ deſcenſus ſue maieſtatis · licet aſcenſus ſue p̄tatis dici poterit ꝑ aſcenſionem facta eſt influentia ſpetialis ad ꝓduccōem oīm ſpiritualium terre naſcentium· H ·

¶ Propt͛ qd̄ dicit͛ Flores apparuer̄t in terra nr̄a· flores inq̄ ꝑclariſſimi· ⁊ oīni admiratione digniſſimi· q: flos vn⁹ ꝑ: ueniens ex ↄiunccōe diuinitatis ⁊ hūanitatis · ⁊ alius ex ↄiunccōe v̓ginitatis ⁊ mr̄nitatis ¶ Scd̄o etiam xp̄us ↄpat͛ flori ꝑ effcm̄ floris· Nam ei⁹ effc̄s eſt gñatio mell' Eſt em̄ mel celici roris in corde Floris v̓tute ſol' celebrata digeſtio· Flos ergo eſt gignendi mellis p̄mitiuū habita culū q: mel gñat͛ in ventre floris ex rore celi ⁊ influentia ſolari· Sic ⁊ in capacitate aīe xp̄i gñabit͛ plenitudo gr̄e virore ſpūſſancti ex ſplendentia ſolis eterni · Sʒ iſte flos emarcuit· qñ ꝑ nobis in cruce pependit· non erat ei ſp̄es neq̄ decor I ¶ Hic nō ſm· bñ· oīne· xlvj· q̄ flos re: pit͛ in campo · in orto · in talamo · · ꝫ dr̄nter· q: orit͛ in orto ⁊ in campo· ꝫ non in talamo · vbi quidē redolet· ſed non erect⁹· neq̄ ſtans· ꝫ iacens· aut pendens· tanq̄ q̄ illatus ſit nō ī nat⁹· ꝫ ibi aret ⁊ marceſcit· ꝓpter qd̄ oportet ibi fre quent͛ flores renouare· ſi florib⁹ talamus dʒ ꝑmanere· ſʒ in orto ſic non arent· nec in campo· ꝫ ibi florent· Sʒ ad: huc tñ dr̄nt· nam ortus arte hoīm excolit͛ · vt floreat· Sʒ campus nat͛a lucis producit flores ex ſe abſq̄ adiutorio hūano· Sponſus ergo ſe eſſe florē talami non debuit pro teſtari· q: ip̄e flos ꝑpetue nitens Nec etiam florem orti· q:

non fuit genit⁹ p opus hũanum· ꝫ p ſpũſſancti artifitiũ Et ideo flos campi dicit̃· q̃ ſine hũana induſtria omnib⁹ ẽ expoſit⁹ ad delectabiliṫ intuendũ · q̃tũ ad ei⁹ affectus ṽtuoſos ❡ Scdo ad ſuauiṫ orandũ q̃tum ad ei⁹ facta ꝓdigioſa ⁊ miraculoſa· ❡ Et tercio ad ſalubriṫ colligendũ q̃tum ad ei⁹ ſalutaria ↄſilia ❡ Et q̃rto ad feliciṫ poſſiden dũ ⁊ ↄñr pfruendũ· q̃tum ad ei⁹ felitia ſtipẽdia· nec miꝝ q̃ eſt flos placẽs aſpctui · redolens oleſctm dulcis guſtui ſuauis tactui ⁊ delectabilis auditui · Ita q̃ oṁs ſenſ⁹ in hoc flore recreant̃ placens quidem eſt viſui rõne ſctitatis redolens oleſctm rõne celebritatis· fame dulcis guſtui· q̃ pius in corde· ſuauis tactui· q̃ mitis in ope · delectabilis auditui· q̃ verax ⁊ placid⁹ in ſmone ❡ Ipe ergo eſt flos campi fideliṫ laborantib⁹· vt dctm eſt in campo Ipe enim erit ſtipendiũ q̃admodũ in flore eſt ſpes ꝑcidendi fructũ ↄſeq̃ntem · Ipe em̃ eſt flos p ſpem in via · ⁊ erit fructus p rem in gl'ia· Tunc em̃ ſm p̃s· Campi replebunt̃ vbtate· ❡ In hoc etiã q̃ dicit̃ flos in gñali· nec determinat̃ quis flos ĩtelli'· ⁊ ipe mlṫiplicit̃ floret in cãpo ecc̃ie· Rubȝ em̃ in m̃ribus· gaudet in ṽginib⁹· viret in ↄfeſſorib⁹· pallet in penitentibus rutilat ⁊ ſplendet in p̃dicatorib⁹ · Cãp⁹ em̃ ecc̃ie ſic hȝ flores electoꝝ· ſicut celũ ſtellas· Nam ſicut ĩ celo ſtella dr̃t a ſtella in claritate· i· Coꝝ· xv· Ita in campo ecc̃ie flos differt a flore· Nam boni in p̃nti plantant hunc florem in ſeipis p q̃ndam mutacõem· Sic q̃ quidam ru= bricant̃ imitatione ſue paſſionis· Alij candidi effitiuntur ſanctimonia caſtitatis Alij virides ſunt virore patientie Alij rutilant ſplendore ſapie R ❡ Secundo plantã tibus dilectus efficit̃ lilium· vt dicit· ⁊ lilium conuallium Sicut em̃ xp̃us plantat⁹ in campo eſt ſtipendiũ oĩm viri= liter laborantiũ· Ita plantatus in ↄualle eſt ſtipendium hũiliṫ ↄũerſantiũ q̃ eſt liliũ ↄualliũ ❡ Vbi nõ q̃ ↄualles dñt eſſe valles ↄiuncte ↄcurrentes ex duplici monte e re= gione vno ↄ aliũ cxñte· Et ſunt valles int̃ duos montes

exītes · Et ideo p ꝯualles intelligunť hūiles duplici hu-
militate vigentes · ſ · interiori ⁊ exteriori · Ita ꝙ ſicut hūi-
litas oñdiť in veſte · ſic etiam in corde ⁊ ꝯſulo Et debent
ſimľ ꝯiungi in ipis plantantib⁹ ¶ Circa qđ notandū · ꝙ
in ꝯuallib⁹ ſolent abundare humores ad irrigandū p qđ
intelligiť ꝯpunctio lacrimarū ſiue lacrimoſa · p q̄ anima
humectať ⁊ irrigať · vñ · ps · q̄ emittit fontes in ꝯualli-
bus inť mediū montiū ptñſibunt aque Aque em̄ naťaliť
fluunt ad inferiora loca · ⁊ ideo vas q̄uis inpceptibiliter
pl⁹ portat de aq̄ in valle vel in cellario · q̄ in monte vel ĩ
ſupiori loco · ſicut dicunt naťales · Sic in ꝓpoſito aīe hūi-
les · pl⁹ ꝯtinent de grā diuina · q̄ alie aīe · Detinent enim
grām diuinam · ne fluat ab eis · ¶ Itez in ꝯuallib⁹ ſolent
abundare ſplendores ad illuſtrandum p qđ intelligiť cog-
nitio vel ꝯtemplatio radioſa · p q̄ anima illuſtrať · Vnde
geñ · xiij · diciť · mouens tabernacľm ſuū abraam · Venit
⁊ hitauit iuxta ꝯuallem mambre · Mambre interptať cla-
ritas vel perſpicacitas · ⁊ ſignat ꝯtemplacōem radioſam
¶ Scđo abundant hūores ad inflāmanduz etiam ꝯual-
lem · p q̄ deſignať deuotio vitioſa p quam aīa deuota in-
flammať · Vñ geñ · xviij · diciť · ꝙ apparuit de⁹ abrae in ꝯ-
ualle mābre ſedens in tabernacľo in ipo feruore diei · q̄ em̄
deuocōe feruēt · ipis dñs amicabiliť ⁊ delectabiliť appaꝫ.
¶ Tercio ſolent abundare vigores ad fructificanduz per
q̄ intelligiť opatio ſtudioſa vel fructuoſa · p q̄ anima fe-
cundať · ps · Valles abundabunt frumēto Certum em̄ eſt
ꝙ ad centꝝ mūdi deſcendit influentia celeſtis efficatie · vn-
diqꝫ ꝑpendiculariť a q̇libet puncto celi · Et iđ valles q̄nto
ꝓpinquiores ſunt centro mūdi · tanto pl⁹ pticipant de influē-
tia celeſti · ꝓpter qđ dilect⁹ ſe liliū ꝯualliū dicit · q̄a ipe eſt
dec⁹ ⁊ decor hūiliū. L ¶ Ex quib⁹ patet · ꝙ nunc eſt
tps plantādi in campo · ⁊ in ꝯuallib⁹ florem hōt ⁊ liliū
vt ipe ſponſ⁹ ⁊ dilectus dicat aīe plantatrici illud qđ im-
mediate ſequiť · Sicť liliū inť ſpinas · Sic amica mea inť

filias· vt ex omnibꝰ iam addiſcat· ꝙ ſicut in pñti oportet laborare viriliť M ¶ Ita ip̄a anima·nunc tercio dꝫ adūſa tolerare patienter · Vñ eſt ſenſꝰ · Iſta aīa eſt amica mea predilecta me amans· ⁊ a me amata· que ſic eſt nter alias aīas· ſicut liliū inter ſpinas· vndiqꝫ aculeis tempta tionū puncta· ⁊ ſpinis tribulationū expoſita· q̄ in his cū candet· redolet· ⁊ creſcit · Verus em̄ patiens inter ſpinas tribulationū plꝰ ꝓficit· qꝛ nec pungit nec ſe defendit · ⁊ punctos alios ledē neſcit Vñ tenellꝰ ille floſculꝰ ⁊ lilium innocentiam in ſe ꝯmendant· Pacia lucet· ⁊ inť pungen tes plꝰ redolet ꝑ grāꝝ actionem nec murmurat nec recal= citrat· Sis ergo o aīa opoſa ſicut liliū inter alias anīas· Lilium em̄ eſt flos pendulꝰ inter ſpinas erectas· flos pa= tulus inter ſpinas ꝯpreſſas · flos blandꝰ inter ſpinas pū gitiuas· ⁊ flos allectus inter ſpinas repulſiuas· Sic · o aīa ſis humilis inť ſupbos · Sotialis ⁊ liberal' inter cu= pidos· Suauis ⁊ mitis inter iracundos · ⁊ ad benefitia facilis inter moleſtos · Et oīa iſta ſigant̄ nomine filiaꝝ qꝛ dicit ſic aīca mea inter filias Ad deſignandū ꝙ ſicut xp̄s eſt lilium ꝯualliū· ⁊ humiliū· Sic ſil'iter eſt lilium mōdꝝ ⁊ puritatis caſtitatem ſuantiū ¶ Vñ ⁊ illud v̄bum pōt exponi de aīa· q̄ inter temptacōes carnis ſuat integritatē caſtitatis· Et iō eſt liliam candidū inter ſpinas corpales mentem ſuis aculeis pungentes· ꝟ non infitientes· Et iō dilectꝰ eam ſpetialem· ꝓmo ſuam amicam inter filias · ſcꝫ babilonis miſerans· ⁊ huiꝰmodi paſſionibus ſubiectas appellat qꝛ q̄ diligit cordis mūdiciam hēbit amicum regem ꝓu·xij· N · ¶ Et nō ꝙ ſex folia lilijcādida ſex ſūt q̄ caſtitatem p̄cipue ꝯſuant· ſ· oris ſobrietas· opaccīs ſedu litas· veſtitꝰ aſpitas· cuſtodia ſenſuū· paucitas ſermonū vitatio oportunitatū ad peccandū ſ· loci ⁊ tp̄is ⁊ hꝰmodi que hꝫ lacerare ꝑ ſex gn̄a ſpināꝝ q̄ hꝫ caſtitatē corrumpe vel ſaltem lacerare ſiue inficē ¶ Primum em̄ foliū lace= rat ſpinas guloſitatis ⁊ ebrietatis q̄ ſunt via ad luxuriā

vt patuit in loth· geñ· Ad ro· xiij· Non in omeſſacōibus & ebrietatibus Nolite igit̄ inebriari vino· in q̄ eſt luxuria Eph· v· ¶ Scōm foliū violat ſpina ocioſitatis· q̄ eſt via ad luxuriam· Hec em̄ fuit iniquitas ſodome· otiū· Ezech· xvj· Multa em̄ mala docuit ocioſitas· Eze· xxxiij· ¶ Tercium pungit ſpina ſupflui ornat9 & oppoſicōis q̄ iter̄ via eſt ad luxuriam· vt patuit in moabitis· q̄ ornauer̄t ſe vt filios iſrl' trahēnt ad fornicanō· nūi· xxv· ¶ Qrtū foliū lacerat ſpina curioſitatis videndi vana· q̄ etiā eſt via ad luxuriam· vt patuit in dina· geñ· xxxiiij· ¶ Qntum foliū violat ſpina loq̄citatis· pū· vij· Ecce mulier occurrit illi in ornatu meretricio· garrula et vaga ꝛc· i· Cor· xv· Corrumpunt bonos mores colloq̄a ml'ta ¶ Sextū foliū pungit ſpina oportunitatis male ſocietatis· q̄ eſt via ad luxuriam ¶ Exemplū de thamar filia dauid q̄ fuit corrupta a fr̄e· q̄ ſola fuit cū ſolo in thalamo· ij· Re· xiij· xpt quod dc̄m fuit· loth ſalua aīam tuam· noli reſpicē pſ tergum· & ne ſtes in omni loco circa regionem O Et iō diligenī eſt nōndum· q̄ eſt liliū inter ſpinas· & illō eſt virginitas ſbiecta criminib9· q̄ſi ſpinis q̄ exorta ſuffocant· Et tales ſunt de nūo q̄nq̄ fatuar̄ virginū· q̄ fulgentes lāpades exterioris v̄ginitatis hūerūt ſ oleo caritatis int9 caruerunt ¶ Scōo eſt foliū inter ſpinas· & eſt v̄ginitas impugnata temptacōib9· q̄ dn̄r ſpine· Spinas em̄ & tēptacōs germinabit terra cordis tui Vn̄ hoc liliū repn̄tat v̄gines q̄ acceptis lampadib9 fatigate cū temptacōib9 dormiunt Vnde multe ſunt q̄uis temptacōibus ad tps reſiſtant tn̄ quia plus ſe negligenter habent· q· dormiendo vincunt̄ Qn̄q̄ enim in muneribȝ· q̄nq̄ blandicijs & amore inordinato ad luxuriam deducunt̄ ¶ Terciū lilium eſt ſup ſpinas· Et eſt virginitas ſupatis temptacōibus et ſe datis paſſionibus· de quib9· apoc· xiiij· Virgines em̄ ſunt & ſequunt̄ agnū quocunq̄ ierit· Et hoc lilium repn̄tat virgines· que dormitatione temptacōis ſupata incuerūt cum

dño ad nuptias. Hee em̄ ſunt virgines per incorrupcōem lampades hn̄t .i. corda mōa ad moō vitri mōi ⁊ puia ad diuini luminis pcepcōem. Et ſunt prudentes p circūſpectionem. oleū deuocōis .licmen recte intencōis .ac lumen edificationis hn̄tes. Etiam ſponſū expectantes intrāt Sic ⁊ caſta ⁊ deuota aīa. que dn̄m ſic expectat q̄ media nocte .i. incerta venit ad eternas nuptias. Et de illis v̄ginib⁊ dicit. Ec̄. xxxix. Florete flores. q. lilia date odorem ⁊ frondete ī grā. collaudate canticū ⁊ benedicite dn̄m in opib⁊ ſuis P ¶ His aūt virginib⁊ tria ſpecialit̄ p̄ alijs attribuunt̄ Hn̄t em̄ in patria aureolam in capitib⁊. dicunt canticū. qō alij dicere non pn̄t. ſequuntur agnum q̄cūq3 ierit. ¶ Primo hn̄t aureolam in capitib⁊. q̄a in pn̄ti vita ſerta laſciuie in capitib⁊ non habuerunt. Et igit̄ florete flores ⁊ frondete in graminib⁊ q̄ ad ſerta. q̄ fiunt ex floribus. Ipe em̄ fuerunt virgines irl'm. q̄ in pn̄ti aſpſerunt capita ſua cinē Treno⁊. iij. Cinis em̄ ſm olſan. mōficat mortificat. ⁊ exicat. Ipe enim fuer̄t mundate a terreno otagio. mortificate a carnali deſiderio. ⁊ exicate a q̄libet delectacōe mala Q ¶ Vn̄ tales declinantes omnem laſciuiā ⁊ delectacōem malam pn̄t dicē illud. Ec̄. xxiiij. q̄ſi balſamū immixtū odor me⁊. Balſamū enim pur⁊. vt dicit. Plini⁊. veſtem non maculat ſupaſperſā Cui⁊ tanta vis dicit̄ eſſe. vt ſi ſole incaluerit manu teneri nō poterit ⁊ cū oleum ſurſū ferat̄ in aq̄ poſitum. balſamus fundum petit. ⁊ ſi puriſſimū fuit in aq̄ mōa. diſtillatū non ſtatim diffundit̄. ſ3 deſidet ⁊ totam aquā albidam facit. ⁊ lacti mixta coagulat ⁊ reſtringit ¶ Sic in ppoſito pfc̄a caſtitas ⁊ puritas. i. mentis honeſtatem exteriorem non maculat. ⁊ cū in caritate incaluerit ſe manu tractari nō tolerat. nos in publicū pdit. ſ3 ſe hūiliat ⁊ occultat. Non ſe p euagacōem ſenſuū ⁊ cogitationū diffundit. vnō non eſt hoc balſamū mixtū varietate. Folia em̄ balſami arboris ſemp dicunt̄ viridia ⁊ flores nō caduci Sic caſtitas ſemp

viret· nec flores boni ꝛ ſancti ꝓpoſiti a talib⁹ cadunt· qꝛ ꝓpoſitũ virginitatis non amittunt· ſꝫ in ipõ vſqꝫ ad mortem pſeuerant nec vacillant· vtrũ fortũa arridente velĩt ɔtrahẽ vel non· ſic faciunt mlt̃e mulieres· q̃ dñr eſſe · q̃ſi de bona voluntate· que inter duo fluctuant · vtrũ velint ſic pmanẽ vel non · que tñ in veritate non pñt dici de bõ voluntate · ſed pñt dici ſint ꝙ ſicut de dubia voluntate qꝛ pfectam voluntatem ɔtinendi non hñt · q̃a caſtitas eſt virt⁹ ex iſta volitione interiori ⁊ actu voluntatis · puta velle ɔtinere ꝓpter deũ · Sed talis voluntas non eſt in talib⁹ pſonis Vñ vere v̓gines ſicut balſamũ aromatizãs in v̓bis factis ⁊ ſignis oderem ſancte vite ⁊ bone fame vbiqꝫ diffundunt · ⁊ ſic ſerta v̓tutis in capitib⁹ deferũt ¶ Scd̃o dicent canticũ· qd̃ alij dr̃e non poſſunt· qꝛ cantilenas vanas ⁊ diſſolutas in pñti vita non cantauerunt nec v̓ba turpia dixerũt· Vnde dicit̃· Collaudate canticum Cum em̃ omnes ſancti laudant deũ de donis ⁊ v̓tutib⁹ ſibi datis· que tñ virgines non ſunt · in talem laudem q̃ operunt virginib⁹ non ꝓrumpunt · Sed virgines laudant deũ de omnib⁹ quib⁹ laudant alij · ſed non ɔuerſo Centũ quadraginta q̃tuor milia· qui empti ſunt de terra Hi ſunt qui cũ ml'ierib⁹ non ſunt coinq̃nati ⁊c̃· ſine macula ſunt añ thronũ dei ¶ Et nota· ꝙ v̓gines dñr empti de terra cũ omnes electi dñr ſublati· qꝛ p ſingularẽ puritatem ⁊ caſtitatẽ· xp̃s puriſſim⁹ eas emit· Et ideo habent terciũ· ſ· ꝙ xp̃m agnũ· q̃ eas ſic emit ſequunt̃ q̃cunqꝫ ierit ſibi regr̃iando ⁊ eũ laudando · Vñ aug· Agnũ ſequi eſt xp̃m p v̓ginitatem m̃tis ꝛ corpis imitari· Et ſequit̃· gaudium v̓ginũ eſt in xp̃o· de xp̃o· cum xp̃o· ꝛ p⁹ xp̃m Rõ eſt qꝛ xp̃s dꝫ eſſe obiectũ gaudij eaꝝ· Vñ ſequit̃· Benedicite dñm in omnib⁹ opib⁹ ſuis· qꝛ deũ in ſuis opib⁹ benedicũt· ſ· ꝙ eas benigne ⁊ pñe a corrupcõe ſic preſuauit qꝛ in carne p̃ter carnẽ viuẽ vita eſt celeſtis· Vñ deũ merito in ſuis opib⁹ dẽm⁹ bñdicẽ ¶ Nota hic de dono pſuacõis

de quo poſt dicetur. ſ. ibi. Accepti beneficij memor eſto. Nota etiam hic. q liliú int ſpinas ſignat filiaȝ herodis puellam ſaltantem et caput iohannis petentem ¶ Scdm liliú ſignat btam Agnetam. q̃ paſſioné martirij ſuſtinuit ne ↄſentiret copule ↄiugali ¶ Sȝ terciú ſignare pt virginem ſupbenedctam. q̃ fuit ſup ſpinas. q̃ canduit et claruit int omnes filias ab eis gnatas. ſicut liliú inter ſpinas. vt merito dicat illō. vú. vlt. Filie ↄgregauert diuicias &c. R. ¶ Vlteri9 nō. q aīa lilio. vel xpi humilitaté vel xpi caſtitatem ↄpata ē. que tn int ſpinas ↄſuat aliqñ ſentit ſpinas temptationú ſup ſe et ille ſpine poſſũt dici tpales diuitie. Aliqñ iuxta ſe. ſic ſunt carnales mot9 vel etiam infra ſe. ſic ſunt cogitacões et deſideria vel q̃cur q temptacões. Et iſte ſpine liliú pungunt. Aliqñ in radice. ſ. qñ impugnant de fide vel hui9modi. vt aīa incipiat dubitare de vita etna vel de ppetua. vl de ſacramẽtis et ſpetialit de ſacramẽto eukariſtie. et iſte ſpine pungũt in radice. q fides eſt radix aliarú virtutú. et ſunt puncture valde piculoſe ¶ Sicut legit de q̃dam vgine valde deuō q̃ grauit ſuſtinuit temptacões carnis. Et rogauit deú inſtant. vt eā ab h9modi temptatione liberaret. et alio mō ſi ſibi placet eam pmittet temptari. qd fcm eſt. Et temptatione carnali ceſſante. venit temptatio ſpũalis de fide et hui9modi vt dcm eſt. p quam ſic inceſſant fuit afflicta vt die ac nocte q̃eſcé non poſſet. et tunc ſupplicit deú petiuit. vt iſtam temptacõem amouet. q pmam in infinitum libentius ſuſtiné vellet Ex quibus patet ad ppoſitum ¶ Scdo temptāt in ſtipite. qñ ſpem q̃ eſt hois ſuſtératio conat frangé. et in deſperacõem ducé. Aliqñ pungunt in flore. qñ caſtitatem conant auffere. Aliqñ in granis. qñ caritati inſidiant int fres diſcenſiones excitando. Aliqñ in claua. qñ timorem dei eliminare moliunt. deú miſericordem aſſerendo. longam vitam pmittendo. et pcta alleuiando. q̃ ſunt tres lancee. quas ioab. i. dyabolus infixit in

corde abſalon. ij. Re. xx viij. S ¶ Et notandum. ꝙ
liliũ inueniť in trib9 locis. ſ. in conuallib9 ſicut in ꝓpoſito
Scdo in ſpinetis. ſič hic. Tercio in agris. ſič mat. vj. di
Conſiderate lilia agri quõ creſcunt. Ad deſignandũ tri-
plicem caſtitatem. ſ. v̓ginalem. vidualem. & coniugalem.
¶ Ex iſtis ergo omib9 patet. quõ xp̃s plantať in cordib9
fideliť laborantiũ. hũilium ac mõoꝝ. vt dcm̃ eſt Quomõ
aũt diuerſe v̓tutes in nobis dẽant plantari. differať vſq3
ad illud documentũ. Virtute vtere. q2 ibi aliq̇d de v̓tuti-
bus diceť. Eſt igiť tp̃s plantandi. & non ſolũ ortũ. ſ3 etiã
vineam. vt plantans inde fructũ recipiat. Juxͣ. illȯ mat.
xxi. Homo q̇dam prͣfamilias plantauit vineam. & ſepẽ
circundedit ei &c. T ¶ Vbi nota. ꝙ q̃uis in p̄ſenti
documẽto aliq̃ dicta ſunt de aĩa. q̃ deb3 cuſtodiri. Tam̃ ad
pñs notandũ. ꝙ p vineam pt anima ſignari. q̃ niſi debi-
to modo planteť. tunc in ipſa virtutes plantari non pñt
de quib9 dcm̃ eſt ¶ Compať ergo anima vinee ꝓpter cõ-
ditionem ſtať. q2 ſicut vitis pl9 valet ceteris arboribus
cum fructificat. & ſi non fructificat ad nihil valet niſi ad
comburendum. Certe ſic anima eſt digniſſima creatura.
ſi facit que debet. Et ſi non facit quod debet. non valet
niſi quod ſit cibus eterni ignis. ¶ Secundo comparatur
vinee. propter plantationem ſitus. Quia ſicut vinea in
loco vmbroſo & tenebroſo. vbi radij ſolis ſe nõ pertingũt
ſicca ſolet trãſplantari vt fructificet. Sic anima manens
ſub vmbra peccati extra radios diuine gratie. tanquam
extra radios ſolares debet ad terram vberem. i. ad ſtatum
grͣe trãſplantari. Et ideo hanc vineam. de9 primo planta-
uit in loco vberi. q2 in paradiſo deliciaꝝ. v̓ poſuit hominẽ
ſ3 trã eſt euulſa p dyabolũ. & trãſplantã in egyptũ peccati
& ibi fuit in loco tenebroſo. Trãſplantauit ergo eã filius
dei in loco radij ſolis eťni ob tantum. ſ. in ſuã diuinita-
tem. qñ. ſ. eam ſibi vniuit pſonaliť. etia3 trãſplantauit eã
de egypto pcĩi ad terram fructifecã. ſ. ad ſtatum grͣe. Juxta

illud·ps· vineam de egypto trāſtuliſti · Vñ de egypto trāfert p pcti deteſtacōem · et exiunt gentes p purā ↄfeſſionem· Sȝ plantat qñ in deum figit p veram dileccōem· et tunc hō q erat mortuꝰ reſtituit vite gr̄e· et incipit vireſcē florē et fructificare ad mod vinee · etiam gentes in initio exiunt ¶ Sequit plantaſti radices eiꝰ· et impleuit terrā
¶ Vbi nō· ꝙ qñ arbor non eſt bene plantata · q̄tum ad radices· ita ꝙ non eſt bene radicata· defacili ꝓſternit· et deſiccat· et ſic non fructificat· Sȝ qñ radices terre bene adherent· tunc arbor firmior eſt et humidior· qꝛ attrahit alimentum a terra et humorem a terra· et ſic bene fructificat
¶ Sic in ꝓpoſito aliq plantant in diuino amore· ſȝ non bene radicant· qꝛ non pſeuerant · Jdeo defacili cadunt in pctm et ſiccant a gr̄a diuina· et non fructificant in bonis opibus Sed qñ bene radicant in amore dei et pſeuerant tunc attrahunt gr̄aȝ dei· et ſic fructificant in bono· et tūc creſcunt in altum pfectionis· et in altū dilectionis· Et ſic patet ↄñr· ꝙ anima ↄpat vinee ꝓpter ꝓuentionē fructꝰ qui qdem fructus non creſcunt· niſi vinea ſit bene culta
V ¶ Jgit debet homo aīam ad inſtar vinee excolere· Primo eam fodiendo p ↄſcīe ꝓprie plenariaȝ diſcuſſionē et ꝓfundaȝ Scdo eam firmando p pctoꝝ lacrimoſam deteſtacōem· ſeu verecundam eoꝝ ↄſideracōem· Tercio putando ſeu purgando p pctoꝝ ↄfeſſionem et abſciſionem qꝛ q pcta p ↄfeſſionē reuelat· q· arida a vinea aīe amputat ¶ Videamꝰ ergo ſi vinea floruit· ſi flores fructꝰ pturiūt· ſi flores floruerīt malapunica· Canī· vij· ¶ Videnō igit eſt. ſi ↄſcia floret· i· ſi eiꝰ intentio recta ſit · Si flores fructꝰ pturiunt· i· ex bona intencōe opꝰ bonum ↄſuat in debito ardore Hec em̄ tria reqruntur ad puritatem bone ↄſcīe · ſ· recta intentio· debitū opꝰ et debite circunſtantie q ad mod et ordinem opandi· Sȝ ꝓdolor hec vinea expectata eſt vt facēt vuas· ſȝ fecit apud mltos labruſcas quia anima et ↄſcia que debent ꝓducē fructꝰ et vuas bonorū

opm· quib⁹ deus potat̃· Fecer̃t labruſcas que hñt colorem nõ aũt ſaporem ¶ Sic mlˀti faciunt opa q̃ ẜm apparentiã exteriorem vident̃ bona ⁊ grata· ẜ q̃ pcedunt de immõda oſcía· aut fiunt indeuote· aut ex ẏpocriſi iõ ſunt inſipida ¶ Et nõ· ꝙ vinũ ⁊ ali⁹ liquor trahit ſecũ ſaporem vaſ· Sic opa nr̃a ſunt deo grata vel ingta ẜm ꝯdicõem volũtatis· ſicut etiã ꝫ fruct⁹ trahit ſaporẽ ex radice· ⁊ ſic vitis flectit ramus · Sic homo bonus dꝫ affeccões ⁊ opacões ſuas flectẽ p ſui ⁊ nll'a alterius ꝯtemptũ in iudicãdo u a facta· ⁊ nllˀius alterius ſeipm̃ ꝯgnoſcendo X ¶ Et ſicut vitis eſt parue ſtature · tenẽ nature· ⁊ dꝫ eſſe integre clauſure· ⁊ debite culte · Sic aĩa debet eſſe infime ſtature p hũilitatem· tenẽ nature p ſubtilitateꝫ · ⁊ debite clauſure p cuſtodiam ſenſuũ· q̃a qui plantauit vineam· ſepem circũdedit ei ⁊c· ⁊ debite culture per moꝝ diſciplinam· Vñ Cañ· ꝭ· dicit̃· Capite nobis vulpeculas puulas q̃ demoliuntur vineas· nam vinea nr̃a floruit· Vulpecule pue ſũt motus carnales ⁊ beſtiales · vel aſtutie ſubtiles dyaboli q̃ debent diligenter puideri· q̃ demoliunt̃ vineas florentes· i· animas bonoꝝ maculant̃· ¶ Et nota· ꝙ ſicut flos tener· dum manu tangit̃· incipit marceſcẽ ⁊ fetere · Sic mentis puritas· dum tactus illicitus accedit vlˀ aſpectus· vel auditus· ſtatim inficit̃ ⁊ corrumpitur · ⁊ coraꝫ deo ⁊ angelis incipit fetẽ · Et ſignant̃ ſunt cauenda a nouiter ꝯuerſis· qui q̃ſi nouitiꝭ in diuino offitio vel ẜuitio incipiunt florere· Et ideo q̃ tot ſunt pericˀla · igit̃ iſte qui plantauit vineã muniuit eam ſepe · ſub q̃ cõprehendit̃ murus ⁊ ante murale· vnde antemurale pt̃ dici tempantia· q̃ ad ipam ptinet pmos motus reſpicẽ ⁊ reprimẽ· Ipſa em̃ in omĩb⁹ tꝫ moẝ · vt non pl⁹ q̃ꝫ expediat nec min⁹ q̃ꝫ nc̃e ẽ faciat· nec eleuat̃ in pſperis· nec deijcitur in adũſis · ſed magis vniformit̃ manet in cunctis· Et q̃ interdum tpantia non pt̃ reſiſtẽ · Idcirco poſt añmurale ponit̃ murus fortitudinis· q̃ ab inſultibus vitioꝝ non pt̃ frangi· Fortitudo em̃ ꝯſiſtit in adũſitatibus ⁊ tribulacõibus toleran

dis · in pſperis moderandō · in temptacōibus ſuperandis · in meritis augendis ⁊ ꝯtinuandis · vndō ſicut eſt fortis · q̄ temptacōes vincit · ſic ⁊ q̄ adūſa patient̄ tolerat conti: nue in merito pficit · Plātans aūt vineā poſuit in ea tor cular ⁊ pt torcular dici iuſtitia · q̄ em̄ de nll'a re accipit n̄ qō iuſtū eſt · puta de tpalibus ⁊ hmoī · non pluſq̄ licet ⁊ r̄ddit vnicuiqꝫ qō ſuū eſt · ⁊ ergo ipa ad moō torculare oīs vuas h vinee · i · oīs delectacōs ei q̄ꝝ q̄dā albe vt ſpūales · q̄daꝫ nigre vt tpales · p̄mit exp̄mendo de eis in torculari iuſtitie · Et nō q̄ · hmoī vinee vites ſūt potētie aīe · vue ſūt delectacōs poñaꝝ · ⁊ ꝯtinēt dl'cedinē · dū ſūt mōe ⁊ ſpūales · ſ amaritudinē dū ſūt feriō ⁊ carnales ⁊ tūc vinea nō fāit vuas ſ labruſcas Et nō · q̄ iuſtitia eſt reddē vnicuiqꝫ qō ſuū eſt · ⁊ debitū ſm rectam rōnem · ⁊ p oñs de nll'a re pl accipit q̄ dꝫ · ⁊ a ſe p̄mit ſupfluū · ⁊ te net tm̄ debitū ⁊ ſic eſt aīe torcular · ſm q̄ oīa debite pre munt̄ ⁊ ſm rectaꝫ rōnem exp̄munt̄ in aīa p iuſtitiā em̄ aīa ordinat̄ ad deū ad ſeip̄m ⁊ ad p̄ximū · cuilibꝫ r̄ddēdo qō ſuū eſt · It̄ ſi hec vinea dꝫ plātari q̄ nll'm nocum̄tū in ea fiat · oꝫ edificare t̄rim ī medio ei · Hec t̄ris ē prudētia ſeu diſc̄tio · ad q̄ in cūctis actib nr̄is nos ꝯfugē oꝫ · ſi īſidias inimicoꝝ euadē volu · vñ iſta eſt t̄ris libani · q̄ reſpicit ꝯ damaſcū · cañ · vij · Eſt em̄ t̄ris libani · q̄ cādidatio inptat̄ q̄ ipſa ē clara ⁊ recta ī cunctis agilib ⁊ reſpicit ꝯ damaſ cū · i · ꝯ pc̄ri temptacōꝫ Et hec t̄ris habet tria ꝓpugnacula in quib optet hominem habitare ſi vult ꝯtra inimicos triumphare · ¶ Primū enim ꝓpugnaculum eſt memoria preteritorū que homo audiuit vel vidit Nam talis mul tum facit ad bonum iuditium faciendorum ⁊ cauendoꝝ · ¶ Secundum eſt intelligentia preſentium · quia multū ſunt attendenda tempora ⁊ conditiones temporū ⁊ ſpe cialiter circumſtantie p̄ntes circa agibilia · videlicꝫ quod nunc eſt tpus plantandi ⁊ euellendi · q̄a in alia vita non erit tale tps Terciū eſt p̄uidentia · q̄ dr̄ · q · p̄cul videntia:

q2 hō dʒ videre que ꝓculſunt·ſ·q̄ venīa ſunt·ꝛq̄ euenire
pn̄t· Ita ꝙ in cunctis ſuis opib9 finem preuideat·ꝛ quid
poſſet euenire ¶ Iſta igit̄ turris cū trib9 ſuis ꝓpugnaclis
ſcʒ cū trib9 ptib9 prudentie eſt in q̄ victoriam ↄ̄ inimicos
obtinē poterim9· Vere em̄ prudens diſcernit preterita·ſcʒ
pcc̄a intelligit pn̄tia·ſ·picula·ꝓuidet nouiſſima·ſ·ſuppli
tia futa ¶ Ex q̄bus pʒ·ꝙ iſta vinea non ſolū dʒ plantari
ꝫ etiā muniri ꝛ cuſtodiri· Hanc igit̄ rem ·i·tps plantādi
vineā cuſtodi·ita vt dū tps habem9 opem̄ bonū ꝙ̄tū ad
om̄s· ¶ Sequit̄ tps occidendi·ſ·mot9 carnales ꝛ malas
ↄcupīas ·De quo nō an̄·ſ·qūo carnis caſtigatio ↄſuat
grām in hoīe, Et tps ſanandi·ſ·vires aīe ·de q̄ nota an̄
in materia de ptib9 pn̄ie ꝛ an̄·ꝛ p9 in multis locis· R
¶ It̄ ſequit̄ tps deſtruendi·ꝛ tps edificandi Et p̄mo tps
deſtruendi phanū·ſ·dyaboli vel templū ¶ Vbi nota·ꝙ
dyabol9 hʒ templū inſolentie altare affluentie ·ſabbatū
ſomnolentie·ſacrifitia ſuperfluitatis·oblacões iniquitatis
incenſū voluptatis··ſacdotes laborioſos·cantores luxu-
rioſos· Et eſt tps·ꝙ oīa iſta deſtruent̄ S ¶ Et p̄mo
templū cum om̄ib9 appendentijs acceſſorijs ·Templū em̄
dyaboli pt̄ dici q̄cunqʒ loc9 ſiue ſit tabna ſiue ſit ali9 loc9
v̇ cultores ventris ↄueniūt· Et ibi īueniunt̄ a mane vſqʒ
ad veſpam·p̄mo vſqʒ ad ꝓfundam noctem ↄmedentes ꝛ
bibentes·de q̄ teplo v̇ificat̄ illō·ij·mach·templū luxuria
ꝛ ↄmeſſacōib9 erat plenū·ꝛ q̄d ſequit̄ in̄·dico ꝙ ꝓuenit
eis totū ↄ̄riū illi9 Intēdūt em̄ p cibū potū ꝛ ludū ꝓlon-
gare vitā·ꝛ ipi ſe ꝓprijs manib9 occidūt Pl'es em̄ ꝓpt cra
pulā piert̄·ꝙ̄ gladio·fame·vl' peſte·In cui9 figura ſena
cherib dum oraret in templō dei ſui ·a ꝓprijs filijs ſuis
eſt occiſ9 p ꝓprij filij ſunt opa predicta ¶ Scdo hʒ altare
affluentie·q̄d eſt menſa·de q̄ p̄s·fiat menſa eoꝝ corā ipis
in laqueū· Eſt em̄ de dyabolo·ſic̄ de aucupe ·Auceps em̄
vbi maiorem copiam auiū videt·ibi tendit laqueū·auis
acrida tunc ↄmedit·ꝛ capit̄ p pedem vel p collū · Eodeʒ

mō inter fercula· dyabol' laq́ueū abſcondit · ⁊ tunc p gulam et crapulam eos capit Et q̄n̄ p caput· qꝛ loq́ non pn̄t qn̄q̄ꝫ p pedes· qꝛ ire non pn̄t· licet em̄ garrulare pn̄t· tn̄ ire non pn̄t· ⁊ ſic menſa efficit̄ eis in laqum ⁊ verificat̄ illō i̇mponent ſup altare tuū vitulos ❡ Tercio hn̄t ſabbatū ſolenne ❡ Vbi nō φ· ſabbatum idē eſt qđ reqes· Et certe cultores ventris · cū in templo p̄dicto dyabolo ſuierunt tūc fatigati a vino hn̄t ꝓfunde dormire vſq̄ꝫ ad terciam vel nonam· et tunc vix pn̄t intr̄e ecc̄iam· Io· iiij· Non eſt hic hō a deo q́ ſabbatū non cuſtodit ❡ Q̄rto ſacrificia ſu pfluitatis ſunt diu̇ſa fercl'a ſū ptuoſe p̄parata · qꝛ qn̄doq̄ꝫ magis nocent q̄ꝫ ꝓficiant · pſa· i· Non offeratis ſacrificia vr̄a fruſtra ❡ Q̄nto oblacōes iniq́tatis ſunt ſibilizacōes et ſcortacōes· q̄s libenti' faciunt in iſtis locis q̄ꝫ in ecc̄ia · Et pn̄t iſte oblacōes dici eoꝝ v̄ba irritoria ⁊c̄ · ❡ Sexto incenſū voluptatis ſūt ſp̄es ꝯfeccōs et electuaria odoran- tia ⁊ ad luxuriā ꝓuocantia· pſa · i· Incenſū abhominacō eſt m̄ ❡ Septio ſac̄dotes ſunt coci· caupones· apportatoēs vini et alijs ſuientes ❡ Octauo cantores ſunt · q́ effemi- natis vocib' cantilenas· et cant' diſſolutos cantant· pš· Ve q́ ꝯſurgitis mane ad ebrietatem ſectandā Cythara ⁊ et lyra in ꝯuiuijs vr̄is· et op' dei non reſpicitis Poſſunt eciā̄ iſti cantores eē ioculatores· mimi· et h'modi homines alios ad riſū ꝓuocantes· Tps ergo eſt deſtruendi ⁊c̄· qꝛ hoc templū eſt nociuū taꝫ laycis· q́ ibi mľta expendūt q̄ꝫ etiā clericis· q̄uis mľti dicant· ſi dyabol' non eēt · clerici non hr̄ent vn̄ ſuſtentari poſſent· qꝛ tpe miſſe· qn̄ layci de berent intr̄e ecc̄iaꝫ et clericis aliq́d offerre · tunc dyabol' cū collo t̄hit eū ad tabernā· et ſic clerici defraudant̄ obla- cōib' debitis et qꝛ ſic ē· tps ē ergo deſtruēdi ⁊ hoc phanū dyaboli· et ſic potis edificaē templū dei A ❡ Quia ſequit̄· Et tps edificādi ❡ Vbi nō· φ ſic p vineā de qua dc̄m eſt ſup̄ intelligitur aīa humana· Sic et hic per tem plum dei· ipa anima intelligit̄ · quia ipa eſt illud templū

quod deus intrat iam die feſto mediante quo xp̄us docet & mirant̄ iudei Jo· vij· prima Cor̄·iij· Templū dei ſctm eſt qd̄ eſtis vos ergo dʒ eſſe mūdm · Turtur naturaliter dili git locum mūdm· immūdm fugit Apes flores bonos ſectāt̄ Jmmundos fugiunt ſic xp̄s nō inhabitat in templo cor dis peccatoris infecto ¶ Et eſt ratio· qꝛ ip̄a anima ad modum templi materialis conſtruit̄ p̄ creationem Scd̄o conſecrat̄ per baptiſmi ſuſceptionem · Tercio adornatur p̄ virtutum colorationem· Quarto in eo reliquie ſanctorum reponunt̄ p̄ exemplorum ſanctorum patrum iugem recorda= tionem & recogitationem· ¶ Quinto cruces in eo intus & extra depingunt̄ · Intꝰ in mente p̄ dominice paſſionis memoriam· Exteriꝰ in carne per ſui mortificationem· Sex= to aqua benedicta in ea conſeruat̄· qua dyabolus fugat̄· Et hec eſt aqua deuotionis· qua ſine dubio dyabolus de templo anime fugat̄ · Septimo hoc templum violat̄· per peccati admiſſionem· Sed reconciliat̄ p̄ penitentie aſſūp tionem . B ¶ Hoc ergo templū edificare debemꝰ· in quo in p̄ſenti eſt tempꝰ edificandi ¶ Vbi nota· qꝛ ſicut templū materiale· cuiꝰ impenſas rex dauid parauit & ſalo= mon filius eiꝰ ꝯſumauit erat de lapidibus p̄ciosis · ſicut patet .ij· palip· xxviij·ſ· marmoreis Jn quibus erant tres conditiones· quia erant candidi· pretioſi· & quadrati· Sic rex dauid manu fortis impenſas · pro hoc ſp̄uali templo preparauit per eternam predeſtinationem Sed ſalomon rex pacificus conſumauit in effectu per temporalem crea= tionem & diſpoſitionem· Et poſuit in eo lapides marmo= reos· per virtutum decorationem · vnū ad modum mar= moris albi bene quadrati debet eſſe candor puritatis per munditiam ꝯſcientie· p̄ciositas dignitatis per ſanctimo= niā vite & accōis bone· q̄drata firmitatis p̄ ſtabilitatem m̄tis & volūtatis recte. Et hec ſtabilitas bn̄ figat̄ p̄ q̄dra turā qꝛ q̄cunqꝫ q̄dratura vertit̄ ſemꝑ fixa ſtabit Sic mens & volūtas hoīs nulla temptacōe vel tribulacōe dʒ a ſtatu

rectitudinis incurvari · De pretioſitate anime nota ante
¶ Inſuper nota ſecūdo ꝙ in templo materiali nihil erat
quod non erat menſuratum · ſicut patet tercio · regū · vij ·
Sic nihil debet eſſe in anima quod non ſit temperantia
menſuratum & moderatum · Vnde · ezech · iij · dicitur · ꝙ
vir quidam · qui habebat funiculum lineum in manu ſua
menſurabatur · longitudinem · latitudinem · et altitudinē
templi C ¶ Ad ꝓpoſitum · vir iſte eſt xp̄s · qui vir
tutibus viret · Funiculꝰ menſurationis eſt equitas iudicij
& veritas diſcretionis · Iſte enim vir diſcrete & veracit
iudicabit omnia opa noſtra · ſi ſint menſurata & moderā
menſura tempantie ¶ Et primo menſuratur longitudinē
templi noſtri · puta ſi ſimus longanimes in penitentia et
bona vita & pacia Longitudo enim templi poteſt deſig
nare longitudinem · longanimitatem patientie · q̄ adūſa
patienter tolerant · donec ad patriam vbi nulla erit ad
uerſitas pueniamus ¶ Secundo menſuratur latitudinem
ſcꝫ ſi ſimus lati in miſericordia vel caritate · De qua dicit
Latum mandatum tuum nimis Quia bene lata dicitur
cum non ſolum extenditur ad amicos & benefactores ſed
etiā ad inimicos & malefactores ¶ Tercio menſurat alti
tudinē puta · ſ · ſimꝰ alti p celeſtia deſideria · & ob hᵒ legit
ꝙ templum ſalomonis erat poſitum in monte · ij · palip ·
tercio · ꝙ fit ſpiritualiter · dum anima per ſuum deſideriū
& rectam intentionem ſurſū in diuina eleuatur · & ſi vis
Tunc profundum huius templi eſt fundamentum ꝓprie
humilitatis · D ¶ Item nota tercio · ꝙ templum ha
bebat portale · Et in iſto portali erant quatuor oſtia · ſicut
patet · iij · Rꝫ · vj · Portale illud eſt liberꝫ arbitrium · De q̄
ſupradictum eſt · quia ipm ſolum eſt · per quod gratia ſeu
culpa in templum anime ingreditur · & per quod cum
dei adiutorio gr̄a inducit in templū · et culpa expellit · &
p quod meritum & demeritū in templum aīe inducitur
Quatuor vo oſtia erant de lignis abigenis · intelligunt

qtuor affectiones aīe· p q̄s templum aīe aperit̄ et claudit· ad mortem vel ad vitam ·que ſunt letitia· triſtitia· timor et amor· q̄ dicuntur eſſe de lignis abiegenis· q2 ſic abietes hn̄t leuitatē in materia et celſitudinem in ſtatura. Ita iſte affeccōes ſunt leues et pne ad malum et celſitudinem et ſeculi vanitatem frequenter appetunt ¶ Et nota q̄ ſi iſta oſtia bene iungant̄· iſte affectiones · tunc per eas ingre= ditur vita· Si aūt male· tunc mors ingredit̄· ¶ Vn̄ nota ſi timorem ſequit̄ triſtitia · tunc ſepe ſequit̄ deſperatio· Si amorem ſequitur letitia · tunc ſepe generat diſſolutionem et ſic mors ingredit̄· Sed ſi timor iungat̄ cum letitia· Ita vt licet homo in pn̄ti vita gaudeat· q̄ tn̄ nō de futuro ti meat ſibi prudentia eſt · Probat enim letitia timorem · et pbatus timor prudentia eſt · Si vero letitiam ſequitur triſtitiam ita vt letitia triſtitiam tempet temperantia eſt Iungat̄ ergo amor iuſtitie· ita vt amor triſtitiaȝ confor tet et fortitudo eſt Confortat aūt amor triſtitiam vt fortit̄ ſuſtineat triſticiā pter amorē eorum que ſunt amanda· Iungat̄ etiam timor amori· ita vt ordinate amandum in hereat ſic vt que ſunt amanda non negligat· et ſic timor ordinat amorem· Ordinatus aūt amor videt̄ iuſtitia eſſe Vnde ſponſa dicebat in canticis· Ordinauit in me carita tem ¶ Quarto nota· q̄ ſicut nihil erat in illo templo qd̄ non auro tegeret̄· ſicut patet· iij· Re· vj· q̄ lamine auree erant affixe parietibus · Sic in templo ſpirituali in hoc templo conſtruendo nihil eſſe debet· quod non ſit deaura tum auro caritatis Nam ſicut aurum habet ſplendorem ruborem et valorem· Sic ignis caritatis mentem illuſtrat ſplendore intelligentie· rubore amicitie · valore ſufficiētie calorē facit ¶ Et nota quod iſte lamine auree erant cla= uis aureis parietib9 affixe· quod fit in pposito· dum ani= ma clauis timoris et amoris deo vnit̄ Clauis em̄ timoris eā vnit̄ dȝ ſm ptē inferiorē· iux̄ illō· cōfige ti· tuo car· me· Sed clauis amoris ſm ptem ſuperiorem eam vnire debȝ

Juxta illud ap̄l'i· galatħ ·ij·xp̄o confixus ſum cruci ·Iſti ergo claui aurei ſunt precepta caritatis·⁊ ꝓmiſſa eterne felicitatis·quibꝫ anima vniri debet deo ſaluatori ſuo ·⁊ parietibus ligneis·ſ· crucis xp̄i· ℂ Quinto nota ꝙ claui iſti ſic erant facti· vt patet·ij·palip·iij· ꝙ ſinguli quinq̄ genos ſıc̄los appenderent· ℂ Vbi nota·ꝙ nūꝫ quinqua genarius remiſſione ꝝ peccatoꝝ ſignat·gratie ſp̄ūſſancti infuſionem ⁊ eterne vite adeptionem· Quia quinq̄genarius erat annus iubileus·in quo multi fiebant·qđ nota post in materia de ſepties ſeptem ·Et quiquageſima die post paſcha datꝰ fuit ſp̄ūſſanctus apostolis in q̄ deſignatꝛ ꝙ precepta caritatis· p que deo ꝯiungimur venia peccatorum ꝓmittitꝛ·⁊ gratia ſp̄ūſſancti infunditꝛ·ac ſalꝰ eterne quietis obtinetꝛ· ℂ Sexto nota· ꝙ in edificatione iſtiꝰ templi m̄alis non audiebatꝛ malleꝰ·qꝛ lapides erant ibi ꝗ quadrati in monte vn̄ abſcidebantꝛ anteq̄ ponerentur in templo ſeu edificio· Per qđ deſignatꝛ ·ꝙ templum anime ſic debet diſponi·ne malleꝰ remorſꝰ ꝯſcialis ibi audiatur neq̄ malleos male delectationis per ꝯſenſum admittatur Et ſi templum iſto modo in hoc t̄pe conſtruitꝛ·tunc xp̄us illud p ſuam gr̄am intrat· ℂ Sed ꝓdolor in hoc t̄pe freq̄nter totꝰ ordo peruertitꝛ·qꝛ templum dei violatꝛ·⁊ phanum dyaboli conſtruitur· Quod innuitꝛ· Jo·xj· Vbi dicitꝛ · ꝙ ibiꝫ inuenit in tēplo vendentes ⁊ ementes oues ⁊ boues ⁊c· ℂ Ex quibꝫ patet ·ꝙ templū aīe inhītatur a dyabolo· ⁊ p peccatum polluitꝛ Boues enim ſunt m̄tes mundi delectationibus dediti·qui ſolum de conſolationibus corpis curant·animam negligunt ·Sed ad modum boum terram arantes ⁊ ſpiritum negligentes ꝗ cor eoꝝ ad inſtar boum execatꝛ a terrenis·⁊ verſatur in eis ·nec vnquam mentem ſuam erigunt ad celeſtia·Sicut nᶜ bos quia puluis terrene affectionis execauit eos· Tales ſemper paleas ad modum boū ꝯmedunt·i·in p̄tis delectanꝰ ℂ Iſti inſuper ſpreto iugo dei ſubȳciunt colla ſua iugo

dyaboli· & violāt templū dei Iſti ſūt ſepteȝ boues·i·ſeptē hominis ſtatus·qui paſcebanť in ripa fluminis·gen·iiij Ripa fluminis eſt ſtatus hui? mundi·Et dicuntur ideo boues·quia non ſatiatur oculus viſu ⁊c·quia appetitus ad plenum non ſatiať·Qui vt diciť totam pulcritudinem prioris deuorauerť·i·deſtruunt·q2 ſi tales aliqñ opa pñie vel meritoria fecerť·p mala opa ſeqñtia deſtruunt ⁊ con fundunt·pmo pulcritudinem aīe deſtruunt· ❡Scdo in uenit ibi oues·q in ppoſito ſignant ypocritas vel falſos xpianos·quoꝝ mōus plen? eſt·mat·vij·Attendite a falſ pphetis·q veniunt ad vos in veſtimētis ouiū·Sunt em̄ oues qtum ad apparentiā·ſ ſunt vulpes ⁊ lupi rapaces qtum ad exñtiam·Significant em̄ oues falſos amicos q vnum exteri? ptendunt·⁊ aliud machinanť interi?·Iſte oues paſcunť in deſto & nemore ſpinoſo pcti & in monte ſupbie vbi lup?·i·dyabolus hitat·& nō in prato ecīe·nc in valle hūilitatis·v ſunt ⁊ creſcunt flores vtutū ⁊ exē: ploꝝ ❡Tercio inuenit ibi colūbas·q in ppoſito ſignant luxurioſos·q·colentes lūbos·de quib? pſi·vj·d·qꝛ ſunt qſi columbe ad feneſtras ſuas·Feneſtre autē ſunt quinqꝫ ſenſus·p qs ſepe mors ingrediť·In iſtis feneſtris iſti ha: bitant·qꝛ in ſenſualib? & carnalib? occupanť & delcťanť ❡Qrto inuenit ibi nūmularios·q in ppoſito ſignāt aua ros·⁊ qꝫ maxie vſurarios & ſymoniacos·qs ibs incipit eijcē de templo·qꝛ nondū oms ſunt eiecti·& timeo ne ali: cui aliqs reliqt·pmo q expulſi fuerūt·mō iſtis tpib? ſunt reūſi Et ſi oms emptores ⁊ venditores de tēplo dom? ſue de? eijcēt forte in aliq tēplo pauci remanēnt· Sȝ qui cepit ipe pfitiet·qñ illas occultiſſias ſymoniacas & vſurarias pactiones aptiſſime in extremo iuditio manifeſtabit·Cū dicet·Fores canes venefici ❡Vel nummularij dicunť·qui nummū vel monetā eterni ceſaris·ſ·aīaȝ ſuam ymaginē dei ad modum nummi·colunt·cambiunt·& vendunt p modico tpali·lucro·commodo·vel delectatione· F

¶ Vnde ſunt quidam· qui animas ſuas vendunt ·ſicut auari· q2 nihil ſcelеſti9 ꝙ amare pecuniam· Hec em̄ venalem hʒ aīam ſuam· Alij aūt aīas ſuas impignorant ſicut illi q̇ diu in pec̄is durant· ⁊ ſic aīam ꝓ pignore ponunt ⁊ tandiu· ꝙ finalr̄ manent creditori .i. dẏabolo ¶ Alij aūt ꝓ nihilo aīam ſuam dant· ſicut ſunt iuōi· qui ꝑ inuidiam ſuam nll'm lucꝝ vel delectacōem oſequunt· ¶ Et inſup circa iſtam vendicōeꝫ· nota ꝙ q̇dam ſūt in templo pn̄tis ecc̄ie nummularij· q̇ vendunt in illa q̄ non ſunt venalia· nec ſunt in ptāte vendentis· Nam q̇dam vendūnt pr̄is potentiam· q̇dam filij ſapīam· q̇dam ſpū ſancti ſc̄itatem Pr̄is potētiam vendunt ꝑlati ſimoniaci ⁊ q̇ dant potentiam clauiū· ⁊ vſū ꝓ p̄cio · ⁊ xp̄i ſponſam ſic vendūt Cum em̄ ſolus xp̄s ſit oſtiari9· iuxta illō· Joh· x· Ego ſū oſtiū· ſi q̇s ꝑ me introierit ſaluabit̄ Sꝫ iſti expellunt xp̄m de offitio ſuo q2 fatiunt pecuniam oſtiū· ſicut fecit ſimon magus ¶ Dic̄ aug· ꝙ ꝑ q̄tuor annos babilonice captiuitatis durauit ſacer ignis ꝙ Jeremias abſconderat · q̇ tūc fuit extinct9· qn̄ anthẏoch9 ſacerdotiū vendiderat ¶ Scd̄o ſunt aliq̇ qui vendunt filij veritatem · ⁊ ſunt illi q̄s nos appellam9 aſſeſſores· illi omnino nolunt dicē veritatem· niſi oducant̄ mercede · cum tn̄ teſtis teneat̄ dicē veritateꝫ req̇ſitus ⁊ hoc ſine munē ¶ Legim9 de dẏabolo· qn̄ voluit mentiri non in ꝓpa forma mentit9 eſt· p̄mo eſt opinio ſi adiuret̄ in noīe trinitatis· ꝙ non dicet fl'm· ꝫ quicq̇d ſit de mendatio nunq̄ tn̄ fuit ouict9 de piurio · De talibus di͛· amos· ij· vendidit ꝓ argento iuſtū ⁊ paupem ¶ Tercio vendunt q̇daꝫ ſpū ſancti ſc̄itudinem· Jſti .ſ. q̇ fatiūt opa de gn̄e bonoꝝ cū vana gl'ia· quib9 di͛ illō gen· xxv· Vendo m̄ ꝑmogenita tua· ⁊ iſte fecit ſic · q2 p̄ma intentio in eoꝝ opibus deberet eſſe deus · Jllam auteꝫ primitatem vendunt ⁊ cambiūt · ⁊ ſic ꝑ iſtos nummularios templū aīe violat̄· Ex q̇ igit̄ ſic eſt· expedit ergo vt iam vt ipm reocilieт̄ Jſta aūt reocіliacō fit eo mō ſic̄ ioh̄· xj· d͛· ꝙ xp̄us

nitrans in templum fecit flagellum de funiculis • et eiecit tales de templo di• Auffe*r*te iſta hinc• et nolite face*re* domu*m* p*at*ris mei domu*m* negotiac*i*o*n*is Io ¶ Vbi nota• q*uod* ſi de templo a*n*i*m*e extrahat omne pec*cat*u*m*• tunc bene reconciliabit*ur* Illo*d* au*tem* fit• ſi de tribus cordis• ſ• contritione• confeſſione• et ſatiſ= factio*n*e fiat funicul*us* et flagellu*m*• Et tunc peccator q*ua*ntu*m*cu*m*q*ue* fuit ponderoſus extrahit*ur* de fouea ſeu de lacu pecc*at*i • Et in ſignu*m* hui*us* ieremias fuit extract*us* funib*us* de lacu Je• xxxvj• Sed alij funes ſeu cordas fatiunt tam gratiles • q*uod* p*er* eas non poſ*su*nt extrahi• q*uia* funes ſtatim rumpunt*ur* q*ua*les ſunt illi q*ui* non t*antu*m de pec*cat*is dolent ſicut debent• Similiter q*ui* non confi tent*ur* o*mn*ia• ſ*ed* palliant et alleuiant• vel q*uia* non ſatiſfatiunt p*er* iniunctam eis p*e*n*itent*ia*m* ¶ Alij au*tem* fatiunt funes ita breues q*uod* non p*er*tingunt ad fundu*m* lac*us* vel fouee• Et ſunt illi• q*ui* non p*er*ſeuerant nec in p*e*n*itent*ia nec in bono vſq*ue* ad finem• Debent ergo funes eſſe tam longi et fortes• q*uod* ho*mo* p*er*fecte extrahat*ur* iuxta illud• p*ro*u*er*b*iorum*• liiij • Longos fac funicu*l*os tuos• ſ• vt de inferno extharis• et in celu*m* eleueris • Funicul*us* e*n*im triplex difficile rumpit*ur*• Ecc*lesiastes*• iiij• Et iſte funicul*us* non t*antu*m extrahit de culpa• ſ*ed* etia*m* attrahit p*er* gr*ati*am• Vn*de* dicit a*n*i*m*a deuota ad ſponſu*m* Trahe me p*ost* te• et de hoc nota ſupra de tractu du plici J ¶ Sequit*ur* t*em*p*u*s flendi• ſ• delicta x*rist*a • Et de h*oc* no*n* a*nte* in materia d*e* contric*i*o*n*e Et t*em*p*u*s ride*n*di in eterna gl*or*ia q*uia* qui ibi ſunt et inh*ab*itant ſemp*er* rident• q*uia* in ſecula ſecu*l*o*rum* laudabunt deu*m*• iuxta illo*d*• b*ea*ti qui h*ab*itant in domo tua d*omi*ne Et merito q*uia* ibi eſt dies ſi*n*e nocte• vita ſi*n*e morte • gaudiu*m* ſine triſtitia• et dulcedo ſine amaritudine ¶ Et primo ibi eſt dies ſine nocte• que non eſt in vita p*rese*nti quia hec dies ſemp*er* ſuccedit nocti• et econtra• Sol enim refundit*ur* ſup*er* emi= ſperium noſtr*um*• Et tunc infundit lucem cauſando diem • Sed in occaſu ſubtrahendo lucem• cauſat noctem• Sed in patria non eſt ſic• q*uia* locus ille non indiget ſole• luna• neq*ue* ſtellis• q*uia* claritas dei et lucerna agni illuiat ip*su*m• vn*de* x*rist*e excellens gaudiu*m* t*em*pus ibi non menſurat*ur* nec ponderatur

vñ ps· qm̄ mille anni ante ocl'os tuos· tanq̄ dies heſtna ⁊c̄ Sʒ ī hac vita mſurat̄ gaudiū p gaudium ⁊ triſtitiam Exiſtens em̄ in gaudio hui⁹ mōi· qḋ tm̄ trāſitoriū eſt ⁊ breue non menſurat tps debite· q2 nō pcipit ·dies em̄ longa videt̄ ſibi eſſe breuis· Sed xps in triſtitia menſuat tpus q2 vnam horam reputat menſem· Cū ergo om̄e gaudium ad diuinū gaudium menſuratū ſit triſtitia· ideo tps non menſurat̄ ❡ Scḋo eſt ibi vita ſine morte · qḋ non eſt hic· ſicut ſupdictū eſt in materia de morte· ❡ Tercō gaudiū ſine triſtitia· qḋ non eſt h̄· q2 ſi hic eſt gaudiū ⁊ delectacō in pctō tūc ſeq̄t̄ p⁹ea triſtitia & amaritudo ī ɔſcia· Ergo hic eſt tps flendi q2 totum tps qḋ habem⁹ ɔcedit̄ tanq̄ ꝓ purgatorio· vt in pn̄ti pcc̄a defleam⁹ & purgem̄· ne oporteat nos ibi purgari· ❡ Sequit̄ tps ꝓijciendi lapides· & tps colligendi· Et p̄mo tps ꝓijciendi ad deijeccōem inimicoꝝ· De hoc nota ſup̄ in materia de dauid· q̄ cū quinq̄ lapidib⁹ vicit golyam ⁊c̄· Et tps colligendi lapides ad ɔpoſicōem ſpūalium edifitioꝝ· ſ· vt templū dei edificetur de hoc dcm̄ eſt q̄ſi immediate an̄· ❡ Sequit̄ tps amplexandi· Et tps abſtinendi ab amplexib⁹· Et tps amplexandi xp̄m ſponſū aīe· vt aīa dicat illud· Sub vmbra illi⁹ q̄ deſiderabam ſedi· Deſiderat em̄ vel ſaltem ex intimis deſiderijs dʒ deſiderare ſub vmbra ſponſi ſedē ꝓ refrigerio obtinendo· Nam gen⁹ humanū p eſum ligni ſciencie boni ⁊ mali padiſū pdiderat· & graue on⁹ pctoꝝ in eſtu vitioꝝ portabat· q̄ ipm deorſum in p̄cipitiū tormentorū trahebat· Et ideo non miꝝ· ſi ad vmbrā arboris vite qui eſt xp̄s· & ꝓ refrigerio hn̄do feſtinat & venire deſiderat· deſiderium aīe cum ɔplet̄ delectat aīam· Et iō ſequit̄· Et fruct⁹ eius dulcis gutturi meo·i·refectio intna ⁊ ſpūal' ɔſolatio ab ipo mihi p̄ſtita dulcis gutturi meo·i· cordis mei palato· Et ſic amplexando ſponſū ·introduxit me in cellam vinariam ❡ Primo m̄ ꝓpinando vinū ɔpunccōis Juxta illud ·Oſtendiſti pp̄lo tuo dura· potaſti nos vino

opunctionis· Primo em ppinat· qd amarum eſt· ſic eſt vita ſancta et religioſa· Et poſt quod dulce eſt· cuius oppoſitum facit mundus· quia primo ponit dulcē· et deiñ quod deterius ē Sed in cella vinaria· primo dat vinū deuotionis· et ppinat anime· qñdo vult diuina benefitia recogitare· heſter ·i·dicit· vinū quoque vt magnificentia regia dignum erat abundans et precipuū ponebat· ¶ Et ſcdo dat vinū exultationis et delectationis · vt tale vinum letificet cor hominis· et ſpetialiter cor ſponſe · q ſic ex feruenti deſiderio viuit ſponſi amplexus· Vnde cogit illud dicē quod ſequit· Fulcite me floribus· ſtipate me malis· quia amore langueo· qa cū eſſem cū eo in cella vinaria ordinauit in me caritatem ·i·ſuam caritatem in me ordinauit· et ordinatam caritatē mihi tribuit· vt· ſ· diligā primo illud quod ſupra me ē· ſ· ipm ſponſū et oñr alia Et quia ſic caſtiſſimis eius amplexibus conſtricta ſū· et eius vinea potata et inebriata · igit fulcite me floribus· ſtipate me malis· quia amore langueo ¶ Vbi nō quod nomine florum pñt intelligi pia vota et ſancta deſideria fideliū· quibus anima fulcit cū ab aliis fidelibus adiuuat Mala vero ſunt exempla bonorum operum quibus etiam adiuuatur· Fulcite ergo me floribus ·i· o vos fideles iuuate me veſtris orationibus· ſtipate me malis·i· iuuate me bonis operibus· quia amore langueo ·i· pro amore dilecti penas et omnes aduerſitates voluntarie ſuſtineo et ſuſtinebo· qa qñto plus amat· tanto plus domat corpus et in hoc plus roborat ſpiritū· quia qñto plus infirmor · tanto fortior ſum et potens inquit· Apoſto· Corum· x· R · ¶ Vnde nota quod non quicunque amor etiam dei inducit languorem · ſed ſolum amor vehemens· Et iſte habet ſex gradus· Primus enim eſt amor incomparabilis· qui eſt iſtorum qui incomparabiliter plus diligunt deum· quam aliquam creaturam· De q Joh· xxi· Simon iohannis diligis me plus his · et poſt amas me· Secundus eſt amor incorruptibilis q eſt iſtorū qui omnia contempnunt· vt deum purius diligāt · Sap·

viij. Hanc amaui et exquiſiui a iuuentute mea. Tercius eſt amor inſeparabilis. qui eſt illorum qui in ſolo deo delectantur. et ipſum iugiter meditantur. pu. v. In amore illius delectare iugiter. Quartus eſt inſuperabilis. qui eſt amor martirij. Jo. xv. Ecce quomodo amabat eum. Quintus eſt infatigabilis qui eſt illorum qui amore dei ſemper nituntur proficere. gen. xxix videbantur ei dies pauci pre amoris magnitudine. Sextus eſt inſatiabilis. qui eſt illorum. qui ſemper in amore magis ac magis delectari querunt. ij Reg. i. Sic mater vnicum amat filium. L ¶ His ſex gradibus amoris decurſis. ſequitur amor languorem inducens ¶ Ad quem habent iſta ſex concurrere. ſ. carnis maceratio. ſenſuum alienatio. difficilium perpeſſio. frequens de dilecto meditatio. iocunda de ipſo ſermocinatio. et inſatiabilis eius appetitio. ¶ Quod enim carnis maceratio in homine ex amore languente et vehemente appareat. habetur. ij. Reg. xiij. de amon filio dauid propter thamar ſororem ſuam. Sic quando mens languet amore dei non curat carnem ſuam delicate nutrire. ſed magis vires exterminare. Juxta illud. Oculi mei languerunt pre inopia.

¶ Secundo in homine languente ſenſuum alienatio ſepe et modo conſimili eſt in amore dei quedam ſenſuum alienatio in hoc. quod nihil ſecundum carnem nouerunt. Non enim caro et ſanguis eis aliquid reuelat. ſed tantum pater celeſtis. vt de hoc exponatur illud. Joh. xj. Erat quidam languens lazarus. ¶ Tercio in talibus eſt difficilium perpeſſio. Eſtimat enim amarum dulce. et laborem quietem. Eodem modo anima diuino amore languens quicquid in hac vita iudicatur amarum dulce ſibi reputat. et omne quod affligit requiem. yſaie. liij. Vere languores noſtros ipſe tulit. ¶ Quarto in talibus eſt de amato frequens meditatio. Sic et ſancti diuino amore languentes. ſemper de deo meditantur. quod bene figuratum fuit in neemia. quia ex frequenti meditatione. et meditatione ciuitatis iheruſalem. languens apparebat. ſicut ipſe dicit. neemie. ij. Eram quaſi languens a facie eius ¶ Quinto

in talibus eſt iocūda de amato ſermocionatio · & ſuauis eſt ei illi⁹ nominis nominatio ſiue recitatio · Sic in ꝓpoſito deū amantes · verba vana & inutilia refugiunt · & dilectum ſuū ipſm freqñter in ore ſuo repetunt · Et ex neīs ei⁹ recogitatione gaudiū magnum concipiunt · Cañ · v · Adiuro vos filie ierl'm · ſi inueneritis dilectū meū · vt anūtietis ei · q꜄ amore langueo · ❡ Sexto in talib⁹ eſt incessabilis amantis appetitio . Sic in ꝓpoſito Nam tales deum amantes ſemꝑ deſiderant eū aliqñ comprehendant cupientes diſſolui · ⁊ eſſe cum xp̄o · Vnde · iiij · Rx · xvij · Erat languor fortiſſim⁹ · ita vt non remanerent in eo halitus · ❡ Sic igitur anima amore dei debet languere · qñ eſt in carne perfecte mortificata · vita voluptatis extincta ad omnem penalitatē insenſibilis effecta in ſoli⁹ dei nomīs occupata · ⁊ ad ſolius nominis eius · & meditatione gaudio excitata · & in ip̄m ſolū per deſideriū ꝯtinue intenta ·

M ❡ Et ſic dilectum amplexando · per deſideriū dicat · amore langueo · Et ſic leua eius ſub capite meo · & dextra illius amplexabit̄ me · Anima enim per amplexum ſponſi cupiens ſpem de futa beatitudine · deſiderat vt leua ſit ſb capite · ⁊ de tra amplexet̄ eam · Deſiderat enim vt omnia tp̄alia ſiue ſint ꝯſolationes · ſiue ſint tp̄ales ꝓſpertiates q̄ p leuam deſignant̄ ſint ſub capite · & non ſup caput · i · vt oīa talia p̄ntia ⁊ tp̄a minora reputet · & ea minus appreciet̄ q̄ȝ iſta ad q̄ anhelat · Hec em̄ tp̄alia dn̄r leua ſp̄oſi · i · dei · q꜄ oīa tp̄alia a deo hn̄tur · ⁊ ſic dextra illius amplexabit̄ eam · ⁊ hic eſt rectus ordo · vt de leua ꝓcedat̄ ad dextram · Sic em̄ eſt de influentia cordis · qđ ſm realem exñtiam ſi ſit in leua · ſed eius influentia de leua tenditur ad dextram · Primus igit̄ agit de leua · & poſt de dextra · vt intelligamus · q꜄ per contemptum mundanorum ꝑuenit̄ ad premiū eternorū · ❡ Ex quo igitur ſic in amplexib⁹ ſponſi eternoꝝ plenam delectationem inuenit · Ideo adiuro vos filie irl'm · ne ſuſcitetis dilectam meam · i · ne me in

iſtis ſanctis meditationibus occupacōibus & diuinis ſer monibus impediatis· q: vox dilecti mei quem ſic ex toto corde diligo·i· eius interna inſpiratio audita eſt a me Sz q: poſſet queri· vbi eſt dilectus tuus·i·quis eſt de quo loq̄ ris·nihil enim amatum niſi cognitum· Reſpondit· Ecce iſte venit ſaliens in montibus· vbi anima dirigit inter rogans ad beneficium & miſterium incarnationis· Ipſe enim tanꝗ̄ expedit9 curſor ꝛ ſaltator venit ſaliens in mō tibus ꝛ tranſſiliens colles ¶ Vbi nota q: iſte qui ſalit imprimit veſtigia pedum ſuorū vbi ſalit· Sed ille q̄ tn̄ſi lit nullum veſtigium imprimit in loco quem tranſilit· ſ; ſolum in loco ad quem tn̄ſit Quia igit̄ ad iſtam ſimilitu dinem per montes poſſunt intelligi ſuperiores angeli· & per colles inferiores dei· igitur filius in carne veniens in montibus·i·in angelis ſuperioribus ſalit· q: eius ſacram tum ſue incarnationis ad eorum ſolatium patefecit· Sed colles·i·angelos inferiores tranſilijt q: ſacramentum hoc eis nō apparuit· ſed latuit eos ad minus quo ad aliquas particulares circunſtantias· donec ipſum incarnationis miſteriū in eccleſia fuit exhibitū N ¶ Et ſicut dile ctus ſalijt in carnem· ſic dilectos ſuos facit ſalire ſaltibus mirificis· ¶ Nam docet ipos primo tranſilire carnem· ꝛ ſalire in ſpiritum· Nam qui in carne ſunt· deo placē non poſſunt ¶ Secundo de mundo in celum· Phil'·ij· Noſtra conuerſatio in celis eſt· De hoc nota ante· ¶ Tercio a ſe ipo ſalire in deum· vt talis cum apoſtolo dicat Viuo ego iam non ego Ipē enim dilectus ꝓmittit ꝛ ꝓpinat potum aq̄ ſalutaris· q̄ ſic ſalire facit· Jo·iiij· dicat ergo aīa mea· Ecce ipe laudabilis in cunctis creaturis quos prudenter gubernat mirabilis in ſanctis ſuis quos potenter glorifi: cat· ſed ex toto amabilis in ſeipo· qui ſe tam benigne· & familiariter mihi reuelat Iſte venit ſaliens in montibus & non tantū hoc· ſed etiam ſtat poſt parietem noſtrum ꝛc̄ Stat enim iunctus parieti domus noſtre·i·carni hūane

aſſumpte. Unde parieti a ꝓpria uit. dum carni adheſit. q̇a de noſtro fuit educatus ⁊ aſſumptus. ⁊ ſic nobis ꝓpinquus factus eſt ꝓpter quod amoris brachijs amplexandꝰ eſt. Eſt igiẗ tempꝰ amplexandi modo quod dictum eſt. ⁊ tempꝰ abſtinendi ab amplexibus illicitis ⁊ malis. O
¶ Sequiẗ tempus acquirendi. ſ. eternas merces. ⁊ p̄miū per operationes meritorias. in hac vita ⁊ labores. ꝑ qȯ ſapiens vult innuere. ꝙ in p̄nti vita eſt tempꝰ laborandi ꝓ mercede eterne vite. qꝫ diciẗ. mat. xx. Voca operarios. ſ. laborantes. ⁊ redde illis mercedem ¶ Circa qȯ notandū ꝙ modo eſt tempꝰ laborandi. operandi ⁊ congregandi. q̇a tempꝰ hoc quo viuimꝰ hic ⁊ eternitas future glorie ꝯparanẗ adinuicem. ſicut vigilia ad feſtum In vigilijs enim feſtiuitatum. ſolent homines laborare feruenter. ⁊ diu ī feſtis vero ſolatijs ſe occupare ¶ Sic in ꝓpoſito nunc eſt vigilia. in qua laboramus ⁊ ieiunamꝰ. ſed in futura eſt feſtum ⁊ ſolennitas. Et ideo tunc vacabimus gaudio ⁊ leticia in quiete. Apoc. Ammō iam dicit ſp̄us. vt requieſcant a laboribꝰ ſuis. Vn̄ Iero. in q̄dam ep̄ła. Nullꝰ labor durus. nll'm tpus debet videri longū. quo glīa eternitatis acq̇riẗ. Sic ergo fatuus eſſet. q̇ in laboribus inſudaret. in feſto ⁊ in vigilia q̇eſcēt. qn̄ omnes laborarent. Sic fatuus eſſet hō. q̇ in p̄nti vita ſe daret q̇eti. in qua xp̄s ⁊ om̄s ſancti. q̇ nos p̄ceſſerunt magnis laboribus ſe dederunt ¶ Scd̄o debemus in p̄nti laborare ꝓpter p̄niaꝫ omiſſi ſceleris. Magna igiẗ gratia foret. ſi dn̄s gratis remittēt ſeruo ꝑpetuam ſuitutem pro ſolo labore ⁊ ſeruitio vnius diei. ⁊ merito deberet talis tali die diligentiſſime laborare. Omnis autem peccator ſeruitio ꝑpetuo ſe obligat. qn̄ peccat. Ioh̄. viij. Qui facit peccatum ſeruus eſt peccati. Et pro hac ſuitute ꝑpetue deberet eſſe in inferno niſi ſacramentum penitentie in hac commutaret. Iuſtū igitur eſt. vt laboremꝰ viriliter ꝑ p̄niam pro dimiſſione ſcelerꝫ. qꝫ in iſta dimiſſione etiam bona ꝯgregamꝰ. qꝫ deꝰ

nunq̃ dimittit pc̃m· niſi ↄferat grã· vel niſi gratia p̄ ꝫ
exiſtat ¶ Tercio debemus laborare in pñti vita· ſcꝫ ꝓpter
magñtudinē & vehementiã ꝓmiſſi muneris Conſideratio
enim mercedis accendit ad amorem laboris· Si enim ſuo
laboranti ꝗ opanti in agro vel in vinea tederet totũ bla
dum & vinum ·tunc labor eius mltum alleuiaret· & de
labore non attenderet· ſꝫ magis ꝓpter fructũ laboris gau
deret· & tunc letitia laboraret· Sic in ꝓpoſito · Vnde dicit
ſaluator Poſui vos vt eatis ꝗ fructũ afferatis· ꝗ fruct⁹
veſter maneat ¶ Ex quo ſequit· Omnis actus bonus &
om̄e op⁹ bonũ· merito debet eſſe gaudioſũ· & cũ delecta
tione debet fieri· Omne em̃ opus qđ fit ex caritate leue &
gaudioſũ efficit· qꝛ qui amat non laborat· qꝛ laborem nõ
ſentit nec conſiderat nec ponderat · & ſi laborat laborem
amat· ¶ Vnde dicit aug· Igitur quecunq̃ poteſt manus
tua inſtanter opari· Ecc̃· xj· Vnde· iiij· Re· dicit q̃ Ioab
rex iſrl' venit ad heliſeum egrotantem, Cui dixit heliſeus
Percute terram iaculo · Cunq̃ percuſſiſſet tribus vicibus
& ſtetiſſet· Iratus heliſeus dixit· Si pcuſſiſſes quinq̃ vel
ſex vel ſeptem vicibus percuſſiſſem ſyriam vſq̃ ad conſu
mationem· i· totiens percuſſiſſes eam · Nunc autem trib⁹
vicibus percuties eaꝫ ¶ Sic deus dicit cuilibꝫ regnaturo
in celo Percute terrã ipaꝫ ↄ̃ſpiciẽdo iaculo bone volunta
tis multiplicat bona opãdo indeſiñter te in bono exercẽdo &
profice in caritate · & ſic mereri poteris · vt colloceris in
quinto· ſexto· vel ſeptimo choro angelorũ· Si aũt piger
atq̃ deſes fueris· in tercio vel in ſecundo choro collocabe
ris· Auis enim nobilis· quanto nobiliori cibo paſcit tan
to maiori labore cibum querit· Patet hoc de falcone· ꝗ de
alijs auibus rapacibus · Paſcunt enim nobiliori cibo· q̃
iſte que ſunt coruini generis· ¶ Sic homo qui eſt nobil'
creatura dei debet laborare vt paſcatur nobili cibo· ſcilicꝫ
gratia in pñti ꝗ gloria in futuro Etiã laborando in pñti
debet ↄgregare p ¶ Quarto laborare & ↄgregare

debemus · ꝓpter diſpendioſum periculum otioſitatis· Quantum enim diſpendioſum ⁊ malum ſit otium· patet ex hoc ꝙ cum moyſes miſiſſꝫ manum in ſinum ſuum ꝑtulit lepꝛam· Sic qui pigritando otiantᷣ infirmitatem ſpūalē incurrunt· Otioſus em̄ homo locum facit dyabolo · Sed in homīe virtuoſo ⁊ meritorie opante non hꝫ locū q̄ res pfecte occupata non eſt capax alterꝰ· Jeronimꝰ ſemp aliquid boni facito · ne te dyabolus inueniat otioſum · Eſt em̄ otioſꝰ ſicut ſignū ad ſagittam qd̄ vndecunq̄ a ſagittarijs ſagittatᷣ ſagittis temptationū ❡ Vn̄ p ꝯſideratōꝫ mercedis · iiij · de conſolatione metro vltimo Dicitᷣ ꝙ quicunq̄ vult aſcendere ad culmen veri honoris · optet ꝙ aſcendat p viam excelſam · p quam magni ante nos aſcenderunt Hec aūt eſt via virtutis que eſt circa difficile Nos aūt ſumus ita miſeri · ꝙ ab iſta via terga vertimꝰ · quod tm̄ non debet fieri a nobis · q̄ bonum illud expectamꝰ · qd̄ nec oculus vidit ⁊c O ❡ Vn̄ꝯ nota ſm Criſ · ꝙ tria ſunt genera hominum · qui non debent timere aggredi ſua opera · ꝓpter quecunq̄ aduerſa · ſcꝫ · miles · agricola · ⁊ negociator ❡ · Sic ī propoſito Sumus enim milites quia militia noſtra eſt vita noſtra ſuper terram · Sed ꝓdolor milites ſumus · qui plus confidimus in calcaribus · q̄ꝫ in gladijs noſtris Fugimus enim cum verecundia de prelijs ⁊ venimus ad dauid · ſicut ille amalechites · qui volebat adulari dauid dicens · ꝙ interfeciſſet ſaulem, Sic ⁊ nos potius ſumus adulatores · q̄ꝫ ſtrenui pugnatores ❡ Scđo ſumus agricole · q̄a ſeminare debemus bonum ſemen in terra R ❡ · Tercio ſumus negotiatores · quia deus theſaurū omiſit · ⁊ valt ꝙ cum illo lucremur · Dedit em̄ vni quinq̄ talenta · alij duo · alij vnū ❡ Q̄nq̄ talenta cū quibꝰ ꝯgregare ⁊ lucrari debemus ſiue poſſumꝰ ſūt hec dignitas ymaginis in creatione · effuſio ſanguinis in redemptione · protectio vite diſcernendi ſcientiam · beneficium ſuſtentationis · Cum iſtis ergo negotiare debemus

quo ad primum• qꝛ nobis tradita eſt ẏmaginis dignitas fecit enim nos ad ẏmaginem ⁊ ſimilitudinem•ad ẏmagi nem conferendo nobis naturalia •ad ſimilitudinem con ferendo nobis gratuita ¶ Quo ad primũ lucramur•ſi na turalia ad diuinũ obſequium totaliter flectimus ⁊ in eiꝰ ſeruitio ipa expendimus• Quo ad gratuita•ſi gratiã dei inuanum non recipimus • Eſt em̄ de gratia oppoſito mō ſicut eſt de alijs inſtrumentis que vſu ↄſumunt̄• Gratia aũt in vtendo •ſ•quando ea vtimur• tunc auget̄ ⁊ creſcit ¶ Scōm eſt ⁊ per illud lucramur ſi ſic viuimus• ꝙ eius paſſio in nobis habeat effectũ ¶ Per terciũ ſi totam vitã nr̄aꝫ diligenter ⁊ ſolicite cuſtodiamꝰ ¶ Per qr̄tum bona a malis ⁊ meliora a bonis ſepemus• ¶ Sed cum quinto lucramur• ſi de omnibus tpalibus nobis conceſſis nihil niſi licitum ⁊ neceſſariũ recipimus• Qui aũt ſic negoti antur• ſepe alia quinqꝫ lucrant̄• qn̄do ſibi dantur eterna• ex iſtis bene vtitur in p̄ſenti vita S ¶ Per duo aũt talēta intelligitũr operatio ⁊ intentio • De his aũt dc̄m eſt cum his lucramur cum illō bonum quod facimꝰ totũ in laudem dei ⁊ gloriam referimus • Et tunc bina ſtola •ſ•corporis ⁊ anime in futuro nobis datur ¶ Per vnum talentum deutorum deſiderium intelligitur Sed q̇dã illō accipit• abijt ⁊ fodit in terram •quod fit cum deſiderium incuruatur• ⁊ totaliter ad terrena flectitur• ſic ꝙ mens in illis totaliter occupatur• ⁊ ſic quaſi in ſudario voluitur ⁊ ſub terra abſconditur• ⁊ ſic talis ſeruus merito nequam appellatur• Et tales ſunt ſimiles filio prodigo • qui diſſi pauit bona ſua male• Hoc autem vltimum in nobis eſſe non debet• quia modo eſt tempus laborandi• ⁊ congregã di merces ⁊ lucrandi• Qui enim fideliter laborant veloci ter currunt ⁊ viriliter pugnant ꝓpter premium vite eı̄ne Vnde apl's• Neſcitis• ꝙ hi qui in ſtadio currunt• omnes q̇dam currũt• ſꝫ vnꝰ accipit brauiũ• Et ſequit̄ de pugnãti bus viriliter• Omnis em̄ qui in agone ↄtēdit ab omnibꝰ.

ſe abſtinet. Nos aũt coronam in corruptam accipimus. Et ſi merces nobis non ſtatim det. tñ adhuc fideli? labo: remus. q2 dñs bono opario non ſtatim ſoluit totam mer cedem ſed ptez. q2 vult redeat ad opus & ipm otinuet ſed male opanti ſtatĩ dat merces. q2 placet deo recedat. ¶ Sic dñs bonis oparijs dat ptem mercedis in vita iſta q2 tm̃ victum & veſtitũ. et qñqz tribulationes. ſed partez nobiliorem reſeruat eis vſqz in celum. Sed malis. licet pauca bona faciant. ſoluit eis hic dans eis bona tempo: ralia copioſe. quibus poteſt dici illud. Math. Amen dico vobis recepiſtis mercedem veſtram. Bonis autem labo: ratoribus dicitur. Merces veſtra copioſa eſt in celis. q̇a multa merita congregatis in terra. Exeat ergo quilibet ad opus ſuum. & ad operationem ſuam vſqz ad veſperaz T ¶ Narratur in hyeme alauda venit ad formicam petens de granis que collegerat Et formica. q̇d in eſtate feceris queſiuit Reſpondit cantauerit. Et dixit Formica Super eſtatem cantaſti. vt poteris ſaltare. q̇a tibi nihil condiuidaz Igit̃ opari oportet dũ dies eſt q2 venit nox &c Jurauit eñ angel?. ſicut dicit̃ in. Apoc. tps. ſ. ad labo randum non erit vltra. Quid igit̃ ſtatis hic tota die otioſi Ite in vineam meam. laborate & ogregate. q2 modo tps eſt. Hec aũt res nobiliſſima. ſ. temp? trib? modis perdit̃. Primo defectuoſa otioſitate. Secundo in laboribus in: fructuoſis occupatione. Tercio bonoꝝ opeꝝ vel laborũ deordinatione. V ¶ Primũ ergo per quod tempus pdit̃ eſt otium. Et ideo btus franciſc? dicit otiũ eſſe aĩe inimicũ & fratrem otioſum muſcam appellat. Et ſm ver: bum ſapientis. q̇ ſectat̃ otium ſtultiſſim? eſt. Otioſus eſt ſtult?. q2 non declinat vitanda. cũ in ſe temptacõib? dya: boli faciat locũ. ſicut dicebant ſcti pr̃s. Sed ſtultior q̇ in pn̄ti vita non colligit merita. Stultiſſim? aũt. qui theſau rizat ſibi ſupplitia. cum ab hoĩe requirat̃ omne tpus ſibi

impēſū q̄lit ſit expēſū Vñ Jero. epl'a. lxxvij. nil ē otio deteri⁹ qȯ nō ſolū nō acq̄rit noua meita ꝫ etiā pauca ɔſuīt ¶ Et nota licet otioſitas mlt'a. ſ. mala faciat. tñ ſpetialit̄ duo facit. ¶ Primo q̄ otioſ⁹ ꝓpe non viuit. ¶ Scdȯ nec homo ꝓprie dici pt̄. ¶ Primū pꝫ p̄ dc̄m. Señ. epl'a. l. q̄ otioſ⁹ ſibi non viuit. ꝫ ventri ⁊ ſomno qȯ turpiſſimum ē. Et ſequit̄. Jlle nō viuit q̄ nemī viuit. ⁊ q̄ otioſ⁹ non viuit ad ſuam vtilitatem nec alteri⁹. ideo ꝓprie non viuit. q̄ non viuit ad quod natus eſt. Homo enim ad laborem naſcitur. ſicut auis ad volandum. Job. v. Qui igit̄ non laborat labore humano non viuit ſicut homo ¶ Et igit̄ ex hoc ſequitur ſecundum. ſcꝫ q̄ otioſus facit ſe quaſi nō hominem. Dicitur enim. Ecc̄. vltimo. Deum time ⁊ mādata eius obſerua. hoc enim eſt omnis homo. Quid em̄ vel quis eſt homo. certe qui deum timet ⁊ mandata eius cuſtodit ¶ Vnde Aug. de ciuitate dei. Quicunq̄ non eſt cuſtos mandatorum dei. nec deum timet nihil eſt Sequitur nihil eſt. ergo non eſt homo. ¶ Secundo tempus perditur in fructuoſis operationibus vel laboribus ¶ Vnde aug. vbi eſt quod tibi dicere curaui. ſ. vt curis exueremur cinibus ⁊ curis inducmur vtilibus. Vnde occupatio ī rebus ſup̱uacuis ſicut ⁊ otioſitas eſt vere vite diminutiua ¶ Vnde ſeneca libro. vij. de vite breuitate dicit. q̄ nullius rei difficilior eſt ſcientia. q̄ꝫ addiſcere viuere. Naꝫ in tota vita noſtra eſt addiſcenduꝫ viuere. Et ſequit̄ vita nobiliſſima eſt. q̄ quantumcunq̄ potuit totum quod vixit ſibi in vtilitatem cedit. ⁊ nihil ex ea perdit. X

¶ Qui autem circa inutilia ſe occupat viuere non addiſcit, ſed qui inutilibus ſe exercet. ¶ Vnde qui tempus inutiliter ɔſumunt prodigi ſunt. q̄ ſm̄ ſenecam vbi ſupra Jllud ſuare debet homo diligentiſſimus quo quis qn̄do neſcit defitiat ſicut eſt tempus ¶ Et nota q̄ temp⁹ p̄dere inutilib⁹ occupacōib⁹ ɔtingit dupliciṫ Primo interi⁹ qn̄

coꝛ occupaꞇ inutiliꞇ circa mlᷓta· Vnᵭ Job·xx· Cogitacões
varias ſuccedũt ſibi mens in diuiſa rapiꞇ Apiũt em̃ mlᷓ
ti ſinũ coꝛdis vt oẽs cogitacõs aduenientes recipiãt Conꞇ
hãc igiꞇ intilitatẽ remediũ eſſet coꝛ a tlib⁹ abſoluẽ iq̃tũ ẽ
hõi poſſibile et dic iq̃tũ hõi ẽ poſſibile ꝙ ſm Aug· pi mo
t⁹ ꝛ teptacõs iſurgũt ſiue hõ velit ſiue nolit Vñ· ecc·xxx
Cor tuũ ꝯgrega i ſcitate· ꝛ ipm diligẽti ſcrutio diſcutẽ
Dꝫ em̃ tales ꝯgregacões hõ ꝯgregare· ꝛ poſt a talibus
puluibus ſcopare· Vñ ps · Exitat⁹ ſũ nocte cũ coꝛde meo
exercitabor ꝛ ſcopebam ſpm meum ·Debet em̃ meditare
ꝛ ꝯſilium in coꝛde tenẽ in nocte· ꝙ ſenſib⁹ clauſis· querit
ꝯſilium int⁹ ꝛ cũ coꝛde q̃liter coꝛ ab inutilibus abſoluat
ꝛ om̃s affeccões ꝛ cogitacõas in vnũ colligat· ꝛ ipſa in
vnum veꝝ bonum dirigat· vt ſciat quid eligẽ ꝛ diligere
debeat, ꝛ ipm deum in adiutoꝛem inuocet dicendo· Diri
gere ꝛ ſcificare· regẽ· ꝛ gubernare· dignaꝛe domine de⁹
¶ Scdõ fit iſta inutilis occupatio circa iſta exterioꝛa· ver
bis· factis· diſcuſſionib⁹· diſſolucõibus · ꝛ in diuſis locis
ſocietatib⁹· Et deſcendunt ab irlᷓm in iericho Recedũt em̃
a q̃ete ꝯtemplacõis ꝛ ad exterioꝛa ſe implicando · multis
inutilib⁹ occupacõib⁹ · vñ faciunt domũ pr̃is domũ ne:
gotiacõis· Et iõ dicebat abbas arſeni⁹· fuge· tace· quieſce
He em̃ ſunt tres radices non peccandi· ℞ ¶ Tercio
ꝑdiꞇ tps bonoꝝ opm vel laboꝝ deoꝛdinacõe· ¶ Circa qᵭ
notandũ· ꝙ quidam faciunt aliqua de genere bonoꝝ· q̃
tñ non ſunt meritoꝛia· ꝛ ex multis cauſis ¶ Primo ꝓpteꝛ
prauitatem operantis· ꝙ talis penitentia non eſt in pec
cato moꝛtali· Dicitur em̃ geñ· ꝙ deus reſpexit ad abel ꝛ:
ad munera eius· Super quo greg· ij· moꝝ· Ex dantis coꝛ
de illud quod datur accipitur· Et idcirco· deus primo re
ſpexit ad abel· Non enim abel ex muneribus· ſed ex abel
munera placuerunt· Sed ad caꝑm non reſpexit· quia ipſe
diſplicuit ꝑſaie ¶ Cum mlᷓtiplicauitis orones vr̃as non

exaudiam· man⁹ em̄ vr̄e plene ſunt ſanguine· ¶ Secūdo
ꝓpter vanam gl'iam q̄ hn̄t in principio op̄is· n̄c in medio
nec in fine· de hoc nota alibi ¶ Tercio ꝓpter iactantiam
cordis operantis· ſicut p̄z de phiſeo· luc· xviij· ¶ Qrto ꝓpt
hoc ꝙ aliq̄ aliq̄ bona faciunt non ſolū ꝓpt ſui oſtētacōem
ſꝫ etiā ad alioꝝ derogacōeꝫ & ↄtemptū· put narrat greg·
h· dyalog· qūo malignus ſp̄us ſe pegrinum diſſimulans
clamauit p villam derogans ſancto fortunato in veſp'is
dicens Ecce quid fortunatus fecit pegrinum de hoſpitio
expulit· quero vbi requieſcē habeo· & in ciuitate ei⁹ non
inuenio· Quod quidam audiens inuitauit eum hoſpicō
Cumq̄ ↄfabularent̄ paruulū ei⁹ inuaſit ⁊ animam eius
excuſſit· Et hoc iō· q⁊ vt ait greg· multa vident̄ bona· q̄
non ſunt ꝙ bono aīo non fiunt· vn̄ ſp̄m malū non hoſpi
talitatis gr̄a hō iſte recepat· ſꝫ derogacōe ep̄i· ¶ Sūt eñ
q̄ bona facē ſtudent· vt gr̄a aliene opinionis obnubilent
Iſtū ergo poti⁹ eſtimo oſtētatui intendiſſe magis q̄ operi
vt meliora q̄ ep̄s feciſſe videret̄· ¶ Qnto puenit ex hoc
ꝙ qn̄cumq̄ q̄s illud qd̄ facit· non debito mō execucōi man
dat· vt maxie in opib⁹ iuſtitie· Vt qn̄ q̄s de iuſticia facit
crudelitateꝫ in iudicacōe & punicōe· Job· xl· Cartilago
ei⁹· q· lamine ferree· Vbi greg· xxxij· moꝝ· Dic· ꝙ hoſtis
nr̄ tanta arte ſe palleat vt culpas ūtutes fingat· vn̄ inde
q̄ expectat p̄miū dign⁹ eſt inuenire et̄na tormta· Plerūq̄
em̄ vlciſcend vicijs crudelitas agit̄· vt iuſtitia reputatur
atq̄ immoderata ira iuſti zeli meritū credit̄· Cont̄ quod
deut· xvj· p̄cipiendo di̇ Juſte qd̄ iuſtū eſt exeq̄ris ¶ Sex
to q⁊ multa ꝓpter debitum finem non fiunt· ſed ꝓpter tpa
lem remuneracōem Sicut iſti qui faciunt magna ↄuiuia
& vocant diuites & non pauperes· quod tamen eſt ↄtra
conſilium xp̄i· qui dicit· Cum facis conuiuiū voca pau
peres· qui em̄ diuites vōnt tpalē remuneracōeꝫ recipiūt
& igit̄ meritū pdūt ¶ Septio ꝙ p culpas q̄s p⁹ ↄmittūt
totū qd̄ pri⁹ acq̄ſierūt. deſtruūt ſimiles ſūt ill'q̄ cōgregāt

Frumentū in horreū· ⁊ p⁹ totā ſuccendunt· Et ſunt ſiles
cuſtodib⁹ portaꝝ ciuitatū· ⁊ tñ p foramen vnū pmittūt
hoſtem intrare· Oms ergo iſti fruſtrant̄ pmio qḋ ocul⁹ nō
vidit ⁊c· q non laborant in tpe pñti· Et iō hoc pmiū non
pparat̄ iſtis· ſ; tm̄ diligentib⁹· vñ dicit̄· que pparauit deus
diligentib⁹ ſe· q em̄ diligūt fructuoſe opant̄· q amor dei
non eſt ocioſ⁹· ſm greg· 3 · ¶ Laborantib⁹ aūt ſic
fructuoſe pparat̄ cōuiuiū· ad qḋ qui vocāt̄ iſti pñt eſſe ſub
qntuplici dr̄a ¶ Eſt igit̄ nōnō· q cōuiuiū eterne btitudīs
pparat̄ qnq; gnibus hoīm Primo imitantes aplicā obiaꝫ
⁊ voluntariā pauptatem· Scdo vginū cōtinentiā ⁊ pu-
ritatem· Tercio martiꝝ cōſtantiā ⁊ ſtabilitatem· Quarto
cōfeſſoꝝ abſtinentiā ⁊ ſctitatem· Qnto doctoꝝ ſolide doc-
trine fructoſā vtilitatē ¶ Vt accedat iſta figa que ſcribit̄
heſter· iij· ·ſ· q aſſuer⁹ anno tercio regni ſui fecit grande
cōuiuiū· qḋ pparauit ſeptem dieb⁹· ⁊ durauit· xviij· dieb⁹
Primo pncipib⁹· Scdo pueris· Tercio fortiſſimis Qrto
inclitis· Et qnto puintiaꝝ pfectis ¶ Moralit̄ tercio āno
·ſ· tpe grē qḋ pceſſert duo anni·ſ· legis nāe ⁊ legis ſcrip
ture· ſeptē dieb⁹· ſ· tpe pñtis vite qḋ ſeptem dieb⁹ voluit̄
pparat hoc cōuiuiū ¶ Et pmo pncipib⁹· ſ· aploꝝ veſtigia
ſeqntib⁹· Dicit̄ em̄ de aplis· q ſunt pncipes pploꝝ· Iuxta
illud· Pncipes pploꝝ cōgregati ſunt cū deo abraam· Iſti
pncipes pplorum dicti ſunt· q obedient xpm ſecuti ſunt
oīa relinqntes· Obedient em̄ audiert vocem xpi vocātis
eos· q ſm greg· Ad vnī⁹ iuſſionis vocem oīa relinqntes
xpm ſeqbant̄· Qui igit̄ aplis in vera obia imitant̄ ad ce-
leſte cōuiuiū vocāntur· Et dico veram obiam ad q̄ homo
aurem ſuā inclinare dꝫ· non ad falſā decipientē ·i· non ad
oclm obediēdo tanq̄ hoīb⁹ cōplacendo nec in illo vl in illo
preceptum diiudicando· aut quid qre ⁊ quō precipiat̄ di-
iudicando· Sed ſemper ſis paratus humilit̄ obediendo
dūmodo non ſit cōtra ſalutem anime tue quod precipitur
obiam em̄ que in pſperis aliqd de ꝓprio hꝫ obia non eſt.

dicenda. Cū igit̄ duo vel plura tibi ꝓponunt̄ caue ne hoc facias ꝙ ꝓpꝛiam voluntatem iteꝝ reſumas q̄ ſemel reliq̄ſti ſ; totū relinq̄ voluntati ſupioꝛis. Nihil em̄ taȝ pnerſum eſt ſubdito. ſic̄ ꝓpa voluntas. q2 iſta in inferno ſm bern. ardebit. Tolle inq̄t ꝓpꝛiam voluntatē. ⁊ infern9 non erit. De obīa mlt̄a nō ſup̄ in documento. Maioꝛi cede A

¶ Secundo ad eternū cōuiuiū vōnt̄ pueri ⁊ nobiles ſic̄ mōi ⁊ puri. di' em̄ puer a puritate ⁊ ſpealit̄ puri ⁊ mūdi corde. q2 talibus ꝓmittit̄ clara ⁊ iocunda dei viſio in iſto cōuiuio. bt̄i inq̄t ſaluatoꝛ mōi corde. qm̄ ipſi d̄eū vid̄ēt. ¶ Circa qd̄ nōndū. ꝙ diuiſi ſunt g̅d9 puritatis. ſ. incipientiū ꝓficientiū ⁊ pfectoꝝ. Puritas incipientiū cōſiſtit in cuiuſlib3 defect9 culpabil' pfecta declinacōe. Sȝ ꝓficientiū in cōtinuo deſiderio ꝓficiendi ⁊ v̄tuali ꝓg̅ſſione. pfectoꝝ autē in pure m̄tis ad deū omnimoda ſubleuacōe. Prim9 g̅dus pt̄ dici puritas ſtricte nc̄cicatis. Scd̄us ſingl'aris caritatis. Terci9 puilegiate ſc̄itatis ¶ Primū pȝ. cū em̄ verbū diuinū ſit candoꝛ lucis eterne. ⁊ ſpecl'm ſine macula. Sap̄. vij. Opꝫ ꝙ mens q̄ verbū diuinū inh̄itare debȝ. ſit ab omi defectu culpabili depurata. Nā nl'la eſt cōuētio lucis ad tenebras. ij. Coꝝ. vj. Et debȝ eē depurā vt hoīem ſup nullo defectu culpabili ſua cōſcīa merito dēat reprehendi ſic̄ Job dic̄. Non rep̄hendit me coꝛ meū in tota vita mea. O q̄ felix foret. q̄ illud v̄bū ſana cōſcīa dicē poſſet. de tl'i aūt puritate videt̄ gl'iari. Apl'9. ij. Coꝝ. iij. Gloꝛia inq̄t ens nr̄a hec eſt teſtimoniū cōſcīe noſtre Et iſta d' puritas ſtricte nc̄citatis. q2 hoc p̄ciſe nc̄rium vt hō nunq̄ velit c̄ deū peccare ¶ Scd̄a puritas req̄rit cōtinuū ꝓficiendi deſiderīū. q2 ſm greg. in via dei ſtare ē retrocedē Vnd̄ aug. Sūma pfectio xp̄iane religionis eſt. vt q̄tūcunq; hō in hac vita ꝓficit. ſemp ſibi putet ſupeſſe. qd̄ querit. Cuius cauſam leo papa aſſignet dicens. Nam qui ſe eſtimat ad hoc pueniſſe quod cupit non queſita repeꝛit. ſed in acquiſicōne deficit. Si autem queritur. an ſit homī neceſſariū

ad ſalutem ſemꝑ ꝑficē· videt̄ ꝙ non· q: ſm hoc multi ho
mines non ſaluarent̄· q: in eodeȝ ſtatu bone ꝯſuetudinis
puta in eiſd̄ orōnib9 vel ieiunijs vitam ſuam ꝯtinuant·
Ad q̄d d̄om· ꝙ ꝯtinu9 ꝑfectus nc̄ri9 eſt homi· qn̄tū ad
deſideriū· non q̄tum ad exteriora· Cū em̄ ꝯſūmauit hō
tunc incipiet· Ec̄c·xviij·Continu9 ergo ꝑfect9 ſꝑ h̄ndus
eſt in deſiderio· ⁊ de hoc deſiderio pt̄ intelligi illud· ꝓu·
iiij· Juſtoꝝ ſemita·i·ꝑfitientiū puritas ⁊ v̄tuoſa ꝯūſatio
eſt·ſic̄ lux ſplendens· ſ·p boni exempli euidentiā, ⁊ creſ=
cens ſemꝑ p meritoꝝ affluentiam vſq; ad pfc̄tam diem·i·
vſq; ad pfectam meritoꝝ claritatem ¶ Terciū pȝ· Naȝ pu=
ritas ꝯtemplatiuoꝝ m̄talis ꝯſiſtit in omimoda m̄etis ad
deū ſubleuacōe· Vn̄ tales q̄ ſurſū ſūnt ſapiunt· non q̄ ſuꝑ
terram coloc̄· primo ⁊ ·ſ· tales ipſi ſibi non viuunt· ſȝ deo·
q: ſm aug· tales non viuūt vita ſui· ſȝ ſolū vita dei di· cū
apl̄o· viuo ego iā non ego ⁊c̄· Jſtis ergo puris ⁊ pueris
ꝑparat̄ ꝯuiuiū· Jmitant̄ em̄ v̄ginū ꝯtinentiā ⁊ puritatē
Et iſti ſunt nobiliſſimi· q: puꝝ eē facit libeꝝ eſſe· Liberū
aūt eſſe· facit deū in ſe inuenire· ⁊ illud facit hoīem nobi
liſſimū· ſ· ꝙ de9 hoīem inhabitat· Nihil em̄ ſecuri9 q̄ in
deo manē· ⁊ nihil nobili9 q̄ deū amantem in ſe habere·
B ¶ Tercio fuerunt inuitati fortiſſimi· Quidam aūt
fortes facti ſunt in bello· q̄dam fortiores· quidam fortiſſi
Fortes ſunt· qui cum dyabolo mundo ⁊ carne ꝓpria diu
pugnando finaliter vincunt· ⁊ temptacōibus reſiſtunt·
Fortiores ſunt· qui ſtatim vt ſentiunt motus inſurgētes
ipos expellunt ⁊ reſiſtunt· nec pmittunt hoſtem intrare·
ſed claudunt hoſtie ſenſus ⁊ cordis· ponentes timorem ꝑ
portario cū baculo an̄ portā· qui oīa īutilia expellit· Sed
fortiſſimi dici pn̄t· q̄ non ſolū delectacōib9 carnis reſiſtūt
ſȝ etiā aīo ſuo ſic dn̄ant̄· vt nͨ mot9 ire nec rācōis īſurgē
pmittant· ⁊ iſti ſunt fortiores expugnatores vrbium· Et
igitur fortiſſimi ſunt· Fortitudine aūt ſpirituali maxime
indigent viri ſancti ⁊ religioſi q̄ intrant ſolitudinē pn̄ie

& ſcte vite cum xp̄o· tanq̄ in debito ad q̄d ſp̄m ſct̄m ducū-
tur· vt tēptent a dyabolo· q̄s dyaboi⁹ triplicit̄ aggredit
¶ Et p̄mo p gulam ſuggēndo talib⁹· ſcʒ q̄ panes ·i· cibos
accipiant· & q̄ lapides ·i· duritiaʒ abſtinentie in panes ·i·
in ciborū voluptatem ɔūtant d̄i· illud R̄ʒ· xix· Comede
grandis tibi reſtat via· ac ſi dicat· Complexio tua eſt de-
bilis· & tp̄s vite tue erit longū· & igit̄ fatuū eſt abſtinē
& ergo bonū ē ɔmedē ꝛ forte eē ꝛ ſic ſuggerit talib⁹ gul i
ɔ votum caſtitatis· ſciens q̄ gula viam parat ad lux
uriam· Sed bon⁹ & religioſ⁹ r̄ndere dʒ di· Non in ſolo
pane viuit hō· ſ; poti⁹ in v̄bo dei· & q̄ religioſ⁹ pl⁹ app-
tere dʒ ſpūalem q̄ corpalem ¶ Sc̄d̄o talib⁹ ſuggerit aua
ritiam ɔ paupratē q̄ vouerūt· oñdens eis diuitias ꝛ gl'iaʒ
hui⁹ m̄di & p̄ſperitatem ſecularium dicens· Hec om̄ia tibi
dabo· ſi cadens adoraūis me· i· ſi ſuggeſtioni mee ɔſētias
& a ſc̄to p̄poſito reſilieris· diuitem te faciam· & inclitum
in p̄nti Sʒ fortiſſim⁹ miles r̄ndere dʒ· q̄ ſol⁹ deus eſt ado
randus· & non dyabolus· & q̄ ſibi eſt ſuiendum· ꝛ non
mām̄one obediend̄ ¶ Sed q̄d· q̄n inimic⁹ videt· q̄· ſ· nec
p gulā· nec p auaritiam p̄t fortem deijcē Tunc ſtatuit eū
ſup pinnacl'm templi· eleuat eū in mente ſua· & facit q̄
hō altū & ſct̄m ſe eſtimet· & q̄ de virib⁹ p̄ſumat· Sed q̄a
ſcī⁹ es· mitte te deorſū· Non em̄ ſuccūbes in temptatione
q: angeli dei te ſuſtinebunt· & deus cadē te non pmittet·
Et ſuggerit ei vanā gl'iam ꝛ ſup̄biam ɔ obīam & hūili-
tatē· Sʒ fortiſſim⁹ dicē dʒ· q̄ de⁹ non eſt temptand⁹· ſ; co-
lend⁹· ꝛ q̄ in p̄prijs virib⁹ non eſt ɔfitend̄ Et tunc ſancti
āgeli ad talē accedūt & miniſtrāt ei· don͡c ad ɔuiuiū eťni
regis pueniat ¶ Q̄rto ad illō ɔuiuiū· i· ad illō gaudiū ō
q̄d dc̄m eſt vōnt̄ incliti Et nō q̄ ad intellectū incliti p̄nt
dici illi q̄ mag̃ iūt int̄ alios noīati· ita q̄ p̄pter eoꝝ bonā
famā & vitā ei⁹ p⁹ mortē de eis lōgā ſit & celebris memo-
ria· Vn̄ ſicut int̄ ſecl'ares illoꝝ longa ſit mēoria q̄ cū vi-
uēnt opa mag̃ ꝛ virilia geſſerūt· ſic pʒ de hectore troyano

alexandro magno de iulio karolo ⁊ hꝰmodi ¶ Sic ſpūa-
liter· q̄ amore ſpūali ſuſcitati ad bonam vitā fatiunt lon-
gam memoriā Sic patet de paulo magdalēa · ⁊ multis
alijs q̄ꝝ memoia habet̄ · vel qui bonā ⁊ ſctam vitā diu
ducunt ⁊ ſcte viuunt· v̄ occ̄rit verbū ſapientis di· Sūt
q̄dam q̄ꝝ non eſt memoria ſup terrā· trāſierunt q̄ſi non fu-
erunt· Igit̄ a ōtrio ſunt q̄dam ſup terrā q̄ bene viuendo
⁊ ſcte moriendo· ſctam ⁊ longam fatiunt memoriam ·
ſm pħos· dū vita eſt ḡta mortis ɔditio eſt oportuna · ſic
ꝙ tales mortē gratanť expectant· Tolerabiliꝰ eſt mori· ꝙ̄
male viuē· male viuē modicū eſt· ſ3 bñ viuē magnum eſt
vñ ſapiens ſemp cogitat q̄lis ſit eiꝰ vita· non q̄nta· Citiꝰ
em̄ aut tardiꝰ mori ad rem non ptinet· ſ3 bñ mori· ꝙ illud
eſt effugere male viuendi piculū· vitam em̄ ſequit̄ ⁊ iſta
fugit· Et igit̄ iſtam ſeq̄lam timē non dēs· diſce bñ viuere
vt ſaltem ſeptē annis· vel· x· viuas· vita em̄ apū vlr̄· vij
annos ſe non extendit· C ¶ Vbi ſignanť nōndū· ꝙ
hō addiſcē d3 viuē vnū annū duos tres ⁊ ſic ɔñr· vt ſic
vnꝰ de inclitis inuitatis ad ɔuiuiū· illō ſibi longam me-
moriā faciat· Et p̄mo viuat p vnū annū D ¶ Vbi
nōndū· ꝙ ſic̄ vnū ſignat vnitatē diue eſſentie· Iux̄ illud·
Audi iſrl̄ dñs deꝰ tuus vnꝰ eſt· Sic anno vno viuē· eſt
vnū manē cū deo cū ſeipſo ⁊ cū ꝓximo · ⁊ q̄ adhe3 deo
vnꝰ ſpūs eit cū eo· It̄ ſicut vnū hoiem in pñcipio deꝰ cre-
auit· ſic hō efficit̄ vnꝰ nouꝰ hō· deo adhērendo· It̄ ſicut deꝰ
fecit vnam linguā· ſ· hebraicam· vſq3 ad deſtruccōe3 t̄ris
babilonis· ſic in p̄mo anno hō addiſcit loq̄ vna ligua· ſ·
deū laudando· Ite3 ſic̄ vnꝰ homo fuit q̄ arcam edificauit
in q̄ ſaluꝰ fieret· ſ· Noe Et ſi aliꝰ cū eo fuit · de iſto ſcripťa
tacet· ſic q̄ vniꝰ eſt p̄mi anni hō addiſcit aquā ⁊ mare hꝰ
mōi tranſire ne ſummergať · ⁊ ſic addiſcat homo anima3
ſuam ſaluare ⁊ ſaluam facere · Omne em̄ qō in vna arca
non fuit perijt · Sic in ꝓpoſito ⁊ iſte numerꝰ · enim noe
vnū altaē dño fecit in q̄ ſacrificauit· ſic hō cor vnū h3 tāꝙ̄

altare. in quo ignis diuini amoris ſemꝑ ardeat. edificat & ↄſtruit ¶ Item ſic̄ vna femina modo apparuit. cui9 alia ſimilis nunq̄ ſcȝ nata fuit. q̄ ſolem & ignem in vtero ſuo portauit ¶ Sic in hoc anno hō addiſcit. quō xp̄m ſpūalit̄ ↄcipiat. Qui em̄ vnam voluntatem vni voluntati. ſcȝ ſuam diuine voluntati ↄiungit deū ↄcipit. q2 ſm ſn̄iam ſaluatoris. q̄ fecerit voluntatem p̄ris mei. ip̄e me9 pater a mater eſt. Item ſic̄ vna eſt ciuitas. ſ. ſupbie irl'm. Sic ī hoc anno bn̄ viuendo ad illam ſupnam ciuitatē puenit vbi ↄuiuiū & gaudiū p̄paratum inueniet. Sic qui nō in anno. i. in nullo bene viuūt. talem vnitatem ſctam deſtruunt. q2 t̄rim ↄfuſionis. ſ. babilonis ſibi edificāt. Et taliū mēoria tn̄ſit cū ſonitu. nc durat vlt̄ inſtās vel pūctū E
¶ Scd̄o incliti dn̄t addiſcē viuē duob9 annis ¶ Vbi notandū. q̄ duplex eſt vita. q̄ hoīem inclitū facit. ſ. actia & ↄtemplatiua. vt hō addiſcat more celeſtiū ſpūum in ſcala iacob aſcendē & deſcendē. Duob9 igit̄ annis viuē eſt per ↄtemplacōeȝ ad deū aſcendē. & ad edificacōem ꝓximorū deſcendē. Nam tp̄s homī ad lucꝝ ↄceſſū ſic dȝ in duo diuidē. vt ꝓximoꝝ edificacōi intendat. & p ↄtemplacōem ſeip̄m dō dedicaē ſtudeat ¶ Sic em̄ legit̄ de b̄to frāciſco q̄ mos ei erat nunq̄ otiari a bono qn̄ potius in ſcala iacob aut aſcendebat in deū p deuotionem. aut deſcendebat ad ꝓximū p ↄpaſſionē ¶ It̄ due erant tabule teſtamenti. in q̄b9 de9 digito ſuo ſcripſit voluntatem ſuā. vt intelligas q̄ iſti vere duob9 annis viuūt. q̄ mandatis dei obediendo voluntatem dei implent. & ip̄a in cordib9 ſuis ſcribūt ¶ Itē duo ſeraphin inceſſabilit̄ deū laudabant di. ſanct9 ſct̄9. duob9 igit̄ annis viuunt q̄ deum corde & ore laudāt ¶ Item ſapiens duo petiuit. ſcȝ diuitias & paupertates ne dederis mihi. prouer. xxx. ¶ Vltimo nota q̄ vere viuens. a duobus petit elongari. ſcȝ a ſuperfluis diuitijs. & paupertate inuoluntaria. quia vtrunq̄ eſt malum Quēa enim mala diuitie & inordinate ſolicitudines faciunt

dēm eſt ſup̄. Sic ſimilit̄ inuoluntaria pauptas. q̄a ex ea ſequunt̄. furta. homicidia. piuriū. & hm̄odi Sed incliti ɔtemnunt diuitias & eligunt voluntariam pauptatem.
¶ Exemplū de inclito franciſco. cui⁹ memoria in bn̄dictione eſt. q̄ p altiſſime paupertatis amore in veras diuitias deuenit ¶ Vn̄ legit̄. q̄ null⁹ tam auri q̄ ipſe cupid⁹ fuit paupertatis. nec theſauri cuſtodiendi ſolicitior nll'⁹ fuit q̄ franciſc⁹ in cuſtodiendo pauptatem. Hanc filio dei familiarem. & iam toti orbi. q̄ſi repulſā attendens ſibi deſpōſauit. ꝛ ei⁹ amore quicq̄d hr̄e potuit paupib⁹ diſtribuit. & panem vt paup mādu cauit. Vn̄ ſemel inuitat⁹ a dn̄o hoſtienſi. pn̄s panem māducauit Et cū a cardinali fuiſſꝫ rep̄henſ⁹. q̄ ſui honori derogaſſet Rn̄dit. magnū mi dn̄e vobis honorem exhibui. dū maiorem dn̄m honoraui. vn̄ qd̄ petebat ſapiens intelligit̄ de pauptate inuoluntaria.
¶ It̄ de aīantib⁹ mōis duo & duo ingreſſi ſunt arcā. qd̄ intelligas. q̄ iſti q̄ mōam vitam ducunt. q̄ mōitia ɔſiſtit in duob⁹. ſ. in corde & ope. vel in mente. & in carne. Tales ingdiunt̄ arcam pn̄ie. in q̄ ſalui fieri pn̄t. ne ſummergam̄ in diluuio pn̄tis vite & ſecl'i. neq̄ in quo ſūmergūt̄ aīe que arcam pn̄ie non intrant. q̄cunq̄ em̄ arcaꝫ non intrauit. in diluuio pꝫt F ¶ Et nō. q̄ ad lr̄am materia arce noe fuer̄t ligna leuigata. rectificata & planata Scta em̄ ꝛ mōa dualitas ſibi eligit triplitia ligna. ſ. vt affcō ſit ſcta. cogitatio mōa & intentio recta. ¶ Et primo affectio debet eſſe ſancta. vt ferat̄ ſup illud quod rationabilit̄ affectandū ꝛ diligendū eſt vt ſic ad illud ad quod debet eſſe & ſicut debet eſſe. Poſſet enim affectio eſſe ad quod deberet. & non ſicut deberet. q̄lem affectionem hūit amō ad thamar ſororem ſuam. Similiter cogitatio debet eſſe munda & intentio recta. & de iſtis lignis faciat arcam. & dicunt̄ ligna q̄ in aqua natant. & in igne ardent. Natāt in aqua. q̄ affectio rei create ordinata. non debꝫ affectōeꝫ trahē. nec flux⁹ carnalem cogitatōneꝫ polluē n̄ ſūmergē

nec mot⁹ vane glorie intencōem corrumpe Sed flamma ordinate caritatis dʒ iſta accendē nec timeas hunc ignem in tectis tuis Ve tibi ſi non arſerit in cubiculo cordis tui ¶ Scd̄o arca dʒ liniri bitumine intr̄ſece et extr̄ſece. Intr⁹ p manſuetudinem et ex̄ p ſolicitam cuſtodiam. Non em̄ poterīt ligna iſta indiſſolubiliter ↄiungi niſi per iſta duo Fluctib⁹ em̄ ꝓcelloſis ſeculi hui⁹ tō arca nō poterit reſiſtē niſi habeat virtutem manſuetudinis ad int̄ ⁊ adhibeat emēʒ diligentiam q̄ ad extra ¶ Tercio arca habuit certaʒ menſurā Erat em̄ trecentoꝝ cubitoꝝ in longitudine. l. in atitudine. et. xxx. in altitudine. et ſūmitas ei⁹ fuit in cu: bito ↄſūmata Longitudo igit̄ ſignat finalem ↄtinuacōʒ altitudo celeſtem ↄūſacōem. q2 ſm ap̄l'm. Nr̄a ↄuerſatio in celis ē et dʒ eē q2 altitu° erat triginta et ter. x. Faciūt. xxx p trinariū ergo numeꝝ trinitas bn̄dicta. p. x. mandatoꝝ obſuantia pfecta. p q̄ homo ad fruicōeʒ trinitatis potit cū longitudīe. ſ. cū fiali pſeūantia puenire. Sʒ latitudo q̄ fuit. l. cubitoꝝ ſignat nobilitatem ⁊ magtudinem capa citatis ip̄i⁹ aīe. q̄ eſt latitudo ml'tū capax. Sʒ de capacita te ip̄i⁹ aīe. q̄ totū deū cape pt̄ gr̄am et augmentū gratie vt dc̄m eſt ſup̄ G ¶ Sed ꝙ in vno cubito ei⁹ ſum mitas fuit ↄſūmata ſignat ꝙ p ip̄am humilitatem men: ſurant̄ om̄s alie v̄tutes. et ipſa hūilitas oīa alia ordinat ſcʒ q̄liter q̄libet ſe habeat ⁊ hr̄e debeat ad ſup̄iores. pares et inferiores. Nam hūilis omnib⁹ ſe ſubijcit. corde. ore. et ope. om̄s reūent omnib⁹ obedit nll'i ſe p̄fert. nec preferri appetit. ꝑmo p̄ferri fugit. Et ſm anſb̄. q̄tuor hʒ gd⁹ in li. de ſil'itudinib⁹. Primo q2 talis ↄtemptibileʒ ſe ↄgnoſcit Scd̄o q̄a hoc conſentit. Tercio cupit ab alijs ita eſſe et credi. Q̄rto gaudeat ſi ab alijs ↄculcat̄ ⁊ ↄtemptibiliter tractet̄ ¶ Primo ergo ad ſup̄iorem. ſ. deū ſic ſe hʒ. ꝙ tota: liter ei ſe ſubijcit ſibi debitum. ſ. timorem et reuerentiam reddit bn̄fitioꝝ reognicōem et gr̄aꝝ accōem omnia bona deo ⁊ non ſibi aſſcribit nec ſue v̄tuti innitit̄ vt ſequatur

ꝓpum ſenſū ¶ Scđo reſpectu ſui ſic ſe hꝫ· ꝙ ſibi aſcribit
imꝑfectam inutilitatem ⁊ nihileitatem totam culpaꝫ ſibi
⁊ non deo aſcribit· ſicut dauid dixit· Ego ſum q̇ peccaui
q̇ inique egi· ij· Rꝫ ·Non ſicut adam q̇ culpam ſuam in
deū voluit referre· Hūilitas igiᷓ vera ſe neſcit eſſe virtu
tem· ⁊ reſpectu oīm actuum ſuoꝝ ⁊ totiꝰ ſtatus tam exte
rioris ꝙ̄ īterioris· nihil patiēᷓ tn̄ ſcēdere metas mēſure ſue
Et iō nll'm gradum nll'm aſpectum· geſtum· verbum ·in
ceſſum ſeu ſignū· vlᷓ ſuam ꝓportionem in ſe permittit Pꝫ
igiᷓ qūo iſta ꝑua menſura ·ſ· vniꝰ humilis cubiti totam
magnitudinem arce menſurat· H ¶ Et ſi q̇ras· q̇re
eſt nobis ita difficile hūilitatem ꝑfectam attingē· cū acci
dentia eius non inferant penam ſenſꝰ· Non em̄ vulnerat
caput· non ledit pedes· ⁊ tota ꝯditio nr̄a clamat nos eē
humiles· viles· ⁊ nihil ¶ Sciendū· ꝙ illud in gn̄e ꝓuenit
ex tribus ¶ Primo ex ſua ꝓpria arduitate· Omnis enim
virtus· qn̄tomagis eſt ardua ⁊ ꝑfecta· ceteris paribꝰ eſt
inacceſſibilioꝛ viribus noſtris· ⁊ tanto opꝫ fortioꝛi co-
natu nos aſſurgē ad eam ¶ Scđo ex forti impulſu· ⁊ mł
ta appetibilitate ſui ꝯtrarij vehementer radicata in nob
Qui enim non eſt deo plenus ſed vacuus inflatus eſt ⁊
plenus vitioſa eſtimatione per quaꝫ vellet ſe alijs ꝑferre
⁊ gloriam querere· ⁊ nullus vult ſubeſſe· ſed in omnibꝰ
ſequi ꝓpriam voluntatem· ⁊ aliq̇d ſimile habere cum đo
qui ſolus ꝓpriam voluntatem habet ⁊ debet habere · Et
iō difficile eſt radices ſuꝑbie medullitꝰ eradicare ¶ Tercio
ꝙ ꝯtemptꝰ ſui ꝑfert qn̄dam ꝑmaginem mortis ⁊ anihila
tionis· Et iō grande ꝯtemptum ab horret homo· ſicut ſui
anihilationem ⁊ mortem Tantū em̄ ſentit ſe hō eſſe viuē
in cordibus alioꝝ ꝗn̄to ſentit ſe appretiari ab eis Et ſil'iter
tm̄ ſentit ſe homo viuē ſibi ꝙ̄tum ſibi occurrit· vt glioſꝰ
erit· vt res magni valoris· Quātum aūt hec appretiatio
tolliᷓ ⁊ fama vel in cordibus alioꝝ diminuiᷓ tm̄ ⁊ in tot
cordibus reputat ſe mori ⁊ anihilari· Hec ergo eſt cauſa

tante difficultatis ad amandum ſui ɔtemptū. Et igitur hūilitas eſt ſummū gen9 martirij & olocauſti apud deū. Qui igit̃ duobus annis ſeruiunt inter alia bona q̃ faciūt ſecretū cordis ꝓprij tanq̃ arcam intrant. in qua a mundi ſtrepitu latē poſſint Sed q2 nr̃e ɔditionis infirmitas diu nos in ſilentio ɔtemplacōis pauſare non patit̃ exitum habemus ꝑ oſtium & feneſtram. Oſtiū ſignat exitū ꝑ operationem. Feneſtra per cogitacōem. oſtiū deorſū eſt. feneſtra ſurſū. q2 actiones ad cor ꝑtinent. cogitacōs ad aīam. per feneſtram igit̃ aues exeunt. ⁊ ꝑ oſtium beſtie ⁊ homines. In hac vita igit̃ ſic nati ſum9. vt ſi volum9 aīam per contemplacōem ſubleuare. nēce ſit corp9 per exercitia laboris occurrē ⁊ exercere. Quia vero oſtiū in latere poſitū dicit̃ hoc ſignat. ꝙ nunq̃ a ſecreto cordis noſtri ꝑ operacōem exire debem9 ex ꝓpoſito. ſ; cā nēcitatis. Hoc aūt de feneſt̃ ſcriptura tacuit. quia & ſi ꝑ cogitationem aliqñ voluntarie liceat. nunq̃ tamen ꝑ operationem ꝓdere foras debemus. niſi ex neceſſitate. que etiā ꝑ hoc innuitur. quia qñ homo voluit feneſtram aperuit vt aues emitteret. Oſtiū vero foris a deo clauſum ⁊ rurſum a deo apertum fuiſſe legit̃. vt homo exiret ¶ Sed ſciendū eſt notanter ꝙ q̃tuor modis exire ſolem9 ꝑ actionem. ⁊ q̃tuor ꝑ contemplacōem. Qui eñ ad explendaꝫ voluptatem terrenis actionib9 foris inſuiunt. ſil'es ſunt immōis aīalib9 q̃ de arca exierūt. Qui v̉o ea ad vſum nēcitatis amminiſtrāt aīalia quid ſunt. ſ; mōa. Qui v̉o curam aīaꝝ. q̃ actio ſpiritualis eſt ſuſcipiunt. & ex ſecreto interne quietis non ex ambicōe. ſ; ex p̃cepto obīe in publicū produnt. ſil'es ſunt noe. q̃ exiens de arca ſacrifitiū obtulit. q2 ſepe tales eo magis ꝑ abſtinentiam oms mot9 carnis in ſe occidunt quo grauiora interne q̃etis damna ꝑ occupacōem ſe pertuliſſe ɔgnoſcunt ¶ Exemplū de heremita q̃ ſedens in heremo vitam ſuam mediocrit̃ gubernabat. Cum aūt fact9 eſſet ep̄us. carneꝫ ſuā mira abſtinentia macerauit. ꝓpt̃ plures

occaſiones ad peccandum ſibi in hoc mōo viuendi occur
rentes. Iſti aūt qui ꝓpter gloriam ꝓpriam honores ſuſci
piunt. & cum ſe in ſublimi poſitos vident. ceteros deſpi
ciunt. ſiles ſunt chain. q̄ prēm denudatū deriſit. & ꝓpter
hoc maledccōem incurrit. Qui aūt ad ſeminandū verbū
dei exeunt & quietum ꝯtemplacōis ex cauſis obmittunt
ſiles ſunt ipſi ſeni filio noe. q̄ operiendo faciem ſuam. pr̄is
verecunda texit. q̄ predicacōs verbi dei t̄pitudinē peccoꝝ
tegē docent ¶ Exemplū de bt̄o franciſco. q̄ incepit dubi-
tare. an vacaret vel p̄dicando diſcurrēt. vide in legēda.
K ¶ Eximꝰ etiam p ꝯtemplacōem q̄tuor modis ¶ Pri
mo qn̄ ꝯſideramꝰ creat̄am q̄d ſit ex ſe. & inuenimꝰ omnia
vanitatē. Iſta em̄ quotidiana mutatio indicat. ꝙ q̄ntum
ex ſe eſt ad nihilū tēdit ¶ Scd̄o qn̄ ꝯſideramꝰ q̄d ſit crea
tura ex donis dei & cernimꝰ in ea dire rōnis ſimilitudinē
& q̄ ex ſe ad nihilū tendit cū beneficio creatōis accepit q̄d
eſſe non deſineat Et ſic opꝰ t̄pale eterni opificis imitatur
ſtabilitatem. ¶ Tercio qn̄ ꝯſideramꝰ. quomō deꝰ vtatur
miniſterio creat̄aꝝ ad implenda iuditia ſua. ſiue ꝓ mini-
ma benefitia ſua largiendo. ſiue pro noſtro demerito ſup-
plitia infligēdo. & tunc inuenimꝰ omnia eſſe inſtrum̄ta
diuine diſpenſationis L ¶ Et tunc audimꝰ creat̄aꝫ
tribus modis nobis loquentem. ſ. accipe. redde. fuge. ac-
cipe benefitium. redde debitum. fuge ſupplitium. ¶ Pr̄ia
eſt vox famulantis. Celum dicit. Miniſtro tibi lucem in
die. vt vigiles. & tenebras in nocte. vt pauſes. Ego ad
vtilitatem tuam q̄tes t̄pm viciſſitudines paro temperieꝫ
veris feruorem eſtatis autumni plenitudinem hyemis al
gorem. Aer dicit. vitalem tibi p̄beo flatū. & om̄e genus
auiū ad tuū obſequm. Aq̄ dicit. potum tibi p̄beo ſurges
purgo. arentia rigo. & diu̇ſa gn̄a piſcium ad tuum eſum
amminiſtro. Terra dicit. Ego te porto. ego te nutrio. pa-
ne ꝯforto. vino letifico. fructus ꝓfero. & diu̇ſis aīalibꝰ
menſas tuas repleo. ¶ Scd̄a vox eſt admonentis. Mōs

dicit. Vide quomõ amauit te. qui ꝓpter te fecit me. ſeruio
tibi q̄ factꝰ ſũ ꝓpter te. vt tu ſuias illi q̄ fecit me & te. me
ꝓpter te. et te ꝓpter ſe. Si ſentis bñficiũ. redde debitũ. ac-
cipe benignitatem. redde caritatẽ. hoc tribuit. hoc exigit
deus ¶ Tercia vox eſt vox ↄminantis. Jgnis dicit a me
ↄbureris. Aq̄ a me ſũmergeris. Terra a me abſorberis.
Et infernus dicit. a me deglutieris Sicut eñi omnis crea
tura ex ↄdicõe ſua homĩ famulat̃. ſic & pctorib9 ꝓ malo
ↄminat̃. vt in ſingulis creaturis ꝑeti timeat q̄ ſe incur-
riſſe ↄgnoſcit. ¶ Quartus modꝰ ↄtemplacõis eſt qñ ↄſide-
ramus creat̃as. ſ; ſic vt hoc eis vti poſſit ad explcõẽ car-
nalis ↄcupĩe voluptatum. et in eis non cogitamus non
nat̃alis infirmitatis ſubſidiũ. ſ; libidinis oblectamentum
Hoc oculo eua lignũ vidit q̄ eſſet pulcꝛ & ſuaue ad veſ
cendũ. et ſic de fructu eius ↄmedit. q̄ hoc modo p̄ cogita-
tionem exeunt. ſil'es ſunt coruo qui reuſus non eſt. q̄ dũ
foris quod male delectat inueniunt ad arcam conſcientie
amplius redire nolunt. Reliq̄ vero tria cogitationũ gñ̄a
in exitu colũbe figurata ſunt. q̄ cũ egreſſa non inueniſſ;
vbi pes eius reqeſceret reũſa eſt ad veſpeꝛ. portãs ramũ
virẽtis oliue in oꝛe ſuo. Deuote eñi aĩe foris et in creat̃is
non inueniunt in q̄ requieſcẽ poſſint. Vel pt̃ dici q̄ colũ-
ba vacua exiuit. ſ; vacua non rediȷt. q̄ foris inuenit qđ
intus non habuit. nec tñ foris amauit qđ intus detulit.
Ramus eñi oliue virentis bonũ mentis affectũ deſignat
q̄ ſepe ſancti viri. qñto magis foris opa diuina aſpitiũt
tanto magis intꝰ amoꝛe viridefcũt. Dum eñi reꝝ p̄ſentiũ
mutabilitatem aſpitiunt omĩa que in hoc mõo pulcra vi
dentur eis in cogitatione vileſcunt. et quaſi reuertentes
oliuam in oꝛe deferunt. qm̃ tanto ardentiꝰ ↄditoris ſui
ſpetiem ↄcupiſcunt quo in rebus conditis nihil quod de
lectaret inuenirent. ¶ Et nota q̄ ex primo gñe ↄtempla
cõis mõi gñatur in nobis ↄtemptus mõi. in. ij. laus dei.
In. ꝯcio timoꝛ & amoꝛ In q̄rto incentiũ libidinis & fomes.

cupiditatis. Hanc exitũ cauſam? . Dyna em̃ filia. Jacob intus vt columba fuit Sʒ egreſſa ⁊ ſeducta colorem per dit cum noĩe M ¶ Tres aũt manſiones in arca ſig: nant tria gñа cogitationũ. ſ. rectũ. vtile ⁊ nãtium Qui em̃ meditat̃ v̓tutes q̃ nos p̃ceſſert ⁊ ſcripturas. ⁊ cogitat ea q̃ ſunt ad edificacoẽm iam in arca eſt. Sed ſi bonũ qđ qs nouit imitari diſſimulat tunc cogitatio pt̃ dici recta ꝫ inutilis. q: adhuc bonũ qđ de alijs cogitat ſibi inutile eſt q: ipm̃ in exemplũ non trahit nec ſc̃tos ⁊ bonos imitatur Illa pt̃ dici ſcĩa abſcondita q̃ em̃ qđ nouit ope non oñdit ſcĩam abſcõdit. Si aũt bonos imitat̃ ⁊ illud qđ de alijs cogitat in exemplũ trahit. tunc cogitatio talis dᵉ qđdaʒ vtile. Sʒ cũ qs in bonis opib? ſe exercet. ⁊ illud v̓tuoſũ exercitiũ in ↄſuetudinem t̃hit . tunc dicit̃ qđdaʒ nãtium ⁊ in terciam manſionem aſcendit. In p̃ma igit̃ mãſione eſt cogitatio ⁊ ↄgnitio. In ſc̃da op?. In tercia v̓t? . Sic igit̃ pʒ. quõ duo ſeu nũs binari? ſuitiũ duoꝝ annoꝝ ſig: nat. in q̃b? ĩcliti ðð ſuiũt vt longã memoriã h̃eant N ¶ Tercõ p̃ncipalit̃ nũs ternari? ſeu tria triũ anoꝝ ſuitiũ ſignat. In hoc nũo ꝑpendit̃ p̃mo trinitas creatrix. Sc̃do trinitas imitatrix. Tercio trinitas reformatrix Q̃rto t̃nitas bñfactrix. Primo trinitas ſupbñdicta q̃ ↄſiſtit in trib? p ſonis. Sc̃da ↄſiſtit in trib? potẽcijs. Tercia in t̃bus vir tutib? theologicis. ſ. fide. ſpe. ⁊ caritate. Sed q̃rta ↄſiſtit in viſione di͛e cõe ⁊ fruicõe Qñ igit̃ trinitas reformat̃: informat trinitatem imitatricem. ſic ꝙ fides infort ↄgni tionẽ. ſpes memoriã. ⁊ caritas voluntatẽ. Tunc talis q̃ſ cunq; ſit iſte ſic p ſuitiũ trium annoꝝ poterit ꝑuenire ad trinitatem bñficantem. ¶ It̃ ſi in corde ſit puritas. ⁊ in ore v̓itas. in opacõe rectitudo ⁊ eq̃tas. tunc tales merent̃ trinitatis bñdicte viſionem. dileccõem. ⁊ fruicõem. ¶ Ite tres manſiones in arca cũ trib? gñibus cogitationũ. po: tes etiam h̃ applicare. de q̃bus immediate ſup̃ ¶ It̃ trib? modis xp̃s diſcipulos ſuos docuit poſtulare di . Petite ⁊

accipietis·querite ⁊ inuenietis ·pulſate ⁊ apiet̃ vobis·
Petite orantes·q̃rite corde credentes ⁊ amantes·pulſate
ope implentes· O ¶Item tres pueri de fornace ac-
cenſa illeſa euaſerunt in babilone·nec ignis eis quicquaꝫ
moleſte intulit·Ad deſignandū·ꝙ in buitio triū annoꝝ
tria gn̄a hoīm ignem malitie huiꝰ mōi·p̄mo ⁊ ignem in
fernalem euadunt ¶Primi ſunt miſericordes in q̃bꝰ el'ina
q̄s faciunt ignem extinguūt·Et qꝛ ſi el'ina extinguit pec
catum·igit̃ ⁊ ignem qđ oburit pc̄m·q̄a pc̄m vel ſignat
ignem malitie huiꝰ mōi ·⁊ pc̄m oburit̃ in inferno· Et
ideo beatꝰ laurentiꝰ dedit paupibus ⁊ diſpſit· Igit̃ ſup
ignem aſſatus dixit·Diſce miſer qꝛ ignis iſte refrigerium
mihi p̄ſtat ⁊ non penā·vn̄ dictū eſt ei·Si tn̄ſieris p igneꝫ
flamma non nocebit tibi·nec odor ignis erat in te·Etiaꝫ
miſericordes malitiam ⁊ ignem huiꝰ mōi tn̄ſeunt illeſi nec
odor infernalis eis nocebit·Ondit̃ etiam alibi ꝙ miſericor
des nunq̄ damnabunt̃·Nō ſi placet· ¶Scđo non nocet
deo obedientibꝰ ꝓpam voluntatem relinq̄ntibꝰ·Et igitur
abraam q̄ deo obediuit ignem euaſit ·qn̄ aram frater ſuꝰ
obuſtꝰ fuit·vn̄ dixit dn̄s ad eū·Ego ſum dn̄s deus tuus
q̄ eduxi te de vr caldeoꝝ·Nō hyſto·Et ſic obedientes ī in
ferno non oburunt̃·nec miꝝ qꝛ ipi infernū deſtruunt ·q̄a
bm·bn̄·Tolle ꝓpam voluntatem·⁊ infernꝰ non erit·ſola
em̄ ꝓpria voluntas in inferno ardet·q̄ obedientes relin-
quunt· ¶Tercio pueri ⁊ innocētes ignem euadunt· Et
ideo iſti ſunt dicti pueri a puritate ⁊ innocētia · Et ſicut
loth euaſit de ſodoma·q̄ igne obuſta fuit·qꝛ innocenter ⁊
ſcte inter peſſimos pctores vixit Ignem igit̃ iſtiꝰ mundi
in malo igne poſiti pueri ⁊ innocētes euadunt Et ſil'iter
ignem inferni·qꝛ obuſtibilia ſecū non portant·Qꝛ autem
mali ī igne peant·pꝫ in ſodomitis·gomorritis·chore·da
than·⁊ abyron·⁊ aliis multis · P ¶Eſt em̄ triplex
trinitas mala q̄ hoīem ad obunū ⁊ incendiū eternū indu
cit·ſ·cogitatio immōa·verbū malū ⁊ ſcandaloſū·⁊ opꝰ

ꝑtauū· O ¶Et quo ad malam trinitatem tres ſunt infelices in lege xp̄iana· Primo qui neſcit ⁊ non addiſcit nec addiſcē cupit· Tales em̄ ſunt ſil'es piſcib9· q̄ ſemꝑ fugiunt an̄ rethe ne capiant̄· Vitioſi em̄ de vitijs in quib9· viuunt audire nolunt· Jō fugiunt etiās p̄dicationes ꝗ̄ ne credentes ſalui fiant· Vn̄ tales multipliti9 peccant ꝙ̄ peccantes ex malitia· ꝙuis non ita grauiter· de hoc nota alibi ¶Scd̄us eſt q̄ ſcit ⁊ alios non docet· q2 tunc talentū ſibi traditū ſub terra abſcondit ¶Tercius q̄ frequenter doct9 ⁊ informat9 non implet qd̄ audit· q̄a ſemen vbi in eo ſuffocat̄· Hos ignis ꝯburet· Et igit̄ q̄ fornacem accenderunt igne ꝯbuſti ſunt· ⁊ iſti ſunt miniſtri regis babilonis ⁊ non dei ſicut daniel ⁊ ſocij ſui · R ¶De iſtis igit̄ fornacem incendentib9 triplici mala trinitate· Nota de trib9 malis ignib9· de q̄bus narrat beda· li· iij· c· xviij· de geſtis angeloꝝ· ſ· de forſeo ep̄o ſcō Cum em̄ ille a corpe fuiſſet captus meruit angeloꝝ aſpectus intueri · Et tunc iuſſus eſt ab angelis in mūd̄m videre· Qui cū vidiſſet vidit vallem tenebroſam in ꝑmo poſitū· ⁊ tres ignes in aere· Et cum interrogaſſet q̄ eſſent· audiuit ꝙ tres eſſent ignes mūd̄m ꝯburentes accendentes ⁊ ꝯſumpturi ¶Prim9 ig̃s mendatij· q2 non impleuim9 quod deo in baptiſmo ꝓmiſimus ¶Secund9 cupiditatis· q2 diuitias amori celeſtium ꝑponimus ¶Tercius impietatis· q2 ꝓximū offendimus· ⁊ fraudem in multis facimus· Et cū ignes iſti ei appinquarēt· timens dixit· Ecce m̄ appinquant Cui angeli· Quē non accendiſti non ardebit in te Ex q̄ patȝ· ꝙ qui ignem ſibi accendunt ab igne ꝯburunt̄ Et ſic pȝ de nūo ternario ⁊ de buitio triū annoꝝ S ¶Sequit̄ de nūo quaternario · q̄ ſignat buitium q̄tuor annoꝝ· Quatuor em̄ temporibus annus voluit̄ ⁊ ꝯplet̄ q̄ ſunt· ver· eſtas· autumnus· ⁊ hyems · Vt in hyeme q̄ eſt frigida ⁊ hūida· ſic deteſtatio pcti p fletum ⁊ lacrimas ꝯtricōis· Frigiditas em̄ eſt q̄litas mortificatiua· Sic ⁊ peccatum mortem inducit

ſempiternam· Sed hec frigiditas p hūiditatem lacrimaꝝ expellit· q̄ tunc adueniens gr̄a & adducens amorem ſctū aīam incipit inflammare Et tūc frig⁹ calore mortificatur ꝛ mors in vita morit̄· ſ· mors pcti in vita amoris· q̄ amor eſt vita aīe· Vn̄ ſm Aug· Non morit̄ amaritudo niſi in dulcedine· non morit̄ frigus n̄ in calore ¶ Sꝫ dicis· vnde talis calor amoris ſic ſubitanee morit̄ ī medio frigoris ·ſ· pcti ¶ Rn̄deo ꝙ odiū eſt dilectio ꝛ amor· q̄ eod̄ actu quo homo odit pcm̄· diligit̄ deum Et q̄ ſpūſſancti gr̄a neſcit tarda molimina· igit̄ citiſſime ignis accēdit̄· & frig⁹ morit̄ Si em̄ totum vniūſum eſſet ignis· & ſtuppa me diciſſima pijceret̄ ad ignem iſtū maximū· ſtuppa non ita ſubita nec ↄbureret̄ nec accenderet̄· ſicut de⁹ homī ↄtrito pcm̄ dimittit & gr̄am infundit illi ī quo nl̄l'am inuenit reſiſtē tiām ¶ Scd̄o in vere in q̊ arbores florent ꝛ folia virent debet eſſe floritio noue & bone voluntatis · vt p nouam voluntatem ꝓponat firmit̄ ſe nunq̄ꝫ velle peccare ¶ Tercio in eſtāte debet calor diuini amoris augeri· & magis ac magis abundare· ¶ · Quarto in autumno· in quo fit collectio fructuū· homo fructum meritoꝝ ꝛ mercedeꝫ plenam valeat ꝓferre· De fructu multiplici nota infra T
¶ Scd̄o quatuor flumina legimus de vno fonte pādiſi exiuiſſe · Sic in deuoto ſeruitio ab vna aīa q̄tuor fluunt claues ſapīe· ſ· ſedulitas ſtudij & legendi aſſiduitas interrogandi· honor magiſtri· ꝛ contemptus mundi· Iſte ſūt quatuor claues ſapientie· ꝛ fluunt ab eodē paradiſo aīe· V ¶ Item ſunt q̄tuor ſpēs loquendi· ſ· bonum & bene Et malū & male· bonū male· & malum bene· bonū bene loquit̄· qui ea q̄ recte & vera ſunt mō ↄuenienti & humiliter ꝓnūtiat ¶ Scd̄o malū male q̄ alteri qd̄libet flagitiū ſeu malū culpe ꝛ pcm̄ pſuadere conat̄· ſcꝫ qui adulatorie alium ī malo confortet ¶ Terccio bonum male qui illud quod rectum eſt arroganter ſentit ſeu profert & dicit ·
¶ Q̄rto malū bene q̄ aliud vitiū ſeu flagitiū narrando

deuaſtat ¶ Jt quatuor ſunt colores iridis. Vꝫ em̃ colorem
igneũ. purpureũ. albũ. ⁊ nigꝝ. Jgneũ colorem trahit de
celo. purpureũ de aq̄. albũ de aere. nigꝝ de terra. ¶ Fi
delis ergo i ſuitio q̄tuor annoꝝ ſe exercens. ¶ Primo hꝫ
colorem igneũ. q2 amorem ignitũ. q̄ qũo amor facit hoĩeꝫ
celicũ. vt ei9 ꝯũſatio ſit in celis. Amor em̃ q̄ eſt color ſp̃s
ſemꝑ mouet hoĩem ad ſupiora. ſic ꝙ deſideriũ ⁊ affectio
hoĩem non ſinit q̄eſce niſi in deo q̄ eſt in celis. Calor em̃
natalis in igne. ignem ex locum ꝓprium non ſinit q̄eſcere
Et ſic infra de amore dicet calor etherogenea diſgregat.
i. diſſimilia ⁊ omogenea. i. ſilia ꝯgregat. Valde em̃ diſ
ſilia ſunt corꝑalia ⁊ ſp̃ualia eterna ⁊ tꝑalia. Calor enim
ignis ſic diſg̃gat vt homo ſp̃ualis tꝑalia ⁊ tñſitoria non
curet. ꝫ ſp̃m a tꝑalib9 ſegregatũ cum ſp̃u incorꝑeo. ſ. deo
ꝯiũgit ¶ Scḋo ꝑ colorem purpureũ intelligit gr̃a ⁊ ĩno
centia baptiſmalis. q2 fidelis q̄rto anno ſuiens in innocẽ
tia vite ſue ſtudet deo deſuire. vt innocens manib9 inue
niat. q2 ambulans in via immaculata hic mihi miniſtrat
⁊ ſeruit ¶ Tercio ꝑ colorem albũ caſtitas. ⁊ ꝑ nigꝝ tribu
latio ſignat. de q̄bus nota ſupra ℞ Sed ꝓdolor beſ
tialitas in medio viuendi quo ad quatuor modos beſtia
litatis impedit hoc ſeruitiũ virtuoſum. Et hoc ſignatur
in quatuor beſtijs ex mari ſurgentibus que vidit daniel
ſicut dicitur danielis. vij. Quaꝝ prima habuit faciem le
onis ⁊ alas aquile. Et ſignat ſuꝑbũ ⁊ ãbitioſum q̄ ſilis
eſt leoni volanti cum alis aquile. Dicit enim leo rex oĩm
beſtiaꝝ. ⁊ aquila auium. Sic vanitas ſuꝑbie eſt vitiorũ
regina. ⁊ facies ſuꝑbi dicit eſſe leonina ꝓpter inpauidam
peccandi audatiam. Suꝑbia em̃ nimis audax eſt. q̄a non
pcit ꝑſone loco aut tꝑi. Sed ale aq̄lonares due ſunt. pre
ſumptio reſpectu ſui ⁊ reſpectu ꝓximi. ⁊ obliuio dei. pre
ſumit em̃ ex pulcritudine corpis. veſtimentoꝝ. edifitiorũ.
diuitiaꝝ. ꝑbendaꝝ. dignitatũ. ⁊ hui9modi Z ¶ Et
q2 de h9modi deo dn̄t eſſe grati. ſꝫ ſunt ingrati. Jgit ex

hoc ſeqūit̄ obliuio dei·q̄ eſt ſcōa ala Jtē ſicut in vna ala ſunt mlte penne Sic ex obliuione dei ſequunt̄ mlta mala q2 tal' obliuio deſtruit in hoīe dei timorem·cordis mōitiā et diuinū amorem·Rō primi·q2 ſi hō in memoria hr̄et diuinam iuſtitiā et potentiā·ex hoc ꝯgnoſcēt·q2 de9 ē iuſt9 diſtributor penaꝝ ꝛ p̄mioꝝ·et ſic deū timēt·ſȝ obliuio h9 tollit·igit̄ ꝛ timorem dei ¶ Scōo obliuio deſtruit cordis mōitiaȝ·q2 obliuioſ9 dei ſapīam cui oīa nuda ſunt nō memorat̄ q̄ꝫ ſi in memoria hr̄et ſemꝑ ad cordis mōitiā ſtudēt nͤ audēt hō memorans dei ſapīam aliud cogitare dicē vl' facē in ſecreto et in abſcondito·qn̄ etiaȝ hoc idem facēt in publico·q2 de9 ſecreta oīa·p̄mo cordis intima ꝯgnoſcit ꝛ videt ¶ Tercio tollit amorem·q2 qui dei bonitatē et largitatem ſn̄ obliuione in memoria hr̄eit·ntelligēt q2 dei bn̄ficia q̄ a deo recepit ex amore ei collata ſunt·et ſtudēt regr̄tiari p amorem ei quicq̄d poſſet· Memoria igit̄ bn̄ficiorū ablata·tollit̄ et amor·Nemo em̄ illi9 paupis memoratur q̄ obſeſſam ciuitatem liberauit·ſȝ ſapiaȝ ſapiētis ¶ Scōa beſtia fuit ſilis vrſo·q̄ eſt aīal inq̄etū·guloſū et immōm Et ſignificat intpantiam voluptatis·ex q̄ ſequunt̄ mor9 gule et luxurie·et hui9modi·Gula em̄ quaſi q̄dam fouea a qua accendit̄ fornax luxurie·q2 fomentū preſtat et iſtius fornacis flammam exiccat diuina gr̄a·q̄ꝫ deo ſuiens debȝ hr̄e ¶ Tercia beſtia ſil'is pdo·in q̄ eſt diu̇ſitas colorum ꝛ ſignat cupiditatem·q̄ ſecum adducit multas diu̇ſitates·quo ad multas fraudes ꝛ doloſitates·ſicut dc̄m eſt ſup̄· Et eſt morſus illius beſtie vniuerſalior quia a maiori vſq3 ad minorem omnes ſtudent auaritiaȝ·Et eſt periculoſior q2 radix oīm maloꝝ eſt cupiditas ¶ Quarta beſtia deſcribitur a daniele vt cōterens dentib9·diſcerpens vnguib9 conculcans pedibus·ꝛ ſignat immōm qui ꝓximū dentibus inuidie mordet·et vngibus inſidiat̄·vt ſub pedib9 eius conculcet·et ad nihilum redigat·Jſte igit̄ eſt quaternari9 deteſtabilis·et multos in diuīo ſuitio impediens·

A ¶ Sequit̃ de nũo q̃nario·ſ·de q̃nq̃.& õ ſuitio q̃nq̃ annoꝝ·Vbi adũtendũ·q̄ q̃nq̃ ſunt libri moyſi quos deꝰ ⁊ moyſes ſcripſerũt·in q̃bus quilibet xp̄ianꝰ informat̃ q̃uo q̃nq̃ annis fideliter & irreprehenſibilit̃ ſuiat ¶ Priꝰ liber dicit̃ geneſ·in q̃ totiꝰ mõdi creatio hoĩs ⁊ creatãꝝ oñditur ⁊ igit̃ in hoc libro hõ addiſcit deum in omibus creaturis ↄtemplare ⁊ deo fidelit̃ ſuire·Creatoris em̃ ⁊ creaturarũ ↄſideratio mouet hoĩem ad aliq̃s laudabiles ↄditiones ſcꝫ ad amorem·ſtuporem·honorem·& timorem·de hoc nõ alibi·Et poẽ hic applicari·q̃uo ſm hugo·om̃is creatura triplici voce nos alloquit̃·De hoc q̃ſi immediate ſupra· ¶ Scd̃us liber dr̃ Exodꝰ·in q̃ exitꝰ filioꝝ iſrl' deſcribitur de egypto·vt addiſcas q̃uo homo pcede de tenebris vitiorum dꝫ exire·q̄ egyptꝰ tenebra interp̃tat̃·De multiplici exitu & egreſſu·nota ſup̃ ⁊ infra ¶ Tercius liber dr̃ Leuiticus qui de ſacerdotibus & eorum miſtris ſacrificijs ⁊ olocauſtis deſcribit̃·vt addiſcas in hoc libro mõo corde ſuire·Sacerdotes em̃ ante ingreſſũ templi hẽbant ſpec'la ut maculas ſiq̃s hr̃ent in corpe poſſent vidẽ ⁊ aqua erat ibi vt lauarent·& ſic mundi & mõe miniſtrabant·& deo ſacrifitia & olocauſta offerebant·Sic in ꝓpoſito fieri deberet·vt ambulans in vita deo amminiſtret ⁊ ſeruiat ¶ Quartus liber eſt nũoꝝ·in q̃ totiꝰ ppl'i viroꝝ & etiaꝫ leuitaꝝ nũs aſcriptꝰ ↄtinet̃·vt intelligas q̄ qui deo munde ſuire dñt·vt dcm̃ eſt de tercio libro·q̄ tales peccata·ſi que habent debent numerare·grauitatem pc̃oꝝ ponderare·& penas corñtes menſurare· De iſta materia nota ſupra circa principiũ & infra ¶ Quintꝰ liber dicit̃ deut̃· in quo lex deſcribitur ⁊ recitatur·vt intelligas·q̄ ad ſeruitium quinq̃ annorum requiritur obſeruantia legis·& mandatoꝝ dei B ¶ Item in hoc nomine Jheſus ſũt q̃nq̃ lr̃e·Tres vocales & due ↄſonantes·p tres võles q̃ ſũt·J·E·V·intelligit̃ nãa diuina & vna eſſẽcia in tribꝰ pſonis·⁊ ſic q̃libet vocalis fac̃ ſonum p ſe·ita q̃libꝫ pſõ

in diuinis tenet ius pſonalitatis p ſe. p ſe em̃ pater eſt pr̃
et ſic de filio Sz duo ꝯſonantes .ſ. duplex. S. ſignat natã
hũanam in iħu xp̃o. Et ſicut ꝯſonantes p ſe ſonũ non fa
ciunt. Ita natã humana in xp̃o non tz ius pſonalitatis qꝛ
ſuſtentat̃ in diuino ſuppoſito. Vñ fili⁹ natam humanam
aſſumpſit non pſonam. et igit̃ ꝯſonat cũ alio ſic̃ ꝯſonans
cũ vocali ¶ It̃ hoc nomen iħs hȝ duas ſillabas. et p̃maȝ
facit. E. et ſcd̃am. V. et ſignat filiũ qꝛ ſicut. E. eſt ſecũda
vocalis. ſic fili⁹ eſt ſcd̃a pſona. V aũt eſt vltima et ſignat
hũanitatem ſiue hũanam natam, qꝛ eſt vltima creatura.
ſeu q̃d vltimũ creatũ p⁹ alias creat̃as. ¶ Ad ꝓpoſitũ in
ſuitio q̃n̄qꝫ ãnoꝝ dȝ humilit̃ om̃e genu in noĩe iħu flecti
ſic̃ docet apl'us. et hoc nomen iħs in corde et mẽte portari
vt ymago iħu ꝯtinue ſit in mente nr̃a. Scd̃o in ope. vt
libent̃ loq̃mur de eo Et tercio in vita. vt exemplũ iħu xp̄i
et eius vita ſit nobis exemplũ viuendi. C ¶ Et nõ
qꝫ hoc nomen iħs cũ ſuis q̃n̄qꝫ lr̃is in baptiſmo ſcribitur
in aĩab⁹ nr̃is. Et recte ſic̃ hoĩes ſolent ſcribi ad curiã ali:
cui⁹ regis ptinentes. Ita nos tunc ſcribim̃ ad curiã ſũmi
regis. Et ſic̃ ſcriptor ſcribit cũ trib⁹ digitis. Ita ad inuo:
cacõem trinitatis illõ nom̃ ſcribit̃ in aĩab⁹ nr̃is. q̃n ſacer:
dos dicit. Ego baptizo te in noĩe pr̃is ⁊c̃. Vñ apoc̃. iiij.
Vidi ſup̃ mõtẽ ſyon agnũ ſtantẽ. et cũ eo cẽtũ q̃dragĩta
q̃tuor milia ⁊c̃. vſqꝫ ſcriptũ in frontib⁹ ſuis. Agnus iſte
xp̄s. mons. ecc̃ia. agn⁹ ſup̃ montem ſtat. qꝛ xp̄s in ecc̃ia p
gr̃am manet Per. cxliiij. milia om̃s fideles q̃ ſũt in q̃tuor
ptib⁹ mõi. iſti hñt nom̃ ſcriptũ in frontib⁹ ſuis. vbi ẽ ſe:
des verecundie vt nunq̃ꝫ ꝯfficent̃ de hoc noĩe. ꝫ pati ſũt
ꝯfiteri coram regibus et pr̃icipibus et filijs iſrl'. et filius
hominis ꝯfitebit̃ eos ptinere ad ſe in extremo iudicio q̃n
incliti vocant̃ ad illõ ꝯuiuiũ regis D ¶ Sȝ ꝓdolor
ꝯtra legim⁹ q̃n̄qꝫ ciuitates igne et ſulphure ſubuerſas.
ꝓpter habitatores eorum peſſimos. ſcȝ zodoma gomorra.
ſegor. ſochira. ſaberta. Ad deſignandũ qꝫ in curia mala

qñq ſenſuũ ſuitium dei impedit· ꝛ aĩam in pfundũ in-
fernĩ demergit E ¶ Sequit de núo ſenario q̃ miſti
ce deſignat ſex annoꝝ ſuitiũ· ¶ Vbi adútendum· ꝙ deꝰ
creator ſex diebꝰ oĩa opa ſua opatus eſt· vt in ſeruitio ſex
annoꝝ pfectꝰ homo q̃ſi die ſexta creat· ſm ſex gradus ad
vitam ſctam ⁊ fidele ſuitium pmanentes· F ¶ Eſt
ergo primꝰ gradus ꝛ dies pctoꝝ totalis expiatio· q̃a vt
dicit gen· j· dixit fiat lux· ⁊ facta eſt lux· · Vbi nota ꝙ ad
pfectam expiacõem pctoꝝ requirit· Primo diuina inſpi-
ratio· q̃ deus inſpirat pctoꝛi vt ſuam vilitatem cognoſcat
⁊ p hanc ꝯgnicõem ad deteſtacõem peccati moueat· ꝛ ſic
recipit eſſe pꝰ non eſſe· ⁊ tunc facta eſt lux· ſ· gr̃e in mẽte
penitentis· Eph· v· fuiſtis aliq̃n tenebꝛe ·nunc aũt lux i
dño Et ſic fit dies vnꝰ·i· primꝰ· q: vnꝰ dicit homo· q: hõ
pmus diuiſꝰ ad diuſa appetibilia. tunc redit ad diuine lec
tionis vnitatem· ꝛ ſicut filiꝰ· ſ· pdigꝰ redijt ad prẽ ¶ Se
cundus dies eſt oĩm temptationũ virilis ꝛ vniuſalis ex.
pugnatio· Tunc em̃ dyabolꝰ ferociſſime temptat hoĩem·
cum a ſua captiuitate recedit· Scõa ergo die fecit firma-
mentum in medio aquaꝝ qȯ diuidat aq̃s ab aquis· Per
aq̃s ſupiores intelligit celum criſtallinũ· qȯ eſt corpꝰ ſoli
dum ⁊ totalit dyaphanũ intelligo delectacões ſpũales ⁊
ꝯſolacões· q̃ ꝯuerſis immittunt a deo· Et dñr ſupiores· q:
a ſupnis immiſſe · ⁊ q: ſupiorem ⁊ nobiliorem ptem ho-
minis pfitiunt ⁊ illuſtrant · Per inferiores aq̃s intelligo
delectationes carnales· q̃ ſunt frigide ⁊ inſipide ⁊ fluiȯ.
frigide· q: caritatẽ extingunt ·inſipide q: veraꝫ delecta-
cõem non auffert f.uide q: aĩam inſtabilẽ faciunt· Inter
has aq̃s dꝫ hõ firmꝰ ⁊ ſtabilꝰ pſiſtẽ in diuo ſeruitio tanq̃
firmamẽtũ· ⁊ aq̃s inferiores·i· delectacões ſic abijcẽ vt me-
reat ſupiꝰ ꝯſolari· vt dicat cũ ps· Confirma hoc deus qȯ
opatus es in nobis·i·tu dñe· q̃ opatꝰ es in me opus prime
diei·ſ· peccati remiſſionem ꝯfirma· ſcõa die temptationũ
inſurgentiũ expugnationem· vt fiat dies ſecundꝰ in quo

tibi fideliter ſuire poſſim ¶ Terci⁹ dies eſt ſeq̄laꝝ ex pc̄o remanentiū· ⁊ cāꝝ ad pc̄m inducentiū extirpatio · Gūat̄ eñ in hoīe ex actib⁹ vitioſis hītus vitioſus inclinans ad actus ɔſiles q̄uis pc̄m ſit dimiſſū. De hoc nota alibi · ⁊ ſic ſit tercia dies · in q̄ aque ſupſitiem terre tegebant vł co opiebant Congregate fuer̄t in vnū vt terra aq̄s deſiccā poſſet herbas ⁊ ligna pomifera germinare. Sic enim aq̄ terram diu coopientes gn̄ant lutū · ⁊ terram impediunt ne fructificaẽ poſſint · Sic hītus vitioſi ⁊ accōes piculōſi in terra cordis hūani diuti⁹ remanentes gn̄ant lutū pc̄i ⁊ impediunt lutū ſc̄taꝝ cogitationū · affectionū · ⁊ opati onum · Et igit̄ oportet hos hītus p bonā ɔſuetudinē ex tirpare · ⁊ ſic ɔplet̄ xp̄i ſuitiū die tercio · Debent eñ tłes facẽ · ſicut q̄ rectificant curuum lignum · de hoc nota alibi ¶ Quart⁹ dies eſt virtutū acq̄ſitio · Ad hoc eñ ꝙ quis ad opa v̇tuoſa v̇tuoſe poſſet agẽ nc̄e ſunt v̇tutes · p q̄s hō opa v̇tuoſa faciliter ⁊ delectabilit̄ opat̄ · ⁊ ſit quarta cum ſuo ſuitio in qua facta ſunt luminaria · ſ · ſol · luna ⁊ ſtelle ad ornamentū celi · Per celum eñ intelligo animaꝫ hoīs iuſti · in qua dn̄s tanq̄ in throno ſuo reſidere debet dn̄s enim in celo poſuit ſedem ſuam Per ſolem intelligo caritatem · quia ſicut omnia luminaria celi illuminat · Sic caritas oīs virtutes pficit Per lunam intelligo fidem q̄ ſicut luna dicit̄ preeſſe nocti · ſic fides enigmate ɔgnicōi que q̄ndam obſcuritatem habet annexam · Sed p ſtellas intelligo alias virtutes aīam illuminantes · ⁊ ſic ſit dies quarta ¶ Q̄nta dies eſt ordinata ꝑgreſſio de vita actīa ad contemplatiuam · Tunc eñ deus creauit piſces in ma ri · in quo intelligit̄ vita actiua · ⁊ volucres in aere · in q̄ intelligit̄ vita ɔtemplatiua ¶ Et pcedit̄ ſexta die ad cre= atione̅ hoīs · p ſex ānos deo fidelit̄ ſuientis Et tūc ɔputat̄ dies ꝑ anno · iux̄ illō · dn̄e ꝑ āno dedi tibi ī dieo fideli ſui tori ꝑ ſex ānis q̄b⁹ m̄ ſuiſti · Dabo tibi dieḿ eternitatis in meo ɔuiuio · vbi erit dies ſn̄ nocte · Sed ꝓdolor alia ſeq̄

mala ſunt q̄ gratum ſuitiū impediūt · et ſex iſta deꝰ odit ſcꝫ ocl'os ſublimes · Nō alibi in tabula · Odit deꝰ ſex G
¶ Sequit̄ de ſeptenario nūo · et · vij · annoꝝ ſuitio · Iuxta qđ nota · ꝙ thronꝰ tp̄ri regis pſaꝝ · in q̄ pꝰ morte tp̄ri rex alexander ſedit · fuit · vij · cubitis ſup alta ſedilia eleuatus Et p vij · gradꝰ aſcendebant reges ad thronū · Erat aūt p̄mus ḡdus ex amatiſco · ſcđus ex ſmaragdo · terciꝰ ex topazio · q̄rtus ex granato · q̄ntus ex adamante · ſextꝰ ex aūo puriſſimo · ſeptimus erat ꝯpoſitꝰ ex luto · H ¶ Ad ꝓpoſitū incliti ⁊ fideles ſuitores dei reges ſunt · q2 ſuire deo regnare eſt · Et tales p · vij · gradus aſcendunt in ſuo ſuitio ad regem celeſtem ¶ Primus ḡdus eſt ex amatiſco Amatiſcꝰ ſiq̄dem rep̄mit fortitudinem et fumoſitatē vini nec ſinit aliq̄ꝫ gerentem illum de ſua memoria immutari ¶ Moraliter ſerui ſūmi regis ſemp ſobrij dn̄t eſſe ⁊ tpati ne p gulam et ebrietatem diſcrecōem memoriam perdant Inducit em̄ ebrietas impotentiam rōnis ꝯn̄ter ex ml'to potu · Et tunc ꝓpter gulaꝫ et alia pcc̄a labendo xp̄m magnum regem offendunt · I ¶ Sunt em̄ aliq̄ pcc̄a ꝓpt̄ q̄ndam cognacōem ꝓpinqua ſicut appetitꝰ gule et immūditia luxurie · It̄ multiloquiū · fallatia · piuriū · It̄ ſupbia inanis gl̄ia et inuidia Vn̄ Iob · xij · Condixer̄t ſibi vt pariter viſitarent eū . Sup q̄ greg · iij · moꝝ · ꝯdicendo veniunt ꝯ̄ nos vitia · q̄ ſimilit̄ ex q̄dam cognacōe p̄ ..itatis ſortiant̄ · Vnde hoīem circundant mali · quorū non eſt nūs ſm qđ dicit pl̄s · Valet igit̄ in aſcenſu p̄mi gradꝰ ametiſcus · vt homo memoriam et diſcrecōem retineat · ¶ Secundus gradus erat ex ſmaragdo · qui viſum portantis clarificat et conſeruat · Sꝫ oportet ſeruientem viſū cordis et cognitionem acutam habere · vt que ſunt videnda videat · et voluntatem dn̄i ſui in oībꝰ impleat · ⁊ ſeip̄m ꝯgnoſcat ¶ Terciꝰ erat thopazio q̄ tāte claritatis exiſtit vt ſi aliq̄s ſuā figam vidēt in eo videbit caput ſuū verſꝰ terram inflexū · et pedes ſ̄ſus aerē eleuatos · Sic oꝫ ſuientes

cogitare nouiſſima ſua ne q̄s honore ſublimat⁹ inordiato
cū capite ad terram .i. ad terrena p̄ affeccōem inordinatā
inclinet. & ſic honor & dignitas ſua ad pulcritudinē dep̄
matur ¶ Quart⁹ erat ex granato. q cunctos lapides ex ru:
bore p̄ceſſit. Sic et ſuiētem oꝫ eſſe verecundū et rubicundū
vt cū verecundia añ deū ſtet & ſibi miniſtret. & nec ad il
licita man⁹ extendat. ¶ Quīt⁹ eſt ex adamante qui tante
duritie eſt. vt nec ferro nec lapide frangi pt̄ .ñ ſanguine
hircino fuit fuſ⁹. Sic fidelis ſuus dꝫ eſſe ꝯſtans. vt nlla
temptacōe a ſuitio dei poſſit euelli. ꝟ ſanguine hircino .i.
illi⁹ hirci q̄ ꝑmolat⁹ fuit ꝓ pctīs nr̄is p̄ ꝯpaſſionem debꝫ
emolliri ſuis dolorib⁹ ꝯpatiēdo ¶ Sext⁹ ex auro puriſſi
mo. Oꝫ em̄ ſuus caritatē puram ad dn̄m ſuum hr̄e. Dicit
autor de ſpū. c. ij. caritas ē via dei ad hoīes et via hoim
ad deū. p caritatem venit de⁹ ad hoīes & fct⁹ ē hō. Et ō
hoc nō infra materiā de amore. ¶ Septim⁹ ex luto vt hō
ſuiens mortalem ſe ꝯgnoſcat. & ſic oīa ſuitia in ſe morti
aīe alteram aīalis. Sꝫ ipſi⁹ aīalis aſſerit duas mortes. q̄ꝛ
ficet. Vñ plato ph̄s. duas mortes in hoīe nouit. ſ. vna n
vna nata altera v̄tutes parat. Homo em̄ morit̄ cum aīa
corp⁹ relinq̄t Mori etiam dr̄ tunc cum aīa adhuc ī corꝑe
inſtituta corpeas illecebras ꝯtemnit. & hanc mortem dic̄
ph̄s eſſe appetendam. R ¶ Qui igit̄ p hos. vij. gd⁹
aſcendunt cum dn̄o ſuo rege familiarit̄ locunt̄. Et de. vij
btitudinib⁹ q̄ in pſalmo ponunt̄ btificantur ¶ Primo q
eis pcc̄a dimittunt̄. & dei bonitate teguntur. iuxta illud
Beati quoꝝ remiſſe ſunt iniquitates . & quoꝝ tecta ſunt
peccata. ¶ Secundo q fiducialiter in domino confidunt
q. beati omnes qui confidunt in domino ¶ Tercio in do
mo dn̄i ſemp perfecte viuunt. beati qui habitant ī domo
tua domine ¶ Quarto iuditium & iuſticiam faciunt . be
ati em̄ q̄ cuſtodiūt iuditiū et iuſticiā in omi tempe ¶ Quī
to ſn̄ macl'a dn̄o miſtrant. igit̄ bt̄i imacl'ati in via ¶ Sex
to teſtimonia domini in ꝯtinua meditatione cuſtodiunt

Bti qui ſcrutant̄ teſtimonia ei9 in toto corde exquiram eū
¶ Septimo ſuum dn̄m timent · et iō duplicem vitam ob
tinent · nunc hic in bonis opib9 et illic in p̄mijs ꝑpetuis ·
Bti enim om̄s q̄ timent dn̄m L ¶ Sz ꝓdolor ſepte
narius nūs non ſolū in deuoto ſeruitio impedit nr a re
gno et ouiuio & vnū eicit ſeptez em̄ annis nabuchodo ·
rex ſenſū & regnum ꝑdidit vt bos fenū omedit qꝛ ſupbe
ō dn̄m ſmonem dixit · Dixit em̄ · nonne hec eſt ciuitas q̄
ego edificaui · honorem ſibi attribuit · & non deo · ſeptem
annis eiect9 fuit a regno & ab hoībus ¶ Ad ſupbiaz em̄
q̄ eſt de ſe qōdam malum qꝛ eſt radix oīm vitioꝝ ſequunt̄
alia ſex mala · & ſic fiunt ſeptem anni mali ¶ Primum eſt
malum luxurie · qꝛ dicit̄ de nabuchodonoſor · qꝛ intellectū
ꝑdidit luxuria ſi amiſſo intellectu & vſu rōnis beſtialit̄
viuunt · ſicut equ9 & mul9 q̄bus non eſt intellect9 ¶ Se
cundū malum eſt Ire · qꝛ dicit̄ ibiō · ſ · danielis · iiij · qꝛ mu:
tauit faciem ſuam · Nam iracund9 iram q̄ hz in corde ex
teri9 oñdit in membris in vultu & v̄bis · ¶ Tercium eſt
malū gule · qꝛ dicit̄ fenū q̄ſi bos omedit. Guloſus em̄ ad
moō beſtie diffundit ſe ſup om̄em cibū · et in talib9 ponit
ſuam delectacōem · qꝛ vent̄ eſt deus coꝝ ¶ Q̄rtū eſt malū
accidie · qꝛ corp9 ei9 infectū fuit rore celeſti · Corpus em̄ in
fectū rore otrahit̄ in neruis & muſculis · ꝓp̄t qō hō piger
efficit̄ · Sic hō accidioſ9 circa ſp̄ualia pigſcit · ꝓpter frig9
em̄ piger arare noluit · ꝓū · xxx · ¶ Q̄ntum malū eſt inui
dia · Nabuchodonoſor em̄ fact9 fuit piloſ9 in toto corpe
Pili em̄ ex hūorib9 terreſtrib9 oriunt̄ in corpe · Terra v̄o
qꝛ ſicca ē & frigida melancoliam ſignat · Et inuidi vt plu
rimū ſunt melancolici · qꝛ de bono ꝓximi neſciūt gaudē ·
Vnde ſimiles ſunt Eſau · De quo dicitur geneſis · xxvij ·
quod erat homo piloſus · & inuidebat fratri ſuo · ¶ Sex:
tū malū eſt auaritia qꝛ habuit vngues ad moō auiū · Nā
auar9 inſtar auiū rapaciū hn̄tiū vngues hz man9 oīa ad
ſe t̄hentes · & nemī aliq̄d dantes Iſta ergo ſūt · vij · mala

in quib⁊ ſupbia eſt q̄ſi radix q̄ hoīem impediūt ne homo vnus de inclitis ſit p fidele ⁊ deuotum ſacrifitiū Incliti aūt quoꝝ longa eſt memoria ꝓpter p̄dicta ad ꝯuiuiū r̄gis eterni inuitant̄ O ¶ Q̄nto ⁊ vltimo inuitati fuer̄t p̄fecti ꝓuintiarū·p q̄s intelligi p̄nt doctores ⁊ aliȷ viam dei informantes·q̄ ꝓpter hoc dn̄r regē ꝓuintias·q̄ alios īformāt· ⁊ ad bonos mores inducunt· ⁊ q̄uis in oculis multoꝝ·q̄ſi nihil facē videant̄·tn̄ ꝓfectum maximū faciūnt·Vn̄ ſeneca·Crede mihi qui nihil agē vident̄ maiora agunt hūana ·diuinaq̧ ſimul tractant· ⁊ intelligit idem ſeneca de mḡris ⁊ doctorib⁊ Hi em̄ in ꝯuiuio eterno duplici ferculo.i.duplici honore digni ſunt·Laborant em̄ in p̄nti ſicut fideles euangeliſte·p̄dicando·arguendo·obſecrādo oportune ⁊ importune·Talentum em̄ ſibi traditū non abſcondunt in terra·⁊ iō fideles appellant̄ doctores· Iſti ſumunt ꝓ ſtudio libꝝ thobie·iiȷ in q̄ filiū ſuum informauit Docent em̄ ſicut Thobias docuit ⁊ informauit filium ſuū in m̄ltis ·de q̄bus nota infra in iſto documēto liberos erudi·Ex iſtis igit̄ p̄miſſis pȝ·qūo in vita p̄ſenti laborare nos optet·q̄ in fut̄o non eſt tp̄s·igit̄ mō eſt tp̄s ꝯgregandi·vt ſup̄dc̄m eſt ¶ Sequit̄ tp̄s loq̄ndi· ⁊ tpus tacendi·ȝ hoc mō differat̄ vſq̧ ad illud documentū·pauca in ꝯuiuio loq̄re ¶ Sequit̄ tp̄s belli· ⁊ tp̄s pacis·Sed q̄ materia de bello ⁊ pace·q̄ quidē pax eſt finis belli·magis apte cātur in illo documēto ·pugna ꝓ patria·igitur differat̄· ¶ Seq̄t̄ tp̄s odiȷ·ſ·ꝙ tangit̄ malitia pc̄ti odiat̄ q̄ eōd actu q̄ q̄s odit pc̄m diligit deū· Et q̄to plus odit tanto pl⁊ diligit ·q̄ ꝓpt̄ deū odit pc̄m ·⁊ illō vocat̄ ſc̄m odiū·de q̄ dc̄m eſt ſup̄·f·ibi verecundiam ſerua ·Sed de dilectione poſt diffuſius ptractabit̄ N ¶ Sequitur Tp̄s ſcindendi·⁊ tp̄s ꝯſuendi ·Temp⁊ ſcindendi palliū laſciuie ⁊ diſſolutionis ¶ Vbi nota·ꝙ palliū qō ſcindi dȝ eſt triplex·quia vnum eſt carnalis voluptatis· Et illud portant voluptuoſi·de quo pt̄ exponi illud· xxxviiȷ·vbi

dicit̄ ꝙ ioſeph relicto pallio in manu ei⁹. ſ. mlieris egyp-
ciace ſolicitantis eū ad pcc̄m fugit. Illud aūt palliū ſcin
dendū eſt ꝛ relinqn̄dum. qꝛ non poſſum⁹ ſeruire carni ⁊
ſpiritui. ¶ Scd̄m eſt pallium mūdane vanitatis. ⁊ illud
poꝛtant curioſi de q̊ heſter. viij. ꝙ mardoche⁹ de pallacō
⁊ de ꝯſpectu regis egrediens fulgebat in veſtib⁹ regijs
coronaꝫ poꝛtans in capite. ꝛ amicto ſerico pallio atꝗ pur
pureo. Et hoc eſt palliū mūdane vanitatis. ⁊ illud ē ſcin
dendū qꝛ helyas qn̄ aſcēdit in celū in curru igneo reliquit
palliū ſuum. iiij. Re. ij. ¶ Terciū eſt pallium ſimulate
ſc̄titatis. ⁊ illud poꝛtant ſupſticioſi. de q̊ pt̄ exponi. illud
Joſue. vij. v̊ dicit̄ ꝙ achoꝛ filius cerui furatus palliū coc
cineum ꝛ reglam auream ducentos ſiclos argenti. ⁊ iō
fuit interfect⁹. ¶ Sic in ꝓpoſito ẏpocrite quoꝝ typū gerit
achoꝛ. furant̄. i. mentiunt̄ ſe hr̄e moꝛtificacōem carnis. ⁊
ꝯfoꝛmitatem ad xp̄i paſſionem. qd̄ eſt furari palliū cocci
neum. furant̄ etiā regulam ꝛ ducentos ſiclos argenti. qꝛ
fingunt ſe hr̄e perfeccōem mandatoꝝ ꝛ ꝯſilioꝝ dei. Illud
etiam palliū eſt ſcindend̄ ꝛ relinqn̄dum. ſic̄ ſaluatoꝛ ꝯſu-
lit di. mat. v. Si q̊s vult tunicam tollē. dimitte ei ⁊ pal-
lium. ¶ Et tps ꝯſuendi. ſ. veſtem noui hoīs. Juxta illud
apl'i. Expoliantes vos veterē hoīem. induite nouū hoī-
nem. q̇ ſm deū creat⁹ eſt. Renouamī ⁊ deponite veterēꝫ
hoīem. i. pcc̄m. qd̄ vere interioꝛem hoīem facit veterē. q̇a
ſm greg. in om̄. Quid em̄ vet⁹ hō̄ niſi carnalis. Nouat
em̄ ſua retinē. aliena rape ſi poſſet. ꝯcupiſcē ſi non poſſet
De renouacōe hoīs nota alibi. ¶ Finalit̄ aūt loqn̄do in
iſta materia q̊ ad illud documentū. vt qūo tps merito deꝫ
cuſtodiri. qd̄ ſic in tot dr̄as diuidit̄. vt dcc̄m eſt. ⁊ ideo ali
qualit̄ diffuſi⁹ iſtam materiam ptractaui de tpe. vt predi
catoꝛ in aduentu dn̄i habeat materiam p̄dicandi. ſup illō
apl'i qd̄ legit̄ in prima dn̄ica aduentus dn̄i. vbi dicitur.
Hoꝛa eſt iam nos de ſomno ſurgere. qꝛ tps ꝯſtituit̄ ex die
bus. ⁊ dies ex hoꝛis. Et etiam. qꝛ hoc dcc̄m eſt aliqualit̄

de nčitate ſpũali & tps aduent9 ordinat ad xpi nčitatem corpalem & ſpũalem

¶ De negligentia in bonis operibus.

SEquit̄ aliud documẽtum. ſ. xxv. in q̄ autor dic̄. ¶ Diligentiam adhibe. O Quia negligentia tam in hoĩb9 q̄ in angelis fuit pncipalis cã & primordialis oĩs pene & mali. igit̄ diligentia ſũme eſt nčcia. Si em̃ homo vel angel9 magis fuiſſʒ vſ9 nãalib9 & gratuitis ſibi datis nũq̄ apparuiſſet bono angelo excellentia dei appetiueſſe nec vnq̄ hõ pſuaſionib9 & dictis ſpentis acqeuiſſet. Sed qa neglexert vti gratijs ſuis. pmiſſi ſunt cadẽ in errorem. & de errore in pc̃m ſup biẽ & inobiẽ. Et iõ tangendo radicem pc̃i eo℞. dic̄ ſap. iij. Qui neglexert iuſtũ a deo receſſert. i. iuſtitiã. Juſtum em̃ fuit & eſt q̄ oĩs rõnalis creata ꝓpter grãs a deo receptas ſolicite & diligent̄ honoret eũ. q̄ eſt eandem grã℞ largitor & omeʒ diligentiam ad hoc adhibeat. vt qð iuſtum eſt & bonũ iuſte & bene & nõ negligent̄ faciat. ergo diligentiã adhibe ¶ Vñ expone ſic. q̄ neglexerunt iuſtũ. i. xp̃m a deo receſſert. q̄ em̃ a xpo recedit a deo recedit. & ſic negligẽdo ɔtemnit. Jmpi9 em̃ cum in ꝓfundũ pctõ℞ venerit ɔtemnit. Vñ iſte eſt ordo cadendi in hoĩe. viʒ pmo negligere. loq̄ otioſa. raro ɔfiteri. & indeuote dicẽ offitiũ que videntur modica eſſe. Ex iſtis em̃ inducit qñq̄ dyabol9 hoĩem in groſſa pcĩa ¶ Vñ nota q̄ circa doliũ ſunt magni circli qb9 aſſeres dolij ɔiungunt̄. & cum ipſis pu{is} circulis diſſolutis diſſoluunt̄ magni circuli. & ſic ɔñr diſſoluitur totũ vas. Sic in ꝓpoſito q̄ negligit modica paulatim defuit. & labit̄ in maiora. Et ſicut modicũ filũ totaʒ veſtẽ ɔſuit & vnit. & filo fracto tota veſtis diſſoluit̄. P

¶ Vñ nota q̄ ſup iſto v̄bo. maledictus hõ qui facit op9 dñi negligent̄. nr̃a lr̃a hʒ fraudulent̄ Et etiam qð dicit̄ Job. viij. Verebar oĩa opa mea ſciens q̄ non pcis delinquenti ¶ Sup que v̄ba dicit grego. Duo ſunt in bonis

opibus timenda. ſ. deſidia & fraus. Deſidiam facit timor
n remiſſꝰ amor dei. Fraudem facit inordinatꝰ amor ſui.
¶ Itē deſidia ꝑ torporem naſcit͛. fraus ꝑ priuatā dileccōꝫ
fraudē quippe in ope dei ꝑpetrat qui ſe inordinate diligēs
ad remuneracōem trāſitoriam feſtinat. ſic ꝙ in ſuis opibꝰ
non ſolū gl'iam dei. ſꝫ & ꝓpriam laudem q̄rit. Deſidia autē
& negligentia idem ſunt. Ꝙ autē quis bene opet͛. ad hoc
requirunt͛ duo. ſ. vt non negligent. neqꝫ fraudulent͛ hāt
Cum em̄ bonum debitū fieri omittit͛. pccm omiſſionis ē.
Sed qn̄ omittit͛ debitꝰ finis. Fraus eſt. Qn̄ vero obmit
tunt͛ alie circumſtantie requiſite. deſidia ſiue negligentia
eſt. Verbi grā. Non dare elēmoſinam pauperi tpe neceſſitatis
omiſſio eſt. Dare aūt ꝓpter vanam gl'iam. fraus eſt. Sꝫ
non dare cito vel hylariter negligentia eſt. Vn̄ negligen
tia reſpicit ſignificacōem ꝓpriam. ſ. omiſſionē circumſtātie
debite. Vn̄ dicit͛ negligentia. q. non diligentia. que ꝓprie
reſpicit circūſtantias. Eo em̄ dicit͛ hō diligens. ꝙ habet
curam non ſolū ꝙ bonum faciat. ſꝫ ꝙ bonū bene faciat.
Negligentes vͦ debitas circūſtantias circa opa q̄ faciūt
omittunt. Aliqn̄ em̄ negligentia eſt tanta. ꝙ fit pccm
mortale. & hoc fit vno mō ex pte eiꝰ. ſ. ꝙ ꝑ negligentiam
omittit͛. puta ſi negligat͛ illud qd̄ eſt de nccītate ſalutis.
Q ¶ Scd̄o mō ex parte aīe. puta ſi voluntas ſit tm̄ re
miſſa circa ea q̄ ſunt dei vt totalit͛ a caritate deficiat & hͦ
ꝑcipue ↄtingit. qn̄ negligentia ſequit͛ ↄtemptū. ꝓū. xix.
Qui negligit vitam ſuaꝫ mortificab͛. Et ſap. iij. Qui ne-
glexerit iuſtū. receſſerit a dn̄o ¶ Eſt em̄ negligentia q̄druꝫ
plex. ſm ꝙ diūſi diuerſimode negligunt. Sunt em̄ quid̄
negligentes in addiſcendo moꝝ ſcīitatem. Scd̄o in diſcu-
tiendo ꝓpriam ꝑuſitatem. Tercio in reuerendo diuinā ma
ieſtatem. Q̄rto in ſuſtinendo ꝓximi nccītatem. ¶ Primi
ſunt negligentes in addiſcendo. Vn̄ inueniuntur aliqui
ſoliciti ad diſcēdum artiū ſubtilitatē propter curioſitatē
iura ciuilia propter vtilitatem. artem bellandi. propter

ſtrenuitatem ·artem regratiandi ꝓpter pauptatem ·⁊ ſic de ſingulis que ad vite corpalis ꝓmocōem ſpectant·Sed addiſcendu m artem dn̄i ſuiendi·artem pc̄i cauendi· ac ↄtēplandi ſe negligentes exhibent·Ars aūt deo ſeruiēdi eſt·vt viuat in ſc̄titate ⁊ iuſtitia ¶Ad diſcenḋ iſtam artē ·ſ· ꝙ deo ſoli ſit ſuiendum·dꝫ homo multū eſſe diligens ⁊ ad hoc diligentiam adhibē·qꝛ nobis p̄cipit·illi ſoli ſeruies·cū nemo poſſet duobus dn̄is ſuire ſi ſunt contrarij Deꝰ aūt ⁊ mūdus ↄ̄riāt·qꝛ deꝰ eternus·⁊ mūs tpal· R ¶Scḋo qꝛ deus teſtimoniū phibet de mūdo ·qꝛ opa eius mala ſunt· Addiſcat ergo homo artem deo ſuiendi q̄ ad aliq̄s ↄditiones ſuoꝝ dei ¶Quaꝝ prima eſt vt ſit intelligens·i·intꝰ legens·q̄ ſit voluntas dn̄i ſui·qꝛ acceptꝰ eſt regi miniſter ꝗ ſuus intelligens·Dic̄ ſapiens Vn̄ homo q̇ dꝫ eſſe ſeruꝰ dei·nunq̄ aliud nec alit̄ dꝫ cogitare loqui vel opari ·q̄ ſi deum ⁊ dn̄m ſuum facie ad faciem viderꝫ qꝛ nulli dubium eſſe dꝫ·qn̄ deus ſit nobis p̄ns ·⁊ ſic nos videt·ac ſi eſſemus in celo empp̄reo in ſede bt̄e virginis q̄uis non influat hic ſicut ibi Et ideo q̄uis eū non videamus·ſ ex quo ſcimꝰ eū eſſe iuxta nos·⁊ etiaꝫ in intimis cordis nr̄i non dēmus ꝓpter hoc plus vel minꝰ vel aliter cogitare·loq̇ vel opari·q̄ ſi ſemp videremꝰ eū Tm̄ enim timeret ſeruꝰ impatorem ſi ſciret ꝙ impator eſſet iuxta eū q̄uis ipē impatorem non poſſet vidē q̄tum timerꝫ ſi ipm̄ vidēt·pmo forſitan magis ·Nullꝰ em̄ ſuus q̇ timet ꝓprie qꝛ dn̄m ſuum videt·ſ ꝙ a dn̄o ſuo videt̄·Vn̄ ſi ſeruꝰ ſcirꝫ ꝓcerto ꝙ dn̄s ſuus non poſſet eum vidē nec ſcire q̄d ſeruus facēt·non timeret dn̄m·Qn̄tum igit̄ in ſuitio intelligendo·i·intus legendo ad ſuiendum om̄em nr̄am diligētiam dēmꝰ adhibē·qꝛ in nobis eſt·⁊ oīa nob̄ intuet̄ Oīa em̄ nuda ꝗ apta ſunt·ſicut dic̄·Apl'·Et ideo addiſcat ꝙ ſcḋa ↄditio ſui dꝫ eſſe·ꝙ ſit hūilis ⁊ obſeq̄oſus·Et pmo hūilis·qꝛ ſeruitiū humilium placet dn̄o·Sibi em̄ ſemper placuit humilium deprecatio·Judith·iiij· Humiles em̄

in breui tempore faciunt multum de ſeruitio · qm̄ planeta inferior in breuiori tp̄e ↄplet curſum ſuum · qȯ non facit ſuperior · vt patet de luna ⁊ ſaturno ¶ Scd̄o vt ſit obſequioſus · vt ſeruus magis intēdit augere poculum domini ſui q̃ʒ ſuum ꝓpriū · qꝛ multiplicando dn̄i ſui lucꝛ mltiplicat ſuū · qꝛ beneficia q̄ ↄfert deꝰ ſunt dei · & tn̄ cum eo homo recognoſcat cum gr̄aꝝ actione multiplicat · O hō ſi attenderes · q̄d tibi deus de ſuis beneficijs impendit te c̄ando & recreando · & oīa innūabilia tibi impendendo · ſi ipſū intenderes & eius honorem appeteres · vt q̄ſi tui oblitus ꝓ nihilo te ſupponeres quicq̄d honoris aut ↄſolationis · tribulacōis · aut iniurie tibi ↄtingeret · ac ſi nihil accidēt putares totum in laudem & gl'iam referres creatoris · & qn̄cunq̃ʒ aliq̄d faceres ad dei honorem vtꝝ eſſʒ difficile vl' non nihil curares · ſʒ quodaʒ impetu mentis nimio amoē ferueres · nihil difficile ſʒ oīa leuia reputares · ⁊ cū multū feciſſes · nihil te feciſſe reputares · Sʒ ſolicite qūo maiora facēs cogitares · & q̄nto plꝰ ꝓficēs · tanto plꝰ deficē cogitares · Cū ſaluator dicat · Cū feceritis oīa que p̄cepta ſūt vobis dicite · qꝛ ſui inutiles ſumꝰ plꝰ erubeſcēs ⁊ maiori ardore ſuccenſꝰ ſemꝑ maiora facē conareris · nunq̃ʒ enim q̄ ad honorem dei cerneres tuus poſſet plene appetitꝰ ſatiari ſemꝑ eīm famelicꝰ appareres · O mirabil' calor amoris q̄ ſic cito digerē facit · q̄nto enim diutiꝰ deo ſeruis · tanto feruentiꝰ ei ſuire debes · qꝛ motus natalis eſt in fine velocior · ſm ariſto · S ¶ Nunc aūt motꝰ ille q̊ aīa mouet̄ ꝑ affectū in deū pt̄ dici quodām̄odo naturalis · qꝛ mobile mouet̄ ad terminū ad quem & q̄ſi mediū ordinet̄ ad fineʒ ¶ Vn̄ ſicut teſta oui purgata hūore ꝓpo · ⁊ rore celi repleta ⁊ obſtructa ſic q̄ ros non effluat poſita iuxta haſtā in feruore ſolis · aſcendit ſurſum ꝑ haſtam Sic aīa purgata humore ꝓpo pc̄ti ⁊ affeccōe inordinata remota poſita iux̄ haſtaʒ crucis xp̄i · calore diuini ignis & amoris ſeu affc̄tꝰ aſcendit in deū · Sic igit̄ ſeruꝰ dei laborioſꝰ & nō otioſus

ſic ꝙ omnia facta ſua in laudem dñi ſui referat. Sic ꝙ ĩ oībus factis ſuis ſemꝑ ocl'm ad dñm ſuum habeat. vt di‑cere poſſit illud ps. Sicut oculi ſuoꝝ in manibus dñoꝝ ſuoꝝ ꝛc. Talis ſuus fuit Joab dño ſuo dauid. q̇ expug‑naturus ciuitatem regiam q̄ cum eſſet capienda miſit ad dauid vt veniret ne victoria ſibi aſſcriberet. ꝫ dño ſuo. Sic in ꝓpoſito ꝑ dauid q̇ interptat̄ manu fortis intelligit̄ deus. cui victoria ⁊ laus in oībus factis ſui dꝫ aſſcribi. Et iſta eſt ꝯ pt̄ eſſe tertia ꝯditio ſui boni. ſ. vt ſit dño ſuo fidelis. quam etiam ꝯdicōem dꝫ q̇libet aduertē ⁊ diligen‑tiam adhibē ad hoc. vt dicit̄ in documento ꝓpoſito ¶ ¶ Sed multoꝝ ocl'us non ſic ad dñm dirigit̄. qꝛ oculus non eſt ſimplex. ꝫ nequam. Baliſtari⁹ em̄ volens videre rectitudinem ſagitte. ⁊ volens eū recte ꝓijcere. ſolet vnū ocl'm claudere. Et ſic ſeru⁹. q̇ vult dño ſuo eſſe fidelis ⁊ actiones ſuas rectificare vno oculo vtat̄. vt eius intencō dirigat̄ ad dñm ⁊ ad vnū illud qȯ eſt nc̄rium vt fidelis ſuus dicat. Oculi mei ſemꝑ ad dñm. qꝛ oculi ſapientis in capite. Ecc̄. v. Caput aūt noſtꝝ xp̄s eſt. in q̊ capite oculos dꝫ ſeru⁹ collocare. vt etiam dñm ſuum ihm xp̄m ꝑ ꝯpaſſi onem aſpitiat. Ocul⁹ enim eſt forme aut ſpetiei rei viſibil' receptiu⁹. ꝓbat̄ enim in principio perſpectiue. ꝙ ſiq̇s in luce diei vehementer aſpitiat in celū ꝑ foramen. ⁊ reuer tatur poſtmoȯ ad locū obſcuꝝ vel claudat ocl'os aſpitiat formam illi⁹ foraminis cū figura. Sic in ꝓpoſito foramē qȯ ſeru⁹ dei accendē ⁊ freq̄ter aſpicē eſt lat⁹ xp̄i in cruce pforatū. Intret igit̄ talis ſeru⁹ domū ꝯſcie ⁊ m̄tis oculo xp̄i vulnera ꝯtemplet̄. vt poſſit xp̄o ꝓ ſuo modulo con‑formari ¶ Scribit̄ in libro de mixtione elementorū. ꝙ ſi interfector eum q̄ interfecit aſpexerit. vel ſi p̄ns fuerit ꝓ‑tinus ſanguis de interfecti vulnere emanabit. ꝙ ſi verū e t. ꝙ inferri pōt ꝙ ſi nos xp̄m occidimus. ſ. ꝙ ꝓ nobis occiſ⁹ eſt. ſi recte eū aſpicē debem⁹ vt ei⁹ paſſio ⁊ ſāguis nos aſſiciat. ac ſi recenter de vulnere dñi noſtri fluxerit

ſibi opatiat. Et ideo ſm apl'm inter miniſtros & ſuos dei
querit. vt fidelis quiſꝗ inueniat. Diligentiam ergo abhi
be. vt addiſcas artem deo ſeruiendi V ¶ Iſti igit ſic
deo ſuientes. hn̄t in pn̄ti vita mltiplicem ꝯſolacōem
¶ Primo ꝙ non optet eos timere mortem dn̄i ſui cui ſer
uiunt. nec mortem ꝓpriam. Dn̄s em̄ illoꝝ immortalis eſt.
nec etiam optet timere ꝓpam. qa ꝑtioſi in ꝯſpectu domini
mors ſcōꝝ eiꝰ. Hn̄t em̄ mortem in deſiderio. qꝛ ſpat iuſtꝰ
in morte ꝙ. ſ. tunc premiuꝫ recipiet. O ꝙ̄ dulce ſuitiū qd
mortem amariſſimam facit dulcem ¶ Scōa ꝯſolatio ꝙ ſe
curi ſunt. ꝙ dn̄s vult eos de omī ſuitio remunerare. qa
illō iurauit iuſiurandum ⁊c. Sed alij ſeruientes dn̄is ter
renis de morte nō ſunt ſecuri. ¶ Tercia ꝯſolatio. ꝙ dn̄s
q̇ vult etiam potens eſt facere ⁊ ſoluere. quod vult dare
¶ Quarta. ꝙ ſcit & ꝯgnoſcit fidelitatem ſuitij & ſuictis
& ꝙ nllꝰs pt ſuitiū & ſuum infamare apud dn̄m ſuum.
qd tn̄ freqꝫter fit in hoc ſeculo. Vn̄. ij. palip. dicit. Tu ſo
lus noſti corda hoīm ¶ Et pt hic adduci exemplū de here
mita. cui cella mltum diſtabat ab aqua. quam quotidie
haurire ⁊ ad cellam portare ꝯſueuerat & cū laboribꝰ ꝓpt
diſtantiam vie & aq̄ affligeret. cogitauit qūo cellam ſuā
iuxta aquam poneret. Et ſic vadens in via vidit angelū
dei ſeqꝫtem. qui cm̄s greſſus eiꝰ & veſtigia nūabat. Ex q̇
bus ꝑpendit. ꝙ deus ꝯgnoſcendo laborem ſuitij laborā
tem remunerat & qd in futo dat eternaliter durat quod
tn̄ non fit in ſuitio pn̄tis vite. qa omnis remuneratio. q̄
dat ſuientibus eſt tpalis ⁊c. Juſti aūt imꝑpetuū viuent.
Et ſaluator dicit. Ego vitam eternam do eis. Diligentiaꝫ
ergo adhibe. vt addiſcas artem deo ſuire. & hoc in ſcti
tate ⁊ iuſtitia. vt dcm̄ eſt X ¶ Et nota. ꝙ iſte vſi
culus euidenter innuit. ꝙ vt dn̄o fideliter ſuiamꝰ. q̄tuor
ꝯditiones requirunt ¶ Primo affectio pura Ideo dicitur
in ſanctitate Reſpexit enim dn̄s ad abel primo. ⁊ poſt ad
munera eius. R ¶ Scđm enim ꝑmo modo idem eſt

quod ſine tinctura. et ſic efficiunt̃ ſcti ꝑ cordis et corporis mũditiam ꝙ non ꝯſeqmur niſi aufferamꝰ a nobis oĩs pcti tenebram. Pcc̃m em̃ pt̃ dici tinctura. qꝛ ſic̃ tinctura auffert a panno vel lana colorem natalem. Sic pcc̃m auffert ab aĩa innocentiam baptiſmalem. q̃ fuit eiꝰ ꝓpriꝰ color. Et ſicut tinctura penetrat totũ pannum intꝰ et extra. ſic pcc̃m polluit totũ hoĩem intꝰ et extra. Et igit̃ dicit̃ ꝙ deus tm̃ odit pcc̃m. qd̃ non h3 ſeruũ vel amicũ in mũdo carũ qñ ſi eũ finalit̃ in pcc̃o mortali inuenerit. ip̃m eternalit̃ dãnat3 Qui igit̃ in ſcitate vult miniſtrare. omẽ3 pcc̃i rubigine3 maculam et tincturã aufferat. Na3 ſcitas de ꝓpo ſuo ſignificato mũditiam et puritatem ſignat. qꝛ ſctificare idẽ eſt qd̃ mũdare. Dicit igit̃ dñs. ambulans in via immaculata. hic mihi miniſtrabit. Et ſm bñ ad Euge. Purꝰ amor et purꝰ timor. ſcc̃m faciunt ¶ Scd̃o mõ ſcc̃m idem eſt qd̃ ſine terra Nã agyos grece qd̃ idem eſt qd̃ ſanctꝰ latine Agyos aũt idem eſt quod ſine terra. et ſic quus dei ſanctus efficitur. ꝑ terrenaꝝ reꝝ vilipendentiam .ſ. ꝯtemnendo diuitias et delitias et honores. et deſiderando celeſtia . vt ſit erectꝰ in deum affectione ſancta 3 ¶ Dicit̃ enim zacharie . ix ꝙ lapides ſancti eleuabant̃ a terra. Per lapides intelligo frigeſcentes mentes in amore tpalium. ſ3 eleuatos a terra ꝑ amorem et deſiderium celeſtium. quia ve. ve. ve. habitantibus in terra. in Apoc̃. Ve primo. qꝛ acquirunt̃ temporalia cum labore. Ve ſecundo. qꝛ cuſtodiunt cũ timore. Ve tercio. Amittunt cum dolore. Sancti igitur lapides .i. pure et munde mentes eleuabunt̃ ad celeſtia per amore3. qꝛ totum theſaurũ ſuum in celis poſuerunt. Et vbi theſaurꝰ ibi et cor. Et quãto qs ab amore terrenoꝝ cor ſuum alienauerit. tanto magis ad honorẽ celeſtiũ et dei appĩnquat. Tales igit̃ in ſcitate dño ſeruiunt. qui deũ in oĩbꝰ tñſitorijs anteponunt . vt dicant illud. ps. Seruus tuus ſum ego da mihi intellectum. vt diſcam mandata tua. vt ſciam ꝯtemnere terrena. et appetere celeſtia. ¶ Tercio mõ

ſanctū idem eſt qḋ ſanguine tinctū. qꝛ olim oſtie ſanguine tingebanť. ⁊ iſto mō ſanctificať ſeruꝰ ꝑ memoriam dñice paſſionis. rememorando quō filius dei ꝓ nobis ſic ſanguine tinctus. Et hic hꝫ locum qḋ antedictū eſt. quō ſuus dei ꝑ foramen lateris xp̄i dꝫ aſpicē paſſionem eiꝰ. qꝛ oculi ſapiētis ī capite eiꝰ. vt dictū ē Vñ ſeruꝰ dei ſi hoc aſpiciat debito mō ponderando exceſſiuum amorem. q̄ in paſſione dñs habuit. ad ſeruū tunc poteſt dicē. Thobie. ix. Si me tibi traham ſuum. non ero dignus ꝓmiſſioni tue Sic em̄ dicebat Thobias ad angelum raphaelem. q̄ thobiam antiquū illuminauit. iuniorem ditauit. dyabolum ad interiora incitauit. Et igiť multomagis homo recognoſcens quomodo xp̄us in paſſione ſua genus humanum exceca uit illuminauit hominem. etiam pauperem multis donis ditauit. Xp̄us em̄ moriendo ſanguinem ſuum fundendo ſoluit debitū quo homo ligatus fuit. ⁊ ip̄m a ſuitute liberans. ianuam padiſi ſibi aꝑeruit. vt homo dicat illud gen̄. Ditauit me dñs dote bona. etiam hac vice ¶ Tercō xp̄us exn̄s in cruce dyabolū vicit. ꝓ nobis pugil exiſtēs ⁊ ip̄m in deſto. i. in inferno religauit. ¶ Quarto ſanctū dꝫ eſt qḋ firmū ⁊ ſanccitū. ſm pħō. xv. etħ. c. iiij. Et iſto mō effitiunť ſancti viri. ⁊ in ſanctitate deo ſuiunt ꝑ vtu oſam ꝯſtantiam ⁊ pſeūantiam. Vita em̄ ⁊ nr̄a ſeruitus penſať ex fine. vt ſui dei ſiles ſint illis aīabꝰ. Apo. iiij. q̄ requiem non hēbant die ac nocte dicentes. Sanctꝰ. ſcťꝰ ſcťꝰ dñs deꝰ omp̄s. Ex quibꝰ oībus pꝫ. ꝙ in ſeruis dei debet eſſe affectio pura. ꝓpterea diͧ in ſanctitate A ¶ Secundo in ſeruis dei dꝫ eſſe diſcretio plena. qꝛ additť. Et iuſtitia. Juſtū em̄ eſt vt creaťa creatori. ⁊ ſeruus dño ſuiat Sed hoc totū dꝫ fieri cum debita diſcrecōe. ſicut. Aplꝰus ammonet dicens. Rōnale obſequium vr̄m. Vñ dixit quidā pħus. Decet diſcretū non ſe exercē. niſi in his q̄ facē pōt. nec loquať niſi ea q̄ ꝓficiunt vel ꝓficere pn̄t. nec expēdat niſi vt lucreť. nec niſi eo mō quo ꝓfuerit p̄mia requirat.

nec niſi quod poteſt ↄplere ꝓmittat. ¶ Ex quibus võbis ſequuntur aliq̃ documenta ¶ Primũ eſt ꝙ homo in opibus virtuoſis dꝫ ſe exercẽ. Sed ſic diſcrete ꝙ faciat hodie . ꝙ etiam cras opari valeat. ſiue ſit in ieiunio ſiue in quibuſcunq; alijs factis ¶ Scõm ꝙ ea homo loq̃ debeat q̃ ꝓficẽ pñt. frequẽter em̃ doctrina non ſic capit ab alijs vt optet. faciat tñ doctor qd in ſe eſt. q2 ſi talia in vno tpe non ꝓficiunt. pñt tñ in alio tpe ꝓficere ¶ Terciũ ꝙ non requirat premiũ niſi mereat quod eſt ꝯ illos . q̃ ſpem bonam hñt de vita eterna. et tam̃ vitioſe in hac vita viuere volunt. Cũ ſpes ſit certa expectatio future btitudinis . ꝓueniens ex diuina grã & meritis p̃cedentibus ¶ Quartũ ꝙ tps ſibi a deo ↄceſſum non expendat inutilit. q2 tunc nihil lucrat & tam̃ tps fluit & labit ¶ Quintum ꝙ nullꝰ ſibi vitam lõgam vel pñiam finalem male viuendo ſicut promittat . fecit ille . amon filius manaſſe. iiij . Rꝫ . videns enim . ꝙ amon ꝙ pater ſuus duxit vitam malam. & tñ in fine penituit. volens ſequi veſtigia pr̃is ſibi ꝓmiſit pñiam finalem. & fatue. q2 cum non ſparet. a ſuis ſuis interfectus eſt Sit ergo rõnale obſequium vr̃m. ¶ Vñ narrat in vitis patꝝ. ꝙ frater quidam interrogauit abbatem paſtorẽ di. Feci pc̃m grande. & volo p terminũ penitere . Dixit abbas multũ eſt. Et dixit frater ei. Iubes vno ãno . Et dixit iteꝝ ſenex. multum eſt. Qui aũteꝫ pñtes erant . dixerunt vſq; ad. xl. dies. Et ſenex iteꝝ dixit multum eſt. Et adiecit dicens. Puto ſi ex toto corde homo metuerit & non appoſuerit facere iteꝝ etiam triduanam pñiam ſuſcipiet deus Sic etiam ſilr homo dꝫ habere diſcrecõem in his que dicunt de ſe et de alio B ¶ Narrat vbi ſupra ꝙ frater interrogauit paſtorem dicens. p turbas mihi ſ t . & volo relinq̃re locum iſtũ . Et dixit ſenex. ꝓ qua cauſa . Et iſte dixit q2 audio verba de quodã fr̃e q̃ me non edificãt Et dixit ſenex non ſunt võa q̃ audiſti. Et ille dixit. Etiam pater. veꝝ eſt. Nam frater q̃ dixit mihi verax eſt & fidelis . Et

dixit ſenex. Non eſt fidelis q̄ dixit tibi. Nam ſi eēt fidelis
nequaꝙ̄ dicēt tibi talia. Deꝰ em̄ audiens voceꝫ ſodomoꝝ
non crederet niſi deſcendēt ꝛ videret oculis ſuis. At ille
dixit. Ego vidi oculis meis. Hoc audiens ſenex reſpexit
in terram. & tenuit vnam feſtucam. & dixit ei. quid ē hoc
At ille dixit. feſtuca. Iterū intendit ſenex ad tectum cellule
ꝛ dixit ſenex. Pone in corde tuo. qꝛ pcc̄a tua ſunt ſicut tra
bes hec. Illiꝰ aūt fratris de q̄ loqueris. velut hec feſtuca
pua. Audiens aūt abbas ſpſonis hec verba admiratus
dixit. Abba pater. ſicut p̄tioſus lapis. ſic verba tua gr̄a
plena ſūt. Diſcretū ergo ſit ſuitium vr̄m q̄ ad iſta pūcta.
qꝛ ꝛ hoc iuſtum eſt. Ideo dicitur in veritate. Et iuſtitia.
¶ Tercio in ſuitio dei dꝫ eſſe intentio recta. qꝛ addit corā
ip̄o. hoc aūt fit. qn̄ homo non ꝓpter laudem humanam. ſ
coram deo. ſ. qꝛ laudem eius pre oculis habemus. De iſta
materia nota añ i diuerſis locis. ſ. de intentione ordinata
¶ Quarto requirit̄ ꝯtinuatio pfecta. Idō ꝯcludit̄ oībus
diebus nr̄is. Sic igit̄ quilibet vt dcm̄ eſt artem ſuiendi
deo addiſcat. qꝛ ex hoc ſequit̄ ꝙ ſciat artem pcc̄a vitandi
In hoc em̄ ꝙ ſuiunt deo liberant̄ a peccato. Sicut apl̄s
oñdit ad Ro. vj. Exhibete membra vr̄a ſeruire iuſtitie in
ſanctificationem. Sequit̄ nunc aūt liberati a peccato ſui
aūt facti dei habetis fructū C ¶ Vbi nota ꝙ apl̄us
tangit aliqua. q̄ reddunt hoīem multū voluntarium ad
ſuitium diuinum. Quoꝝ primū eſt congruitas tp̄is. q̄a
dicit. Nunc. ſ. tp̄e gr̄e. nunc aūt eſt tp̄us acceptabile. Sed
poſtꝙ̄ apl̄us ſic dixit. mltum fluxit. De iſto nunc igitur
ꝓ nunc non eſt tardandū. qꝛ pic̄lm eſt in mora. q̄ em̄ deo
non ſuit ei qn̄ poteſt non ſuiet qn̄ vult. vt dcm̄ ē ſupra
¶ Scd̄m eſt īmunitas oneris. qꝛ liberati a pcc̄o. expediti
ab oneribꝰ expeditiꝰ ambulant. Pcc̄m autem eſt grauiſſi
mum onꝰ. qꝛ eſt. q. grauitatis infinite. qꝛ aīam in inſtanti
facit deſcendē in infernū. q̄a mali in puncto in infernum
deſcendunt ¶ Terciū eſt ſtatꝰ nobilitas. qꝛ ſui facti deo.

Non eſt aũt ſtat9 nobilior· q̃ ſtat9 ſuo⁊ dei q2 cum hoc ꝙ ſunt ſerui eſſitiunt· et ſunt liberi· ꝑmo dñi et reges quia ſuire deo eſt regnare· Et illi ſunt nobilioris ſtat9 nobili9 opantur ¶ Quartũ eſt fructus vtilitas· q̃a hñt fructum in ſctificationem· Videmus em̃ ꝙ opar ij non ſolũ ꝯpleto ope ſuum ſalarium recipiunt· ꝑmo cum actu opant̃ vt eo libenti9 et melius opent̃· Si in ꝓpoſito ſerui dei in pñti recipiunt multiplicem fructũ ·ſ· interiorem delectatione⁊ et ꝯſolacõem· Secura em̃ mens quo ad puritatem conſcie ẽ in vita ſpũali· de hoc ſatis habes in ꝑcedentib9 ¶ Qñ tum eſt finis vltimi immenſitas· Vñ ꝯcludit finem vero vitam eternam· Et certe reſpectu illi9 nihil d⁊ eſſe graue in pñti· q2 non ſunt ꝯdigne paſſiones hui9 tp̄is ꝛc· Ro· viij· Si em̃ ſm greg· ꝯſiderem9 q̃ ꝛ quãta ſint q̃ nobis ꝓmittunt̃ in celis vileſcunt ꝛc· Vñ nõ labor toti9 vite nr̃e in diuino ſuitio vix eſt vni9 hore qm̃ mille ãni ante ocu los tuos ꝛc D ¶ Scdõ principaliter inueniunt̃ aliq̃ q̃ ſunt negligentes in diſcutiendo ꝓpãm pũſitatem · Mlti em̃ ſunt qui ſciunt optime diſponere domum ſpũalem ꝛ ꝯſcĩalem· et tñ negligunt· q2 cum tñ dicatur homini via tori diſpone domui tue· q2 morieris ·i· conſcĩam tuam D⁊ igitur homo diligentiam adhibere ad diſcutiendũ ꝓpãm pũſitatem qd̃ fit ꝑ diligentem examinationem ꝯſcie· ſicut Aplꝰus dicebat· Studeo habere conſcientiam bonam· in ſtudio aũt eſt vehemens applicatio mentis· et cum ad ſci endum aliquid ſic in diſcuſſione conſcie d⁊ eſſe diligentiã ſumma ¶ Ipa autem conſcientia habet multiplicem actũ Eſt enim conſcientia accuſatrix tranſgreſſionis· conſua trix noſtre poſſeſſionis· vendicatrix fracte profeſſionis· Et ideo propriam peruerſitatem nemo poteſt diſcutere ni ſi ſtudeat in libro conſcientie Eſt enim primo conſcientia praue tranſgreſſionis· ¶ Sicut enim homini datur car ta· Vt ſciat debita ſua· Sic datur homini conſcientia

vt cognoſcat ſua debita et delicta. Que ſi in preſenti non recognouerit homo Tunc conſcientia omnia nominat in futuro et extremo iuditio Ro. ij. Teſtimoniū illis reddēs cōſcīa eorum. Quō autem cōſcia ſit accuſatrix non verbū. yſid. de ſūmo bono li. ij. c. xxvj. vbi dicit peccans anteq̄ penas gehenne ſuſtineat penas cōſcie patit. Duplex igit ſup peccatorem fit iuditiū. q2 et hoc ſue cōſcie reatu premitur et illic ꝑpetuali pena damnat. Hec enī cōſcie abyſſus abyſſū inuocat. q2 de iuditio ſue cōſcie ad iuditium damnationis ꝑpetue vadunt in voce catharactarum .i. pdicatorū. Et ideo iſtam accuſatricem multū timere debemus. dicente ſene. in libro de moribus Nullum hoſtiū tuorum tm̄ timeas q̄tū teipm̄ Vn̄ cōſciam tuam magis q̄ famam intende. Falli nanq̄ pt fama. cōſcia nunq̄. Sicut aūt caritatiuus accuſator premiunt pſonam de ſuis defectibus. et ſi ſe correxerit culpā celat. Si vero non eam publice in iuditio ꝓclamat. Ita cōſcia in p̄nti nos p̄mit. corripit. et repħendit occulte. Sz ſi nos non correxerimus in iuditio futo pcta noſtra. coram oībus reuelabit ¶ Scōo ipa cōſcia eſt reſuatrix et cōſuatrix nr̄e poſſeſſionis. Vn̄ eſt ſicut qdam carta. in qua merita ſcribunt. p q̄ aſſecuramur de p̄mio et poſſeſſione paradiſi. Finis enī precepti eſt caritas de corde puro et conſcīa bona. et fide non ficta. Finis aūt precepti pt dici premiū hn̄s aūt cartā. p q̄ quis cōſecuturus eſt magnā hēditatem. Debet illam cum ſūma diligentia cuſtodire et caue maxīe ne a vermibus demoliat. Talis aūt carta eſt ipa cōſcia bō. informata caritate. p quam poſſidemus eternam hereditatem. Hanc ſummo ſtudio cuſtodire debemus. Sicut fecit aplus. xxiiij. Studio ſine offenſione habere cōſciā bonā ad dn̄m Studeo non leuiter. ſed ꝓfunde valde conſciam habere. et hoc ſine offenſione. nec etiam minima peccata in me lateant. vt ſic cum debita diligentia poſſim diſcutē puſitatē ꝓpam C ¶ Tercio cōſcia eſt vēdicatrix fracte ꝓfeſſionis. Oms enī xpiani xpiana ꝓfeſſione cēſent. et iō

quotiens ipſam pfeſſionem frangim9· totiens ɔſcia nra non ſolū nos accuſat· ſƺ etiam iudicat in puniendo ¶ Sƺ qꝫ aliq̄ ſuam pūſitatem negligunt corrigere Rō pōt eſſe· vel qꝛ hn̄t ɔſciam nimis dilatā· non ponderant n̄ groſſa pcta ꝛ enorma · Qui dn̄t habere ɔſciā ſicut qōdaƺ rethe hn̄s lata foramina· in q̄ non capiunt niſi piſces magni · ſƺ minores euadunt· Tales non ponderant ocioſa narrā pmo nec mendatia nec piuria· n̄ forte coram iudice ſuper libꝝ fuerint facta· Tales em̄ dilatant ɔſcias ſuas· dicentes illud gen̄· xxxviij· non eſt in vera ɔſcia· quis eam· ſcƺ pecuniam portat ī marſubijs.ſ· noſtris non attendentes qō legit̄ de q̄dam muliere· que xviij· dieb9 fuit punita in purgatorio · qꝛ ſemel audierat vnam cantilenaƺ diſſolutā ¶ Vel ſcōo· qꝛ hn̄t ɔſciam ſatis infirmatam oppoſitū pre dictoꝝ· qꝛ non ponderant pcta magna ſicut deberent· ſed erronee q̄ non ſunt pcta· Hic nōre poteris mlta de ɔſcia erronea· ⁊ q̄liter ɔſulendū ſit hui9 modi q̄ hn̄t tales conſcientias· ¶ Vel tercio· qꝫ hn̄t ɔſciam pturbatam· qui ꝑt pcta omiſſa deſpant· ɔ quos dicit Bn̄· ſup cant· can · Q2 nihil efficati9 ad curandum ɔſcie vulnera· ⁊ ad purgandum atiem mentis· q̄ꝫ vulneꝝ xp̄i ſedula meditacō· Et intendit· qꝫ homo cogitans illū infinitum amorem q̄ꝫ xp̄us in paſſione ſua nobis on̄dit non poteſt deſpare· F ·

¶ Quarto ɔſcia pt̄ dici pedagog9 ſp̄us ⁊ correctoꝛ anīe aſſotiatus quo aſſotiat̄ bonis· ⁊ ſepat̄ a malis hn̄s in ſe q̄ꝫdam aptitudinem · q̄ eſt vis vel actus vel habitus aīe a deo indutus · Et anima deo aſſimilatur per iſtum actū vel habitum· quia deus odit malum ꝛ diligit bonum· ſic aīa naturaliter habet inclinationem ad dileccōem boni ꝛ ɔgnicōem veri· Vn̄ ſinderiſ· ſemp naralit̄ inclinat ad bonū ⁊ remurmurat ɔ malū· ⁊ iō hƺ hō ɔſciaƺ ſi faciat ɔ inclinacōƺ nat̄e ſiue natal' ſinderiſ vn̄ ſinderiſ vel eſt actus ɔſcie vel ɔſcie ɔformis· Et ideo ɔſcia obligat hoīeƺ ſemp dum ſtat Sed wilhelm9 in tercio libro declarat vnde ſit

vel veniat remorſ? ɔſcie. Vñ dicit ꝙ q̃libet expit̃ in ſe. ꝙ
poſt multos act? elicitos a voluntate circa aliq̇d obiectũ
ip̃a voluntas facili? inclinat̃ ⁊ intenſi? actus ɔſimiles.
Ita ꝙ licꝫ act? ɔtrarios ex ſua libertate poſſit p?ea elicẽ
non tñ niſi cũ triſtitia ⁊ non cũ tanta ſicut potuit anteꝗ̃
eſſet habituata ad act? elitiendos. ¶ Exemplũ. Poſito ꝙ
aliq̇s elitiat multos actus diligendi circa vnũ hominẽꝫ.
ille non pt̃ eundem hoı̃em odire niſi cũ triſtitia. ⁊ p? talẽ
actum odiendi hꝫ remorſũ ɔſcie. q̇ non eſt aliud vt videt̃.
niſi triſtitia q̇dam derelicta in voluntate. ex hoc ꝙ elicit
actũ aliq̃ ɔ inclinacõeꝫ acq̇ſitaꝫ mediante recto dictamı̃e
rõnis. ꝓpter q̃ inclinacõem exptam nc̃ium eſt ponẽ ha:
bitum in voluntate. ⁊ tñ ꝓpter libertatem vel ꝓpter aliq̃
cauſaꝫ. Hec guilhel'. G ¶ Sed q̃lis dẽat eſſe ɔſcia
dicit̃. ꝙ primo dꝫ eſſe mũda. vt hõ primo videat ſe intus.
Scd̃o deũ videat. ꝗ deũ non pt̃ videre niſi ɔſcia mũda. ꝗ
null? pt̃ mundare ɔſciam. niſi ſeip̃m ɔgnoſcat ¶ Hic nõ
exempla multa de iſta materia. Dauid q̃ diu fuit in pc̃o
delictum berſabee ꝑpetratum non cognouit. ꝗ poſtꝗ̃ ſe a
predicto peccato mũdauerat. cognouit ſeip̃m dicens. Pec:
catum meũ ego cognoſco ¶ Scd̃o ɔſcia debꝫẽe tranq̇lla
q̇a lectulus viri ſalomonis in quo quieſcit. Iuxta illud.
Cañ. ij. Iudica mihi. vbi paſcas. vbi cubes in meridie.
Reſpondit in ɔſcia pura ⁊ quieta. H ¶ Vnde
nota ſm bern. ꝙ eſt aliq̇ ɔſcia bona. ſed tñ non tranq̇lla.
Et eſt illa. que cum ezechia cogitat in amaritudine aı̃e
ſue omnes annos ſuos. Timent enim q̇ñdoqꝫ ꝙ non ſit
pura. ſicut oportet ⁊ ꝙ non ſint ſuffitienter confeſſi ⁊ ꝙ
non hũerint ſuffitientem ɔtricõem ⁊ ꝙ ſuffitienter non
ſatiſfecerit ꝓ peccatis ſuis Et illud venit q̇ñqꝫ de ɔſcia
bona ⁊ q? ɔſcia in talib? eſt freq̃ter valde depurgatiua
ꝓponunt eñ in aı̃o ſuo. ꝙ nihil vellent facẽ ɔ deũ Iux̃
illud. p̃s. Iuraui ⁊ ſtatui cuſtodire iuditia iuſtitie tue.
Vñ reognoſcunt q̇ñqꝫ culpam. vbi non eſt culpa. ꝗ non

ad ſubam act⁹ · puta q non recognoſcunt ſe aliq̄ actū fe
ciſſe · quem tn̄ in rei veritate non fecerīt · ſ; tm̄ q̄ ad circum
ſtantias act⁹ · q: non cum tanto feruore fecerīt · ſicut ſupra
dc̄m eſt ¶ Alia aūt eſt oſcia bona et tn̄ tranq̄lla et hanc
hn̄t illi q̄ ſpm deo ſubiecerīt et carnem ſpui et pſunt carni
et ip̄am regunt · q etiam cum his q̄ oderunt pacem ſicut
eſſe pacificus · et talis oſcia eſt ille lectus · de quo ſup̄ dc̄m
eſt · Vn̄ dicit · Adiuro vos filie irl̄m · ne ſuſciteiis neq̄ eui
gilare faciatis ne de ſuo lecto recedat ¶ Sed eſt alia oſcia
nec bona nec tn̄quilla · Hanc hn̄t illi q̄ ſemp faciūt otra
oſciam ſuam · et ſciunt q male faciunt · et eſt mala et non
tn̄quilla · q: vermis oſcie corrodit ſine intermiſſione q̄uis
non ſemp ꝑpter indiſcrecōem vel delectacōem aliq̄ ſenti:
tiant J ¶ Tercio pn̄cipaliter aliq̄ ſunt negligentes
in reūendo diuinam maieſtatem · ¶ Circa qō nota q̄lem
reūenciam hō teneat deo exhibē Et primo q in omī hora
tenet deum laudare · Scdo omni die miſſam audire · ſpe:
cialiter dn̄icis diebus · Tercio omni anno admin⁹ ſacra:
mentum eukariſtie tenent accipe · et ſe deuote ad hoc pre
parare · nota q ſignanter debet ſuari · ¶ Quarto princi:
paliter ſunt aliq̄ negligentes ꝓximi nc̄itatez · deuī · xxiij ·
de omni re fr̄is tui ſi perierit et inueneris eam non negli
gas · q̄ſi aliena ſit hec res fr̄is tui · Et iſti ſunt inmiſicor:
des · qui fraternam opaſſionem non hn̄t · ſ; querunt que
ſua ſunt · nec miꝝ quia ſunt negligentes in his que dei
ſunt · ſ; q̄ diligentiā adhibent nihil q̄ dei ſunt negligunt
K · ¶ Nō q ſi diligentia q̄ ad nc̄itatem ꝓximi exn̄tis
in via · q̄ · ſ · ꝓxim⁹ ſe aliq̄lit iuuare pt̄ eſt rep̄henſibilis et
mala mltomagis negligentia reſpectu ꝓximoꝝ q̄ ſeip̄os
iuuare non pn̄t eſt magis rep̄henſibil̄ et mala q̄les · ſunt
aīe ꝓximoꝝ q̄ in p̄gatorio pena maḡ cruciant · quoꝝ ſalu
tem negligere non dem⁹ · ¶ Ad quod tria ſpecialiter nos
mouere debent · Primo · quia pena magna premiunt · ſm
aug · Solent em̄ queſtionarij · qui ꝓ domib⁹ hoſpitaliū

mendicant p mōm expone ⁊ narrare ꝑ'l'o ꝙ recis · paliti cis · ⁊ igne infernali pcuſſis ſubueniant · ꝓ quibus mōm circuerūt ⁊ ꝓuocāt auditores ad ſubueniendū · Sic i ꝓpo ſito aīe defunctoꝝ ſunt · q · in quoď hoſpitali · qui mittunt queſtores ſuos · i · pďicatores ꝟitatis exponunt hoībus · ꝙ ibi ſunt ceci claudi gl'iam dei nondū videntes Itē paſitici non potentes ſeipos adiuuare · qꝛ ſunt extra ſtatū merēdi ❡ Tercio igne infernali pcuſſi · q̄ꝛ ad l'ram purgandum credit̄ vna eſſe ps inferni · ❡ · Grauitas aūt penaꝝ talis oñdit̄ p exempla Legit̄ em̄ · ꝙ monachꝰ q̄dam decedens petijt inſtanter pñiā abbatis vt ſolitam ſibi decedentiū ſibi daret abſolucōem. Cum aūt pñiam abbatis nō poſſꝫ hr̄e · monachꝰ mortuꝰ eſt · Poſtmoď aūt veniente abbate i tentio monachi ei expoſita eſt · anteq̄ꝫ corpꝰ ſepultē trade ret · Abbas ſe in orōnem dedit · ⁊ rogitando de predictis vidit añ ſe defunctū vt ſibi videbat̄ bñdicite · ⁊ petijt de bitū abſolucōis · Et abbas ſtupens reſumpſit ſpm ⁊ ipm abſoluit · Quo facto · monachꝰ petijt pñiam · Abbas aūt neſciens cuiuſmodi pñia eſſet mortuis imponenda · Dixit ꝙ ſtaret in purgatorio · donec corpꝰ ſepultē traderet̄ · Quo facto exclamauit defunctꝰ horribilit̄ · ꝙ vox p totā eccia ꝫ audiebat̄ · O homo ſine mīa precepiſti mihi tm̄ morari in purgatorio · Ex quo ꝑpenditur · ꝙ eius pena fuit magna · ❡ Secundo debet nos mouere ad ſubueniendum eis be niuolentia · qua diligunt̄ a deo q̄ꝛuis enim in purgatorio ſunt · tamen a deo diligunt̄ dilectione finali qꝛ in gratia ſūt ❡ Tercio debet nos mouere confidentia · qua recompen ſari creduntur · Sunt enim ſicut heredes nobilium · qui ſunt infra etatem · ⁊ ſunt ſub cuſtodia dominoꝝ · Et hñt tutores ⁊ vellent quod aliq̄s iuuaret eos · ⁊ hoc eſſet eis valde gratum · Sic ꝙ in perceptione hereditatis vellēt eos remunerare · ❡ Sic in propoſito in purgatorio ex= iſtentes ſunt vel ſaltem erunt heredes dei ideſt cohere= des xp̄i · Et igitur ſi eos nunc iuuauerimus · bene nobis

& bene nos recompenſabūt Ex q̄bus p; in iſto negligentes
eſſe nō debem⁹· ſignanter tñ p miſſas & deuotas orones
Quib⁹ aūt modis iuuare pn̄t· nota in legenda de aīab⁹·
L · ¶ Et ideo aīe tales de negligentib⁹ ɔquerunt· Et
ſpetialit de tib⁹ gn̄ib⁹ hoīm ſ· de falſis executorib⁹ ſcd̄o de
perūſis oratoribus· tercio de ingratis heredib⁹ · De q̄b⁹
nota circa finem illius documenti ·ſ· Maledictus ne eſto
¶ Sed ex quo hic fit mentio de perūſis oratorib⁹· Oritur
dubiū ad ꝓpoſitum· Vtꝝ orones peccatoꝝ viuoꝝ proſint
aīab⁹ defunctoꝝ Cum peccores de⁹ non exaudit· & anime
de talib⁹ conquerant M ¶ Ad cui⁹ dubij ſolutionē
et intellectū eſt notandum · ꝙ orones ſunt in triplici dr̄a
Quedam ſunt ab ecc̄ia ordinate· q̄dam ab hoīe ordinate·
Orones ab ecc̄ia ſunt duplices Quedā ſunt ſacram̄tales
vt miſſe· q̄dam exeq̄ales vt vigilie & ɔmendacōs · Oroes
aūt ordinate ab hoīe ſunt duplices · Quedam voluntarie
aſſūpte ad orandū ꝓ alijs · q̄dam obligatorie· vt cū quis
decedens ab hac vita p teſtamentū· vel p aliqd̄ aliud ob
ligat alium vt oret pro eo · q: tunc ad hoc tenet ex debito
gratitudinis· He aūt orones que ſic fiunt ab hoīe· ad huc
ſunt duplices q: quedam ſolitarie· ſicut que fiunt ab vna
pſona· Quedam aūt fiunt in ɔmuni a ɔmunitate q̄ ma
gis ſunt vtiles· q: licet forte vn⁹ non exaudiatur · quia ī
pcc̄o mortali eſt · & p ɔn̄s perūſus orator tñ ali⁹ in eadē
ɔmunitate· qui eſt in gratia exauditur & ſic plus proſunt
illis animabus pro quibus oratur · N ¶ Sed quia
in documento iſto dicitur de animabus defunctorum ·
¶ Igitur notandum eſt· ꝙ anime ſunt in triplici differē=
tia· quia quedam ſaluate ſunt in regno celorum· quedam
in inferno· quedam in purgatorio · Et his premiſſis dicit
ꝙ nulle orationes quorumcunqꝫ viuorum in vita exiſtentiū
proſint animabus beatis ad p̄mij eſſentialis augm̄tacōꝫ
quia in primo inſtanti b̄titudinis h̄nt totū premiū eſſen
tiale Et iſto non obſtāte· ei⁹ ſcd̄o ꝙ orones ꝓſint b̄tis ad

ad glie accñl augmtacõȝ Nõ ſit aliqs in caritate. et oret ꝓ patre vel amico queȝ putat eſſe in purgatorio. qui tamen eſt in celo. iſte orans ſic in caritate meret exaudiri. et pater ſuus ↄgnoſcens ꝙ tales orones fiunt ꝓ eo gaudeȝ. q₂ tal' ſe exercet in bonis opibꝰ. et ſic eiꝰ gaudium accidentale augetꝛ. et hoc de aïabus btis. Sed de aïabus dampnatis dicitꝛ pmo. ꝙ nulle orones valent aïabꝰ finalitꝛ dãpnatis ſic ꝙ tõ eoꝝ pena in inferno dimittatꝛ Et dico de dãnatis finalitꝛ q₂ qdã fuerũt ad vitã reuocati ſicꝫ pꝫ i traiano et alijs q licet fuerunt damnati. non tñ finaliter. q₂ ꝓpter orones ſctoꝝ reuocati ſunt. In inferno eñ nlla eſt totalis redẽp-tio. et hoc qũtum ad penam corrñdentem pctis ꝓ quibus eternaliter damnati fuerunt. Iſto tñ non obſtante. dicitꝛ ꝙ pena aliquoꝝ in inferno mitigatꝛ. et aliq tõlitꝛ dimittitꝛ non loqndo de pena que corrñdet ꝓ pcto ꝓ quo ſũt dam-nati eternaliter. Sed alia pena. puta iniuncta pro pctis q̃ quis non exoluit viuens. Sic eñ aliqs decedens in i-fernum cum pcto mortali. et cum alijs pctis venialibus. de qbus anteq̃ cecidit in pccm mortale fuit ↄfeſſus et pe-nitentiam iniunctam morte pueniente non exſoluit pena igitꝛ tpalis in inferno talibꝰ corrñdet. que pñt remitti ꝓpt orones btoꝝ. q̃uis alia pena maneat ꝑpetua. que corrñdȝ mortali pcto non ↄfeſſo. ꝓ quo eſt damnatꝰ eternaliter.

¶ De his aũt que ſunt in purgatorio dr. ꝙ oms orones facte in caritate vel ex caritate pſũt eis. Et ideo modo dñr miſſe et alie orones ab ecclia inſtitute valere aïabus. Et hoc tribꝰ modis vel q₂ pena remittitꝛ vel abbreuiatur vel totaliter remittitꝛ ſeu tollitꝛ et illud intelligitꝛ de aïabꝰ in purgatorio ¶ Itꝛ dicitꝛ ꝙ oms orones ſacramentales et exequiales. licet ſint peſſimi peccatores poſſunt prodeſſe animabus. licet non ratione operis opantis. tñ ratione opis operati. vtpote ſi faciant in forma eccie. et non pro ſe. ſed ꝓ alijs. ¶ Ex quo ſequitꝛ. ꝙ aliquis pt facere aliq̃ actũ qui ſibi nihil valet. ꝫ alteri valebit. Et illud eſt quod

doctores dicunt in materia vbi querunt· Vtrum omnes
miſſe ſint eq̄les ·⁊ reſpondent ꝙ ſic ratione operis opati
qꝛ ita ꝯficit ſacerdos malus ſicut bonus·⁊ eadē eſt oblatio
ſed nō rōne opis opantis ·qꝛ ſicut plꝰ vꝫ miſſa boni ⁊ de
uoti ſacerdotis ꝙ̄ mali ¶Legit̄ em̄ ꝙ bt̄a virgo oſc'lata
fuit filiū ſuū ⁊ ſil'iter iudas oſculatꝰ fuit eū·⁊ tn̄ matris
oſcl'm plꝰ placuit ꝙ̄ oſcl'm iude· O ¶De orōnibus
aūt q̄ nō ſūt ſacramētales ꝗ p hoīes aſſūpte qđ de iſtis ſi fi
āt a pctoribꝰ ꝓ aīabꝰ Dicit bōuētura i·iiij·ſuo·di·xxxiij·q·
v· ꝙ orōnes que fiūt a pctoribꝰ nō ꝓprio motu· ſed qꝛ de
functꝰ dū vixit obligauit aliq̄ꝫ p teſtamētum ꝙ ſibi aliqđ
legauit vel p amicos vel alio mō ꝗ ſi neſciunt talem eſſe
pctorem tales orōnes valent aīabꝰ in purgatorio·Ratio
ſua eſt ꝙ licet orans non hēat caritateꝫ q̄ poſſit defuncto
ſubuenire qꝛ eſt in pctō mortli ·tn̄ caritas decedētis q̄ ordi
nauit·ꝙ talia ꝓ eo fierent iuuat ſic ꝙ in caritate deceſſit.
Sed alio mō orōnes pctoꝝ in iſto mō loq̄ꝫdi modicū vel
nihil valent· Et nota ꝙ orōnes q̄ fiunt ꝓ pueris nouiter
baptizatis qui ſtatim volant magis dicende graꝝ ⁊ non
valent ꝓ pena purgatorij·ꝗ magis ad gl'ie accidentalis
augmētacōem Sctā igit̄ ⁊ ſalubris ē cogitatō ꝓ defunctis
exorarē· vt a pctis ſoluant̄ P ¶Et nota ꝙ ꝗuis aīe
in purgatorio multis modis iuuari poſſit ·tam̄ maxie ⁊
ſpecialiſſime p celebracōem miſſaꝝ ·Oblatio em̄ corporis
ihu xp̄i ſoluit a debito culpe ⁊ pene ¶Legimꝰ em̄ ꝙ pꝰ
eſū agni in egypto ppl'ꝰ iſrl'iticꝰ liberat̄· Sic etiam agnꝰ
paſcalis in ſupliminaribꝰ ponebat̄ ꝯ angelū vaſtatorē·
Et ſerpens eneus in palo erectus contra morſus ſpentiū·
Sic oblatio iſta nobiliſſima·qua xp̄us in miſſa offertur
pro peccatis a deo acceptatur ·Vnde altare eſt ſicut mē
ſa que paratur aduerſus inimicos·ſcꝫ demones in purga
torio animas cruciantes· Iuxta illud·ps· Paraſti in con
ſpectu meo menſam aduerſus eos qui tribulant nos ·qđ
ꝓbat̄ p exᵉᵐ relacōe vidica narrat̄ ꝙ̄dā defūctū ſbito ad

penas purgatorij trāſeuntem cuiuſdā viri ſancti precibus reuelatū ad vitam · qui tale qđ vidit & audiuit narrauit aīa cuiuſdam q̄ prius in vita cognouat grauiſſime torqbat̄ in medio · igit̄ ſubito exultans exclamauit · Eya mihicor: diſſime deus in finem nō es oblitus mei · Cui alia aīa doloris in pena · vñ inqt mihi aīa ī horrēdis et penis ſupplitijs po teris exultare · At illa. Merito inqt exulto · qr mihi ſcire a dño datū eſt in hoc inſtāti · natū prīum longe opus Factus eſt p̄ſbiter in cuius miſſam p̄mam q̄ celebrauit ab his tor mentis liberabor & ad requiem euolabo ❡ Item aliud exem plū ī auſtrie p̄tibus · cū qdā ſacerdos deuotus miſſā celebra ret de mortuis ante pcepcōe3 corpis xpi cū dicēt Agnus dei dona eis requiem ſempiternam · audiuit voces Feſtinantiu3 a remotis clamantiū · Feſtinate pacem recipite qr iā miſſa appinquat ad finem · q̄ mox vt ſtabat corpus xpi recipiens & tenēs in manibus Fuit raptus in ſpū · & vidit innūabiliū aīaꝝ multitudinem feſtinantem ad pacem · Et alijs recedē tibus alij clamantes p̄cepta pace Feſtinate · qr miſſa appin: quat ad finem Sic vir deuotus ab hora p̄ma vſq3 ad nonā p̄ſtolantibus alijs & numerantibus qđ ſtatus hret · tande3 cum reuerſus ad ſe miſſam finiret aīe multe de purgatorio ad celum puenerūt · Diligentiam igitur adhibe iſtis pau peribus ſubueniendo clamando deuote ad deū O deus aīas pauperꝝ tuorum ne obliuiſcaris in finem · Q ❡ Et tñ notandū qr ſeptē ſunt que ſeu p que anime defunctoꝝ iuuari poſſunt · que ptinent̄ in hoc vſu. Fle · pete · ieiuna · vigila · da · redde · celebra q3 ❡ Primo fle · non ſicut ceteri q̄ ſpem non habent · ſed ſm eccīaſticum in mortuum produc lacrimas · ſc3 ad deum · vt penas eorum mitiget et exting: uat · Lacrime enim temperant ardorem ignis purgatorij R ❡ Si autem alias lacrimas immoderatas pro mor: tuis effuderis inanes ſunt & nllm refrigerium preſtant ſ3 magis aīas grauant ❡ Exemplū de hoc · Fuit em mlier qdā3 que hūit filiū ppoſitū · q̄ mortuo inconſolabilit̄ fleuit ·

Et apparuerunt mulieri matri iuuenes quidã in quãdã via vt videbat̃ ei cũ ingenti gaudio gradiens· Cunq̃ mater memor filij· eũ inter illos eſſe nõ videret & fleret Ecce p9 alios· filium lento gradu ſequentẽ agnouit Cum mater cum g̃ui clamore dixit· Et quid eſt fili ꝙ ſolus es non cũ alijs gradiens· Cui ille in toga qua indut9 erat aque ma gnum pondus oñdens· ecce inquit mr̃· he ſunt lacrime q̃s ꝓ me inaniter fudiſti· quare portatiõe grauat9 alios ſequi non poſſam Ad deum ꝛ lacrimas & maxie ĩ eleua tione corpis xp̃i funde & tunc liberabor a pondere quo grauat9 ſum· nũc tales em̃ in ſe oñdunt ac ſi velint impe trare bonitatem dei· xxix· dubitent de reſurectione corpũ ¶ Fuerũt em̃ quidam pħi qui in ortu puerorꝫ lugebant ſci entens ꝙ homo ad miſeriam naſcit̃ Sed in morte gaude bant q̃ſi homo ad requiem vadat· Vnde dauid cum puer infirmaret̃ non cupiebat cibũ ƺ cum eſſet mortuus ſtatim cibum ſumpſit dicẽs, Ad nos venire non poterit· ƺ nos ad eum ibimus ¶ Scdm̃ eſt oratio· q2 vt dictũ eſt ſancta ꝛ ſalubris eſt cogitatio ꝛc· ¶ Tercium eſt ieiuniũ· vnde dauid ieiunabat vſq̃ ad ſolis occaſum mortuo ¶ Quartũ eſt via & labor in afflictiõe corpis ¶ Quintum eſt elimo ſina vnde· ij· machab· dicit̃ ꝙ rex fortiſſimus iudas colla tione facta miſit hieruſalē ꝛc· Et nõ ꝙ hanc elemoſinā ideo miſit irl'm vt in templo pro animabus offerere t̃ Ex quo pꝫ ꝙ elemoſina paupibus monaſterijs eſt dãda vt s̃ dictum eſt in materia de elemoſina· ¶ Sextum eſt reddẽ iniuſta q2 ƀm augſt· Non dimittitur peccatum ꝛc ¶ Sep timũ eſt miſſarꝫ celebratio· que inter oĩa valet ¶ Octauũ poteſt eſſe indulgẽtia Qualiter aũt & qñ indulgentia va leat aĩabus in purgatorio De hoc nota in tractatu de in dulgentijs qui incipit Q̃ocunq̃ ligaueris ſuper terrã ꝛc finalit̃ igit̃ diligentiam adhibe non negligendo pro criſti necesſitate ut dictum eſt·

¶ De prefamilias scꝫ aīa vel spū hn̄te curam sup magnā familiā scꝫ sup cogitacōes locucōes ⁊c

Sequit̄ aliud documentū xxiiij· p qd catho iterꝫ intendit corrigere mores hoīm errantiū sicut in oībus p̄dictis· vn̄ dic· ¶ Familiam cura.

¶ Circa qd notandū q aīa vel spirit⁹ pt dici prfamilias qui habet curā sup magnā familiam· scꝫ sup cogitationes affectiones intentiōes locutiones ⁊ opationes ⁊ hm̄oi Hanc igit̄ familiā dꝫ spūs curare ⁊ regere q: vt ante aliqͣliter tactum est In ipa aīa est q̄i quoddā regnū Sic ⁊ silr ⁊ q̄i quedā familia que est regenda Pertinet ergo ad patrem familias ut sit diligens ⁊ non negligens eo mō quo dictum est. Nunc aūt dicendum est quomō debet esse curans ⁊ vigilans ⁊ ad illud intelligendū accedat verbuꝫ saluatoris math· xxiiij· ⁊ luce· xij· Hoc scitote quoniam si sciret pater familias qua hora fur veniret non sineret p fodi domū suā ⁊ ¶ Ex quo dicto primo est notandū q ista domus pt dici ꝯscīa que domus debet habere solidum fundamentum decens ornamentū optū tegumētum freqn̄s expurgamētū ¶ Et q̄uis in p̄cedentibus dictum sit de fundamento parietibus ⁊ ꝯstructione dom⁹ tn̄ nunc breuiter alio modo est procedendū ¶ Quia dico p̄mo q fundamentū ꝯscientie dꝫ esse sup solidā doctrinā fundatū sicut saluator dicit· Oīs qui hꝫ verba hec ⁊ facit ea assimilabit̄ viro prudēti qui edificauit domū suā sup petrā Petra aūt est xp̄s ⁊ eius solida doctrina· Sup istā petraꝫ sūme veritatis dꝫ quilibꝫ suā ꝯscientiā fundare ⁊ firmare Vn̄ sūme timēdū ē ne ista dom⁹ erronee fabricata stricta vel nimis lata· q: qd fit cōtra iustitiā edificat ad gehennā vt aliqualiter tactū est immediate s Vnde sicut doctores dicunt dictam ꝯscīe plus obligat q̄ preceptū prelati con scientia eni obligat q mētit⁹ ꝯ ꝯscientiā vel fatuus fac illud qd ꝯ legem c̄dit esse ꝓhibitā sibi In ista domo male pauerunt sibi quietē· multi xp̄iani qui illud quod durius

eſt ponunt ſub capite • ⁊ illud ꝙ mollius eſt ponunt ſub pede• Quia conſcientia eſt in mente ſicut caput in hoīe • ⁊ ſenſualitas eſt ſicut pes• Qui ergo ponit in ſenſualitate delectacōem ꝗ pcc̄m in ↄſcientia ſtatim remmurat ↄ peccatum ⁊ non quieſcit ⁊ ideo talis dicit̄ inquietare caput ſuum ¶ Iſtam aūt domū fundat quidā ſup arenam cupiditatis q̄dam ſuper aq̄s voluptatis Et ideo ↄſcientia eoꝝ ſtare non pt̄•q꞉ carent ſolido fundamento math•vij•dicit̄ ſtult⁹ fundauit domū ſuam ſup arenā ꝗ deſcendit pluuia ⁊ flauerūt venti ⁊ cecidit dom⁹ ¶ Scd̄o domus ↄſciētie dꝫ hr̄e honeſtū ornamentū vt ſit depicta curioſis ymaginib⁹ ſcꝫ virtutib⁹ ⁊ ſanctoꝝ exemplis q̄ nos preceſſerunt ¶ Vnde narrat Aug•in lib° •v•ↄtra iulianū ꝙ rex q̄daꝫ Cypri deformis ſpē thalamū ſuū ſiue cubiculū fec̄ depingi pulcris ymaginibus vt ex eoꝝ aſpectu vxor pareret pulcrū prolem Rex iſte eſt rō Cubiculū mēoria ſiue ↄſciētia ſenſualitas eſt vxor Et ideo ſi pulcrā ſobolem •i• v̄tuoſā opationē hr̄e cupim⁹ domū multoꝝ ſanctoꝝ pr̄m exēplis depingam⁹ ſic vt exempla ſūma⁹ a bonis ⁊ non a malis nͨ excuſando nos dicam⁹ ego fatio hoc • q꞉ multi alij hoc faciūt Sic em̄ excuſant ſe noſtris tēpib⁹ vani hoīes ⁊ diſſoluti Sꝫ dicam⁹ ego fatio hoc•q꞉ ſancti hoc faciūt• ⁊ dicam⁹ deo • dilexi decorem dom⁹ tue ⁊ ideo exemplis ſc̄toꝝ decorā aīaꝫ meam• ¶ Tercio hec dom⁹ dꝫ habere aptum tegmentū Cooptū aūt ↄſcientie eſt honeſtas conūſatiōis v̄tuoſe vnde boni qd̄ hn̄t interi⁹ ⁊ exterius ad laudē dei oñdant ⁊ ad edifitionē pxīoꝝ • Luceat inquit ſaluator lux veſtra coram hominib⁹ etiaꝫ de hoc nota ſuperius de vana gloria in documento illo •verecundiā bua Quomō bona opa noſtra qñꝫ zelis oñdere debem⁹ ¶ Quarto hec dom⁹ dꝫ hr̄e frequens purgamentū p ſcopam ↄfeſſionis Per hanc em̄ hec dom⁹ purgat̄ vñ Aug•ſup ioh̄•xxxxiij• Seru⁹ quo fugit ſe ſecum trahit• ⁊ quecūq꞉ fugerit non fugit ſe ipſam mala ↄſcientia non eſt quo erit ſequit̄ ideo

non recedit a ſe. pccm enim quod facit int9 eſt. vis audire ɔſiliū. Si vis a deo fugē confitendo non latēdo ɔfitē potes l atere non potes ¶ Sed eſt qñq3 de domo ɔſciētie ſicut de labrinto q3 fecit dedalis fecit em̄ dedalis domu3 qñdā cum varijs vijs et parietibus ita ꝑplexam ꝙ nullus inde exire poterat niſi per globum fili linei et hec domus vocata fuit laboꝛit9 qꝛ egꝛediēdo maxim9 et ingꝛediēdo laboꝛ fuit. Et ī iſta domo incluſit dedalis vnū monſtꝝ qḋ erat media ps hō. et media leo. ea rōe vt ibi ꝑpetue paſceret̄ et numq3 inde exiret ¶ Sȝ narrat ouidi9. et yſider9. v. ethimo. ſic in ꝓpoīto qñȝ eſt ꝙ dyabol9 pcipit hoīeȝ vnū pccm monſtruoſum feciſſe et facit cōſcientiā. quaſi domum dyaboli et abſcondit peccatū et fabricat ſibi vias ꝑplexas et pietes obſiſtentes nunc de timore nunc de rubore nunc de negligentijs nūc de diuina patientia nūc de tēpis pꝛolixitate nūc de etate qḋ monſtꝝ nullo modo exire pt̄ niſi ſcȝ cum globo fili linei Nam oȝ ꝙ confeſſor diligent̄ adūtat et dulcib9 verbis pctoreȝ lineat et picula pctoꝝ oñdat Et tunc cū auxilio diuine gratie recognoſcat illud quod fecit vt dicat illud. iiij. Reg. xx. Oīa quecūq3 ſunt ī domo mea viderūt et nihil eſt quod non monſtrauerō eis ī thaurum meis T ¶ Patȝ iᵒ ex oībus predictis quō dom9 in qua prfamilias familiā dȝ regere ɔpar̄ cōſcientie ¶ Sȝ ne dyabolus iſtā pfodiat ſūmope vigilandum eſt fur aūt multiplex eſt. qꝛ ſingulis virtutibus vitia inſidiantur. ¶ Dyabolus aūt pt̄ dici. qꝛ incipit̄ ſuffodere domū conſcientie ꝯ quē et eius ſatellites domus cum to ta familia eſt cuſtodienda. ¶ Vbi prudentia in primo aditu ɔſtruit̄ que diſcernit qḋ ſit vitandū quid appetendū qḋ a domo eijciendū Et ſecus hec fortitudo locatur vt hoſtes quos prudentia viuere nunciabat foꝛtitudo rpellat Poꝛro temꝑantia familie ꝓtiꝑe dȝ vt eius coherceat rpes appetitus. Juſtitia vero ſedeat in medio ut ſua queq3 diſtribuat His itaq3 diſpoſitis prudentia nuntios hȝ inducē ¶ Prudētia

nūtios hꝫ inducē q̄ aliq̄ꝫ dicant ꝙ ad exercitacōeꝫ valeat
¶ Venit ergo nunti⁹ ⁊ in greſſū petit ⁊ admittit. Qui
rogatus quis ſit. vnde veniat quid viderit Reſpondit ſe
non aliter dictuꝝ n̄ ꝙ ꝓſitiat Qui ſic incepit Ego inquit
ſum timor ⁊ mēoriaꝫ mortis vos nuntiare venio. Prudē
tia loquit̄ pro oībus ⁊ interrogat dicens. Vbi modo eſt
ipſa mors vel qn̄ adeit mēoria mortis Rn̄dit timor Scio
ꝙ non tardabit ⁊ ꝓpe eſt ꝫ horā aduentus ſui dicē neſcio
Prudentia. ⁊ qui veniūt cū ea. Rn̄dit demones veniūt
cū ea ferñtes libros grandes ⁊ igneas cathenas Pruden
tia Quid volūt facē cū his oībus Cuw in libris ſcripta
ſunt peccata hominum. Et eos ad hoc feruntvt ex his
ꝯmunicantur homiues. quorum peccata ibi ſcribuntur
⁊ cum ſuis iuribus eos eſſe ꝯuicerīt eoꝝ aīas ligatas ca:
thenis igneis trahunt ī infernū. Prudentia vnde venit
mors Rn̄dit de inferno. Qualis eſt infernus. rn̄dit loc⁹
eſt ſine menſura. profundus ſine fundo plenus aranie in
nūal. Ibi vidi oīa genera tormentoꝝ quoꝝ mīma maior
eſt oībus tormentis que in hoc ſeculo fieri pn̄t ibi nullus
ordo ꝫ ſempitern⁹ horror. ibi nulla ſpes boni omnis qui
in eo eſt odit ſe ⁊ alios Ibi fletus ⁊ ſtridor dentiū. ibi tn̄
ſitus a frigore nimio ad calorē nimiū. ibi vermis eorum
non morit̄. ignis eoꝝ non extingitur. nulla ibi vox. niſi
ve ve ve. Talis eſt infernus ⁊ milleſies peior. ⁊ ad hoc
veni denuntiare vobis. Prudentia quid fatiemus nunc
fratres audite ꝯſiliū meum Et date veſtrum. eſtote vigi
lantes ⁊ prudentes in omnib⁹ Tempantia accedēs dixit
Preocupemus fatiem eius in confeſſione Vn̄ ſobrij eſtote
⁊ vigilate. ⁊ Fortitudo. Cui reſiſtite fortes in fide. Con
fortamini in domino ⁊ in potentia virtutis eius induite
vos armatā dei Et iuſtitia ſobrij ut pie et iuſte viuam⁹
in hoc ſeculo iuſte ad deum. pie ad proximum Prudentia
iterum dicit. adeſt alius prefotibus pulcer ⁊ hilaris qui

videtur portare leta· Juſtitia admittatur Forte letificabit nos Et prudentia ad nuntiū Quid foris ſtas Quis ſis & vnde veneris nobis edicito Et nunti⁹ ego ſum amor vite eterne & deſiderium celeſtis patrie· Si me vultis audire ſilenciū habete & quietē Non enim inter clamo res audire poſſum & iuſtitia Dum timor mortis loqueretur audiuimus· & tacuimus iuſtū eſt vt te loquente taceamus Et deſideriū vite eterne· Ego venio de celo & vidi ibi talia que nullus digne loqui poteſt que nec oculus vidit nᶜ auris audiuit ꝛc Vidi trinitatem xp̄m ī humana natura· virginem mariam nouem choros angelorū· choros apoſtolorum martirum ꝛc· Et poſtremo veni ad turbas virginum que mirabiliter fulgebant & melodiam cantabant & canticum quod nemo poterat dicere· Poſt hec vidi turbam magnam ꝛc Prudentia placet q̄d dicis

V ¶ Sed cum de ſingulis ordinibus ſpirituum mira videris queſo vt que ſit eorum ꝓprietas in cōmuni vel que ſocialis conuerſatio ediſſeras Et deſiderium vite eterne Dicaȝ vtinam omnium ſibi ſimul in ꝯmuni actio ſeptiformis eſt Viuunt· ſapiunt· amant· gaudent· laudēt veloces ſunt ſecuri ſūt ¶ Viuit enī ſine moleſtia ꝛ anxietate & tandiu q̄ꝫdiu deus venit Quia iuſti imꝑpetuum viuent ¶ Secundo ſapiunt conſilia dei atqꝫ iuditia ſapiunt naturas & cauſas omnium rerum ꝛ origines ¶ Tercio amant deum incomparabiliter q: ſciūt ꝙ ad hoc eos prouexit Amant ſinguli ſingulos & ſeipſos ¶ Quarto gaudent de deo ineffabiliter · & de tanta ſua bonitate & quia vnuſquiſqꝫ vnunquenqꝫ diligit tantum ſicut ſeip̄m conſtet igitur ꝙ ſinguli tot gaudia habent quot ſotios ꝛ ſingula gaudia ſunt tanta ſingulis q̄ntum ꝓprium ſingulorum & ſic laudant ſine fine ¶ Quinto veloces ſunt ꝛ ſecuri Ecce pauca dixi de his que in celo vidi non enim dicere potui vt vidi Et prudentia· verū in celo te fuiſſe

vera dixiſſe et narraſſe cognouimus et intelligimus. Et tūc Fortitudo Quis nos ſeparabit a caritate xp̄i Tribulatio an anguſtia etc Non vtiq̄ certus ſum q̄ nec mors nec vita nos ſeparabit. Et iuſtitia eiciatur ille prior nūtius non enim iuſtū eſt in eadem domo manere cum iſta. Perfecta caritas foris mittit timorem Et Fortitudo Egedere timor. nam non erit timor in finib9 noſtris. reuertere cū tempore ſuo neceſſe fuerit. ¶ Sic igit̄ paterfamilias p̄dictas v̄tutes p timorē et amorē cuſtodit et curat Sz nūc omuniter videam9 de alia familia quā̄ predict9 paterfamilias curare debet non ſolum habet curare et r̄gere virtutes. verū etiam act9 anime interiores. et exteriores In teriores vt ſunt cogitationes conſenſus et huiuſmodi etc Exteriores vt videre. et loqui et huiuſmodi etc X

¶ Contra primum notandū q̄ quatuor ſūt genera cogitationū videlicet malitioſe ambitioſe voluptuoſe infructuoſe De primo ps̄ Quid gloriaris in malitia Sequit̄ Tota die iniuſtitiam cogitauit lingua tua. Talis fuit cogitatio ſaul cōtra dauid ſecundo Regū decimooctauo Saul cognouit tradere dauid in manibus philiſtinorum Et cogitatio fratrum contra ioſeph. Geneſis. xxxvij. Cū vidiſſent eū procul Et iſte ſcilicet cogitationes ſunt hominum peſſimorū inuidorum qui mala contra criſtū cogitant et iſte cogitationes indigent magna cura et vt bn̄ regantur id eſt expellant̄. ¶ Secūdum gen9 eſt ambitiorū dequib9 luce nono. intrauit cogitatio in eos quis eorū videretur eſſe maior. R ¶ Vbi notandum q̄ ſicut dicit petrus bleſenſis ad clericos de Capella regis. q̄ ambicō ē quedā ſymea caritatis Caritas enim patiens ē pro eternis ambitio patit̄ omnia pro caducis. Caritas benigna eſt pauperibus. Ambitio diuitib9 ambitio pro vanitate Caritas omnia credit et ſuſtinet. Sed longe modo diſſimili. Nec ad gloriam hui9 vite. Nec ad gloriam ſine

ſine • Et inteligit omnes qui militant in cauſis ambitio:
ſis capiti ſic anaas amonitide dextroſq oculos amiſerūt
proſpicientes in aquiſitionem temperalium de vita et de
pena nihil cogitantes • Et pax infra in eadem epiſtola
pro vaniſſima vanitate militant hodie noſtri in labore
et erumna in vigilijs multis • et periculis magnis ſcilicet
periculis fluuium latronum periculis pontium • periculꝰ
montium • periculis in falſis fratribus et mortalibus fre
quenter • et mortibus in confractione • et laſſiuie cordis
atq in alijs vite diſcriminibus in quibus gloriam mar:
tirij merentur ſi pro criſti nomine ſuſtinerent • Nunc aūt
martires ſunt mundi ſeculi profeſſores • et confeſſores diſ
cipuli dyaboli Per multas igitur tribulacōes iuſti intrāt
in regnum celorum Hi autem per multas tribulationes
intrant in infernum • Et ſimiliter ille cogitationes ſicut
alie ſunt curande et regende ¶ Tercium genꝰ eſt volup
tuoſorum de quibus geneſis, octauo Senſus enim • et co
gitatio hūani cordis prona eſt ad malum ab adoleſcētia
ſua Ex quo corruptio fuit in primis pentibꝰ Certe pauca
melioracio facta eſt in poſteris Dicit albertus de ꝓpetati
bus elementorum ¶ Qꝛ ſi ſup carbōes calidos extinctos
non tamen omīo morficatos qn̄ aliqs ignis remaneat
ſup proijciatur tenuis puluis ſulphuris cādela reaccēdit
ſic in ꝓpoſito quantūcunq homo flammas voluptatis ex
tinxerit ſemper tamen manet igniculus non mortificatꝰ
id eſt fames carnalis concupiē • que in vita iſta extingui
nō poteſt Summo ergo opere cauendum eſt ne proijciat
tenuis puluis ſulphuris cogitationū luxorioſorū moroſe
et cum circūſtantijs delectabilibus actus • vnde deutro •
xv • Caue ne ſurrepat tibi cogitatio impia , Sicut enim
paruus lano p feneſtras intromittitur • vt maioribus fo
ras apiat Ita dyabolꝰ puas cogitationes immittit et ſi
tales per neglīgētiam intromitantur trahunt mentem ad
conſenſum • ¶ Vnde narrat tullius de quodam principe

qui cum ſuſpectos haberet cartaginenſes ne pſidium recip
ent peciit ab eis vt egros interim refici paterentur. For
tiſſimis deniqꝫ immiſſis ſub habitu languentiū ciuitatē
occupauit ¶ Sic eſt de dyabolo pncipe tenebrarū Nam
ꝑpendens aliqs ſanctos viros nolentes recipe ſugeſtiões
ſub groſſa materia ſic in ope exteriori ſuadet eius admin⁹
cogitare de illicitis illecebris fingens non eſſe piculum
in delectationibus cogitationibus. Sed certe mendax eſt
qm̄ ſuper infirmas cogitationes. fortiſſimas delectatiões
immittit et ſic mentem ad conſenſum inducit Et ideo cum
ſumma vigilantia paterfamilias debet examinare et ſi co
gitationē noxiam inuenerit ſtatim debꝫ eaꝫ expellere ꝑpt
quod dicitur Jeremie. ij. Vſqꝫ morabunt in te cogitatiões
noxie quod verbū beatus gregorius ptractans non rep
hendit cur veniant ſꝫ cur morant Etem̄ in corda bona co
gitationes illicite veniunt morari prohibent. vñ pſa. v.
Aufferte malum cogitationū ab oculis meis delinquat
impius viam ſuam et vir iniqu⁹ cogitationes ſuas.
3 ¶ Item nota qꝫ ſunt quedam cogitationes que ſubi
to veniunt et ſe ingerunt cordi ita qꝫ non eſt in poteſtate
homminis quin veniant et vocantur primi motus ſm
Aug. et iō nec eſt peccatū mortale nec veniale ſi ſtatī hō
reſiſtat et nullo modo trahat eos in moroſā delectationē
Vnde homo predictis cogitationibus reſiſtendo multū
meret. ¶ Secundo ſunt cogitationes quibus adiuncta
eſt aliqualis delectatio quam animus nō ſtatim cohibet
ſꝫ ꝯſentit ita vt ſurgāt. et ꝯſenſus in tales cogtacões eſt
pctm Vnde tales cogitationes fedas non debet homo cō
ſentire et ſi reſiſtit non peccat ¶ Tertio ſunt cogitatiões
que cum illicitis delectacōibus paſcuntur ſine reſiſtentia
et pugna et delectacō circa tales cogitacões eſt pctm. Et
dicūt quidā qꝫ delectacō que eſt circa materiā mortal' pcti
vbi op⁹ ē et fctm eſſet mortale ſi ſeqret tunc ipſa cogitacō

eſt peccatum mortale. Si aūt eſt circa materiam vanam v opꝰ non eſt mortale. pctm ſi ſequit̄ tūc eſt tm̄ veniale i. aliquis cogitans ſi eſſes talis dn̄s tu velles talia facere et huiuſmodi Si aūt cogitacōꝫ ſequitur delectacō et poſt ꝯſenſus et volūtas plena ī actum malum ſi fieri poſſꝫ tūc eſt peccatum mortale nulli dubiū Ex quo i. ſm ſentētiā ſaluatoris math. xv. De corde exeunt cogitacōes male homicidia ⁊c. Igitur vt ſupra derelinquat impius viam ſuam ⁊ vir iniquus cogitationes ſuas et ſic cum omni cu ſtodia eſt cor cuſtodiendū. A ¶ Quartū genꝰ cogi tacōnum ſunt cogitacōes infructuoſe et vane ſine fructu et vtilitate ſunt de quibꝰ ps̄. Dn̄s ſcit cogitacōes homi num qm̄ vane ſunt ¶ Vbi nota ꝙ omnis cogitacō mun danoꝝ vel eſt de terenoꝝ prouidentia vel eſt ō differēda pn̄ia et certe vtraqꝫ iſtarū cogitacōum vana eſt ⁊ pit ī die mortis Vnde illud pſalmus in illa die pibunt omnes co gitationes eorum Qualiter autem peat prima cogitacō patet luc. xij. De diuite qui cogitauit horrea ſua dilatarē Et ſaluator dixit Stulte hac nocte repetat a te deus ani mam ⁊c ¶ Qualiter aūt peat ſecūda cogitacō patuit ſup̄ et narratur. iiij Rg. xxj. De amō filio manaſſe qui vitā malā pr̄is ſui recogitans. et mīam finalr̄ ſibi cogitauit ꝙ in peccatis patris vitam et iuuentutem ſuam duceret ⁊ poſtea finalr̄ ſic pr̄ fecerat peniteret Sed cogitacō illa perit. quia in medio malitie ſue a ſuis proprijs ſubditis occiſus fuit. de talibus p̄ſumptuoſis dicit palſmiſta Qm̄ declinauerunt in te mala cogitauerūt conſilia que non po: tuerunt ſtabilire hoc eſt ꝙ malitiaꝫ acceperunt a tua bo nitate et mīa et ſic mala ſua in te declinauerunt conſilia q̄ non potuerūt ſtabilire ¶ Vn̄ ex predictis patet q̄nta ſit fra gilitas noſtra ſi cōpem̄ apoſtoliſq̄ in primitiua eccleſia fuerūt. apl's nāqꝫ dixit Quis nos ſepabit a caritate xp̄i

& enũerant multa hoc q̄ facere nō poterant. Et dicit cer
tus ſum. ꝙ nec mors nec vita ꝛc̄ ¶ Sed reuera multi cle
rici & alij qui ſucceſſerũt in locũ eoꝝ rñdere poſſunt non
mors nō gladius. ſꝫ ꝑuerſe & voluptuoſe cogitationes ſe
pant nos a deo Et ſeruiunt hodie in eccĩa tales pr̄ſpiteri
quales fuer̄t iſti d̄ qb⁹ di^r daniel. xiij. vener̄t duo pr̄ſpiteri
pleni iniqua cogitatione aduerſus ſuſãnaȝ ꝛc̄ ¶ Sed ve
rus et ſapiens paterfamilias familiam curat & reg̃it & ab
huiuſmodi eã reuocat di. Jere. ij. Reuertat̃ vn⁹quiſqꝫ a
via ſua mala & a peſſimis cogitationibus. et conuertatur
ad dominum & miſebitur eius ¶ Siluanus vir magne
ſanctitatis interrogatus in quali conuerſatione opatus
ſit vt tantam acciperet prudentiam Rñdit non permiſi
in corde meo cogitationem morari que offenderet deum
Vnō dixit abbas ꝑperitius Cogitatio tua ſemper ſit ĩ re
gno celorum et cito illud in hereditatem accipies.
¶ Et dixit ꝙ niſi homo cuſtodierit cor ſuum multa neg
ligit. Et iſta cuſtodia fit ſecundum ꝙ docuit abbas ſera
pion dicens Sicut milites imꝑatoris cũ ante ipſum ſtãt
non debẽt nec ad dextram nec ad ſiniſtram reſpicere, Sic
nec monachus. & quilibet homo & fidelis ſtans in con
ſpectu dei Et dixit alius ſenex. Sicut nemo poteſt ledre
eum qui ad latus imꝑatoris ſtat Jta nec ſathanas poteſt
aliquid nobis nocere. ſi anima noſtra mundis cogtatiõi
bus adheſerit deo. Jnſuper quidã dixit ſeni nihil pugne
video in corde meo Et dixit ei ſenex Tu ſic es velut por
ta vbi quicũqꝫ vult intrat et vbi voluerit exeat Jta & tu
non intelligis que aguntur Nam ſi haberes ianuam. &
clauderes eam n^c ꝑmitteres per eam intrare cogitacões
malas. tũc videres ſtãtes foris & pugnantes adũſum te
¶ Dixit etiam ſenex alteri cuidam fratri. dyabolus eſt
inimicus et tu domin⁹. Jnimicus ergo non ceſſat iactare

ſuper te quodcū[que] ſordidum inuenerit effundens ſuper te vniū as imunditias Et tantū eſt non negligere Vt proprias foras quicquid ille iactauerit . Nā ſi negligis replebitur domus tua ſordibus et nequa[quam] valebis intrare in eam . Sed ambitionē quā ille iactauerit eijce palatim & remanebit domus munda p gratiam xp̄i . Et multum ad propoſitum quoniam paterfamilias d[ebet] domum cuſtodire vt familia bene regatur . ¶ Sic igitur patet primum quō per familiam intelliguntur actus interiores quorum curam debet habere paterfamilias . ¶ Sequitur de actibus exterioribus Sed de locutionibus & verbis tranſeo vſ[que] ad illud documentum Pauca in conuiuio loquere Senſ[us] nan[que] exteriores qui ſunt etiam quedam familia hui[us] domus ſeu patriſfamilias indigēt bona cura & diligenti regimine ne ex incuria patriſfamilias feneſtre dom[us] maneant apte & ingrediatur mors . Juxta illud intrauit mors per feneſtras ueſtras . niſi enim feneſtre ſenſuum noſtro[rum] claudantur . & ſub magna cura habeantur infinita mala nobis accidunt ¶ Quod patet primo de ſenſu viſus qui poteſt dici pmus de iſta familia B ¶ Circa quod notandum eſt q[uod] ſeptem ſunt genera hominū qui hanc curā negligunt & p conſequens multa mala incurrūt .

¶ Primum genus eſt hominum ſuperiorum qui ſemper ad excelſa & magna reſpiciunt & p hoc dei offenſam incurrūt iuxta illud Prou . Sex ſunt que odit deus & ſeptimū deteſtatur anima eius ſc[ilicet] oculos ſublimes . linguam mendacem cor machinās cogitationes peſſimas . manus effūdentes ſaguinem innocentē . pedes veloces ad currendū in malum teſtem falacem & eum qui ſemiat inter fratres diſcordiā Ecce pmū q[uod] deteſtat[ur] de[us] ſunt oculi ſublimes q̄ ſunt organa viſus . Et ideo publicā[us] non audebat oculos ad celū leuare quaſi diceret nō ſum dignus videre altitudinem celi pter h[oc] iuſtificat[us] fuit Luce decimonono

¶ Et ideo ſapiens petit Excellentiam oculorum ne dederis mihi. ſuperbi enim ſuū viſum ſemper hñt ad altiora que runt enī ſemp altiores ſiue ad altiora et maiora ꝑ̄tomouei non contenti ō ſtatu ad quem vocati ſunt C ¶ Secundū genꝰ hominum eſt inuidorū Oculus enim inuidi ad inſtar oculi ſtrabonici non recte vident illum quem inuident vnde dicitur primi. Regū. octauo poſtquam dauid triūphauerat de philiſteo non rectis oclis ſaul aſpiciebat dauid a die illa et deinceps. Nam Felicitas alterius eſt in uido cruciatus Et inuidi aliorum felicitatem videre non poſſunt. Inuidi vt ait boetius nequeunt oculos tenebris aſuetos ad lucē perſpicue veritatis attollere. ſimiles aui bus quarum intuitū nox illuminat. dies execat. Velud enim non poterat videre deum donec extingueretur ſicut ſupra dictum eſt. vnde aquila probat pullos ſuos ſi pñt perſpicere ſolem quod ſi non poſſunt abijcit eos Sic et deus qui aquile merito comparatur ꝓpter ſuam largitatem inuidos q̄ aliorū Felicitatem nō vidē poſſūt abicit tanquā ſibi diſſimiles. D ¶ Tercium genus eſt hominum iracundorum Ira enim turbat oculum et viſum rationis iuxta illud pſalmiſte Turbatus eſt a furore oculus meus Iram furorem appellat. Nam iratus eſt inſanꝰ ad tempꝰ ſecūdum ſenecam. vnde hugo. Superbia aufert homini deum inuidia proximum. ira ſeipſum Vnde etiam probatū ē quod oculi aliquorum hominū ſūt naturaliter infectiui eius quem inſpiciunt cum contingit eos iraſci vehement. ¶ Vnde refert ſolinus de mirabilibꝰ mundi in ſitia quaſ da mſemias naſci et dicit eas ī oculis gemmas pupillas habere et viſum perimē ſi aliquem reſpexerint cum fuerit irate Vnde iratus viſum non bene curat nec regit. quia de rebꝰ recte nō pt̄ bñ iudicare et ſic ymago in aq̄ t̄bata non bene videt ſic in mente turbata veritas non relucet ¶ Hanc autem perturbationem procurat dyabolus. eſt

enim dyabolus piſcator aſtutus qui propter hoc turbat aquam vt capiat piſcem E ¶ Quartum genus hominum eſt accidioſorum qui viſum non regunt. Oculi enim accidioſi interiores ſomno pigritie ſunt grauati. et ſignanter per diſcipulos dormientes de quibus dicitur mathei. xx. inuenit eos dormientes erant oculi eorum grauati vnde poſſunt dicere illud pſalmiſte. Dormitauit anima mea pre tedio Hoc autem prouenit ex inconſideratione felicitatis eterne et pene future Vnde dixit Jacob. geneſi. xxxj. die noctuque eſtu vrebar et gelu fugiebatque ſōnus ab oculis meis. Jlle eſtu et gelu vritur quando mentis oculus inferni ſupplitia meditatur vbi transibūt ab aquis niuium ad calorem nimium ¶ Refert macrobius in ſaturnalibus quod imperator quidam narrat ſibi nimiā magnitudinem debitorū quam quidam eques cum vixit calcauerat fecit culcitram ſub qua dormire conſueuerat diligenter conſeruari Admirantibus cūctis iuſſionē hanc addit imperator rationem Hūda eſt inquit ad ſomnū culcitra et ſolicite cōſeruanda in qua ille dormire poterat qui tantis obligatus debitis erat Magis mirandum eſt quō peccatoris oculi ſomnum capiunt qui eterne pene debito ſe obligatos ſentiunt Vnde oculos quos talpa poterat claudere pene conſideratio debeat aperire Vnde iob poſt flagella dixit nunc oculus meus vidit te iob. xxxxj. Et iere. primo dicitur. Virgam vigilantem ego video virga vigilans a ſomno corporis et accidie eſt conſideracō pene et glorie que facit hominē vigilare. vñ magna verecūdia eſt eſt homini criſtiano quod eo tempore iacet in lecto dormitādo quando volucres celi deum laudant. Accidiamus enī dum ſectatur otium interiorem amittit viſum. F
¶ Septimum genus eſt hominum auarorū quorū oculi ſunt puluere diſperſi et ideo videre non poſſunt Et ratio

Sicut talpe oculis priuate ſunt ꝛ oculorum ſigna tantum gerunt ꝛ teram fodientes eam fodiendo ſuper ſe iacent Sic auari in hoc mūdo prudentie tenent ſimilitudinem ſed non habent vere ſapientie veritatem ⁊ dum terrena querunt terrenis deſiderijs ſeipſos viuos ſepeliunt· Hic eſt oculus de quo dicit tercio ·Re· Oculi eius in vniuſa tera quia ad acquiſitiōeꝫ terrenorum ad vniuerſaꝫ terrā oculos intendunt qꝛ hec eſt intentio auarorum ocul' aūt rem clare videre nō poteſt ·niſi res ab eo ꝓportionabiliter diſtet Et ideo quia cupidi res tēpales ſup oculos cordis ponunt peruerſum de eis iuditium faciunt · vt que ſunt vilia reputēt bona ſeu pretioſa · Et ſicut per interpoſitionem operati corporis inter ſolem ꝛ oculum corporis habꝫ fieri corpalis eclipſis Sic ꝙ ex hoc terrenum aliquod per amorem nimium ponit in oculos cordis ꝛ ſolem iuſtitie cauſatur ſpiritualis eclipſis· in corde auari ſupercecidit ignis ⁊ non viderunt ſolē iuſtitie· ¶ Sextum genus eſt hominum guloſorum quorunm oculi dicuntur carnei· qꝛ ad procurandum carnem totaliter ſunt intenti· Job· iiij· nunquid oculi carnei tibi ſunt· Et ſicut oculi ſpiritualiuꝫ virorū ſp ad deū ſic oculi guloſorū ſēper ad cibum ⁊ ad ventrem quem colunt ⁊ deum ſuum faciunt Juxta illud philippenſes tercio· quorum deus venter eſt Quod exponens hugo de clauſtro anime Solent inquit templa conſtrui altaria erige ⁊ miniſtros ad ſeruiendū ordinari pecudes īmolari tura incendi ⁊ concremari Sic in ꝓpoſito nota ante de templo dyaboli Vnde oculi iſtorum nō recte vident quia totaliter carnei ſunt· G ¶ Septimum genus hominū luxurioſorum ē qui nec recte vident cum oculis corpis ſic ianitor cordis ·q̄ ſi pudic' fuerit qcquid videnti nociuū eſſe cognouerit excludit · Impud eus vo q̄rens ꝙ placeat· p oīa diſcurit ſic mal' ianitor malefacē volentes intrare patit nolentes autem monet ꝛ exhortat

vñ geneſis. trecesimonono dicitur ꝙ domina iniecit ocu
los in ioſeph Hec ſunt impudicitie tela quibus vulnerã
tur mlti ꝗ longe poſiti his telis pudicitiã ocloꝝ opponũt
Et hac tela olofernes percuſſus eſt de quo dicitur iudith
primo Cum intraſſet ante oculos eius iudit. ſtatĩ captus
eſt in oculis eius olofernes. Baſiliſcus aues ſuo intuitu
volantes interficit Sic et mulierũ aſpectus qñꝙ viros
celeſtes ad ỹma voluntatis trahit. et ſpũaliter interficit.
Volens igitur paterfamilias cum ſumma cura familiam
ſenſuũ regere et ſpecialiter quo ad viſum dicat cũ iob. iij
Pepigi fedus cum oculis meis vt nec cogitarem de vgĩe
ſuper quo verbo dicit gregorius nõ licet ĩtueri quod nõ
licet concupiſci Inſanus enim eſſet homo qui habet vas
plenum balſamo ſi illud in media platea poneret. et om
nibus ſic exponeret õ vas lapidem iactaret. Inſanus iᵉ
eſt qui habet in corde balſamum tanꝙ in vaſe fictili. et
debili ꝓpter vtilitatem liberi arbitrij habens etiã thauꝛ
caſtitatis et integritatis in corpore ſi ad ſpecula mulieruꝫ
auſus ſit accedere vt vas ſuum ictibus lapidem exponẽt
¶ Sed bonus paterfamilias debet facere ſicut legitur in
vita patrum de abbate arſenio qm̃ vidua venit ad eum
de remotis ꝑtibus proſtrata ante eum dixit. Ora pro me
deum. Cui pater abbas dixit. ora deum. vt tua memoria
tollatur de mente mea ¶ Quantum autem noceat in cu
ria iſta ſcilicet viſum regendi. Patet primo exemplo dd.
qui oculos iecit in mulierem. et ſic ꝓpter hoc adulterium
et homicidiũ cõmiſit ¶ Patet etiam hoc exemplo tygris
cum cernit ſpeculũ in via a venatoribus ex induſtria po
ſitum delectata pulcritudine ſpeculi ſiſtit gradum et ob
liuiſcitur catelloꝝ ſuorum et ſic capiuntur Sic multi capi
unt̃ ſpeculãtes pulc̃tudinẽ in creatis ꝙ ĩ c̃atore Hãc iᵉ fa
miliã cura ſcꝫ viſũ H ¶ Et nõ ꝙ ſic ad viſũ corpalẽ
multa reqrunt̃ ita ad viſũ diſtinctionis eadem requirunt̃

¶ Primo reqritur ad viſum debita diſpoſitio organi vñ ariſtotiles libro de animalib⁹ dicit ꝙ oculus eminẽs eſt viſus debilis ⁊ ocul⁹ ꝓfund⁹ eſt ſcꝫ boni viſus ⁊ fortis Sic eſt de hoīe hūili ⁊ ſupbo nam ſicut oculos ꝓfundos habentes melius vident diſtantia alonge ⁊ etiam ſubtilia ⁊ minuta ꝙ̃ habentes oculos p̄minentes qui ab oclo ſenſuali defacili ledunt̄. Sic ⁊ humiles clarius vident ſb̄tilia ꝙ̃ ſupbi. Vñ math. xj. Abſcōdiſti hec a ſapientib⁹ ⁊c Et reuelaſti ea puulis .i. hūilibus ſm gloſaꝫ Vnō bern de gradibus humilitatis. Illud qm̄ quod in ſcala illa q̄ in typo hūilitatis Jacob monſtrata eſt dñs innix⁹ apparuit quid aliud īnuit niſi in culmīe humilitatis cognitio veritatis. Et hic pt̄ illud applicari quod ſuperius dictū eſt quod exiſtens in puteo in meridie ⁊c Autores autem pſpectiue conſueuerūt cauſam triplicē aſſignaē iſti⁹ dicti ¶ Prima quia profund⁹ oculus eſt magis a nocumentis exterioribus elongatus. ¶ Secundo q: in oclo profūdo virtus viſiua amplius adunat̄ eo ꝙ magis interius profundatur ¶ Tercia cauſa eſt quia profundus oculus ad nūm cōmunē ꝓpinquius accedit in quo numero virtus viſiua ſicut in fonte conſiſtit. ¶ Ex conſilib⁹ cauſis ſapientia magis concedit̄ hūilib⁹ ꝙ̃ ſupbis. ¶ Primo q: hūilitas maxīe eſt a vitiis elongata. ⁊ a piculis. ⁊ ideo nouit declinare picula ¶ Secūdus itaq; anthonius vidit oēs laqueos huius mundi Et queſiuit quis omnes iſtos laqueos poſſet euadere Et reſponſum eſt ei ꝙ ſola humilitas nͨ mirum qui ſi ſint alta ipſa euadit. q: caput inclinat ⁊ dimittit ⁊ ſi ſint inferius ipſa euadit quia ad terrā reſpicit Hoc aūt eſt nūtium ſapientie ſcꝫ mala ⁊ peccata declinare. ¶ Secundo humilitas bona non oſtendit. ſed occultat ⁊ congregat. ⁊ quanto amplius tanto videt perfectius ¶ Tertio hūilitas fontali ſapientie magis appinquat q̄ dixit. diſcite a me quia mitis ſum ⁊ humilis corō Debita igit̄ diſpoſitio organi requirit̄ vt viſus bñ regat̄

¶ Secundū eſt penitentia non enim ſufficit volenti diſcere. vt magiſtrum audiat. ſed etiā vt librum diligeni aſpiciat Sicut qui legem dei vult aſpicere. & addiſcere oportet ipm deo appropinquare. Elongatio enim a deo pro multitudine peccatorum tollit notitiam diuinorum Iniqtates em̄ veſtre diuiſerūt int̄ vos & deū veſtrū pſa. liij. Et ſequit̄. & peccata veſtra abſconderūt fatiē eius a nobis Et aug. dicit. Errat qui veritatē ſe cognoſcere putat et adhuc nequiter viuit ¶ Terciū qd̄ requirit̄ eſt proporcō diſtantie nam ſi viſibile ſup oculū ponat̄ vel ſi nimis ab oclo diſtat nō vi ipm viſibilē ſiue obiectū ¶ Sic in pposito in iudicō humano. Si aliqs p amicitiam alteri9 nimis appinquat uel ſi p odiū nimis elongat̄ tūc de deo non bene iudicat̄ ſiue iudicat Nā amor et odiū puertūt ſepe iudiciū Exiſto ɔtingit alqn̄ q multa opa ppria licet nō multū valētia aliorum opibus pſtantioribꝰ meliora R ¶ Moraliter vnꝰquiſq gloriatur in tribus ſcilicet in voce. filio & carmine etiā ſi ſint vilia. videtur em̄ ſpmee q proles ſua ceteris ancellat in pulcritudine. cū tn̄ eximū gradū teneat in deformitate Et ſic homo in terdū iudicat de ſuis operibus male eo q nimis ſint ſibi proxima q nimis diligit etiā de alioꝝ opibus ſi nimis diſtent ab eis per odiū vel rancorem Nam ſecūdum gg. Non fatile caput interiꝰ abhorret affectus. ¶ Quartū quod requirit̄ eſt ſoliditas rei in ſe vnde aer q non eſt corpus ſolidum non eſt viſionis obiectū. In quo informam̄ quia circa cognitiones & viſionis intellectuales ſemper debemꝰ eſſe intenti Sap. xiij. Vani ſunt homines quibus non ſub eſt ſcientia dei. Scientia autem dei eſt qua homo ſeipſum cognoſcit et deum. Bernardus in ſermone quodā orās ſcire dicit deꝰ nunqt nouerim te. & nouerim me Hec breuis oratio eſt ſed fidelis. & ad ſalutem neceſſaria Ex priori quidem timor concipitur. Ex poſteriori ſpes & caritas generatur Et. Seneca de libero arbitrio.

Fatuū eſt ſtudere de menſionib⁹ terrarum & ſeipſum ne
gligē & ſeipſum neſcire. ſtultum ē vacare ↄcordātie mu
ſicorum a non habere concordanciā cum proximo vel cū
ſeipſo ¶ Quintum quod requiritur ē attentio viſiue po
tentie. Cum enim ſpes multorum viſibiliuum afficiunt
aerem & medium & circumſtent oculum & viſibilem ſpi
ritum tamen aliqñ ō oībus iſtis viſibilib⁹ corā oclō poſi
tis viſ⁹ vnitū apphēdit ill'd viꝫ ad qd aīa īcepit ſpecialiť
¶ Sicť eum canis venatic⁹ odore vni⁹ cerui p attentionē
potentie fuerit vehementť alligatus. ſic iſtū ſeruū inſeq
tur vt alios occurrentes vel caſualiter emergentes non
ſentire ā videre videať. Sic in ꝓpoſito informamī p illud
pſa viij. Vtinā acce diſſes ad mandata Et illud deut°. xj.
Ponite hec verba in cordibus veſtris & inter oculos ve
ſtros collocate. Et ex iſtis eliciť ꝙ mandata & v̄ba diuīa
dūt attendi & videri Vñ ſene. diť. Cum multa pcurreris
in die vnū tibi elige qd ē tibi nčm ad qd tota vita nr̄a &
intencō dꝫ ordinari ¶ Sextū quod requiriť eſt mora tēpis
Nā vt ꝓbat ptholomeus libro. iiij. de aſpectibus licet
viſibile viſum oñdať ſubito nō tamen deitate cognoſciť
niſi pri⁹ aliq̄ deliberacō habeať que mora indiget tempe
& menſura ¶ Moraliter hic inſtruimī ꝙ v̄bo dei debem⁹
inſiſtere & non ſubito tranſire nec obliuioni tradere. vt
poſſimus ad cognitionem dei peruenire ¶ Vnde legitur
geneſis. xxxij. ꝙ iacob in itinere ↄſtitutus cum vſq; ad
aſcenſionē aurore luctamē exercuit ī qua lucta nō ceſſauit
quouſq; benedicōeꝫ angelicā reportauit Exemplo eius &
nos in via pegrenationis verbū dei vel ſcripťam ſcťam
tāq; angelicuꝫ nuntiū diue veritatis debemus apprehen
dere & luctari quouſq; ad ortum aurore donec letitia no
ticiā veritatis illuceſcat & oriatur in monte Ex quo lucta
mine marceſcit numerus femorum. quia ex hoc ſcire ſa
pientie debilitatur concupiā in homine. Vnde Jeroni
mus Ama ſacras literas. & vitijs carnis carebis.

¶ Septimum qd̄ requirit̄ eſt diſpoſitio exterioris lumīs medium illuſtrantis nihil enim videt̄ in tenebris niſi p lucem orientem ſup rem viſam ab eodem vſq ad ocl'm multiplicatā ¶ Sic moraliter loquendo ad hoc q ocl'us noſter ītellectualis vītatem aliq̄ apphēdit nēce eſt q ſup eū ſolis iuſtitie ſplendor effulgeat deus em̄ lux vera eſt q̄ illuminat oē3 hoīe3 veniēte3 in hunc mundū. ¶ Et ſicut abſq corpali lūīne non fit viſio corpalis ſic abſq illo lūīne non fit viſio ſpūalis nᶜ ītellectual' deus em̄ eſt qui doce3 oē3 hoīe3 ſcientia ſic dic̄ ps̄. vt in lumine ſuo lumē videat iux̄ illud ps̄ In lumīe tuo videbim? ⁊c̄ L ¶ Si igit̄ homo.ſ.pr̄familias ſic p diſcretionē videat tunc viſum tāq̄ principalē de familia bene regere poterit. Quia niſi ocl'us bn̄ regat̄ eo modo quo dictū eſt tunc nimis ſumptuoſus efficit̄. ¶ Vnde narrat̄ q in menſa cuiuſdam prelati fuit mota vna queſtio qd̄ eſt membꝝ ſumptuoſius in corpore hūano rn̄ſum ē ab oībus q venter. iux̄ illud Ec̄c. vj. Oīs labor hoīs in ore eius Interrogatus quidam plꝰs. quid ſup hoc ſentiret. qui cum alijs diſcumbebat Sentio inquit q oculi pl? oſtāt q̄ aliquod aliud membꝝ corpis Quia ſex ſunt que diuitibus ſumptus aufert ſc3 pretioſitas veſtium equoꝝ edifitioꝝ libroꝝ cibarioꝝ ⁊ vaſorū argenteoꝝ ⁊ aureoꝝ Supfluitas iſta non eſt ꝑter aliud inuenta niſi q in hoc oculi oſiſtit ꝓdigium. qui etiā auꝝ vtit in cibum dum em̄ gula paſcit̄ cibo ocul? paſcit̄ auro ⁊ argento. Vn̄ tanta eſt oculoꝝ ſumptuoſitas. vt ſalōn de ſe dicat illud. Ec̄c. ij. Oīa q̄ deſideraueꝛt oculi mei non negaui eis vt dicat alibi. Oculi hoīm inſatiabiles ꝓuer. xxvij. ¶ Tāta em̄ eſt oculoꝝ ſumptuoſitas ⁊ c̄ioſitas vt etiam fatiat hoīe3 inſanire ſicut p3 de nerone qui ex effrento appetitu oculoꝝ vrbē romanā incepit ut ſimilitudinem trope ardenter inſpiceret ⁊ illam incendens ab altiſſima turri ſpeculabat̄ Vnde. ec̄c. iij. nequiens oculo quid

čatū eſt·igiť oportet vt regať vt dictum eſt · Et ſi placet p̄dicanti pť hic applicare q̄dō vel quid hec pn̄cipalis fa milia videre debeat ſcȝ quid infra nos latȝ quid ſ̄ nos·pȝ ꝙ circa nos cernim̄ · de quib⁊ habes alibi ¶ Sequiť mō de alia familia ſcȝ ſenſu audit⁊ qui ŕgi debet vt audiat p obedientiā ⁊ ſubiectionē͂ vocē dn̄i nō obdurando cor ſuum iuxta illud · hodie ſi vocem eius audie⁊c Vt dicat cum pſ̄·Audiā quid loquať in me domin⁊ deus M

¶ Circa quod eſt ſciendū ꝙ deus loquiť aīe multipliciť ꝙ̄ locutionē debet famul⁊ iſte audire · ¶ Primo loquitur deus aīe p gr̄e infuſionē·vn̄ Job·xj·Vtinā de⁊ loqueret tibi ⁊ apiret labia ſua tibi ⁊ oñderet tibi ſecreta ſapiētie Deus aīe loquiť cum ab eo gr̄aȝ ſibi infunditur Secreta aūt ſapientie ſue oñdit ei cum ip̄a dulciter in eius cogni tione delectať ⁊ extunc delectatione ſubita ſupeuenīente aīa mouetur· Juxta illud iob̄is · Angel⁊ dn̄i deſcendit in piſcinaȝ ⁊ mouebať aq̄· Angelus ·i· gr̄a qn̄ in piſcinam aīe deſcendit tunc ip̄a moueť ad bonum actum ⁊ merito rium·q:vt dictū eſt ſ̄·ergo hȝ ſe effectiue ad actum merito rium· ¶ Secundo loquiť deus aīe p intellectus illuſtra tionem ⁊ affectus inflāmationē ⁊ ſic aīa per hāc locuti onem illūinatur ⁊ inflāmať ſcȝ q: ſm̄ pſ̄ Jgnitū eloquiū tuū vehementer Jgnis aūt illuminat ⁊ inflāmat ⁊ ideo ſeruus tuus dilexit illud. Vnde luce vltimo·diciť qō hi duo diſcipuli dixerunt Nonne cor noſtrum ardens erat in nobis dū loqueret in via Vn̄ ſi petrus fleuit qn̄ criſt⁊ eum reſpexit multo magis debet aīa moueri in deum cuȝ in locutione ſentit dei preſentiā ⁊ deū intern⁊ in aīa op antem ⁊ loquentē · Dicat ergo tunc · patū cor meū deus patū cor meū ¶ Tercio loquiť per occultā ſue volūtatis inſpirationē Sed vbi fit hoc diciť ꝙ ī ſolitudīe iux̄ illud oſee ducam eam in ſolitudinē ⁊ ibi loquať ei ad cor. Eſt aūt hec ſolitudo quedam diuina inhabitudo· vn̄ dixit · quidā ſcťs nunq̄ min⁊ ſolus ſū ꝙ̄ cū ſolus·n̄ min⁊ ocī⁊

ſum q̄ cū otioſus ſum vult dicere q̄ cū homo eſt otioſus
& ſolus magis cogitat de deo a de ſua eterna ſalute & ſic
eſt in tba bonoꝝ cogitotiōm in quib9 deus loquit anīe Et
ad iſtā ſolitudinē mltū ꝯfert ſolitudo loci a cuiꝰcūq̄ male
ſocietatis Et ideo iero9 multum cōmendans ſolitudinē
& ꝯpans padiſo dixit O ſertū floribus xpi vnans O ſo
litudo in q̄ naſcunt etiā illi lapides de quib9 ī apoc. Ciui
tas magni conſilij ꝯſtruit Quid ergo agis frater in ſeclo
q̄ maiores mōo q̄ diu te tectoria vmbre p̄munt Hec iero.
& i' fuge tace quieſce & ſic ſolus eſſe poteris dixit arſeni9
Vude dicas. O dini etiaꝫ malignantiū & cum impijs nō
ſedebo Sed de mala ſocietate ſup̄ dictum eſt Sic igit hō
in ſolitudine cuꝰcunq̄ exterioris ꝯſolatiōis & tunc deus
loquit ſibi ad cor. Quia quot ſunt genera affectionū tot
ſunt virtutes diuinoꝝ verboꝝ ¶ Quarto deus loquitur
aīe p deguſtacōeꝫ celeſtis dulcedīs & tūc faties aīe efficit
recte cornuta per ſua dona a bnſitia. p que aīa fortificat
Et his cornibus vētilat totā ſpriam .i. mūdanā machinā
p ſpiritualem delectacōeꝫ de diuinis bnſitijs. vn̄ Augſt.
Quāuis vocē loq̄tis audire non poſſet cū tn̄ illud quod
deſideras accipis colloqui tecum. a ſi non vereris tn̄ bnſi
tijs dedignat ¶ Quinto loquit p ſpiritum ad ſpm. vnde
ſicut dicit greg. tunc vniunt in vno ſpū deus & aīa .i. ad
coꝝ. vj. qui ad hēt deo ā Prou. iij. Cū ſimplicib9 ſmoti
natio ei9 Cum ſimplicibus inq̄ ſpiritalibus qui abnegāt
quod ſunt et fiant quod non ſunt. greḡ. deus angelis lo
quit cum eius volūtas eis inſpir a' Sꝫ aīe ſancte loqunt
p deſideria ardent inherentia q̄bus rn̄det de9 cū certitudi
neꝫ retributionis eos inter deſideria ꝯfirmat. ¶ Et ſic pꝫ
quō ſcōs de iſta familia bn̄ regi' q̄ audit dei locucōꝫ. Sec9
fatiūt q̄ libent verba inutilia detractoria mentioſa & ob
locutoria audiunt. vn̄ poſſibile ē q̄ aliq̄s audiendo talia
a ſpecialiter v̄ba detractoria q̄ñq̄ peccat mortaliter q̄ñq̄
ꝯpī odiū qō aliq̄s hꝫ ad aliū libent & cū delectacōe audit

quod q̇s ſiniſtre de alio loquit̄ Et poſſʒ loq̄ntem corigē · ſʒ non facit ſʒ potius loq̄nti dat occaſionem loquendi · quia viʒ forte loq̄ntes talia v̄ba libent̄ audiant ¶ Vn̄ bern̄ · detrahere vel detr̄hentē audire quid hoꝝ grauꝰ ſit · diffi⸗ culter ꝑpendit̄ aures tuas ſpinis ſepi vt hūc famulum bn̄ regas Itē hic poteris applicare quō deꝰ nos ml'tiplicit̄ vocat de quo nō alibi N ¶ Nunc conſequent̄ tercıꝰ de iſta familia q̇ dʒ regi eſt ſenſus guſtꝰ vt hō guſtet p̄ de uocōeʒ ꝓut dicit̄ guſtate ⁊ videte qm̄ ſuauis eſt dominꝰ ¶ De aīa que deū p̄ deuotioneʒ guſtat · Apo · xij · ꝙ date ſunt mulieri ·i· aīe deuote due ale aq̇le · vt volaret in locū ſuum ¶ Circa quod nō ꝙ dicunt̄ ale aquile ꝓter viſus claritatē ⁊ ꝯtemplacōis ꝑſpicacitatē ⁊ dicunt̄ due eſſe q꞉ ad deuocōeʒ requirit̄ ꝙ interius ſit illūinatꝰ ⁊ affectꝰ in flāmatꝰ volat aūt aīa deuota in deſertum · mundū ⁊ ea q̄ ſunt in mūdo deſerendo ⁊ igit̄ volat vt laq̄os euadat ne ab initio capiat̄ · nam incautus ad moḋ auis cito capiat̄ · Volat etiam per deſertum ad peregrinandum de exilio ad patriā vt ⁊ cibum ſapidū capiat qui in terrenis non inuenit̄ ſʒ in ſp̄ūalibus ⁊ celeſtibꝰ ¶ Aīa aūt p̄ deuocōeʒ ſic diſpoſita ad volandū volat nunc ſurſum nūc deorſum nūc ſiniſtrorſum · Surſū volat ꝯſiderando premia electo rū pſ̄ · Aſcendit ſup cherubin ⁊ volauit ¶ Secundo de⸗ orſum conſiderando penā afflictoꝝ ¶ Tercio dextrorſum ꝯſiderando ꝓſpera · ¶ Quarto ſiniſtrorſum ꝯſiderando aduerſa ita proſeq̄re ſi volueris O ¶ Sequit̄ ꝯſequē ter de quarta familia ſcʒ de odoratu · Qui tunc bn̄ curat̄ qn̄ odoratus p̄ veram ſpem regit̄ · q꞉ ſpes eſt de futuro ⁊ maximo bono · quia in preſenti odoratus que eſt ſpes de futuro bono quod mō poſſidemꝰ in ſpe ⁊ tunc poſſidebi mus in re ¶ Et ſicut inueniunt̄ quedam aues que precel lunt alios in odoratu · Sic ſunt q̄dam aīe que ipam futuʒ gloriam odorant ⁊ odorādo ſitiūt iux̄ illud · Sitiuit anīa mea ad deū fontē viuū ⁊c̄ · Iſta pn̄t eſſe verba aīe deuote

q̄n aliq̄n eſt refocillata fōtis dulcedine. ꝫ minime ſaciata qꝛ eius dulcedo ſitī ꝓuocat. ⁊ totalit̄ nō extinguit maxīe in p̄ſenti. & ideo p ſpetiē odorat aliqͬd ſiue aliqͦd p fectū futurū bonum ꝙ etiam vocat illud bonū fōtem viuum cui⁹ ꝓfunditas eſt īattingibil'. hunc fontē pauit moyſes filijs iſrahel cum deficerent aqua in deſerto. di. dn̄e aperi eis th̄ſaurum tuū fontem aque viue. Et hic eſt fons qui egredit̄ de loco voluptatis ad irrigandum paradiſum eccīe alit̄ tn̄ in p̄nti ⁊ aliter in futuro. qꝛ in ſtatu p̄ſenti ſcilicet gratie irrigat hoc eſt dulcedine ſua perfundit. ꝫ nō plene nec ꝯtinue Sed in ſtatu glorie pleniſſime. Guſtato igit̄ in preſenti huius fontis dulcedinē ardorem quendam in anima generat ⁊ igitur fecit amplius ſitire. eccī. Qui bibet me ad huc ſiciet. Vnde illud ſitire eſt p quendā odorē iſtam dulcedineꝫ pcipe. ⁊ ſic futurā gloriam totis precordijs ſperandam concupiſcere O dn̄e da noibis hanc aquā vt non ſitiamus ineternum ❡ Quintus aūt de iſta familia qui debet regi eſt tactus. Qui bene regit̄ p deuotam orationē qꝛ orō eſt quidā tactus q̄n enim oramus tūc deū tangim⁹ ❡ De oratione aūt nō in documento. ſaluta libenter ſupra. Ex oībus iſtis predictis patet documentū familiam cura

❡ De veritate oī in genere & mendatio ⁊c.

Sequitur aliud documentū ſcilicet. xvij.

❡ Coniugem ama. In quo documēto aduertendū eſt ꝙ rōalis c̄atura homo qui eſt filialis dei propago iux̄ illud Videte qualeꝫ caritatē dedit nobis pater vt filij dei nominarem̄ & ſumus. Iſta ergo nobilis creatura filiam nobiliſſimi regis. ſcꝫ dei matrimonialit̄ coniunxit & copulauit. filia autem iſta homini copulata vocatur veritas vt homo dicat illud ſap. octauo. Hanc amaui & queſiui mihi ſponſam eam aſſumere & amator factus ſum forme illius. Et ſicut veritas eſt filius dei ſic mendatium eſt filia dyaboli. ❡ Hanc aūt coniugem ſciꝫ

veritatē homo debat amare• merito ſignanter ꝓpter tria•
¶ Primo ꝙ homo eſt rationalis dei indago ¶ Secundo
ꝙ eſt filialis dei ꝓpago• ¶ Tercō ꝙ naturalis dei ymago
Hec tria ꝓſecuta habes alibi• Ideo ad preſens tranſeo•
P ¶ Sed nōndū ad pn̄s de iſta ꝯiuge q̄ ſic eſt amāda
cʒ veritas ꝙ triplex eſt veritas ſcilicet• ſmonis ,operis•
ꝛ intentionis • ¶ Primo veritas ſermonis• ⁊ requiritur
ꝙ ita ſit ſic̄ dicit̄ vel credat ꝙ ſic ſit• nam licet ſic ſit in re
ſicut homo dicit ſi tamen credat aliter eſſe q̄ȝ dicat• tunc di
cit contra ꝯſcientiā ꝛ eſt mendatium Quia ꝯtra menteʒ
vadit• Vnde ꝯſtat ꝙ aliquis dicat verum ⁊ tn̄ mentitur
Et ꝯ̄ ſtat aliquem dicere falſum ⁊ tamen non mentiri
¶ Exemplū de primo dico verum quod tn̄ credo eſſe fal
ſum• certe mentior• ꝙ intendo fallere audientē• Et de iſta
veritate ſermonis loquit̄ apl'us deponentes omnē mēda
tium loquimini veritatem vnuſquiſꝙ cum proximo ſuo
qm̄ ſumus inuicem membra ¶ Secundo eſt veritas opis
que conſiſtit in hoc ꝙ illud quod homo oſtendit verbis
intendat opere Et de iſta veritate ſcribitur Johānis• iij•
filioli mei Non diligamus nos verbo nᵉ lingua• ſʒ opere
ꝛ veritate • Quod eſt contra illos qui dicunt pulcerima
verba ⁊ verbis ſe oſtendunt eſſe amicos ꝛ tamen oculte
ponūt inſidias contra quos poetice dicitur • Qui mel in
ore gerit ꝛ me retro pūgere querit Illius amicitiam nolo
mihi ſotiam ¶ Tercia veritas eſt intencionis ⁊ conſiſtit
in forlitate ad opus intencionis vt vult apl's ꝙ de ſuo
genere eſt bonum non fiat ex appetitu laudis humane nᵉ
ex q̄cunꝙ vana intencōe • ſed vt honor dei pn̄cipalit̄ in|
tendat Jo• iiij• Veri adoratores adorabunt deum in ſpū
ꝛ veritate hic poteris habere recurſum ad materiam de
intentione ¶ Sed eſt notandum ꝙ hec coniunx quamuis
ſit multum amabilis non tamen eſt bene fecunda • ꝙ nō
pit bonum prolem Qm̄ ſecūdum ſaluſtium Veritas pit
odium• obſequium parit amicitiam • ſʒ hoc eſt irrational

qm̄ amico ſorte et amico veritate ſanctum eſt p̄honorare veritatem. ſicut dicit̄ primo ethycorū. Sed mendatiū generat multo peiorem prolem ſcʒ mortem. q: os qd̄ mētit̄ occidit aīam Sap. Cum ergo licet veritas qn̄qȝ deprimat̄ et odium pariat. finaliter tamen preualet. quia Eſdre q̄rto dicit̄. Super oīa vincit veritas ¶ In cuius figura legim9 de Jona ꝙ multipliciter fuit tribulatus. et multipliciter liberatus dicebat̄ aūt Jonas filius amachi .i. veritatis ꝙ non quia filius erat amachi vel ſic vocaretur. ſed q: helyas ſuſcitauit eum a mortuis. et reſtituerat eum matri ſue que pro filio ſuo regratiando dixit. Helya nūc video ꝙ vir dei es. et verbum eius in ore tuo verum eſt. iij. Re. xvij. Et ex iſta hora et deinceps vocatus eſt ionas filius amachi .i. veritatis. R. ¶ Modo ſic eſt ꝙ de nullo legim9 qui euaſit tot pericula ſic̄ Jonas. ¶ Primo em̄ ſicut dictū eſt ꝙ fuit filius illius vidue ſareptane de qua legit̄. iij. Re. xvij. vbi ſupra dictum eſt ꝙ egrotauit filius matrisfamilias. et erat languor grauiſſimus ita vt non remanēt alit9qui poſtea mortu9 fuit. et reſuſcitatus ab helya. ¶ Iſte adultus factus eſt ꝓpheta et miſſus fuit ad predicandū niniuitis et volens fugere in tharſis per mare facta eſt tempeſtas maris et ſorte cadente ſuper eū eiectus de naui eſt in mari ¶ Secūdo deuorat9 a ceto ¶ Tercio conſeruat9 a ceto tribus diebus et tribus noctibus ¶ Quarto euomitus fuit de ore ceti in aridam. ¶ Quinto aduſtus eſt tanto feruore ꝙ petiuit anime ſue vt moreret̄. et ait melius eſt mihi mori quam viuere. Ecce quantas adūſitates. tribulacōes. et anguſtias ſuſtinuit filius veritatis. In ſignum ꝙ quicūqȝ veritatem tenet pſecutiones et iniurias patitur. ſȝ finaliter liberabit̄ Vnde. Jo. viij. Si manſeritis in ſermōe meo vere diſcipuli mei eritis et cognoſcetis veritatem et veritas liberabit vos ¶ Sed vulgare eſt exemplū ꝙ homines faciūt de bonitate audita. ſicut de aqua benedicta recepta. Qn̄

cum ſacerdos incepit aſpergere cum aqua benedicta totus
ppl's applaudit et occurrit et caputio depoſito manus ele
uant vt recipiant Sed ſi ſacerdos ſit liberalis vt de aq̄
m ıltum tribuat ſtatim homines ſe abſcondūt et recedūt
¶ Iſto modo ɔtingit d̄ veritate inter homines multi eñ
cum audiunt de aliquo p̄dicatore q̄ dicit hominibus ve
ritatem libenter et delectabiliter audiunt et talem omen
dant et applaudat Sed ſi contingit ꝙ de veritate habun
danter tribuat tangendo vitia eoꝝ ſtatim murmurant fa
tiem auertunt et peccata ſua defendunt · ij · thimoth · iiij ·
A veritate quidē auditū auertentes ⁊c̄ S Sed ꝓdo
lor ſpecialiter diuites et potentes qui hanc ɔiugem non
ſolū non volunt accipe aut amare · ꝑmo vix ipſam volūt
audire · ¶ Vnde de iſtis eſt ſicut de altiſſimis montib⁹ in
quos eſt aliqñ via ſtricta in q̄ ſi homines clamauerit · tuſ
ſerint · vel aliquid dixerint ſtatim ex altis rupibus nix co
agulata d̄ſcēdit deſcendēdo aliq̄ȝ niuem ſecū trahit · et in
infimis trāſeūtes obrupit et ad ꝓfundum abiſſi deiectos
proſtrauit ¶ Sic in ꝓpoſito talis videt̄ eſſe mūd⁹ · q̄ ſi ↄ̄
altos rupes · i · diuites p̄latos pn̄cipes veritatem dicēdo
p̄dicatores clamauerint vel tuſſiant · i · de eoꝝ malitia · et
iuſtitia locuti fuerint ſtatim ab ipſis niuib⁹ · i · ab ipis pſo
nis opprimunt̄ et pſecunt̄ · vñ tange mōtes et fumigabūt
pſ̄ T Sȝ orit̄ queſtio que ſit ſolēnior veritas et qd̄
ſolennı⁹ mendatiū quod ſit in ecc̄ia dei · ¶ Ad primū di
ꝙ iſta eſt ſolennis veritas qñ ſacerdos in miſſa alte dicit ·
Gratias agam⁹ dño noſtro Et cler⁹ rñdet · dignum et iu
ſtum eſt Quia vere dignū et iuſtum eſt equū et ſalutare
ſemp deo gratias referre · ¶ Sȝ de ſecūdo quod eſt ſolēni⁹
mendatium ſcȝ qñ ſacerdos dicit Surſum corda · et clerus
rñdet · habem⁹ ad dominum In quo verbo ꝓfitent̄ ſe ha
bere corda erecta ad deum quod tñ in multis fallit qui eo
tempe habēt corda directa ad mundum vel ad creaturam
Quia tunc frequenter circa alia ſunt diſtracti quamuis

deum laudent labijs et honorent. ſicut deus conqueritur per prophetam populus hic labijs me honorat. Nos autem populus domini et oues paſcue eius veritatem noſtram coniugem amemus dicentes cum ezechia rege. memento quoniam ambulauerim corã te in veritate ¶ Secundo in corde perfecto quod ſemper a te erectum et non diuiſo Quia ſcriptum eſt Ve qui claudicatis in duas partes Et .iij. Quod bonũ eſt in oculis tuis fecerim. Veritatẽ id eſt tibi deſponſa vt de te dicatur illud thobie viam veritatis nõ deſeruit veritatẽ enim requiret dñs et retribuet abundanter facientibus ſuperbiã .i. mendatium. Ipſe etiam dñs prope eſt timentibus eum omnibus inuocantibus eum in veritate. veritatem igitur. et pacem diligite ait dñs omnipotens ¶ Nota ad hoc exemplum de veritate narratur quod romani poſuerunt theſaurum magnum in quoddam ydolum ad cuſtodiendũ. Venit autem miles quidã et aſcendens aperuit et theſaurum abſtulit. et cõminando ydolo dixit quod ſi reuelaret quis hoc fecit caput ſuũ cum malleo frangat Venientes poſtmodum romani et theſaurum non inuenientes queſierunt ab ydolo quis abſtulerit ¶ Reſpondit ydolũ. tria vobis dicam. ſcilicet quod tempora mutantur. homines peiorantur. Et qui veritatem loquitur caput eius malleo frangitur. Et propter hoc quis theſaurum abſtulerit non dicã Iſtud tñ exẽplum locũ habet ſupra

¶ De erudicõe iuuenũ et neſcientiũ. et ſecundo de honore matris poſt mortem patris ſpecialiter. V

SEquitur aliud documentũ ſcilicet .xxiiij. in quo dicit ¶ Libros erudi. In quo documento tangit et innuit quod informandi ſunt primo iuuenes tempore et etate in ſpeciali ¶ Secundo quod inſtruendi ſũt inſcij et neſcientes in quocũque ſtatu ingenerali. ¶ Circa primũ occurrit verbũ Ieronimi qui dicit. Eſt paruum apud deum bene educare pueros et filios. Quia quod noua teſta capit inueterata ſapit. ¶ Vñ mirabiliter dolendum eſt quod fere omnes

patres & matres modernis temporibus corpa natorum amant. ſed animas contemnut deſiderant eos valere in hoc ſeculo et non curant quid paſſuri ſunt in alio Alij mi litie honores puidentꝫ reddit9 filijs ſuis. ſed nemo filijs prouidit demū perditio ipſorū magno pretio compant & ſubſtantiam in illis ex deo queré nolunt. Sed ſi viderit eos paupes triſtantur & dolent Et ſi viderint eos peccā tes non dolent & ſic pacienter ſe oſtendunt ꝙ corporum ſunt parentes. & non animarum. Et iterum ieronim9 in tenera etate facilius ſancte conuerſacōis vſus inualeſcit ad inſtitucōꝫ primi anni vñ ō facili formari pt & ad arbi trium voluntatis trahi. ¶ Et ponit exēplum de arbu= ſculis que in quamlibet partem trahi poſſunt Et tenera animalia ſine labore domari poſſunt ꝛc. ¶ Vnde molis cera recipit ymaginem ſigilli de facili & indurata retinet Sic de etate iuuenili. Et ſic indurata cera non facilius ī formatur. Sic etas in malis indurata et inueterata vix ad bonum inclinaꝛ igiꝛ liberos erudi et omnes iuuēs. ē igiꝛ iuuentus moribus informanda artius caſtiganda p tius ſuſtētanda mitius iudicanda. Hec habes alibi pro= ſecuta in holkoch Et tantū de primo intellectu huius do cumenti ¶ Sequiꝛ ſecundus intellectus qui tangit in ge nerali ſtatum oīm in via moꝝ errantiū vel ſaltē hoīm viā rectam ad beatitudinem ducentē inqrentiū qꝛ per libēos intelligo omnes criſtianos quos deus filius ſua morte liberauit iuxta illud ¶ Si fili9 vos liberauit vere liberi eritis Tales aūt ſunt omnes qui xp̄iano nomine cenſenꝛ Et hos omnes debem9 erudire & informare Et vt meli9 h9 fiat adducaꝛ doctrīa thobie. iiij. vbi thobias erudiuit filium ſuum thobiā iuniorem di. Cum mortuus fuero. & deus accepit animam meam corpus meū ſepeli. Illud pt eſſe verbum ſaluatoris. qui mortuus eſt pro peccatis vt peccatis mortui iuſte viuamus. Et corpus eius quod in

altiſſimo ſacramento ſcꝫ eucariſtie nobis tradit cū omni reuerentia et deuocōe ſepeliamus .i. ipm corpus xpi de= uote et reuerenter ſumas. X ¶Vnde tractando iſtā materiam de ſepultura corporis criſti de quo criſtus dixit Accipite et comedite hoc eſt corpus meum etc

¶Sit pmus punctus ꝙ hoc corpus nobis tradit et a nobis ſepelitur ſub forma et ſpecie panis ꝓpter illa que circa pa nem et eius formationem aguntur. Ipſe enim dixit Ego ſum panis viuus q̄ de celo deſcēdi. ¶Nā cū panis ſcꝫ iſte ſit triticeus de q̄ hoc corpus conficit et conſecrat. Scien= dum primo ꝙ granum frumenti de quo panis ille eſt for mandus primo in terrā ꝓijcitur et ſeminatur quod factū fuit dum deus pater verbum ſibi equale in terram vteri virginalis miſit Huius terre arator et prepator fuit ſpūs ſanctus Spiritus inquit ſanctus ſupueniet in te et virtus altiſſimi obūbrabit tibi Seminator iſtius ſeminis fuit pr̄ celeſtis Granum dei filius. niſi enim granum frumenti in terram cadens mortuum fuerit ipſuꝫ ſolum manet. Si autem mortuū fuerit multum fructum affert Et fuit gra num tritici rubicundum exterius. ꝙ ex amore rubicundus exterius et ſanguineus vt ſi querat ab eo. Quare rubrū eſt veſtimentum tuum Reſpondit hoc amor fecit.

¶Sed eſt granum interius ꝓpter altiſſimam puritatem Sed granum fiſſum propter prudentiam et diſcretioneꝫ Terra in qua fuit illud granum ſanctum ſeminatum. fuit virginalis vterus. Terra enim noſtra dedit fructuꝫ uum Illud ſemen in calamum rectum non curuum aſcē dit quando verbum caro factum eſt in vtero virginali ſecundum modum humane nature nouem menſibus ſine cuiuſlibet peccati vel libidinis commixtione diuinitus habitauit. Spicam protulit quando dei filius in natura humana in hanc lucem natus fuit. In ſpica granum oc cultat qn̄ humanitas diuinitatem mirabiliter velabat et

occultabat. In granario repoſitum quando filius dei in ſtabulo collocatur metit dum capitur. colligit dum ad columnā ligatur. trituratur quando cedit & flagellat. ventilatur & purgatur dum a iudeis & falſis teſtibus accuſat. Inter molares in molendino ponit & conteritur. dum iudeis clamātib9 crucifige. clauis cruci affigitur. formatum cum aqua miſcet. quando corpus illud cum lacrimis & ſputo & ſanguine fluente de latere conſpicit defedatū. ❡ In furno decoquitur dum. per calorem amoris a ſexta hora vſq ad nonam membris areſcentib9 qui totaliter deſicatur. Et ſic granum frumenti ſemen euangelicum verbum patnum in panē tranſit celicum & animabus nr̄is prebet pabulum ſi debito modo ſepeliatur Corpus igit. ſic in cruce poſitum ſepeli ℞ ❡ Corpus etiam illud conficitur de ſimula puriſſima ſiue tritici medulla ī ſignū q xp̄i corpus quod ſub ſpecie panis latet fuit formatum de puriſſimis ſanguinibus virginis benedicte. ❡ Item ille panis eſt excellenter candidus in ſignum ſingularis puritatis vt dictum eſt. & ſanctitatis que in criſto vltra omnes homines qui vnq̄ fuerunt vel erunt & fulſerunt ❡ Item eſt figure ſperice quia criſtus ſecundum diuinitatem caret principio et fine. p̄mo q ex ipſo eſt noſtre beatitudinis principium qui fine non caret. ❡ Item quando a clero cantatur ſanctu s ſanct9 ille panis in corp9 criſti cōſecratur. in ſignum q ſanctus ſanctorum ſub ſpetie panis continetur ❡ Item dum clerus cantat Agnus dei. & pax dei datur. tūc ſacerdos hunc panem ſumit & corpus ſepelit quia qui ibi continetur pacem verā facit. & ī eius natiuitate pax hominibus bone voluntatis nuntiatur. ❡ Item dentibus ſpecies panis criſti conteritur. corpore manente ītegro et incorrupto in ſignum q licet ſecundū humanitatē in noſtris voluit fieri humilis vt vulnerat9

& attritus xp̄ī pc̄ta nr̄a tñ in xp̄is ſecūdū deitatē manſit
exclusus ita vt nec leſionem nec mortem ſuſtineret. ⁊c
¶ Viſo igit̄ quō hic panis ſub ſpecie panis tradit̄ ſequit̄
quomodo hoc corpus cum magna inſtātia debet peti vt
ſepeliatur. ¶ De iſto puncto nota que habes alibi . que
hic ſecunt̄ hic poteris applicare que volueris de ſacramēto
corporis cristi . & mirabilia in eo oſtenſa . de qiubus nota
alibi. ¶ Sequit̄ ſecunda doctrina qua de3 homo erudire
liberos debet. q3 poſt primā doctrinam qua dixit thobias
Cum mortuus fuero ⁊c Dixit honorem hēbis matris tue
¶ Et q̄uis illud poſſ3 reduci ad ſcōm preceptū de calogi
in quo precipitur honor patris & matris tam̄ hic ſpecia
liter precipit̄ honor matris poſt mortem patris . 3
¶ Sciendū q̄ noīe matris poteſt hic intelligi diuina ſa
pīa Que ō ſe dic̄ Ego mr̄ pulcre dilectiōis & oguicōis⁊c
Circa quod nota q̄ vera ſapientia de qua dictū eſt aliq̄
liter ſupra que eſt vere dei cultus pt̄ dici mater. q3 gen̄at
predictas .iiij. filias. ¶ Et primo dilecōe3 & non quācūq3
ꝫ pulcerimā dilectionem docet enim mundum ↄtemnere
peccatu3 odire & deum diligere & hec eſt pulcra dilectio
q3 tranſit ſup obiectū debitū quod eſt deus. ¶ Etiā cōſe
q̄ter gn̄at timorē. ſ. filialē ¶ Tercio cognicōe3. q3 ſi dilecō
ergo et cognitio Quia diligēs maiori conatu tendit ſup
obiectum quod diligit vt ipſum perfectius cognoſcat
Vbi enim theſaur9 eſt ibi ⁊ cor diligētis Qui em̄ ſolicti9
ad dū ē cognoſcenō ⁊c ¶ Quarto ip̄a ſapientia eſt mater
ſancte ſpei . ¶ Et dicitur ſancta ſpes illa virtus que tenet
medium inter preſumpcōe3 ⁊ deſperationem de ſpe nota
ſupra. ¶ Hāc igitur matrem honora ⁊ dic cum ſapiente
ſap̄ . vij. Optāui & dat9 eſt m̄ ſenſ9. īuocaui & venit mihi
ſp̄s ſapie. ¶ Tercio thobias filiū ſuū informauit dicens .
Deū ſp̄ in mēte habeto & caueas ne aliq̄n pc̄o ↄſentias.
Et eſt primus intellectus q̄ deum in mēte habere eſt deū

ſup omnia diligere Sed qui deum ſup omnia diligit pccō non conſentiat A ¶ De peccato aūt nota ſupra ꝛc.
¶ Secundus intellect⁹ deum ſemper in mente habēdo ei exhibendo reuerentiam· beniuolentiam et cōplacentiam
¶ Primo reuerentiam ſicut patri a quo formati educati et reformati ſumus ¶ Secundo tanꝗ̄ domīo a quo empti redempti et conducti ſumus ¶ Tercio ſicꝫ iudici corā quo accuſati conuicti contra quos de iure ſnīa debꝫ fieri Et prima reuerentia debet eſſe magna ¶ Secūda maior ¶ Tercia maxima· In prima nos ſubijcim⁹ In ſecunda nos deijcimus In tercia nos abijcimus ¶ Secundo exhibenda ē ei beniuolentiā et hanc tripliciter· exhibere debemus ſcꝫ magnam conſideracōem indigentie noſtre maiorem conſideracōēꝫ miſericordie ſue Maximā conſiderationem immenſitatis glorie ſue· Vel magnam pro cōmiſſis Maiorem pro dimiſſis Maximam pro promiſſis In pmo cor extenditur· In ſecundo apitur· In tercio effunditur ¶ Tercō exhibendo deo cōplacentiam ¶ Primo vt acceptetur complacentia noſtra quo ad deū vt vnicuiꝙ̄ placeat ꝙ ſolus deus placet ſibi· ¶ Secundo ꝙ homini placeat quod ſibi ſoli ¶ Tercio vt ſibi placeat ꝙ in hac complacētia ceteri cōmunicent Prima eſt amor gratuit⁹ Secunda amor debitus· Tercio amor ex utroꝙ̄ mutuus In prima crucifigitꝛ mūd⁹ hoī In ſcōa crūcifigitꝛ hō mūdo In tercia crucifigitꝛ hō pro mūdo Sic igitꝛ deū in mente hēto et tūc poteris cauere de pccō ꝙ ei nō oſenſeris ¶ Quarto thobias informans filiū ſuū dixit Ex ſubſtantia tua elemoſinam fac et noli faciem tuam auertē ab vllo paupe· ſic ꝙ de⁹ nō aūtat fatiē ſuā a te ſi multū tibi fuēit multū tribue ¶ Quinto dixit attēde ab oī fornicacōe et pter vxorem·
¶ Sexto dixit Supbiam in tuo ſenſu nunquam dominarꝛ permittas · Ab ipo enim ſumpſit initium omnis perdicō ¶ De elimoſina luxuria et ſuperbia nota ſupra ꝛc·

¶ Septimo dixit Quicūq; opatus tibi fuerit ſtatim mer cedem ei reſtitue ¶ Circa quod nota q̄ quedā eſt opatio carnis & illi debetur merces ſua ſcʒ ipām caſtigare ⁊ mo tus eius repmere ¶ Secunda eſt opacō mundi & hec eſt fallere hominem & decipe Cui ſtatim debet̄ ſua merces · qꝛ ipm mundum fugere & contemnere Opa em̄ eiꝰ mala ſūt ¶ Ad intellectum aūt literalem thobias dicit · q̄ ſuo op anti & ſeruienti dʒ mercedē ſtatim reddē ¶ Octauo dixit quod ab alio oderis tibi fieri alteri ne feceris · & eſt dicta men iuris natalis · Accipiēdo etiam illiud affirmatiue quod tibi vis fieri alteri facias · hoc em̄ requirit fraterna caritas ¶ Nono dicebat̄ conſiliū a ſapiente ſemp require Rō ē qꝛ ſapiēs ſemp habet informare repbare & ordinare Iſti em̄ ſunt tres actus ſapientis & igit̄ dicit ariſto. pmo · elencoꝝ · Duo ſunt opa ſapientis · Ad alterum quidem non mentiri de quibus nouerit ⁊ mendacitatem manife ſtare poſſe Primum ptinet ad informacōeʒ · Secundū ad reprobationē Hic nō regimen ſapientum ⁊ quō rex illita tus ē quaſi azinꝰ cornatus · & multa ad ppoſitum de q̄bꝰ habes alibi · ¶ Decimo dixit thobias Omni tempe bene dic deum ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat & omnem cō ſilium tuum in ipo pmaneat Iſta doctrina exquo tangit gratiarū actioneʒ ideo differatur ad documentū . Accepti bn̄ficiȷ memor eſto · in quo iſtam materiaʒ habebis B

¶ De blandicōe & mititate cauſa benigitatis ⁊c

SEquit̄ aliud ſcʒ xxvȷ · documētum in q̄ catho nr̄ ios in format dicens · ¶ Blandꝰ eſto · Id eſt mitis eſto non cauſa adulacōis · ſʒ benig nitatis Et huic documento cor cordat verbum ſaluatoris dicentis Beati mites quoniam poſſidebūt teraʒ vbi glō mitis eſt q̄ non rancor vel ira afficit · ſʒ oīa eq̄nimit̄ tolē at · vn̄ ſi mortiferꝝ q̄d biberint non eis nocebit · ¶ Vn̄ eſt quedā mollities ſiue ſuauis malo cedens ſubeſſe aliȷs ſci ens ſupiori non reſiſtens tractabil' ſiue bonis ɔſentiens

Vnde anim⁹ manſuetus verā nobilitatem videt̄ habē quam aliena ruſticitas non corrumpit. Nobiles em̄ huiꝰ mūdi paꝝ curiales ſūt ſine nobiles vt p̄o hoī ruſticitatē non faciant. ꝗ ſi facta fuerit ſtatim reddūt Sed xp̄s vult filios ſuos adeo ēe nobiles vt nulla ruſticitas eis facta poſſet eos ruſticos efficere Iſti ergo mites ⁊ blandi a ſaluatore dicunt̄ eſſe beati. q2 terram cordis ſui pacifice poſſident ⁊ ſunt imunes a miſeria que iracūdiam cōmitatur. Et igit̄ hec virt⁹ eſt quoddā ornamentū multum decēs ſeruum dei. vnde Ephe. iiij. Obſecro vos vt ambuletis digne vocatione qua vocati eſtis cum omni hūilitate. ⁊ manſuetudine Et p̄ponit hic apl's hūilitatē ⁊ poſt nectit de manſutidine. Qui em̄ vere hūilis eſt cū nihil habeat in ſua eſtimatione non habet vnde turbet̄ nec q̄ circa ſe fiunt curat Quia vere humilis nūq̄ reputat ſibi fieri iniuriam igitur ad impacientiā ⁊ iracundiam non prouocatur Blandus igit̄ ⁊ manſuetus eſto iuxta ꝯſilium ſapientis fili mi in manſuetudine ſ̄pera aīā tuam Ecci. p̄mo Ipa em̄ eſt ſicut antimurale in caſtro ſuſcipiēs lapides ne murus aīe ledat̄ Et ſuper omnia blandus eſto. q2 hoc facit te valde amabilem deo ⁊ familiarē

¶ Exēplū de moyſe q̄ fuit mā̄ſuetiſſim⁹ ⁊ d̄o multū fāliaris ⁊ valde dilect⁹ Et tal' fit deo dilect⁹ ad inſtar moyſi aliqua facit per ordinem ¶ Primo p̄pl'm iſrahel educit de egypto ¶ Secundo ducit p mare in deſertum ¶ Tercio accipit legem in montem ſinay ¶ Primo blandus ⁊ deo dilectus educit p̄pl'm iſrahel de egypto .i. omnes affectiones ſuas ducit extra egyptū tenebraꝝ que ip̄m in cognitione ⁊ amore impendūt ⁊ vna cum moyſi dicit ad pharaonem viam trium dierum ambulauimus in ſolitudine vt ſacrificem⁹ domino deo noſtro. Sic iter tridui perficit̄ de egypto ſi rationalē ma'lem. ⁊ naturalē ſapiā de rebus mūdialib⁹ aufert. ⁊ ad inſtituta diuina ſe confertur. Et iterum iter tridui de egypto p̄ficimus ſi purificantes

in nobis dicta facta vl' concupita ipſa ad diuinum bene placitum reuocamus C ¶ Blandus igit̄ & mitis nō vult ad inſtar moyſi q̄ pplus in egipto maneat· ȝ egrediatur & fugiat vt dn̄o ſacrificet & ei ſuiat ¶ Et ſic bland9 ſecūdo ducit pplm̄ p mare penitentie in deſertum operacōis ſancte & meritorie ¶ Et ſic tercio in monte accepit legem voluntatis diuino vt ſciat prohibere ꝓhibita· & facere precepta iniūcta Et tunc finaliter ppl's peruenit ad terrā promiſſionis ex ꝓmiſſo ſaluatoris· & vt promiſſum eſt habet̄ q̄ mites poſſidebunt terram ſcȝ viuentiū· et eſt rō Ex quo manſueti poſſidentur pacifice a deo ergo lege viciſſitudīs in futuro poſſidebūt deiū ¶ Vn̄ aug· nullius erit deus poſſeſſio niſi eius quem ipī prius poſſiderat Blādi igit̄ nunc poſſident corda ſua homines aūt iracūdi & in mamſueti non dominantur cordibus ſuis· ȝ potius ira dominat̄ in eis Vn̄ glō ſuper math· v· mites ſunt qui malis moribus domināt̄· vnde maior eſt qui dominatur aīo ſuo ex pugnacōe vrbiū vt igit̄ gratia tanq̄ȝ merito gloria ſuccedens ad premiū rn̄deat blandi q̄ in pn̄ti ſe & ſua tā ſpūalia q̄ȝ corꝑalia poſſidēt merito ī futō terraȝ viuentiū poſſidebunt Si igitur hūilibus & mitibus datur celum & terra viuentiū quid ergo relinquitur immitibus & crudelib9 niſi infernalis miſeria Vera aūt manſuetudo eſt in homine quando aliquid fit ·vel dicitur contra hominis volūtatem· & hoc cum manſuetudine & paciētia tolerat̄ ¶ Vnde bern̄· ſunt aliqui mites quam diu nihil agitur vel dicitur niſi ꝑ eoꝝ volūtate & libitu Sed patebit aūt q̄ȝ longe ſit a vera manſuetudine ſi vel leuis oriatur occaſio ceſſauerit hec manſuetudo quō hereditauerit qui aūt hereditatē deficiet Et ſic pt̄ dici pacia vel manſuetudo cāpanilis q̄ȝdiu eñ campana dimittit̄ & non trahit̄ non ſonat · q̄ȝcito mouet̄ & trahit̄ tūc ſonat ȝ ſic ē de multis· vn̄ veri & blandi ſunt paciētes quoꝝ labor multū placȝ deo ¶ Vnde legitur in vitis patrū q̄ frater quidam erat in

congregatione ⁊ oē pondus qḋ fratribus īminebat ipſe ſuſcipiebat vt etiā ſeipſum in fornicatione accuſaret. Qḋ quidā fratres ignorantes ipm̄ apud abbatē accuſabant dicentes. Quanta mala opa ē frater iſte. Abbas autem ſciens que agebat dixit fratrib' ſuis. Volo magis macu lam iſtius fratris cum humilitate ꝙ̄ omnes labores ve ſtros cum ſupbia ⁊ iuſſit vt portarent que opati fuerunt ⁊ maculā alterius fratris ⁊ accendit ignem iactauit in medio ⁊ cōſumpta ſunt opa iſtorum macula aūt fratris illius illeſa p manſit. Hoc autem vidētes fratres pniam egerūt. Multa exēpla poſſent hic adduci de diūſis libris de modeſtia patientia et mititate ad ꝓpoſitū deſeruientia de q̄bus tñſeo Bland' igit ſis vt ſis fili' dei qui ī celis ē.

¶ De ire vitioſe prohibitione.

Sequit aliud documentū ſcilicꝫ. xxviij. in quo catho dicit. ¶ Iraſci ab te noli. id eſt. Sine cauſa iraſci noli Vbi catho videtur īplicare ꝙ quis poteſt iraſci in cauſa ⁊ in cauſis non em̄ iraſci vbi oportet inſipientis eſt ſicut dictum eſt in materia de ira. Sed nunc breuiter accidendū eſt iſtud documētum nega tiue vt prohibiatur ira vitioſa. D ¶ Dicatur ergo noli iraſci. ratio qm̄ irat' in ſeipſo aufertur a deo dn̄ium ſuum cum ſeipm̄ velit vindicare quod ptinet ad deum ¶ Vnde frater quidam leſus ab alio venit ad abbatem thebeū dicēs. leſus ſum a quodam fratre ⁊ volo me vin dicare Senex aūt rogabat eum dicens. noli fili ꝫ dimitte vindictā. Et dixit ei. nō q̄eſcā donec vindicauo. ⁊ dixit ei ſenex Orem' fr̄ Et ſurgēs ſenex dixit iā de' de te vindi cauit op' non hēm' qm̄ nc ſipi vindictā facim' Hoc au diēs fr̄ cecidit ad pedes ei' di. Jā nō otēdā cū fr̄e ꝫ rogo ignoſce m̄ vn̄ iſtud documtū bn̄ ſequit īmediate pcedens ſcꝫ bland' nō iraſcit. n̄ vult ſeipm̄ vindicare noli g̊ ira ſciq: iratus ſibi ipi magnū damnū facit q: hoc perdit qḋ

cũ pacientia lucrari poſſet ſi pacienť ſuſtineret · hic habꝫ locuꝫ que poſſunt applicari de ira ⁊ gradibus eius ꝛ ſpetiebus eius · ¶ de ira dictum eſt alibi ·

¶ De diſpoſitione ·i· iuſtitia q̄ hõ ſolacõſe ⁊ cum letitia iudicõ extremo expreſſe aſſiſtere poſſet ·

SEquiť aliud documẽtũ mores errantiũ corrigens ſcꝫ xxxv ¶ Iuditio adeſto Senſ9 eſt memoris ꝙ diuino iuditio aſtabis · Et ꝗuis in ſuperiorib9 dictũ eſt ſcꝫ in illo documẽto · foro te pa · ꝙ ꝑ forũ ipm iuditiũ ĩplicite inteligiť · tñ qꝛ in pñti documẽto iuditiũ explicite noĩať ideo videnda ſunt aliq̄ de iſta materia ¶ Ex quo eñ deus in futo iudicõ põderabit oĩa nr̃a cogitata dicta ꝛ facta omiſſa iuẋ illud pſa · xxviij · Ponã in podere iuditium multũ · igiť nc̃ium eſt vt in pñti adũtam9 verbũ ſapi̅e Ec̃ · iiij · vbi diciť añ iuditiũ ꝑa iuſtitiã ·

¶ Circa quod nõdũ ꝙ iuſtitia hic non ſumiť vt ſumi dꝫ ꝓ quadã ſpirituali virtute q̄ inter cardĩales nominať Sed ſũitur hic iuſtitia ꝓ quadã diſpoſitiõe qua homo in pñti vita ꝑ ꝯuerſiõe ad deũ diſponiť ut virtuoſe viuat a malo ⁊ a bono ꝯmutabili ſe aũtendo · ⁊ ad bonum inꝯmutabilẽ ꝑ v̾tuoſum exercitiũ ſe conuertendo Et tunc eſt ſenſ9 Añ iuditiũ ſupple ꝑa in pñti iuſtitiã iuſte et ſc̃te viuendo ⁊ a vitꝑs te auertendo ⁊ ad v̾tutes ꝯũtendo memorãdo ꝙ iuditio ⁊ tribũali a ſtab̃ reddẽdo rõneꝫ · ꝛc̃ Fit aũt hec ꝑparacõ ꝑ declinacõeꝫ mali ⁊ ꝓſecucõꝫ boni ad qõ nc̃cm eſt ſcire quõ pc̃m ꝯmittať · ⁊ ex hoc ſcire poſſumus quõ a peccato reſurgere valeam9 · Culpa eñ que cognoſciť citi9 ⁊ leuius corrigiť · õ iſta tñ materia nõ alibi qꝛ hẽs ſufficienť de ea · Itẽ qualiter pc̃m corrigiť ꝑ pniaꝫ nõ in materia de pnia E ¶ Finaliter eſt nõnõ pro materia iſti9 documẽti ꝙ quedã ſunt q̄ hoĩeꝫ cito ⁊ pfecte diſponũt vt ſolacõſe ꝛ cũ leticia iuditio aſſiſtat qꝛ ſãitatẽ mẽtis pfectã inducũt ¶ Quoꝝ ꝑmũ eſt pauptas vt in oĩbus patiaris penuriam non ſolum in his que deſideras

quia iſta penuria eſt etiam ditiſſimorum qui plus cupiũt
ꝙ habent· ſed penuriam etiã in his in quibus neceſſario
indigeres ſcʒ in victu veſtitu hoſpicijs miſtris ⁊ hꝰmodi
¶ Scdm eſt diſpoſicõ hoĩm ut ſis cõtentꝰ ſi vilipenda
ris ⁊ non cureris ⁊ a nullo ſimpliciter honoreris· ſꝫ potiꝰ
confundaris ⁊ vilipendaris ⁊ hoc ſepe ab amicis donec
elacõis timor penitus in te ꝯpmatur· vñ vides quanta mẽ
dici tolerãt a diuitibꝰ· ⁊ ꝙ paciẽt· ſꝫ iſti ex neccitate tñ
nõ ex ꝓpa volũtate· ¶ Terciũ ẽ ſtrenuũ magiſteriũ vt ſi
cogaris facere qđ inuitiſſime facis ⁊ dimittere quod libẽ
ter faceres nihil agere niſi quod iubetur· nec loq̄ niſi ad nutũ
alterius ⁊ paciẽter diſſimiles qñtũcunq; aſpe reprehendaris
ſiue pũiaris donec curuitas ꝓpe voluntatis in te ad form
rectitudinis reflectatur· ¶ Quartũ eſt elongacõ a ꝯſortio
ſecularium ⁊ vane incedentium· ⁊ viuentiũ· q: ſicut aqua
tbata ſi ponatur ſeorſum a frequentia trãſeuntiũ· purificatur
magis ⁊ magis Sic mens religioſi ſeqſtrata minꝰ afficitur
circa terrena ⁊ celeſtia magis incipit deſiderare ⁊ puriꝰ
intelligere ⁊ fatilius cogitãdo inherẽ eis ¶ Quintum eſt
frequẽs orõ· q: oracõ eleuat mentẽ ſ ſe ad deum ⁊ impetrat
ab ipo curacõʒ languorꝫ vitiorꝫ ⁊ ſanitatẽ vtutum ⁊ fac
hoĩeʒ deo familiarẽ ⁊ eõ· ¶ Sextum eſt q̄libʒ afflicco vel
tribulacõ aduſitatis· q: ſcʒ talis ſicut ignis purgat ⁊ for:
mat metallũ Vñ qui deſidẽat plene vitia vincere ſtudeat
hũiliter purgationis ſue flagella patienter tolerare· Si
eñ pmo eſt amara aduſitas ad ſuſtinendũ p ꝯſuetudinẽ
fit de die in diem tolerabilior quouſq; iã non curetur· ſꝫ di
ligatur ꝓpter ꝓfectum ſanctitatis qui exinde ꝓuenire ſentitur
¶ Exẽplũ de vulnere quod primo acerbũ eſt· ſꝫ emortua
carne non dolet· ſꝫ ſupfluos ⁊ emortuos hũores educit·
vñ pſ Proba me dñe ⁊ tempta me ¶ Septimũ eſt conti
nua mortis ⁊ tribulatiõis meditatio que facit vitia timẽ
⁊ virtutibus ſtudere Sicut autem in arte medicine frigi
da calidis ⁊ econtra curantur·

Ita vitia ɔ̃rijs exercitijs et remedijs ſanant̄ vt ſupbia humilitate ⁊c iracūdia mititate et patientia ⁊ ſic de alijs virtutibus ⁊ vitijs vt letus ſeuero iudicio aſtare poteris

¶ De mutuati r̄dditiōe eo mō quo decet Et mutui dacōe .i. indigentis ſubuentiōe in ſua neceſſitate ⁊c

SEquit̄ aliud documentū Scilicet .viij.
¶ Mutuū da. ¶ Circa qđ notādum ꝙ iſtud documentū p̄mo pt̄ exponi ad iſtū intellectum mutuū da .i. qđ tibi mutuatum eſt redde eo mō quo decet ¶ Vbi aduertēdū eſt ꝙ ea q̄ a deo ſūmo datore accepim⁹ nobis mutuata dicunt Quid em̄ eſt qđ non accepiſtis Si aūt accepiſtis da ⁊ redde datori gratiaꝝ actiones . ¶ Et ad iſtū intellectū exponendo documētū pt̄ adduci verbū apl'i .ij. Cor. iij. fiduciā talē habem⁹ p xp̄m ad deum non ꝙ ſimus ſufficientes cogitare aliquid ex nobis tanq̄ ex nobis. ſʒ ſuffitientia noſtra ex dn̄o deo eſt ¶ Apl's enim dixit Gratia dei ſum id qđ ſum . Sic ꝙ totum ſuum eſſe actum et opatiōnē ſibi attribuit inqn̄tū talis actus eſt meritorius ⁊ gratuit⁹ iux̄ illud ps̄ .xxvj. F ¶ Omnia opa noſtra opat⁹ es in nobis dn̄e fiduciā ergo talē hēm⁹ p xp̄m ad deū .i. p xp̄i grāʒ et meritum qđ p eum poſſum⁹ peccata declinare. p̄cepta obſuare. adūſa tollerare terrēa ɔ̄ſpicere. diuina cognoſcere .eterna eligere. horrēda euadere. Et ex quo iſta ex ḡra v̄tute non poſſum⁹ nc ex puris naturalibus. qꝛ nc p̄ncipiū nc medium eoꝝ que concurrūt ad opatiōʒ meritoriā ex puris nat̄alibus poſſumus. ſicut dicebat. pelagi⁹ Igit̄ oīa iſta tanq̄ nobis a deo mutuata et mutuo accepimus. ¶ Quoꝝ primū vt dictum eſt ꝙ p grāʒ dei poſſumus peccata declinare Rō eſt. qꝛ null⁹ peccat niſi omittat quod de⁹ p̄cepit ſeu faciat qđ deus prohibuit ¶ Sed gratia diuina cooperatur ad omiſſionem mali et omiſſioneʒ boni Igit̄ p ipam gratiā poſſum⁹ peccata decliare Et qꝛ p̄cepta diuidunt̄ in p̄cepta affirmatiā et negatiua ſcʒ quedā. p̄ciptunt aliqđ fieri q̄daʒ ꝓhibent

¶ Igiť ꝯſequenter ſecundo ꝑ diuinā gratiam poſſumus ꝑcepta obſeruare Que meritorie obſeruari non poſſumꝰ niſi diuina gratia cōcurrente et coopante Poteſt em̄ aliq̄s facere qđ ꝑcipiť. ſ; non ſicut ꝑcipiť. Vnde concediť a quibuſdam doctoribus ꝙ faciens opus ꝑcepti nō i n grā nͨ ex caritate qñ; peccant. non q2 facit opꝰ ꝑcepti. ſ; q2 non facit ex caritate ¶ Obligať em̄ homo tūc. ad tria. Primo ꝙ ſit ī caritate. Scđo ad faciēdū opꝰ ad qđ teneť Tercio ad faciendū illud opus in grā et ex caritate Et iſto nō obſtante. Diciť ꝙ non faciēdo opus qđ ſibi ꝑcipiť qñ teneť illud facere grauius peccat. Et igiť ſicut dictū eſt ſupra Aliquis ex ſua culpa deuenit ad tale; ſtatū ꝙ obligatur ad impoſſibile ꝓ aliquo tp̄e vide ſup̄ G ¶ Et nota ad hoc exemplū de ſuo ꝑcipitante ſe in foueam vt ponit anſhelmꝰ ¶ Precepta iͭ diuina meritorie implē ꝑ gratiā tm̄ poſſumꝰ. vnde de calogꝰ ꝑceptoꝝ eſt. quaſi pſalteriū nouem cordaꝝ iuxta illud pſ̄. In pſalterio decem cordaꝝ pſallam tibi. Qđ verbum ꝑtractans beatꝰ aug. in libro. de decem cordis. ponit tres differentias Quidam em̄ illđ pſalteriū portant. ſ; in illo non cantant. q2 ꝑcepta diuina tm̄ ex timore ſuant. Portare em̄ pſalteriū et non cantare onꝰ q̄dem ē. ſ; non delctacō; h; q2 timor penam h; ¶ Alij aūt portant et cantant ſicut q̄ mandata dei ex amore faciunt Licet em̄ ſit labor in portando. eſt tñ delectatio in cātando iuxta illud pſ̄ Cantabiles mihi erant iuſtificacōes tue ¶ Alij aūt non portant nͨ cantāt. ſ; a ſe illud ꝓiciūt q̄ nec ex timore nec ex amore mandata dei ſuant Melius eſt aūt vt ibidem diciť. pſalteriū portare et cantare. q̄ꝫ m̄ portare et non cantare. ¶ Ruſus meliꝰ eſt portare et nō cantare q̄ꝫ ꝓrſꝰ abijcē a ſe q2 meliꝰ eſt aliq̄d ex timore facē q̄ꝫ nihil facere. Sed optimum eſt portare et cantare. Sed hoc a nobis non habemꝰ. ſ; omīn imutuo accepimꝰ ¶ Poſ etiam hic addi q̄rta dr̄ia iſtoꝝ qui ꝓ̄e non cantant. ſ; cantare diſſimulant. ſc; qui dicunt et non faciūt. quia alijs

precepta p̄dicant ⁊ non faciunt ipi nec ſeruant M

¶ Tercio a deo nobis mutuat̄ donum gr̄e ⁊ caritatis p̲ quod poſſum⁹ adu̇ſa tolerare. Rō eſt quia gr̄a ⁊ caritas idem ſunt. Homo igit̄ in igne caritatis coctus p̲ aduerſa hui⁹ mundi ⁊ non cito diſſoluit̄ nec frangit̄. ſicut patet de later̄ cui⁹ mā an̄q̄ ſit decocta cito diſſoluit̄. ꝫ poſtea nō cito diſſoluit̄ Sic in ꝓpoſito eſt Sed de hoc dictum eſt ſup̄ in materia de aduerſitate. ¶ Notandū eſt in ꝓpoſito. ꝙ tempales ꝯſolacōes ſunt via ad penam. q: gr̄a ⁊ caritas magni mali aīaꝫ non inficiunt tribulacōes autem aīam lauant a macula ⁊ ſcoria pc̄toꝝ O deus quō ꝓbat̄ aliq̄s amicus tuus eſſe ver⁹ niſi qui p̲ te vult aduerſa tolerare nunq̄ vera amicitia ꝓbatur in ꝯſolacōib⁹ ⁊ honorib⁹ huius mundi certe ſi ſic tunc pauci inuenirent̄ mali quia pauci ſunt ⁊ vtinā aliqui qui non appetunt ꝯſolari Sed illi filij tui cernunt̄ quos corrigē non deſiſtis nam ſemp̲ cum talibus es Non ergo quis renuat adu̇ſa qui tanq̄m̄ ſpūalis amicus pmo filius cum dn̄o voluerit habitare. Quanto tribulat⁹ fuerit īteſior tanto magis ꝯſolabēis ¶ Et ſi omnia ꝓpt̄ ipm amiſeris ipm qui eſt oīa poſſidebͣ Si aūt hͦnores appetis deprimeris Si tpalia paup̲ eris Qui enim preter deū aliquid appetierit ſe affliget pmo ſi ſe dilexerit indebite ſe occidet Si aūt ſe odiens ſolū deū dilexerit ipm plenarie obtinebit. Vn̄ qui deū diligit ipm habꝫ ⁊ quanto pfectius diligit tanto p̲fecti⁹ eū habebit ⁊ iſtis nihil poterit euenire aduerſi. Quia ꝯſolacōes ⁊ honores eos non pn̄t. decip̲e eo qd̄ de ipis nō curāt pmo ꝯriū appetūt Adu̇ſitates non poterūt eis nocere nec eos deijcere. quia eas affectāt pmo qn̄to maior erit tribulacō tanto maior erit ꝯſolacō. ꝙ magis īplebit̄ eoꝝ deſideriuꝫ ¶ Et quis non gaudere deberet ſi ſeparet̄ a vanitate ⁊ ingrederet̄ veritati Nonne hec oīa ſunt vanitas Et quid eſt veritas niſi deus. Et iͦ oīa p̄ter deum vel que in ipm tendūt abhorrenda ſunt. Si enim ſic eſſes ꝙ in ſolo deo

velles affici & ſolum ſuum ſentires affectum a te non dili geres · ſꝫ odires viam dyaboli pclusiſſes & ad te penitus non intraret· ¶ In hoc etiã ↄcordant doctores ꝙ omnis mali cã· timor a amor inordinat⁹ eſt pmo etiã ipius timo ris cã eſt ipa amor inordinat⁹ ſui · Quomõ ergo ex timore peccare poteis qui deſideras affligi a ↄtemni a ab oĩb⁹ cõculcari · Et quõ amore tui peccare poteris ſi te perfecte odis & tuũ ĉatorem ſolũ diligis Et ſi hec hũeris ad pfec tam innocentiã tendes Et ad hoc donũ feſtina quod de⁹ non negabit ſi ab eo poſſidẽ volueris·non dico ꝙ tibi ſp det· qꝛ hoc oĩbus concedit·ſꝫ tribuit velle pati & hoc tibi ſufficit ꝙuis meli⁹ eſſet a velle & pati Et forte illud ſi di gnus fueris tibi dabit in quo dei bonitatem guſtabis & in tali guſtu in deo quieſces· Multũ em̃ abhorret deo qui ipm guſtat & ibi nõ quieſcit·ſꝫ potius tanꝙ ſi de⁹ ſit ſibi non ſuffitiẽs redit ad hec terrena & ſic inqnat⁹ vult deũ iterꝫ amplexari J ¶ Ex iſto pt elici· ¶ Primo ꝙ ad uerſitas ꝓ xpõ patienter tolerata & volũtarie acceptata oñdit patientẽ ẽe dei amicũ. ¶ Scõo ꝙ q̃ ſe odit & deũ diligit pacient ſuſtinet aqñto tribulacõ eſt intenſior tan to delectacõ maior ¶ Tercio ſi in aduerſitate bona exteri ora pdit eo ipõ mage lucrat a qñto paupior tanto ditior efficitur ¶ Quarto ꝙ iſto modo patientibus nihil adũſi poterit eueniri. qꝛ coꝝ deſideriũ adimplet · ¶ Quinto ꝙ illud donum ſcꝫ adũſitas non oĩbus dat ꝙuis velle pati multis dat· ¶ Sexto ꝙ in iſto dono bonitatis dei degu ſtat in qua homo debet qeſcere K ¶ Quarto pncipa liter mutuat nobis gr̃a p ꝙ poſſum⁹ terrena deſpicere· & eterna diligere·qꝛ terrena hñt vilitatẽ in obiecto ĩputita tem in ſubiecto breuitatem ĩ ſeipis triſticiam in ẽmio mi ſeriam in effectu xpõ· Quoꝝ oppoſita hñt celeſtia eterna ¶ Refert·ſolinus in libro de mirabilibus mundi ·c·· v· ꝙ in flumine eufraten eſt quidam lapis purites nomine

q̄ nō vult capi manu ꝛ ſi homo manibus illū app̄hendeit ſtatim vrit manum eius. Sic iſta terrena nolunt capi in affectione ⁊ ſi apprehendatur ſtatim vrunt affectum Vn̄ auguſtin⁹ de ciuitate dei libro. x. .c. viij. di. ꝙ dea fortūa depingebat̄. ſedēs ſuper rotam ꝛ illam continue voluēs ⁊ habuit duas facies. ⁊ vtraq; fuit ceca. vna ſplendida ꝫ alia obſcura ¶ Sic in ꝓpoſito qn̄tū ad iſta terrena continue mutat̄ fortuna quandoq; enim facies eſt ſplendida quia ad tempus dat homini proſperitatem Sed qn̄q; eſt obſcura. quia poſt dat aduerſitatem Sed vt̄q; eſt ceca. q: aliqn̄ exaltat contemnentes eam ⁊ ſuos cultores contemnit fuge in ſeculū ꝛ ſequit̄ te dure ⁊ fugiet te. Et ſicut p gratiam poſſum⁹ ⁊ debemus terrena ɔtemnere. ſic poſſumus p eam terrena appetere ¶ Vnde criſo. Omnibus laborantibus dulcis eſt finis Omnis viator libenter querit vbi ſit manſio Mercinarius ſepe ɔputat quando cōpletus ſit annus Agricola tempus meſſis expectat Nos autem in p̄ſenti vita debemus eſſe laborantes cum p̄ſens vita ſit quaſi quedam vigilia in qua oportet laborare vt poſſimus quieſcere Sumus etiam mercinarij in hac vita Sumus etiam ſerui dei. quia ſeruim⁹ ꝓ diuno denario igitur deſiderare debemus ꝙ impleat̄ annus laboris. ⁊ veniat eternitas retributionis cogitādo ꝙ mille anni an̄ oculos dei ſūt tāq̄ dies heſterna que p̄terijt ¶ Iteꝫ ſum⁹ agricole. quia in p̄n̄ti ſeminaē debem⁹ in benedictionib⁹ vt metere poſſimus in futuro in exultacōne ps̄. Euntes ibant ꝛ flebant mittentes ſemina ſua Et poſtea ſequitur Venientes aūt veniet cū exultatione portātes māipulos ſuos ¶ Quinto mutuat̄ nobis gratia p q̄ dina poſſum⁹ cognoſcere Et hec eſt gratia ō qua loquitur appoſtol⁹ ad thi. ij. Apparuit gratia dei ſaluatoris noſtri omnibus hominibus eru. nos ſcꝫ quomodo poſſim⁹ cognoſcere eum Prius enim dictum fuit. Vere tu es deus abſcondit⁹

ſcȝ incognitus nunc autem dicit̄ ꝙ ſit deus manifeſtus • ⁊ cognitus • quia aꝑuit nobis ¶ Vbi notandū ꝙ ſi ſpe:culū ponat̄ in fonte claro lucente ſole in meridie aꝑebūt tres ſoles • Vnꝰ in celo qui eſt fons luminis • Alius in ſpeculo qui eſt a primo Et tercius in aqua qui generatur ab vtroqꝫ • ¶ Sic igit̄ quando ſpeculum .i. filius dei qui eſt candor lucis ꝛc̄ • Fuit poſitus ī fonte .i. in virginis vtero apparuerunt tres ſoles .i. tres pſone trinitatis • Pater qui eſt pcincipium diuinitatis ī voce Perſona filij obūbrata vmbre nr̄e moralitatis • ⁊ tercia pſona ſpiritꝰſcīꝰ ſcilicȝ per quem aque gratiarum diſcribunt̄ Sic patet ꝙ totum eſt ex gratia ⁊ gratioſum ꝙ poſſumꝰ deum ⁊ diuina cognoſcere • Et ſicut incarnacō fuit cognita quo ad trinitatem pſonarum Sicut in morte fuit cognitꝰ quo ad trinitatem naturarū in perſona criſti • ¶ Per aliud exemplū Si enim ſpeculum exiſtens in aere reſpiciatur ab vna perſona tunc in ſpeculo eſt vna ymago ſpeculo exiſtente integro • Si autem ſpeculum frangatur ⁊ in duas partes diuidat̄ apparent eſſe due ymagines • Sic in xp̄o dei filio Quando enim fuit integer cum iudeis conuerſatus ante mortem tunc aꝑuit iudeis ꝙ tantum eſſet vna ymago .i. ꝙ eſſet purus homo Sed in morte quando ſpeculum fuit fractum aꝑuerunt due ymagines ſcȝ corpus ⁊ anima ⁊ tercia que fuit ſemꝑ vnita cum vtraqꝫ ſcȝ naſa diuina ꝛc̄
M ¶ Sexto mutuatur nobis gratia ꝑ quam poſſumꝰ horrenda euadē • Horrendum autem eſt incidere in manꝰ dei viuentis in quā homo ceciderat ⁊ quaſi captus tenebatur • ſ ꝫ per xp̄i gratiā ab omni captiuitate liberati ſumꝰ Ephe • iiij • Aſcendens xp̄s in altum captiuam duxit captiuitatem dedit dona hoībus ¶ Circa quod nota ꝙ multiplex eſt captiuitas infelix • ¶ Primo qua dẏabolus captiuat hominem ſub peccati iugo • Et iſta eſt figurata per captiuitatē egẏ̄ptiacā de q̄ ī exo • a pn̄cipio ad vſqꝫ xiij • c •

In hac ſponte deſcendit ppl'us iſrahel nullo compellente homine· ꝗ totum tract⁹ fame ⁊ inedia Sic in captiuitate peccati ſponte deſcendit homo ſolū tractus fame ocupie que nunq̄ ſaturatur In hac captiuitate homo p̄mittitur palea ſupbie·luto immunditie·latere cocto auaritie Ab iſta xp̄s hominem liberauit qn̄ pharaonem ·i·dyabolum in mare dimergit ⁊ ad deſertū penitentie hominem ducit vt captiuitatē euadat pharaonis ¶ Secunda eſt captiui tas qua hominem captiuat in peccati loco . Et hec eſt tri plex ſcȝ·tria loca huius captiuitatis·Vna fuit in limbo · Secunda in purgatorio·Tercia in inferno· ¶ Et iſtorū p̄ma fuit figurata p captiuitatem babilonis qua ſub na bucho·filij iuda fuerunt captiuati· de qua habet̄ in fine iiij· Reg ⁊ in fine·ij.palip·Sic̄ cū ꝓpria regū ⁊ maiora ppl's fuit ductus in captiuitate babilonica Sic ꝓpter pec catum primoꝝ pentum fuerunt ſancti patres in limbo in captiuitate Et ſicut ab iſta captiuitate poſt multos ānos filij iuda fuerunt liberati per ſuum regeȝ Sic ſancti p̄res per ſuum regem xp̄m ⁊ ducti ad terram ſuam Et ſicut filij iſrahel iuda ducti fuerunt in aſſiriam p ſalmanaſer regem aſſirioꝝ ſub oſee rege iſrael · Que captiuitas nōdum eſt reducta nec redimet̄ vſq̄ in finem mūdi·qn̄do reliquie iſrael ſalui fient · Sic ⁊ iuſti viri qui fuerūt aliqn̄ pecca tores dū decedūt captiuant̄·captiuitate duriſſima ⁊ trāſ ferunt̄ ad ignem purgatorij Que captiuitas nūq̄ libera bitur niſi in finali reſurrectōe·q̄ vſq̄ ad illud tempus lo cus erit repletus animabus Et ab iſta captiuitate xp̄s in die iudicij animas perfecte liberans apꝑebit clariſſimus triūphator· ¶ Vltima fuit figurata p captiuitatem vlti mam iudeis p romanos inflictā Et ſicut iſta fuit grauior omnibus·quia ciuitatem deſtruxit·⁊ homines interfecit ⁊ q̄i ꝑpetuo ſeruitiō adduxit·Sic ⁊ iſta captiuitas que eſt reproboꝝ in inferno eſt grauiſſima totū deſtruens·hoīes

interficiens et pter patrem ppetue ſeruituti aſcribens. Ab iſta nunquam liberabit xpus in ipam finaliter incidentes. Igitur xps in preſenti gratiam ſuam nobis mutuat vt primas euadamus et vltimam declinare poſſimus. Ex quibus omnibus patet q multa mutuo et quaſi mutuata accepimus N ¶ Qua pter debitores ſumus cuidam feneratori cum multa debemus igitur da et redde debitum gratitudis. Et quamuis hoc ſoluere non poſſumus ſuffitient et ad odignum Nam quid reddit ſiue tribuit deo qui totum accipit ab eo gratis cum p bonis ſuis eadem ſibi reddamus retribuamus. et ſic idem bonum quodammodo pro ſe ipo Ipſe enim bonorum noſtrorum non indiget nec retribucon a nobis requirit vt ditior inde fiat. ſed ut p eandem retributionem nos ditiores efficiat vt ſe et ſua dona nobis amplius retribuat ſiue donet. ¶ Sed dicis et quomodo ditior fit qui ſic reddendo nouum debitum incurrit. quia ſic ſoluendo debitum facit nouum debitum. ¶ Reſpondet q in ochendo debitum homo fit ditior Et forte requirit q tota virtute et omnibus viribus mentis et corpis quantum poſſumus omnia que habemus et poſſumus nos ipos totos et plura ac maiora ſi poſſemus ac etiam ipm deum met vel gratuite p ſeipm collatum. ſibi retribuamus ad honorem et gloriam atque laudem eius pter ſeipm offeramus etc.

¶ Hec omnia et plura alia ſup numerum et menſuram etiam ſic nos ipos irrecupabiliter pdere q ſemel gratiam eius et maieſtatem offendere. In ſup ipm pter ſeipm ſup omnia alia totis pcordiis dilige et videt q nihil maius habemus nec poſſumus niſi ſup omnia munera nobis a deo collata. et nos ipos ad laudem dei referre. dei enim pietas non ſinit nos vltra noſtram poſſibilitatem ad impoſibile obligare ſine noſtra culpa. quia ex noſtra culpa vt ſupius dictum eſt quandoque ad impoſſibile obligamur O ¶ Sed quomodo illi reddere poſſumus gratiarum actiones p ſuis beneficiis cui pro

cis debitū eſt quicqd poſſumus debitor enim reddendo creditori debitum non facit grām· quia debitum eſt· debi tum enim eſt gratia quodāmodo videtur repugnare ⁊c·
¶ Quomodo igit̄ gratis ⁊ libere deo gratiaꝝ actiones re ferre poſſum⁹ cū ex neceſſitate ad illud obligamū ¶ Reſpō· ſm anſhel· Sermone· cur de⁹ homo ·c· v· ꝙ eſt neceſſitas que benefaciendi gratiam aufert ⁊ minuit Et eſt alia ne ceſſitas q̄ maior benefitio grā debet̄· Qn̄ em̄ aliquis ea nc̄citate cui ſubiacet inuitus bn̄facit aut nulla aut minor grā ei debet̄· Cum vero ſponte nc̄citate benefaciendi ſe ſubdit nec inuitus eam ſuſtinet tūc vtiq̧ maiorem gratiā benefitij meret̄ Non em̄ hec eſt neceſſitas dicenda· ſ grā q: nullo cogente illam ſuſcepit aut ſeruat· ſ gratis· ⁊ ſeq̄ tur tale em̄ cū qs ſancte ↄuerſacōis ꝓpoſitū ſponte vouit q̄uis ex neceſſitate poſt votum ſeruare debeat· ne dam: nationeȝ incurrat Et licet cogi poſſit ſeruare ſi nolit ſi tn̄ non inuitus ſuat quod vouit· non minus· ſ magis gra tus eſt deo q̄ ſi non vouiſſet Hec anſhelm⁹ ¶ Ex hoc ad ꝓpoſitum faciendo gratis ⁊ libē ad que ex debito aſtrin gunt̄, ⁊ ex neceſſitate non minus ſunt grata talia opera dūmodo tn̄ non inuite fiant ſicut opa profeſſorū aut ali ter obligatoꝝ ſpontanea voluntate ad aliqua facienda·
¶ Cogitemus igit̄ quid magis debitū· quid magis deo gratū quid magis nobis ↄgruum niſi in oībus ſemp· ⁊ vbiq̧ deo grās referre toto corde ¶ De iſta materia plus tanget̄ in illo documento bn̄fitij accepti memor eſto ⁊c.
¶ Secund⁹ intellectus iſtius documenti poteſt eſſe mu: tuū da· i· alteri indigenti debes mutuare pure ꝓpter deuȝ ⁊ nihil inde de lucro ſperaē iux̄ āmonitioneȝ ſaluatoris mutuū date nihil inde ſpantes vt ex iſto documēto in for metur vitare oēm vſuram ⁊ omnem contractū illicitum in empcōe ⁊ vendicōe· de qua poſt tractabit̄ diffuſius ⁊c
¶ De donatione in gn̄ali cordis qualit̄ quādo cui ⁊ vbi debeat dare deo ⁊c

SEquit̄ aliud documentū̄ iteꝝ mores erantium corrigens ſcꝫ·ix· ¶Cui des videto· Et bene ſequit̄ hoc docum̄·mutuū da· Quia ex hᵒ etiā̄ īformam̄ indetminate ꝙ deꝫ mutuū dare·i·indigenti ſubuenire in ſua neceſſitate nō in ogrue ſequit̄ illud documtū· cui des videto ¶Ubi aliq̄ ſunt·p ordinē p tractāda ¶Primo quid debeat dare· ¶Secundo cui debeat dare ¶Tercio qualit̄ debeat dare ¶Quarto qn̄ debeat dare· ¶Quito v deat dare p ¶Circa pmū adūtendū ē ꝙ illud qd debeat dari ē cor·qꝛ hoc donū maxīe placꝫ accipienti qn̄ eſt donacō inter viuos· ¶Unde nota ꝙ dona cōis due ſūt ſpecies Una eſt donacō inter viuos Secūda eſt donacō cā mortis ¶Donacō inter viuos eſt qn̄ mallē habere iſtum cui dono quam me· ¶Donacō cauſa mortis·eſt quado mallē me habē illud quod dono q̄ iſtū cui donare volo cum magis volo habē iſtum q̄ mei heredes hēant·ſℓ·de donatione Q ¶Ad ꝓpoſitum cor nr̄m ſic debet dari ꝙ mallē aliū habē cor q̄ ego illud retineaꝫ vn̄ donacō inter viuos non pt̄ reuocari niſi in caſibus q̄ cui donatur n cui donacō debet fieri in ꝓpoſito non hn̄t locum ·qꝛnon eſt talis ſicut in mediate pꝫ dicet̄ Poſſꝫ em̄ reuocari ꝓpter ingratitudinē illius cui donatio facta eſt ſꝫ deus cui donatio debet fieri non eſt talis· Unde iſta nō debet eſſe cā mortis qꝛ illa fit ex tiore mortis īminentis qꝛ iſta donacō debet fieri ex amore nō ex timore·igitur quod ſic dat̄ ⁊ donat̄ ꝓpe dicit̄ cor·qꝛ in eo eſt fontale pn̄cipium amoris Qn̄ em̄ datū fuit p̄ceptum de amore ⁊ dilectione in quo virtualit̄ otinent̄ oīa alia p̄cepta dictum fuit diliges dn̄m·de·t·ex toto corde tuo non fuit dictū ex tota lingua·vl̄ manu·ſiue pede·vel ſtomacho Cor em̄ eſt pn̄cipium vite ⁊ oīs motus ⁊ oīs ſenſus· ¶Item eſt calidum ⁊ ſiccū ¶Item eſt poſitum in anteriori pte pectoris ¶Itē in medio aīalis tāq̄ nobiliꝫ in nobiliſſimo loco vt vtus eius extendat̄ ⁊ diffūdat̄ ad oīa mēbra Sic in ꝓpoſito ad

hoc dat̃ cor vt in dante ſit vita ⁊ vitam habeat p talem donacõꝫ ſine qua mortẽ nõ euaderet Qui em̃ non dat nõ diligit· ⁊ qui non diligit manet in morte ſicut dicit · Jo· in can· ſua igit̃ ſcim⁹ quõ tñſlati ſumus de morte ad vitã qm̃ diligimus ⁊ ſi diligim⁹ tunc dam⁹ ut inflamemur ad amoreꝫ celeſtis patrie ⁊ deficcemur ab omni carnali affe ctione Et ponit̃ in anteriori pte vt poſteriorꝫ obliuioneꝫ habeamus ⁊ ad anteriora nos conuertamus ❡ Quarto eſt in medio q: medium virtutis ſine iſta deuocõe acquirẽ nec retinere valeam⁹· q: tunc eſſet defectus Ex quib⁹ oĩb⁹ pꝫ ꝙ cor eſt illud qõ dꝫ dari Si em̃ cor tãq̃ pñcipale dat̃ tunc em̃ omnes affectiões volitiõis intentiones cũ corde dantur· q: accepto nihil eſt gratuis ⁊ acceptius ❡ Cũ em̃ diſcipuli ſocrati multa bona dediſſent magiſtro ſuo· venit quidam dicens · Magiſter cum nihil habeam quod tibi dare poſſum meip̃m tibi offero · ⁊ illud fuit magiſtro gra tiſſimum· ſꝫ ſeipm̃ nullus dare pt̃ niſi det ⁊ cor Et igitur de⁹ plu s petit cor q̃ omnia alia di· fili mi p̃be mihi cor tuum · Reputat em̃ ꝙ ſi habeat cor ꝙ cum corde omnia alia habeat· q: oĩa alia membra cor̃i ſeruiũt Illud em̃ qõ cor diligit p amplexum ad cor ſtringunt ⁊ manent ⁊ con uertũt Patet igit̃ prim⁹ punctus· ſcꝫ ꝙ illud qõ dare de bemus eſt cor· R ❡ Secund⁹ pũctus eſt ad ꝓpoſitũ totaliter· ſcꝫ cui dare debemus · q: dicit̃ cui des videto · ❡ Vbi notandũ ꝙ ſoli creatori eſt dandum· q: hoc exigit cordis· formatio· creacõ· ⁊ ↄpoſitio · ❡ Et p̃mo creatio q: dignũ eſt· ꝙ in beneficio ſit creatoris recognitio· ſꝫ cor in animali eſt principiũ bñficij ſm pħm· primo viuit· ſic dicit in libro de animalib⁹ Et igit̃ q: dñs p̃cepit p̃mitias offerri de oĩbus ⁊ cor in aĩali eſt pñcipium igitur deo do nandũ eſt ⁊ offerendum · ❡ Secundo hoc exigit cordis

Formatio q cor eſt ſtrictũ inferi9 & latũ ſupi9. clauſum in ferius & aptũ ſupi9 Sed de9 & natã nihil faciũt fruſtra Vñ p talẽ informacõẽ pꝫ q cor dꝫ dai illi qui eſt ſup nos & nulli qui eſt iuxͣ nos. hoc eñ dictat rõ naturalis q magnũ bonum eſt dandũ illi qui ẽ maxĩe bon9. nũc aũt cor eſt maxĩm bonũ et deus eſt ſũmum bonũ. ¶ Si igiť cor tuum fuerit venale tũc nullus plus dat p corde q̃ deus. q ſeipm. vñ deus facit ſicut nobilis auis falco vł accipiť qui cũ diu volauit et ſe fatigauerit & predam cepit ſi cor prede vel auis ei datum fuerit qđ eſt ſuũ debitum hoc ei ſufficit Sic xp̃s deus & homo multos volatus fecit qñ a ſũmo celo egrediens in vterũ virginis intrauit de vtero in hunc mõm miſerabilem. de hoc mundo ad patibulum crucis. de cruce ad infernũ & iñ ad celũ Et oẽs hos volatus fecit vt predã ſibi debitã capet ſcꝫ hoĩeꝫ & cor eius haberet ¶ Tercio hoc idẽ exigit ↄpoſicõ. q ↄponiť ex carne que mollis eſt & flexibilis non ex oſſibus duris. de9 aũt eſt ꝓpitius pius & benign9 igiť etc. diciť Joſue q dederũt poſſeſſorẽ ieſue in medio frm ſuoꝝ Joſue eñ qui fuit dux filioꝝ iſrael ſigt ilłm xp̃m qui ꝑpłm ſuum ſaluum facit & duc̃ Cui idem filij iſrael dãt poſſeſſioneꝫ in medio cordis qñ cor ſoli deo dať & non alteri ¶ Et nota q vtiliter dať poſſeſſio deo ĩ corde vt ad ip̃m deũ veniat. q p aduentũ ſuum deus hoĩeꝫ ditat Vnde deus dicit illud quod dixit Jacob ad laban geneƀ Modicum habuiſti anteq̃ venirẽ ad te nunc aũt diues effectus es. benedixit te deus ad introitum meum. Anteq̃ enim criſt9 veniat ad cor valde modicum habet homo. quia peccatum priuat hominem bonis cum peccatum ſic pura priuatio. ſed pentenitia adducit omnia bona & ſic deus eſt obiectum dilectionis ſic ipſe eſt receptiuus illius donationis dicitur enim diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo.

q̄ȯ fieri nō pt̄ n̄ cor daret̄ deo. dic̄ ergo de⁹ p̄be m̄ cor tuū O dn̄e tu te mihi dediſti. ⁊ a me cor meū petis Sed q̄ntuȝ eſt hoc dn̄e qui tā excellens es Si em̄ haberent vnum cor qȯ magis eſſet q̄ oīa corda ſimul ſūt filioꝝ hōim ⁊ omēs angeloꝝ affectiones ⁊ ut materialiter loquat̄ quod mai⁹ eſſe ⁊ ſpūalia ⁊ corꝑalia ⁊ eſſet mai⁹ q̄ celum empiriū. ⁊ totaliter tibi illud tribuerē adhuc tanto dn̄o ꝑuū munuſculum ⁊ q̄ſi nihil eſſet q̄nto magis illā ꝑuam ſcitillā corde quā habeo tibi tribuā ⁊ totaliter in te ponaȝ. Hoc em̄ ꝓ maximū eſt ꝙ cor meū habere dedignaris Stultus em̄ eſſem ſi illud aliter darem niſi ad laudandū te. qui creaſti illud cum tu dn̄e velis habē illud ⁊ ſic ī meipo nolo vt remaneat ampli⁹ ſꝫ volo ut āmodo in te quieſcat totaliter. melius enim eſt ꝙ cor meum maneat in eterna iocunditate in diuina maieſtate. ⁊ ī immenſa bonitate q̄m in mea fragilitate igit̄ homo cor tuū deo dando videas quo dirigas cor tuum cogitatū ſꝑ debes cogitare te eſſe ī pr̄ia dei tui ⁊ ip̄m ſꝑ habeas in tuo cogitatu dina bn̄ fitia ad tuā m̄oriam reuocando Et ſic miꝝ eſt quō ſic modica ſcintilla ſicut eſt cor nr̄m nō abſorbēt̄ ab immenſa caritate diuina hoc fieret ſi illa voluntati immenſe cor tuū applicares Et q̄nto magis ſic applicares cor tuum tanto melior ⁊ ꝑfitior eſſet. tunc inter ꝯſolatōes ⁊ tribulacōes vitupium ⁊ honores inſenſibiles ꝑtranſiret niſi ſentiens dn̄m ſuum ⁊ ſolum eius affectaret honorem Igit̄ fili p̄be ſcatori cor tuū ⁊ tm̄ de ſcd̄o pūcto B ¶Sequit̄ terci⁹ pūctus ſcȝ qualit̄ cor ſit deo dandū ⁊ ꝑparandū ¶Circa quod notandū ꝙ cor eſt deo dandū. liberaliter inteḡliter ⁊ ꝑpualiter ¶Primo debem⁹ cor tum liberaliter ſic ꝙ ip̄m deo non mutues nͤ vendas. qꝛ hoc nō eſſet liberalit̄ ſed ꝙ des ⁊ dones ſibi ⁊c̄.

¶Secūdo cor deo dandū eſt integraliter. qꝛ totū ⁊ non tm̄ ps. qꝛ dilectio q̄ ꝑcipit̄ dȝ eſſe ex toto corde de⁹ em̄ ē ſic̄ ȝelotip⁹ qui non dimittit vxorem alijs nͤ alios diligere.

Exo·xxxiiij·Noli adorare deum alienū dn̄s em̄ zelotes nom̄ eius. dn̄s em̄ ē emulator· ɔūtimini igit̄ ad dn̄m in toto corde veſtro ꝛc̄· Johā·ij· Sed qm̄ ſm pħm totum· ⁊ perfectum ſunt idē ſi igitur totū debꝫ dare ergo ꝑfecte ¶ Sed q꞉ pfectū dicit̄ multiplicit̄ igit̄ eſt nōndū ꝙ ꝑmo il'u d dicit̄ pfectū qd̓ nō eſt ꝑmixtum cum aliquo defectu olo vt ergo iſto modo cor det̄ deo pfecte ⁊ totalit̄ oportet ꝙ ſit mundatū Pt̄ aūt dici ꝙ iſta mūdatio fit ꝑ timorem q꞉ timor expellit pc̄tm· ¶ De munditia aūt ⁊ quomō cor ⁊ aīa mundet̄ dictū eſt ſup̄ aliqualiter in illo documento mōus eſto T ¶ Quō aūt ꝑparari dēat habet̄ in figa iiij· Re· vbi dixit mulier ſunamitis de heliſeo · viro ſuo· aīaduerti ꝙ vir dei ſanctus eſt iſte qui tranſit ꝑ nos fre quenter· faciamus ei tabernaculum ꝑuum ponam⁹ in eo lectulū ⁊ menſā ⁊ ſellam ⁊ candelabrum ut cum veniret ad nos maneat ¶ Ad ꝓpoſitū in corde qd̓ pfecte deo dari debꝫ eſſe locus in pace ⁊ quiete ɔſcientie· q꞉ in pace fact us eſt locus eius in anima· ⁊ in corde per menſam intelli go deuotionem in qua deus quaſi paſcitur de deuotione nota ſupra· ꝛc̄ ¶ Tercio per ſellam intelligitur propria diiudicatio vt cor ſe ipm̄ diiudicet ⁊ non alienum· Sit iḡ in corde tuo ɔſcientia tibi abbatiſſa Anima aūt monial' rea de malis ſuis veniā petens ſe humiliando diſciplinā recipiat de exceſſibus ſuis dolendo ad terram ſedeat ſue ɔditionis vilitatē cognoſcendo · V ¶ Et igit̄ q̄rto ſit ibi candelabꝝ ꝑ qd̓ ſui cognitio deſignat̄ · vt ſic ſe cog noſcat q꞉ ſine hoc cor eſt tenebroſū ſiue eſt dom⁹ tenebroſa Bern· intregritatis tue carioſ⁹ explorator eſto· q̄tidiana diſcuſſione te examina· vide q̄ꝫtū ꝓficis vl' q̄ntuꝫ deficis Qualis ſis ī morib⁹· q̄lis ī affectib⁹ q̄ꝫ ſilis· q̄ꝫ diſſilis deo Stude teipm̄ cognoſcere · multo em̄ melior ⁊ laudabilor es ſi teipm̄ cognoſcas qm̄ ſi te neglect· cognoſcēs curſus ſyderꝝ vires herbaꝝ· naturas animaliū ɔplexiōes homi num Yſa· Redite ꝑuaricatoēs ad cor· Ad cor reuertitur

qui radium cognitiōis ſue ſup ſe reflectit ad cōſiderandū bñfitia dei ad ſe ipm̄ reflctat vt gt⁹ exiſtat miā; ei⁹ ſperȝ iuſtitiā metuat plagas peccatoꝝ deleat ſeculi vanitatē contemnet finis īcertitudinem ꝓuideat vt ſolicitus inueniat̄ & efficiat̄ actus patus ſit q̄ inueniat̄ ante oculos cordis poñ· Omiſſis igit̄ celi & terre mirabilib⁹ diligētiſſime ad uertē debet homo dignitatem ſue creationis·ꝑtium ſue redemptionis· viaticum ſue pegrinationis ·penam eterne damnationis· & p̄mium eterne remunerationis X
¶Cor igit̄ ꝑparatū & diſpoſitū diligēter dȝ cuſtodi ſicut caſtꝝ vndiq; obſeſſum quod impugnat̄ a dextris p ꝓſpa a ſiniſtris p adu̇ſa a poſteriori p delectacōeȝ p̄teritoꝝ reuocādo p̄terita mala ad memoriam · & in ipis delectando ad āteriora p nouos laq̄os temptacōnum a ſupiori p p̄ſumptionem·ab inferiori p deſperationem·ab anteriori p malas concupiſcentias ·Sed ab omni pte intus & extra ſubtus q̄ ſupra p iuſtitiam & inſtabilitatē·q̄ ſecūdum bern· in ſuis meditacōib⁹ nihil fugati⁹ & inſtabilius corde qō totiens hominem deſerit quotiens p prauas cogitacōes & delectationes defluit ¶Debet etiam cor cuſtodiri ſicut vas p̄tioſum multum care emptū ·Sed quod cari⁹ emit̄ diligētius cuſtodit̄ in cui⁹ fractura mai⁹ damnum ſequit̄ Sed ſic eſt de corde quando cor frangit̄ tunc animal vel homo morit̄ Sed quando cor cuſtdit̄ tūc eſt fons ſignat⁹ quia in fontibus publicis q̄ non ſignatis interdū animalia venenoſa fūdunt venena ſua & maxime in feruore libidīs Vn̄ piculoſū eſt bibē aq̄ de illis Sic dy̆abol⁹ inueniens cor hoīs aptū venenū ſuum ·i·peccatum fundit in ipm̄ cor & maxime quādo homo occupatur circa delitias carnis & circa vanitates huius mundi·⁊c̄
¶Sequitur modo terciuȝ ſcȝ ꝙ cor nr̄m debem⁹ deo dare ꝑpetualiter Solent enim homines quando volūt eſſe ſimpliciter eſſe q̄ perpetue aliquid dare alicui facere bonam

cartam & ſcriptam a poſtea illam ſignt ſigillo & tandem ponũt in poſſeſſorio & tũc eſt ſecurꝰ a certꝰ pro ſuo ꝑpetuo Iſto mõ vt dictum eſt de animabus nr̃is aſſecuremꝰ ꝑpetuo faciemus ſibi cartam de corde noſtro ſcribendo in iſto modo · data ſua · Prouerb · viij · Scribe illam · i · legem dei in tabulis cordis tui & poſtea ſigilletᷣ ſigillo ſcꝫ hũanitatis xp̄i quod ſculptũ fuit multis literis in paſſione & tũc amplius illud ad cor nr̃m p deuotionem · ꝯtemplacõem & paſſionis mẽoriam & recordacõꝫ R ¶ Vnde · cañ · Pone me ſicut ſignaculũ ſuper cor tuũ · verbũ eſt xp̄i ad animam deuotam q̄ſi diceret pone me vt mẽoria paſſionis mee claudet a ſignet cor tuum ne illic intret aliqđ immũdum ſicut ſignaculũ cuſtodit vas · ſup quod ponitur · ſm̃ legem enĩ vas quod non habebat opculum immundum erat · numeri · xxix · Et pone me ſup cor tuum ut nihil niſi per me cor tuum intret nihil niſi p me exeat · Per mẽoriã enim dominice paſſionis cor deo ꝑpetuo datur · quia ſi talis mẽoria ſup cor ponatur & modꝰ ipſius xp̄i pacientis inſpiciatᷣ tunc nullum vitium in corde hominis poterit dominari · Vnde vide in paſſione xp̄i caput inclinari contra ſupbiam & omnia in cruce liberalitᷣ elargiri ꝯtra auaritiam pro inimicis orantem contra iniuriaꝫ benigne loquentem contra iram · aceto potatũ contra gulam per amorem clauis conclauatum vſq; ad mortem contra accidiam ſanguinẽ de toto corpoꝛe expreſſum contra luxuriam Per quod patet ꝙ p nullum vitium tale cor ſe a deo auũtit ſi ꝑpetuatur ſibi vniatur · det ergo deus ſecundum diuitias glorie ſue virtute videlicet ĩterioꝛi hoĩs habitare xp̄m in cordibus noſtris per fidem · ¶ Vos igitur deuoti & fideles qui criſtũ induiſtis a liberalitᷣ ꝑpetualitᷣ a totalitᷣ cor ſibi dediſtis in ſimplicitate cordisq̃rite illũ Sap̄ · i · ¶ Circa quod ẽ aduertendum ꝙ quatuor ſũt que faciũt

vitam hominis meritoriam. ſcilicet rectitudo ſancte con
uerſationis. gratitudo pie deuotionis. ſolicitudo diſcrete
inquiſitionis altitudo quiete ꝯtemplacōis ❡ In ſimplici
tate cordis ⁊c. ❡ Et nota ꝙ iſta ſimplicitas debet eſſe cū
prudentia vt cor cum ſimplicitate. ⁊ prudentia deo dedicet
debet enim eſſe ſimplicitas colūbina. ⁊ non azinina qua
lem habuit iſte heremita de quo narratur ꝙ ſibi videbat
ꝙ non eſſet vt iret aut incederet ſicut homo. ⁊ ibat in he
remo ſup manꝰ ⁊ pedes. ⁊ ꝯmedit gramina ſicut beſtia
⁊ cum deſideraret ſcire quale premiū ſibi correſponderet
pro hꝰmodi laboribus audiuit vocē dicentē ſibi Mercedē
azini hēbis qm̄ ſicut azinus incedis ⁊ viuis Et ideo ſa
luator dixit Eſtote prudentes ſicut ſerpentes ⁊ ſimplices
ſicut colūbe Hec em̄ eſt vna copulatiua vt ſimul cōcurrāt
ſimplicitas ⁊ prudentia ❡ Exemplum de Jacob de quo
dicitur geneſ. xxxv. ꝙ erat vir ſimplex ⁊ habitauit in ta
bernaculis ſuis Erat autem vir valde prudens quod ꝓ
batur ex eo ꝙ primo emit primogenita a fratre ſuo eſau.
❡ Secundo ꝙ apud patrem obtinuit benedicōem.
❡ Tercio apud laban paſcebat greges ⁊ ibi ditatꝰ fuit
❡ Quarto ꝙ ſapienter pacienter ⁊ honeſte rexit vxores
Sic in ꝓpoſito applica predicta vt vis 3 ❡ Iſta aūt
virtuoſa ſimplicitas que dicitur colūbina ex quinqꝫ per
pēdiť. eſt enī talis ſimplicitas ſimplicitatis cogitatiōis in
iudicando ſimplicitatis voluntatis in diligendo. ſimpli
citatis intenſionis in opando. ſimplicitatis ſermoīs in lo
quēdo. ſimplicitatis vite in ꝯuerſando Simplicitas co
gitationis oſtendiť in natura colūbe que blandos habet
oculos ⁊ dulcem aſpectum Sic ⁊ anima ſancta dulcē hꝫ
cognitum neſcit em̄ male nᶜ voluptuoſe. malicōſe ſeu in
fructuoſe cogitare. nec de alijs ſiniſtre iudicare ⁊ male.
Cañ. Oculi tui ſicut columbaꝝ igiť pulcra es Et ad Ro.
Volo vos ſimplces eſſe in malo. ⁊ ſapientes in bono q̄ſi

diceret Ad bona proximorum iudicando volo vos eſſe ſagaces. ſed ad mala ſimplices ſcȝ mala aliorum ſiniſtre iudicando. ¶ Secunda ſimplicitas voluntatis in natura colūbe oſtendit. Auis enim eſt amore afflictus ad ſuum genꝰ Vn̄ nidos poſtq̄ alia auis freq̄ntat et ī oſculo ſignū amoris oſ̄dit. ſic dicit. pſi. in li. ethi. Et hoc eſt qđ dicit ſponſus anie deuote can. ij. Veni amica mea formoſa mea in foraminibus petre Et foramina petre ſūt vulnera xp̄i. cauerna materie eſt apertio lateris vt ſup̄ dictum eſt Igit̄ aīa deuota nidificans concipit vim amoris et ſimplicitateȝ volūtatis vt volūtas ſine duplicitate velit vnum bonum et ſummū diligere A ¶ Tercia ſimplicitas intēſiōis videt̄ in natura columbe qua reſidet iuxta fluēta aquarum vt accipitrem p̄caueat p ymaginem vmbre. Sic anima ſancta inſpicit intenſionem opis ſui inſidias dyaboli ocl'i eius ſicut colūbe ſup riuos aquarum. Canticorum quinto. ¶ Et ſignanter hic nota q in opibus bonis meritorijs hominis dyabolus ponit inſidias vt p vanam gloriam talia opa quo ad meritū extinguat vn̄ greḡ ī moral'. Lamētabil'ē appetitꝰ hūane laudis. q̇ itinē nō. ḡdientibꝰ ex latē iungit̄ vt ex ocultis educto gladio trucidet̄ Eſt ergo ventus venenoſus. q opa nr̄a ſuo flatu occidit ne pſint nobis ad ſalutem et mercedem Ecc. Quid prodeſt ei qui laborauit in ventum. Ille laborat in ventum qui bona opa facit pp̄ter laudem humanā Ne igit̄ ventus iſte opa opa nr̄a deſtruat dirigamus totam intenſionē nr̄am ad deū et ſimplicit̄ nihil aliud q̄ deū intēdamus eius laudeȝ et honorem. quia ſi oculus tuus ſimplex fuerit totum corpus tuum lucidum erit. totum corpus congeries omniū actuum tuorum p̄manebit ordinata ad meritum vite eterne ¶ Sed ex quo ſimplicitas intenſionis excludit omnem vanam gloriam igit̄ in mā de vana gl'a plꝰ dicet̄. ꝛc ¶ Tamen ad preſens eſt notādum q etiam ad excuſādū

aliqua peccata ſimplicitas intenſionis ſicut legitur geñ.
ſcdo .de abimalech qui rapuit vxorem abrae.Cui dixit
dominus Scio inquit ꝙ corde ſimplici hec feceris ideo cu
ſtodiui te ne peccares in me ⁊ nō pmiſi vt tangeres eā.
¶ Quarta ſimplicitas locutiōis videt̃ in natura colūbe
que veſcit̃ grano puriſſimo ⁊ non cadaueribus. Sic aīa
ſancta fructuoſis verbis ⁊ non ſterilibus vtit̃. Ephe.v.
Omnia facite ſine murmuratōibus vt ſitis ſine querela
ſimplices filij dei de verbis ⁊ locutionib⁹ plus dicetur ī
iſto documento Pauca in conuiuio loquē ꝛc.
¶ Quinta ſimplicitas conūſationis oſtendit̃ in manſue
tudine columbe.quia dicit̃ velle carere.gemitum ꝓ cātu
habere ¶ Sic quantum ad primum anima deuota humi
liter ⁊ patienter ſuſtinet alienas iniurias non habēs fel
vindicte pſa.xxxviij.meditabor ut colūba hoc eſt iniuriā
paſſus non meditabor vindictam.ſed pacientiam Mem
moria em̄ iiuriaꝝ labilis ⁊ bn̄fitioꝝ tenx ¶ Quantū ad
ſecūdum anima ſancta ⁊ ſimplex alenis miſerijs compa
tit̃ gemendo ⁊ non congaudendo.hec enim eſt vera ſim
plicitas que deū vere ⁊ pfecte querit ⁊ inuenit q̄ merito
debet habere multos imitatores Vnde prouibiorum.xv.
Juſtus qui ambulat in ſimplicitate ſua poſt ſe filios rlin
quet.i.imitatores Jſte igit̃ confidenter ambulat quoniā
qui ſimpliciter ambulat.confidenter ambulat B
¶ Sequit̃ nūc quartus punct⁹ principalis ſcilicet quādo
cor debeat dari.. ¶ Circa quod notandum ꝙ licet actua
liter ſemper non oporteat dare tamen ſemper habitualit̃
cor deo dari oportet.Omni enim tempore diligit ⁊ dat q̄
vere amicus eſt. Et maxime inſurgente materia tempta
tionis in qua quis poſſet facere ⁊ peccare contra deum
tunc enim actualiter homo ſic debet cor deo dare ⁊ dando
ꝓpter eius amorē peccata peccata dimittere ⁊ vitare.ꝗ in
corde ſuo debet dileccōem dei cum delectacōe ꝑponendo
ꝑmo etiaꝫ in iſto tempore quando quis diuino officō vel

eruitio occupat̃ ſcilicet in oratione & huiuſmodi actibus Oratio eñ ē conuerſio mētis in deum & anime & cordis Et quia cor vel anima eſt quaſi quoddam ſpeculum qñ illud oucrtitur ad deum qui lumen tunc recipit a deo et illuminationem De oratione autem dictum eſt ſupra ꝛc. ¶ Et oſeq̄ter pt̄ patere quint⁹ punctus. ſcꝫ vbi cor deo ſit dandū Circa quod notandū ꝙ q̄uis in oī loco cor ſit dandū q̄ ſcḋm ps.in omni loco dñacōis eius tñ ſpēaliſſime in eccīa deo oſecrata & tpe miſſe qñ oſecrat̃. & tractatur illud altiſſimum ſacramentū corpis dñi nr̄i ihū xp̄i Tunc eñ xp̄s i corde eſt hñd⁹. q: dicebat. hᵉ q̄tienſcūq ̄feceritis in mei mēoriam facitis Sed prodolor multi ſimiles ſūnt illis de quib⁹ dicit̃. Ez.e.iij. Conuerſus vidi & ecce vigiti q̄nq̄ viri qui habebant dorſa cont̃ altare templi. Et nōte ſi deus & prohete conqueſti ſuntꝙ antiqu⁹ pp̄ls non fuit attentus ad altare.i.ad deū vbi aīalia irracōnabilia offe̅ bant̃ Quid go ſi vidiſſet vigintiq̄nq̄ viros fatuellos q̄ p vigintiq̄nq̄ ſignificant̃. qm̄ qñquies qnq̄ fatrūt vigin tiq̄nq̄ & ſign̄t pfectam fatuitatē. q: quinq̄ erant fatue. ſ multiplicat⁹ ē nūs intm̄ꝙ facti ſunt q̄nquies q̄nq̄. q: ſtul toꝝ infinit⁹ eſt nūs Iſti ergo qui ſic ſtant in templo dei et hn̄t corda & dorſa verſa ad pp̄lm & non ad deum merito ſunt arguendi & a deo increpandi. Vñ ſi dñs habēt ſuū cui p̄cipet ꝙ diligenter eū aſpiceret ſi talis a dño ſe auerte ret indignum dño merito eſſet Sic et i ꝓpoſito p̄cipit hoī xp̄iano ꝙ in hoc loco hēat ſurſum cor ad dn̄m ꝓpter quod cantat ſacerdos. ſurſum corda Et rn̄det cler⁹. hēmus ad dn̄m. & illud eſt ſolennius mendatiū ꝛc ¶ Legit̃ ꝙ mini ſtri altaris ſtabant diſſolute tpe eleuacōis hoſtie ſaluta ris eucariſtie & cecidit ſcintilla ignis de celo & conſūpſit miniſtros diſſolutos. Cor enim talium non eſt rectum cū deo nec fideles ſunt in teſtamento ſicut dicit pſalmus Sic igitur patet quid cui qualiter quando. & vbi cor deo ſit dandum et tm̄ de iſto documento ꝛc

¶ De ꝓhibicõe irriſionis penes deum & hominẽ·

SEquitᷣ aliud documentũ ꝑ cathonem poſitum ſcꝫ·xxxx· vbi iterũ intendit corrigere errãtes di· ¶ Neminẽ irriſceris· Illud eſt quoddam documentũ ꝓhibicõnum vl'e ꝙ neminẽ·i·nullum irridẽ debem⁹ igitᷣ nec deum nec hoīeꝫ C Pt igitᷣ hoc documentũ primo ſic intelligi· deũ creatorem tuũ non irridẽ debes ſicut faciũt omnes qui poſt ꝯfeſſionẽ iterũ de nouo recidiuãt in peccata ¶ Vñ recidiuãtes pñt dici irriſores dei derident eñ grm̃ dei eis datã ꝙ ꝑdunt qñ recidiuant Et ꝙuis de mã recidiuacõis aliq̃ ſint dicta q̃i circa pn̄cipium hui⁹ cõpilacõis· O Tñ pronunc eſt ntandũ ꝙ in iſta deriſione recidiuacõis cõſiderantᷣ alique nequitie de quib⁹ ſaluator · aſſumũt ſeptẽ alios ſp̄s nequiores ſe ¶ Primus ſp̄s neq̃ in ꝓpoſito eſt deriſio & ſubſanatio dñi · Conſecutã eñ diligentiam & ꝓmiſſum qd penitens ficte promiſit nõ ſeruare· q̃d eſt aliud niſi mĩcordẽ deum diridẽ Vnde iob·xx·nunc aũt derident me iuniores tẽpis ſcꝫ illi qui añ nunc ſunt renouati ⁊ deberent in nouitate vite & grẽ ambulare & magis deo grati eſſe · ¶ Secũd⁹ ſp̄s eſt fractio federis· q? homo ꝓmiſit vt dictũ eſt nõ peccare· ¶ Duobus aũt modis filijs iſrl' inierunt pactum & fedus cum deo ſcꝫ in ſanguine ⁊ aqua de quo Exo·xxiiij· &·i· Rꝫ·vij· Ita & nos duobus modis inim⁹ fed⁹ cum dño · ¶ Primo in aq̃ baptiſmi qui effectũ hꝫ ex effuſione ſanguinis xp̄i · ¶ Scđo in pñia in q̃ effundimus corda nr̃a tanq̃ aq̃ vtrũq̃ aũt pactum pactando frangim⁹· vñ ps̄ Aũterũt ſe ⁊ non ſuaueiᷣt pactũ Et iere·xxxiiij· non obſuauerᷣt pactũ federis ⁊c ¶ Sꝫ q̃re h° pactũ mlᷓti frangũt· ¶ Dico ꝙ pt eſſe rõ ꝙ aliq̃ cor ſuum non ſicut aqm̃ effuderunt remanſit eñ aliq̃d in aĩa aut de odore aut de colore, aut de ſapore ſicut ſupi⁹ dictũ eſt· ¶ Terci⁹ ſpirit⁹ eſt crudelitas reſpectu ſuiipi⁹· ⁊ renouacõe veteꝝ cicatricum vera magna impietas & inſipientia ſe ip̄o gladio

repetere mortiferūq; eſt vulnera p̄terita innouare vn̄ p̄s. vulnus iteratū tardius ſanatur. rc̄. ¶ Quartꝰ ſpiritꝰ malus eſt pdicō creatoris. q2 dyabolū in corde recipit. & xp̄m de habitaculo ſuo expellit ¶ Quintꝰ eſt obliuio bn̄ficioꝝ dei Deꝰ em̄ in ɔtricōe pcm̄ dimiſit. gr̄am pditam reſtaurauit hoīe3 inimicū in gratiā recepit. que oīa homo obliuione tradit & pc̄tando iterū deū offendit E

¶ Sextus ē iteracō dn̄ice paſſionis. Heb. vj. rurſꝰ crucifigentes ibm̄ ſibimetipſis filium dei. ¶ Iſti em̄ recidiuantes ɔ xp̄m deridentes xp̄m crucifigunt. Primo circūdant eū turba malaꝝ cogitacōm Scd̄ iudas oſculo pdit eū ſua det eni hoī peccare in fuſo Scd̄o flagellant imagie3 ꝑpiū cogitacōum & delectationū ¶ Tercio crucifigunt liguis .i. ɔſenſu cordis in ꝓpoſito peccandi tandem affigunt patibulo ī ꝑpetracōe mali et p̄mo caput pungūt q2 errāt quo ad intellctū & malū volūt quo ad affectū & ſic pedes crucifigūt Itē manꝰ quo ad ɔſnetudine3 peccandi. Itē latus in pſecutione paupū & religioſoꝝ & ſic xp̄m in cruce pendentē derident & dicūt. Vah qui deſtruis templū dei rc̄

¶ Septimus ſp̄s eſt ɔtriſtacō ſp̄s boni. ſc3 ſpiritꝰſancti & ɔſeq̄ter letificatio dyaboli. de primo. Eph̄. iiij. Nolite ɔtriſtare ſp̄m ſanctū dei in quo ſignati eſtis in die redēpcōis. de ſcd̄o Oſee. vij. in malitia ſua letificauer̄t rege3 ſc3 dyabolū qui exultat in decepcōe pctoꝝ di. Preualui adūſus eum. Sed tu homo xp̄iane deū tuum ne ſic derides q2 tunc verificabit̄ verbū ps̄. dicitis & tu dn̄e deridebis eos & ad nullū reduces. qn̄ em̄ dn̄s hominem ſic deridet tunc a facie ſua eū ꝓijcit Et ſic ɔſequēter homo debet dicē illud Ieremie. ij. Factus ſum in deriſum cum ꝑplo Omnes videntes me deriſerunt me Quia offenſo creatore oīs creatura cōpatit̄ iniurie creatoris Sic qn̄ creator hoīe3 derid3 tunc ſimiliter oīs creatura hūc etiam taliter recidiuantes & deum ſic deridētes dulcem ſonū. dicentes & ꝓmittētes in ɔfeſſiōe deceтero nolle peccare & nihil ſequit̄ n̄ dulcis

ſon⁹ ¶ Fabulaṫ de lupo q̇ ꝓpter eſuri ē venit ad quādam domū antiquā ⁊ derelictam ⁊ inueniēs inſtrumentū mu ſicale ſup̄ quod corde fuerīt extenſe· reputās ꝙ eſſet fruſtū carniū· dentibus inſtrumentū illud momordit ⁊ corde ſo num dabant qd̉ audiens lupus dixit dulcē ſonū habes · carnes valde duras Exēpla ponim⁹ non ꝙ ita ſint· ꝫ ⁊c̄ Sic in ꝓpoſito F ¶ Secundo p̄ncipaliter xp̄m deuꝫ tuū non debes irridere eo mō quo legimus· iiij· genera hoīm deū deridiſſe ſcꝫ· diuites auaros ·p̄ncipes p̄claros· milites amaros· ſimplices ignaros · ¶ De p̄mo habetur luc· xviij· vbi legitur xp̄m docuiſſe nemīnē poſſe duob⁹ dn̄is ſeruire· ſcꝫ deo ⁊ māmone ¶ Et ibi ſubijciṫ audie: bant hec omnia pharizei q̇ erant auari deridebant eum· Sic hodierno die diuites ⁊ auari xp̄m paupeꝫ in ſuis mē bris derident· vl' ꝙ ipi detrahūt· vl' quia non ſolū paup̄i bus neceſſaria non miniſtrant· ꝫ etiā ſubtrahunt ⁊ eos ſpoliant ⁊ ſanguinē paupē ꝯmedunt· Quilibet em̄ mor ſell⁹ diuitū ē ſāguis paupū Quilibꝫ pt̄ dicē Manus vr̄e plene ſunt ſanguine Yſa ·i·⁊ in alijs eoꝝ inuētus eſt ſan guis paupum ⁊ innocentū Iere· ¶ De ſcd̄is· luce· xxiij· de ridebant p̄ncipes diuites Alios ſaluos fecit ſeip̄m ⁊c̄· Et in eodē ·c· Spreuit aūt eum herodes ⁊ exercitus eius· ⁊ illuſerīt eū indutū veſte alba · ¶ Sic hodie ſupbi vidētes xp̄m in cruce ex amore ⁊ hūanitate denudatū ip̄m in or natu ſupbo ⁊ diſſoluto derident Et iſti figanṫ p̄ cham q̇ ſcꝫ tu morem ſupbie p̄rem nudū deriſit ·Gen̄ ·ix·xp̄s em̄ alter noe plantauit vineā bibit ⁊ inebriat⁹ eſt Iacuit de nudatus ⁊ etiā deriſ⁹ fuit Vinea eſt ec̄ia· Vinū eſt amor Bibite ergo ⁊ inebriamini krm̄i·Can ·Hec ebrietas faċ xp̄m in cruce denudari q̄ ꝓpter p̄ncipes ei illuſerīt ·Sic ⁊ hoīes ſupbi qui p̄ cham deſignaṫ qui xp̄m deridēt vario p̄cioſo diſſoluto mō ſe ornātes ⁊ īduētes ⁊ ſic maledicū ē cū chā ¶ De tercio gn̄e hoīm di̇ illudebant aūt eū mili tes accedētes ⁊ accetū offerentes illi dantes Si tu es rex

iudeoꝝ ſaluū te fac· Iſto mō hoies qꝝ vita militia ē ſup terrā derident deum qn̄ in tempoꝛib⁹ dulces obſecracōes poſtulationes deberent deo ꝓpinare ⁊ ori ſuo offere ·ſed acetum offerunt dū de ſua v̓tute ꝯfidunt ⁊ nō diuina di· ſaluū te fac ⁊c̄ ¶ De·vij·genere hoīm legit̄ luce·viij·qn̄ xp̄s ſanauit filiam archiſynagogi·q: dixit nō eſt mortua puella· ꝫ doꝛmit deridebant eū ſcientes·q: mortua eſſet· Iſto modo de ridēt deū iſti quos a moꝛte culpe vult ſuſci: tare·q: dicit Nolo mortem peccatoris ⁊c̄·Sed ipi econtra in morte peccati volūt remanē ſciētes q: moꝛtui ſūt G ¶ Item dicunt·quō tu dicis nolo mortē pc̄toris cum ita irremediabilit̄ pc̄m ſupbie in angelis apoſtaticis ⁊ in primis parentibus vidiſti ¶ Item cum ꝓter culpam ire cayn̄ qua exarſit in abel fratreꝫ ſuū irremediabilit̄ male dictus ſit·gen̄·iiij· ¶ Item cum ꝓter pc̄m luxurie totū fere hūanū genus diluuio pierit· Et ſodoma ⁊ gomoꝛra igne ⁊ ſulphure pierunt ¶ Item cum ꝓter peccatū gule maxia pars ꝓpli iſrahelitici pcuſſa fuerit·nūi·xi· ¶ Item cum ꝓter pc̄m accidie ſit dictū pn̄cipibus·ſcꝫ moyſi ⁊c̄· Non introduces ꝓplos hos in terram quā dabo eis ·nūi ¶ Item cum ꝓt̄ culpaꝫ inuidie ſcꝫ pro vnica detractiōe ex inuidia ꝓcedente mala ſors moyſi pcuſſa ſit lepꝛa ·nūi xij· ¶ Item cum ꝓter peccatū auaritie ſcꝫ ꝓ vnico furto achoꝛ ipe lapidatus fuit·⁊ ꝓplus ab inimicis ꝓſtrat⁹·⁊ ſic derident diuinam mīam·que dicit non eſt moꝛtua pu: ella·i·anima·qm̄ ſi velit mecum mīam agere adhuc reſu ſcitabit̄ Exemplū ī muliē adultera·in paulo magdalena latrone petro·dauid·matheo·⁊ zacheo·ideo xp̄m deridē ſic non debes ¶ Secūdus principalis intellectus iſtius documenti eſt neminem ſcꝫ hominē·⁊ maxime miſeꝝ irri ſeris· Et ſimul ⁊ connexe de iſtis duobus me expediam· Sequitur enim poſt aliud documentū·ſcꝫ vbi dicit miſe: rum ne irriſeris· Igitur ſequitur·nec miſeriam irriſeris·

¶ Notandum q̄ inter locutiões hūanas vna que vehe mentius ɔtrariatᷓ virtuti est irrisio Et est derisio locutio deordinata de defectu hominis ꝓpter ludū. vt homo inde erubescat. & est derisio vitiū ꝓpter excessum in ludo. Si enim ſm aristo. in ludo esset mediū. tunc ludꝰ esset virtꝰ. ludꝰ eni neccius ē ad vitam sicut reqes q̄dam. q2 si mens hūana semꝑ extenderetur circa seriosa ebetaretᷓ & fatagaretur nimis. & ideo ɔueniēs est q̄ ꝓ loco & tempe habeat reqem. hoc aūt est ꝑ ludū. Caue tn̄ debet in ludo maxime supabundantia. q2 sicut dicit aristo. ix. ethicoꝝ. delectacō est neccia ad vitam. sicut sal ad cibum. Modicum aūt sal suffitit ꝓ magna quantitate cibi. & si q̄rta pars cibi fuerit de sale nihil valeret. Eodē modo modicū de ludo tūc tempis sufficit ad qetem mentis. vnde illi qui totū tempꝰ suum expendunt circa ludos. & vanitates excessiue sunt vitiosi. & illud de ludo magis habebit in isto documento Troco lude ſ hoc sufficit ad ꝓpositū. q̄ derisores excedūt & est vitiosū alios deride V ¶ Circa quod notand q̄ derisio quatuor facit. Primo oñdit stulticiam. Scdo suspendit amicitiam. Tercio offendit iustitiam. Quarto intendit malitiam ¶ Primum patet q2 qui derident hominem similem sibi ꝓ quocunq̄ defectu naturali vel morali ille ignoraret ꝓpriā fragilitatem. potest etiam fieri derisibilis de consimili si deus pmittat. vnde greg. xxv. moꝝ. vij. quod sumus hodie q̄d nouimꝰ vl' scimꝰ quid erimꝰ Mi vero quos fortasse despicimus & tarde possunt incipe & tn̄ vitam meam feruentioribus studijs anteire Timendum est ergo. ne nobis cadentibꝰ surgat. qui nobis stantibus irridetᷓ. Quis stare iam non nouit. qui non stantem nouit irride. hec greḡ. Et igiᷓ aduertat quilibet illud iob xi. Cum ceteris irriseris tu non confutaberis. q̄i dicēt cō stat q̄ sic ¶ Secundo suspendit amicitiam. Est enim vt freq̄nter causa ɔtētionis discordie ꝓuer. iij. Ejce derisiōꝫ

& exibunt cum eo iurgia ¶ Tercio offendit iuſticiā faci
ēn deriſor alteri quod ſibi nollet fieri. Et igit̄ ꝓu. xiij. di
Parata ſunt deriſoribus iuditia ¶ Quarto intendit mali
tiam Incipit eñ cū ludo & ſub ſpe ludis intendit i hone
ſtatem ꝓximi ꝗ ſic omittit mendatiū. vñ Jeremie. viiij.
Oīs amicus fraudulēter incedit ꝗ vir frēm ſuum deridet
ꝗ veritatem non loquit̄ ¶ Eſt aūt deriſio ſic filia inuidie
¶ Dubitat̄ vtrū ſit pcc̄m mortale vel veniale. ¶ Rñdet̄
ꝙ cum deriſio non ſit ñ de aliquo malo vel defectu. cum
aūt aliquis defectū vel malum in luſum vel deriſū ponit
alicuiꝰ pſone & ſm ſe puū malum eſt. ſic veniale peccatū
eſt ſm genus ſuum. Quando aūt accipit̄ q̄i puū malum
ratione pſone ſicut defectus pueroꝝ vel ſtultorum paruꝫ
ponderare ſolemꝰ Si aūt aliq̄s deridere & eum puipendē
aīo & tunc velit eſtimare q̄i de malo non ſit curandū. ſed
ꝓ ludo potiꝰ ſit hñdum. ſic deriſio eſt peccatū mortale Sꝫ
grauiſſimum eſt deridere deum. Poſtea pentes. Tercio bo
nos. Quarto miſeros. quos deridere noli

¶ De ſurrectione a ſomno. i. a peccato & vigilia rc̄

Ocumentū aliud ponit catho. ſcꝫ. xiij. d. i
¶ Quod ſatis eſt dormi. Quamuis loqñ
do de dormitione & ſomno natali hoc documē
tum videatur eſſe q̄ſi affirmatiuū & p̄ceptoriū tamen lo
quendo ꝗ ip̄m intelligendo. de dormitione ſpū ali in ip̄o
applicat̄ aliquid negatiuum & ꝓhibitorium vt ſit ſenſus
Quod ſatis eſt dormi. i. ſatis iā dormiuiſti. Jō a ſomno
ſurge & vigila Hora eſt iaꝫ nos a ſomno ſurgere & vigi
lare J ¶ Sic ꝙ in hoc documento quantum ad iſtū
intellectum ſomnus prohibet̄ & vigilia precipitur Vnde
ſic intelligendo adūtendum eſt ꝙ in iſto tempe merito vi
gilare debemus Ad quod nos tria mouere dñt ¶ Primo
hoſtilitas crudelis debellacōis ¶ Secūdo vtilitas fidel'
adminiſtrationis ¶ Tercio debilitas t̄reſtris habitacōis
¶ Primum patet qm̄ homines exñtes in bello nō poſſūt

ſomno ſecure vacare Nos autem in bello cõtinue ſumus iuxta verbum pſalmiſte Qm̄ multi bellãtes aduerſũ me R ¶ Igitur ſomnus iſte eſt piculoſus ſecundum q le gimus in ſomnis multis damna multa illata fuerunt em̄ aliqui i ſomnis execati ſicut legitur de thobia q fatigat⁊ a ſepultura mortuorum veniens in domum obdormiuit Et tunc illi dormienti calida ſtercora hyrũdinũ inciderṫ ſuper oculos eius ⁊ ſic execatus eſt · thobie ſecundo ¶ Moraliter thobias dormiens dormitiõe peccati ſeu ne gligentie ſepeliuit mortuos dum ſuos cogitatus ⁊ affect⁊ terrenis immergit p auaritiam ⁊ concupiam ⁊ poſt hoc dormiuit in lecto voluptatis vľ ocioſitatis ⁊ ſic execatur ſtercore hyrũdinum· Hyrũdines ſignãt bonos ⁊ ſanctos quoꝝ cõuſatio in celis eſt· ⁊ nõ in terris ad modũ auium p deſiderium ſurſum volantium Et ſicut hyrũdo in aere ⁊ non in terra paſcitur Sic boni non in tẽra· ꝫ in deſide rio ſupnoꝝ paſcũtur ⁊ tunc ſtercora que a bonis eijciunṫ ·i· tempalia ſcꝫ ditie tempales que a viris ſanctis otem: nuntur dormientem execant ⁊ hoc potiſſime quando ſũt calida ſcꝫ quando inordinate dirigunṫ ⁊ ſic patet primũ damnũ dormientiũ ¶ Secundo legimus q dormientes quidam ſunt captiuati ⁊ quo ad vires ad nihilũ redacti qd̄ bcaṫ· Iudic̄·xvi ·c· vbi legiṫ q dalida fecit ſamſonem dormire ſup genua ſua ⁊ raſit ſeptem crines capitis ſui ⁊ ſic ↄp̄henſus fuit aphyliſteis ·⁊ ligatus ⁊ vinctus ca thenis ⁊ ductus fuit execbiliṫ ⁊ inmiti ſui clauſerṫ eũ in carcere ⁊ molare eum fecerṫ ¶ Ad ꝓpoſitum hõ dormiens ſup genua dalide ſcꝫ delectatione carnis pdit ſeptẽ crines ·i· ſeptẽ dona ſpiritusſancti ⁊ tunc demones poſtq̄ eſt ex ecatus q nec cogitat de futura gloria nˀ pena· ligant eũ cathenis male ↄſuetudinis ·faciunt eum molare· q incli nant eũ ad pſeuerandum in malitia ⁊ mala conſuetudĩe ¶ Tercio legim⁊ q in dormitiõe aliqui fuerṫ interfecti ⁊

ꝙ ſignatur ij·Re·iiij·Vbi dicit ꝙ baana et rechab inter
fecerunt ſobeth dormientem ⁊c ¶Ad ꝓpoſitum duo inter
ficientes dormientem ſunt obliuio dei ⁊ amor iſti⁹ ſeculi
ꝙ p iſta duo homo priuatur vita gratie ⁊ incurrit mortē
culpe L ¶Sed queritur quid p ſomnum ⁊ dormi
cōez ſignificat in quo homo ſic damnatur ¶Dicitur ꝙ p
ſomnū intelligit peccatum ¶Quod patet p̄mo p ſomni
cauſationez· Cauſat em̄ ſomnus ab euapatione aſcendēte
ad cerebrum De nutrimento em̄ quidam vapor p caloꝛez
aſcendit· ꝫ cum ad cerebrum puenerit ꝓpter frigiditatem
cerebri in frigidatur ibidez ⁊ cum materia fuerit grauis
ꝓpt congelationē mititur aſcendē deſcendendo autem p
venas obturat intus ſpiritum per quos ſenſus exercent
actus ſuos ⁊ cātur in potentia ſentiendi ⁊ retractio calo
ris ad īteriora Et hoc eſt ſomnus in potentia ſentiēdi ſeu
priuacō actus ſentiendi p euaperacōez ſic eleuatam de nu
trimento etiā poſt infrigidato ·ſicut declarat ariſtotiles
ꝙ triplex homīs diſpoſitio facit hominem ſomnolentum
natalit· videlicet ſi haberet caput grāde· vnde animalia
talia multum dormiunt·Sed iſta que habent caput puū
modicum dormiunt ſicut patet de auib⁹ ¶Secundo ſi hz
venas gratiles· q2 tunc tales fatiliter obturant̄ ¶Tercio
ſi hz collum breue· q2 tunc cito veniunt euapoꝛationes a
ſtomacho ad cerebrū ¶Iſto modo peccatū cauſatur ī ho
mine ¶Primo habente magnū caput ſcz magnam digni
tatem· q2 frequenter multi in eo exaltant̄ ⁊ pꝛomouentur
magis ſunt pigritie ⁊ negligentie dediti· ¶Secundo col
lum breue eſt pua caritas Caritas em̄ q̄ſi collum in coꝛpe
xp̄i miſtico quod eſt eccleſia ꝯnectens xp̄m qui eſt caput
coꝛpi ſuo qd̄ eſt eccleſia ¶Tercia vena q̄ eſt vas ſanguis
⁊ deſignat ꝯpaſſionez ad ꝓximū Et reuera q̄cunq3 hz ſcli
magnā dignitatē ad deū puā caritatē·⁊ ad pꝛoximū mo
dicam pietatē talis freqn̄ter eſt ſomnolent⁹ ¶Scdo pz h⁹

idem p ſomni interp̄tacōꝫ Dicit em̄ ariſto· ꝙ ſomnia dn̄t
īterpretari· Iſto modo ſpiritualiter loquendo ſomniantes
de magnis honoribus ⁊ delitijs in pn̄ti· in fu͞to punient
penis ⁊ doloribꝰ ⁊ miſ͞ijs Per oppoſitū afflicti tribulatio
nibus ⁊ tedijs ꝓpter deum in pn̄ti· in fu͞to· gaudio reple
bunt͞ Et hoc eſt ō quo ſaluator diſcipulos ſuos p̄monuit
receſſurus a ſeculo ·Amen dico vobis q꞉ plo· ⁊ fle · vos
mūdꝰ aūt gau· Sed triſtitia veſtra vertet͞ in gaudiū· Io·
xvj· Sed gaudium mundanoꝝ in dolorem vertet͞ ·vnde
Iob·xxj· ducunt in bonis dies ſuos ⁊ in puncto ad infer
num deſcendunt· ¶ Tercio ꝓpter decepcōꝫ iuditij ſomni
ans ſe eſſe in magnis feſtis · ⁊ collocat͞ inter reges ⁊ cū
euigilauerit inuenit ſe in carcere compeditum ſomnians
etiam terribilia non timet· q꞉ ſi aliquis ſtet ad caput eua=
ginato gladio nihil timet· Eodem modo dormientes in
peccatis falſum hn̄t iuditium· Penas enim eternas non
iudicāt ſucceſſuras pn̄tibus delitijs· ſꝫ ꝙ gloria ſuccedere
debet gaudio pn̄ti falſe iudicant Ex quo ergo dormicō pec
cato aſſimulat͞ igit͞ hoſtilitas crudelis debellacōis non in
mittit vt a peccato ⁊ a ſomno peccati ſurgamus ⁊ vigile
mus· q꞉ alias multa damna ⁊ pi͞cula incurere poſſemus·
Vnde refert ceſar iulius libro·ij··c··v· ꝙ dux quidam
habuit bellum ꝯtra quoſdam de affrica· qui carthaginen
ſibus rebellauerunt, fuer͞t aūt illi de affrica nimis auidi
ad bibendum vinum ⁊ intelligens dux vſus eſt tali cau
tela accepit munlta dolia vini ⁊ miſcuit vinum cū ſucco
cuiuſdā herbe que dicit͞ mandragora ·ſicut dicit ariſtoti·
p͞mo de ſomno ⁊ vigilia· facit em̄ homines ita ꝓfunde
dormire ꝙ fiunt q̄ſi inſenſibiles· Et ſolet dari hominibꝰ
qui ꝓpter aliq̄ꝫ infirmitatem curandā ſunt ſecaudi Dolia
ergo vini ſic infecta dimiſit in tentorijs ſuis ⁊ finxit fu=
gam Tentoria relinquens· Affrici aūt gaudentes inueni
entes tentoria cū vitualibus ⁊ vino hn̄dantia ꝯmederūt

ꝛ de vino infecto biberunt ꝛ ſtatī oēs oppſſi ſūt ſomno ꝙ ſeipos iuuare nō poterant ¶ Hoc explorans dux p̄dictus de nocte rediȷ̈t eos trucidauit ꝛ interfecit ¶ Moraliť loq̄ndo in ꝓpoſito iſta cautela vtitur dyabolus. nam vinum letificans ſignat & letitiam & laſciuiam ſecularē Iſtam letitiā miſcuit dyabolꝰ ſic cum ſucco mandragore .i. delectatione luxurie ꝙ omīs ex eo bibentes fiunt q̄ſi inſenſibiles. Mandragora em̄ eſt herba habens maſclm̄ & feminam & oīa liniamenta hūani corpis & ad generacōis fecunditatem ꝯfert ſicut patet genꝭ. xx. Dixit em̄ rachel ad lyam da m̄ domine de mandragoris filiȷ̈ tui & ideo merito mandragora voluptatē carnis ſignificat Quia igiť tota hūana iocunditas inter homines his diebus dyabolo ꝓcurante qui nos ſemp debellaȼ nitiť ſucco voluptatis eſt infecta igiť homines vitioſi dormiunt in pc̄tis & ad monicōem p̄dicatoꝝ fiūt quaſi inſenſibiles ¶ Secundo principaliť nos inducit ad ſurgendum a ſomno eſt fidelis vtilitas adminiſtracōis Sūꝰ em̄ ſerui vigilātes deuote & exſpectātes aduentum domini noſtri. qui iuit ad nuptias ineffabiles gaudiȷ̈ ꝑadiſi. ſedens ad dextram p̄ris rediturus in die iudiciȷ̈ ad totum mōm iudicandū mat. xxiȷ̈. Vigilate ꝙ neſcitis qua hora dn̄s venturꝰ ſit Ad que aūt debemꝰ vigilare ſtatim poſt diceť. ¶ Tercia cā eſt debilitas terreſtris habitacōis Homo em̄ qui iaceret in domo ruinoſa ex omni pte debili & cum hoc ſciret ꝙ aliquis exterius illā ꝯtinue foderet ad occidendū habitantes in ea non daret ſe ſomno ꝫ vtiq̄ vigilaret Domus aūt eſt corpus luteum Job. iiȷ̈. inhabitabūt domos luteas qui terrenū habent fundamentū ꝯſumunť velut tinea. foſſor eſt mors qui ī deſeſſe videť fodere domū noſtram vt fureť aīaȝ cū pc̄tis ſi poſſet & ideo bene diciť math. xiiȷ̈. Si ſciret p̄rfamilmilias qua hora fur veniret vigilaret ꝛc̄ ¶ Sed timendū eſt ꝙ de nobis eſt ſicut de pueris recenter natis Dicit em̄.

ariſtotiles pmo de ſomno & vigilia ꝙ pueri qñ recenter pariuntur dormiunt. & habent q̄ſi clauſos oculos. ꝓpter ꝯſuetudinem dormiendi in matrice Sic eſt de multis qm̄ diu ſunt aſuefacti neglientie vel ſcꝫ pigritie vigilare in diuinis non poſſunt ¶ Vñ accidit talibꝰ. ſicut legitur ꝙ glis in trunco arboris dormit. & p totam hiemem nõ excitatꝰ donec qñqꝫ truncus excidatur ꝛ in ignem mittatꝰ. & tunc glis ſenſiens ignem velit nolit excitatꝰ Sic mali dormiunt in peccato nolunt cm̄ excitari modo ad bonum. ꝗ in morte qñ preciduntꝰ a vita ꝛ ignis infernalis ardebit ad latera coꝝ velint nolint tunc excitabuntꝰ ad hanc penā ꝑpetuo ſuſtinendā ¶ Exemplū de diuite & epulõe de quo ſaluator dicit. Vnde ſicut dictū eſt ſomnꝰ q̄ꝺdam neglientiam ſignat ſm doctrinā ſaluatoris de illo qui ſeminauit ſemen in agro ſuo. Sed cum dormirēt homines venit inimicus homo ꝛ ſup ſeminauit ȥȥaniā Et eſt rõ qꝛ dormiēdo nec corde cogitatus bonū nec deum laudamus nͨ ope bono deo placeamus nͨ videmꝰ p diſcretionē. nͨ audimꝰ p obedientiam nͨ tangimus p orationem vſq̄ piger dormis ſurge & vigila ꝛc̄ Quia dormitio iſto modo loqñdo eſt dampnoſa & piculoſa igitꝰ non plus dormi qđ fuit principale intellectum in iſto documento. M ¶ Et ſicut ſomnus iſte vt oſtenſum eſt. eſt valde nociuꝰ ꝛ piculoſus ſic ꝑ oppoſitū vigilia eſt vtilis & fructuoſa atqꝫ neceſſaria ¶ Circa quod ad noſtram informacõeꝫ eſt notandum ꝙ vigilare ſpetialiter conuenit ſeptem generibꝰ hominum ¶ Primo em̄ ꝯuenit opantibus .i. actiuis. bñ opantibꝰ vt meritum in eis augeatur vñ beati ſunt ſerui quos inuenerit vigilantes cum venerit. Seruientes igitꝰ in vita actiua debent vigilare ¶ Secūdo vigilia competit ſpeculantibus .i. ꝯtemplantibus vt deum venientem reſpiciāt vigilate & orate. & iſti ſunt tres actus qui conueniunt cõtēplantibꝰ ¶ Tercio ꝯuenit medicina ſumētibꝰ id eſt

petētibus ut ſe nō ledāt Eſtote gº prudētes & vigilate in
oꝛōib⁹ prudētes ne grāʒ pdatis. Hec em̄ eſt prudētia leōis
qui veſtigia ſua cauda opit Sic veſtigia pteritoꝝ tranſ
greſſionū prudenter coopiri debemus ❡ Quarto ɔuenit
egrotantibus .i. temptatis vt viriliter reſiſtant vigilate.
qꝛ aduerſarius veſter dyabolus ❡ Quinto cōuenit itine
rantibus p huius vite exilium ne p ſomnū pigritie dietā
amittāt Helie doꝛmienti dictum fuit Surge grande rſtat
tibi via Sic nobis peginantibus in via dicit ut a ſomno
pigritie fugamus. ❡ Sexto ɔuenit gregem paſcentibus
.i. plati3 curatis. & oībus illis quibus eſt cura animaruʒ
ɔmiſſa. ne grex a lupo .i. demonibus ledatur & paſtoꝛ cū
grege in pcipitiū cadat vnde cuilibet talium dicit illud
iiij. ty. iiij. Tu vero vigila in omnibus laboꝛa opus fac
euange. ❡ Septio ɔuenit oꝛātib⁹ vt coronā pmiſſam vi
gilātib⁹ nō amittāt. qꝛ pmiſit dn̄s coronā vigilantibus.
vigilate igit & oꝛate math. xxij. Juſtus em̄ cor ſuum tdet
ad vigilandū diluculo Ex. xxxix. vigilate igit qꝛ neſcitis
qua hora deus ventus ſit vt ſi in prima vigilia ſcōa vel
tercia venerit & ita inuenerit beati ſunt ſerui illi. ℞
❡ Vbi notandum qꝫ quatuoꝛ ſunt vigilie quaꝝ quelibet
hʒ tres horas ❡ Prima vigilia pt eē diſpoſicō terrenoꝝ q
hʒ tres horas. qꝛ hō vigilans hʒ deſpicē diuitias delitias
excellentias ſiue honores & intelligendo iqn̄tum ſunt ɔ
deum ❡ Scōa vigilia eſt moꝛtificacō vitioꝝ que ſimiliter
habet tres horas ſcilicet victus tenuitatem veſtis aſperi
tatē & afflictionis aſſiduitatē q oritur ex ɔſideratione cō
miſſi flagitij ɔmuītati ſupplitij offēſi dn̄ij & pditi ſtipen:
dij ❡ Tercia vigilia pt eſſe bonoꝝ exēcitacō ſiū exercitacō
bonaꝝ actionū & hʒ tres horas ſcʒ elmoſinaꝝ largitionē
orationū deuocōem & bonorum operum continuationeʒ
❡ Quarta vigilia eſt appetit⁹ eternoꝝ que ſimiliter habʒ
tres hoꝛas ſcʒ deſideriū pro culpe dimiſſione grē infuſiōe.

& glorie adeptione Et tunc venit illᵒˢ· q̄ꝛ math·vj·dicitur
ꝙ diſcipuli qn̄ laborabant in remigando qꝛ tunc ſaluator
in quarta vigilia noctis venit ad eos Satis igitᵣ p̄mo ni
mis dormiuiſti igitᵣ nūc ſurge & vigila·

¶ De omnis occaſionis ducentis ad luxuriam ſiue libidi
nem ꝓhibitione·

C Onſeqn̄ter ſequitᵣ aliō documētū vtile ad morū
correctionē ſcꝫ·xlvj· ¶ Meretricem fuge·
In quo documento p̄mo ꝓhibet omneꝫ occaſi
onem ducentis ad luxuriam ſiue libidinē· Dicitᵣ em̄ mere
trix a merēdo qꝛ libidinis meretᵣ p̄ciū·vn̄ h̄ p̄t adduci ma
teria de luxuria ꝺe qua tn̄ quo ad multa tranſeo·dico tam̄
hic in p̄nti ꝙ ſi mulier eſt fugiēda multomagis meretrix
Sed mulier eſt fugienda· Rō qꝛ malicōſa eſt in conuiuēdo
libidīoſa in alimento·litigioſa in colloqn̄do ·ꝓdicōſa in
ꝯſulendo hec proſecuta habes alibi ¶ Secundꝰ intellectꝰ
iſtiꝰ documēti p̄t eſſe ꝙ hoc conſulatᵣ fuga laudabilis cuiꝰ
cūꝗ rei aut actionis nociue·tn̄ ꝑ meretricē vagaꝫ ꝗ inſta
bilem poſſit intelligi oē illud quod hōi poteſt eſſe occaſio
ad malum & impediens in bono·qꝛ ſm̄ ariſto·hoc maxīe
fugiendū eſt quod homineꝫ maxīe impedit in proſecucōe
ſeu aſſecutione virtutū· O ¶ Vnde hoīes maxime
ſolent fugere vt ꝯmunitᵣ tria·ſcꝫ ignis inflāmacōeꝫ· Ver=
mis intoxicacōeꝫ·Fluminis inūdacōeꝫ ¶ Primo ignis in
flāmacōꝫ & ſignat malā ſocietateꝫ & maloꝝ familiaritatē
q̄ eſt valde p̄ictoſa iō fugiēda ¶ Ratio aūt figuratōis ē ꝙ
ſicut in igne carbo accendit carbonē & ignis rem ſibi ap=
ꝓximatā Sic in ſocietatibus malis vnus aliū ſibi aſſocia
tum frequenter accendit ꝗ iſte ignis valde fugiendus eſt
Niſi enim loth ſocietatem ſodomorum · & gomorreorum
fugiſſet Cum eis igne periiſſet ¶ Nota hyſtoriam gene
ſis·decimo octauo·&·xix·Fugias ergo ignem male ſocie=
tatis vt euadē poſſet ignem damnationis ꝗ ſubūſionem

anime tue que per ciuitatem poteſt deſignari. Thobias em̄ fugiebat ↄſortia om̄i q̄ adorabūt ydola igit eius vita et cōuerſatio fuit deo placita De mala ſocietate dictuȝ eſt ſupra in illo documento Cum bonis ambula. P
¶ Sed q: vxor loth cum fugeret retroſpexit verſa eſt in ſtatuam ſalis. Fugiens em̄ malam ſocietatem in qua qn̄q3 fuit que ſibi aliqn̄ fuit occaſio delinquendi non debet re troſpicere .i. ad illā vel conſimilem nō dȝ reuerti vn̄ ſi red ieris ↄſcia tua dictat tibi ꝓbabilit et ꝙ ſi ad illā denuo reuſus fueris et retroſpexeris ꝙ iteꝝ in pcc̄m incides et cū cum hoc non obſtāte ꝯ conſcientiā tuam fatiendo ad illā reuerſus fueris et retroſpexeris. Et poſito ꝙ in iſta ſocie tate non peccaueris. q: tn̄ piculo te exponis et ꝯ dictam̄ ↄſciētie tue feceris in hoc mortaliter peccabis et in ſtatuā ſal' ↄuerteris n' in iſta fuga face dēs ſicut facit ceruus qn̄ em̄ cerui fugiunt non cōtinuant curſum ſuū ȝ ſtantes re ſpiciunt et ſic frequent capiunt et interfitiunt Sic in ꝓpo ſito nemo mittens manū ad aratrū etc ¶ Scd̄o debemus fugere vermis intoxicationeȝ. vermis aūt intoxicatio eſt peccatū iuxta illud Eccl. xxj. Quaſi a fatie colubri fugies fuge peccatū ad malitiaȝ em̄ peccati inter alia duo mala ↄcurrunt ſcȝ amiſſio celeſtis pmij et reatꝰ eterni ſupplitij
¶ Apud pſpectiuos expertum eſt ꝙ ſi aliquis de nocte vir gam vel digitum vel q̄cunq3 aliam rem que vmbrā facit eleuat int oculum et candelā ſi recte candelā reſpiciat vi ei de vno digito ꝙ ſint duo Sed hoc eſt aduertendum ꝙ ſi claudat oculus dexi diſpebit ymago ſiniſtra. et clauſo oculo ſiniſtro ymago dextra penitus euaneſcit ſuper quo plurimū amiratus fuit aug. ¶ Sic moraliter in ꝓpoſito Si peccator in nocte peccati aſpiciat lucernā v̄bi diuini de q̄ dicit lucerna pedibꝰ meis v̄bū tuū videbit pcc̄a ſua quo ad penā ut dictū ē mltiplicari. q: ꝓ pcc̄o vnico vide bit ſe icurriſſe duplicē penā ſ amiſſioȝ pmij et malū ſupplitij

Jta q̄ dextro oculo q̄ bonū optare debat reatus ſupplitiȷ̄ tanq̄ ymago ſiniſtra rn̄debit ſiniſtro quo malum vitare debuit velō dextra ymago rn̄det celeſte p̄miū qō amiſit Et ſic ad iſtam fugam admonet aīa. Jeremie. v. vide q̄ amarum eſt ⁊ malum te deliquiſſe dn̄m deum tuū Malū Quantū ad priuacōem viſionis. amarum ꝓpter acerbitatem infernalis afflictionis Ab iſto ergo colubro ⁊ verme incoxicante animam fuge. q̄ ſint dictum eſt ſicut primo fugienda eſt occaſio omnis ad peccatū tanq̄ ignis. Jta peccatū in ſe eſt fugiendū tanq̄ vermis Q ¶ Sed ſm̄ auguſtinū quilibꝫ bonus doctus ⁊ cognoſcens mira quomodo modernis tempib⁊ peccatum in eccleſia dei dominatur ¶ Et maxime quatuor peccata. q̄ pauci fugiūt ſicut patet ex figura danielis. viȷ̄ . c. vbi dicitur. Vide ⁊ ecce aries ſtabat habens duo cornua vnum excelſi⁊ alio ⁊ ventilabat ꝯtra orienteꝫ. occidentem. aqlonem. ⁊ meridiem. ⁊ magnificatus eſt. Ecce aūt hircus veniebat ab occidente ſup̄ fatiem terre ⁊ tangebat terrā. ⁊ ꝯculcauit arietem ⁊ nemo quibat illum liberaē de manibus eius. ⁊ magnus factus eſt nimis ⁊ orta ſunt illi cornua quatuor p̄ ventos quatuor celi. Vnū aūt ex eis factum eſt grande ⁊ eiecit de ſtellis ⁊ ꝯculcauit eos. ⁊ venit ad principem fortitudinis ⁊ tulit ab eo iuge ſacrifitium ⁊ eiecit locum ſanctificationis eius ¶ Ad ꝓpoſitum moraliter aries qui eſſe quod in eo habet vtile eſt quē primo vidit daniel ſignabat vitam ſanctam ⁊ mundam quam habuit ecclia duo aūt cornua excelſa. vnū excelſius altro ſigt̄ dileccōeꝫ dei ⁊ p̄ximi quā primo eccleſia dei habuit. hec bona vita ſubdit magnam ptem mūdi currens p̄ multos annos venit aūt ab occidente heu. i. ante finem mundi nūc noſtris tēpibus hircus īmund⁊ ⁊ claud⁊ vidꝫ mala vita in mōdo ſup̄ fatieꝫ toci⁊ terre ⁊ q̄i totam ptem ſibi ſubiugauit. Et venit ad orientē. i. ad bonā vitā ⁊ ꝯmīuit duo cornua

eiꝰ ſcꝫ dilectionē dei ⁊ dilectionē ꝓximi ⁊ ꝯculcauit eā qꝛ
multos in eccleſia tam religioſos quam ſeculares ⁊ cleri
cos ſibi ſubdit· Et nemo quibat liberare· qꝛ ꝑ predicacōꝫ
nec admonitioneꝫ q̄cunq̄· poteſt ſtatus xp̄ianitatis ad bo
num reduci Jta em̄ inclinata eſt domus eccleſie ad ruinā
ſicut vidit ꝑ in viſione quomodo eccleſia deminabatur
ruinam ⁊c̄ Sicut legitur in legenda ſancti franciſci nota
ibidem facta eſt enim eccleſia vt veſtimentū vetus quod
cum in vno loco ꝯſuit̄ in alio facit ſciſſuram maiorem · ⁊
ſic hircus factus eſt magnꝰ nimis R ¶ Et quatuor
cornua ·i· quatuor peccata ſunt per que ſibi orbem ſubiu
gauit ꝓ magna ꝑte ¶ Vnde primū cornu ꝑ quod multe
anime occiduntur in eccleſia eſt ſupbia hoc cornu eiecit
de ſtellis ſcꝫ angelos plures · ⁊ etiaꝫ nunc ad principem
fortitudinis ·i· ad p̄latos p̄ncipales cardinales ⁊ papam
archiephiſcopꝰ ⁊ ep̄os ⁊ ad alios ⁊ tulit ab eis iuge ſa
crifitium ⁊ eiecit locum ſanctificacōis qꝛ ꝓpter hoc vitiū
iſti iuge ſacrifitium ⁊ acceptabile deo offere non poſſunt
Et eiecit locum ſanctificationis · quia multi qui ſancti eē
deberent ⁊ virtuoſi p̄cipitabit in iſernū ¶ Secundum
cornu eſt luxuria ⁊ eſt laqueos venatorum · totum leu a
uit in hamo ſuo· totum traxit in ſagena ſua ⁊ ꝯgregauit
in rethe ſuum · Rethe habet diuerſos nodos ⁊ vbiq̄ il
laqueat· ita luxuria diuerſos nodos habet ⁊ laqueos qui
bus capit animas· vt eas ad infernū ducat Eſt enim lux
uria in multis· ſcꝫ viſu· tactu · auditu · ⁊ huiꝰmodi ⁊ quē
ꝑ vnum trahere non poteſt· ꝑ aliud tamen trahit· ¶ Ter
cium cornu eſt inuidia per quam mors intrauit in orbem
terraꝝ ⁊ hoc cornu hodie nimis nocet ſicut ſup̄ dictū eſt
S ¶ Quartū cornu eſt auaritia· ⁊ illud cornu fere
eſt grande ⁊ eiecit de ſtellis ⁊ conculcauit eos a maiore
vſq̄ ad minimum omnes ſtudent auaritiam ⁊ hoc cornu
nimis eſt nociuum in eccleſia· qꝛ nimis pretioſū reputat̄ ·

Quid em̄ eſt quod pro iſto cornu non daret· nonne bñfi-
tia eccleſiaſtica nonne iuſtitia pro ea vendit̄ p̄mo ⁊ in ſe
nectute quod maius eſt nō ceſſat occidere in morte conſti-
tutus · In ſenibus iuueneſcit cum omnia alia vitia ſene
ſcunt etiā per p̄dicta mutatꝰ eſt ſtatus ecc̄ie ⁊ in magna
p̄te veneno eſt infectus vnde venenū infuſum eſt eccleſie
tempe ſilueſtri ¶ Hic nota exemplum de quo miratꝰ fuit
quidam rex cuius regnum in tam ſubitam mutacōem ve
nit·nota alibi de hoc ¶ Tercio fugienđ ē fluminis inun
dacō flumen quod fluit ⁊ tranſit inſtabilitatem hꝰ mōi
ſig̃t Ex quo datur intelligi ꝙ hic mūdus cū ſua inſtabili
tate eſt fugiendus qꝛ maxime virtutem impedit · Vñ·iij·
Rꝫ xix·dr̄ ꝙ helias fugit a facie iezabel ⁊ obdormiuit ſb
iunipo· ⁊ tunc angelus venit ⁊ excitauit eū dic̄· Surge
grādis em̄ reſtat tibi via Jeſabel interptat̄ fluxꝰ ſterq̄linij
⁊ ſig̃t iſtū inſtabilem mundū qui quotidie fluit progreſſꝰ
helie fuga eſt mundi· Sed quod iuit in deſertum ſignat
ingreſſum religionis Junipus arbor aculeata ſancte vite
auſteritatē ſig̃t · ⁊ hoc maxime in p̄ncipio vt dictum eſt
Habet enim tot aculeos pungentes quot habet penalita
tes ſubito obdormiuit· qꝛ talis in huiuſmodi debet eſſe q̄ſi
inſenſibilis ⁊ in penalitatibꝰ obdormire· Debet enim di
ſcutere quot ⁊ quante ſunt vel quaꝝ fuerūt vel ad quid
impoſite ſunt· Sed adeſt angelus domini excitans eum ⁊
affert panem ſubcineritiū· qꝛ xp̄us laboranti in tali ſtatu
immittit ꝯſolacōꝫ ⁊ mortis ꝯſideracōꝫ· ⁊ hᵒ ſignat cinis
memento em̄ qꝛ cinis es ⁊ in cinerem reuerteris · Quare
gᵒ ꝯtriſtabit̄ quis dimittendo ⁊ fugiendo mōm diuitias
parentes ⁊ amicos · qꝛ ad thi ·vltimo dicit̄ nihil tulimꝰ
in hunc mōm Et Job · Nudꝰ egreſſus ſum de vtero mr̄is
mee Quomō etiā nō ꝯſolabit̄ cui regnū celoꝝ ꝓmittit̄ ⁊
panis ⁊ potus conſolationis Helias em̄ inuenit potum
ad caput· ¶ Deus enim cibat ſuos pane lacrimarum· ⁊
potum dat eis in menſura vt in iſta fuga homo ambulet

·xl·diebus· & ·xl·noctibus vſq ad montem eternitatis· Omnis igit̃ qui habet zelum legis ſtatuens teſtamentū· fugiat in montem cum math̃· & relinquat oīa in ciuitate que habet· ſicut dicit̃·i·mach̃·ij·c· T ❡Quare aūt mundus p aquā ſignatus ſit fugiend⁹·ratio eſt primo qꝛ intentū excecat· Eſt enim mōus ſicut aer nebuloſus in quo oculus locat⁹ non clare videt·nec pſpicit ꝓpter vapores ·& h⁹modi quib⁹ eſt circūſeptus·Fuge ergo ab eo tanq̄ ab excecatiuo·& vade ad deum tanq̄ ad illuīatorē; Accedite ad eum & illuminami· & Facies vr̄e non confūdētur·vnde naab amonites pugnās ꝯtra iabes galaad volebat eruē oculos eius dextros·i·Re· Sic & mundus priuat hominē oculo dextro·nc videat·cogitet·aut conſideret eterna· Sed tñ relinquit ſiniſtrū· vt homo videat terrena ❡Secunda cauſa eſt qꝛ affectionē obliq̄t & irrectificat·eo q ipām ad inferiora ꝯuertit· etiam affectionem irrectificat qꝛ iſta eſt ratio affectionis vt ſūmum bonū eligat & diligat ❡Tercia·qꝛ puritatem minuit & maculat Infectiu⁹ enī eſt·qui aūt tetigerit picem inq̄nabit̃ ab ea· Sic qui conūſat̃ cum mōo & mūdanis implicat̃ maculat̃ & eius puritas minuit̃·Amare enim mōm·eſt amare adulterium· vnum enim cor duos adūſarios amores capere non poteſt Breue enim eſt pallium vtrunq coopire non poteſt ·Amare etiam mōm eſt amare ꝓditorē· qui dicit· q̄cūq oſculat⁹ fuero·ipē eſt tenete eum· Mundanū gaudium non poteſt dici gaudiū·ſ; poti⁹ flagellū· qđ nunq̄ pfecte cognoſcit̃ niſi dū pfecte fugiendo deſpicit̃ ſm aug̃· ❡Quarta cauſa qꝛ intimitatem euacuat·eo q exteriora ad ſe trahit·Plenū enim eſſe eſt vacuū eſſe·& vacuū eſſe eſt plenum eſſe· qꝛ vacuū eſt omnī creat̃a eſt plenum eſſe deo·& plenū eſſe deo·eſſe vacuū eſſe omni creat̃a·Vnde ſine tali vacuo nihil poteſt eſſe verum plenū· Et igit̃ qñ anīa mōm ad ſuam intimitatē trahit ipā a deo euacuat̃

¶ Quinta cauſa eſt iſta ſequit̃ viȝ ꝙ exteriora intimat. Cum enim quod eſt intra ↄuertit̃ extra. nccẽ eſt qȯ illud quod fuit extra ↄuertat̃ intra. vt patet in ↄuerſiõe burſe vel alterius rei. Sic cum tu vagaris circa creat̃as ea que ſunt extra tibi intimas. ⁊ ea que ſunt intra extimas. ⁊ querendo deum non inuenis. ſi iſtum qui eſt intus extra queras. ⁊ hoc eſt quod conqueritur aug̃. dicens Queſiui te deus meus ⁊ non inueni. q: tu fuiſti intus. ⁊ intimitas mea fuit extra ¶ Sexta ratio eſt. q: coꝛ inquietat. ⁊ ſpũs libertatẽ ſpoliat. Primũ patet q: inſtabilis eſt. q: in eodẽ ſtatu non ꝑmanet Secundũ patet q: ip̃m ad alia oꝛdinat ⁊ perconſeqñs animam examinat. q: facit. vt ibi ſit vbi amat. ⁊ illius ſit quem amat. etiam ſpũs in ſua libertate non ſtat ¶ Septĩa ratio q: hominẽ infelicitat. eo ꝙ ip̃m ſuiip̃ius impotentem faciat Nam vt dictum eſt diligens ſepe ſuiip̃ius non eſt. ꝓprium enim amoꝛis eſt. vt amãtes etiam ſuiip̃ius eſſe non ſinat V ¶ Octaua q: eſtimationem homĩs decipit ⁊ infatuat. Eſtimat enim hõ mundanis implicatus. ꝙ mundus ſit aliquod ſtabile. verum etiam xp̃ñs bonum ⁊ neſcit quid mund⁹ facit. ſicut hoſpitator. qui pꝛimo vſum domus ⁊ vtenſilium ſuoꝝ ↄcedit hoĩbus ſed non dat ¶ Secundo idem diuerſis ſucceſſiue vendit. nec ꝑmittit hoſpitem ſuum emere melioꝛa extra hoſpitium ſuum ¶ Tercio hoſpitibus pulcrum vultum facit obedit per omnia ſibi. ſed hoſpitem recedentẽ ⁊ nõ reuerſuꝝ obliuioni tradit ¶ Quarto cũ hoſpite ſtrictiſſimum compotũ tenet. Et iſta ſimiliter facit mundus hoĩ vſum enim dat rerum mundanaꝝ. ſed non domum quia nihil ſecum portare ꝑmittit. licet aliqui habent litteras dñoꝛum ſcabinoꝛum ⁊ alioꝛum. vtpote ꝙ talis hẽditas ꝑpetue ſit illius. ſed prius moꝛtem ſine requiſitione illius qui habet litteram poꝛtatur extra hereditatem illam.
¶ Secundo ibidem. ⁊ eadem bona vendit. ⁊ concedit

diuerſis. Patet ergo omnibus qui iſtorum vſum nūc habēt iſte nunc iſte etc. Et ſic non permittit mundus q aliqd em atur extra ipſum ſcilicet gaudium celoꝝ et vitā beatam. Nam nō vult q homo faciat elemoſinas. ſed q hō expen dat circa ſua pompas q̄ fiūt in veſtib9 domib9 eqtaturis uaſis aureis. Tercio vt pfecte decipiat le:ū vul:um tuū oñdit. Vñ aug. in Epl'a ad diadioſcoꝝ. Mund9 iſte picu loſior eſt blādus q̄ moleſtus et magis cauend9 eſt cū ſe in gerit diligi. q̄ cū ſe cogit otēpni. Homīez em̄ recedentem obliuioni tradit pijt em̄ mēoria eoꝝ cū ſonitu et. Sap. ij. Nom̄ vr̄m obliuionē accipiet et nemo habebit mēoria m opū vroꝝ Ex hoc patet inqn̄tum iſti mundani decipiun t qui aīaz corpus et res exponūt vt ſibi magnū nomen ac quirant Nō de hoc alibi ¶ Sed quarto et vltimate opor tet hoīez ſtrictiſſimū ōpotū reddere. Ex quibus patet q eſtimacō mundanoꝝ decipit ludit em̄ mund9 cum ſuis ſic̄ fit ludus ſaccoꝝ q̄diu em̄ ludus iſte durat vnus dicitur rex alius regina alius miles et hui9modi Sed qn̄ ceſſat ludus idē fit de rege et milite ſicut de fāilia minia q omis in eodē ſacculo ſūt pmo qn̄z rex ī fūdo ſacculi et mīma fāi lia ī ſuperiori pte ſacculi. Sic in ꝓpoſito q̄diu em̄ durat aliqs in hoc mūdo vn9 eſt rex alius ē miles. ſed adueniente fine oīs in ſacco terre ponunt et qn̄q diues in ꝓfundū in ferni qn̄z paup locat ſupius in regno celoꝝ mortuus em̄ eſt diues etc. Sz lazarus etc. Fugite ergo vnuſquiſq de me dio babilonis vt ſaluet vnuſqiuſq aīaz ſuā Iere. lj X ꝓpter duo ōſueuerunt hoīes aliqua relinquere ¶ Primo qn̄ nimiū affligunt vbi ſunt ¶ Secundo qn̄ de loco ad q̄ tendūt multa bona audiūt et ſe ſperant habiros Et hec duo habēt hoīem ad fugiendum excitare hunc mundum quia hic non niſi afflictones et miſerie reperiuntur

¶ Tercio quia de celeſti patria tot bona dicuntur ſcilicet que oculus non vidit nec etc. ¶ Vnde in figura dicitur Exodi. decimoquarto. q filij iſrael fugierunt de egypto.

¶ Primo q2 ibi nimis affligebant ¶ Secūdo ꝓpter afflu entiam terre eis ꝓmiſſe feſtine9 ergo ingredi in illā requiē ſm apl'm. Et bern. in quodam ſermone Feſtinem9 inquit ad locum tutiorem ad agꝝ vberiorem ad paſtū ſupiorem vt habitem9 ſine metu abundē9 ſine defectu epulem̄ ſi ne faſtidio hec ille. Sic igit̄ patet q2 aqua mūdialis inſtabi litatis eſt fugiēda cuius īſtabilitatē ꝓbat multiplex mu tacō que in hoc mundo ⁊ in vita nr̄a repit̄. ¶ Secūdum em̄ naturales q̄druplex eſt mutacōis ſpēs ſcʒ ad ſubſtanti am. q̄litatē. quantitatē ⁊ vbi. Mutacō ad ſubſtantiā di' gn̄atio ꝛ corrupcō. Ad q̄litatē alteracō. Ad qn̄titateꝫ au gm̄tacō ⁊ diminucō Ad vbi loci mutacō ʒ ¶ Spūa liter has mutacōes ꝯtinet mūdus ¶ Prima eſt ad ſubſtā tiā q2 de natītate ad mortē. que dicit̄ gn̄atio ⁊ corruptio ſcʒ naſci ⁊ mori ¶ Secūda eſt ad q̄litatem ſcʒ alteracō Al terat̄ em̄ homo milleſies in hac vita. q2 nunc de gaudio ī triſtitiā ⁊ eō ¶ Tercia ad qn̄titatē ⁊ hec tangit diuitias mūdi q̄ augm̄tant̄ ꝛ diminuunt̄. ſm reuelucōes fortune ¶ Sed quarta eſt ad vbi. ⁊ hec mutacō reſpicit mūdi do miniū ꝛ poteſtatē. Nā videm9 q2 hi q̄ p̄matum tenebant in hoc mundo ſubito deijciunt̄ ad miſeriā ⁊ qui in dex̄ flo ruerūt p potentiā ad ſiniſtrā cadūt p depoſitiōem ⁊ impo tentiam ꝛ tanto forti9 ꝯq̄ſſant̄ qn̄to locus eoꝝ altior erat His ergo mutaōib9 ī hoc mūdo vexant̄. figura' gen̄. xix cū Jacob ꝓ rachel ſeruiuiſſet ſeptē ānis accepit lyā ꝛ vi dēs plurimas decepcōes laban dixit ei mutaſti mercedem meā ſeptē vitibus ꝛ tollens qđ ſuū erat iacob rceſſit ꝛ ve nit ad terrā natiuitatis ſue Ad ꝓpoſitū p labā q̄ interp̄tat̄ dealbacō p dealbacōꝫ nitellig̃ mōs q̄ ſp extrinſec9 ꝓſpera p̄bet ⁊ intus vero felle amaritudīs plen9 eſt que rachel que interp̄tat̄ requies non nobis dat. ſ; lyā que dicit̄ labo rioſa. q2 ad laborē īutilē nos ponit. fugiēd g' ad t̄raʒ nati tis nr̄e. ſ. ad vitā eternā ꝓpt̄ q̄ cati ſum9. Nolite i' dilige mōm neq; ea q̄ ī mōo ſūt ſ; ea q̄ ī metricē vagā ⁊ diſcolā

P Ooſt p̄dicta ſequunt̄ alia tria documēta ſcilicet·
xxx·xxiiij·et·xxxj·de q̄bꝰ q̄i cōnexe eſt ꝓcedēdū
cū itellectꝰ eoꝝ ſic q̄i cōnexꝰ q̄ hᵒ mō ſūt ordīata
¶ Primo l̄ras erudi ¶ Scd̄o libros lege
¶ Tercio que legeris memēto· ¶ Ratio iſtius or:
dinationis eſt quia niſi quis l̄ras ſciret libros legere non
poſſet ergo primo l̄ras diſce·et tūc libros lege Sed ꝙ legē
et lecta non mēoriter r̄tinere eſt negligere iō ſequit̄ tercio
quos legeris memento · ¶ Primo igit̄ l̄ras diſce·vbi adū
tendū ꝙ litera eſt oē illud qd̄ eſt neceſſariū vel vtile ſaltē
ad virtutes et veram vitam addiſcē Vn̄ ad ꝓpoſitum oc:
currit illud·baruch·x·diſce vbi ſit prudentia·vbi v̄tus
vbi intellectus·vt ſcias ſimul·vbi ſit longitūnitas vite et
victꝰ·vbi ſit lumen oculoꝝ et pax·Literas ergo diſcere·
eſt diſcē vbi eſt ſic virtꝰ·intellectus vt ad longitūnitatem
et ꝑpetuitatē ꝑueniamꝰ In iſto aūt addiſcē vtile eſt ſuaē
modū finē et ordinē A ¶ Debet em̄ volens literas
addiſcē ꝓponē vtilitatē·ſubtilitatē hūilitatē·ſublītati ſoli
ditatē vanitati et p̄mo vtilitatem debet ꝓponere vn̄ mat·
xviij·Diſcite a me ꝙ mitis ſum et hūilis corde Non enim
dixit·diſcite a me mortuos ſuſcitaē·ſup aquas ſiccis pedi
bus amb'are·ſꝫ diſcite vtilia que ad virtutes et intellectū
vobis ꝓſunt·Sunt igit̄ ſeptem litere vtiles que vocant̄
ariſtotilis enigmata·ſtateram ne tn̄ſilias ignē ne gladio
foueas·coronam ne carpias·cor non cōmedas Cū fueris
ꝑfectus non redeas·in via publica ne ambules hꝫ rūdi:
nē in domo ne ſuſtineas·de his nō alibi copioſe ¶ Scd̄o
volens l̄ras addiſcē debet ꝓponere hūanitatē ſublimitati
Soli em̄ homines proficiunt in addiſcendo q̄ a nullo di
ſcere erubeſcunt· vn̄ Jero· in ep'a ad paulū et euſtochiū
ſcribit de appollone qui totū mōm vt addiſceret circuiuit
Sic inuenit ille vbi eſt ꝙ diſcat vt ſemꝑ ꝓficiens media
ter efficeret · Et ideo ſignanter dicit pſ̄ bonū mihi·quia

hũiliaſti me ut diſcã iuſtificacões tuas q̃i. di. ſine hũilitate addiſcere non poſſum. q2 in maliuolam aĩa3 nõ introibit ſapientia ¶ Tercio debet ꝑponere ſoliditate3 vite verboꝝ vanitati ne ſit ſophiſta verboſus. legiſta numoſus. ꝑdi ota otioſus debet eſſe ingenio docilis vita laudabilis. & ↄuerſacõ imitabilis vt dicere poſſet illud ſap. xviij. Puẽ eram ingenioſus & ſortitus ſum aĩam bonam. Aĩa enim non eſt ꝑfecte bona niſi ꝑ grã3 & caritatem q̃ debito mõ ordinat in deum. Vnde aug. de libero arbitrio Bona eſt anima in vniũſitate. Melior in gñe. Optima ex ſua ordi natiõe Eſt aũt hͨ ordinatio oĩmoda volũtatis & ingenij Puer igit̃ ⁊ diſcipulus ingenioſus lr̃as diſcens. ſortitur aĩa3 bonam & vita3 B ¶ Vñ notandũ q2 tria bonũ ingenium ↄſtituũt. Tria bonũ ingeniũ oñdunt Et tria bonũ ingenium corrũpunt ¶ Prima tria ſunt mẽoria in telligentia & voluntas. Vñ aug. v. de ci. dei. lvij. In his tribus inſpici ſolent ingenia puuloꝝ qñto quippe tenati9 & facili9 puer meminerit. q̃nto accuti9 intelligit & ſtudet ardentius. tanto eſt laudabilioris ingenij. Ingeniũ igit̃ cõſtituunt mẽoria intelligentia ⁊ voluntas ſtudij. Sed ſunt alia tria q̃ ingeniũ bonũ oñdunt Illud eñ ingeniũ bonum qd̃ nouit eligere veritatem. abijcẽ vanitatẽ & ꝑ uipendere loquatitatẽ ¶ De ꝑmo loquit̃ ariſtotiles. viij. ethicoꝝ bonum ingenium eſt ſm veritatem poſſe eligere verũ ⁊ fugere fl̃m. ⁊ ſi hoc ſit verum ĩ ſpeculatiuis ml̃to magis in moralib9 vnde iſta ſunt bona ingenia. que mũ: dum falſũ & fallatijs plenum fugiunt & ꝑelegunt viam xpi iuxͣ illud ps̃. Via3 ṽitatis elegi. ⁊ hoc eſt ꝑmũ ſignũ boni ingenij ¶ Scd̃m eſt abijcere vanitatẽ. Non eñ oĩe ſubtile ingeniũ eſt bonum ſ3 ſolidum. q2 nihil eſt magis ĩ fructuoſum q̃ ſubtilitas qñ ſola eſt ¶ Tercium ſignũ eſt ꝑuipendere loquatitatem & copiam exceſſiuam ṽboꝝ Nimia eñ loq̃titas bonũ ingenium non oñdit ſ3 frequẽti9 fatuitatem. C ¶ Tercio ſunt alia tria que bonum

ingeniū corrūpunt q̄ſ nimia leuitas peruſa volūtas et laſciuia voluptatis leuitas em̄ ꝯ diſſolucō ſpectaculoꝝ ꝯ ludoꝝ ſcl'ātiū corrūpūt ingeniū Sic dic̄ aug. vj. ꝯfe. c. vij ¶ Scd̄o de pueſa voluntate dicit aug. in ꝯ moꝛb. ecc̄ie Scio quoſdā eſſe qui q̄n̄ꝫ bono ingeino vt cūq̄ iſta vide aut mala autem voluntate ip̄m q̄ꝫ ingeniū ſunt amiſſuri ¶ Tercio de laſciuia voluptatis dicit ſeneca. nihil tantū mortiferū ingenijs q̄ꝫ luxuria. Puer ergo ingenioſus l'ras p̄t diſcere Diſce ergo puer dum temp⁹ habes. q̄ non redit hora D ¶ Vade igit̄ ad formicam ꝯ ad alia bruta animalia ꝯ diſce ab eis p̄mo tu diſcē volens interroga iumenta et docebunt te. Job. xij. Et huic dicto ꝯcoꝛdat aug. in libro de ciuita. dei. vbi dic̄. q̄ admiranda eſt in bꝛutis quedā prudentia in quib⁹ tñ nulla ꝓꝑe eſt ſcientia q̄dam ſimilitudo ſcīe in eis repit̄. Euident̄ habēt ſoleꝛtiā ¶ Primo in fetuū educatione. ¶ Scd̄o in latebꝛoꝝ edificatione ¶ Tercio in nutrimentoꝝ aquiſitione ¶ Quarto in vulnerū curacōe. ¶ Quinto in nociuorum euitacōe ¶ Sexto in mutacōis tempū p̄cognitione. ¶ Septimo ī ſuorum dilacōne. ¶ In quibus addiſcere volentes docet prudentem eſſe ¶ Primo in nutritione carnaliū filiorum quibus ſicut dederīt nature fūdam̄ta ita dare dn̄t docum̄ta diſcipline et alimenta ſp̄ūalis vite ¶ Secūdo inhabitabili ꝯſtructione non tm̄ exterioꝝ in quo quieſcat coꝛpus ſꝫ magis interioꝝ vt domū ꝯſcīe cōſtruas in qua requieſcat dn̄s. ¶ Tercio in nutrimenti ꝓcuracōe non tm̄ quo caro reficiat̄ ſꝫ magis q̄ ſpirit⁹ alat̄. q̄ nō in ſolo pane ꝯc̄ ¶ Quarto in vulneꝝ curatiōe non tm̄ coꝛpaliū iaculoꝛuꝫ ſꝫ magis vitioꝝ et temptacōum ¶ Quinto docet noxia vitaē ¶ Sexto docet tp̄s ſpirituſſancti gr̄e cognoſcē et in iſto feruenter deo ſeruire et non in vacuū gr̄aꝫ dei r̄cipere ¶ Septimo docet fr̄nam dileccōeꝫ ad ꝓximū habē E ¶ Iſti em̄ igit̄ q̄ ſic addiſcunt in diuſis virtutib⁹ ꝓfitiun.

ſicut narrat plinius libro· vij· de quibuſdam hoībus qui alios indiuiſis excellebat Et pmo de quodā corpe hūano ſtāte in mōte quodā· dcccc·xlvj·cubitos habebat pallas etiam altitudines muro℞ ciuitatis romane exceſſit ꝛc
❡Scdo dicit tam plinius ꝙ ſolin⁹ de illis qui fortiſſimi fuerunt ſicut de milione qui currendo ſup ſe bouem leua uit per percuſſum pugno occidebat ꝛ vno die comedebat
❡Tercio de illis qui velocitate ꝛ curſu alios pcellebāt ſicut de philomoro qui·cxl·ſtadijs ſcꝫ ab athenis vſqꝫ ad lacedoniam duobus diebus cucurrit· Et de quodam alio qui a meridie vſqꝫ ad veſperaꝫ·lxxv·milia paſſuū ambu: labat ꝛ de multis alijs· ❡Quarto de illis qui clariſſime viderūt ꝛ exemplificat de ſtrabone qui claſſem exiſtentem a portu carthaginis p·cxxxv·milia paſſuū diſtātia vidē bāt ꝛ numerū nauium recitabat· ❡Quinto de illis qui ſubtiliter audierant·ꝛ ita ponit vnum exemplū mirabile ꝙ preliū illud qđ hilaris factū fuit·ipo die auditū fuit a limpio p ſpatia maris ꝛ tre longiſſima·ſic ꝛ oroſi⁹ recitat
❡Sexto de illis qui tormenta patientiſſime ſuſtinuerunt ſic exēplificat·đ anexagora q̄ corpis liguā ſibi āputauit ne reuelaret illos qui de tyranno occidendo tractauerūt ſic igiť fuerunt multi alijs virtutibus excellentes · F
❡Sic in ꝓpoſito qui literas addiſcere volunt alios in vir tutibus pcellere debent Et pmo in magnitudine vtuali q: ceteris virtutibus ſunt maiores· Sunt ergo magni in pnti merito corā dño·ſicut de beato iohāne dixit angel⁹· Erit magnus corā dño Iſti ergo ex quo magnam habēt caritatem ad deum igiť magni ſunt coram deo ꝙuis non frequenter coraꝫ hoībus a quibus deſpiciunť habēs em̄ magnam caritatē magnus eſt hūs em̄ puuam puus eſt ꝛ habens nullā nullus eſt iux̄ dictū apl'i·1·cor·xiij·ſi carita: tem non habuero nihil ſum Sed virtuoſi ſunt magni ſm trinam dimenſionē de hoc nota alibi ❡Scdo precellunt alios in bonum opandi fortitudine vincūt em̄ demones

vitia temptationes & opprobria vnde. Johannes Scri-
bo vobis innuens quoniam fortes eſtis & viciſtis malig
num. & quia ſic ſemp eſt ideo verbū dei manet in vobis
Ad hoc enim ꝙ de⁹ maneat in homine & hō in deo req̄
ritur ꝙ homo temptacōibus & malitie fortiter reſiſtat q:
alias homo fructum vite eterne ferre non poſſet iuxͣ ver
bum ſaluatoris qui manet in me & ego in eo hic fert fru
ctum multum Jdeo tercio excellunt in velocitate. q: pedi
bus affectuū ad bona opa exeq̄nda & mādata ad maiora
implenda currūt, & ad padiſum totis affectib⁹ deſiderāt
& feſtinant Sic enim currite vt ophendatis .i. Cor. xj .
¶ Quarto excellunt alios in viſus limpitudīe ſcȝ quo ad
viſum diſcretiōis & otemplacōis quo viſu videt a remo
tis celeſtem irlm vn̄ pſa. Oculi tui videbunt irlm opulen
tem regionem tabernaculū fiducie qd tranſferre nequaq̄
poterit ¶ Quinto excellūt alios ī auditu. quo ad promp
titudinem obediendi ps. dn̄e au. au. &c ¶ Sexto in pacie
firmitate q: didicerūt prius mortem ſubire q̄ fidem et cri
ſtum negare iuxta illud. nolite timere eos qui occidunt
corp⁹. lr̄as igit diſce vt ſic alios valeas pcedere vt dictū ē
¶ De lecōe librorum vite oſcie ſcripte create & ſinglaris grē

Ultra ſequūt alia duo documēta quorum materia
pcedenti materie eſt onexa ſcȝ. xxx. & . xxxj .
¶ Libros lege quos legeris memento.
¶ Propterera enim ꝙ literas ſciat qui libros debet le-
gere &. lectos memoriter retinere ¶ Quō enim legit qui
literas non ſcit. a quis literas ſciet n̄ q̄ didicit iuxta illud
Quō hic lr̄as ſciat cū non didicerit & cū has ſciueris tūc
libros lege. G ¶ Circa qd eſt adu tendū ꝙ multi-
plex eſt liber. ſcȝ liber vite. liber oſcie . liber ſcripte . liber
creature. & liber ſingularis gratie ¶ Primo liber vite eſt
viſio bt̄a in qua legūt tm̄ angeli . & ſancti in celo & vo-
cat liber pſcie vbi homo non ſolum clare cognoſcit deum
ſm eſſentiam. ſ etiam oīa creata que fuerūt ſunt et erunt-

Scđo eſt etiã liber vite qui debet legi in pn̄ti·qui eſt xp̄s
cuius opa ſunt pfecta ⁊ ad noſtrã doctrinã neceſſaria · qꝛ
ſm aug· Omīs xp̄i actio noſtra eſt inſtructio xp̄s em̄ liber
ē in quo legere oportet ⁊ in ea otenta que ſunt leges ⁊ cō
ſilia ſi in via moꝝ recte volumus incedere ⁊ non errare
¶ Exemplū de ſocrate qui tempe alexandri fecit iuge edi
ficium in quo poſuit ſpeculū in quo a rmotis videbantur
duo dracones iacere inter duos montes vt ſup: Et ſi iſte
liber ſtudioſe legatur tūc fit in ore legētis tanꝗ mel dulce
apoc ·x· Ad iſtum punctum pn̄t applicare que dicta ſunt
ſ de xp̄o ⁊ infra dicet de eis doctrina · D ¶ Secun
dus liber eſt liber oſcie in qua noſtra merita ſcribunt per
que aſſecuram̄ de p̄mio ⁊ poſſeſſiōe padiſi finis em̄ p̄cepti
pt dici p̄mium Iſtum librū freqn̄ter debem⁹ legē ⁊ diligē
ter cuſtodire ⁊ maxime cauere ne a vermib⁹ corrodat Et
hoc fit dupliciť ¶ Primo ſi freqn̄ter tractet reſpiciat ⁊ le
gat ⁊ tergat· ¶ Scđo ſi bn̄ plicet cuſtodiat ⁊ mūde ſuet
Qui mod⁹ in oſuandis libris eſt vtilis ſicut ſupius dic
tum eſt in materia de oſcia vbi magis diffuſe inuēies qđ
in iſto libro legere debes ¶ Scđo lecto iſto libro debem⁹
eum pliniri cedra reſina ſcꝫ ſanguine xp̄i·qꝛ ſanguinē xp̄i
que fuit cedra reſina ·i·crucis xp̄i cui⁹ pes ad lr̄am fuit ō
cedro Hec autē meditacō omes ·i· motus pctoꝝ extirpat
ad heb·ix· Sanguis xp̄i emūdabit oſcientiam nr̄am ab
opibus mortuis ⁊c I ¶ In iſto ergo libro inter alia
legenda ſunt ſpēaliter tria ſcꝫ lamentacōes·carmen ⁊ ve·
lege igiť lamentacōeꝫ ꝓpoꝝ defectuū vt doleas ⁊ dolēdo
doleas miſerias mundi ut ipm̄ otemnas ¶ Scđo lege car
mē·i·gaudium beatoꝝ vt illud appetas ⁊ acquiras·⁊ vt
dolor lamētacōis ex gaudio tempet ¶ Lege tercio ve dam
nacionis rpborum vt de malo alterius os tuū non coin
quines Vitia tua non aliena attende K ¶ Nota hic
exemplū de tribus militibus qui facti ſunt monachi qꝛ
vnus dixit qꝫ oī die legeret tres libros ⁊c ¶ Sed aliqua

ſunt impedim̄ta ꝙ iſte liber non ſtudioſe legit᷑ · & vocant᷑ iſta impedim̄ta q̄dam ſigilla de quibꝫ dicit᷑ apoc̄ ❡ Vnde ꝑmū impedim̄tū ſiue ſigillū dicit᷑ defenſio Sunt em̄ quidā qui dum iſtum libꝝ legere deberent & de ſuis malefactis arguere ſtatim emittunt vocem tanq̄ꝫ tonitruū magnum vn̄ dicit᷑ vbi ſupra Cum apꝑuiſſet ꝑmum ſigillū audiui vocem tonitrui magni & ecce equus albus · Et qui ſedebat ſup eū h̄ebat arcum · Per arcum intelligit᷑ lingua ex quo exeūt ſagitte .i. verba defēſiua ❡ Scd̄m eſt peccati accuſacō · vn̄ ſubdit᷑ & cum apꝑuiſſet ſigillū ſc̄m · ecce equꝰ rubeꝰ & qui ſcꝫ ſedebat ſup eū datum eſt ei · vt pacē tollēt de terra ut mutuo ſe interficerent homines Tunc em̄ mutuo interficiūt ſe hoīes peccatores qn̄ mutuo peccata ſua vnus ſup aliū retorquet vt adam ſup euam & eua ſuper ſerpentem ❡ Tercio eſt alioꝝ & ꝓpoꝝ defectuū ꝯſideracō Et ideo ſequit᷑ Cum apꝑuiſſet tercium ſigillum ecce equꝰ niger & qui ſedebat ſup eum hꝫ ſtateram in manu · Per equum nigrum pctoreꝫ · Per ſtateram tam peccatoꝝ quaꝫ meritorum appenſio deſignat᷑ · Sūt em̄ qui ſtateram doloſam portant vt illi qui aliorum facta & pcc̄a ad magnum pondus appendūt · ſua aūt ad pūū Conc̄ quos crib · dicit᷑ · Circa vitam tuaꝫ eſto auſterus · ſꝫ circa vitam alioꝝ benignus Audiant te homines pua mandantē ꝯ magna facientem videant ❡ Quartū eſt peccatoꝝ ẏpocriſim diſſimulacō et cum apꝑuiſſet quartū ſigillū · ecce equꝰ pallidus & q̄ ſedebat ſup eū nomen eius mors & infernus ſequebat᷑ eum · Per equū pallidū ẏpocrite deſignant᷑ · qui eximināt facies ſuas ꝯ̄ p mortem dyabolꝰ q̄ mortē in mundum adduxit · qui ſup corda ẏpocritaꝝ tāto ſecurius ſedet qn̄to exterius ſpeciem ſanctitatis q̄ꝫ ꝑtendūt minus impugnant᷑ · vere mors ſup illos ſedet qui licet nomē habeāt ꝙ viuant tn̄ mortui ſūt ❡ Quintū eſt boni ſuffocacō Sūt em̄ mlt̄i qui bona cupiūt & ꝓponūt · ſed recepta in corde ſtrangulant dum ſemp pctis ꝯtenti nihil eoꝝ ad effectuꝫ

pducunt. et ideo ſequit. Et cũ apuiſſet ſigillum quintum vidi ſub altaṙ dei aĩas interfectoꝝ bona pceſita ĩ corde ſuf focata qui in conſpectu dei voluntatem ſp accuſant. qui bonum qḋ homo accepit vel ↄcepit ad effectũ non pducat. ſ; ſuffocat vt dictũ eſt ¶ Sextũ eſt peccantiũ mltitudo ↄtra quos dicit Non ſequaris turbam ad faciẽdum mala Et ſequitur. Cum apperuiſſet ſigillum ſextum. Factus eſt terre mot9 magnus. & factus eſt ſol ſicut ſaccus cilicinus & luna ſicut ſanguis ⁊ ſtelle ceciderunt de celo p iſte motũ multitudinẽ innumerabiliũ peccantium intelligo. p ſolẽ plãtos ſũmos. p lunã plãtos miores. p ſtellas ſubditos intelligo. qui oẽs cadunt de celo. i. de celeſti conuerſatiõe Quoꝝ tñ conũſatio merito deberet eſſe ĩ celo ¶ Septimũ eſt nimiũ exterioꝝ occupatio in mundanis. Tales enim circa ↄſciaꝫ occupari non pñt Et ideo ſequit Cũ apuiſſꝫ ſeptimum ſigillũ factum eſt ſilentium in celo q̃ı p dimidiã horã. p celum ↄſciaꝫ. p ſilentiũ pacem ↄſcie intelligo. Sꝫ q̈ breue ſit illud ſilentiũ ſigt. q: tm̃ p dimidiam horam & non p integraꝫ & ſic longe eſt a deo aĩmus qui ĩ ↄgregationib9 ſeculi eſt occupatus ſ; liber iſte ſcꝫ ↄſcie apiri dꝫ & legi quis ſit liber mandatoꝝ dei baruth. ij. q: in ipõ inuenies tranſgreſſiones mandatoꝝ dei ſiue ſint ↄmiſſiões ſiue omiſſiones Et niſi hunc librũ apueris. & in eo legeris. de libro vite. deleberis. hic nota totã materiã ḋ ↄſcia applicando L ¶ Tercius liber legend9. & qui debet legi eſt liber ſcripture & q̈uis tota ↄtiẽtia veteris ac noue p iſtum librum pt intelligi Tñ multis ptermiſſis eſt q̇ ã. liber in quo ſcribunt ſeptẽ artes liberales. qui ad intellectum ſpũalem ⁊ moralem eſt legend9. q: multũ vtilis erit legentib9 Et pma inter artes liberales vocat gramatica. q̇ eſt ars recte loq̃ndi & recte ſcribendi ¶ Moralit in pposito eſt legend9 & affirmandus liber recte loq̃ndi Sꝫ iſta. ma etia dicet poſt in illo docunento. Pauca in conuiuio loquẽ vbi dicet de recte loqui. M ¶ Sed ſcḋo docet

ſcribē· Scribe igit̄ bt̄i mortui q̄ in dn̄o moriunt̄· Et ſi ſic ſcias ſcrib̄ tūc ex iſta ſcripta ſecunt̄·iiij· bona· ¶ Primū ꝙ ſine dilacōne ad deum ꝯuerteris dū tue nature ꝯdicōꝫ deſcripſeris q̄ mortalis ·ꝫ mors non tardat ig̃t ſine dilacōe ad deū conuertere· ¶ Scōm ꝙ ſine ceſſacōe addiſcēs benefacē· q̄ mors non ceſſat venire ¶ Terciū ꝙ tota cordis affectione ad deum te conuertes · ¶ Quartum ꝙ ex iſto ſequit̄ ꝙ mortem dulcem tibi ꝓcurabis De iſta materia nota plus de morte ſ̄· Si ſic ſcripſeris ⁊ ſcribē ſciuis tūc ad libꝝ vite ſcribi poteris Sꝫ in iſta arte ſunt duo vicia· Primū barbariſmus ſcꝫ qn̄ longa ſillaba corripitur ⁊ breuis acuit̄ ſicut dn̄s dn̄a Soleociſm⁹ ƀm· ſcꝫ qn̄ maſculinū mutat̄ in femininū· ¶ Moralit̄ iſta duo vitia m̄ltos impediūt in legendo· q̄ id quod breue eſt· ſcꝫ modernum gaudium in ꝓpa opinione longū faciūt ⁊ futuꝝ gaudiū eternum breue reputant· de iſtis nota ſ̄ ℞ ¶ Scōa ars eſt logica que docet verum a falſo diſcernē ad argumēta rūdere ⁊ ne ꝑ fallatias ſeu inſolubilia homī ꝯcludatur docet modum rn̄dendi ⁊ ſoluendi · Nunc aūt hoī in pn̄ti ſiūt multa argumenta · ¶ Primū fecit caro ⁊ argu t ſic · Om̄e bonū ſenſibile ⁊ delectabile verum eſt bonū· ꝫ delectacō carnis eſt hui⁹modi igitur · Et ſic illud bonū debes appetere ⁊ his ꝯ̄tria vitare q̄ ſūt auſteritas vite abſtinētia· ieiūniū ⁊ h⁹moi · Sed ſi homo legeret verā logicā ad iſta poterit rn̄dere ꝙ illud non eſt verū gaudium cui vt in pluribus eſt aliqd̄ vitioſum admixtū ·ꝫ delectatio corpalis eſt h⁹modi igit̄ ⁊c̄· Maior eſt nota· minor ſup̄ ꝓbata eſt in matia de delectacōe ¶ Scd̄o mund⁹ arguit ſic · Om̄e bonū glorioſum eſt veꝝ bonū· ꝫ gl'a mundi eſt multum glorioſa ⁊ honorabilis ſcꝫ imparare aliis ⁊ ꝙ alij ſibi obediant ⁊ dicat huic vade ⁊ vadit ⁊c̄ Et hāc debes appetere ⁊ eius oppoſitū reſpuere cui⁹modi eſt hūilitas abiectio ⁊ deſpecō ⁊ hui⁹modi· Sꝫ ſciens lr̄as legens logicā rn̄det ⁊ dicit· Q̄ illud non eſt verum gaudium qd̄ hoīeſ

frequenter precipitat. ſed gl'a et honor mundanus ſunt huiusmodi minor etiam probatur ſupra. O ¶ Tercio dyabolus arguit ſic. Illud quod eſt ita potens quod oia ſibi obediunt et nihil ei reſiſtit illud eſt verum bonum quod videtur eſſe qui emptum bonum ſed diuitie et pecunie ſunt huiusmodi igitur etc. Proba tur minor Ipſa enim pecunia. habet percipe. habet deſtruere. habet protegere. nota ſupra in materia de paupertate quomodo pecunie obediunt oia. Sed legens logicam rndet negando maiorem et dicat quod nullum talium eſt verum bonum. ro eſt quia illud quod repellit veritatem a cognitione ſecuritatem ab eſtimacione bonitatem ab affe cone non eſt verum nec exiſtens bonum. Diuitie ſunt huiusmodi probatur minor. quia minor habet tres partes. ¶ Primo quod repellunt veritatem a cognitione P ¶ Diuites enim nec dei nec ſui pnt habere notitiam nec proximi ¶ Primo non dei. quia ſpine diuitiarum ſuffocant verbum dei math. xiij. ſic quod ver bum dei ſine fructu efficitur et per oñs dei cognicio impeditur. Zacheus enim diues non poterat videre ihm niſi aſcenderet in arborem ſcilicet propter ſolicitudinem enim circa iſta temporalia diuitibus non vacat tempus de cognoſcendo deum ¶ Secundo non habet cognitionem ſui. primo propter vera dicentium paucitatem Secundo propter adulantium falſitatem. De primo dicit ſene. monſtrabo tibi quid deſit omia poſſidentibus ſcilicet qui vera dicat Pauci enim ſunt qui in talibus vera dicant Secundum patet. quod tot ſunt adulatores de familia de amicis et vicinis et de extraneis. quod proximos deffectos non pnt aduertere Unde prouerbiorum. xiij. Diuiti decepto multi erant patrones locutus eſt ſuperbe et iuſtificauerunt iſtum. et infra. Diues locutus eſt et omnes tacuerunt et verbum illius vſque ad nubes perducunt ¶ Tercio non habet cognitionem de proximo. quia neſciunt qui ſint eorum amici vel inimici vnde Sene. de remediis fortune Iſte quem eſtimas locupletem et qui multum habet ignorat vtrum auarus ſit vel prodigus Si auarus non habet. Si prodigus non habebit. Iſte enim quem felicem credis. ſepe dolet. ſepe ſuſpirat. ¶ Secundo repellunt diuitie ſecuritatem ab eſtimacione. Diuites enim

ſemp ſunt in timore pdendi et cum ſint ſine ſecuritate con
ſeqnter ſunt ſine iocunditate vn̄ aug. vi. cōfeſ. narat q
tranſiens p quedam vicum vidit paupem iocunditatem
et ingemuit loquens ad ſocios ſuos omnib9. inquit conā
natibus quib9 laboram9 nihil aliud valem9 n̄ ad ſecurā
letitiam puenire ad quos nos iſte medic9 pceſſit. et ſequit
iſte iocundatur et ego anxius ero iſte ſecurus et ego intre
pidus hec aug. ¶ Tercio expellunt bonitatē ab affecōe
can̄. v. Inuidiam rixam bella et huiuſmodi ſicut pz gene.
de abraam et loth qui non poterant habitare ſimul quia
ſubſtantia eoꝝ nimis et igit̄ inter paſtores erat cōtentio.
¶ Tercia ars eſt rethorica que docet ornate loqui de hac
dicetur poſt vt ſupra premiſſum eſt

Q ¶ Quarta ars ē muſica. q̄ docet cōſonantias Tres
autem ſunt conſonātie muſicales ſcilicet Dyapente. dyapa
ſon dyateſſeron. Dyapente conſtat ex duob9 tonis et vno
ſemitonio Dyapaſō ex trib9 tonis et vno ſemitoio Dya
teſſeron ex quinq̄ tonis et duob9 ſemitoniis Ita q dya
teſſeron componitur ex dyapente et dyapaſon ¶ Sic mor
aliter in pposito legens librum de muſica cōſideret q ī no
bis dz eē conſonantia cordis oris et opis. Et oportet q
iſta tria concordent alias deus diceret p pphetā popul9
hic labiis me honorat etc̄ Si autem bene concordant tūc
dulcem reddunt ſonum ſicut patet in inſtrumentis muſi
calib9 vbi ſi corde ſint bene ordinate et in cantu ſi voces
bene concordent dulcis fit armonia et ſonus. Si autem
diſcordent horribilez faciunt ſonum. Sic in pposito illud
militat contra oēs ypocritas de quibus poteris hic nōre

R ¶ Quinta ars eſt geometria que docet menſurare.
Sic in pposito legens hunc libꝝ docetur menſurarē mūda
ne glīe leuitatē pn̄tis vite breuitatē future vite iocūditatē
¶ Nota de iſtis circa primū iſtius opuſculi vn̄ ſi mēſura
amus mundum iſtum inuenim9 q minor eſt q̄ punctus
Nam quelibet ſtella fixa maior eſt tota habitacōe terre et
ſtella reſpectu tocius non eſt niſi punctus igit̄ ſequitur q

mundus minor eſt ꝙ punct⁹ Sed terreni & mūdani mar ſciunt iſtam artem volunt em̄ menſurare terram & finalit̄ terra menſurabit eos ſicut dictum fuit alexandro magno' Tu vis menſurare terram & terra menſurabit te & ſic fa ctū fuit in eius morte S ¶ Sexta ars eſt ariſmetrica que docet numerare ꝙ etiam artem legentes ſciunt Nū ant em̄ p̄mo benefitia que accipiunt ꝛ inueniunt infinita de quibus dicet̄ infra ¶ Secūdo nūant mala que omiſe runt & iterum inueniūt infinita ¶ Tercio bō q̄ amiſerit & ſunt valde multa ¶ Et quarto debēt nūare ꝗ male ex penderīt tempus· ꝛ in iſto numero homo inuenit ſe mag num debitorem· Quia ꝓ peccato omiſſo debet dolorem· Pro benefitio impenſo amorē ꝓ amiſſo pudo ē Et de iſto multiplici debito loquit̄ ſaluator ¶ Et primo de illo qui debebat centū chorus tritici & ſignificat dolorem contriti onis ſeu contritū ꝛ hūiliatū ſpiritū Triticum enim dicit̄ a terendo eo ꝗ inter duos molares ·i· inter duas oſidera tiones terat̄ ſcꝫ eoꝝ que ꝓ peccato omiſit vt grāꝫ gloriā & hui⁹modi ¶ Scd̄o ꝓ benefitio accepto debet oleum de uotionis & amoris ſicut alius debitor dn̄o debebat S·d de amiſſo & amiſſis de temp̄e ꝛ alijs debemus cuidam fe neratori deo quingentos & q̄nquaginta Ex duabus igit̄ artib⁹ addiſcamus numerare & menſurare & menſurata ponderare· Ponderare aūt debemus benefitia dei noſtrā ingr̄titudinē & penā ꝙ meruim⁹ nota de hoc alibi ¶ Sep tima ars eſt · aſtronomia que docet curſus ſyderum per cuius cognicōꝫ pn̄t p̄cauerí picula futura Nam qui eſſet bonus ꝛ pfect⁹ aſtronom⁹ bn̄ ſciret p̄cauere picula ſua · quia ex cognitione ſua aliquorum planetrarum homo di ſponitur nunc iſte ad auaritiam· nunc iſte ad luxuriam · Sic ex coniunctione cum luna diſponitur homo ad luxu riā Et ex coniūctiōe martis cū alia ad irā & ſic de ſingul' Igit̄ legēns ꝛ ſciens poteſt iſta precauere Studioſi & ꝓ ficientes libros legunt· & in ipſis virtuoſe ꝓficiunt etiam

beatus qui legit et audit verba ꝓphetie huiꝰ. ¶ Quartꝰ liber principalis qui debet legi est liber creature quē si diligē ter legimus. inuenimꝰ in eo ꝙ creaturarum ꝯsideratio ad multas laudabiles ꝯdicōes nos diſponit. nota ſupˢ T
¶ Hic tñ notandū ꝙ creatura que est vel hñs ſanguinem mobilem mouetᷣ quatuor inſtrumentis. qꝫ vel quatuor pe dibus vt in brutis gradientibus aut duabus manibus et duobus pedibꝰ vt patet in hominibus vel duabꝰ alis et duobus pedibꝰ vt patet in auibus ꝛ pennatis ¶ Sic in ꝓpoſito ſi liber creaturaꝝ legatᷣ inuenimus ꝙ homo est duriſſima creaturaꝝ et multis modis debet moueri in deū ¶ Quia penitētes qui ꝑ bruta intelligunᷣ mouenᷣ. iiij. pedibus ſcꝫ quatuor ꝯſideracōibus ¶ Prima conſideracō damni quod homo ꝑ peccatum incurrit ſcꝫ ꝙ dimittit ami citiam vulnerat naturam. deturpat animaꝫ. maculat famā ꝑdit gloriam ¶ Scōa conſideracō est ſeueritas diuini iu dicij ire et iuſticie dei qui nullum hominem in pñti tantū diligit qñ ſi in pccō mortali finaliter inueniatᷣ ipm eterna liter damnet ¶ Tercia conſideracō oportunitas tempis quia poſt hanc vitam non erit tempus neqꝫ locus pnie. nunc aūt tempus acceptabile. ¶ Quarta ꝯſideratio est circa breuitatē pñtis tēmpis et de certitudine loci ꝛ hore ¶ Scōo ſpecialiter mouentur ꝓficiētes qui intelliguntur ꝑ hoīes. ꝛ iſti mouenᷣ duabus manibus ſcꝫ opibus miē tā corpalibꝰ qꝫ ſpūalibꝰ ꝛ duobus pedibꝰ ſcꝫ timoē et ſpe. ¶ Tercio mouenᷣ pfecti q̄ intelligūᷣ ꝑ pennata duobus pedibus cognitione ꝛ amore et duabus alis ſcꝫ deſiderio eternoꝝ ꝯtēptu terrenoꝝ. Hūc librū igitᷣ lege vt in oībꝰ creaturis ꝯ̄atorem ſpeculeris. V ¶ Et qꝫ dictū est de litera. T. ꝙ penitentes ītelligūᷣ ꝑ bruta. Nōndū ē de bruto quodā qd̄ dicitᷣ leo qd̄ qꝫuis ſit aīal forte ꝛ crudele ſolet tamen naturali inſtinctu in neceſſitate querē auxiliū ¶ Vnde narrat plinius de naturali mōi hyſto. libro. viij. c. xvij. ꝙ quidam in ſyria leonem obuium habuit. et cum

pauidus diútere q̃reret brutúq3 ſp opponeret ſi veſtigiaq3 eius lamberet ſimulq3 adulanti oñdit hoi pedez tumidú et vulneratum qui ipm extracto ſurculo liberauit n᷑ leo homini nocuit· ¶ Ad ppoſitum moraliter nullus homo debet eſſe ita leoninus nobilis altus vel crudelis quãdo ſentit ſe in vulnus peccati ⁊ damnanationis piculum in cidiſſe quin ſtatim debeat ad hominem ſcz ad ſacerdotez p cõfeſſionem recurrere et ei vulnus peccati ſui oſtendẽ et ab ipõ indulgenetiam vel abſolutiõis remediú repor tare vt in deũ valeat moueri· q̄ ſic oſtendit̃ penitẽs X
¶ Scḋo dictum eſt q̄ p homines intelligunt̃ pfitientes qui mouent̃ in deum Iſti ſignant̃ per homines quoſdam qui dicũtur ſacherite qui vſum auri et argenti damnar t ut ſe a publica auaritia ſubtrahãt qmbꝫ de celo eſt max̄a clementia aure nihilq3 habent noxij flatus quibꝫ nemora ſunt domus et fructus arboris cibi· Iſti diſcordiam neſci unt·innocentiam oĩs cuſtodiunt mortem non timent· ſ3 oĩs ipãm voluntarie ſubeunt Tales debẽt omnes pro fitientes eſſe q̄ tempalia debent reſpuẽ· et pauptatem di ligere Et iſti de celo habent maximã clementiam·q̄ ſalu berrimam inſpiracõez et ſpirituſſancti gratiam·Et iſti p peccatũ non infirmant̃ nec mortem timent ·quia iuſtus ſi morte pocupatꝰ fuerit in refrigerio erit· Habent enim ſiluas p domibus·quia in deſertum ſui ſecreti fugiũt vt innocentiã vice conſuent R ¶ Tercio ex quo dictũ eſt q̄ pfecti intelligunt̃ per aues ⁊ volatilia·eſt notãdũ q̄ eſt diúſitas inter aues Et pmo in nidificando·q̄ que dam nidificant in terra et ſub terra Quedam in foramini bus petrap vt paſſeres et colũbe Quedam in domibꝫ vt hirundies Quedã in arboribꝫ vt pice Quedã ſuſpenſe ĩ altioribꝫ vt ganguli aues qui pedibꝫ pendẽtes ſomnũ capiunt Sic eſt de pfectis et bonis Quidã eñ manẽt ſub terra et in tra p mortis ↄſideracõem et carnis mortificacõz Quidam in foraminibus plagarum criſti per paſſionis

xpi otinuã meditacõez et de hoc dictum eſt ſupra Quidã
aũt in domibus p ſue oſciencie diligentem examinacõez
Sz q̃daz alte in arboribus per deuotam otemplacõz 3
¶Secundo eſt dr̃a inter iſtas aues in vociferando. q̃ q̃=
dam vociferãt gemendo ſicut colũba quida roborãdo ſic
aquila. quidam ſibilando ſicut philomena quidam mugi
endo ſicut auis que dicit ancus ſm pliniũ ibidẽ. Quedã
docent loqui ſicut pice corui et huiuſmodi. Sic in ꝓpoſito
boni loquunt diuerſimode et tñ vtilit et bñ. Quidaz em̃
gemendo p contritionem Quidam roborando per altam
p̃dicationem. Quidã ſibilando p dulcem ãmonitionem
Quidam mugiendo p fletum et lacrimacõez Quidã hĩni
endo p deſideriũ et affecõez Quidã ſicut homo verba for
mãdo diſcrete et rõnabiliter ¶Tercio forte eſt diuerſitas
in hoĩbꝰ bonis. ſic dicit ambro. quo ad fetus educatione
Dicit em̃ plinius q̃ in auibus fecũdis in alijs eſt melior
fetus in alijs vero nũoſior que ſimul multos pullos edu
cunt. alie vero que paucos ſimul. veruntñ multotiens in
anno ſicut columbe que ſimul non piunt niſi duos. tamẽ
multotiẽs in anno parẽ pñt Sic in ꝓpoſito poſſumꝰ dicẽ
q̃ homines quandã equalitatẽ habent Aliqui em̃ minus
de bono faciunt ſimul reiterant tamen ſepe. illi vero qui
corde benefatiunt licet non fatiãt niſi ſemel abũdantius
tñ et amplius faciunt ſicut ad literam videmus de dan=
tibus elemoſinam quorum quidam dant ſepe. ſ modicuz
alij dant raro ſ plimũ Et ſic poſſet dici diſcurrẽdo p cẽs
auium condicõnes. q̃ inuenies homines in ſuo genẽ eis
equales. quia plerũq; qui in vno deficit in alio preualet
et qui in vno alios antecedit in alijs deficit. quia ſi iſte plꝰ
orat alius forte magis patiens eſt et ſic de alijs. p̃mo in
ecc̃ia triumphante nullꝰ eſt in duplo beatior alio. q̃ ſi in
duplo oporteret. q̃ omnia que ad beatitudinem requi=
runtur eſſent duplicata. hoc autẽ non ſic. nec in inferno
nullus eſt in duplo miſabilior alio. conſimili rõne. A

¶ Quintus liber quem debem⁹ legere ē liber ſingularis gratie Et iſte eſt liber gn̄atiōis ih̄u xp̄i filij dauid math· po Et iſte liber ē ip̄a b̄ta v̄go b̄ndicta·in quo etiā multa legē debemus Et iſte fuit liber qui poſitus fuit in latere arce deu·xxxj ·Arca fuit anna mater virgīs ſup b̄n̄dicte que fuit arca teſtamenti q̄ꝛ liber noui teſtam̄ti fuit in ip̄a incluſus ⁊ fuit electus a deo ab eterno·q̄ꝛ liber vite ⁊ teſtamenti fuit eā·xxiiij·Et p̄mo liber vite q̄ꝛ iſtū in ſe cō tinebat q̄ dixit Ego ſum via veritas ⁊ vita· Et teſtam̄ti q̄ꝛ vetus teſtamentū termīauit ⁊ nouū inchoauit ⁊ ideo fuit liber electus· B ¶ Circa quod notandū q̄ deus primo ex omni ſilua elegit vineam vnam electam videlicet mariam virginem· ¶ Scd̄o ex omni terra foueam vnam ¶ Tercio ex omni flore liliū vnum ¶ Quarto ex omnibus abiſſis riuū vnum· ¶ Quinto ex oībus ciuitatibus ciuitatem vnam ¶ Sexto ex omnibus auibus colūbam vnam ¶ Septimo ex omnibus pecorib⁹ vnam ouē ¶ Octauo ex omnibus ſcripturis librum vnum Elegit ēm̄ eam dn̄s ⁊ p̄elegit eaꝫ ¶ Primo igit̄ maria fuit vinea electa quā deus plantauit qn̄ ab ea carnem aſſumere voluit humanam· ¶ Reffert troges libro· vij · q̄ rex aſtrages vidit p̄ ſomnū vitē p̄cedentē ex ſua vinea filia · que totam aſyam obūbraret Cui dixerūt q̄ nepos ſibi naſcētur ex ſua filia qui totam aſyam regeret ⁊ ſic factum eſt· ¶ Moraliter rex iſte eſt genus hūanum quod p̄ ſomnum ·i·p̄ reuelationem vidit ex beata virgine ſicut ex filia naturali vnicam vitem naſciturā ·i·dei filium qui dicebat· Ego ſum vitis vera qui totam aſyam ·i· totum mūdum regeret Hec vinea tincta virtutū muro portans botrum exp̄mendū in ara crucis ex qua p̄ceſſit vinū optimum letificans corda hoīm de illo botro dictū eſt in materia de eukar· Dicūt tractatores de natis rex q̄ odor florentis vinee fugat ſerpentes ⁊ animalia venenoſa ⁊c̄

Sic virgo ſupbñdicta ſuo odore ſanctitatis et caſtitatis fugat venenū cuiuſlibet malitie. q2 in hac vinea eſt q̄daʒ v̓ga in q̄ dei filius fuit diffuſus q̄ venenū malitie extirpauit ¶ Narrat em̄ quidā pħs q in india eſt quedā arbor cuius flores et fructus dulcem hn̄t odorem et iuxta arboreʒ manet q̄dam ſerpens qui dicit̄ iaculus et iſtū odorē multum odit Et igit̄ vt flores et fructus deſtruat ad radicem arboris veniēs venenū ad radicem infundit et arborem intoxicat q videns ortulanus illius loci tyriacā accepit. et ī quadam virga illius arboris fundit que cito venenuʒ expellit et radicē que infecta ē fecūdā reddit ¶ Ad ꝓpoſitū p iſtam arborem intelligit̄ homo. ƺ fructus arboris ſunt opa bona fructus enim bonitatem vel maliciā oñdit iux̄ illud A fructibus eoꝝ cognoſcetis eos Et q2 arbor fructus dulces ꝓtuliſſet ſi intoxicata non fuiſſet vñ antiquus ſerpens hos fructus ſuſtinere non valuit ſed venenū poſuit in radice dum peccatū poſuit in p̄mo pente etiā poſtea infecta fuit tota arbor q2 dulcem fructū ferre nō̄n potuit Sed ſapiēs ortulanus pater ſcʒ celeſtis tyriacā fudit que egreſſa eſt de radice yeſſe ſcʒ filium ſuum fecit .i. deus pater ſicut iſte tyriacā accepit em̄ tyrū et in vna pte ſepat venenum ſcʒ caput et cauda que ſunt venenata de alia pte fecit antidotū Sic deus pater de maſſa hūane nature carnē virgis bñdicte ſepat ō qua ꝓpam carnem aſſumpſit qm̄ ab omni peccato q̄ſi veneno mūdauit et de iſta fecit antydotū ɔtra omnis culpe venenum. Ex quo igitur ſic tyriacā in v̓gaʒ p̄dictam infundit arborem iſtam ſcʒ hūanam naturā fecūdauit et reddit arbori p̄ſtinā dulcedinē. q2 nūc p̄t homo p fructū bonoꝝ opum ɔſequi dulcedinē vite eterne Ad Rō ſexto nunc liberati a peccato ſerui autē facti eſtis deo habetis fructum in ſanctificationē finem vero vitam eternā Elegit ergo deus vineā q̄ꝫ plantauit iux̄ illud. Vinea mea electa ego te plantaui verbū ē dei p̄ris loq̄ntis ad v̓ginē

¶ Secūdo elegit deus ex oī terra foueam vnam et iſta fuit beata virgo benedicta q̄ fuit fouea ꝓfunde hūilitatis vñ. dixit · r̄ſpexit hūilitatē ancille ſue Prou · xxvj · Qui parat foueam incidit in eam Certe deus pauit foueam hūilitatis in maria et igit̄ dei filius deſcendit in eam · in ip̄a anūtiacōe et filij dei cōcepcōe · q̄ p̄ hūilitatē virginis fuit ad terram tractus ¶ Refert aug · x · de ci · dei · q̄ mulier romana nomine claudia traxit nauem ꝯ curſum cū angelo ſuo q̄ centū homines non poterant trahē · ip̄a ſola traxit illā ad terram Hec nauis eſt diuina gratia · que ꝓpter peccatum hominis longe abceſſit · quā totus mundus non potuit trahē ad terrā Sȝ virgo p̄ ſuam humilitatē ip̄am terram ad ſe traxit · q̄ eſt ſūma gratia q̄ dei filꝰ factus ē homo iux̄ illud in rebus p̄ tempꝰ exortus ¶ Refert etiam ſolinus de mirabilibus mūdi q̄ in egypto eſt arbor talis nature q̄ q̄nto plus deſcendit et ꝓfundat̄ in aqua · tanto leuior efficit̄ a deſiccat̄ et extollit̄ ſup̄ aq̄ Sic virgo beata q̄nto magis ſe hūiliauit tanto plus exaltata fuit p̄ dei cōcepcōȝ ¶ Tercio deus elegit ex omnibꝰ floribꝰ quoddam lilium dealbatū pulcritudine caſtitatis · q̄ ſicut liliū int̄ ſpinas ꝛc̄ Can · ij · ¶ Refert valerius libro · viij · · c · p̄mo · q̄ cū quedam virgo beſtialis eēt infamata q̄ virginitas ſua eſſet leſa · ip̄a accepto cribro ad tyberi acceſſit a plenū aq̄m reportauit ad templū dee veſte · ſine effuſiōe alicuiꝰ gutte · Sic beata virgo in argum̄ virginitatis impleuit vas · i · corpus et aīaȝ et cū tantā grām accepiſſet nullam ſcȝ guttā peccati habuit a portauit illud vas plenum ad domum veſte ſcȝ militantis ecc̄ie C ¶ Quarto deus elegit riuum vnū irrigatum gratiaꝝ plenitudine · vnde de ventre eiꝰ manabant riuuli et iſtos riuulos ad cūctos miſit · q̄ de plenitudine gratie illiꝰ omīs creatura accepit Et iſte fons creuit in fluuium magnū Heſter · x · Et ideo

quilibet ſedebat cum iħu ſuper fontem ⁊ dicat mulier da
mihi bibere· q puteus altus eſt dn̄e gratie Vnde yſido·
xiij·ethȳ·c· xix·dicit ꝙ fons eſt ī ydumea qui fons iacob
dicit̄ ·qui quater in anno mutat colorem ſuum ·q tribus
menſibus eſt plenus puluere·tribus menſib9 ſanguineus
tribus menſibus viridis· ⁊ tribus menſibus limpidus
Sic virgo ſupbenedicta fuit fons quater in anno mutās
colorē·q trib9 mēſib9 plen9 pulue͂ p hūilitatē ⁊ ꝓpaꝫ eſti
mationem q̄ ſe pulue͂ꝫ ꝛputabat ꝫ viridis in ↄcepcōe filij
dei ·qui em̄ omnia fecit verbo·ipa fecit vireſcē p v̓tutes
Et poſtea ſanguineus in paſſione qn̄ ſub cruce ſm iero·
facta eſt martir·q gladi9 doloris cor eius occidit·ꝫ fina
liter fons factus eſt clar9 in ſua aſſumpcōe·q tunc erat to
liter clarificata in corpe ⁊ anima vt pie creditur D
¶Quinto deus elegit ciuitatem vnam· que erat virgo
benedicta ·In hac em̄ ciuitate ſanctificata ·deus requieuit
¶Hec em̄ ciuitas erat fundata in ꝓfunda humilitate vt
dictū eſt ⁊ igit̄ ſ firmā petram ¶Sexto erat cemētata cō
pagīe ſeu calore caritatis ¶Tercio pauimtata marmoē
virgītatis ¶Quarto murata ꝓpoſito ſeu voto caſtitatis
¶Et quinto adornata auro ſanctitatis ·q nihil erat in
templo qd̄ auro non texeret̄ ⁊ nihil erat in v̓gine quod
auro ſanctitatis non ornaret̄ ·Et igit̄ ipa eſt ciuitas pro
maloꝝ refugio deputata·ad quā miſeri peccatores debēt
refugium habere vt ſaluent̄ in ea Et hec ciuitas fuit mū
data ⁊ ſcopata·a feditate cuiſcūq; immunditie·⁊ fuit ci
uitas cuſtodita virtute religionis que eſt veritas p quod
redditur honor debitus deo ⁊ exercetur cultus diuinus
iſta virtus p circulum ·iſtam ciuitatem circumcinxit ꝙ
de ciuitate nihil exibat vel in eā intrabat vel ī ipa mane
bat qn̄ totū eēt ad cultū ipſi9 dei ⁊ honoris E ¶Vn̄
nlla temptacō·nulla ſuggeſtio dyaboli·nulla vāitas iſtā
cuſtodiā potuit īpedire clauſurā · ſeu portā habuit tōlis
ītegritatis mentis·ſ·⁊ carnis q̄ porta hūit duas portas

in vnā ſibi iūctas · ſ· pitatē aninī & integritatem vteri· Iſte due pte claudebanᵗ tantum ſera voti emiſſiōe quod votū iſtas duas portas iūgebat Et iſta porta reſpiciebat ad orientem · q̄ꝛ ſplendor orientis gratie eam illuſtrabat Et nunq̄ꝫ hec porta fuit aperta q̄ꝛ tm̄ deus ingreſſeus eſt p eam In iſta porta erāt quatuor ianitores ſcꝫ ſapīa virgītas· hūilitas ⁊ obīa & hēbant oēs vnū nuntiū ſcilicet naturā mūdiſſimam ſiue rationeꝫ q̄ꝫ nuntiū mittebat ad circūſpiciendū ad portam ſi aliquis pulſaret ad eam· ſed qn̄ venit angel⁹ ⁊ pulſauit an̄ portā d· Aue gr̄a plena ⁊c̄ Mittunᵗ duo ianitores pn̄cipales ſcꝫ· ſapīa ⁊ virginitas· Sapīa dixit quō fiet iſtud· Sed virginitas dixit virū nō cognoſco Et angelus ſapīe r̄ndit Tu a me queris quomō fiet iſtud Dico tibi q̄ꝛ ſpūſſanctus ſuperueniet ī te Iſte r̄ndit virginitati di· virt⁹ altiſſimi obūbrabit tibi· Quo audito miſſi ſunt duo alij ianitores· ſcꝫ humilitas que dixit Ecce ancilla dn̄i· Et accedēs obuiaꝫ cū claue fidei īcepit aperire portam ciuitatis que nunq̄ꝫ prius aperta fuit di· fiat mihi ſm̄ verbum tuū· Quo ꝯpleto ſtatim intrauit ciuitatem illam filius dei ·| Et ſic in ciuitate hac verbum caro factum eſt· & ſic de ciuitate regis taliter electa datur omnibus poſtulantib⁹ ⁊ indulgentibus elemoſina abundans gratis· F ¶ Sexto deus eligit colūbam vnam īmaculatam & inꝯtaminatā vitioꝝ amaritudīe Can̄· vj· veni colūba mea· ¶ Nota hic ꝓpetates colūbe applicādo eas ad virginē bn̄dictam tranſeo de hoc ad pn̄s· Sed refert ambroſius in ſuo examerō in libro de ꝓpetatibus q̄ꝛ in ſīria inſtruūᵗ colūbe ad portandū lr̄as de vna ꝓuītia in aliam · & quantumcunq̄ꝫ morentur in vna prouintia tn̄ ſp redeunt ad ꝓuintiā vbi fuerīt educate p̄us · Et hoīes ligāt ſub aſcellis colūbaꝝ & dimittunᵗ & ſtatim aſcēdūt in aere & vident locum vbi fuerūt educate· & econuerſo redeūt ⁊ intrāt domū· & tunc hoſpes recipit lr̄as ab eis

Iſto modo virgo bñdicta dicitur colũba q̃ pulſaẽ dcm̃ precibus vt lraꝝ noſtraꝝ.i. orationũ noſtrarũ ſit gerula et inter filium ſuum et nos ſicut inter multũ diſtantes ſi delit noſtra negotia ptractet et expediat. qꝛ licet maria ſit in gl'a cum naturaliter diligit locum in quo fuit educata Et igit licet cũ literis nr̃is recedat tñ poſtea ad nos redit et cũ effectum orationũ p piam ↄſolationẽ. Et igit alli gem literas noſtras ſub aſcellis hui columbe p inſtan tiã ptij ad eam et ſtatim volat p aera quouſqꝫ veniat et re portat noſtrum deſiderium et veniã pctoꝝ et tandem eter num p̃mium. G ¶ Septimo deus elegit ex omnib pecoribus ouem vnam. talis fuit virgo noſtra Vñ yſid. ethy̆. libro. xij. Dicit qꝛ ouis eſt molle pecus laniferum et inerme Sic virgo mollis eſt p grãm et ↄpaſſiõꝫ lanifera p neceſſarioꝝ adminiſtrationem et impetracõeꝫ Inermis p hũiliacõꝫ vñ tribuit nobis lac et lanã. Reuolue totam hyſtoriã euãgelij et nihil ſuſpectũ inuenies in ea qm̃ o m nib oñdit caritatẽ. igit optet qꝛ de plenitudine eius om̃s accipiant captiui redempcõeꝫ etc. Habitat em̃ hic lupus cum agno. i. natura diuina cum hũana et puer paruul mi nabit eos. i. dei filius minabit eos. ij. Rg. xij. ſcribitur qꝛ nathan ꝓpheta dixit ad dauid. Fuerũt duo hoĩes diues et paup Diues habuit oues multas et plurimas ſimiliter et boues Paup vero habuit n̄ vnã ouiculam venit pegri nus quidã ad diuitem. et diues pepcit oĩbus ouibus ſuis ꝓpis et bob. et abſtulit paupi ouiculã ſuam et poſuit añ pegrinũ Nota hyſto. vſqꝫ ibi et. dixit dauid qꝛ filius mor tis eſt homo ille Cui ꝓpheta dixit. tu es homo ille ¶ Mor aliter iſte diues eſt deus qui habuit oues et boues ſcilicet p̃riarchas et ꝓphas multos Paup aũt qui nõ habuit niſi ouiculã vnã eſt ille paup ioſeph lignarius vir marie qui non habuit niſi vnã ouicl'am ſcꝫ mariã et venit peregn ſcꝫ gen hũanũ qñ ad ipm clamauit pro auxilio. et tunc diues pepcit oĩb ꝓphetis ſcꝫ et p̃riarchis ſuis et abſtulit

paupi ſcꝫ ioſeph vnā ouiculā ſcꝫ mariam · ⁊ pparauit eam
iſti pegrino Et igit̄ poſtea filius mortis fuit ſicut patuit
in cruce ⁊ reddit quadruplū · qꝛ ſeipm̄ dedit in p̄tium pa:
cis vnionem de hoſte triūphum ⁊ eternū premium H
¶ Octauo loco ad ꝓpoſitum deus elegit librum vnū ſin
gularez qui fuit ſcriptus int⁹ ⁊ foris ſignatus ſigillis ſep
tem eze · ij · Ecce manus miſſa ad me in qua erat inuolut⁹
liber ſcriptus intus ⁊ foris Apoc · v · Vidi ī dex̄ ſedētis
ſup thronū librū ſcriptū int⁹ ⁊ foris ⁊ ſignatū ſigillis
ſeptem · Ex quibus intelligit̄ ꝙ iſte liber eſt ſcriptus int⁹
⁊ foris · qꝛ dei filium maria virgo non ſolum concepit in
mente intus · ſ; etiam in corde qui foris in hūanitate ap:
puit habitās nobiſcum familiarī ꝯūſacōe ut ō ſeip̄o dicat
Ego deus qui habito inter filios iſrl' · ¶ Dicit̄ in libro de
naturis rerꝫ ꝙ auis quedā achitat ⁊ eſt auis nobiliſſime
aeris ſerena inhabitans · ſ; vix aut nunꝗ̄ cum hoībus in
terra habitat · Hec aūt auis dum pullus eſt ⁊ non dum
ſe cognoſcit capit̄ ab hominibus ⁊ ſic domeſticat̄ vt pi:
geat habitare alias ꝗ̄ in domibus hoīm ⁊ ō conſuetudi
nem aliaꝝ auiū nobiliū abſqꝫ ligamento · volat ⁊ manet
Sic ī ꝓpoſito fuit de deo cui p naturā ꝯpetebat habitarē
ſupius ⁊ non in terra p⁹ea cū in terra viſus eſt ⁊ cū hoī
bus conūſat⁹ nec mirꝝ · qꝛ cū eſſet adhuc iuuenis ⁊ adhuc
pullus cepit eū virgo maria · iſte liber de qua canit ſcta
mater eccleſiia quem totus non capit orbis ⁊c̄ Et ſic dome
ſticatus eſt ꝙ eſt ſibi q̄ſi natale habitare cum hominib⁹
ꝓū · viij · Delitie mee ēe cum filijs hoīm nec aliq̄ vinculo
nc̄itatis morat̄ nobiſcū ſ; ſolū amore bone voluntatis ·
habitaculum em̄ dei eſt cum hominibus · Et in iſta fami
liari conuerſatione ſol iuſtitie xp̄s nobis p̄ris factus per
gratiam nobis attulit · nota de hoc ⁊c̄ I ¶ Et ſic iſte
liber ſcriptus intus ⁊ foris ſignatus eſt ſigillis ſeptem ⁊c̄
¶ Primo ſeptem gaudijs · ¶ Secundo ſeptem virtutib⁹ ·
¶ Primū ſigillum fuit gaudiū in angelica annuntiacōe

ſeu ſalutatiõe in qua angel9 dixit eam gratiã inueniſſe apud deum ſic dictũ eſt ¶ Scdm fuit ĩ dñica natiuitatis in qua angeli exultauerũt· & pacẽ hoĩb9 bone voluntatis nunciauerunt ¶ Tercium fuit in eius apicõe · qñ ſtella magos duxit ad filium qñ magi puerũ inuenerut & ipm adorauerũt & ei munera obtulerũt ¶ Quartũ fuit in virginis purificatione qñ filium obtulit in templo vbi ſymeõ accepit pũm ĩ vlnas ſuas ¶ Quintũ fuit in filij inuencõe poſtq̃ pdiderunt eum ¶ Sextum fuit in filij reſurectiõe quia mors filij fuit ei amara · igitur reſurectio gaudioſa ¶ Septimum fuit in virginis conſũmacõe & aſſumpcõe quando filius animam matris egredientem mox ſuſcepit & eã glorificauit pmo ĩ corpe & aĩa ſanctificauit· K ¶ Secundo ſeptem ſigilla ſunt ſeptem virtutes ſm q̧ a ſeptem regibus virtuoſis traxit originem ſm corpalem ſubſtantiam ¶ Primus fuit dauid a quo habuit dignitatem clementie q̧ ſcripta memorat ſpẽaliter miſicordias dauid cui9 vera filia fuit q̧ p ipam oẽs ſũ9 miſericordiã conſecuti· & ergo ipa dicit regina miſericordie iuxta illud pš· mĩa dñi plena eſt terra· ita in q̃ de qua dicit pſa Aperiatur terra & germinet ſaluatorem· L ¶ Que quidem terra dedit fructum illum de quo dicit elizabet benedictus fructus ventris tui· ¶ Et bene opatur terre· quia terra mitior eſt alijs elementis · patet quia ignis ardet · aer procellit & tempeſtatibus ſeit aqua fluctibus intumeſcit· terra tantum benigna & mitis eſt indulgens infirmitate mortalium cuncta generat ſponte odores· ſapores· ſuccos & calores fũdit & bona fide creditum pign9 reddit ipa etiã medicinales herbas generat · ¶ Ad ppoſitum q̃uis multa·i·multe pſone male habebant· virgo tamen benedicta nihil mali habuit nc habet ſed ipa eſt mitis ad indulgendum· benigna ad exaudiendũ que omnia bona nobis pducit & pignus nobis creditum· ſcz ſpem· oracõz & deuotionem reddit · ergo bñ filia dauid clementiſſima

rgis xpi eius clementiam & misericordiam ¶ Vn̄ notandū ꝙ ſyria eſt prouintia orientis circa damaſcum & vna tm̄ habet eccleſiā beate marie de ſardemaꝑ in qua eſt ẏmago beate marie virginis que mamillam habet carneā diuino miraculo factam· que vice lactis oleū ſtillat· Et dicit geruaſius ·ſic mamilla·i· miſericordia beate virginis non ē dura vel lapidea·ſ carnea·i·tenera & benigna· Oleū em̄ gratie & miſericordie ab ipa nobis continue ſtillatur qua p indeuotionem arida ſpūaliter impīguamur Vnde iob xxix· Petra fundauit m̄ riuos olei·ꝛc̄ Et iſta mia eſt vt9 p q̄ poſſum9 redimē pcta nr̄a q: pcta tua elimoſinis rdime ¶ Scd̄s rex & ſigillū fuit ſalomō a q̄ hūit dignitatē pacis ꝛ tr̄nquilitatis fuit em̄ rex pacificus vt habet·iij· Re·& virgo fuit filia ei9· q: ī ipa celebrata eſt pax vl'is hūani generis·cū deo em̄ fuit factum ex utraq; vnum ſm apoſtolū ¶ Terci9 fuit abyas a quo habuit ſpem firmā de quo ſecūdo palip· ꝙ confortatus eſt q: ſperauit in dn̄o deo pr̄m ſuorum hui9 filia ſup bn̄dicta fuit virgo non ſolum corpaliter·ſ etiam ſpūaliter etiā q: beatitudinē ſibi promiſſam firmiter ſperauit di ·beatam me dient omnes generacōēs ·ꝛ ſicut p pacē lucramur hereditatē padiſi iux̄ illud beati ſc; pacifici ·Sic ꝓpter ſpem faciliter tolleramur omnia aduerſa huius mundi· q: apoſtol9 vocat ſpē gladiū ſalutis tanq̄ ab hoſtib9 ꝓtegentē· ¶ Quart9 fuit aza a quo habuit credulitatem certam Iſte em̄ vicit ethyopes qui figurant demones ꝓpter credulitatē & fiduciā quā hūuit in dn̄o deo pr̄m ſuoꝝ h9 filia fuit virgo maria quia certitudinalit̄ credidit ab angelo nūtiata vn̄ clamat elizabeth beata que credidiſti· Et p iſtā virtutē nos poſſumus habere ſpūalem iux̄ illud apl'i·iuſt9 ex fide viuit vn̄ xp̄s infideles vocabat mortuos di ·dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos· ¶ Quintus fuit Joſaphat a quo habuit dignitatem legis diuine vn̄ ipe non ſolum legē ſeruauit·ſed etiam ſeruandam populo dedit & tradidit &

eruari. Fecit Sic virgo legē dinā pfecte ſuauit et in his in quibus non tenebāt ſicut patuit in eius purificacōe Et nos p iſtam veritatem poſſum⁹ acquirē pfectaȝ libertatē que eſt ſeruitus ſolius dei. vnde iacob⁹ legem euangelicā vocat legem pfecte libertatis. ¶ Sextus fuit ezechias a quo habuit dignitatem diligentie ſūme. De quo dicitur q̄ diligenter queſiuit dn̄m deum prm̄ ſuoꝝ in toto corde. Sic virgo diligentiaȝ maximaȝ habuit. q: exurgēs abijt in montana cum feſtinacōe vbi notat̄ eius diligentia . q: ſm ambroſi. neſcit tarda molimīa ſpūſſancti gratia . Per hanc ſolam virtutem poſſumus implere illud preceptum Diliges dn̄m deum tuum ex toto corde. hoc non implere neglientes . q: dicit̄ in apc̄. vtinā eſſes calid⁹ aut frigid⁹ ¶ Septimus fuit ioſias a quo habuit dignitatem inno centie. puē qui a ſua pueritia incepit querē dn̄m deū prm̄ ſuoꝝ Sic virgo innocentiā habuit. q: nūq̄ actuale pec catum habuit nec originale contrxit. vt merito ſponſus eā dicat. Tota pulcra es amica mea. M ¶ In hoc igit̄ libro lege illud quod dixit quidam magiſter volens cōmē dare beatam mariam virginem Cum inquit maria ſede bat in ſua camera. celum fuit ſibi cella et eternitas ſcola. veritas dina mg̃ra. liber eius fuit pura cōſciencia . vnde fuit in aīa deo vniformis. q: fuit cū deo ignita. in ſpiritu ſui potens et libera. q: gratia plena In corde magnāīma q: contempſit mortalia et tranſitoria. et nihil curauit qđ deo minus fuit . In mente humilis q: cognouit q̄ onima a deo habuit et in intellectu ſpeculat̄ diuina . Igit̄ in hoc libro exemplariter lege. Primo vt cella tua ſit celum et in ea ſit tua cōuerſatio. ¶ Secundo q̄ in eternitate ſcolam frequentes et non in trāſitorijs veritas te doceat Et pura conſciencia ſit tuus liber In omnibus iſtis poteris nōr aliq̄ ꝫ et infra. q: de ſingulis aliqđ tactū ē vł ſaltē tangeᵗ

¶ De reminiſcentia librorum quos legiſti etc. N

SEquitur finaliter ſcꝫ·xxxj·preceptum·
¶Que legeris memento·Sic em̄ legere & non intelligere eſt negligere vt ſup̄ dictū eſt Sic legē a lecta mēoriter non retinē vanitas eſt ¶Circa quod eſt aduertendum q̄ aliqui legunt· ſ implene a iſti ſunt in mltiplici drã· ¶Quia aliq̄ legūt & nō intelligūt & hoc quibꝫdā accidit ex ruditate ingenij ¶Sꝫ ſecundo aliqui legunt a intelligunt·ſ non retinent nec remiſcuntur ¶Sed tercio quidam retinent ſ non faciunt ¶Contᷓ quos loquit̄ Jobis ·a· Eſtote factores verbi a non auditores tm̄ Quidā aūt faciunt ſ non pſeuerant de quibus Luce·viij·Hi quidem audiunt ſ radices non habent· q̄ ad tempus credunt & in tempore temptationis recedunt Sed quidam ſtudioſe legunt a intelligunt· & pſeuerantter faciunt· & hoc eſt quod catho intendit qn̄ dicit· que legeris memēto·i·ſic memoriter retineas vt ope compleas & pſeuerant̄ te in his hēas vt fructū afferas impacia ꝛc·

¶ De omnis falſitatis a mendatij in gn̄e ꝓhibitione & detrimentis ꝓximi ꝛc O

NOdo ſequit̄ aliud documentū videlicꝫ·xxxviij Per qd̄ catho nr̄ iterū vult corrigere mores errantiū dic̄· ¶Nil mentiri· ¶In hoc documento ꝓhibꝫ oīm mendatiū nec mirum·q̄ os qd̄ mentitur occidit aīaꝫ De mendatio dictum eſt ſup̄ in illo documneto Coniugē ama· Sed nunc breuiter eſt intelligendum q̄ hic prohibet̄ omnis falſitas·vn̄ mendax homo ſimilis eſt denario falſo·Nam p̄ualet verax hō mendaci· ſic denariꝰ verꝰ falſo·verax em̄ plus valet qm̄ centū falſi· Sꝫ hoīes denarios falſos volūt habere & tn̄ ipi nolūt eſſe falſi Ex quo ſequit̄ q̄ plus diligunt denarios q̄ ſeipos· Et ſic denarium falſum nullus vult recipe· Ita homini mendaci nullꝰ vult credē Et iᵒ mendaces hac pena puniunt̄ q̄ nᵉ verū eis credit̄ Et inſup alia pena q̄ nec ipi credūt alijs quia iudicant alios ſecundum ſeipos q̄ ſint mendaces ·

¶ Nūc aūt itelligendū ꝙ falſitas ɔmittat̄ in ſpūalibus ſicut n itempalibus ſeu corpalibus. Nam in tempalibus qn̄q ɔmittitur in ſcripto vtpote ꝙ ſi aliquis ſcribat falſum vt deleat verum & rei veritas non appeat ¶ Secūdo ɔmittit̄ in dicto vt teſtis falſitatis iudex ſcienter contra iuſtitiam iudicans & hui9modi ¶ Et tercio ɔmittitur in facto vt in moneta vel in menſura vel auro vel argento vel vino & hui9modi. ¶ Quatto ɔmittit̄ in vſu. vt ſiqs vtat̄ falſis literis & inſtrumētis ¶ Moraliter hec falſitas pt̄ referri ad quatuor gn̄a hominum. q2 falſitas ſcriptuē ptinet ad hereticos. qui ſacras ſcripťas que ſunt velut q̄daʒ inſtrumenta ſeu teſtamenta dei falſis gloſis & expoſitionibus deprauant & corrūpunt ¶ Secunda falſitas in dictis ptinet generaliter ad mendaces quorū varia ſunt genera ſicut poſt dicetur ¶ Tercia falſitas refert̄ ad ẏpocritas qui falſificant monetam ſpūalem .i. bona opā qb9 celeſte regnū mercari poſſum9 ¶ Sicut legit̄ d̄ quodā monacho qui fuit magne abſtinentie & religioſus valde vt videbat̄. Vnde mortuo abbate alij vnanimiter eligerūt eū in abbatem Quo facto oñdit in ope qd̄ latuit in corde Naʒ cepit eſſe ɔmeſſator et potator & diſciplie diſpenſator & mirabant̄. qui eum eligert & vn9 familiaris ſibi valde queſiuit ab eo cauſā huius rei. Qui rn̄dit ei. Frater tunc texui rethia. cum quibus modo capio bonos piſces et carpentaui dolea de quibus bibo modo bona pocula Et ſic patuit ꝙ eius religio nunꝙ fuit vera. ſʒ fallax ꝯ xp̄o odioſa Et ſic etiā in multis eſt falſitas vſqquo vtunt̄ verb & ſignis ad falſitatem quibus vti deberent ad veritateʒ Attēdite ergo a falſis ꝓphetis. p ¶ Vnde falſi ẏpocrite & diſſoluti oppoſito mō ſe habent ſm pliniū libro. ij In poteno lacu lignum iniectum lapideo cortice obducit̄ ſeu tegit̄ Eō vero ī alio fluīe non mutat̄. lignum illud iniectum lapidificat̄. cortex vero in lapidem non mutat̄ Iſta igit̄ ſecunda aquā lignum lapidificat non corticem. pma

vero corticem & non lignum ¶ Moraliter tales due aque possunt significare duo vitia que sunt diuersa & quasi cō trraria scʒ insolentiam et ypocrisim quia ypocrisis lapidificat lignum & non corticem quia in eis interior voluntas et affectio est lapidea dura et indeuota. Cortex vero .i. exterior eorum conuersatio remanet lignea quia videlicet bona et sancta Econtra vero est de insolentibus quia in eis exterior cortex .i. exterior conuersacō lapidificatur lignum per aliquos leues motus et mores indeuote indicantur subtus remanet que obstinacōis duritiaʒ nunquam habuit quia breuiter ypocrisis facit homines interius malos sed exterius apparent aliter quam sint & igitur falsitas est in eis. Sed insolentes econtra. Patet igitur intellectus scʒ quod in hoc documento omne mendatium quod verbis fit quia dicit nil mentiri .i. contra mentem nihil dicas sic quod tuum dictum sit mendatium & sic omnis falsitas prohibetur siue signis siue verbis vel factis & illud rationabiliter prohibetur quia vt supius dictum est homo est rōnalis dei indago finalis dei ymago & naturalis dei ymago Nota supra de hoc O ¶ Sed cum mendatium sit multiplex scʒ iocosum officiosum et pernitiosum & prohibeatur quia est malum & igitur quod est magis malum magis prohibetur et per consequens vitari debet R ¶ Sed illud est mendatium pernitiosum & specialiter mendatium detractionis per quod aliquis mendaciter detrahit alteri. Et ergo breuiter de isto vitio aliquid est dicendum & reputo hoc valde necessarium quia per hoc omnes animas suas mirabiliter maculant & deprauant In eo enim quod alii nocumentum quantum ad famaʒ quis infert sibiipsi nocet & mordendo alios seipsum occidit Serpens enim mordendo purgat linguam suam a veneno quando emittit venenuʒ sed peior est lingua detrahentis quam serpentis quia detrahens non purgat se per hoc sed magis per hoc venenatur & maculatur Vnde sicut fatuus esset qui poneret ignem in domo sua vt domum alterius combureret Sic facit detractor qui primo comburit seipsum postea alium S ¶ Sed nota quod membrorum

venenatum ab aſpide oportet abſcidi ſi debet curari Sic
bonum eſſet ſi fieret ſic de lingua detractoris Vñ de iſtis
poteſt ſumi verbum pſ. Sepulcrū patens eſt guttur eoꝝ
linguis ſu. dolo. age. venenum aſpidum ſub labijs eoꝝ.
¶ In quo pꝫ ꝙ detractores ſunt receptores immunditie.
effectiui iniuſtitie. infectiui oīs nequitie ¶ Primum pꝫ qꝛ
ſepulcrum patēs eſt guttur eoꝝ Videmus em̄ qꝛ ſepulcrū
patens recipit corpꝰ mortuum cuiꝰcunqꝫ. ⁊ qꝛ non clau
ſum fetorem ſuum oībus oñdit oms accedentes inficit ⁊
iſto modo eſt detractoribꝰ qui ſunt exploratores criminū
ꝓximorum qui cum eis viuunt ſiue ſint iuſti ſiue iniuſti
quia carent operculo iō nihil celare pñt. vnde in lege vas
quod non habebat operculum immundū erat. Alie enim
ſunt aues grana comedentes. ⁊ ſunt munde ⁊ hūane cō
uenientes vtilitati. Alie ſunt aues carnes comedentes vt
corui milui ⁊ huiꝰmodi ⁊ iſte ſūt īmunde ⁊ ideo in lege
in ſacrificio nō ponebanť ſed tm̄ mōe. Sic homines boni
grana comedunt q̄ bona facta aliorum tm̄ cōſiderant ⁊ ex
plorant ⁊ in omnibus eos imitanť. Sed detractores car
nes .i. malefacta aliorum explorant ⁊ q̄i veſcunť eis poſt
modum detrahendo ⁊ ſic ſepulcrum eoꝝ patens eſt ⁊ ap
ptumꝰ De arca em̄ noe fuerunt emiſſi coruꝰ ⁊ colūba. ſꝫ
coruus cadauer inueniens non eſt reuerſus. ſꝫ colūba reū
tebať Sic in ꝓpoſito ¶ Secūdo detractores ſunt effectiui
iniuſtitie. qꝛ lingnuam ſuam doloſe agebant Quia comu
niter ſub ſpecie pietatis. ⁊ etiam compaſſionis ꝓpināt
venenū male intētionis. Vñ ſcorpio interioribꝰ brachijs
blandiť. ſꝫ diſponit caudam ad vulnus cum qua pungit
⁊ venenum mortiferum infundit Sic lingua detractoris
aliqua laudabilia ⁊ laudatoria ꝓponit vt non videatur
iſtū odio habere . ⁊ ut ſic demulcet aures audientium ad
credendū ⁊ tunc venenū detractionis infūdit ¶ Figatur

illud iudic ·ix· q̄ iahel p̄o lac p̄buit ſyzaran· ſ; poſtea eo dormiēte i temp9 capitis ei9 clauū infixit et ip̄m infecit Sic in p̄poſito ¶ Tercio ſunt infectiui omnis nequitie q̄z venenum aſpidum ſub lab̄ijs eorum· Jdeo venenum eſt valde nociuum· nam ſic intoxicat q̄ non poteſt curare· leſus em̄ in fama vix vel cum magna difficultate ſanatur vn̄ p̄s· Venenū aſpidum inſanabile· vn̄ dan̄· Que ſiīlis erat vrſo habebat tres ordines dentium cui dictum eſt· ſurge comede carnes plimas dan̄·vij· ¶ Jn trib9 ordinibus dentiū figurant tres modi detrahēdi p̄ximo ¶ Pimus mod9 eſt circa bona que facit detinendo talia vel dicere q̄ mala intentione fiant vl' q̄ non ſint ita bn̄ fcta ſic decēt· ¶ Scd̄us mod9 eſt defect9 occult9 tn̄ et alijs ignotos de lege caritatis celandos publicaē et alteri manifeſtare ſub intentione famā eius denigrandi· vn̄ quam piculoſum ſit patet ex iſto caſu ¶ Ponat' q̄ ſortes peccaſ ſet cum berta· et ſi alter illoꝝ vellet illud pc̄m ɔfiteri· et nullo mō poſſet hoc facere qn̄ ſacerdos audiens ɔfeſſiōe; p iſtam deueniret ad notitiā alterius pſone cū qua peccauit tunc in hoc caſu melius eſſet non cōfiteri hac vice illi ſacerdoti q̄ q̄ peccatū alterius pſone ſibi notum fieret et potius deberet expectare copiā alterius ɔfeſſoris· igitur quanto minus null9 deberet publicare pcīm alterius q̄d adhuc eſt occultum· ¶ Terci9 mod9 eſt peſſimus ſcilicet falſa crimina fingere et innocenti īponē Jſti ſunt tres ordies dentiū qui in qnib9da; abūdant ɔ quos Petrus ·i· Can̄·ij· ·c· clamat dicens· deponentes om̄em malitiam et om̄e; dolum· ſimulacōes· īuidiā· detractiōes· et oēs modos predictos· ſ; ſitis quaſimodogeniti infantes qui carentes dentibus mordē non poſſunt· Jſtis igitur modis nil debes mentiri· quia detractores deo odibiles ſunt· V ¶ Sed notandum q̄ contra detractiōis vitium debem9

nos diſponere tripliciter ¶ Primo ne eam faciamus.
¶ Secundo ne eam audiamus. ¶ Tercio ne eam timea
mus Et primo ne eam faciamus Detrahens enim tantū
vnum verbum profert ⁊ aures audientium inficit. Oms̄
enim diſcordie. lites. ⁊ odia. que in mūdo ſūt ortum ſuū
trahunt ⁊ traxerunt a lingua maledicta In cuius figura
fingunt poete ꝙ gadius rex grecorum ſeminauit in terra
dentes ſerpentinos ex quibus nati ſunt milites armati ⁊
ſtatī in ſeinuicē irruentes acerrime cōflixerūt. ⁊ ſe mutuo
ꝑimerunt Hec ouidius Iſto modo detractores ſeminant
dentes ſerpentinos .i. verba venenoſa detractiōis ⁊ ī illos
q̄ amici eē deberent Et quidem dentes ſtatim creſcunt in
milites armatos quia verba detractoria concepta in cordi
bus hominum ad effectum hoſtilitatis ⁊ inimicicie pro:
cedunt. Iſte ſeminator eſt de numero illorum quos deus
odit iuxta illud tres ſpecies odiuit anima mea ⁊ ſequit̄
Et eum qui ſeminat inter fratres diſcordiaȝ. Vn̄ nō legi
mus ꝙ deus aliquod vitium expreſſius odiat quam detr̄
actionem iuxta illud quod dictum eſt Detractores deo odi
biles ſūt. ad Ro. ij. ⁊ in pſ̄. Detrahentes ſecrete ꝓximo
ſuo hunc perſequebar. ¶ Secundo detractores faciliter
non audiamus. Bern. ſuper can̄. Porro detrahere ſeu de:
trahentem audire quid horum damnabilius ſit non fa
cile diſcernitur. Si enim ꝓpter odium quod quis ad aliū
habet. delectabiliter audiat. ꝙ alteri detrahatur ⁊ ſi ratio
nabilit̄ reſiſtere poſſet ſi vellet. ⁊ non facit poſſibile ē ꝙ
talis taliter audiens mortaliter peccet et cetera
¶ Tercio principaliter cauendum eſt ne detractionem
puſillāimiter timeamus multi enim propter verba ⁊ ma
litiam detractorum a bono ope ⁊ ꝓpoſito recedunt ⁊ hoc
eſt valde fatuum ſecundum grego. ſexto morali. capi. vij.
Detractores inquit hominum deſpiciēdo ⁊ contemnēdo

ſupare debem⁹ nec a bono ope p detractores alioꝝ ceſſaꝛ̄
debemus. Et. xxj. moral. c. xxij. dicit ❡ Sed inter hec ſci
endum ꝙ ne imoderatis laudibus efferam̄ pleꝝꝗ miro
rectoris nr̄i modoꝛamine in detractionibus moderari per
mittiꝛ̄ vt cum nos laudator eleuat lingua detrahētis hūi
liet. Et ſic bonus alijs non detrahit ſic nec detractiones
alioꝝ audire pt̄ Vn̄ videm⁹ ꝙ lígua ſerpentis bene pur:
gata. venenum non ſuſtinet ꝑmo ſi ſit venenū in aliqua
pte menſe. ſtatim ligua incipit ſudare. Sic boni viri no
lunt nec pn̄t detractores audire ⁊c̄ X ❡ Et nota ꝙ
ypocrite ⁊ detractores de quibus hic agiꝛ̄ raro ouertunꝛ̄
Cum em̄ in terra ⁊ in aqua multa ſint aīalia docibilia
⁊ domeſticabilia. ſm pliniū ſicut patet in elephantibus
qui iuſſa ſuorū magiſtroꝝ faciunt ⁊ de leonibus q̇ iuga
ſubeunt. Et ſimiliter in vitulis marinis ⁊ alijs volatili
lium generibus que fiunt māſueta. Mirum eſt vt plini⁹
d. ꝙ hirūdines inter volucres. mures vero inter quadru
pedia q̄ tn̄ i doīb⁹ hōi freq̄ꝛ̄ ſūt nidificāt manēt ⁊ miſceſ
cūtnec diſcē q̄cꝗ volūt ❡ Moraliter ſic eſt in ꝓpoſito nō
em̄ eſt dare aliq̇d genus hominū ſiue ſint elephantes .i.
illo ſi ⁊ diuites. leōes ſupbia magnati vituli luxuriſi
⁊ laſciuiantes q̄n poſſint mites fieri ⁊ ouerti vn̄ Ja. iij.
Omnis nat̄a beſtiaꝝ. volucrum. ⁊ ſerpentum. ⁊ etiam ce
teroꝝ domanꝛ̄ ſcꝫ ab humana nat̄a. Duo tm̄ ſunt genera
hominum que q̄ ſunt indocibilia ⁊ ouerti ad bonū ſeu
domeſticare vix pn̄t Et ſunt hirundines volantes .i. here
tici vel ypocrite de ſua ſanctitate preſumentes qui more
hirundinū credunt ſe in aere dīne grē viuere nec ſciunt ſe
errare ꝑmo ſe pre omnibus volunt ſctiores reputare ⁊ iō
non poſſunt dirigi. Sed nullus inſanabilior quam iſte
qui neſcit ſē informari nec cecitatem ſuam cognoſcit.
Sed ſcd̄i ſunt mures rodentes. ſcilꝫ detractores ⁊ inuidi

qui alios ꝯſueuerunt rodere· ⁊ de oib⁹ maledicere ·cum tñ catho dicat vt poſtea dicet Maledictus ne eſto iſtrem faciliter ſe neſciunt emendare eccͥ·i· Peruerſi difficile corrigunt Iſtis igit̄ pt̄ dici illud Iere· xvij· Si mutare poteſt ethyops pellem ſuam ⁊ pard⁹ varietates ſuas· ſic ⁊ vos poteſtis bn̄facere cum didiceritis malum· Tales em̄ quotidie malum addiſcunt ❡ Q2 bn̄facere debem⁹ amicis ⁊ bonis dei ſpealiter ⁊ imicis tpe nc̄itatis ⁊ eis idulgē

NVnc ſequit̄ aliud documentū vi3· xxvj· in quo catho dicit ❡ Bonis benefacito· In quo documto ꝑſuadet caritatis icendiū q̄ ad effectū et exēplificat obiectū ⁊ actū Obiectū cui debeat· ⁊ ſup qȯ actus debet iñſire ⁊ effectus oñdi· q2 bonis· Quid aūt requirat ad bonum hominē dictū eſt ſ in iſto documto Cū bonis ambula Et ſcdo applicat actum ad obiectū di· bn̄ facito · R ❡ Circa qȯ breuiter eſt notandū ꝙ ꝑmū ⁊ pn̄cipale obiectū caritatis eſt deus· qui eſt diligendus ꝓpter ſe ⁊ ſup oīa· ſcdariū aūt obiectū eſt homo ad ymaginē dei fact⁹· Sic eſt ꝙ quilib3 hȯ eſt diligend⁹ ⁊ effect⁹ dilectionis ei exhibendus ⁊ ꝗuis ſaluator dicat Diligite inimicos veſtros· bn̄facite his qui vos oderīt tñ bonis ⁊ dei amicis ſpecialiter ē bn̄faciendū· Dicebat em̄ ſaluator luce· Facite vobis amicos de mamona iniq̄tatis Et ſequitur dum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacl'a Igit̄ illis ſpecialiter d3 benefieri qui ſunt tales ꝙ eoꝝ futura manſio ſit regnū celoꝝ qui ſi non igit̄ alios ad illas domos recipe nō pn̄t· igit̄ bonis ſpealiter bn̄facito affectu ⁊ effectu Signū em̄ boni hoīs ē diligē bonos ⁊ eis bn̄facē· q2 mali bonos ſuſtinē nō pn̄t ꝫ eos ꝑſecunt̄ tanꝗ eis diſſimiles Oē animal diligit ſibi ſil'e3 nec etiā eſt a bonis timēdū ſi ꝑſſuras patiunt̄ a malis Quō aūt mali bonos ſuſtinē nō pn̄t nota in iſto documto· cū bonis ābula Et ꝗuis ſit benefaciendū opib⁹ mie tam ſpūalibus quā corꝑalibus ·tñ q2 hanc materiā tetigi in ſupioribus ideo

tñſeo ad pñs. Tamen ſunt alique cõcluſiones notande.
¶ Et prima eſt iſta ꝙ bñfacere bonis ꝑ ſe in ſpe tempal' lucri & ꝯmodi. non eſt meritorium q: hoc non grõſũ nec mercedeꝫ dignũ mat. v. ⁊ luce. vj. Si diligitis qui vos diligũt ꝙ mercedem hẽbitis ¶ Scda ꝙ bñfacere gratia accepti beneficij eſt. virtuoſum ⁊ meritoriũ. q: gratitudo eſt opus iuſtitie ¶ Tercia concluſio ꝙ bñfacere bonis ut q: ſunt boni & virtuoſi eſt magis meritoriũ q: hoc eſt opꝰ non ſolum iuſtitie ſ ꝑfecte amicitie ¶ Quarta ꝯcluſio ꝙ bñfacere bonis q: amici dei ſũt. maxie eſt meritorium. q: iſte eſt ꝑfectior actus amicitie qui pt haberi circa ꝓximũ Quia ſm greg. Ille veraciter caritatem hꝫ qui amicum diligit in deum & inimicũ ꝓpter deũ 3 ¶ Sed quid eſt de bñfaciendo malis. i. inimicis vt aliqualiter habeãꝰ intellectũ iſtius verbi ſaluatoris. & ponit in regula frm minoꝝ. Diligite inimicos vros bñfacite his qui vos oderunt ¶ In qua materia ſit iſta ꝑma ꝯcluſio ꝙ beniuolẽtia circa inimicos eſt neceſſaria ſcꝫ velle eis bona gratie & glie illud eſt neccrium ⁊ generale ꝑceptũ. hoc ꝑceptum ꝓbatur ꝑ glõm ſup verbo ꝑdicto exponit em verbũ vt iam dictũ eſt ¶ Scda ꝯcluſio ꝙ optare bona fortune talibus non eſt ꝑceptũ q: iſta optare malo vel inimico non teneor ꝑ q̃ ſibi & m̃ noceat. ſ hoc pt fieri ꝑ bona fortune vt in pluribus & ſic ageret damnũ ſuum & meum ¶ Tercia ꝯcluſio ꝙ bñfacere inimicis tpe nccitatis eſt ꝑceptum qd ꝓbat ꝑ illud. Exodi. xxxj. vbi ꝑcipit ꝙ ſiqs occurrit boui vel aſino erranti inimici deat ad viam reducere Et ꝙ ſi inuenerit eos oꝑſſos ſub onere ita ꝙ deficerent niſi iuuarent ꝑcipit ꝙ iuuet iux illõ bñfacite his q̃ oderũt vos ¶ Quarta ꝯcluſio ꝙ bñfacẽ inimicis ex caſum nccitatis nõ eſt ꝑceptũ hoc ꝓbat ꝑ glõm ſup iſto bñfacite q̃ oderũt vos. vbi dicitur ꝙ benefacẽ eſt cumulꝰ meritoꝝ cumulꝰ autem meritorũ & ꝑfectiõis nõ cadit ſub ꝑcepto ¶ Quinta ꝯcl'o ꝙ hrẽ pacẽ cũ oibus hoibꝰ inimico ſi poſſibile eſt

eſt p̄ceptū gn̄ale vn̄ ap̄l'us. Cum omnibꝰ hoībus ſi poſſi bile eſt pacem h̄ntes. ¶ Sexta ɔcluſio ꝙ appetere vindic tam de inimico motu ire eſt ſimpl'r illicitum ꝓbať p glo̅ȝ ſup illo Qui iraſcit̄ fr̄i ſuo reus erit iudicō ¶ Septima ɔcluſio eſt ꝙ appetere vindictā de inimico ȝelo iuſtitie eſt licitum ꝓbať p illud pſ. letabit̄ iuſtus cū viderit vindic tam. ¶ Octaua ɔcluſio ꝙ appetere vindictā ratione ꝓpe emēde eſt licitum. q̄ȝ vnicuiq̄ȝ appeté qȯ ſuū eſt. vel quod ſibi debeť eſt licitū Sed iſte qui iniuſte offendit̄ eſt q̄ſi cre ditor igiť licitū eſt creditori iſti ſiue iniuſte leſo appetere qȯ ſuū eſt Et iſtam vindictam rōne ſatiſfactiōis ⁊ emēde etiā petimꝰ in or̄oe dn̄ica Dimitte nob̄ nr̄ ſatiſfacé patis ſic̄ ⁊ nos nr̄is iniuriatoribꝰ ſatiſfacé pati ſumꝰ vn̄ ꝙ ex peticō ſatiſfacōis ſit licita. pȝ ex facto eccie. q̄ȝ cura eccia ſtica accipit libellos iniurias ⁊ cauſas diſcutit ⁊ emendat
A ¶ De indulgentia aūt inimicis adhibenda ſit hec ¶ Prima ɔcluſio ꝙ dimittere iniuriā petenti eſt neceſſe ad ſalutem quod pȝ p illud qȯ immediate allegatum eſt. de oracōe dn̄ica & math. vj. ꝙ ſi non dimiſitis nec pater veſter celeſtis dimittet vobis ¶ Scd̄a ɔcluſio. Q̄ȝ dimitté non petenti non eſt nc̄cium pȝ p mgr̄m. iij. ſententiarum hoc em̄ dimittere non petenti nō eſt tante nc̄citatis q̄n̄ta in oracōe dn̄ica credimꝰ exaudi cū dicimꝰ dimitte nob̄ nr̄ ¶ Tercia ɔcluſio ꝙ dimitté iniuriā ſimul & damnum vt pote de plaga & fama & tempali lēſa non eſt neceſſarium p̄mo licitum eſt agere ad ſatiſfaccōȝ ꝓ re. ex̄ de iniuria & damno date B ¶ Sed de oratione in generali ꝓ ini micis eſt p̄ceptum ſȝ in ſpeciali non eſt p̄ceptum ſȝ conſiliū ¶ Prima ps ꝓbať. q̄ȝ vnꝰquiſq̄ȝ teneť ɔmunicare oratio nem ſuam cum oracōe eccie. ſȝ eccia gn̄alit̄ ꝓ inimicis orat p illud Orate ꝓ pſeq̄ntibꝰ ⁊ calūniantibꝰ vos vbi dicit. glō. ꝙ tria ſunt in q̄bus inclinať eccia ſcȝ aīmꝰ lingua . & manꝰ. & ꝯ maliciā aīī diligit odientes. & ꝯ malitiā ma nus dat adiutoriū nocētibꝰ & pſeq̄ntibꝰ & malefactoribꝰ

¶ Scḋa ps ꝓbaꝛ q: opus ſupeꝛogacōis non cadit ſub ꝑcepto ȝ ſub ꝯſilio ȝ ſic in ſpeciali orare ꝓ inimicis eſt opꝰ ſnperogacōis ſicut teneꝛ in ſpeciali de oꝛacōe xp̄i ⁊ beati ſtephani qui oꝛauerunt ſpecialiter pro inimicis ⁊c.

¶ Quarta concluſio q ſemper ⁊ ſimpliciter oꝛare conꝰ inimicos eſt illicitum q: abſolute imp̄cari mala inimicoꝝ nō licet nͤ decet dicente ap̄lo benedicite ⁊ nolite maledicē

¶ Quinta ꝯcluſio. q in quibꝰdā caſibus ⁊ cum debita determinacōe licitū eſt orare ꝯ inimicos . ꝓbaꝛ exemplo anaſtaſie qui ſcripſit beato criſogono q oraret ꝯ virū ſuū publicum paganū vt ſi deus ꝑuidēt eum in malitia ſeu blaſphemia pſeueꝛatuꝝ q tolleret eū d medio ⁊ daret pacem cultoꝛibꝰ ſuis . Et ſimiliꝛ hodie hoc licitum eſt ſic fecit helyas .iiij. Rꝫ. .i. de uolentibus eum ꝯtemtibiliter ⁊ in ꝯtumeliā dei ad regem trahere ꝑdolatrā di. hō dei rex p̄cepit deſcende. ⁊ dixit helyas Si homo dei ⁊c. Patꝫ igiꝛ ex oībus ꝓdictis . quō bonis ⁊ malis amicis ⁊ inimicis eſt benefaciēdū C ¶ Vnde bonis benefacē ⁊ reddere bona ꝓ bonis illud eſt oīm gratoꝝ Sed bonis male facere ⁊ reddere mala ꝓbonis . illud eſt oim maloꝝ ⁊ iniuſtoꝝ . qui videre bonos non p̄nt Vn̄ ſunt homines peſſimi qui dicūt illud verbū Apo. ij. Opprimamꝰ paupem iuſtū ⁊ non pcamꝰ vidue nec reuerantur canos multi tēpis Sic aūt fortitudo lex iuſtitie. vn̄ iſti peſſimi oppreſſores paupū ⁊ innocentum viduaꝝ ⁊ ſenū amouēt a ſe viſera ꝯpaſſionis ⁊ pietatis ⁊ induunt viſcera crudelitatis. ⁊ nulli pcāt de cuius damno lucꝝū expectant ¶ Vnde dicit ouidius q eſt fluuiꝰ quidam . cuius aqua bibita reddit viſcera bibentis ſaxea . ⁊ quicq̄d in iſtam aq̄ꝫ proijcitur fit ſaxeum Sic eſt de iſtis peſſimis Bibunt enim tantum de putco ſeu flumine iacobi ſubplantatoꝛis ſcilicet dyaboli q in ſuis intimis lapidei efficiuntur . ⁊ ſine dilecc̄e ⁊ ꝯcordia . nec miꝝ quia fortitudo ⁊ potentia eſt ex eoꝝ

Et igit̄ regnat potentia ⁊ nulla iuſtitia ſicut hodie ocul' nr̄is videt̄ ↄmīter. vñ iſti qñ vidēt hoīez ſcēm ⁊ r̄ligioſū D ¶ Dicunt illud circumueniam⁹ iuſtū qm̄ inutilis ē nobis ⁊ ↄtrius eſt opibus noſtris ⁊ im̄pperat nobis pctā legis ⁊ igit̄ grauis eſt nobis ad videndum qm̄ diſſimilis eſt alijs vita eius ¶ In qua auctoritate notādū q̄ mali arguūt bonos de infructoſa occupacōe. Dicūt em̄ q̄ ſint inutiles q: forte manibus non laborant ⁊ falſum dicunt q̄ labor ſpūalis p̄ponderat corpali ex̄ ō v̄bor̄ ſignificacōe exijt qui ſeminat ¶ Scdo arguūt eos de malicioſa pturbatiōe q: dicunt contrarius eſt opibus noſtris vellēt em̄ q̄ opa mala facerent. ſic ipi faciūt tunc non ↄbarent̄ in cor̄ ↄūſacōe ¶ Tercio arguūt eos ō im̄perioſa contencōe im̄pperant em̄ peccata legis Dicunt em̄ boni malis. Nonne moyſes dedit nobis legem ⁊ nemo ex vobis facit legem Concedunt iā ↄmunit̄ om̄s layci ⁊ ſeculares videlicet q̄ iudei melius ſeruant legem ſuam q̄ꝫ xp̄iani Et quid mir̄ ſi hoc obicit̄ ⁊ im̄pperat̄ xp̄ianis mal' ⁊ ſic dicūt q̄ boni ſint eis graues ad videndū ⁊ q̄d mir̄ Sūt em̄ boni malis diſſimiles in moribus vita ⁊ ↄūſacōe igit̄ dicunt q̄ ſint eis graues ⁊ ipis malefaciūt cū tñ bonis bñfaciendum ſit vt oñdit pn̄s documentū ſcꝫ bonis benefacito.

¶ De omnis verbi prohibicōe quod profertur ī dei cōtumeliam ⁊ pximi in detrimentum ⁊c̄

Poſt predicta ſequit̄ aliud documētum ſcꝫ. xxxiij. pphibitoriū in quo catho dicit. E ¶ Maledictus ne eſto. Et rō huius pphibitionis poteſt eſſe q: maledicti regnū dei non poſſidebunt Et ſicut in iſto documēto Nil mentiri. prohibet̄ omne verbum quod pt̄ eſſe in derogationem proximi ſicut dictum eſt ſupra de mendatio ⁊ detractione. Ita ⁊ hic prohibet̄ omne verbum quod proferri poſſet in contumeliam dei. ⁊ in detrimentum proximi vt ſit primus ſenſus maledictus ne eſto. i. malū vl' male nō dicas iurādo vl' peiorādo

¶ Ita q conformiter ad ſecundum preceptum decalogi prohibetur iuramentum friuolum . et etiam periurium. ¶ Circa qd nondu q ille pt dici maledictus q iurat vane mentalit et doloſe et fraudulent ſic fit in ↄtractib frequenter in quibus emptores ſeu venditores fraudulent iurāt. Venditor eni iurat rem eſſe meliorem emptor peiorem. q malu eſt dicit ois emptor . ¶ Item iurando ptinaciter et temerarie ſcz iurādo et noiando ptioſa vulnera xpi ſanguinem. crucem. et huiuſmodi qd eſt magnā irreuerentiā deo facere ſcilicet nominare vulnera xpi ex quib noſtra ſalus effluxit et ſi talia iuramta fiunt ex deliberacōe ſeu etiam ex mala et peſſima ↄſuetudine. tūc ſunt pctā mortalia ¶ Vn dubitat quidā doctor qre h° fit ſm leges hūanas q pctā minora leuiora grauius puniunt. ¶ Exempli grā. pauper quidā ex neceſſitate ↄpulſus furabat vaccam. ouem vel antiq tunicā. et punit pene mortis et ſuſpendit Alius aut maledictus quidam filius dyaboli. iurat execrabilit p vulnera xpi et ſanguinem et nihi mali in ſibi ↄuenit cum tn incōparabiliter grauius peccet q pmus iſte vl ex pura malitia vel ex peſſima ↄſuetudine p q ad hoc deuenit ut nec deum nec eternā vitam nec penā cogitet. F ¶ Rndit q hec eſt rō . q ↄmuniter homines plus reſpiciunt ↄmodum vel damnū ↄpum q dei honorē vel ↄtumeliam Et ↄpter hoc ſe plusq deum diligunt. fur eni furando nocz ↄmunitati etc Non aut curant de piurio cum tn ſit grauiſſimu peccatu maledictus ergo ne eſto. i. piurus q piurus e ↄdicioſus p infidelitatem quo ad deum. iniurioſus p falſitatem quo ad pximu pnicioſus p iniquitatem quo ad ſe ipm ¶ Primu patet. q prodicō magna foret ſi homo hns cuſtodiā ſigilli alicuius magni dni ſigillaret lraz alicuius q iſte dns maxie deteſtat et ſi aliqs falſificaret ſigillu dni ſpecet expoiaret Nom aut dei eſt nob ↄmiſſu ſic qdā ſigillu ad ſigillandum et teſtificandu ipam veritatē deu. vi. Per nomen eius iurabis. falſitas aut eſt illud qd deus ſumme odit

tā̄ꝫ ſibi ꝯtriū, q: ipe veritas eſt, i̇ q nom̄ ei9 aſſumit ad cō
firmandā falſitateꝫ ipi9 dei ꝓditor eſt Vn̄ notabile eſt ꝙ
dyabol9 adiuratus ꝑ deum ꝯmuniꝰ dicit veritatem ꝗuis
ipe ſit pr̄ mendarij Et igiꝰ cum maledicti homines ⁊ mē
daces videnꝰ facē iuramtū falſum eſt horrendū ¶ Scōm
patet ꝙ talis ꝑ falſitatem decipit iudicem, ⁊ ſpoliat iure
ſuo bone fidei poſſeſſoreꝫ, Et teneꝰ ad reſtitucōꝫ ſic habeꝰ
in Can, ¶ Exemplum habem9 in ſacra ſcriptura vbi le-
gimus de gabaonitis qui finxerunt ſe delonge venire, ⁊
obtinuerunt a filijs iſrl' ꝓmiſſiōeꝫ ⁊ obſeruauert̄ ꝓpter
iuramtū qd̄ fecert̄ eis de lege gabaonitaꝝ vn̄ dixit ioſue
Ne ꝯ nos ira dei ꝯciteꝰ, ſi iuramentū ſeruaui9 ¶ Terciū
ꝙ ſit pniciōſus ꝓpter iniquitatem quo ad ſeipm̄, patꝫ Jlle
em̄ qui ſcienꝰ iurat ⁊ manus libro ſupponit ⁊ illam dya-
bolo ꝯmendat ne dicat verum vn̄ iſte manus efficiꝰ dya-
boli poſtea manu dyaboli ſe ſignat ⁊ exercitat ⁊ opatur
vn̄ ꝑ illam manum tenet eū dyabol9, Sꝫ in miſſali ſuper
qd̄ iurat, iiij, ſūt ſcripta, ſcꝫ cōſecracō corpis xp̄i, ſufragia
ſcōꝝ, beatitudo ſāctoꝝ, ⁊ exꝓbracō maloꝝ Eſt igiꝰ ſenſ9
in iuramento tali ꝙ iuro niſi verum, ſic nō me iuuet miſ-
ſaꝝ celebracō nec ſanctoꝝ deprecacō, ſed ꝑuo me beatitu
dine ſanctoꝝ ⁊ veniet ſup me maledictio reꝓboꝝ qui po
niꝰ math, xv, Jte maledicti, maledict9 ergo ne eſto ne ma
ledicaris a deo tuo, maledicti em̄ ſunt qui declinant a mā
datis tuis ſcꝫ dei ꝫ iſti a mandatis dei declināt, q: de9 mā
dauit dicens, non aſſūes nom̄ dei tui inuanum G

¶ Quo ad aliū intellectum illud documentū poſſet intel
ligi de trāſgreſſione voti Vouēs em̄ aliqd deo ⁊ non ſer-
uās maledict9 eſt, qa maledicit vn̄ votum eſt ſpontāea ꝓ
miſſio cū deliberacōe vel obligacōe facta ſeu firmata Ex
q̊ pꝫ ꝙ ad votū tria ṙquiṙꝰ ¶ Primū ē ꝓpoſitū volūtatis
q: dꝫ fieri ex aī libertate nō aūꝰ coacta nc̄itate Si, n, aliqs
cogaꝰ metu q pt̄ cadē ī ꝯſtantē viꝝ ad aliqd vouendū nō
teneꝰ ſoluē ¶ Scōꝫ ē deliberacō volūtatis q: aliqs ſubito

bonū aliquod ɔcipiat non obligat̄ ad ſoluendum vel ſer
uandū ex voti neceſſitate· ſ3 ſolum ex q̄dam decentia ⁊ cō
gruitate in q̄ntum diuinis ⁊ bonis inſtinctionibus ⁊ in
ſpirationibus non eſt reſiſtendū ¶ Terciū eſt ꝙ oportet
ꝙ votum ſit de re bona· q2 ſi fiat de re mala non obligat
Dicit ꝑſido· in malis pꝛomiſſis r̄ſcinde fidē· in turpi voto
muta decretum Cum em̄ iuram̄tū vel votū militat ɔtra
dei honoꝛem vel ɔ̄ fraternā caritatē tunc non eſt ſuand̄
Jurauit em̄ herodes filie herodiadis ꝙ quicq̄ peteret ⁊c̄
Et nō tenebat̄ tenē iuram̄tū · S3 ſi votū eſt licitū ſp obli
gat ad ſeruandū ſi vous ſi t ſui iuris ⁊ eius tranſgreſſio
ē moꝛtalis Ex quib9 patet ꝙ vouens ⁊ non ſuans male
loquit̄ ⁊ eſt maledictus obligat igit̄ votū hoīe3 ad ſeruā
dum n̄ in q̄tuoꝛ caſibus ¶ Prim9 ſi aliquis vouet ſub cō
dicōe Tunc em̄ non exn̄te ɔdictione non tenet̄ votum ex
ſoluere ¶ Secund9 eſt ſi accedat diſpenſatione3 eius qui
p̄t· que tn̄ in eque bonū vel in melius ɔmittet̄ ¶ Terci9
eſt ſi īpoſſebilitas vel ī potentia accedat · Nam quicquit
votum fiendū impediret ſi pn̄s eſſet· hoc ip̄m ſupueniens
voto obligacō3 aufert· Vn̄ ſi aliquod poſſibile dū vouēt
poſtea fieret impoſſibile non obligat ꝑmo tollit̄ obligacō
quo ad hoc Si aūt ſit impotens in pte· ita ꝙ totum pficē
non p̄t· tunc remanet ſolū obligat9 ad illud quod poteſt
⁊ non ad aliud· ¶ Quartus caſus ſi vouens non ſit ſui
iuris Cū enim votū ſit ſpontanea ꝓmiſſio melioris boni
cū deliberacōe firmata· patet ꝙ ſolum iſte vouere p̄t qui
ſui iuris exiſtit· ⁊ i9 q̄cūq3 aliene volūtati ſbeſt nō p̄t vo
uere qd̄ iſtu cui ſbeſt a debito ſubiectiōis impediat ſicut
ſeru9 reſpectu dn̄i mlier r̄ſpectu mariti ⁊c̄ Tn̄ſeo de iſtis
Omnis em̄ qui vouet· ⁊ non ſeruat malidicit ⁊ econtra
¶ Item tercio p̄t dici pn̄cipalit̄ ꝙ maledicti ſunt omnes
executores teſtam̄toꝝ ⁊ manu fideles q̄ ꝓmittūt aīabus
eſſe fideles ⁊ ſunt nfideliſſimi · q2 legata non dant vl' ſi
dant nimis ꝓtrahunt ⁊ iſti nō tm̄ male ſ3 peſſime dicūt̄

⁊ igit̄ mali dicunt̄. Quia ſic dicit̄ deutr. xxvij. maledict⁹
homo qui trāſfert terminū ꝓximi ſui Nunc aūt terminus
vite hūane eſt vita eterna Illū aūt terminū trāſferūt oēs
executores qui mortuos non iuuant vt de purgatorio ad
terminū vite eterne ꝑueniant D ¶ Et igit̄ defūcti
ꝯquerunt̄ de eis. qꝛ ꝯquerunt̄ de tribus generibus hoīm
ſcȝ de falſis executoribus. de puerſis oratorib⁹. de ingr̄tis
heredibus. ⁊ iſti oēs pñt dici maledicti. Nam p̄mi vt di
ctum eſt maledicunt qꝛ quod dixerūt ⁊ ꝓmiſerūt non ſer
uauerūt nͨ ſuant. Permittunt eñ miſeris in purgatorio
clamare. ⁊ incarceratos ibidem cruciari. ⁊ ipi tripudiāt
⁊ cantāt in conuiuijs ¶ Scdo puerſi oratores dicunt̄ ma
ledicti ſiue ſint clerici ſiue rligioſi vel quicūqꝫ alij qui ꝓpt
benefitia q̄ ratione defunctoꝝ recipiūt de quib⁹ laute vi
uunt obligant̄ adorandū deuote. ⁊ feruenter ꝓ aīabus
defunctoꝝ orationes ſuas vane ⁊ indeuote dicūt planū
eſt ꝙ iſti maledicunt tollūt eñ pñtia ⁊ pmittunt animas
in dei abſentia. I ¶ Vnde tripliciter malefatiūt. qꝛ
p̄mo eas defraudāt debitis orōnib⁹ ¶ Scdo abutunt̄ le
gatis ⁊ eoꝝ elemoſinis ⁊ oblacōib⁹ ¶ Tercio male viuē
dofaciunt ſe indignos diuinis ⁊ ſanctoꝝ exauditionib⁹
Io. ix. Scim⁹ qꝛ peccatores deus non exaudit. ¶ Tercio
maledicti ſunt ingrati heredes. qui bona pentū cum mul
tis tedijs ⁊ laboribus acquiſita occupant in iocunditate
qui mortuos q̄ eis ita reliquerūt obliuioni tradunt ac ſi
eoꝝ bona nunq̄ vidiſſent expēdētes in luxurijs. ⁊ diſſo
lucōibus talia bona ꝓpter qd̄ mirum eſt ꝙ parentes in de
trimentū aīaꝝ ſuaꝝ ſic heredibus ſuis cogregāt bona ſua
qui tñ ꝑ ſpatiū vnius pr̄ nr̄. nolunt digitos ſuos in igne
ꝓ aīabus pentum ſuoꝝ tenere. ⁊ iſti ſimpliciter erūt ma
ledicti. qꝛ qui maledixerit patri vel matri erit maledictus
vt ſ̄ ⁊ dicit̄ in deu. xxvij. Maledictus qui ducit cecum in
p̄cipiciū. Item qui vidue vel pupillo iuditiū ꝑūtit dicet
oīs pl's. amen. Pupilli ceci ⁊c Sunt aīe ī purgatorio de

quo habes ſ. De iſtis igit aīe ɔquerunt q quia maledicti ideo maledicunt. qꝛ maledictus qui ꝓximū taliter pcutit qḋ iſti fatiunt qui in ſecreto negligunt qḋ manifeſte ꝓmi ſerunt Poteſt etiam finaliter dici qḋ in hoc documento ꝓ hibet omē verbū malū. ſicut detractio deriſio ɔtentio ꝛc̄ de quib9 ſ. Suſurro em̄ q bilinguis ē maledict9 multos em̄ pturbauit pacē hn̄tes. Et bn̄ dicit ſuſurro bilinguis qꝛ dum amicitiam nitit inter duos rumpe duabus vtitur linguis. vni dicēs de alio etiā dicens duobus vn̄ poſſit aīm vni9 ad odium ɔcitare ɔ alium Et hoc deteſtat dn̄s inter multa ſcꝫ eum qui ſeminat inter fratres diſcordiam De verbis inutilibus poſt dicetur.

¶ De iuſtitia ⁊ iuſto iudicō in filios hominum. R

Onſequent ſecunt alia duo documēta ſcꝫ. xxxi. ⁊. xxxvj. de quib9 ɔnexe ē ꝓcedendū. dicit em̄ ¶ Ad ptorium ſtato. Itē equū iudica. Ac ſi diceret velit Juſte iudica. vt iuſte iudicai poſſes ſta to ad ptoriū. i. iux ſedem iudicātis vt verba que ad iuſtū iuditiū ptinent audire q intelligē poſſis. Sic ꝙ pncipal intentio in iſtis documētis eſt de iuſtitia p ꝙ pt quis iudi care. vn̄ ſap. i. Diligite iuſtitiā qui iudicatis terram. Sa piens enim volens tractare materiā de vera ſapientia p mittit pmo dilectionē iuſtitie. ſic pꝫ in autoritate allegata ſtato ergo ad ptoriū. vbi trctat iuſtitia ⁊ fuge vbi ſupat iniuſtitia qꝛ equū iudica. i. iuſte ⁊ iuſtum. Juſte iudicate filios hoīm ¶ Vbi aduertēdum ꝙ ad iuſtū iuditiū exigū tur tria. ¶ Primo qḋ actus iudicandi ſit ex inclinacōe iu ſtitie ¶ Scḋo ex auctoritate mīe ¶ Tercio ꝙ feratur ſm rōnē prudentie qꝛ ſi ſit ɔ rōnē iuſtitie dicit iuditiū puer ſum ⁊ iniuſtū Si ſit ſine autoritate dicit iuditiū vſurpa tum ⁊ ſine rōne prudentie ⁊ cāe examinatione dicit iudi tium temerariū L ¶ ¶ Vn̄ quatuor modis iuditiū hūanum puertit pmo ſi fit ex timiditate Scḋo ex cupidi tate Tercio ex offenſiōe Quarto ex affectione. Et hec ſūt

quatuor p que ſm greg· iuditiū hūanū puertit· Timore dū metu alicuiꝰ poteſtatis veritatem loqui ptimeſcimꝰ Cupiditate dum pmio corrūpimur· Odio dum adūſariū quemlibet mollimur· Affectiōe dum amico ꝓpinquo pre volumꝰ Hec greg· vnde etiam non iudicant aliqui recte pmo ꝓpter pſonarum accepcōꝫ Accipe em̄ pſonā ī iuditio non eſt bonum ¶ Secundo ꝓpter puerſam intentionem Intēdunt em̄ multi tempalem remuneratione vel alteriꝰ infamationeꝫ ¶ Tercio ꝓpter ordinis debiti ptermiſſiōꝫ Debet em̄ iudex facē exquiſitā diſcuſſiōꝫ vn̄· Job· xx dixit Cām q̄ neſciebam diligentiſſime inueſtigabaꝫ vnde dn̄s dixit· Clamor ſodomoꝝ & gomorreoꝝ multiplicatꝰ eſt & pc̄m eoꝝ aggrauatum· eſt nimis· Deſcendam igitur & videbo vtrum clamorem qui venerit ad me ꝯpleuerit an non Hoc expōens mḡr dicit ꝙ deꝰ hoc exēplū nobꝫ relinqt vn̄ qn̄ xp̄s audiuit a phꝛizeis deponentibus ꝯ adulteraꝫ· Digito ſcribebat in terrā vn̄ facilis & nimia credulitas facit puertē aliqn̄ iuditiū gen· xxxvij· Dicit de putifero pn̄cipe ꝙ nimis credebat verbis vxoris· ideo ioſeph in iuſte īcarcerauit ¶ Sunt aūt quedam in iuditio pſone q̄ nimis freqn̄ter ad hoc coopant vt rectū iuditiū puertatur & dicunt aduocati quoꝝ lingua & os deberent moueri ſicut ſtelle fixe que ꝯmouent motu firmamenti veritatis ꝓū· xxj· Labium veritatis firmamentum eſt ꝓpe tuū · Sed heu multi mouent erratice que mouent duplici motu ·ſcꝫ ꝯ veritatē ꝓpter munera ·q̄· qn̄q cum veritate q̄uis raro ducti ꝯſcīa· & de iſtis ſtellis dicitur· Job· xxv· Stelle non ſunt munde in conſpectu eius· vn̄ lingua eoꝝ aſſimilatur ſtatere· que ſtatim ad minimū pondus facit motum & ſic inclinat ad ptem grauiorem Sic & illi quicquid em̄ ſit de veritate ad illam ptem magis inclinantur que magis in dando ē ponderoſa· vn̄ pſ· mēdaces filij hoīm ī ſtatera ut decipiant vn̄ ligue eoꝝ pn̄t ꝯpari cherubin qui habet gladiū flamigeꝝ atq verſatileꝫ ad impediendū

reditum hoīs in p̄adiſum gen̄ .iij. Reuera iſti aduocati mali hn̄t gladium flameum. q2 lingua eoꝝ gladi9 accut9 ⁊ eſt verſatilis. quia defacili verti pn̄t ꝯ veritatem Et cherubin dicit plenitudo ſcientie. q2 iſti dicunt ſapientiſſimi apud mundum. ſ; ad quid ſeruiūt reuera vt ꝯmuniter dicit ad cuſtodiēdū maligne vite ne quis accedat ad lignū vite .i. ad xp̄m. Iſti eīm ſunt qui falſum ꝓcurant ⁊ mala ꝯnubia eccłiaſti. viris ⁊ p̄latis ⁊ ſimōiacos copulant Innocentes excōmunicant ⁊ verbis falſis cum de iure non poſſint rebelles recōciliant xp̄m ⁊ ecciam pſequentes. Et igitur veriſilr narrat ꝙ quidā vidit in ſpū nerone apud inferos balneātem. miſtri vero vndiq3 auꝝ bulliens circa ip̄m infundebant Cum igit nero vnā cohortem aduocatoꝝ vidiſſet accedentē ꝑpe clamabat O venerabile hoīm genus. O aduocati amici mei. accedite ⁊ in hoc vaſe mecū balneamini. Ad hoc eīm locus eſt nobis reſeruatus. vnd aduocati ⁊ cauſidici ſunt ſicut vulpes qui nunq̄ recte incedūt Iudicū .i. dicit ꝙ ſampſon alligauit vulpes per caudas ignem apponendo. ſ; q̄ntū ad facies erāt diuiſi. ⁊ ſic mittendo eos in ſegetes philiſtinoꝝ eos deſtruxit. Sic ⁊ iſti p̄dicti ⁊ maledicti in cauſis ſuis non recte incedunt. in facie eīm ſunt diuiſi. q2 in publico videt ꝙ quilibꝫ recte cauſam ſuam agat ⁊ fideliter. ſ; in cauda ſunt ligati. q2 in occulto ꝯiuncti ⁊ bn̄ ſeipis ꝯſentiunt ꝯmedūt ⁊ bibūt ſimul. ⁊ ſciunt q̄d erit de fine cauſe. ⁊ ſic deſtruūt ſegetes decipiendo ſimplices ⁊ q2 deridēs deridebit. q̄nq3 accidit iuſto dei iuditio ꝙ decipiunt. ¶ Vn̄ narrat ꝙ rex francie habebat in ciuitate p̄iſienſi ꝑpoſitum. qui cuiuſdam vicini ſui vineam ꝯcupiſcens importune inſtabat vt venderet ſibi illam Quo nolente contigit vt vicinus ille moreret Tunc ꝑpoſitus factus hylaris duos ex ſcabinis vt pro eo teſtimoniū ferrent peccunia corrumpit. Qui cū quibꝫdā in tēpeſtate noctis ſilentio tumulū defuncti apꝑuit ⁊ ſacculum peccunie. q̄ viuo obtulerat in manu mortui dedit

ſeu poſuit. Et ait ad eos. Vos videtis ꝙ tantam ſūmam
peccūie iſti homini dederim pro vinea iſta Reſumpta pec
cunia ſua vineam ſibi vendicauit. Quo audito vxor de
functi ꝯdixit. aſſerens neq; ſe neq; virum ſuum vineam
vendiſſe. & nullam peccuniam pro eo accepiſſe. Reducta
cauſa ad regem. q: rex pſonaliter pſidere non potuit qui
buſdam cauſe examinationē omiſit. qui ſcabinoꝝ atteſta
tione approbata ꝓpoſito intulerūt ſnīam. Tunc iſta amplius
turbata. Cum regi clamoroſis oculis nimis importuna
eſſet rex ptes & teſtes vocauit ad ſe Acceptoq; vno ſolum
cum eo loquebat᷑ di. Noſti dñicam oracōēꝫ. Rñdente iſto
etiam dñe. dixit. dic ergo illam. Quo facto aduocās aliū
ei locutus eſt dicens. Socius tuus tā meram veritatem
mihi retulit ſicut eſt ſanctū pr̄ nr̄. Et ſi ab eo diſcordaūis
morieris Eſtimās ille ꝙ regi de vinea dixiſſet tremēs cor
ruit ad pedes regis miſerere inquit mei dñe q: ſic & ſic fac
tum eſt. Iratusq; rex vineā vidue reſtituit. ꝓpoſitū cū teſti
bus pena mortis puniuit ¶ Nota etiam aliud exemplum
ad ꝓpoſitū de aduocatis & huiuſmodi Narrat᷑ de quodam
qui fuit aduocatus. & q̄ oēs cauſas obtinebat. Qui poſtmo
dum factus eſt monachus & pꝰ ꝓfeſſionē freqn̄ter mitte
bat᷑ ad cās agendas monaſterij & in omī cauſa ſuccumbe
bat vnde abbas & alij monachi dixerunt ei Quō nunc in
cauſis ſuccūbis At ille rn̄dit. Cum eram in ſeculo & ſecu
laris mentiri non timebam & p mēdatia & fraudes ſupa
bam. nunc aūt non audio niſi verbū verum ꝓferre. & ido
accidit mihi ſemp ꝯtrium Ecce qualem iniuſtitiam ſecula
riter viuens exercuit & ideo dixit dñs ꝓuide de oī plebe
viros decem. qui odiant auaritiam q: ipa ut patuit ſūme
pūtit inditiū. Siqs eñ voluerit videre an linea ſit recta
vel curua. claudat vnum oculum & alium applicet linee
q: niſi ſic. non poſſet certificari de eis rectitudine vel cur
uitate Sic in ꝓpoſito duos oculos habemus anime qui ſūt.

affectõ ꝯmodi et affectio iuſti. Nam duobus affectionib⁹ dirigim̃ in opando. Si aũt iudicare debem⁹ de rectitudĩe et equitate opoꝛꝫ nos claudere ꝑmũ oculum quo ad affe tionem ꝯmodi ſicut dicitur math. xviij. Si occulus tuus ſcandalizat te erue eum ⁊c̃ Non ſolum autem aſpiciendũ eſt quod iuſtum eſt non ad id quod eſt ꝯmodum Sꝫ huic oculo ſcꝫ iuſti applicanda eſt extremitas q̃ſi pͥncipium . et termin⁹ culpe Alia extremitas eſt finis et ſalus multitu: dinis et pſone. medium aũt eſt inflictio pene debite Siq̃s igit̃ oculos ponat ſup iſta duo extrema . recte poterit iu: dicare de medio Sed iudex malus impetit̃ principalit. q2 habet oculum nimis aptũ qui deberet claudi . ⁊ cũ alio plus reſpicit vt puniat q̃ vt coꝛrigat ⁊ pcipue ſi puniat pena peccuniaria q̃ ſũme auari deſiderant et igitur male iudicant. vñ pſ. di. petendo inclina cor meũ in teſtimõia tua ⁊ non in auaritiam Debꝫ igit̃ iuſte iudicare ¶ Vnde narrat̃ ꝙ berthtold⁹ paleſtinus iudex erat ſeuiſſimus q̃ ob inuidiã laqueos ſecum tulit vt ſtatim haberet vt eos puniret. Die quadã voceꝫ in aere audiuit Prim⁹ qui tibi occurrer laq̃o ſuſpendes . Occurit aũt ſibi ꝑo ſcultetus ſu⁹ Quo viſo doluit. q2 hominẽ dilexit et dixit ei ſuſpenderis Qui dixit ei quare dñe Et dixit voluntas dei eſt. Vidẽs ſcultetus ꝙ aliter non eſſet ait. Juſtus eſt dñs. Ego enim plures in domũ meam declinantes occidi. multis multa rapui nec tibi dñe mi vnq̃ fidelis fui nec paupibus pepci Et mirati ſunt omnes audientes eius ꝯfeſſionem. N. ¶ Ex quibus patet. ꝙ ſaltem deus eſt iudex iuſtus ⁊ for tis q̃uis homo ſit iudex iniuſt⁹. Jſti igit̃ ſcꝫ iudex. aduo catus. teſtis. et h⁹modi fallaces ſũt qui iniuſte procedunt deum in ſuis maleficijs negant ſe noſſe deum. q2 negant veritatem ¶ Circa quod notandum ꝙ tria genera hoĩm negant deum ſcꝫ. auari et peccunioſi. ſupbi ⁊ preſumptu oſi. iniuſti ⁊ malitioſi Auari ſunt omnes tenaces Supbi

ſunt omnes audaces Iniuſti ſunt omnes Fallaces. Primi negat deum inquantum ipe ē caritas. Secundi inqn̄tuȝ ipe eſt bonitas Tercij inquantum ipe eſt veritas. Primi igitur negant deum ſcȝ auari tenaces. Nam xp̄s apparet eis informa paupis oſtendens indigentiam et petens caritatem et ipſi tunc pauperem contemnunt nec ſe potuerunt exuſare dicentes Domine tu apparuiſti nobis in alia effigie nec potuimꝰ tuam notitiam habere. Nam ipi bene ſciūt ꝙ ipe in tali roba veſtitur. Iſti ſunt de quibus dicit. Nō poteſtis deo ſeruire et mamone. et iſti negant xp̄m modo et ipe negabit eos in die iuditij di. Neſcio vos mat. xv.
¶ Secundo ſe negāt noſce deum p̄ſumptuoſi et audaces Tales em̄ quippe fortune et fortitudini intendentes non recomendant ſe deo nec diuinum implorāt auxilium ſicut xp̄s docuit math. vj. ne nos inducas intemptacōem. Et tales ſunt qui ſe ingerunt piculis temptationum et mala ſocietate ſe immiſcunt et ſuſpecta cōſortia non refugiunt et igitur cito cadunt ¶ Hoꝝ figuram geſſit petrus qui ꝓpe infirmitati ignarus dicebat. et ſi oportuerit me mori tecum iſte tn̄ nocte ſequnenti immiſcens ſe ſocietati curialium mulierum ter negauit xp̄m Et iſti ſunt qui gloriant̄ de virtutibꝰ tanq̄ ex ſuis naturalibus illas cōſecuti ſint et deo gratias non referuūt Et ideo ſignant̄ dicit̄ iob. iij. Si oſculatus ſum manum meam que eſt iniquitas maxia et negatio contra deum altiſſimum Vbi gloſa gregorij. Oſculari manū eſt bonum nature ſiue gr̄e a deo conceſſuȝ meritis humanis attribuē. Vn̄ qui bona fatiunt et iſta deo non attribuūt. ſed ꝓprie virtuti et prudentie. deum inqn̄tum ipſe eſt bonitas negant a quo deriuantur om̄ia bona. ¶ Tertio negāt deū iniuſti et Fallaces eiꝰmodi ſūt iudices et aduocati. falſi teſtes de quibus dictū eſt: et illō eſt ad ꝓpoſitum. iſti enim negant veritatem. Et quia xp̄s eſt veritas. et ideo negant xp̄m qui ē veritas. A iudicibꝰ

enim requiritur· ꝙ ſupra materiā de qua fit inquiſitio ve
ritatem dicant·fidem p̄ſtent· Et cum quidam volūtarie
a veritate recedant·tales non ſolum negant· ꝑmo ven=
dunt criſtum tales non ſolum negant ꝑmo vendūt xp̄m
Vñ gloſa ſup illud Math·xxviij·& Luce·xxvj· Exinde
querebat optunitatem·dicit multi ſūt hodie qui hoc factū
iude execrant·& tñ illud fatiunt·Nam qui ꝓpter munera
fl'm teſtimoniū dicunt deū qui veritas eſt vendunt· hoꝝ
figurā geſſerūt iudei·de q̄bus petrus dicit Actu·iij·Deus
gl'ificauit filium ſuū hieſum· quē vos tradidiſtis & nega
ſtis añ fatiem pylati·talis fuit pilatus q̄ audito a iudeis
hoc ſcʒ ꝙ non es amicus ceſaris ſi hunc dimittis· ſtatim
timuit & a dictamine recte rōnis & ꝓprie ɔſcientie receſſit
¶ Vbi notanđ ꝙ non exuſant iudices qui ad liberacōēʒ
innocentis q̄ ſciunt eſſe innocentem non fatiūt quod in
eis eſt vt innocēs liberet·vnde pilatus q̄uis m'tis moīs
egerit ad xp̄i liberacōem tñ non exuſat· quia ſciebat ꝙ
ꝓpter inuidiam tradidiſſent eū · ad pretorium ergo ſtato
& addiſce iuſte iudicare & iuſtitiam exercere· Hic habet
locum materia de iuſtitia· de qua hētur alibi & pꝰ aliq̄d
dicet in materia de v̄tutibꝰ in illo documēto·v̄tute vera
O ¶ Sed de homine iuſto aliq̄d dicenđ ·Circa qđ ad
uertenđ·Qꝛ quis ſit iuſtus patet in deſcriptione·Ezech·
xviij·vbi dicit· Vir ſi fuerit iuſtus & fecerit iuditium &
iuſtiam·in montibus non ɔmederit·oc'los ſuos nō leua=
uerit ad y̾dola domus iſrl'· vxorem ꝓximi non violauerit
hoiem non ɔtriſtauerit·pignus creditori reddiderit· per
vim nihil rapuerit·panem ſuū eſurienti dederit·& nudū
cooperuerit veſtimēto ad vſuraʒ non ɔmodauerit et amplꝰ
non accepit·ab iniquitate manū ſuaʒ auerterit & iuditiū
veꝝ fecerit inter virum & viꝝ·& in p̄ceptis meis ambu=
lauerit·& iuditia mea cuſtodierit vt fatiat veritateʒ· hic
iuſtus eſt & vita viuet P ¶ In hac igit̄ deſcriptione

ſunt multi gradus iuſtitie ⁊ hominis iuſti. ¶ Primus gradus. ꝙ iuſtus primo incipiat a ſeipo faciat iuſtitiaꝫ de ſeipo ⁊ iuditium. ⁊ non alium iudicet quia tunc facit iuditium cū iuſtitia. vt dicere poſſit cū pſ. Feci iuditium ⁊ iuſtitiam dñe. Et igitur ſm aplm. Si noſipos iudica:remus non vtiqꝫ iudicaremur. ¶ Vnde dixit quidā ſenex ſicut legit in vitaſprm. Cꝫ quando dñs flagellauit egyp:tum non erat domus in qua non erat mortuus. Et dixit diſcipulus. qd̄ eſt verbum hoc. dixit ſenex. ꝙ ſi ↄſpexeri:mus peccata nr̄a videbimus aliena. Stultum eſt enī hoī habenti mortuū. eo relicto abire ⁊ flere mortuū proximi ſui. ⁊ iterū dixit ſenex. niſi habuerit homo ī corde ſuo. qꝛ pctōr eſt deꝰ. n. nō exaudiet pctōres ⁊ dixit diſcipꝉs quid eſt hoc. dixit ſenex. ſiquis videt peccata ſua non ↄſiderat aliena. ꝫ conſiderare pcta aliena piculoſum eſt ſic dictuꝫ ē circa pncipium Sed oritur dubiū ex cꝰ ſolutiōe patebit ſenſus illius documti qd̄ immediate ſequit vbi dic catho

¶ De proximi iuditio ꝓpter peccata. Sequit docum. xliij

¶ Exiſtimationem retine

Dubitatur enim vtrū aliquis licite poſſit Q. iudicare malum de pximo ſuo. ¶ Ad qd̄ ſciend̄ Nota ꝙ hoc poteſt eſſe vno modo ex euidentia facti. vnde cū quis iudicat alium homicidaꝫ. quia videt eum inficere hoiem. ⁊ hoc iuditium nullm eſt peccatum ¶ Scdo ex ſignis euidentibus. vt cū quis iudicat for:nicatorem qꝛ videt eum cū aliqua nudū ⁊ ſolū cū ſola ⁊: nuda ⁊ ſimplr. hoc nullm eſt peccatū ¶ Tertio ex ſignis leuibus. ⁊ in hoc iuditio eſt triplex gradus. ¶ Primꝰ qn̄ quis ex ſignis leuibus incipit dubitare de bonitate fris. ⁊ hoc eſt pctm veniale quia pcedit ex hūana fragilitate ⁊ hoc non vocat ꝓprie iuditium ꝫ ſuſpitio ¶ Scdꝰ gradꝰ qn̄ ex talibus ſignis firmiter tenet in animo ꝙ frater ſit malus. ⁊ hoc ꝓprie eſt iuditium. qꝛ iuditiū importat ſen:tentiam firmā ⁊ eſt peccatum mortale. quia contrariatur

caritati ¶ Tertius, quando ex talibus ſignis leuibus nõ ſolum p̃dicto modo iudicat ſ3 etiam ꝓcedit ad punitione3 fratris. et hoc adhuc eſt grauius. q2 non ſolum ↄtra cari tatem ſ3 etiam iuſtitie eq̃tatem etiam exiſtimacõem retine et in hoc de iſto documẽto ſufficiat. Sed dyabolus in mali tia antiquatus viros ↄtemplatiuos cernẽs in celeſtibus ↄuerſari. vnde ip̃e per ſupbia3 eſt eiectus. nititur eos in aliquo trahere ad inferiora & decipe in occulto. Vñ vult ꝙ tales p̃ſumant de ſeip̃is vt alios iudicent iux̃ illõ apli Spũalis omnia iudicat. ſed hoc peſſimũ eſt. q2 ſic faciens debet magis precipitiũ ſuſtinere. ſed ne ſic decipiaris vt facias iudicium et iuſtitia3 Exiſtimatiõem retine. pone te in tua ↄſideratione in nouiſſimo loco & cadẽ nõ valebis

R ¶ Attende quõ deus ꝓpter ſuũ honorem faciens creaturam. diuerſis diuſa munera voluit elargiri vt nõ vno modo ſ3 mltiformiter honoraret. atq3 ſui theſauri di uitias maĩfeſtari vt ↄmendandi ſuã magnificentiã mlti plicem materiã haberem9. Debes enim cogitare ꝙ deus eſt bonus p̃rfamilias ordinans ſuã domũ penſans filioꝝ potentiã ſapiam & bonitatem. & ſm ꝙ viderit diuerſa. ↄmittit offitia & tribuit dignitates. Cogita igĩ p̃mo tu qui ↄtemplationi vacas. ꝙ deus benigniſſimus p̃r tuus ſciens te ad oĩa imbecillem. noluit in piculoſ et difficili bus miniſtraẽ opibus. ſed ſua clementia tanq̃3 infirmũ p ↄtemplatiõis q̃etem te voluit ↄſolari. Alios aũt cernẽs fortes ad piculoſa & difficilia voluit ordinare. Si ergo videris te ſpũalibus adherere. ceteros aũt circa alia labo rantes non eos iudices. ſed ſapiam & bonitatem dei in ſpice. te infirmũ cognoſce. alios aũt fortes ↄſidera. quõ cũ te fortẽ poteris reputare qui ꝓpt nimiã tuã infirmita tem lecti mollitiem .i. ↄtemplationis dulcedinẽ ſuſtinẽ nõ vales. ſ3 ad modũ arũdinis omni vento moueris. Quid igĩ faceres ſi oporteret te vna manu edificaẽ et alia hoſtes effugẽ. nempe ſolo pauore deficeres. Lauda igĩ deum

tuū quipute in ordine posuit· te aūt ne deficeres voluit quiescē p ↄtemplacōem· ℭ Scōo debes oīa reducere ad laudez creatoris qō facē poteris p istum moō· cū videris aliqͦs in platione tpali· siue spūali dignitate cōstitutos hoc eē ad ↄmendandū dei magnificentiā & potentiā cogitabis & laudabis· Cū eñ videris alios sciē insistētes & non solū creatoris· ꝫ etiā creatarꝫ occultissima rquirentes hoc esse ad maīfestandum dei sapiām ↄmendabis Et sicut simil'r de illis q implicant se negotijs sclaribꝰ· si videris aliqͦs insistentes opibus pietatis in ipis laudab̄ dinaꝫ bonitateꝫ· Si videris aliqͦs iudicātes dinū iuditiū time Si penam inferentes diuinā iustitiā cogita Si rigidos diuinū cogita rigorem Si rephensores cārum discussiones futuri iuditij recordare Si videris platos circa pūitionem remissos in eis diuinā misericordiam recōmenda Si nimiū calorē habueris rcogitaē potis ↄtra nos nimiā caritatē q voluit filiū suū icarnaī & mori Si frigꝰ habueris ab oī estu mibie frigeriū anhelab̄ & etiā existimacōeꝫ retine oīa reducere poteris in laudē creatoris· Si auteꝫ sinistre iudicas circa auctoritatem appostoli male stas· Nō vult inuere ꝙ spiritualiter homo alios debeat ↄdemnaē cum dicat alibi· nolite ante tempus iudicare· sed ꝙ scēta diuine sapientie non pcipit homo carnalis· ꝫ spiritualis mente preditus sicut dixit hoc melius in qualibet creatā iudicabit· ı· discernit· Nō eñ debet esse creatura in qua suū creatorem honorifice iudicaī ergo tu de cetero omnia id ē dinam potentiam sapiētiam & bonitatem in omni creatā discerne· ℭ Scōs gradus est in montibus non ↄmeditis In montibꝰ ↄmedit ille qui de multitudine opm suoꝝ inaniter gl'iaī sicut ille phãzeus nō sum sicut ceteri dicebat & illud est iniustū· ꝙ iustū ut soli deo det honor & gloria Regi eñ debeī corona ergo & deo· ℭ Terciꝰ gradus est oculos non leuare ad pdola domus isrl'· De multitudine & gnē pdoloꝝ dictum est s̄ circa pncipiū etiā habes alibi

¶ Quartus gradus· eſt vxorem proximi non violare· proximus noſter xp̄s eſt· quod p3 ex parabola ſaluatoris de hoīe incidente in latrones & vulnerato qui em̄ fecit vulnerato miam proximus eſt· vxor autem proximi eſt anima humana Quicunq; ergo malo exemplo· fama vel doctrina aīam xp̄i corrumpit & abijcit ad pcīm hic iniuſtū ſe eē declarat ·i·Cor· iij· Quicunq; templu3 dei violauerit diſpdet iſtū deus· p tria em̄ predicta· ſc3 per exempla mala· malam famam· & doctrinam· proximus damnum in anima patitur Quorum oppoſita iuſtus homo debet hr̄e ¶ Q̄ntus grad9 qui hoīem non contriſtauerit· ſc3 interiorem modo q̄ dictu3 eſt· nec exteriorem p aliquā iniuriam ſibi illatam ſi enim fieri pt̄ qn̄tum in nobis eſt cum oībus pacem habentes· Rō· xij ¶ Sext9 gd9 ē pignus creditori reddē· iſte pign9 creditori reddit qui oēm iniuriā ſibi factam & oēm rancorem dimittit· Exo· xxij· dicit· Si pign9 a proximo tuo recepiſti an̄ ſolis occaſum redde illi· hoc eſt· ſiquis te offenderit ſtatim qn̄tum ad rancorē eſt· reddas hoc ē remittas· T ¶ Juſtus enim non pt̄ eſſe qui rancore3 in corde retinebit q̄r· Probatur em̄ iuſtus tripliciter ſicut aurum· ¶ Primo lapide· ſi verum aurum non mutat colorem· Sic iuſtus pbatur p aduerſitates· quia ſi iuſtus aduerſitate tangit· colorem pacīe non pdit q2 non contriſtabit iuſtum q̄cuid ei acciderit dicit Sapiens· ¶ Scd̄o probatur ad ignem ſicut aurum· quod ad ignem non decorat· ſic & iuſt9 ¶ Tertio pbatur in feto· q2 in fecibus aurū non perdit colorem ſuū nec decorem nec adherēt ſibi feces· ſic iuſtus fece hūane cohitationis non mutat colorem ſanctitatis· Job q̄uis hitauerit in t̄ra hus· vbi pauci boni erant· tn̄ manſit bonus & iuſtus retinens innocentiā ¶ Septimus gradus eſt· ſi p vim nihil rapuerit· ſc3 rapina corpali vl' ſpūali· De corporali dictum eſt ſupra· in illo documento mundus eſto· vbi dictu3 eſt q raptores ſūt falcones dyabali· ſed etiā qui nihil rapit rapina ſpūali· que eſt triplex

¶ Prima laſciuie· & ſic rapiunt diſſoluti & lubrici· Scđa glorie & ſic recipiũt ſuperbi & vane glioſi· Non em̄ xp̄us rapuit gloriam· q: non rapinā arbitratus eſt eſſe ſe eq̄lem deo· Sed in homine magna iniuſtitia eſt· rape honorem & gliam dei vt dictū ē· ¶ Tercia ē pecunie· & ſic rapiũt auari· ¶ Octauus gradus eſt panem eſurienti dare· nō enim ſufficit non rape· p̄mo indigenti demus liberaliter erogare Iſa· v· Frange eſuriēti panē tuū ꝛc· ⁊ ſic ſequitur ꝛc ſequitur ¶ Nonus gradus qui eſt nudū veſtire· & ſic iſti duo gradus tangunt ſeptem opa miſericordie· de quibus alibi· V ¶ Decimus gradus eſt ad vſurā nō accommodare· vſurarij em̄ peſſimi ſunt· qui enim ex vſura diuites ſiũt aſſimilant̄ pigmeis qui ſũt ſtatūa cubiti· a grecis acubiti ſũt dicti· hitant in montanis indie iuxta occeanū vt dicit Aug· In anno tercio ſũt pfecte etatis· q̄nquēnes piunt· ⁊ in ſeptimo anno ſeneſcũt· ſicut em̄ pigmei breue etatis cito veniũt ⁊ cito recedunt· ſic diuitie p vſuraȝ & alijs modis acq̄ſite cito creſcunt ⁊ cito deficiũt· ſuba em̄ feſtinata minuet̄· pūer· xiij· V n̄ dicit Crib· ſup mat· Silis eſt peccuīa vſurarioꝝ morſui aſpidis· pcuſſus em̄ ab aſpide q̄i delectatus vadit in ſomnū & p ſuauitatē ſompni moritur q: tunc venenū latenter p oīa membra diſcurrit Sic qui ad vſuram peccuniā accipit in tpe q̄i benefitium ſentit· ſed vſura p omnes eiꝰ opes currit ⁊ totum in venenum ꝯuertit ¶ Legitur em̄ ꝙ quidā ſacerdos bonꝰ p̄rē habuit vſurariū· quo mortuo filius eius ſepeliuit eum in cimiterio & quotidie diligent̄ orauit p eo· & rogauit dn̄m vt oñderet ſtatū p̄ris ſui· cui dixit angl's· veni ⁊ oſtendā tibi ſtatū p̄ris tui & duxit eū ad infernū & vidit p̄rem in maxīs tormētis cui p̄r dixit· maledictꝰ p̄r meus & m̄r mea & dies in qua natus fui & deus & oēs ſcti & oīs creatura Cui filius dixit· dic mihi quid fatiam pro te· cui p̄r· rogo

te vt mihi tria ſeruitia facias. Primũ vt me deijcias de cimiterio. Scdm vt deleas nomen meũ vbicunq; ſcriptuȝ fuerit. aut inueneris anniuſariuȝ meũ. Tertiũ vt nunq̃ ores ꝑ me. Quo ad intellectum ſpũaleȝ pt dici ꝙ iſte ad vſuram comodat qui pene eterne ſe obligat p momentaneam delectacõem. ſicut ptȝ in gloſa ſup iſto verbo. Qui peccuniã non dederit ad vſuram ¶ Vndecimus gradus eſt auertere ab iniq̃tate manũ ſuam ⁊ merito debȝ ſe hõ auertere ab iniquitate ⁊ a pcco. quia peccator aſſimilatur ceco ſedenti ad ſolem. Nam cecus in ſole expñs ipe quideȝ radijs ſolarijs pfunditur. ꝫ tamen lumen non videt quo illuſtratur. Sic pccor dum peccat. licet pcti delectatione ⁊ ardore cecatus ipe non videat deum nec attendat ad ipm Deus cui oĩa patet ↄſpicit. Supcecidit enim ignis ⁊ nõ vidderũt ſolem. dicit pſ. Debet igitur iuſtus manũ ſuaȝ vel p innocentiam vite. vel per veram pniam auertere. ab iniquitate. ¶ Duodecimꝰ gradus eſt iuditiũ verum facere inter viꝝ ⁊ virum. ⁊ illud eſt principale documentum in iſtis documẽtis. qd eſt contra iniuſtos iudices. de quibus dictum eſt ¶ Semel em̃ petitum erat a quodam pħo. quid eſſet homini immiciſſimũ. rñdit ꝙ nihil tantũ inimicat homini ſicut hõ qui magis dr̃et eſſe fidelis. plus eſt infidelis. rlinquit em̃ vnus hõ alium nudum ⁊c.

¶ Tredecimꝰ gradus eſt in dinis pceptis ambulaẽ. Illd maxime ptinet ad hoĩem ſcȝ iuſtum. primo pcepta diuina ſuare. Scdo in eis ambulare. ratio pmi eſt. quia in dinis pceptis pcipit omne illud quod eſt iuſtũ quo ad pcepta affirmatiua. ⁊ prohibet illud õe qd eſt iniuſtũ. ſicut ptȝ in pceptis negatiuis ¶ Tertio dȝ in pceptis diuinis p deteſtacõem veteris vite ⁊ inchoationem noue vite perſeuerant ambulare. Hoc em̃ apls ꝓbat ⁊ declarat ad Rõ. vj. d. q̃cunq; baptizati ſumꝰ in xpo. i. in for̃ tradita a xpo In nomie pr̃is ⁊ filij ⁊ ſpũſſancti in morte ipiꝰ baptizati

ſumus .i. ad ſimilitudinē mortis ipſius vt ſicut xp̄s ſemel mortuus ſemꝑ viuit in gloria . Sic ꝛ nos ſemel mortui omni culpa ꝑ baptiſmū ſemꝑ viuimus in gratia ꝛ ſimiliter conſepulti ſumus cum xp̄o . Vetus em̄ homo noſter in baptiſmo tociens ſepelit̄ ſicut xp̄s in ſepulcro In cuius ſignum homo cum baptizatur ter inmergit̄ ſicut corpus xp̄i ꝑ triduū ſepeliebatur in ſepulcro Et ſequit̄ . Q: ſicut criſtus ꝑfecte ſurrexit ꝛ in recidiuo . quia nunq̄ iterum moriturus q: xp̄s reſurgens a mortuis iam non moritur Ita et nos in nouitate vite ambulemus ꝛ ſemper poſtea iuſte viuamus nos ſcꝫ xp̄iani q̇ ſic in xp̄o ſum⁹ baptizati. Debet igit̄ iuſtus ſpūaliter ꝛ caute ambulare iuxta conſilium apoſtoli ad ephes . v. Videte itaq̄ fratres quō caute ambuletis non quaſi inſipientes ſed q̄i ſapiētes redimentes tempus qm̄ dies mali ſunt .i. laquei multi ſunt ꝓut inuit̄ eccl̄i . ix . in medio laqueoꝝ ingredieris . Quod attendens . aug . dicit Quid ego infelix quocūq̄ me verto ꝑſecutio m̄ eſt ſi paululū comedo ꝛ corpuſculum meum robuſtum fuerit ſanitas corpis me ꝑſequit̄ ꝛ animam meam Si video mulierem . oculus meus me ꝑſequitur . Si videro auꝝ ꝛ argentum ꝛ hui⁹modi . recte oculus meus me ꝑſequitur ꝛ vult effundere ſanguinem anime mee Et igitur ap̄l'us ſuadꝫ caute ambulare Quo viſo ij . notandum q duplex eſt via creature rōnalis vna q̄ eſt bona . alia que eſt mala Per malam vertit̄ homo a deo ſed ꝑ bonam que ad hoīeꝫ iuſtum ꝑtinet conuertitur homo ad deum ℞ ¶ Vnde ſeptem ſunt diete bonoꝝ ꝛ malorum . Sed diete malorū quibus a deo recedunt ſunt hee ¶ Prima eſt obliuio dei ipſum deum non cogitando nec timendo . nec reuerendo Ex quo ſequntur quaſi infinita mala . videtur enim m'ltis ſicut ſ̄ dictum eſt q deus ſit mortu⁹ ꝛ igit̄ multi omitūt multa mala . ꝫ ſciant tales q iam non morit̄ ſic dic̄ ap̄l's . ¶ Scd̄a eſt incuruacō deſiderij . Oblitus em̄ de ſummo

bono cõuertit ſe toto conatu ad tẽpalia ⁊ ſic curua deſide-
rium ad inferiora qđ ſemꝑ recte deberet eſſe ad ſupiora.
Ex hoc ſequit̃ tercia ꝙ eſt diſſipacõ animi. Vñ hugo de
arca noe Dũ cor ſiue ſp̃s noſter ꝑ deſiderium fluere cepit
q̃i in tot diuiſum eſt quot ſunt ea que ↄcupiſcit. ⁊ inde
naſcit̃ motus ſine ſtabilitate ⁊c̃. Sic ẽ dictũ eſt de cordis
datione. ¶ Quarta eſt magnitudo bñficij ⁊ de hoc p̄ea
dicet̃ Et tunc ſequit̃. ¶ Quinta ſcꝫ dilectio pñtis ſeculi
¶ Ex hoc ſequit̃ ſexta ſcꝫ ꝑpetratio pcti ⁊ tunc ſequitur
¶ Septima ſcilicet obliuio ſui obliuiſcit̃ em̃ homo tũc ſui
ipius 3 ¶ Sed oportet hoiem iuſtũ volentem in p̄
ceptis dinis ambulare reuerti ⁊ ambulare ꝑ vias ↄ̃rias
¶ Eſt igit̃ p̄ma cognitio ſuiip̄ius Ex hoc em̃ redit homo
ad ſeip̄m hũiliando ſe corã deo ſuo vt ꝓpos ſuos defect᷒
recognoſcendo vt ſic veniaꝫ petat. vñ aug. de ſpũ ⁊ aĩa
ſuſtinere non poſſum ꝙ meip̄m h̃eam incognitum. ⁊ cõ
eſt. q꞉ ignorans ſui factus eſt abuſor gratiaꝝ. vñ ↄtẽnit
pſonas dinas ⁊ ꝑ ↄñs angelos ⁊ eoꝝ miniſteriũ ſpreuit
mandata ⁊ ↄſilia ſcripturaꝝ ⁊ tandẽ fit deordiator oĩm
creaturarum quoniam homo vno modo loquendi ſit om
nis creatura. ſed homo eſt rationalis creatura vt cogno
ſcat ⁊ ſignanṫ ſeip̄m. ¶ Secũda dieta eſt deteſtatio pcti
.i. oĩm gñm pctoꝝ. Quia ſm greg. in moralibus quidaꝫ
ſunt qui reuertunt̃ vno pede. ⁊ alio auertunt̃ multi enĩ
ſunt caſti ⁊ cum hoc ſupbi. multi hũiles ſed laſciui multi
abſtinentes ſ; iracundi ⁊ impatiẽtes ⁊ ſic de multis alijs
Sed hoc nihil eſt. q꞉ in deteſtacõe oportet toto corde ad
deum ↄuerti. Iuxta illud ioelis. Conuertimini ad me ĩ
toto corde veſtro ¶ Tercia dieta eſt ↄtemptus pñtis ſeculi
⁊ deſiderium futuri ſeculi. Impoſſibile em̃ eſt ꝙ amans
diuitias deteſtat̃ auaritiã ⁊ amãs d̃licias deteſtat̃ ſupbiã
Oportet i. ſecl'm ⁊ ea q̃ ĩ eo ſũt ↄtemnẽ iux̃ illõ Iere. iij.
¶ Reuertere filia iſrael ad ciuitates tuuas vſq̄q̊ delitijs

afflueris virgo fatua. A ¶ Ciuitates aūt iſte ſunt diuerſi ſtatus bonoꝝ in r̄gionib⁹ & ex̄. porte igiť iſtarum ciuitatum multis ſeris ſunt ſerande. ne pateat aditus ↄt̄ ſalutem ꝛ aīe capientur. ¶ Et eſt pͣma ſera mori huic ſeculo pfecte vt dicat cū aplo. cupio diſſolui ꝛ eſſe cū xp̄o ¶ Scd̄a ſera eſt ↄtemptus oīm deliciaꝝ h⁹ mōi. Ex quoꝝ ↄtemptu aīa incipit ſentire quēdā ſpūalem amplexū xp̄i & ſic gaudia padiſi a longe ſentire. ſic ſiq̄s a longe amenitatē ſentiat viridariȷ̄ ſemp currēs ut ad fontale pͥncipiū hui⁹ amenitatis pueniat. ſic ſemp mens p virtuoſa opa ambulare ꝛ currē dȝ moderare vnguētoꝝ xp̄i vt tandem ad xp̄m pueniat q̄ dum attingit clamat laboraui ambulādo inueni mihi magnā requiē q: in xp̄o eſt vera requies ¶ Quarta dieta eſt gratitudo bn̄ficiȷ̄. ¶ Quīta eſt collectio oīm viciū aīe vt ipā audire poſſit quid deus loquaẗ in ea ¶ Sexta eſt rectitudo deſideriȷ̄. ſcȝ vt in deum feraẗ ſm dictam̄ recte rationis. q: deus ſūme bonū eſt & tale dȝ eſſe deſideriū vt aīa p dilectionē efficaciter ad diuinā vnionem moueaẗ. Ad hoc aūt requiriẗ multiplex rectitudo. B ¶ Prima vt aīa ſeu homo habeat rectitudinem intentionis in agendo. vt omnē actionē ſuam in deū tanq̄ in vltimū finem ſine obliquitate dirigat q: ipe oīa ex caritate dedit ſcȝ eſſe viuē ſentire intelligē velle ꝛ opari. Et ſi iſta a rectitudine ſue tendentie nō recedūt tūc in anima rectitudo erit q: mediū ab extremis in ea nō recedit. ſcȝ a deo pͥncipio ꝛ fine Vn̄ greg. ſup ezechielē pte pͣma omē. v. Omne qd̄ ſancti viri faciūt ſp ad laudē ↄditoris reducunt vt ad locum vbi exeūt flumina reuertanẗ & iterum fluant. Sequiẗ p omne igiẗ qd̄ agim⁹ ad fontem veri lūinis ſolicita mente redeamus & gratias agamūs de bonis q̄ accepim⁹ hec greg. C ¶ Hāc rectitudinē deſiderauit dauid qn̄ dixit. ſpiritū rectum innoua i viſcerib⁹ meis Quo rectificato oīa opa rectificanẗ & anīa ſic rectificata diligit deū inceſſanter. q: cū ipa omneȝ intentionem ſuā

⁊ actiones in deum vt in ſe ſūme dirigit p̄mo ſm aplm ſiue manducet ſiue aliquid aliud faciat oīa ad gloriā dei facit Vn̄ talis non vult viuere vt manducet. ſꝫ vult manducare ut poſſit viuere ⁊ ideo vult viuere vt deo ſeruiat ⁊ talis inceſſanter diligit q̄uis non ſemꝑ dilectione actuali quo ad actū ſemꝑ actualiter eſt licitū tn̄ ſemꝑ diligit dilectione habituali ⁊ ſic oī tempe diligit qui amicus eſt. p̄mo nͨ ſomnia ſanctoꝝ vacant a merito ꝯſeqn̄ter nec a p̄mio. Vn̄ poſſibile eſt ꝙ petrꝰ dormiens vel manducans plus mereat̄ q̄ paulus vigilans ⁊ vocaliter tm̄ orans Et ꝓpħa non ſine cauſa petit ſp̄m rectum innouari. q: ꝓpter innouacōem voluntatis ⁊ deſiderij freqn̄ter innouatur meritum in ope virtuoſo p tempꝰ ꝯtinuato. ſic ꝙ quotiēſcunq̄ quis poſſit talem actum dimittere ⁊ non dimittat. Sed ad huc vltra continuat per nouum velle talis meretur nouū p̄mium vite eterne. ❡ Secundo debet habere rectitudinem in aduerſis ⁊ ſuſtinendis ⁊ ſilr̄ in ꝓſperis vt in rectitudīe non deficiat quo ad aduerſa. ſed oīa ſicut deus in caritate fieri pmittit vel ordinat ita in caritate ⁊ ſine murm̄ationis obliq̄tate recipiat ⁊ dicat cū recto iob. Si bona ſuſcepimus de manu dn̄i. mala ⁊c. Deus enim qui hominem benigne ꝯdidit nequaq̄ iniuſte crutiai permittit ſicut grego. dicit mor. vj. De hac rectitudine dicit aug. ſup iohem Illos inuenimus in ſcriptis rectos corde qui tolerauer̄t ſeculi mala. ⁊ non accuſant deū ſic faciūt ꝯ dei iuditia murm̄antes volūtatē ſuam dine voluntati p̄ponentes. tales non recti. ſꝫ obliqui ſūt p̄mo impoſſibile eſt aliq̄ eſſe rectū niſi inqn̄tum volūtatē ſuam ꝯformat dine voluntati que eſt ipa rectitudo p eſſentiam. Sicut aug. ſup pſ. cxxiiij. oñdit vbi dicit ꝙ illi ſunt recti corde q̄ bonitatē ſuā ad bonitatē dinā dirigūt nō q̄ bonitatem dei ad ſuā curuaē conat̄ ſic xp̄s fecit dicēdo. nō mea ſꝫ tua volūtas fiat ❡ Tercio reqrit̄ vt hēat rectitudinē intellectꝰ in ſpeculando ut ſcilꝫ oculum mentalē in fidei v̄itate

ſine falſitatis obliq̄tate & ſine fantaſmatū obſcuritate p plenā ignorātiā oīm creatarꝫ ꝑpendiculariē tñſeūdo ī deū Et de ſic rectificatis dicit pš. Lux orta eſt iuſto ꝛ rectis corde letitia Juſto eñ p iuſtitiā rectificato ꝛ recto corde ꝑpendiculariter in deum eleuato letitia. q: letitia eſt cordis delectacō. & potiſſime ad ſupiora De hꝰ nō ꝫ. ¶ Quarto requiriē vt habeat rectitudinem affectionis in diligendo vñ ſic nihil ē a ꝑpetibile vel diligibile in creaturis ñ qñtum pticipat ſūmo diligibile. vnde aug. Anima minus deum amat que cum deo aliquid amat. obliquata & incuruata ad inferiora. Et iſta ſexta dieta ordinato ꝓgreſſu dirigit ad viam precepti diuini que eſt dilectio dei. ambulans enim in diuinis p̄ceptis. hanc vltimam viam cum ſuis dietis tenet. quia hoc ad iſtum hominem vltimate ptinet Vñ pſa.ij. Hec eſt via ambulate in ea Noe enim cum deo ambulauit & fecit oīa que deus ſibi p̄cepit. Jſti igiē qui iſtas dietas tenent vt filij lucis ambulant ꝛ deſi deria carnis non perficiunt Et ex quo in via īmaculata ambulant ī via īmaculata hic mihi miniſtrabat Sꝫ p̄mi ambulant vt filij tenebrarꝫ q: multi ambulant quos ſepe dicebam vobis. nunc aūt flens dico. vt inimicos crucis xp̄i quorꝫ deus venter eſt ꝛc̄ Sed iuſtus tenebit viaꝫ ſuā iob. xvij. Et igitur oculi dñi ſup iuſtos & aures eius in p̄ces eorꝫ pš. Et ſic deus diligit iuſtos. ſic q̄ de omni an guſtia eos liberabit ꝓū. xj. Et dñs iuſtos ꝯfirmat in pš. q: non vidi iuſtum derelictū p̄mo ſi morte preoccupatus fuerit in refrigerio erit Sap̄. x. Et ī tali refrigerio q̄ aīa eius in manu dei eſt & florebit ineternū añ dñm ratio eſt q: in p̄nti vita floruit ſicut palma. iux̄ illud. Juſtꝰ vt pal ma florebit. in pš. Et ſi ſic fueris iuſtus. tunc ſtude facē q̄ iuſtū eſt ut ꝛ illud documentū in iſta materia implicet vbi catho dixit illud ſtude agere quod iuſtū eſt. Vnde iu ſtꝰ q̄ floret ꝛ fructū facit vt ille ſtudꝫ agē qd̄ iuſtū ē hꝫ eñ talis palma. vij. rames ſic iuſtus ſtudet facē ſeptem actus

Nota iſtam materiā de·vij·ramis palme in ſignificatiōe Aſcendā in palmā ꝛc· D ¶ Cōcludēdo ergo materiā iſtoꝝ trium documentoꝝ·Ad p̄toriū ſtato·vt quid iuſtū & iniuſtum fuerit addiſcas quo cognito iuſti iudices & & tercio quod iuſtū eſt agē ſtudeas vt corona iuſtoꝝ coronai merearꝭ ¶ Juſtitia cū̄ ſuos executores coronat q̃druplici corona· ¶ Prima de ſpina· ¶ Scd̄a de oliua ¶ Tercia de lauro ¶ Quarto de auro· ¶ Prima eſt de ſpina & iſtā tribuit pc̄toribus·Nam homo dū peccat ſtatim conſcīa pungiꝛ·Vn̄ narraꝛ in hyſto·romanoꝝ·ꝙ p̄ma corōa que fuit in vſu apud romanos fuit ſpinea in ſignū ꝙ impoſſibile eſt vel diffitile mūdanos honores r̄cipe ſine punitione peccati & amore ſolicitudinis ſic ꝙ prima corona datur peccantibꝰ· ¶ Scd̄a de oliua daꝛ penitentibꝰ quibus iuſtitia imponit opa p̄nie elemoſinas & huiꝰmodi dan̄·iiij· Pc̄ta tua elemoſinis redime Narrat valeriꝰ lib· ij·c·i·De iuſtita athenenſium ꝙ athenenſes·p̄mo cornauerunt·i·ppadē de duobus ramis oliue ad inuicē cōtextis Et poſtea ſtatuer̄t ꝙ quilibꝫ bonus ciuis tali decoronareꝛ corona ¶ Moraliter ciues ecc̄ie ſunt non tm̄ innocentes· ſꝫ etiā penitētes Ephe·ij·Jā nō eſtis hoſpites ꝛ aduene ſꝫ eſtis ciues ꝛc· Et hi ſpecialiter debent coronari corona m̄ie & pietatis·ij·thy̅·iiij·Pietas ad oīa valet ¶ Tercia corona eſt de lauro·Et iſtā tribuit iuſtitia viris perfectis Et corona ſapientie que virtuoſe ſe generat in adūſitatibus & tribulacōibus vnde narraꝛ de quodā ceſaē ꝙ ſup̄ modū expauit tonitrua·vn̄ qn̄ fuerunt tonitrua coronaꝫ ferebat de lauro eo ꝙ illud genus folij crediꝛ fulminare non poſſe· ¶ Moraliter corona laurea eſt corona ſapiētie q̄ꝫ in capite ꝛ in mente portare debemus ut ꝓmpti & prouidi ſp ſimꝰ ne fulgare diſtricti iudicis feriam̄ luce·xvij· ſicut fulgor coruſcans de celo in ea q̄ ſub celo ſunt fulget ita erit aduentꝰ filij hoīs in die ſuo De hac corona diciꝛ· ecc̄i·i·Corona ſapientie timor dn̄i ¶ Quarta corona eſt

aurea et iſtam tribuit iuſtitia in vita futura ſcꝫ coronam glorie que eſt aurea. Eccl. xxvj. Corona aurea ſup caput eius. Et pſa. xxiiij. In die illa erit dñs exercituum corona gl'e. Et iſta tm̄ dat bonoꝝ et illi in bono pſeuerãt qui in futu. inppetuũ viuent et ſic apud dñm ē merces eoꝝ.

¶ De omnis gule et ebrietatis prohibitione

NAm ſequitur aliud documentum ſcꝫ. xxix. ¶ vino te tempa. Et in hoc documēto ꝓhibet̄ hoīs gula Sed ꝙ de uitio gule dicit̄ alibi ſpāliter in ſumma vitioꝝ ideo tñſeo de iſto documento ad preſens

¶ De reſiſtentia oīs temptacōis inducentis ad peccatum

SEquitur aliud documentum ſcilicet. xxx. ¶ Pugna ꝓ patria. Circa qđ notandum ꝙ ex quo ſm aplm̄ manentem ciuitatem hic nō habemus ſꝫ futam inquirimus ſcꝫ celeſtem patriam .i. ꝑ pugnam acquirere debemus It non incōgrue nobis ſuadet̄ in pñti pugnaē ꝓ pr̄ia eſt eñ malitia et pugna vita hoīs ſup terram. Pugnem⁹ igit̄ pro aīabus nr̄is. ¶ Vñ in iſta materia eſt hic pñcipaliter notandũ ꝙ ꝑ iſtam pugnam. temptacō hoīeꝫ impugnãs ſignificat̄. vñ ꝓ pr̄ia pugnare nihil aliud eſt niſi intentiōe celeſtis patrie omni tēptacōi inducenti ad pccm̄ viriliter reſiſtere. ¶ Et igit̄ eſt ſciendũ ꝙ qñqꝫ temptacō oritur ab interiori ut cum quis tēptat̄ ꝑ ꝓpriam prauitatē. Jaco. i. Vnuſquiſqꝫ temptatur a concupiā ſua abſtract⁹ et illect⁹. ¶ Scđo cātur ab exteriori ſcꝫ cum quis ꝓuocat̄ ad malum. Ex his que audit et videt ſicut dañ. xxxiij. Dicit̄ ꝙ pr̄ſpiteri iniqui et impudici videntes ſuſannā exarſerūt in ꝯcupiam ei⁹ ¶ Tercio orit̄ ab inferiori. ſicut a dyabolo qui eſt ciuis inferni qñ iſte inſtigat ad actum malũ Vñ actuũ. v. Dixit petr⁹ ananie Cur temptauit ſathanas cor tuum mentiri te ſpūiſancto In iſta aūt pugna iſta temptacō que ab interiori eſt moleſtiſſima Nam ſi bellum infra vnum regnũ nociuum eſt et magis infra ciuitatem. et maxime infra vnā domum ſi

intollerabile vedet infra eandem pſonam qui eni diligit iniq̃tatē odit aiaȝ ſuā ſm pš. Illa aūt q̄ eſt ab exteriori eſt de ſe facilis. q꞉ n̄ ꝯiūgat cū interiori ō ſe nihil ē. Illa aūt que eſt ab inferiori eſt debiliſſima. q꞉ ſm aug. debilis ē ho ſtis. qui nō vincit niſi volentē Iſto tn̄ non obſtante dyaꝫ bolus plus tēptat penitentes q̄ꝫ peccatores Nā penitētes ſibi rebellant. ſꝫ pctores ei obediunt. ſꝫ caſtꝝ ſibi ſubditū nō impugnat. ſꝫ ſibi ꝯriumVn̄ greg. Hoſtis nr̄ qn̄to maꝫ gis ſibi rebellare ꝯſpicit nos tāto ampliꝰ expugnare ꝯtē nit Vn̄ iudic. xij. Ego nunq̄ꝫ noui viꝝ qui voluit ſuire nabuchodonoſor regi babilonis. ppl's aūt tuus ſi non cō tempſiſſet me non leuaſſem manū meaȝ ꝯ eum verba iſta fuerūt olofernis p q̄ꝫ dyabolus ſignat. vn̄ ſic rex pmo im pugnat fortius caſtrum quo capto tota terra capit. Sic dyabolus magis impugnat eos qui eminent iuſtitia. & fama vt exemplo eoꝝ alij capiunt. i. R2. Dicit ꝙ totum bellum verſum eſt in ſaul. & in libro iudic. dicit philiſtei ſampſoni qui fuit fortiſſimus eruerunt oculos. ¶ Scdō pncipaliter ꝯſiderandū eſt de quibus temptacō producit Dicit aūt ꝙ ſm dyo. iiij. c. De dinis nominibꝰ volūtas nr̄a non pt̄ appetere niſi bonū vel ſaltē appēs aliqd bonū

F ¶ Sunt aūt. iiij. gn̄a bonoꝝ Quedā ſunt ſuper nos vt ſupnaª lia bona & de iſtis ſurgit tēptacō. ut fides. ſpes ꝛ huiꝰmodi in nobis corrumpunt vt homo de iſtis cadat i deſpacōȝ ꝛ deſpet de eterna vita. Quō aūt ꝯ hanc tēp tationē pugnare dcamꝰ cito poſt dicet. ¶ Alia ſunt infra nos ut bona aīe ſcȝ virtutes & huiſmōi ꝛ de his tempta mur ut de virtutibus gloriem̄ & ſupbiamus ſicut pmus angelus voluit ſe ꝯpare deo ¶ Alia bona ſunt circa nos vt bona corpis ꝛ ī his tēptat homo ut corpaliter delectat ſic dauid fuit tēptatus de berſabee vxore vrie ¶ Alia ſūt bona fortūe q̄ etiā ī materia ſunt mltiplicitatis tēptacōis

G ¶ Quarto notandū ſuppoſito ꝙ tēptacō ingrediat p ſenſus exteriores ſicut p quoſdā feneſtras videndū igit

eſt quõ tẽptacõ ꝓgrediat. Dicit ꝙ ei9 ꝓceſſus ad intiora ad modũ hoſtis qui obſidet ciuitatẽ ſꝑ nitit ingredi. Et iſte proceſſus eſt p̄mo ꝑ actũ praue ſuggeſtiõis ſicut dy̅a-bolus dixit ad xp̄m ſi ꝓcidens adoraueris me hec omnia tibi dabo ¶ Scdõ ꝑ actũ male delectacõis ¶ Tertio per actũ male ꝓſecutiõis ¶ Quarto ꝑ actũ praue ↄſuetudis vnde homo impugnat ſicut caſtꝝ vndiqꝫ obſeſſum ⁊ impugnat a dextris ꝑ ꝓſpa. a ſiniſtris ꝑ aduerſa. a poſteriori ꝑ delectacõem. ab anteriori ꝑ laqueos temptationũ. a ſupiori per p̄ſumptiõeꝫ. ab inferiori ꝑ deſpatiõem. ab interiori ꝑ malas ↄcupiſcentias. ¶ Quarto videndũ eſt qualiter temptatio aggrauat. dicit ꝙ primo qñ in ipa multum ꝓcedit ſicut ĩ motu grauis caſus in ꝓceſſu fit vehementior. Sic in ꝓpoſito qñ quis ĩ pñcipio negligit reſiſtere ſicut in caſtri obſidione vbi negligentia eſt ſũme piculoſa ¶ Tercio qñ debiliter reſiſtit. ſic ignis modica ſcintilla incitata inualeſcit. vñ hoĩes circa virtutes debiliter opantes faciliter cadunt a virtute. vñ dictum fuit angelo laodotie apoc. iij. Vtinã calid9 ul' frigid9 eēs ſꝫ ꝙ tepidus es incipiã te euomẽ ab ore meo. ¶ Quarto qñ quis in temptacõe frequenter ſucũbit. tũc em̃ malus habitus ↄtinue aĩatur. ⁊ temptat9 ad reſiſtendũ magis fortificat In hui9 figura filij iſrl' ſepe ſuperati a philiſteis reſiſtere non audebant ſicut dicit iudic. v. ¶ Sed expoſitis his modis viriliter quidaꝫ pugnant ex quibus alleuiat temptacõ Primo qñ ſtatim in pñcipio ꝛſiſtit ſicut in corpali infirmitate. vñ dicit pñcipijs obſta ſero medicina parat. Cum mala ꝑlongas inualuẽ moras. vñ ſicut porte ciuitatis ſũt cuſtodiende ſic in p̄mo eſt reſitendum pugnando. vñ ſacerdos eliachim precepit obſtrui aſtẽſũ montium ꝑ quos aſcenſus poterat eſſe in irl'm Vñ tutum ẽ occidere hoſtẽ dũ adhuc puus eſt Jero. lubricus eſt antiqu9 ſerpens qui niſi caute teneat ſtatĩ tot9 illabit ¶ Vñ dicit in vitiſpr̃m ꝙ quidã cum ſpũ fornicacõis tenere

prexit ad q̄ndam ſenē ⁊ rogauit eū di. Vnde caritatē tuā ⁊ ora ꝓ me. q: nimis a temptacōib⁹ ſolicitor. Senex aūt deprecat⁹ eſt ꝓ eo deū. Et cū ſecundo veniret iteꝝ orauit ꝓ eo ⁊ dixit. O dn̄e reuela m̄. vn̄ in hoc frē eſt temptacō dyaboli ⁊ ex reuelacōe vidit eum ſenex ſedentē in ſpiritu fornicationis q̄i ludentē cum eo Et angelus ſtabat miſſ⁹ in adiutoriū eius ⁊ indignabat̄ aduerſus frēm iſtū. q: nō ſe ꝓſternebat deo ſuo ſ; q̄i delectabat̄ in cogitacōib⁹ ſuis totā mentē ſuā ad hoc inclinans ⁊ in p̄ncipio nō reſiſtēs. Et cognouit ſenex que cā eſſet. ⁊ dixit. Frater tu ꝯſentis cogitacōni tue. ⁊ docuit eū quomō in p̄ncipio deberet reſiſtere. Et reſpirans frater p doctrinā ſenis inuenit poſt modū requiē ¶ Scd̄o alleuiat̄ temptacō p diligentē cuſtodiam q: cum cuſtodia ſerua cor tuū de qua cuſtodia dictū eſt ſ̄ i illo documēto. rem tuā cuſtodi ¶ Tercio qn̄ ei fortiter reſiſtit̄ Nam dyabol⁹ timet vehemētiſſime vinci. vn̄ dicunt ſancti q exquo victus fuerit viriliter ſemel ab aliquo nunq̄ eū dē circa idē tēptat ¶ Quarto qn̄ q̄i ex ꝯſuetudine vincit̄ inimicus tūc firmabit̄ in hoīe habit⁹ bon⁹ ⁊ homo circa ipm̄ delectat̄ ⁊ opat̄ ſicut philiſtei ſupati a filijs iſrl' non audebant vltra reſiſtere eis Vn̄ legit̄ in vitiſ p̄rm q frater quidā impugnabat̄ nouem annis vt exiret heremū. ⁊ dimitteret vitā ſanctā ⁊ quotidie tollens pelliculā in qua iacebat vt exiret. Et veſpe dixit ꝑ deū vſq; mane hic manebo. Et de mane dixit vſq; ad veſpas hic manebo ⁊ māſit. ix. annis donec oīs temptacō ceſſaſſet Et ſic pꝫ quō ducere in ꝯſuetudinem in temptacōe reſiſtere eſt multū vtile. R. ¶ Quinta p̄ncipaliter in iſta pugna diūſi diuerſimode ſe h̄nt. q: inſurgente temptatione diu reſiſtunt ⁊ tn̄ finaliter ſubcūbunt ⁊ iſti aliq̄lit ſunt excuſabiles ⁊ q̄i ex impotentia peccāt. ¶ Scd̄o alij non pugnāt. ſ; ꝯfeſtim ſuccumbūt ⁊ iſti ſunt min⁹ excuſabiles q: minus h̄nt de inuoluntario. ſ; voluntarie peccant ¶ Tercio ſunt alij adhuc peiores q̄ non ſolū nō pugnāt

ſed cōfeſtim temptacōi occurrunt & iſti voluntarie pure male opant. ¶ Quarto ſunt aliq̄ peſſimi ſcꝫ qui tēptacōꝫ deſiderant pmo & ipam ꝓcurant pmo ꝙ temptacō in eis non pt dici hūana ſ dyabolica qꝛ ſicut dyabolꝰ fuit malū opatꝰ a nulla paſſione incitatꝰ ſic & iſti vñ apo. Temptatio vos non apphendat niſi hūana. hūanum em̄ eſt temptari ſ dyabolicū eſt tēptacōꝫ deſiderare. L ¶ Sexto pñcipaliter eſt notandū ꝙ ſunt detrimenta eius qui in temptatione vincit Dicit ꝙ ſunt multa ¶ Primū ꝙ delectacō que eſt hoī ānexa vertit in triſticiam ↄſūmato pcco ꝓpterea verū eſt ipm ↄſcis cadentē pccm em̄ cū ↄſūmatū fuerit generat mortē. ¶ Scōm eſt ↄſternacō & delectacō. homo em̄ ↄſternatꝰ non audet rebellare ↄ ↄſternatus in vibus debilitat Debilitatus aūt bono modo non pt pugnare. Et iſto mō expim̄. pꝰꝙ homo victus eſt ſemel a temptacō. facilius iteꝝ vincit & ſemper plus debilitat ſic ꝙ temptacō inualeſcit p malum habitū inclinantem ſicut plage ſepius renouate putreſcunt ¶ Tercium malum eſt deſperacio qꝛ ex quo ſi quis debilitatur igit debilitatus deſpat poſſe ſe bonum pficere. & tunc ſimlr ſe ↄuertit ad mala ꝑpetrando libē cum aīa non poſſet eſſe ocioſa. M ¶ Etiaꝫ ex oppoſito q̄ tēptacōes vincūt pmiant mltiplicit ¶ Primo qꝛ talē victoriā ſeqt delectacō pfecta ꝙuis in actu tēptacōis reſiſtēt in ſic triſtitia. ſic certātes in agone triſtant i actu. ſ delectant pꝰea in triūpho oīs diſciplina in pñti non gaudiū ¶ Scōo poſt delectacōem ſequit ↄfirmacō ſolida. qꝛ quilibꝫ pꝰ triūphū eſt fortior ad reſiſtendū Et q̄nto plures vicerit reddit validior. vñ angeli pꝰ victoriā fuerūt ↄfirmati in gr̄a etiā ſic fuiſſet in pmis penti bꝰ ↄfirmati ſi temptacōꝫ ſupaſſent ¶ Tercio pꝰ ↄfirmatiōnē ſequit facilitas licet em̄ in pñcipio difficile ſit tēptacōnem vincē tñ poſtꝙ quis eſt aſſuetus ad vincendū gnat habitꝰ ergo iuuenes pmo deberent ad bonum aſſueſieri N ¶ Et nō ꝙ in iſta pugna. iiij. ſunt nc̄ia ¶ Primum

ſcꝫ īduſtria qn̄tū ad ītellectū vt ſciat p q̄ ⁊ quō poſſꝫ reſi-
ſtē Siq̄s tēptat̄ de ↄcupiā carnis intelligat paſſiōis xp̄i
acerbitatē Si de auaritia xp̄i paupratem· Si de ſupbia
xp̄i hūilitatē ⁊ ſic ſemp fugiat in temptacōne ad moduꝫ
paſſionis xp̄i · qꝛ ſi hoc fit tunc ſolus xp̄s hoīeꝫ temptatū
adiuuat Dicit̄ em̄ ī ioſue pugnāte eo ↄ̄ gabaon ſtetit ſol
donec filij iſrl̄ de inimicis ſuis ſe vlciſcerent̄ · Sic in xp̄o
ſito ſol iuſtitie in temptacōe cognit⁹ ⁊ ꝑ adiutorio inuo
catus hoīem non deſerit ¶ Scd̄o requirit̄ magnanimitas
quo ad effectū· ¶ Tercio roborat̄ quo ad corpus· ¶ Et
quarto arma quo ad habitum · O ¶ Vn̄ a pugna
int̄ filios iſrl̄ excludebant̄·iiij·gn̄a hoīm ¶ Primo pueri
qꝛ carent induſtria qꝛ a·xx·annis ⁊ ſ̄ dēbant tm̄ ad bella
ꝓcedere nūi·ı·· ¶ Scd̄o mulieres · qꝛ carent magnanimi
ta te ¶ Tercio ſenes·quia carent robore·⁊ ·iiij·incrmes
p ¶ Ex iſto pt̄ inferri ꝙ multa ſunt gn̄a hoīm que vin
cunt̄ in temptacōne ¶ Primo illi qui carent induſtria·qꝛ
nolunt ↄſiderare·quid ſit bonū q̄d malū·quid eligendū
q̄d reſpuendū ⁊ ideo freqn̄ter iudicāt ꝙ appens bonū ſit
verum bonū Etiam vincūt̄ alij·qꝛ nolūt ↄſiderare quid
ſit bonū ⁊ q̄d meli⁹ Conſtituūt em̄ ſibi modū viuendi ⁊
vltra nihil volunt facere· ⁊ qꝛ pueniunt ad legē pene i⁹
p⁹modum veniunt ad deū· qꝛ in via dei ſtare eſt q̄i retro
cedere Et qꝛ non ꝓficiūt de virtute in virtutē ⁊ maxime·
qꝛ ꝓficere non deſiderant cito cadūt·Sūt ⁊ alij q̄ nimis de
licate volunt nutrire corpus ſuum· ⁊ iſti carent robore ·
qꝛ in eo ꝙ corpus nutriunt frequenter ſp̄m debilitant ⁊c̄
¶ Alij aūt ſunt qui nolunt circa bona ⁊ vtilia occupari
ſꝫ volunt quotidie ociari· ⁊ iſti carent armis bonoꝝ opū
De otio nō aū ꝙ multa mala q̄ inducit ¶ Legit̄ in vitis
p̄rm ꝙ abbas anthonius ſedens in heremo aīmus eius
tediū cogitationis incurrit ⁊ dixit ad deū Dn̄e volo ſal
uus fieri · ⁊ non pmittunt me cogitacōes mee quō ergo
ſalu⁹ ero ⁊ modice ſurgēs cepit foris ire· Et vidit quidā

ſedẽtẽ et opantẽ deinde ſurgentem ab opibus et orantẽ et iterũ poſt opantem Erat aũt angelus dñi miſſus ad an thoniũ informandũ et audiuit voceꝫ angeli dicentis Sic fac et ſaluꝰ eris et fecit iuxͣ illȯ nũc lege nũc ora etc ¶ Sũt et alij qui vincunꝰ ſcꝫ qui plus apponũt p eoꝝ mala facta ꝙ̃ deponunt p bona opa Si eñ aliqñ faciũt aliqua bona opa pꝰea faciunt multa mala et plura mala · Dixit eñ ab bas daniel ſic dicit in vitiſpr̃m ꝙ narrauit arſeniꝰ ꝙ cum ſederet in cella ſua · venit vox di · veni et oñdam tibi opa hoĩm et ſecutꝰ eſt eum et duxit eũ ad qñdam locũ et oñdit ei ethiopem incidentem ligna et facientẽ ſarcinã magnã et temptabat portare et nõ potuit · Sꝫ incidebat alia et ap poſuit ad ſarcinã hoc aũt faciebat diutius et ꝓcedẽs pau lulũ oñdebat ei hoĩeꝫ ſtantẽ ſup lacũ et iplentẽ vas ex eo et fundentẽ in ciſterna pcuſſam Que ciſterna ipam aqm iteꝝ infundebat ad lacum Et tercio oñdit ei templum et duos viros ſedentes in equis · et portantes lignũ tñſuer ſum vnus ↄ alium et volebant intrare in templũ et non poterant · qꝛ nõ inclinabant ſe vnus poſt alium ut lignũ fieret rectum Et interrogauit qd hoc eſſet · et rñdit ¶ Pri mus eſt homo multis pc̃is aggrauatꝰ · et ſp addit pc̃m ſup pc̃m · ¶ Secundꝰ eſt homo q aliqua bona opa facit · ſ; qꝛ etiam hꝫ aliq mala in eo mixͣ · pdit et bona ¶ Tercij unt qui portãt velut iuſtitiã cum ſupbia iugũ et nõ hũi liar.t ut corrigant ſe et ambularent hũiliter in vita criſti et igit remanent foris a regno dei vbi ſoli hũiles intrant igit fili attẽdens ad ſeruitutem dei ꝑpara aĩam tuã vt pu gnes ꝓ pr̃ia Q ¶ Septimo pñcipaliter eſt notandũ qualiter in hac pugna hoſtis antiquꝰ homines pugnan tes ꝓ patria tẽptat ¶ Circa quod eſt aduertendũ ꝙ ꝑmo impugt vt aſpis Scd̃o vt baſiliſcꝰ Tercio ut leo Quarto vt draco · Aſpis nocet in morſu · Baſiliſcus ĩ viſu Draco in flatu · Leo terret rugitu · ¶ Pugnant ergo primo vt aſpis mordendo p mentis duritia ſcꝫ coꝛ hoĩs claudendo

ne vocem dni vocantis audiat. Obturat em̄ aſpis aures ne incantantes audiat & ſic temptant̄ oēs qui verbū dei p q̄ ſaluari poſſent audire nolunt & in iſta temptatōne vincunt̄ oēs inobedientes q̄ vocant̄. ſ; venire negligunt aut ↄtemnūt Sed malignus tunc vincit̄ cum hō vocem intnam dei inſpirantis & extnaȝ hoīs āmouentis audit vt voluntatē dei ſequat̄. ¶ Scdo pugnat vt baſiliſcus inuidiam ingerendo ne bonū pximi videre valeat. Baſiliſcus em̄ viſu hoīem inficit. Sic ex opibus & p opera bona interficiunt̄ p fraternā caritatē que nobis mandat̄ in diuis ſcriptis ¶ Tercio pugnat vt draco p malā ſocietatem q̄ ſuadet homī ut cum malis ambulet. & non cum bonis d̄ quo dictum eſt ſ̄ in iſto docmto. cū bonis ābula Et ↄ̄ illud pugnandū eſt p fugā maloꝝ de qua dictū eſt ſ̄. q: dicit̄ apoc. q̄ draco cū cauda ſua traxit terciā ptē ſtellaꝝ q: mala ſocietas hodie vltra mediā pteȝ hoīm heu xpianorū traxit in pc̄m ¶ Quarto pugnat vt leo diſſuadendo ꝓpoſitū ſcte vite apparet em̄ homī q̄ leo ſit in via. i. duri: tta maxima in vita ſcta. vn̄ dyabol⁹ ſic tēptando & ſcīm ꝓpoſitū diſſuadendo efficit̄ q̄i phiſicus Oñdit tali homī ꝓpoſito difficultatē. ↄplexiōis fragilitatē veſtiū aſperitateȝ lectoꝝ auſteritatē ciboꝝ vilitatem. vigilias. ieiunia &. h⁹modi vn̄ dicit q̄ ex his deblitant̄ ↄplexiones naſcunt̄ egritudines Et videns ex ciboꝝ minucōe minui libidinē iā minat̄ mortē. Dicit em̄ delicate nutritus es iſta ſuſtirē non potes. Sed ↄ̄ iſtū modū pugnandū eſt p recordacōȝ pene infernalis cogitādo ſi delicate nutritus es quō ergo mēbra tua ſuſtinerēt eternā penā Et quō ſi leo vincit̄ mel dulcedinis in ore eius inuenitur Et de iſtis. iiij. quo ad pugnā vincēdi pt̄ aſſumi modū illud q̄ dicit̄ in ps̄ Sup aſpidē & baſiliſcū ambulabis. & ↄculcab̄ leonē & draconē. i. ſub pedibus tuis iſta oīa vincendo R ¶ Octauo pn̄cipaliter notandū qui ſint mōi tēptacōis ī iſta pugna Et notandū q̄ ꝓpħa dauid tangit q̄druplicē modū cū dic̄

Non timebis a timore nocturno. A ſagitta volāte in die A negotio pambulanē in tenebris. ab incurſu & demonio meridiano Ubi nō ꝙ p timorē nocturnū intelligi pñt moleſtie & tribulationes que ſolent occurrē aſſuetis delitiis & voluptatibus qñ ouertunt ad deū. & ad ſtatum melioꝛis quibꝰ caro a pncipio ōdicit ſicut dictū eſt. Dicit eñ caro ¶ Primo quis reuoluet nobis lapidem ab oſtio monumñti nota ſ de hoc Aduerſitates eñ p noctes deſignant. Sed fidelis deus qui non patit vos tēptari vltra illud qd̄ poteſtis ſ; dat cū tēptacōe ꝓuentū ꝙ ſiquis ſanctā vitā viriliter aggdit inueniet ꝙ dyabolꝰ dñi lapidē duritie iā amouet de monumēto ¶ Scda temptacō eſt ſagitta volans in die hec ſagitta volās ē ſupbia leuit tñſiēs. ſ; nō leuit vulnerans. ſagitta eñ leuiter tñſit ſ; graue vulnꝰ infligit hc eſt ſupbia que cito interficit. vt pȝ in lucifero & ſequatibus eiꝰ Sed hec volat in die tū q2 volat in tpe pſperitatis & honoris tū q2 ſupbia querit eſſe in luce & cetera vitia querūt tenebras & angulos ¶ Tercia eſt a negotio perambulante in tenebris & hec eſt auaritia que corda expectat & tenebroſa reddit. Auari eñ negotiis ſecularibus implicati excecāt ſic thobyas ſtercoribꝰ hirundinū ſicut patuit ſ. ¶ Quarta eſt p demoniū meridianū Cū eñ hō ad bonū currit & qi ad lucem feſtinat in feruore ſps qi in calore meridiei dyabolꝰ malū ſub ſpetie boni palliat. & ī angelū lucis ſe tñſfigurat aliqñ occultādo malū proſpere boni tēpalis. cum dicit tu es bonus & ſuffitiens ad talem dignitatē vel talē Dyabolꝰ eñ oñdit xpo oīa regna mōi Aliqñ ſub ſpē boni naturalis. vt qñ ſuggerit mollitieȝ ſub ſpē nature ſuſtenta nde dr̄. Dic vt lapides iſti panes fiāt. aliqñ ſub ſpē gratuiti boni ut qñ ſuggerit nimiā arcā & indiſcretā pniaȝ vt ſubito abducat. Unde dicit mitte te

deorſum.i.inclina te ad anterio rēſtatū iuſtum em̄ modū ſuare non potes.q: angelis ſuis mādauit de te. vt ſcilicꝫ illi cuſtodiāt te.ac ſi durain pniam faceres. ¶ Quinto temptat hoīem in deſpacōe di.tu non es de nūo electorū ergo nō poteris ſaluari ſufficiat ergo te hr̄e bona tpalia in hac vita. Ad deū em̄ appinquare nō poteris quicquid boni feceris q: cadēt a latere tuo mille ꝛc. Et decē milia a dextris tuis.i.ſi tu bona feceris ad deum tn̄ non appinq̄bis Sꝫ venerabilis anſhelm9 de ſilitudib9 pulcre ptractat quō huic temptacōi eſt reſiſtendū nota ibi Pugna igitur p eterna pr̄ia ꝛ dic deo Pone me dn̄e iuxta te ꝛ cuiꝰ vis manus pugnet ꝯ me. Nam ſic pugnantib9 ꝛ vincentib9 multa pmiſit deus De quib9 ꝯ dictum eſt.vbi inter alia vincenti deus pmittit veram pacē.q: finis belli ꝛ pugne eſt pax nihil aūt ſm bt̄m aug.eſt vita bt̄a ñ vera pax ꝛ eterna.vn̄ ſicut p natam oīs homo optat beatitudinem ſic omnis homo deſiderat pacē quare ſi ſeuiſſima quis gerat bella hoc tn̄ ideꝫ facit vt victoriam obtineat ꝛ ſic ad veram pacem pueniat ſm aug.de ciuitate dei vnde int̄ alia bona creata tam tempalia q̄ꝫ eterna pax obtinet pn̄cipatum. S ¶ Hanc vero pacem xp̄s ꝯmendauit naſcendo quia gl̄a in excelſis deo ꝛ in terā pax hominibus ¶ Scdō predicando hanc ſemp docuit.ꝛ diſcipulis mandauit luce.x.d. In q̄cūqꝫ domū intraueritis primum dicite pax huic domui. ¶ Tercio moriendo.nam pterea ligari ꝛ mori voluit. T ¶ Quarto reſurgendo vnde diſcipulis dixit Pax vobis aug.aūt in libro de ciuita.dei multiplicem pacem diſtinguit ¶ Eſt em̄ p̄ma pax corpis ꝛ iſta eſt ordinata tempantia ptiū. ¶ Secunda pax aīe rationalis que cognitionis ac̄iōiſqꝫ ꝯſenſus ꝛ ordinata reqes appetituū ¶ Tercia pax.aīe ꝛ corpis ordiata vita. ¶ Quarta pax hoīm ꝯcordia ¶ Quīta pax hois mortal̄

et dei ordīāta in ſedē ſib eterna lege obīa ¶ Sexta pax ciui
tatis ꝗ clauſtri ordīata ī pādi et obediēdi ɔcordia ¶ Sep
tima pax ciuitatis celeſtis ordinatiſſima et ɔcordiſſima ſo
cietatis fruēdi deo et ſe inuicē in deo ¶ Octaua eſt pax
oīm reꝝ trāquillitas cordis V ¶ Sȝ nō ꝙ ad verā pa
cem procurandam et habēdam multa requiruntur Quoꝝ
primū eſt amor pacis Non enī dat deus hoī tantū bonū
niſi cum deſiderio querendi Juxta illud pſ̄ Inquire pacē
et pſequere eam Multi enim deſiderant pacem puta quia
vellent eſſe in pace in q̄ nemo moleſtaret eos qui cum pa
cem querē nolunt nec modū p q̄ pacem hr̄e poſſent ſicut
fecit ille qui venit viſitare fratres in ſyrhēm volens ibi
manere et non habens cellam quidam de ſuperioribus
habebat cellam vacuaȝ et dixit ei vt maneret in ea donec
inueniret cellam aptam Cunqꝫ ad viſitandum eum veni
rēt ſeniores vt audirēt verbum dei ab eo habebat em̄ gra
tiam in verbo Sed ille frater qui ei cellaȝ ɔceſſerat odio
habebat di Ego diu hic manſi et null9 venit ad me niſi
raro in diebus feſtis et ecce ad iſtum ſtultum veniunt
fratres omni die Dixitqꝫ diſcipulo ſuo Vade dic ei vt re
cedat de cella mea q: mihi eſt neceſſaria Cunqꝫ prexiſſet
ille diſcipulus ad iſtum dixit Mandat abbas ſanctitati
tue Jube mihi mandare qualiter habeas audiuit enim te
infirmari Cui ille remandauit Ora ꝓ me q: ſtomacho
valde doleo Reuerſus diſcipulus dixit Rogat ſctitatem
tuā ut duos dies ei inducias iubeas dari ut poſſet ſibi ō
alia cella prouidere Poſt tres dies iterum miſit dicens
Niſi exeat veniā cū baculo et expellā eū Qui veniēs dixit
Solicicit9 eſt abbas meus de infirmitate tua ideo miſit
me ſi meli9 habeas Qui remandauit ꝗ gratias de ſolici
tudie et q: ꝑ tuā orōneȝ meli9 habeo Reūſ9 dixit abbati

Ecce etiã nunc precat̃ ſanctitatẽ tuã ꝙ vſq; ad vnũ diez tm̃ expectes ⁊ ſtatim egredietur. Cumq; dies aduenisset ⁊ iſte non egrederet̃ inuidie zelo motus accipiens baculũ prexit vt eũ eijceret a xp̃o Et tunc dixit diſcipulus Si iubes precedã ne pr̃ ⁊ videbo te forſitan aliqui fr̃es ad viſitandum eũ venerint ⁊ ſi te viderint Forſitan ſcãdalizẽnt Preceſſit igit̃ diſcipulus ⁊ dixit ei. Ecce abbas me⁹ venit ad viſitandũ te egredere celeriter ⁊ cũ grãꝝ actione occ̃re ei. q꞉ ꝓ nimia dilectione venit ad te. Quod factum eſt ⁊ in via ꝓſtrauit ſe ⁊ orabat. ſenẽ grãꝝ actiões referebat dicẽs Retribuat tibi de⁹ ꝓ cella tua ⁊ det tibi vitã eternã in gl'a ſua Hoc audiens ſenior ↄpũct⁹ eſt ⁊ ꝓijciens baculũ oſculat⁹ eſt eũ ⁊ ĩuitauit eũ ad cellã ſuã ut ſumeret cũ cibũ eo Et cũ audiſſ; a diſcipulo ſuo ꝙ nihil hoꝝ dixẽat ei ꝓſtrauit ſe ad pedes diſcipuli d. Et hodierna die pater me⁹ eris. ⁊ ego ero diſcipulus tu⁹ qm̃ eũ ⁊ me cuſtodiſti. ne oẽs labores meos pderem. ſpũ inuidie ↄcitatus ip̃m a ſcandalo ⁊ labore Ecce qualiter iſte diſcipul⁹ pacẽ q̃ſiuit ⁊ fecit Scd̃m qd̃ pacem procurat eſt terrenoꝝ ↄtemptus Non em̃ pacez habere pt̃ qui ↄtinue ſequit̃ illud qd̃ ſequi non pt̃ Nam qui app̃hendit vmbrã ⁊ ſequit̃ ventũ ſic ꝙ accedit ad diũſa mẽdatia Quid ergo quieti⁹ q̃ ſolũ dĩnis nhẽrẽ ⁊ nihil in hoc mundo vltra nẽcitatẽ app̃tẽ. Et qd̃ eſt laborioſius q̃ terrẽis deſiderijs eſtuare. Hinc eſt ꝙ iſrl' abbatũ accepit ꝓ munere. Egyptus vero muſcaꝝ multitudine pcutit̃ Nemo em̃ militãs deo implicat ſe negocijs ſecularibus. Videm⁹ em̃ ꝙ in loco vbi venti ↄtinue flant non eſt tranquillitas. Et igit̃ antiqui ph̃i aſcendebãt ſup cacumina montiũ altiſſimoꝝ vbi nullus ventus flabat. ⁊ ibi ſcribebãt figas in puluẽ ⁊ p⁹ annũ inueniebãt eos Sic in mundo ꝓpter inordinatã ſolicitudinem terrenoꝝ

flant continue venti nunc cogitationum nunc deſideriorum
nunc ambitionum in quibus nõ inuenit̃ pax. ſꝫ ſup altũ eleuatũ
ſup tranſitoria ſup q̃ ſcribit hõ figas celeſtiũ gaudiorum.
ſcribendo que et q̃nta ſunt q̃ nobis ꝓmittunt̃ in celis ibi
inuenit̃ vera pax ſicut ſaluator dicebat In mõo preſſurã
hẽbitis in me aũt pacẽ ¶ Tertiũ pacẽ ꝓcurãs eſt modera
ta occupacõ circa aliq̃ vtilia Otioſus eñ verã pacẽ habẽ
nõ pt̃ q: ĩpatiẽs ſui eſt Deſideria eñ occidunt aĩaꝫ pigri
q: noluert̃ manꝰ eiꝰ opari tota die deſiderãt et ↄcupiſcũt
Sic etiã inordinata occupacõ aufert paceꝫ Martha eñ
occupata erat circa plrima . et igit̃ ad pedes dñi non ſede
bat. q: ſeſſio ſignũ pacis fuit vt patuit in maria magda
lena que vnũ elegerat in quo pacẽ hẽbat. ¶ Quartũ eſt
ꝙ homo ſe non intromittat de ſe non ꝑtinentibꝰ vñ et pe
trus rephẽdit̃. q̃d ad te q̃n ſaluator dixit. nõ eſt vr̃m noſſe
tpa vel mom̃ta que pr̃ poſuit in ſua poteſtate. vñ ſapiẽs
dixit De re que te non moleſtat ne certaueris ¶ Quintũ
eſt vt cor ſuũ et ſenſus cuſtodiat ꝫm illud. Ori tuo hoſtia
facito. et auribꝰ tuis ſeras . ¶ Sextũ paceꝫ ꝓcurans et ad
ꝓpoſitum ↄſiſtit in pugna et victoria temptationum. vt
homo cũ deo ꝑ hãc victoriã pacem hẽat Qui eñ tẽptacõ
nibꝰ ↄſentit et peccãt cũ deo pacẽ non hr̃ent. q: male vi
uit et talis pacẽ nõ hꝫ. q: guerrã tenet cum altiſſimo Et
ſimilit̃ ĩ domo ꝓpe ↄſcie litẽ tenet cui oĩa nocẽt bõa mala
Sic eñ diligentibꝰ deũ oĩa coopant̃ in bonũ . ſic talibus
oĩa coopant̃ in malũ. Cõſultũ igit̃ eſt ꝑ pr̃ia pugnare vt
pacẽ cum deo et ꝓpa ↄſcia hr̃et X ¶ Vnde ↄſeq̃nter
hic notandum ꝙ vera pax preter ea que dicta ſunt multa
bona facit ¶ Primo hoĩem dei filium conſtituit ma. v.
bti pacifici q̃m filij dei vocabunt̃ ¶ Scdo deo ĩ nobis mã
ſionẽ facit. Sapiẽs enim querit q̃etũ hitaculũ. ſꝫ pax facit
cor quietum igitur deo habitaculũ in pace factꝰ eſt locus
eius ¶ Tercio oculos mentis ad dei viſionem diſponit
pax aq̃ ad videndum aliq̃ rem in ipſa aqua. qua turbata

ſeu mota ipa res videri ſeu moueri non poteſt ac
¶ Quarto ſpm nrm cu deo ɔiungit. ſicut pace facta aliq ɔiugunt familiarit q prius erant diuiſi Ephe. iiij. Soliciti ſeruate vnitate in vinculo pacis. ¶ Quinto ſpualiu duorum abundantia acquirit ſicut em ɔuerſiẽ depaupant ɔgregacões ſic eor pax abũdare facit. vñ. ps. fiat pax in virtute tua et abundantia in turribus tuis. ¶ Sexto hoies amabiles facit. Oe em animal diligit ſibi ſimiles. et et igitur deus pacis. et pacificus hoiem pacificu diligit vñ dauid filium ſuu vocauit ſalomone. i. pacificu. ¶ Septimo ad eterna quiete pducit. Sic in mari quieto ſecurius puenit ad portam. vñ Ro. xiiij. Regnu dei non eſt eſca et potus ſz eſt pax in ſpuſancto Pungemus igit p patria ut ad pacem mera puenire vera.

¶ De filijs bonis qui pentibus obediũt et malis qui rebelles ſunt in genere.

Accedendu eſt ad aliud documtum ſcz. xlv. In quo catho di. ¶ Parentes pacient vince. Et eſt ſenſus Sis obediens pentibus vt merito bonus et legittimus filius dicaris. et inter filios dei ɔputeris et inter ſanctos ſors tua ſit iuxta illud ſapientie Ecce quõ ɔputati ſũt inter filios dei Et quis de pentibus dictu eſt ſ Hic tn applicari poſſit ad ppoſitu materia iſtius precepti honora prem et mres. de quibus tnſeo Et etiam de filijs aliqd ſit tactu in iſto documto. filios erudi. et ɔiuge ama Tn in pposito d filijs bonis qui pentibus obediũt et malis qui rebelles ſunt. aliqua ſunt dicenda vt homo filius dei efficiat et hereditatem poſſideat. quia ſm aplm. ſi filij et hdes. ac. R ¶ Circa qd eſt aduertendu q filij bori q filij di dici pñt ¶ Primo p dinaz gratia gñant Scdo p eius doctrina educant ¶ Tercio p eius timore caſtigant ¶ Quarto p eius gliam remunerant 3 ¶ Generãt aũt multis modis ¶ Primo p fidẽ Iuxta illud. Iobis. i. Dedit eis ptates filios dei fieri his q credũt in noie eius ¶ Secundo per dilectionem inimicorum mathei. quinto

Diligite inimicos veſtros vt ſitis filij patris veſtri rc.
¶ Tercio p pniaꝫ Eſtote miſericordes. ſicut et pr̄ veſter
miſericors eſt ¶ Quarto p pacificam ↄu̇ſationē bt̄i paci
fici qm̄ filij dei vocabunť mat. viij. Gn̄anť igiť primi p
fidem qꝛ qt̄quot receperunt eum dedit eis filios dei fieri.
Sicut em̄ verbū dei incarnatū eſt filius dei naťalis. Sic
ille ſpūaliter generať qui credit p fideꝫ formatā. et viuam
efficiunť filij dei adoptaui. Noluit igiť xp̄s ſolus eē filius
ꝫ habere ↄfr̄es ꝛ heredes regni. vn̄ aug. Vnicus fili⁹ dei
multos fecit filios dei. vn̄ dicit. quotqt̄ receperūt eum ſcꝫ
credendo et amando Dedit eis ptateꝫ filios dei fieri ſcꝫ p
gr̄aꝫ q̄ꝫ eis dat. ꝫ non dedit eis ptateꝫ filios dei facere. qꝛ
totum eſt ex dono dei gratuito A ¶ Iſti igiť filij dn̄t
a pere in pr̄is potentia in filij ſapīa. in ſpūſſancti clemen
tia Et pmo in pr̄is potentia p carnis mortificacōꝫ filij em̄
dei carnem mortificando potenter pn̄t vitijs reſiſtere Vn̄
mat. iij. c. dicit Accingimīi ꝛ eſtote potentes Accingimī
inq̄ꝫ per ↄtinentiam corpalis voluptatis vt poſſitis eſſe
filij dei. B ¶ Et illud ſpecialiter ptinet ad clericos
et religioſos ꝛ in ſacris ↄſtitutos Et illud refert ouidi⁹
libro. ij. epl'ap. epl'a. ix. q hercule nato de elemtata vxoē
iouis iuno voluit eum interficere et miſit ad puerū iacen
tem in cunabulis duas angues vt puerum interficerēt q̄s
puer manibus ſuis ↄſtrinxit et interfecit et in hoc ↄpruꝫ
eſt eum eſſe filium iouis verū. ¶ Moraliter hercules eſt
quilibet lr̄atus qui naſciť ſpūaliter et ſpūali filiacōe. qn̄
ſibi bn̄ficiū ecc̄iaſticū ↄferť vl' ad ordīes pmoueť vl' cura
aīap ſibi ↄmittať Sic em̄ pť hō naſci cū ſit ſenex. Jo. iij.
nutritus aūt delicate poniť in cunabilis qn̄ veſtiť delitijs
et diuitijs et oblacōibus ecc̄iaſti. debitis Sꝫ q̄d accidit Cū
erāt paupes vixerūt caſte Cū aūt puciunt vbi mollibus
veſtiunť. et epulanť qt̄idie ſplendide ſtatī mno. i. ſenſualr
tas duos āgues mittit vt occidāť vl' occidāť fili⁹ iouis ſcꝫ
gulā et luxuriā que duo frequenter ex diuitijs oriuntur

Et ſi talis velit oñdere q ſit verus fili9 iouis·manibus
a·potenti reſiſtentia rationis & voluntatis augens occi
dat & ſic ſe verũ filiũ iouis eẽ oñdat ·i·verum filiũ xpi q
dicit inuãs pater Jupiter em̃ depingebat a rõnis cũ trib9
alis in pma ſcribebat ſic·ad horã expecto·in ſcõa culpam
remitto·in tercia iã accepto Sic xps verus iupiter in re
ceſſitatib9 nos adiuuat hoĩeʒ expectat ad grãʒ acceptat
Jſtius igit iouis quilibet ſc dʒ oñdere filium ut ipe iupit
a·xps dicere poſſit hic eſt fili9 meus dilect9 in quo mihi
bñ ꝯplacuit math·iij·Sʒ timendum eſt q deiſtis filijs di
cat filios exaltaui & enutriui ipi aũt ſpreuerũt me Vñ de
talib9 filijs dicit bern·ſup cañ·ſmone·xxxiij·miniſtri xpi
defecerunt Et in eodem ſmone·olim predictũ eſt & nunc
temp9 impletionis aduenit Ecce in pace amaritudo mea
amariſſima Amara pus in nece mrm·Amarior p9 in fecti
onẽ hereticoꝝ·ſʒ amariſſima nũc in moribus domeſticoꝝ
nõ fugẽ eos pt inualuerit & mltiplicati ſũt ſup nũm bella
inteſtina inſanabilis eſt plaga ecãe et igit in pace amari
tudo mea amariſſima Sed iniqui dicũt pax & nõ eſt pax
a paganis et ab hereticis ſʒ non pax a filijs vox plangen
tis ecãe iſtis tẽporibus filios enutriui rc Et iſti ſunt filij q
non ſunt potenter accincti nec valet in pñti potentia ·ſed
ſunt imbecilles & debiles et ſunt filij carnis ·Sed non q
filij carnis filij dei ſunt·Sed qui filij pormiſſionis vnde
canticorum primo filij matris mee pugnauerit cont me
ſʒ non ſic kmi non ſic·ſʒ eſtote mutatores dei ſicut filij kmi
et ambulate in dilectione dicit·apl's ¶ Scdo in filijs dei
& ſpãliter in pſonis ecãi·debet appẽ ſapia filij pfectam in
formacõʒ Jpis em̃ dicit ad theſolo·ij·Oẽs filij lucis eſtis
& filij diei··Exquo em̃ acceperũt lucem ſapĩe illũinare dñt
corda ſimplitiũ lumĩe ſcientia doctrina Ephe·v·vt filij
lucis ſitis ãbulate ¶ Sʒ timendũ eſt q de eis verificet illõ
quod dicitur de filijs helij de quibus dicitur q erant filij
belial neſciẽtes deum nec officium ſacerdotis ad pplm rc

¶ Tercio dz in eis apparere spiritussancti clementia et rō q: nemo pt esse filius dei adoptiuus nisi fili⁹ patris et filij et spiritussancti q̄uis fili⁹ in diuis sit sm̄ filius naturalis. Er g° dz·iij.in eis appere spiritussancti clemētia p iniuria rum remissionē et hoc maxime est ꝓpum p qd̄ filij discerni pn̄t Nam deo pri·eoꝝ ꝓpum est miserei ¶ Et igit̄ dicitur luce·xvj·Eritis filij altissimi ·Estote ergo misericordes sicut pr vr̄ ēc· C ¶ Vn̄ filij dei qui nunc sunt boni filij p gr̄az dn̄t hr̄e aliq̄ que nūc hn̄t illi qui sūt filij dei i gloria Dn̄t em̄ isti quo ad corpus agilitatē·claritatē·im passibilitatem·et subtilitatē·Sic veri filij dei debent esse agiles et ꝓmpti i diuo officio·q: ipi sunt qui spu dei agū tur·i·quodā impetu velocissimo ducunt ut non opent̄ cū accidia vel pigritia. De xp̄o em̄ dicit̄ luce·iiij q̄ agebat̄ a spū in desertum Sic boni filij agunt̄ a spu diuo,q: nō o p ant̄ ƀm impetū sensualitatis sicut bruta.sed ƀm impetū agentis supioris scz sp̄s dei Et igit̄ vt filius agit̄ ad facie dum opa bona et meritoria agilit̄ et expedite In omibus igit̄ esto velox·q: sp̄s scz nescit tarda molimīa·V n̄ ysaac fi lius abrae portauit hūeris ꝓpis ligna quib⁹ debebat im molari et sequebat̄ celeriter pr̄m qui sedebat in asino·vnd̄ filij qui ex vera dilectione afficiunt̄ ad patrem q̄ sola diui dit inter filios regni et pditiōis Affect⁹ dilectionis eos cō pellit·Debēt igit̄ p̄mo habere agilitatē Et nō q̄ serui sic nō expedite opant̄ sicut filij·q: solo timore agunt̄ ¶ Scd̄o debent habere claritatem p puritatem ɔscientie et mundi tiam vite Et p hāc etiā distinguunt̄ filij boni a filijs ma lis iuxta illud·Docebitis filios isrl̄·vt caueant oēm imun ditiaz·licet em̄ inter apes et vespas sit magna similitudo quo ad figurā corpis·tn̄ est magna dissimilitudo q̄ ad mo res Nam ƀm pƀm·viij·de animalibus capitulo·o u·nto· Vespe non cibantur ex floribus sicut apes· Et cum apis sit animal mundissimum non vult residere iuxta sordes Vespa aūt iux̄ imunditiam residet et pascit̄ maiori parte

cadauē putrido· & capiunt muſcas magnas & abſcōdūt caput ¶ Moraliter oſimile eſt inter filios bonos & malos q̄uis em̄ oſimiles ſunt in corporibus drn̄t tn̄ in moribus Nam boni filij ſunt clari & mundi floribus·i·cogitationib' & affectionibus cibant̄·mel etiaʒ ogregāt·i·timorē·ſpem· & dilectionē Cera em̄ non eſt niſi fex mollis & timor fex caritatis·ſʒ nobilius qd̄ colligunt eſt mel· q: colligunt & ogregant dulcedinem dilectionis & amoris· ſed ſicut veſpe veſcunt̄ & paſcunt̄ carne putrida Sic mali cogitacōibus & delectationibus fedis·& malis & igit̄ dicit̄ q̄ capiunt muſcas· Plaga em̄ muſcaꝝ pcuſſi fuerūt egyptij·ſcʒ mali filij·Caput aūt abſcondūt·q: radicem ſuarū malitiaꝝ ſcʒ cogitacōum & affectionū in oſeſſione abſcōdere volunt nec pfecte manifeſtare Sum' igit̄ filij clari & mundi·q: filij ſanctoꝝ ſumus & vitam illam expectamus q̄ deus dabit mūdis & diligentibus ſe·tho·ij· ¶ Tercio filij iſti boni debent habere impaſſibilitatē Illa aūt habet̄ p veram hūilitatē & patientiā Verus em̄ hūilis & paciēs nihil patit̄ q: talis nunq̄ reputat ſibifieri iniuriā filij em̄ iſrl' cecinerūt carmen & hoc dixerūt ·Cantem' dn̄o glorioſe em̄ magnificat' eſt Sic boni filij in oibus aduerſitatib' deū laudant & cantāt glorioſe D ¶ Quarto debēt habere ſubtilitatē in diſcernendo bona a malis· & eō ſic ſupra dictū eſt· ¶ Sed eō filij mali & inobedientes horū oppoſita hn̄t q: ō agilitatē hn̄t pigritiā & tarditatē Contra claritatē hn̄t imūditiā cordis oſcie feditatē ·Contra ipaſſibilitatē hn̄t impatiaʒ & murmacōʒ Contra ſubtilitatē hn̄t ignorātiā & ſtoliditatē· Ex q̄ pʒ q̄ dr̄a ē magna int̄ filios bonos & malos Ad qd̄ declarādū eſt ſciendū q̄ ab initio mōi omixti fuerūt filij bōi & mali·filij dei & dyaboli ¶ Et de hoc habet̄ figa gen̄·xxiiij· ỽ dicit̄ q̄ rebecca portauit geminos in vtero·& collidebant̄ in vtero ei' puuli vbi hʒ tr̄ſlatio lxx·interpretū ludebant vl' certabant ſcilicet vt viciſſim alter altero videtur poſſe prodire ad ortum·

Hoc aut͂ ↄtingit voluntate dei demonſtratis in nondū natis qd͂ futum erat in adultis Et dixit rebecca ſi ſic mihi futum erat. qd͂ neccē fuit ↄcipe. Et perexit vt ↄſulet͂ dn̄m Qui rn̄dit due gentes i vtero tuo ſunt .i. patres duorum geātiū q̄ inter ſe diuidenē ⁊ pugnabant. ꝫ maior ſeruiet minori. ¶ Ad ꝓpoſitum. Rebecca ſigt͂ eccleſiā dei. Inter pretatē enim rebecca. vl' que mltm accepit. ⁊ ſancta mater ecclia omnia ꝓmiſſa dei accepit ꝛ ſimilr ipa multa aduerſa pſſa eſt. Hec nūc duos habet ꝓplos ſcꝫ bonos ⁊ malos ⁊ ſicut illi duo filij diſſimiles erant inter ſe in tribus. ſcilicꝫ in diſpoſitione. in moribus. in voce. quia vnus illoꝝ erat piloſus. rufus. ꝛ totum in moð pellis hyſpidus. ⁊ ſcðs erat totus lenis. Itē in moribus quia eſau factus eſt vir gnarus venandi ꝛ homo agricola. iacob aūt vir ſanctus habitans in tabernaclis ſcꝫ in domo dei. ¶ Tercio i voce. vnde pr̄ cecus cognouit iacob in voce cū di. vox qdeꝫ vox iacob ⁊c. Sic boni ⁊ mali diſſiles ſunt. p eſau aūt qui interꝑtatur terrenus ſignanē mali. p iacob qui ē iſrl' ſcꝫ vir videns deum dicitē. ſignanē boni mali. igitur ſicut eſau ſunt ruſi ⁊ piloſi. ſcꝫ infideles ꝛ crudeles malitioſi ꝛ neq̄ꝫ iracundi ⁊ impatientes. q̄ hirſutus fallax iraſcens ꝓdig⁹ audax Boni aūt ſunt lenes .i. mites. patientes. caritatiui. ⁊ hui⁹modi. Item ſcðo mali ſunt venatores. q̄ ſemp venantur malitiam. Sunt em̄ agricule ſcꝫ aſtuti ⁊ ingenioſi quō tempalia capiant ⁊ hu⁹modi tota die ver ſanē terrena colunt ꝛ exteriora ⁊ interiora inculta relinquūt Boni vero habitant in tabernaculis ſcꝫ in ↄſciētijs ꝓpis aīas cuſtodiendo in qua etiam deus habitat culture intendunt in ortis aromaticis ⁊ ſunt ſimplices doloſitatis ⁊ malitie dictum eſt ſupra Et quomodo ſimplicitatis columba ſtat cum prudentia ⁊c ¶ Item tercio differūt in voce quia mali habenē voces horrendas iurando blaſphemando mentiendo detrahendo. ⁊ h⁹modi boni nō hn̄t Et nō hic diligenter q̄ deus bonos filios elegit ⁊ vocat

Secundo eos examinat & probat de primo in pſalmo.
Quoniam iacob elegit ſibi dominus & iſrael in poſſeſſionem ſibi & illorum
venite & audite me. Et primo de electione habetur in figura
primi. Regum. de filijs iſrael inter quos ſolum dominus dauid elegit
vt dux eſſet & bellaret bella domini alijs dimiſſis. vnde cum pla.
pater ſeptem eduxiſſet filios nouiſſime adduxit dauid qui erat
pulcer aſpectu decorusque facie. Et vnxit eum in medio fratrum
eius ſamuel. in regem. E ❡ Moraliter ad propoſitum
dictum Fuit quod mali excedunt bonos in mundo Et hoc hic
euidenter inuitur. quia ſeptem fuerunt repulſi & vnus bonus
electus ❡ Septem enim ſunt genera hominum in eccleſia dei qui abij
ciuntur. quia non valent ad pugnandum ❡ Primi ſunt qui pec
cant ex ignorantia craſſa. ſic quod non excuſantur et ſignantur
per eliab. qui interpretatur dei mei pronitas ſunt vane preſumen
tes de dei pronitate & miſericordia. qui non volunt ſcire ad quod
obligantur quia ſecundum aug. aliud eſt neſciſſe & addiſcere aliud ſcire nolu
iſſe ❡ Secundi ſunt qui peccant ex infirmitate. quia dicunt ſe non
poſſe abſtinere propter pronitatem ad malum & ſignantur per amiadab
❡ Tercij ſunt qui ſeruiunt deo fraudulenter ſicut ypocrite
et ſignantur per nathanael ❡ Quarti ſunt qui ſeruiunt domino
negligenter ſicut accidioſi. hi enim neque frigidi neque calidi ſunt
& ſignantur per ſemi qui interpretatur perdicio. quia perdunt tempus
ſibi conceſſum & nunquam eliguntur ad pugnandum. quia non coro=
nabitur niſi qui legittime certauerit ❡ Quinti ſunt qui viuunt
indecenter & ſunt qui admiſcent mala bonis. & iſti irriſo
res dei vocantur. Jeiunant enim ſabbato & inebriantur die
dominica dant elemoſinam et omittunt vſuram viſitant ſanctorum
limina & in via omittunt multa Hi enim vt in lib. Regum. di
colunt demonia & tamen dicunt ſe ſeruire deo Sed nunquam de eodem
foramine emanat fons dultis & amarus. hi figurantur
per qui interpretatur fortitudo mea. quia modo fortes
ad faciendum bona modo ad faciendum mala & ſunt ſimiles
draconi qui occidit homines & ſtatim dolet & lacrimatur
Sic in propoſito & cetera ❡ Sexti ſunt qui ſeruiunt

impꝛudenter: qꝛ coacti fatiunt bona. ſed multi religioſi qꝛ multa fatiunt ſolo timoꝛe ſurgũt ad matutinum Dicunt miſſas ꝛ huiꝰmodi Et alij benefitiati ⁊ clerici ꝓpter ſolã pñtiam ꝛ lucrum tꝑale vadunt ad ecclãm ⁊ choꝝ ꝛ huiꝰmodi ſimilia fatiũt. ⁊ iſti figurantᷣ p alium filium ſcȝ q̄ interpꝛetatur os. qꝛ hi tm̄ oꝛe obediunt. ꝫ coꝛde ab obedientia recedunt ¶ Sed ſeptimi ſunt q̄ ſeruiũt deo inſtantꝛ ꝛ figurantur p nathan q̄ fuit verus filius ꝫ adoptiuus. Sic iſti non ſunt veri filij dei nec heredes q̄a pꝛimo Rꝫ. xviij. dicitur filij moꝛtis eſtis q̄ non cuſtoditis dñm vr̃m regem .i. mandata dñi veſtri non cuſtoditis que pꝛecepit ꝯtraria hoꝝ facitis. Et primo contra ignorãtiaȝ voluntatem dei non ignoꝛare, ſed ſcire. q̄a dixit audi pꝛecepta mea ⁊ ea in corde tuo ſcribe ¶ Scd̄o contra infirmitatem malitijs foꝛtiꝰ reſiſtere. Quia ſm aplm̄ dẏabolo reſiſtite fortes in fide ¶ Tertio ꝯtra negligentiam qꝛ maledictꝰ homo qui facit opus dñi negligenter ¶ Quarto contra fraudulentiam. q̄a ve vobis ẏpocrite ¶ Quinto contra indecentiam tm̄ vni dño ſeruire. qꝛ nemo poteſt duobus dñis ſeruire ¶ Sexto ꝯtra impꝛudẽtiaȝ ſine intermiſſiõe. quia quecũqꝫ poteſt manus tua inſtanter opare. F

¶ Septimo conſtanter qꝛ qui perſeuerauerit vſqꝫ in fineȝ hic ſaluus erit Sed ſolus vnus eligiꝰ ſcȝ dauid q̄ appellaꝰ manu fortis. Vnde de ipſo diciꝰ queſiuit dñs virum iuxͣ coꝛ ſuum vt ſit dux ſup ꝓplm̄ ſuum ¶ Vnde dauid preter alia tria ſpẽaliter habuit ꝓpꝰ que eum dñs elegit vt regnaret ſcilicet fidelitatem. foꝛtitudinem ⁊ manſuetudĩem. Hec tria habeas vt eris electus ⁊ ineternum regnabis fuit em̄ fidelis in multis ſibi ꝯmiſſis Vnde de eo dixit ionathas filius ſaulis regis Quis em̄ in oĩbus. ſic dauid fidelis inuentus eſt Sis ꝛ tu fidelis ſup talenta tibi tradita vt lucreris in oĩbus Nota ſupꝛa ¶ Scd̄o habuit foꝛtitudinem Occidit enim goliam vrſum ⁊ leonem ſcilicet carneȝ. mundum ꝛ dẏabolum ⁊ ꝑcuſſit decem milia Sic

et tu ſis fortis pugnando ꝓ patria nota ſupra ¶ Tertio habuit manſuetudinem Pſ. memẽto dñe dauid et omis manſuetudinis eius, hanc oñdit in ſaule et abſalone. hãc habeas quia manſueti hereditabũt terram G ¶ Scđo pncipaliter deus electos examĩat et probat ¶ Contra quod notandũ quod electus a xp̄o multipliciter examinatur et ꝓbatur ¶ Primo ſicut clericus añ promocõem ¶ Secundo ſicut nouitius ante profeſſionem ¶ Tertio ſicut denarius añ ſolutionez Nota de hoc alibi Boni igitur filij ſic eliguntur et examinantur ¶ Tertio examinati etiã vocantur. quia dicitur eis venite filij audite me etc Et boni rñdent Paratũ cor meũ deus. paratum cor meũ Quomodo aũt deus vocat electos dictum eſt ſupra D ¶ Sed mali ſe excuſant peſſimi nolunt venire. ſed q ſe excuſant multiplicem excuſacõem pretendũt ¶ Et primo ſe excuſant aliq p laſciuã . ſocietatem quidam p diuinam bonitatem. qdam p carnalem fragilitatem. qdam per fraternam vtilitatem Primi dicunt comuniter mala ſocietas mihi fecit hoc . In malo deprehenduntur quia excuſatio fatua reputatur apud ſecularẽ iudicem quia ſocij ſuſpenduntur ſicut alij . Multomagis apud deũ nihil valz q vouit librũ arbitriũ volũtatis Secundo mali ſe excuſant p diuinam voluntatem. Quorũ aliqui dicunt deũ preſciuiſſe eos peccatores . et velle eos tales eſſe. Vnde dicunt hoies modo comuniter hoc debebat eſſe qñ aliquid fit quod tñ poterat non fieri. Et aliq dicũt aliquem eſſe natum ſub tali conſtellacõe etc. et iſti homines deũ plaſphemant. q. ſit autor maloꝝ et hoĩes puniat iniuſte. ſcz de illis de qbus cauere non pñt aliquo mõ ¶ Iſti figurantur p iacob volentem patrẽ decipe. cum quereret quõ iaz cito inuenire poterat dixit volũtas dei fuit Geñ. xiij. Iſto modo ſunt nonnulli q in omni facto ptem aut totum deo attribuũt Et ſimiliter ſunt aliqui ſe excuſantes quod de ſuo nihil penitus alijs dare debeãt. ſed alter alterum recipe teneantur ¶ Vnde narrat ſeneca in libro de

beneficiis de antiocho rege Cum enim pauper quidam peteret ab eo talentū Rndit ſic ſe nolle dare q̄ peteret plꝰ q̄ deberet petere et ſic repulſus petiuit denariū. Cui rex minus eſt q̄ regem deceat dare Turpiſſima excuſacō ait Seneca inuenit quō neutrum daret cum tn̄ vtrūq; poſſet dare ¶ Ad exemplū de his q̄ recipiūt et alios depaupant quō excuſacōes ptendunt Narrat valeriꝰ libro pmo ca. ij. de dyoniſio tyranno Iſte inquit templa intrans deoꝝ cum iupiter magno pondere auri eſſet tectꝰ auꝝ amouit. et camiſia linea circumuoluit et mirantibus aliis q̄ ſic temere expoliaſſet deos Rndit q̄ ad dei honorem hoc feciſſet Nam aureū veſtimentū graue foret in eſtate ad portandum. hieme aūt nimis frigidū. linea vero pro vtroq; foret apta ¶ Item intrans templū et videns ydolum barba aurea redimitū qui dicebatr eſſe filiꝰ appollinis barbaꝫ raſit et q̄re faceret cauſam aſſignauit d. q̄ appollo pater ſuus nobilis erat et non decebat pr̄e carēte barba filium appere barbatum Sic hodie mali filii alios ſpoliantes et alia multa omittentes ſtatim excuſacōem paratam habēt. ¶ Tertio q̄dam ſe excuſant p carnaleꝫ fragilitateꝫ dicūt enim ſe a libidine non poſſe otineri pꝛter talem vel taleꝫ complexiōem. Contra quos dicit ieroni. in explanatione fidei et allegatr p magiſtrū ſnīaꝝ li. iii. di. xxxvi. Eſtimare inquit eos plaſphemare dicētes impoſſibibile aliquid homini a deo pceptum fuiſſe et mandata dei a ſingulis et non ab oībus poſſe obſeruari ¶ Quarto q̄dam ſe excuſant p fraternaleꝫ vtilitatē et tales inueniūtur nonnulli pdones bona alioꝝ recipientes et de ſeipſis elimoſinam facientes Et de iſtis excuſatoribꝰ loq̄tur grego. xxii. moralium vſitatum gn̄is humani eſt libenter pcc̄m omittē. et omiſſum negando abſcondere et conuictus defendēdo excuſare etiaꝫ inter malos inceperunt ſe omnes excuſare cum tamen dicatur iohis. xv. Nunc autem excuſacōnem non hn̄t de peccato ſuo. Bonus aūt filius vt dictū eſt in

pñcipo/ſa audiũt vocem vocãtis ~ dĩ. Venite filij audite me. ſtatim veniũt. J ¶ Vt de quolibet talium verificetur illud. Canticorum .ij. Ecce ille bonus filius venit de montibus ſaliens In montibus p pmptam obedientiã et voluntatem Et talis pmo ſalit de carne in ſpũm. Nam q in carne ſunt et in carne manẽt deo placere non pñt Ro. viij. ¶ Scdo tranſilit a talibus montibus et ſalit in celũ Phi. ij. Noſtra cuerſatio in celis eſt ¶ Tertio tranſilit ſeipm et ſalit in deum vt dicat cum aplo galath. ij. viuo ego iam non ego viuit vero in me xps Iſta igit dicta ſũt de filijs bonis pentes patiẽter vincentibus .i. obediẽtibus qbus hereditas debetur iuxta illud verbũ apli. q ſi filij et heredes. q tñ dictum q pſaꝑ pater dauid mltos filios habuit qbus regnum datũ non fuit R. ¶ Notandũ q applicando materiã iuris cõmunis ad ꝓpoſitum et ad predictos filios et ad eorum imitatores tunc ſm iura exhereditare poteſt filios in multis caſibus ¶ Primus eſt ſi filius iniecit in prem manus violentas et pentibus graue iniuriam irrogauit Et rñdet iſte gradus pmo filio pſaꝑ. quia tales nolunt ſcire nec addiſcere qlis honor debeatur eĩ no et matri ſcz ecclie q ſic manus violentas in pentes initiunt et ꝯtumeliam eis fatiũt ¶ Scdus caſus eſt ſi criminaliter pentes accuſant in cauſa q non eſt vera et illud pertinet ad ſm filium q dicũt deus me informauit . aut infirmitas mea cogit me ¶ Tertius caſus vitam pẽtum fraudulẽter eſt inſidiatus et rñdet tertio filio ſcz ypocritis q vita xriſti fuit vere ſanctitatis ~ non ficta ¶ Quartus caſus pentibus furioſis debitam curã non adhibuit ~ rñdet quarto filio ſcz accidioſis . affectus filiũ ad paſſiõem ~ mortem tradidit et hoc accidioſi non intelligũt. nota de hoc ſupra. ¶ Quintus caſus ſi ſit goliardus vel mimus ꝯtra voluntatem pentum et pater non fuit illius ꝓfeſſionis et rñdet qnto filio illis q ſeruiũt indecẽter . q tales tanq vt ioculatores deum deridẽt et de eo truphant . qa non fatiunt

eſt accuſatoꝛ ſui. Vnde boni ſe non excuſant ſed accuſant aliq̄ bona et plꝰ pl'a mala et ſic claudicāt in duas partes ¶ Vj. calꝰ ſ ꝓhibēt p̄etes facē teſtam̄tū et rn̄det vj. filio q̄ n ill' ex ſolo timoꝛe ſeruiūt et filij timēt depauparī et ideo ꝓhibent facere teſtam̄tum ¶ Septimꝰ caſus ſi ꝓ perſona patris fideiubere nolūt. puta ꝗ caſus tangit vitam pſonam patris et rn̄det ſeptimo filio et illis q̄ inſtāter ſuiūt qa hec vera oſtantia reqrit ꝙ pꝛo deo pr̄e vitam et oīa exponāt Et nota qn̄cunqꝫ volueris pꝛedicare illam materiam ſp connecte eam ad filios pſap vt dictū eſt Iſta aūt dicta ſunt de bonis filijs et obedietibus. ¶ Nam aliq̄ dicenda ſunt de filiabꝰ bonis et cuilibet iſtaꝝ dicitur vt vere obediat Audi filia et vide et inclina aurem tuam etc ¶ Cont̄ qd notandū ꝙ ſic inter filios bonos et malos ſic ſimiliter inter bonas filias ꝗ filie bone audiūt. ſecūdo vidēt. tertio autem inclināt. quarto ppl'm et domū p̄ris obliuiſcunt̄ Et p̄mo audiūt qn̄ta ſit iocūditas in celo vt cognoſcāt ¶ Scđo vident qn̄ta ſit nc̄itas in mūdo vt otemnāt ¶ Tertio autem inclinant vt addiſcant qn̄ta ſit bonitas in deo. vt ei p dilectiōem inhereāt et ſeruiant. Et ſic obliuiſcunt̄ ꝓpoſitū ſuum terrena oīa otemnendo et ſic concupiſcit rex decoꝛem bonaꝝ filiaꝝ. Decor aūt et pulcritudo bonaꝝ filiaꝝ cauſat̄ ex q̄tuor ſic dictū fuit ſup̄ ¶ Sed notandū ꝙ inter filias bonas quedaꝫ dicunt̄ filie ſyon. quedā filie hieruſalem. q̄dam filie tyri. et quedā filie iude Et p̄mo de filiabꝰ ſyon dicit̄ illud Can. Egredimini filie ſyon et videte regē ſalomonē in dyadē mate q̄ coꝛonauit eum mr̄ ſua. Et hic notandū p̄mo quo ad ſenſum lr̄alem ¶ Fert̄ em̄ ꝙ poſtꝫ figura pharaonis regem egipti in irl'm ſup quem eſt turris dauid. qa dicit̄. ſyon erat aſcendit in quo ſalomon ei domū edificauerat Tunc rex coꝛonatꝰ dyademate regio cum magna gloria illuc ꝓceſſit ad ouiuiū et p̄cones p vicos et plateas ciuitatis clamātes inuitabāt filias ſyon. q̄ in iſto monte que

Exaltabo te filia ſyon q: filia ſyon q̄ mōm tñſgredit̄ ip̄m contēnendo a deo exaltabit̄ in pñti ⁊ in futo · Sic ergo iubent̄ egredi filie ſyon · q̄ quāuis in mōte ſyon habitent iubent̄ tñ egredi vt ad minucōrem locū aſcendat Et q: q̄ mōm contēnendo tñſgredit̄ recte · recte aſcendere dicitur · Terra em̄ cum ſit q̄i centrū mundi in medio mūdi eſt ita q̄ ex nulla pte poteſt q̄s mundū vel terrena contemnere vel relinq̄re q̄n aſcendat diſcretio huiꝰmōi · i · terrenoꝝ cō temptus aſcendendo eſt · vt de tali filia ſic egrediēte ⁊ aſ cendente vt dictū eſt · q̄ratur illud · Can Que eſt iſta que aſcendit p deſtū ſicut virgula fumi ex aromatibus mirre ⁊ thuris ⁊c̄ ¶ Vñ filiam ſyon p deſertū aſcendere nihil aliud eſt q̄ mōana tñſgredi ⁊ deſerere · Et videt̄ iſte aſ cenſus ſimilitudiēm accipe a pplo iſrahelitico p moyſen de egypto p viam maris rubri educto q̄ p deſtū via diffi cili ad terrā ꝓmiſſiōis aſcēdit Cui amalech in via pugnā intulit · quā ioſue vicit ⁊ victorem pplm̄ māna refectū ad terram ꝓmiſſiōis pduxit Sic filia bona mōm exiēs · mare tñſit · ⁊ q̄uis amalech · i · dyabolus in via occurrat ⁊ pu gnam inferat · p fortem tñ filiā vincit̄ ⁊ ipſa p manna ce leſtis grē refecta ſp adhuc aſcendē nitit̄ vt ad poſſidendā terrā ſctaȝ introducat̄ Dicit̄ aūt in autoritate p̄dicta filia aſcendē ſic̄ virgula fumi Virgula fumi v̄tute ignis reſol uitur ⁊ bonū odorem emittit ⁊ reſolutꝰ furſum tendit ⁊ figuraȝ rectam q̄ntum durat p̄tendit · ⁊ bñ ſignat filiam ſuam ſyon q̄ ex donis celeſtibꝰ veluti ex q̄buſdam aroma tibus ſpūalibꝰ v̄tute ignis diuini amoris innaſcit̄ Ex q̄ bonus odor p redolētiaȝ fame diffūdit̄ ⁊ furſum ſp tendit ſp figurā rectam p opacōem iuſtaȝ p̄tendit ⁊ aſcenſus in corde ſuo diſponit · Et multi gradus aſcenſiōis pñt hic notari viȝ a v̄tute ad virtutes · ab vna v̄tute minori ad potiorē · a minori gradu pfectiōis ad maiorem deſcendēdo de virtute in v̄tutem donec videat̄ deꝰ deoꝝ in ſyon · A filia ſyon · dicit̄ aūt iſta filia aſcendē ſic̄ virgula · filia em̄ ſyon compat̄ virgule ꝓpter virgeᵉ ꝓpetates · Et poſſūt iſte

ꝓpetates applicari ad cauſas quaꝝ aliq̃ res aſcendūt et q̃ illis carent non aſcendūt P ¶ Propetates em̄ vge in his verſib9 otinent. Plana plicās gratilis menſurā. recta rotunda. Percutit atq̧ ligat tecta ſub cortice latet

Q ¶ Filia igit̄ ſpon pmo dꝫ eſſe plana p vite innocentiam et ſic pt̄ aſcendē. q2 prima cauſa q̃re aliq̃ res aſcēdit eſt leuitas. q2 omne leue aſcendit ⁊ omne graue deſcendit Sꝫ innocētia vite facit hoīeꝫ carere maxīa grauitate ſcꝫ pcto qd̄ eſt maxīe grauitatis, filia igit̄ plana p innocentiam q̃i p quandā leuitatem aſcendit Innocentia em̄ vite ſupponit gr̄am eſſe in hoīe q̃ quideꝫ gr̄a hoīem informans facit ip̄m aſcendere Vn̄ moyſes q̄ erat innocēs. et in quo erat gr̄a q2 amicus dei fuit audiuit a dn̄o Aſcēde ad me in montem ⁊c̄ Exodi. xxiiij De hac igitur virga plana dicit̄ Nūi. xviij. ꝙ moyſes inuenit v̄gam aaron germinaſſe in domo leui ⁊ ſurgētibus gēmis erupāt flores aaron q̄ folijs dilatati in amigdalas ouerſe ſunt. q̄a aīa in innocētia oſtituta flores et fructus bonoꝝ opum et meritoꝝ ꝓducit. q̃ homo ex̄ns in pcto ꝓducere non pt̄ ¶ Scd̄a oditio v̄ge eſt ꝙ eſt plicans et hoc ſi gratilis ē et aīa p veram innocētiam ad deū aſcendit Plicatur em̄ volūtas hoīs vt diuine volūtati inuoluat̄ et hoc nō pt̄ fieri niſi aīa ſit gratilis p veram humilitatem et ſic ineſt ſcd̄a cauſa aſcenſus q̃ eſt agilitas. q2 agilitas freq̄nter eſt cauſa q̃re res aſcendūt. ſꝫ in vero obediēte eſt magna agilitas ad pficiendū illud qd̄ precipit̄ Et de hac virga dicit̄ Jeremie. ij. virgam vigilantē video. vigilat em̄ obediēs ad obediendū et non dormit vt agiliter aſcendat. Et de hoc aſcenſu q̄ eſt obīa vera dicit̄ Job. iij. Nemo aſcendit in celū niſi q̄ deſcendit p hūilitatem et obīam. filꝰ enim hoīs q̄ eſt in celo. deſcendit factꝰ pr̄i obediēs. Plicās igit̄ ⁊ gratilis filia aſcendit ¶ Tertia conditio virge eſt. ꝙ ipſaꝫ alia res pt̄ menſurari et ſic filia aſcendit p ꝓꝑe vite menſuracōem vt totam vitam ſuam menſuret ⁊ tps quō et qualiter expoſuerit Et ſicut v̄ga pcutit. ſic talis vitā

p veram pniam pcutit vt ipſam emendet Quanto em vitam pfectius menſurat· tanto duri⁹ pcutitur ⁊ caſtigatur Et ſic aie ineſt cauſa aſcenſus q̄ eſt p ɔtrapoſicōem · ſicut fit in ſtatera vbi graue aſcendit qꝛ mai⁹ graue ad aliā ptem ponitur Sic in ꝓpoſito· q̄uis em pctm ſit maxie grauitatis ſi vera ɔtritio ad aliud appendit· ſtatim aia q̄ eſt filia aſcendit ¶ Dicit enim · iij · R · xviij · Q nubecula aſcēdit de mari· qꝛ in amaritudie pnie contingit aſcendere· ⁊ hec eſt virga directiōis· de q̄ dicitur in ps̄ · Virga directiōis virga regni tui Per pniam virga ſic dirigit vt ad regnū eternū pueniatur ¶ Quarta ɔditio virge qꝫ ſit recta et ſic fit aſcenſus p rectam intencōem et rectū deſideriū quo hec filia· i· aia fertur in deū· ⁊ ſic anie ineſt quarta cauſa aſcenſ⁹· q̄ fit p ſolis attractionē ſicut fit in vaporibus attractis p virtutem ſolis Qn̄ enim anima p deuocōem et amorem fert in deum· tunc in virga· i· in aia eſt quedam rectitudo· qꝛ mot⁹ aie ꝓpe eſt qꝫ per amorem ferat in deū· et ſic aia de cherubin aſcēdit in ſeraphin · qꝛ de ɔgnicōe ad amorem ¶ De hac virga dicit primo· R · xiiij · qꝫ ionathas extendit ſummitatem virgule quam habebat in manu et intinxit in fauū mellis et ɔuertit manum ſuam ad os ſuum· ⁊ illuminati ſunt oculi eius · Sic qn̄ anima ſuū affectum extendit· ad dulcediem diuini amoris · ⁊ recogitando diuina beneficia p meditacōnem ſup ſeipm reflectat· qn̄tum a diuina bonitate recepit· tunc intellectus illuminatur· et affectus inflāmatur· et ſic virga ligat· qꝛ p amorem aia deo colligatur · et ſic virgo aſcendit de deſerto· delitijs affluens innixa ſup dilectū ſuum p rectam lineam diuini amoris ¶ Vltima ɔditio virge eſt qꝫ ſit rotunda· ⁊ ſic aſcendit aia p diuine vocacōis audicōem · et diuine inſpiracōis recepcōem Et tūc aie ineſt qn̄ta cauſa aſcenſus· q̄ eſt p violentiā Sic fit qn̄ lapis p violentiam ꝓicit ⁊ mouetur ſurſum Sic in ꝓpoſito· q̄uis aia corpis in hac vita ſit grauata· qn̄ tn̄ anima· vel aduerſitatibus

vel inſpiracōnibus mouet̄ ſeu pollitur· tunc mouetur et
aſcendit ſurſum Latet em̄ aīa ſub cortice ſicut virga ſub
cortice· et ꝙ deus diligit filiū· igit̄ virge non pcit Percu
tit em̄ freqn̄ter aduerſitatib9 vt q̄i violenter moueat̄ ſur
ſum Et ꝙuis adūſitates qn̄qꝫ homini diſplicent· ſunt tñ
ſicut virga aurea· quā rex tenet ꝛ extendit ꝯtra heſter in
ſignū clemētie ſicut dicit̄ Heſter· Ex quibus oībus patet·
ꝙ aīa ſeu filia mundana tranſgrediēs ſicut virga ſeu vir
gula aſcendit Sed aſcendit ſicut v̄ga fumi ex aromatib9
Nam ſm ꝙ dicit ibi gloſa· fumus ex igne natus ad alta
aſcendens paulatim ſe ſubtrahit hūanis aſpectibus· Sic
et filia ſpon igne amoris accenſa ·ad videndū regem ſalo
monem egreſſa· ab aſpectib9 hūanis ſe ſubtrahit· vt ſolo
ſponſo eterno placere valeat ·Et ſicut fum9 recte diutius
nō aſcendit· ꝙdiu manet ignit9 ·Sic eſt de aīa· ꝙ diu em̄
diuino amore ardet recte aſcendit· ꝫ qn̄ amor in ipā extin
guitur· tunc ad diūſa diffundet̄· ꝛ debita rectitudine pri
uatur Vos igitur filie ſpon ꝛ bone ſic egredimini ꝛ̄c mō
dictum eſt vt finaliter poſſitis regredi ad patriam in cor
pis diſſolucōe· vt dicere poſſitis illud Gene· xxxiiij· Cum
baculo meo tranſiui iordanem iſtum· nunc aūt cum dua
bus turmis regrediar vt iterꝫ regem ſalomōem in decore
ſuo videam· et in dyademate· qua mater ſcꝫ celeſtis irl'm
eum coronauit R ¶ Secūdo principaliter bone filie
ſunt ꝛ dicuntur filie hieruſalem · ꝓpter quorum amorem
ſalomon pacificus· ſcꝫ criſtus qui eſt rex regūꝫ et vere pa
cificus · pacificauit per ſuum ſanguinem Galath· iiij· Iſte
inquam rex fecit ferculum de lignis libani ·Colūnas ei9
fecit argenteas ·Reclinatorium aureum · aſcenſum pur
pureum· media caritate conſtrauit propter filias hieruſa
lem· ¶ Contra quod notandum· ꝙ hoc nomen fercu
lum eſt equiuocum· Aliqn̄ ſumitur pro ſedili· puta pro ca
thedra vel throno Aliqn̄ ſumitur pro vehiculo Et ī his
duab9 ſignificacōib9 dicit̄ ferculū a ferēdo actiue· ꝙ fert

hoīem in eo ſedentem · Aliqñ etiam ſumitur pro aliqua portione ciboꝝ a ferendo paſſibile eo ꝙ ad menſaꝫ ferat Poteſt etiā dici dom⁹ vel refectoriū ad qð fercula ferunt Sed ſic patet ex ſerie lr̃e tunc hic non accipit ferculū ꝑ porcōe ciboꝝ · qꝛ talibus nō ↄpetit hr̃e ea que ſequunt ſcꝫ columnas reclinatoriū ⁊c̄ · Sed accipit primo mō vel ſecundo · Vñ ꝑ ferculū intelligit ſtatus bonoꝝ in ecc̄ia dei in gn̄ali quem ſtatū de⁹ fecit vt boni ad eum ferant S ¶ Sed h⁹mōi ſtatus poſtmodū in ſpēali magis exꝑmit · ⁊ hoc quo ad q̄tuor · in q̄bus ſtatus bonoꝝ actiuoꝝ ↄſueuit ↄſiſtere ⁊ in q̄bus tales ſolent ſe occupare · Quidam em̄ ſunt q̄ inſiſtunt ſpēaliter erudicōi vt doctores · ⁊ iſti deſignant ꝑ colūnas argēteas · qꝛ ad modū columnaruꝫ ſupportarūt fabricam toti⁹ ecc̄ie T ¶ Et in talibus dꝫ eſſe fortitudo virilis opacōis · altitudo ſubtilis ↄſideracōis · rectitudo ſimplicitatis intencōnis ¶ Hec em̄ tria ſunt in colūnis Dicunt aūt iſte columne argentee ⁊ non argentate · qꝛ doctores dn̄t argentei eſſe intus ⁊ non tm̄ foris · vt intus ↄpleāt ⁊ ꝑficiant in ope qð alij̄s foris docent ore ¶ Sunt ſcðo alij̄ q̄ intendūt ſpēaliter alioꝝ gubernacōi vt rectores · ⁊ hi deſignātur ꝑ reclinatoriū aureum qð eſt ſupior ꝑs ferculi · in quo caput ſedētis vel recūbentis reclinat ⁊ requieſcat Sic rectores ⁊ prelati ſunt ī ſtatu actiuoꝝ ſupiores in q̄bus xp̄s caput requieſcit ⁊ reclinatur · qꝛ ipſi locū ei⁹ in terra tenēt ⁊ ſm ei⁹ bn̄placitum alios regere dn̄t eleuati ꝑ ↄtemplacōem diuinoꝝ · ⁊ conſideracōeꝫ celeſtiū gaudioꝝ vt ī eis caput xp̄i · i · diuinitas req̄eſcat ⁊ ipſi cum eo · illud reclinatoriū ſibi elegit diſcipulus ille p̄ ceteris a xp̄o dilect⁹ · q̄ in cena ſup pect⁹ dn̄i recubuit · vbi ⁊ dulcedīem celeſtis p̄rie hauſit · Joh̄ · xiij · Sed ꝙ dolendū eſt multi ex prelatis hodie ſunt · q̄ ↄtēp to iſto reclinatorio aureo · reclinās potius caput ſuum in ſinum dalide · vbi perdunt ſeptem crines · ſcꝫ virtutes ⁊ ligantur ſeptem funiculis capitalibus ⁊ excecantur quo ad vtrumqꝫ oculum · moriuntur morte peſſima

¶ Tertio ſunt aliqui q̄ precipue inuigilāt ꝓpe pfectioni ī de bono in meliꝰ ꝓficiētes . Et iſti deſignant̄ p aſcenſum purpureū q2 eundo de v̄tute in virtutem ſp aſcendere nitunt̄ Vn̄ ſicut ĩmediate an̄ dictū eſt oīa terrena ɔtēnens aſcendit Et q̄uis de aſcenſu dictū eſt ſup̄ . tn̄ nunc eſt notandū ꝙ p aſcenſum purpureū poteſt deſignari diūſitas virtutū . quibꝰ q̄ꝛ quibuſdā gradibꝰ aſcendit̄ ad culmen pfectiōis q̄ꝛ ad ferculū ſalomōis . & hoc ī memoria dn̄ice paſſiōis q̄ p colorem purpureū .i. ſanguineū deſignatur .

V ¶ Et igit̄ aduertendū . ꝙ in ſcript̄a legimꝰ aſcenſum p̄mo aq̄le . ſcd̄o virge . tertio leonis . quarto nubis . quinto ſolis . ſexto floris . ſeptimo ignis ¶ In aſcē̄ſu aq̄le pt̄ notare prudentia . q2 aquila acutū viſum h3 & prudentia ꝓcul videt Dicit̄ em̄ prudentia q̄ꝛ ꝓcul videntia . De quo aſcenſu dicit̄ p̄ſaie . xlviij . Ecce quaſi aquila aſcendet ¶ Scd̄o in aſcenſu v̄ge . intelligit̄ iuſtitia . q̄ in rectū tendit . de q̄ dictum eſt s̄ . immediate . ſc3 ibi q̄ eſt iſta q̄ aſcē̄dit p deſtum ſic̄ virgula fumi ¶ Tertio ī aſcenſu leonis . intelligit̄ conſtātia ſeu fortitudo . leo em̄ eſt fortiſſimū aīal Jeremie . xlix . Ecce q̄ꝛ leo aſcendet ¶ Quarto in aſcenſu nubis . intelligit̄ tpantia . q2 nubes refrigerat caloris incē̄dium Jere . iiij . Ecce q̄ꝛ nubes aſcendit ¶ Q̄nto ī aſcenſu ſolis . intelligit̄ fides q̄ latētia declarat Vn̄ canti . vj Que eſt iſta q̄ ꝓgredit̄ q̄ꝛ aurora . pulcra vt luna . electa vt ſol . ¶ Sexto in aſcenſu floris . ītelligit̄ ſpes . q2 flos fructum futm̄ ſc3 nūtiat . ſic & ſpes eſt de futo bono Yſaie . xj . Flos de radice aſcendet ¶ Septimo ī aſcenſu ignis . intelligit̄ caritas q̄ aīam frigidam inflāmat vn̄ Judic̄ . vj . aſcendit ignis d̄ pet̄ & carnes azimoſq3 panes ɔſumpſit ¶ Quarto ſunt aliq̄ qui ſe mancipant aliene ſubuencōni ſe et ſua ꝓ nc̄itatibꝰ alioꝝ ſubleuandis exponētes . & iſti ſignātur p huius ferculi media . q2 media caritate conſtrauit . i . per illud ſpatiū qd̄ incluſum erat infra extremitatem iſtius vehiculi vel ſedilis . vel ſi ferculū illud vt alij dicunt erat domus refectiōis vel refectionū cum tota area inter ptea .

rius incluſa et contēta in ea dicuntur media q̄ ꝓ tāto ad lr̄am dicunt̄ hic caritate ↄſtructa· q2 ibi erat pauimētum factū in tali diſpoſicōe et ordine ꝙ ibi appentes forme et ẏmagines pſonaꝝ ſe amātium caritatem inter ſe hn̄tium ptendētes igit̄ ꝑ hui9 mōi ferculi media recte intelligunt̄ illi q̄ bona volūtate quā habēt ad ſubueniendū ſinglis ꝓ virib9 ſuis attingūt ⁊ ſibi ↄmittūt extrema·⁊ quicq̄d miſerie vidēt in alijs retorquēt in ſeipſos q̄ media dicunt̄ caritate ↄſtructa·eo ꝙ pietati eoꝝ innate caritas a deo ē eis ſupfuſa ſine q̄ nulla alia virtus ꝓdeſt·ſic diffuſe ptractat apl's·i·Coꝝ. xiij·Et bn̄ media dicunt̄ caritate cō ſtructa·q2 caritas optime ↄgruit medio·q2 ꝓpum eſt caritati extrema coniugere ⁊ mediare et illud fit ꝓpter filias irl'm de q̄b9 eſt ad pn̄s ſermo Vn̄ totū precedēs ꝑ diuiſis ſtatib9 ſepatim applicat̄ ad ſolas filias irl'm·i·ad animas deuotas ↄiunctim pt̄ referri X ❡Vn̄ illud fercl'm poteſt dici q̄libet fidelis aīa p quā xp̄s verus ſalomon ꝑ grām ſuam facit ſibi q̄ſi quoddam ſedile ſeu vehicl'm·q̄a aīa iuſti ſedes ē ſapīe·i·ad Coꝝ·xiij·dicit apl's et portate deū in corpe vr̄o·facit aūt ſalomon ferculū illud de lignis libani vbi gloſa ſup hoc verbo fortib9 celſis ſponſis odoriferis imputribilib9 candidatis Dn̄t enim filie irl'm ſcꝫ fideles aīe q̄ debent eſſe ſedes ⁊ vehicl'm dei·fortes eſſe patiētia·celſi ſapīa·ſpecioſi ↄtinētia·odoriferi bona fama imputribiles pſeuerātia·et candidati innocētia·colūnas hui9 fecit argēteas q2 potētias ei9 rōnabiles fecit verbis ſacri eloquij ↄſentaneas reclinatoriū aureū·i·ſpem firmaꝫ dedit q2 filie ſyon certā ſpem de pueniēdo ad regnum dei hn̄t Et aſcenſum purpureū·i· appetitū celeſtiū ſiue ſcr̄um deſideriū· talis em̄ filia terrena ↄtemnit·celeſtia appetit ⁊ ſic quodammodo aſcēdit qui aſcenſus dicitur eſſe purpureus·quia ex memoria dominice paſſionis vt dictū eſt ❡Tertio pn̄cipalit̄ ſūt q̄daꝫ bone filie q̄ dicunt̄ filie iude De q̄bus dicit̄ in ps̄·Exultauer̄t filie iude ꝓpter iuditia tua dn̄e ❡Cōtra qd̄ notandū ꝙ exultatio denotat aliq̄ā

actuale gaudiū cum ↄgnicōe obiecti Ex quo ſequitur φ
bone filie & ſpecialiter iude deū cognoſcunt ꝛ in ei⁹ iudi
tio & iuſtitia exultāt· q: dei iuſtitia & dei iuditiū ipſas fi
lias ad deū recipiendū diſponit· ꝛ ſic diſpoſitas cuſtodit
q: iuſtitia & iuditiū preparatio ſedis ei⁹ Exultauerit igit
filie iude cum culpā in hac vita cū omni diligētia cauēt
& ad meritorie opandū toto conamine ſe inclinant· & ſic
deum cognoſcendo & virtuoſe opando eoꝝ cor exultat in
dño· cui ſoli cor ſuū dederit ꝛ nulli alteri Sed filie babilo
nis miſere q: cor ſuū aliis amatoribꝰ dederūt Cor em̄ eoꝝ
bonū dicit in pſ· ¶ Quarto ſunt alie filie bone q̄ dicunt
filie tyri de q̄bus in pſ· Filie tyri in muneribꝰ & ſunt ille
bone & deuote filie q̄ ſe totas ſcȝ cor ꝛ oēs vires deo dāt
ꝓ munere· & nihil retinēt qd in ſuitio dei nō exponāt ꝛ
expendāt Et ſunt filie q̄ offerūt regi ſalomoni auꝝ & argē
tum· veſtes· arma ꝛ hm̄oi Ad has igit bonas filias trāſi
bit hereditas Nūi· xxvij· ſcȝ eterna hereditas & eſt filia
melior filio· Ecc· xxxvj· Patet in hoc documēto de bonis
filiis ꝛ filiabꝰ parentes paciēter vincētibꝰ ꝛc·

¶ De ṽtutibꝰ aliq̄ dicēda ſunt preter ea q̄ ſup̄ dicta ſunt

Sequit aliud documētum videlicȝ· xlix· i quo ca
tho p ṽtutes & exercitiū virtuoſum vult corri
gere vias vitioſas in q̄bus mltiplicit ↄtingit
errare ꝝ ¶ Vnde dicit ¶ virtute vtere· Et q̄uis
ariſtotiles dicat φ ṽtutes ꝓprie ſunt amande· tn̄ virtu
tibus non eſt fruendū· ſ3 tm̄ vtendū q: tres ſunt res q̄bꝰ
Fruendū eſt· ſcȝ pr̄· fili⁹ ꝛ ſpūſſanctus · Et io catho dicit·
ṽtute vtere Et q̄uis in ſupioribꝰ aliq̄ dicta ſint de virtu
tibus tam theologicis q̄ȝ cardinalibꝰ · rōne tn̄ iſtiꝰ docu
menti adhuc aliq̄ ↄnectanda ſunt de ṽtutibꝰ ¶ Contra
qd notandū φ hoc nomen virtus antiq̄tus fuit ſoliꝰ for
titudis vt ait tulliꝰ Et rō iſtius eſt q: non ſtatim innotuit
hoībꝰ ṽtuoſitas aliaꝝ ṽtutū· ſ3 ṽtuoſi ſp appuerit q̄ dolo
ribꝰ facile vinci potuerit S3 poſtq̄ȝ expientia docuit aīm

habere certamina circa delitias et res quorum victoria difficilis est et vtilis. Vnde et virtuosi nominati sunt tales qui huiusmodi viuere potuerunt Vnde et virtus sic describitur in li. de ſpiritu et aia. virtus est habitus mentis bene institute.

3. ¶ Et intelligo mentem bene institutam ad ſimilitudinem regni quod bene instituitur ſi recte in eo consulatur et recte imperetur et recte obediatur. Sic mens instituta est cum ratio recte conſulit. volūtas recte imperat et vires ſubiecte voluntati recte obediūt. Hanc bonam institutā in mente facit virtus. ipſa enim illuminat rationem et volūtatem de ſeruitute peccatorum ſeu vitiorum ad imperium ſublimat. et igitur ſine ſeruitute mens pueriliter regitur Eccl. x. Ve terre cuius rex puer est Vnde ſine virtute tale regnū aſſimilatur regno roboam. qui potius acquieuit conſilio iuuenū imprudentū quam conſilio ſenū. iij. Reg. xij. Vnde. puer. iij. Per tria mouetur terra et quartū nō potest ſuſtinere per ſeruū cum regnauerit. per ſtultū cum ſaciatus fuerit cibo. per odioſam mulierem cū aſſumpta fuerit in matrimonio. Per ancillam cum heres fuerit dñe ſue Mouetur igitur terra ſiue turbatur cum regnū male regitur. Sed virtus facit in regno aie partem meliorem et nobiliorem regnare. et tunc beata est aia quia beata est terra cuius rex nobilis Ex quibus oibus ſequitur quod merito virtutibus debemus vti ¶ Vnde notandū vltra quod etiam virtus dicitur a vi propter quod ſaluator virtuoſos appellat violentos Mat. xj. Regnū celorum vim patitur et violenti rapiūt illud virtute igitur vtere et ipſam concupiſcas tanquam proprium bonum quia ipſa ad aiam pertinet. cetera ad corpus Sed hodie tanta est ſtultitia hoim quod de propria bonitate non curant cum tamen in oibus alijs bonitatem querant Quis est quod nullus vult habere malū ſeruū. malam vxorem. filiam aut tunicam et tamen vult habere malam vitam. Rogo te prepone vitam tuam tunica tua Vnde aug. Quid te offendit vita tua ſolus ſis malus et adeo cecitas mentis inualuit et adeo homo interior abſorbuit vt oia velit habere bona preter ſeipsum.

Sed plus debet hō amare bonitatem ꝓpam q̄ totum mōm Cum enim homo p̄ualuit toti mundo bonitas bonitati totiꝰ mōi preualet hoc aūt mouere dꝫ hoīeꝫ ad ꝓpe bonitatis amorem qꝛ ſicut homo qñ bonus eſt melioꝛ eſt oībus creatis viſibilibus Sic qñ malus peioꝛ eſt oībus creaturis Bonus aūt ſit homo p virtutes qꝛ virtus eſt bonitas hoīs ⁊ opm eiꝰ ſicut patet de opibus factis in caritate ⁊ extra caritatem Et nō ſolū ipſa bonitas opm ſed etiam bonoꝝ tpalium. Vnde malis non expedit habē bona tpalia cum talibus male vtant̄ Eccle. xiij. Bona ē ſuba cui non eſt pctm in conſcīa ſicut ſanguis coꝛpi humano non eſt bonus ſi ſit ſibi materia infirmitatis ſpūalis ¶ Seneca dicit dicis pecuniā pdidi O te felicem dicerem ſi cum iſta auaritiaꝫ pdidiſſes Sed manet iſta apud te. ꝫ tm̄ es felitioꝛ qñtum materia eſt ſubducta. A

¶ Virtute igit̄ vtere qꝛ ipſa aſſimilat̄ padiſo celeſti. Eſt enim pmo padiſus locꝰ habitacōis dei. ſic placet deo habitare in aīa virtutibꝰ adoꝛnata Vñ hieroni. nihil quietius nihil purius ea mente eſſe poteſt q̄ in dei habitaclm p̄paranda eſt. quem non auro templa fulgētia delectant ſed aīa virtutibꝰ oꝛnata ¶ Scdō qꝛ virtus ſicut padiſus eſt locus oꝛdinati amoꝛis Breuis enim ⁊ vera diffinitio v̓tutis eſt oꝛdo amoꝛis vt dicit augꝰ. B ¶ Tertio qꝛ vtrunq; ſcꝫ padiſus ⁊ virtus eſt locus gaudij. verum em̄ gaudiū ptinꝫ ad virtuoſum ¶ Et p̄mo hoc facit puritas ꝯſcīe Animus em̄ generoſus potius ⁊ quietius eſt in loco conſcīe qñ mundus q̄ quando immundꝰ naturaliter abhoꝛrens immunditiā ¶ Scdm̄ eſt libertas animi peccatoꝛ enim ligatus eſt añ aduētum grē ſeruitute peccati vt non poſſit facere quod vult qa ſupioꝛ ps rationis ⁊ vermis ꝯſcientie inuirtuoſum cruciat. malū em̄ ⁊ amaꝝ eſt relinq̄re deum Vñ augꝰ. tale bonū eſt deꝰ vt nemini deſerenti eum bene ſit Et eſt prima vindicta quam deus ſumit de peccatoꝛe non ſinens dedecus culpe abſq; decoꝛe

iuſtitie eſſe. cum tñ virtus hunc vex. vermẽ ceſſare faciat. ¶ Tertio eſt iocunditas boni opis cui⁹ gaudij ratio eſt: ꝙ opus virtutis eſt in medio. naťa vero in medijs dele ctatur in extremis conuerſať Sic viſus delectať in viridi colore q̃ medi⁹ eſt inter albũ ⁊ nigrũ. ſic aĩa gaudet qñ bonum opus facit tanꝗ̃ factum ſibi complacentem ⁊ triſtatur de malo tanꝗ̃ de fructu contra eam ¶ Quarto ex hoc ꝙ v̓tuoſus volũtatem ſuã diuine volũtati ꝯformet Non em̃ hꝫ verum gaudiũ q̃ voluntati diuine reſiſtunt Seneca vir bon⁹ quitq̃d ei acciderit equo aĩo ſuſtinebit ſcit enim hoc accidiſſe ex lege diuina ex q̃ vniuerſa procedunt Sed via v̓tutis hꝫ in pñcipio aliquid diffcultatis. qꝛ inconſueta eſt ſ; poſt iocunda efficiť Vnde gloſa ſuper illud mat. x. Arta eſt via ⁊c̃ qꝛ non niſi anguſto initio incipitur. ꝓceſſu vero tp̄is ineffabili delectacõis dulcedine dilatatur. C ¶ Inter virtutes aũt tres theologice obtinent pñcipatũ. virtuoſi em̃ quadã cathena trahunť que de v̓tutibus hoc mõ connectiť. In p̄mis fides aĩam q. quidaꝫ circulus ꝯplectiť. fidei ſpes annectitur. ⁊ ſpes caritate teneť. caritas opacõe expletur. opatio intentiõe ad ſuũ bonum trahitur Intentio boni pſeuerantia clauditur. pſeuerantia de⁹ fons oĩm bonoꝝ dabiť. igitur qui hac cathena tractus hanc turrim ſcandẽs culmen ei⁹ attingit non ſolum ſerenam vitam agnoſcere ſ; etiam in ea ꝑhenniter viuere. ſic gaudebit qꝛ in ea hui⁹ gľie conſors erit De iſtis aũt v̓tutibus theologicis ſufficiẽter tractať in ſumma virtutum. ideo hic tranſeo ¶ De v̓tutibus tñ cardinalibus aliq̃ breuiť tangam D ¶ Et p̄mo de prudẽtia de q̃ ſciendum eſt ꝙ prudentia virtus eſt quedã ſcĩa qua noſciť quid debeat eligi ⁊ quid contemni Vnde ipſa racõem multipliciter dirigit. p̄mo qñ ſit credendum Secũdo qñ ſit iudicandũ. Tertio qñ loquendũ Quarto quibus ſit loquendũ. Qnto qñ ſit tacendũ ⁊ de multis alijs prudẽs em̃ r̄ſpicit ſutaꝫ vitã. ⁊ ſi ceciderit ꝯſideat quõ

rſurgat nō ɔſiderādo vitā maloꝝ ſ; bonoꝝ ¶ Vn̄ theo-
impator quendā exceſſum ɔmiſit ⁊ in executōe; adduxit
dauid regem Et dixit ambroſius Si errantem ſecutus es
ſeq̄re ⁊ penitentem Refert etiā aug' in epl'a ad hieroni-
ꝗ dum cecidiſſet ⁊ alius ſuperueniens quō illuc ceciderit
interrogaret ne queſo q̄ras qualiter hic ceciderim inq̄re
qualiter me liberare poſſet Iſta em̄ ptinēt ad prudentia;
⁊ ſicut prudens ɔſiderat utam vita; ſic ⁊ conſiderat fu-
turam mortem De hoc nota quō in prima die ɔgnatiōis
impatoris artifices ingrediebant̄ ad eum oſ̄ndentes ſibi
lapides q̄rentes ab impatore de q̄bus lapidib' vellet ſibi
ſepulcrum fieri vt ſc; mortem ſibi ad memoriā reducerent
ne nimis extolleret̄ in honoribus ⁊ ꝓſperitatib' E
¶ Et nota ꝗ triplex eſt prudentia in cui' ſignū legim'
triplex animal de prudētia ɔmendari ſc; gallū de horarū
diſcretiōe ſerpētem de ſui renouacōe formicam de victu-
ali congregacōe Ex iſtis tribus aīalibus ſumit̄ in nobis
triplex prudētia ¶ Prima diſcrecōis ɔtricōne ¶ Scōa re-
nouacōis confeſſione ¶ Tertia multiplicacōis bonorum
opum in ſatiſfactiōe vt ſc; hō in gr̄a ſatiſfaciat ꝓ pctis
⁊ iniunctam ſibi pniam in gr̄a pficiat vt talis actus in
foro pniali ſibi iniūctus non tm̄ ſit ſatiſfactorius ſ; etiā
meritorius quod non eſſet ſi in pcc̄o mortali exn̄s pniam
ſibi iniūctam impleret ¶ De p̄mo patet ſicut enim gallus
tenebras noctis a luce diſcernit ſic hō in contricōne tene-
bras ꝓpe culpe diſcernere d; a luce diuine gr̄e puer xv
Qui ſapiens corde eſt appellat̄ prudens Sapiēs corde eſt
q̄ nec deſpat ex culpa n' preſumit ex dei gratia ¶ De ſcōo
dicit ſaluator Eſtote prudētes ſicut ſerpētes ſed ſerpens
veterem cutem deponit ⁊ ſic renouat̄ Sic hō in ɔfeſſiōe
veterem hoīem d; deponere vt poſſit dicere cū ſponſa in
canticis expoliaui me tunica mea i vili ⁊ pu'ſa vita ⁊
ɔūerſacōe Nam ſm̄ quod dicit̄ Job xij In antiquis eſt
ſapīa ⁊ in mľto tp̄e prudētia i in antiq̄s vetuſtate pcc̄i eſt

prudentia p quam renouat in confessione De tertio dictuȝ est vt dicit sap. vade ad formicam o piger et disce pruden tiam. Et primo qualem prudentiam habeat incongregādo quia congregat in estate. scdo que congregat custodit. Naȝ dicit plinius quod formice grana que comedūt colligūt. cumu los conponunt. et in secretiori domus parte abscondūt ne ab auibus rapiantur vel a vento dispergantur. Sic in proposito applica vt vis. ¶ Et nota quod per prudentiaȝ designatur opus quarte diei in quo creauit deus solem lunam et stellas per soleȝ intelligitur circūspectio in agēdum. est enim radiosus inferius et supius Mittit radios sicut probat martianus per lunaȝ que minimus lucida est. circumspectio in cauendū per stellas que iudicant minime vtriusque circumspectiōis circumstantie. Sed cum lucent de nocte que maxime sunt nāie in aduersi tate. aliquando enim viatores de nocte surgētes deuiant no ctem diem estimāt. igitur qui vult esse prudēs dȝ inter dieȝ et noctem distinguere. Aliquando enim vt dicit grego. creditur esse gratia quod est natura. hoc enim in multis actibus et bonis operibus contingit si homo prudēter aduertat. Inuenit enim homo se frequenter inclinatū ad opa mie vel ad alios actus et hoc ex natalibus Sed nota de hoc valde bene Sȝ quod dolenter refertur est illud quod scribitur Deutro. xxxij. Gens absque consilio et sine prudentia. quia non sapit discernendo preterita pctā nec intelligit pñtia picula. nec nouissima prouidet scȝ futura supplitia Habent enim tm prudentiaȝ huius modi que stultitia est apud deū quia nesciūt legere in libro sapie. Et si dicitur eis quod legant librū istum rñdent Nescio legere. signatus est enim liber. Dicitur enim in daniele quod sa pientes caldei. v. huius modi non potuerūt legere scripturam quia oculos habent et non videbūt. excecauit enim eos ma litia eorum Isti sunt de quibus dicitur baruth filij agar exquisi erunt que de terra. et quando non habuerūt sapiam et prudētiam pierunt propter suaȝ insipiētiam et stultitiā Vnde de hoīe prudēte dicitur Ecclesi. xxxiiij. vir multis expertus cogitabit

multa· et q̄ multa didicit errabit in tenebris Sed de hoīe prudente et stulto· dicit̄ Ecc̄· xxvij· Stultus ſicut luna mutatur· et ſicut luna mutat̄ in xij· ſignis q̄ ſunt in zodiaco ſic ſtultitia hoīs oñditur in xij· ſignis Nota de hoc alibi

F ¶ Seq̄tur alia virtus q̄ vtendū eſt q̄ dicitur fortitudo Eſt aūt fortitudo rer̄ magnar̄ appetitus et viliū contemptus et laboris cum vtilitatis rōne ꝑpeſſio vt ait tulli9 in rethorica Et eius ptes ſūt magnificētia· fidutia patientia· pſeuerātia · Eſt aūt magnificentia magnarū et excelſar̄ rer̄ ſm tulliū Sed hec magnificentia · vel eſt cordis dedignando ſubijci vilitatibus vel ꝓuari libertatibus· vel eſt oris ꝓfitendo veritatē in ſermone · vel eſt opis magnifice agendo in effectib9 · ꝑma magnificentia erant prediti antiq̄· et eſt hoīs Eſt eñ ꝓpum hoīs habere glorioſum et excelſum ſpūm · querētem quō honeſtiſſime viuat et iōo dꝫ dedignari· ſubijci vilitatib9 et pctis maxime· Seneca epl'a· lxviij· dicit ad maiora natus ſum· q̄ʒ vt ſim mancipiū corpis mei Et alibi idē dicit Si ſcirē deos ignoſcitos et hoīes ignoturos adhuc peccare dedignarer ¶ Secunda etiam fuit in antiq̄s ſcꝫ ꝓfitendo ver̄ in ſermonibus ¶ Narrat eñ valerius· ꝙ cum quedaꝫ mulier immerēs· i· ſine meritis fuiſſet damnata· rege temulento ꝓuocarem inq̄t ad philippum· ꝟ ad ſobriū · qua voce excuſſit ei crapulam · et coegit eum ſnīam iuſtiorem ferre· cauſa diligenti9 pſpecta ¶ Tertio magnificentia et fortitudo debet eſſe in opibus· ſcꝫ omni pcto fortiter reſiſtendo ¶ Vñ legitur in vitis pr̄m· ꝙ quidam impugnatus a luxuria miſit manū ſuam ad igneꝫ et obuſſit oēs digitos qō tamen ꝓpt̄ ardoreꝫ libidinis non ſenſit Hanc aūt virtutem multū iuuat corpus macerare abſtinētes vñ dixit abbas iohēs breuis ſtature· ſicut legit̄ in vitis pr̄m· Si voluit rex aliquā ciuitateꝫ īimicor̄ ſuor̄ tenere facit prī9 aquas et eſcas tenere et fame piclitari et tūc ſubijciūt̄ ei ita eſt et paſſio ventris ſi in ieiunio et fame conuerſetur

homo inimici eiꝰ q̄ impugnant aīam eius infirmantur
G ¶ Scḋa pars fortitudis dicit̄ fiducia que etiam multū viguit apud antiquos Eſt aūt fiducia p̄ quā magnis ⁊ honeſtis rebus ipſe animꝰ multū in ſe fiducie cuꝫ ſpe certa collocauit. vt ait p̄mo rethorice li. iij. ꝙ cū alexander infirmaret̄ ⁊ ad vnam pocōnem medici oēs ſnīam direxiſſent quā philippus medicꝰ debebat porrigere Cūqꝫ ſupueniſſent lr̄e a pimone admonētes alexandrū vt caueret inſidias philippi Quod cū alexander legiſſet medicamen hauſit. lr̄aſqꝫ legendas tradidit philippo poſtea Conſtāti enim fiducia prius ſūpſit pocōem. q̄ꝫ medico nuntiaret ſuſpicōem ob magnam fiduciam. quaꝫ habebat de medico. Deleui em̄ malū de eo non credidit. vn̄ dixit Non eſt credibile vt quem tanto tp̄e amaui ab ipſo nō diligar H ¶ Tertia p̄s dicit̄ pacientia. q̄ etiam prediti fuer̄t antiq̄ Et hec pacientia eſt honeſtatis aut vtilitatis cum rerꝫ arduaꝫ ⁊ difficilium volūtaria ⁊ diuturna pꝑpeſſio. vt ait tullius vbi ſupra Que q̄dem patīa poſtmodū eſt in ſuſtinentia ꝯtumeliaꝫ vel imꝑperioꝫ quā antiqui habebant Vnde narrat̄ in libro de nugis ph̄oꝫ ꝙ ariſtippus rn̄dit cuidam dicenti ſibi imꝑperia vt tu lingue tue. ſic ⁊ ego aurium meaꝫ dn̄s ſum. q. d. ſi tu potes loqui mala lingua tua. ſic ego poſſum audire auribus meis. Nota multa exempla alia ¶ Vn̄ lathianidas nobilis ſpartariꝰ cum trecentis auibus pugnauit ꝯtra regem gerſem ꝓ libertate patrie. q̄ alacri aīo eſt exhortatus ſuos. d. ſic prandete cō militones mei. tanq̄ꝫ apud inferos cenaturi Cui oēs intrepidi paruer̄t. nūtiauit eis nihil reſtare niſi mortem. ⁊ animauit eos ad oīa paciēter ſuſtinēda. Sed patīa tertio mō eſt in remiſſiōe iniuriaꝫ. ⁊ hac erant prediti antiqui. Vn̄ cicero de laude ceſarea dicit ꝙ nihil ſolebat obliuiſci niſi iniurias. ꝫ etiam negat ſe iniurias ſuſcepiſſe. Vn̄ ſeneca libro tertio de ſocrate narrat. ꝙ cum iret per ciuitatem ⁊ eſſet colapho pcuſſus. nihil ampliꝰ dixiſſe refertur q̄ꝫ ꝙ

moleſtum eſſet q neſcirent hoies qñ cum galea pͦdire debeberent Conſimile narrat eodē libro de lentulo q cum expuiſſet in faciem dyogenis dyogenes qñtum potuit extercſit d affirmabo te inquit oibus o lentule falli eos qui te negant os hre et in oibus talibus multū iuuat iniuriaꝝ obliuiſci vt ait Seneca epl'a lxxxxvj ¶ Quarto mō patia eſt in moderacōe diſciplinaꝝ ſeu correctionū et hec viguit in antiqs ſicut narrat valerius libro iiij di q architacarentiꝰ cum aduertiſſet iura ſua negligētia multiplici corrupta et pdita intuens ꝗ iſtuꝫ male meritū inqt ſumpſiſſem a te ſupplitiū niſi eſſeꝫ tibi iratus maluit eñ ipſum impunitū dimittere q ꝓpter iram iuſto grauius punire J ¶ Quarta ps fortitudis eſt ꝑſeuerantia q etiam antiq vigebāt Vñ p pſeuerantiā hō fit ſtabilis vt non fungat aduerſitatibꝰ nec extollat pſperitatibus nec terreat cominacōibus nec flectet pcuſſioibus Vnde ſicut dicit libro tertio de nugis phoꝝ Socrates negauit ſapientem poſſe offendi ꝫ aduerſus oēm fortunā robore virtutis ſue manere immobilem hoc eñ precipitium ſcꝫ erigere aīm ſup minas et ꝓmiſſa fortuita ait Seneca de natalibus omiſſioibus libro iij Et dicit expoſitor ſuper boetiū de ꝯſolacōe phi poſueit duo dolia in limine domus iouis de qbus oportet intrātes bibere Domꝰ ionis eſt bm ipm hic mundus Jſta duo dolia ſunt aduerſitas et pſperitas de qbus oportet guſtare mōum intrantes

K ¶ Jſta igit virtute vtere ſcꝫ fortitudie q ipſa facit hoiem fortem adbuiendū pugnandū et ſuſtinendum ¶ De primo dicit bern Dñe labor totius vite mee non eſt vnius hore Et ſimiliter de ij inqt bern hō ponens deū adiutorem ſuum facile vincit inſtantiam oſtium et temptacōnum De tertio apl's dum infirmor tunc fortior ſum et potens Nam virtus in infirmitate pficit Si igit vis eſſe fortis et fortiter buire habeas amorē dei Si oēm vis vincere inimicū pone deū adiutorem tuū Si mala

nō vis dulciter tollerare·reſpice ad p̄mium eternalium gaudioꝝ Non em̄ ſunt ɔdigne paſſiones huius tp̄is ad futām gloriam Scribo igit̄ vobis iuuēs q̄m fortes facti eſtis ⁊ viciſtis malignū L ¶ Eſt ⁊ alia virtus q̄ eſt vtenda·que dicit̄ tp̄antia·que ſic deſcribit̄ a tullio di· ꝙ eſt v̄tus aīam regens circa delectacōnes corpales ſiue circa delectacōes ſenſuū·ipſa etiā eſt oīm virtutū modifi catiua·Sine hac enim·v̄tus eſſet ſuo mō ſicut equꝰ ſine freno·vn̄ deus oīa creauit in modo·nec aliq̄d eſſe voluit ſine modo·nunq̄ȝ enim fecit vnū ɔtrarioꝝ·qn̄ ⁊ alteꝝ fa ceret·et vnum eſſet alteriꝰ refrenatm̄·ꝓpter qd̄ diuerſa ſunt anni tp̄a·vt fiat quedam tp̄antia·Si enim ſp̄ eſſet eſtas calor immoderatꝰ oīa aduceret Et ſi ſp̄ foret ẏems frigus ſtringēs nihil naſci pmitteret ꝓpter qd̄ dies ſucce dit nocti·⁊ nox die ¶ Conſidera etiā homo in teipſo·q̄a cerebro frigidiſſimo·cor fontem caloris deus ſuppoſuit ⁊ pulmonem tanq̄ȝ quodam flabello cordis incendiū tp̄at In maiori etiam mōo motū celi ⁊ planetaꝝ obuiacōe fre nauit·⁊ eiꝰ incendiū ex motu gn̄atum aquis ſupioribus tempauit Dicūt etiam ſapiētes·ꝙ luna eſt tanti frigoris cauſatiua·ꝙ oī menſe terre ẏemeȝ adduceret ſi calor ſolis eius efficatiam non frenaret M ¶ Eſt igit̄ intemp antia non ſolū ɔtra ꝓhibicōem diuinā ȝ etiam ɔ natām Ex quo patet ꝙ tp̄antia eſt diuine volūtati conformis· indictioni ⁊ rationi ⁊ natē ¶ Vn̄ ipſa ɔmendat̄ primo ex hoc ꝙ homini honorem ſuū cuſtodit·honor aūt hoīs eſt vt rationabilitate vtens·ab irrationabilibꝰ ratiōibꝰ diſtinguat̄·hoc aūt facit p iſtam v̄tutem·homo em̄ appre henſo delectabili vitioſo poteſt illud reſpuere ſi vult qd̄ non facit brutū ¶ Scōo ɔmendat̄ ex hoc·ꝙ deo famili arem reddit·Ipſa enim ſm augꝰ·deo ſeruat integrū cor quod deꝰ ſpēaliter reqrit dicēs prebe fili mi cor tuū mihi· Vnde augꝰ·libro ɔfeſſi·p ɔtinentiā colligūtur in vnū a quo in mlta fluximꝰ·Minus em̄ te amat q̄ aliq̄d tecum

amat · qȯ non ꝓpt̄ te amat ¶ Tertio· q꞉ ipſa deo q̄ ſpūs· eſt hoīem ſpūalem eſſe facit · ⁊ ſic filios dei ablactat · ſepando eos a ꝯſortio tpalium quod deo valde gratū eſt · ⁊ ſic ipſa tabernaclm̄ dei ſanctificat Et vt vno verbo dicaꝫ placet intm̄ ꝙ ſine ipſa nullus pt̄ placere · Qui enim in carne ſunt deo placere non poſſunt Ro· viij · ¶ Quarto q꞉ ipſa eſt frenum quo corpus hūanum a ſpiritu regitur: ſine quo ſpūs corpi periculoſe preſidet · Sicut aliq̄s piculoſe inſedit equo ſine freno · vn̄ ipſa iuuat illaꝫ ptem que magis infirmata eſt · ſcꝫ carnem Mat· ſpūs quidem ꝓmptus · caro aūt infirma Vnde adepcōne hoſtis familiaris cuſtodit · nulla aūt peſtis efficatior ad nocendū · q̄ familiaris inimicus Et breuiter non eſt digna ponderatio aīe ꝯtinentis quam vocamus tpantiam ¶ Seq̄tur de quarta virtute cardinali q̄ dicitur · iuſtitia · de q̄ nunc breuiter aliq̄ ſunt tangenda ¶ Contra qȯ notandum · ꝙ in ſupioribus aliqua etiam ſunt tacta de iuſtitia · Et tm̄ ad pn̄s notandū · ꝙ iſte termin⁹ iuſtitia ſumit̄ dupliciter ⁊ primo large ꝓ bonitate Et tunc ſunt due ptes iuſtitie ſcꝫ declinare a malo ⁊ facere bonū · Vnde ſup illud · q̄rite regnū dei ⁊ iuſtitiam ei⁹ dicit gloſa · Juſtitia recta eſt oīa obſeruare que xp̄s docuit Sed qn̄qꝫ ſumitur minus large ſcꝫ ꝓ virtute reddente vnicuiqꝫ qȯ ſuum eſt ¶ Et anſhel· deſcribit eam ſic Juſtitia eſt rectitudo volūtatis ꝓpter ſe ſeruata · voluntas aūt dicit̄ · q꞉ lapis cum deſcendit · recte agit faciendo qȯ debet Non tn̄ dicit̄ iuſtus eſſe · q꞉ nō eſt rectitudo volūtatis in lapide · ſꝫ in hoīe poteſt eſſe iuſtitia · q꞉ in eo poteſt eſſe rectitudo volūtatis Et hac v̄tute vigebant antiqui ¶ Vn̄ pyrata quidam dicit̄ dixiſſe ad alexandrū interrogatus ab eo · quare ſic mare moleſtum haberet · ſcꝫ in mari ſpoliando homīes Rn̄dit ⁊ quare tu terram Sꝫ q꞉ ego in parua claſſe hoc facio dicor pyrata Tu aūt totam terram ſpolias · ⁊ depredaris · vnde ⁊ ipſi antiqui patres ꝓpter iuſtitiā non pepcerunt filijs Sicut

narrat valeri⁹ de marino torquato ·Cui cum eſſet filius accuſat⁹ ⁊ conuict⁹ protulit ſnīam contra eū· d ·Cum ſit uanum filium meū pecunias a ſocijs accepiſſe probatum ſit·republica ⁊ domo mea indignū fore iudico·Vnde dicebat pirrus rex·ꝙ iſte eſt iuſtus q̄ difficili⁹ ab honeſtate q̄ ſol a curſu ſuo auerti poteſt·ſicut ſupra dictū eſt·Si igit̄ ignari legis diuine tales fuerūt·in opibus iuſtitie amore temporalis glorie·q̄les deberent eſſe illūinati fide·ordinati caritate,certi ſpe glorie O ❡Pro iuſtitia hic notare poteris·mlta exempla de iuſtitia ex libro collationum· ❡Sed notandū ꝙ iuſtitiam tria omendant·Primo natura p rectitudinem quā dedit corpori hūano ·ideo enim de⁹ dedit eam rectam vt iſta corporea rectitudo exterioris hominis hoīem iſtum interiorem·q̄ ad ymaginem dei factus eſt De ſpūali rectitudīe amoneret vt videat q̄d vnicuiq; debeat eſſe·ſcʒ deo·ſibi·⁊ proximo ❡Scđa eaʒ conmendat·ꝙ ea q̄ ſunt iuſtitie pro magna pte naturaliter in corde hoīs ſunt ſcripta Vnde thobias dixit Qđ non velles tibi fieri alteri ne feceris·Hanc iᵃ ſcripturaʒ omendat di·vſq; ad mortem certa ꝓ iuſtitia·Vnde beati q̄ eſuriūt ⁊ ſitiunt iuſtitiam·Sed ex iuſtitia hoīes dicuntur iuſti· ❡Nota ſupra q̄ requirūtur ad hoīem iuſtum·⁊ alia que volueris poteris hic notare de iuſtitia P Iſtis igit̄ ṽtutibus vtere·q̄r iſte virtutes cuſtodiūt lectū ſalomōis ·i·conſcīas noſtras ·vt ī his verus ſalomon rex pacific⁹ ſanguine ſuo·que in celis ⁊ in terris ſunt ſcōum apl'um poſſit quieſcere·iuxta illud Cañ·lectū ſalomonis ·lx·fortes ambiūt ex fortiſſimis iſrahel·vni⁹ cuiuſq; enſis ſuper femur ſuū·ꝓpter timores noctnos ❡Vbi innuit ꝙ lectulum conſcie·iſte q̄tuor virtutes cuſtodiūt Et primo ſtabilitas conſtantie ſeu fortitudo·q̄r·lx·fortes lectū ambiunt Vnde fortitudo eſt q̄dam virt⁹ tenens mediū inter timores ⁊ audatias·Vnde excludit preſumpcōʒ q̄ facit hoīem aggredi aliquid quod eſt contra vires ſuas ❡Secundo

excludit timiditatem ſeu formiduloſitatem. q̄ facit hoīem trepidare timore vbi non eſt timor nec deberet eſſe timor. Sꝫ fortitudo inq̄ꝫtū virtꝰ eſt ſtās in limitibꝰ ſuis. faciēs hoīem ſm̄ exigentiam ⁊ dictamen recte rōnis ꝓ cristo in ſpūali certamine agonizare fortes igit̄. p. lx. fortes intelliguntur Et q: apud infideles qui nihil ſciunt de btā vita futura non poteſt eſſe tanta ↄſtantia mentis in actu fortitudinis ſicut apud fideles q̄ fide dei vidētes ⁊ certa ſpe expectant poſt mortem laboꝝ ſuoꝝ eterna premia. igitur apud infideles ⁊ ſi fortes inuenti ſunt. ⁊ adhuc aliqui inueniant̄. non tn̄ fortiſſimi Sed in iſrael .i. in his q̄ vident deum ipm̄ p̄ oculis in oībus factis ſuis habentes inueniunt̄ fortiſſimi. tales em̄ fortes facti ſunt in bello. ꝟ vtinam in xp̄ianis vera fortitudo inueniret̄. timeo ꝙ in paucis. timor em̄ mōanus ⁊ humanꝰ hanc virtutem extermīauit. ⁊ igit̄ lectꝰ ↄſcīe male in eis cuſtodit̄ ꝟ intrāt inimici ⁊ hoīem in lecto interfitiūt ſicut dictū eſt in materia de ſomno ⁊ dormicōe ¶ Scd̄o iuſtitia cuſtodit. quia oēs tenebāt gladios in manibus. ⁊ p gladios intelligit̄ iuſtitia. vt gladiꝰ .i. iuſtitia. oīa iniuſta reſecet ⁊ abſcidat gladij em̄ ancipites ī manibus eoꝝ ſcꝫ iuſtoꝝ. Vn̄ iudic. iij. legit̄. ꝙ aroth fecit ſibi gladiū ancipitem ⁊ vtebatur vtraqꝫ manu ꝓ dextera. ⁊ gladiꝰ dicit̄ anceps. q. habēs duas aties ex vtraqꝫ pte ſcindentes. q: p iuſtitiam amputantur noxia. ⁊ inſerunt̄ bona ⁊ vtilia Et iuſtus vtraqꝫ manu vtit̄ ꝓ dextera. q: in oībus factis ſuis ſp mouetur intencōe dextera ⁊ bona. ⁊ nunq̄ꝫ ſiniſtra ⁊ mala ¶ Tertio q: iſti fuerūt ad bella doctiſſimi p qd̄ intelligit̄ prudentia. q: ſciūt qn̄ ⁊ quos ſuis gladijs dn̄t pcutere. quos etiā ictus. ⁊ a quibus debent ſuſtinere hn̄tes expientiam armoꝝ ſpūalium Bella enim gerūt ↄtra hoſtem antiquum q̄ tpis longeuitate exptꝰ eſt infinita. ⁊ bella mouet. ergo oportet nos eſſe doctiſſimos ¶ Quarta cuſtodia eſt tpantia. q: vniuſcuiuſqꝫ enſis ſup femur ſuū. vt per

tẽpantiã poſſit vitia cordis. oris. et opis reſecare ¶ Circa quod notandũ. ꝙ in ſacra ſcriptura inuenit̃ gladius. in ore. in corde. in manu. ſuper femur ¶ Primo in ore vt ex hoc deſignetur. ꝙ reſecande ſunt ſuꝑflue locucões. quia de omni verbo otioſo oportet reddere rõnem. vt de quolibet verbo otioſo dicat̃ Apoc. i. De ore eius gladi⁹ acutus ex vtraq; pte exibat ¶ Scdo in corde ad deſignandũ. ꝙ reſecande ſunt illicite cogitacões. gladius igit̃ intrat in corda eoꝝ vt poſſent reſecare oẽs malas cogitationes ¶ Tertio in manu ad denotandũ. ꝙ reſecãde ſunt indeuete actiones et opacões diſſolute. pſ. Gladij ancipites in manib⁹ eoꝝ ¶ Quarto ſuꝑ femur. ad deſignandũ. ꝙ reſecande ſunt carnales delectacões, affectiones. et libidinoſe ꝯmocões ſicut ĩ ꝓpoſito dicit̃ Accingere gladio tuo ſuꝑ femur tuũ potentiſſime. Additur aũt ꝓpter timores nocturnos. q̃ ſunt piculoſiores diurnis. eo ꝙ minus pñt preuideri. Vnde p huiuſmõi poſſunt intelligi temptacões occulte. et latentia picula. vñ pſ. A ſagitta volante in tene et c̃. Nota ſupra expoſicõem illius dicti in materia de pugna R ¶ Sed notandũ ꝙ ꝯmuniter dicitur ꝙ virtutes cardinales ſunt ꝯnexe hoc dictũ eſt intelligendũ ꝙ virtutes cardinales ꝯnectunt̃ inclinatiue et diſpoſitiue ſic ꝙ qui h; vnã pfecte. h; inclinationem et pñcipium partiale reſpectu aliaꝝ virtutum ¶ Exemplũ. ſiquis h; caſtitatem virginalem pfecte. et aliq̃s ſibi mortem minet̃ vel vulnera. vel verbera. niſi fornicet̃ iſte hñs caſtitatẽ virginalem et nullam fortitudiem. q̃ nunq̃ habuit actũ fortitudis. iſte anteq̃ fornicet̃ vult ſuſtinere oĩa tormẽta et elicit actum primũ fortitudinis reſpectu ſue virginalis caſtitatis actual̃ vl̃ habitualis q̃ eſt cã effect⁹ immediate pcialis Ex quo patet ꝙ nulla virtus moralis repugnat alteri Et ideo virginitas et caſtitas ꝯiugalis non repugnant. ſed vna inclinat ad aliam Ex quibus oĩb⁹ patet q̃ ꝯſulte catho ꝯſulit ne extrem⁹ ĩ via dicit Virtute vtẽ ꝙ

vitiū qñ ꝑ latet in intimis noſtris ac ſi lateret in carne aut in ſanguine et mani Feſtat in ipugnacōe et temptacōe. ¶ Exemplum de impatiā q̄ in multis latet et non manifeſtat adextra niſi qñ quis offenditur. tunc em̄ oñdit impatiām ſuam ab extra q̄ intus latebat. qñ talis nihil aduerſitatis patiebat Et ideo dicit quedam patiā campanilis. vñ campana q̄diu nō pulſat non ſonat. ſic ſūt q̄dā q̄diu aduerſitate non tangunt patiētes apparent. ſed qñ tangunt ſtatim apparet eo᷑ impatiā. et tales non vtunt v̄tute patie S ¶ Virtutib9 aūt vtimur vt virtuoſe et bene viuam9. vñ autem et virtuoſe viuim9 in preſenti vt in futo ſemp viuere valeamsu. et ad claram dei viſionem ꝑuenire valeam9 ¶ Que ſcʒ dei viſio et fruitio per tria ſm augꝰ libro de orōne acquirit. Videbit inq̄t deū Qui bene viuit. Qui bene orat. Qui bene ſtudet Unde aug9. de ciuitate dei Qui habuit actiuā bene vixit. quia edificauit argētum. et ideo videbit clare q̄ vitam contemplatiuam edificauit au᷑. et igit videbit clari9 q̄ ex vtraq̄ ꝑpoſita edificauerit precioſos lapides et videbit clariſſime Oportet igit vt mūde et v̄tuoſe viuat. vt deū videat beati em̄ m ōo corde qm̄ ꝛc Unde aug9 Errat quiſq̄ qui veritatem putat cognoſcere ſi adhuc neq̄ter viuat T. ¶ Circa qd notandū. ꝙ beatus aug9. in die natalis ſui q̄ eſt in dieb9 nouembris fecit conuiuiū ¶ Et in iſto inter cetera queſtionem mouit Quid eſſet bn̄ viuere. q̄ ꝑ tres dies continuata diuerſe ſnīe a diuerſis ꝑlate ſūt Aderat em̄ ibi tunc bt̄i auguſtini puer. quem beatus aug9. in adoleſcentia ſua genuerat dum ad huc eſſet gentilis Hic tn̄ inter ſeniores iuuenes vtpote anno᷑. xv. Interrogatus tandem a pr̄e q̄d eſſet bene viuere. Is inquit puer bene viuit q̄ immōdum ſpūm non hʒ. Tunc pater. ꝫ quē caſtū vocas Eum ve qui nil peccat. an eum qui ab illicito cōcubitu abſtinet. Et puer quō inquit poteſt caſtus eſſe ſi ab illicito concubitu tm̄ abſtinet. ſed ceteris peccatis non

deſinit inquinari Sed iſte verus eſt caſtus. q̄ deo attēdit: et illi ſoli ſeruit. cui ſeruire vtiliſſimū eſt. et cui9 ſeruitio vacare pfecte ſola libertas eſt. Et die tertio beatus aug9 determinans predictam queſtiōem. diffiniuit qđ ſit bene viuere. di. Vita beata eſt. cum illud qđ eſt homini opti9 et amatur et habet Qui em̄ appetit qđ habere non poteſt crutiatur. Sed qui hoc appetit quod appetendū non eſt egrotat. et hic miſer eſt Non enim eſt beatus q̄ non hab3 quod amat. qualecūq3 vel qđ amat habet ſi nocinum ſit omniſq3 Fruit eo quod amat. et q ſummū bonum amat q̄s eum beatum negat. Ipm aūt rex ſummū bonū dixit plato dn̄m. Vnde vult pl̄m eſſe amatorem dei. quādo phia ad beatam vitam tendit Vnde aug9. ſup illo verbo ſaluatoris Qui non intrat p hoſtium etc̄ dixit Ad hoc qdex pdeſſet bene viuere vt det ei ſemp viuere. Nam cui non datur ſemper viuere. quid pdeſſet ei bene viuere. q: nec viuere dicendi ſunt. q fidem bene viuendi vel pter cecitatem neſciūt. vel pter inflacōem contemnūt Qui igit bene viuit deum videbit ¶ Scđo qui bene ſtudet et hoc in libro conſcīe. de hoc nota ſupra. quomodo conſcientia dicitur liber in quo legere debē9 in materia de cōſcientia ¶ Tertio q bene orat. de oratione etiam nota ſupra igit pter bene viuere virtute vtere.

¶ De vita pn̄ti que mobilib9 et immobilib9 reb9 cōpat.

M Odo ſequitur aliud documentum. ſc3. l. et lj.

¶ Troco lude Aleam fuge. V

¶ Vbi aduertendum q per trocum q̄ eſt lignū rotundū quod pueri per gyrum agitant. ſic q ipſum lignum continue mouetur. et ſi durare debet ludus. troc non quieſcit. Intelligitur vita iſta preſens que ſemper rebus mobilibus et tranſeuntibus comparatur. Quia hō nunq̄3 in eodem ſtatu permanet. ſicut Iob dicit Cum iſto troco. ſc3 vita pn̄ti ludere dēmus prudenter et circūſpecte

vt ſemper in memoria habeamus ⁊ cogitem⁹ ꝙ ipſa non eſt ſtabilis ⁊ ꝑmanens. ſed tranſitoria. ⁊ ſemp fluens in mortem vt agnoſcam⁹ ꝙ in preſenti vita in exilio ſum⁹. vt ad patriam ſitiamus & ne felicitatem ipſam q̄ramus. cum inſtabilis ſit ſicut trocus X ¶ Circa quod notandum. q: dixi ꝙ vita noſtra rebus tranſitorijs ꝯpatur: Eſt notandū ꝙ vita noſtra compatur. nubi. rori. hoſpiti & curſori. Et primo nubi. Job. vij. Sicut nubes ꝑtranſit & ꝯſumit̃. ſic qui deſcendit ad infernū non aſcendit. ſic enim nubes de inferioribus eleuat̃ & a calore celeſti. & aſcendit volatq; in alta ꝑ tempus. & qn̄ eſt in ſua altitudine circumfert̃ & agitatur ꝯtinue ſine quiete ſicut troc⁹ ⁊ cadit tandem ad terram reſoluta Sic homīes in vita preſenti oriunt̃ d̃ terra. eleuant̃ ad dignitates & honores vbi agitantur. fatigant̃ & inq̄etantur. & tandem de dignitatibus decidunt. & deſcendūt in terram ¶ Scd̃o compatur rori Vnde oſee. vj. vita noſtra quaſi nubes matutina. ⁊ ſicut ros mane ꝑtranſiēs. Ariſtotiles. ij. metha. dicit Ros non poteſt eſſe niſi vnius diei. Sic & vita nr̄a omni die vnam dietam currimus ad mortem. ¶ Tertio comparatur hoſpiti Quilibet enim noſtrum ſtat in iſto mundo. non quaſi in domo propria. ſed quaſi in hoſpicĩ. Nota ſupra de hoc quomodo mundus comparatur hoſpiti ¶ Quarto comparatur curſori. Job. nono. Dies mei velotiores fuerunt curſore. tranſierunt ⁊ non viderunt bonum Sic igitur patet quomodo vita noſtra cōtinue mouetur. ⁊ eſt inſtabilis ⁊ ideo troco comparatur. Sed cum illa ſic lude. vt ſemper cogites. ꝙ mundus tranſit & concupiſcentia eius Johis. ij. In hoc igitur ludo elige. vel amare tempalia & tranſire cum tempore. vel amare xp̄m & ineternū viuere Rez tempalium fluuius tranſit. ſ; iuxta aquã fluuij nata eſt arbor dn̄s noſter hieſus xp̄s

Si rapis inpreceps tene lignum· & fluentem vitã noli a mare· ¶ Nõ em̃ hoc eſt ſecurũ vulpecula debẽs tranſire ſup glatiem apponit aurem ad glatiem vt ſi audit aquã fortiter currentem ſub glatie nullo modo de ea confidit· q2 non potens ad ſuſtinendũ eam R ¶ Iſta cautela nos debemus vti in hoc ludo Naȝ gloria mõi eſt q̃dam pulcra ⁊ ſplendida glaties· Delectabile eſt hoĩbus hono rari· paſci delicate veſci· hr̃e magnam familiam Sed ca= uendum eſt· q2 glaties valde fragilis eſt Auſcultare igit̃ & audi murm̃ aquarũ tranſeuntiũ ſub iſta glatie & audi es qꝫ nõ tranſiuit mõ rex· mõ papa· mõ comes· mõ miles etiam de ceteris· & igit̃ de tali glatie non eſt confidendũ Et igitur ſic lude cum pñti vita vt hic tibi prouideas de alio hoſpitio Peregrini em̃ honeſti recipiũt in die· quia ſi non placet eis primũ hoſpitium poſſunt mutare· Sed qui recipiunt̃ de nocte freqñter male eſt eis· ¶ Sic legit̃ de leuita in gabaon· ideo male fuit ſibi· vide hyſtoriam ¶ Sic in ꝓpoſito in pñti vita de futo hoſpitio prouidẽ debemus ⁊ conſiderare miſerias illorũ q̃ hoſpitati ſunt in malo hoſpitio· ſcȝ in inferno · vt ad aliud hoſpitiũ veni amus· Per iſtum igit̃ ludum vita preſens eſt ordinanda· ſine mora· nec expectandũ eſt vt velis poſt ordinare ſicut multi fatiunt· q̃ dicunt ſp cras Trocus em̃ qñ in preſenti cum eo ludimꝰ mouetur & non quieſcit· Vnde augꝰ · ſũt qui futura ordinant q̃ non ſunt in ſua poteſtate· & pñtia in ordinate relinquũt illam ꝑtem vite · quam deus iam dat in ꝯtumeliam dei expendũt ſed illam quã nondũ eis dedit volunt deo dare· vitam quam hñt volunt perdere & quã non habent ꝓponunt vtiliꝰ expendere ⁊ diſponẽ Bern· Quid de futo miſer tam temerarie preſumis tanq̃ momenta tꝑum in tua & non in ſua poteſtate poſuerit · Certe tales ludum neſciunt · quia frequenter perdunt lu dum & decipiuntur ¶ Vnde Auguſtinus in quadaȝ epi ſtola· Cauendum valde eſt illud qđ multi tam numero·

q̄ ſenſu ſtulti faciunt. Qui quāto diutius viuunt tanto ſibi maiorem ſpem viuēdi nutriunt. ⁊ timorē feſtinātis mortis abijcientes a ꝓpoſito ſancte vite deficiūt Verum namq̄ eſt ꝙ quāto diuti⁹ aliquis vixerit. tanto breui⁹ victurus eſt. ⁊ quāto fit longius a die natiuitatis receſſit. tanto ſibi ꝓpinquior dies ſue mortis. ⁊ retribucō toti⁹ vite ſue. Sicut igit̄ p ſingulos dies ī p̄teritū vitam tuam deficē ita certus eſto ſpatiū bene viuendi quotidie tibi creſcere. Eſto itaq̄ ſolicitus vt ſpatiū vite qđ tibi reſtat ſic expendas. vt de die in diem ſcḋm mentis ꝓpoſitū ad meliora extendas Vnde ſeneca ad lucillum epl'a. xij. nemo ꝙ breue viuat. ſ q̄ diu viuat cogitat. cum tñ omnib⁹ poſſet contingere ꝙ breue viuāt. ſ q̄ diu viuat nulli Z ¶ Et. j. Quidam vero tunc viuere incipiūt cum deſinendum eſt ¶ Vñ in iſta materia nota ꝓ quo hic tractat̄ de vita. ꝙ triplex eſt vita. ſcꝫ. nat̄e. grē. ⁊ glorie ¶ Prima eſt in coniūctione aīe cum corpe ¶ Scḋa in vnione aīe cum deo. ¶ Tertia in cognicōe. fruicōe ⁊ dilectiōe dei. Prima vita nimis dubie ⁊ penaliter. Scḋa bñ ⁊ moraliter. Tertia beate ⁊ feliciter. Prima eſt a deo. Altera ſm deū. Tertia cum deo. Prima vita eſt omunis hoībus ⁊ beſtijs bonis ⁊ malis. in q̄ iuſtis aduerſitates ꝓueniūt. q. opa egerint iniquoꝝ in q̄ impij ita ſecuri ſunt. q̄i iuſtoꝝ facta hābeāt. Et de hoc habet̄ Gen̄. Omne tempus quo vixit Adam dcccc. xxx. annoꝝ ⁊ mortuus eſt. Etiam de ſeth ⁊ multis alijs ¶ Et nota ꝙ ſcripta ſancta ſignant̄ etatem ⁊ annos bonoꝝ filioꝝ dei ꝯputāt. Annos vero chaym ⁊ ſeminis ſui non ponit. p qđ euidenter oñditur. ꝙ vita malorum non eſt vere vita dicenda Grauior eñ mors ipſam ſequitur. ⁊ peſſimo fine ꝯcludit̄ A ¶ Vita eñ malorum congrue nominat̄ obſtaclm̄ diuini muneris. ꝯꝓbriū xpiani noīs. nouerca virtutū. interfectrix bonoꝝ opm. ſuitus demonum. ſemita viciorum. inimica iuſticie. nunc finalis impenitentia. perdities gracie. ⁊ initium mortis.

eterne. Et de talibus dicit Melius fuiſſet eis ſi nati non fuiſſent Jobis .xxj. Quare impij ſublimant̄ ↄfortanturq̄ diuitijs .q.d. q̄re viuūt qui vita indigni ſunt. q̄ quotidie a deo recedūt Ducunt em̄ in bonis dies ſuos ⁊c̄ ¶ Sc̄da vita eſt vita gr̄e. qua viuunt hoīes in vita hieſu criſti ⁊ in ſpe futuri ⁊ bt̄i ſeculi ī dilectiōe dei. ⁊ p̄ximi. ⁊ ceteris bonis ſpūalib9. Ad hanc vitam ſuandam vocat nos im menſa dei pietas. tanq̄ hoīes exiſtentes in egypto. nolēs mortem pc̄tōis. ſ; vt conuertat̄ ⁊ viuat vita gr̄e Et ſoli illi iſta vita viuūt. q̄ ex egypto exeunt. ⁊ eum vocantem ſequūtur. q̄d patet in figura ¶ Legit̄ em̄ ꝙ moyſes miſſ9 a deo ad filios iſrahel in multis exhortacōib9 ⁊ laborib9 tandem induxit eos vix vt deſerere vellent egyptū. licet duris laborib9 ⁊ ſeruitus p̄merent̄ pharaonis Poſtq̄ aūt ad mare rubrum deueniſſet. iteꝝ laborioſa exhortacōe cū pharao itm̄ eos pſequeret̄ eos induxit. vt eū p̄cedentē ſe q̄rentur in mari q̄d in. xij. vijs erat diuiſum. vt traditur in hyſtorijs Et etiam caſſio. ſup iſto verbo Diuiſit mare rubrum in diuiſiones. in gloſa Sed moyſes aduocans ſingl'as trib9 hortabat̄ vt eū ſequeret̄ Cunq̄ timuiſſent intrare mare rubrum ſymeon leui iudas. p̄mum ingreſſ9 eſt ⁊ ibi meruit regnū B ¶ Ad p̄poſitum deus per moyſen .i. p ſuos famulos xp̄ianos ex egypto vocat. vt eum ſequant̄. ⁊ vita gr̄e viuant. q̄d tn̄ deus vix obtinet licet ſtatus pc̄ti hoīem affligat ¶ Seq̄ntes autem p. xij. vias incedunt. ⁊ incedere debent ¶ Prima via eſt vt ſtu deas obedienter deo. ⁊ proximo ſupiori. ſc; viere. Ino bedientia em̄ fuit malum quod eiecit adam de paradiſo ⁊ eſt filia ſuperbie. ⁊ initium omnis noſtre miſerie. De obedientia habes ſupra ¶ Secunda via. eſt cum proxi mo tuo tibi pari pacifice inquātū in te eſt ⁊ concorditer viuere. quia beati ſcilicet pacifici. vt ſupra dictum eſt ¶ Tertia via vt cum inferiorib9 te humiliter habeas ⁊ nemine; contemnas vt lucifer oēs inferiores contempſit

et ſi ſic feceris cum lucifero non damnaberis ¶ Quarta via vt oībus quos offendiſti ꝑ poſſe tuo reconciliari ſtudeas. hoc enim tm̄ diligit deꝰ vt etiam dixerit Si offers munus tuū ad altare et ibi recordatus fueris ꝛc. Cum enim in omni ope nr̄o tria attendere debeamus ſcꝫ honorem dei. et edificacōem ꝓximi. et meritū noſtrum. Deus tn̄ eſt tante bonitatis. ꝙ plus reſpicit ad nr̄am vtilitatē et ꝓximi edificacōem. q̄ȝ ad honorem ſuū Offerre em̄ munus ad altare dei ꝑtinet ad honorem eius. Sed qui illud offert cum odio ꝓximi non hꝫ meritū. ſꝫ ſcandalizat iſtum vult igit̄ deꝰ. ꝙ interdum homo intermittat ad tempus honorem ſuū et proximi meritoriā faciat oblacōem Criſ. vide mīam dei. q̄ plus reſpicit vtilitatem hoīs. q̄ȝ ſuum honorem. plꝰ diligit ↄcordiā fratrū q̄ȝ munera ¶ Quīta via eſt vt inimicos tuos diligas et eoꝝ iniurijs parcas Hoc em̄ vult ſaluator. d. Si dimiſeritis hoībus peccata eoꝝ dimittet vobis pr̄ celeſtis oīa pcīa veſtra ¶ Sexta vt pcīm odias. et pcīm omiſſum amēdes ¶ Septima vt cor cuſtodias. et vt hoc meliꝰ fiat ¶ Octaua vt omēs ſenſus tuos cuſtodias diligenter ¶ Nona vt hec pn̄tia inordinate non diligas ¶ Decīa vt deuote orōni inſiſtas ¶ Vndecima vt penas et̄nas abhorreas ¶ Duodecima vt gaudia eterna toto corde appetas. Per iſtas igit̄ vias in vita gr̄e viuūt et ambulant q̄ ex egypto ꝑfecte exeunt vt ad eternam q̄ eſt vita glorie ꝑueniant vbi erit vita longiſſima. q̄ in pn̄ti bene vixerit nunc. tunc tm̄ viuet qn̄tum deꝰ. qꝛ ſcriptū eſt Juſti aūt in ꝑpetuū viuent. nihil autē breuius vita iſta cui mors ſꝑ fuit coniūcta ¶ Et qꝛ q̄dam vita gr̄e. et heu multi in pcīs ¶ Notandū eſt illud quod refert̄. ſcꝫ ꝙ rōni quondam ſolebāt duos mittere ꝑ totam romam ad domū cuiꝰlibet vt ꝑſcrutarent̄ q̄d opis haberent et facerent et qualiter viuerent et totū conſcripſerūt ſiue bn̄ viuerent ſiue male. Sed ad numerū annoꝝ vite non computabant niſi annos vel dies. q̄bus bene vixīt

Mortuo aũt aliquo hoĩe·ſurrexit ex his duobus vnus qñ corpus tradebat̃ ſepulture·d· mortu9 eſt ſortes vel plato·q̃ vixit quatuor annos· vel qnq3·vel huiuſmodi nimia explicando·qui tñ cum vixit erat centũ annorum iuxta Bern.omne tps quo de deo non cogitas computa pdidiſſe Et ſic fecit ille heremita·q̃ requiſit9 q̃diu vixerit Rñdit annos decem Et cũ alter diceret quot vltra·lxxx· annos hrẽt·rñdit annos quos in ſeclo pdidi non oputo ſed tm̃ annos q̃bus deo ſeruiui·q2 qd̃ pditũ eſt oputari non decet·Hoĩes autem imprudentes ludum vtilem·i· conſideracoẽm x̃pe vite negligẽtes·egyptum exire nolũt ſed remanere·ludũ aleaꝝ·i·vanitatem hui9 mõi ſectãtes decem plagis egypti flagellant̃ et pcutiunt̃·Sicut enim legimus q2 pharao nolens dimittere pplũ3 domini·tota egyptus fuit flagellata Nota de hoc alibi C ¶ Sequitur in documẽto·Aleam fuge Dictũ eſt ſupra·q2 illud eſt maxie fugiendũ quod maxime impedit v̾tutem Alea aũt ẽ inſtrumẽtũ quo exercet̃ ludus noxius et mala cum taxillis h3 quatuor ſuphities diſtinctas·et ĩ qualibet ſuphitie ſũt ſex linee ſeu protractiões·p quibus rote ponunt̃ et ſumunt̃ ſm fortunam taxilloꝝ ¶ Ad x̃poſitũ ad iſtum ludũ incurrit hõ ſex mala et pctã·que vix nũari et omẽ ſurari pñt·igit̃ iſte ludus eſt fugiend9·Quatuor em̃ ſũt ſuphities·Prima eſt obliuio dĩ·Scdã incognitio ſui·Tertia amor mõi·Quarta incuruatio deſiderij D ¶ Et ſup iſta q̃tuor x̃trahunt̃ linee ſex·q̃ ſunt ſex que ſapiens enumerat Ecc̃·i·d·Arena maris·pluuie guttas·dies ſcli Quis enũat altitudĩem celi·latitudinem terre·et xfundum abyſſi q̃s dimenſus eſt·q·d·Sex ſunt vitia per ſex lineas ſignata·q̃ vix numerari vel menſurari pñt· G ¶ Et pmo p arenam maris notat̃ collectio cupidoꝝ Arena maris vndaꝝ et eſtu foris pellit̃ Vñ expimẽto docet̃·q2 q̃ñtumcũq3 terra ſup quã arena maris x̃icit̃ ſit fecũda et fructibus apta per arenã redditur ſterilis et infecunda·

Similiter q̄nto magis mlt̄iplicat̄ arena· tanto magis pt̄ de aqua maris accipe· & ſic arena magis multiplicatur· q: materia ſalſedinis derelicta· ↄuertit̄ in arena & ſic ſine ſtatu multiplicat̄ maris receptio ī arena ¶ Sic in ꝓpoſito accidit in hac pte· ꝙ ꝓſperitas hui9 mōi· q̄ maris vnda bona tp̄alia ad hoīes pellit· Vñ de mōo regl̄ariter dicit̄ ꝙ bona mōi cadūt ad eum Et accidit freq̄nter· p̄mo fuit v̄tuoſus ſicut dictū eſt de terra· ꝙ primo fuit fructifera ſic etiaꝫ fuit deuotus ad deū· poſtea reddit̄ vitioſus ꝛ indeuotus ꝛ ſterilis ab opibus v̄tuoſis· ſicut freq̄nter apparꝫ de ſubito ꝓmotis ad alta· q̄ primo fuerunt beati immaculati in via· poſtmodū ꝑueniūt ad defecit · Defitiūt em̄ ī bonis opib9 poſtmodū cauſat̄ in eis affectio inordīata ad h̄ita & ſolicitudo nimia ad h̄n̄da Et ſic ſequit̄ ꝙ q̄nto plus colligit· tanto plus ſitit ꝛ q̄nto plus ſitit · tanto pl9 bibit Quis em̄ numeret iſtam arenam ꝛc̄ Et hoc quo ad primam lineam F ¶ Scd̄o p pluuie guttas notatur inclinatio luxurioſoꝝ· q̄ nō poteſt faciliter numerari Vñ ariſtotiles· ij· de gn̄atione· ꝓbans generacōem eſſe ētnaꝫ vtit̄ tali forma· quā ponit· ij· poſterioꝝ· ꝑ medio demonſtracōis circularis · Si inq̄t pluit ſuꝑ terram nēe eſt vaporem fieri· ꝛ neceſſe vaporē ↄdenſaꝫ in nubes· ꝛ ſi nube aquoſa erit pluuia· erit etiā vapor & nubes erit· etiā erit mutua mutatio ſine ſtatu ¶ Ad ꝓpoſitū dy̅abolus ſuper luxurioſos pluit cogitacōes illaq̄antes circa modū peccādi· ꝛ ſic excitat̄ vnus languor amoris carnalis ↄcupiſcentie & ſenſus obnubilans rōnem · & attendit̄ libido ſicut patuit in ſapientiſſimo ſalomōe ita ꝙ difficile eſt tali malitie facere finem boni ¶ Tertia p dies ſeculi non preuaricādo narrato ꝛ aduocatoꝝ· q̄ placitāt & iudicāt cauſas ſeculi de q̄bus dictū eſt ſupra G ¶ Quarta p altitudinem celi notatur ambitio ſuꝑboꝝ· Dicit enim ariſtotiles ·xxv· problematum· ꝙ quando ventus flat · maiora vident̄ exiſtentia in tali vento q̄ ſunt realiter & cauſam

reddit· q: talis vent9 reddit obſcurum aerem ꝛ odenſum: ſed res in ſe· in medio denſiori apparent maiores· ꝙ in rariori ¶ Moraliter talis ventus eſt ſupbia· qꝛ quilibet inflatus ventus ſup te apparet ſibi multo validior · ꝙ ſit ſm ſolidam veritatem Supbus em̄ roboam dixit ꝙ minimus digitus ſuus eſſet groſſior dorſo pr̄is ſui· iij· R̄e· xij· Q̄nto ſe reputat· tanto magis ſe extollit· ꝛ q̄nto inferiora ſibi minora videnꝫ· ⁊ ex hac inflanꝫ· qꝛ vento ſupbie alti9 eleuanꝫ · Ita ꝙ inflāmatio ꝛ eleuatio mutuo ſe augmētant· Vñ ps̄· Supbia eoꝝ q̄ te oderūt aſcendit ſp· Et ɔtra hoc ſane nobis ɔtulit apl's Nolite alte ſape· qm̄ q̄ altam facit domū ſuam querit ruinam ꝓuer · xvij · ca·
D ¶ Q̄nto p latitudīem terre denotaꝫ adulatorū ɔceptio ¶ Videm9 em̄ ꝙ pila ꝓiecta ī terra· luta ⁊ plana faciliter moueꝫ ad oēm ptem ad quam vētus pellentis eam impellit ⁊ non hꝫ obſtaculū motus ſui ¶ Moraliter pila hn̄s orbicularem figuram q̄ licet exteri9 apparet honeſta· interi9 tn̄ vilibus crinibus vel alijs eſt impleta ⁊ ſignat ambitioſos quoſlibet pn̄cipes ⁊ prelatos laudes ⁊ ɔmendacōes hoīm appetētes· q: licet orbem regāt ⁊ exterius purpura ⁊ byſſo induanꝫ · Interiora tn̄ eoꝝ ſunt plena ſtolida vanitate ⁊ putredīe · Adulatores igiꝫ deſideriū taliū ꝓſequentes vt acq̄rant eoꝝ gr̄am ꝛ fauorez vel aliqđ lucrū tpale· p̄dicant eis placita quo ad mūdū; ꝛ ſuadent eis ſuauia · quo ad carnem· ꝛ de piculis anime non tangētes· ⁊ igiꝫ faciliter moueꝫ ad iniuſta extorſiones ꝛ ſubditoꝝ oppreſſiōes · q: p eoꝝ adulacōem ratio regulans deformaꝫ ꝛ remorſus ɔſcīe q̄ deberet obſiſtere adulatur ⁊ nubilatur I ¶ Sexto p profundum abyſſi notaꝫ deſperatio impioꝝ· Abyſſus enim eſt profunditas aquaꝝ impenetrabilis ad quam adinuicem abiſſi omes aque ſeu torrentes per occultas venas terre reuertuntur Et dicitur abiſſus quaſi ſine candore · Et iſto modo deſperatio eſt quaſi puteus ſine fundo · qꝛ non poteſt per

pnīam penetrari·ad quem puteū oīa peccata niſi deſtru
antur oīa finaliter reuertunt·q: oīs impenitēs finaliter
deſperabit· Et ideo finialiter qñ anima cadit in hunc pu
teū q̄ eſt ſine fundo fidei & caritatis candorē oīe; & pul
critudinem amittit·bonitatem em̄ dei in pn̄ti contemnit·
pruer·xviij· Impius cū in pfundū maloꝝ venerit otem
nit ſ; ſequit ignominia ꝛ opprobriū eum ſequit· Iſti igitur
ſup lineas alee ludūt ꝛ vtilitatē vite ſue·q̄ eſt lud⁹ tro
ci negligunt R ¶ Et de iſtis expunctis concordat
ſapiēs d·Sex ſunt q̄ odit de⁹·ſc; ¶ Oculos ſublimes quo
ad ambitioſos & ſupbos in q̄bus eſt altitudo celi ¶ Se
cundo linguam mendacem·i·adulatores·in q̄bus eſt lati
tudo terre ¶ Tertio cor machinās ·cogitacōes peſſimas
ad luxurioſos· in q̄bus gutte pluuie ¶ Quarto manus
effundentes ſanguinem innocentem quo ad auaros ꝓpter
arenam maris ¶ Quinto teſtem fallacem quo ad aduo
catos & iudices · & hoc ꝓpter dies ſeculi ¶ Sexto pedes
currentes in malū·quo ad deſpatos ꝓpter pfunditatem
abyſſi ¶ Sed ſeptimū deteſtat aīma ei⁹ ſc; q̄ ſeminat inte
fratres ī ē aīam ꝓpa; & criſtum ꝓpter piculoſum ꝛ abomi
nabilem ludum·diſcordia;·ſic ꝙ frater diſcordat a fratre
·i·homo a xp̄o ¶ Scd̄o principaliter ad aliū intellectum
exponit documētum illud Troco lude ꝛc· ſc; vt per trocu;
qui p gyrum agitat ſacra ſcripta intelligit·que diuerſis
modis exponit·nunc hyſtorice·nunc miſtice·nunc tropo
logice·nūc anagogice·vt p iſtū ludum talis intelligatur
expoſitio·Sed q: in ludo iſto ſunt duo principalia ſc; fla
gella ꝛ trocus Sic duo pn̄cipalia in ſacra ſcripta·ſc; veri
tas ꝛ figura·in q̄bus iſto mō eſt ludendū·Vn̄ apl's dicit
ꝙ oīa otingebant illis in figura primo Coꝝ·x·Et in illis
verbis expmit apl's temp⁹ preſignatū · ꝛ tempus gratie
oſeruatum·primū fuit ſub lege moſayca·ſcd̄m ſub lege
euangelica·Hic poteris notare quomodo ſinguli angl'i
fidei figurati ſunt in veteri lege· Ite ſeptem ſacramēta &

oīa alia noue legis vtpote ſepté dona ſpūſſancti de q̄bꝰ oībus tranſeo ¶ Seq̄tur aliud documtum. Aliena fuge Vbi notare poteris q̄ntitatem vitij. ludi aleaꝝ ⁊ taxilloꝝ ex multis circūſtantijs vt habes in ſūma vitioꝝ.

¶ De ꝓhibicōe oīs iactantie ⁊ arrogantie.

N Vnc ſequit̄ aliud documtum ſcꝫ. lij. .i. quo dicit̄ ¶ Nil arbitrio vitium tuaꝝ feceris. ¶ Vbi aduertendū. ꝙ hoc documētum in vno ſenſu poteſt accipi negatiue. ⁊ ſic nihil hoꝝ q̄ feceris debes p arrogantiam ⁊ iactantiam tibi aſcribere ¶ Scdō poteſt equipollere vni affirmacōi ſcꝫ iſti. omīa bona que feceris gr̄e diuine aſcribere debes. vt de vtraq; ſumatur illud apl̄i. ij. Coꝝ. iij. ꝙ non ſumus ſufficientes cogitare aliquid ex nobis tanq̄ ex nobis ȝ ſufficientia nr̄a ex deo eſt Apl̄s igit̄ hoc documtum plene intelligēs omne ſuū eſſe actu. ⁊ omne ſuū bonum deo attribuit d. gratia dei ſum id quod ſum. ⁊ igit̄ oēm ſuam ſufficientiam dicit ex deo eē J ¶ Et igit̄ quo ad primū intellectū ꝓhibet̄ hic anthonōaſice Oīs iactātia ⁊ arrogātia q̄ eſt filia ſupbie ¶ Quatuor em̄ ſūt ſpēs ſupbie. ſm ꝙ tangit grego. in moralibꝰ. Aut q2 homo a ſeipſo hr̄e exiſtimat illud bonum qd̄ hꝫ. aut ſi ab alio ſuis tn̄ meritis hoc hr̄e reputat ¶ Tertio ꝙ ſe de hoc iactat ¶ Quārto ꝙ ſingulariter apparere vult. Vn̄ contra arrogātes ſaluator dure loq̄tur ſcꝫ de illis q̄ de ſe ꝯfidebant. d. duo hoīes aſcenderūt in templū vnus phariſeus ⁊ alter publicanꝰ In phariſeo fuit arrogātia. quo ad deū. quo ad ꝓximū. quo ad ſeipm̄ Quo ad deum q2 apud ſeipm̄ orabat non apud deum q. d. ipſi ⁊ non deo placens ¶ Scdō quo ad ꝓximū q2 dixit non ſum ſicut ceteri hoīes ¶ Tertio quo ad ſe. q2 ſe alijs ſupiorem reputabat M ¶ Et in iſta materia de iactantia eſt notandū ꝙ ipſa in hoībus ex pluribus cauſa‹t› Primo ex flagitijs ꝓpijs Vn̄ augꝰ. ij. confeſſi. Audiebam eos iactantes flagitijs ſuis Seq̄tur ⁊ libebat facere non

tibidi facti ſed vane laudis differentie · ꝙ non tm̄ ꝓpter factū tales malefecerīt in ſe · ꝭ etiaꝫ vt ſe de talibꝰ poſſent iactare Vn̄ pſ̄ · qꝺ gloriaris in malitia Et igit̄ gregoriꝰ · ij · Paſtores ſūt q̄ illicita q̄ etiā fatiūt laudant · ⁊ pleꝝꝙ plus ore q̄ꝫ ope delinquūt Vn̄ yſaie · iij · Pctum ſuum q̄ſi ſodomo p̄dicauerīt ¶ Scd̄o fit ex diuitiaꝝ affluētia Sapi · v · Quid nobis ꝓfuit ſupbia noſtra · qꝺ diuitiaꝝ iactantia · tranſierunt oīa ſub vmbra ¶ Tertio fit ex cordis arrogantia · Iere · xlviij · Altitudinem cordis ego ſcio · ⁊ arrogantiaꝫ ⁊ iactantiā ¶ Quarto fit de ɔtemptu iactātie ⁊ hec ē piculoſior Vn̄ iero · ad euſtochiū vt iactantiam gñet ꝙ iactantiā ɔtēpſiſti · Iactandi genus eſt nimis latere · ⁊ aſpectui hoīm ſecedere Vn̄ criſ · ſup mathe · Si te laudauerint · non te laudabit dn̄s · ⁊ econtra · Iactando igit̄ bona q̄ facit hō pdunt̄ · ſilēdo ſeruant̄ Prouer · xxvij Laudet te alienꝰ · ⁊ non os tuū · Tu igit̄ ſm apl̄m nihil hēs qꝺ non accepiſti · igit̄ nihil virium tuarū r putes te feciſſe Et ad iſtum punctū oīa poſſunt applicari · que de vana gloria dicta ſunt vel dicent̄ Et q̄uis non ſumꝰ ſufficientes ex nobis tanq̄ꝫ ex nobis · aliqꝺ cogitare vel facē q tm̄ ſufficientia nr̄a ex deo eſt · igit̄ diuina coopāte gr̄a multa bona facere dēmus ⁊ ſue bonitati oīa aſcribere · ⁊ iſte eſt intellectus iſtius documēti ſcꝫ affirmatiuꝰ · De gr̄a multa nota ſup̄ i illo documēto mutuū da · gratie igitur diuine aſcribamꝰ quicq̄ꝺ boni fecerimus · ⁊ quicq̄ꝺ boni habemus ·N ¶ Circa qꝺ notandū · ꝙ multe ſunt bonoꝝ dr̄e que oīa a diuina gr̄a ꝓueniūt Et p̄mo ſūt bona ⁊ in his eſt duplex dr̄a Quidaꝫ em̄ iuſti dicunt̄ ſine labore ⁊ ſolicitudine Et hoc ex diuina gr̄a · q bene eis vtunt̄ ⁊ iuſte poſſident ⁊ ſine inordinata ſolicitudīe · Animus em̄ humanus circa diuitias afficit̄ multipliciter ſm diuerſos gradus · Primus collocat̄ in inferno · Scd̄us in igne purgatorij terminū hn̄s in celo · Tertiꝰ in terra collocat̄ ⁊ terminat̄ in terra · Quartus eſt in terra exn̄tium iam

celeſtis O ¶ Primus eſt cum animus tanto amore afficitur ad tpalia· ꝙ ꝓ ipſis acquirendis & retinendis· etiam ſi aliter non poſſet· vellet tranſgredi mandata dei & talis collocatur in iferno ¶ Secūdus eſt cum tranſitoria ſine dolore amitti non poſſunt ꝯpoſita cum electione de his & de minimo mandato preeligeret oīa· & in infinitū multiplicato pdere q̄tū minimū mādatū tranſgrediēdo amittere deum· aliter non hr̄et deum in amoris ſui fundamentum ¶ Tertius gradus eſt vt qn̄ ſic aīa afficit̄ ad tpalia vt oīa ſine dolore poſſit amittere· & ſine leticia pcſidere Et iſte gradus non hꝫ qd̄ ignis exureret· & tales etiā hic accipiūt hoc premiū ꝙ a nullo aduerſo pn̄t triſtari· & ſūt illi de quibus dicitur· Juſtus non triſtabit̄· quicqd̄ ei acciderit· q2 talis in nullo tranſitorio iocundat̄· ſꝫ tm̄ in deo ꝗ tāto feruentiꝰ· qn̄to obiectū fuerit iocundiꝰ ¶ Quartꝰ gradus eſt ꝙ quis tpalia non vult poſſidere nec aliquo modo afficit̄ circa ea· ſꝫ ꝯtemnit oīa Qui igit̄ bonis qui bene acquirūt ea poſſidēt & paupibꝰ diſtribuunt̄ ex gr̄a dei eſt· Econtra aūt malis bona ſubtrahūtur· q2 male eis vtunt̄· viro em̄ cupido & tenaci ſine rōne ē ſuba eiꝰ Ec̄· viiij· Sed aliqn̄ mali ditant̄· ne ſi qd̄ boni egerit irremuneratum non remaneat· Vn̄ abraam filijs ꝯcubinaꝝ largitus eſt munera· iſrael aūt accepit hereditatē ꝓmiſſiōis & tales ſunt diuitie ꝯgregate in malū dn̄i ſui· Econtra aūt qn̄ꝫ talia ſubtrahūt̄ bonis ne inordinate ad ea afficiantur ꝗ occaſionem habeant ad malū· & totū illud eſt a gr̄a dei P ¶ Secūdo ſunt bona corpalia inter q̄ precipuum eſt ꝓles· & in hoc eſt duplex diuerſitas Juſtis em̄ aliqn̄ multiplicant̄ proles· q2 ſolicite eos ad diuinū cultū inſtruūt ꝗ nutriūt ſicut deꝰ reddit rōem q̄re abraāꝫ dedit ꝓlem· ſcio inq̄t ꝙ p̄ceptur9 ſis filijs tuis ꝙ timeāt deum Sed eō malis ſubtrahunt̄ ne pr̄em ſeqn̄do veſtigia mala multiplicent̄ ſic abſalon legunt̄ ſubtracti filij Itē aliqn̄ proles ꝯceditur malis· vt bona iniuſte acquiſita per eos

diſtrahant͛· qꝛ em̄ iniuſte ꝯgregat· alijs congregat· ⁊ in bonis ſuis ali⁹ luxuriabit͛ Econtͣ au͛ aliqñ iuſtis negāt͛ filij· ne ꝓpter eos in pn̄tibus diuinus cultus minuat͛· ſic patuit in helij q̄ plus honorauit filios q̄ȝ deū. ¶ Tertio ſunt bona naťalia· ſic robur· Fortitudo· pulcritudo ⁊c̄· In his ē diuerſitas Aliqñ enim boni ſp infirmant͛· ita q̄ȝ in diuino ſuitio impediūtur· qḋ quidē fit vt pl⁹ mereātur cum apl's dixit Cum infirmor tūc fortior ſum ⁊ potens· Coꝛ· xj· ⁊ vt in bono cuſtodiant͛· qꝛ v̓tus in infirmitate pficit͛· Econtra mali ꝯſuātur fortes vt eťnaliter infirmē tur ¶ Quarto ſūt alia bona· aliqñ enim labunt͛ ⁊ nunq̄ȝ reſurgūt c⁹ cauſā ē ingratitudo de pꝛiorib⁹ bn̄fitijs Cum em̄ peccat non ex paſſiōe· ſȝ ex tedio abijciētes iugum dei vt abſq̄ȝ iugo poſſint viuere. Ecōtra alij diu viuētes in pcto ſubito ꝯuertunt͛· qꝛ interim aliq̄ bona fecer̄t opa p q̄ iuſtificacōem ꝯſequūtur· cum q̄dem fit qḋ ſuū delictum cognoſcūt ⁊ ſuū errorē deteſtant͛· pfecte ſic dauid q̄ñ dixit miſerere mei de⁹ Et filius ꝓdigus in ſe reuerſus ⁊c̄. Q

¶ Quīto ſunt bona ſpūalia vt v̓tutes ⁊ hui⁹modi ⁊ in his ē etiā dr̄a· Aliqñ etiā magni viri ſancti nulla fatiūt miracl'a· qꝛ mō fides p eos ꝯfirmari non h̄ȝ Econtra q̄dā mali ex pacto demonū mirabilia fatiūt· ſeu facere vident͛ Qḋ quidē fit vt ꝓbet͛ ſi ī fide ſtabiles ſim⁹ vl' vacillem⁹ ſicut· iiij· Re· i· legimus de Ioꝛam q̄ miſit nūtios ad con ſulendū beelzebub· deū acharon q̄ſi non eſſet de⁹ in iſrael Sed non dȝ auguriū in iacob· nec diuinatio in iſrael Itē aliq̄ ſimplices ſancti mira opant͛ ad dei gloriam. vt deus oñdat eoꝝ merita· iuxta illud Ioh· xiiij. Qui credit ī me opa q̄ ego fatio ipſe fatiet. ¶ Sexto ſunt bona eternalia ⁊ hec ſunt in duplici dr̄a· Aliqñ enim aliq̄ deū diligūt ⁊ ſp ſunt in tribulacōe· ⁊ hoc vt excitent͛ ⁊ ꝓbent͛ ⁊ pcon ſeqn̄s magis p̄mient͛ Tribulatio patiām opat͛· patiētia ſpem· ſpes aūt non ꝯfundit Ad ro· Sȝ eō mali ſp ſunt ī gaudijs ⁊ delitijs h⁹ mōi· ⁊ hoc qꝛ ptē in t̄ra ꝓmiſſiōis

non habēt ſicut filij ruben Gen·xxxij· Item alij finaliter damnant̄ q̄ videntur ſp bn̄ vixiſſe· q̄ꝛ non opanti ꝫ perſeueranti corona pmittit̄ Mat·iiij· Qui pſeuerauerit vſq̄ ī finē hic ſaluꝰ erit Alij eō aliqn̄ fuerīt pc̄tores ꝛ ſaluant̄ q̄ꝛ deus nouit mutare ſn̄iam ſi tu noueris mutare vitam Non em̄ eſt volūtas dei mors impij· hoc aūt eſt a grā dei Ex his patet quicq̄d boni habemꝰ diuine volūtati aſcribere dēmꝰ· ⁊ ſcd̄o quicq̄d boni facimꝰ ⁊ facere potuimꝰ eius bonitati aſcribamꝰ Ipſe em̄ dixit Sine me nihil poteſtis facere· ꝫ quicq̄d vobis dixero facite· Joh̄·ij· R·

¶ Dixit em̄ in nuptijs implete ydrias aq̄· ſi vinum non habetis ¶ V.n̄ ſi ydrie ·i· potētie intellectiue· nō hn̄t vinū iuſtitie caritatis ꝛ ſapīe · vinū enim infirmos mortificat ⁊ inebriat Sic iuſtitia v̄a ⁊ ſapīa malos ⁊ p pc̄tm infirmos mortificat· in eo q̄ꝛ mortē eternā talibus ꝯminat̄ bonos aūt letificat in eo q̄ꝛ vitā eternā eis pmittit· ꝛ ſic delectat ⁊ inebriat vt terrena oīa ꝯtemnent· ⁊ ſola eīna deſiderent Et ſi illud vinū deficit· tūc implete ydrias aqua ·i· amara pn̄ia Iſte em̄ aq̄ vident̄ eſſe amare · q̄ vident̄ eē aque inuēte a filijs iſrael in marach Sed moyſes ·i· xp̄s lignū crucis ꝛ memoriā ſuam paſſionis in aq̄s mittit· ⁊ dulcorant̄· q̄ꝛ p talem memoriam oīs amaritudo vertit̄ in dulcedīem Et dico q̄ꝛ implere debetis ydrias in nuptijs pn̄tis vite· q̄ꝛ pn̄ia ſera raro eſt v̄a ꝛ fructuoſa· q̄ꝛ in pn̄ia ſera raro habet̄ diſplicētia a pc̄to· q̄ꝛ vehemēs dolor ī morte ⁊ paſſio ſenſibilis impedit vſum rōis Et q̄ꝛ talis pn̄ia vt ī plurimū fit ex timore ſuili ſcʒ pene eīne quā q̄s timet Et q̄ꝛ ſaluator dixit īplete ydrias aq̄· q·d · facite frēs dignos pn̄ie· ⁊ hoc nō pt̄ eſſe ſine grā aſſiſtente· vt meritorie poſſimꝰ pn̄iam agere· igit̄ deo dēmus hoc attribuē S

¶ Sed q̄ꝛ de pn̄ia hic fit mentio· Nota ſm remigium · q̄ꝛ ymago pn̄ie depingit̄ ad ſimilitudīem hoīs denudati p totū corpus· q̄ tenebat in manu ſua flagellū ferreū cum q̄tuor nodis ferreis In primo nodo ſcribatur plango ·i· in.

ſcđo dico· in tertio volo· in quarto fatio ¶ Ad ꝓpoſitum· volens ſatiſfacē iuſſioni ſaluatoris ⁊ ꝓpe ſaluti ꝓuidere· vt ſcȝ ſit ver⁹ penitēs requirit̄ p̄mo ꝙ ſit hō ¶ Pnīa em̄ dȝ hr̄e tres ꝯditiões· ſcȝ integritatē· taciturnitatem· ⁊ diuturnitatem Que tres ꝯdictiões per tres lr̄as poſitas in hoc noīe homo ſignant̄· Nam h· non eſt lr̄a· ſȝ aſpiracōis nō· Sed p̄ma lr̄a eſt O· p quā ſignat̄ integritas Integrum em̄ eſt qđ circulare eſt Vn̄ linea circularis pfectiſſima eſt· ⁊ non eſt poſſibile ꝙ ſibi aliqđ addat̄ ſm Ariſtoti· ij· celi ¶ Pnīa igit̄ dȝ eſſe pfecta ⁊ integra· vt ſicut oīs · corpis peccauit· ita peniteat lingua ꝓ vaniloqᵒ oris venter ieiunijs· Sit etiā integra· vt non tm̄ de vno pcto peniteat· ꝗ alias nō eſſet ver⁹ penitēs ⁊ hō ¶ Refert· n· ...ido· de quodā ſpente ſcȝ ydris· q̄ hȝ vij· capita· ⁊ vno abſciſo tria ſubito excreſcūt· ⁊ non poterit mori niſi oēs ſimul abſcidant̄· Sed ſic eſt hic de hoīe q̄ hȝ vij· vitia capitalia· vel p numerū ſeptenariū vniūſitas vitioꝝ deſignat̄ Et ſi vnū de iſtis abſcidat̄ ⁊ aliud dimittatur in loco vni⁹ mlta creſcūt· ⁊ igit̄ ſi voluerit bn̄ purgari ⁊ penitē oportet ꝙ ſimul oīa tollant̄ ¶ Per ſcđam lr̄am q̄ eſt M· ſignat̄ taciturnitas q̄ ad pniam reqritur ne ſcȝ fiat cū pompa vel oſtētacōe· ꝗ hec ſola pt̄ ꝓferri labijs clauſis ¶ Per tertiā lr̄am ſcȝ O· q̄ ponit̄ in greco alphabeto vltima lr̄a ſignat ꝙ pnīa dȝ durare vſqȝ ad finem vite hoīs· Sed ꝙ hō non eſt ſine aſpiracōis nota ſignat̄ ꝗ ſi ſpūs ſſcūs ipam non aſpirat· tūc non eſt ſalutaris· Rō· Ignoras ꝙ ben̄ignitas dei te ad pniam adducit ·Cui⁹ aſſiſtentia oīa vt dictū eſt facim⁹· ⁊ nihil ex nr̄is viribus ¶ Scđo iſte hō hēbat flagellū de ferro · In ſignū ꝙ ſicut ferrū domat oīa metalla Sic v̄a pnīa domat ⁊ delet oīa pcta· ⁊ p̄mo ſcribebat̄ plango· in ſignū ꝯtricōis Scđo dico ·in ſignū cōfeſſionis Tertio volo· in ſignū boni ꝓpoſiti ⁊ bone volūtatis in futum oīa pcta deteſtari Quarto fatio· in ſignū ſatiſfactiōis· de his oib⁹ nō ſup̄ Dicat ergo penitēs· ⁊ ē ⁊

Bonū eſt nos hic eſſe. et ſm tuam iuſſiōem facere. et illud eſt vnū qd deus vult nos facere et a nob fieri vt ſua grā nobis coopet̄ Item fuit aliud qd deꝰ voluit et precepit. ꝙ fieret añ diluuiū. qꝛ precepit moyſi. ꝙ faceret arcam de lignis leuigatis et liniret bitumīe intrīſecus et extrīſecus et illud fieri non poterat ṅ ligna prius et poſtmodū adin uicem vnirent̄ Et q̄uis ipa arca fuerit magne latitudīs et longitudīs. tñ ipſa arca in tecto ſurſum in vnum colli gebat̄ et in cubitu ſuo fuit ɔſūmata ſūmitas eius. V.
¶ Ex qbus colligit̄ ꝙ deus vult ꝙ fiat q̄daꝫ vnio. pmo hoīs cum deo. ſcđo hoīs cum ſeipſo ¶ Sunt aūt q̄tuor q̄ faciūt hoīem deo vniri ¶ Pmū eſt recta volūtatis ordi natio. Videmꝰ eñ ad ſenſum. ꝙ cum aliq̄ duo ſunt bene ordinata et ɔiūcta ꝙ talia dicimꝰ bñ vnita. Sic patet in lignis ordinatis et vnitis in arca X ¶ Sic volūtas nr̄a tunc dicit̄ bñ et recte ordinata. qñ ad hoc ſe humiliat ad qđ eſt ordinata volūtas. Volūtas aūt hoīs eſt ad hoc ordinata. vt ſuo creatori ſe ſubiciat. et ſue voluntati ſe ɔformet mandata eius cuſtodiendo. Quia deꝰ mādauit mandata ſua cuſtodiri nimis. Dꝫ ergo hō velle qđ deus vult hoīem velle. in quo ɔſiſtit rectitudo volūtatis ſm Augᵐ. Per iſtam aūt ɔformitatē fit vnio inter deum et hoīem Qui eñ adheret deo vnus ſpūs fit ad hebꝛe. Quod exponens bt̄s augꝰ. dicit. Semp dei faciēs voluntatem vnus ſpūs eſt cum ſpiritu dei. Naꝫ ſicut dulcis odor tra hit apem ad florem. Sic bona et ordinata volūtas t̄hit deū ad aīam vt p ſuam dulciſſimā inhabitacōꝫ ei vniat̄
¶ Ex qbus patet ꝙ vbi non eſt iſta ɔformitas. ibi nō pt̄ eſſe iſta vnio. qꝛ vbi due volūtates ibi dualitas. vbi dua litas ibi multiplicitas. vbi aūt multiplicitas ibi nulla vnitas. Binariꝰ eñ nūs infamis. qꝛ pmo ab vnitate re cedit Sed vbi ɔcordia ibi vnitas. Et nota ꝙ illa vnio q̄ eſt inter deū et homīem tanta eſt et tam fortis ꝙ nulla creat̄a poteſt illam deſtruere vel corrumpe. niſi volūtas

ꝓpa hoīs Exteriora em̄ a voluntate auferri poſſunt, ſed non eternalia Vn̄ grego. Poteſt homo multa amittere bona tpalia, intus aūt nunq̄ n̄ volens amittit etna. et ſpe cialiter deū Et rō eſt, q2 ꝙ aliqͣ amittit vel hoc fit p̄mo ꝓpter tps qd̄ labit. vel ꝓpter locū. locus forte et preſentia rei mutat. vel q2 aliqs falſe vel traditioſe inter coniunctos interponit ſe minādo inter eos diſcordiā. Nunc aūt deus eſt etnus. et non eſt locus vbi de9 non ſit Eſt em̄ deus ſp et vbiq3 . nec p inimicū extraneū poteſt impediri cum ſit interi9 ꝛ interior omī alia re Et igit inter deū et aīam n̄ poteſt inimic9 venire medi9 Et ideo dicit aug9. Nemo te amittit n̄ qui prius te dimittit. ꝛ nemo te dimittit n̄ volens. et ſicut de9 difficulter amittit. ſic faciliter retinetur Ratio q2 cum aliaꝝ reꝝ ſpēs tm̄ poſſint eſſe ī aīa ſol9 de9 eſſencialit poteſt eſſe in aīa. et igit ip̄m ſolū poteſt homo ſcd̄um eſſentiam habere. Item ſi homo vult creaturam habere in ſe. hoc non poteſt licite niſi in deo ipſam habeat. q2 creata non debet ſtare. ſ; in deū ipſam referre Sed ſolū deum poteſt hō in ſe hr̄e vt in ſe ſine bonis q2 p ip̄m ſolum oīa alia bona h3 Qui igit vult deū p iſtam vnionem in ſe hr̄e d3 oēm ſpem ad creatas dimittere. q̄ vult ip̄m in eternitate hr̄e. d3 oīa tpalia poſponere Et q̄ vult ip̄m ſolū ſolū hr̄e d3 oēm ſpem ꝛ cogitatū in ipſo iactare Iacta igit cogitatū tuū in dn̄o faciēs ꝛ laborās ad iſtam vnionem R ¶ Scd̄m qd̄ facit hoīe3 vniri deo eſt pfecta depuratio Nam videmus ad ſenſum. ꝙ criſtallo puro et clare depurato ſolares radij ſe incorpant ꝙ nāie videntur vnū eſſe cum ipſo. ꝛ facies hoīs ſe ita incorpat ſpeculo ꝙ vnum videt cum alio Conſimilit tn̄ xp̄s ſicut dicit ſapiens. Candor lucis eterne ꝛ ſpecl'm ſine macula. et igit nāe eſt ꝙ aīa que deo ſibi vniri appetit. ſit ab omni defectu culpe totaliter depurata. ne in ea ſit aliq̄ macula. que iſtam vniōem impediat. Intelligo igit aīam depuratā nō ꝙ ſciat ſe eſſe īmunem ab omni defectu cum nullus ſciat

iſto modo loquendo an amore vel odio dignus ſit. Sed intelligo vt hoīez ſup nullo defectu ɔſcīa ſua remordeat merito et reprehendat Quali puritate pollebat Job cuz dixit Non reprehēdit me cor meū in vita mea Gloria enī nr̄a dz eſſe teſtimoniū ɔſcie nr̄e ſm Apl'm.ij.Cor.iij.hec igit̄ puritas ad iſtaz vniōem eſt nccīa. q2 alias eſſet mediū inter deū et hoīem ſcz pccm. et qn̄to aīa eſt purior. tāto ei9 vnio cum deo eſt pfectior. Incōuenienſ enī eſſet mōam eſſe aīam et deū ei pn̄tem et vnita non eſſet Sic enim impoſſibile eſt purū et claꝝ apponi ymagini et ymaginem non recipe Sic in ꝓpoſito. vtus enī puritatis conſiderat vnionem. vn̄ dicit ad aīam Aperi mī ſoror mea. ſponſa mea amica mea īmaculata columba mea aperi inqͣ mihi q2 nō decet ſponſum eſſe excluſum a thalamo ſuo Spōſa enī dz ſponſo eſſe vnita. poſſeſſione. refectiōe. quietatōne Vn̄ bern. Non ſunt inuēta noīa eq̄ dulcia ſicut ſponſus et ſponſa. qbus ſunt. ſcz oīa omunia et nihil ꝓpium neq3 diuiſum Vna nanq3 hereditas. vna domus. vna menſa. vnus chor9. vn̄ hoc bene decet vt oīa talia ſint omunia q̄ ſic ſunt vnū pariter 3 ¶ Tertiū qd̄ facit iſtaz vnionem. eſt amabilis copulatio. q̄ fit p ignitū amorem Vn̄ videm9 ad ſenſū ꝙ ignis omne illud in qd̄ agit ſibi vnit ſicut ferrū ignitū et ignis vniunt̄ Conſimiliter amor eſt nexus et vnio duoꝝ in inuicem. ſcz amātis et amati. vn̄ qui vult deo vniri dz ipm̄ veraciter amare. Et de hoc pt̄ exponi illud .i. Rꝫ. xvj. Vbi dicit̄ ꝙ ɔglutinata eſt aīa ionathe ipſi dauid. q2 dilexit eum qͥ aīam ſuā Per dauid q̄ dicit̄ manu fortis xp̄s intelligit̄. et alio mō interp̄tatur deſiderabilis aſpectu. q2 in xp̄m deſiderāt angeli ꝓſpicere Jonathas interp̄tatur colūba Qui igit̄ vult hr̄e veruz amorem habeat ſimplicem amorem et in ſimplicitate cordis diligat. ne amor ſit diuiſus. Teſtimonium enim veri amoris eſt. ꝙ amās amato ſic ſe vniat ꝙ ab oībus alijs ſe ſeparet et diuidat. igit̄ qui amat qd̄ diuinū eſt iſte totali

poſtponit q̄d creatale eſt. Et qui vere amat quod eternū eſt ſepat ſe ab omni quod tempale eſt. Et qui vere amat q̄d felicitatis ē ſepat ſe ab omni illo q̄d vanitatis eſt Vñ dictū eſt dilectus me⁹ mihi. & ego illi. q. d. dilectus vero amore eſt mihi vnitus & ego ei vera redilectiōe ſiue vnita A ¶ Hȝ em̄ amoꝛ v̓tutem vnitiuā. cui⁹ ratio eſt ¶ Primo q꞉ vnit hoīeȝ in ſeipſo Colligit em̄ cor in ſeip̄o vt maneat indiuiſum & ampli⁹ non in diuerſa mutetur q꞉ quotiēs coꝛ diuidit̄ . totiens ſe a diuino amoꝛe diuertit & ad inſtabileȝ amoꝛē tpalium ſe ꝯuertit. ⁊ ſic neceſſario diuidit̄. q꞉ hinc inde ad diuerſa deſideria trahit̄. quia non appetit vnū bonū. ſ; multa q̄ apparent bona. ⁊ ſic in ipſo diſtrahit̄ ¶ Scd̄o amoꝛ vnit q꞉ dulcis eſt. vñ aug. li. iiȷ. ꝯfeſſi. Amicitia hoīm mō caro dulcis eſt ꝓpter vnitatem de multis animis. & eſt adeo dulcis. ꝙ q̇libet hō ipſaȝ appetit & triſtat̄ ſi ipſa diſſoluit̄ . Vñ videm⁹ ꝙ amicus triſtatur ſi a dilecto amico ſepat̄ . Caro em̄ dum vicit̄ homo triſtat̄. q꞉ fit vnitatis diuiſio. igit̄ caritatis pfectam facit vnitatem. vñ dicit̄ caritas q̄ꝛ pfecta vnitas dulciter vnit hoīeȝ deo ſuo Caro amico B ¶ Quia ſi amoꝛ natalis poteſt hoīem vnire amico ſuo. ſicut narrat Aug⁹. li. iiiȷ. ꝯfeſſi. ꝙ q̇dam homo ſic dilexit amicū ſuū vt ſe crederet ꝯuerſum in eum ita ꝙ videbat̄ ei . ꝙ vna tm̄ anima eſſet in duobus. Vñ dixit de illo amico . Dimidiū es anīe mee Qñ aūt ꝯū̓ſus fuit ad fidem dixit Ego ſciebam aīaȝ meam eſſe aīam illius & vnam fuiſſe aīam in duob⁹ corpibus. ⁊ ideo ſine eo eſt mihi hoꝛroꝛ viuere. q̇a nolebam dimidius viuere & moꝛi metuebam ne citi⁹ ille moꝛeretur quem ſic amauerā Et ſi hoc poteſt amoꝛ natalis. qui raro ſtat ſine carnali. q̇ eſt falſus amoꝛ ⁊ oꝛigo oīs mali. q꞉ ſm Dyoni. de diuinis noībus. non eſt verus amoꝛ. ſ; longinquū ꝑdolū veri amoꝛis & cauſatus a vero amoꝛe . q꞉ q̄d homo magis diligit hoc ſibi ꝑdolū eſt ſm Aug^m Quid igit̄ poteſt facere verus amoꝛ & ſpūalis . q̇a amoꝛ tpalis

tm̃ vnit tꝑaliter. ſed ſpũalis eternaliter. ꝙ caritas nunꝙ̃
excedit. qui enim deũ amat in p̃nti etiaꝫ ille amabit eum
imꝑpetuum C ¶ Vnde narrat Fulgeri⁹. in quodam
li. de geſtis romanoꝝ. ꝙ ciues romani depinxerũt amorẽ
& fuit ei⁹ ymago depicta ad modum iuuenis pulcerrimi.
indutaq; erat ymago tunica viridi. fatiem & caput hũit
diſcooptum In fronte hui⁹ ymaginis erat yems ꝛ eſtas
Latus hui⁹ ymaginis erat aptum vt cor videret̃ In cor
de aũt erat ſcriptum. longe & ꝓpe. In fimbria aũt tunice
erat ſcriptũ mors & vita. Et pedes ymaginis erãt nudi
& nudati D ¶ Et hec deſcriptio veri amoris q̃ cõti
net in ſe octo que dꝫ habere verus amans ¶ Primum eſt
ꝙ inter amicos amicitia nunꝙ̃ debet ſeneſcere. & igitur
erat d̃picta ymago iuuenis pulcerrimi. ꝗꝛ ſi amor ſeneſcit
tunc nunꝙ̃ fuit verus amor Eccleſia. iiij. Ne relinquas
antiquum amicũ. nouus eni non erit ſimilis ei ¶ Scõm
eſt ꝙ amor in honeſta conuerſacõe ſemꝑ debet vireſcere
quod ſignatur ĩ illo. ꝙ ymago erat veſtita tunica viridi
que ſignat virentem ↄuerſationem amoris. conuerſatio
enim amantium ſemꝑ debet eſſe viridis. quia conuerſari
debent in licitis & honeſtis. ꝗꝛ ſm tulliũ. Amicoꝝ ideꝫ eſt
velle ꝛ nolle ĩ rebus licitis ¶ Terciũ eſt ꝙ virtus amo
ris debet ſe in ope oñdere. quia bene oſtenditur per hoc
ꝙ ymago habebat fatiem & caput diſcooptum. ꝓbatio
enim dilectionis exhibitio eſt opis. ſm Grego. ¶ Quar
tũ ẽ ꝙ nec ĩ ꝓſperis nec ĩ adũſis dꝫ deficẽ. ꝗꝛ in fronte h⁹
ymagĩs ſcriptũ erat yems ꝛ eſtas .i. adũſitas & ꝓſpitas
Sic enim dꝫ eſſe in aduerſitate. ſicut in ꝓſperitate. ꝗꝛ om̃i
tꝑe diligit q̃ amicus eſt ſm dictũ ſapi. ¶ Quĩtum eſt. ꝙ
verus amor facit ſecreta cordis detegẽ. ꝗꝛ latus ymagĩs
erat aptum ita vt cor videret̃. vn⁹ em̃ alteri cordis ſecta
dꝫ reuelare. vñ verus amic⁹ dici poteſt ¶ Sextum eſt ꝙ
amor poſt abſentiam amicoꝝ non dꝫ tepeſcere. ꝗꝛ in corde

ymaginis ſcriptum erat longe ⁊ ꝓpe. Debet enim verus amicus diligere in abſentia ſicut ⁊ in pñtia. ¶ Septimū eſt q̄ dꝫ in morte et in vita conſiſtere. q̄a in fimbria erat ſcriptū mors ⁊ vita. q̄ q̄d in ſe eſt mortuū adhuc in corde amantis eſt viuum. q̄ opatio amoris vitalis eſt. q̄d bene patuit in maria magdalena in cuius corde xp̄s mortuus vixit.
E ¶ Octauū eſt q̄ verus amor ſp debet eſſe diuinus ⁊ abſq̄ mala intencōe exiſtere. q̄ pedes ymaginis erant a terra eleuati. Affectiōes amicoꝝ dñt eſſe mūde et nude ⁊ ꝯuerſatio eoꝝ amoris ſit celeſtis et diuina. vt ſp cum deo incipiat et in deo finiat. ⁊ hec ꝯcluſio veri amoris hec caritas et amor hoīem cum deo vnit. ¶ Et in iſta vniōe fuit beatus aug9. deo ꝯiūctus Vnde legit̄ q̄ dñs queſiuit a beato auguſti. qñ erat in ꝯtemplacōe quō diligeret Reſpondit etiam dñe ſi tot9 ſanguis me9 eſſet claretū darē tibi eundem in potū Et dñs nō diligis me magis Rñdit vtiq̄ dñe ſi velles me ꝑmittere eſſe deum et tu velles eſſe auguſtin9. et ego vellem eſſe. aug9 et tu deberes eſſe de9. nil mai9 ſignū dilectiōis poſſum tibi oñdere Et hanc dilectionem dñs in eo aꝓbauit et p hanc dilectiōem cor liqueſcit. et totaliter in deū fluit et ſic vniat̄ Vnde ad pñcipale ꝓpoſitū q̄uis arca mentis et cordis nr̄i ſit menſura lōgitudis latitudis ⁊ ꝓfunditatis ꝓpter ſuā capacitatē q̄ eſt maxīa tñ de9 vult q̄ in ſūmitate fiat ei9 vnio. ad q̄ deus p ſuā grām benigne coopat̄ Quāuis igit̄ nihil virtū nr̄aꝝ circumſcripta gr̄a dei facere poſſum9. tñ coopatores dei ſum9 ſm q̄d dicit apl's Coopatores dei ſum9 vñ auguſti. Qui creauit te ſine te non iuſtificauit te ſine te Corpus eñi viuum citius eleuatur ſurſum. q̄ corpus mortuum Ratio eſt. quia corpus viuum iuuat ſe ad leuandū ⁊ portandum Sed ſic non eſt de corpore mortuo. Sic in propoſito homo mortuus in peccato nolens ſe iuuare p conatum ſuum ad deum non ꝯuertitur. ſꝫ ſi faciat quod

in ſe eſt tunc deus hoīs inſufficientiam ſupplebit. et illud bene ſtat cum dicto cathonis. etc.

¶ De legibus et ↄſuetudinibus bonis

Ultra ſeqtur aliud documētum. ſ. liij. in q̄ dicit̄
¶ Patere legem quā ipſe tuleris. F
¶ Ex quo in hoc documēto fit mentio de lege
¶ Notandū ꝙ ad hoc ꝙ leges ſint bene ↄdite quatuor requirunt̄. Primo ſubtilitas mature deliberacōis. Scdō vtilitas ſecure cohabitacōis. Tertio autoritas firme obligacōis. Quarto eq̄litas menſure et diſtribucōis ¶ Requiritur p̄mo. ſubtilitas mat̄e deliberacōis. in cuius figura moyſes cum deo. xl. diebus fuit. qn̄ legem a deo ſuſcepit Jeiuniū enim ſuauit. ad deſignandū ꝙ legiſlatores illo tp̄e debent eſſe ſobrij. et tp̄e illo nec veſtis nᶜ ↄuiuio vacare debent G ¶ Sunt em̄ leges que ordinant ad bonum aīe p̄ncipaliores artibus medicine q̄ ordinant ad bonum corpis ſm ariſtoti. ij. ethicoꝝ. ponit tres ↄcluſiones ¶ Prima ē ꝙ ad faciendū hoīes v̄tuoſos nō ſufficit ſmo pſuaſiuꝰ ¶ Scđa ꝙ ad hoc requirit̄ bona ↄſuetudo que ſine legibꝰ h̄ri nō poteſt ¶ Prima ↄcluſio patet. naꝫ iuuenū aliqui ſunt liberales. aliqui degeneres. aliqui inſanabiles. Liberales ſunt q̄ apti nati ſūt fugere turpes delectacōes ex ſola verecundia. Degn̄es aūt ſunt obedientes. qui qualeſcunqꝫ ſunt delectacōes ꝓſequunt̄ niſi p penam arceātur et caſtigentur. Inſanabiles ſunt qui nec pſuaſionibus nec penis a malis trahunt̄ delectatiōibus Pro p̄mis ſufficit ſermo pſuaſiuus. qꝛ ſtatim allitiuntur ad v̄itatem. et ↄſiderata vitioſe delectacōis turpitudīe et honeſtate veritatis Sed ꝓ inobedientibus et rebellibus non ſufficit hoc. ſed requirunt̄ pene et punicōnes. vel in pſonis vl' rebus. Pro inſanabilibus quos incorrigibiles appellamus. requiritur exterminatio ſeu mors.

H ¶ Dicit Galienus. ꝙ opus medicine triparitum eſt ¶ Nam vel eſt medicina. vel ferrum. vel ignis

Si per medicinam non poteſt quis curari curetur ferro. Si non ferro tūc igne curet̄ Si p nullū iſtoꝝ modoꝝ eſt curabilis ei det̄ mors Et ſic patet ꝙ non ſufficit ad hūanam v̓tutē in oībus ſolus ſermo pſuaſiuꝰ ⁊c

¶ Scđa cōcluſio ꝙ ad hoc eſt nēcia bona ꝯſuetudo q̄ ſeqtur ex p̄ma · illud eſt nēcium ad v̓tutes ſine quo virtꝰ hr̄i non poteſt · ⁊ ſine quo paſſio inclinās ad vitiū extirpari non pt̄ · ſ3 hmōi eſt bona ꝯſuetudo · q: ſicut dictū eſt ſolꝰ ſmo pſuaſiuꝰ non ſufficit ¶ Nam duplex fuit antiquoꝝ opinio · de eo ꝙ eſt hoīes fieri v̓tuoſos Dixerūt q̄dam ꝙ hoīes ſunt v̓tuoſi a nāa · puta ex natali ꝯplexiōe eum influentia corpum celeſtiū Aliq̄ dixert̄ ꝙ hoīes ſunt boni p bonam doctrinā · ⁊ iſta dicta aliq̄liter ſunt vera · Nam q̄dam nobiles a natiuitate ſunt diſpoſiti ad fortitudīē vel ad tpantiā Sed hec diſpoſicō v̓tibilis virtutis impfecta dicit̄ · ſicut dicit̄ · vj · ethicoꝝ · vn̄ ad eiꝰ pfectiōem req̄ritur doctrina q̄ eſt ꝓſecutio rōnis · Sed qm̄ v̓tutes morales ſunt in appetitu non ſufficit cum natali diſpoſicōe doctrina · ſ3 vlteriꝰ requirit̄ ꝯſuetudo p quā appetitꝰ ipe inclinet̄ ad bonū Ex quo patet ꝙ ad bonitatē moralē ꝯſuetudo requirit̄ ¶ Tertia ꝯcluſio · ꝙ ad bonā ꝯſuetudīem requirunt̄ bone leges · ⁊ hoc oñditur ſic de ꝯſuetudine bona · Nam bona conſuetudo iō eſt nēcia ad bonos mores · q̄a ꝯſuetudo bona inducit qn̄dam nēcitatē ad bonū Sȝ hec nēcitas ſine legibꝰ hr̄i non pt̄ Hȝ em̄ lex qn̄dam vim coartatiuā p quā aliqui ducunt̄ ad vitia dimittēda · p̄mo ꝓpt iuuenes q̄ difficulter a paſſionibus ſuis retrahunt̄ · tum ꝓpt̄ alios in pfecta etate exn̄tes vt p leges bonas bone ꝯſuetudīes in eis fient̄ ¶ Scđo p̄ncipaliter requirunt leges vtilitatem ſecure cohabitacōis · Hec em̄ eſt cā finalis legis vt hoīes poſſint ꝯcorditer inuicē hītare Vn̄ aug · de v̓bis dn̄i ſmōe · xxvj · ꝯmēdans vnitatē di · ſic · vnū cogitate fratres mei ⁊ videte in ipſa multitudine · que non ſic delectat niſi vnum ⁊ deo propitio · q̄ multi eſtis quis

maxime nos vnū faceret n̄ vnū ſparetis. Vn̄ aug⁹. reci
tans verba ſapiētis. ij. de ciui. c. xviij. dicit. ꝙ hec armōia
intāta ea eſt ↄcordia in ciuitate ſic̄ ex ſūmis. medijs ⁊ in
fimis ↄcors cantus efficit̄. ita ex iſtis ordinib⁹ concordia
ſtatuit̄ ciuitatis hec ille. R ❡ Tertio reqritur ꝙ le
ges ſint manſure obligacōis. vt ſicut non ſummo ſtudio
ſtatuunt̄. ita ſine cauſis maximis non abrogent̄. Repre
hendit em̄ areſtoti. iij. ethicoꝝ. in multis locis legē ꝑpo
dani. q̄ fuit de antiq̄s legūlatorib⁹. ⁊ ſpēaliter in hoc ꝙ
ſtatuit legem talem qn̄tum ad legiſlatores ꝙ q̄cunq̄ in
ueniret aliqd̄ nouū expediens ciuitati honorem reporta
ret Et q: lex videt̄ hr̄e bonam apparentiam. iō diſputat iſtā
queſtionem. Vtꝝ expediat frequēter mutare p̄mas leges
ꝓ melioribus legibus nouiter inuētis Et videt̄ ꝙ ſit rati
onabile. tam̄ q: ſic eſt in artib⁹ ꝙ quedam medicina ap
bata ab antiq̄s ſunt modo mutata. tam̄ q: multe leges ta
les ſunt valde barbarice. ſic̄ ꝙ ſcꝫ ciues poſſunt vendere
vxores ſuas. tn̄ q: antiq̄ hoīes fuer̄t q̄ brutales ⁊ inſenſa
ti. tam̄ q: antiq̄ leges ſunt ſcripte vniūſaliter. actus aūt
hoīm ſunt ꝑticulares ⁊ varij nec pn̄t ꝑ vnam legē regi
L ❡ Ad iſtam q̄ſtionem videt̄ ariſto. dicē. ꝙ nullo
mō expedit ciuitati. ꝙ faciliter mutet vel abroget leges
antiq̄s ꝓ legib⁹ nouis. ⁊ ſi aliqd̄ ↄmodū exin̄ ꝓueniat
vl' vtilitas ꝑ nouas leges Et igit̄ dicit ꝙ lex iſta ꝑpoda
ni fuit mala. q: ꝑ hoc iuuenes ingenioſi ſtudebāt circa in
uencōes nouaꝝ legū ſub ſpetie boni ↄmunis ad abroga
cōem veteꝝ vt defacili induceret mutacōem toti⁹ pollitie
veteris Et igit̄ dicit Ariſto. ꝙ leges antiq̄ magne debēt
eē reuerētie ⁊ ſtabilitatis ❡ Vn̄ facilit̄ ↄdere nouas leges
⁊ defacili mutare antiq̄s mirabilit̄ ciuitati nocumētum
p̄ſtat. q: h° nil aliud ē n̄ hoīes facilit̄ aſſueſcē ad ꝓrūpenō
obligacōes legis. ⁊ iō ſuſtinē aliq̄s ꝑ nos errores melius
eſt. q̄ꝫ ſoluere leges antiquas. Vnde qui leges mutant
magis noceant quā p̄ſtant. q̄a aſſuefaciūt ad r.ō ſuanō.

ſtatutū principū vt tenet ariſto. Q̄ꝛ q̄ facilit̄ leges mutāt legis v̄itatem debilitāt Nec eſt ſimile ſm eum. de artibꝰ & legibus. qm̄ virtus & efficatia artiū non fundat̄ ſup rōne ad minus aliq̄. Sed ex natali rōne hn̄t vim ſuam. leges aūt pn̄tes hn̄t obligacōes ex ꝯſuetudine & obſ̄uacōe & vetuſtate. & igit̄ mutare ꝯſuetudīem eſt debilitare legem. ff. de legi. & ꝯſuetudīe ſine longa cōſuetudīe. l. i. Et igit̄ ſignāter dicit vale. li. i. ꝺ inſtitutis ꝙ in eoꝝ ciuitate ab vrbe ꝯdita ſeruat᷒ eſt q̄dam gladius vſqꝫ adhuc quo noxij iugulant̄. in figura h᷒ lex moſaica fuit ſcripta in tabulis lapideis. & lex romanoꝝ in tabulis eburneis ſcribebat̄ in ſignū indelebilitatis ſuie. O ¶ Q̄rto p̄ncipaliter leges requirūt eq̄litatem menſure & diſtribu cōis. vt videlicet leges ſint oībus ꝯmunes q̄ ſunt ei᷒deꝫ ꝯdictiōis. vt qꝺ vni licet oīb᷒ liceat. & qꝺ vni eſt interdictum oībus ſit interdictū Hoc aūt ſic intelligi non dꝫ vt eandem legem hēant milites et artifices. ruſtici & ſerui ꝫ ꝙ oībus eiuſdem ſtatus ſit eadē lex. Et iō q̄ volunt aliq̄ rempublicā ꝯſtituere ex pſonis eq̄lib᷒ nāio conſtituūt ordīem & pconſeq̄ns pulcritudīeꝫ. q̄ ſtat in diūſoꝝ graduū ꝯueniēti ꝓporcōe N ¶ Vn̄ aug. ix. de ciu. dei dicit. Q̄ꝛ pax oīm reꝝ eſt tranq̄litas ordinis. Ordo aūt ē pariū diſpariūqꝫ reꝝ ſua loca q̄libet diſtribuēs diſpoſitio. Nūc ad ꝓpoſitū cathonis. documētum duplicē poteſt hr̄e intellectum. ¶ Prim᷒ eſt ſi lex ꝓhibet aliq̄d fieri puta talia & talia non facere. et tn̄ſgreſſor legis fueris patē penā q̄ꝫ lex infert. q̄ꝛ ocl'm ꝓ oculo. dentem ꝓ dente. liuorem pro liuore legem em̄ volūtarie tn̄ſgreſſus es. igit̄ patere penā quā lex infligit ¶ Ad iſtū aūt intellectū poteſt adduci tō materia de pn̄ia. q̄ꝛ em̄ lex diuina ꝓhibet cīme pc̄m. & cē pc̄m ē volūtarium ſic ꝙ hō volūtarie legē diuinā tn̄ſgdit. i. ꝑ pn̄iaꝫ volūtariā pena debita ſe ſbitiat. et. penit. at de pc̄tis vt dictū eſt ¶ Scōs intellect᷒ ē. p̄. ſi tuleris q. ſtatueris legē tu ipaꝫ ſua et alios ad obſ̄uanꝺ īducas

Saluatoꝛ eñ ɔtra illos q̄ ſtatuũt multa ⁊ dicũt ⁊ nihil
f t ũt inuehit. d. Sup cathedrã moyſi Et ſeq̄tur iponũt
onera intollerabilia i hũeris hoīm. digito aũt ſuo ṅolũt
ea tangere Et igit ſic nar at vale. li. vj. anatharſis aliq̄s
leges telis aranear ɔpauit vbi muſce capiunt ſ euades
euadũt Sic mlti oꝛdināt leges. ſ ipi oꝛdināres. ſcꝫ ⁊ d ui
tes nõ buāt ſ euadũt. ſ tu patē leq̄ quã tuleris. i. feceis
¶ De ꝓhibicõe oīs auaritie ĩ gñe q̄ naſcit ɔſenſu rõis.

P Oſt pmiſſa ſeq̄tur aliud documtum. ſcꝫ. liiij.
¶ Aliena noli cocupiſcere. O ¶ Et
ɔcoꝛdat hoc documētum cum vltimis duobus
pceptis decalogi. in q̄bus ꝓhibet ɔcupiſcētia rei aliene.
In quo eñ pcepto ꝓhibet cupiditas opis. ſcꝫ furtũ. In
his aũt ꝓhibet cupiditas coꝛdis ¶ Sꝫ notandũ ꝙ non
ꝓhibetur hic ɔcupiã q̄ innaſcit ex coꝛrupcõe fomitis. vel
a delectacõe ſenſu litatis. qꝛ ĩpoſſibile ē ꝙ iſte ɔcupie nõ
ſint ꝓpter natam fomitis coꝛruptã. Sed ꝓhibet ɔcupia
⁊ appetit9 q̄ naſcit ex ɔſenſu rõis Et ſic aliena noli ɔcu-
piſcere ſcꝫ p auaritiã ¶ Res aũt aliena pt ɔcupiſci iuſte
ſub triplici dr̄a graduali. Quidaꝫ eñ ɔcupiſcunt aliena
ſ ſciētes ꝙ non pñt ɔcupita obtinē. non ꝓſequunt ɔcu
piſcentiã. ſi eñ ſcirent ſe poſſe ɔſequi ɔcupita fortiſſime
conarent ad ꝓſeq̄ndam ɔcupiãm in effectu. ⁊ iſti taliter
ɔcupiſcēdo moꝛtalit peccãt ⁊ hoc in pmo gradu cõcupīe
moꝛtalis ¶ Scdo q̄daꝫ ſunt q̄ aliena ɔcupiſcũt ⁊ cum co
natu exterioꝛi. qꝛ laboꝛāt p tali illicite obtinēda. q̄ ꝙuis
eam non obtineãt. moꝛtalit tñ peccãt. ⁊ iſte eſt ſcõs gdus
ɔcupīe Si eñ fur laboꝛaret ad furandum vel raptor ad
rapiendum quāuis non in affectu fureretur nec rapiat.
adhuc moꝛtaliter peccat. ⁊ grauius ꝙ primi.
¶ Tertio ſunt q̄dam q̄ non conant ɔcupiſcere aliena. ſ
etiam ɔcupita prauis opibus aſſequuntur. ⁊ iſti adhuc
grauius peccãt Iſtis eñ nunꝙ dimittit pctm ṅ reſtituatur
ablatũ ¶ Et de pmo gradu ɔcupiſcentie appriate ſcribit

Poſuer. v. manꝰ in manu non erit innocēs. q: licet manus in manu teneat ſcꝫ q: actualiter nō furat. ſ; tñ a furto ꝓpter deū non abſtinet. nec ꝓpter iuſtitiā ſ; ꝓpter penā quā timet talis non erit innocēs. qꝛ mortalit̄ peccat P
¶ Scđs intellectus p̄eſſe aliena noli ɔcupiſcē ſcꝫ iniuſte videlicꝫ ad īiuſtitiā appetendo in malū finem ordinando Aliud em̄ eſt ɔcupiſcere aliena p iniuſtitiā. qđ fit expoſitione p̄ma Aliud eſt appetere ad iniuſtitiam preſentia ad vanā gliam. vel ad luxuriā. vel ad gulam. ſic iſte diues epulo q̄ epulabat̄ quotidie ſplendide Et iſtū mortuū illicitū etiam gentil s & pl̄i tetigerūt. qꝛ in actu peccandi pt̄ eſſe multiplex diffoꝛmitas. ſic cum aliq̄s furat̄ vt exinde mechet̄. vel pompas exerceat vel epuloſe viuat. Et ſm̄ hunc intellectū non ſolū ɔtra hoc documētum fatiūt qui aliena ɔcupiſcūt. ſ; q̄ ſua ꝓpa male expendunt & illicite
¶ Poteſt etiā breuiter dici qꝛ oīs auaritia ꝓhibet̄ in hoc documēto ꝛ diſuadet̄ Et ſi in oībus in ɔmuni. tñ clericis ꝛ ecclaſticis in ſpēali. quoꝝ bona ſūt ꝛ dñt eſſe paupum & domꝰ eoꝝ oībꝰ dñt eſſe ɔmunes. ꝛ plus ceteris dñt inuigilare recepcōibꝰ paupum. vtꝫ. xij. q. i. Nam licet clerici ſeculares non teneant̄ omnino renūtiare tpalibꝰ q̄tū ad ꝓpetatem & vſum. tñ tenent̄ ea renūtiare q̄ntum ad effectū. qm̄ non dñt affici circa tpalia ſic lapci. Et hoc deſignat corona in capite Nam capitis raſio eſt oīm tpaliuꝫ depoſitio. xxij. q. i. Solicitudo em̄ tpalium īpedit ſpūalem deuocōem & diuinū cultū. Clerici aūt dicunt̄. q: ſunt in diuinā vocati ſortem. ꝛ diuino cultui mācipati. Et igit̄ ſolū dñt eſſe dediti deuocōi. ɔtemplacōi. & a ſtrepitu mundialiū ſemoti. vñ credo ſaluo melioꝛi iudicio. ſi clerici vel monachi ɔtra ꝓhibicōꝫ iuris nimis ſe immiſcēt ſclaribꝰ negotijs ſciēter & volūtarie intm̄ qꝛ notabilit̄ impediat libtatē ſp̄s quo ſoli deo vacare dñt mortalit̄ peccāt vbi forte tm̄ lapci venialit̄ peccarēt q̄bus huiꝰmōi non ſunt interdicta ſic ipſis Vñ dñs contradus archieps colon̄. in

ſuis ſtatutis dicit· q̄ ſic vſura ꝓhibet̄ laycis· ſic negoci-atio clericis interdicit. Q. ❡ Poſſet etiā hoc documē-tum exponi· q̄ nihil deꝫ ↄcupiſcere· auare retinendo· vl' tpantia tpe nāitatis non ↄmunicādo· q̄ iſta res eſt pau puum· igitur non ſua· ꝛ igit̄ ſibi aliena· ꝫ ſic q̄ aliena cō cupiſcit· vñ· xij· q· i· Nam minoris criminis eſt habētem tollere· q̄ cum poſſis ꝫ abundas indigentibꝫ nāia dene gare· eſurientiū panis eſt quē tu detines· nudoꝝ veſtis ē quā tu recludis miſeroꝝ calceꝫ eſt· q̄ apud te inueteraſcit ꝛ eſt decretū gregorij ❡ Ex quo igit̄ oīs cupiditas in hoc documēto diſuadet̄· Sciendū q̄ hec cupiditas dupliciter exercet̄· vel q2 aliq̄s abſolute retinet ꝫ occupat alienum ꝫ eſt ſic fur vel raptoꝛ vt patuit· Aut retinet ꝓpum ꝛ tūc vel hoc fit tpe nāitatis· quo ex p̄cepto caritatis talia mi niſtrare deberēt etiā retentio talis cenſet̄ homicidiū quia paſce fame moriētem quē ſi nō pauiſti occidiſti· vel talis retinet ſua vt ea congruo tpe diſtribuat· ꝫ hoc iteꝝ eſt dupliciter· q2 vel raro vel nunq̄ ſic retenta egenis diſtri buit· ꝫ ſic adhuc eſt pcc̄m moꝛtale· vt patet in diuite qui micas panis lāzaro negauit· Aut aliqñ diſtribuit· aliqñ non· ꝛ ſic eſt pcc̄m veniale· ꝛ hoc magis vel minꝫ vel mi nor facultas eſt in ipſo dante· R. ❡ Et ↄtra auaros nota hic· q2 ipſi non pedites vel eq̄tes ad infernū ꝑerāt ſ3 ad hunc ferunt̄ curru· p dñam auaritiā eis ꝓuiſō· q̄a currus auaritie ſm Bern· vehit̄ quatuoꝛ rotis vitiorum Que ſunt puſillanimitas· ꝛ timor q̄ ſibi debeat deficere· Scd̄a inhumanitas· Tertia ↄtemptus dei Quarta mor tis obliuio· q2 q̄nto moꝛti plus appinquāt· tanto magis ſunt auari· Jumēta vō ipm̄ trahētia ſūt tenacitas ꝫ rapa citas· ꝛ in his duobꝫ auriga preſidet ſc3 ardoꝛ hñdi· ſola q̄de3 auaritia· q2 non ↄpatit̄ ↄducē plures vna auriga ↄtenta eſt ❡ Si autē queras quomodo ꝛ qualiter quis ſe habē debeat ad res poſſeſſas· hoc pulcre docet· Seneca in ſuis prouer· ita dicens· Pecunie opoꝛtet imperare ꝫ

dn̄ari non ſeruire. ſi ea vti ſcias ancilla eſt Si neſcis dn̄a
eſt. et ideo nāe eſt vt aut teipm̄ . aut pecuniam vilem ha
beas Et ideo dicit Bern. ſup canti. ſermone. xxx. Si vere
tua ſunt q̄ poſſides expone ad lucra. et p̄ terrena celeſtia
omuta Si v̄o hoc nō vales . ſcias te pecunie nō eē dn̄m
ſ ſeruū Quo otra de bonis et v̄tuoſis poſſeſſonib; dicit
grego. in li. mor̄ . Sanctis viris etiā ipſa rer̄ affluentia
onerosa eſt. q2 hoc grauit̄ tolerāt. q̄ feſtinando ad pr̄īꝫ
itinere multo portant. et igit̄ aut largiēdo diſtribuūt aut
otīnendo deſerūt S Sec̄os intellectus iſtius docu
m̄ti vt ſcꝫ illō cui dicat̄ alienū ē qd̄ eſt ſoli; dei Soli aūt
deo debet̄ honor et gloria. igit̄ ocupiſcere honorē et cl̄ aꝫ
eſt concupiſcere aliena Ex quo patet q̄ hic diſuadet̄ crīmis
inanis gloria. qn̄ dicit̄ aliena noli ocupiſcere Soli enim
deo attribuēda eſt gloria. q̄ eſt ſolus oīm bonor̄ auctor
finis et origo Vn̄ ps̄. Non nobis dn̄e non nob̄. ſ nomini
tuo da gloriā Hāc igit̄ gloriā tu noli concupiſcē . Sicut
em̄ magna preſumptio eſt et temeraria ſuo rape ſponſaꝫ
dn̄i ſui. ſic magis eſt temerariū aliquo ſibi vſurpare glo
riam q̄ eſt dei pr̄is ſponſa . vn̄ Bern . quicq̄d hic fauoris
captas qd̄ ad ip̄m non attuleris ipſi furaris . Oīs igitur
laus referat̄ ad auctorē. non ficte ſic ẏpocrite. non ſola cō
ſuetudīe ſicut a ſectatorib;. nec ſic a iumētis q̄ impliceant et
applicant̄. oneribus deportandis Sꝫ ſicut decet ſctos ſcti
tate fide. deuocōe ſolicita. hilaritate grata. hec ille Fur ē
et latro eſt . q̄ inordinate appetit ſibi gloriā et iniuſte ſibi
attribuit etiā de donis a deo collatis Quid em̄ eſt qd̄ nō
accepiſti. et ſi accepiſti q̄d gloriaris q̄i non acceperis . ꝫ.
Cor̄. iiij. Qui em̄ inanit̄ gloriatur eſt dei blaſphemator
vn̄ Job . i. Ne forte peccauerint filij mei. et benedixerint
deum in cordibus ſuis. ibi . Gregorius. mor̄. primo. Be
nedicere ideſt maledicere. et de eius muneribus gloriam
ſibi non prebere Fidelis igitur ſeruus es. ſi de multa glo
ria dei tui et ſi non exiſtente tamen tranſeūt p̄te vel tuis

noībus adherere ↄtingat· ſcʒ de gloria· Et igi⁊ ioſeph cū
oīa ſua bona ſibi tradita ſentiret dn̄am non ignorauit eē
exemptam Geñ·xxix ·mulierem em̄ nouerat gloriam eſſe
viri ‘T ¶ Vnde hic notandum· ꝙ ipſa vana gloria
nullam hʒ vtilitatem· & magnū infert damnum· Primo
nullam hʒ vtilitatem ꝗꝛ nihil valet abſqꝫ gloia conſcīe in
terioris Quid em̄ prodeſt ſi oēs laudant ⁊ conſcientia te
accuſat Aut q̄d obeſt ſi oēs te derogant · & ſola ↄſciētia
defendat Vñ iob·xvj·in celo eſt teſtis meꝰ· Ibi gregoriꝰ·
Vanum eſt ⁊ fatuū varietatem hūanaꝝ laudū appetere·
& glorie predicte q̄ eſt nil merces· qꝛ Mat· vj· receperunt
mercedem ſuam Et de hac vana gloria dicit Grego·xxvj
morali· Supba inq̄t mens dum falſa dicunꝰ bona exul
tat· qꝛ non apud deū qualiter viuit · ſʒ apud hoīes q̄liter
innoteſcat cogitat Iuditiū enim dei deſpitiens & ſolūmō
hoīm querens· inter auditas laudes extollit · & qꝛ hoc ſo
lum deſiderat· q· de brauio opis letatur ¶ Scdo ꝓꝰ lau
dantiū· vt ſepe fallacem adulacōem ⁊ ꝓpter eoꝝ de q̄bus
laudanꝰ prauitatem· qꝛ laudaꝰ pctor in deſiderijs aīe ſue·
qꝛ vt ſepe diſplicere talibus adulatoribꝰ virtuoſius eſt q̄
ↄplacere · & vitupabilia ſūt ea q̄ laudant queqꝫ repre hen
dunt vñ Grego·ſup Ezech· Non eſt curandū diſplicere
malis· qꝛ inde oñditur nobis aliquid hr̄e iuſtitie· ſi illis
diſplicere incipimus q̄ non placent deo· Stultum nanqꝫ
valde eſt ſi illis placere q̄rimus · quos deo non placē ſci
mus Nam pu erſoꝝ derogatio· vite nr̄e appbatio eſt · Vñ
Aug·lxxxiij· queſti· Sit tibi tam turpe laudari a turpibꝰ
q̄ ſi lauderis ꝓpter turpia ·letior eſto quotiens diſplices
malis ⁊ maloꝝ deteſtacōem veram laudacōꝫ tibi aſcribo
V ¶ Adhuc de vana gloria exemplū· ſcʒ quod in
libro quadripdito figuraꝝ mora· recitaꝰ talis fabula Pa
uone herinacio pn̄tata vt coram eo ꝓpam gloriam dila
taret ipſumqꝫ de ſpinoſa cute ↄfunderet· ſublimatꝫ i mox
cauda · & quaſi purpurea varietate mirabili ſtellari ſpe

ꝑnitus ardue ſituatis effuſa volūtatis hinc inde domat
pauo in luminibus intuētis veꝝ ille nutu prudētie ſic va
nam effugi gloriā ↄprehendens mox vt ꝓdet ſub globa
collecti corpuſculi ↄdita fatie ſpinas vndiqꝫ ſe dedit Quo
qdem facto cum pauo vidiſſet ſe illuſum ſtatim ira colle
ctus lamentatiuis eloqꝫs his egreſſus eſt. Dixitqꝫ quam
hōres tam ammirabilis admiracōe ſp cernere delectatur
occultatis oculis tu non ſolū meā intueri ſpreuiſti. ꝑmo
gaudenter mirandi de te horridam ſpinaꝝ deformem for
mulam tribuiſti Cui ille rn̄dit. non qppe facit iniuriā q̄
vtit̄ ꝓprietate ſua. ac tu queſo vt pacifice dicas mihi quid
tibi eligendū ſit videri. an eſſe nimiꝝ ſi dicas eſſe qd tibi
de oculis meis. nanqꝫ ſine iſtis non minus ex iſtis Sed
ſi videri plus appetis & iā pompa facta vmbraculis pu
pillare ſpeculū queris. memto queſo ꝙ baſiliſci ocul⁹ oc
cidit. qn̄ ꝯ dicam tibi illud qđ olim ſpinee ſe meo cernen
do luceſcere gratulāti ſpeculū inqͣt gaude magis ꝙ es. &
nequaq̄ in luce ſimilitudīs ſpecularis apꝑis vanitatis
Non audiſti ꝙ ſcꝫ tygris velocior raptos catulos ꝑdidit
qr fixo qdem in ſemita ſe monſtrando in ſpeculo ſilitudīe
ſe mencīete. iam eos inueniſſe putat. Sic ob vanam ap
parentiā amarā ſubam filioꝝ amiſit. Quid ergo ventali
ventilabro poſtpoſitis effūderis ꝯ i tm̄ in ſuperfitie fore
qris recordare. ꝙ fum⁹ vaneſcit dum ſpgit̄. & tellus nō
pullulat n̄ datū ſemen in ſuis viſceribꝫ recondat̄. albedo
foris facta nubilat ocl'm. & reſpſa in cute ꝯtamīat. lepra
mēbrū hoc occultate forma mutat lucidi⁹ & res aromati
ca qdem abſcondita plus dilectat olfactū. Sic caſtanea
ſub ſpinoſa recondit̄ cortice. vt vana ſpica apparentia. ſba
medullaris qratur ꝯ ego ſpinis vallor exterius vt in eſſe
ſim tutus Sic moyſi faties luminoſa velamīe abſcondit̄
ꝯ ſanctuariū dei multiplicitati vndiqꝫ opimto celat̄. Sic
audiſti formice ꝯſiliū date cameleonte de colore aureo de
lectanti. hoc ipm claude oculos. & eris tunc in vera glia

ſtabilitus Nam duobus cibis vt clauſura firmior ſuauet claudit oculus vno tm̄ vt raro ſuſpenſa ſit palpebra apitur Quo dicto recedēs ad mirabiliorem pauonem ſe reliquit Si totam iſtam fabulam moralizarem tediū audiētibus ingererem. verꝫ p̄ pauonem intelliguntur hi q̄ caudam vane laudis dilatāt .i. vt gloriā mūdanā recipiant Et hoc apl's phibet .d. non q̄rentes ab hoībus gloriam .i. Theſa .ij. Per herinatiū vero deſignant̄ boni et hūiles q̄ oīa opa ſua ſub ſpinoſa cute ſancte hūilitatis abſcondunt. q: nullū opus nr̄m poteſt eſſe ita bonū. qn̄ p vanā gloriam et intencōem poteſt effici malū. Et hoc eſt ſcōum ſcꝫ. q̄ vana gloria nō ſolū nō eſt vtilis. verūetiā magnū damnū infert et nocumētum X ¶ Circa qō notand q: vana gloria poteſt accipere vl' in pn̄cipio opis aut in medio. vel in fine Tunc aūt dicit̄ in pn̄cipio qn̄ aliquod bonū principaliter ex ſola vana gloria hō incipit facere et tunc totū corpus eſt vitioſum. et hoc phibet ſaluator d. Attendite ne iuſtitiam vr̄am faciatis coram hominibus ¶ Scōo dicit̄ eſſe in medio opis. qn̄ aliq̄s bonum opus recte intencōis incipit. et in pſecucōe boni opis aliq̄d vane incidit. tale opus non eſt intermittendū. ſicut legitur de beato Bern. Qui cum celū inerme p̄dicaret. et ex hō aliq̄d vane glorie incidiſſet Dixit nec pter te incepi. nec pter te dimittam ¶ Tertio in fine opis qn̄ ope expleto ſeq̄tur oplacentia. et cordis iocūditas. et talis oplacētia ſi ſit ordinata non nocet ſed p̄mus eſt nociuꝰ. Ad gala. vj. Non ſimus inanis glorie cupidi. q: venenoſus ē ventus vane glorie. malitia em̄ ſua fructū bonoꝝ opum noſtroꝝ euellit. ne ad matūritatē deueniāt Vn̄ grego. i moꝝ. Lamentabilis eſt hūane laudis inimicꝰ. q̄ recto itinere gradientibus ex latere oiūgitur. vt ex occultis educto gladio trucidet Eſt igit̄ vētus venenoſus. q̄ opa noſtra ſuo flatu occidit ne nobis pſint ad ſalutem et mercedēꝫ. Ecc. v. Quid pdeſt ei qui laborauit in ventū: Ille em̄ laborat

in ventum· q̄ bona opa ſua facit ad laudeȝ hūanam ·Ne igit̄ iſte ventus opa noſtra deſtruat non ɔcupiſcas alie: na·i· vanā laudem·ȝ dirigam⁹ ea ad deū ·ipe em̄ aufert a nobis vanam gloriā ¶ Vn̄ refert ſolinus· ꝙ·aquila in altum nidificat Cui⁹ pullis inſidiat̄ ſerpens q̄dam Qui videns ſe ad pullos ꝓpter altitudiem acceſſum non habē trahit ſe ad pteȝ venti·ꝛ venenū emittit·vt aer veneno infectus p ventū ad pullos deductus illos occidit ·Sed aquila mirabilem cautelaȝ inſtinctu natali adhibet·portat em̄ lapidem vnū qui vocat̄ cades ꝛ ponit in nido ex iſta pte q̄ eſt ɔtra ventū ·⁊ ille lapis v̄tute ſua venenū pellit ne ad pullos accedat ·⁊ ſic ſaluant̄ pulli ne occidātur ¶ Moraliter ad ꝓpoſitū p aq̄lam que eſt ardua volatuꝛ ꝛ acuta viſu hō intelligit̄·c⁹ vita ⁊ deſideriū a t̄rena ſunt eleuata Vt cū aplo dicat Nr̄a ɔuerſatio in celis eſt In hac altitudie dēmus pullos nr̄os·i· bona opa ꝓducē Qd̄ cum hō fecerit·antiqu⁹ ſpēs ſcȝ dyabolus q̄rat illas p oppoſicōȝ alicui⁹ pc̄ti mortalis interficere Sȝ ꝗ́ forte vitam eminentem ꝓpoſitū ſuū non poteſt implere ·qꝛ dic̄ Grego·de iob·Mentem in alta fixerat ꝓpterea hoſtis ad eum venire non valebat ·⁊ tunc ſerpens nitit̄ eam interficere· Vnde humanam laudem eis ingerit·que ſi in eo locū habeat mouent̄ pulli quo ad meritū ·Accipiamus ergo lapidem·i·xp̄m ꝛ ponamus illū inter opa noſtra ⁊ ventū vane glorie vt ſcȝ opa nr̄a dirigamus ad deum ꝛ tunc viuent opa noſtra qualis eſt intentio tua ·tale erit opus tuū Mat·vj·Si oculus tuus fuerit ſimplex ꝛc̄
¶ Vn̄ nota ꝙ ſtrutio nunq̄ȝ ponit oua ſua·niſi qn̄ videt plyades oriri in celo Et ſm grego·ſignificat ſc̄tos hoīes q̄ ante nos diuerſis tpibus fuer̄t ꝛ defuncti ſunt·ſed per eandem intencōeȝ ɔiūcti Ad modū igit̄ ſtrutiōis quādo debemus opa noſtra ꝓducere dēm⁹ hr̄e aſpectū ad plyades·i·ad premiū ſanctoꝝ qd̄ deus eis ɔtulit ꝓ operibus ſuis vt iſta ꝓpter deū pure faciam⁹ Vnde apl's·Quicq̄d

facitis in noīe dn̄i noſtri hieſu xp̄i facite. & ſic aliena noli ↄcupiſcere ¶ Vn̄ finaliter in iſto documēto notandum ꝙ aliena iſto modo ↄcupiſcere non debem9. ne fructū quez ex opibus nr̄is ↄſequi poſſumus pdamus Debet em̄ hō in pn̄ti ad hoc laborare vt fructū fatiat ꝶ ¶ Homo enim arbori ↄpatur. et igit̄ ad hoc ſtudere dꝫ vt ſit arbor bona & non mala. arbor aūt ex fructu ↄgnoſcit̄ ¶ Circa qd̄ notandū. ꝙ arbori homo ↄpatur in ſacra ſcriptā. iux̄ illud vidi arbores ſicut hoīes corruētes Habꝫ em̄ arbor cum hoīe quandā ſimilitudīem. Primo in viuendo. Secundo in creſcendo. Tertio in fructificando. Quarto in finaliter decidendo Arbor em̄ non viuit niſi habeat calorem celeſtem. et hūorem terreſtrem Sic nec hō viuit vita gr̄e. niſi p humilitatem et caritatem. hūilitas em̄ orit̄ de terra. i. de ↄſideracōe. qꝛ terreni ſumus et in terram reuertim̄ Vn̄ ſic̄ arbores q̄ in terra radices ſuas figūt pfundi9 diutius viuūt & ſtant ſtabili9. Sic illi hoīes q̄ diligēti9 ſe terrenos eſſe ↄgnoſcūt viuūt pfectius vita gr̄e. & ſtāt ſecurius ↄſiderantes varias occaſiones culpe. Arbores em̄ plantate in vallibus minus excutiūtur. ꝙ̄ ille q̄ plantate ſunt in montibus. ita pſone hūiles refugiētes dignitatem & honorem. ↄtenti de ſua ſimplicitate multo ↄuenientius ſtant in ſua ↄſcīa. ꝙ̄ illi qui ſe ingerūt ad offitia et dignitates. & qꝛ xp̄s fuit ſumme hūilis q̄ in xp̄o figunt ſuas radices creſcūt & fatiunt fructū. Vn̄ ſicut ipſe docet palmes non pt̄ facere fructū n̄ manſerit ī vite ¶ De hac ſimilitudīe arboris innocēti9 loq̄tur. d. ꝙ homo ē arbor euerſa cui9 radices ſunt crines. truncus caput cum collo ram9 vlne cum tibijs ¶ Scd̄o aſſimilat̄ homī in creſcēdo qꝛ ꝙ̄uis inferior ps terre adhereat potior tam̄ & pulcrior ps terre ſupeminet tendens verſus celū ¶ Moraliter ſi n̄aio nos oportet hr̄e aliquā ſolitudinem terrenā potior tn̄ ps volūtas & deſideriū tend̄ dn̄t verſus celū ¶ Tertio aſſimilat̄ ſibi in fructificando Sicut em̄ arbores primo

germinãt · poſtea florent · tertio fructificant Sic ſm criſo·
Germina ſunt bone cogitacões · Flores bone volũtates·
fructus bone opacõis de qbus ſtatim poſt dicet ❡ Quar-
to aſſimilat in cadendo · arbor em quãuis diu creuerit tanõ·
tñ deficit ꝛ ad illam ptem cadit in quo plures ramos ha-
buit viuendo Sic hõ ad illam ptem cadit ad quaꝫ pl'es·
cogitacões ⁊ affectiões habuit in mõo viuendo · Vnde·
ſi in terra ſunt oẽs affectiões hois tunc cadit in terram·
Si aũt in celo tunc vadit illuc · igit nr̃a ouerſatio dꝫ eſſe·
in celis · Sꝫ qꝛ ſm dictũ ſaluatoris · oĩs arbor q̃ non facit
fructum excidet · ⁊ arbor bona fructus bonos facit 3·
❡ Eſt aduertendũ ꝙ duplex eſt fructus · ſcꝫ bonus ⁊ ma
lus · Malus ꝓhibet · Bonus pſuadet · primus eſt fructus·
laſciuie ⁊ peccantiũ · Inter illos aũt qdam ſunt pleni ver·
mibus corroſiuis · qdam ſaporibꝰ amaritudinis · quidam
hũoribus inflatiuis Primi ſunt fructus carnalis delecta·
cõis · Scõi ſunt fructus auaritie ꝛ mentalis paſſionis
Tertij ſunt fructꝰ ſupbie ꝛ tempalis ambicõis · A·
❡ Primi ſunt pleni vermibꝰ corroſiuis · videt em interõ·
pomũ eſſe pulcrũ ⁊ pulcri coloris exteriꝰ ꝛ magni odoris
⁊ valde bonũ · ꝛ ſi ſcindat intrĩſecꝰ erit vermis corrodẽs·
illud Sic iſta delectatio appet exterius ſuauis ꝛ delectabi·
lis · ꝛ maxĩe tpe delectacõis Sed qñ ſcelus fuerit perpe:
tratũ inuenit vermis corrodẽs oſciam · ⁊ hec eſt vermis·
q̃ momordit ederam ſub cuiꝰ vmbra delectabatur ionas
Ione · iiij · Letatus eſt ionas letitia magna · ⁊ ſequit ꝙ
morſum ſtatim aruit Edera eſt pax oſcie · ſb cuiꝰ vmbra·
Ionas q̃ interpretat columba p innocentiã delectat · ver-
mis venit ſub delectacõe · ⁊ ſtatim areſcit edera · ꝛ turbat·
oſcia · tñſeunte actu remanẽte reatu · Et igit valde fatuꝰ
eſt q̃ illũ vermem non interficit · quã cito poteſt · Et ſic ſcin·
dentes pulcrũ pomũ inueniẽtes vermẽ in medio · de quo
credebãt p eſum delectari · reputãt ſe deceptos qñ non ſic·
eſt Ita temptatus a libidĩe ⁊ actu ⁊ delectacõe tñſeunte

& verme apparēte ī remorſu ɔſcīe iudicāt ſe eſſe deceptos de q̄ decepcōe loquit̄ apl' s ad Ro. vj. Quem fructū tunc habuiſtis in illis. in q̄b⁹ nūc erubeſcitis Naʒ finis illoꝝ mors ē ¶ Scōi ſunt fructus auaritie ⁊ mentalis paſſiōis ⁊ iſti ſunt pleni ſaporib⁹ amaritudīs. Quicūq̧ em̄ ſe dat ad res mōi acq̄rendas turbat̄. amaricat̄ freq̄nter ī corde q̄ntumcūq̧ videat̄ exterius pacem hr̄e ¶ Vn̄ notandū ꝙ ɔmedentib⁹ poma cruda ⁊ fructus immatros. alij cibi vident̄ eis inſipidi Sic iſtis auaris cibus aīe videt̄ inſipid⁹ ſcʒ orōnes. predicacōes & h⁹modi ¶ In cui⁹ figura legit̄ Joſue. iiij. Q2 ꝗcito filij iſrael de cibis terre promiſſionis ɔmederent ſtatim māna defecit. nec ampli⁹ deſcendit de celo Iſto mō eſt de hn̄tibus ɔſolacōeʒ in terrenis Deficit em̄ ɔſolatio quā hn̄t ſcī ⁊ boni de diuinis Dicit ariſto. de vegetabilib⁹ & plantis. ꝙ arbores q̄dam plantate in q̄buſdam locis faciūt pmo fructū acetoſum. & poſtmodū dulcē. & tandē amarā. & fructus talis ī extremis eſt ſbalis in medio vō latus ¶ Moraliter hō paup natus in mōm totam intencōem ſuam extendēs ad hoc ꝙ tpaliter diues fiat. facit fructū valde acetoſum. q2 laborat. vigilat. ieiunat. pcit. ⁊ ɔuit. ⁊ nihil dulcedīs in ſuis operibus ſentit Sed poſtmodū cum factus fuerit diues ad tps expendit ludit & iocundat̄. & tunc fructus ſuus dulcis eſt. Sʒ hoc dulce non diu durat pmo ſtatim tendit ad mortem. & tūc diſponē oportet de teſtamto relinq̄re alienis diuitias ſuas Et iſte fructus eſt amariſſim⁹ quos dimittere oportet iras quas colūt. plem quē genuerīt. domos q̄s curioſe edificauerūt. filios & vxores quos intime dilexerīt. Sed quia iſte fructus in pn̄cipio & in fine eſt amar⁹ quō poterit dulcorari Rn̄detur ſm ariſto. fructus acerb⁹ ⁊ amarus miſſus ad ignem & aſſatus fit dulcis. Iſto mō vos qui occupati eſtis in vita actiua circa ſolicitudinem tpaliū inſtantes. mōi amaritudīes turbati circa plīma. ſi vultis facē vr̄as occupacōes dulces oportet aſſare in igne caritatis. ſcʒ ne

ſint crude Vñ apl's·i·Cor·xvj·Oïa opa vr̃a in caritate fiant Et exodi·xij·non comedetis crudũ qd·ſʒ aſſatũ tm̃ igne·igit̃ oĩa opa vr̃a referatis in laudem dei et in edifi cacõem pximi·et de alieno noli concupiſcere ¶ Tertij ſũt fructus ſupbie et tempalis ambicõis et iſti ſunt pleni hu moribus inflatiuis·vñ licet dignitates et honores delec tant tñ multũ piculoſe inflant ¶ Vnde narrat̃ in geſtis alexandri q̄ milites ſui ĩ india inueneř fructus ita dul ces q̄ comedendo non poterãt ſaturari·vñ factũ eſt p ni miũ eſum eorũ q̄ magna mortalitas et peſtis erat int̃ eos Sic eſt de fructib? honoris et reuerẽtie·nam ita ſunt dul ces q̄ nullus pt̃ eis ſaturari Tñ contra tales fruct? eſt tale remediũ·vʒ ſi in talibus fructibus ponat̃ ſal·et p?ea nõ nocent·Sic eſt cum fructibus honoris apponat̃ ſal diſcre cõis et modeſtie·vel ſaltem memoria mortis et extremi iu ditij in q° oportet reddere rõnẽ de oĩbus honorib? h? mõi

B ¶ Scdo pñcipaliter eſt fructus bon? et hoc ẽ ad ppoſitũ·et iſte eſt fructus pnĩe et bonorũ opm queʒ pfert vt dictũ eſt q̄ aliena non concupiſcit·Qr aũt talis fruct? ſit bonus dʒ hr̃e q̄nq̄ q̄ in iſto verſu continent̃·Sit ſanus ſa pidus pulcer durãs et odorans Eodẽ mõ opa nr̃a ſcʒ dñt eſſe meritoria ¶ Primo dʒ eſſe ſan?·et hoc fit p diſcrecõem q: rõnabile ſit obſequium vr̃m Item ſanus·i·purus non corruptus p ÿpocriſim ÿpocrite em̃ fructum hr̃e et eterne vite non fatiũt q: hic mercedem recipiũt·q: aliena concupi ſcunt Nõ de hoc ¶ Scdo dʒ eſſe ſapid? et hoc p deuocõʒ vt deuote et hilariter deo ſuiam? Vñ in deutro·dicit̃ Eo q̄ non ſuieris dño deo tuo in cordis gaudio et letititia· ppter rerũ oĩm abũdantiã ſeruies inimico tuo in fame· ſiti et nuditate omni penuria·et imponẽt tibi iugum fer reũ ſup ceruicem tuã donec te conterat·Ac ſi dñs dicat Eo q̄ non ſeruieris dño deo tuo·dabo te inimicis tuis·Vñ fructus dʒ eſſe ſic ſapidus vt ſeruitio quo deo tuo ſeruis dʒ tibi ſape·q: ſapor diuinus in aĩa eſt deuotio·gaudiũ·

a caritas· q: non ſolū fatiūt deū ſibi ſape · ꝫ oīa opa que facit in dei ſeruitio ſibi ſapiūt & ſic hō non hꜫ tedium in aliquo labore tali ꝓpter deū em̄ laborat· & ideo laborē nō ſentit Vn̄ glo ·ſup illo verbo· Bt̄s vir cꝰ eſt auxiliū abs te· dicit glo· C ❡Tres ſunt aſcenſiōes ❡Prima in mōo bn̄ viuere· & in gaudio deo ſuire ❡Scd̄a mōm cō temnere ❡Tertia ſup mōm ſcandere & ī deo q̄eſcere vbi deꝰ ſapit oīa in oībus Vnde q̄dam diſcipulꝰ interrogatꝰ a quodā ſene q̄ erat letus quō poſſit ſic gaudē Rn̄dit ma gnificat aīa mea dn̄m · & exultauit ſpūs meꝰ in deo ſalu tari meo· terrena deſpitio · ꝓſpera & aduerſa non curo· Sꜫ ſolū illiꝰ meditat̄ memoria ·a quo ſalus ſperat̄ eterna hꝰ fili mi cito me recordare delectatus ꝰ exercitatꝰ ꝰ defe cit ſpūs meus ❡Tertio fructus dꜫ eſſe pulcer & delecta bilis ad videnō· Pulcra em̄ aīa pulcrū facit fructum De pulcritudīe aūt aīe nō alibi Aīa igit̄ dꜫ eē pulcra ·vt fru ctus eiꝰ ſit pulcer· q: p̄mo deꝰ reſpicit ad ſubiectū pꝰmoō ad actū· q̄a primo deꝰ reſpexit ad abel· poſtea ad munera eius ❡Q̄rto fructus nr̄ dꜫ eſſe odorans· vt fama bonoꝝ opꝫ ſit in oībus audiētibus odor vite ·ad vitaꜫ xp̄i em̄ bonus odor ſumꝰ dicit apl's Bonus odor eſt bona fama vt dicat deꝰ Ecce odor filij mei ſicut odor agri pleni· ve illis q̄ non redolēt odore fame bone ·ꝫ olent & fetent ſic candela extincta Relinquūt em̄ vbiꝙ feda veſtigia terre fructus iſte non eſt odoriferus ꝫ fetidus· q: bona exempla in ecc̄ia xp̄i plus edificāt q̄ predicatio multoꝝ q̄ non hn̄t vitam laudabilem· q̄ dicūt tm̄ & non fatiūt· q: fructū nō fatiūt nec ꝓferūt· ꝫ tm̄ folia verboꝝ ❡Q̄nto fructus dꜫ eſſe durabilis· Vn̄ ioh̄· Fructus vr̄ maneat ·Quidam em̄ fructus durāt vſꝙ ad annū ſeq̄ntem·i·ad fineꜫ vite & ad future vite btitudinem Quare aūt aliq̄s fructus non ſit durabilis· rō q: non hꜫ ramos ·Dicit em̄ ph̄s ·v·de aīali bus· viij ·c· ꝙ in egipto arbores non hn̄t ramos ·ꝰ igit̄ fructus non durant mlt̄o tp̄e· & forte hac de cauſa· fructꝰ

in egipto reſpectu aliaꝝ terraꝝ ſunt magis p̄tioſi Vnde iacob mittens filios ſuos in egiptū ad placandū ioſeph dixit ſumite de optimis terre frugibꝰ · et deferte viro mu nera Geñ · iij · Sic in ꝓpoſito arbores ſunt hoīes vt dictū eſt Sed rami q̄ in latū extendunt̄ ſignāt caritatē in hoīe q̄ in latū extendit̄ · q2 latū mandatū tuū nimis · Qñ igit̄ opus qd̄ homo facit ex vera et ſincera caritate nō ꝓcedit tunc non eſt durabile · Cuiꝰ exemplū patet · veniūt enim hoīes in · xl · penitent · ꝯfitent̄ taliter q̄liter ꝯmunicāt ſed poſt cito ad vomitū ꝯūtunt̄ Et q̄ ratio certe q2 ex intima caritate talia non faciūt · ſꝫ q̄ꝫ ex ꝯſuetudīe · Alio etiā mō fructus ſunt durabiles puta ſi abſcondant̄ et non oībus oñdantur · Solent em̄ homīes fructus abſcondere quos volūt diu durare ne corrumpant̄ ab aere · Sic opa debēt abſcondi p hūilitatem ne a vana gl'ia putreſcāt vt dictū eſt Nam hūilitas eſt cuſtos oīm virtutū Aliena igit̄ noli ꝯcupiſcere · ſꝫ ſoli deo honorem et gl'iaꝫ aſcribe vt valeas fructū vite eterne ꝓferre ·

¶ De paucitate loq̄ndi et taciturnitate in ꝯuiuio et multiplicitate conuiuij ·

C Onſeq̄nter ſequit̄ aliud documētum ſcꝫ · lv ·

¶ Pauca in conuiuio loquere

¶ In hoc documēto primo videndū eſt de iſto termino ſcꝫ ꝯuiuio · D ¶ Circa qd̄ notandum eſt ꝙ multiplex eſt ꝯuiuiū in ſacra ſcriptura · ad que hoīes in uitantur Nam inuitat dyabolus · mōs · et xp̄s deus Dya bolus tria ꝓmittit fercula · ſcꝫ pdices iniuſtitie · venacōeꝫ iracundie · et pauones ſupbie · ij · Re · xiij · dicitur · ꝙ fecit abſalon q̄ꝫ ꝯuiuiū regis et illud conuiuium fecit ad iſtuꝫ finem · vt amon fratrem ſuum interficeret · Iſte abſalon id eſt dyabolus nos ad conuiuium inuitat vt nos occi dat Et iſte apponit pdices iniuſtitie Perdix em̄ naturaliter qñ pdit oua ſua furat̄ aliena · Ita mali cum bona ſua pdi derūt p inutiles ꝯſumpcōes tunc furant̄ aliena bona p inutiles et iniuſtas extorſiōes · Et igitur dyabolus ꝓpo

ferculo apponit ꝑdices fraudulẽtie· qꝛ oẽs q̃s paſcit docꝫ
dolos iniuſtitie Ad illud ꝯuiuiũ non dꝫ homo accedere·
qꝛ non inuitat te cauſa amoris· ſ; cauſa ꝑdicõis ¶ Scd̃o
in ꝯuiuio dẏabolus dat venacões iracũdie· vt per tale
ferculũ venet̃ fratrem in mortem ¶ Tertio apponit pauo
nes ſupbie· ⁊ hoc itez vt hoĩem interficiat ⁊c̃ ¶ Scd̃um
ꝯuiuium facit mũds· ⁊ ibi apponit etiam tria fercula· ſcꝫ·
delitias· diuitias ⁊ honores· de quibus oĩbus nota ſup̃
Et iſtud ꝯuiuiũ eſt valde ꝑiculoſum· qꝛ oĩa que ibi appo
nunt̃ ſunt venenoſa veneno mortifero · qꝛ illud ẽ venenũ
aſpidum inſanabile· qꝛ admiſcet̃ cum delitijs· qd̃ venenũ
moraliter loq̃ndo reddit hoĩes obaudientes ⁊ induratos
ad vocem incantãtis·i· predicatoris verbi dĩ Diuitie eñ
non ſunt ſanus cibus· vnde ꝯuiuiũ illud non valet· Si
quis eñ ſciret qñ inuitat̃· ꝙ oĩa ſibi apponenda eſſent· ſ·
venena nunq̃ veniret Melius eſt i. ire ad domũ luctꝰ q̃
ad domuꝫ ꝯuiuij talis ¶ Tertiũ eſt ꝯuiuium quod facit
xp̃s homini· ⁊ domus iſtiꝰ ꝯuiuij eſt ſancta eccĩa· in qua
p̃ncipale iſtius ꝯuiuij eſt quedam nuptialis ſolennitas
in q̃ anima deſponſat̃ deo· ⁊ hoc fit in primo ſacramento
ſcꝫ baptiſmatis quod eſt q̃ſi primum ferculũ iſtius ꝯuiuij
ſcꝫ ꝙ deus deſponſauit ſibi aĩam· ⁊ ex hoc tunc ipſa dr̃
ſponſa xp̃i· Deſponſabo inquit te ſponſa mihi in fide· Et
tunc ap̃ls deſpondi vos vni viro· ſcꝫ xp̃o vt extunc aĩa
ſicut ſponſa diligat̃ a xp̃o ſuo ſponſo Et vt hoc pfectius
fiat E ¶ Sciendũ ꝙ ſponſa diligit̃ a ſponſo ꝓpter
q̃nq̃ P̃mo qꝛ nobilis ⁊ generoſa Scd̃o qꝛ pulcra ⁊ ſpetio
ſa· Tertio quia humilis ⁊ obſequioſa· Q̃rto qꝛ ꝯpatiẽs
⁊ viſceroſa· Q̃nto qꝛ grata ⁊ virtuoſa· F ¶ Igitur
dei ſponſa deo grata debet habere Eminentiam caritatis
Pulcritudĩem honeſtatis· Reuerẽtiam obie· Conſtãtiaꝫ
longanimitatis· Et clementiam pietatis G ¶ Et ſic
ſponſa xp̃i iuxta q̃nq̃ digitos hꝫ q̃nq̃ anulos· In pollice
hꝫ anulum caritatis· In indice anulũ honeſtatis· In me

dio anulū longanimitatis· In fidio anulum pietatis Et in auricularí anulū obie ⁊ hūilitatis· Et q̄libet anulus dʒ hr̄e gēmam annexā ¶ Dʒ igit̄ in pollice p̄mo anulū caritatis q: nobilis amor dei facit aīam nobilissimā Assimulat em̄ diligētem dilectam igitur aīam deo qui est nobilissim⁹ Quicq̄d igit̄ diligitis in ei⁹ similitudīeʒ transformaris ſi terrā terre ſi celū celo· ſi deū deo Et bn̄ ponitur anul⁹ caritatis in pollice q: pollex a pollendo di˜ ⁊ ſicut pollet int̄ digitos· ſic caritas int̄ ceťas v̓tutes Vn̄ aug· extirpa cupiditatē· ⁊ planta caritatē· q: ſic̄ radix oīm maloꝝ ē cupiditas· ſic radix oīm bonoꝝ ē caritas· Et hui⁹ figura habet̄ Exo· xxviij· vbi dn̄s dixit moẏſi· facies duos anulos ex auro puriſſimo· ⁊ pones eos ī vtr̄q; pte rōnal̄. Sic aīa xp̄o deſponſata ⁊ deſponſanda dʒ hr̄e duos anulos aureos .i. dilectiōeʒ dei ⁊ p̄ximi· ⁊ pone illos in ſummitate rōnalis .i. in porcōe ſupiori· dilectiōeʒ dei· ⁊ inferiori dilectiōem p̄ximi· ⁊ hoc ex auro puriſſimo ·ſcʒ q̄ iste amor nō ſit pmixt⁹ amore mūdano Sacdotes em̄ legis q̄ offerebāt ignē alienū oſumpti fuer̄t igne ⁊ ī h⁹ igne dʒ poni lapis achates· q̄ ſm̄ p̄li· li· xvj· c· iiij· oīm magoꝝ maleficiis reſiſtē poteſt Iſte lapis fuit in veſte rōnalis ⁊ piect⁹ ō ignem· igni reſitit ⁊ ip̄m extinguit Sic caritas reſiſtit oīb⁹ temptacōib⁹ dẏabl̄i· .i. ignem male ocupīe extinguit· ne hō p malitiā oburat̄ Amās em̄ deū odit om̄e malū ⁊ ex motu caritatis temptacōi non oſentit· ſʒ r̄ſiſtit ¶ Scōo in indice dʒ poni anul⁹ honeſtatis ⁊ ſcīe oūſa cōis Vn̄ exo xiij· di˜ q̄ beſelihol veſtiuit arcam auro puriſſimo intus ⁊ foris· ⁊ fecit illi coronā aureā oflans quatuor anulos· hec arcā eſt aīa deo deſpōſanda Beſelihol ī terp̄tatur dei vmbraclm· ⁊ ſignat vitā honeſtaʒ ſub vmbraculo debite cuſtodie mancipatā ⁊ munitā· p quaʒ aīa interius in corde oſcīe ⁊ exterius p honeſtatē vite tanq̄ auro interius ⁊ exterius adornatur· Et oflant̄ quatuor anuli ſcʒ q̄tuor v̓tutes cardinales ⁊ p· iiij· affectiōes aīe

& ſic efficitur aīa lucerna lucens exterius p bonā famā
& interi9 ardens p caritatē & mōdā ꝯſciā & iº Fecit illi
coronā aureā vt vndiqꝫ circūdata ſit p honeſtatē vite
gēma vl' lapis q̄ inſerit̄ huic anulo ē ſmaragd9 qꝛ ſm pſi.
vbi prius oīm virentiū obtinet principatū & p ſolem nō
obumbratur ad modum ſpeculi fatiem repreſentac. Sic
honeſta ꝯuerſatio oībus diebus placere & vireſcere per
bona exempla. nec dꝫ obumbrari in ſole. inter hoīes enī
debet eſſe pollita & terſa ſicut ſpeculū ſic qꝛ alij hoīes in
vita eoꝝ poſſent ſe ſpeculari ¶ Tertio ī digito medio dꝫ
poni anulus longanimitatis & pſeuerantie. vt ſic anīa
induat tunicam talarem & offerat deo bone vite. caput
caudam & mediū Igit̄ ſm qꝛ dicit̄ dani. xiiij. tu rex pone
eſcas vinū miſce & claude hoſtia & ſigna anulo tuo Sic
tu aīa pone eſcas ꝯplacentie diuine maieſtatis iux̄ illud
Iobis. v. meus cibus eſt vt fatiam volūtatē pr̄is. miſce
vinū auſtere pn̄ie. & claude hoſtiū qn̄qꝫ ſenſuū. ne intret
venenū peccati. & ſigna anulo pſeuerātie In hoc anulo
debet eſſe gēma enidros Iſte lapis eſt puus & guttas di
ſtillat ꝑpetuas vt dicit̄ in lapidario. nec per hoc lapis re
mittit̄. nec minor fit in aliquo ¶ Sic ad motiuū iſtius la
pidis aīa debet eſſe ſtabilis in ꝓpoſito. & ꝯtinue diſtillaē
p bona opa. nec ſit remiſſa per torporem. nec efficiat̄ mi
nor qꝫ prius ī deuocōe ¶ Quarto in digito medio debet
poni anul9 pietatis & clemētie vt in oībus exerceat opa
pietatis Et iſti anulo inſerit̄ ſcꝫ lapis & gemma q̄ dicitur
ſaphirus. de quo dicit̄ in lapidario. qꝛ ſicut optima gem
maꝝ in digito regis reponit̄ pietas ad oīa valꝫ ut digni
tati regie optīe ꝯgruit Iſte lapis fuit ꝯſecrat9 dō appolli
Et qn̄ aliquis voluit certificari de aliquo reſponſo a dījs
ſuis. Iſtum lapidem habebat in manu ſua & ſic habuit
reſponſa Hic lapis vinctos de carcere educit. Et igitur ni
gromantici iſto lapide vtunt̄. Item tumorem ſedat & hꝫ
v̄tutem ꝯfortādi. Sic in ꝓpoſito p hāc v̄tutem aīa regi

eterno conſecratur ꝛ recipit reſponſum a deo rectitudīe
btitudinis q꞉ beati miſericordes qm̄ ipſi mīam ꝯſequent̄
Vinctos etiam de carcere educit ſcꝫ mortis · q꞉ elimoſina
a morte liberat · nec ſinit aīam ire ad tenebras ſcꝫ carceris
infernalis ſic dixit thobias · Et igit̄ deceptores huꝰ mōi
q̄ pn̄t dici q̄i nigromātici iſto lapide vtunt̄ vt mōm per
fecte decipiāt ¶ Quīto in digito auriculari dꝫ poni anulꝰ
hūilitatis ꝛ obīe vt deus vel prelatus poſſit dicere in au
ditu auris obediuit mihi · Optiꝰ em̄ inter romanos fuit
obīa ꝛ fuit ſcꝫ apud eos ī magna reuerētia · Refert vale ·
li · vj · ca · iij · Q꞉ romani fecer̄t qn̄dam prefectū ſicilie q̄ fe
cit ſtatutū q̄ nullus portaret telū · nec vteret̄ eo · Quidaꝫ
aūt paſtor illiꝰ terre cepit aprum p telū quē paſtor miſit
prefecto · tūc prefectus fecit paſtorē crucifigi · q꞉ fecit ꝯtra
p̄ceptū · melior em̄ eſt obīa q̄ victime · Et in iſto anulo dꝫ
poni gemma · elotropia de q̄ refert p̄ſido · q̄ hec gēma po
ſita ī pelui radios ſolis obnubilat ⁊c̄ · Naꝫ ille q̄ in ꝯſcīa
ꝓpa ſeipm̄ modicū reputat v̄tutum reſplendentiam in ſe
exn̄te ſibi non attribuendo · nec de iſto preſumendo · etiam
ipſas v̄tutes in ſe obumbrat Vn̄ augꝰ · Oīa vitia metuē
da ſunt tanq̄ aduerſantia Sed ſupbia in ipſis bonis me
tuenda eſt Et hec v̄tus ſanguīem reſtringit Non em̄ per
mittit hoīem gloriari de ſanguinis excellentia Et venenū
pellit oīs inanis glorie · nec falli pt̄ vere hūilis · q꞉ oēs la
queos hꝰ mōi euadit ſicut dictū fuit de bt̄o anthonio nͤ
vere huīlis in or̄one ſua fallit̄ · hūiles em̄ deus exaudit ·
¶ Exemplū de publicano · Cor em̄ humiliatū Et ꝯtritū
deus non deſpitiet Item poteſt dici de alio ꝯuiuio qd̄ fit
in ec̄ia dei tanq̄ in quadam domo Et eſt materia predi
cabilis in feſto dedicacōis · D ¶ Vnde notandū q̄
ſancta ec̄ia poteſt dici domus ꝯuiuij Que quidem ec̄ia
ꝯſecrata eſt ad q̄tuor gn̄a offitioꝝ ¶ Primo in apothecā
medicinaliū vnguētoꝝ in ſacroꝝ oblacōe q̄ ſunt remedia
ꝯtra diūſa mala · ſcꝫ baptiſmꝰ ꝯtra pc̄m originale · pnīa

ō actuale & ſic de alijs & igit̄ cū ſūma reuerētia intrāda eſt hec dom⁹ Vn. iiij. Re. ij. dicit̄. ꝙ letatus eſt ezechias in aduentu babiloniorum. oñditq́ꝫ ei cellam aromatū et vnguētorum vbi ſm gloſaꝫ erāt vnguēta. q̇bus vngebantur ꝓphete. ſacerdotes et reges Sic in ecc̄ie domo tpe dedicacōis inueniunt̄ vnguēta ab aduenientib⁹. q̇bus vngunt̄ ꝓphe q̇ de futura vita ꝓphetāt & ſoliciti ſūt. q̇ plus futa q̄ pn̄tia cogitāt et curant ¶ Itē ſacerdotes .i. ſacra dātes. et deuotas or̄oes deo offerētes Itē reges q̇ ſeipſos regūt vitam malā puniūt. & cum vera pn̄ia & corde ↄtrito ad talia ↄuiuia & feſta accedūt. Iſti inq̄ꝫ in hac domo inueniūt apothecā cum diuſis ſpc̄bus medicinalib⁹ Hanc i° domū cum tāta reuerētia intra. vt vere poſſis dicē illud Geñ. xxviij. vere non eſt hic aliud niſi dom⁹ dei & porta celi. In q̄ de⁹ hōi tot bñfitia preſtat ¶ Scdō ↄſecrat̄ hec domus vt thezauraria celeſtiū diuitiarum. in q̄ ſunt multe diuitie ſcꝫ indulgētie et grā quā hō ↄſeq̇ pt̄ in hac domo Indulgētie enim dant̄ de quodam thezauro ſcꝫ de merito paſſiōis xp̄i. vt qꝛ non ſufficim⁹ ſuffragijs ſcōrum et angelorum q̇ ſunt nobis pn̄tes adiuuem̄ Ideoq́ꝫ cum ſūma hūilitate domus hec eſt intranda. vt veniaꝫ mercam̄ accipere delictorum. qꝛ alias non eſſem⁹ capaces indulgētiarum n̄ pcc̄a eſſent prius dimiſſa Indulgētia em̄ ſupponit dimiſſionem peccati cum indulgētia. ſic q̄dam relaxacō pene debite ꝓ pcc̄is ¶ Ex quo dicto patet ꝙ ſtolide & infructuoſe multi currūt & veniūt ad loca vbi ſunt indulgentie. et ad dedicacōes. qꝛ nec ↄtriti nec ↄfeſſi de pcc̄is ſuis. cū indulgentie dent̄ ſub forma iſta ꝙ oēs vere ↄtriti & ↄfeſſi habeāt tales indulgētias Et indulgētia tm̄ valet ſub forma qua dat̄. et ſub iſta forma dat̄ igit̄ cum ꝓfunda humilitate domum iſtam intrare dēm⁹ Vnde in hanc domum zacheus introductus penituit & dimidiū bonorum ſuorum dedit pauperibus. et ſi quem defraudauit reddit quadruplū vt thezaurum q̄ꝫ in iſta domo largitur habere poſſet. Vnde

de hac domo dicit in ps̄ · Gloria & diuitie in domo eius. repleburt i bonis dom9 tue ſcȝ celeſtib9 thezauris ¶ Tertio ɔſecrata eſt hec domus in impialem aulaȝ ſpūalium ɔuiuioꝝ & hoc eſt ad ꝓpoſitū · Et hoc in ſacrifitijs & oblacōibus corpis xp̄i qđ ibi ɔſecrat & inuenit tanq̄ quedaȝ celeſtis margarita · & in guſtibus diuinis q̄ ſunt medita cōes laudes & ſil'ia Et igit hec dom9 intn̄da e cū deuocōe ¶ Vn̄ in figura h9 dicit ſalomoni · ij · palip · Audiui oroȝ tuam ꝛ elegi domū tuam in domū ſacrifitij · ꝛ erūt ocl'i mei apti · & aures mee intente circa eam Electa eſt igitur domus ecclie in domū ſacrifitij · ſcȝ illi9 altiſſimi ſacramti Et qꝛ oculi dei apti ſunt ad videndū q̄ ibi fiunt · ꝛ ad audiendū que ibi dicunt · ſiue bona ſint in deuotis orōnib9 ſiue mala ſint in vtilib9 locucōibus · igit nullus domum hanc intrare dȝ ſine debita deuocōe Dȝ igit intn̄s eſſe ſic angl's q̄ ſtabat iux̄ aram templi hn̄s turibulū aureū in manu ſua · Nō ſup̄ in materia de deuocōne · Et ſine veſte nuptiali hec domus non eſt itn̄da ne indigne ꝓijciatur in tenebras exteriores · iux̄ ſniaȝ ſaluatoris · Conſecratur igit hec dom9 · & fiūt in ea feſta predicta vt in miſſa habeantur memoria paſſiōis xp̄i ſicut xp̄s ait Quotienſcunq; feceritis i mei memoriā facietis · i · in memoriā mortis mee facietis · Et igit · ij · palip · vij · Maieſtas dn̄i impleuit domū dn̄i Hic poteris nōre aliq̄ de vtilitate quā ɔſequunt q̄ deuote audiūt · ſcȝ miſſam in hac domo ¶ Quarto ɔſecrata eſt hec dom9 vt ſcola magiſtralis ſalubriū documētoꝝ vt pȝ in predicacōib9 · lectiōibus ꝛ abſolucōib9 Et qꝛ ibi dn̄s tenet curiā mīe · ƺ p9 mortem tenebit curiam iuſtitie · igit cum ſūma attencōne ad hanc ſcolam nobis eſt eundū vt mīam inuenire poſſim9 · Vn̄ · iij · Re · vij · dicit qꝙ ſalomon edificauit ꝓpiciatoriū an̄ fores tēpli vbi erat tribunal vbi ſedebat ad iudicandum ¶ Aduertat igitur homo que in hac ſcola leguntur vt hic iudicet ꝛ non in futo iuditio Vn̄ eze · xj · dicit qꝙ dom9 dn̄i impleta ē nube

ſcʒ doctrina ſalutari vt hõ in futo ꝓtegaṫ ab ira furoris dñi Sed dolenter ꝯq̃rendum ⁊ referendũ cum ꝓpheta. Ezechielis.viij.Conuerſus vidi & ecce vigintiqn̄ꝙ viri q̇ habebant dorſa ꝯtra altare templi.⁊ facies eoꝝ cõtra orientem Et videte ſi deus ꝓphãm ꝯqueſtus eſt ꝙ anti quꝰ pp̄ls nõ fuit attentꝰ in domo vbi aĩalia irrõnabilia offeranṫ Quid igiṫ in modernis tp̄ibus cum videt mul tos ſine reuerẽtia.pmo cum irreuerẽtia aduenientes ſine hũilitate & cum ſupbia.ibi ſtantes ſine deuocõne ꝫ diſſo lucõe ibi ſtantes ſine attencõe.ꝫ cum diſtractiõe verbum dei audientes.non merito dicere hʒ.domus mea domus orõnis vocabiṫ.vos aũt feciſtis eam ſpeluncã latronum Nõne merito eijcere hʒ oues ⁊ boues.de q̇bus oĩbus.s. dictũ eſt Iſti oẽs cum flagello ſiue cum funiclo facto ſũt eijciendi.qd̄ flagellũ eſt ipſa pnĩa cum tribus cordis.ſcʒ tribus ptibus eiꝰ.& de hoc nõ in materia de pnĩa.Sed boni & deuoti xp̄iani ad hoc feſtũ tanꝙ̄ ad qd̄dam ꝯui uiũ dñt venire ad loqn̄dum cum ſũmo rege.ſcʒ deo q̇ eſt rex regũ & dñs dñantium.Qui eñ loq̇ debebat cũ rege ſalomone aſcendebat p ſex gradus ad loquendũ cum eo

I ¶Oʒ eñ in hac domo hõ ſex petere a deo.ſic peti uit ſalomõ poſtꝙ̄ domũ dñi edificauerat ¶Primo ꝙ deꝰ ꝯdonet & dimittat oĩa pctã ſic ſalomon petiuit.d.dñe ſi peccauerit pp̄ls tuus & dolens venerit ad locum iſtum. Dimitte pctã pp̄li tui deꝰ.neꝙ eñ eſt hõ qui non peccet⁊ oñde eis viam bonã p quã ambulent ¶Scd̄o dʒ petere ꝙ deꝰ redonet grãʒ quã p pctm̃ amiſerat Et iᵗ ſalomon petiuit Tu dñe rex regũ ꝯſiliare pp̄lo tuo ¶Tertio debʒ petere ꝙ deus noua munera det.q̇a non tm̃ ꝓpter indul gentias dʒ hõ ad hanc domũ venire.ꝫ etiã ad ꝯſeqn̄daʒ & ꝓcurandã diuinaʒ grãʒ.poſſibile eſt eñ ꝙ duo hoĩes veniant ad dedicationem.vel ad alium locum vbi ſunt indulgentie.Et ꝙ vnus plus.& multo plus reportabit quã alius.quia quãuis non plus de indulgentia tamen

maiorem grām ꝗ gradum gratie ꝓpter maiorē diſpoſitōꝫ ad grām Et igitur tertio ſalomon petiuit· dn̄e ſi clauſum fuerit celū· ſic ꝙ non fuerit pluuia ꝗ in loco hoc adoraue rit ppl's tuus· da eis pluuiā Et nota ꝙ p pluuiā que de ſcendit ad irrigandū terram intelligit͛ diuina grā q̄ aīaꝫ fecundat & irrigat ❡ Quarto dꝫ petere ꝙ deus det grāꝫ pſeuerātie vt ſcꝫ in grā poſſint pſeuerare Et igit͛ ſalomon petiuit Dn̄e ſi ierit ppl's tuus ad bellū ꝯtra īimicos ſuos libera eos· vide textū ❡ Sic in ꝓpoſito qm̄ multi bellan tes aduerſum nos petere dēmus ꝓtectiōem ꝗ defenſiōem a deo vt in grā pſeueremꝰ· & ne in bello ſuccumbamus· ❡ Quīto dꝫ petere vt ſciat dei volūtatem· & homo debet eſurire & ſitire dicens vnam petij a dn̄o hanc reqram vt ſciam volūtatem eiꝰ Et igit͛ ſalomon petiuit ·ſi fuerit fa mes in terra tu dn̄e miniſtra eis rorem de celo Hec eſt em̄ fames ad cuiꝰ ſaturitatem deus roreꝫ ſue grē amminiſtrat vt homo ſuam voluntatem cognoſcat ❡ Sexto petat vt deus cooperetur & fatiat ꝗ viuat ſm̄ volūtatem ſuaꝫ· iuxͣ illud pſ· Doce me facere volūtatem tuam ·q2 deus meꝰ es tu Et igit͛ ſalomon petiuit· d· Si fuerit peſtilentia in terra & ppl's tuus orauerit ī loco hoc auerte malū ab eis magna em̄ mortalitas ꝗ peſtilētia ex hoc cauſat͛ ꝙ hoīes viuūt & fatiunt ꝯtra volūtatē dei ·ꝗꝛ qui facit ineternū viuit ſicut eiꝰ tranſgreſſor īeternū morit͛ K ❡ Scōo notandū ꝙ in illo feſto vel ꝯuiuio ſiunt proceſſiones & ſm̄ ꝙ duo ſunt gn̄a hoīm ſic fit duplex ꝓceſſio ❡ Prima eſt ꝓceſſio bonoꝝ ·Scōa maloꝝ· In ꝓceſſione aūt prima due pulſant͛ campane ·ꝗ ſunt in ꝓceſſiōe bonoꝝ due cam pane L ❡ Prima eſt timor· Scōa ē ſpes ·Prima red dit ſonū grauem & terribilem Minat͛ enim penaꝫ eternā niſi a ſomno ſurgat· d· ſurge qui dormis ❡ Scōa ſcꝫ ſpes reddit ſonū dulciſſimū in eo ꝙ ſpes vite etne ad bonum excitat Et iſte campane debent pulſari ſimul ·qa ſi pulſa tur timor ſine ſpe tunc excitatur homo ad deſperationem

niſi enim ſpes eſſet ſotius timoris homo ſtatim deſperaret ¶ Scđo in pceſſione ordinata precepit crux hoc eſt vita xpi crucifixi. & ouerſatio q̄ dꝫ nos precedere ꝛ nos ſequi dēmus. xp̄s enim eſt ſpecl'm oīs ſanctitatis ad quod nos inſpicere dēmus Nota de hoc ſup̄ Inſpice igiť te fac ſcđm exemplar tuū.i.xp̄m qui ſtabat in cruce q̄i in curru regali ſicut legiť.iiij. Rg. ꝙ rex iſrael ſtabat in curru ſuo pugnando otra ſyriam vſq̧ ad veſpaꝫ. ꝛ vulneratꝰ eſt inter pulmonem & ſtomachū. & fluebat ſanguis vſq̧ ad ſinū eius. & mortuus veſpe. Sic & rex nr̄ ſtetit & vulneratꝰ fuit circa cor. Et tu vulneretis vulnere amoris patienť iniurias tibi illatas ſuſtinendo ꝛ moriaris tibiipſi ꝛ mo ✠ & oībus vitijs ¶ Tertio in iſta pceſſione pcedūt candele accenſe & lumen otinētes. Et debēt eſſe q̄tuor odi[illegible]iones lucis q̄ debet habere bonus in pceſſione. ſcꝫ. agilitatem. ſubtilitatem. claritatem. impaſſibilitatem. de q̄bus nota alibi ¶ Quarto in pceſſiōe dꝫ eſſe incenſum redolens .i. deuota oratio. de orōne habes ſupra ¶ Q̄nto dꝫ ibi eſſe aqua benedicta de q̄ etiam nota ſupra quō aqua ſūpta in bono intellectu ſignat ſapiam ſalutareꝫ ¶ Sexto ſunt ibi portatores capſe in q̄ ſunt reliquie ſctoꝝ. Primus qui precedit eſt amor q̄ multū poteſt portare Quia qui amat nō laborat. ꝛ ſi laborat non ſentit laborem. Scđus eſt patiā qui ſimiliter valde fortis eſt in portando. ꝛ ſuſtinendo. Nota ſup̄ de patiā ¶ Septimo ibidem ſunt duo cātores Primus cantat venite exultemꝰ dn̄o. Et ſcđs venite adoremus M ¶ Multipliciter em̄ cantus cantať quo ad venite quod cantať a quatuor cantoribꝰ. Primū cantant voluptuoſi. Scđm malitioſi. Tertiū ambitioſi. Q̄rtum viri religioſi. & illud ē ad ppoſitū. qꝛ hic agiť de pceſſiōe bonoꝝ Sꝫ de alijs pꝰ diceť Cantat igiť cantor nr̄. venite exultemus dn̄o ipſum ſolum laudando. Sꝫ ſcđus cantat gaudeamꝰ oēs in dn̄o De gaudio virtuoſo. nō ſup̄. Ecce q̄lem pceſſionem boni faciūt. q̄ ad hoc ouiuiū reuerēter

humilit deuote veniunt, multis em delicatis ferculis ibi cibant ꝛ reficiuntur celeſtibus conſolacoibus. N
¶ Scdo pncipaliter mali irreuerenter ad illud ꝯuiuium venietes faciut aliam pceſſionem ⁊ malam Pro q ſimilit pulſant due campane q hoiem in peccati ſomno retinet vel ſi excitant ad malu puocant ¶ Prima eſt obliuio dei hns tintinabulu quod e inconſideratio ſui Qn enim ho obliuiſcit dei ⁊ ſui, tunc vel in pcto manet, vel ad malu puocat ¶ Scda e dilectio pntis vite Tintinabulu eſt in curuatio deſiderij q pter dilectionem ſeculi deſiderium a deo auertit ꝛ ad ſeculu ſe conutit ꝛ recuruat deſiderium.
¶ Scdo in mala pceſſione crux q portat ipſa malitia. q dicit crux q ſeipſam cruciat Eſt em inſeipſam reflexiua ſcʒ in iſtum in quo eſt malitia ſicut dictu eſt ſupra. ꝙ malitia eſt peior q venenu ſpentis qd eſt ſerpenti vita. malitia aut eſt mors illi in quo eſt, Sic em p malitia ppam fuit cruciat illе de quo legit. ꝙ cum pnceps qdam hret exoſos xpianos ⁊ nomen xpi venit ad eum qdaʒ, d. Dne ego excogitaui tale genus tormti ꝙ omes xpiani tatum timebut ꝙ non audebut tue reſiſtere voluntati. Et fecit ꝯflare bouem eneu abintra vacuu. hntem in latere feneſtram. q poterat apiri vt xpianus mitteret in ventreʒ bouis enei. Quo iniecto deba t magnus ignis accendi ſub boue. ⁊ ſic xpianus cruciat horribilem vocem emittens oes xpianos terreret Et ope ꝯpleto venit ad pncipem ꝛ oſtdit ſibi Quo viſo dixit pnceps. tu eris oim primus. ⁊ fecit eum vt dictum eſt includi ꝛ ſic iſte in malitia ſua excogitata punit eſt, etia in quo qs peccat in eo ſpunietur.
¶ Sicut accidit raptori q rapuit vaccaʒ paupcle in campo Et cum ipſa lacrimabiliter peteret vaccaʒ ſibi reſtitui Rndit, tu es vna de ſtultis mulieribus, nonne vides ꝙ capus eſt plen raptoribus. ꝛ ſi ego no rapeʒ ali rapet ꝛ ſic vacca rapta retinuit Du aut pmod raptor appinqret morti venit dyabols ⁊ volebat rapeaiaʒ. q rogauit

q͞p non faceret Et rn̄dit dyabolus Tu es vnus de ſtultis viris. Nōne vides q͞p dom⁹ eſt plena demonibus. ſi ego aīam non recipem alius recipet. ⁊ ſic aīam a corpore abſtraxit. ⁊ ſecū i infernū duxit Crux em̄ maloꝝ malos cruciat ¶ Tertio portanꝰ candele. ⁊ ſunt due. Pꝛima eſt inordinatus amoꝛ ſui. ex quo ſeq̄tur vana gloria Secunda candela eſt rō iſti⁹ dicti. qꝛ candele portanꝰ vt luceāt nūc aūt ex quo homo inoꝛdinato amoꝛe diligit ſe. igiꝰ querit gloriam ſuam. ⁊ igiꝰ vult vt lux ſua. i. ſua opa luceant coram hoībus. non vt glorificeꝰ pater celeſtis. ſꝫ ipſe homo Q̄ō ex hoc patet. q͞p amoꝛem inoꝛdinatū reſpectu ſui ſequitur vana gloria ¶ Q̄rto in hac ꝓceſſiōe eſt incenſū vba mala. ⁊ ſpetialiter detractoꝛia c⁹ malus odoꝛ diffundit ſe circūq̄ꝫ. q̄ tn̄ verba ꝓhibenꝰ in hoc documēto ſic poſt dicet ¶ Q̄nto eſt ibi aq̄ benedicta ſcꝫ carnalis ſeu beſtialis delectatio. ⁊ hauriꝰ ex puteo h⁹ mōi. quā fodit iacob ſupplantatoꝛ. i. dyabolus vt hoīes ex eis bibant ⁊ beſtialiter viuant. qꝛ pecoꝛa ⁊ beſtie de puteo iacob biberūt. ⁊ bene diciꝰ aq̄ maledicta. luxurioſi em̄ ⁊ carnales maledicunꝰ a deo Sicut cayn fuit a deo maledictus. qꝛ occidit fratreꝫ ſuū abel Cayn interpꝛetaꝰ lamentum ⁊ ſignat carnales Qui occidūt abel. i. mōitiam. Cui⁹ ſacrifitiū deo acceptū erat Abel em̄ virgo moꝛtuus eſt. Cayn vero maledictio data eſt. ſcꝫ vagus ⁊ ꝓfugus eris in terra Vagus ad ſectandas ꝯcupiſcentias. Pꝛofugus a familiaritate dei Et ſicut luxurioſi portāt iſtā aquā maledictā. ſic ⁊ oēs malitioſi. auari. ſupbi ⁊ hui⁹modi ¶ Sexto ſunt portatores capſe. in q̄ non ſunt reliquie ſctoꝝ. ſꝫ aīe moꝛtue peccatis portanꝰ in corpibus immundis. ⁊ ſunt ſupbia. inuidia. Iſta em̄ duo vitia. q̄ aīam occidūt Nota de vtroqꝫ. O
¶ Septimo ſunt ibi q̄tuoꝛ cantoꝛes ⁊ q̄libet cantor cum ſuo choꝛo cantat fortiſſime ⁊ altiſſime Et ſicut boni cantant. venite exultemus dn̄o. ſic iſti cantanꝰ alta voce venite fruamur bonis que ſunt. Nec mirū q͞p hic diciꝰ q͞p in

choro et pceſſione dyaboli ſunt plures cantores· qꝛ q̄tuor· et in choro dei pautiores· qꝛ tm̄ duo· Qn̄ enim hō intrat eciam vt matutinū audiat· ſtatim in pn̄cipio pt̄ aduertē· de quo ſancto matutinū cantat̄ p inuitatoriū · et etiam ſi· eſt ſolenne feſtum vel non Nam qn̄to feſtum eſt ſolenni9· tanto plures ponunt̄ ad inuitatoriū cantandū Inferius vero non ponit̄ niſi vnus Et in vita pn̄ti colūtur multi dij· videlicet· mūdus· caro· et dyabolus· et ipſe deus Videamus quis illoꝝ plures habeat in ſuo feſto et in ſua pceſſione ad ipm inuitatoriū cantandū· et inueniemus certe qꝫ deus habeat paucíſſimos· oēs alij hn̄t cantores ī magna copia Si loq̄mur de mūdo· nonne ſenes· iuuenes· et pueri a cunabulis extracti· ſtatim allitiunt̄ · ſtatim mutant̄ ad mūdum colendum Iſte vt fiat mercator· alius vt fiat miles vel iudex Iſte vt fiat canonicus vt hēat multa benefitia Et pueri etiā a pentibus ad laſciuiam et indecētem ornatum pnocant̄· et oēs iſti vna voce dicūt venite fruamur bonis que ſunt· et non cantant de futuris bonis · ſed tm̄ de tranſitorijs q̄ cito peunt Qui aūt magis mūiales ſūt cantoribus ab eis inuitant̄ ad cantandū.ita hoīes familiariter tractantes cum mūialibus· nullo modo pn̄t euadere quin eis in moribus ꝯformēt̄ Vnde yſido· de ſūmo bono dicit Raꝝ eſt ut q̄ſquis in ſeculi voluptatib9 poſit9 a vitijs maneat illibatus· in q̄bus et ſi non implicetur· aliqn̄ tn̄ attrahit̄· nec diu poteſt eſſe immunis q̄ picl'o fuit pximus hec ille O q̄ꝫ pauci ſunt q̄ inuitāt hoīes ad mūdi ꝯtemptum ad ppria relinq̄ndum et deo ſuiendum · Et ſi ſunt q̄ talia fatiūt certe illi tn̄ cum ſuo cantu a mūialib9 irridentur· et tanq̄ nugaces et fatui· q̄i ab oībus reputant̄ Vnde tantus eſt ſtrepitus maloꝝ cantoꝝ · vt illi q̄ cantāt xp̄i inuitatorium vix audiant̄· qꝛ illi voluptuoſi multos hn̄t coadiutores et choralē ꝫ ¶ Scōs cantor cantat placebo ſicut adulatores et curiales de q̄bus dictū eſt ſupra. ¶ Tertius cantat requiem· non eternam ſed temꝑalem.

Querit em̄ in p̄ñti requiem corpis ſui vt ſaute reſitiatur molliter dormiat Cui dicit̄ ·O ſtulte hac nocte demones recipient ⁊ repetent aīam tuam·ſic dixit ſaluator·volūt em̄ ī hac vita q̄ ē vigilia q̄eſcere·īq̄ deberēt laborāe vt ī futura vita tanq̄ꝫ in feſto poſſent quieſcere ¶ Quartus cantor cantat in p̄adiſum·preſumūt em̄ de dei mīa dicentes in fine vite poteris h̄re breuem ɔtricōem ⁊ deꝰ collocabit te in p̄adiſum·⁊ ꝓmittūt ſibi longam vitā de qua tñ incerti ſunt· ⁊ vitam p̄ñtem in vanitatibus volunt expendere· ſꝫ futam de q̄ incerti ſunt deo volūt dare dicētes latro dixit in cruce breue verbū dixit ſcꝫ ·mem̄to mei dñe ⁊c̄ Et deus p̄adiſum ſuum ꝓmiſit d· Hodie mecū eris in p̄adiſo Sic ⁊ iſti preſumētes male viuūt·⁊ putant malā vitam bono fine ɔcludere·neſciētes ꝙ malaꝫ vitā ſeq̄tur peſſima mors ¶ Vnde augꝰ·hac aīaduerſione pcutitur vt moriens obliuiſcat̄ ſui ·q̄ dum viueret oblitus eſt dei· Hec augꝰ·Cantat igit̄ iſte cantor cum ſuis coadiutoribꝰ in p̄adiſum Sed finaliter cantus iſte dolore mibie miſcet̄ ⁊ extrema gaudiȷ luctus occupabit ⁊ fletus Hec eſt igit̄ ꝓceſſio maloꝝ in qua multi indecenter irreuerenter· ⁊c̄·

P ¶ His premiſſis accedendū eſt ad ꝓpoſitum quo ad documētum cathonis ·dicit em̄ ·Pauca loquere in ɔuiuio· In quo verbo oñdit ꝙ vult nos eē cautos in loq̄la ⁊ verbis diſuadens locucōem inutilem·⁊ perſuadet prudentem taciturnitatem ¶ Et in iſta materia p̄ncipaliter eſt notandū ·Primo q̄ntum ꝓficiat prudens taciturnitas ⁊ ſilentium ¶ De primo ſciēdum ꝙ ſilentiū eſt cuſtos ɔſcīe frenum inſolentie·decor innocētie·ſignū ſapīe ¶ Primo ē cuſtos ɔſcīe Nam in multiloquio non deerit pctm̄ Vnde credo ꝙ quicūꝗ immoderatus eſt ad loq̄ndum ꝙ conſcīa eius citiꝰ ledet̄ Vnde ſicut theſaurariꝰ non bn̄ eſt poſitꝰ in capſula non ſerata·ita nᶜ virtutes diu manēt in ɔſcīa hoīs qui immoderatꝰ eſt ad loquendū· Eſt em̄ ſilentium quedam fortitudo ad conſeruandam ɔſcīam Vñ p̄ſa·iij·

In ſilentio et ſpe erit fortitudo vr̃a. Et ſiqs nõ offenderit
verbo hic pfect⁹ eſt vir Ja. iiij. Qui em̃ poteſt offenſam
verboꝝ cauere poteſt oĩa membra corpis q̃ facilius corri-
gunt̃ q̃ꝫ lingua ad bona opa flectere et ducere ne attio iti-
nere ducant̃. debꝫ em̃ homo intm̃ verba ſua moderare q̄
etiã a bonis qñqꝫ abſtieat vñ dõ. obmutui et hũiliat⁹ ſũ
et ſilui a bonis Sed dicis quõ verba mea moderabo Re
ſpondeo duo ↄſidera. Primo q̄ de omĩ v̾bo otioſo opor-
tet reddere rõnem. Scõo q̄ lingua diſſoluta omĩa mala
inducit. et oĩa bona deſtruit. Siqs enim putat ſe religio-
ſum eſſe. non refrenãs linguã ſuaꝫ. hui⁹ vana eſt religio
Oris aũt loq̃citas . et hoĩm ſocietas multos perduxit ad
damnacõem ¶ Legit̃ enim in vitis pr̃m. q̄ qdam deſide
rabat ſcire. quõ peccata poſſet melius vitare et dictũ fuit
ei. hoĩes fuge et tace. Lingua em̃ duplici muro claudit̃.
ſcꝫ carneo et oſſeo. ad denotandum q̄ duplex examinacõ
dꝫ fieri anteq̃ꝫ lingua ſuũ offitium exerceat . Primo ↄſide
rare debet an ſit licitũ. Scõo an ſit expediẽs . Et iſte due
vie p quas ſermo dꝫ tranſire de quo in ps̃. dixi Cuſtodiã
vias meas et non delinq̃ꝫ in lingua mea . Vnde nota in
vitis patrum de illo q̃ puenit ad iſtud verbũ dixit. ſatis
ẽ. ſufficit enim mihi ſi poſſum infra triginta annos iſtũ
verſum bene addiſcere . Et nota ſimiliter de illo patre q̃
ix. annis portauit lapidem in ore vt addiſceret taciẗnita
tem. igit̃ virtutem pmam puto ↄpeſcere linguã ¶ Scõo
ſilentiũ et taciẗnitas eſt frenũ inſolentie . videm⁹ em̃ q̄
nobiles equi frenant̃ non viles et nullius valoris vtunt̃
frenis Sic in ꝯpoſito nobiles viri et ſancti q̃ xp̃m portãt
p obedientiaꝫ frenant̃ per ſilentiũ a ſermonibus indiſcre-
tis et piculoſis Ec̃. xxxiij. verbis tuis facito ſtateram et
frenos oris tuo rectos Et dicit ſignãter facito ſtaterã vt
homo ſciat prudenter loqui et tacere . vel verba ſua pon-
derare cum lingua . Nam qñ aliqd ponderat̃ ſi lingua q̃
ſtat in ſtatera ſtat directe , tunc eq̃ eſt ponderatio ſi non

tunc vna eſt res grauior altera. Sic in ꝓpoſito ē de vbis. Sunt em̄ aliqua verba nimis grauia ſicut detractiones. piuria. blaſphemie ⁊ huiuſmodi. Sed aliqua ſunt nimis leuia vt & inutilia Sed aliqua ſunt eque ponderātia ſicut verba ſana doctrine vel ↄfeſſionis ꝓprie ¶ Vnde notanđ ꝙ draco ſolū h̄ȝ venenū ī lingua Vnde ethiopes amputant eis linguam & fel. ⁊ ſic abſtracto veneno vtunť reliquo tam in medicinis ꝙ̄ in cibo. Et videť tangē dauid cum dicit dediſtis eum eſcam ꝑplis ethiopum Nam extracto lingue veneno ab hoīe multi eſſent boni. q̄ mō ſunt mali. Vnde lingua ſpentis bene purgata non poteſt ſuſtinere venenū. ſicut patet in menſa magnatoꝝ. Sic ſimiliter in hoīe. q: lingue bene purgate multū vtiles ſunt. nec ſuſtinē pn̄t ab alijs verba venenoſa ⁊ mala ¶ Tercio ſilentium eſt decor innocentie. vn̄ quidam ph̄s cuidā dicenti ſibi mandatū de alio ait. Non curo q̄d dicat. q̄a auditus robuſtior debȝ eſſe ꝙ̄ lingua Singulis em̄ hominibus eſt vna lĩgua. ȝ due ſūt aures Vnde ſicut videmꝰ ꝙ lingua manifeſtat hoīem qualis eſt. ſicut herba ꝙ̄diu latet ſub terra non diſtinguiť ab alia herba. ȝ qn̄ incipit apparere ſup terram tunc incipit dr̄a Sic qn̄ꝙ bonus nō diſtinguiť a malo. ꝙ̄diu vterꝙ tacet. ȝ vtroꝙ loquente apparet vnius ſtultia vel malitia & alterius bonitas vel ſapientia Naȝ aliqua aīalia h̄n̄t linguas medicinales ſicͭ canes & huiuſmodi Quidam auteȝ habent linguas mortiferas ſicut ſpentes dracones & huiuſmodi Sic innocentia bonoꝝ decorať per eoꝝ linguas bonas ⁊ ſalutiferas. Sed alij h̄n̄t linguas venenoſas q: lingue eoꝝ ſp apparēt extra os ſicut lingua canis rabidi cuius morſus eſt ſūme venenoſus. quoꝝ os maledictione & amaritudine plenū eſt. linguis em̄ ſuis doloſe agebāt venenum aſpidū ſub labijs eorum Dicitur em̄ ꝙ aues habentes linguam partitam nunꝙ̄ bene loquunť. Linguam partitam habent qui de eadē perſona ſtatim loquunť bona. & ſtatim mala

ſicut fatiunt omnes adulatores · qui retro detrahunt · et
vſus fuit dyabolus Geñ · iij · Nequaquã moriemini · ſicut
enim deus ꝛc · Ecce lingua partita cuius vna medietas
eſt detractio de deo et ↄtra deum imponens ſibi inuidiã
et alia adulatio mulieris ꝓmittens ſibi impunitatem et
ſcientiam · impunitatem · q: nequaq̃ moriemini · ſciam q̄a
eritis ſicut dij · Et iſti figurant̄ p amon regem ãmonitaꝝ
De quo primo · Reg · x · Qui ſeruis dauid raſit dimidiam
ptẽ barbe · et preſcidit veſtes eoꝝ vſq̧ ad nates et pmiſit
eos turpiter valde Jſto mõ hñtes linguas ptitas · radũt
vnam partem barbe p adulacões ſuaues · et aliam per de
tractiões · ſed preſcindũt veſtes eoꝝ vſq̧ ad nates · veſtis
enim hoĩs eſt eius bona fama et honeſta Jſtã veſtẽ pre
ſcidunt vſq̧ ad nates · i · vſq̧ ad denudacõem illoꝝ de q̇bꝰ
homo habet verecundiam ¶ Hic incidẽtaliter poſſẽ dici
q̄ ſi veſtes ſignant hominis bonam famam et honeſtam
quã breuem famam et malam iſti habent qui volũtarie
ſibi veſtes preſcidunt et fatiũt preſcidi Jſti em̃ turpiĩ ſunt
confuſi · quia hoc voluntarie fatiunt quod ſerui dauid in
voluntarie ſuſtinuer̃t · et bene ſunt omni ↄfuſione digni
quia ſic ſe ligant et veſtes q̄ genua ſua deo curuare non
poſſunt · tranſeo q: non eſt ad ꝓpoſitũ ¶ Quarto ſilentiũ
eſt ſignum ſapĩe Job · xxxj · Vtinam taceretis vt putarẽ
ſapiens Aqua em̃ ꝓfunda minime ſonat Sic ꝓfundi
in ſapĩa minus loquunt̄ ꝓuer · ix · Vbi plurima verba ·
ibi freqñter eſt egeſtas Vnde themi ſtiꝰ pħ ruſtico in cõ
uiuio tacenti ait ex doctis hoc ſolũ habet q̄ tacet Et the
mon philoſophus cuidam loqñti ait · ſi de auribus meis
audieris taceres pluries q̃ facis · Vnde dixit Jeronimꝰ ·
q̄ inter canes qui infirmior eſt ſicut caniculus plꝰ latrat
Vnde dixit ſocrates Senſatus ex taciturnitate ↄgnoſcit̄
et ignorãs ex multa loq̄citate . Et dixit qui p ſe non tacet
cogitat̄ tacere p alium et minus appretiabit̄ Et dixit qui

tacet donec ad loquendū inducitur. eſt melior eo q̄ loquitur donec tacere mandetur Et dixit. ſi homo loquitur cognoſcitur. ſi eſt perfectus aut diminutus. et ſi tacet dubitatur qualis ſit Pictagoras enim vidit quendā veſtitū mollibus pannis. et indecenter loquentem. et dixit aut loquaris ſermone proportionato tuis veſtibus. aut induas pannos porcionatos tuis eloquijs. Logmon phūs fili ſcias q absq lingue cuſtodia non acquritur ſapiā. Nam lingua eſt armarij ſapie hoſtium. Quod enim nō laudabiliter cuſtodiatur et ſolicite obſuetur qd̄ nolueris intrabit. et ſi hoſtiū ſeruaueris armariū ſaluū erit. et lingua boni et mali eſt clauis. igitur ſigilla eā ſicut aurū et argentū. Item dixit fili cum ad locū perueneris in quo de deo loquuntur hoīes morare cum illis. quia ſi ſapiens fueris ſapiā creſces. et ſi ſapiens non fueris inſtrueris Et etiam ſi deus benefecerit eis boni particeps eris. et in loco vbi hoīes non loquuntur de deo non quieſcas. quia non proficies in ſapiā. et ſi ſapiens fueris cum ignorātia creſces. et ſi fueris ignarus et dñs turbetur contra illum particeps eris damni Hec ad propoſitū de dictis phōrū anneꝑa ſunt. Nūc aūt de ſanctis prībus hanc materiā tangētibus aliqua annectenda ſunt ¶ Itē narratur in vitis patrum. quia orāte aliquando beato machario in cella ſua. venit ad eū vox dicens. machari nondum peruenſti ad menſurā illarum duarū feminarū illius ciuitatis. Surgēs vero mane ſenex cepit pergere ad ciuitatem illam. et ingreſſus domū illarū dixit eis Dicite mihi operacōem vrām quō eſt At ille dixerunt. crede nobis quia viros non habemus. Quā igitur operationem hr̄e poſſumus. et ſenex cum inſtātia rogauit eas Tunc iterū dixerūt ei Placuit nobis nubere duobus fratribus ſcḋm carnem. xv. annos hodie nos due habemus in hac domo. et neſcimus ſi aliqn̄ litigauimus adinuicē vel ſermonem turpem aut inutilem diximus. dixit vna ex nobis ad alterā. ſed in pace et concordia peregimus totum tēpus

hic·ſubintrauit aũt nobis in animũ ingredi monaſteriũ virginũ et rogati viri noſtri non nobis cõſenſerunt· Et cum ꝓpoſitum nr̃m non poſſemus hr̃e diſpoſuim⁹ vtrocꝫ teſtamẽto inter deum et nos ꝙ vſcꝫ ad mortem p os nr̃m non egrederet̃ ſermo ſecl'aris Audiês hoc ſenex in vitate non eſt virgo·necꝫ maritata·necꝫ monachus·necꝫ ſecularis·ſ; de⁹ ſ; de⁹ vnicuicꝫ oĩbus preſtat ſpũm ſcẽm Ex iſto poteſt cõcludi q̃ꝫ meritoria ſit taciťnitas·et maxime in mulieribus q̃ ad loquẽdum plus ſunt inclinate ad verba inutilia·Nota de hoc ſup̃ quõ taciturnitas aliqñ vitioſa

Q ¶Nunc aũt dicendũ eſt qñ vtile ſit tacere et nõ loqui· Et ſciendũ ꝙ in ſex caſibus vtile eſt tacere ·Primo in priuatis cõſilijs, Scd̃o in illatis iniurijs·Tertio in reuelando miſterijs Quarto in dubijs·Qũto in aſſerendo falſis·Sexto in ſuis ꝓconijs excolendis ¶Et primo in cõſilijs de q̃bus valeri⁹·li·ij·c·vj·dicit·ꝙ taciturnitas et ſilentium fuer̃t cõmendata apud ſeniores et romanos in tm̃ ꝙ nullus ſcire potuit q̃ fuer̃t tractata in cõſilijs eoruꝫ Vnde nemo ꝑcepit·et tñ multoꝝ aurib⁹ fuit cõmiſſum·Et de hoc ouidius de arte amandi ·Et valeri⁹·li·vij·c·iiij· dicit ꝙ qñtinus metellus in hyſ̃panijs obſidens qñdam ciuitatem quã intrare nõ potuit ſtatim cum exercitu ſuo hinc inde p montes vagabat̃·nunc has·nunc illas regiones petebat Ad quẽ vn⁹ amãtiſſi⁹ acceſſit q̃rnes, cur ita in interitum ſuum militie ſue preeſſet et ſic faceret· Diſce inquit quare Nam ſi mei cõſilij tunicam inferiorem meaꝫ mei cõſilij ſcirem eſſe cõſciam·cõtinue eam cremare iubereꝫ et tandem cauſa ignota cum exercitu alio applicauit et ciuitatem accepit ¶Scd̃o in illatis iniurijs ·i· ne malũ ꝓ malo·i·verbũ malum ꝓ malo reddat·nec maledictũ pro maledicto·q: nõ rñdeas ſtulto iuxta ſtultitiã ſuaꝫ ¶Tertio in reuelando miniſterijs Vñ paulus de reuelacõe ſibi facta·xiiij·annis tacuit·vñ dixit Scio hoĩem ante annos

xiiij· Et beata virgo ↄſeruabat oīa verba hec ī corde ſuo
¶ Quarto in dubijs aſſerendis vnde q̄dam dixit vtinā
aures haberem⁹· ꝯ non os· ꝯ illud eſt ↄ illos qui ſtatim
vt audiunt etiam iſta que ſunt dubia ꝯ q̄ſi incredibilia·
ſtatim credūt ꝯ alijs referūt· ex quo ſequunt̄ aliq̄ñ infini
ta mendatia· q: vn⁹ alteri ꝛc· ſcđs tertio· terti⁹ quarto ꝛc
¶ Q̄nto ꝙ in falſis aſſerendis tacitꝰnitas eſt bona· nota
de hoc ſup̄ de mendatio ¶ Sexto in ꝓprijs p̄conijs extol:
lendis · Vnde cuidam q̄renti a ſocrate quō ſapiens fieret
R̄ndit ſi optima geſſeris· ꝛ pauca locutus fueris ſapiēs
eſſe poteris De hoc beda ſup lucam · xp̄s ſanatis a ſe p̄ce
pit ſilere ꝯ nemini dicere · vñ non ſolum a mercede pecu
nie ſileamus· ſꝫ etiam a laude hūana · Dicit̄ etiam luce ·i·
ꝙ pater iohīs baptiſte manſit mutus vſq; poſt natiuiatē
iohīs· ꝛ iſta tangit materiā de vana gloria· de q̄ dictum
eſt ſupra ¶ Patet igit̄ ex oībus predictis· q̄ꝫ vtile eſt ſilere
ꝯ ſilentiū· ꝯ q̄ꝫ diſpendioſum ſit inutilia ꝯ multa in con
uiuijs loqui· vt ↄmuniter ſunt verba otioſa ꝯ inutilia·
Sed q: catho determinat loca· in q̄bus non ſunt multa lo
quenda· igit̄ loqui ſimpliciter non ꝓhibet · ſꝫ locucōes in
utiles reſtringere intendit· q: loqui vtile multū ↄuenit·
R ¶ Ad quod ſciendū· ꝙ loq̄ntes q̄nq; linguis lo
quunt̄ fructuoſe ꝯ vtilit̄· ſcꝫ lingua lombardica· gallica·
hiſpanica· ꝓuinciali· ꝛ almanica · Prima eſt lingua hūi
litatis ꝛ doloris · Scđa laudis ꝯ clamoris · Tertia ſuaui
tatis ꝯ dulcoris· Quarta ſedulitatis ꝯ caloris· Quīta
ꝓbitatis ꝛ vigoris Et iſtis linguis loquunt̄ boni v̄ba
que apoſtolus vult loqui in ↄuiuio ecćie ¶ Prima eſt
lingua lombardica q̄ eſt humilitatis ꝯ doloris Et iſta lo
quebatur manaſſes· ij· palip· vltimo· dicens Peccaui de⁹
peccaui· remitte mihi remitte mihi· q: indignum ſaluabis
me Hec enim lingua implorationis venie · lingua enim
lombardica dꝫ eē maioris hūilitatis· afflictiōis ꝛ doloris

Sed vide ne loq̄ris ꝙ te velis iuſtificaē ⁊ alios odēnaē: ⁊ vilipendere ⁊ tibi nomen facere Tales em̄ fuerūt gygantes. q̄ dixerūt faciamus nobis nomen. ⁊ edificemus turrim cuiꝰ ſūmitas ptingat vſq₃ ad celum. linguam noſtram magnificauimꝰ ⁊c̄ Sed deus tales iudicat. q̄a os eoꝝ malediciōe plenū eſt. ſicut dicit̄ Geñ. xj. ibi ſc₃ in conſtructiōe. vbi fuerīt lingue diuiſe ⁊ ↄfuſe vide hyſtoriam

¶ Scōa lingua eſt gallica. ⁊ iſta eſt laudis ⁊ clamoris. Et hec loquit̄ tria verba ſumpta a pſalterio dauid dicentis Cantabo dn̄o in vita mea. pſalla₃ deo meo q̄diu ero Jocundū ſit ei eloquium meū. ego vero delectabor i dn̄o ſc₃ vt deo cantet. deo loquat̄ ⁊ deum in oībus veneret̄ ⁊ ↄtemplet̄. vt totum cor ↄtentum fatiet melodie. vt dicere poſſit illud pſ̄ Lingua mea tota die meditabit̄ laudē tuā Lingua em̄ gallicana ad laudem ſup oēs eſt ꝑdonea Sed caue ne loq̄ris adulatoria lingua ex priuato affectu alicꝰ laudem adulatorie canendo ſc₃ alteri adulando. ⁊ laude₃ ꝓpriam admiſcendo. Quidam vix pn̄t dicere tria verba de laude diuina. qn̄ quartū ſit de laude ꝓpria Et hi ſunt qui dilexerīt deum in ore ſuo. ⁊ lingua ſua mētiti ſnut ei

¶ Tertia eſt lingua hyſpanica ⁊ eſt ſuauitatis ⁊ dulcoris Et hec ſimiliter loquit̄ tria verba ſc₃. Canti. i. Trahe me poſt te in odore vnguētoꝝ tuoꝝ curimꝰ. ⁊ illud. recti diligūt te vt ꝑcordialiter ſuſpirēt ex dilacōe premioꝝ. virtualiter currāt in odorem benefitioꝝ. Feruenter diligāt. ⁊ deuote deum adorēt. vt mereām̄ audire illud. Mel ⁊ lac ſub lingua tua. ⁊ odor veſtimētoꝝ tuoꝝ ſicut odor thuris. Lac eſt deguſtatio celeſtiū. mel recordatio benefitiorum odor thuris redolentia orationum Caue igit̄ ne loquaris lingua indeuota ⁊ accidioſa. vt deꝰ cum in orōne loq̄ris tibi non ſapiat. vt dicas illud Exodi. iiij. Jmpeditions lingue ſum ſc₃ ꝓpter indeuocōem ad deū ¶ Quarta ē lingua ꝓuincialis que eſt ſedulitatis ⁊ valoris. que etiam

loquit̄ tria verba Thobie· iiij·Noli faciem tuā auertere ab vllo paupe Sed quō poteris eſto miſericors Et ſi multum tibi fuerit abundāter tribue Et ſi fueris miſericors tunc lex clemētie ſub lingua tua· Prouerbi·vltimo ſcꝫ ad dandū ꝯſiliū ſcꝫ deſolatis·ſubſidiū tribulatis ·benefitiū ſpoliatis·Lingua em̄ ꝓuintialis ſup alias eſt miſericors & maioris libertatis & valoris ceteris ꝑibus Et ideo d· ſemp p:eſto ſum accipe ꝯſilium ⁊ ſeruitium Sed caue ne forte loq̄ris duplici lingua ſcꝫ ad recipiendū aliena · vel auare retinendo ꝓꝑa Tales em̄ loquunt̄ duplici lingua ſicut ſamaritani q̄ ſimul colebāt deum ⁊ ydola·iiij· Rx x vij ·Credentes ſimul poſſe deū diligere & ꝓximū odire aliena ab alijs auferre·& de talib⁹ elimoſinā facē ¶Q̄n̄ta eſt lingua alemanica·& hec eſt ꝓbitatis & vigoris·⁊ hec ſimiliter loquit̄ tria verba ſicut Job dicit·dn̄s dedit dn̄s abſtulit ſicut dn̄o placuit ita factum eſt Sit nomen dn̄i benedictū Ac ſi diceret ſi rex damna patim̄ dn̄s dedit ſi in corpore tribulam̄·dn̄o placuit ·ſi ꝓximus ꝯuicit̄· ſit nomen dn̄i benedictū Has igit̄ tribulacōes paſſus ē iob Lingua alemanica ꝓba eſt ad ſuſtinend̄ quecūqꝫ adūſa ſine murmuracōe Vn̄ verbū dulce mitigat īimicos ·verbum eſt qd̄ ꝓfert ſap̄·d·Non ſum dignus pan ꝓpter deū Non ſum dignus vt deus ꝑcat mihi·ꝑmo nō ſum dign⁹ vt deus det mihi tribulacōnes ·Sed caue ne velis loqui oībus linguis ſicut apl'i in die penthe·Detractor em̄ loq̄tur linguis omnium·omnibus detrahens·omnium conſuetudīes iudicans·diſcutiens oībus in preſentia applaudens & in abſentia quaſi ſcorpio pungens ·Iſtis igitur linguis ī ecc̄ia ſcꝫ in ꝯuiuio eccleſie loq̄re· S ¶Quō aūt vtilit̄ ſit loquendū ·nota breuem informacōnem Et Primo q̄d·Scd̄o cui·Tertio vbi·Quarto qn̄·Q̄nto quō ¶Primo quid·qꝫ vtilia & ſalubria ·vt homo ſit ſicut columba in arca noe que portabat ramū in ore virentib⁹

Folijs Qui em̄ vult ad noe .i. ad xp̄m venire. ſemꝑ debet in ore portare ramū .i. exemplū edificacōis. Folia virētia ſūt verba edificacōis ſcꝫ. veratia. honeſta. pudica. ſobria vtilia. humilia. ne hō ſit ſicut ciconia que non portat in ore ramū ſed ranam. vt ſunt detractores. murm̄atores. mendaces et hui9modi Apoc. xvj. vidi de ore beſtie exire tres ſp̄us immundos ad modū ranaꝝ ¶ Scdo cui loq̄ris q: cum ſtulto non multum loquaris maxime qn̄ deſperat̄ correctio eius ¶ Tertio vbi ſit loqn̄dum. q: quedam ſūt loca vbi ꝑpetuum ſilentiū eſt ſeruandū vt in oratorio vbi ſm augꝰ nihil agendū eſt niſi ad qd̄ factum eſt. Vnde et nomen accepit Sed alia ſunt loca vbi vtilia ſunt loqn̄da nulla vero in quibus vana ſunt loquenda ¶ Quarto qn̄ eſt loquendū Eccleſi. iij. Tempus loquendi. tempus tacendi Habet em̄ omne verbū ſuum tempus. qn̄ debeat tacere. ſiue qn̄ debeat ꝓferri Et tempus tacendi dꝫ p̄cedē vt prius ꝑ ſilentiū diſcamus quid poſtmodū loqui debeamus ¶ Qn̄to quomodo loq̄ris. hoc eſt quo geſtu. quo ſono. q̄ ſignificacōe geſtus ſit modeſtus et hūilis Sic etiam ſonus dimiſſus et ſuauis ne clamoroſe auditores terreat vel offendat. Suauis ne aſperitate oneret aīm auditoris Sit ſignificatio vera dulcis .i. ſnīa ſermonis ſit vera. ſit etiam dulcis. q: ſepe veritas auditori amara efficit̄ ſi ſine rōne vel dulcedine ſermo ꝓferatur. patet igitur documētum. Pauca in conuiuio loquere.

¶ De benefitijs acceptis. et memoria benefitioꝝ. et graꝝ actione quam referre obligamur

IAm ſequitur aliud documentum ſcꝫ. vij.

¶ Accepti benefitii memor eſto.

¶ Intellectus iſtius documēti eſt de benefitijs acceptis ſic eſto memor vt ex debito gratitudinis bn̄fitiorum rependas graꝝ actiones. Vn̄ in hoc documēto aliq̄d ſupponit̄ et aliq̄d precipit̄. Supponit̄ enim benefitiorum

grata beniuolentia· qꝛ bn̄ficia multa recepim⁹ Et p̄cipitur benefitiati debita reminiſcentia · qꝛ de receptis memoriam hr̄e dēmus Memoria eñ̄ benefitioꝝ dei dꝫ eſſe tenax· ⁊ memoria iniuriaꝝ labilis. Eſt igit̄ in hoc documento primus punctus de benefitijs q̄ accepim⁹ Scd̄s de memoria q̄ circa benefitia hr̄e debem⁹ · Tertius de gr̄aꝝ actiōe quā referre nc̄cio obligam̄ . T. Circa p̄mum eſt notandū ꝙ aliq̄ ſunt benefitia poſitiua· ⁊ aliqua priuatiua· Poſitiua ſunt iſta q̄ deus ꝯfert alteri ꝓpter finem fugiendi malū· ⁊ ꝯſeq̄ndi bonū· ⁊ ſic gr̄a dī dicit̄ benefitiū quā de⁹ dat homini vt vitare poſſit pc̄ta· ⁊ ꝯſeq̄nter fugere penam eternam Et etiā vt p gr̄am poſſit ꝯſequi gloriaꝫ. In priuatiuis aūt iſta dicunt̄ eſſe benefitia qn̄ ab aliquo aufertur res nociua vt viꝫ non habeat damnū de iſta re· verbi gr̄a ſi aliquis hr̄et magnā penam vn̄ ſequeret̄ magnū incōmodum · tunc carētia talis rei eſſet ſibi magnū benefitiū· Siľiter ſi habitur⁹ eſſet magnū malū ſi p̄ſeruaret̄ ab illo· tunc carentia illius piculi eſſet ſibi magnū benefitiū· vt ſi intraret mortem n̄ p̄ſeruaret̄ a tali piculo carētia illi⁹ eſſet ſibi benefitiū · licet defacto nunq̄ȝ habēt illud piculū· etiā p̄ſeruatio a malo· ⁊ ſignanter a malo culpe eſt magnū benefitiū ȝ non quelibet carentia mali· quē hꝫ eſt ſibi benefitiū· ȝ tm̄ talis quā hūit vel habuiſſꝫ n̄ p̄ſeruatus fuiſſꝫ· Aliter eñ̄ ſequit̄ ꝙ hr̄et infinitū benefitiū intenſiue qꝛ caret infinitis malis a q̄b⁹ p̄ſeruat̄ V Supponit̄ eñ̄ in iſta materia ꝙ de⁹ ſit iſte bn̄factor a quo benefitia recepim⁹ ⁊ recipim⁹ ⁊ ſūt pura bn̄fitia · ſcꝫ creacōis ⁊ recreacōis, redēpcōis ⁊ iuſtificacōis De benefitio creationis, dicit · Bernardus · in quodam ſermone· Sic conſidera deum in hoc benefitio · ꝙ creauit te ſine comodo ſuo· qꝛ bonoꝝ nr̄oꝝ non indiget ſine merito noſtro· qꝛ nihil meruit q̄d nihil penitus fuit· Item ꝯſidera q̄lem te fecit· ſm̄ corpus egregiū· ſm̄ animam egregiā vtpote·

ỹmagine creatoris inſignitã· rõnis pticipeʒ ⁊ beatitudĩs ſempiterne capacem ℞ ¶Circa qȯ aduertendum ꝙ in beneſitio creacõis aĩam ſic nobilem creauit · ꝙ oĩa tranſcendit ¶Primo ꝓpter natalem pulcritudinem ꝑ ſue ỹmaginis impreſſionem vt dictũ eſt· Impreſſa eſt em̃ aĩe ỹmago trinitatis ſicut cera impͥmit̃ ſigillo ⁊ licet cera ſit alteriꝰ nat̃e ꝙ̃ ſigillũ aureũ · tñ recipit aliqualem ſigilli ſimilitudĩem Sic ⁊ aĩa licet alteriꝰ ſit nat̃e ꝙ̃ deꝰ· recipit tñ in ſua creacõe aliq̃lem ſil̃itudinem diuine ymaginis Vnde trenoꝝ· iiij · filij ſyon incliti amicti auro putiſſimo ·i· ymagine trinitatis beatiſſime· vt ex hac impreſſione diuine ỹmaginis aĩa recipit tantam pulcritudĩem ꝙ ex hoc excellit oẽm corpalem formã ꝙ̃cunqꝫ pulcraʒ · de pul critudine nõ alibi· vñ dicit criſ· de laude mundi Si fieri poſſet vt corpalibꝰ oculis aĩe pulcritudĩem videres deri deres oĩa q̃ ex terrena ſubã decorata eſſe vident̃· ℞ ¶Scđo ꝓpter aĩe natalem virtuoſitatẽ quã etiã influit corpi· ꝙ̃diu eſt in corpe· qȯ facit leue amabile· delectabl̃e ⁊ pſeuerabile ¶Primo leue ꝓpter ſuam v̓tualem fortitu dinem · q: corpus mortuũ quatuor viri ad ſepulcrum vix portare pñt · ꝫ hoc aĩa mouet ſua ꝓpria virtute qñ eſt in corpe ſic etiam amabile ⁊ delectabile· qa qñ ſepat̃ a corpe corpus vertit̃ in pallorem ⁊ deformitatem De delectabili etiã patet ꝙ videmꝰ Nam qñtumcũqꝫ puer diligat prẽm ⁊ matrem· qñ pater vel mr̃ morit̃ fit filio abominabilis· ⁊ econu̓ſo· Et qr̃to pſeuerabile· q: egrediẽte aĩa a corpe corpus corrumpit̃· qȯ tñ ex pñtia anime ꝑ multa tempa a corrupcõe preſeruat̃ ℨ ¶Tertio recipit anĩa a deo benefactore ſpẽaliter qñdam claritatem ⁊ tãtam ꝙ ipm̃ deũ natãliter pt̃ ꝯgnoſcẽ· Scđo appetẽ · Tertio ꝙ bonũ a malo pt̃ diſcernere ¶Pͥmo ꝙ pt̃ deũ ꝯgnoſcẽ vñ boetꝰ iij· li· ꝺ ꝯſola· pħie· dicit deũ oĩm reꝝ pͥncipiũ ⁊ bonũ eẽ ꝯmunis receptio ꝓbat aĩaꝝ · vnde ꝙ̃uis aliqui heretici

& pagani dubitent in fide· non tñ dubitant de creatore·
q: p defluxũ rerꝝ natalium deuenerunt ad hanc notitiam
creatoris ↄſiderãtes ꝙ oĩs aqua ab vno emanet fonte ſic
omne creatũ ab vno creatore· & licet q̄dam adorãt ſolem·
q̄dam lunam vel alias creatas· ſciunt tñ iſtas non eẽ rerꝝ
pͥncipia· ſed pͥncipiata ¶ Scd̃o hꝫ aĩa qñdam claritatem
p quam natãliter deũ appetit· Vnde deus nunꝙ̃ creauit
aliquẽ hoĩem paganũ vel hereticũ tam puerſum ꝙ aĩaꝫ
ſuam ĩmunem faceret ab hoc appetitu Nam oẽs homĩes
bonũ appetunt· ꝙ̃uis diuerſimode hoĩes in appetitu ſum
mi boni exorbitent· q̄a licet pagani ⁊ mali appetent non
tñ debito mõ· q: in fide dubitãt ⁊ errãt ¶ Tertio recepit
aĩa claritatem vt inter bonũ & malum diſcernat· Si em̃
nunꝙ̃ predicarẽtur virtutes ⁊ vitia · adhuc tñ quodam
lumine natãli infuſo aĩe· agnoſceret hõ iſta eſſe bona ⁊ iͣ
facienda Et iſta eſſe mala & igiẗ fugienda Hinc eſt ꝙ pa
gani nullũ hñtes preceptũ· & nunꝙ̃ ad eos predicatores
puenerũt· adhuc vitia tanꝙ̃ mala deteſtanẗ · ⁊ virtutes
tanꝙ̃ bona ſectanẗ· Ecce qñtum benefitiũ ↄtulit de⁹ bene
factor homini in creacõe ſm aĩam· ⁊ in hoc benefitio etiã
ↄſidera & memorare dñationis poteſtateꝫ · Terror enim
hoĩs ſup cuncta aĩantia ĩminere diſcerniẗ Conſidera etiã
largitatis amminiſtracõem qñta tibi largit⁹ eſt ad ſuſten
tacõem, qñta ad erudicõem· qñta ad ↄſolacõeꝫ & delecta
cõem ¶ Scd̃o pͥncipaliter de ope & benefitio redemptõis
Dicit em̃ bern· in vno ſmone O bone ihũ q̄d tibi & mor
ti nos debuim⁹ ⁊ tu ſoluis· nos peccauim⁹ · & tu tollis ·
opus ſine exemplo· grãꝫ ſine merito · caritatem ſine mõ ·
ergo bñfitij accepti memor eſto · ⁊ fidelitateꝫ fideiuſſoris
ne obliuiſcaris Poſuit em̃ ꝓ te aĩaꝫ ſuã Et ſignãter illam
abũdantẽ effuſiõeꝫ ſanguĩs quaꝫ in ope redemcõis fecit
p quã te fecũdauit· ſanauit· & ↄſolidauit Sanguis enim
hũanus hec tria hꝫ facẽ natãliẗ· q: fecũdat lignũ aridũ,

ſanāt corpus languidū calāt cementū ſolidū nota de hoc·
¶ Dicit̄ ꝙ leopdus eſt aīal valde ferox qui cū viſo ſang
uine agni qn̄tumcūqꝫ ſit iratus placat̄ Sic deus pater an̄
incarnacōem ferox· viſo ſanguine agni īmaculati ſtatim
manſuetus et pacificus factus eſt ſeu pacatus· Nūc igit̄
ſanguinem ſup vtrūqꝫ poſtem ſcꝫ p meditacōeꝫ ⁊ affectio
nem ſup intellectū et affectum linire dēmus· ⁊ ī memoria
retinere· vt a nobis tranſeat angelus pcutiens ſcꝫ execu
tionem diuine iuſtitie Sic em̄ preceptum fuit filijs iſrael
vt ſumerēt de ſanguine agni vt linirent ſup vtrūqꝫ poſtē
domus· qn̄ pͥmogenita interfitiebant̄ Exodi· xij· vnde
iſte eſt ſanguis q̇ clamat de terra ad deū non p vindicta
ſicut abel ſanguis· Geñ· iiij· ꝫ pro mīa Iſtius igit̄ bn̄ficij
ſcꝫ redempcōis memor eſto· A ¶ Sequit̄ de tertio
benefitio pͥncipali ſcꝫ iuſtificacōis· quod quideꝫ benefitiū
dicit̄ pcentis mīe· quo deus nobis miſericorditer parcit·
vt iuſtificem̄ Illud aūt benefitium diuidit̄ ſm bernardū
in ſeptem que enumerat in ſermone· lxxxvij· dicēs· ſepteꝫ
inquit video in me dona ſeu dī benefitia· q̄ et faciliter in
vobis poteritis inuenire Et primum eſt benefitium diſſi
mulacōnis de quo dicit idem ꝙ illud tam benignū eſt ꝙ
non poteſt explicari ſmone· Ego inquit peccabam ⁊ tu
diſſimulabas non continebam a ſcelere· et tu otinebas a
verbere· plongabam multo tpe iniq̄tatem· ⁊ tu dn̄e pro
longabas tuam benignitatē Ecce quale benefitium quo
dn̄s nos ſic expectat· Totiens em̄ meruit peccator vt ei
tps penitentie auferet̄· quotiēs peccauit mortaliter Oēm
enim peccantem mortaliter· deus poſſet iuſte annihilare
Habet igit̄ homo oſiderare· ꝙ quotiens peccauit totiēs
in periculo mortis fuit· Eſſet enim magnum benefitium
ꝙ quis haberet cordam ad collum· ⁊ expectaret ſuſpen-
dium ⁊ ab aliquo liberaretur· Sic eſt de peccatore· qui
niſi p mīam diuinaꝫ preſeruaretur ⁊ liberaret̄ ad furcas

inferni ſuſpenderetur · Caſſiodorus dicit · Elephantem ingenio hominis poſſe capi · Cum enim arbori ſemiſecte ſe appodiauerit et arbore fracta ceciderit per ſe reſurgere nequaquam poteſt · ſed illius auxilio ſurgit · cuius arte iacuit beſtia in ſuis greſſibus reſtituta eſt memor benefitij accepti · et ad ipſius liberatoris arbitrium greſſus mouet ipſius volunta tis cibos capit et ipſius munere ſe mouere recognoſcit Si igitur beſtia rone carens · tantas gras ei qui greſſum ſibi re ſtituit agit · magis homo memor eſſe debet tanti benefitij a deo accepti · quo benefitio ſibi pluries greſſum reſtituit · quo ambulare poſſet ad gloriam · qui illam amiſerat · quantum in ſe erat cadens in gehennam ¶ Secundum eſt benefitium conſeruans de quo dicit bernardus · quod miſericordia dei a multis peccatis hoiem cuſto dit Quis enim dubitat quin ſicut in multa peccata cecidi Sic in multo maiora cecidiſſe potuiſſem · niſi oipotentis dei pietas me preſuaſſet · fateor quod niſi dominus adiuuiſſet me · paulominus habitaſſet in inferno aia mea Vnde nota quod mens auguſti · eſt quod deus ab oibus illis peccatis te preſeruat · que alius com mittit · et tu conſimilia committere poſſes · igitur ab alijs commiſſa peccata · deus tibi dimittit · cum ab illis te preſeruat Ex quo ſequitur quod deus multa peccata tibi dimittit que nunquam feciſti vel commiſiſti · vnde preſuatio eſt cuſtodia a tali periculo · in quod homo cecidiſſet niſi a deo preſuaretur ¶ Tertium benefitium eſt benefitium viſitacois · de quo Bern · viſitauit cor meum et immutauit vt mihi amare fierent que prius male delecta uerunt · et hoc eſt magnum benefitium · quod ſic miſericorditer deus nos ab intrinſeco viſitat · et nos ſibi ingratos inimicos et debitum ſeruitium ſibi ſubtrahentes et ſcelera ſceleribus ad dentes ſua grata gratia · ſic nos viſitat · nos preuenit et im mutat et reuocat ad ſtatum penitentie ¶ Quartum eſt bene fitium recepcois de quo bernardus · Quanta miſericordia vel benefitium eſt · quod me filium prodigum et penitentem et reuertentem miſericorditer ſuſcepiſti vt in eorum numero

inueniret de quibus dicit beati quorum remiſſe ſunt iniquita
tes etc. Vn̄ qn̄tumcunq̄ a deo receſſimus qn̄tumcunq̄ in re
gionē longinquam iuerimus et extremi deſerti profundum.
ꝑmo ſi ad ꝑtes inferioris inferni abierimus. preſto eſt mīa
dei nos reductura et receptura ¶ Quintum eſt benefitium
condonacōis quo peccata condonat. nec ignominias recre
atas īpperat. gratiam donat. neq̄ ad amicitie ꝑoris grad
inferiorem ſed magis equalem ꝑmo excellentiorem miſeri
cordiſſime reſtituit opa prius viua et ꝑ peccatum mortifi
cata reſuſcitat et in bono conſeruat ¶ Sextū eſt benefitium
ꝓmocōis quo iam aīa a peccatis ſanata ad omīa bona. i.
opa meritoria. de virtute in virtutem ꝓmouet diligēter
fouet. nutrit. et conſeruat continue ad meliora. B
¶ Septimū eſt benefitiū pſeuerantie in quo deus ex ſua
gratuita mīa dat homini finalem pſeuerātiam quē do
num conſeruatiuū et coronatiū aīm aliorum meritorum ſine quo
cetera non ꝓderūt ad vitam eternam. et ſic tandem ex ſua
mīa ille qui oīm meritorum nr̄orum eſt ſpēalis auctor. merces
et conſeruator ꝑn̄cipalis Ecce ſeptem benefitia q̄ accepiſti
quorum memor eſto. ne vt ingratus arguaris. qm̄ ſicut bn̄
fitia dei in bonis et gratis deo augent dilectiōem. Sic in
malis et ingratis aggrauant pctā C ¶ De ꝑmo nō
ꝙ aīa quelibet deo grata atq̄ deuota in ſacra ſcriptā ap-
pellatur ſeptem noībus amicitiā et dilectiōem importātibus.
Dicit enim qn̄q̄ ſponſa xp̄i. qn̄q̄ ſoror xp̄i. tertio ſoror an
gelorum. qr̄to columba. qn̄to amica. ſexto ancilla. ſeptimo
filia ¶ Dicit enim primo aīa ſponſa xp̄i. ꝓpter fidem per
quā ſponſa deſponſatur xp̄o in baptiſmo. Vnde oſee. iiij.
Sponſabo te mihi in fide Canti. v. Fauus diſtillans la
bia tua ſponſa. fauus ille diſtillans a labijs ſponſe ſcilicet aīe
eſt deuotio et deuota orō ad deum. et v̄ba decentia et con
poſita in ore ſponſe. Sponſus em̄ volens deſcribere ſpeti
oſitatem ſponſe dicit in alio loco. Sicut vitta coccinea
labia tua. Ad literam vitta eſt ligamentum mediante

quo ligantur crines · ne a capite defluant · Sic ligari et refrenari debent verba anime deuote que deo desponsat᷑. Sed deuota orō dꝫ distillare a labijs aīe · ideo sequit᷑ · Et odor veſtimētoꝝ tuoꝝ · i · odor fame bone ſup oīa aromata:

D ¶ Scdō aīa dei benefitijs grata vocat᷑ ſoror xp̄i faciendo ſcꝫ ſuam volūtatem · Vnde canti · iiij · vulneraſti cor meū ſoror mea ſponſa in vno oculoꝝ tuorū et in vno crine colli tui · q̄ſi diceret qꝛ volūtas tua mihi ⁊ mee volūtati eſt vnita · ⁊ oīs intentio opm tuoꝝ eſt in me relata · igit᷑ ſoror mea es Dicūt natales ꝙ cor eſt pn̄cipium vite et igit᷑ corde vulnerato oportet ꝙ brachium q̄ntumcunqꝫ ſit extenſum laxet᷑ · vel q̄ntumcunqꝫ ſit forte infirmet᷑ · ita eſt de deo et aīa deuota · q̄n enim aīa ꝑ pn̄iam placat dei offenſam q̄ntumcunqꝫ iuſtitia ſit extenſa ad puniendum ſtatim relaxat᷑ rigor iuſtitie · Et dicit bis vulneraſti · vulnerat᷑ eñ primo cum penitenti ex pietate ꝯpatit᷑ · vt per indulgentiā veniam prebet Et iteꝝ ſcdō dum aīa deſiderans bonū facere ⁊ vitam emendare ex caritate ſubuenit ⁊ ꝑ augmētum gr̄e auxiliat᷑ · ⁊ in bono corrcborat ¶ Et nota ꝙ q̄n anima vulnerat deū · tunc ſimiliter vulnerat᷑ a deo · qꝛ patiens in patiendo reagit Sed videmus ꝙ arcus qui non eſt fortis ſiqs cum eo ſagitet · nō mľtum vulnerat᷑ ſagitat⁹ Sic homo accidioſus tepide ſe ad deū conuertēs ꝯtens et diligēs modicū vulnerat vn̄ nc̄e eſt arcū caritatis fortiter extēdi et intendi Et dicit ſponſus ſe vulneratū in vno oculoꝝ · Sunt eñ duo que hoīeꝫ ad bonū mouent · ſcꝫ · timor · ⁊ amor · ſed amore dei plus vulnerat᷑ · vel in vno oculo · ſcꝫ intellectus ⁊ affectus qui ſunt oculi mentales q̄ ſunt vnū dū vni vniunt᷑ in deo Quia nihil aliud deſiderare dꝫ affectus · niſi qđ recte deſiderandū iudicat intellectus Et in vno crine colli tui · i · in vnitate cogitacōnum qui ſic adherent capiti xp̄i · ſicut crines capiti corporali · ſic ꝙ nihil cogitant niſi vnum deum quod eſt nc̄iuꝫ ē Pſ̄ · vnaꝫ petij a dn̄o hanc reqram vt inhitēꝫ nc̄

ꝯ omni tpe vite mee ſponſi mei xpi q̄ eſt vita vt in eo re
quieſcam E ¶ Tertio aīa deuota ꝛ deo grata dicit̄
ſoror angeloꝝ ꝓpter ſimilitudinem cum angelis· q2 angeli
corpa non hn̄t Sic nec tales corpalia curāt· ſp em̄ ꝯgna
ta eſt virginitas. Et ſpecialiter eſt ſoror ſeraphin ⁊ che-
rubin tronorum· Eſt enim ſoror ſeraphin propter arden
tem caritatem quam hn̄t vt dictum eſt vn̄ dicunt angeli
ſoror nr̄a puula eſt vbera non hʒ· puula p hūilitatem ⁊
igit̄ ſoror ſupnoꝝ angeloꝝ· q2 q̄ ſe humiliat exaltabit̄ vſq3
ad ſupiores ſedes angeloꝝ· Per vbera intelliguntur iſta
tpalia q̄bus dy̅abolꝰ lactat ſuos filios ꝛ ſuitores· vbera
igit̄ non hʒ· q̄ ꝓ amore xpi tpalia non curat ¶ Iteʒ talis
aīa dicit̄ eſſe ſoror cherubin ꝓpter plenitudīem ſapīe ipſi
dicent de ea illud Canti· vltimo· Quid fatiemꝰ ſorori nr̄e
in die illa qn̄ colloqn̄da eſt Certe informemꝰ eam vt ſapi
enter ſe regat· quo ad ꝓuidam cuſtodiā ſuoꝝ ſenſuum· q2
alias ad choꝝ cherubin aſcendere non poſſet nec cantare
canticum angelicū ante ſedem dei ⁊ agni· Addiſcat igit̄
ꝓ cuſtodia ſuoꝝ ſenſuū canticū in terris quo ſp laudabit
deū ſuum in celis· F ¶ Vnde fert̄ inter gentiles de
quadam ciuitate dedicata dee fortitudis · in q̄ erant qn̄q3
fontes in medio · Ad quos cum illi de ciuitate a predicta
aliq̄d impetrare voluiſſent· miſerūt qn̄q3 puellas virgines
pulcras· q̄ꝝ quelibet eaꝝ viciſſim cantabat ad fontes can
ticū· habebāt aūt illi de ciuitate ſignū exaudicōis Si ad
canticū p̄me virginis incipet aq̄ fontiū moueri Ad can
ticum ſcd̄e intumeſcere Ad canticum tertie clareſcere Ad
canticū quarte effluere Et ad canticū qn̄te totaliter eua
neſcere ¶ Moraliter ad ꝓpoſitū hec ciuitas eſt aīa multi-
plicibꝰ fortunis expoſita qn̄q3 fontes in medio ſunt qn̄q3
appetitꝰ reſpectu qn̄q3 ſenſuū Qn̄q3 virgines ſūt qn̄q3 ꝯti
nētie q̄ꝝ q̄libet portat florē q2 quelibet ꝯtinentia p colorē
vitā decorat· ꝛ p bonam famam augm̄tat iſtis ¶ Prima
ꝯtinētia reſpectu viſus cātat pepigi fedꝰ cum oc̄lis meis

ꝛ illud videbo ſaluatoreꝫ meū ꝛ tūc incipiet aq̄ appetit⁹ moueri ad ꝯtemplandū ꝛ videndū celeſtia ꝛ tūc incipiūt in eo ꝯturbari oīa terrena. Cogitat eñ ꝙ deū in futuro ſꝑ videbit· ꝛ igit̄ fedus cum oculis ne aliq̄n in pn̄ti macula ri poſſit Vnde iohēs baptiſta in deſertū fugit ne oculos macularet · cum q̄libet in pn̄ti deum in humana natura videre voluit ❡ Scd̄a virga ſcꝫ ꝯtinētia reſpectu audit⁹ cantat Audiam quid loquat̄ in me dn̄s deus · ꝛ illud auditu auris audiui Et tunc incipit aq̄ effectus intumeſcere ꝛ a fundo eleuari · q: cum homo celeſtes meditacōes delectacōes auro mentis ꝑcipit · tunc deſideriū reſpectu taliū locucōnū ſemp creſcit ⁊ a fundo terrenorum ad celeſtia eleuat̄ Nota ſuꝑ quō deus loquit̄ aīe multiplicit̄ ❡ Tertia virgo ſcꝫ ꝯtinentia reſpectu guſtus cantat Guſtate ⁊ videte q̄m ſuauis eſt dn̄s · ⁊ tunc incipit appetit⁹ clareſcē q: cum interne guſtat̄ deus · ceſſat turbatio naturalis appetitus Vnde talis guſtus tm̄ aīam clarificat · ꝙ non ſinit ipſam de alio cogitare ❡ Quarta virgo ſcꝫ ꝯtinentia reſpectu odoratus cantat cū ſponſa · nardus mea dedit odorem ſuū · ⁊ tunc incipit aq̄ appetitus effluere · q̄a tam flagrans ⁊ vehemēs eſt amor dilecti · ꝙ in ei⁹ pn̄tia anima non poteſt ſentire odoreꝫ alteri⁹ rei ❡ Q̄nta virgo ſilicꝫ ꝯtinentia reſpectu tactus cantat cum ſponſa · ego dilecto meo ⁊ dilectus meus mihi · ⁊ ſic incipit aq̄ oīs mali appetitus euaneſcere · q: cum aīa in ſponſi amplexibus delectat̄ oīs malus appetitus h⁹ mōi mortificat̄ · ⁊ ſic aīa efficitur ſoror cherubin · q: tunc in vera ꝛ clara ſapīa incipit ꝑficē q: debito mō informat̄ Et ſic ꝯſequenter aīa fit ſoror thronoꝝ in q̄bus deus immobiliter quieſcit ⁊ tranquille · de⁹ enim in medio illius non ꝯmouebit̄ Aīa eñ iuſti ſedes eſt ſapīe ſcꝫ illius increate ſapientie In malis aūt deus q̄ immobilis eſt mouet̄ · q: nunc deū recipiūt · reuerſi autem ad vomitum amittūt · ⁊ ipſi mobiliter ſe hn̄tes ꝛ inſtanter viuentes faciūt ꝙ deus in eis mouetur ❡ Quarto anīa

deo grata vocatur columba ꝓpter multa ſupius tacta. Dꝫ enim columba eē in foraminibꝰ petre. in cauerna macerie nota ſupra ¶ Quīto talis aīa dicit amica mea ⁊ macula non eſt in te. quia cum xp̄o ↄfederata in caritate Canticoꝝ. Tota pulcra es amica mea Tota pulcra es amica criſti. qn̄ interiꝰ eſt pulcra ſcꝫ in corde. ⁊ exteriꝰ in ↄuerſatione ¶ Sexto dicit aīa ancilla. quia in dei ſeruitio ſedula. Et deſignatur p marthā. q̄ in dei ſeruitio ſedule miniſtrabat Multū enim placet deo ꝙ aīa ſcit ſic ancillari ⁊ ſeruire Vnde pūer. xxvj. Gratia mulieris ſedule delectabit viꝝ ſuum De ſeruitio dī nota ſup̄ ¶ Septimo dicit filia quia deputata eſt ad hereditatem ſupne patrie Vn̄ dicitur in ps̄. Audi filia ⁊ vide ⁊c. nota ſup̄. Audi igit quanta ſit iocunditas in celo. vt ↄcupiſcas. vide q̄nta in mōo ſit inſtabilitas. vt ſpnas. ⁊ inclina aurem tuā. vt diſcas q̄nta in me ſit bonitas ⁊ liberalitas. vt mihi ſeruias. ⁊ de bn̄fitijs acceptis mihi grata ſis. ⁊ ſic obliuiſcere ṗplm̄ tuuꝫ ⁊c. Patet igit ex oībus predictis ꝙ beneſitia dī in bonis ⁊ electis tm̄ augent dilectiōnem dei. qō etiam aīe fideles de bn̄fitijs grate predictis noībꝰ merent appellari G.
¶ Scd̄s pūctus pn̄cipalis de memoria q̄ dꝫ eſſe reſpectu beneſitioꝝ. Circa qō notanō ꝙ triplex inuenit memoria in ſcriptura. ſcꝫ Memoria beneſitioꝝ. Memoria exemploꝝ Et memoria damnoꝝ. Prima eſt ↄtinue ⁊ quotidie habenda. Scd̄a eſt alijs exhibenda. Tertia eſt relinquēda ¶ De prima pſa. xliij. Ego ſum q̄ deleo iniquitates tuas ⁊ pccoꝝ tuoꝝ nō recordaberis redvc̄ me in memoria rōnum q̄ feci tibi. ſcꝫ creando recreādo. ⁊c ⁊ huiꝰmodi ſūt ſupiꝰ dicta. Sed iſtam memoriā impediūt tria. ſcꝫ ꝓſperitas. curioſitas. ⁊ voluptas Nota ſup̄ de hoc ¶ Scd̄a eſt memoria ꝓximis exhibenda p odorem bone fame ⁊ honeſte ↄuerſacōis Opa enim meritoria ⁊ exercitacōes ſolēt hri in memoria. ⁊ igit vincentes mōm p pauptatem. carneꝫ per caſtitatem. ſenſum ꝓprium per humilitatem. memoria

dignos fatiūt ſeipſos ¶ Narrat magiſter in hyſtoriis· qꝫ
moyſes vxorem duxit filiā regis ethiopie· & cū in pria m
redire voluiſſet· mulier impedire eum nitebatur. Et cum
moyſes pitus eſſet in aſtris ſcripſit in gemmis duas ẏma-
gines·ſcꝫ·obliuionis· & memorie ·⁊ anulū obliuiōis tra
didit vxori·ꝫ anulū memorie ſibi retinuit ¶ Sic moralit
i ꝓpoſito aīmus humanꝰ nacōe celeſtis cū ethiopiſſa ɔtra
hit qn̄ cū corpe terreno mutrīm ɔtrahit ·animꝰ igit̄ ex quo
nate celeſtis eſt· natāliter beatitudiem deſiderat ⁊ redire
ad patriam ſuam· ſcꝫ celū·ꝫ iſta vxor eum impedit· Et i
vtendū eſt cautela moyſi· vt duos anulos gemmis facia
mus·⁊ anulū obliuionis corpi tradamꝰ qui eſt memoria
mortis Nam mors obliuioni hoīem tradit· Unde pſ·
Obliuioni datꝰ ſum·tanq̄ mortuus a corde· Anulus me
morie eſt recogitatio vite etne ·& ſi ſic fecerit hō reuertet
cum pſperitate & libere ad priam ſuaꝫ H ¶ Tertia
memoria eſt penitus relinqnda ·ſcꝫ memoria damnoꝝ &
⁊ iniuriaꝝ ſibi illataꝝ Leui·xix·non queres vindictam
nec memoreris iniurie ciuiū tuoꝝ·ꝫ ſicut dicit Ambroſiꝰ·
in exameron Camelus hꝫ memoriā mirabilem·nam ſi p
cutiat ab aliquo bene ad tps diſſimulat Sꝫ poſt qn̄ vide
rit ſibi ɔgruū tunc vindicat ſe ·Sic ſunt aliqui hoīes q̄
iniurias diſſimulant vſq ad tpus· & poſt valde acriter ſe
vindicāt Quāuis ſeneca dicat Memoria bn̄ficioꝝ tenax
iniuriaꝝ vero labilis· Et in puerbijs·ſuis dicit qꝫ iniurie
remediū eſt obliuio· Et tales pn̄t dicere cum thobia Ne re
miniſcaris die delicta mea · Et dn̄s talibꝰ rn̄det illō pſa·
xxv·Non erūt in memoria priora ·nec aſcendet ſuper cor
ſed gaudebitis ineternū ·Si em̄ ſm verbū ſaluatoris re
miſeritis hoībus pcta eorū· & pater vr̄ celeſtis remittet
vobis pcta vr̄a· Accepti ergo benefitij memor eſto Sed
p quem modū quis memorari dꝫ benefitioꝝ dei· Dicit qꝫ
cum debita gratitudīe & graꝝ actione · Et iſte eſt tertiꝰ
punctus pncipalis iſtius documēti· I ¶ Circa quod

notandū ꝙ ad grāꝝ actiōem multa nos mouere debent:
¶ Primū eſt ſcōꝝ ammonitio ad theſ. v. Sine intermiſ-
ſiōe orate. in oībus grās agite Cū em̄ picula non ceſſent
in hoc mōō. & deus non ceſſet in piculis nos iuuari igit̄
ſemper debemus deo grās agere. i. Coꝝ. i. Grās ago deo
meo. ſup gloſam. Non ſolum dico ꝫ corde & ope gratias
refero Sciens apl's ꝙ ſm verbum auguſti. nihil pt̄ dici
breuiꝰ. nihil cogitari dultius. nihil freqn̄tari vtilius. ꝙ̄
hoc verbum grās ago. ideo hoc verbum ſepius replicat
Et igit̄ oēs hore noſtre terminant̄ in deo grās. Et dic̄ ſp
Quia oīa que cogitabat. dicebat. faciebat. in diuinū ho
norem referebat Colo. iij. Omnia quecūq; facitis in noīe
dn̄i noſtri hieſu xp̄i facite. grās agentes deo patri. & pſ.
Benedicam dn̄m in omni tp̄e ¶ Scd̄m in creaturaꝝ am
monicōe. beneficium em̄ datum eſt vt dictum eſt. inuitat
iſtum qui accipit ad grāꝝ actionem. Vnde oēs creature
ſm ſuam poſſibilitatem ꝓ benefitio recepto laudāt deum
Vnde qn̄tam gratitudinem habeant rōnales creaīe patꝫ
exemplis ¶ Legit̄ enim in eccleſiaſtica hyſtoria. ꝙ leena
habens ſpeluncam iuxta cellam beati macharij. inuenit
catulos ſuos cecos. quos cum p pedes ɔſpectui eius pre
ſentaſſet. intelligens vir ſanctus ꝓ catulis ſupplicare. eo
orante illuminati ſunt. Qui non ingrati pelles ouiū &
aīalium quos cum mr̄e capiebant. ſepe tanꝙ̄ ꝓ mercede
ad oſtium celle eius portabant. Nota ſimile de leone qui
habuit ſpinaꝫ. &c̄ ¶ Tertiū eſt tēpus in quo ſumꝰ. Nam
in tp̄e gratie ſumus. in quo deus magnū nobis benefitiū
exhibuit vt dictū eſt de bn̄fitio creacōis & recacōis &c̄ Et
iᵒ maxime obligam̄ ad adgrāꝝ actionem. Et de iſto bene
fitio poteſt dici illud quod narrat̄ de ouidio qui dicit & lo
quitur de bello troyano ꝙ rapta helena ꝓpheti ſatū fuit
ꝙ ciuitas troyana nō capet̄ quouſq; mortuꝰ ēet achilles
mater eius hoc audiens in camera ſua veſte muliebri eū

veſtiri fecit · vlixes vero nihilominus hanc prophetiam intelligens ad querendū achillem ſe preparauit · ipſumq; inter mulieres preſciens abſconditū · velut mercator cū ſuis mercimonijs ad vſum feminaꝝ ſpectantib9 in decora claſſidis applicuit publicaꝝ mercimonijs dña ipſa deſcendit cum ſuis domicellis ingrediēs inter q̄s erat achilles · Et viſis armis acceſſit ad eum · ſcutum apprehendit haſtam fortiter vibrans · quo viſo vlixes ſciens eum eſſe achillem duxit ad preliū troianū · & ipſo in bello mortuo ciuitas capta eſt · et obſides ptis aduerſe liberati ſunt ¶ Ad ꝑpoſitum p iſtum q̄ helenam rapuit intelligo dyabolum · Sed p helenam gen9 hūanum a dyabolo raptū dum dyaboli fallatijs ꝯſenſit Sed p troyanam ciuitatē intelligo infernū ad quam rapta eſt et ducta ꝓpter pc̄c̄um. Sed achilles optim9 miles xp̄s eſt de quo fuit ꝓbatum q̄ non ſaluaret genus humanū niſi p oībus moreret̄ vñ vlixes p quem intelligo ſpūm ſcm̄ d e noſtra ſalute ſollicitus nauem diuerſis mercimonijs onuſtam · ſcꝫ virginem benedictāꝫ diuerſis v̄tutibus adornauit In iſtam igitur nauem deſcendit achilles · ſcꝫ dei filius · qñ ex virgine carnem aſſumpſit arma accepit · ſcꝫ crucem p lancea · coronā p galea · captus & occiſus eſt · et ſic in morte eius ē capta ciuitas troyana ſcꝫ ciuitas dyaboli · & tunc poſt paſſiōeꝫ deſcendit ad inferos ad liberandū obſides ptis aduerſe · Ex quo nunc patet ſicut et ſup̄ q̄ copioſe deo gr̄as agere & referre debem9 · q2 grāꝝ actio eſt vna de iſtis opacōib9 que fiunt in padiſo celeſti · & igit̄ bonū eſt addiſcere illud offitiū hic in pn̄ti vt ſciamus in futo R ¶ Quartum eſt malū qd̄ ꝓuenit ex ingratitudīe · Quoꝝ primū eſt Q2 ipſa ingratitudo bona a deo accepta auferri facit · q2 ſm Aug9 qd̄ dña dederat gratis · aufert ingratis ¶ Scdm̄ eſt q̄ impedit ab his que darentur homini niſi ingratus fuiſſet Vnde grego · Non eſt dign9 dandis q̄ eſt ingratus

de datis ¶ Tertiū eſt ꝙ non ſolū hominē privat bonis pⁱmo ꝗ penam addit Exemplum de ezechia rege cui dedit dñs triumphū de.clxxxv. milibus hoīm. & cum grās nō ageret ſicut dauid ꝗ alij.iratus ad eum pſa.dicēs Diſpone domui tue.qꝛ morieris ꝛc. Vnde de omiſſis dꝫ quilibꝫ ↄfiteri. xp̄s enim requiſitus qd̓ eſſꝫ mandatū magnum in lege.rñdit diliges dñm deum tuū.ſꝫ dei dilectio implicat grāꝝ actionem ¶ Hec aūt gratiaꝝ actio vt ſit debita & deo accepta.dꝫ quatuor ↄdictiones hr̄e.ſcꝫ.magnanimitatem.aſſiduitatem.vniuerſalitatem.hylaritatem. Ratio primi eſt.qꝛ homo plus accepit a deo.ꝙ̄ alia creatura.& igit̄ decet eum magnifice grās agere. Nāt̄a lucis eſt ꝙ ubi plures radij ad aliquod ſolidū dirigunt̄ ibi maior reflexio.& maior ſplendoris multiplicatio. Vnde iuxͣ terraꝫ maior eſt calor.ꝙ̄ circa mediū interſtitiū aeris ꝓpt̄ maiorem & denſiorem radioꝝ ſolarium multiplicacōꝫ Sic dꝫ eſſe de nobis exquo plures benefitiorū radios recepit homo igit̄ plures actus dꝫ reflectere ꝑ gratiaꝝ actionem ¶ Scd̓o grāꝝ actio debet eſſe aſſidua. theſſ .v. Gratias agamus deo ſine intermiſſione.& hec eſt ratio q̄re om̄es hore ꝑ dō gratias terminant̄.qꝛ oīa opa noſtra ꝑ diuinā laudem dn̄t terminari ¶ Tertio dꝫ habere vniuerſalitatē vt ꝓ oībus non ſolum bonis placentibus & ꝓſperis ſed etiam ꝓ aduerſis gratias agamus Vnde ariſtot.ı.politicoꝝ circa finem dicit ꝙ plato inter leges ordinauit ꝙ ciues ſe exercitarēt ꝑ vſum vt exercitiū vt fierent ambidextri.vt vtraq̄ manus fieret eis vtilis ad bellandum. Iſto modo debem⁹ eſſe ambidextri vt non ſolū in ꝓſperis vt dictum eſt.ſꝫ etiam in aduerſis deo grati ſimus ¶ Legit̄ enim de quodam aīali hn̄ti duo cornua mobilia.& cum pungnat cum vno quieſcit aliud.& cum pⁱmum fuerit fatigatum pūgnat cum alio Sic in ꝓpoſito duo cornua ſūt ꝓſperitas ꝗ aduerſitas.& cum vtroq̄ pungnare debem⁹ deo gratias agēdo ¶ Quarto dꝫ fieri cum hylaritate nō

nū triſtitia aut neceſſitate ¶ Solinus de mirabilib⁹ mūdi dicit ꝙ in alleſa regione eſt quidā fons q̇etus qui ſemꝑ ad canticum cythare vel tybie ſtatim exuberat ad ſonitū melodie · atq̧ alueū ſuum excedit ¶ In ꝓpoſito fons oīs bonitatis eſt deus · ⁊ ad letam gr̄aꝝ actionem ſtatim exuberat ſuoꝝ beneficioꝝ riuulus abundāter · ⁊ ſꝑ per oppoſitum beneficia ſubtrahit ingratis · Vnde ſicut gr̄e omnes a deo ꝓdeunt · ſic ad eum redire debent · Vnde bern · ſup cantica · Origo oīm fontiū ⁊ fluminū eſt mare · oīm ꝟtutū ⁊ ſciaꝝ dn̄s · Ad locum igit̄ vn̄ flumina exeunt reuertuntur · vt iteꝝ fluant · Flumen aūt gratiaꝝ ſi ſtare ceperit ꝯputreſcet · ſicut fluui⁹ ali⁹ ſi ſteterit · M. ¶ Ingratitudo eīn eſt quaſi ventus vrens ⁊ exicans riuulos diuine pietatis · Vnde vt dictum eſt Ingratis altior gr̄a non datur nec ꝯfertur Vn̄ in ſpecl'is vitreis plumbo abſciſo vel abraſo nihil apparet Quāuis ex vitro fiat reflexio aliqua · tn̄ vitꝝ qn̄ ex alia pte non obumbrat̄ tranſit per ipſum lux directe ⁊ reflectiōem impedit ¶ Sic in ꝓpoſito qn̄ fit reflexio gr̄aꝝ tunc altior gratia ꝯfertur Sed qn̄ hoc non fit tūc plumbū deponit̄ · ⁊ ſic nihil de gratia in aīa apparet Vnde gr̄aꝝ actio eſt ſubtilis ſcīa Docet eīn iſtam ꝯcluſionē ꝙ qn̄to quis plura debita ſoluit · tāto maiora debita ꝯtrahit · ⁊ plus tenet̄ · qꝛ in eo ꝙ regratiat̄ deo debitum ſoluit · qꝛ ad gratiaꝝ actiōem rōne gratitudinis obligatur · Sed iſta locutio eſt a deo cui de hoc iteꝝ tenetur regratiari · Vn̄ aliquis ſoluendo debitū ꝯtrahit nouum debitū Vnde plato gratitudiem ⁊ gr̄aꝝ actionē ꝯparauit ludo pile · ī quo vnus ꝓiicit pilam · ⁊ alius reproiicit ⁊ q̄ꝫ diu talis tal' ꝓiectio ⁊ reproiectio durat tā diu lud⁹ durat Sic in ꝓpoſito nota de hoc ſup̄ in multis locis ·

¶ De ꝯſilio ſalubri ⁊ ſano dando ⁊ a q̇bus petenđ ſit ·

D Einde ſequunt̄ alia duo documēta · ſcꝫ · xxxiiii · ⁊ · xlvii · de q̇b⁹ ꝯnexe eſt ptractanđ · Vn̄ dicit̄ catho pmo ¶ Tute ꝯſule · Scđo ꝯſult⁹ eſto

¶ Ideſt· eſto talis q̄ ſalubre ↄſilium dare poteris N·
¶ Dicit̄ aūt ↄſilium a ↄſulo conſulis qḋ duas hꝫ ſignifi cões· Vnam querendo ab alio ↄſiliū · Scḋo dando alteri ↄſilium· & ↄponit̄ dupliciter· vno modo a con & ſcio ·i· conſentio· q꞉ cum aliis debem⁹ ſcire ꝛ ↄſentire & concor des eſſe· & hoc vt verꝫ ſit ↄſilium· Scḋo ↄponitur a con ꝛ ſileo· q꞉ cum aliis qḋ in ↄſiliis audim⁹ debemus ſilere
¶ Circa iſtud aūt documētum ſunt aliqua puncta pertra ctanda Primo a quib⁹ debemus auxiliū petere ꝛ querere ꝛ eſt primus punctus a deo· Scḋo q̄ a teipſo ·Terti⁹ q̄ ab aliis ¶ Primo q̄ a deo iuxta illud Jacobi Siq̄s vr̄m indiget ſapīa poſtulet a deo qui dat oībus effluenter ſeq̄ tur & dabitur ei ſcꝫ ↄſilium Vn̄ dixit thobias pete ab eo vt vias tuas dirigat· & omīa ↄſilia in ipſo ꝑmaneant · Jn petendo aūt a deo pete quod iuſtum & honeſtum eſt Stultum em̄ eſt petere qḋ iure negari poteſt · Vn̄ catho quod iuſtum eſt petito · vel qḋ videat̄ honeſtū Et merito a deo ↄſiliū & auxilium petere debem⁹· ſine quo nihil fa cere poſſumus ¶ Xp̄s aūt dedit mlta ↄſilia· que conſilia euangelica dicunt̄ Et differūt ↄſilia a preceptis Quia ad precepta obligant̄ criſtiani· non ſic aūt ad ↄſilia· niſi per votum quis ſe conſilio aſtringat· q꞉ ſm augꝰ Vouere ē volūtatis · reddere aūt nc̄citatis Hic hꝫ locum materia de· xii ↄſiliis euāgelicis· de q̄bus nota alibi· & ſignāter materia de pauptate euāgelica· qḋ eſt primū ↄſilium xp̄i
O ¶ Scḋo pn̄cipaliter tute ↄſule·i· conſiliū a teipō petēdo· & aliis dando· & in hoc ſis ꝓuiſus a te & a tuis conſiliariis tria amouendo que ſunt ↄſilio contraria ·ſcꝫ· iram· cupiditatem· & feſtinantiā ¶ Et primo iram· quia iratus ſp putat ſe plus facere poſſe· q̄ poterit & iᵒ ſupat ſuum poſſe· Vnde ſcriptū eſt· Qui plus poſſe putat q̄ na tura miniſtrat· Poſſe ſuū ſupans ſe minus nō poteſt eſſe Vnde ira impedit aīm ne tute ↄſiliari poſſet· vnde catho Jratus de re incerta cōtendere noli Jra impedit aīm ne

poſſit cernere verum ¶ Scdo amoue cupiditatem a te et a tuis ↄſiliarijs · ratio qa cupiditas lucē rōnis extinguit · Vnde omne ſalubre ↄſiliū impedit Nota ſupra de auaricia ¶ Tertio remoue feſtinantiā velox ↄſiliū ſequit̄ pnīa vel dolor · igit̄ cum mora et deliberacōe debet dari ↄſiliū · vnde dicit Seneca de formula honeſte vite nihil tibi habitum ſit · ſed totū ante pſpities · Nam qui pmdus non dicit · non putat hoc fieri · qꝛ non dubitat ſed expectat · nō ſuſpicat̄ ſed cauet · Vnde in talibus deliberatio et bona mora non ſunt repbanda · pmo valde diligenda Scriptū eſt enim deliberare vtilia mora eſt tutiſſima · ¶ Tertius punct⁹ eſt de conſilijs ab alijs petendis p ¶ Circa qd notandū a quibus ↄſilium petere debeas · eſt ſciendū qꝫ in petendo conſilium ab alijs hanc cautelam obſeruat vt bonos et amicos · a malis et inimicis diſcernas A bonis igit̄ amicis ſapientib⁹ pbatis et maxime a ſeniorib⁹ ↄſilium poſtulandū eſt De amicis dicit ſalomon vnguēto et varijs odoribus delectat̄ cor et boni amici conſilijs aīa dulcorat̄ Nihil enī eſt dulcius · qꝫ habere amicū cum quo tanqꝫ cum teipſo loquaris Et igit̄ amico fideli nulla compatio Qui enim inuenit amicū · inuenit vex thezaurum ¶ Scdo de ſapientib⁹ · dicit̄ qꝫ ſapiens ↄtra omnia facit arma dum cogitat ſapiam Vnde ſeneca dixit Conſilium pitox aperit obſcura · exiſtimat ex puis magna · et ex pximo remota · et ex ptibus tota De pbatis vero infidelibus dixi · qꝛ multi dicunt̄ ſapientes qui malitioſi ſunt · et alijs male conſulunt · qre talibus non eſt credendū · Sed probatis tm̄ et fidelibus ↄpatis · igit̄ nolite credere omi ſpiritui · ſ probate vtx ex deo ſit · Jp · in canti · ſua · q cito credit leuis eſt corde Jtem de ſenibus dicit iob · qꝫ in ſenibus eſt ſapīa · et in longo tpe prudentia · Vn̄ roboam dimittens ↄſiliū ſenū et adherens ↄſilio iuuenū amiſit regnum Conſiliū autez adulatox eſt fugiendū · Vn̄ catho cū quis te laudat · iudex tuus eſſe memento Plus alijs de te qꝫ

tu tibi credere noli. ¶ Item vitandū eſt conſiliū illoꝝ qui ante fuerūt inimici ꝫ poſtmodū in grām redierūt. ſcriptū eſt enim Nemo inimico tute grām reddit q̄re pſopus dic̄ Ne ꝯfidatis ſecreta ne his detegatis. Cum q̄bus egiſtis pugne diſcrimina triſtis Et idem dicit Nulla fides hoſtiliter ſit q̄ talia noſti Prorſus ꝛ hoſtilis ſit tibi pars vilis Vapor em̄ odij ſemꝑ latet in p̄cordijs ſiue in pectore. Vn̄ ſalomon Inimico antiquo ne credas ineternum Amicos igit̄ antiquos ꝛ bonos ad te aſſume ꝛ eoꝝ ꝯſiliū ſequere Et q꞉ dictū eſt ꝙ debem⁹ p̄ncipaliter a deo ꝯſiliū petere igit̄ deus ꝯſiliari⁹ videt illud. iij. Reg. i. Accipe ꝯſilium a me ⁊ ſalua aīam tuā. Q. ¶ Homo em̄ in p̄nti vita impugnat̄ ſicut ciuitas vndiq̄ ab inimicis obſeſſa Vnde nota ꝙ ſicut ciuitas obſeſſa ꝓpter aliq̄ piclitari ⁊ perdi ſolet Sic ciuitas aīa capit̄ ab inimico ꝓpter qd̄ neceſſe eſt ꝯſilium a deo petere ¶ Nam repentin⁹ terror inſurgere ſolet ſuꝑ ciuitatem. ꝓpter vigilū pigritiam. Scd̄o ꝓpter ciuiū luxuriā. Tertio ꝓpter inherentiā Quarto ꝓpter victualium penuriam. Q̄nto ꝓpter ſecuritatem preſumptuoſam. Sexto ꝓpter ciuiū ſedicōem. Sic in ꝓpoſito ſuper ciuitatem aīe timor irruit ꝓpter aliq̄ Et primo ꝓpter vigilum pigritiaꝫ. R. ¶ Nota ꝙ due ſunt vigiles ſcilicet timor ꝛ verecundia. His em̄ negligenter agētibus ciuitas aīe capit̄. Vnde refert titus liuius de geſtis romanorū Q꞉ galli obſidentes romam occulte de nocte intrauerunt vigilib⁹ dormiētibus ciuitatem ceperūt. ꝛ capitoliū cepiſſent niſi anſeres clamaſſent. ꝛ ſic vigiles excitati eos fugauerūt ⁊ fuit illo tp̄e quo romani adorauerūt falſos deos. ¶ Sic in ꝓpoſito ciuitas aīe patit̄ quotidianam obſidiōꝫ p gallos. i. demones Sed p anſeres. i. predicatores ex pte ꝯſiliarij noſtri miſſos excitam̄ ne capitoliū. i. ſupior pars aīe deſtruat̄ ⁊ capiat̄ Vigiles igit̄ ſunt nobis neceſſarij ¶ Nota hyſtoriam. iiij. Reg. quō hiſboſeth dormiuit in meridie. ⁊ oſtiaria purgauit triticū ⁊ ingreſſi ſunt duo

ſtz rechab ⁊ benna ⁊ interfecerũt eum ¶ Ad ꝓpoſitum oſtiaria purgans triticũ · eſt pura cõſcientia · que dz ſtare ⁊ bona a malis ſegregare · ſicut triticũ a paleis · ⁊ triticum in granarium aĩe ponere · ⁊ paleas exufflare · Sz qñ cõſcientia a domo aĩe recedit · ⁊ ſpũs ꝑ pigritiam dormit tunc imminet piculũ mortis · ¶ Scdõ imminet piculum ꝓpter ciuiũ luxuriam · Vnde refert ibidem tit⁹ vbi ſupra Qꝫ cum romani marcus ⁊ marcellin⁹ dux obſiderent ciuitatem ſyracuſanam ⁊ ſcalas de nocte applicarẽt ad murũ intrauerũt ciuitatem · ⁊ apprehenſis ciuibus in luxuria iacentes interfecerũt ⁊ bona ciuitatis diripuerũt · Ciues luxurioſi ſunt ſenſus qui luxuriari volũt · Sic frequenter accidit in ꝓpoſito · Qñ enim romani bellis ⁊ exercitijs ſe occupabant vtuoſe fuerũt · ſʒ qñ luxurie ⁊ otio ſe dederũt tunc male eis fuit ¶ Tertio timor eſt in ciuib⁹ ex defectu fortium viroꝝ ⁊ nobiliũ pugilum · Sic ⁊ in ciuitate aĩe inſurgit timor captiuitatis · qñ quis tẽptacõib⁹ ⁊ vitijs fortiter non reſiſtit · ¶ Q̃rto idem accidit ꝓpter penuriaa victualiũ · De hoc habẽr figura · iiij · Rꝫ · vj · ꝙ benadab obſedit ſamariã ⁊ tanta fuit penuria in ciuitate ꝙ vendebat caput aſini ꝑ magno pretio vide hyſtoriã · Sic in ciuitate aĩe dñt eſſe virtutes ne capiat ab inimico Caritas eñ eſt cibus q̃ q̃nto plus cõmedit · tanto plus reddit cõmedentem ſe eſurientem Vnde bern · in quodam ſmone Hoc cibo dñs amicos ſuos reficit vt ãpli⁹ eſuriãt · Iſte ẽ panis q̃ yſaac pr̃ iacob libent veſcit · ¶ Refert vale · li · vij · c · iiij · Qꝫ cũ capta eſſꝫ ciuitas romana a gallis · ⁊ capitoliũ eſſet diu obſeſſũ · ibi obſeſſi vſi ſunt iſta cautela · ꝙ panes albos obſidentib⁹ eiecerũt · Hoc videntes galli ⁊ credentes obſeſſos in oĩbus abundare receſſerũt · Sic ciuitas aĩe adhuc tenens capitoliũ · i · racõnem eijcere debꝫ albos panes · i · caritatem ꝑ quam caritatem demones citius fugantur · q: ipſa nec ſuſtinere nec videre poſſunt Cum eñ

demon ſit auctor ⁊ excitator ad odium· ipſam caritatē
que odium deſtruit videre non poteſt·ī recedit ¶ Q.n.o.
illud accidit ꝓpter preſumptuoſam ſecuritatem illorū qui
ſunt in ciuitate Vnde vegetiꝰ de re militari·li·iiij·c·xxvj.
Dicit ꝙ obſeſſi non debēt ↄfidere in hoſtibꝰ qñ receſſerīt
vel recedūt·⁊ ſimulant fugam q2 tunc dolum cogitant·
¶ Sic nullus confidat de hoſte antiquo licet ad tempus
temptare differat· q2 ſi homo tunc dederit pigritie ·⁊ ni
mis de ſeipſo ↄfidat tunc dyabolus redit ad ciuitatē aīe
⁊ ſtatim p ſcalam temptacōis muros aſcendit·⁊ ciuitatē
capit ⁊ aīam occidit ¶ De hoc legitur in figura de filijs
iſrael quomodo poſitis inſidijs iuxta gabaa ciuitatē in
ceperunt fugere · ⁊ illi de ciuitate poſt eos egreſſi inſur
rexerūt de inſidijs ⁊ ciuitatē intrauerīt· ⁊ filij iſrael ↄſa
fatie fortiter reſtiterunt ⁊ omēs in ore gladij mortui ſunt
Judi·xx· ¶ Sic maligni ſpūs manifeſto crimine aliqñdo
nos infeſtant ⁊ dum eis reſiſtimꝰ aut occulto aut latēti
crimine nos latenter vexant· ⁊ dum illud non pcipimus
nec illi reſiſtimus·ciuitatem aīe intrant· virtutes auferūt·
⁊ bona merita interfitiunt ·⁊ tunc manifeſte redeūt qui
fugam ſimulabāt ⁊ ſi per peccata carnalia ⁊ manifeſta
non poſſunt vincere tunc impugnant per ſpūalia ¶ Sex
to illud accidit ſcilicet periculum ciuitatis ·propter ciuiū
ſeditionem· vel propter ſeditioſam ↄtrarietatem· qa omē
regnum in ſe diuiſum deſolabitur· Vnde in antiquis hy
ſtorijs habemus· ꝙ nunꝗ fuit ciuitas aliqua capta niſi
per proditionem intrinſecam· Sic ne ſuper ciuitatem ani
me repentinus timor irruat pacis vnitatem inter ciues·
id eſt corpus ⁊ animam teneamus· Vnde in gene ·xiij ·
dicitur ꝙ abraam ⁊ loth non potuerunt ſimul habitare
quia tanta erat illoꝝ ſubſtātia Per abraā q interptat̄ pr̄
multaꝝ gentiū· intelligo appetitū rōnalē · cui dnt vires

ſenſitiue obedire ſicut patri · Sed per loth q̄ interpretať
declinatio intelligo appetitū ſenſitiuum qui ſemp inclina
tur ad malum Gen̄ · viij · Proni ſunt oēs ſenſus hominis
in malum Hec adinuicem aduerſanť ſm apl'm Ro m̄ · vij
Vidi aliam legem in membris meis · ⁊c · Sunt igiť rixe
inter paſtores abrae ⁊ loth · qꝛ oculus mentis reſpicit ad
interiora · ⁊ ad virtutes ⁊ huiꝰmodi Et ſuba aīe appetitꝰ
ſenſitiui diuitiaꝝ collectiōem · ⁊ tunc erit rixa ¶ Duo em̄
faciūt rixam in terra · ſcꝫ dyabolus · ⁊ naťe nr̄e corruptio
qꝛ chananeꝰ ⁊ phariꝫeus habitat in terra · Sꝫ dicat ſpūs
ad carnem Non ſit rixa inter nos · qꝛ fratres ſumꝰ ꝯiūcti
in vnitate ſuppoſiti Et dicat ſpūs corpi · recede a me alias
ſub pedibus meis ꝯteriam ſic ꝙ ſi de me fueris ꝯqueſtꝰ
nō curabo · ſic nec maria curauit ꝙ martha fuit ꝯqueſta
⁊ ideo tibi non ꝯſentiam · qꝛ ſi ad ſiniſtram ieris ego dex
teram tenebo S ¶ Item ſcd̄o pn̄cipaliter debemus
petere ꝯſiliū a deo · qualiter inferni penas euadere poſſi
mus Multum em̄ timere debemꝰ infernū deglutientem
vbi nihil erit niſi ve ve T ¶ Vnde narrať ꝙ q̄dam
diſcipulus apparuit magiſtro ſuo ⁊ dixit ſe eſſe damnatū
Et cū magiſter q̄reret ab eo ſi aliq̄ queſtiōes eſſent in
inferno Rn̄dit ꝙ tm̄ vna · qꝛ ſemp ibi queriť q̄d eſt pena
Vnde iſtis qui ꝯſilium xp̄i non ſequunť vt hanc penam
euadant diceť illud Ite maledicti in ignem eternū · O q̄
amara eſt illa ſeparatio p̄ quam licencianť peccatores Tūc
em̄ poteſt talis dicere · ⁊ licentiam accipe ab oībus electis
Et primo a ſole q̄i d · Hucuſqꝫ habui lumen a te · mō diui
dar a te · ⁊ vado ad tenebras ¶ Item ab aere · di · hucuſqꝫ
dediſti mihi ſpiramen ⁊ bonū odorem ꝫ nunc accipio li
centiam a te · ⁊ vado ad eternū fetorē ꝫ picis ⁊ ſulphuris
¶ Item a terra dicens · hucuſqꝫ ſuſtentaſti me fructibus ·
hodie diuidar a te · ⁊ vadā ad terram vbi eſt etn̄a fames
¶ Iteꝫ ab aq̄ hucuſqꝫ lauiſti me · ⁊ refrigeraſti me · hodie
diuidar a te · ⁊ vado ad eternum ardorem.

¶ Ité vos angli q̄ me hucuſq̄ cuſtodiſtis hodie diuidar a ſocietate veſtra· & vado ad ſotietatem demonum·
¶ Item vos ſancti hodie recedo a vobis nunq̄ veſtrum auxiliū expectando Item beata virgo mater miſericordie q̄ nunq̄ reliquiſti q̄rentes· nunc diuidar a te · Item o pie deus q̄ latronem ad grām ſuſcepiſti· hodie recedo a facie tua nunq̄ mīam receptus bonū vel grām· ibo igit̄ in ignem· V ¶ Et nota q͡ non in illo terribili diuortio que ſc3 tunc fiet homo maxime indiget bono ꝯſilio· Erit enim terribile diuortiū qn̄ dicet̄ Ite maledicti & diſcedite a me Et ſi dixerint damnandi· dn̄e aperi oſtium tue mīe nec patiaris nos miſeros a te ſepari & elongari Ad quē em̄ accedere poterim⁹· niſi ad te p̄rem mīe· qui creaſti et redemiſti nos· Iudex rn̄dere poterit Diſcedite vos qui me ꝑtinaciter rennuiſtis· dum quotidie vos vocarem et dicerem· venite filij audite me· timorem dn̄i docebo vos · Ite nunc & vos maledicti audiētes hoc amaꝝ repudiū quo cogent̄ a deo ſepari ſi dicerent et clamarent· Deu pater miſericordiaꝝ ſi nos cogis a te redire ſaltem benefitium tue benedictiōis impendere nobis ad quod dn̄s rn̄dere poterit Ite maledicti q2 ſcribit̄ in pſ̄· Noluit benedictionem et & elōgabit̄ ab eo q2 induit maledictiōe3 ſicut veſtimtum ꝑmo ite maledicti in ignem Si em̄ damnandi iteꝝ dicerēt dn̄e mitte nos ad locum alicui⁹ refugij exquo tuā benedictionem non poſſum⁹ obtinere· tunc iudex rn̄dere poterit Non ſed ite in ignem · q2 in hoc mōo prauis ꝯcupiſcētijs exarſiſtis Ignis eſt ps calicis eoꝝ in pſ̄· O quam amara erit potio bibentis iſtum calice3· & ſi iteꝝ plorātes & vlulantes dixerint Dn̄e ſaltem hoc fiat vt noſtrū ſupplitium citius terminet̄ Et dn̄s non Sed ite in ignem eternū ꝑſa· lxvj· Vermis eoꝝ non morietur· et ignis eorun non extinguetur Et ſi finaliter dixerit Domine ſi ī perpetuo exilio erimus proſcripti preſta nobis pacificum & tranquillum rectorē qui nobis in paterno affectu tractet et nr̄e miſerie

ꝯpatiatur. ꝛ gratam ſocietatem vt ibi poſſimus aliq̃liter conſolari Ad quod dñs nequaq̃ ſed eritis ſubditi patris veſtri dyaboli q: vos ex patre dyabolo eſtis Cuius enim opa quis facit eius ꝛ fili⁹ vocabit̃ nᶜ ſocietas veſtra erit grata. q: ſibi ſcꝫ dyabolo eſt pena preparata ⁊ angelis eꝰ vt ſicut illis pares fuiſtis in culpa. ita ꝛ nunc in pena. ꝓpter hec ⁊ ſimilia recurram⁹ ad deum conſiliariũ. Vñ ipſe dicit Si vis penam ⁊ mortem euadere ⁊ vitam in gredi ſerua mandata. ꝛ igit̃ declina a malo ꝛ fac bonum ꝛc̃ Multa conſilia ⁊ auxilia dedit ad hunc finem Nam ſapientiſſim⁹ conſiliari⁹ ad hoc in mũdm venit vt hoĩem ad celeſte regnũ reuocaret. d. Oĩa parata ſunt venite ad nuptias Caue igit̃ ne ꝯtemnas aut negligas. ſicut ibidꝫ de multis dicit̃. ꝯſilium dñi noſtri qui eſt magni ꝯſilij angelus ſeq̃re. Conſultus eſto ⁊. Tute conſule

Qui ſeipm iudicat ⁊ non aliũ vã hũilitas cordis eſt.

Hic ponitur aliud documĩtum ſcꝫ. xxxvij.

Minime iudica.

Sed de iuditio temerario. ⁊ de neminẽ iudicare ſupra dictũ eſt ideo tranſeo. Sed ad aliũ intellectũ nota hoc documĩtum Minime iudica. q: tunc ſequeretur ꝙ ꝓximũ iudicaret eſſe malũ ꝛ ſe bonũ. Sed in eo quo quis ſe iudicat bonũ efficitur peſſimus. q: fur ꝛ latro Et hoc declarat̃ ſic. qui eñ ſe iudicat bonum. iſte magnũ bonum ꝯuertit in magnũ malum Nam eo quo optimus deberet eſſe peſſimus effícit̃. q̃a ꝑ grãm quam a deo accepit deberet eſſe bonus ꝓmo optimus. ꝛ ꝑ hanc efficit̃ peſſim⁹ Quia q̃ de ſua bonitate gloriat̃. gratiam quã accepit ſibi aſcribit. ⁊ ſic efficit̃ fur. q: dei grãm furat̃. gratiaꝫ eñ dei hꝫ quam vult ⁊ iudicat a ſe habere. igit̃ illam a deo furat̃.

Et ſecundo efficitur latro. quia gratiam in ſeipſo occidit. qui ſic de gratia quam accepit gloriatur. igitur aliũ eſſe malum ⁊ te eſſe bonum non iudica Ex quo ſequitur. ꝙ iſte qui ẽ plenum gratia eſſe demonſtrat q̃ totum

quod habet gratie dat. q; ſi aliquid ſe habere reputat qđ non habeat ex gratia iam gratiam non habet. q; meritū occupauit iam animam. & gratia intrare non poteſt. & ſi intrauit iam per hoc deſtructa eſt. Huiuſmodi aūt iudicium q homo iudicet tm̄ ſeipſum et nō alium facit vera humilitas cordis. Homo em̄ per humilitatem efficit̄ q̄ſi oīpotēs. Ille em̄ q ſibi ipſi nō cōfidit ſed innitit̄ deo. talis fit quaſi oīpotens quia oīa poſſibilia ſūt credenti igitur et intenti. cui aūt oīa poſſibilia ſunt iſte quodāmodo eſt omnipotens vn̄ hoc declaraȝ reddit dei oīpotentis Qui igitur ſic in deo cōfidit et ei innitit̄ potens eſt & poteſt ſibi dn̄ari. vt non dn̄etur ei omnis iniuſtitia. vnde talit deo innixus quaſi deum induit iuxta illud apl'i. Roma. xiij. Induimini dn̄m noſtrum hieſum xp̄m. X ¶ Circa quod notandum q ſicut aer induit lucem. Ferrum igneȝ os medullis dulcedinem. ſic anīa tripliciter debet induere xp̄m ¶ Et primo ſicut aer lucem Ipſe enim xp̄s lux eſt. & tenebre in eo non ſunt Vnde ſicut aer non videtur. ſ; tm̄ lumen. ſic xp̄s qui eſt lux tantum videri debȝ in vita hominis xp̄iani vt vita criſti luceat in opibus noſtris. q; eius vita fuit ſpeculū totius ſanctitatis Si enim vita xp̄i in opibus hominis criſtiani non relucet. tunc talis dicit̄ falſus xp̄ianus. Sed ꝓdolor qualiter rel ucet vita criſti ſcȝ eius humilitas. pauptas. caſtitas &c. in ſuperioribus vt inferioribus litratis et laycis prelatis et alijs nota de hoc ¶ Secundo debet indui ſicut ferrum inducit ignem. & hoc per verum amorem Debet enim anima inflāmari per amorem ſicut ferrum quod ignitur per ignem. & tūc anima in eum quem diligit totaliter liqueſcit et in ſe languesſcit dicens illud. Canticorum. Fulcite me floribus. Stipate me malis. quia amore langueo. & tunc anima intelligit. que ſit voluntas dei perfecta et beneplacens. Sicut faciunt fuſores vaſorum. Liquefactis enim metallis et poſitis formis quamlibet ymaginem formant

Sic aīa in hoc ſtatu faciliter ſe ad omne diuinū benepla-
citū applicat ſicͭ metallū liquefactū quicqͦd ſibi applicatͬ ·
ipſum ingreditͬ cum ferueſcere incipit · Sic anima ignita.
ad oēm obiam ſe ſponte humiliat ad oēm hūilitatem ſe
ſponte inclinat · Et in hoc ſtatu iteꝝ ꝓponitͬ anime forma
humilitatis & obedientie xp̄i qui hūiliauit ſemetipſum
factus obediens vſq ad mortem ꝫm apl̄m · Hanc igitur
formam induit ſicut ignitus · q̄a talis ꝓmpte ad oēm vo-
luntatē dei ſe inclinat Qui em̄ deū non diligit quomō
talis meritorie deo obedit · vel alio bono opatͬ · cū ex ſolo
timore videatͬ hoc facere 2 ¶ Tertio aīa debet xp̄m
induere ſicut os medullis dulcediem · & in iſta induitiōe
facit deum homini ſup mel dulcē · vt aīa primo deū ſitiat
d · illud pſa · Anima mea deſiderauit deū in nocte · Scdō
ſitiat deū iuxta illud Sitiuit aīa mea ad deū fontē viuū
Tertio ſitiat ī deum · d · Rennuit ꝯſolari aīa mea · Qrto
ſitiat ꝫm deū · d · mihi viuere xp̄s eſt ꝗ mori lucꝝ · In p̄mo
aīa redit ad ſeipſam · In ſcdō oſtendit ſup ſeipſaȝ ꝗ eleuatͬ
in deum · In tertio aīa tota tranſit in ip̄m & vnitur ſibi ·
In quarto exit ꝓpter deum & deſcēdit ſub ſeipſaȝ & egre
ditur p paſſionem ad ꝓximū 3 ¶ Vñ iſta induitio
eſt homini nc̄cia · Niſi em̄ iacob indutus fuiſſet veſtibus
eſau valde bonis non obtinuiſſet benedictiōem ¶ Scdō
niſi ioſeph indutus fuiſſet tunica talari quā pater ei fecit
non habuiſſet paternam dilectionem ¶ Tertio niſi ruth
induta fuiſſet cultioribꝰ veſtimentis non habuiſſet cum
boam matrimonialem ꝯiunctiōeȝ ¶ Qrto niſi mardocheꝰ
indutus fuiſſet regalibus veſtim̄tis non habuiſſet ſacer
dotalem amminiſtracōem ¶ Sic in ꝓpoſito niſi homo per
ſerpentinam prudentiā hunc mōm ſupplantando induat
nouū homiem & deponat veterem cum actibus ſuis non
obtinebit diuinam clemētiam · quam tn̄ impetrant inno-
centes · qui aniam huius mundi vanitate non occupant
¶ Scdō n̄ p veram diſcrecōem iteꝝ nouū hoīem induat

non poterit paternam dilectiõez obtinere· vel p ioſeph q̄ tunica talari .i. ad talos vtebat̄ poteſt perſeuerantia intelligi·ſine qua nemo finalit̄ diuinam dilectiõz obtinebit ¶ Tertio niſi homo per bonoꝝ opm frequẽtiam induat xp̄m non poterit deo intime copulari·Qui em̄ p amorez deo intime copulat̄ ·talis in bonis opibus ſp ſe exercet· vt dictū eſt ſupra ¶ Quarto niſi homo per fidelitatem ⁊ ꝯfidentiam xp̄m induat·non poterit hr̄e regni honorem Per mardocheū fidelitas deſignat̄ ¶ Q̄nto niſi homo p deuocõem xp̄m induat·xp̄o fideliter miniſtrare non poterit· q: inter oẽs actiones orõ eſt opus maioris reuerentie q: in ip̄a homo deo loquit̄· vt dictū eſt ſup̄ in materia de orone Dicit igit̄ documẽtum minime iudica ¶ Vbi breuit̄ nota ad ꝓpoſitū· ꝙ q̄ ꝓximū iudicat vti̇̄ ſtatera doloſa· cum ꝑ vno pcc̄o qđ ſcit ī ꝓximo ſuo ſe ei ꝓ̄ponit·cū ſcia t ſe multa pcc̄a ꝯmiſiſſe ·vel plus em̄ ponderat vnū pcc̄m in ꝓximo·q̄ multa in ſeipſo Prouer· xi ·Statera doloſa abominatio eſt apud deū·Qui autez bonus eſt pcc̄a ſua multo maiora iudicat peccatis alioꝝ ·cū meliꝰ noſcat circumſtantias pcc̄m aggrauantes ·Accidit enim tali ſicut accidit amon qui de ſe ſolo credebat ꝙ a ſolo rege eſſz honorandus cum tn̄ a rege eſſet ſuſpenſus Heſter· iiij· nota hyſtoriaz

¶ De magnanimitate ⁊ ꝯtemptu ꝓximi·

Lterius catho ponit aliud documẽtum· ſcz· lviij Dicẽs ¶ Minorez te ne contempſeris. A ¶ Et poteſt eſſe p̄mus intellectus iſtiꝰ documẽti ſcz te maiorem reputando·⁊ aliū minorem·& ſic eum contemnendo Et ad iſtum intellectū poteſt dici ꝙ hic prohibetur vitiū ſupbie ⁊ ſignãter quo ad vnam ſpẽm ſupbie que eſt ſe magnū reputare & hr̄e aliq̇d quod non habet· ⁊ illud rationabiliter ꝓhibet̄· q: hoc magnū vitium eſt· ſcz ꝙ aliq̇s in ſua eſtimacõe ꝓ̄ponit ſe aliis ſe magnum reputando·& aliū minorez· q̄ em̄ hoc vitio laborat· q· vult

ſederet altius in ꝓprio hoſpitio & ibi inhonorat alios vbi magis deberet honorare ſcꝫ i ꝓpa domo hoc ē in ſuo aīo Non ſic faciebat abraam q̇ dicebat Loquar ad dominū meū cum ſim puluis & cinis· vn̄ certum eſt ꝙ quāto ali quis plꝰ ſe appretiat minꝰ appreciabit̄ a deo· & tāto minꝰ valet ¶ Exemplū habemꝰ de hoc in ſaul·iij·Rꝫ·xiij·cui dixit ſamuel Cum eſſes inq̄t puus in oculis tuis· caput in iſrael factus es Sed ecōtrario cum magnꝰ eſſes in ocu lis tuis de regno eiectus es· Et hoc poteſt oñdi p incerti tudinem quā habent hoīes in vita iſta· de bonitate ſua vel aliena· Vn̄ eccleſi·ix·Sunt iuſti atq̄ ſapientes quoꝝ opa ſunt in manu dei· & tn̄ neſcit homo vtrum odio vel amore dignus ſit· Et licet hō principaliter certus eſſꝫ de bonitate ſua vel aliena· finaliter tn̄ incertus eſſet· Licet eñi ꝓximus tuus in pn̄ti ſit fur vel latro· Forſan in dei ꝓ uiſione eſt de choro cherubin vel ſeraphin· Vnde ſtat ꝙ deꝰ exn̄tem in mille pc̄tis mortalibꝰ plus diligat dilectiōe finali· q̄ exn̄tem in gr̄a· & igit̄ nemini te debes ꝯparare· vn̄ Bern· Noli te ꝯpare maiorībꝰ· noli minoribus· noli equalibus Noli te vel vni minimo ¶ Exemplū de hoc ē de eo q̇ ingreſſus eſt p oſtiū hūile· cui non eſt piculoſum qn̄tucunq̄ ſe inclinat· & ſi ſe eleuauerit amplꝰ debito· q̄ eſt tranſuerſum vnꝰ digiti· ledet caput ſuū· Similit̄ eſt de illis q̇ p humile oſtium padiſi volūt ingredi ⁊ eiſpōs eleuare, Sic igit̄ minorem te ne ꝯtemnas· te magnū repu tando· & hr̄e aliquid qꝺ non habes· hoc eñ vitiū gr̄am dei impedit· q: talīs eam non petit qn̄ credit ſe eam habē & talis plenus eſt de nihilo· ⁊ igit̄ non poteſt cape aliq̄d vn̄ Bern· Non eſt quo ſe immiſceat caritas vbi totū oc cupat vanitas Vnde illud vitium in tanta cecitate po nit· vt etiā cecitatē ſuam agnoſcere non pt̄ Alij ceci ſaltē cecitatem ſuam cognoſcūt· licet alia cognoſcē nō poſſint Vnde ad deteſtacōem iſtius vitij, ⁊ omnis ſupbie faciūt

omnia iſta que habentur in ſumma vitiorum Et alibi ad deteſtandum ſuperbiam · de quibus hic tranſeo ¶ Secūdus intellectus iſtius documēti eſt minorem te ne cōtēpſeris · id eſt Cui regnum celorum et familiaritas dei pmittitur ille non eſt contemnendus ſed minores ſunt huiuſmodi viz. primo · quia ipſis regnū celorum pmittitur · patet ex pmiſſione ſaluatoris dicentis Qui minor eſt · maior eſt in regno celorum · mat · xj Sis igitur minor vt fias maior · quia qui minor eſt · maior eſt luce ix · ¶ Secūdum ſcʒ quod dei familiaritas minoribus pmittitur patʒ etiā ex verbis ſaluatoris dicētis · quod vni de minimis meis feciſtis mihi feciſtis Vnde igitur beatus franciſcus motus voluit fratres ſuos minores appellare · vt regnū dei et diuinam familiaritatē requirerent et habent · Nam in antiqua ſancti franciſci legēda legitur · quod quondam die dixit beatus franciſcus religionē fratrū eſt quedam puſillus grex quem dei filius poſtulauit in hac hora nouiſſima a patre ſuo celeſti · d · Pater vellem me facere vnum nouū populum et humilem in hac hora nouiſſima · qui eſt diſſimilis in humilitate et paupertate ab omnibus alijs qui preceſſerunt et eſſet contentus habere me ſolum Et ait pater filio · fili factū eſt quod poſtulaſti · Vnde dixit franciſcus quod ideo dominus voluit et reuelauit ei quod vocarentur fratres minores quia iſte populus pauper et humilis · quia dei filius poſtulauit a patre ſuo de quo dicitur Noli timere puſillus grex quia complacuit patri veſtro dare vobis regnū · igitur ex quo minoribus debetur regnū celorum non debent contemni · Sunt autem multa genera hominum quibus debetur regnū celorum · Aliqui enim violenter rapiunt · aliqui furantur aliqui emunt · aliqui merentur · aliqui ad intrandum compelluntur aliqui introducuntur Nota de hoc ſupra ·

¶ De amore quo amatur deus et proximus ·

Poſt predicta ſequitur vltimum documentum · ſcilicet lvij · In quo catho finaliter volens corrigere mores hominum errantium Finis enim precepti eſt amor ſeu caritas · et ideo finaliter dicit ·

¶ Libenter amorem ferto ·

¶ In quo primo ſupponit̃ q̃ amor ⁊ caritas ſunt idem. ſic q̃ q̃uis ſint diuerſi ⁊ duo termini. tñ p̃ eadem re ſupponũt. vel eandem rem ſignãt. Quo ſuppoſito libenter amorẽ ferto ſcʒ amorem quo amat̃ deꝰ ⁊ p̃ximus Nõ aũt amor eſt quo diligit̃ vitiũ vel hic mõs B ¶ Ad hũc igit̃ intellectũ dʒ inferri hoc documẽtum. libenter amorẽ dei in tuo corde debes hr̃e Et rõ iſtius eſt. q: homo illam virtutem dʒ ferre ſeu habere ⁊ ſibi affectabiliter applicare q̃ in aduerſis non deficit. iniurias non repellit. quam felicitas aliena non crutiat. quã oſcĩa mala non pungit que in hoĩe non excellit̃. in abiectiõe non ↄfundit̃. quam cupiditas non coartat. quã ↄtumelia non p̃uocat. quaʒ ſiniſtre ſuſpitiões non fedãt. quã aliena mala nõ letificãt quam errores non execãt. quã pſecucões non frangunt. quã pfidia non indurat. quam deſperatio non abſorbet. quã mortis ſepatio non interdicit. Nunc aũt amor ſeu caritas eſt huiꝰmodi. igit̃ hanc virtutem. amorem ſeu caritatem libenter ferto. maior nota. ꝟ minorem p̃bat apl'ſ prima. Coꝝ. xiij. quo ad oẽs ſuas ptes. Primo in adũſis non deficit. q: patiens eſt. Scdo iniurias nõ rependit. q: benigna eſt. Tertio infelicitas aliena non crutiat. q: nõ emulat̃. Quarto oſcĩa mala non pungit. q: non agit perperam. Qnto non extollit̃. q: non inflatur Sexto in abiectione non ↄfundit̃. q: non ambitioſa. Septimo cupiditas non coartat. q: non q̃rit que ſua ſũt. Octauo ↄtumelie non p̃uocãt q: non irritat̃. Nono ſiniſtre ſuſpicões nõ fedant. q: non cogitat malũ. Decimo aliena mala non letificant. q: nõ gaudʒ ſup iniq̃tate. Undecimo errores nõ excecant. q: ↄgaudet veritati. Duodecimo pſecucões nõ frangũt q: oĩa ſuffert Tredecĩo pfidia nõ indurat. q: oĩa credit. Decimoq̃rto deſperatio non abſorbet. q: oĩa ſpat. Decimoq̃nto mortis ſepatio non intdicit. q: nunq̃ excidit.

¶ Si igit̃ linguis loquar hoĩm ⁊ angeloꝝ ⁊ ſi tradidero corpus meũ ita vt ardeã. ⁊ habuero oẽm ſciaʒ ⁊ ĩ cibos

paupum diſtribuero omnes facultates meas. et ſi tradi dero corpus ita vt ardeam. Amore autem et caritate ca ream. nihil ſum. pmo nihil mihi prodeſt. igitur amorem et caritatem libenter ferto. Ex quibus omnibus patet ra tionabilitas iſtius documti. libenter amorem ferto C
¶ Nunc aut ſm bern. amor magna res eſt. ꝙ ſunt in eo gradus p quos ꝯtingit a ſtatu vie ad ſtatum pnie aſcen dere ordinate. ꝓpter quod itez. libenter amorem ferto
¶ Gradus aut amoris p hos act9 cognoſces. Primo em amor facit languere vtiliter. Scdo loqre inceſſanter. Ter tio opari indeſinenter. Quarto ſuſtinere infatigabiliter Qnto appetere patienter. Sexto currere velocit. Septio audire vehemter. Octauo ſtringere indiſſolubilit. Nono ardere ſuauiter. Decimo aſſimilari totaliter ¶ Eſt igitur primus grad9 in quo amor facit languere vtiliter Cant. Nuntiate dilecto ꝙ amore langueo. Sup hunc gradum aia pedes affecois ponit cum primo deu amare incipies a pcto langueſcit. vn infirmitas hec non eſt ad mortem n forte ad morte morti ſcȝ pcti mortalis Et hec e infirmitas virtuoſa non piculoſa in qbus libenter gloriari debet vt virtus dei ſcȝ gratia habitet i eo ¶ Vnde infirmitas hec multipliciter incipit. Sicut em infirmitas corpalis aufert greſſum ſitum mutat guſtum et pulſum. Sic hec infirmi tas aufert greſſum quo ad illicita. et iam ho ad malu no ꝓgrediat. ſed incipit malu odire ¶ Scdo mutat ſitum vt aia iaceat ꝓna pre humilitate. q ſtabat erecta p elacoem.
¶ Tertio mutat guſtum. vt amareſcat aie pcm qd ante diligebat ſeu delectabat. ſapiat aliqntulum ſuu bonu qd ante no ſapiebat ¶ Qrto mutat pulſum in brachio opis eius cauſa eſt ſpualis mutatio cordis. Dum em deus ſcȝ. p amorem ſup brachiu cordis ponit. tunc pulſus mutat. vt qd ante non diligebat ſcȝ pcm modo non diligatur. Affectus em amoris mutat pulſum vt pulſus moueatur

qñ illud qđ diligit etiam nominat ¶ Vñ refert macrobi⁹ de ſaturnalib⁹ de quodam milite q̄ habuit vxorem ſuam ſuſpectam · q̄ aliū pl⁹ ipſo diligeret · quod tñ mulier negauit Suſpicōe aūt durante · miles p ſe ad veritatem puenire non potuit · Qui tandem ad medicū peritum venit & cum eo ordinauit vt ſibi veritatē oñderet · Qui cū aliqñ iuxta dñam ſediſſent · cepert loqui dñs & medicus Et medicus tenens dñam p brachiū & ſic tangens pulſum cepit loqui de illo de quo ſuſpitio erat · & ſtatim pulſus cepit habere minucōrem motū & velociorem · et poſtea loq̄batur de dño ſuo · et ſtatim pulſus cepit eſſe tardior · Et p hoc medic⁹ ꝑpendens veritatem oñdit militi ¶ Ad ꝓpoſitū miles eſt fili⁹ dei q̄ pro nobis pugnauit et inimicū vicit · vxor ei⁹ eſt aīa · Sed qñ plus ipſa diligit aliū · q̄ ꝓprium ſponſum ſcȝ xp̄m · tunc hoc ꝑpendit p pulſum · Si enim fit ſmo de deo · tunc iſte eſt ſibi tedioſus · & ſi audit de alio ſcȝ de mūdo vel alia creatura · tūc delectat audire Si autē amore dei langueſcit · tunc mutat pulſus · q: delectat ſūme audire de deo · quē pre oībus diligit · Et tunc aīa incipit dicere illud · Canti · ij · Fulſite me florib⁹ · ſtipate me malis q: amore langueo · Sed ꝓdolor amatores iſti⁹ mundi iſta ſācta infirmitate non languēt · Sed eſt de eis ſicut legit de quodam piſce · qui vocat coptari⁹ · Cuius natura talis eſt q̄ q̄diu eſt in aqua amara gaudiū & leuitatem oñdit Sed ſi aqua dulcis eum tangit · ſtatim ventrē ſuū aūtit ſurſum & apparet velut mortu⁹ · quouſq̄ p aque prioris amaritudīem refocillatus fuerit · Sic reuera eſt de mlt̄is q̄ tantū delectant in iſtis mūdanis q̄ tñ in veritate amara ſunt q̄uis dulcia appareāt · qñ de ſpūalibus ſcȝ audiunt ſtatim infirmant · & ſic in aq̄ dulci ſcȝ · colloquijs diuinis et ſpūalibus ventrem ſuum euertūt · d · hora ptranſijt iaȝ deliberem⁹ alia expedire · & iſti ſunt inimici crucis criſti · quoꝝ deus venter eſt qui terrena ſolum ſapiūt · Si enim

pn̄s gaudiū ſp hr̄e poſſet·eternā vitā nunq̄ deſideraret. Inp̄mo enim poſiti ſi reſpiciūt corpa celeſtia pua apparēt. Sed in ſuperioribus poſitis oīa inferiora minima videt.

E ¶Sic in pposito eſt de amatoribꝰ huius mundi· et amatoribus dei Sed aīa deuota amorē dei in corde ſuo ferēs infirmat̄ et languet q: amore vulnerat̄· et vulnerat̄ gladio doloris·timoris et cōpaſſionis ¶Et primo gladio doloris·q: q̄nto plus aīa deū diligit·tanto plus de eius offenſa dolet· Exemplū de maria magdalena ¶Secundo vulnerat̄ gladio timoris·q: qui plus diligit plus timet· ne p culpam deum offendat· Vnde poeta res eſt ſolicita plena timore amor· vnde pſ̄·petiuit Confige timore tuo carnes meas ¶Tertio vulnerat̄ gladio cōpaſſionis quia q̄nto plus circa amicū afficitur·tanto plus cōpatit̄ Exemplum de maria q̄ fuit mater oīm martirū pp̄ter iaculū· qd̄ pp̄iciebat̄ de crucis arcu in cor eꝰ Et hoc eſt vulnꝰ valde ſuaue Vnde ſup iſto mat· Jugum meū ſuaue eſt et onus meum leue·dicit glo·i·xp̄i amor·& eſt vulnꝰ valde honorificū q: rex regū hoc vulneratꝰ eſt vulnere F ¶Sic aīa ſic vulnerata & languēs req̄rit cōſolacōē in ſuauitate balneorū quo ad memoriā benefitiorū· vn̄ dolet balneari aqua roſacea ſanguinis et ſudoris xp̄i·et vt aīa balneum illud hr̄e poſſet·ſudorem de toto corpe fudit lacrimas de oculis et de ſingulis membris ſanguiem· Et ad hoc balneum inuitat nos yſaias·d·Lauamini mūdi eſtote ¶Secundo req̄rit delitioſitatem refectionū et ciborū ſcꝫ mentalium cōſolacōnum pſ̄ Cibauit nos ex adipe frumti ſcilicꝫ pane vite·corpe ſcꝫ & ſanguine ¶Tertio req̄rit mollitiē lectorū quo ad quietem cōtemplacōīs Canti·lectulꝰ noſter floridus roſis martirū·violis cōfeſſorū·liliꝭ virginum·O felix aīa que habꝫ lectulū ſic cōpoſitum et ornatū vt cum ſponſo dilecto in eo quieſcat· Jn hoc lectulo ſponſa infirmatur qn̄ ſine ſponſi ſolatio iacet ſola Et dicit in lectulo

meo ꝑ noctem queſiui quem diligit aīa mea · & nō inueni · Cūq; enim dilectus ad tp̄s ſe ſubtrahit vt ardentiꝰ querat̄ ꝗ cuſtodiatur · Sed qn̄ iacet iuxta ſponſum & ab eo amplexatur iuxta illud Canti · Leua eius ſub capite meo & dextera illiꝰ amplexabit̄ me · Sic igit̄ primo ardoꝛ facit languere vtiliter ¶ Scd̄s gradus amoris ē in quo amor facit querere inceſſanter qꝛ ſꝫm grego · vis ardoꝛis intentionem multiplicat inquiſitōis Sup hunc gradum anima pedem ponit · cum ꝑ infirmitatem prius mutata deū quē queſiuit aliqualiter etiā in lecto egritudinis ↄualens ad bonum freqn̄ti ꝗ diligenti diſcurſu rōnis inqrit · & deum. Querit .i. aīa deū in p̄nti · vt geminū inueniat in futō

G ¶ Sed circa iſtam materiam eſt notandū · ꝙ in querendo deū attendere debemꝰ tp̄is opoꝛtunitatem · ſcꝫ · ꝙ tunc q̄ramus qn̄ inueniri poteſt · Scd̄o loci abilitatem vt querat̄ vbi decet eum inueniri · Tertio modi ↄgruitatem · vt querat̄ quō poteſt inueniri · Quarto finis vtilitatem vt querat̄ ꝓpter illud cuiꝰ cauſa hꝫ inueniri ¶ Circa primū notandum ꝙ tp̄s preſens ſcꝫ gratie eſt tp̄s aptum ad querendū & inueniendum · qꝛ q̄ꝺiu homo viuit in hoͦ moꝛtali coꝛpe · volūtas hoīs eſt reuerſibilis de malo in bonum · Vnde pſā · Si queritis q̄rite · conuertimini ꝗ venite · Ac ſi dicat in tempe quo poteſtis ↄuertimini de malo in bonū · querite qꝛ poſt non erit tempus inueniendi · Dictum em̄ fuit fatuis virginibꝰ qꝛ clauſa eſt ianua · Et ideo paulus dicit p̄ns tp̄s eſt tempus acceptabile & dies ſalutis · qꝛ in p̄nti poteſt homo deum querere ꝗ ſic ſaluus fieri etiam tanq̄ ꝑ ignē ſcꝫ pnīe ¶ Scd̄o attendere debemus loci abilitatem Non em̄ debet queri in turba pentalis cognatōis · qꝛ maria non inueniebat ihēſum inter cognatos & notos · Parentes em̄ freqn̄ter ꝓuident filijs diuitias & honoꝛes · ꝫ de aīa modicū curant · ꝑmo frequēter plus impediūt q̄ ꝓmoueāt Nota ſup̄ de hoc · n° q̄rendꝰ

eſt in lecto corpalis delectationis Sponſa em̄ dilectum in lecto non inuenit· nec in vicis ⁊ plateis tpalis negociationis Sed debꝫ queri cum paſtoribus in preſepe memorie ſtudioſa ɔ̄colleciōe· dei gratiſſima beneficia ad memoriā reuocando · ⁊ cum deuocōe recolendo · ⁊ ex hoc firmiter in deum ſperādo. Vnde ſicut in hoc preſepio terrena animalia·i· hoīes viatores paſcunt̄ ſpe ⁊ ɔfidentia·quia qui ſeipm̄ dedit quomodo ſtillam gratie negabit Et q̄ ſeipm̄ ꝑ nobis morti expoſuit · quō manum mie non porriget· qui totum ꝑ nobis effudit · quō elimoſinam ſue gratiſſime gratie non dabit·qui oīa ꝓpter nos fecit· quomodo ſi petimus nos non reformabit In preſepio igit̄ queritur ⁊ inuenitur a ſtudioſis ⁊ deo gratis ❡ Scd̄o queri debet magis in domo ſcꝫ ɔſcīe ſerioſa pſcrutacōne·ſcꝫ ſi aliquid intus lateat qd̄ oculos ſue maieſtatis offendat ❡ Tertio debet queri in templo ſcꝫ ecclia affectuoſe ⁊ cū deuota orōe ⁊ attenta verbi dei audicōne ❡ Quarto in orto iuſtitie fructuoſa opatione Eſt enim iuſtitia quedam virtus generalis· ⁊ ob hoc poteſt dici ortus gn̄alis ipſa iuſtitia· ꝗ tot hꝫ plātas quot ſunt gratuite virtutes Et in iſto orto queritur dilectus ꝑ culturam ⁊ opa virtutū · In preſepe igit̄ inuenit̄ a paſtoribus q̄ cuſtodiūt gregeꝫ affectiōnm ⁊ opationum ſuaꝝ Et in domo a magis qui regunt ſe ⁊ actiones ſuas· ⁊ in templo a penitibus·i· miſericordibus inuenit̄ in medio doctoꝝ·i· illoꝝ qui doctrinā xp̄i ſequunt̄ ⁊ in orto querit̄ cum ſponſa· qꝛ dilectus deſcendit in ortū ſuum vt paſcatur ❡ Tertio attendendus eſt modus quo queri debeat vt inueniat̄· ⁊ primo in ſimplicitate cordis Sapie·i· In ſimplicitate cordis querite illuꝫ· ſimplicitas cordis poteſt dici ſimplicitas intencōis · ſcꝫ qn̄ cor totalit̄ ɔuertitur in deū· nec reflectit̄ in ſuum ɔmodū vel fauorē hoīm. D ❡ Duplicitas enim criſtum non inuenit·

Herodes em̃ duplici corde quesiuit d. vellem adorare eũ et intẽdebat eum interficere. Sic similiter et oẽs ypocrite faciũt Aliqui tm̃ cum dimidio corde. sicut illi qui multa bona faciũt. vadunt ad ecc̃iam. et s̃mones. dant elimosinam et hui9modi faciũt. et tam̃ peccata et malam vitam dimittere nolũt Unde ysa. vij. Annũtia ppl'o meo scelera eoꝝ. et seq̃rẽ me etenim de die in diez querũt. et scire vias meas nolũt. q̃i gens que iustitiam fecerit. et viam meam non dereliquit. q. d. peccant et putãt q me inuenire pñt ac si non peccarent. ꝫ certe non possunt. Sed diligentes toto corde q̃rũt et inueniũt. Unde deutro. iiij. Cum que sieris deum inuenies eum. si in toto corde quesieris eum. Item dz q̃ri cum amaritudie ɔtritionis. Virgo em̃ bene dicta dixit Dolẽtes querebam9 te. Unde maria et ioseph simul xp̄m querebãt. Maria em̃ amaritudiem contricõis signat. sine q̃ a peccatoribus non inuenit̃ Unde ip̄a penitentia il'm generat sp̃ũaliter in anima et in cordib9 hominum. sicut maria genuit ip̄m il'm corpaliter Et huic debet associari ioseph q̃ interpretat̃ accrescens. p quod notatur q dolor de peccatis non tm̃ vno tpe debet esse. nec tm̃ de vno peccato. ꝫ de oĩbus simul. Multi enim in pasca vel in infirmitate dolent. ꝫ postmodũ cito ad vomitũ reuertunt̃. Debent igit̃ simul ire maria et ioseph vt inueniat̃. et inuentus fortiter teneat̃. Et rogari debet vt cum hoĩe maneat vt aĩa dicere possit. inueni quem diligit anima mea tenui nec dimittam eum et̃. Canti. In querendo est dulcis labor. in tenẽdo vero pfecta ɔsolatio et delectatio Et vt inuent9 melius teneat̃. debet homo sp eẽ in sp̃ũali exercitio. xp̄s em̃ fuit inuentus in medio doctoꝝ disputãs et interrogans et respondens Et igit̃ qui sic p ɔtumeliã boni op̄is deum querit. et inuenit et retinebit. Vñ greg̃. dicit q sola maria meruit hiesum inuenire et videre. q̃a

ſola vt quereret remanſit · q: nimiꝝ virtus boni opis eſt pſeuerantia · qui eñ pſeuerauit vſq; in finem ⁊c ¶ Q̃rto debet attendi finis ꝓpter quem querit · finis iſte deb; eſſe vita gratie in pñti · ⁊ glorie in futuro · q̃ ꝯſiſtit obiectiue in deo · pſ̃ · Querite deũ ⁊ viuet aïa veſtra Et math · vj · primũ querite regnũ dei · Vnde nihil aliud querendũ eſt niſi in ordine ad ipm · q: omne qd querit cum deliberacoẽ ſic d; eſſe ordinatum ad ipm ⁊ ꝓpter ipm · q: omnia opatꝰ eſt dñs ꝓpter ſeipm Vnde omne qd querit debet ordinari vel actualiter vel habitualiter in ipm · alias homo frue retur vtendis q: creatura vtend eſt · ſꝫ tm̃ deo frui ¶ Ter tius gradus eſt in quo amor facit opari indeſinenter · q̃a ſm grego · Nunq̃ ẽ amor dei ocioſus · opatur eñ magna ſi eſt Probatio enim dilectiõis eſt exhibitio opis Dicit eñ pſ̃ · Btũs vir qui timet dñm in mandatis eiꝰ volet nimis Si igit nimis cupit ⁊ vult · qui timet · quicq̃d igit opat in mandatis eiꝰ qui amat · Dilectio eñ eſt primogenita filia gratie · ⁊ igit prior ⁊ potior timore · Ego inquit mr̃ pulcre dilectiõis ⁊ timoris ⁊c · Timor igit amorẽ ſeq̃tur vt poſterior dignitate Poteſt etiam dici q: amor eſt pmo genitus filiꝰ · ⁊ in talibꝰ antiq̃tus debebat duplex portio ⁊c Vnde intelligendũ q ex amore dupliciter ⁊ multipli citer bonum opamur · q̃ ex timore Et tñ qui timet nimis cupit in mandatis ope implend · igitur amor ampliꝰ vult ⁊ amplius fatiet · ⁊ ſup hunc gradũ aïa tripliciter pede; ponit · ſc; cum opatur magna reputat pua Opatur diu ⁊ reputat breue Et vident ei dies pauci pre amoris magni tudine · Vnde bern · Labor meus vix eſt vnius hore · ⁊ ſi plus non ſentio pre amoris magnitudĩe Nec miꝝ ſi amor multa opa reputat pauca Si eñ pũctus ad oïa haberet ꝯcupiſcentiã ad que h; potentiam · non reputaret mltas de ſe effluẽtes centũ vel mille lineas · cũ habeat potẽtia; ad infinitas · cete; amor violentior eſt q̃ potentia n' miꝝ

ſi no ... reputat opus magnū Non amanti em̄ aliq̄d mag
n ... am eſt · ſʒ amanti nihil Vnde ſeneca Cogitāte p̄ncipalit
animo nihil eſt mirabile · cui magno vel magnū eſt · mag
nus aūt eſt q̄ magnū hʒ amorem · ꝛ qui puum paruus eſt
Vnde aug⁹ · Nihil maius aīt habenti caritateʒ preter eū
qui dederit caritatem · Nec mirꝫ ſi non reputat amans ſe
diu ſeruiuiſſe · etiam multo elapſo tp̄e cum hoc appetat ſp
ꝛ ſine fine facere Nam in eius opatione omne temp⁹ eſt
ſicut punctus ad lineam ꝛ econtra · Sed heu vbi nunc
ſunt qui ſup hunc gradū pedeʒ poſuer̄t In hoc em̄ ſigno
multi defitiūt ſicut in tertio ſigno · magi pharaonis defe
cerunt Breuis em̄ labor in diuīno ſuitio videt̄ eis longꝰ
ꝛ modicus magn⁹ · nota de hoc] ¶ Q̄rtus grad⁹
eſt in quo amor facit ſuſtinere infatigabiliter · Vn̄ aug⁹ ·
Omnia grauia facilia ꝛ ꝑpe nulla facit amor · Vn̄ gl'oſa ·
ſup illud tobis · Ducet te quo non vis · q̄ntacunq̄ ſit mo
leſtia mortis vincit eam nimis amor Et ſm̄ ariſto · Mors
eſt vltimum terribiliū ꝛ maximū inter terribilia ſuſtinē
da · igit̄ ſi vincit̄ amor mortem , ꝛ ipſam infatigabiliter
ſuſtinet · q̄nto magis ea q̄ ſunt circa mortem · verꝫ hic gra
dus valde eleuat⁹ eſt ꝛ predictis ſatis altior ꝛ igit̄ aſcen
ſus rarior · Nam ꝛ iſte precipu⁹ amator qui oīa relinque
rat in mortem ꝓ xp̄o aſcendit · ꝛ clauiger ethereus depu
tatus eſt Et in hoc gradu ſe ſtare credidit cum dixit · Pa
ratus ſum tecū in mortem ꝛ in carcerem ire Et in eadem
nocte patuit ꝙ nondum in eo pedeʒ poſuit Et ſi ꝓbatio
dilectiōis eſt exhibitio opis tn̄ validior probatio eſt ſuſti
nentia tribulacōis Vnde dicebat quidaʒ · q̄nto clarior eſt
ſol oībus ſtellis · tanto melior eſt patientia q̄ opa aliarū
virtutū Et iterꝫ alius · ego mallem mori cum illo · q̄ nunq̄
in iſta vita fortunam habuit · q̄ cum illo cui oīa ad nutū
ſuccedūt · Sed nos in tribulacōibus noſtris dicim⁹ deū
iraſci nobis ꝙ non eſt ira · qꝛ deus quos diligit corrigit ·

❡ Et iteꝝ dixit tertius quidam ſapiēs · ꝙ eodem intimo
amore quo miſit deus pater filium ſuum ad patiendū pro
nobis · eodem amore adhuc deus electos ſuos vult pati
tribulacōes ⁊ nullo alio modo · Et ſi pati ꝓ eo non eſſet
maximū q̄d · nunq̄ deꝰ impoſuiſſet filio ſuo ex obediētia
qui filios eſt factus patri obediens vſq̄ ad mortem · igit̄
videtur ꝙ vnū de melioribus ꝙ deus dat homini in hac
vita eſt ꝓ eo pati · Nam iſto mō oēs ſancti inimicos ſuos
ſibi ſubdiderūt ⁊ regnū celoꝝ expugnauerūt ❡ Quintus
gradus eſt in quo amor facit appetere impatiēter · Vnde
grego · Hoc hꝫ impatiēs amor vt qd̄ deſiderat ſp inueni
re ſe credat · Amor em̄ non accipit ex difficultate remediū
neq̄ ex impoſſibilitate ſolatiū · Amor em̄ impatiens qd̄
amat non poteſt non videre · q2 vbi amor ibi oculus Naꝫ
ſicut in naturalibꝰ preguſtatio cauſat vehemētiam appe
titus · Si em̄ cibus appetibilis fuerit aliqualiter p̄guſtat
tunc mutat̄ ampliꝰ appetitus · Et ſic aīa in preſenti degu
ſtans aliqualiter dulcedinem boni incōmutabilis pedem
cum impetu eleuans De q̄rto gradu aſcendit ad q̄ntum
In aduerſitatibus em̄ guſtat diuinam volūtatem · ⁊ tūc
impatienter incipit appetere bonū infinitum cognoſcere ·
⁊ ip̄m ampliꝰ deguſtare ſm̄ illud · Qui edunt me adhuc
eſurient · Accipe rachelem impatiētis deſiderij exemplar ·
Da mihi inq̄t liberos alioq̄n moriar Quid carius vita ·
quid moleſtius morte Nonne ergo impatienter deſiderat
q̄ minat̄ etiam vitam abijcere ſi deſideriū non obtineat ·
mallens non eſſe q̄ ſine eo qd̄ appetit eſſe · ⁊ ſe plꝰ q̄ illo
carere Sed vide o aīa mori vult rachel · niſi det̄ qd̄ q̄n
datum fuerit morietur · mortua eſt em̄ in ꝑtu beniamin ·
Cum q̄nta igitur impacientia ⁊ vehementia tibi hoc eſt
appetendū · quo dato non morieris · ſ3 viues ineternū · Di
cat ergo in hoc gradu impatiens amor · O ſummū bonū
melius es tu mihi q̄ decem filij · Da ergo te mihi alioquin

moriatꝛ ¶ Sextus gradus eſt in quo amoꝛ facit currere velociter Bern. Qui amat ardētiꝰ currit velotiꝰ currit ꝛ apprehendit citius. Nam qui in q̄rto gradu famem patiatur. reſtat vt ad ſextū aſcēdat ꝛ circūcurrat ciuitatē totū ſcꝫ vniuerſum. ꝓmo circūcurrat velociter. vt in creaturis moram non fatiat. ſꝫ poſt creacōem diſcurrat. Ad hūc gradum ꝑtinet illō pſ. Sicut ceruꝰ deſiderat ad fontes aq̄ꝝ velocioꝛ eſt ceruus. piger eſt aſinus. Deſiderat igiť vt ceruꝰ cucurri in ſiti. ſꝫ quomodo cucurriſti. Rn̄dit ſine iniquitate cucurri ꝛ direxi. Directus eſt aūt curſus. a ſūmo deorſum. ꝛ ab ꝓmo ſurſum. Sic currite vt cōprehendatis ¶ Septimus gradus eſt in quo amoꝛ facit ardere vehementer. ſic ꝙ amoꝛ foris mittit timorem. Vnde apoſtolus Certus ſum ꝙ neqꝫ mors neqꝫ vita nos ſeparabit a caritate xp̄i. In hac vita ſpare eſt multoꝝ. audere paucorū. ſecuritas pauciſſimoꝝ. ꝓmo nulloꝝ niſi excellentiſſime priuilegiatoꝝ. Vnde augꝰ. In hac vita que plena eſt periculis nemo dꝫ eſſe ſecurus. niſi qui fieri poterit ex deteriori melioꝛ uľ ex meliori deterioꝛ fiat ¶ Vnde exemplū habemus de ioſeph. qui coram fratribꝰ vltra ſe cohibere nō potuit vide hyſtoriam. Et ſequiť poſtq̄ꝫ auſi ſunt loqui ad ip̄m Sic em̄ deus facit aīe in hoc gradu. ſtupet aīa criſto impꝛimente in cognicōem ſe filiū dei eſſe. Ego ſum inq̄t ioſeph filius accreſcens. filius naturalis. ꝛ deo patri equalis. creſcere potes ſine apprehenſione ¶ Octauus gradus eſt in quo amoꝛ ſtringit inamiſſibiliter ſiue indiſſolubiliter. Omnia quidem precedentia fieri pn̄t in diſtantia. Verū hic eſt cōiunctio amantis cum amato. Qui enim ſtringit tenet. qui tenet tangit. q̄ tangit non diſtat ſimul ꝛ q̄rens non em̄ langueret ꝛ quereret niſi diſtaret Sed ꝛ currēs diſtat. ꝛ igitur currit ne diſtet ꝛc̄ Stringens autem non

diſtat·ꝙ aſtat vel magis inſtat· In precedentibus igitur gradibus aīa amat et amat̄·q̄rit et querit̄· vocat et vocat̄· In hoc aūt gradu miro quodaꝫ et indicibili modo rapit et rapit̄· tenet et tenet̄· ſtringit et ſtringit̄· vna vni p amoris copulam ſotiatur Amor enim eſt copula amātis cum amato Vnde hic aīa et creatura creatori ꝯiungit̄ Sꝫ nō ꝙ aliud eſt pedem in hoc gradu ponere aliud ſtatuere · Ponens enim tm̄ pedem nonnunꝗ̄ retrahit et deponit · Sed ſtatuens aūt fingit ꝑpter hoc daniel · dicit̄ · vir deſideriorꝫ ſta in gradu tuo· q· d· Non tm̄ calca ſup gradum ꝙ et firmare ſuper ipſum. In hoc gradu ſunt quidam hoſpites et tranſitorij Quidam vero hoſpites et manſionarij· Tranſitorij et hoſpites ad hunc gradum eunt et redeunt· Manſionarij aūt indimiſſibiliter et indiſſolubilit̄ ſtringunt· Sic aīa dicit Inueni eum nec dimittam donec introducam in domum matris mee· Sed non vult intro ducē vt dimittat q̄n p̄mo foris inuentū introducit pleniꝰ tenebit fortiꝰ ſtringit et minꝰ dimittet· R ¶ Nonus gradus eſt in quo amor facit ardere ſuauiter non omnis qui calet ardet· nec omnis qui ardet ſuauiter ardet · Nō igitur originem ardoris et differentiam in eſſe naturali· ſcd̄m hoc procedere poteris in eſſe morali ·Origo autem ardoris eſt calor· Nam omne ardens calidum eſt· ſed non econuerſo ·Calor autem qualitas corporis inter primas elementares qualitates nobiliſſima nat̄a ſurſum mouēs omogenea congregans· et etherogenea diſgregans · Eſt autem calor in corpore · quandoqꝫ naturalis et innatus · q̄nqꝫ accidentalis et aduenticus· et iſte q̄ndoqꝫ ꝯueniens quandoqꝫ diſconueniēs· ſm̄ hoc igitur calor ſpūs ē amor et hoc duplicit̄· aliꝰ innatꝰ· aliꝰ additus et ille duplex aliꝰ

cōueniens alius diſconueniens. Conueniens eſt caritas. Diſconueniens eſt cupiditas. Plane igitur hec qualitas ſpūs eſt amor inter alias q̄litates p̄ma ꝛ nobiliſſima. nam maior hoꝝ eſt caritas. Coꝛ. xiij. prima ſurſum mouet vt calor Aug9. Vnaqueq3 res ſuo pondere ad ſuū locum tendit. leuia ſurſum grauia deorſum. quod aūt eſt pond9 in corpalibus. eſt amor in ſpūalibus. Et in hoc motu quod amor na̅alis inchoat caritas ꝯſummat. que nunq̄ pmittat ſpūm quieſcere extra deū. ſicut calor ignem extra locū ꝓpum. Vnde aug9. Feciſti nos dn̄e ad te. ⁊ inq̄etum eſt cor nr̄m. donec q̄eſcat in te etherogenea .i. diſſimilia. Iſte calor diſgregat valde. diſſimilia ſunt caro ⁊ ſpūs corpalia ⁊ ſpūalia. tp̄alia ⁊ eterna. Iſta igiť diſgregat vt hō ſpūalis corpalia tp̄alia ꝛ tranſitoria non curet. Omogenea vero ⁊ ſimilia ꝯgregat ſpūm a corpalib9 ſegregatū cum ſpiritu incorporeo ꝯiungit. Qui enim adheret deo vnus ſpūs eſt cum eo. ij. Coꝛ. Vnde aug9. Iūge te eťno ⁊ eternus eris. L ¶ Nota igiť ꝙ ſicut in corpalib9 ſic ⁊ in ſpūalibus ſunt. frigus. tepor ꝛ calor. vbi tepidū eſt mediū inter duo extrema ſc3 inter calidū ⁊ frigidum. Tepidū igiť eſt tranſitus a calido ad frigidū. ⁊ econtra a frigido ad calidū. ⁊ ſic tepidum aliqn̄ eſt laudabile. q̄a eſt via ꝛ diſpoſitio ad generacōem caloris. Sed non ſufficiens. q2 frigus in ip̄o non moriť. ſ3 tm̄ remittitur. Quia ſcďm aug™ non moriť frigus niſi in calore. frigus igitur ſtatus culpe ē. amoris expers. tepor ſtat9 gr̄e gratis date calor ſtatus gr̄e gratū facientis. In quo primo frigus expulſum a ꝯtrario pimiť ꝛ moriť ¶ Scďm aūt tepidū eſt vitupabile. ſc3 reditus a calido ad frigidū. Vnde apoc. Quia tepidus es incipiā te euomere ab ore meo. Ex qb9 ꝯprendiť ꝙ duplex eſt tepidū. ſc3. laudabile. ꝛ vitupabile vt dictū eſt M ¶ In calido em̄ tres ſūt adūſitatates ſc3 calens. feruēs ⁊ ardēs. Calor initiū. feruor augm̄tum

ardor ɔplementū Calor in poſitiuo · feruor in ɔpatiuo · ardor in ſuperlatiuo Calent incipiētes pš Concaluit cor meū intra me Feruent ꝓficientes Roma · ſpiritu feruentes dño ſuientes · Ardent pfecti pš · In meditacōne mea exardeſcet ignis ¶ Sunt aūt tres ſpēs caliditatis ſm ariſtotilem · ſcꝫ carbo in materia terrea · flāma in aerea · lux in ꝓpria materia ¶ Tres igitur ſunt ardoris differentie ſm tres ſtatus · ſcꝫ penitentiū · actiuoꝝ · et ɔtemplatiuoꝝ Status incipientiū hꝫ ardorem carbonis · vbi eſt ignis in materea terrea · veꝝ in hoc ſtatu ſcꝫ penitētium inueniūtur nonnulli tepentes · pauci vero calētes · pauciſſimi ardentes Accipe tñ exemplū ardoris ī magdalena De q̄ greḡ · Diſcite quo calore ardet que falſe inter epulas non erubeſcit Et iſte ardor ɔſumpſit in ea rubiginem pcti ¶ Itēꝫ ꝓgredientiū in itinere bone actionis hꝫ ardorēꝫ flamme que ſcꝫ magis ſurſum tendit Et de carbone q̄dem naſcēs patre ſuo eſt nobilior in materia · clarior in forma Verū et in hoc ſtatu inuenies non oēs ardentes · ſꝫ quoſdam tepidos · alios calidos · paucos feruidos · quoſdaꝫ tñ ardentes · de quibus dicit Luce Nonne cor nr̄m ardens erat in nobis · Et diſce quales erant itinerantes ex q̄bus cauſis ardent · Vide in his duob⁹ modū et actum · p̄mo ɔſidera q̄tuor ɔcurrētia Primo ibant · Scdo quales q̄a diſcipuli Tertio q̄n qꝛ ipſa die · Q̄rto quo qꝛ in emaus In numero ɔcers ſotietas · meli⁹ eſt em̄ eſſe duos q̄ꝫ vnū · vnus enim quō calefiet · qꝛ ſi non calefiet quō ardebit ¶ Scdo in profeſſiōe hūilis docibilitas · qꝛ ex diſcipulis nō ex magiſtris. ¶ Tertio in tpe lumine diſcrecōis · qꝛ ibant in die non in nocte · qui em̄ ambulat in tenebris neſcit quo vadit ¶ In quarto deſideriū pfectiōis qꝛ ibant in emaus qꝫ interpretatur deſiderium ɔſilij · illuc eunt · qꝛ non ɔtenti implere mandata deſiderio · mouent̄ etiam adimplendū conſilia. ¶ Item act⁹ eoꝝ deſcribunt̄ tripliciter · ſcꝫ · q̄d cogitabāt

corde· quid dicerent ore ·quid facerent ope ·Cogitabant
eñi passionem xp̄i· ⁊ igiť tristes nõ seculariter gaudẽtes
Conferebant in verbo non de vanis verbis aliquibus·
ꝫ de his oībus que acciderant circa passionem xp̄i· Qui
enim de mõo sunt· de mõo loquunť· Joħ· Exhibebãt
aũt de facto hospitiũ pegrino vt pateret eorũ tristitiam
non fuisse accidiam· q̄ tediũ boni inducit Nimiꝫ talibus
viatoribꝰ hiesus aꝓpinquat simul vadit ⁊ increpat· etiaꝫ
scripťas aperit ⁊ ardorem causat ·nec tñ ꝯgnoscit donec
panis frangiť ¶ Tertius est status q̄escentiũ in pace con
templacõis· hi hñt ardoreꝫ lucis ·tales sunt in hierusaleꝫ
sedentes ⁊ spũ∣sc̃m in igne suscipientes· Vnde grego·
Dum deũ in ignis visione suscipiũt ·intus per amorem
suauiter arserũt· ⁊ isti ardent suauiter· Et in hoc gradu
sunt seraphin in ꝓximo gradu cognacõis attinẽtes ·De
quibus dicit dyonisiꝰ Seraphin est calidum· feruidum ⁊
superferuidũ· hec est visio ardor sine pena suauis ⁊ nõ gra
uis ·ita vt moyses mireť· quõ rubus ardet ⁊ non ꝯburiť
Hunc igiť amorem scꝫ cum suis nobilissimis gradibus li
benter ferto O ¶ Et nota in ista materia ꝙ amoreꝫ
dei libenter debemꝰ in corde ferre ·⁊ vt ardoreꝫ putri amo
ris in corde nostro plantemus ⁊ ipsam describamꝰ Nota
igiť ꝙ dicitur dañ· Aspiciebam ⁊ ecce arbor in medio ťre
·i· in medio cordis· Vñ sicut arbor a terra incipit ⁊ crescit
versus celũ· Sic amor dei in corde hũano plantať ⁊ ver
sus celũ tendit ⁊ celestia Vñ ƀm orig̃· Amor aĩaꝫ de terre
nis ad celestia eleuat· Et augꝰ ·Quisquis de deũ diligit
illiꝰ mens non est in terra· ꝫ tendit ad supiora. P
¶ Et igiť scđo diciť esse arbor magna Dicitur eñi arbor
a robore ƀm p̄si· ethimo· q͛ nihil robustiꝰ amore ·siq̄dem
amor vincit oĩa Eccꝫ· v· diꝰ· ꝙ fortis est vt mors dilectio·
Amor eñi fortis est· qui neminem spolians omnia rapit·
oĩa facit sua ⁊ nemini aufert sua dum bonum q͛ð in alio

amas tuũ facis Eſt eñ amor fortior morte · q̃ mori coegit
in morte redemptoris · Vnde inſupabilem ſupauit · & cui
oĩa ſubiecta ſunt oĩbus qṍammodo ſubiecit · dum vict᷒
amore deus hũiliauit ſemetipm̃ · formam ſui accipiens ·
factus non ſolũ homo · ſ; oꝓbrium hoĩm & abiectio ple
bis Et ſi ſit amor otra deũ fortis fuit · q̃nto magis otra
hoĩes preualebit Et igiť amor facit vt amans ꝓpter deũ
mori non metuat · ſ; affectet · ammiĩates eñ in xp̃o exceſſi
uum amorem quo ꝓpoſito ſibi gaudio ſuſtinuit mortem ·
q̃i quibuſdam aculeis incitati ꝑ xp̃o mori non timent · d ·
Quid retribuam dño ꝓ oĩbus que retribuit mihi · & ſic
ſana & ſancta inſania putare amare ſe reputant · Sic ḯ
amor non tam virtus potens q̃ꝫ virtutum oĩm potentia
dicenda eſt · eo ꝙ a caritate oĩa incipiãt · & a caritate oĩa
accipiant ꝙ v̇tutes vere ſint Hec eñ eſt vita fidei robur
ſpei Hec eſt q̃ vitã ordinat · affectũ inflãmat · act᷒ infort
exceſſus corrigit · mores oponit · valens ad oĩa & oĩbus
preualens · que ipſam quoq; potentiam qṍammodo impo
tentẽ reddit · Nonne hec eſt que in moyſe diuine iuſtitie
ꝯ potentie obſtans ꝑualuit fortitudine Dimitte me inq̇t
oĩpotens vt iraſcať furor meus otra ꝑplum iſtum · audis
dimitte · & deũ teneri non dubites aliunde q̃ꝫ amoris for
titudine · ꝯ tunc ceſſit iuſtitia ceſſit potentia · vbi amor de
corde tam puro non tam rogabat q̃ꝫ vrgebat Hanc vim
dñe deus tu qui pateris facis O q̃ntum talium virorum
patim̃ penuriam · qui ꝓ noſtris delictis ſe opponerent vt
placarent iram opprimerent vlcõem Non eſt ait ꝓpheta q̇
inuocet nomen tuũ · q̇ oſurget ꝯ teneat te ſola que deum
tenere poſſit vis amoris eſt q̃ non ſolũ ſe tenere patiť · ſed
ꝙ non teneať pie oquiriť ꝑ ꝓphẽtam · d · Queſiui inter eos
viꝝ qui interponẽt ſepem & ſtaret oppoſit᷒ ɔ me ꝓpterea
non diſſiparem eam & non inueni deus quis ſe opponat

ratus, cui⁹ pfecto ꝓprium est misereri. pegrinum vlciſci.
peregrinū inquit est opus ab isto ꝙ opus nimirum opus
vltionis et ire. caritas agit ſua fortitudie extentam miaꝫ
ne feriat. ↄtinet ſcitam ſub pedib⁹ ↄterit et ſup inimicoꝝ
capita carbones congerit. potens non tm̄ adūſus carneꝫ
et ſanguinem. ſ₃ aduerſus pctores et pncipes tenebrarum
ↄtra ſpūalia nequitia in celeſtibus Arbor igitur amoris
magna est et fortis Radix aūt ei⁹ ſcilicet iſtius arboris est
timor. non ſuilis ſ₃ fidelis et filialis. Vnde a timore tuo
ↄcepimus et pepimus ſpiritui ſalutis. Sed que est arbor
ſic dulcis cui⁹ tamen radix est amara. ſ₃ dulcedo fructus
amaritudinem radicis recompenſat. Concedāt ergo amā
tes ꝙ timor ſit radix alioꝝ. Rami aūt iſtius arboris ſūt
dici gradus amoris De quibus ſupra dictū est Folia aūt
iſtius arboris ſunt pulcerrima. Quid em̄ per folia niſi di
uina eloquia intelligūtur. Et folia iſtius non ſolum ſūt
pulcra ſ₃ et medicinaria. Fructus enim ei⁹ in cibū et folia
in medicinam. q: patet ꝙ verba diuina ſanant animam
egrotam et infirmam. Nota s. de hoc. De hac pulcritu
dine loquit aug⁹. Sero in qt te amaui pulcritudo inquit
antiqua cum vero mecū eras et tecum non eram. vocaſti
clamaſti. dirupiſti ſordita tem meam. choruſcaſti. ſplendu
iſti et fragiſti cecitatem meam. flagellaſti et duxiſti ſpūm
meum. modo adhereo tibi Et ſi talia ſunt folia qles ſunt
fructus ei⁹. nec hoc man⁹ poteſt depingere. nec cor hoīs
cogitare. fructus em̄ ei⁹ nimius et eſca vniuerſoꝝ erat in
ea : ¶ Sed videmus quomodo hec arbor plantat
quō pullulat et creſcat. et ſic fructus creſcant in ea. Plan
tando igitur hanc arborem ortulan⁹ primo terram aptaꝫ
eligit. i. cor mundū. Semen em̄ cecidit in terram bonā et
fructū attulit. vñ hec arbor in corde plantat. q: ſm pſōm
cor est pncipiū vite et oīs mot⁹ et oīs ſenſus Amor etiā est

principium vite ſpūalis q: ſine eo reliqʒ virtutes ſūt
informes & mortue Cor etiā eſt calidū & ſiccū. Sic amor
inflammat ad appetendum celeſtia & deſiccat ab amore
carnali vt ↄtemnat omīa terrena ¶ Item eſt poſitum in
anteriori pte pectoris. Sic in ꝓpoſito hoc facit amor ꝙ
vbi amor ibi & oculus. Electa igiꝛ terra ortulanus ipſaʒ
mundat & tunc foueam facit in quo arbor plantetꝛ. Hec
aūt fouea eſt humilitas p quam homo viliorem ſe oīb9
dʒ reputare & ab oībus deſiderat reputari. ꝓꝟba eīn iubʒ
foſſos & foſſas fieri ſcʒ affectiones deuotas & ſanctas vt
arbor firmiter plantetꝛ In iſta igitur arbore multi rami ex
vna radice ꝓdeūt R. ¶ Circa qō notandū ꝙ amor
ſeu caritas eſt habitus quo mediāte deus habetꝛ carus
ſup oīa Et facit duo. Primo eīn hoīem eleuat. Scdo incli
nat Eleuat eīn hoīem ſup omīa creata. Scdo inclinat ad
diligendū deum ſup oīa. vnde diligere deum ſup omnia
eſt deum preferre oībus & ſuper oīa. Diligere aūt ex cari
tate eſt ſibi velle ſolū bonū illud qō de9 ē Et ſiquis vult
aliqd qō ipm auertit ab illo bono. ille tūc odit ſemetipm
Diligere igiꝛ ſe eſt diligere deū & ſe. & igiꝛ diligere ꝓximū
eſt eodem habitu quo deū diligit. velle ꝓximo illud bo
num ꝙ deus eſt. & ꝙ ſit beatus S ¶ Ex quo ſequitꝛ
ꝙ obiectum omīs boni formaliꝛ eſt deus. Arbor igiꝛ ſic
plantata multiplicem fructū aufert. q: diciꝛ eſca vniūſoꝝ
erat in ea. p hui9modi eīn fructus oīa ſpūaliter reficitur
Et pūt hi fructus dici. ſuauitas. ſaturitas. ebrietas. ſecuri
tas & tranquillitas ¶ Prim9 igiꝛ fructus eſt ſuauitas vt
homo diſcat guſtare ꝙ̃ ſuauis eſt dominus. & ſentire in
creaturis magis amaritudinem ꝙ̃ dulcedinem. Et illud
facit creatori vacādo & ipſi ſabbatiʒādo Non enim credit
homo ſe amare deum. qui eum in corde non ſemper cogi
tat. in ore non laudat. & eius mandata non ſeruat. De
amore etiam conditoris mens & vita requiratur.

Oīa enim elemēta putreſcunt p̄ter ignem. Sic et oīa alia deficere p̄nt preter amorem qui igni cōpatur. vt dictū eſt Eſt igit̄ primus fructus ſuauitas. q̄a inter oēs affectiōes nulla eſt amore ſuauior. nulla fortior. nulla dignior. quia amor amatum cordi amātis intimat ſiue ſtabilia prefert. Interius aūt eſt putredīe plen9 Sz xp̄s vere ſponſus aīe exterius hūilis et abiectus ¶ Sed fulgor diuinitatis qui non videt̄ interi9 lucet caro videtur miſera. ꝫ latet q̄lis nunc ſit glorificata. talis eſt dilectus quē ſic a foris deformatū cernim9 vt ſi daret̄ ipſe tibi in decore ſuo vel p mo mentū videri. neceſſe eſſet te ex lucis amenitate. ex faciei pulcritudine. ex gaudioꝝ immenſitate deficere. cū null9 homo poſſet ip̄m videre et viuere Ipſe eſt em̄ in quez deſiderant angeli ꝑſpicere. porro exteri9 mortificati corpis diſpoſitio ac forma. nō eſt deformitas cenſenda. vt tu putas. ꝫ maxima formoſitas. q2 non qualis appareet q̄ videt̄ attendere debes. ꝫ qualia paſſus ſit et vnde et ꝓpter quid Si queris vnde cōſtat ꝙ ex nimia caritate. Si ꝓpter q̄d certum eſt ꝙ ꝓpter te vt ſua deformitate te formoſum faceret a tuo liuore te ſanaret Sic igit̄ dilectum amoris oculo reſpitiendo videbis plenū amore. q2 non ſolū v̀bis amat ꝫ factis ſe amare ꝓbat. q2 in mortem et vſq3 ad mortez dilexit. Sic igit̄ patet ꝙ exterioris hoīs forma et diſpoſitio quam ex paſſionis acerbitate cōtraxit. magis eſt amoris expreſſiua. q̄ꝫ deformitatis indicatiua. Nec obſtat ſi hoc ei qui non amat non videat̄ q2 oculis egris odioſa eſt lux que puris eſt amabilis T ¶ Sed dicis querenti in dilectione qua deum diligere debeo diuinitatez tu oñdis humanitatem. querenti mamillas ſuggēdas. das valde robuſta certamina decertare ¶ Rñdetur O homo tibi notum ſit ꝙ non datur ꝑueniri ad diuinitatis dulcedīez inuſitatā et altitudīez. n̄ tractis pio quodā fidei ac dilc̄ōis affectu p hūanitatis et paſſiōis xp̄i amaritudinem. Et

quanto hoc neglecto quis aſcenderit altius • tanto cadit pfundius • Hec enim eſt via p quam itur • hec eſt porta per quā introitus ad deſideratū finem conceditur • Diligendo igitur criſtum ex imitacōe eius paſſionis inter pſpera et aduerſa equanimiter te habeas Oēm igitur pigritiā deponas • et exemplo trium fortiū dauid p mediaʒ aciem inimicorū tranſeas ac de ciſterna bethleemitica aq̄ hauriendo potū deſideratū ſummo regi offeras temetipm exponendo • laboribus ɔtritis • vt eius ſolius pareas impio volūtatis Induere igitur ſtola bellica • accipe armatam xpi non prece dat ꝗ ſequatur armiger dn̄m ſuuʒ vt bibat de calice de quo dn̄s potatus eſt Nemo em̄ melius paſſioni xp̄i vicem repē dit • q̄ qui non ſolum verbis ꝗ factis ipſam pſequitur Qui ſtigmata crucis • i • opa crucis iugiter in ſuo corpe portat • pſpera deſpiciens • et aduerſa non formidans • q̄ ardenti ſp deſiderio ad culmen tendit ſpūalis pfectiōis • diſce voluntates tuas in oībus frangere et ɔcupiſcentias carnis tue ob amorem ſaluatoris p te morientis iugiter mortificare ¶ Sed dicis ſcio q̄ ſcriptū eſt amantiſſimus deū hītabit ɔfidenter qui in thalamo tota die ɔmorabitur • et inter hūe ros illius requieſcet Hec et his ſimilia q̄ pfecto amore allu dunt vēba dum in medio cordis pcipio vehemter aſpiro ſuſpiro • cum me tam longe a fructu deſiderato hus amoris eſſe cognoſco • Nam ſubtractio dilecti ɔ votum diligētis quamſepius me expertum fateor precipuus mihi videtur in amore labor et dolor Quantum igitur quis de dilecti gaudet pn̄tia tantum de eius abſentia triſtatur et dolet • Et hec illa in ſipida amoris regula nimia afflictiua q̄ in terreno amo re declinare volui • nunc ipſam in amore diuino inueni Frequentiſſime enim dum mens amantis in thalamo cor dis te quietius hr̄e putat • et federe ſempiterno brachio amoris te ſibi ɔſtrinxiſſe inſeparabiliter eſtimat • ſubito qui putabaris adeſſe • neſcio quo an quare fugis, Et qui

aſtimabaris inſtructus eſſe longius redis et aniam dolore plenam poſt te relinqs Et dum cor amātis poſt te ardet aīa te ſitit et corpus infirmū langueſcit te ſolū vnitū cordis gaudiū totis cupiens viſceribus diſſimulans et quaſi aſpnendo nullum omnino das intelligibile reſponſum. Quid eſt hoc nunqd non crudele eſt nimiū nolle odeſcendere ei quē ipſe vulneraſti Rndetur qꝫ magnitudo et pulcritudo poterit amāti i hac materia rndere ¶ Dicis nunqd ſufficit hoc aīe amoroſe licet em̄ potentia dei ſapiam et bonitatem in creaturis relucere videat qui quoddam veſtigium longe tamen adhuc diſtat a ſuo fine deſiderato ¶ Rndetur ſi hoc non ſufficit ſaltem de ſacra ſcripta cōtentus ſis vbi ſufficiēter ſi diligēs fueris poteris amatū amanti vnit et in eum tranſformat quo nihil fortius amātem amato appat et pconſeqns ab oībus alijs liberat quo nihil nobilius pmū em̄ eſt bm dyoniſiū amoris vt amantes ſuos eſſe non deſinat etc ¶ Scdus fructus eſt auiditas qn ſcʒ aīa fortius cepit circa eandem ſuauitatem verſari tūc in ea tanta naſcit eſuries vt eam nihil poſſet reficere niſi amatū qd amat poſſederit pfecte et de hoc dictū eſt ſupra circa qrtum amoris gradum ¶ Tertius fructus e ſacitas q oritur ex ipſa auiditate cum em̄ vehementiſſime deum deſiderat et ſurſum fert iam omne qd deorſum eſt in faſtidium vertit Et ſicut ſaturatus ſi ſumat cibū potius incurrat in abominacōem quā in refectiōem Sic amās deū abominat oēm tpalem delectacōem Dicit enim in pverbijs qꝫ aīa ſaturata calcabit fauū Sic aīa deum cupiens auide calcabit ſub pedibus creatalem amorem ¶ Qrtus fructus eſt ebrietas q oritur ex ſaturitate que in hoc oſiſtit qꝫ qs tanto amore deū diligit vt non delectacōes faſtidiat ſꝫ etiam tribulacōes et etiam tormenta amore illius quē amat p ſolatio querat et delectet in ipis opprobrijs et flagellis et glorïet cum aplo dicēs Mihi abſit gloriari niſi i cruce

dñi noſtri hieſu criſti ꝛc̄ In aduerſitatibus . vnde ſcilicet
amor facit ſuſtinere infatigabiliter ſicut dictū eſt ſupra .
¶ Quintus eſt ſecuritas q̄ orit̄ ex ebrietate Ex hoc em̄ ꝙ
aīa ſentit ſe amare tm̄ ſuum dilectū ꝙ ꝓpter ipm̄ libenter
ſuſtinet quecūꝙ adūſa . damnū . tribulacões . deſpectiões
pauptates ſpūales . ⁊ corpales . cauſa iſtoꝝ foris mittit
oēm timorem . ⁊ tãtã ↄcipit aīa ſpem erga dilectum ſuū
ꝙ ſpet nullo modo ſe poſſe ſepari Et dicit cum apoſtolo
Quis nos ſepabit a caritate criſti tribulatio ꝛc̄ ¶ Sextus
fructus eſt vera ⁊ plena tranq̄llitas huiꝰ vite . ꝑ quam
tanta ſupabundat pax . ⁊ quies in anīa . vt q̄dammodo
ſic in ſilentio ⁊ q̄ſi in arca noe collocata . vt nullo modo
valeat moueri . neꝙ in proſperis neꝙ in aduerſis . Quis
em̄ poteſt mentem illam moleſtare ⁊ inq̄etare . quã nulliꝰ
cupiditatis ſtimulus inq̄etat In amore igit̄ ſūmi ⁊ veri
boni inuenit̄ pfecta pax ⁊ quies . hanc mentem deꝰ inha
bitat . q̄a in pace factus eſt locus eius ⁊ habitatio eius
in ſyon V ¶ Vide igit̄ nobilitatem fructuum iſtius
arboris . Sed virtus fructuū magna eſt ⁊ mirabilis . q̄a
mirabilia in amante opatur ⁊ efficit . Facit em̄ amantem
ꝓpum ⁊ liberū . triſtem ⁊ letum . occupatum ⁊ otioſum .
paupem ⁊ diuitem . debilem ⁊ fortem . vulnerat ⁊ ſanat
mortificat ⁊ viuificat . Ratio oīm iſtoꝝ hec eſt . Amor em̄
amantem amato aꝓpat . ⁊ ideo ipm̄ ab omibus alijs libe
rat . Item in pñtia delectat . ⁊ igit̄ in abſentia cruciat Itē
q: amantē cum amato occupat ideo ipm̄ ad alia inutilē
reddit . Item q: amor ꝓpter amacoēm omnia alia ↄtēnere
facit . ideo paupem amãtem facit . Sed amatū amanti eſt
omne q̄d deſiderat . ideo amor amantem ditat . Item quia
amor cor amãtis facit effluere . ideo cor amantis in ſe debi
litat . Sed q: amor difficile facit delectabile . ideo amãtem
ↄfortat iuxta illud Amanti nihil eſt difficile . Item amor
vulnerat in appetendo . ſ; ſanat in fruendo . iuxta illud .

Amoris vulnus ſanat ſolus ille q̄ facit · poteſt occidit &
viuificat · q2 ſolū amatum facit in corde amātis viuere &
oīa alia mori ¶ Exemplū de muliere romana · q̄ poſt mor
tem viri reſeruauit arma viri in camera ſua in q̄ dormiē
conſueuerat · ⁊ cum poſt annū ab amicis pſuaderet vt ad
ſecundas nuptias tranſiret Reſpōdit ꝙ vir ſuus adhuc
viueret · alijs aūt affirmātibus ꝙ an annū eſſet mortuus.
Rn̄dit vir meus adhuc in corde nunq̄ fuit mortuus · ſed
ꝯtinue vixit & viuit . Ecce mirabiles effectus ⁊ vtutes
iſtoꝝ fructuū · Amorem igit libenter fero · X ¶ Et
q̄uis ſit amād² ſup oīa ī xp̄o tn̄ q2 rdēptor ⁊ mediator nr̄
factus eſt inueniūtur plures rōnes diligētis · mortem em̄
turpiſſimam p nobis ſuſtinuit · Sed dicis criſtus dolore
mortis deformatus eſt · & ſic non poteſt eſſe amabilis cui²
diſpoſitio videt mihi amori ꝯtraria · cum totus ex liuore
ſordeat exteri² · īteriuſq3 marceſcat ex dolore · & neq3 deco
rem neq3 ſpēm vllam oculis amantiū adhibeat · Vn̄ veri
amatores non mltū de ſpina q̄ roſam gignit curāt dūmō
roſā hēant quā deſiderāt · Nec veri ſapientes ſcrinia pul
cra & deaurata que totaliter in ſe vilia ꝯtinent · capſulis
preferunt · que precioſiſſima ornamenta in ſe includunt ·
Sic amor hui² mundi exterius quādam ꝯſolacōnem inue
nire quamlibet paginam p litera amoris traditam tanq̄
in amoris ſignū & ſolatium · Quecūq3 enim ſcripta ſunt
ad nr̄am doctrinam ſcripta ſunt · ⁊c · igit ſunt ſcripta ad
ſubleuacōem ſpei ⁊ inſtauracōnem caritatis noue ¶ Nec
videnē argumēta dilectioni amātis debere ſufficē tu dicis
O mgr toti² amoris q̄re ſic loqueris · nunqd non es ver²
amator ⁊ preceptor amoris Et vt meli² dicā · certe amor
ipſe es · igit indubitanter noſti ꝯdictiōes cordis amoroſi ·
& ig ē tanq̄ alieno loqui tibi de amore non ꝯuenit ¶ Et
nota ꝙ hic aīa loquit ad deū quaſi ore ad os · & igit dicit
Tu ſcis amor eterne · q2 amanti nimis puū eſt quicquid

hoc eſt quod ſuum amatum non eſt. Nihil enim amanti ſufficit niſi ſuū amatum cum pñs fuerit En factus es in corde meo q̄ſi ignis eſtuans. et ideo illuc tota ꝑgit cordis mei intentio vt te ſolū vnitū cordis mei theſauꝝ inueniā et indiſſolubiliter teneam. Modica em̄ hora abſq̧ tua preſentia mihi vnius anni ſpatiū videt̄. nempe cū vnica diete mihi ſolito magis alienū ſentio mille annoꝝ curricula platonicoꝝ me cum tedio exulaſſe deploro Et igit̄ dico O qñ veniet O qñ redibit. vnde res tam triſtis nunq̄ mihi accidit ſicut ꝙ dilectus me⁹ inſcio ac dulci ſapore oppreſſo abiſſet. igit̄ flens dico heu quo abijt dilectus meus. heu vbi requiram illum. heu auare non tenui eum. ledit enim me nimis tua abſentia. quē letificauit pñtia. viciſſitudo acceſſus et receſſus me affligit vehem̄ter. iam em̄ defitio ampli⁹ ferre non valeo. Da igit̄ te. vt in te me recipiam. qui me ꝑ te ꝑdidi O mira virtus amoris ego vero dico q꞉ fortis ē vt mors dilectio et igit̄ cor mihi o mors abſtuliſti et dilecto dediſti. eiq̧ ip̄m tam inſepabiliter cōglutinaſti vt me certis tꝑibus qūammodo reliquiſſe putet̄ et iam in dubiū vertit̄ cui⁹ ſit. vtꝝ ſubiecti qđ viuificat. vel obiecti qđ feruentiſſime amat. O cor meū dic mihi cui⁹ ſis vtrū illius quē amas. vel illius cui⁹ vitam das ſi mecū es. O q̄ paꝝ mecū es. o quotiens alibi es. neſcio vbi es. ſi non es cum eo. cui⁹ es. ego vō nulli tam libere te dimitterem niſi dilecto quez plus q̄ ꝓpriam vitam amo et q꞉ eum plus q̄ me diligo. ideo tanto meus es. q̄nto plus ei⁹ es. c⁹ ego ſum. nam non ſolū te ſibi aꝓpriās. ſꝫ et me totū ſimul tecū trahendo ſibi vendicas cum affectu. ſi igit̄ ei⁹ es ꝑmo vē q꞉ eius es. non ſolū creacōe et redempcōe ac ceteris ſimilibus cauſis ſicut et alie rōnales create. ſꝫ eius es quodam ſingulari priuilegio. ſcꝫ voluntaria et libera donatione. ſiqđem tu es illud iocale qđ inchoantib⁹ amoroſe iuuentutis mee tꝑibus oībus mundialibus terreniſq̧ amorib⁹

priuatū ſibi p arra amoris pro iocali dilectione ⁊ ſigno caritatis obtuli ⁊ ipm ſui noīs literis ſanguineis conſignatis·tronum eburneū·reclinatorium aureum·ac thalamum nuptialem ·adquieſcendū in eo ſibi ɔſtitui ℟
¶ Sed dic mihi aīa qualiter vis recipe ſponſum cum redierit·⁊ ad oſtium cordis ſtando ⁊ pulſando petit apiri Reſpondet aīa Non diu tardabo·nec dilectū diutius expectare pmittam ·ſꝫ in occurſum eius feſtinanter occurram ⁊ brachijs deſideriorum meorum affectuoſiſſime dilectū inter ſalutacōis vba pmo cum amplexu ɔſtringam·⁊ ſic clauſus iohes in vtero matris ad pñtiam eterni regis repudiādo ſalutauit Sic ⁊ ego clauſo ergaſculo ad tanti ſponſi preſentiam medullitus exultabo·eūqꝫ in voce exultacōis ſalutabo·d·O dilecte mihi abyſſus deſideriorum meorum ⁊ vtus medullarum mearum·totaqꝫ ſimul ɔgeries viſcerum meorū te ſalutant ex intimis affectibus tibiqꝫ demandāt·tot ſalutes ac deuota ſuitia·quot in arboribus folia ·⁊ in celo fulgent ſydera·⁊ quot arene maris certa litora Sicqꝫ deuote receptum introducam ad locum ꝓpum ſcꝫ cordis reclinatorium ſpiritualem thalamū ·Sed ꝓdolor hoc eſt ꝙ ante factum eſt me gemere ɔpellit viciſſitudo ſcꝫ acceſſus ⁊ receſſus ſcꝫ ipſius ·Hoc nanqꝫ valde affligit aīm nondum pfectiſſimo amoris gradu ſolidato·Reſpondet quid ē hꝰ quod potiſſimū celeſtes ſpūs querere ⁊ intēdere debent· in ſua opatione·Vnde ſcire debes ꝙ angelici ſpūs ⁊ viatores perfecti·nil tm̄ in ſua opatione querunt ꝗ̄ ɔformitatem oīm actionū ſuarum ad diuinam voluntatem ·Vnde ſaluator dixit meus cibus eſt vt faciam voluntatem pr̄is mei qui in celis eſt·Hic eſt cibus angelorum ⁊ perfectorum viatorum vt delectent voluntatem dn̄i ſui adimplere·⁊ ſe ⁊ vniuerſaliter in oībus creaturis ·vnde tanto deberet eē abſolutio effectus ꝓbati diſcipuli vt non ſolū corpalibus delectacōibus non eſſet obligatus neqꝫ in ſpūalibus tm̄ inhęreret·vt eas carius ꝗ̄ ipum ſummum bonū in ſeipo

acceptum querẽdo appeteret Conſidera igiť teipm̃ quid q̃ras aut q̃d diligas. Jmpfecti em̃ quicũq ea que dilecti ſunt nõ ipm querũt aut em̃ ſua incõmoda declinãt ſic̃ hui aut ſua lucra ſectanť ſicut mercenarij ¶ Veruntamen vt rogationi tue pn̄cipali de viciſſitudine viſitacõnum que aĩam tuam vt dicis affligũt Reſpondeam. ſcire debes q interdum et freqn̄tius alijs cauſis pretermiſſis ipa anĩa hui9 ſubtractiõis cauſa exiſtit dum radij ſolaris feneſtra peroptata quedam p̃cludiť. vel hoſpiti tanta reuerentia abintra exhibeť. vt puide exire dilectus atq in hoc dilectus non cogať ipe cuius delitie ſunt eſſe cum filijs hoĩm Jnterdũ q̄ aduenĩẽs exultacõem tribuit. manſiões faciẽs apud dilectã. non manifeſte ſʒ occulte. ita vt pauciſſimi et nõ ñ expertiſſimi queant pn̄tie tante miſteria cognoſcẽ. 3

¶ Dicit aĩa. dñe vt video pitiſſimos amores te oro igiť vt mihi aliq̃ ſigna tue ſecretiſſime atq certiſſime pn̄tie oñdere digneris. Reſpondeť ſi pn̄tiam dilecti deſideras cognoſcere temetipm̃ qualis ſit in abſentia grẽ diligẽter debes examinare et ſtatim q̃d queris inuenies. Cum em̃ deus ſit ſummũ bonũ. igitur ſua pn̄tia cuncta adimplet bonitate Vnde ſicut cauſa p ſuũ effectum cognoſciť et ſol in ſe inuiſibilis p radiorum ſuorum repcũſſiões viſibilis efficiť Sic et preſentia dilecti apprehendiť p ſuam fecundiſſimam bonitatem Nunc aũt ſi nunq bonitatem pn̄tie ei9 vel abſentie ſterilitatem pbaſti. profer in medio vt inſtructus inter gramina valeas cognoſcere flores ¶ Rn̄det aĩa hoc modicum quod experta ſum prout poſſum proferam vt plenioris a te p̃miſſoris valeã habere directiões. Jgitur o de9 cum faciem tuam gratiſſimam bonitate et ſuauitate plenam a me auertis. cum in terra cõſolacõem ſubtrahis tunc ſubito in me immutor. et velut languida et tabeſcẽs efficior laſcitudo exinde corporis ſequiť et cordis duritia ac ſpũs triſtitia ſentiť. tedium q̃ddam me occupat. vt tediat vite mee oĩa que audiũtur nauſeã tũc prouocant ſpũalem.

expīētia m̄ ſup certiſſima pſuaſum habeo·me tunc eſſe ad·
vitia pcliuiorē·ad reſiſtend̄ temptacōib⁊ debilioreꝫ ꝛ ad
oīa vitia ſpūalia minus valentem· At vero cum pclar⁊
iſte oriens ſplendor lucis eterne ī medio tenebrarꝫ cordis
mei exurgens pulcre exorit̄·tunc oīs melancolice ꝯplexi
onis nebula ꝯgeries diſſoluit̄·⁊ nox caliginoſa ſic dies
illuminatus triſtibus actib⁊ ſemotis·⁊ ecce cor riſu pfun
ditur·os iubilo repletur gaudet aīa·ſuatur conſcientia
tunc incipit volūtas pre gaudio feſtinare·pre exultacōne
ſolennizare·ita vt tātis gaudijs infuſis nōnunꝗ̄ iuraſſeꝫ
ꝙ hanc diem luminoſitate tam inſignem reſurrectionis
dn̄ice ob preconiū orbis terrarū ſtellifer orbis adduxiſſet
nimirꝫ cum me extinctum putarem oriebar vt lucifer tunc
oīa que prius dura ⁊ aſpa ⁊ qodammodo impoſſibilia vi
debant̄·dulcia reddebant̄ ac leuia· Jeiuniū dulce vigilie
leues·cunctaqꝫ exercitia pua videbant̄ pre amoris mag
nitudine· Jn ea quoqꝫ hora gratie ſpūalis vitā emendare
mores corrigere ac multa bona facere ꝓpono·ꝗ̄ gratia re
cedente heu minime ad effectū pduco·aīa replet̄ caritate
ꝛ veritate ac dulcedine tanta pfundit̄·vt pene ſeipam ⁊
oīs terroris obliuiſcit̄·meditacōes melliflui ad libitum
effluūt·corpus pigrum ad mandata dei ꝓmptum reddit̄
⁊ vt breuiter dicam·tanta eſt gratie copia ex omni parte
diſtillans vt oīs qui petit accipiat· q̄ querit inueniat ⁊
pulſantib⁊ aperiat̄·tūc contritis viſibilib⁊ altior eſt affe
ctus omnia tpalia calcaſſe·ꝛ in atrijs celeſtis hieruſalēꝫ
me ſtare arbitror·ita vt auſpitia quedam ⁊ iuſtitia futi
ſeculi qodammodo incipiā preguſtare· Oīs enim affectus
amoris gaudio vinci in ſola ꝯditoris fruicōe quieſcunt·
Hec inꝗ̄ ⁊ his ſimilia in penetrabilibus cordis germit̄·
Vtrū autem ex me vel ex deo peto informari Rn̄detur ⁊
dicit dilectus Perditio tua ex te·in me tm̄ auxilium tuum
ex te non niſi deficis ꝛ ad nihilum tendis Predicta autē
ꝛ ſimilia per preſentiam meam noueris eſſe ꝯceſſa. A·

¶ Nam hic eſt ludus amoris q̄ in anima amoroſa habet̄: & q: queris quis eſt ludus amoris. Reſpondet ludꝰ amoris gaudiū & dolor ſuccedunt. hoc em̄ ꝓpium amoris eſſe ſolet. vt q̄ntus ſic pn̄te amabili lateat. recedēte vero magis pcipiat̄ ¶ Dicit aīa hic ludus mihi nō videt̄ gaudij. ſ; meroris Sed obſecro ne ſicut putas ab hac viciſſitudīe viſitacōis in hoc tpe aliqui viatores priuilegio ſingulari exempti. Rn̄detur pauciſſimi nimiꝝ tanta diuinorum in hoīe participatio ſtabilitatis eſt quedā inchoatio eternitatis. & ſi querat̄ qui ſunt illi qui ad tantam ꝯformitatem pueniūt Dicit̄ ꝙ hi q̄ in puriſſimis affectibus ab infimis abſtracti ⁊ longo iam vſu ⁊ exercitio deiformes quōammodo pfecti diuinis rebus ꝯtinue vniunt̄ qui p receſſum mentis pfectiſſime omne mediū diuidens deū & aīa; tota alacritate deponūt vel depoſuer̄t Dicis & qualiter inexptus ī huiꝰmodi viſitacōe debes te tenere. Rn̄detur In die bonoꝝ ne immemor ſis maloꝝ. Et in die malorū ne immemor ſis bonoꝝ vt ſic qiudem ne in pn̄tia gratie vltra modū te extollas. nec in abſentia vltra q̄ȝ expedit deprimas. ſ; velut apoth vtraq; manu vtaris p dextera Sed adhuc es nouella plātatio ⁊ aſſidua irrigacōe neceſſarius ſaltem hoc fatias vt hanc viciſſitudinem non impatienter feras. licet fatiem dei ſp inq̄rere debeas. Sed dicis O ſi inſpicere valeres ſcires vtiq; q: diutina dilecti expectacōe magna cordis eſt afflictio. Rn̄detur hāc rota; volubulem ſuſtinebit oīs qui amare voluerit. nec miꝝ cū neq; mōi huius amatoribus ſp proſpera. ſ; etiam q̄ndoq; aduerſa ſuccedūt Laborabit em̄ oīs qui amare voluerit. Sunt nonnulli amatores nimis molles. qui dum amori ad horam inbuiūt. ſ; amatores ſine labore eſſe volūt q̄bꝰ ſi ſtatim iuxta votum aura optata nō amiſerit a ceptis ꝯtinue deſiſtunt Et hi ad fructū amoris minime veniūt eiſq; tanq̄ȝ indignis dicit̄ militie ſpecies amor eſt diſcedite

ſegnes. ¶ Exemplū de fratre minore qui diu ſeruierat b̄t̄e virgini ꝛc. nota alibi. Vnde feruidus amator vt ad fructum amoris deſideratum pueniat debet eſſe ſedulus. longanimis obſequioſus. nec facilit̄ deſiſtere. ſʒ etiaʒ ſi mille vicibus repulſum patiatur ſp̄ exiſtit boni ſpei cogitās q꞉ labor dei omīa vincit. Quid mollius aqua. quid lapide durius. ꝛ hic frequenti gutte ictu cauat̄. Et vt iuniores bonos tibi ꝛ veris amatoribꝫ ad audiēd. delectabiles ſb; inferam. noueris ꝙ ille pro quo laboras rogari vult obſequio delectat̄ quis. ne tam ſubito ꝛ in rebus caducis obtinet quod amori placʒ. ſponſus cū tuus tante eſt bonitatis ꝙ ꝓpter magnitudinem amoris ſe diu abſentare non valet. nec poteſt expectare don̄ roget̄. ſʒ p̄occupat ſe illis ipſum querentes. ꝛ ſe priorem eis oſtendit. ſtat in medio plateaꝝ ſcʒ anime oēs ad amorem ſuum allitiens ſiue veniant ab oriente vel occidente. ab aquilone vel meridie. an mane vel meridie. an galli cantu Siquis oſtiū pulſat ci apiri petit. Nam ſepius dum animus querendo anxiꝰ exiſtit querendo non inuenit. ſed cum minime putauerit dilectum p̄ntem habebit Semp enim vult aīam amori eſſe paratam. nec eam de ſuis meritis plus q̄ꝫ de diuina bonitate ↄfidere. Porro non ſufficit vnam horaʒ tēpis cum dilecto expendere. ſʒ neceſſe eſt ſepius vacare ꝛ vidē que eiꝰ occulta ſuſurria vult intelligere ꝛ eiꝰ preſentiaʒ ſentire. Sed increpanda es o aīa ꝙ tui obliuiſceris vt ſponſi verba interna capias. merito igitur ꝓpter anime dignitateʒ ſe ſubtrahit. cum te non in te nec in ſe. ſʒ extra te ꝛ ſe in mundi ſtrepitu inuenit. ꝛ igitur hec emendare memento Perpende q̄ꝫ indecens exiſtat ſcʒ anima quanq̄ꝫ in exterioribus que regnū intra ſe portat. querit regnum enim dei intra vos eſt ꝛc. B. ¶ Si iteꝝ dixeris O deꝰ q̄d ē amore tuo Amor em̄ tuus videt̄ eſſe ſicut velamen velans quod vidit propheta. quod guſtatum quidem im

ore eſt ſicut mel dulce ·cōmeſtum autem amaricari facit ventrem ꝓpter tribulacōem et laborem amorem tuū ↄco mitantez·elementa em̄ et puerilia amoris tui ſunt tribu lacōes et miſerie ¶ Primus em̄ paſſus et prima pagina ꝑ amorem ad te accedētiū et primum iocale te diligētium eſt illud fili accedens ad ſuitutē dei ſupple et eius amorē ſta in timore et ꝑpara aīam tuam ad temptacōez · ad mi ſeriam et tribulacōem Jta vt cūctis diebus militie tue ſis in ↄflictu et certamine vt fortuna tibi raro aut nūq̄ ar rideat· patiunt̄ enim freqn̄ter in corpalibus infirmitates in rebus damna·ſic q̄ reſiduū eruce ↄmedit bruc9 ·et re ſiduum bruci ↄmedit locuſta Et o dn̄e quid dabis amato ribus tuis niſi panem et aquam breuem hic eſt ille cibus regius qui ſequit̄ amatores tuos Et igit̄ mali et inimici tui dicunt Diligit deus odientes ſe ·et odit diligentes ſe illis bona iſtis mala largit̄ et quod mai9 eſt tu de9 iuſtus partem aduerſam ſic te fauere oñdis vel ſaltem ſimulas· vt omīa taceas q̄i non ſit tibi cura de tuoꝝ ſubuerſione amicoꝝ et te diligentiū Parcit em̄ iuſtus et nō eſt q̄ reco gitet et hoc mecum ↄqrit̄ ꝓpheta·d· Quare non reſpi cis ſup inique agentes et taces impio deuorante iuſtiorē ſe·quid igit̄ mihi de tuo amore Conuertam te ad mundi dilectionem vt fruar in p̄nti bonis que ſunt ·vt me non preterea flos tp̄is ¶ Sed deus rn̄det dicens Delicatus miles es qui tm̄ aduerſa formidas ·ꝫ nec dum q̄dem vſq̄ ad ſanguinem reſtitiſti·nec in valle pugilū vſq̄ ad morte decertaſti·nonne vir tu es Sed prodolor velut audaciſſi mus es tp̄e ꝓſperitatis · ꝫ tela fragilibior tp̄e aduſitatis ¶ Bellator inuictus ad exercendum ſe et probandū tribu lacōem et miſeriam inuenire deſiderat·ap̄ls enim glorat̄ d·libenter gloriabor in infirmitatibus meis et̄c·Naz niſi preceſſerit pugna non poteſt eſſe victoria Gubernator in tempeſtate dinoſcit̄ · Jn atie miles ꝓbatur Et ſi dixeris

O dñe nunquid ego ſolus contra te hanc moueo qſtionem et querimoniam. Ecce quot innumeri tribulacõnis oppreſſi qui mihi in hoc ſentiūt Ita vt ſi te ratione ſuperare non valeo copioſa multitudine teſtium vincamus Nonne facilius eſſet vna hora capite puniri quam cunctis diebus xpe te mortificari Nos amãtes te mortificamur tota die et eſtimati ſumus ſicut oues occiſionis et ſi dixeris quod forſitan hec mala ideo patimur quia tibi peccauimus et mandatis tuis non obedimus nec te vt debuimus dileximus nunquid nos ſoli peccatores Nonne peccatoribus abundantia eſt diligentibus aūt te miſeria et egeſtas Juſti em puniunt et impij florent in mundo ¶ Sed deus rñdet ſicut dilexit me pater et ego dilexi vos non eſt diſcipulus ſup magiſtrum ſi mūdus vos odit ſcitote quod priorem me vobis odio habuit. Sed et nihil noui tibi accidit quod tibi debeat eſſe materia triſticiarum C ¶ Conſuetudinis noſtre eſt electos et amicos virtute robuſtos temptacõibus pbari Cur igitur quaſi inſolitum aliquid tibi acciderit qrimonias multiplicas Reſpice quis ſit inter ſanctorum electorum numerum qui deo placuerūt in hoc mūdo tranſiuerit ſine pena et probacõne ioſeph futurus dñs egipti a fratribus venditus fuit et a muliere mala male infamatus et carcerali cuſtodie mãcipatus yſaias gratiarum nobilitate inſignis ſerra ſecatur Jeremias in vtero ſanctificatus lapidibus obruitur crematur Ezechiel crudeliter excerebatur Daniel in lacū leonum proijcitur Job inimico traditur Thobias execatur Machabei cruciatibus exquiſitiſſimis interempti ſunt ¶ Et ſi dixeris nunc habeo quod volo ſi dicere licet hoc eſt quod ploro male enim dicunt non eſt ſalus ipſi in deo eius et igitur dicunt quod tu dñe habeas tam paucos amicos eo quod cum eis hoc ludo ludere ſoleas quod eos tam multipliciter permittas tribulari et malos in hoc mundo proſperari ¶ Sed deus

reſpondet · Hoc iſtoꝝ animas ſolet ꝑturbare qui parum fidei hñtes merita ſanctorũ que non in pñti reddant̃· ſed repoſita ſunt in futurũ· non attendũt neſcientes iuditia dei inueſtigabilia· ⁊ ꝙ non videat deus ſicut homo· Hõ enim tm̃ preſentia reſpicit· deus aũt futura ⁊ eterna ↄg noſcit D ¶ Aduũtꝫ iᵘ debes vbi ſis ꝗꝛ in valle miſie in exilio ⁊ ĩ ꝑegrinacõe vbi boni ꝑmixti ſunt cum malis ⁊ ſi mali ꝓſperant̃ riſus cum dolore miſcebit̃· ⁊ extrema gaudiȷ luctus occupat· hic nãq; mõs ab initio ſuos amatores fefellit dum eis ꝓſpera promiſit· ⁊ aduerſa tribuit· Sed ad pleniorem oĩm ꝑmiſſoꝝ ꝑturbacõum ammonitionem paululũ nobis attendendum eſt ad fidei principia· ⁊ primo credendũ eſt eternaꝫ eſſe miſeriam· in qua audit̃ vox dicens damnatis vbi nunc ſunt hi qui in diebꝰ ſuis mundo huic toto viuerũt · quid ꝓſunt nunc illis omnia que tanq̃ vmbra velociter tranſierũt· quid breuis delectatio tam longam reſtem poſt ſe trahit· ⁊ traxit eterne miſerie O ſtulti vbi nũc ſunt illa verba venite fruamũ bonis que ſunt· ⁊ vtamur creatura· Quid tunc iuuant diuitia vniuerſa· quibus tam celeriter perfrui voluiſtis· q̃ſquis penam damnatoꝝ cogitat· quicq̃d in mundo horribile excogitari poteſt· penis illis ↄpari nõ poſſet· Vñ damnati dicere poſſunt· Quid ꝓfuit nobis ſupbia noſtra· aut q̃d diuitiaꝝ iactantia contulit nobis· tranſierũt om̃ia velut vmbra · tranſijt quod tẽporale fuit ⁊ manſit quod ĩeternum manebit · Dicat ergo finaliter verus diſcipulus · ⁊ amator criſti, O ſummum bonum deus· qui es amabilis ſuper omnia· ſi in amore tuo aduerſa me ſuſtinere oportꝫ fiat voluntas tua· hic in me licentiam pleniſſimaꝫ in me habeto· nec q̃rulosum diſcipulũ decetero in me habebis hoc ſolum deꝰ omnipotens fatias · vt me ineternum a te ſeparari non permittas· ꝙ vtiq; fiet ſi amorem ſincerum

⁊ardentem ad ipm habueris Ipſe eñi dixit. Omne quod venit ad me non eijciam foras. quod inq̄ʒ venit ad me per timorem ⁊ dilectionem. Si eñi ille qui venit ad nuptias veniſſet cum veſte nuptiali ſcʒ cum amore. expulſus non fuiſſet ad tenebras exteriores ſicut ↄcluditur. Mathei. xij. Libenter igit amorem dei ferto. E ¶ Sed prodolor lacrimabiliter ⁊ doloroſe referendū eſt verbū ſaluatoris dicentis Cum abundauerit iniquitas refrigeſcit caritas multorū. Vbi nunc eſt verus amor dei ⁊ pximi. Nonne iam in xpiana religione refriguit caritas. q2 abundat iniquitas. heu plus in xpiana religiōe. q̄ʒ in iudeoꝝ ⁊ ſarracenoꝝ ſectis. Hircus eñi immundus ⁊ elidus queʒ daniel in viſione vidit arietem venientem ab occidente ſcʒ ante finem mundi nr̄is tempibus arietem .i. vitam noſtram q̄ duo cornua habebat. vnū excelſius altero. dilectioneʒ dei ſcʒ ⁊ pximi ↄculcauit quē nemo q̄bat liberare de manu eiꝰ. ⁊ intm̄ ↄminuit vt iā amor dei ab ala .i. ab eccleſia receſſerit ¶ Hoc eſt eñi qd̄ cancellariꝰ regis philippi conquerit dicens Dic xpe veritas. dic rara caritas. vbi iam habitas. Aut in trono ſolo. aut in valle viſionis. aut in loco cum nerone. aut ī antro cum leone. aut in fiſcello cū moyſe plorāte. aut in domo romlea cum ione fulmināte. Reſpondit caritas Homo qd̄ dubitas. quid me ſolicitas non ſum quo muſitas. nec in antro. nec in auſtro. nec in bello. nec in bulla. nec in burſa nec in cuculla De hiericho ſum veniens plorans cum ſauciato. Quem dauid leui ptranſiens nec aſtitit grabato. hec ille Ecce quō moderno tempe caritas refriguit pmo q̄i extincta in cordibꝰ hoīm xpianoꝝ. Hoc etiam inauditū malum ieremias ꝓpheta lacrimoſe ↄquerit .d. Quō ſedet ſola ciuitas plena pplo facta eſt quaſi vidua ⁊c̄ F ¶ Vn̄ notand̄ q2 quadā vice diſcipulus ſapīe periculoſum ſtatum mōi huius nūc mente lugubri reuolueret ⁊ quātum amor diuinus ſuis

temporibus defeciſſet ſimulq amor priuatus in pluribus locis ſō forma religioſa ſuccreuiſſet· accidit vt inter lacrimoſas preces ad diuinam ſapiam effuſas ſpūali quodaꝫ ſopore opprimeret. Et ecce ſubita ſimilitudo quedā affuit que eum de predictis plenius informauit · Nam in viſione apparuit quidam pegrinus pauper et exul foris ſtans baculum in manu geſtans · miſeria et egeſtate plenus iuxta quem videbant q· cuiuſdam antiquiſſime ciuitatis ruine: cuius muri et edifitia quondam pulcerrima turribus ac foſſatis portis ac feris ceteriſq armaturis ornata fuerat et firmata · His aūt qui deintus erant negligenter agētibus ps quedā ciuitatis oſtiū in curſione dirupta eſt · Quidaꝫ aūt ex negligentia inhabitantiū corruit · Ea vero pars que remanſerat hincinde rupturis quibuſdam in altum ꝓminentibus In hac igit ciuitate apparuerunt quedaꝫ aīalia veluti monſtra marina in effigie humana a quibus pegrinus ille auxiliū petens · indignāter repellebat · eiq auxiliari omnino ꝓhibebāt ꝓpter qd turbatus et omo tus ab eis expulſus receſſit et celū ac terra ō eos in teſtimonium inuocauit Sꝫ q auxiliari ei voluerit in habitu et forma decēti apparuerit · Hec inqrens diſcipulus vidi et ſignacōeꝫ eius mihi a te peto oſtendi · O eterna ſapia que cuncta noſti · Sapientia reſpondet Res miranda et ꝯpaſſione digniſſima Ecce ego ſum pegrinus ille ciuitatis huius deſtructe quondam pnceps inclitus et ſponſus preclarus Ciuitas autem hec quam vidiſti ruinoſam · ipſa eſt mater religio criſtiana · quondam feruida et deuota · In qua fideles ab initio naſcentes eccleſie vnanimiter et concorditer cum deuotione precipua ſanctam adeo placentem vitam religionis plenā duxerīt que ſcriptis oībus mōanis in ſolo ꝯditoris amore fraglabāt · q ſctis meditacōibus et bonis opibus intēti ſeipſos et ꝓximos edificabāt nemineꝫ circūuennientes nemineꝫ ledētes · ſꝫ in ſimplicitate et ſinceritate vitam

beatam ducebant, carnem ſuã cum vitijs et ↄcupiſcẽtijs
crucifigebant. ſemetipſos quoqꝫ ꝓ defenſione veritatis et
iuſtitie in mortem tradentes. Tales inqꝫ ciues et filios p̃
clariſſimos predicta ciuitas ſcta mater religio feruida pa
rere et nutrire ad ꝓuentum vſqꝫ producere ſolebat. Sed
ꝓ dolor his tpibus predicte ciuitatis non modicũ incipit
excidium imminere. ciuibus nempe q̇buſdam ac eorum
rectoribus ſe negligenter hñtibus tota ſtructura ſpũalis
edifitij infirmata eſt et ↄcuſſionibus vaſtata. vt hoc mo
dicum quod adhuc ſtare putabat̃ ↄtinuis defectionibus
ꝑire videbat̃ iuditium exterminij huius edifitij ſpũalis
q̃diu putas hoc edifitium poterit ſtare. ſubmoto lapide
angulari vel fundam̃tali et columna ſubuerſa totaꝫ ſtru
ctura ↄbuãteꝫ cum viꝫ prompta et humilis ob̃ia proiecta
fuerit et vnuſquiſqꝫ homo qđ ſibi placet faciat Qñ enim
non erat rex iſrael. ꝫ vnuſquiſqꝫ quod ſibi rectuꝫ videbat̃
fãciebat male fuit. vbi em̃ iam obedientia antiquoꝝ. De
pauꝑtate aũt volũtaria que nutrix eſt et fomentũ totius
religiõis. quam q̇dam ſctoꝝ patꝝ in ſponſam eligerunt.
quidam eam dñam ſuam appellabant. q̇dam etiam pro te
ſtamento ſuis cariſſimis legabãt eam. Quid dicam neqꝫ
em̃ iam a pluribus vt ſponſa amat̃. ꝫ velut ancilla agar
foris eijcitur dum ꝓles ipſi⁹ ↄtra oẽs et omnes ↄtra eam
aĩentur De caſtitate aũt que virtutũ decor eſt ꝓſequi nõ
expedit niſi tantillum. quem pro dolor agni nouelli dum
ſenes iaꝫ lupos fugiũt. et ad paſtoris ꝓtectioneꝫ ↄfugiũt
in muſcipulam deteriorem cadũt. et dum dentes lupinos
declinare cupiũt. inſidioſis meſticiõibus metum letaliter
vulneratur. ſpetiem quidem pietatis habentes. virtuteꝫ
autem abnegantes. dum notã inhoneſtatis ſemel timẽt
incurrere. ſtudent clanculo latrocinia animarum exercere
violaſqꝫ celeſtis ſponſi violare vel contractione inhone
ſta maculare ¶ Qui exemplo quorundam ſacerdotum

mo ſap̄te legis fiſcinulam in ollam mittūt· ⁊ de his q̄ deo offerre deberent rapinam omittūt Et q꞉ totū ſacrifitium ꝯſumere non audent ſaltem libamina ſacrifitioꝝ qualiter ſapiāt ꝓut pn̄t deguſtant ¶ Porro de caritate que ꝯnexi eſt totiꝰ ſpūalis ſtructure q̄d dicam · Exinanita eſt vſqꝫ ad fundam̄tum in ea Oēs enim que ſua ſunt querūt non que alioꝝ· magiſqꝫ locum hꝫ ꝓnunc periculoſa detractio q̄ꝫ ſincera dilectio· ⁊ frater fraternam caritatem ſupplantauit. Sc̄tas aūt ꝯſuetudines ⁊ pietatis exercitia iuxta antiquoꝝ ſemitas pr̄m ſiquis iam ſeruare voluerit deriſioni patebit· ⁊ inter ceteros notaꝫ ſingularitatis incurrēs vtpote diſſimiliter aliis viuēs non modicas iniurias ſuſtinebit· quo oīa vrgente adhuc pie memorie ſancta ⁊ feruida religione in ſtatu erāt bono atqꝫ perfecto fuerūt procerto tunc aurea tpa dies vtiqꝫ ſalutis q꞉ de ſupfluis ſibi cauebant nec adulacōibus inſiſtebant ſꝫ opibus virtutū ſanctiſqꝫ meditacōibus tp̄s ſuum occupabāt Et erat illis cor vnum ⁊ aīa vna in deo in ꝯmuni viuentes · ⁊ non ſinguli ſibiipis acquirentes ¶ De predictis aūt exercitiis non remanſit niſi mandatū ibi Qꝫ nanqꝫ antique ꝯſuetudies velut huiꝰ edifitii ſpūales ptes qualeſcunqꝫ adhuc ſtare ⁊ ſurſum ꝓminere cernunt̄ in q̄bus tn̄ nō eſt cauſa modernoꝝ deuotū ꝑpendit̄ exercitium· q̄ꝫ antiquorū laudabile ſtudiū ꝯmendat̄ Qꝫ aūt vidiſti ibi copioſaꝫ q̄n̄daꝫ multitudinem quorūdam aīalium q̄ velut monſtra marina in effigie humana apparebant Ipſa ſunt corda ſecularia que ſub habitu religioſo habitantia ⁊ latitantia que honeſtatem habitus preferunt exterius · interiꝰ autem gratia ⁊ deuotione vacui ſunt· ⁊ dum ſic deformes interius exteriuſqꝫ exiſtunt monſtris animalibus non ſunt diſſimiles que velut azina balaam voce quidaꝫ humana reſonantes verba abſtractiua ⁊ documenta ſpiritualia proferunt· ſed carnaliter viuunt · Quid vero ⁊ habitu predicant moribus contradicūt ⁊ īpugnāt· Sꝫ q꞉ vidiſti

quoſdam in hītu decenti et forma· q̄ tibi man⁹ prebuerūt ſignant numer̄ꝫ electoꝝ · q̄ iuſte et pie int̄ alios ↄuſantes ec ꝫ exemplo non damnant̄· ſꝫ in medio nacōis praue atqꝫ ꝑuerſe velut luminaria lucentia in hoc mōo caliginoſo · verbo vite quoſlibet alios illumināt et inflammāt. Sed licet tales adhuc inueniant̄ in ↄpacōe tñ ceterorū pauci ſunt· qui ꝑ latam et ſpacioſam vitam q̄ ducit ad mortem gradiunt̄· qꝫ qui ꝑ artam viam et anguſtam portā intraē contendunt · Sed boni viuūt inter alios ſicut lilia inter ſpinas· et ſicut agni inter lupos· Sic inter odorem virtutuꝫ extollēant̄ vitia aduerſitatū · Hi ſunt quos reſeruauit ſibi dn̄s q̄ non curuauerīt genua ſua coram baal qui hn̄t thau ſcriptū in frontibus ſuis ſcꝫ mortificacōeꝫ xp̄i vbiqꝫ circumferentes in corꝑe ſuo aliorū tranſgreſſiones quas emendare nequeūt· gemūt et lugent· tales non immerito martiribus ↄpantur · Illud etiā qd̄ vidiſti quoſdam qui nonnullos ad me accedere volētes ꝓhibebāt ſignāt eos qui ceteros bonū ꝓpoſitū hn̄tes ſuis malis damnant conſilijs vel exemplis· Et adinſtar phīzeoꝝ ad vitam non intrantes nec intrare volentes ſinūt intrare· q̄ etiam dei ſapientiam ore impijſſimo blaſphemāt· et ceteros in ipſum credentes modis oībus aūtere cupiūt· et alios ingratijs ſe precedentes de bono oꝑe lapidant· dum eoꝝ bona opa depravare coram alt̄is non ceſſant· Et vbi factum in ſe ꝓpter bonitatis euidētiam ꝑuertere non pn̄t· ſaltem intencōem calūniare conant̄ vt ſic eos quos poſitiue eq̄re non poterāt ſaltem priuatiue p̄cedant Inuidia nanqꝫ dyabli mors intrauit in orbem terraꝝ et ipſm ſequunt̄ q̄ ſūt ex pte ei⁹· bacul⁹ quē me ī habitu ꝑegrini portare vidiſti· mortē quā in cruce periculi ſignat quā in ſignū amoris fidelib⁹ prefero · vt amorē eternū differant· et ſe in toto ſuo corde ad me ↄuītāt Clamorem quē audiſti ſeueritas eſt iuſtitie mee ſuꝑ hos· q̄ nec timore nec amore ↄpuncti pcta deſerīt ſꝫ in eis priuaciū vſqꝫ ad mortē perſeuerauit. ❡ Diſcipul⁹.

dum hec audio et ita veraciter eſſe cognoſco magis flere libet q̃ aliud dicere. Quis enim non ingemiſcat. Videns igitur virgulta nata et fruteta vitam ſancto loco ſbozta. Videns igit̃ prime ciuitatis delitias. et ſpũales diuitias deuocõis. copiã quõ i obſcuratũ ẽ auꝝ. mutat⁹ eſt color optimus. totus em̃ mõs in maligno eſt poſitus ¶ Sapĩa Excidiũ ciuitatis ſcte defectũ videlicet feruoris ꝑmitiem religionis te cupio ad cor ponere. et pie ſcʒ deflere. Cum em̃ ciuitas hec magnũ exemplũ dabit. cum lumine extinctum fuerit. cum hi q̃ mõo renuntiauer̃t toto conatu mundana ſequunt̃. cum ſpũales carnalia deſideria ſectantes ſe implicant negotijs ſecularib⁹ quõ tunc ſtabit in mõo quis eſt q̃ tunc caueat iratum iudicem. Nam in pñti tpe multi qui ipm placare deberent ipſum offendunt. Amor nũquã eoꝝ ſpiritualis tranſiuit in carnalẽ. Et carnalis palliatur ſb̃ ſpecie ſpirituali ſicut ʒiʒania ſb̃ tritico. Et ꝙ mali ſi haberent membranas. celi habentes latitudinem atramentũ aũt maris excedens qñtitatem et calamos tot quot ſunt arboꝝ folia. et pratoꝝ gramina ꝑſtringere nc deſcribere poſſent damnũ irrecupabile qõ ex hoc incurrũt ꝙ dilectum deũ dereliquerũt. et amorẽ eius in pñti non ferunt Libenter. igitur amorem hieſu xp̃i ferto. Qui eſt benedictus in ſeculoꝝ ſecula. Amen.

¶ Documẽta moralia cathonis In oĩm xp̃ianoꝝ morũ et erroꝝ correctiõem etꝗ extirpacõem diſſerte exarata. atqui et auſpicato In ſmões tpm videlicet dñicalium feriaꝝꝗ vna cum euãgelioꝝ ac ep̃laꝝ introductiõibus ſeu thematibus. p anni circulũ. iuxᷓ materiaꝝ predicandaꝝ ↄgruenciam venuſtiſſime moraliʒata ſunt Et ſicut cuiuis placet predicanti. p ſui ſmonis ↄtinuacõe. materiã et thema diuina inſpiracõe annuẽte adducere pt̃. vt videri hʒ lucidi⁹ in prima tabula ſcʒ materiali. Et in ſcõa de thematibus aſt introductiõibus demonſtrante viaʒ ſeu modũ intꝛoe undi ĩ pñtis libri materiã Finiunt̃ in dei honore feliciter

CATO, DIONYSIUS. Documenta moralia in sermones de tempore moralisata. c. 1477.

*Hain *4710; B.M.C., part II, p. 525.*

Printed with gothic types, in small folio, 34 lines on a page. It has 382 leaves; the size of a leaf is 300 × 208 mm., while the text measures 192 × 110 mm. The large initials are curiously drawn; the one at the beginning of the Prologues is very handsome. Part of the binding is contemporary: stamped brown leather over wooden boards with metal bosses; the back is entirely modern.

THE author of these moral doctrines — as well as of the much more famous *Distichs* associated with his name — is unknown. They were previously attributed to Cato the Censor, whose reputation for wisdom was very high in the Middle Ages. The name Dionysius was first added to that of Cato in the sixteenth century by Joseph Scaliger. Nevertheless, it is believed that the collection was made by a writer of the fourth century, living probably in the western part of the Roman Empire.

Cato's *Distichs* consists of over 150 two-line hexameters, divided into four books. The collection is preceded by 56 short proverbs, or moral doctrines in prose. The volume here described contains only this group of proverbs, with their commentaries. The distichs themselves are absent, although some of them are quoted in the commentaries. It would be more interesting, of course, to have a copy of the verses, but even the proverbs give a taste of the character of the work. The *Distichs* was a great textbook in universal use for nearly fifteen centuries. Its influence on education was incalculable. Not only churchmen, but the secular scholars like Erasmus and Comenius, had the highest opinion of its value. It was employed even in the times of Milton and Cromwell in England, and in that of Benjamin Franklin in America. The verses inculcated ethical truths, and at the same time demonstrated the rules of grammar and syntax.

The proverbs are very brief, mostly consisting of two words only. "Deo supplica" (Pray to God); "Parentes ama" (Love thy parents); "Mundus esto" (Be neat); "Verecundiam serva" (Preserve thy sense of shame); "Libros lege" (Read books); "Tute consule" (Give sound counsel) . . . may serve as examples. But no matter how concise the original author was, the commentator was equally diffuse, using not less than five or six leaves in each case to elucidate a simple injunction. The 10th distich obviously escaped his attention:

Contra verbosos noli contendere verbis:
Sermo datur cunctis, animi sapientia paucis.

(*Try not with words the talker to outdo;*
On all is speech bestowed: good sense on few.)

Cato's proverbs and their commentaries are preceded in the volume by a *Remissorium,* comprising thirty-six leaves. The section consists of excerpts from the Gospels, with directions for their use on various holidays.

Bought in August 1936.

No. Q403.40

THE TRUSTEES OF THE PUBLIC LIBRARY OF THE CITY OF BOSTON 1852 1878

OMNIUM LUX CIVIUM

Charlotte Harris Fund